

books & biblos etc. etc.

Atari Noor 1938

Nov' Lusadon o' Hio, Kio Xaigedon Baga
pion aot Lusadon o' Hio, Kio Xaigedon Baga
pion aot Lusadon o' Hio, Kio Xaigedon Baga

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΚΑΙ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΚΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

598

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΚΑΙ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

ΗΤΟΙ

ΝΟΜΟΙ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ, ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ, ΟΔΗΓΙΑΙ ΚΛΠ.

ΑΠΟΒΛΕΠΟΝΤΑ ΕΙΣ

ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

ΑΔΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ,

ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ

ΥΠΟ

ΠΕΤΡΟΥ Ι. ΚΑΛΑΔΟΥ

Γραμματέως Α' Τάξεως ἐν τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ.

ΑΘΗΝΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Παρά τῇ ὁδῷ Ἀθηνῶν ἀριθ. 274).

1860.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἀδεία τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκ-
παιδεύσεως ὑπουργείου, κατωτέρω δημοσιευομένη, ἐξέδωκα τὴν
ἀνὰ χεῖρας Συλλογὴν, περιέχουσαν τὸ σύνολον τῶν ἐν ἰσχύϊ
Νόμων, Διαταγμάτων, Ἐγκυκλίων, Ὁδηγιῶν, Κανονισμῶν, Ὁρ-
γανισμῶν κλπ. ἀποβλεπόντων εἰς ἀμφοτέρα τὰ ἐν τῷ ὑπουργείῳ
τμήματα. Τὴν συλλογὴν καὶ ἔκδοσιν τούτων ἐν ἐνὶ τεύχει ὑπη-
γόρευσεν ἡ ἐκ πολλοῦ ἀποδειχθεῖσα τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκη. Ἐ-
πειδὴ δὲ τὸ ἐντεῦθεν προσγινόμενον κοινὸν ὄφελος τυγχάνει πρό-
δηλον, θεωρῶ περιττὸν νὰ μακρολογήσω περὶ τούτου. Τὴν προ-
κειμένην Συλλογὴν ἐπλούτισα διὰ προσθήκης ἐν ἀποσπάσμασι
τῶν τε νόμων καὶ τῶν διατάξεων περὶ τῶν παντὸς εἵδους Παι-
δευτηρίων ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ περὶ τῶν χρεῶν καὶ καθηκόντων
τῶν τε διδασκόντων καὶ τῶν διδασκομένων, καὶ περὶ τῶν Κλη-
ρικῶν, ἅτινα συλλέξας ἐκ τῆς καθόλου Νομοθεσίας ἡμῶν, ἔταξα
εἰς τὸ τέλος ἐν παραρτήματι, ἔτι δὲ καὶ διὰ λεπτομεροῦς ἐλέγ-
χου, ἐξ οὗ ὀδηγούμενος, εὐρίσκει ὅ,τι ἐκάστοτε ἐπιζητῇ ὁ χρεῖαν
τούτων ἔχων.

Εἰς τὴν συναρμολόγησιν καὶ μεθοδικὴν κατάταξιν καὶ ἔκδο-
σιν τῶν ἐγγράφων τούτων οὐδένα ἄλλον προσθέμην κυρίως σκο-
πὸν, ἢ τὴν πλήρωσιν σπουδαίας ἀνάγκης, πολλαχόθεν ἐκδηλω-
θείσης καὶ ὁσημέραι ἐκδηλουμένης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Νοεμβρίου 1860.

ΠΕΤΡΟΣ Ι. ΚΛΑΔΟΣ.

Γραμματεὺς Α'. τάξεως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3020.
Διεκ. 1867.

Πρὸς τὸν Κύριον Πέτρον Ι. Κλάδον Γραμματέα Α' τάξεως
ἐν τῷ καθ' Ἡμᾶς ὑπουργείῳ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19 τοῦ ἱσταμένου μηνὸς αἰτητίῃ Σας, καὶ θεωροῦντες ἀναγκαιότατον τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ὑπουργείου τούτου τὸ ἔργον τοῦτο, ὅπερ προτίθεσθε νὰ ἐκτελέσητε, δίδομεν εὐχαρίστως ὑμῖν τὴν παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην ἄδειαν, ἵνα δημοσιεύσητε ἐν ἐνὶ Βιβλίῳ ἅπαντας τοὺς ἀφορῶντας εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικά καὶ τὴν δημοσίαν Ἐκπαίδευσιν Νόμους, Διατάγματα, Ἐγκυκλίους, διαταγὰς, κανονισμοὺς, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ὑποβληθῇ Ἡμῖν πρὸ τῆς τυπώσεως τῶν ἐγγράφων τούτων κατάλογος αὐτῶν πρὸς ἔγκρισιν τῶν δημοσιευτέων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ.

Ἐν σελίδι	Στίχῳ	Ἀνάγνωθι
4	42	τὴν
7	13	διεκπεραιώσεως
12	41	διατάττομεν
16	33	αὐτὸ
18	5	συμβούλου
19	9	μυσημβρίας
19	30	εἶναι
22	5	τῶν
23	2	διατάττομεν
23	23	τῆς
26	10,17	ᾠραι
27	5	ἐργάσιμοι
32	ἐν κεφαλίδι	ΔΙΑΤΑΓΜΑ, οὕτω καὶ ἄλ- λοθὶ που εἰ παραλέλειπται.
32	18	ταύτην
32	42	Ἔφορος
33	14	Εἰκόνες περιαργυρωμέναι
34	5	τοὺς
36	16	ταχεῖαν
41	13	Καθ'
47	5	άλυκῶν
47	37	μονογράφεϊται
48	40	μονογραφεῖ
50	11	βώτριδας
56	28	τύπους
61	23	θα
70	36	ὑποτρόφους
73	43	τῆς
76	36	προετοιμαζομένων
80	2	σύναμα
82	9	ἀπογόνους
87	31	παραβάσεως
98	29	τῆς
98	40	Προέδρου
99	7	Μύρον
100	10	πρεσβεΐαις
102	6	συντελεσθεῖσαν
102	11	γεγραμμένον
104	33	πρὸς
116	38	ζητήσῃ
140	16	χορηγῆτε

Ἐν σελίδι

Στίχῳ

Ἀνάγνωθι

141 3 ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
(ΟΥ) ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ. Οὕτω καὶ ἄλλοι που εἰ παραλείπεται πρὸ
τῶν ἐγκυκλίων καὶ καθεξῆς.

184 37

τῷ

188 23

σύναμα

206 11

προμνησθέντα

212 43

μοναστηριακοῦ

237 5

ἄδεια,

286 37

κατατάττεσθαι

313 26

ἀπαιτεῖται

338 37

κεφαλαίῳ

343 27

λαβῶν

347 8

βασιλείου

374 ἐν κεφαλίδι

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

437 29

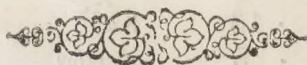
διατριβᾶς

450 1

ὑπουργεῖον

505 41

μειονοψηφοῦσι

Πρωτ.

Αριθ.

Διεκπ.

Τριμηνιαίος έλεγχος του έτους

Τριμηνία

Σχολείον συντήκτον

Δήμος

Επαρχία

Νομός

Κατοίκων αριθμός { του δήμου
της έδρας του σχολείουΔημοτικά σχολεία υπάρχουν καθ' όλον τὸν δῆμον
ἐξ ὧν δημοσυντήρητα και ιδιουσυντήρητα

Υπάρχουν γραμματοδιδασκαλεία ;

Υπὸ τίνος ἐκτὸν τὸ διδασκῆριον ;

Ὅποια ἡ καταστάσις αὐτοῦ ;

Πόσος μαθ χωρεῖ ;

Εἶναι μόνιμον ἢ προσωρινόν ;

Γλικὸν { κινῶν καὶ ἀκίνητον } εἰς ποίαν κατάστασιν ;

Πῶς ὀνομάζει διευθύν διδάσκαλ καὶ τίνα βαθμὸν ἔχει ;

Ποῦ ἐδιδάχθη

Πόσος ὁ μὴνὸς αὐτ μισθός, καὶ ὑπὸ τίνος πληρόνεται ;

Τῶν διδασκῶν δραχ. πόσαι κατὰ μῆνα καὶ ὑπὸ τίνος πληρόνονται ;

Μεταβολαὶ καθ' ὅλην τὴν τριμηνίαν

Κατάταξις κατὰ κλάσεις

Μαθήματα	Α'.	Β'.	Γ'.	Δ'.	Ε'.	Σ'.	Ζ'.	Η'.	Τὸ ὅλον	Αἰτίαι ἀνχωρήσεως
Γραφῆς										
Αναγνώσεως										
Αριθμητικῆς										
Χριστ. διδασκ.										
Ἱχνογραφίας										
ἢ χειροτεχν.										
Γραφῆς										
Αναγνώσεως										
Αριθμητικῆς										
Χριστ. διδασκ.										
Ἱχνογραφίας										
ἢ χειροτεχν.										

Κατὰ τὴν Α' ἐκάστου τῶν μηνῶν
ἦσαν καταγεγραμμέν μαθητ

κατὰ τοὺς αὐτοὺς μῆνας ἀριθ. μαθητ
ἢ μίαν ἢ δύο κλάσεις εἰς τὴν

Γραφῆν
Ανάγωγιν
Αριθμητικὴν
Χριστ. διδασκαλ.
Ἱχνογραφίαν ἢ
χειροτεχνήματα

ΔΙΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑΝ ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ.

Πατηρήσεις περὶ τῆς ἐπιθ. ἐπιτρ. καὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν μαθητῶν.

Ἀνὰ κλάσ.	1	2	1	2	1	2

Πότε συνέλθῃ ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ ;
Ποσάκις τὴν τριμηνίαν ἐπεθεώρησε τὸ σχολεῖον ;
Φροντίζει κατὰ τῆς προμηθείας τῶν χρειωδῶν εἰς αὐτό ;
Λαμβάνει ἀνάμειμα μέτρα κατὰ τῶν ἀτάκτως φοιτ εἰς τὸ σχολεῖον ;
μαθητ εἰσὶν εὐτακτοὶ καὶ εὐπειθεῖς ;
Φιλοτιμοῦνται εἰς τὴν μάθησιν ;
Ὅποιαν ἐντύρσιν προξενοῦσιν αἱ ἀμοιβαὶ ἢ αἱ ποιναὶ εἰς τὴν βραβεύσιν ἢ τιμωρ.
Κατὰ μέσον ὅν πόσ φοιτῶσι τακτικῶς καθ' ἑκάστην μῆνα ;
Πόσ ἀνήκουν εἰς τὸ συνδιδασκ. τμήμα ;

Οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ σχολείου διὰ τὴν αὐτὴν τριμηνίαν.

Ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστ. διάφοροι σημειώσεις.

Τριμηνιαία ἐξόδα	Α.	Κεφάλαιον
		Δραχ. Α.

Δι' ἀντιμισθίαν τ διδασκαλ
» ἐνοίκιον τῆς κατοικίας αὐτ
Διὰ μισθοδοσίαν παιδονόμου ἢ ἐπιστάτου
» ἐνοίκιον τοῦ διδασκῆριου
» ἐξαργύρων εὐσήμεων.
» γραμματ. ὅλην κλπ μικρὰ ἐξόδα τοῦ σχολείου
» ἐπισκευὰς καὶ διάφορα ἄλλα ἐξόδα ἐν αὐτῷ

Ἡ ἀντιμισθία πληρόνεται τακτικῶς καὶ ὑπὸ τίνος ;

Τὰ σημειούμενα ἐξόδα πληρόνονται τακτικῶς ;

Υπὸ τίνος χορηγοῦνται ;

Τίς δὲ τὸν καταστήματος ;

» » διὰ προμηθείας καὶ ἐπισκευὰς κινητοῦ καὶ ἀκινήτου ὑλικοῦ ;

» » ἀγορὰν βιβλίων κλπ. πρὸς κοινὴν χρῆσιν τοῦ σχολείου ;

» » » » ἰδίαν » τῶν μαθητευομένων ;

Ὅποιον τὸ ποσὸν ἰδίων εἰσοδημάτων τοῦ σχολείου ;

Πόθεν πηγάζει καὶ ποῦ εἰσάγεται ;

Εν

τὴν

185

Ὁ Διευθυντής

Δημοδιδάσκαλος

Ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ

(Συνταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Νομαρχ. δημοδιδασκάλου
Πατρῶν ΧΡΙΣΤ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ).

περὶ διοικητικῶν ὑποθέσεων, ἐκδιδομένην μὲ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως πρὸς τὰς διαφόρους εἰς τὰς Γραμματείας ὑπαγομένης ἀρχάς.

Ἄρθρ. 9. Ἐκαστος Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας εἶναι εἰς ὅλας τὰς εἰς αὐτὸν ἀναγομένης ὑποθέσεις ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων, διὰ τὴν κατὰ συνείδησιν διαφύλαξιν τῶν συμφερόντων τῆς Ἐπικρατείας, καὶ διὰ τὴν πιστὴν διαχείρησιν τῶν δημοσίων χρημάτων καὶ τῆς ἐμπιστευθείσης εἰς αὐτὸν ιδιοκτησίας τῆς Ἐπικρατείας. Ἡ εὐθύνη αὕτη θεωρεῖται πρὸ πάντων εἰς ὅλας τὰς φερούσας τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας Κυβερνητικὰς πράξεις.

Δι' ἰδιαίτερου νόμου θέλει ὁρισθῇ τίνι τρόπῳ πρέπει νὰ καταδιώκῃται καὶ νὰ παιδεύηται πᾶσα κατὰ τοῦτο παράβασις.

Ἄρθρ. 10. Ἐκαστος Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας διοικεῖ ὡς ἀνώτατος διευθυντὴς τὰ εἰς τὴν Γραμματεῖαν τοῦ ἀναγόμενα ὀφείλει νὰ διατάττῃ τὰ δέοντα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν διαφύλαξιν, νὰ προβάλλῃ τοὺς κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀναγκαίους νέους νόμους, διασαφήςαι νόμων καὶ διατάγματα, καὶ νὰ καθυποβάλλῃ τὴν περὶ τούτων ἐκθεσίν του εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Ἄρθρ. 11. Τὰ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἐκάστης Γραμματείας ἀναγκαῖα ἔξοδα προσδιορίζονται κατ' ἔτος εἰς τὸν οἰκονομικὸν νόμον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ τοῦτου ὑποβληθέντων προϋπολογισμῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν θέλει δίδεσθαι ἡ ἀναγκαῖα παρὰ τῷ ἐθνικῷ ταμείῳ πίστωσης. Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας διαθέτει ἀμέσως τὰς διὰ τοῦ οἰκονομικοῦ νόμου προσδιορισθείσας δι' αὐτὸν ποσότητας, εἶναι προσωπικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀκριβῆ συντήρησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ του, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ παρέκκλισις δικαιολογῇται ἀπὸ ἑκτακτα καὶ ἀναπόφευκτα συμβάντα, τὰ ὅποια τῷ δίδουν δικαίωμα νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἀποθεματικοῦ ταμείου (fonds des reserves) τὴν πληρωμὴν τῆς περιπλέον δαπάνης. Ἡ ἀκριβὴς χρῆσις τῶν δοθεισῶν πιστώσεων κατὰ τοὺς γενικοὺς προϋπολογισμοὺς θέλει ἐξασφαλίζεσθαι δι' ἀκριβοὺς ἐλέγχου. Τὰ περὶ τοῦτου ἀναγκαῖα θέλουν ὁρισθῇ δι' ἰδιαίτερου διατάγματος.

Ἄρθρ. 12. Ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι μιᾶς Γραμματείας, καθὼς καὶ ὅλαι αἱ ὑπαγόμεναι εἰς αὐτὴν ἀρχαὶ καὶ ὑπηρεσίαι, ὀφείλουν ἀκριβῆ ὑπακοὴν εἰς τὸν Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας· ἔχουν μᾶλλον τοῦτο τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ κάμνουν τὰς παρατηρήσεις των εἰς αὐτὸν, ἂν ἐκδοθεῖσά τις διαταγὴ ἀντιβαίνει εἰς τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ διατάγματα ἢ προσβάλλῃ τὰ δημόσια συμφέροντα. Εἰς κατεπειγούσας περιπτώσεις ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἐκ τούτου ἡ ἐκτέλεσις. Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας θέλει ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ πλέον εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν δοθεισῶν εἰς τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς ὁδηγῶν, θέλει προσέχει εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν διαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων του, καὶ θέλει ἐνεργεῖ κατ' αὐτῶν τὴν περὶ πειθαρχίας ἐξουσίαν κατὰ τοὺς τύπους

ἐκεῖνα τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα νομίζει συμβάλλοντα εἰς τὴν ἀπλότητα καὶ προαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν, ἐκτὸς μόνον ἂν ἐδόθησαν ἰδιαίτεροι περὶ τούτου κανόνες.

Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν γραμματεῖαν θέλουν ὑπάρχει δύο τμήματα, ἐξ ὧν τὸ ἓν φροντίζει ὅλας τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, εἰς τὸ προσωπικὸν καὶ ὑλικὸν ὑποθέσεις, τὸ δὲ ἕτερον τὰ τῆς στρατιωτικῆς οἰκονομίας.

Ἄρθρ. 2. Εἰς πᾶσαν γραμματεῖαν θέλει διορίσει ὁ Βασιλεὺς ἓνα τῶν γραμματέων νὰ ἐπιτηρῇ τὰ τοῦ πρωτοκόλλου, τὰ τῆς καταχωρήσεως (regislature) τὰ τοῦ γραφείου καὶ τῆς διεκπεραιώσεως (expédition), τὴν διατήρησιν τῆς εἰς αὐτὰ ἀναγκαίας τάξεως, καὶ τὴν ταχεῖαν προόδου τῶν εἰς αὐτὸ ἀναφερομένων ἐργασιῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἐκαστος γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας θέλει διαθέσει τὰ τῆς γραμματείας του εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ᾔηται πάντοτε σαφῆ τὰ διὰ λογαριασμὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ δοθέντα παρ' αὐτοῦ ἢ ἐγκριθέντα γραμμάτια, καὶ νὰ δύναται πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ του.

Ἄρθρ. 4. Ὅλαι αἱ εἰσερχόμεναι εἰς πᾶσαν γραμματεῖαν βασιλικαὶ ἀποφάσεις, ὅλα τὰ γράμματα, ἢ διακοινώσεις, ἀναφοραὶ καὶ ἐκθέσεις, πρέπει νὰ παραδίδωνται ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸν διευθύνοντα αὐτὴν γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας· ἀνοίγονται δὲ ἀπὸ τὸν ἴδιον, ἢ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέλος τοῦ εἰς τὴν γραμματεῖαν ἀνήκοντος προσωπικοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀνατεθῆ τὸ χρέος τοῦτο· σημειώνεται ἐπ' αὐτῶν ἡ ἡμερομηνία τῆς παραλαβῆς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ εἰσηγητοῦ (referendaire) καὶ διευθύνονται ἔπειτα εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 5. Τὸ πρωτόκολλον θέλει κρατεῖσθαι παρ' ἐνὸς γραμματέως ἢ γραφέως κατὰ τὸν ἐπισυναπτόμενον ὑπὸ στοιχ. Α'. τύπον. Ἐκτὸς τούτου θέλει κρατεῖσθαι καὶ ἰδιαίτερος κατ' ἀλφάβητον ἑλεγχος εἰς τρόπον ὥστε νὰ εὐρίσκεται εὐθὺς πᾶν εἰσερχόμενον, καὶ ἡ θέσις, τὴν ὁποίαν κατέχει εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 6. Ἀφοῦ καταγραφῇ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ πρωτόκολλον διευθύνεται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς καταχωρήσεως, σημειοῦται ἐκεῖ εἰς τὸ πρόχειρον τῆς καταχωρήσεως βιβλίον, καὶ ὑποβάλλεται ἔπειτα συνωδευμένον μὲ τὰς ἀναγκαίας προλαβούσας πράξεις ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸν εἰσηγητὴν εἰς τὸ διωρισμένον δι' αὐτὸν γραφεῖον.

Ἄρθρ. 7. Οἱ εἰσηγηταὶ θέλουν σχεδιάζει εὐθὺς τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα περὶ πάσης διακοινωθείσης εἰς αὐτοὺς ὑποθέσεως, καὶ θέλουν ὑποβάλλει τὰ σχέδιά των εἰς τὸν γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας κατὰ τοὺς παρ' αὐτοῦ ἐκδοθέντας ἐπὶ τούτῳ διορισμούς. Οἱ εἰσηγηταὶ εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν πιστὴν καὶ σύμφωνον μὲ τὰς πράξεις ἐκθεσιν τῶν περιστατικῶν ἐκάστης ὑποθέσεως.

Ἄρθρ. 8. Ἐκαστος γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας δύναται νὰ συγκαλέσῃ τοὺς συμβούλους τῆς γραμματείας του καὶ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν σύσκεψίν των διαφόρους ὑποθέσεις. Αἱ γνωμοδοτήσεις των εἶναι μόνον συμβουλευτικαί, καὶ ἐπομένως ὄχι ὑποχρεωτικαί διὰ τὸν γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἐγκρινόμενα σχέδια ὑπογράφονται ἀπὸ τὸν γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας καὶ παραδίδονται εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 σημειούμενον γραμματέα τῆς Γραμματείας· αὐτὸς χρεωστεῖ νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ταχείας διεκπεραιώσεώς των· θέλει δὲ σημειοῦσθαι ἐν συντόμῳ εἰς τὸ πρωτόκολλον ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας, τὸ δὲ ἐνεργηθὲν μὲ τὰ συνοδεύοντα αὐτὸ ἔγγραφα παραδίδεται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς καταχωρήσεως. Ὁ ἐπὶ τῆς καταχωρήσεως θέλει ἐπιβεβαιῶναι τὴν παραλαβὴν εἰς τὸ πρωτόκολλον, καὶ θέλει φυλάττει τὰ ἔγγραφα, ἀφοῦ τὰ καταγράψῃ εἰς τὰ βιβλία τῆς καταχωρήσεως.

Ἄρθρ. 10. Ὅλα τὰ ἐξερχόμενα ἀπὸ τὰς γραμματείας ἔγγραφα καθ' ὅσον ἀφορῶσι μόνον ἀντικείμενα ἐκτελέσεως βασιλικῶν ἀποφάσεων, καὶ ἐπομένως δὲν ἀπαιτοῦσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως, ἐκδίδονται ὑπογεγραμμένα μόνον ἀπὸ τὸν γραμματέα τῆς ἐπικρατείας, καὶ προσυπογεγραμμένα ἀπὸ τὸν εἰς τὸ ἄρθρ. 2 μνημονευθέντα γραμματέα.

Ἄρθρ. 11. Ὅλαι αἱ ὑποθέσεις, περὶ τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἡ ἀπόφασις τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλονται εἰς αὐτὸν μὲ σύντομον ἀλλὰ αἰτιολογημένην ἐκθεσιν εἰς ἡμίκλαστον χαρτὶ, ἀντικρὺ σημειοῦται ἐν συντόμῳ ἡ περίληψις· καὶ ἂν ἡ ἐκθεσις ᾖ συνάψαι προλαβοῦσῃς ἀποφάσεως, προστίθεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῆς διεκπεραιώσεως αὐτῆς. Ἄν πρέπῃ νὰ ἐκδοθῇ κατὰ συνέπειαν ἔγγραφον, ἡ ἐπισυνάπτεται τὸ σχέδιον αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκθεσιν, ἡ γνωμοδοτεῖται εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως ἀκριβῶς καὶ ὀριστικῶς περὶ ὧν αὐτὸ πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ. Διὰ τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν γραμματειῶν ἐκδοθέντος διατάγματος, διορίζεται τίνι τρόπῳ νὰ καθυποβάλωνται τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου προβαλλόμενα.

Ἄρθρ. 12. Αἱ διακοινώσεις τῶν Γραμματειῶν πρὸς ἀλλήλας θέλουν γίνεσθαι διὰ προφορικῆς συνεννοήσεως· ἂν ἔμως αὕτη δὲν ᾔθελεν ἀρκέσει, δι' ἐγγράφων, ἡ διὰ περιλήψεων ἐκ τοῦ πρωτοκόλλου.

Ἄρθρ. 13. Τὰ ἐξερχόμενα ἀπὸ τὰς Γραμματείας πρὸς τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς ἔγγραφα διευθύνονται πάντοτε εἰς τὴν ἀμέσως ὑπαγομένην ἀρχήν, ἂν ἐξειδικασμέναι σχέσεις δὲν ᾔθελαν ἀπαιτῆσαι κατὰ τοῦτο ἐξαίρεσιν. Ἐπιγράφονται δὲ ὡς ἐφεξῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ἐπὶ τῶν Γραμματείας.

Πρὸς τὸν

Ὁ τρόπος τοῦ γράφειν εἶναι προστακτικὸς. Ἀλλ' οἱ Γραμματεῖς τῆς

Ἐπικρατείας θέλουν ἐπιβάλλει ἑαυτοῖς τὸν νόμον νὰ φυλάττουν ἀκριβῶς τοὺς κανόνας τῆς εὐπρεπειας.

Ἄρθρ. 14. Αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ εἰς τὰς ἀναφοράς των, καθὼς καὶ οἱ ἰδιῶται εἰς τὰς παραστάσεις ἢ αἰτήσεις των πρὸς τὰς Γραμματείας, θέλουν φυλάττει τοὺς τύπους τῆς ὑποταγῆς ἢ προσαγόρευσις εἶναι.

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν

Βασιλικὴν Γραμματείαν.

Κάτωθεν τῆς προσαγορεύσεως σημειοῦται εἰς τὸ δεξιὸν μέρος (κατὰ τὴν σημειωτικὴν *heraldique* ἔννοιαν τῆς λέξεως) ἐν συντόμῳ ἡ περίληψις. Εἰς δὲ τὰς ἀναφοράς τῶν ἀρχῶν, ἂν ἔγειναν κατὰ προλαβοῦσαν παραγγελίαν τῆς Γραμματείας, προστίθεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῆς διεκπαιρώσεως αὐτῆς τῆς παραγγελίας κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον· ἐπὶ τοῦ

. ἀριθμοῦ τῆς διεκπαιρώσεως ἀναφορὰ τοῦ
 . . ἀφορώσα τ Ἡ ὑπογραφή εἶναι εὐπειθεστάτ . . . (ὑπηρεσίᾳ) ἢ εὐπειθέστατος (N. N.).

Ἄρθρ. 15 Ἡ εἴσοδος εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς καταχωρήσεως καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Γραφεῖα δὲν συγχωρεῖται εἰς κἀνένα ξένον.

Ἄρθρ. 16. Ὅλοι οἱ εἰς ὑπηρεσίαν τῶν Γραμματειῶν εὐρισκόμενοι χρεωστοῦν νὰ φυλάττωσιν αὐστηροτάτην μυστικότητα περὶ τῶν εἰς αὐτὰς ἀναφερομένων ὑποθέσεων, καὶ νὰ ἀπέχωσιν ἀκριβῶς ἀπὸ πᾶσαν ἀθέμιτον πρὸς τρίτον τινὰ διακοίνωσιν, ἀπὸ πᾶσαν ἰδιαιτέραν περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀλληλογραφίαν, ἀπὸ πᾶσαν φανεράν ἢ μυστικὴν συνηγορίαν, οὔτε νὰ δέχωνται ἰδιῶται, τὰ ὅποια τοῖς προσφέρονται ἢ τοῖς στέλλονται διὰ ὑποθέσεις τῆς ὑπηρεσίας των, ἢ πρὸς θήρευσιν τῆς εὐνοίας των. Πᾶσα παράβασις παιδεύεται μὲ τὴν παῦσιν τοῦ ἐνόχου καὶ μὲ τὰς ἰδιαιτέρας ποινὰς κατὰ τοὺς ὅρους τῶν καθεστώτων νόμων.

Ἄρθρ. 17. Ὅλοι αἱ Γραμματεῖαι χρεωστοῦν νὰ ἀποφεύγωσιν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐργασιῶν των ὅλας τὰς περιττογραφίας καὶ πᾶσαν μὴ ἀναγκαίαν παρέμβασιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, διὰ νὰ μὴ περισπᾶται εἰς μικρολογίας ἢ διὰ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν ἀναγκαία ἐνέργειά των.

Αἱ ἐκδουλεύσεις των θέλουν ἐκτιμᾶσθαι μόνον κατὰ πραγματοποιηθέντα ἀποτελέσματα, καὶ ὅχι κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνεργηθέντων ἐγγράφων, ἢ κατὰ τὴν ἔκτασιν τῆς πολυγραφίας.

Ἄρθρον 18. Δὲν συγχωρεῖται εἰς κἀνένα γραμματέα τῆς ἐπικρατείας νὰ ἀπομακρύνεται ἄνευ ἀδείας τοῦ Βασιλέως πλέον τῶν 24 ὥρων ἀπὸ τὴν θέσιν του. Ἡ δὲ ἀδεια διὰ τὸ προσωπικὸν ἐκάστης γραμματείας δίδεται ἀπὸ τὸν ἀρμοδίον γραμματέα. Αὐθαίρετος ἀπομάκρυνσις παιδεύεται κατὰ τοὺς νόμους τῆς πειθαρχίας, καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις μὲ τὴν μετᾴθεσιν ἢ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἀνατίθεται εἰς τοὺς Ἡμετέρους γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀναφέρεται, ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος, τὸ ὁποῖον θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 3/15 Ἀπριλίου 1833.

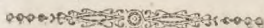
Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Ἀντιβασίλειά

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕΪΔΕΚ.

Οἱ γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας

. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ Πρόεδρος, Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. ΠΡΑΪΔΗΣ,
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. Ι. Τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως γραμματείας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρμοδίου γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας, θέλει συνίστασθαι ἐκ δύο συμβούλων, τριῶν γραμματέων, δύο γραφέων, ἐνὸς κλητῆρος.

Ἐπαύξεισι τοῦ προσωπικοῦ τούτου θέλει γείναι, ὅταν ἀποδειχθῇ ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. Β'. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως γραμματείας ἀνήκουσιν.

1. α.) Αἱ τῶν διαφόρων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἄλλων θρησκευτικῶν κοινοτήτων πολιτικαὶ καὶ ἀστυκαὶ σχέσεις, καὶ ἡ ἀκριβὴς τῶν ἐπὶ τούτῳ διατεταγμένων νόμων δικτῆρησις.

β'. Ἡ διατήρησις τῶν νομίμων ὁρίων μεταξύ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, ἡ διαφύλαξις τῶν δικαιωμάτων τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ δημοσίου εἰς παρεμπιπτούσας ὡς πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα καὶ καταστήματα διενέξεις.

γ'. Ἡ ἐξέτασις ὅλων τῶν διαταγμάτων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, πρὸ πάντων δὲ τῶν αὐτογράφων, βουλῶν (Bulles) καὶ πιττακίων τοῦ Πάπα τῆς Ῥώμης πρὶν γνωστοποιηθῶσιν, ἡ Γραμματεία ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν περὶ γνωστοποιήσεως ἄδειαν ἀπὸ τὸν Βασιλέα.

δ'. Ἡ ἐγκαθίδρυσις τῶν συνοδικῶν ἀρχῶν, ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὰς πράξεις αὐτῶν καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν κατὰ συνέπειαν ἀποφάσεων.

ε'. Ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν θείαν λατρείαν, καὶ συμφώνως μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν ὁ περιορισμὸς καὶ ἡ κατάπαυσις τῶν μὴ οὐσιωδῶν Ἐκκλησιαστικῶν πανηγύρεων καὶ τῶν τοιούτων ἐορτῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπιδέχονται ἀκύρωσιν.

ς'. Τὰ ἡγεμονικὰ δίκαια ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὑπουργήματα καὶ ὡς πρὸς τὴν ἄδειαν τῆς χειροτονίας ἱερέων καὶ διακόνων.

ζ'. Ἡ ἄδεια συστάσεως θρησκευτικῶν ἐταιριῶν τε καὶ καταστημάτων, καὶ ἡ καθιέρωσις αὐτῶν, ἐὰν ὑπάρχωσιν εὐλογοφανεῖς εἰς τοῦτο αἰτίαι.

η' Ἡ ἀνακαίνισις καὶ ἡ σύστασις ἱερατικῶν καταστημάτων πρὸς ἐκπαίδευσιν, διασίτισιν καὶ διόρθωσιν τοῦ Κλήρου, τὰ περὶ ἐξετάσεων τῶν διὰ τὸ ἱερατεῖον ὑποψηφίων.

θ'. Ἡ διαίρεσις τῶν ἐπαρχιῶν τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν.

ι.) Ἡ φροντίς περὶ ἀνεγέρσεως καὶ διατηρήσεως τῶν ἀναγκαίων οἰκοδομῶν διὰ ἐκκλησίας καὶ διὰ κατοικίαν τῶν ἐφημερίων.

ια.) Ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς διὰ θρησκευτικὰς ἀνάγκας ἀφιερωμένης περιουσίας.

2. α.) Ἡ ἐπιτήρησις καὶ διεύθυνσις τῶν ὧσων ἀφορῶσι τὰ σχολεῖα καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν, ἡ φροντίς περὶ συστάσεως καὶ ἀρμοδίου ὀργανισμοῦ τῶν στοιχειωδῶν καὶ τῶν ὑψηλοτέρων παιδευτικῶν καταστημάτων, ἐνδὲς πανεπιστημίου, καὶ μιᾶς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν (*d'une université et d'une Académie des sciences*).

β.) Ἡ φροντίς περὶ προικισμοῦ τῶν σχολείων καὶ τῶν διδακτικῶν καταστημάτων καὶ ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν διοίκησιν τῆς τῶν σχολείων περιουσίας.

γ.) Ἡ φροντίς περὶ μορφώσεως ἀξίων διδασκάλων διὰ τὰ σχολεῖα καὶ διδασκτόρων (*professeurs*) καὶ ἡ ἀνέγερσις τῶν ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτουμένων καταστημάτων.

δ.) Ἡ διὰ σχολικῶν μισθοδοτημάτων (*γαλλιστὶ bourses*) καὶ ἄλλων ἐξοικονομήσεων ἐμφύχωσις ἐκείνων τῶν μαθητῶν, οἵτινες ἤθελαν ἀναπτύξει ἑξοχόν τινα εὐφυΐαν.

ε.) Ἡ σύστασις δημοσίων βιβλιοθηκῶν, ἀστρονομικῆς σκοπιᾶς, καὶ ἄλλων τοιούτων καταστημάτων καὶ ἡ εἰς αὐτὰ ἐπιτήρησις.

ς.) Ἡ διεύθυνσις τῆς Βασιλικῆς τυπογραφίας, καὶ ἡ ἐπιτάχυνσις τῆς εἰς τὸ ἑλληνικὸν μεταφράσεως τῶν ἀξιολογωτέρων ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

ζ.) Ἡ εἰς τὰς τέχνας προόδουσι καὶ ἡ σύστασις τεχνοδιδασκτικῶν σχολείων καὶ συλλογῶν (*collections*), καὶ ἡ ἀνέγερσις Ἀκαδημίας τῶν πλασματογραφικῶν τεχνῶν, ἡ προπαρασκευὴ εἰς ἀνασκαφὴν καὶ ἀνακάλυψιν τῶν ἀπολεσθέντων ἀριστουργημάτων τῶν τεχνῶν, ἡ φροντίς περὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν εἰσέτι ὑπαρχόντων, καὶ ἐπαγρύπνησις εἰς τὸ νὰ μὴ ἐξάγωνται ἀπὸ τὸ Κράτος.

η.) Ἡ ἐμφύχωσις τῶν καταγινομένων εἰς ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας πρὸς παρέκτασιν τῆς σφαίρας τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, καὶ πρὸς δημοσίευσιν τῶν εὕρισχόμενων εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῶν μοναστηρίων χειρογράφων, καθ' ὅσον αὐτὰ ἤθελαν εἶσθαι εἰσέτι ἄγνωστα καὶ ἀξιώτιμα δι' ὅποιανδήποτε ἐπιστήμην.

θ.) Προτάσεις περὶ τοῦ προσωπικοῦ δι' ὅλας τὰς διδασκαλικὰς θέσεις ἢ διὰ τὰ ἀφορῶντα τὴν πρόοδον τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν δημόσια καταστήματα, καθ' ὅσον ὁ διορισμὸς αὐτῶν δὲν ἐδόθη δι' ἰδιαίτερου διατάγματος εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἄλλων τινῶν ἀρχῶν.

Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως γραμματεῖαν ἐναπόκειται νὰ διατηρῇ τὴν πειθαρχίαν μεταξὺ τοῦ εἰς αὐτὴν ὑπαγομένου προσωπικοῦ, καὶ νὰ παιδεύῃ κατὰ τοὺς περὶ πειθαρχίας Νόμους.

ι.) Ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς διὰ τὰς δι-

δασκαλικὰς παραδόσεις καὶ διὰ τὴν τοῦ λαοῦ ἐκπαίδευσιν ἀφιερωμένης περιουσίας, καὶ τῶν πρὸς τοῦτο διατεθέντων δημοσίων εἰσοδημάτων, ἢ φροντίς περὶ ἀνεγέρσεως καὶ διατηρήσεως τῶν οἰκοδομῶν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὰ δημόσια καταστήματα πρὸς διδασκαλικὰς παραδόσεις, πρὸς ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν τεχνῶν.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεῖαν εἶναι ὑποτεταγμένοι ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός της ὅλαι αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαί, καὶ οἱ ἐπιφορτισμένοι ὑπηρεσίαν τινὰ εἰς τὰ διὰ τὴν διδασκαλίαν, διὰ τὰς τέχνας καὶ διὰ τὰς ἐπιστήμας προσδιωρισμένα δημόσια καταστήματα.

Εἶναι ἐπίσης ὑποτεταγμένοι εἰς αὐτὴν αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως, καθ' ὅσον τὰ περὶ τῆς ἀρμοδιότητός των διατάγματα ταῖς ἐπιφορτίζουν ἀντικείμενα ἀφορῶντα τὴν δημοσίον ἐκπαίδευσιν καὶ τὰ ἐκκλησιαστικά. Αἱ περὶ διορισμοῦ τῶν τοιούτων ἀρχῶν προτάσεις μένουν μ' ὅλον τοῦτο τῆς ἀρμοδιότητος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν γραμματείας.

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 3/15 Ἀπριλίου 1833.

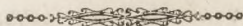
Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασίλεια

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕΪΔΕΚ.

Οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ Πρόεδρος, Α. ΜΑΤΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. ΠΡΑΪΔΗΣ,
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ

Περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ διακηρύξεως τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ περὶ συστάσεως Συνόδου διαρκοῦς ὁμοφώνως ἐκφρασθεῖσαν ἔφεσιν τῶν ἐνταῦθα συνηγμένων μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων τοῦ ἡμετέρου Κράτους, ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάτομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ὁρθόδοξος, ἀνατολική, ἀποστολική Ἐκκλησία τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἐν πνεύματι μὴ ἀναγνωρίζουσα ἄλλην κεφαλὴν,

παρὰ τὸν θεμελιωτὴν τῆς χριστιανικῆς πίστεως τὸν Κύριον καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, κατὰ δὲ τὸ διοικητικὸν μέρος ἔχουσα ἀρχηγὸν τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, εἶναι αὐτεκέφαλος καὶ ἀνεξάρτητος ἀπὸ πάσης ἄλλης ἐξουσίας, φυλαττομένης ἀπαραχαράκτου τῆς δογματικῆς ἐνότητος, κατὰ τὰ παρὰ πασῶν τῶν ὀρθοδόξων ἀποστολικῶν ἐκκλησιῶν ἀνέκαθεν πρεσβεύμενα.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ὑπερτάτη ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία ἐναπόκειται, ὑπὸ τὴν τοῦ Βασιλέως κυριαρχίαν, εἰς χεῖρας Συνόδου διαρκoῦς, φερούσης τὸ ὄνομα «Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος».

Ὁ Βασιλεὺς προσδιορίζει δι' ὀργανικοῦ διατάγματος τὴν Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας, ἣτις θέλει ἐνεργεῖ τὰ τῆς κυριαρχίας ταύτης, καὶ ὑπὸ τὴν ὁποίαν θέλει διατελεῖ κατὰ τοῦτο ἡ Σύνοδος. Ἡ Σύνοδος αὕτη παρεδρεύει εἰς τὴν καθέδραν τοῦ Βασιλείου, κρατεῖ ἰδίαν σφραγίδα ἔχουσαν ἐγκεχαραγμένον σταυρὸν ἀπαράλλακτον μετὰ τὸν ἐν μέσῳ τῶν παρασῆμων τοῦ Κράτους καὶ φέρουσιν τὴν περιγραφὴν «Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος».

Ἄρθρ. 3. Ἡ Σύνοδος σύγκειται ἀπὸ πέντε μέλη, ἐξ ὧν εἷς πρόεδρος καὶ δύο τοῦλάχιστον σύμβουλοι· τὰ λοιπὰ δύο μέλη ἡμποροῦν νὰ εἶναι ἐπίσης σύμβουλοι· ἀλλ' ἡ κυβερνήσις, ἂν τὸ ἐγκρίνη, δύναται νὰ διορίσῃ ἀντ' αὐτῶν ἓνα ἢ δύο παρέδρους, ἐκτὸς δὲ τούτου ἓνα ἢ δύο συμπληρωτικoὺς συμβούλους ἢ παρέδρους, οἵτινες ὅμως δὲν ἔχουν χώραν εἰς τὴν Σύνοδον, εἰμὴ ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἀσθενείας ἐνὸς ἐνεργείᾳ μέλους.

Ὅλοι οὗτοι διορίζονται παρὰ τῆς κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 4. Ὁ πρόεδρος καὶ οἱ σύμβουλοι θέλουν λαμβάνεσθαι ἐκ μόνων μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων ἢ ἐπισκόπων, οἱ δὲ παρέδρουι ἐκ πρεσβυτέρων ἢ ἱερομονάχων.

Κατ' ἔτος θέλει γίνεσθαι νέα ἐκλογή· ἀλλὰ τὰ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντα μέλη ἡμποροῦν νὰ διορισθῶσιν ἐκ νέου. Ἐκαστος τῶν ἐνεργείᾳ συμβούλων καὶ παρέδρων λαμβάνει, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ, τὸν ὅποιον πορίζεται ἀπὸ τὸ ἰδιαιτερόν του ἐκκλησιαστικὸν ὑποῦργημα, καὶ ἐπιμίσθιον, δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν συνοδικῶν χρεῶν του.

Ἄρθρ. 15. Αἱ ὑποθέσεις θεωροῦνται ἐνταῦθα, καθ' ὃν τρόπον συμβαίνει καὶ εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς ἐπιτροπὰς. Εἰς τὰς συζητήσεις ἀποφασίζει ἡ ψῆφος τῶν πλειόνων. Κατὰ δὲ ἰσοψηφίαν, ὁ πρόεδρος ἔχει τὴν νικῶσαν.

Ὅλα τὰ μέλη χρεωστοῦν νὰ ὑπογράφουν τὰς ἀποφάσεις· ἀλλ' οἱ ἑτερογνωμοῦντες ἡμποροῦν νὰ καταχωρήσουν εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῶν τοῦς λόγους τῆς διαφόρου γνώμης των.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὴν Σύνοδον παρευρίσκεται εἷς Βασιλικὸς ἐπίτροπος, διοριζόμενος καὶ αὐτός, καθὼς καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνόδου παρὰ τοῦ Βασιλέως· οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τοῦ Γραφείου διορίζονται ἀπ' ἐυθείας παρὰ τῆς Συνόδου καὶ ἐπικυροῦνται παρὰ τῆς κυβερνήσεως.

ε. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία (la discipline de l'Église).

ς'. Ἡ δοκιμασία καὶ ἡ χειροτονία τῶν ἐκ τοῦ κλήρου.

ζ'. Ἡ καθιέρωσις τῶν εἰς τὴν λατρείαν ἀναγομένων πραγμάτων καὶ οἰκοδομημάτων.

η. Ἡ δικαιοδοσία εἰς τὰ καθ' αὐτὸ ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα, π. χ. εἰς τὰ τῆς συνειδήσεως, τῆς ἐκτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν, κατὰ τὰ δόγματα, τὰ δογματικὰ βιβλία, καὶ τὸν ἐπὶ τούτων τεθεμελιωμένον κανονισμόν τῆς ἐκκλησίας.

Ἄρθρ. 11. Ἡ σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν παρὰ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας πρεσβευομένων δογμάτων, καὶ ἰδιαίτερως εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν εἰς χρῆσιν τῆς νεολαίας καὶ τῶν ἐκ τοῦ κλήρου προσδωρισμένων καὶ περὶ θρησκευτικῶν ἀντικειμένων πραγματευομένων βιβλίων καὶ, ὡσάκις πληροφορηθῇ θετικῶς, ὅτι ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος ἐπιχειρεῖ νὰ ταράξῃ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ βασιλείου δι' ἑτεροδιδασκαλίας, διὰ προσηλυτισμοῦ, ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, προσκαλεῖ τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιφέρῃ θεραπείαν εἰς τὸ κακὸν κατὰ τοὺς πολιτικοὺς νόμους.

Ἄρθρ. 12. Ἡ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ προσέτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων καὶ ἐθίμων, περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐκκλησιῶν, τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ ἐν γένει περὶ τὴν δημόσιον λατρείαν, διατάττει ὅσα κρίνει συντείνοντα εἰς τὴν εὐκοσμίαν τῶν ἐκ τοῦ κλήρου καὶ εἰς βελτίωσιν αὐτῶν, καὶ φροντίζει, ὥστε οἱ ἱερωμένοι νὰ μὴ ἐνασχολῶνται, ἀπεναντίας τῶν ῥητῶς ἀπαγορευόντων ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν θεσμῶν, εἰς πολιτικὰ πράγματα, μηδὲ νὰ λαμβάνωσι τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτά.

Ἄρθρ. 13. Ὅλα τὰ ἀντικείμενα, ὅσα ἀνάγονται μὲν εἰς τὰ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν, δὲν ἀφορῶσιν ὁμῶς τὸ δογματικόν, ἀλλὰ, χωρὶς νὰ ᾔναι καθ'αὐτὸ κοσμικὰ, ἔχουσιν τινα σχέσιν πρὸς τὴν Ἐπικράτειαν καὶ τὸ κοσμικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων, εἶναι μὲν τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀλλὰ χωρὶς ἰδιαίτεραν συγκατάθεσιν καὶ σύμπραξιν τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς, δὲν ἡμπορεῖ ἡ Σύνοδος μόνη νὰ διατάξῃ τι περὶ αὐτῶν.

Ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία τοῦ Κράτους ἔχει μάλιστα τὸ δικαίωμα ὅχι μόνον νὰ ἀπαιτῇ τὸ νὰ πληροφορηθῇ προηγουμένως περὶ ὅλων τῶν τοιούτων διαθέσεων, ἀλλὰ καὶ δι' ἰδίων διαταγμάτων νὰ ἐμποδίζῃ, ἂν ὑπάρχῃ τι ἐν αὐταῖς δυνάμενον νὰ κατασταθῇ ἐπιβλαβὲς ὡς πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον. Τοιαῦτα ἀντικείμενα συμμίκτου εἶδους (ἄρθρον 13) εἶναι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, κατ' ἐξοχὴν τὰ ἑξῆς.

1. Διατάξεις περὶ τῆς ἐξωτερικῆς λατρείας, περὶ τοῦ καιροῦ αὐτῆς, τοῦ τόπου εἰς ὃν, τοῦ ἀριθμοῦ κλπ.

2. Ἡ σύστασις, διάλυσις, ἢ ὁ περιορισμὸς μοναστικῶν καταστημάτων.

3. Ὁ περιορισμὸς, ἢ ἡ κατάπαυσις τῶν περὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τε-

λετας περπων, παρατάξεων κλπ, καθ' ὅσον αὐται ἀνάγονται εἰς τὸ ἐπουσιῶδες μέρος τῆς λατρείας.

4. Ὁ διορισμὸς εἰς θέσεις ἐκκλησιαστικὰς καὶ ἡ ἄδεια τῆς χειροτονίας πρεσβυτέρων καὶ διακόνων.

5. Ἡ διαίρεσις τῆς περιφερείας τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν.

6. Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθαλπτικῶν καὶ τιμωρητικῶν καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ κλήρου.

7. Ὑγειονομικὴ διάταξις, καθ' ὅσον ἀνάγονται συγχρόνως εἰς ἐκκλησιαστικὰ κατastήματα.

8. Ἐκτακτοὶ ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, πρὸ πάντων ὅταν αὐταὶ πρόκειται νὰ γένουν εἰς ἐργασίμους ἡμέρας ἢ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ.

9. Νόμοι ἀφορῶντες τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθ' ὅσον δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν πολιτικὴν συμφωνίαν.

Ἄρθρ. 15. Διατάξεις ἀναγόμεναι εἰς ἀντικείμενα συμμίκτου εἶδους, καὶ ἀποφασισθεῖσαι μὲν παρὰ τῆς Συνόδου, ἐπικυρωθεῖσαι δὲ παρὰ τῆς κυβερνήσεως ἔχουν ἰσχὺν νόμων, καὶ ὡς τοιοῦτοι κοινοποιοῦνται παρὰ τῆς κυβερνήσεως διὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς ἐφημερίδος.

Ἄρθρ. 16. Ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς τοῦ Βασιλείου διατελοῦν ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἐφορείαν τῆς Συνόδου, λαμβάνουν παρ' αὐτῆς διαταγὰς, καὶ ἀναφέρουν πρὸς αὐτὴν ὅλα ὅσα ἀνάγονται εἰς τὰ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ καθήκοντά της.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἔκτασις τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ Βασιλείου προσδιορίζεται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Αἱ ἐπισκοπαὶ θέλουν προικοδοτηθῇ καταλλήλως· οἱ δὲ ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι διορίζονται μὲν κατὰ πρότασιν μὲν τῆς Συνόδου παρὰ τῆς κυβερνήσεως, κατὰ δὲ γνωμοδότησιν τῆς αὐτῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πλὴν καὶ τοῦτο μόνον εἰς τὰς παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων προσδιωρισμένας περιπτώσεις, μετατίθενται, παύονται, καὶ πρὸς ποινὴν, γίνονται ἐντελῶς ἐκπτωτοὶ τῆς θέσεώς των. Περὶ διαίρεσεως τῶν ἐνοριῶν, περὶ προικοδοτήσεως αὐτῶν, καθὼς καὶ περὶ τοῦ εἰς αὐτάς, καὶ εἰς ἄλλας ἐκκλησιαστικὰς ὑπηρεσίας διορισμοῦ, θελεῖ γένει φροντὶς δι' ἰδιαιτέρων διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 17. Εἰς τὰ καθ' αὐτὸ ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα ἔχει ἡ Σύνοδος τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ κλήρου, καὶ, κατὰ τὰ εἰς τὸν 8 ἀριθμὸν τοῦ 10 ἄρθρου ἐνδιαλαμβανόμενα, οὐχ ἥττον καὶ ἐπὶ τῶν λαϊκῶν αὐτῶν· ἀλλ' αἱ ἀποφάσεις της δὲν ἔμπορουν νὰ ἐκτελεσθοῦν εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἐπικύρωσιν τῆς κυβερνήσεως, καὶ συμφώνως μὲ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους.

Εἰς κοσμικὰ ἀντικείμενα ὑπόκεινται οἱ ἐκ τοῦ κλήρου εἰς τοὺς κοσμικοὺς νόμους καὶ τὰ κοσμικὰ πολιτικὰ ἢ ἐγκληματικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρον 18. Ἀντικείμενα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς πολιτικά, νὰ δικάζονται κατὰ τοὺς πολιτικοὺς νόμους, καὶ νὰ διευθετῶνται μόνον παρὰ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, εἶναι·

1. Συμφωνίαι, διαθήκαι καὶ ἄλλαι πολιτικαὶ πράξεις τῶν ἐκ τοῦ κλήρου.

2. Προσδιορισμοὶ περὶ κινητῶν καὶ ἀκινήτων κτημάτων, περὶ εἰσοδημάτων, ἐπικαρπίας, καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν ἐκ τοῦ κλήρου ατόμων.

3. Διατάξεις καὶ ἀποφάσεις περὶ ὅλων τῶν πολιτικῶν πράξεων τῶν ἐκ τοῦ κλήρου, ὅσαι δηλ. ἢμποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀστυνομικῶν διατάξεων παραβάσεις καὶ ὡς πολιτικὰ πταίσματα ἢ ἐγκλήματα.

4. Νόμοι ἀφορῶντες τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθ' ὅσον ἀνάγεται εἰς τὴν πολιτικὴν συμφωνίαν καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν.

5. Διατάξεις περὶ διευθετήσεως τῶν βιβλίων τῶν γεννήσεων, θανάτων καὶ γάμων, θεωρουμένων ὡς καταστήχων τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, καὶ περὶ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀποδεικτικῆς ἰσχύος τῶν βιβλίων, τὰ ὅποια θέλουν κρατεῖ οἱ ἱερεῖς τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ὅλων τῶν εἰς τὰς ἐφημερίδας ἀναγομένων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων.

6. Γενικαὶ διατυπώσεις περὶ ὑποχρεώσεως πρὸς οἰκοδομὴν καὶ διατήρησιν ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτιρίων.

Ἄρθρ. 19. Μὲ ἐξωτερικὰς κοσμικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, οὐδὲ ἡ σύνοδος οὐδ' ἄλλος τις τῶν ἐκ τοῦ κλήρου ἢμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἀλληλογραφίαν ἢ καμμίαν ἄλλην ἄμεσον σχέσιν. Πᾶσα τοιαύτη ἀλληλογραφία γίνεται διὰ τῆς ἀνηκούσης γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 20. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία, καθ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων τῆς, ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, καὶ ἐπομένως ὅλαι αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται, ὡςάκις ἀποδειχθῇ ὅτι προσεβλήθησαν τὰ δίκαιά τῆς, νὰ τὴν προστατεύουν καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίζουν κατ' αἰτησίαν τῆς.

Ἄρθρ. 21. Ἐπίσης ὁμοῦ καὶ κάθε Ἕλλην, ὅστις νομίζει ἑαυτὸν ἀδικούμενον παρὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἀπ' ἐναντίας τῶν ὑπαρχουσῶν διατάξεων, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῇται τὴν βασιλικὴν ὑπεράσπισιν.

Τοιαῦτα παράπονα κατὰ καταχρήσεων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας ἢμποροῦν νὰ γίνωνται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ἢ πρὸς πᾶσαν ἄλλην διοικητικὴν ἀρχήν· θέλουν δὲ ἐξετάζεσθαι παρὰ τῆς ἀνηκούσης γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, ἥτις δὲν ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν, εἰμὴ ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τῆς συνόδου, ἐξαίρουμένων μόνον τῶν περιστάσεων, αἵτινες ἀπαιτοῦν ταχύτητα, καθ' ἃς ἡ εἰρημένη γραμματεία ἢμπορεῖ, πρὶν εἶτι ἐρωτήσῃ τὴν σύνοδον, νὰ ἀναβάλῃ τὴν διάταξιν, ἥτις ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τὰ παράπονα.

Ἄρθρον 22. Ἡ Κυβέρνησις ἢμπορεῖ εἰς ἐπισήμους περιστάσεις νὰ διατάξῃ διὰ τῆς Συνόδου δημοσίους δεήσεις καὶ εὐχαριστηρίους ἐορτάς.

Ἡ Βασιλικὴ ἐξουσία ἔχει ἐκτὸς τούτου τὸ δικαίωμα νὰ συγκαλῇ, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς, γενικὰς Συνόδους τοῦ Κράτους, νὰ διευθετῇ τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα. Π. Χ. νὰ διορίζῃ Πρόεδρον καὶ γραμματεῖς,

χωρίς ὅμως νὰ παρεισδύεται παντάπασιν εἰς τὰ περὶ δογμάτων.

Ἄρθρ. 23. Ὁ Πρόεδρος, ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος, οἱ Σύμβουλοι τῆς Συνόδου, καθὼς καὶ οἱ συμπληρωτικοὶ σύμβουλοι, ἔχουν τὸν βαθμὸν τῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, οἱ δὲ πάρεδροι καὶ ὁ γραμματεὺς τὸν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου· ἀλλ' ὁ πρόεδρος, καὶ ὁ ἐπίτροπος τοῦ Βασιλέως, κατὰ τὴν εἰς ὅλας τὰς ἐπιτροπὰς φυλαττομένην τάξιν, προηγοῦνται τῶν συμβούλων.

Ἄρθρ. 24. Εἰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς μνημονεύουν οἱ Ἀρχιερεῖς πρῶτον μὲν τὸν Βασιλέα, δεύτερον δὲ τὴν ἱερὰν Σύνοδον λέγοντες.

« Μνήσθητι, Κύριε, τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, ἣν χάρισαι κλπ. »

Ἄρθρ. 25. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ναυπλίῳ 23 Ἰουλίου (4 Αὐγούστου) 1833.

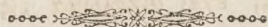
Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ ἀντιβασιλεία.

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΜΑΟΥΡΕΡ ΕΪΔΕΚ.

Οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ Πρόεδρος, Α. ΜΑΤΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. ΨΥΛΛΑΣ, Γ. ΠΡΑΪΔΗΣ, Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ, Δ. ΣΜΑΤΣ.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τῶν πρωτοκόλλων τῶν συνεδριάσεων τῶν Ἀρχιερέων κλπ. περὶ συστάσεως Συνόδου κλπ. κλπ. κλπ.

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας κοινοποιεῖ ὅτι.

Διὰ Βασιτικοῦ Διατάγματος ἀπὸ 13 τοῦ λήγοντος, διώρισεν ἡ Κυβέρνησις ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας, καὶ ἀπὸ τοὺς δύο ὑπουργικοὺς συμβούλους τοῦ αὐτοῦ Γραμματέως, διὰ νὰ διευθύνῃ τὰς μετὰ τῶν ἀπὸ 1/13 Ἰουλίου συγκαληθέντων καὶ προσκληθέντων Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τοῦ Κράτους συνδιαλέξεις.

Ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο μέχρι τοῦδε 4 συνεδριάσεις, εἰς τὰς ὁποίας παρευρέθησαν βαθμὴδὸν 36 ἐκ τῶν αὐτῶν τοῦ Βασιλείου Ἀρχιερέων (ὅσοι δηλαδὴ ἔφθασαν μέχρι τοῦδε εἰς Ναύπλιον) καὶ ἐγνωμοδότησαν ὁμοφώνως ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς συστάσεως Συνόδου διαρκούς. Τὰ πρωτόκολλα τῶν συνεδριάσεων

τούτων, προσυπογεγραμμένα παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, καταχωροῦνται ἐν ταῦθα κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἡμερομηνίας, φυλαττομένην ὁμῶς εἰς τὰς ὑπογραφὰς τῆς σειρᾶς, καθ' ἣν ἔτυχον ὑπογράψαντες οἱ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς.

Συνεχὲς Πρωτόκολλον περὶ τῆς γνῶμης τῶν ἐν Ἑλλάδι Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν σύστασιν Συνόδου διαρκοῦς.

Σήμερον τῇ 15 Ἰουλίου περὶ τὰς δέκα πρὸ τῆς μεσημβρίας συνήλθον οἱ κατωτέρω ὑπογεγραμμένοι Ἀρχιερεῖς ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 13 τοῦ π. μηνὸς Β. Διατάγματος πρὸς διεύθυνσιν τῶν συνδιαλέξεων μετὰ τῶν συγκεκλημένων καὶ προσκεκλημένων Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τοῦ Κράτους διορισθείσης ἐπιτροπῆς, συγκευμένης ἐκ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας Κ. Σ. Τρικούπη, καὶ τῶν ὑπουργικῶν συμβούλων τῆς αὐτῆς Γραμματείας Κ. Δ. Σχινᾶ καὶ Σ. Δ. Βυζαντίου.

Εἰς τοὺς ἐμφανισθέντας ἐκοινοποιήθη καὶ ἀνεπτύχθη ἀποχρώντως ὁ σκοπὸς τῆς συγκαλέσεως καὶ προσκλήσεώς των. Πρῶτον μὲν παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς Κ. Τ. Τρικούπη, μετὰ ταῦτα δὲ καὶ παρὰ τῶν δύο ὑπουργικῶν συμβούλων, α ὅτι δηλ. ἡ Κυβέρνησις ἔχει κατὰ
 » νοῦν νὰ βελτιώσῃ καθ' ὅλους τοὺς λόγους τὴν κατάστασιν τῆς Ἑλ-
 » ληνικῆς ἐκκλησίας καὶ νὰ τὴν ἀσφαλίσῃ διὰ πάντα· ὅτι ἡ Κυβέρ-
 » νησις προσπαθεῖ πρὸ πάντων νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλη-
 » σίαν εἰς τὴν ἀφεύκτως ἀναγκαίαν ἐξωτερικὴν ἀξιοπρέπειαν, τὴν
 » ὁποῖαν εἶχε κατὰ τοὺς πρὸ τῆς κατακτῆσεως χρόνους, καὶ τὴν ὁ-
 » ποῖαν πρέπει νὰ ἐπαναλάβῃ αὕτη πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἰδίας θρη-
 » σκείας, καὶ ὅτι τὰ κυριώτερα μέσα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ μεγάλου τού-
 » του σκοποῦ ἦναι τὰ δύο ταῦτα, 1) ἡ ἐπίσημος καὶ ὀριστικὴ δια-
 » κήρυξις τῆς πραγματικῶς ἤδη ὑπαρχούσης ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλη-
 » νικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ πάσης ξένης ἐξουσίας, καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὴν
 » ἐξωτερικὴν αὐτῶν θέσιν (φυλαττομένης ἀπαραχαράκτου τῆς δογμα-
 » τικῆς ἐνότητος κατὰ τὰ παρὰ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Ἀνατο-
 » λικοῦ δόγματος ἀνέκαθεν πρεσβευόμενα.) 2) ἡ σύστασις διαρκοῦς
 » Συνόδου, διοριζομένης παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ θεωρουμένης ὡς ὑπερ-
 » τάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς Ῥωσικῆς
 » Ἐκκλησίας.

α Ἄν δὲ καὶ ἡ ἀπὸ 15]27 Μαρτίου πρὸς ἐξακρίθωσιν τῆς κατα-
 » στάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ, καθὼς καὶ
 » τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἐνέκρινεν ἤδη τὰ ἐν ταῦθα ἐκτεθέντα, ἔχει
 » μὲν ὅλον τοῦτο σκοπὸν ἡ Κυβέρνησις νὰ μὴ κάμῃ κἀνὲν ὀριστικὸν
 » κίνημα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, πρὶν ζητήσῃ προηγουμένως

Ὁ Ταλαντίου ΝΕΟΦΥΤΟΣ τοποτηρητὴς Ἀθηνῶν.

Ὁ Ἀγκύρας ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ.

Ὁ Εὐρίπου ΙΑΚΩΒΟΣ.

Ὁ πρῶην Σηλυβρίας ΜΑΚΑΡΙΟΣ.

Ὁ Ὑδρας καὶ Αἰγίνης ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.

Ὁ Τριπόλεως ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.

Ὁ Λαρίσσης ΚΥΡΙΑΛΟΣ, τοποτηρη-

τῆς Ὠλένης.

Ὁ Καρυουπόλεως ΚΥΡΙΑΛΟΣ.

Ὁ πρῶην Μενδενίτζης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ τοποτηρ. Σαλῶνων.

Ὁ Ἀρδαμερίων ΙΓΝΑΤΙΟΣ.

Ὁ Ἐλαίας ΠΑΪΣΙΟΣ, ἐκκλησιαστικὸς τοποτηρητὴς τῶν Μεσσηνιακῶν
φρουρίων.

Ὁ πρῶην Μετρῶν ΜΕΛΕΤΙΟΣ, ἐκκλησιαστικὸς τοποτηρητὴς Ἄργους.

Διὰ τὸν ἅγιον πρῶην Μοσχονησίου Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ, ὁ Λαρίσσης
ΚΥΡΙΑΛΟΣ ὡς ἔχων τὴν γνώμην αὐτοῦ.

Ἡ ἐπὶ τῶν συνδιαλέξεων ἐπιτροπὴ

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ, Σ. Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

(Συνέχεια τοῦ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου)

Τῇ 16 Ἰουλίου, περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ.

Εἰς τοὺς σήμερον ἐμφανισθέντας Σ. Σ. μητροπολίτας, ἀρχιεπισκό-
πους καὶ ἐπισκόπους ἐκοινοποιήθη παρομοίως καὶ ἀνεπύχθη κατ' ἔκ-
τασιν ὁ σκοπὸς τῆς συγκαλέσεως καὶ προσκλήσεώς των, καὶ ἐπομένως
ἀνεγνώσθη τὸ πρωτόκολλον τῆς χθесινῆς συνεδριάσεως· μεθ' ὃ ἐξεφρά-
σθησαν ὅλοι ὁμοφώνως, ὅτι ἡ ἐννοια τοῦ πρωτοκόλλου εἶναι ἐντελὴς
σύμφωνος μὲ τὴν ἐνδάμυχον αὐτῶν πεποίθησιν, καὶ μὲ τὰς πρὸ πολ-
λοῦ ἐκπεμπομένας ἐγκαρδίους εὐχὰς των. Ὅθεν καὶ συγκατατίθενται
εἰς τὰ διαλαμβανόμενα, καὶ ἐπικυροῦν κατὰ πάντα τὸ εἰρημένον πρω-
τόκολλον, προσθέτοντες καὶ αὐτοὶ τὰς ὑπογραφὰς των.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 16 Ἰουλίου 1833.

Ὁ Ναυπάκτου καὶ Μεσολογγίου ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ.

Ὁ Καρύστου ΝΕΟΦΥΤΟΣ.

Ὁ Ἀθηνῶν καὶ Λεβαδείας ΑΝΘΙΜΟΣ.

Ὁ Χαριουπόλεως ΔΑΝΙΗΛ, τοποτηρητὴς Λακεδαιμονίας.

Ὁ Τήνου ΓΑΒΡΙΗΛ.

Ὁ Χίου ΔΑΝΙΗΛ.

Ὁ Ἀνδρούσης ΙΩΣΗΦ.

Ὁ Μυρσίνης ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ τοποτηρη-

τῆς Σύρας.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ, Σ. Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

(Συνέχεια τοῦ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου).

Τῇ 21 Ἰουλίου 1833 περὶ τὰς 4 Μ. Μ.

Σήμερον, τῇ 21 Ἰουλίου, παρόντων τῶν ὑπογεγραμμένων δύο ἀρχιε-
ρέων καὶ τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθη πρῶτον ἀναφορὰ πρὸς τὴν ἐπὶ
τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. γραμματεῖαν παρὰ τοῦ μητροπολίτου

Ἄνδρου καὶ Σύρας Κ. Διονυσίου, αἰτουμένου μὲν τὴν συγγνώμην τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἐξ αἰτίας τῆς υἱείας του δὲν ἤμπορεῖ νὰ μεταβῇ εἰς Ναύπλιον, θεοχιοῦντος δὲ, ὅτι εἶναι σύμφωνος εἰς πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ ἅγιον κατὰ τοὺς ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας ἐγκρίνη ἡ ὁμήγουρις τῶτ ἁγίων ἀρχιερέων καὶ ἡ Α. Μ. ἐπικυρώσῃ εἰς δόξαν τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἀνατολικῆς ἐκκλησίας.

Ἐκοινοποιήθη ἐπομένως καὶ ἀνεπτύχθη κατ' ἔκτασιν εἰς τοὺς ἐμφανισθέντας ἁγίους ἀρχιερεῖς ὁ σκοπὸς τῆς συγκαλέσεώς των, καὶ ἀνεγνώσθησαν τὰ πρωτόκολλα τῶν δύο προλαβουσῶν συνεδριάσεων, τῶν ὁποίων τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εὐρόντες οἱ εἰρημένοι κατὰ πάντα σύμφωνα μὲ τὴν ἐνδόμυχον αὐτῶν πεποιθήσιν, καὶ μὲ τὰς πρὸ πολλοῦ ἐκπεμπομένας ἐγκαρδίους εὐχάς των, συγκατατέθησαν εἰς αὐτὰ καὶ ἐπέκυρωσαν κατὰ πάντα προσθέσαντες καὶ αὐτοὶ τὰς ὑπογραφάς των.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 21 Ἰουλίου 1833.

Ὁ Βρεσθένης ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ.

Ὁ Ζαρνάτς ΓΑΒΡΙΗΛ.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. ΤΡΙΚΟΤΗΣ, Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ, Σ. Α. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

(Συνέχεια τοῦ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου).

Τῇ 26 Ἰουλίου 1833 περὶ τὴν 1 Μ. Μ.

Εἰς τοὺς σήμερον ἐμφανισθέντας σεβασμιωτάτους μητροπολίτας ἐκοινοποιήθη παρομοίως καὶ ἀνεπτύχθη κατ' ἔκτασιν ὁ σκοπὸς τῆς συγκαλέσεως καὶ προσκλήσεώς των, καὶ ἐπομένως ἀνεγνώσθησαν τὰ πρωτόκολλα τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων μὲθ' ὃ ἐξεφράσθησαν ὅλοι ὁμοφώνως, ὅτι ἡ ἐννοια τῶν πρωτοκόλλων εἶναι ἐντελὴς σύμφωνος μὲ τὴν ἐνδόμυχον αὐτῶν πεποιθήσιν, καὶ μὲ τὰς πρὸ πολλοῦ ἐκπεμπομένας ἐγκαρδίους εὐχάς των ὅθεν καὶ συγκατατίθενται εἰς τὰ διαλαμβανόμενα καὶ ἐπικυροῦν κατὰ πάντα τὰ εἰρημένα πρωτόκολλα, προσθέτοντες καὶ αὐτοὶ τὰς ὑπογραφάς των.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 26 Ἰουλίου 1833.

Ὁ Σίφνου ΚΑΛΑΙΝΙΚΟΣ,

Ὁ πρῶτον Βιζύης ΙΩΑΣΑΦ.

Ὁ πρῶτον Μπελιγραδίου ΑΝΘΙΜΟΣ.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. ΤΡΙΚΟΤΗΣ, Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ, Σ. Α. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐργασιῶν τῆς συνόδου.

ΟΘΩΝ

κλπ. κλπ. κλπ.

Κατὰ πρότασιν τῆς ἐσχ. συνόδου καὶ ἀναβάντες τὴν γνώμην τῆς

ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διαττάτομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Κατὰ τὰς εἰς τὰ ἄρθρα 9—12 τῆς διακηρύξεως ἀναφερομένης περιπτώσεις, ἡ ἔγκρισις τῆς Κυβερνήσεως τότε μόνον νὰ ζητῆται ὅταν πρόκειται νὰ ἐκδοθῶσι νέοι νόμοι, ἢ νέοι δικτάξεις, ἢ ἄλλοι γενικοὶ περὶ τῶν ἐσωτερικῶν τῆς ἐκκλησίας ὑποθέσεων ὁρισμοί, μὴ ἐπιστηριζόμενοι εἰς ὑπάρχοντας νόμους καὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 2. Εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις τῶν ἁρθρῶν 9—12 τὸ ἐθεωρήθη τοῦ Β. ἐπιτρόπου ἀναπληροῦ τὸν τόπον τῆς ἐγκρίσεως, ἥτις τότε μόνον εἶναι ἀνάγκη νὰ ζητῆται, ὅταν ὁ ἐπίτροπος φρονῇ, ὅτι πρέπει νὰ ἀρνηθῇ τὸ ἐθ ε ω ρ ἡ θ η.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἐθ ε ω ρ ἡ θ η τοῦ Β. ἐπιτρόπου πρέπει νὰ γράφηται εἰς τὸ σχέδιον, εἰς δὲ τὸ καθ' αὐτὸ ἔγγραφον μόνον νὰ ἀναφέρηται. εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ μνηολογῆται καὶ νὰ ὑπογράφηται κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον. Ὁ Β. ἐπίτροπος εἶναι προσωπικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰρημένων ὁρῶν, καὶ ἰδιαιτέρως ὅταν γράφῃ τὸ ἐθ ε ω ρ ἡ θ η.

Ἄρθρ. 4. Κατὰ τὰς εἰς τὸ 14 ἄρθρον, ἀριθ. 1 καὶ 8 περιεχομένας περιπτώσεις, καὶ ὅταν κατὰ τὸν ἀριθ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἁρθρου πρόκειται περὶ ἀδείας διὰ χειροτονίαν ιερέων ἢ διακόνων, ἡ ἔγκρισις τοῦ Β. ἐπιτρόπου ἀρκεῖ.

Κατὰ τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 14 ἀρ. 3. 6 καὶ 7 περιεχομένας περιπτώσεις πρέπει νὰ λημβάνηται ἡ ἔγκρισις τῶν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας· κατὰ πᾶσαν ἄλλην ὁμῶς περίπτωσιν, καθὼς καὶ ὅταν ἀρνηθῇ τὴν ἔγκρισιν ὁ Β. ἐπίτροπος ἢ ἡ Γραμματεία, ἀνάγκη νὰ ζητῆται ἡ συγκατάθεσις τοῦ Βασιλέως.

Ἡ ἔγκρισις τίθεται ἐπὶ τοῦ καθαροῦ τῆς Συνοδικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ἔγκρισις πρέπει νὰ μνηολογῆται καὶ ὑπογράφηται κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον.

Ἄρθρ. 5. Καθόσον ἀνάγεται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων τῆς συνόδου δίδεται ἡ ἐπικύρωσις.

α. Παρὰ τοῦ Β. ἐπιτρόπου, ὅταν πρόκειται λόγος περὶ ποινῆς ἀσημάντων σφαλμάτων περὶ τὴν πειθαρχίαν. π.χ. περὶ ἀπλῶν ἐπιπλήξεων, χρηματικῶν προσίμων κατωτέρων τῶν 50 δραχμῶν, ἢ περὶ σωματικοῦ περιορισμοῦ, διχορρύντος ὀλιγώτερον τῶν 3 ἡμερῶν.

β. Παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας διὰ σημαντικωτέρας πειθαρχικὰς ποινὰς, διὰ χρηματικὰ πρόστιμα 50—500 δραχμῶν, διὰ σωματικὸν περιορισμὸν ἀπὸ 3 ἡμερῶν μέχρις 6 ἐβδομάδων, διὰ προσωρινὴν παῦσιν τῶν χρεῶν, μὴ ὑπερβαίνουσιν τὰς 6 ἐβδομάδας, δι' ἐκκλησιαστικὰ μὴ δημόσια ἐπιτίμια, καὶ τέλος

γ. Παρὰ τοῦ ἰδίου Βασιλέως, δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρας ποινὰς, δηλ. διὰ παύσεις χρεῶν ὑπερβαίνουσας τὰς 6 ἐβδομάδας, διὰ καθαιρέσεις, ἐκπτώσεις τοῦ ὑπουργήματος, διὰ δημόσια ἐπιτίμια καὶ ἄλλας δημο-

σίας ποινάς, αναγομένας εἰς τὴν τιμὴν τοῦ τιμωρουμένου, δι' ἀφορισμοὺς, χρηματικά πρόστιμα, ὑπερβαίνοντα τὰς 500 δραχμὰς, καὶ διὰ σωματικὸν περιορισμὸν ἐπέκεινα τῶν 6 ἐβδομάδων.

Ἄρθρ. 6. Ἡ ἐπικύρωσις δίδεται κατὰ τὸν εἰς τὸ τέλος τοῦ 4 ἄρθρου προσδιορισθέντα τύπον.

Ἡ ἐκτέλεσις γίνεται καθ' ὅλας τὰς ἀπλᾶς ἐκκλησιαστικὰς ποινάς, καὶ τὰ ἐπιτίμια διὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν· καθ' ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς διὰ τοῦ ἀνήκοντος Νομάρχου.

Τὰ χρηματικά πρόστιμα ἐμβαίνουν εἰς τὸ συστηθησόμενον γενικὸν ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον.

Ἄρθρ. 7. Διατάξεις καὶ αἰτήσεις τῆς συνόδου πρὸς πολιτικὰς ἀρχὰς δὲν διευθύνονται ἀμέσως πρὸς αὐτάς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας. Περὶ δὲ τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν ὑποθέσεων τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, θέλομεν ἐκδώσει ἐν καιρῷ ἀκριβεστέρους ὁρισμοὺς.

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματεία νὰ ἐκτελέσῃ καὶ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ναύπλιον τῇ 15/27 Αὐγούστου 1833.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Ἀντ. Βασιλεῖα.

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕΪΔΕΚ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας,

Σ. ΤΡΙΚΟΠΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ μοναστηρίων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας Γραμματέως Ἡμῶν 28 Αὐγούστου (9 76ρίου) 1833, περὶ φορολογίας καὶ μισθώσεως τῶν μοναστηριακῶν, διατάττομεν.

Α'. Κατὰ τὴν ἀναφορὰν τῆς Συνόδου, ὅλα τὰ ἐγκαταλειμμένα ἤδη καὶ ἔρημα μοναστήρια καὶ μοναστηριακά κτήματα θέλουν εἰσοδεύεσθαι ἀπὸ τοῦ νῦν διὰ τῶν Γενικῶν Ἐφόρων εἰς λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου καὶ πρὸς τὴν σκοπούμενην βελτίωσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας.

Β'. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ τὰ ἐν τῷ ὑπὸ γράμμα Β καταλόγῳ τῆς Συνόδου σημειούμενα μοναστήρια, ἐν οἷς ὀλίγοι τινὲς μονάζουν ἀκόμη καὶ νῦν, ὅχι πλέον τῶν 6 μοναχῶν, ἀφ' οὗ οὗτοι μετατεθῶσιν εἰς ἄλλα μοναστήρια.

Γ'. Πρὸς τοῦτο θέλουν προσκληθῇ οἱ Νομάρχαι νὰ ἀναφέρωσιν εἰς ποῖον τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων ἐπιθυμοῦν νὰ μετατεθοῦν οἱ μοναχοὶ οὗτοι, καὶ κατὰ τὴν ἀναφορὰν τούτων ἡ Γραμματεία συνεννοηθεῖσα μετὰ τῆς Συνόδου, θέλει ἐνεργήσῃ, ὅσον ἔνεστι τάχιον καὶ καταλληλότερον, τὴν ποθουμένην ἐνὸς ἐκάστου μετάθεσιν.

Δ'. Ὅλων τούτων τῶν μοναστηριακῶν (κτημάτων) καὶ τῶν αὐτοῖς προσανηκόντων δικαιωμάτων καὶ κινητῶν θέλουν ἐκτεθῇ καὶ διευθυνθῇ εἰς τὴν γραμματείαν ἀκριβεῖς περιγραφικοὶ κατάλογοι μετὰ περιληπτικῶν ἀναφορῶν περὶ τῆς ἐπωφελεστεράς χρήσεώς των, ἀλλ' ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς πρέπει νὰ διαταχθῇ ἡ ἀπόπειρα τῆς ἐπὶ ὠρισμένῳ χρόνῳ μισθώσεως περὶ τὴν διαβρῆδην ἐπιφύλαξιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνωτάτης ἐγκρίσεως, πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ὁποίας πρέπει νὰ τεθῶσιν ὑπ' ὧσιν αἱ ἀπὸ τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς γενομέναι διαπραγματεύσεις.

Β'. Αἱ περὶ τῆς μισθώσεως αὐτῆς συνθέσεις θέλουν ἀφεθῇ κατ' ἀνάγκην εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἀρχὰς (τοὺς Νομάρχας), ἐπειδὴ οὔτε τὸ ποσὸν καὶ ποῖον τῶν πραγμάτων τούτων, οὔτε αἱ τοπικαὶ σχέσεις εἰν' ἀκριβῶς γνωστὰ, οὐδ' ἐκ τῶν προκειμένων πρακτικῶν δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθοῦν· ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ παραμεληθῇ ἡ διὰ σχετικῶν ἀξιοχρέων ἐγγυήσεων ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν ἐξασφάλις τοῦ δημοσίου, καθόσον οἱ μισθωταὶ οὗτοι δὲν εἶναι ἱκανῶς γνωστὰ, μ' ὅλα τὰ δικανικὰ χαρακτηριστικὰ ἐφωδιασμένα, ὑποκείμενα.

Σ'. Ὡς πρὸς τὴν μίσθωσιν τῶν μοναστηρίων (ὑπὸ ἀριθ. 2), ἐν οἷς μονάζουσι κατὰ τὸ παρὸν ὀλίγοι τινὲς ἀκόμη μοναχοὶ, θέλουν προτιμηθῇ αὐτοὶ οὗτοι ὡς μισθωταὶ, καὶ ἀφεθῇ ὡς τοιοῦτοι εἰς τὴν ἀρπώσιν τῶν μοναστηριακῶν, ἐὰν τυχὸν δὲν προκρίνουν, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, νὰ μεταβῶσιν εἰς ἄλλα διατηρητέα μοναστήρια.

Ζ'. Τὰ πρὸς τὸ παρὸν, καὶ μέχρις οὗ διαταξαμεν ἄλλο τι, διατηρητέα μοναστήρια θ' ἀποδίδουν ἀπὸ τὸ καθαρὸν προϊόν τῶν κτημάτων των τὸ δεκατημόριον πρὸς τὸν ἀνωτέρω (ἄρθρ. Α'.) εἰρημένον σκοπὸν, ὡς φόρον.

Η'. Ὅλων ταύτων τῶν προϊόντων (φόρων) ἡ εἰσπραχίς θέλει ἀφεθῇ καταλλήλως εἰς τοὺς Νομάρχας, δι' ἃν θέλουν ἀποστέλλεσθαι εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὅποιον θέλει κρατεῖ ἰδιαίτερον περὶ τούτων λογαριασμόν.

Θ'. Ἡ διαχείρισις τῶν πρὸς βελτίωσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν σχολειῶν προσδιωρισμένων τούτων εἰσοδημάτων ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας Γραμματείαν.

Ἐ Ναυπλῳ τῇ 25 Σεπτεμβρίου (7 Ὀκτωβρίου) 1833.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασίλεια

ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕἶΔΕΚ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς κατὰ ἱερέων ἐκτελέσεως καταδίκης.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀπὸ 1/13 Ἰανουαρίου ἀπαιτεῖται, ὅτι ἐννοεῖται ὅτι ἡ καταδίκη τῶν ὑπευθύνων ἱερέων θέλει ἐκτελεῖται μετὰ τὴν καθαίρεσίν των. Εἰδοποιήθη ἐπομένως ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης γραμματεία ὅτι πρέπει νὰ κοινοποιῶνται εἰς τὴν Ι. σύνοδον αἱ κατὰ κληρικῶν καταδικαζόμεναι ποιναὶ, ἅμα ἀποφασισθῶσι.

Ναύπλιον τῇ 8/20 Φεβρουαρίου 1834.

Ἐρ' ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασιλεία

ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕΪΔΕΚ.

Περὶ ὑδείας πρὸς ἐγκαινιασμὸν ἱερῶν ναῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜΜΑΤ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ πολλῶν μοναστηρίων, ὅσα μεταβαίνουσιν ἤδη ὑπὸ τὴν ἄμεσον τῆς κυβερνήσεως διαχείρησιν, αἱ ἱεροὶ ναοὶ ἡμποροῦν νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὸ ἐξῆς ὡς ἐνοριακοὶ, καὶ μάλιστα εἰς τὰς ἐνορίας τῶν πλησιεστέρων κωμοπόλεων ἢ χωρίων, ὅσα στεροῦνται ἐκκλησίας, προσκαλεῖται τὸ Νομαρχεῖον, ὡς αἰεὶ ζήτηθῇ ἄδεια ἐγκαινιασμοῦ ἱερῶν ναῶν νὰ παρατηρῇ παρεκτός τῶν ὅσα διαλαμβάνει ἡ προσεχδοθεῖσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐγκύκλιος τῆς γραμματείας, καὶ τὴν θέσιν προσέτι τοῦ χωρίου ἢ τῆς κωμοπόλεως ὡς πρὸς τὸ πλησιέστερον καὶ στερεώτερον μοναστήριον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ κατορθωθῇ μὲ τὸν χαιρὸν ὁ ἐν αὐτῷ ἱερὸς ναὸς, ναὸς τῆς ἐνορίας.

Τὸν σκοπὸν τούτον ἔχον ὑπ' ὄψιν τὸ νομαρχεῖον, ἡμπορεῖ, διὰ νὰ καταπέσῃ εὐκολώτερον τοὺς περιρριπέντας ἀνά πέντε καὶ δέκα χωρικοὺς νὰ συνοικισθῶσιν, εἰ δυνατόν, καὶ περὶ αὐτὸ τὸ Μοναστήριον, δίδοντες εἰς τὴν νέαν ταύτην συνοικίαν των καὶ τὸ ὄνομα ἀρχαίου τινὸς δήμου ἢ πόλεως, μὴ σωζομένης πλέον, ὑποτιθεμένης ὁμῶς ὅτι ἔκειτο εἰς τὰ περί, νὰ τοὺς ὑποσχεθῇ καὶ τὴν ἐπὶ μετριοτάτῃ τιμῇ ἢ καὶ δω-

ρεάν παραχώρησιν τῶν ἐν αὐτῷ ἱερῶν σκευῶν, ἀμφίων καὶ βιβλίων παρὰ τῆς κυβερνήσεως προαναφέρον περὶ τούτου εἰς τὴν Γραμματείαν.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 10 Φεβρουαρίου 1834.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. γραμμ. τῆς Ἐπικρατείας

Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ.

Περὶ διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν τοῦ Βασιλείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΛΠ. ΓΡΑΜΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Παρατηροῦντες ἔνθεν μὲν τὴν πληθὺν τῶν ὑπαρχόντων σήμερον ἐντὸς τοῦ Βασιλείου ἱερῶν ναῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὸ παρημελημένον τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῶν διακοσμήσεως, στερουμένων ἔστιν ὅπου καὶ τῶν πρὸς τὴν θεῖαν ὑπηρεσίαν ἀναποφεύκτων ἱερῶν σκευῶν, ἀμφίων καὶ βιβλίων· θεωροῦντες ἐπομένως ἀδύνατον ἄλλως τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ πράγματος καὶ τὴν αὐτάρκη τῶν ἱερῶν μισθοδοσίαν, δι' ἧς καὶ μόνης ἡμποροῦν νὰ παύσουν αἱ ζητεῖαι τῶν ἱερωμένων καὶ αἱ μετ' αὐτῶν συνδεδεμένοι καταχρήσεις, εἰμὴ διὰ μόνης τῆς ἀναλόγου τῶν ἐνοριῶν τοῦ Βασιλείου διαιρέσεως, κρίνομεν ἀφυσκτον ἐν ᾧ ἐνεργεῖται τὸ περὶ διαιρέσεως τῶν δήμων διάταγμα, νὰ εὐκολύνωμεν ὅπως οὖν, καὶ τὸ κατὰ τὴν διαίρεσιν τῶν ἐνοριῶν, συμφώνως μὲ τὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Προσκαλεῖται ἐπομένως τὸ Νομαρχεῖον συνεννοούμενον μὲ τὸν κατὰ τόπον ἐπίσκοπον, νὰ λάβῃ ὅποια μέτρα κρίνῃ καταλληλότερα, ὥστε νὰ κατορθωθοῦν βαθμυδὸν τὰ ἐξῆς ὡς πρὸς τὰς ἐνορίας τοῦ Βασιλείου.

Α'. Ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη ἱερῶν ναῶν νὰ ἐξαίρεθοῦν, κατ' ἀνάλογίαν τῆς πληθύος τῶν κατοίκων καὶ τῆς χωρητικότητος ἐκάστου ναοῦ, οἱ εὐρυχωρότεροι, στερεώτεροι καὶ κομψότεροι ὡς πρὸς τὴν οἰκοδομὴν καὶ κεντρικώτεροι ἐνταύτῳ, ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς μελλούσης ἐνορίας καὶ εἰς ἕκαστον αὐτῶν νὰ προσδιορισθῇ ἀνάλογος ἀριθμὸς ἐνοριτῶν, ὀλιγώτεροι τῶν πεντήκοντα οἰκογενειῶν δὲν συγκροτοῦσιν ἐνορίαν.

Β'. Πρὸς ὑπηρεσίαν ἐκάστου ναοῦ ἀπαιτοῦνται ἀφεύκτως, παρεκτός τῶν ὠρισμένων ἱερῶν σκευῶν, ἀμφίων, βιβλίων καὶ λοιπῶν πρὸς φωταγωγίαν καὶ εὐκοσμίαν αὐτοῦ ἀπαιτουμένων, εἰς ἐφημέριος, εἰς ψάλτης, καὶ εἰς νεωκὸρος ἢ ὑπηρέτης, ὁ αὐτός, εἰ δυνατόν καὶ κανονάρχης, ἢ βοηθὸς τοῦ ψάλτου.

Γ'. Ἐκαστος τῶν ἐνοριτῶν ὀφείλει ἀπροφασίστως νὰ ἐκκλησιάζεται, ἢ νὰ ὑποτίθεται ὅτι ἐκκλησιάζεται, καὶ νὰ ἐκτελῇ ὅλα τὰ θρησκευτικὰ του καθήκοντα, αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του, εἰς τὸν ναὸν τῆς ἐνορίας του καὶ διὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἐφημερευόντων· πᾶσα περὶ τούτου παρίστα-

οις ἐκ μέρους τῶν ἱερέων θέλει τιμωρεῖσθαι κατὰ τοὺς περὶ τῶν τοιούτων κειμένους ἐκκλησιαστικούς κανόνας τοῦ ἐπισκόπου.

Δ'. Ὅλα τὰ πρὸς διατήρησιν καὶ ὑπηρεσίαν τοῦ ναοῦ ἀπαιτούμενα ἔξοδα, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐν αὐτῷ ὑπηρετούντων εἶναι εἰς βάρος τῶν ἐνοριτῶν, καὶ παρ' αὐτῶν πληρόνεται κατ' ἀναλογίαν, καὶ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως.

Ε'. Ἐπίτροποι, διοριζόμενοι κατ' ἔτος παρὰ τῶν ἐνοριτῶν, καὶ ἐπικυρούμενοι παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου θέλουν ἔχει τὴν ὅλην διαχείρησιν καὶ λησθοσίαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τῆς ἐνορίας τῶν ταμείου, καὶ θέλουν δίδει λογαριασμὸν ἀκριβῆ κατ' ἔτος τῆς διαχειρίσεώς των ταύτης, κρατοῦντες βιβλίον περὶ τούτου, ἀριθμημένον, καὶ ἐσφραγισμένον παρὰ τῆς δημαρχίας των.

Σ'. Ὅσοι τῶν εὐρισκομένων ἤδη ἱερῶν ναῶν κριθῶσι περιττοὶ πρὸς τὸ παρὸν ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων, θέλουν κλεισθῇ ἀπροφασίστως, χρησιμεύοντες ὡς παρεκκλήσια δι' ἰδιαιτέρας λειτουργίας, τὰ δὲ κλειδιά των, ἂν δὲν ᾔναι ἰδιόκτητοι, θέλουν δοθῇ εἰς τὸν ἐπίσκοπον ἢ τὸν ἐπίτροπόν του, ὅστις ὁμῶς θέλει φροντίσει νὰ διορισθῶσιν οἱ ἐν αὐτοῖς ἐφημερεύοντες ἑγγαμοὶ ἱερεῖς εἰς ἄλλας ἐνορίας, διὰ νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν μέτρων τούτων, τὰ ὅποια ἔχουν ἀντικείμενον καὶ αἱ περὶ ἐγκαινίων προλαβοῦσαι τῆς γραμματείας ταύτης διατάξεις, προσκαλοῦνται συγχρόνως παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ οἱ κατὰ τόπον ἐπίσκοποι νὰ συμπράξουν τὸ ἀφ' ἑαυτοῖς, εὐκολύνοντες τὸ πρᾶγμα.

Ἐλπίζοντες ἐπομένως νὰ κατορθώσωμεν διὰ τῆς δραστηριότητος τοῦ νομαρχείου καὶ τὴν οὐσιωδεστάτην ταύτην ἐπανόρθωσιν καὶ νὰ προσδιορισθῶν ἐπομένως ἐντὸς τοῦ ἔτους, εἰ δυνατόν, οἱ ἀπαιτούμενοι εἰς ὅλας τοῦ Βασιλείου τὰς ἐνορίας ἐφημέριοι καὶ λοιποὶ ἐκκλησιαστικοὶ, κρίνομεν εὐλογον νὰ προσθέσωμεν ἐπὶ πᾶσιν, ὅτι τὸ περὶ διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν μέτρον θεωροῦμεν ἄσχετον ὅλως διόλου ὡς πρὸς τὴν κατὰ δῆμους τοῦ Βασιλείου διαίρεσιν· καθότι εἷς καὶ ὁ αὐτὸς δῆμος ἡμπορεῖ νὰ διαιρεθῇ ἐκκλησιαστικῶς εἰς πολλὰς ἐνορίας, ἀναλόγως δηλαδὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συγχροτούντων αὐτὸν κατοίκων.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 1 Μαρτίου 1834.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. γραμ. τῆς ἐπικρατείας

Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἰδιοκτητῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν.

ΘΘΩΝ

κτλ. κτλ. κτλ.

« Ἀκρύσαντες τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας περὶ τῶν ναῶν καὶ τῶν καταχρηστικῶς καλουμένων μοναστηρίων, τῶν ἀνεγερθέντων παρ' ἰδιωτῶν, καὶ διαμει- νάντων εἰς αὐτοὺς ὡς ἰδιοκτησιῶν των, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάτ- »

» 1. Ὅλα τὰ ἰδιωτικὰ μοναστήρια καὶ οἱ ναοί, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὤχει τις ἀποδεδειγμένα δικαιώματα ἰδιοκτησίας, μένουν εἰς αὐτὸν ἀνε- » νοχλήτως. »

« Ἐξ ἐναντίας τὰ κτήματα, δι' ὅσα δὲν ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις ὅτι ἀνήκουν ἰδίως εἰς τὸν πρῶτον κτίτορα ἢ τοὺς ἀπογόνους του, ἀλλ' ἀφιερώθησαν παρ' ἄλλων εἰς τὸ μοναστήριον ἢ τὴν ἐκκλησίαν, γὰ » παραλαμβάνονται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον ὡς ἀφιερώματα. »

« 2. Δὲν ἐπιτρέπεται τοῦ λοιποῦ εἰς οὐδένα ν' ἀφιέρωσιν εἰς ἕνα τῶν ἰδιοκτητῶν τούτων ναῶν, ἢ τῶν λεγομένων μοναστηρίων, ὅποιονδήποτε ἀφιέρωμα. »

« 3. Ὅσα τοιαῦτα μοναστήρια ἢ ἐκκλησίαι ἀφωσιώθησαν εἰς δημο- »σίαν χρῆσιν, καὶ ἢ κατέστησαν ἐνοριακά, ἢ ἔπαυσαν ὁπωσδήποτε νὰ » διοικῶνται καὶ διαχειρίζονται ἀμέσως παρὰ τῶν ἐχόντων ἐπ' αὐτοῖς » ἀξιώσεις ἰδιοκτησίας, θέλουν λογίζεσθαι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δημοσία καὶ » συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς τὸ περὶ μοναστηρίων τοῦ Βασιλείου μέτρον. » Ὅλοι δὲ αἱ περὶ αὐτῶν περαιτέρω ἀξιώσεις εἶναι ἀπαράδεκτοι. »

« 4. Αἱ ἰδιοκτετοὶ ἐκκλησίαι τότε μόνον δύνανται νὰ χρησιμεύουν » ὡς ἐνοριακαί, ὅταν ἀγορασθῶσι παρὰ τῆς ἐνορίας, ἢ χαρισθῶσιν εἰς » αὐτὴν παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου. »

« 5. Τὰ ἰδιωτικὰ μοναστήρια δὲν θέλουν φέρεи τοῦ λοιποῦ τὸ ὄνο- » μα τοῦτο, οὐδὲ θέλει χρησιμεύει πρὸς ἐνοίκησιν μοναχῶν, ἀλλὰ ὡς » ἰδιαίτερα εὐκτήρια καὶ ἡσυχαστήρια αὐτοῦ μόνου τοῦ ἰδιοκτήτου των. »

« 6. Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπι- » κρατείας ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ κοινοποιήσις τοῦ παρόντος Δια- » τάγματος. »

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 26 Ἀπριλίου (8 Μαΐου 1834,

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασιλεὶς

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΜΑΟΥΡΕ ΕΪΔΕΚ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

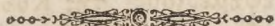
Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ.

ἵστε δὲν θέλουν ἀναφέρεισθαι πρὸς αὐτὴν δι' ἐγγράφων, ἀλλὰ προφορικῶς μόνον, καὶ θέλουν συνθέτει τὰ σχέδια τῶν ἀναφορῶν καὶ Διαταγμάτων. Εἰς τὰς ἀναφοράς αὐτὰς καὶ τὰ διατάγματα θέλει ἀναφέρεισθαι πάντοτε ὅτι αὐτὰ ἐγένιναν κατὰ πρότασιν τῶν ὑπαλλήλων τούτων, καὶ ἂν συνετάχθησαν κατὰ συγκατάθεσιν των ἢ ὅχι.

Ναύπλιον 15]27 Μαΐου 1834.

Ἡ Ἀντιβασίλειά

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕΪΔΕΚ.

Ἀριθ. Πρωτ. 4369.

Περὶ τῶν εἰς τὰ διαλυθέντα μοναστήρια ἱερῶν εἰκόνων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΛΗ. ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀσκαδίας.

Εἰκόνας περιαργυρωμένας, καθὼς καὶ κάθε ἄλλο σκεῦος ὁποιασδήποτε ἀξίας διαμένον εἰς ἀκατοίκητον μοναστήριον, δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἔχη ἄλλο ἀποτέλεσμα, παρεκτὸς τοῦ νὰ δίδῃ αἰτίαν εἰς ἱερουργίας.

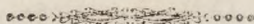
Προδιατάξαντες τὸν μετατοπισμὸν, τὴν εἰς ἐνοριακὰς ἐκκλησίας παραχώρησιν, ἢ καὶ τὴν ὁλοσχερῇ ἐκποίησην τῶν τοιούτων, εἶχομεν σκοπὸν ν' ἀφαιρέσωμεν τὰ ὑπεκκαύματα τοῦ ἐγκλήματος τούτου, χωρὶς νὰ ἐμποδίσωμεν δι' ὅλου τὴν εὐλάβειαν τῶν κατοίκων. Ἐπομένως ὅταν οἱ ἐνοικιασται τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, ἢ καὶ αὐτῶν τῶν μοναστηρίων, δὲν παρέχουν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν πρὸς διατήρησιν τῆς ἀπαιτουμένης πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ ναοῦ ἱερᾶς ἀποσκευῆς, περὶ αὐτῆς μὲν θέλουν ἐνεργηθῇ τὰ προδιαταχθέντα, εἰς δὲ τὸν ναὸν αὐτὸν, ὅταν ᾗναι εἰς καλὴν στάσιν, δὲν θέλουν καταλείπεσθαι εἰμὴ τοιαύτης ὕλης καὶ ἀξίας σκεύη, ὅποια δὲν εἶναι ἱκανὰ νὰ προκαλέσουν εἰς τὸ προειρημένον ἐγκλημα, ὑποχρεουμένου τοῦ ἱεουργοῦντος ἱερέως νὰ μεταφέρει ἐκάστοτε ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἐνορίας του ἢ καὶ ἄλλην τὰ πρὸς ἱεουργίαν σκεύη.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 9 Ἰουλίου 1834.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματεὺς

I. ΡΙΖΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5127.

Διασφήτεις εἰς τὸ περὶ ἰδιοκτητῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν Β. Διάταγμα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πρὸς ἀποφυγὴν περιπλοκῶν καὶ πολυλογίας, κρίνομεν ἐπάναγκες νὰ δώσωμεν εἰς τὸ Νομρχεῖον ὁδηγίας τινάς, ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰς τὸ ἀπὸ 27 ἀπριλίου (8 Μαΐου) Βασιλικὸν διάταγμα, δημοσιευθὲν εἰς τὸν 30 ἀριθμὸν τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, περιεχομένων.

Τὸν ὅρισμὸν τοῦ ἰδιοκτητοῦ μοναστηρίου τὸν σαφηνίζει ἀποχρώντως ἡ ἀπὸ 12 φεβρουαρίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 2478 ἐγκύκλιος τῆς Γραμματείας.

Ἐπομένως ὅστις παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἐπιτόπιον διοικητικὴν ἢ οἰκονομικὴν ἀρχὴν ἀξιώσεις ἰδιοκτησίας ἐπὶ μοναστηρίου μάλιστα, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ, Α'. ὅτι οἰκοδόμησεν, ἢ ἀνεκαίνισεν ἐκ θεμελίων, ἢ αὐτὸς, ἢ οἱ προπάτορές του τὸ μοναστήριον μὲ ἰδιά των χρήματα, δηλαδὴ ὅχι μὲ συνδρομὴν καὶ βοήθειαν χριστιανῶν ἄλλων. Β'. ὅτι δὲν ἔπαυσε διευθύνων αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἢ οἱ πρόγονοι τοῦ διαδοχικῶς τὸ μοναστήριον εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα χωρὶς διακοπὴν, καὶ Γ'. ὅτι τὸ μοναστήριον ἢ ἡ ἐκκλησία του δὲν μετέβη ποτὲ εἰς δημοσίαν χρῆσιν.

Αἱ ἀποδείξεις αὗται πρέπει νὰ στηρίζωνται πρῶτον μὲν καὶ κυρίως εἰς ἔγγραφα ἐπίσημα ἐκκλησιαστικῆς ἢ πολιτικῆς ἀρχῆς ἀναγνωρισμένης, καὶ δεύτερον ἐν ἐλλείψει τοιούτων, εἰς μαρτυρίας ὁμοφώνους τῆς πλησιεστέρας κοινότητος, ἐπικυρωμένων τῶν περὶ τούτου ἐνυπογράφων ἀπὸ τὴν ἀνήκουσαν ἀρχήν. Ἡ ἔννορκος ἐνώπιον τοῦ ἀρχιερέως μαρτυρία, δέκα τοῦλάχιστον εὐπολήπτων πολιτῶν, ἢ μπορεῖ νὰ ἀναπληρώσῃ, κατὰ τὰς περιστάσεις, καὶ ταύτην τὴν ἔλλειψιν.

Διὰ τὰ κτήματα τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς ἀμέσως τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν τοιούτων μοναστηρίων, πρέπει νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτὰ τῆς ἰδιοκτησίας τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ πρωτότυπον.

Τὸ ἐ. ἄρθρον τοῦ Β. διατάγματος πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ κατὰ γράμμα, εἰς τρόπον ὥστε τὰ ἀναγνωρισθόμενα τοιαῦτα ιδιόκτητα μοναστήρια νὰ παύσουν ἀμέσως ὀνομαζόμενα καὶ θεωρούμενα ὡς τοιαῦτα, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτοῖς μοναχοί, παρεκτὸς αὐτοῦ μόνον τοῦ ἰδιοκτητοῦ, νὰ μετοικήσωσιν ἄλλου ἀνυπερθέτως.

Ὅσα ἔγγραφα παρουσιαζόμενα εἰς τὴν ἐπιτόπιον ἀρχὴν πρὸς ἀπόδειξιν ἰδιοκτησίας, δὲν ἔχουν τὸν ἀπαιτούμενον χαρακτῆρα, δὲν θέλουν γίνεσθαι δεκτὰ, οὔτε θέλουν διευθύνεσθαι πρὸς τὴν Γραμματείαν ταύτην, ἀλλ' ἐκεῖνα μόνον, ὅσα ἀναγνωρισθῶσιν ἐπιτοπίως ἔχοντα κύρος, καὶ δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀναντίρρητοι ἀποδείξεις· ταῦτα δὲ θέλει συνοδεύει τὸ Νομρχεῖον καὶ μὲ τὰς ἀνήκουσας ἐκ μέρους τοῦ γνωμοδοτήσεως, ἐκφραζόμενον θετικῶς κατὰ τὰς ὑποίας ἤθελε λάβει πληροφορίας.

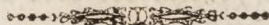
Αἱ ἀπαιτήσεις τῶν μοναχῶν, ὅσοι ἐπισκεύασαν μοναστήρια, ἢ ἐκαλλιέργησαν αὐτῶν τὰ κτήματα, καὶ ὑποθέτουν ὅτι ἀπέκτησαν διὰ τοῦτο δικαιώματα ιδιοκτησίας, δὲν θέλουν γίνεσθαι δεκταί, καθότι οὔτε ἂν ἀπέλαβον τὰ ἐξοδά των, οὔτε ἂν τὰ ἐξοδευθέντα ἦσαν ἰδιά των εἶναι δυνατόν νὰ ἀποδειχθῇ, καὶ ἐπὶ πᾶσι, διότι ἡ ἐπισκευὴ δὲν εἶναι ἐκ βάθρων ἀνακαίνισις.

Ἐκ τούτων ὁδηγούμενον τὸ Νομαρχεῖον θέλει ἀπαλλάξει, ὑπὸ βαρεῖαν καὶ ἰδίαν εὐθύνην του, τὴν Γραμματεῖαν ταύτην τῆς περὶ τὴν ἐξέτασιν ἀσημάντων ἐγγράφων καὶ παραλόγων ἀπαιτήσεων τύρβης, ἀποφεύγον ἐν τοσούτῳ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ χορηγήσῃ ὕλην εἰς δίκαια παράπονα.

Ἐν Ναυπλίᾳ τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1834.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας.

I. ΡΙΖΟΣ.

Περὶ καλαῶν χρεῶν τῶν μοναστηρίων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Κατὰ πρότασιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας, γενομένην τὴν 12 [24 ὀκτωβρίου τοῦ παρόντος ἔτους, τροποποιούμεν τὰς μέχρι τοῦδε περὶ τῶν χρεῶν τῶν μοναστηρίων ἐκδοθείσας διατάξεις ὡς ἀκολουθῶς.

1. Ἡ ἀπόφασις περὶ τοῦ κύρους τῶν ἀπαιτήσεων τῶν δανεισάντων χρήματα μετὰ τὸν ἰούνιον μῆνα τοῦ 1830 ἔτους εἰς διατηρούμενα μοναστήρια ἀνήκει εἰς τὰ ἀρμόδια δικαστήρια.

2. Ὅλοι οἱ πρὸ τῆς ῥηθείσης ἐποχῆς δανείσαντες εἰς μοναστήρια θεωροῦνται ὡς δανεισταὶ τῶν κοινοτήτων, καὶ ἰσχύει περὶ αὐτῶν τὸ ἔκτον ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεῖ ἐθνικῆς συνελεύσεως, χωρὶς ὅμως νὰ δίδηται εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῶσι κατάσχεσιν τῶν κτημάτων ἢ προϊόντων τῶν διατηρηθέντων μοναστηρίων.

3. Ὅλοι οἱ ἔχοντες ἀπαιτήσεις ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων προσκαλοῦνται διὰ δημοσίας δηλώσεως νὰ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν Γραμματεῖαν διὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐντὸς ἑξαμηνίας τὰ περὶ τούτων ἐγγράφα των. Ἡ δὲ Γραμματεία θέλει ἐξετάσει αὐτὰ ἀκριβῶς δι' ἐπιτροπῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, καὶ προσπαθήσει νὰ ἐνεργήσῃ συμβιβασμὸν τινα μετὰ τῶν δανειστῶν, ὥστε οὗτοι νὰ παραιτηθῶσιν ἐν μέρει ἢ καθόλου τῶν τόκων, καὶ νὰ λάβωσι παρὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου χρεωστικὰ γραμμάτια πληρωτέα εἰς ὅρισμένης προθεσμίας ἢ ἐπὶ τόκῳ 4 0/0, ἢ χωρὶς τόκου, ἢ τέλος νὰ πληρω-

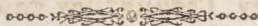
θῆ εἰς τοὺς δανειστάς τὸ δάνειον μὲ ἐκπεσμὸν 50[0 πρὸς ὄφελος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 3[15 Δεκεμβρίου 1834.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, ΚΟΒΕΛ, ΕΪΔΕΚ.

Περὶ τῆς μὴ ἐνοικίσεως στρατιωτῶν ἐντὸς τῶν ἐκκλησιῶν.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Εἶναι θετική μας θέλησις, ὥστε αἱ ἐκκλησίαι ἐντὸς τῶν ὁποίων γίνονται ἱεροπραξίαι νὰ μὴ χρησιμεύουν οὔτε πρὸς ἐπιστάθμευσιν στρατευμάτων, οὔτε ὡς ἀποθήκαι.

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματεία θέλει δώσῃ αὐστηρὰς περὶ τούτου διαταγὰς, καὶ ἂν ἔγχειν ἐκάτερον τούτων, θέλει λάβῃ μέτρα πρὸς ταχείαν ἐκκένωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, ἐν γένει δὲ θέλει φροντίζειν ὥστε οἱ στρατιῶται ν' ἀποδίδωσι πάντοτε τὸ ἀπαιτούμενον σέβας εἰς καθιερωμένους τόπους καὶ ἀγγεῖα.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8[20 Δεκεμβρίου 1834.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, ΚΟΒΕΛ, ΕΪΔΕΚ.

Ἀριθ. Πρωτ. 8254.

Περὶ τοῦ πότε καὶ πῶς πρέπει ν' ἀναγινώσκωνται ἐπ' ἐκκλησίας τὰ Βασιλικά Διατάγματα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ, πρὸς ἀκριβοστέραν τῶν Β. Διαταγμάτων γνῶσιν, ἐκρίθη εὐλογον ν' ἀναγινώσκωνται ταῦτα ἐπ' ἐκκλησίας, προσκαλεῖται τὸ Νομαρχεῖον, ὡσάκις διευθυνθῶσι πρὸς αὐτὸ παρὰ τῆς ἀνηκούσης Γραμματείας διατάγματα ἢ Νόμοι διὰ νὰ ἀναγινωσθῶσιν ἐπ' ἐκκλησίας, νὰ εἰδοποιῇ πάντοτε μίαν ἡμέραν πρότερον τὴν ἐπιτόπιον ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, διὰ νὰ δίδῃ αὐτῇ τὰς διαταγὰς τῆς πρὸς τοὺς ἐφημερίους, ἡ δὲ ἀνάγνωσις νὰ γίνεται πάντοτε μετὰ τὸ τέλος τῆς ἱερᾶς λειτουργίας,

καὶ ὅχι ἐν τῷ μεταξύ ἢ πρὸ αὐτῆς, διὰ νὰ μὴ λαμβάνη ἀφορμὴν ὁ λαὸς εἰς ὀμιλίαν, καὶ ἐκ τούτου συμβαίνει ἀταξία εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Νὰ προειδοποιητῇ ὅμως ὁ λαὸς παρὰ τοῦ ἐφημερίου μετὰ τὸ εὐαγγέλιον ὅτι μέλλει ν' ἀναγνώσθῃ Β. Διάταγμα, διὰ νὰ παραμένῃ καὶ νὰ μὴ ἀναχωρῇ περαιουμένης τῆς θείας λειτουργίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1835.

Ὁ Γραμματεὺς
Ι. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν διαλυθέντων Μοναστηρίων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἑφεξῆς.

1. Οἱ ἱεροὶ ναοὶ τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων δὲν θέλουν συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς τὴν ἐνοικίαν τῶν ὑποστατικῶν καὶ οἰκοδομημάτων αὐτῶν.

2. Ἡ κλεις τοῦ ναοῦ θέλει παραδοθῇ εἰς τὸν κατὰ τὸν ἐπίσκοπον, ὅστις ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὴν ἐμπιστευθῇ εἰς ὅποιον ἐγκρίνη, καὶ εἰς αὐτὸν προσέτι τὸν ἐνοικιαστὴν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, διὰ νὰ τὴν φυλάττῃ.

3. Ὅσάκις ἀπαιτεῖται νὰ γείνη ἡ θεία λειτουργία εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τοῦτο ἐκτὸς τῶν ἑορτῶν, θέλει γίνεσθαι δις τοῦ μηνὸς, ἐγχειρίζεται ἡ κλεις εἰς τὸν πλησιόχωρον ἱερέα, ὅστις ὀφείλει, μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας, νὰ τὴν ἐπιστρέφῃ ἀμέσως. Δὲν ἔχει ἄδειαν ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὴν τελετὴν τῆς θείας λειτουργίας κανὲν ἐμπόδιον· καὶ ἀπαγορεύεται παντάπασι εἰς τοῦτον ἐπὶ ὅποιχδήποτε προφάσει ἢ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀργυρολογία.

4. Ἡ φροντίς περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς εὐταξίας κατὰ τὰς ἑορτάς, καὶ ἐν γένει ὅσας ἀνοίγεται ἡ ἐκκλησία, ἀνατίθεται εἰς τὸν δῆμον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν κεῖται ἡ ἐκκλησία.

5. Ὅσα συναχθῶσι κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, ἐκτὸς τῶν προσφορῶν, καὶ μερικῶν λειτουργιῶν καὶ ἐνὸς ἰδιαιτέρου δίσκου, τὰ ὅποια ἀνήκουν εἰς τὸν ἱερέα, εἶναι τοῦ δήμου, ὅστις θέλει λαμβάνει ὁμοίως καὶ τὰ καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς τὴν ἐκκλησίαν γινόμενα ἀφιερώματα· ὑποχρεοῦται δὲ ὁ δῆμος νὰ φροντίζῃ ἐξ ἰδίων διὰ τὴν ἐπισκευὴν, φωταγωγίαν καὶ λοιπὴν τοῦ ναοῦ ὑπηρεσίαν.

Άρθρ. 3. Ο Ημέτερος ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματεὺς δύναται νὰ διορίσῃ ἐξ ἐπαγγέλματος πρὸς παράστασιν τοῦ δημοσίου ὑπάλληλον τοῦ κλάδου του ἐπιτήδειον καὶ ἱκανῶς τὸν νόμον κατέχοντα, ἢ καὶ εἰς συνήγορόν τινα τῶν δικαστηρίων τῆς πρωτεύουσας νὰ ἀναθέσῃ τὸ ἔργον τοῦτο· ἢ δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον παραγγελία του ἐπέχει τόπον τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τῆς πολιτικῆς Δικονομίας ἀπαιτουμένης νομίμου πληρεξουσιότητος.

Άρθρ. 4. Ἐὰν οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1, ἐδαφίῳ θ, γ, δ, ἀναφερόμενοι ἢ μέλος τι τῆς ἀρμοδίας διοικήσεως θέλῃ ν' ἀναδεχθῇ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης, ἢ ἂν πρὸς τοῦτο μέλλῃ νὰ διορισθῇ δικηγόρος τις, πρέπει νὰ γνωστοποιῇται τοῦτο εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀρχήν, ὅταν ζητῇται ἢ πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς δίκης ἀναγκαῖα ἔγκρισις· αὕτη θέλει ἀναφέρει ρητῶς τοῦτο, καὶ θέλει θεωρεῖσθαι ὡς πληρεξουσιότης κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τῆς πολιτικῆς Δικονομίας.

Άρθρ. 5. Ἐὰν τὸ δημόσιον, δημὸς, φιλάνθρωπα καὶ ἄλλα δημόσια καταστήματα καὶ σωματεῖα ἦναι ἐνάγοντες, ἢ ἐν τῷ δικαστηρίῳ παράστασις των γίνεται ὡσάυτως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ο Ημέτερος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεὺς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

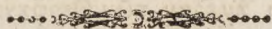
Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 (24) Μαΐου 1835.

Ἐρ ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΚΟΒΕΛ, ΕΪΔΕΚ.

Ο ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Γ. ΠΡΑΪΔΗΣ.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς κατὰ τὰς κηδείας κωδωνοκρουσίας.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ἀναφορὰν τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπὸ 18]30 ἰουνίου περὶ τῆς σημειουμένης εἰς τὴν περίληψιν ὑποθέσεως, κάμνομεν τὴν παρατήρησιν ὅτι ὑπάρχουσιν ἀποχρῶντες λόγοι νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὴν πρότασιν τοῦ νὰ ἐμποδισθῇ ἐπισήμως ὁ συνειθιζόμενος κωδωνισμὸς εἰς τὰς κηδείας, καὶ ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ τοιοῦτου σκοποῦ πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν φρόνιμον ἐπιρροὴν τῆς Γραμματείας τῶν Ἐσωτερικῶν ὡς πρὸς τοὺς δῆμους, καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὡς πρὸς τοὺς ἱερεῖς.

Πρέπει ὥς τόσον νὰ ἐμποδισθῇ ἀνεξαίρετως ἡ εἰσπραξὶς ἰδιαιτέρων τελῶν ἀπὸ τοιαύτην τελετουργίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουλίου (1 Αὐγούστου) 1835.

Καθ' ὑψηλοτάτην ἐπιταγὴν

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς ἀπχορεύσεως τῶν ἀγορῶν καὶ τοῦ κλεισίματος τῶν ἐργαστηρίων εἰς τὰς ἐορτασίμους ἡμέρας

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ κλπ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας καὶ ἀκούσαντες τὴν γνώμην τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἀπαγορεύεται καθ' ὅλον τὸ Κράτος ν' ἀνοίγωνται τὰς κυριακὰς καὶ λοιπὰς συνήθεις ἐορτὰς τὰ ἐργαστήρια καὶ οἰνοπωλεῖα πρὶν τοῦ τέλους τῆς ἐωθινῆς λειτουργίας.

Ἄρθρ. 2. Ἀπχορεύεται πρὸς τούτοις νὰ γίνωνται δημόσιοι ἀγοραὶ (Παζάρια) καὶ ν' ἀνοίγωνται τὰ οἰνοπωλεῖα κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας ἡμέρας: τὴν κυριακὴν καὶ δευτέραν τοῦ Πάσχα, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, τὴν 29 Ἰουνίου ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τὴν 15 Αὐγούστου τῆς Παναγίας, τὴν 25 Δεκεμβρίου ἡμέραν τῶν Χριστουγεννῶν, τὴν 6 Ἰανουαρίου ἡμέραν τῶν Θεοφαναίων, τὴν 25 Μαρτίου ἡμέραν τοῦ εὐαγγελισμοῦ.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματέα ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ ἡ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἀγγελιῶν δημοσίευσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ὀκτωβρίου (5 Νοεμβρίου) 1835.

Ο Θ Ω Ν

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ,

Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας.

Ι. ΡΙΖΟΣ.

Περὶ χρήσεως σφραγιστῆρος ἀντὶ τῆς ὑπογραφῆς.

Θ Θ Ω Ν

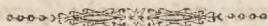
κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπειδὴ τοιοῦτοι σφραγιστῆρες εὐκολύνουν τὴν κατάχρησιν καὶ τὴν ἀποφυγὴν τῆς εὐθύνης, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ σταλῇ πρὸς τὸν ῥηθέντα ἐπιστάτην τοῦ λιμένος Κέας ἔκτακτος ἀπαγόρευσις τῆς περαιτέρω χρήσεως αὐτοῦ ἐπὶ παιδείᾳ παύσεως τῶν χρεῶν του, καὶ νὰ δώσῃ ἀποδείξιν παραλαβῆς. Διὰ νὰ προληφθῶσιν αἱ τοιαῦται περιπτώσεις, ἡ γραμματεία θέλει κάμει γενικὴν κοινοποίησιν περὶ τούτου εἰς ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 (16) Νοεμβρίου 1835.

Κατ' ὑψηλοτάτην ἐπιταγὴν

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ.

Περὶ τῆς χρήσεως σφραγιστῆρος ἀντὶ τῆς ὑπογραφῆς ἀγγραμμάτου ἡγουμένου ἢ συμβούλου.

Θ Θ Ω Ν

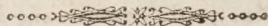
κτλ. κτλ. κτλ. (α)

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 12 (24) 9βρίου ἀναφορᾶς, γίνεται εἰς τὴν ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. γραμματ. τῆς Ἐπικρατείας, ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ διὰ τῆς ἀπὸ 4 (16) 9βρίου ἀποφάσεως ἀπαγόρευσις τῆς χρήσεως σφραγιστῆρος ἀνάγεται μόνον εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως, καθὼς ἐννοεῖται εὐκόλως ἀφ' ἐαυτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Νοεμβρίου (3 Δεκεμβρίου) 1835.

Καθ' ὑψηλοτάτην ἐπιταγὴν

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3873.

Περὶ τῶν διαβατηρίων τῶν κληρικῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Π ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἀπὸ 30 9εμβρίου 1833 καὶ ὑπ' ἀρ. 1830 ἐγκύκλιον τῆς γραμματείας ταύτης, διαβατήριον δὲν δίδεται εἰς κληρικόν

(α) Τὸ διάταγμα τοῦτο ἐξεδόθη μετὰ τὸ ἀπαγορευθῆναι τὴν χρῆσιν σφραγιστῆρος εἰς πάντα δημόσιον ὑπάλληλον Β. Διάταγμα.

χωρίς προηγουμένης ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ ἀρμοδίου ἐπισκόπου, αἱ δὲ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ ἐκδίδουσαι τὰ πρὸς τοὺς κληρικοὺς διαβατήρια, κρατοῦν εἰς τὰ ἀρχεῖά των, καθὼς πληροφροῦμεθα, τὴν ἐγγράφον ἀδειαν τοῦ ἐπισκόπου, καὶ ἐπομένως συμβαίνει ὥστε, ἂν κληρικός τις κατορθώσῃ νὰ λάβῃ ἅπαζ διαβατήριον χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ἐπισκόπου του, νὰ μὴ παρεμποδίζεται περαιτέρω, οὔτε νὰ ἐμφανίζεται πλέον εἰς τὰς ἄλλας ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, διὰ τῶν ἐπισκοπῶν τῶν ὁποίων διαβαίνει, οἱ δὲ ἐπίσκοποι ὡς ἐκ τούτου νὰ μὴ γνωρίζουν τίνες καὶ πόσοι οἱ εἰσερχόμενοι καὶ ἐξερχόμενοι τῶν ἐπισκοπῶν των κληρικοὶ, καθὼς ἀπαιτεῖ ἡ τάξις, καὶ καθὼς ἦτον ἀπ' ἀρχῆς ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως, προσκαλεῖται τὸ Νομαρχεῖον νὰ παραγγείλῃ αὐστηρῶς τὰς ἐντὸς τοῦ νομοῦ ἀστυνομικὰς ἀρχάς, ὥστε ὅσάκις ἐκδίδουν διαβατήριον εἰς ὁποιονδήποτε κληρικὸν νὰ λαμβάνουν προηγουμένως ὑπ' ὄψιν τὴν ἐγγράφον πρὸς αὐτὸν περὶ τούτου ἀδειαν ἢ τοῦ ἐπισκόπου εἰς ὃν ὑπάγεται ὁ κληρικός, ἢ τὴν ἐπὶ τῆς ἀδείας ταύτης ἐπιθεώρησιν τοῦ ἐπισκόπου διὰ τῆς ἐπισκοπῆς τοῦ ὁποίου διέρχεται, καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον θέλουν διευθύνει πρὸς τοῦτο τοὺς ζητοῦντας διαβατήριον κληρικοὺς, καὶ, ἀφοῦ σημειώσουν εἰς τὰ βιβλία των, τὸν ἀριθμὸν τῆς ἀδείας ταύτης καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐπιθεωρήσεως, τότε νὰ ἐφοδιάζουσιν μὲν τὸν κληρικὸν μὲ τὸ διαβατήριον, νὰ ἐπιστρέφουσιν δὲ πρὸς αὐτὸν τὴν ἀδειαν τοῦ ἐπισκόπου, ὥστε νὰ τὴν ἐμφανίσῃ πρὸς ἐπιθεώρησιν εἰς τὰς κατὰ τόπον ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν τὰ διαβατήριά του.

Συμφώνως μὲ τὸ μέτρον τοῦτο προσκαλεῖται καὶ ἡ Ἱερά Σύνοδος νὰ δώσῃ εἰς τοὺς Σ. Σ. Ἐπισκόπους τὰς ὁδηγίας της.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ἰανουαρίου 1836.

Ὁ Γραμματεὺς
Ι. ΡΙΖΟΣ.

Ἀρ. Πρωτ. 3893.

Περὶ τοῦ νὰ μὴ διορίζωνται κληρικοὶ εἰς ἄλλην παρὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν χωρὶς ἐπισκοπικῆς ἀδείας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

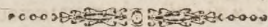
Ἐπειδὴ μερικαὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν ἐπιφορτίζουσιν ἐνίοτε κληρικοὺς μὲ ἄλλας παρὰ τὰς κυρίως ἐκκλησιαστικὰς αὐτῶν ὑπηρεσίας, παρὰ τὴν γνώμην καὶ εἰδήσιν τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου του, τὸ ὁποῖον ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχίαν, προσκαλεῖται τὸ Νομαρχεῖον, ὅσάκις τοῦ λοιποῦ ἀπαιτεῖται νὰ προσκληθῇ

κληρικός πρὸς ἐκκλησιαστικὴν ἢ καὶ μὴ τοιαύτην δημόσιον ὑπηρεσίαν, νὰ συνεννοῇται περὶ τούτου προηγουμένως μὲ τὸν κατὰ τόπον ἐπίσκοπον ἢ τὸν ἐπίτροπόν του, καὶ δι' αὐτοῦ νὰ προσκαλῇ τὸν κληρικὸν εἰς ἐκτέλεσιν τῆς προκειμένης ὑπηρεσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Ἰανουαρίου 1836.

Ὁ Γραμματεὺς

I. ΡΙΖΟΣ.

Περὶ ἀδείας τοῦ νὰ λάβουν κληρικοὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους δημοσίους ὑπηρεσίας.

Ο Θ Ω Ν

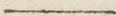
κτλ. κτλ. κτλ.

Ἀπαντῶμεν εἰς τὴν ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν γραμματείας, τῆς 16 (28) Ἰανουαρίου τ. ε. περὶ τῆς κάτω σημειουμένης ὑποθέσεως, ὅτι κατ' οὐδένᾳ τρόπῳ δὲν συγχωρεῖται μῆτε εἰς τοὺς κληρικοὺς, μῆτε εἰς τινὰ ἄλλον ἐκ τῶν ὑπηκόων Μας νὰ λάβωσιν ὑπηρεσίαν δημόσιον ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, χωρὶς προηγουμένης ἰδιαιτέρως ἀδείας ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 (23) Φεβρουαρίου 1836.

Κατ' ὑψηλοτάτην ἐπιταγὴν

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ.

Περὶ τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τοῦ δημοσίου εἰς τὰ δικαστήρια.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Εἰς τὴν ἀπὸ 12 (24) Φεβρουαρίου ε. ε. ἀναφορὰν ἀπαντῶμεν, ὅτι δὲν μένει καμμία ἀμφιβολία περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τοῦ ἀπὸ 12 (24) Μαΐου 1835 Διατάγματος, ἃμα ἤθελε γείνειν εἰς τοῦτο ἡ ἀνήκουσκη ἐφαρμογὴ τῶν ἀναφερομένων χωρίων τοῦ Νόμου. Κατὰ τὸ στοιχ. β. τοῦ α. ἄρθρου τοῦ διατάγματος τούτου, ἡ κατὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἀγωγὴ ἥτις ἀναγγέλλεται κατὰ νόμον ἀπὸ τὸν κλητῆρα, γίνεται εἰς τὸν προϊστάμενον ἥτοι πρόεδρον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ κατὰ τὸ 4 ἄρθρον ἡ ἐπιτροπὴ χρεωστεῖ, ἀφοῦ πρῶτον ζητήσῃ τὴν περὶ παραδοχῆς τῆς δίκης ἐγκρίσιν, ἥτις ἀνάγεται μόνον εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, νὰ σημειώσῃ, ἂν πρέπη ὁ πρόεδρος ἢ ἐν μέλος τῆς βηθείσης ἐπιτροπῆς, ἢ ποῖον ν' ἀντιπροσωπεύσῃ αὐτὴν εἰς τὸ δικαστήριον, εἴτε ἂν θέλῃ διορισθῇ ἐπὶ τούτῳ δικηγόρος.

αὐτὰ καὶ τὰ παρὰ τῶν δικαστηρίων προσδιορισθέντα ἐξόδα. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ὅταν ὁ ἀντίδικος ὑποχρεοῦται ν' ἀποδώσῃ μόνον ἐν μέρος τῶν προκυψάντων δικολογικῶν ἐξόδων. Εἶναι δὲ ἀναγκαῖον νὰ φυλάττεται πάντοτε ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ὅτι ἡ καθ' αὐτὸ κατάστροφος τῶν δικολογικῶν ἐξόδων πρέπει νὰ γίνεται μετὰ τῆς δίκης τὴν ἔκβασιν, ἥτις λαμβάνει χώραν, ἅμα λάβῃ κύρος ἡ τελευταία ὀριστικὴ ἀπόφασις, ἅμα γείνη συμβιβασμός, ἢ ἐπίσημος παραίτησις δικαιώματός τινος. Ἡ κατάστασις αὕτη γίνεται εἰς τὸν ἀνήκοντα ἐτήσιον λογαριασμόν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου καὶ τὰ κονδύλια πρέπει νὰ περῶνται μίαν καὶ μόνην φορὰν ἀδιαφόρως, ἂν τὰ δικολογικὰ ἐξόδα συνέβησαν εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔτος, εἴτε εἰς πλείοτερα ἔτη· μὴ μὲν οὕτως θέλουν περᾶσθαι διακεκριμένως κατὰ δίκας, εἰς τὰ ἐντάλματα πρὸς πληρωμὴν ἢ πρὸς κατάστροφον τῶν δικολογικῶν ἐξόδων, (ὅχι τῶν προκαταβολῶν) πρέπει νὰ ἐπισυνάπτονται αἱ παρὰ τῶν δικαστηρίων ἐκτελεστέαι κηρυχθεῖσαι σημειώσεις ἐξόδων ὁμοῦ μὲ τὸ ἀπόγραφον τῆς ἀποφάσεως, ἢ τοῦ περιέχοντος τὸν συμβιβασμόν ἢ τὴν παραίτησιν τοῦ δικαιώματος πρακτικοῦ. Αἱ ῥηθεῖσαι σημειώσεις ἐξόδων πρέπει νὰ ἐξοφληθοῦν τακτικῶς ἀπὸ τὸν ἀντίδικον καὶ ἀπὸ τὸν λαμβάνοντα.

Εἰς τὰ δικαστικὰ ἐξόδα ἀνήκουν καὶ εἰς τὸ ἄρθρ. 772 τῆς πολιτικῆς δικονομίας μνημονευόμενα πρόστιμα τῆς ἡττῆς (καταδίκης) τὰ ὅποια καταθέτονται ὅταν γίνεται ἔφεσις. Αἱ πληρωμαὶ τῶν δικηγόρων, ἐξόδα διὰ τὸ σφραγιστὸν χαρτίον καὶ ἐν γένει ὅλαι αἱ δαπάναι αἱ συνακολουθεῖσαι μίαν δίκην.

Ἀνίσως ὁ ἀντίδικος καταδικασθῇ καὶ δὲν σταθῇ δυνατὸν ἐξ αἰτίας τῆς ἐνδεείας του νὰ συναχθῶσι τὰ ὅποια ὀφείλει εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον νὰ ἀποδώσῃ δικολογικὰ ἐξόδα, τότε μετὰ παρέλευσιν τινος καιροῦ, ὅταν χαθῇ πᾶσα ἐλπίς μετὰ τὴν ἀπόδοσιν, ἡ γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐκδίδει ὀριστικὸν ἐντάλμα ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος ταμείου, καὶ οὕτω περῶνται καὶ αὐτὰ καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ δικολογικὰ ἐξόδα.

Διὰ τὰ δικολογικὰ ἐξόδα περὶ τῶν ὁποίων διαπραγματεύεται ἡ παροῦσα ἀπόφασις, πρέπει νὰ ληφθῶσι πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ οἱ ὀρισμοὶ τῶν ἁρθρῶν 208—224 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἡ γραμματεία τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ κατ' ἀναλογίαν τὴν παροῦσαν καὶ τὴν ἀπὸ 21 Φεβρουαρίου (4 Μαρτίου) 1836 ἀπόφασιν, καὶ ὡς πρὸς ἐκεῖνα τὰ δημόσια καταστήματα καὶ σωματεῖα, τὰ ὅποια ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 (21) Μαρτίου 1836.

Καθ' ὑψηλοτάτην ἐπιταγὴν

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ.

Περὶ τῶν ὁδηγιῶν διὰ τὰ βιβλία τῆς καταχώρησεως τῶν δημοσίων ἀρχῶν.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπειδὴ αἱ καταχωρήσεις τῶν δημοσίων ἀρχῶν δὲν ἐτακτοποιήθησαν εἰσέτι ὡς πρέπει, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι πολλοῦ λόγου ἄξιον, ἀναγκάσθημεν ἤδη κατὰ τὸ διάταγμά Μας ἀπὸ 1 (13) τ. μ. ἀριθ. 8721 ἐδάφ. 5 νὰ ἐκδώσωμεν τὰς ἐπισυνημμένας ὁδηγίας, καὶ διατάττομεν τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν νὰ διακοινώσῃ αὐτάς ἀμέσως εἰς τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς πρὸς ἐκτέλεσιν, νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν καὶ νὰ τακτοποιήτῃ καὶ ἡ ἰδία τὴν καταχώρησιν τῆς κατὰ τὰ ὀριζόμενα.

Διὰ νὰ εὐκολυνθῇ τὸ ἔργον τοῦτο καὶ νὰ εἰσαχθῇ ἡ ἐνότης, παραγγέλλομεν προσέτι, ὅτι τὸσον αἱ ὁδηγίαι αὗται, ὅσον τὰ περικαλύμματα καὶ οἱ πίνακες τῶν ἐγγράφων, τὰ εὑρετήρια, οἱ πίνακες τῆς παραδόσεως καὶ ἐκδόσεως, καὶ οἱ διὰ τὸ βιβλίον τῆς ὑπενθυμίσεως, περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται λόγος εἰς τὸν § 3 στοιχ. α. καὶ β'. § 4 § 5 καὶ § 7 νὰ λιθογραφῶνται καὶ τυπώνωνται διαδοχικῶς παρὰ τῇ Β. τυπογραφίᾳ εἰς ἀρκετὸν ἀριθμὸν ἀντιτύπων, ἀπὸ τὴν ὁποίαν νὰ λαμβάνωνται πρὸς χρῆσιν διὰ πληρωμῆς γινομένης ἀπὸ τὰ ἀνήκοντα γραφικὰ ἔξοδα.

Ἐντὺς τριῶν μηνῶν περιμένομεν νὰ μᾶς καθυποβληθῇ ἀναφορὰ φανερόνουςα, ὅτι ὅλαι αἱ καταχωρήσεις τῶν δημοσίων ἀρχῶν ἐτακτοποιήθησαν κατὰ τὰς ὁδηγίας, οἱ προϊστάμενοι αὐτῶν κηρύττονται ὑπεύθυνοι, ὥστε, ἀνίσως ἡ προθεσμία αὕτη παρέλθῃ ἀνωφελῶς, ἡ ἀνήκουσα καταχώρησις θέλει τακτοποιηθῇ δι' ἰδίων τῶν ἑξῶδων.

Ἀθῆναι τῇ 14 (26) Μαρτίου 1836.

Καθ' ὑψηλοτάτην ἐπιτοχὴν

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ.

Ο Δ Η Γ Ι Α Ι

Περὶ τοῦ γραφείου τῆς καταχώρησεως τῶν δημοσίων ἀρχῶν.

§ 1.

Ἡ βῆσις τῆς περὶ τὴν καταχώρησιν διατάξεως ἐκάστης ἀρχῆς εἶναι ἡ φύσις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀρχῆς ταύτης. Διὰ τοῦτο πρέπει ἡ κατάταξις τῶν ἐγγράφων καὶ ἡ σύνταξις τῶν πινάκων τῆς νὰ γίνεσθαι κατὰ τὴν ὕλην τῶν ὑποθέσεων ἢ ἀναλόγως τῶν κλάδων τῆς ὑπηρεσίας τῆς.

§ 2.

Πᾶσις ὑποθέσεως τῆς ἀρμοδιότητος ἀρχῆς τινος διακρίονται τὰ ἐγ-

γραφα εἰς γενικά καὶ εἰδικά, εἰς τὰ πρῶτα ἀνάγονται οἱ καθολικοὶ διορισμοί, καὶ νόμοι, διατάγματα, ὁδηγίαι, διατυπώσεις κλπ. Εἰς τὰ δευτέρα αἱ μερικότητες, τὰ τοπικά, τὰ προσωπικά. Π. χ. εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς γραμματείας τῶν Οἰκονομικῶν ἀνήκει τὸ περὶ δημοσίων ἀλικῶν· οἱ περὶ τούτων γενικοὶ ὅρισμοί ἀνήκουν εἰς τὰ γενικά ἔγγραφα· αἱ δὲ περὶ πάσης ἀλικῆς ἰδιαιτέρως καὶ περὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς καὶ ἄλλων λεπτομερειῶν μερικώτεροι διατάξεις εἰς τὰ εἰδικά.

Διὰ νὰ μὴ καταντήσουν ἀγκώδη τὰ ἔγγραφα τινος ὑποθέσεως, διαιροῦνται εἰς φακέλλους· καὶ ἂν διαλκμβάνωσι μόνον περὶ προσωπικῶν συμφερόντων πρέπει μ' ὅλον τοῦτο νὰ καταχωρῶνται εἰς τὰς θέσεις τῶν ἀνηκουσῶν ὑποθέσεων, διὰ νὰ μὴ χωρίζονται πολὺ τ' ἀντικείμενα ἀπ' ἀλλήλων. Μόνον τ' ἀφορῶντα τὸ προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας ἔγγραφα πρέπει νὰ τάττωνται κατ'ἀλλήλως κατὰ ἄτομα, ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν νὰ ἐγγράφονται καὶ καταχωρῶνται εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρμοδίου ὑποθέσεως.

§ 3.

Τὰ ἔγγραφα τάττονται ὡς ἀκολούθως.

Α'. Ἄρα ἐμφανισθῇ τὸ πρῶτον ἔγγραφον περὶ τινος ὑποθέσεως καὶ πρέπει νὰ καταχωρηθῇ, ἐντίθεται εἰς ἐξώφυλλον ἀπὸ χάρτην δυνατὸν, τὸ ὁποῖον ἐπιγράφεται ἔξωθεν ὡς π. χ.

α'. Γραμματεία Οἰκονομικῶν.

β'. Ἀλικαὶ δημοσίαι.

γ'. Ἀλικαὶ Λαμίας.

δ'. Περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐτησίου ἐπιμελείας καὶ ἐπιστασίας αὐτῆς.

ε'. Στοιχεῖον καὶ

ς'. Ἀριθμὸς τῆς θυρίδος.

ζ'. Ἀριθμὸς τοῦ φακέλλου.

η'. Ἀριθμὸς τῶν περιεχομένων ἐγγράφων.

Διὰ νὰ φυλαχθῇ τὸ ὁμοιόμορφον εἰς τοὺς φακέλλους, ἡμποροῦν τὰ ἐξώφυλλα αὐτὰ νὰ γένουν ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος καὶ νὰ γραφῶσιν ἐπ' αὐτοῦ διὰ τύπου ἢ διὰ λιθογραφίας αἱ ὑπὸ τὰ στοιχ. α. β'. ε. ς'. ζ'. καὶ η'. γενικαὶ ἐπιγραφαί.

Β'. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ φακέλλου τίθεται ὁ κατάλογος τῶν περιεχομένων ἐγγράφων, ὅστις συρραπτόμενος ἀμέσως εἰς τὸν φάκελλον, μονογράφεται ἀπὸ τὸν προϊστάμενον τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ κάθε φύλλου. Ἡ ἐπιγραφή τοῦ καταλόγου περιέχει διὰ βραχέων τὴν ὑπόθεσιν τοῦ φακέλλου· αἱ δὲ στῆλαι τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐγγράφων, καὶ τοῦ βιβλίου τῆς διεκπεραιώσεως, ἡμερομηνίαν καὶ ἡμέραν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἐγγράφου, σύντομον περίληψιν αὐτοῦ καὶ παρατηρήσεις· ἡμποροῦν καὶ αὐτοὶ οἱ κατάλογοι νὰ τυπωθῶσιν ἢ νὰ λιθογραφηθῶσιν. Ἐκαστον ἔγγραφον, καταχωρούμενον εἰς τὸν φάκελλον σημειώνεται ἐνταύτῃ

ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῆς καταχωρήσεως καὶ εἰς τὸν κατάλογον μὲ χρονολογικὴν τάξιν εἶναι μάλιστα ἀναγκαῖον νὰ γίνωνται εἰν αὐτὸν σημειώσεις καὶ τῶν νόμων, τῶν διαταγμάτων κλπ. ὅσα ἀπαντῶμενα εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ εἰς ἄλλα μέρη ἔχουν ἀναφορὰν μὲ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ φακέλλου, ὥστε τὰ ἔγγραφα αὐτοῦ νὰ ᾔναι πλήρη.

Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐγγράφων τούτων εἶναι ἀκόμη χρεῖα νὰ προσθέτωνται εἰς τὸν φακέλλον καὶ ἀντίγραφα ἢ ἐπιτομαὶ ἐξ ἄλλων φακέλλων. Τὰ τοιαῦτα ἀντίγραφα θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἔγγραφα, καὶ ἐγγράφεσθαι εἰς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς κατάλογον.

Οἱ κατάλογοι γίνονται καὶ ἀπὸ μιστὴν καὶ ἀπὸ μίαν ὁλόκληρον κόλλαν χαρτίου, κατὰ τὴν πιθανὴν πληθὺν τῶν ἐγγράφων ὑποθέσεώς τινος. Ἐπειδὴ δὲ ἀποτελοῦν τὸ πρῶτον τῆς ὑποθέσεως ἔγγραφον, διὰ τοῦτο δύνανται, ὅταν αὕτη διακρίνεται εἰς πολλοὺς φακέλλους, νὰ προτίθενται καὶ μόνον τοῦ πρώτου φακέλλου.

Γ'. Ἐκαστον ἔγγραφον πρέπει εὐθὺς νὰ συνάπτεται εἰς τὸν φακέλλον τοῦ ἄτακτος δὲ συλλογῆς ἐγγράφων περὶ διαφόρων ὑποθέσεων, ὡς ἀντιθαίνουσιν εἰς τὴν εὐταξίαν τῆς καταχωρήσεως, εἶναι τούντεῦθεν ἀπηγορευμένη. Τὰ ἔγγραφα, ἂν καὶ διηρημένα εἰς πολλοὺς φακέλλους, σημειόνονται μ' ὅλον τοῦτο μὲ αὐξόντα ἀριθμὸν, καὶ διὰ νὰ προβαίνει ἡ καταχώρησις ταχέως καὶ ἀπταιστως, θέλουν σημειώνεσθαι πάντοτε ἐπ' αὐτῶν αἱ περιλήψεις τῶν ὑποθέσεων τῶν μὲ ἀκρίβειαν.

Δ'. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐγγράφων ὑποθέσεώς τινος, ἐπιγράφεται εἰς τὸ ἐξώφυλλον ὁ ἀριθμὸς τῶν φακέλλων καὶ τῶν περιεχομένων ἐγγράφων, καὶ κλείει τακτικῶς ὁ τούτων κατάλογος ὑπογραφόμενος καὶ σφραγιζόμενος ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῆς καταχωρήσεως ἢ ἀπὸ τὸν ἀνήκοντα ὑπάλληλον μὲ τὴν σφραγίδα τῆς ὑπηρεσίας, ἀφοῦ προηγουμένως σημειωθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταλόγου, πόσους φακέλλους καὶ ἔγγραφα περιέχει καὶ πόσα φύλλα ὁ κατάλογος· ἀλλὰ τὸ κλείσιμον τοῦ καταλόγου δὲν ἐμποδίζει ποσῶς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συνεχείας τῶν πρακτικῶν, ὅταν τύχη ν' ἀνακινήθῃ, διότι τὸ κλείσιμον ἡμπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ πολλάκις, καὶ σχεδὸν ὁσάκις εἶναι ἀναγκαῖον.

Ε'. Ὅσάκις γένῃ χρεῖα νὰ ἐξαχθῇ ἐν ἔγγραφον ἀπὸ τὸν φακέλλον, πρέπει νὰ σημειόνεται τοῦτο εἰς τὸν ἀνήκοντα ἀριθμὸν τοῦ καταλόγου τῶν ἐγγράφων· ἡ δὲ ἀπόδειξις δυνάμει τῆς ὁποίας ἐλήφθη, βάλλεται εἰς τὴν κενὴν θέσιν ἐκείνου, ἕως νὰ ἐπιστραφῇ τὸ ἴδιον· ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπιστροφῆς γίνεται ὡσαύτως σημειώσεις εἰς τὸν κατάλογον.

§ 4.

Κάθε γραφεῖον καταχωρήσεως πρέπει νὰ ἔχῃ ἐν εὐρετήριον βιβλίον (Repertorium) τὸ ὁποῖον, ὅταν εἶναι διὰ χρῆσιν τῶν ὑπουργείων, μονογράφει ὁ γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας, καὶ ὅταν διὰ χρῆσιν τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, ὁ προϊστάμενος ἐκείνης τῆς ὑπηρεσίας. Τὸ εὐρετήριο τοῦτο ἡμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ πολυετῶς, ταττομένων ἀλφαριθμητικῶς τῶν ὑποθέσεων, ἢ ὅπερ εἶναι τὸ αὐτὸ, τῶν περιλήψεων τῶν φα-

κέλλων, καὶ ἀκολουθουμένων κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐμφανίσεως τῶν ὑποθέσεων. Τοῦτο συνοδεύεται καὶ μὲ πῖνακα ἀλφαβήτου, ὅστις νὰ παραπέμπῃ τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰ φύλλα ἢ σελίδας αὐτοῦ. Παρεκτός δὲ τῆς κεφαλικῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις μὲ μεγάλα γράμματα φανεροῦναι τὸ γενικὸν ἀντικείμενον τῆς ὑποθέσεως, πρέπει νὰ περιέχῃ τὸ εὐρετήριο καὶ τὰς ἐξῆς στήλας.

1. αὖξοντα ἀριθμὸν τῶν ὑποθέσεων,
2. τὸν ἀριθμὸν τῶν φακέλλων,
3. τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐγγράφων,
4. τὴν περίληψιν,
5. τὰς παρατηρήσεις.

Ἄμα δὲ ἀρχίσουν νὰ εἰσέρχωνται ἐγγραφά τινος ὑποθέσεως, πρέπει εὐθὺς νὰ καταγραφῶσιν εἰς τὸ εὐρετήριο· αἱ δὲ στήλαι 2 καὶ 3 τότε ἐγγράφονται, ὅταν τὰ ἐγγράφα συμπληρωθῶν ὁλοτελῶς. Ὅταν ὅλαι αἱ ὑποθέσεις δίδονται ἀπὸ τὴν καταχώρισιν γίνεται εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων τοῦ εὐρετηρίου ἡ ἀντιγραφή τῶν ἀποδείξεων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι καταχωρίζονται χωριστὰ ὡς ἰδιαιτέρας ὑποθέσεις.

Ὁ σκοπὸς τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ εὐρετηρίου ὑπαγορεύει τὴν ἀνάγκην νὰ συνταχθῇ τοιοῦτοτρόπως, ὥστε εἰς ἕκαστον στοιχείον ἀλφαβήτου ν' ἀφελῶσι περισσότερα φύλλα, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπ' ἐκείνου τοῦ στοιχείου ἀρχομένων ὑποθέσεων ἢ κλάδων, οἱ ὁποῖοι ἢ εὐθὺς μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ εὐρετηρίου πρέπει νὰ ἐγγραφῶσιν ὡς ἐπιγραφαι, εἴτε προϋάρχουσιν ἤδη ἢ ὄχι ἐγγράφα περὶ αὐτῶν, ἢ ἐπομένως ὁσάκις εἰσέρχονται ἐγγράφα περὶ τινος ὑποθέσεως. Τὰ δὲ πρακτικὰ ἐκάστης ὑποθέσεως ἐγγραφείσης ὡς ἀνεξαρτήτου εἰς τὸ εὐρετήριο ἀριθμοῦνται ἰδιαιτέρως.

§ 5

Εἶναι ἀνγκαῖον καὶ καλὸν, σιμὰ τοῦ εὐρετηρίου, καὶ ἐν πρόχειρον διὰ νὰ χρησιμεύῃ εἰς σημειώσιν τῆς στιγμιαίας παραδόσεως τῶν ἐγγράφων καὶ διὰ νὰ μὴ ἀχρειοῦται τὸ εὐρετήριο μὲ τὰς πολυαριθμούς προσθήκας ἐφημέρων σημειώσεων.

Καλῆς καταχωρίσεως εἶναι νὰ κρατῇ σημειώσιν καὶ τῶν διδομένων προθεσμιῶν, ἢ τῶν ὑποθέσεων ὅσων διατάσσεται τὴν ἐκτέλεσιν, διὰ νὰ ἡμποροῦν νὰ καθυποβάλλωνται πάλιν ἐν καιρῷ τῷ δέοντι τὰ ἀνήκοντα ἐγγράφα, καὶ ἡ ὑπόθεσις νὰ μὴ λησμονῇται.

§ 6.

Ἡ προφύλαξις τῶν πρακτικῶν συντείνει κατὰ πολλὰ εἰς τὴν συντήρησιν τῆς εὐταξίας· πρέπει λοιπὸν νὰ ᾔται κανὼν, ὥστε τὸ γραφεῖον τῆς καταχωρίσεως ἐκάστης ἀρχῆς νὰ φυλάττεται εἰς τόπον ὠρισμένον, εἰ δυνατόν καὶ ἐξασφαλισμένον ἀπὸ κίνδυνον πυρκαϊᾶς, ἢ εἰς θυρίδας ἀνοικτάς ἢ εἰς κιβώτια. Ἐπομένως αἱ λεγόμεναι πρόχειροι καταχωρίσεις δὲν εἶναι συγχώρηται πλέον εἰς τοὺς εἰσηγητάς, οἵτινες ἐκεῖνα

χὰς εἶναι ἀναγκαῖον, πρέπει νὰ κρατῇται χωριστὸν πρωτόκολλον διὰ τὰ παράπονα καὶ αἰτήσεις τῶν ἀναφερομένων τὰς ἀφορώσας τὴν ἀναβολὴν ἢ ἐπιτάχουσιν τῶν ὑποθέσεων· προσέτι καὶ διὰ τὰς προφορικὰς σπουδαίας δηλώσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπογραφόμεναι ἰδιοχείρως ἀπὸ τοὺς ἐμφανιζομένους νὰ καθυποβάλλωνται καθεκάστην εἰς τὸν προεστῶτα τῆς ὑπηρεσίας διὰ νὰ διατάττῃ τὰ δοκοῦντα· διὰ τὸ πρωτόκολλον τοῦτο θέλουν διορισθῇ χωρισταὶ κόλλαι, ἐπειδὴ ἕκαστον τούτων τῶν εἰδοποιητικῶν πρωτοκόλλων πρέπει νὰ θεωρῇται καὶ ξεχωριστὸν ἔγγραφον.

§ 8.

Διὰ νὰ μὴ ἐπισωρεύωνται εἰς τὰ γραφεῖα τῶν καταχωρίσεων ὑπὲρ τὸ μέτρον ἔγγραφα, θέλουν ἐκλέγεσθαι κατ' ἔτος τὰ περιττὰ καὶ μὲ τὴν ἔγκρισιν τοῦ προεστῶτος τῆς ἀρχῆς θέλουν καίωνται ἢ πωλῶνται δημοσίως ὡς παλαιόχαρτα καὶ παντάπασιν ἄχρηστα· πλὴν κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους χρειάζεται μεγάλη προσοχή, μήπως ἀντὶ περιττῶν στερηθῇ τὸ γραφεῖον τῆς καταχωρίσεως πρακτικὰ σπουδαῖα καὶ ἀναγκαῖα· τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν παλαιοχαρτίων τούτων συναχθησόμενα χρήματα ἀπερῶσιν εἰς τὰ γραφικὰ ἐξοδα τῆς ἀρχῆς τοῦ γραφείου τῆς καταχωρίσεως, καθότι αὐτὰ πάντοτε πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς περιουσία δημοσίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 (26) Μαρτίου 1836.

Ἀριθ. Πρωτ. 5379.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκκοπῆς μοναστηριακῶν δένδρων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ τὰ δένδρα, καὶ ἰδίως τὰ κυπαρίσσια, κατήντησαν σπάνια εἰς τὴν Ἑλλάδα, προσκαλεῖσθε νὰ γνωστοποιήσητε εἰς ὅλα τὰ κατὰ τὸν Νομὸν διατηρούμενα μοναστήρια· ὅτι ἀπαγορεύεται τοῦ λοιποῦ ἡ ἐκκοπὴ ὅχι μόνον τοῦ εἴδους τούτου τῶν δένδρων, ἀλλ' ἐν γένει παντὸς ἄλλου, τοῦ ὁποίου δὲν ὑπῆρχεν ἤδη ἀνέκαθεν ἢ δὲν ἤθελε σχηματισθῇ τοῦ λοιποῦ δάσος πρὸς ξυλείαν, οἱ κανονισμοὶ τῆς ὁποίας ὑπάρχουν ἤδη δημοσιευμένοι εἰς τὰ περὶ δασονομίας ὁρισθέντα. Ὅσάκις δὲ ἡ ἀναπόδραστος ἀνάγκη πρὸς οἰκοδομὴν μοναστηριακοῦ κτιρίου, ἢ ἀποδεδειγμένη ξήρανσις τοῦ δένδρου, ἤθελεν ὑπαγορεύσει τὴν ἐκκοπὴν του, ὀφείλει τὸ μοναστήριον ν' ἀναγγείλῃ τοῦτο εἰς τὴν ἐπιτόπιον δικητικὴν ἀρχήν, ἐπισυνάπτον καὶ ἔγγραφον ἀπόδειξιν ἐμπείρων περὶ τῆς κατασιτάσεως καὶ τῆς τιμῆς τοῦ δένδρου, καὶ νὰ ζητῇ τὴν περὶ ἐκκο-

πῆς ἄδειαν, ἥτις δὲν θέλει διδесθαι εἰμὴ ὅταν ἡ ἀρχὴ πληροφορηθῇ περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ δένδρου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1836.

Ὁ Γραμματεὺς
Ι. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Ο Ο Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Θεωροῦντες, ὅτι κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους τὰ κτίρια, ὅσα ἀφιερώθησαν ἅπαξ εἰς τὴν δημόσιον θείαν λατρείαν, καθὼς καὶ οἱ τόποι, ἐπὶ τῶν ὑποίων ταῦτα ἀνηγέρθησαν, δὲν ὑπάγονται εἰς οὐδενὸς ιδιοκτησίαν, καὶ ἀνκατεδαφίσθη τὸ κτίριον.

Θεωροῦντες, ὅτι αἱ κατὰ τὴν πόλιν Ἀθηνῶν ἢ ἀλλαχόσε κατερειπωμένοι ἐκκλησίαι καὶ τὰ γήπεδα αὐτῶν, δὲν δύνανται, ὡς ἱερὰ, νὰ ἐκποιηθῶσιν, εἰμὴ ὁσάκις τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ὄφελος διατεθῇ πρὸς ἄλλα θεάρεστα ἔργα, καὶ ἰδίως πρὸς οἰκοδομὴν ἱερῶν καὶ ἀγαθοεργῶν καταστημάτων.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργικοῦ Ἡμῶν Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

1.

Αἱ κατὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν κατερειπωμένοι ἐκκλησίαι καὶ τὰ γήπεδα αὐτῶν διαιροῦνται εἰς τὰς ἀκολούθους τρεῖς τάξεις.

1. Μοναστηριακαί.

2. Ἐνοριακαί.

3. Ἰδιωτικαί.

2.

Τῶν μοναστηριακῶν, ὅσα μὲν ὑπάγονται εἰς διατηρούμενα τοῦ Ἡμετέρου Κράτους μοναστήρια, θέλουν διοικεῖσθαι καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ κτήματα αὐτῶν. Ὅσα δὲ ἐρείπια ἐκκλησιῶν καὶ μετοχίων ὑπάγονται εἰς διαλελυμένα μοναστήρια θέλουν ἐκποιηθῇ ἀνυπερθέτως διὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν γραμματείας, εἴτε μὲ μετρητὰ ἐπὶ χεῖρας ἢ τὸ πολὺ μὲ προθεσμίαν ἐξ μηνῶν μετὰ τὴν κατακύρωσιν, καὶ τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν ἐξαχόμενον θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς ἀνέγερσιν ἐνὸς πανεπιστημίου.

3.

Αἱ ἐνοριακαὶ θέλουν παραχωρηθῇ εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων μὲ τὰς ἀκολούθους υποχρεώσεις.

1. Ἡ ἐκποίησης αὐτῶν θέλει γένει ἐπὶ δημοπρασίας, προηγουμένης τακτικῆς ὁροθετικῆς διαγραφῆς καὶ ἐκτιμήσεως ἐνόρκου.

2. Ἡ δημοπρασία θέλει ἐνεργηθῇ ὑπὸ τοῦ δημάρχου καὶ δύο μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ ὑπὸ τὸν ἑλεγχον τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀγτικῆς καὶ εἰς τὸ προσδιωρισμένον διὰ τὰς δημοπρασίας μέρος.

3. Ἡ πληρωμὴ τοῦ πλειστηριάσματος θέλει γίνεσθαι μὲ μετρητὰ ἐπὶ χεῖρας, ἢ τὸ πολὺ ἐξ μῆνας μετὰ τὴν κατακύρωσιν τοῦ δημοπρατουμένου ἐρεπιίου, γηπέδου ἢ ὕλης.

4. Τὸ προκύπτον ἐκ τῆς ἐκποιήσεως θέλει χρησιμεύσει εἰς ἱερὰ καὶ φιλάνθρωπα καταστήματα ἐντὸς τῆς πόλεως ταύτης· πρὸ πάντων δὲ καὶ ῥητῶς εἰς ἀνέγερσιν ἑνὸς ἢ καὶ πλειοτέρων ἐνοριακῶν ναῶν εὐρυχωρίας καὶ λαμπρότητος ἀναλόγου, εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος τῶν τεσσάρων τῆς πόλεως τμημάτων· ἂν δὲ μετὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν ἐκκλησιῶν τούτων περισσεύσῃ χρήματα, αὐτὰ θέλουν χρησιμεύσει εἰς σύστασιν ἑνὸς δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων, καὶ ἑνὸς τῶν κορασίων.

5. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας θέλει καθυποβληθῇ εἰς γνώσιν Μας διὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Γραμματείας· τὸ δὲ σχέδιον, ὁ πρῶτολογισμὸς τῶν ἐξόδων, καὶ ἡ θέσις ἐκάστης οἰκοδομῆς καθὼς καὶ τ' ὄνομα τοῦ ἁγίου, ἢ τῆς ἁγίας ἐκάστης ἐκκλησίας πρέπει νὰ καθυποβάλλεται προηγουμένως διὰ τῆς ἀνηκούσης γραμματείας τῆς ἐπικρατείας εἰς τὴν Ἡμετέραν ἔγκρισιν.

Αἱ ἰδιωτικαὶ ὑπάγονται εἰς τὸ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου (8 Μαΐου) 1834 Ἡμέτερον Διάταγμα, καὶ οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐκκλησιῶν, τῶν ἐρεπιίων, τῶν γηπέδων ἢ τῆς ὕλης αὐτῶν, ὀφείλουν ἐντὸς 40 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάγματος νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συνωδευμένας μὲ τὰς ἀνηκούσας ἀποδείξεις διὰ τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ τὰς ἐπεξεργασθῇ καὶ γνωμοδοτήσῃ.

5.

Ἐὰν ὁ ἀπαιτῶν νομίζῃ ἑαυτὸν ἡδίκημένον ἐκ τῆς ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως τῆς Γραμματείας, δύναται, ἂν θέλῃ, ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως νὰ ἐνάξῃ, εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια τὸ δημόσιον· εἰς τοιαύτην περίστασιν τὸ κτίριον μένει ἀδιάθετον μέχρι τῆς ἐκδόσεως τελεσιδικίου ἀποφάσεως, ἐκτὸς ἂν, πρὸς εὐρυθμίαν τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν τῆς πόλεως, καθίσταται ἀφρευκτος ἢ καταδάφισίς του· διότι τότε ἐκποιεῖται μὲν ἐπὶ δημοπρασίας, ἀλλὰ τὰ χρήματα μένουں παρακατατεθειμένα εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, διὰ λογαριασμὸν τοῦ τινος ἀνήκει.

6.

Ἐὰν οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τούτων ἐκκλησιῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 6' δὲν παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐντὸς τῆς

εἰρημένης προθεσμίας, ἢ τὰς παρουσιάσωσι μὲν, λαβόντες δὲ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν, δὲν ἐνάξωσι τὸ δημόσιον ἐντὸς τῆς εἰς τὸ ἄρθρ. 5 ὀριζομένης προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν, τὸ ἀμφισβητούμενον ἐρείπιον, ἢ τὸ γήπεδον, ἢ ἡ ὕλη αὐτοῦ θέλει διατίθεσθαι εἴτε κατὰ τὸ β'. ἄρθρον, ἂν ὑπάγεται εἰς τὰ μοναστηριακά, εἴτε ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, κατὰ τὸ γ'. ἄρθρον ἂν ὑπάγεται εἰς τὰ ἐνοριακά, ὃ δὲ ιδιώτης δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δημοσίου.

7.

Οἱ ὁρισμοὶ τοῦ παρόντος διατάγματος ἰσχύουν καὶ δι' ὅλα τὰ ἄλλα ἐρείπια ἢ γήπεδα ἐκκλησιῶν, κείμενα ἐντὸς τῶν λοιπῶν δήμων τοῦ Ἡμετέρου Κράτους. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι τὸ μὲν προκύπτον ἐκ τῶν ἐνοριακῶν ἐκκλησιῶν ὄφελος θέλει χρησιμεύσει εἰς ἀνέγερσιν θεαρέστων καταστημάτων ἐντὸς ἐκάστου δήμου· τὸ δὲ ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς διαλελυμένα μοναστήρια ἐκκλησιῶν καὶ μετοχιῶν, εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἐν τῷ β'. ἄρθρῳ ἀναφερομένου Πανεπιστημίου.

8.

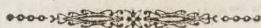
Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος δημοσιευθησομένου διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἀγγελιῶν ἀνατίθεται εἰς τὰς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Γραμματείας, καθ' ὅσον ἀνάγεται εἰς ἐκάστην.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1836.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, ΔΡΟΣΟΣ ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Δ. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν κτιρίων τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῶν 8/20 τ. μ. ἐγκρίνομεν, ὅπως τὰ κτίρια τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων, τὰ ὅποια μῆτε εἰς ἐνοικιαστὰς μῆτε εἰς ἀγοραστὰς χρησιμεύουν, ἀποτελέσουν μέρος τῆς προικοδοτήσεως τῶν δήμων, ὅταν προσδιορισθῶσι καὶ ἐπισκευασθῶσι παρ' αὐτῶν, διὰ νὰ χρησιμεύουν εἰς ἀλληλοδιδασκτικὰ καὶ ἐλληνικὰ σχολεῖα.

Ἀθῆναι, τῇ 12/24 Ἰουνίου 1836.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον

ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΖ, Δ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῶν δικαιομάτων πορείας καὶ διατριβῆς τῶν δοτέων εἰς τοὺς ἱερεῖς
τοὺς προσκαλουμένους ἐπὶ ὁρκοδοσίᾳ.

Ο Θ Ω Ν

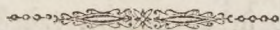
κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπὶ τῇ ἀπὸ 2 (14) Ἰουλίου τ. ε. ἀναφορᾷ τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῆς
Δικαιοσύνης Γραμματείας, θεωρήσαντες, ὅτι, τὸ ἀπὸ 4 (23) Ὀκτω-
βρίου 1834 περὶ τῆς ποινικῆς διατιμῆσεως Ἡμέτερον Διάταγμα οὐδα-
μοῦ διέλαβε περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐξόδων τῆς πορείας τε καὶ
τῆς διατριβῆς τῶν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἑτέραν πόλιν καλουμένων ἱερέων πά-
σης θρησκείας, ἐπὶ σκοπῷ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς ὁρκοδοσίαν ἐνώπιον τῶν
Ἡμετέρων δικαστηρίων, κατὰ τὸν νόμον γενομένην, καὶ θέλοντες νὰ
ἀναπληρώσωμεν τὴν τοῦ νόμου σιωπὴν εἰς τοιαύτας περιστάσεις,
διατάττομεν ὅπως ἡ ἀποζημιώσις τῶν εἰς τοὺς ἱερεῖς πάσης θρησκείας
ἀνηκόντων ἐξόδων πορείας τε καὶ διατριβῆς ἐξομοιωθῇ μὲ τὰ δικαιο-
ματα, τὰ ἐγκριθέντα διὰ τοὺς ἱατροὺς ἐν ταῖς ἄρθροις 66 § 1, 69 § 1
70 § 1. εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, θέλουν δὲ πληρόνεσθαι εἰς αὐτοὺς
ἐπὶ ἀπαιτήσει, καὶ καταλογίζεσθαι κατὰ τὸν ὅμοιον ἐκεῖνον τρόπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 (25) Ἰουλίου 1836.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως,
Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΖ, Δ.
ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

Περὶ ἐξόδων τῶν ἐξάρχων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 29 8βρίου (10 9εμβρίου) τ. ε. ὑπ' ἀριθ.
8578 ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας καὶ τὴν
ἀπὸ 10 (22 Ὀκτωβρίου) ἔκθεσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐγκρίνομεν ὥστε
ὁσάκις ἀποστέλλονται ἑξάρχοι εἰς ἐκκλησιαστικὰς ὑπηρεσίας ἐκ τῶν
ὑπομισθίων ἐκκλησιαστικῶν νὰ χορηγῶνται εἰς αὐτοὺς κατὰ πᾶσαν
ἡμέραν λόγῳ τροφῆς καὶ διατριβῆς ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς κατοικίας
τῶν ἀνὰ δραχ. δύο παρεκτὸς τῶν ἐξόδων τῆς μετακομίσεως αὐτῶν,
περὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ παρουσιάζωνται ἐν καιρῷ τακτικαὶ
ἀποδείξεις.

Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν κωλυμένου τινὸς τῶν ὑπομισθίων ἐκ-
κλησιαστικῶν ἤθελεν ἀποσταλῆ εἰς τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἑξάρχος ἐκ τῶν

φα, χαρακτηρίζοντα ῥητῶς τὴν ιδιοκτησίαν τοῦ δάσους, δὲν ἐμποροῦν νὰ ἀναγνωρισθῶσιν, οὔτε ἐμποροῦν τὰ διῶχυρίζόμενα αὐτὰ δικαιοῦματα νὰ γένωσι παραδεκτὰ ὡς τίτλος ιδιοκτησίας, μάλιστα θεωροῦνται τὰ δάση αὐτὰ ἀναντιρρήτως ὡς δημόσια.

Ἐν ὑπῆρχον ἐγγραφα ἀποδεικνύοντα τῷ ἄντι τὴν ιδιοκτησίαν ἐνὶς τοιοῦτου δάσους, καὶ ἐχάθησαν ἐκ περιστάσεως, τότε ἐμπορεῖ νὰ φέρῃ ἐν τῷ μέσῳ τὴν περὶ τοῦτου ἀπόδειξιν ὁ ἀπαιτῶν αὐτὸ δῆμος, ἢ τὸ Μοναστήριον, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ἄρθρον 390 τῆς πολιτικῆς Διονομίας.

Ἄρθρ. 3. Ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ὀφείλουσι οἱ ιδιοκτῆται τῶν ὑπὸ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 δασῶν νὰ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείαν, ἢ ἀπ' εὐθείας, ἢ διὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων, τοὺς νομίμους τίτλους τῆς ιδιοκτησίας τῶν. Ἡ Γραμματεία θέλει ἐξετάσει αὐτοὺς, θέλει τοὺς ἀναγνωρίσει, ἢ ἀπορρίψει, καὶ εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν, θέλει ἐπισήμως δώσει τὴν κατοχὴν εἰς τοὺς ιδιοκτῆτας, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, θέλει ἀποπέμψει τὰς ἐλλειπούσας νομίμων ἀποδείξεων ἀξιώσεις αὐτῶν, ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων δικαστηρίων· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὅμως, μέχρι τῆς τελειωτικῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως περὶ τῆς ιδιοκτησίας, μένει ἡ κατοχὴ τοῦ διαφιλονεικουμένου δάσους ἀναφαίρετος, εἰς ὃν εὐρίσκεται.

Παρελθούσης τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, θεωροῦνται ὅλα τὰ δάση, περὶ τῶν ὁποίων δὲν παρουσιασθῶσιν, οἱ, ὡς ἄνω, ἀπαιτούμενοι τίτλοι, ὡς ἀδιαφιλονεικῆτα ἐθνικὰ, καὶ θέλουσι διατίθεσθαι ὡς τοιαῦτα.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἀναγνωρισθέντα ὡς ιδιόκτητα δάση μένουσι ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν ἐπιτήρησιν τοῦ δημοσίου· ἡ δὲ ἐπιτήρησις αὕτη θέλει ἐνεργεῖσθαι κατὰ τὰς διατάξεις ἀπὸ τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν συντήρησιν καὶ διοίκησιν τῶν δημοσίων δασῶν ὑπαλλήλους.

Ἡ ἐκτασις τῆς ἐπιτηρήσεως ταύτης θέλει ὀρισθῇ δι' ἰδιαιτέρου Νόμου.

Ἄρθρ. 5. Τὸ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑλοτομῇ εἰς τὰ ιδιόκτητα δάση πρὸς χρῆσιν τοῦ ναυτικοῦ, τοῦ ὀπλοστασίου, ἢ ἄλλων δημοσίων ἀναγκῶν πληρόνον πρὸς τὸν ιδιοκτῆτην τὴν τιμὴν τῆς ἐκκοπείσης ξυλικῆς κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν, ἀφοῦ ἀφαιρεθῇ ὅμως ὁ ἐπ' αὐτῶν κανονισμένος παρὰ τοῦ νόμου φόρος.

Ὅλα τὰ ἐκκοπόμενα παρὰ τοῦ δημοσίου δένδρα δὲν πρέπει μ' ὅλον τοῦτο νὰ ὑπερβαίνωσι τὸ ἕκτον τοῦ ποσοῦ τῶν εἰς ἐκκοπὴν προσδιορισθέντων, ἢ προσδιορισθησομένων δένδρων. Τὰ δένδρα ταῦτα θέλουσι ἐκλέγεσθαι κατὰ τοὺς δασονομικοὺς κανόνας, καὶ θέλουσι σηματοθεῖσθαι δι' ἐνὸς σφυρίου φέροντος σφραγίδα τὸ βασιλικὸν στέμμα, ὡς προσδιορισμένα εἰς ἐκκοπὴν διὰ χρῆσιν δημοσίων.

Ἄρθρ. 6. Ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε περὶ δημοσίων δασῶν ἐκτεθέντα Διατάγματα θεωροῦνται ἄκυρα ὡς πρὸς τὰ ἰδιωτικὰ δάση, καθόσον ἀντιβαίνουν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Άρθρ. 7. Ἡ Ἡμετέρα ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεία ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Διατάγματος τῆς 23 Ἀπριλίου (5 Μαΐου) τ. ε. λαμβάνον ἰσχὺν προσωρινοῦ Νόμου, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17/29 Νοεμβρίου 1836.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως,
Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, ΔΡΟΣΟΣ,
ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τοῦ σχήματος τοῦ χαρτίου, δηλαδὴ τοῦ σχήματος τῶν πρακτικῶν.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Σκοπὸν ἔχοντες τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ὁμοιομόρφου εἰς τὸ σχῆμα τῶν πρακτικῶν καὶ τινὰς περαιτέρω ἐξοικονομήσεις, θέλομεν ὥστε ἀπὸ 1 (13) Ἰανουαρίου 1837 εἰς ὅλας τὰς πράξεις τῆς ὑπηρεσίας νὰ μεταχειρίζωνται τὸ χαρτίον τοῦ αὐτοῦ σχήματος, μὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον προσδιορίζεται εἰς τὸ ἐδάφ. 2 ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου τῶν 14 (26) Αὐγούστου τ. ε. διὰ τὸν σφραγιστὸν χάρτην.

Εἰς ὅλας τὰς ἀρχὰς εἶναι συγχωρημένον νὰ μεταχειρισθῶσι καὶ πρῶτῃ τήτερά ἀκόμη τὸ σχῆμα τοῦτο τοῦ χαρτίου.

Ἄπαντα τὰ ὑπουργεῖα, καθόσον ἀνήκει εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ἀρμοδιότητος ἐκάστου, παραγγέλλονται νὰ ἐκτελέσωσι τὸ Διάταγμα τοῦτο, δημοσιευθησόμενον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 (23) Δεκεμβρίου 1836.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως,
Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, ΔΡΟΣΟΣ,
ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως σχολείου τῆς ψαλτικῆς.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Εἰς τὰ διατάγματα περὶ στοιχειώδους καὶ ὑψηλῆς ἐκπαιδεύσεως ἐλάβαμεν ἤδη τὴν ἀνήκουσχα πρόνοιαν καὶ περὶ ἀναπτύξεως τῶν μου-

σικῶν γνώσεων. Διὰ νὰ καταστήσωμεν ὁμῶς αὐτὰς γενικὰς, καὶ διὰ νὰ τελειοποιήσωμεν βαθμυδῶν τὴν ψαλτικὴν, ἥτις συνεργεῖ οὐσιωδῶς εἰς τὸν ἠθικὸν ἐξευγενισμόν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἰς τὸν καλλωπισμὸν τοῦ βίου, μετὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

1) Συσταίνεται εἰς Ἀθήνας σχολεῖον ψαλτικῆς, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμποροῦν νὰ διδάσκωνται ἀνεξόδως ὅσοι ἔχουν κλίσιν εἰς τὴν ψαλτικὴν καὶ ἰδίως εἰς τὴν χορωδίαν.

2) Τὰ ἔξοδα τοῦ σχολείου τούτου τῆς ψαλτικῆς, ἥτοι οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων, καὶ τὰ ἀναγκαῖα τῆς μουσικῆς θέλουν πληρόνεσθαι παρὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου. Τὸ ἀναγκαῖον οἶκημα θέλει προσδιορισθῇ εἰς ἓν τῶν δημοσίων διδακτικῶν καταστημάτων ἀνεξόδως.

3) Οἱ μαθηταὶ τοῦ σχολείου τῆς ψαλτικῆς εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ συμπράττωσιν ἀμισθί εἰς τοὺς γινομένους ψαλμούς εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ εἰς τὰς χορωδίας ἐν καιρῷ ἐθνικῶν ἑορτῶν.

4) Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεία ἐπιφορτίζεται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν σύστασιν ἐθνικῆς μουσικῆς ἐταιρίας πρὸς διάδοσιν μουσικῶν γνώσεων εἰς τὸ ἐσωτερικόν, καὶ ἐν ταύτῃ πρὸς βελτίωσιν τῆς εἰς εὐσέβειαν τόσον συντελούσης ἐκκλησιαστικῆς ψαλτικῆς, ὥστε ν' ἀναγεννηθῇ πάλιν ὁ περὶ μουσικῆς ζῆλος τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων.

5) Τὸ παρὸν διάταγμα θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεία ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἰανουαρίου (7 Φεβρουαρίου) 1837.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως,

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, Δ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

Ἀριθ. 10754, 11252.

Περὶ τῶν γινομένων εἰς τελετὰς βαπτίσματος ἀναδόχων χριστιανῶν τῶν δοτικῶν ἢ ἄλλων, πρὸς τὸ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας δόγμα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματείαν.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου (6 Φεβρουαρίου) τ. ε. ὑμετέρου ἐγγράφου, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἰδοποιήσω ὑμᾶς Κ. γραμματεῦ ὅτι ἀνάδοχοι τέκνων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας γίνονται, ὅσοι πρεσβεύουσιν τὸ δόγμα τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἐπομένως ὁ κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν Αἰγίνης Σ. Ἰεράρχης, ἔπραξε κατὰ τοὺς κανόνες τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, καὶ καθ' ὅσον τὸ ἱερόν αὐτοῦ χρέος ὑπηγόρευε, καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου π. ε. συνοδικὴν ἐγκύκλιον, μὴ συγχωρήσας εἰς τὸν ἱατρὸν τάγματος Κ. Βάϊς νὰ γένη ἀνάδοχος εἰς τὸ βάπτισμα παιδίου ὀρθοδόξων γονέων Ἑλλήνων.

Ἐν Ἀθήναις 26 Φεβρουαρίου 1837.

Ὁ Γραμματεὺς
Ι ΡΙΖΟΣ.

Ἄρ. Πρωτ. 5090.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

*Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν ἐπικράτειαν σεβασμιωτάτους μητροπολίτας
καὶ ἐπισκόπους.*

Ἐπειδὴ μνηθάνει ἡ Σύνοδος, ὅτι εἰς τινὰ μέρη γίνονται καὶ ἑτερόδοξοι ἀνάδοχοι τέκνων τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας.

Ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι ἀπ' ἐναντίας τῶν παραδεδεγμένων τῇ ἐκκλησίᾳ.

Προσκαλεῖσθε νὰ διατάξῃτε τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν σας ἔφημερίους ἕκαστος, νὰ προσέχωσιν, ὥστε νὰ μὴ δέχωνται ἑτεροδόξους ὡς ἀναδόχους· διότι τοῦτο, ὡς δὲν σας λανθάνει, ἀπαγορεύεται παρὰ τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας.

Καὶ ταῦτα κατ' ἔγκρισιν.

† Ὁ Κυνορίας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Πρόεδρος.

† Ὁ Ἀττικῆς ΝΕΟΦΥΤΟΣ.

† Ὁ πρῶην Ἡλείας ΙΩΝΑΣ.

† Ὁ Κυκλάδων ΑΝΘΙΜΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 86ρίου 1836.

Ὁ Γραμματεὺς

Θ. ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Γραμματειῶν.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου, τὴν περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Γραμματειῶν, ἀπεφασίσαμεν νὰ διατάξωμεν, καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἡμέτεροι Γραμματεῖς νὰ φυλάττωσιν ἀπαρασαλεύτως τὴν ἀρμοδιότητα, τὴν ὑποδειχθεῖσαν εἰς αὐτάς, γενικώτερον μὲν διὰ τοῦ διατάγματος τῶν 315 Ἀπριλίου 1833, ἀκριβέστερον δὲ διὰ τῶν ἐπομένως ἐκδοθέντων νόμων, διαταγμάτων καὶ εἰδικῶν ἀποφάσεων.

Ἄρθρ. 2. Ὅτε αἱ Γραμματεῖς εἰς τὸ ἑξῆς θέλουν ἐνεργεῖ ἐντὸς τοῦ

κύκλου τῆς ἀρμοδιότητός των, χωρίς νὰ ἐρωτῶσιν, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος Ἡμῶν εἰς τὸ νὰ ἐπιτηρῶμεν τὰς πράξεις των, καί, χρείας καλούσης, νὰ μεταβάλλωμεν αὐτάς· πλὴν πρέπει νὰ προσέχωσιν ἐν ταύτῳ καὶ εἰς τὸ νὰ μὴ ὑπερπιδῶσι τὰ ὅρια τῆς ἀρμοδιότητός των, καὶ ν' ἀποφεύγωσι τὰς περιττὰς ἀναφορὰς, καὶ μάλιστα περὶ ὑποθέσεων, διὰ τὰς ὁποίας ἀρμόζει εἰς αὐτάς ν' ἀποφασίσωσιν, ἐξαιρουμένων τῶν ἐκτάκτων καὶ σημερινῶν περιπτώσεων.

Ἄρθρ. 3 Δὲν χρειάζεται νὰ ζητῶσι τὴν ἔγκρισίν Μας διὰ τὴν μεταχείρισιν τῶν πισοτήτων, αἵτινες ἀπεφασίσθησαν διὰ τὰς γραφικὰς χρείας των ὡς ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν ἐξόδων, παρομοίως καὶ ὅταν πρόκειται δι' ἄλλα τινὰ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ των, τὰ ὁποῖα ἔλαβον ἤδη τὴν ἔγκρισίν Μας, προϋποτιθεμένου, ὅτι τὰ ἄρθρα αὐτὰ ἀνήκουσι μεταξὺ ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἡ ἀπόφασις ἐπιφυλάττεται εἰς αὐτάς· ἡ δὲ εἰδικὴ ἔγκρισις Ἡμῶν θέλει ζητεῖται τότε, ὡσάκις εἶναι χρεία νὰ γείνη ὑπέρβασις εἰς τὴν ἅπαζ προσδιορισθεῖσαν ποσότητα διὰ τίτλον τινὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ νὰ γενῇ μεταφορὰ αὐτῆς ἀπὸ ἑνα τίτλου εἰς ἄλλον.

Ἀπαράλλκτα, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγίνετο, θέλουν καθυποβάλλεσθαι εἰς Ἡμᾶς οἱ μηνιαῖοι ὑπολογισμοὶ τῶν ἐξόδων, καὶ θέλει δίδεσθαι ἀκριβοῆς λογαριασμοὶ διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἐγκριθεῖσων πιστώσεων.

Ἄρθρ. 4. Δὲν χρειάζεται νὰ ζητηθῇ ἡ ἔγκρισίς Μας διὰ τὴν ἄδειαν ἀπουσίας τριῶν μηνῶν, τὴν διδομένην εἰς τοὺς πολιτικούς ὑπαλλήλους. Προϋποθέτομεν ὅμως ὅτι νὰ ἐφαρμοσθῶσιν οἱ ὅρισμοι τοῦ Ἡμετέρου διατάγματος τῆς 28 Ἀπριλίου (10 Μαΐου) 1836, καθόσον ἀφορᾷ τὴν κράτησιν τοῦ μισθοῦ ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς ἀπουσίας των, καὶ νὰ δίδεται ἡ ἄδεια μόνον, ὅταν οἱ λόγοι ᾖναι ἀποχρῶντες καὶ πείθοντες.

Ὅσαι δὲ ἀναφοραὶ δὲν ἔχουν ἄλλον σκοπὸν, εἰμὴ νὰ ἀναγγεῖλωσι μόνον περὶ τῆς ἀδείας, τὴν ὁποίαν ἔλαβόν τινες ἀπὸ τοὺς ἐν ὑπουργήμασι, διὰ νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν, αἱ τοιαῦται πρέπει νὰ παύσουν ὀλοτελῶς.

Ἄρθρ. 5. Ἀφίνομεν προσέτι εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἡμετέρων Γραμματέων τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἐγκρίνωσι τὰς ἐναλλαγὰς τῶν ὀνομάτων, νὰ διορίζωσι, μεταθέτωσι καὶ παύωσι τοὺς τροφοδότας, τοὺς κλητῆρας τῶν ὑπουργείων, τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν Γυμνασίων, ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς δεσμοφύλακας.

Πλὴν ἡ θέλησις ἡμῶν εἶναι εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, νὰ λαμβάνωσιν οὗτοι ὑπ' ὄψιν πάντοτε μόνον τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας, ἐκλέγοντες πρὸς τοῦτο κατὰ προτίμησιν παλαιοὺς στρατιωτικοὺς, ἢ ἄτομα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα δὲν εὐρίσκονται πλέον εἰς ὑπηρεσίαν, ὅχι ὅμως ἀπὸ αἰτίας ἀτίμους.

Ἄρθρ. 6 Ὅλαι αἱ προλαβοῦσαι διατάξεις καὶ τὰ διατάγματα τὰ ἀντιβαίνοντα εἰς τὸ παρὸν ἀκυρῶνται διὰ τοῦτου.

Ἄρθρ. 7. Ἐλπίζομεν, ὅτι οἱ Ἡμέτεροι Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας

αὐτῶν καταλόγους τῶν δασῶν, τῶν ἀνηκόντων εἰς διαλ̄ ἑλυμένα μο-
ναστήρια.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1837

Ο Θ Ω Ν

Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ.

ΣΗΜ. Τὸ Διάταγμα τοῦτο ἐκοινοποιήθη πρὸς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Οἰκονο-
μικῶν, τὴν Ι. σύνοδον, τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, τὸν κατὰ τὴν
Ἀκαρνανίαν καὶ Αἰτωλίαν ἐπίτροπον τῆς Γραμματείας καὶ πρὸς ἀπίσας τὰς
Διοικητικὰς ἀρχὰς τοῦ Βασιλείου.

Περὶ προεδιορισμοῦ διδασκάλων καὶ καταστήματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 27 9εμβρίου (9 Δεκεμβρίου) καὶ ὑπ' ἀριθ. 13820
πρότασιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν γραμματείας, λαθόντες ὑπ' ὄψιν
καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5629, 5800 γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διο-
ρίζομεν διδασκάλους τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς τὸν Κ. Ζ. Α. Ζα-
φειρόπουλον, καὶ τὸν ἱεροδιάκονον Θεόκλητον, τὸν μὲν πρῶτον ἐπὶ
μισθῷ μηνιαίῳ 180 δραχ. [κατὰ μῆνα] διὰ νὰ διδάσκη τακτικῶς τὴν
μουσικὴν τὸν δὲ δεύτερον ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. 70 διὰ νὰ συνερ-
γάζεται μετὰ τοῦ πρώτου κατὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν καλλιέργειαν τῆς
τέχνης ταύτης καὶ τὴν βελτίωσιν αὐτῆς.

Ἡ παράδοσις τῶν μαθημάτων θέλει γίνεσθαι πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὸ
κατάστημα τοῦ ἐνταῦθα Β. Διδασκαλείου, ὅπου πρὸς ἀκρόασιν τοῦ
μαθήματος τούτου παρὰ τοὺς σπουδάζοντας εἰς τὸ διδασκαλεῖον θέλει
ἔχει ἐλευθέραν εἴσοδον ἕκαστος τῶν βουλομένων νὰ μαθητευθῇ τὴν
μουσικὴν.

Ἀμφότεροι οἱ εἰρημένοι μουσικοδιδάσκαλοι ὑποχρεοῦνται νὰ χορο-
στατῶσι κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας εἰς τὴν καθεδρικὴν τῆς πρω-
τεύουσας ἐκκλησίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2/14 Δεκεμβρίου 1837.

Ο Θ Ω Ν

Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ.

Περὶ καθιερώσεως τῆς 25 Μαρτίου, ὡς ἡμέρας ἐθνικῆς ἐορτῆς.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.
Γραμματείας θεωρήσαντες ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς 25 Μαρτίου, λαμπρὰ καθ'

ἐαυτὴν εἰς πάντα Ἕλληνα διὰ τὴν ἐν αὐτῇ τελουμένην ἑορτὴν τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἶναι προσέτι λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος διὰ τὴν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἑναρξίν τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καθιεροῦμεν τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς τὸ διηνεκὲς ὡς ἡμέραν ἐθνικῆς ἑορτῆς, καὶ διατάττομεν τὴν διαληφθεῖσαν Ἡμετέραν Γραμματεῖαν νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 15/27 Μαρτίου 1838.

Ο Θ Ω Ν

Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ.

Ἀρ. Πρωτ. 23820.

Περὶ τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν ἀγορῶν καὶ τοῦ κλεισίματος τῶν ἐργαστηρίων εἰς τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜΜΑΤ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Βασίλειον Διοικητὰς καὶ ὑποδιοικητὰς.

Πληροφοροῦμενοι ὅτι εἰς τινὰ μέρη τοῦ Κράτους δὲν τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου (6 Ὀβρίου) 1835 ὑπ' ἀριθ. 2120 Β. Διατάγματος τοῦ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως (ἀρ 16 σελ. 70) δημοσιευθέντος περὶ τῆς εἰς τὴν περίληψιν σημειουμένης ὑποθέσεως, προσκαλοῦμεν ὑμᾶς διὰ τῆς παρούσης νὰ βάλετε ἀνυπερθέτως εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸ εἰρημένον Β. Διάταγμα. Κρίνομεν δὲ ἐπάναγκες νὰ προσηλωσῶμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ 1 άρθρου τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὴν ἐκφρασιν ἐ ρ γ α σ τ ῆ ρ ι α καὶ οἶ ν ο π ω λ εῖ α, ἐκφρασιν γενικὴν, δι' ἧς νοοῦνται καὶ τὰ τῶν ἐμπορευομένων χειροτεχνήματα καὶ φαγώσιμα, καὶ τῶν οἰνοπωλῶν, πνευματοπωλῶν ἐργαστήρια καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ καφενεῖα.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 29 Ὀβρίου 1838.

Ὁ Γραμματεὺς

Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ.

Ἀρ. Πρωτ. 24600.

Περὶ ἐπισημειώσεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τὸν Διοικητὴν Αἰτωλίας.

Δι' ἐπισημειώσεων ἀνταποστέλλει πᾶσα ἀρχὴ πρὸς ὁμοιόβαθμον ἄλλην ὑσάκης τ' ἀντικείμενα ἢ δὲν εἶναι πόλιν σπουδαία ἢ ἀπαιτούσι

ταχύτητα. Ἀρχὴ ὅμως ὑποδεστέρα πρὸς ἀνωτέραν δὲν ἐπιστέλλει ποτὲ εἰμὴ δι' ἐγγράφων κατὰ τοὺς προσήκοντας τύπους συνταγμένων.

Σύντομον δὲ ἐπισημείωσιν, ἡμπορεῖτε νὰ μετασχηματίσετε εὐκόλως εἰς σύντομον ἐγγραφον, τὸ ὁποῖον νὰ φέρῃ τοὺς ἀπαιτούμενους εἰς ἐπιστολογραφίαν μετ' ἀνωτέρων ἀρχῶν τύπους.

Ταῦτα εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 1 τοῦ παρόντος μηνὸς ἀναφορᾶς σας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Δεκεμβρίου 1838.

Ὁ Γραμματεὺς
Γ. ΓΑΡΑΚΗΣ.

Αριθ. Πρωτ. 3090.

Περὶ ἀδείας ἀπουσίας Κληρικῶν ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Βασίλειον Διοικητὰς καὶ ὑποδιοικητὰς.

Ἐπειδὴ ὡσάκις πρόκειται ν' ἀπέλθωσιν ἐκτὸς τοῦ Κράτους κληρικοὶ Ἕλληνες ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσι προηγουμένως τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν τῆς Β. Κυβερνήσεως καὶ ἐπειδὴ συμβαίνει ἐνίοτε τινὲς μὲν τῶν τοῦ κλήρου ἐπιλανθανόμενοι τῆς διατάξεως ταύτης, πρὸ καιροῦ ἤδη ἐκδοθείσης, νὰ ζητῶσιν ἀδείας ἀπουσίας ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας, αἱ δὲ Διοικητικαὶ ἀρχαὶ νὰ ἐκδίδωσι διαβατήρια ἐπὶ τοιαύταις αἰτήσεσιν, ἐνομίσαμεν ἐπάναγκες νὰ γνωστοποιήσωμεν εἰς ὑμᾶς διὰ τῆς παρούσης ὅτι, ὁπόταν τις τῶν ἐκ τοῦ κλήρου ὁποιασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ προσέλθῃ εἰς ὑμᾶς ἐξαιτούμενος τὴν ἐκδοσιν διαβατηρίου διὰ νὰ ἀπέλθῃ ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου, δὲν θέλετε τὸ ἐκδίδει εἰμὴ ὅταν οὗτος ἐπιδείξῃ εἰς ὑμᾶς ὅτι ἔχει παρὰ τῆς Γραμματείας διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Βασιλείου τὴν τακτικὴν τῆς ἀπελεύσεως ἄδειαν· τοῦναντίον, ἐὰν δηλαδὴ τοιαύτην ἐγγραφον ἄδειαν δὲν φέρῃ θέλετε τὸν ὁδηγεῖ κατὰ τῖνα τρόπον χρεωστεῖ ν' ἀνενεχθῇ καὶ λάβῃ τὴν ἄδειαν, ἀναφερόμενος τουτέστιν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπισκόπῃν ἣτις διαβιβάζει τὴν αἴτησιν διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὴν Β. κυβερνήσιν περ' ἧς ἐκδίδεται ἡ ἐγκρισὶς τοιαύτης ἀδείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουλίου 1840.

Ὁ Γραμματεὺς
Ν. Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ.

Περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Ῥιζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἀφ' οὗ διὰ τοῦ Ἡμετέρου διατάγματος 12 (24) μαΐου 1841, ὑπ' ἀριθμ. 1624, ἀπεδέχθημεν εὐμενῶς τὴν πρότασιν τοῦ ἀοιδίμου Γεωργίου Ῥαδιόνοφ Ῥιζάρη περὶ συστάσεως ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς ἐν Ἀθήναις, καθ' ὃν τρόπον ὁ εὐγενὴς ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐξέθεσεν εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν διὰ τῆς ἀναφορᾶς αὐτοῦ 25 Ἀπριλίου 1840· ἰδόντες τὰς διατάξεις τῆς τε ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1840 διαθήκης τοῦ ἀοιδίου ἐκείνου ἀνδρὸς καὶ τῶν εἰς αὐτὴν προσθηκῶν 10 Ἰανουαρίου, 25 Ἀπριλίου καὶ 1 Ἰουνίου 1840, τῶν μετὰ τῆς διαθήκης δημοσιευθεισῶν καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐπιταχύνωμεν τὴν σύστασιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς, ἐπὶ τῇ ὑπ' ἀριθ. 17,865 ἐκθέσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας ἀπεφασίσαμεν νὰ διατάξωμεν, καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1. Καθιδρύεται ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Ἡμετέρου βασιλείου ἐκκλησιαστικὴ σχολὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Μάνθου καὶ Γεωργίου Ῥιζάρηδων», σκοπὸν ἔχουσα τὴν προσήκουσαν ἐκπαιδεύσιν καὶ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν μελλόντων νὰ ἱερατεύσωσιν.

2. Ἡ Κυβέρνησις ἀναδέχεται κατὰ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀοιδίου Γεωργίου Ῥαδιόνοφ Ῥιζάρη τὴν ἐν γένει ἐφορείαν ἐπὶ τῆς σχολῆς, διοικουμένης κατὰ τὰς διατάξεις τῆς τε διαθήκης καὶ τῶν εἰς αὐτὴν προσθηκῶν τοῦ διαθέτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ ὑποτρόφων.

3. Ἡ σχολὴ αὕτη ἔχει δαπάνη τῆς Ῥιζαρείου περιουσίας εἴκοσι τοῦλάχιστον ὑποτρόφους.

Ἐπιφυλαττόμεθα δὲ νὰ ἐκλέξωμεν, δαπάνη τοῦ δημοσίου ταμείου, καὶ ἕτερον ὑποτρόφων ἀριθμὸν.

4. Ἀπαντες οἱ ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ μαθητεύοντες ζῶσι κοινοβιακῶς ἐν τῷ καταστήματι αὐτῆς, καὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς διατάξεις.

5. Διὰ νὰ γένῃ τις δεκτὸς ὡς ὑπότροφος τῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς ἀπαιτεῖται νὰ ᾔναι.

α) Ἕλληνα, ὑπὸ κτήτος Ἡμῶν· ἐξαιροῦνται δὲ τῆς διατάξεως ταύτης οἱ περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 109 τῆς διαθήκης, καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ παρόντος ὀργανισμοῦ.

β) Ὅχι νεώτερος τῶν δεκαπέντε ἐτῶν, ἢ πρεσβύτερος τῶν δεκαοκτώ.

Κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη γίνονται δεκτοὶ κατ' ἐξαιρέσιν καὶ πρεσβύτεροι τῶν δεισσοκτιῶν ἐτῶν.

γ') Ἰγίης καὶ ἀρτιμελὲς τὸ σῶμα, εὐφυὲς δὲ τὸν νοῦν καὶ χρηστοῦθης.

δ') Τέκνον γονέων ἐγνωσμένων, χριστιανῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐάν δὲ ἦναι ἱερόπαις, ἢ τέκνον ἐχόντων ἰδιαιτέρας πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις, ἐν ἰσότητι τῶν λοιπῶν περιστάσεων, προτιμᾶται.

ε') Διδαγμένος τὰ ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις παραδιδόμενα μαθήματα.

ζ') Νὰ ὁμολογήσῃ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς καὶ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργικοῦ Συμβούλου τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀφ' οὗ οὗτοι τῷ παραστήσωσιν ἐξ ἐνὸς μὲν τὴν ἰσότητά τῶν καθηκόντων, ἐξ ἑτέρου δὲ καὶ τὰ βάρη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπαγγέλματος, ὅτι ἐμμένει ἐκουσίως εἰς τὴν πρόθεσίν του· καὶ ἔπειτα νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἡμετέραν Γραμματείαν, ὅτι μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν μαθημάτων του καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ὀριζομένην ἡλικίαν, θέλει δεχθῇ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἐπάγγελμα, παρέχων ἐγγύησιν ἀξιοχρεῶν, ὅτι ἐάν ἐν καιρῷ δὲν θελήσῃ νὰ χειροτονηθῇ ἱερεὺς ἔγγαμος ἢ ἀγάμος, ἢ ἐάν διὰ κακοήθειαν ἢ ἑλλείψιν προόδων εἰς τὰς σπουδὰς ἀποβληθῇ τῆς σχολῆς, θέλει ἀποδίδει πᾶσαν τὴν δι' αὐτὸν γενομένην δαπάνην. Ἐξαιροῦνται δὲ οἱ ἐξ ἀσθενείας ἢ ἄλλης φυσικῆς τινος ἐπελθούσης ἑλλείψεως κωλυόμενοι.

6. Προσλαμβάνονται ὡς ὑπότροφοι καθ' Ἡμετέραν ἔγκρισιν καὶ ὅσοι ἰδίᾳ δαπάνῃ ἐρίενται νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὸ κατάστημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς, προπληρόνοντες κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν 150 δραχμᾶς. ὑπόκεινται δὲ καὶ οὗτοι εἰς τὰς ἀνωτέρω 4 καὶ 5 ἐδ. 6.—ζ διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν μαθημάτων.

7. Οἱ ὑπότροφοι θέλουν διδάσκεισθαι·

α) Ἄπαν, ἐν γένει, τὸ σύστημα τῶν ἐξ ἀποκαλύψεως δογματικῶν καὶ τῶν ἠθικῶν τῆς πίστεως ἀληθειῶν, οἷον τὴν ἱεράν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν.

Τὴν κατ' ἑκαστὴν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Τὴν περὶ τοὺς θείους πατέρας τῆς Ἐκκλησίας φιλολογίαν.

Τὴν ἐρμηνευτικὴν τῶν ἀγίων Γραφῶν.

Τὴν δογματικὴν θεολογίαν.

Τὴν ἠθικὴν τοῦ Εὐαγγελίου.

Τὴν ῥητορικὴν καὶ μάλιστα τὴν τοῦ ἱεροῦ ἁμβωνος.

Τὴν ποιμαντικὴν καὶ τὴν κατηχητικὴν.

Τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν.

β') Τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τὴν λατινικὴν, ὅσον ἐνεστὶν ἐντε-

Ἡ διευθунσις δὲ καὶ ἡ ἀστυνομία αὐτῆς ἀνκτίθεται εἰς ἓνα διευθυν-
τὴν, διοριζόμενον παρ' Ἡμῶν μετὰ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ
πρώτου συμβουλίου τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Ῥιζαρείου διαθήκης, ἱερομέ-
νον (πρεσβύτερον ἢ ἱερομόναχον), καὶ πεπαιδευμένον, καὶ ἔχοντα δι-
δασκαλικὴν ἐμπειρίαν, ὅστις καὶ ἐνοικεῖ ἐν τῇ σχολῇ.

12. Καθήκοντα τοῦ διευθυντοῦ εἶναι

α) Νὰ διατηρῇ πᾶσαν τὴν ἐσωτερικὴν εὐταξίαν τῆς σχολῆς, συν-
εργουντος μετ' αὐτοῦ καὶ τοῦ τριμελοῦς συμβουλίου, διὰ τὰ ἐκτελῶν-
ται ἀκριβῶς πάντες οἱ ὅροι τοῦ παρόντος ὀργανισμοῦ, καὶ αἱ κατὰ
καιροὺς ἐκδοθῆσόμενα διατάξεις.

β) Νὰ δίδῃ ὁδηγίας εἰς ὅλον τὸ προσωπικὸν τῆς σχολῆς καὶ νὰ ἐ-
πιτηρῇ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

γ) Νὰ παρατηρῇ ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν τε-
λειοποίησιν τῆς σχολῆς, καὶ νὰ προτείνῃ ταῦτα εἰς τὸ δεύτερον συμ-
βούλιον τῶν ἐκτελεστῶν.

δ) Νὰ ἐξετάζῃ ἀκριβῶς μετὰ τῶν καθηγητῶν τοὺς ζητοῦντας νὰ
εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν σχολὴν καὶ νὰ γνωμοδοτῇ περὶ αὐτῶν εἰς τὸ συμ-
βούλιον, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ παρόντος ὀρ-
γανισμοῦ καὶ τῆς διαθήκης.

ε) Νὰ ἐτοιμάζῃ μετὰ τῶν καθηγητῶν καθ' ἑξαμηνίαν τὸ πρόγραμ-
μα τῶν μαθημάτων, νὰ κανονίζῃ τὰς ὥρας τῶν παραδόσεων, καὶ νὰ τὸ
ὑποβάλλῃ εἰς τὸ συμβούλιον διὰ τὰ περαιτέρω.

ς) Νὰ ὀρίζῃ, συνεργείᾳ τοῦ τριμελοῦς συμβουλίου, τὸν καιρὸν τῶν
ἐξετάσεων, καὶ νὰ ἐκθέτῃ εἰς πρόγραμμα τὰ ἐξετασθησόμενα μαθήματα.

ζ) Νὰ ὀρίζῃ περὶ τῆς καθ' ἡμέραν προσευχῆς τῶν ὑποτρόφων καὶ
τῶν ἀνέσεων, καὶ πάντα ὅσα ἀφορῶσι τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν διαγωγὴν
τῶν ὑποτρόφων, συγκαταθέσει καὶ τοῦ τριμελοῦς συμβουλίου.

η) Νὰ ἐμφαίνεται πολλάκις εἰς τὰς παραδόσεις καὶ εἰς τὰς ἰδιαι-
τέρας μελέτας τῶν μαθητῶν, διὰ νὰ ἐπιβλέπῃ καὶ τὴν περὶ τὰς με-
λέτας αὐτῶν εὐταξίαν καὶ τὴν μέθοδον τῆς παραδόσεως.

θ) Ν' ἀναγκλῇ εὐσχήμως εἰς τὰ χρέη τοῦ ὄντινα ἐκ τῶν καθηγη-
τῶν εἶδῃ παρεκτρεπόμενον ἀπὸ τὰ καθήκοντά του.

ι) Νὰ φροντίζῃ περὶ τῶν νεοφανῶν βιβλίων, διὰ νὰ προσαποκτᾷ εἰς
τὴν βιβλιοθήκην τῆς σχολῆς τὰ ἀναγκαῖα, συναίνεσει τοῦ τριμελοῦς
συμβουλίου.

ια) Νὰ ἐφορᾷ τὰ τοῦ ἱματισμοῦ, τῆς τροφῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀναγ-
καίων τῶν ὑποτρόφων, γνωμοδοτῶν τὰ εἰκότα εἰς τὸ συμβούλιον.

ιβ) Νὰ ἐκδίδῃ τὰ ἀπολυτήρια ἑγγραφα τῶν ὑποτρόφων, καὶ τὰ
περὶ τῆς ἐν τῇ σχολῇ διαγωγῆς αὐτῶν ἀποδεικτικά, τὰ ὅποια συνυπο-
γράφονται καὶ παρὰ τοῦ τριμελοῦς συμβουλίου, σφραγίζονται μὲ τὴν
σφραγίδα τῆς σχολῆς. Κωλυομένου τοῦ διευθυντοῦ, ἀναπληροῖ αὐτὸν
εἰς τῶν καθηγητῶν, προσδιοριζόμενος ἀπὸ τὸ δεύτερον συμβούλιον
τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τοῦ Οἰκονόμου.

13. Ἡ σχολὴ ἔχει καὶ οἰκονόμον.

Καθήκοντα δὲ αὐτοῦ εἶναι.

α) Νὰ προκαλῇ τὴν κατὰ τριμηνίαν ἐκδοσιν τῶν χρηματικῶν ἐν-
ταλμάτων διὰ τὴν ἀναγκαιούσαν δαπάνην καὶ μισθοδοσίαν τῶν ὑπη-
ρετῶν, καὶ εἰς προμήθειαν τῆς καθ' ἡμέραν διατροφῆς καὶ τῶν λοιπῶν
ἐφημέρων ἀναγκῶν τῆς σχολῆς.

β') Νὰ προνοῇ περὶ τῆς ἐν καιρῷ εισοδίας τῶν ἐδωδίων καὶ τῶν
λοιπῶν ἀναγκαίων καὶ περὶ τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐξοικονομήσεως.

γ') Νὰ κρατῇ κατάστιχον λεπτομερὲς τῆς καθ' ἡμέραν δαπάνης,
καὶ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸ κατὰ μῆνα εἰς τὸν διευθυντὴν πρὸς ἐπιθεώρησιν.

δ') Νὰ ἐπιμελῇται εἰς τὸ νὰ φυλάττηται ἡ προσήκουσα καθαριότης
εἰς τὸ κατάστημα τῆς σχολῆς.

ε) Νὰ ἐκτελῇ τὰς περὶ τοῦ ἱματισμοῦ τῶν ὑποτρόφων διαταγὰς τοῦ
διευθυντοῦ, ὅστις ζητεῖ παρὰ τοῦ τριμελοῦς συμβουλίου ἄδειαν τῆς
πρὸς τοῦτο δαπάνης.

ς') Νὰ ἐπιτηρῇ ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς ὑποτρόφους καὶ νὰ τοὺς ὀδη-
γῇ εἰς τὴν σεμνὴν καὶ εὐτακτον συμπεριφορὰν.

ζ') Τοῦ διευθυντοῦ, ὡς προϊσταμένου αὐτοῦ, θέλει ζητεῖ πάντοτε
τὴν συναίνεσιν, καὶ ἀκούει τὰς ὁδηγίας περὶ πάσης παρεμπιπτούσης
ὑποθέσεως καθ' ὅλην τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ Βιβλιοθήκης.

14. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ σχολὴ ἔχει βιβλιοθήκην, αὐξανομένην κατ'
ἔτος ἐκ βιβλίων θεολογικῶν καὶ ἄλλων ἐπιστημῶν, ἐπίσης καὶ ἐκ συγ-
γραμμάτων ἐπιτηδείων νὰ διεγείρωσι τὴν ἀμιλλαν τῆς ἀρετῆς, καὶ
ἀναπτύσσωσι καὶ κρατύνωσι τὸ αἶσθημα τῆς φιλαδελφίας καὶ φιλαν-
θρωπίας· ἀλλ' ἡ διὰ τὴν πρόσκτησιν τῶν τοιούτων δαπάνη δὲν θέλει
ὑπερβαίνει τὰς προσδιορισθείσας ὑπὸ τοῦ καθιδρυτοῦ πεντακοσίας κατ'
ἔτος δραχμάς.

15. Ἐκ τῆς βιβλιοθήκης ταύτης δίδονται εἰς τοὺς ὑποτρόχους τῆς
σχολῆς βιβλία πρὸς μελέτην καὶ ἀνάγνωσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Περὶ στολῆς τῶν μαθητῶν.

16. Ἡ στολὴ ὅλων ἐν γένει τῶν ὑποτρόφων τῆς σχολῆς εἶναι ὁμοιό-
μορφος καὶ σεμνή· φοροῦσι δὲ σκοῦρον μαῦρον, χιτῶνα ποδήρη μαῦρον,
ζώνην κυανὴν βαθεῖαν, περιπόδια μαῦρα, ἢ ὑποδήματα τὸν χειμῶνα,
καὶ ἐπενδύτην τοῦ αὐτοῦ χρώματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Περὶ ποινῶν.

17. Πρὸς συντήρησιν τῆς ἐν σχολῇ πειθαρχίας θέλουν ἐφαρμόζεσθαι αἱ ἀκόλουθοι ποιναὶ κατὰ τῶν ὑποτρόφων.

α) Πατρικὴ παρξίνεσις.

β) Μυστικὴ καὶ δημοσίᾳ ἐπίπληξις.

γ) Κράτησις ἐντὸς θαλάμου ἀπὸ μιᾶς ὥρας μέχρι τριῶν ἡμερῶν. Ἐν βαρυτέρᾳ δὲ περιπτώσει, ἡ κράτησις θέλει παρατείνεσθαι μέχρι δύο ἐβδομαδῶν, καθ' ἃς δὲν θέλει χορηγεῖσθαι τῷ τιμωρουμένῳ εἰμὴ ἄριστος καὶ ὕδωρ.

δ) Ἀποβολή.

18. Αἱ ποιναὶ αὗται θέλουν ἐπιβάλλεσθαι παρὰ τοῦ διευθυντοῦ, πλὴν τῆς ἀποβολῆς, ἡ περὶ τῆς ὁποίας ἀπόφασις θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὸ δεύτερον συμβούλιον τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Ῥιζαρείου διαθήκης, διὰ νὰ τὴν ὑποβάλλῃ μὲ τὰς παρατηρήσεις του εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν γραμματείαν, διὰ ν' ἀποφασίζῃ ὀριστικῶς τὰ εἰκότα. Ἡ δὲ ἀπόφασις τῆς στηλιτεύεται ἐπὶ μελανῆς σανίδος, δηλοποιεῖται καὶ ἐκτελεῖται ἐπιμελείᾳ τοῦ διευθυντοῦ.

Ἄρθρα ἀκροτελεύτια.

19. Τὰ περὶ τῆς διαίτης τῶν ὑποτρόφων ἐν τῷ σχολείῳ, περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους διαγωγῆς καὶ πειθαρχίας, ἔτι δὲ καὶ τὰ περὶ ἀμοιβῶν καὶ ποινῶν, ὡς καὶ περὶ τοῦ προγράμματος τῶν καθ' ἑξαμηνίαν παραδοθησομένων μαθημάτων, θέλουν ὀρίζεσθαι δι' ἰδιαίτερου κανονισμοῦ, ὑποβαλλομένου ὑπὸ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Ῥιζάρη εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ἡμετέρας Γραμματείας.

20. Ἄπαντα τῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς τὰ ἀναλώματα θέλουν διδοσθαι ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς περιουσίας της. Ἐξαιρέσεις γίνεται μόνον ὡς πρὸς τοὺς προστετησομένους κατὰ τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ τρίτου ἁρθροῦ καὶ τὸ 6 ἄρθρον τοῦ παρόντος ὁργανισμοῦ ὑποτρόφους.

21. Δι' ἰδιαίτερου διατάγματος θέλομεν διῶρισει τὸ προσωπικὸν τῶν καθηγητῶν.

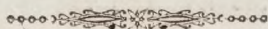
22. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας παραγγέλλεται νὰ ἐκτελέσῃ καὶ δημοσιεύσῃ τὸν παρόντα ὁργανισμόν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Ἰανουαρίου (6 φεβ.) 1843.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεὺς

I. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν κατὰ τὴν μεγάλην ἐβδομάδα ἐργασίμων ὥρῶν εἰς τὰ δημόσια γραφεῖα.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλ. Γραμματέως τῆς ἐπικρατείας, λαβόντες ὑπὸ ὄψιν τὸ ἀπὸ 22 Νοεμβρίου (4 10θρίου 1833 Διάταγμα, τὸ προσδιορίζον τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας εἰς τὰ δημόσια γραφεῖα, καὶ θέλοντες νὰ παρέξωμεν καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τὴν εὐκολίαν νὰ ἐκτελῶσι τὰ ὀργανικὰ αὐτῶν χρέη καὶ ἰδίως κατὰ τὴν ἐβδομάδα τῶν ἁγίων καὶ κοσμοσωτηρίων παθῶν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

1. Καθ' ὅλην τὴν μεγάλην ἐβδομάδα τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρκακοστῆς αἱ ἐργάσιμοι ὥραι εἰς τὰ γραφεῖα περιορίζονται εἰς τέσσαρας, ἐξαίρουμένης μόνως τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν διὰ κατεπείγουσάν τινα ὑπόθεσιν ἀπαιτεῖται ἡ παρέκτασις τῆς ἐργασίας.

Οἱ Ἡμέτεροι Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας θέλουν κανονίσει τὴν τετράωρον ἐργασίαν οὕτως, ὥστε αἱ ὥραι τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας νὰ μὴ συμπίπτωσι μὲ τὰς ἐργασίμους ὥρας.

2. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας παραγγέλλεται νὰ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 (16) Ἀπριλίου 1843.

Ο Θ Ω Ν

Α. Α. ΚΡΙΕΖΗΣ, Α. ΧΡΗΣΤΙΑΝΗΣ, Ι. ΡΙΖΟΣ, Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ, Α. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ μεταβάσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῖαν.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Θεωροῦντες ὅτι ὁ σκοπὸς, τὸν ὑποῖον διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου (7 Ὀκτωβρίου) 1833 Ἡμετέρου Διατάγματος, προσθέμεθα, ἀναθέντες εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεῖαν τὴν διαχείρισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων, ἦτον ἡ ἀκριβὴς τῶν προσόδων τούτων ἀπὸ τὰς λοιπὰς τοῦ Κράτους προσό-

δους διαχώρισις, ὥς προσδιορισμένων νὰ χρησιμεύσωσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἱεροῦ κλήρου, καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας.

Σκεπτόμενοι ὅτι ἐπιτυγχανομένου τοῦ σκοποῦ τούτου ἐντελῶς διὰ τῆς εἰς ἰδιαίτερα βιβλία τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν προσόδου ἐγγραφῆς, ἡ διαχείρισις αὐτῶν παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀποβαίνει τοσούτω μᾶλλον κατάλληλος, καθ' ὅσον ἡ ἐπὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης εἰδικότης ἐγγυᾶται πληρεστέραν εἰς αὐτὴν ἐπιτυχίαν.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ Ἡμέτερον ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1842 (4 Ἰανουαρίου 1843) περὶ συστάσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου Διάταγμα, δι' οὗ διατάχθη ἡ κράτησις ἰδιαίτερας εἰς τὰ ἐθνικὰ κατὰστιχα μερίδος τῆς ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν φόρων καὶ κτημάτων προσόδου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματειῶν τῆς ἐπικρατείας, ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τοῦ Ἡμετέρου Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

1. Ἡ περὶ τῶν κτημάτων τῶν διζευλυμένων μοναστηρίων καὶ ἡ περὶ τοῦ δευτέρου δεκάτου τῶν διατηρουμένων φροντίς, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἀντιπροσώπευσις τῆς περιουσίας ταύτης θέλει μεταβῇ εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματειῶν τῆς Ἐπικρατείας, φροντίζουσιν καὶ περὶ τῆς καταλληλοτέρας διαθέσεως τῶν κτημάτων τούτων κατὰ τὰς ὑπαρχούσας περὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων διατάξεις· ἀλλὰ καμμία ἀπαλλοτριώσις τῶν κτημάτων τούτων δὲν δύναται νὰ γείνη, ἂν ἀκουσθέντος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προηγουμένως δὲν ἀναγνωρισθῇ δι' εἰδικοῦ Νόμου, ὅτι τοῦτο συμφέρει ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν, εἰς ὃν εἶναι ἀφιερωμένη ἡ Ἐκκλησιαστικὴ περιουσία.

2. Τόσον τὰ κτήματα ταῦτα, καθὼς καὶ ἡ ἐκ τούτων καὶ τοῦ δευτέρου δεκάτου τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων πρόσοδος, θέλουν ἐξακολουθήσει ἐγγραφόμενα εἰς βιβλία ἰδιαίτερα μηδαμῶς συγχεόμενα μὲ τὰ λοιπὰ τοῦ Κράτους κτήματα καὶ εἰσοδήματα.

3. Αἱ διὰ τὰ ἐκκλησιαστικά καὶ τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν δαπανάει ὑπερτεροῦσαι μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν ρηθειςῶν ἐκκλησιαστικῶν προσόδων, θέλουν ἀναπληροῦσθαι ἀπὸ τὰ λοιπὰ δημόσια εἰσοδήματα, οὐδέποτε δὲ ἐν περιπτώσει περισσεύματος τῶν προσόδων αὐτῶν, τοῦ περισσεύματος τούτου θέλει γενῇ χρῆσις ἄλλη, μὴ ἀποβλέπουσα τὴν βελτίωσιν τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τὴν κοινὴν ἐκπαίδευσιν· ἐπιφυλάττεται διὰ ταῦτα εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ἐτησίως γνῶσιν τῆς καταστάσεως τῶν προσόδων τούτων, καὶ νὰ προτείνῃ τὰ δέοντα· συνεννοούμενος μετὰ τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκο-

ἢ τὴν μεγάλην εἴσοδον, ἄλλοτε δὲ εἰς ἄλλην ὥραν μεταξὺ τῆς θείας λειτουργίας καὶ οὐδέποτε μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτου προξενεῖται ἡ μεγαλητέρα ἀταξία καὶ χάσμι-
δια καὶ προσγίνεται οὐ μικρὰ ἠθικὴ βλάβη εἰς τοὺς ἐκκλησιαζομένους
χριστιανούς, διὰ ταῦτα προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, Κύριε Διοικητά, νὰ δια-
τάξῃτε ἐντόνως τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς διὰ νὰ παύσωσι τὴν τοιαύτην
ἀταξίαν, καὶ ἐνεργῶσι τοῦ λοιποῦ τὴν ἐπ' ἐκκλησίας ἀνάγνωσιν τῶν ἐγ-
γράφων τῆς Κυβερνήσεως αἰείποτε μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνάγνωσιν ἐγγράφων ἐκδιδομένων παρὰ
τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ταῦτα θέλουν ἀναγινώσκεσθαι ἐκτὸς τῆς ἐκ-
κλησίας εἰς τὸν νάρθηκα μετὰ τὴν ἀπόλυσιν εἴτε τοῦ ἐσπερινοῦ εἴτε
τῆς θείας λειτουργίας.

Περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς παρούσης ἀπαιτοῦμεν νὰ μᾶς ἀναφέρετε
ἐν καιρῷ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Ἰανουαρίου 1844.

Ὁ Γραμματεὺς Α. ΔΟΝΤΟΣ.

Ἀριθ. 1,232.

Περὶ στρατευσίμων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Βασίλειον Διοικητάς.

Παρατηροῦντες, ὅτι τὰ ληφθέντα μέχρι τοῦδε μέτρα πρὸς ματαίω-
σιν τῶν προσπαθειῶν στρατευσίμων τινῶν ζητούντων νὰ ὑπεκφύγωσι
τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, προφάσει τοῦ ὅτι προ-
παρασκευάζονται διὰ τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, δὲν ἔφερον τὸ προσ-
δοκώμενον ἀποτέλεσμα, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ληθῶσι καταλληλότερα
μέτρα πρὸς κατὰπαυσιν τῆς καταχρήσεως ταύτης, ἀφ' οὗ προηγουμένως
συνεννοήθημεν καὶ μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας,
σᾶς ἐφοδιάζομεν μὲ τὰς ἐξῆς ὁδηγίας.

Ἄμα λάβετε τὴν παρούσαν θέλετε ἐκδώσει διαταγὰς πρὸς τὰς κα-
τὰ τὴν διοίκησίν σας δημοτικὰς ἀρχὰς νὰ διαγράψῃ ἐκάστη εἰς πί-
νακα, κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον ἐνταῦθα ὑπόδειγμα· 1) ἐκ πόσων
κοινοτήτων σύγκειται ὁ δῆμος· 2) ἐκ πόσων οἰκογενειῶν ἐκάστη κοι-
νότης· 3) πόσας ἐνοριακὰς ἐκκλησίας περιέχει· ἐκάστη κοινότης· 4)
πόσους ἐφημερίους ἔχει καὶ 5) ποία ἡ ἡλικία ἐκάστου τῶν ἐφημερίων.
Ἀφ' οὗ σᾶς ὑποβληθῶσιν οἱ πίνακες οὗτοι παρὰ τῶν δημοτικῶν ἀρ-
χῶν, θέλετε συνεννοηθῇ μετὰ τῶν ἀρμοδίων Σ. Ἐπισκόπων, καὶ ὑπο-
λογίζοντες ἐκ συμφώνου τὸν χρόνον ὡς ἐγγίστα, καθ' ὃν ἕκαστος τῶν
ὑπαρχόντων ἐφημερίων δύναται ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας του ἢ νὰ ἀπο-
βιώσῃ, ἢ νὰ κατασταθῇ ἀνίκανος πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός
του, θέλετε ζητήσῃ παρ' αὐτῶν (τῶν ἐπισκόπων) νὰ προσδιορίσωσιν

ἀπὸ τοῦδε ὁριστικῶς τὸ ποσὸν τῶν ἀπαιτουμένων νέων πρὸς διαδο-
χὴν ἐκείνων ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐφημερίων, οἵτινες εἶναι ἐπόμενον
ὥς ἐκ τῆς προβεβηκυίας ἡλικίας των νὰ ἀποδιώσῃ μετ' οὐ πολὺ ἢ
νὰ κατασταθῶσιν ἀνίκανοι.

Μετὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦτον θέλει ἐκδοθῇ διάταξις παρὰ τῶν Σ.
Ἐπισκόπων διαλαμβάνουσα, ὅτι, ὅσοι τῶν γονέων ἐπιθυμοῦν νὰ προτοι-
μασθῶσιν οἱ υἱοὶ των διὰ τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, ὀφείλουν νὰ πα-
ρουσιάζωσι τούτους ἐντὸς ἀναλόγου προθεσμίας ἐνώπιον τῆς ἐπισκο-
πῆς, καὶ νὰ δηλώσωσι τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν των, διότι ἄλλως
δὲν θέλουν γίνεσθαι δεκτοί. Ἡ διάταξις αὕτη θέλει ἀναγνωσθῇ εἰς ὅλας
τὰς ἐνοριακάς ἐκκλησίας ἐκάστου δήμου πρὸς γνῶσιν ἀπάντων τῶν
δημοτῶν.

Οἱ Σ. Ἐπίσκοποι ἐπομένως θέλουν ἐγγράψῃ εἰς κατάλογον ὅλους
τοὺς παρουσιασθησομένους ἐντὸς τῆς τεθείσης προθεσμίας νέους, μετὰ
δὲ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ταύτης θέλουν προσδιορίσει, ἀναλόγως
μετὰ τὴν ὑπάρχουσαν χρείαν, ὅσους ἐξ αὐτῶν θεωροῦν κατὰ προτίμη-
σιν καταλληλοτέρους διὰ τὴν ἱερατείαν, καὶ θέλουν ἐφοδιάσει ἀμέσως
ἓνα ἕκαστον τούτων μετὰ πιστοποιητικὸν ἔγγραφον, διαλαμβάνον ἅ-
ντι προπαρασκευάζεται διὰ τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, καὶ β'. ὅτι εἶ-
ναι εἰς χρεὸς, μέχρις οὗ φθάσωσιν εἰς νόμιμον ἡλικίαν καὶ προταθῶσιν
εἰς χειροτονίαν, νὰ διδχθῶσιν ἀνάγνωσιν, γραφὴν, τὴν ἱερὰν ἱστο-
ρίαν καὶ τὴν ἱερὰν κατῆχσιν, καὶ νὰ διάγῃσι βίον σεμνὸν καὶ πρό-
ποντα εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ ἀναδεχθῶσι τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα τῆς
ιερωσύνης.

Τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο τοῦ Σ. Ἐπισκόπου καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ πι-
στοποιητικὸν, τὸ ὁποῖον θέλει ἐκδίδεσθαι παρὰ τοῦ ἀρμοδίου διδα-
σκάλου πρὸς βεβαίωσιν τῆς καλῆς διαγωγῆς καὶ τῆς πρὸς τὰ γράμ-
ματα προόδου τῶν ὑποψηφίων τούτων, παρουσιαζόμενα ἐνώπιον τῆς
διοικητικῆς ἀρχῆς ἐν καιρῷ τῆς νοσουλλείας, θέλουν εἶσθαι ἱκανὰ
νὰ ἀπαλλάξωσι τοὺς νέους τούτους ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴν ὑποχρέω-
σιν. Εἰς τοιαύτην ὁμῶς περίστασιν ἡ Διοίκησις κοινοποιούσα εἰς τοὺς
τοιούτους στρατευσίμους τὴν ἀπαλλαγὴν των, θέλει κοινοποιῇ εἰς
αὐτοὺς συγχρόνως, ὅτι, ἐὰν ἐναντίον τοῦ προσδιορισμοῦ των ἀθετή-
σωσι τὴν ἐπαγγελίαν των, θέλουν λαμβάνεσθαι ἀκολούθως εἰς τὴν
στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, τὴν δὲ κενὴν θέσιν αὐτῶν ὡς προετοιμαζόμε-
νην εἰς ἱερατικὴν θέσιν, θέλει διαδέχεσθαι ἄλλος κατὰ προτίμησιν διο-
ριζόμενος κατὰ τὸ ἤδη ληφθὲν μέτρον.

Εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ ἀνωτέρου μέτρου εἶναι ἀνάγκη νὰ
ἐνασχοληθῇτε, Κύριε, μετὰ πάσης σπουδῆς εἰς τρόπον, ὥστε ἡ συν-
τάξις τῶν ἀπογραφικῶν πινάκων κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον νὰ ἀπο-
περατωθῇ ὅσον ἐνεστί βραχύτερον διὰ νὰ χρησιμεύσωσι ὡς βάσεις
εἰς τὰς ἀποφάσεις σας ὅχι μόνον διὰ τὰς ἐπομένας στρατολογίας,
ἀλλὰ, εἰ δυνατόν, καὶ διὰ τοὺς στρατευσίμους τοῦ ἐνεστώτος ἔτους,

οἵτινες ἤθελον ζητήσει τὴν ἐξαίρεσιν τῶν προτείνοντες, ὅτι προπαρασκευάζονται διὰ τὴν ἱερωσύνην.

Μέχρις οὗ δὲ πραγματοποιηθῇ τὸ προκείμενον μέτρον σᾶς παραγγέλλομεν, ὡς ἅς παρῴσκειται πιστοποιητικὸν ὑπὲρ στρατευσίμου ὡς δῆθεν προπαρασκευαζομένου διὰ τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, νὰ ἐξετάζητε ἀκριβῶς, ἐὰν ὑπάρχῃ πραγματικῶς ὁ θάνατος ἱερέων εἰς τὴν κοινότητα, τῆς ὁποίας εἶναι μέλος ὁ στρατεύσιμος, διὰ νὰ ὁδηγήσθε ἐκ τούτου εἰς τὴν ὑπὲρ ἧ κατ' αὐτοῦ ἐκδόσιν τῆς ἀποφάσεώς σας.

Παρά τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐξεδόθησαν ἤδη ἀνάλογοι διαταγαὶ πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Σ. Ἐπισκόπους διὰ νὰ ἐνεργήσωσι, καθ' ὅσον εἰς αὐτοὺς ἀνήκει, σύμφωνα μὲ τὸ περιεχόμενον τῆς παρούσης.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Φεβρουαρίου 1844.

Ὁ Γραμματεὺς

A. ΛΟΝΤΟΣ.

Χωρίζεται ὁ σύγκριται ὁ δήμος	Ἀριθ. οἱ κοινοὶ- γενε- ῶν ἐκ- στου χω- ρίου	Ἀριθ. ἐνο- ριακῶν ἐκκλησι- ῶν ἐκ- στου χω- ρίου	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τῶν ἐφημ- ἐκαστου χωρίου	Ἡλικία ἐνὸς ἐκ- στου τῶν ἐφημ- ρίων.	Παρατηρήσεις
-------------------------------------	--	--	---	--	--------------

Σημ. Η στήλη τῶν παρατηρήσεων θέλει χρησιμεύσει διὰ νὰ σημειωθῇ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ἐπισκόπου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπαιτούμενων νέων πρὸς διαδοχὴν τῶν ὄσων ἐκ τῶν ἐπιπλεονεχόντων ἐνημερίων, ἕνεκα τῆς προοριζομένης ἡλικίας των εἶναι ἐπόμενον νὰ ἀποδιώσῃται μετ' οὐ πολὺ ἢ νὰ κατασταθῶσιν ἀνάγκαι.

κτλ. κτλ. κτλ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1. Τὸ σχέδιον τοῦ συντάγματος, τὸ ὁποῖον, συζητηθὲν ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἐπαρουσιάσθη εἰς ἡμᾶς τὴν 21 Φεβρουαρίου ε. ε. παρὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ σταλείσης παρὰ τῆς Συνελεύσεως Ἐπιτροπῆς.

2. Τὰς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τούτου γενομένης παρ' ἡμῶν παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου ε. ε. Διαγγέλματος ἀνεκοινώσαμεν πρὸς τὴν Συνέλευσιν.

3. Τὰς ἐπὶ τινων τῶν παρατηρήσεων τούτων εὐχὰς τῆς Συνελεύσεως, τὰς ὁποίας διὰ τῶν Ἀντιπροέδρων αὐτῆς καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ ἡμετέρου Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκοινοποίησε πρὸς ἡμᾶς τὴν 4 Μαρτίου ε. ε. καὶ

4. Τὴν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν πρὸς τὴν Συνέλευσιν διακοίνωσιν ἡμῶν, δι' ἧς ἀπεδέχθημεν τὰς παρ' αὐτῆς ἐκφρασθείσας εὐχὰς. Ἀφ' οὗ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, συνωμολογήθη μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν πληρεξουσίων τοῦ ἔθνους τὸ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

α) Νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος ὡς ἔπεται·

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

*Ἐν Ὁνόματι τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαίρετου
Τριάδος.*

Περὶ Θρησκείας.

Ἄρθρον 1. Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἡ τῆς ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἀνεκτὴ, καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ, καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαραλλάκτως ὡς ἐκεῖναι τοὺς τε ἱεροὺς, ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις· εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων.

Περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων.

Ἄρθρ. 3. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη, ἀναλόγως τῆς περιουσίας των· μόνοι δὲ οἱ πολῖται Ἕλληνες εἶναι δεκτοὶ εἰς ὅλα τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα.

Πολῖται εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 4. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος : οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, ἢ ἄλλως πως περιορίζεται, εἰμὴ ὅποτεν καὶ ὅπως ὁ Νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρ. 5. Ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ αὐτοφώρου ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται, οὐδὲ φυλακίζεται εἰμὴ δι' αἰτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τό ὅποιον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμήν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως.

Ἄρθρ. 6. Ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται ἄνευ Νόμου, ὀρίζοντος προηγουμένως αὐτήν.

Ἄρθρ. 7. Ἐκαστος, ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀναφέρωνται ἐγγράφως εἰς τὰς ἀρχάς, τηροῦντες τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 8. Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἄτυλος· οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ Νόμος διατάσῃ.

Ἄρθρ. 9. Ἐν Ἑλλάδι οὔτε πωλεῖται οὔτε ἀγοράζεται ὁ ἄνθρωπος. Ἀργυρώνητος, ἢ δοῦλος παντὸς γένους καὶ πάσης θρησκείας εἶναι ἐλεύθερος ἅμα πατήσῃ ἐπὶ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους.

Ἄρθρ. 10. Πᾶς τις δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς τε, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος καὶ λογοκρισία δὲν ἐπιτρέπεται.

Οἱ ὑπεύθυνοι συντάκται, ἐκδόται καὶ τυπογράφοι ἐφημερίδων δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς οὐδεμίαν χρηματικὴν προκαταβολὴν λόγῳ ἐγγυήσεως.

Οἱ ἐκδόται ἐφημερίδων θέλουν εἶσθαι πολῖται Ἕλληνες.

Ἄρθρ. 11. Ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις ἐνεργεῖται δαπάνῃ τοῦ Κράτους· εἰς δὲ τὴν δημοτικὴν συντρέχει καὶ τὸ Κράτος κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀνάγκης τῶν δήμων.

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συσταίνῃ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, συμμορφούμενος μὲ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 12. Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ιδιοκτησίας του εἰμὴ διὰ δημόσιον ἀνάγκην, προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅταν καὶ ὅπως ὁ Νόμος διατάσῃ : πάντοτε δὲ προηγουμένης ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. 13. Αἱ βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται.

Ἄρθρ. 14. Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν εἶναι ἀπαραβίαστον.

μικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 26. Οὐδεμία παραχώρησις ἢ ἀνταλλαγὴ χώρας δύναται νὰ γενῇ ἄνευ Νόμου.

Οὐδέποτε τὰ μυστικά ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύνανται ν' ἀνατρέψωσι τὰ φανερά.

Ἄρθρ. 27. Ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς βαθμοὺς, διορίζει καὶ παύει τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ Νόμου ὀρισμένων ἐξαιρέσεων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διορίσῃ ὑπάλληλον εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

Ἄρθρ. 28. Ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει τ' ἀναγκαῖα Διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, δὲν δύναται δὲ ν' ἀναστείλῃ ποτὲ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν, μηδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεώς των.

Ἄρθρ. 29. Ὁ Βασιλεὺς κυρόνει καὶ δημοσιεύει τοὺς Νόμους.

Ἄρθρ. 30. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐκτάκτως δὲ, ὅσάκις τὸ κρίνει εὖλογον. Κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἐναρξιν καὶ λήξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου, καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διελύῃ τὴν Βουλὴν· ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως διάταγμα πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν συγκάλεσιν, τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς δύο, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρ. 31. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀναβάλλῃ τὴν ἐναρξιν, ἢ νὰ διακόπῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐτησίας βουλευτικῆς συνόδου. Ἡ ἀναβολὴ ἢ ἡ διακοπὴ δὲν δύνανται νὰ διαρκέσωσιν ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας, οὐδὲ ν' ἀνανεωθῶσιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἄνευ τῆς συναινέσεως τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 32. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χαρίξῃ, μεταβάλλῃ, καὶ ἐλαττώῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ ὑπουργῶν διατεταγμένων· πρὸς δὲ καὶ νὰ χορηγῇ ἀμνηστίαν ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ ὀλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 33. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπονέμῃ τὰ κανονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου· δὲν δύναται ὅμως νὰ χορηγῇ τίτλους εὐγενείας καὶ διακρίσεως, οὐδὲ ν' ἀναγνωρίξῃ τοιοῦτους, ἀπονεμομένους παρὰ ξένου Κράτους εἰς πολίτας Ἕλληνας.

Ἄρθρ. 34. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κόπῃ νομίσματα κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρ. 35. Ἡ βασιλικὴ χορήγησις προσδιορίζεται διὰ νόμου, τοῦ ὁποίου ἡ διάρκεια δὲν περιορίζεται εἰς ῥητὸν χρόνον, καὶ ὅστις δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ, εἰμὴ μετὰ δεκαετίαν.

Ἄρθρ. 36. Ὁ Βασιλεὺς ὄθων, μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ παρόντος Συντάγματος θέλει δώσει ἐνώπιον τῆς παρούσης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸν ἀκόλουθον ὅρκον.

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος· νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ νὰ διατηρῶ καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν αὐτονομίαν, καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Περὶ διαδοχῆς καὶ ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρ. 37. Τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα, καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶναι διεδροχικά, καὶ περιέρχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος, κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας.

Ἄρθρ. 38. Ἐν ἐλλείψει γνησίου καὶ νομίμου ἀπογόνου τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος, τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα περιέρχονται εἰς τὸν ἐπόμενον ἀδελφόν του, καὶ εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους αὐτοῦ, κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας.—Ἐν περιπτώσει θανάτου καὶ τούτου, ἄνευ γνησίων καὶ νομίμων ἀπογόνων κατ' εὐθείαν γραμμὴν, τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα περιέρχονται εἰς τὸν ἐπόμενον ἀδελφόν του, καὶ εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους αὐτοῦ, κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας.

Ἄρθρ. 39. Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὥρισμένα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει αὐτὸν μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένων, παρόντων τοῦλάχιστον τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν ἐκάστης, καὶ διὰ τῆς ψήφου τῶν δύο τρίτων τῶν παρόντων μελῶν.

Ἄρθρ. 40. Πᾶς διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου ἀπαιτεῖται νὰ πρεσβεύῃ τὴν θρησκείαν τῆς Ανατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἄρθρ. 41. Οὐδέποτε τὰ στέμματα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Βαυαρίας δύνανται νὰ συνενωθῶσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς.

Ἄρθρ. 42. Ὁ Βασιλεὺς καθίσταται ἐνῆλιξ κατὰ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ συμπληρωμένον. Πρὶν ἢ ἀναβῇ τὸν θρόνον, ὁμνύει ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ γερουσιαστῶν καὶ βουλευτῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν, τὸν ἐν τῷ 36 ἄρθρῳ διαλαμβανόμενον ὕρκον. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὸ πολὺ ἐντὸς δύο μηνῶν τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸν ὕρκον ἐνώπιον τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν γερουσιαστῶν, συνηγμένων ἐπὶ τούτῳ.

Ἄρθρ. 43. Ἐν περιπτώσει ἀποθιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἐάν ὁ διάδοχος ᾖ ἀνήλιξ, ἢ ἀπὼν, καὶ δὲν ὑπάρχῃ Ἀντιβασιλεὺς ἤδη ὥρισμένος, ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνέρχονται ἄνευ συγκαλέσεως τὴν δεκάτην, τὸ βραδύτερον, ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποθίωσιν τοῦ Βασιλέως· ἡ δὲ συνταγματικὴ βασιλικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ, μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως, ἢ τῆς ἀρίξεως τοῦ διαδόχου.

Ἄρθρ. 44. Εάν ἀποθιώσαντος τοῦ Βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ ᾔ-
ναι ἀνῆλιξ, ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνέρχονται ὁμοῦ διὰ νὰ ἐκλέ-
ξωσιν ἐπίτροπον· ἐπίτροπος δὲ τότε μόνον ἐκλέγεται, ὅταν δὲν ὑπάρ-
χῃ τοιοῦτος ἐκ διαθήκης τοῦ ἀποθιώσαντος Βασιλέως, ἢ ὅταν ὁ ἀνῆ-
λιξ διάδοχος δὲν ἔχῃ μητέρα, μένουσαν εἰς χηρείαν τῆς, ἣτις καλεῖται
τότε εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου τῆς αὐτοδικαίως.—Ὁ ἐπίτροπος
τοῦ ἀνήλικος Βασιλέως, εἴτε διορισθῇ διὰ διαθήκης, εἴτε ἐκλεχθῇ ὑπὸ
τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπαιτεῖται νὰ ᾔῃαι πολίτης Ἑλλήν τοῦ
Ἀνατολικοῦ δόγματος. — Ἰδιαιτέρος νόμος θέλει κανονίσῃ τὰ περὶ
Ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρον 45. Ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ θρόνου, ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γε-
ρουσία, εἰς ἓν συνερχόμεναι, ἐκλέγουσι προσωρινῶς Ἀντιβασιλέα πο-
λίτην Ἑλλήνα, τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος· τὸ δὲ ὑπουργικὸν συμβού-
λιον ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην του, ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους, τὴν συνταγ-
ματικὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέ-
ως.—Ἐντὸς δύο μηνῶν, τὸ βραδύτερον, ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν πολιτῶν
ισάριθμοι τῶν βουλευτῶν ἀντιπρόσωποι, οἵτινες, εἰς ἓν μετὰ τῆς Βου-
λῆς καὶ τῆς Γερουσίας συνερχόμενοι, ἐκλέγουσι τὸν Βασιλέα διὰ τῆς
πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου.

Περὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 46. Οὐδεὶς δύναται νὰ ᾔῃαι συγχρόνως Βουλευτὴς καὶ Γερου-
σιαστής.

Ἄρθρ. 47. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνέρχονται αὐτοδικαίως κατ’
ἔτος τὴν πρώτην Νοεμβρίου μηνός, ἐκτὸς ἂν ὁ Βασιλεὺς τὰς συγκα-
λέσῃ πρότερον, ἢ ἀναβάλῃ τὴν ἐναρξίν των κατὰ τὰ ἄρθρα 30 καὶ 31
τοῦ παρόντος Συντάγματος. Ἡ διάρκεια ἐκάστης συνόδου δὲν δύναται
νὰ ᾔῃαι βραχυτέρα τῶν δύο μηνῶν.

Ἄρθρ. 48. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνεδριάζουν δημοσίᾳ· δύναν-
ται ὅμως νὰ διασκεπτῶνται κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἢ μὲν Βουλὴ,
κατ’ αἵτησιν δέκα, ἢ δὲ Γερουσία, πέντε ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν· μετὰ
ταῦτα ἀποφασίζουσι κατὰ πλειοψηφίαν, ἂν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγ-
ματος συζητήσεις πρέπη νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Ἄρθρ. 49. Οὔτε ἡ Βουλὴ οὔτε ἡ Γερουσία δύνανται νὰ συζητήσωσι
καὶ ἀποφασίσωσι τι ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἡμίσεος
πλέον ἑνὸς τῶν μελῶν αὐτῶν.—Ἐν περιπτώσει διχοψυχίας ἢ πρότασις,
περὶ ἧς ὁ λόγος, ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρ. 50. Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἢ
τῆς Γερουσίας διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως· ἀναφοραὶ ὁ-
μως παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ ἢ γερουσιαστοῦ, ἢ παραδί-
δονται εἰς τὰ γραφεῖα.—Ἦτε Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ἔχουσι τὸ δικαίω-
μα ν’ ἀποστέλλωσιν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐ-

πας ἀναφοράς, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι διασαφήσεις, ὡσάκις ζητηθῶσιν.

Ἄρθρ. 51. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνεδριάζουν ἰδίᾳ, ἡ μὲν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἡ δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ αὐτῆς. — Μόνον δὲ, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς βουλευτικῆς συνόδου, καὶ ὡσάκις τὸ Σύνταγμα ὀρίζει, συνέρχονται ἑμοῦ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ.

Ἄρθρ. 52. Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται, εἰς προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ παρὰ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρ. 53. Κατ' ἔτος ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ψηφίζουν τὸν προϋπολογισμόν, καὶ ἀποφασίζουν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. — Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμόν καὶ ἀπολογισμόν.

Ἄρθρ. 54. Οὐδεμίᾳ σύνταξις ἢ ἀμοιβὴ δίδεται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἄνευ νόμου.

Ἄρθρ. 55. Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὅπως δῆποτε ἐξετάζεται ἕνεκα γνώμης ἢ ψήφου, δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

Ἄρθρ. 56. Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, δὲν καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, ἢ φυλακίζεται, ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει· τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα. — Προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατὰ βουλευτοῦ ἢ γερουσιαστοῦ, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ τρεῖς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῆς.

Ἄρθρ. 57. Βουλευταὶ καὶ γερουσιασταὶ ὀμνύουν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν τὸν ἑξῆς ὅρκον·

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίᾳ καὶ ἀδιαίρετου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότης τὰ καθήκοντά μου».

Ὁ ὅρκος δίδεται, παρὰ μὲν τῶν βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, παρὰ δὲ τῶν Γερουσιαστῶν ἐν τῷ συνεδρίῳ τῆς Γερουσίας, εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Ἄρθρ. 58. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία προσδιορίζουν διὰ κανονισμοῦ πῶς ἐκάστη αὐτῶν θέλει ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντά της.

Περὶ τῆς βουλῆς.

Ἄρθρ. 59. Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ βουλευτῶν, ἐκλεγμένων ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν, κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον.

Ἄρθρ. 60. Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ ἔθνος, καὶ ὅχι μόνον τὴν ἐπαρχίαν ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται.

Ἄρθρ. 61. Ὁ περὶ ἐκλογῆς νόμος προσδιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν

βουλευτῶν, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ· πώποτε ὁμοῦς ὁ ἀριθμὸς οὗτος δὲν δύναται νὰ ᾔῃ ἐλάσσων τῶν ὀγδοήκοντα.

Ἄρθρ. 62. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται κατὰ τριετίαν.

Ἄρθρ. 63. Διὰ νὰ ἐκλεχθῇ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται, — Νὰ ᾔῃ πολίτης Ἕλλην, ἐγκαταστημένος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπολαμβάνων τὰ ἀστυκὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα, ἔχων συμπληρωμένον τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ πρὸς τούτοις τὰ παρὰ τοῦ νόμου τῶν ἐκλογῶν ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἄρθρ. 64. Βουλευταὶ, διοριζόμενοι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν καὶ δεχόμενοι αὐτήν, παύουν ἀμέσως τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων, καὶ τότε μόνον ἀναλαμβάνουσιν αὐτὰ, ὅταν ἐκλεχθῶσιν ἐκ νέου.

Ἄρθρ. 65. Ἡ βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου τὸν πρόεδρον, τοὺς ἀντιπροέδρους, καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῆς.

Ἄρθρ. 66. Ἡ βουλὴ ἐξετάζει τὰ πληρεξούσια τῶν βουλευτῶν, καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν ἀναφυομένων ἀμφισβητήσεων.

Ἄρθρ. 67. Οἱ ἐκπληρώσαντες τὰ χρέη τῶν βουλευτῶν λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημίωσιν δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα κατὰ μῆνα, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου.

Ἄρθρ. 68. Οἱ βουλευταὶ, οἱ λόγῳ πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἢ ἄλλως πως μισθοδοτούμενοι, δὲν λαμβάνουσιν εἰμὴ τὸ τυχὸν ἐλλεῖπον μέχρι τῆς ἀνωτέρω ὁρισθείσης μηνιαίας ἀποζημιώσεως.

Περὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 69. Ἡ Γερουσία εἶναι μέρος ἀναπόσπαστον τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρ. 70. Ὁ Βασιλεὺς διορίζει τοὺς γερουσιαστὰς ἰσοθίως. — Τὰ διατάγματα τοῦ διορισμοῦ τῶν προσυπογράφονται παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 71. Ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς τῶν γερουσιαστῶν ὀρίζεται εἰς εἴκοσι καὶ ἐπτὰ· δύναται δὲ ὁ βασιλεὺς ν' αὐξήσῃ αὐτὸν, κατὰ τὰς ἀνάγκας, μέχρι τοῦ ἡμίσεος τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. — Μόνον συγκαταθέσει τῆς βουλῆς δύνανται νὰ διορισθῶσιν ὑπὸ τοῦ βασιλέως πλείονες γερουσιασταὶ τοῦ εἰρημένου ἀριθμοῦ.

Ἄρθρ. 72. Διὰ νὰ διορισθῇ τις γερουσιαστὴς πρέπει, — 1) νὰ ᾔῃ πολίτης Ἕλλην, — 2) νὰ ᾔῃ ἐγκαταστημένος ἐν τῇ Ἑλλάδι, — 3) ν' ἀπολάβῃ τὰ ἀστυκὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα, — 4) νὰ συνεπλήρῃσῃ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ — 5) ν' ἀνεδείχθῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι, — α) εἴτε μέλος, ἢ ὑπουργὸς τῶν κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα ἐθνικῶν κυβερνήσεων τοῦλάχιστον ἅπαξ μέχρι τέλους τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους· — β) εἴτε πληρεξούσιος, ἐκλεχθεὶς δις εἰς ἐθνικὰς συνελεύσεις, συμπεριλαμβανομένης

γματος ὠρισμένα δικαστικά αὐτῆς καθήκοντα δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ.

Ἄρθρ. 78. Ὁ Βασιλεὺς διορίζει ἐκ τῶν Γερουσιασῶν τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας κατὰ τριετίαν· αὐτὴ δὲ κατὰ πᾶσαν βουλευτικὴν σύνοδον ἐκλέγει ἐκ τῶν ἰδίων μελῶν δύο ἀντιπροέδρους καὶ δύο Γραμματεῖς.

Ἄρθρ. 79. Οἱ Γερουσιασταὶ λαμβάνουσιν ἀποζημιώσεις πεντακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα δι' ὅσον ἐκάττοτε διαρκέσωσιν αἱ νομοθετικαὶ ἢ δικαστικαὶ ἐργασίαι αὐτῶν.

Οἱ λόγῳ πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἢ ἄλλως πως μισθοδοτούμενοι Γερουσιασταὶ δὲν λαμβάνουσιν, εἰμὴ τὸ τυχὸν ἐλλείπον μέχρι τῆς ἀνωτέρω ὁρισθείσης ἀποζημιώσεως.

Περὶ τῶν ὑπουργῶν.

Ἄρθρ. 80. Οὐδεὶς ἐκ τῆς βασιλικῆς αἰκογενείας δύναται νὰ διορισθῇ ὑπουργός.

Ἄρθρ. 81. Οἱ ὑπουργοὶ ψηφοφοροῦν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν τότε μόνον, ὅταν ᾖναι μέλη αὐτῶν. ἔχουσι δὲ εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδριάσεις των, καὶ ἀκούονται, ὅσας ζήτησιν τὸν λόγον. Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὴν παρουσίαν τῶν ὑπουργῶν.

Ἄρθρ. 82. Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως ἔγγραφος ἢ προφορικὴ δὲν ἀπαλλάττει τῆς εὐθύνης τοὺς ὑπουργούς.

Ἄρθρ. 83. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς ὑπουργοὺς ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ἥτις δικάζει αὐτοὺς εἰς δημοσίαν συνεδρίαν. Δὲν λαμβάνουσι δὲ μέρος εἰς τὴν δίκην οἱ Γερουσιασταὶ οἵτινες διωρίσθησαν τυχόν, ἀφ' οὗ ἐπρωτάθῃ ἢ εἰς δίκην εἰσαγωγῇ.

Εἰδικὸς νόμος θέλει ὀρίσει τὰ περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν, τὰς ἐπιβλητέας ποινὰς καὶ τὴν διαδικασίαν.

Ἄρθρ. 84. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ εἰδικοῦ περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν Νόμου, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ κατηγορῇ αὐτοὺς καὶ ἡ Γερουσία νὰ τοὺς δικάζῃ ἕνεκεν ἐσχάτης προδοσίας, καταχρήσεως δημοσίας περιουσίας, παρανόμου εἰσπράξεως καὶ πάσης παραβάσεως τῶν ἔρων τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρ. 85. Ὁ Βασιλεὺς δύναται ν' ἀπονείμῃ χάριν εἰς ὑπουργὸν καταδικασθέντα ὑπὸ τῆς Γερουσίας, μόνον ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ αὐτῆς ἢ τῆς Βουλῆς.

Περὶ δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρ. 86. Ἡ Δικαιοσύνη πηγάζει ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἐνεργεῖται δὲ διὰ δικαστῶν ὑπ' αὐτοῦ διοριζομένων.

Ἄρθρ. 87. Οἱ δικασταὶ καθὼς καὶ τὰ ψῆφον ἔχοντα μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου θέλουν εἶσθαι ισόβιοι. Ὁ χρόνος καθ' ὃν θέλουν κατασταθῇ τοιοῦτοι, θέλει ὀρισθῇ δι' εἰδικοῦ νόμου, ἐκδοθησομένου μετὰ παρέλευσιν πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς νομίμου δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς οἱ δικασταὶ καὶ τὰ ψῆφον ἔχοντα μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κατασταθῶσιν ἰσόβιοι, δὲν δύνανται νὰ παύσωσιν, ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 88. Εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς καὶ εἰρηνοδίκαι δὲν ἀπολαμβάνουσι τῶν δικαιωμάτων τῆς ἰσοβιότητος.

Ἄρθρ. 89. Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ Νόμου ὠρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ· ὅθεν δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἑκτακτα δικαστήρια ὑφ' ὁποιονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσιν.

Ἄρθρ. 90. Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιοι, ἐκτὸς ὅταν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἶσθαι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χρηστὰ ἤθῃ καὶ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 91. Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ ᾔναι αἰτιολογημένη καὶ ν' ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρ. 92. Τὸ ὀρκωτικὸν σύστημα διατηρεῖται.

Ἄρθρ. 93. Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὡς αἱς ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον.

Ἄρθρ. 94. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῇ καὶ ἄλλην ὑπηρεσίαν ἔμμισθον, ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημείῳ.

Ἄρθρ. 95. Εἰδικὸς Νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ στρατοδικείων καὶ ναυτοδικείων.

Ἄρθρ. 96. Τὰ προσάντα τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων θέλουσι ὀρισθῇ δι' εἰδικοῦ Νόμου.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 97. Εἰδικὸς Νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τῶν Γερουσιαστῶν καὶ ἰσοβίων Δικαστῶν, ἕνεκα γῆρατος, ἢ διαρκῶν νοσημάτων.

Ἄρθρ. 98. Ἄνευ Νόμου, στρατὸς ξένος οὔτε εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν· οὔτε δύνανται νὰ διαμείνῃ εἰς τὸ Κράτος, οὔτε νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 99. Μόνον ὅπως καὶ ὅταν ὁ Νόμος διατάσῃ οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ στεροῦνται τοῦ βαθμοῦ, τῶν τιμῶν καὶ τῶν συντάξεων τῶν.

Ἄρθρ. 100. Οὐδεὶς ὅρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ Νόμου, ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 101. Τὰ ὑπάρχοντα διοικητικὰ δικαστήρια καταργοῦνται· αἱ δὲ ὑπαγόμεναι εἰς αὐτὰ περὶ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις ἀνατίθενται ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος εἰς τὴν τακτικὴν δικαιοδοσίαν τῶν δικαστηρίων, καὶ θέλουσι δικάζεσθαι ὡς κατεπείγουσαι. Νόμοι ἰδιαίτεροι, ἐκδοθησόμενοι ἐντὸς τῆς πρώτης βουλευτικῆς περιόδου, θέλουσι ὑπαγάγει ἐπίσης ὅλας τὰς λοιπὰς τοῦ ἀμφι-

εθνητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ κανονίσει τὴν διαδικασίαν.

Αἱ ἔρσεις συγκρούσεως θέλουν δικάζεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Κάνεν δικαστήριον, καμία δικαιοδοσία τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ τοῦ λοιποῦ ἄνευ νόμου.

Ἄρθρ. 102. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας παύει, καὶ διαλύεται αὐτοδικαίως, ἅμα παρέλθωσι τρεῖς μῆνες, ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁμόςῃ ὁ Βασιλεὺς τὸν τοῦ Συντάγματος ὅρκον, ἢ καὶ πρὶν τῶν τριῶν μηνῶν, ἂν πρὸ τῆς λήξεως τούτων συγκροτηθῇ ἡ πρώτη βουλευτικὴ σύνοδος.

Ἄρθρ. 103. Ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ Διατάγματα, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καταργοῦνται.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 104. Ἡ πρώτη βουλευτικὴ σύνοδος θέλει συγκροτηθῇ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς νομίμου δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Ἄρθρ. 105. Δι' ἰδιαιτέρων Νόμων, καὶ ὅσον ἔνεστι ταχύτερον πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν ἐξῆς ἀντικειμένων. α) περὶ τοῦ ἀριθ. τῶν Ἐπισκοπῶν τοῦ Κράτους, τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν πρὸς συντήρησιν τῶν κληρικῶν, ἀναλόγως μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ χαρακτηρὸς τῶν καὶ περὶ τῶν ἱερῶν καταστημάτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργούντων ἢ μοναζόντων. β') περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. γ') περὶ τῆς διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ ἀποσβέσεως τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν χρεῶν. δ') περὶ τοῦ τύπου. ε) 1) περὶ βελτιώσεως τοῦ φορολογικοῦ συστήματος. 2) περὶ ἀπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας καὶ πάσης ἄλλης ἐν γένει. ς') περὶ τῶν ἀρμοδίων δικαστηρίων πρὸς διεκδίκασιν τῶν ἐγκλημάτων τῆς πειρατείας καὶ ναυταπάτης. ζ') περὶ ὀργανισμοῦ ἐθνοφυλακῆς. η) περὶ στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς νομοθεσίας. θ') περὶ ἐμφυχώσεως τῆς γεωργίας, βιομηχανίας, ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας. ι) περὶ ὀριστικῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 106. Τὸ παρὸν Σύνταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν, ἅμα ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως. Τὸ δὲ ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρων μετὰ τὴν ὑπογραφήν.

Ἄρθρ. 107. Ἡ τήρησις τοῦ παρόντος Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Ὁ Πρόεδρος Π. ΝΟΤΑΡΑΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Α. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ, Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. ΔΡΟΣΟΣ, Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ, Γ. ΑΙΝΙΑΝ, Γ. ΔΟΚΟΣ.

Οἱ πληρεξούσιοι· (ἔπονται τὰ ὀνόματα αὐτῶν).

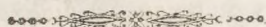
β'. Παραγγέλλομεν ἀπάσας τὰς δικαστικάς, πολιτικάς καὶ στρατιωτικάς τοῦ Κράτους ἀρχάς, καὶ πάντας νὰ τηρῶσιν ἀπαρασαλεύτως τὸ παρὸν Πολιτικὸν Σύνταγμα.

γ'. Τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θέλει προσυπογράψῃ καὶ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν, ἐπιτιθεμένης καὶ τῆς μεγάλης τοῦ Κράτους σφραγίδος.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Μαρτίου τοῦ 1844 ἔτους Μ. Χ. καὶ 18'. τῆς Ἡμετέρας Βασιλείας.

Ο Θ Ω Ν

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, ΑΝΔΡ. ΛΟΝΤΟΣ, ΔΡ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. ΜΕΛΑΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν καὶ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 22 τοῦ ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου τ. ε. νόμου περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑφεξῆς.

. ,

Ἄρθρον 14.

Γ'.

ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου.

1. Νὰ φυλάττῃ ἐν γένει τὰ δικαιώματα τῆς ἐξουσίας εἰς ἐκκλησιαστικάς ὑποθέσεις.

2. Νὰ προστατεύῃ ἰδιαιτέρως τὴν ἀνατολικὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν, ὑπερασπίζων τὰ δικαιώματα αὐτῆς ἐναντίον προσβολῶν τῆς ἀνεξαρτησίας της, σύμφωνα μὲ τοὺς θεμελιώδεις νόμους τοῦ Κράτους.

3. Νὰ ἐπιτηρῇ εἰς τὸ νὰ μὴ σχηματίζωνται νέαι θρησκευτικαὶ κοινότητες, ἢνευ προηγουμένης συναινέσεως τοῦ Βασιλέως, νὰ ἐνεργῇ τὰ κατὰ νόμους ἐναντίον τῶν διοργανισάντων ἢ τῶν ὑποστηρίζόντων τὰς τοιαύτας κοινωνίας, ἢ τῶν λαμβανόντων μέρος εἰς αὐτάς· ἂν δὲ ζητηθῇ ἡ βασιλικὴ συναινέσις πρὸς σύστασιν θρησκευτικῆς κοινωνίας, ὁ νομάρχης ὀφείλει νὰ ἐξετάζῃ τὸ θρησκευτικὸν δόγμα της, καὶ τὸν ἐσωτερικὸν διοργανισμόν της, καὶ νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν γνώμωμόν της.

4. Νά διαφυλάττῃ εἰς ἕκαστον πολίτην τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, καὶ νὰ ὑπερασπίζηται αὐτὸν ἐναντίον τῆς μισαλλοδοξίας καὶ τῆς θρησκομανίας.

5. Νά ἐπιτηρῇ εἰς τὸ νὰ μὴ ταραττήται ἡ εἰρήνη, οὔτε μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐν τῷ κράτει ὑπαρχουσῶν ἐκκλησιῶν, οὔτε ἐντὸς μιᾶς ἢ ἐκάστης αὐτῶν.

6. Νά ἐμποδίζῃ πάντα προσηλυτισμὸν καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐπέμβασιν κατὰ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.

7. Νά ἐπιτηρῇ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς, ἐπιτιμητικῆς δικαιοδοσίας ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὴν συνείδησιν ἢ τὴν ἐκπλήρῳσιν τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν καθηκόντων, συμφώνως μὲ τὰ δόγματα, καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν διοριζομένην ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν, νὰ διατηρῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐργασίας εἰς τὸ νὰ ἐξετάζῃ προηγουμένως καὶ ἐγκρίνῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, καθόσον δι' αὐτῶν διατάσσονται καταναγκαστικὰ μέτρα ἔχοντα ἐπιρροὴν εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ἢ πολιτικὰς τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας σχέσεις, καὶ τοιαῦτα εἶναι πρὸ πάντων οἱ ἀφορισμοί, καὶ νὰ ἐμποδίζῃ τοῦ νὰ ἐπιβάλλωνται διὰ τῆς βίας θρησκευτικαὶ διατάξεις.

8. Νά δέχεται καὶ νὰ ἐξετάζῃ τὰ παράπονα τῶν διοικουμένων περὶ καταχρήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας καὶ ν' ἀναφέρῃ περὶ αὐτῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν, διὰ τὰ περαιτέρω, καὶ νὰ προστατεύῃ τοὺς διοικουμένους διὰ νὰ μὴ ἐπιφορτίζωνται μὲ παραιήτους ἐκκλησιαστικοὺς φόρους καὶ συνεισφοράς.

9. Νά φροντίζῃ ἀρμοδίως εἰς τὸ νὰ ἐμποδίζηται πᾶσα μὴ ἐπιτετραμμένη παρέμβασις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν εἰς τὸν διοργανισμὸν καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν διδακτικῶν καταστημάτων.

10. Νά ἐφορᾷ εἰς τὸ νὰ μὴ δημοσιεύωνται καὶ εἰσάγωνται νέοι ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι καὶ κανονισμοί, ἢ διατάξεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, ἄνευ προηγουμένης ἐξετάσεως καὶ συγκατανεύσεως τῆς Κυβερνήσεως, καὶ νὰ ἀναφέρηται ὅσάκις ἡ τοιαύτη συγκατάνευσις ζητηθῇ.

11. Νά ἐπαγρυπνῇ εἰς τὸ νὰ φυλάττωνται ἀκριβῶς αἱ κατὰ τῆς ἀμέσου σχέσεως τοῦ κλήρου πρὸς ἐξωτερικὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς διατάξεις.

12. Νά ἐπιτηρῇ εἰς τὰς μόνον μὲ τὴν συγκατάνευσιν τοῦ Βασιλέως ἐπιτρεπομένης ἐκκλησιαστικὰς συνόδους, ἐὰν δὲν ᾔθελον διορισθῇ ἰδιαιτέροι ἐπ' αὐτῇ τούτῳ ἐπίτροποι· νὰ ἐμποδίζῃ δὲ τὰς ἄνευ ἀδείας τοῦ Βασιλέως συγκροτουμένας.

13. Νά ἐπιτηρῇ εἰς τὸ νὰ μὴ ἐκτείνεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία, εἰμὴ εἰς καθαρὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, οὔτε νὰ ἐνεργῇται παρὰ τὰς καθεστώσας ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις.

14. Νά ἐπαγρυπνῇ εἰς ὅσα ἐπιτάττουν οἱ νόμοι περὶ τῶν εἰσοδημάτων τῶν κληρικῶν, καὶ νὰ ἐμποδίζῃ τὰς περὶ τούτου καταχρήσεις.

ἐξοχόν εὐφυΐαν μαθητῶν καὶ νὰ γνωμοδοτῇ περὶ τῶν διορισθησομένων ὑπὲρ αὐτῶν χορηγημάτων.

27. Νὰ φροντίζῃ ἀρμοδίως περὶ συστάσεως βιβλιοθηκῶν κατὰ τὸν νομὸν, περὶ ἀνευρέσεως τῶν ἀπολεσθέντων καὶ διατηρήσεως τῶν ὑπαρχόντων ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνικῶν ἀριστουργημάτων, ἐμποδίζων καὶ τὴν ἐξαγωγήν αὐτῶν κατὰ τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα.

28. Νὰ ἐπιτηρῇ εἰς τὴν διαγωγήν καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῶν διδακτικῶν καταστημάτων τοῦ νομοῦ· ἔτι δὲ νὰ διορίζῃ, νὰ μεταθέτῃ, ἢ νὰ παύῃ τοὺς τοιοῦτους, καθ' ὅσον δι' ἰδιαιτέρων ὁρισμῶν ἀνετίθῃ εἰς τὸν νομάρχην ἢ ἐξουσία αὕτη· ἂν δὲ ἡ κυβέρνησις ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὁ νομάρχης ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς αὐτὴν τὴν περὶ τούτων πάντων γνωμοδότησίν του.

29. Νὰ ἐκτελῇ τὴν περὶ πειθαρχίας ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ νομῷ διδακτικοῦ προσωπικοῦ συμμορφούμενος μὲ τοὺς ὑπάρχοντας περὶ τούτου κανονισμούς· νὰ χορηγῇ κατὰ τὰς καθεστώσας διατάξεις τὰς ἀπαιτουμένας ἀδείας ἀπουσίας εἰς τὸ ῥηθὲν προσωπικόν, καθ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν καθηκόντων του· νὰ ἐπαγρυπνῇ δὲ εἰς τὸ νὰ τηρῶνται αἱ διατάξεις αὗται παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων ἀρχῶν, ἐὰν ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ἀδείας χορήγησις ὑπάγεται εἰς αὐτάς.

30. Νὰ φροντίζῃ ἀρμοδίως, διὰ νὰ ἀνεγείρωνται καὶ διατηρῶνται αἱ ἀναγκαῖαι οἰκοδομαὶ δι' ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα· ἂν δὲ ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἤθελε διαταχθῇ νὰ γίνῃ δι' ἐλαχιστηριασμοῦ ὁ νομάρχης ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν τήρησιν τῶν περὶ τούτου διατάξεων.

31. Νὰ ἐφορᾷ τὴν διοίκησιν καὶ χρῆσιν τῆς περιουσίας τῶν διδακτικῶν καταστημάτων ἐν γένει καὶ νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν συντήρησιν καὶ φύλαξιν αὐτῆς.

32. Νὰ προσέχῃ ἀκαταπαύστως εἰς τὰ περὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ ἰδιαιτέρως νὰ προσπαθῇ ὥστε ἕκαστος δῆμος νὰ συστήσῃ ὅσον τάχιστα ἰδιαίτερον σχολεῖον καὶ νὰ τὸ διατηρῇ εἰς καλὴν κατὰστασιν.

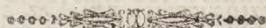
33. Νὰ ἐνεργῇ γενικὴν ἐπιθεώρησιν τῶν σχολείων τῆς περιφερείας τῆς δικαιοδοσίας του κατὰ τὴν διοικητικὴν περιοδεῖάν του.

.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1845.

Ο Ο Ω Ν

Ὁ ὑπουργὸς
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ διοργανισμοῦ τῶν ὑπουργείων.

ΟΘΩΝ

κτλ. κτλ. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπουργείων προσδιορίζεται ὡς ἐφεξῆς·

α.) Τὸ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

β.) Τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

γ.) Τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν.

δ.) Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

ε.) Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

ς.) Τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

ζ.) Τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἐκάστου ὑπουργείου προϊσταται εἰς ὑπουργός· δύναται μ' ὅλον τοῦτο ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς νὰ διευθύνῃ συγχρόνως πλείοτερὰ ὑπουργεῖα.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία τῶν ὑπουργείων διαιρουμένη εἰς τμήματα, ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ἔχοντος ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του τὸ ἀκόλουθον προσωπικόν.

Ἕνα Γενικὸν Γραμματέα.

Τμηματάρχας Α΄ καὶ Β΄ τάξεως.

Γραμματεῖς Α΄ καὶ Β΄ τάξεως.

Γραφεῖς Α΄ Β΄ καὶ Γ΄ τάξεως.

Κλητῆρας Α΄ καὶ Β΄ τάξεως.

Ὁ διορισμὸς τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως συνεπάγει τὴν ἐλάττωσιν ἐνὸς τῶν τμηματάρχων, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα ἀναδέχεται αὐτός.

Ἄρθρ. 4. Οἱ Γραφεῖς καὶ οἱ κλητῆρες διορίζονται παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 5. Ὅταν εἰς ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ διοριζομένων ὑπαλλήλων διετηρήθῃ ὑπηρετήσας διαρκῶς ἐν τῷ ὑπουργείῳ δύο κατὰ συνέχειαν ἔτη, δὲν δύναται νὰ ἀπολυθῇ, εἰμὴ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 6. Οὐδεὶς ὑπάλληλος δύναται νὰ διορισθῇ ἢ προαχθῇ εἰς θέσιν ἀνωτέραν, εἰς ἣν διορίζει ὁ ὑπουργὸς ἐξ ἰδίας ἀρμοδιότητος, ἂν δὲν ὑπηρετήσῃ τοῦλάχιστον δύο ἔτη εἰς τὴν ἀμέσως κατωτέραν, μετὰξὺ δὲ τῶν ὁμοιοβάθμων προτιμᾶται ὁ ἰκανώτερος, ἠθικώτερος καὶ ἐπιμελέστερος.

.....

Ἄρθρ. 11. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως σύγκειται ἀπὸ

Δύο Τμηματάρχας.

Τρεῖς Γραμματεῖς Α΄ καὶ Β΄ τάξεως.

Τρεῖς γραφεῖς Α'. Β' καὶ Γ'. τάξεως, καὶ
Δύο κλητῆρας.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Ἄρθρ. 16. Οἱ μισθοὶ τῶν ὑπουργῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς ὑπουργείοις
προσδιορίζονται ὡς ἐφεξῆς·

Ὁ τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου κατὰ μῆνα δρ.	1200.
Ὁ τοῦ ὑπουργοῦ	800.
Ὁ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως	400.
Ὁ τοῦ Τμηματάρχου Α'. τάξεως	300.
» » » Β'. »	250.
Ὁ τοῦ Γραμματέως Α'. τάξεως	200.
» » » Β'. »	160.
Ὁ τοῦ γραφέως Α'. »	100.
» » » Β'. »	80.
» » » Γ'. »	60.
Ὁ τοῦ κλητῆρος Α'. »	60.
» » » Β'. »	50.

Ἄρθρ. 17. Ἡ διαίρεσις τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπουργείων,
ὡς καὶ ἡ ἀρμοδιότης καὶ τὰ καθήκοντα ἐκάστου τῶν ἐν αὐτοῖς ὑπαλ-
λήλων, θέλουν κανονισθῇ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος καὶ θέλουν δη-
μοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 18. Ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε διδόμενοι βαθμοὶ διευθυντοῦ, ὑπουρ-
γικοῦ συμβούλου καὶ ὑπουργικοῦ παρέδρου παύουν, ἀφ' ἧς ἡμέρας διορ-
γανισθῇ καὶ διορισθῇ τὸ προσωπικὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόν-
τος νόμου.

Ἄρθρ. 19. Ὅλαι αἱ εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀντιβαίνουσαι διατάξεις
τῶν ἀπὸ 3/15 Ἀπριλίου 1833 καὶ ἐπομένων Διαταγμάτων ἀκυροῦνται.

Οἱ ἡμέτεροι ὑπουργοὶ τοῦ Κράτους θέλουσιν ἐκτελέσει τὸν παρόν-
τα Νόμον, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀνήκει, δημοσιευθεσόμενον διὰ τῆς
Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ, ΚΙΤΖΟΣ ΤΣΑΒΕΛΑΣ, Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, Ν. ΠΟΝΗ-
ΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ Μεγάλη Σφραγὶς τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουνίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Διὰ τὴν διατράνωσιν ἔτι μᾶλλον, καὶ καταστήσωμεν καὶ διὰ ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς λαμπροτέραν τὴν ἀξιωμαχόμενον πρᾶξιν τῆς καὶ κανονικῶς γενομένης ἀναγνωρίσεως τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ πρὶν ἢ ὁρισθῶσι καὶ νομοθετικῶς κατὰ τὴν προσεχῆ βουλευτικὴν σύνοδον τὰ τὴν διοίκησιν αὐτῆς ἀφορῶντα διὰ νέου καταστατικοῦ. Κατὰ πρότασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Βασιλείου, καὶ κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Α'. Τὴν 20 τοῦ παρόντος μηνὸς, ἡμέραν Κυριακὴν, θέλει ἐπιτελεσθῇ ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ καθ' ὅλας τὰς πρωτεύουσας ἐκκλησίας τῶν ἐν τῷ Ἡμετέρῳ Βασιλείῳ πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων· καὶ θέλει ψαλμὸς δοξολογία πρὸς τὸν Ὑψίστον ἐπὶ τῇ λαμπρᾷ τῆς κανονικῆς ἀναγνωρίσεως πράξει, ὅπως αὕτη καταστῇ οὕτω πάνδημος καθ' ὅλον τὸ Ἡμέτερον Κράτος.

Β'. Ὁ Ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, παραγγέλλεται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 11 Αὐγούστου 1850.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

ἡ Βασίλισσα.

Α Μ Α Λ Ι Α.

Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΤΟΜΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ

Τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Σωτήρος χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ πεντηκοστῷ, ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ, Ἰνδικτιῶνος Η'. περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος Ἀμήν.

† Ὁ δεσπότης τῶν ἀπάντων καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῇ νυκτί, ἣ παρεδίδετο, διατιθέμενος τοῖς ἱεροῖς αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ

Ἀποστόλεις τὴν κινήν αὐτοῦ καὶ χαρακτηριστικὴν τῶν χριστιανῶν ἐντολήν, τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην, « οὐ δύναται, ἔφη, τὸ κλῆμα καρπὸν φέρειν ἀφ' αὐτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ. » Καὶ ἀντιλαμβανόμενος τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας, αὐτὸς πάλιν ὁ Πάνσοφος διδάσκαλος ἡμῶν ἠρμήνευσε τρανῶς, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ἡ ἀμπελος ἡ ἀληθινή, εἰς ἣν ἐντέλλεται ἅπαντας ἡμᾶς μένειν. « Μείνατέ ἐν ἐμοί. » Ἐντεῦθεν ἐν τῷ Χριστιανικῷ ὀρθοδόξῳ πληρώματι ἡ ὑμνουμένη ἐκείνη, καὶ τοσοῦτον φιλοτίμως σπουδαζομένη ὑπὸ τε τῶν θείων ἀποστόλων καὶ τῶν σεπτῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ καθ' ἐκάστην ἐν ταῖς δεήσεσι τῶν πιστῶν θερμῶς ἐξαιτουμένη ΕΝΟΘΗΣ. « Μείνατε ἐν ἐμοί. » Εἰς γὰρ Κύριος, ὃ λατρεύομεν· μία πίστις, ἣν παρελάβομεν, καὶ ἐν βάπτισμα, ὃ βεβαπτίσμεθα. Ταῦτά εἰσιν αἱ συνῆκαι τῆς μιᾶς, ἀληθοῦς Ποίμνης τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ, ἥτοι τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ποιμαινομένης ὑπὸ πολυπληθῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, ἀγραυλούντων καὶ φυλασσόντων φυλακὰς ἐν τῇ νυκτὶ τοῦ πλάνου τοῦτου βίου, ἐπὶ μιᾷ ἐλπίδι, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθημεν ἅπαντες. Ἀλλ' ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἅπασαν τὴν κτίσιν συνέχει ἐν θαυμασίᾳ ἀλλήλουχίᾳ καὶ τάξει διέπουσα, οὕτω καὶ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ἐκκλησίαν, ἠυδόκησε τῇ αὐτῇ ἁρμονίᾳ οἰκονομεῖσθαι, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα, τὸ θέμενον τοὺς μὲν Ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφῆτας, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, ὥσπερ διὰ τῆς τῶν θείων Ἀποστόλων χειροθεσίας ἀνέδειξεν ἐν τῇ διακονίᾳ τῆς Πίστεως, τοὺς μὲν Ἐπισκόπους, τοὺς δὲ Πρεσβυτέρους, τοὺς δὲ διδασκάλους. Οὕτω τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, καὶ διὰ τῆς ἀποφάνσεως τῶν Οἰκουμενικῶν Ἀγίων Συνόδων ἐκανόνισεν ἐν τῇ οἰκονομίᾳ τῆς ΕΝΟΘΗΤΟΣ τοὺς μὲν Πατριάρχας, τοὺς δὲ Ἀρχιεπισκόπους καὶ Μητροπολίτας, τοὺς δὲ Ἀρχιεπισβυτέρους καὶ Ἀρχidiaκόνους κτλ. Οὗτοι δὲ πάντες, εἴτε ὁμότιμοι ἐν ἀδελφικῇ ὑπαλληλίᾳ, εἴτε ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ὡς, « ἡγουμένοις, » κατὰ τὴν διακονίαν, ἣν ἕκαστος ἔλαχον, ἔχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως καὶ τὴν αὐτὴν ἀποστολικὴν κατὰ τοὺς κανόνας χειροτονίαν, ὡς μέλη ὑπουργικὰ συναρμολογούμενοι εἰς ἓν σῶμα Χριστοῦ, ὅπου γῆς ἂν ᾧσιν, ἓνα Ναὸν ἅγιον καταρτίζουσι, καὶ συνδεδόμενοι τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης, ἅν κεχωρισμένοι καὶ ἀφρησθηκότες δοκῶσι κατὰ τὰς τοῦ κοινωνικοῦ βίου χρεῖας τε καὶ περιπετείας τῶν πολιτευμάτων, ἀδιάστατοι καὶ ἀχώριστοί εἰσιν ἐν τῇ τῆς Ἐκκλησίας ΕΝΟΤΗΤΙ. Ἐπὶ ταύτῃ τῇ βάσει ἀνέκαθεν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἥτοι αἱ σεπταὶ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, ὡς γε πρὸς τὴν τοῦ βιωτικοῦ πολιτεύματος καιρικὴν χρεῖαν ἀφορῶσαι, ἡ ἐχώρισαν ἡ συνῆψαν ἐπαρχίας ἐκκλησιαστικάς, καὶ ἡ ἄλλοις ὑπέταξαν, ἡ αὐτοκεφάλους ἀνέδειξαν αὐτάς, τῆς ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ κοινωνικῇ τάξει ἐνόητος ἀλωβήτου διαμενούσης· ἐπεὶ τοίνυν καὶ τινες τῶν ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κυριαρχίαν τοῦ Πατριαρχικοῦ, Ἀποστολικοῦ, Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀγιώταται Μητροπόλεις, καὶ Ἀρχιεπισκοπαὶ καὶ Ἐπισκοπαὶ, αἱ ἀπαρτίζουσαι σήμερον τὸ θεόσωστον, καὶ θεοστήρικτον

θοδόξους τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διατηρῆται κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα τῆς Καθολικῆς, Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὀφείλει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μνημονεύειν ἐν τοῖς ἱεροῖς Διπτύχοις τοῦ τε κατὰ καιρὸν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν λοιπῶν τριῶν Πατριαρχῶν κατὰ ἄξιν, καθὼς καὶ πάσης ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων, λαμβάνειν δὲ, ὡς ἂν χεῖρ ἡ, καὶ τὸ Ἅγιον Μῦρον παρὰ τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. Κατὰ δὲ τὰς κανονικὰς καὶ πατροπαράδοτους διατυπώσεις, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀναγορευόμενος ὀφείλει ἐπιστέλλειν τὰ ἀναγκαῖα συνοδικὰ γράμματα πρὸς τε τὸν Οἰκουμενικὸν καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καθὼς καὶ οὗτοι ἀναγορευόμενοι τὸ αὐτὸ ποιήσουσιν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς συμπύπτουσιν ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι, τοῖς δεομένοις συσκέψεως καὶ συμπράξεως πρὸς κρείττονα οἰκονομίαν καὶ στηριγμὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἤρρεσεν, ἵνα ἡ μὲν ἐν Ἑλλάδι Ἱερὰ Σύνοδος ἀναφέρηται πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Ἱερὰν Σύνοδον· ὁ δὲ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου παρέχῃ προθύμως τὴν ἑαυτοῦ σύμπραξιν ἀνακοινῶν τὰ δέοντα πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὰ δὲ πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν, ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀφορῶντα, ὅσα φερόμενα εἶπεν τὰ περὶ ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας Ἀρχιερέων, περὶ ἀριθμοὶ αὐτῶν καὶ ὀνομασίας τῶν θρόνων αὐτῶν, περὶ χειροτονίας ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων, περὶ γάμου καὶ διαζυγίου, περὶ διοικήσεως Μοναστηρίων, περὶ εὐταξίας καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου, περὶ ἀποδοκιμασίας ἀντιθρησκευτικῶν βιβλίων, ταῦτα πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα κληρονομήσουσιν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ συνοδικῆς πράξεως, μὴ ἀντιβαινούσης τὸ παράπαν τοῖς ἱεροῖς κανόσι τῶν ἁγίων καὶ ἱερῶν Συνόδων, καὶ τοῖς πατροπαράδοτοις ἔθιμοις, καὶ ταῖς διατυπώσεσι τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐπ' αὐτοῖς οὖν τοῖς ὅροις, αὕτη ἡ ἀρχὴθεν καλλιγόνος Μητήρ, ἡ ὡς Ἀμπελος εὐθηνούσα ἐν τοῖς κλίτεσι τοῦ οἴκου Κυρίου, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι συνοδικῶς ἀποφαινομένη, ἀναγορεύει καὶ κηρύττει τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν αὐτοκέφαλον, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ Σύνοδον ἀδελφὴν ἐν Πνεύματι ἑαυτῆς τε καὶ πάσης ἄλλης ἀνά μέρος ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας· ἔτι ἀναγνωρίζει πλήρη καὶ κυρίαν Ἀποστολικὴν, τὴν ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων γινομένην χειροτονίαν, ἣν ἔλαβον ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ Ἀποστολικοῦ Οἰκουμενικοῦ τούτου Θρόνου, ἡ καὶ ἀφ' ἑτέρου Ἀποστολικοῦ Θρόνου, ἡ καὶ Συνόδων αὐτοκεφάλων, τῶν ἐν τῷ Ὁρθοδόξῳ πληρώματι· ἔτι δὲ κατέχει πλήρη, κυρίαν καὶ Ἀποστολικὴν πᾶσιν χειροθεσίαν αὐτῶν, καὶ πᾶσιν ἱερὰν τελετὴν νομίμως τελουμένην, καὶ τοιαύτην ἀξιοῖ κατέχεσθαι καὶ παρὰ πάντων τῶν Ὁρθοδόξων. Ταῦτα ὥρισεν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὁρθόδοξος Ἱερὰ Σύνοδος, εὐχομένη

ἀπλέτῳ πόθῳ καὶ δικπύρῳ ἀγάπῃ τῇ φίλῃ αὐτῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφῇ, στηριγμὸν ἐν τῇ Πίστει καὶ ἐν τῇ ἐνότητι, προκοπὴν ἐν τοῖς παραγγέλμασι τοῦ Κυρίου, καὶ ἄγρυπνον προσοχὴν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον διδασκαλίαν τοῦ Ποιμνίου, εἰς ὃ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπέστησε ποιμαίνειν, ὅπως ἂν εἰπῶσι καὶ οἱ ἀντικείμενοι τῇ εὐσεβείᾳ, « Τίς αὕτη ἡ ἐκκύπτουσα ὥσει ὄρθρος, καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος, θάμβος ὡς τεταγμέναι ; Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρωθεν, καὶ τὸ μεσότηχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, δώῃ ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις πάντοτε, χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς τοῦ Πρώτου καὶ μεγάλου Ἁγίου Ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαι τῆς Παναχράντου Αὐτοῦ Μητρὸς, τῆς ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας, τοῦ τιμίου Ἐνδόξου Προφῆτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, Πανευφύμων, Θεοκηρύκων καὶ Πνευματοφόρων Ἀποστόλων, τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν καὶ πάντων τῶν Ἁγίων Ἀμήν.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αἰων. Ἰουνίου κθ'.

† Ἀνθιμος ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀποφαίνεται.

† Πρώην Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντῖος Α΄ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Πρώην Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντῖος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Πρώην Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Πρώην Κωνσταντινουπόλεως Γερμανὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Πρώην Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθιμος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Κύριλλος ἐλέφ Θεοῦ Πατριάρχης τῆς Ἀγίας πόλεως Ἱεροσολύμων ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ συναποφαίνεται.

† Ὁ Καισαρείας Παῖσιος.

† Ὁ Ἐφέσου Ἀνθιμος.

† Ὁ Ἡρακλείας Πανάρετος.

† Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ σεβ. γέροντος ἁγίου Χαλκηδόνος Κυρίου Ἱεροθέου.

† Ὁ Δέρκων Νεόφυτος.

† Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διδυμοτεῖχου Μελέτιος.

† Ὁ Νεοκαισαρείας Λεόντιος.

† Ὁ Κρήτης Χρύσανθος.

† Ὁ Σεβρίων Ἰάκωβος.

† Ὁ Βιζύης Γρηγόριος.

† Ὁ Σωζοπόλεως Προκόπιος.

† Ὁ πρώην Μεσημβρίας Σαμουήλ.

† Ὁ Σταυρουπόλεως Κωνσταντῖος.

Ἐγγραφον τοῦ Π. Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τὴν Ἱερὰν
Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπὶ τῆς αἰσίας ταύτης εὐκαιρίας, καθ' ἣν ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ
Μεγάλη Ἐκκλησία, εὐλογοῦσα ἡδὴ τὸ αὐτόνομον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλη-
σίας, ἐνστερνίζεται ταύτην κανονικῶς ὡς ἀδελφὴν περιέγαστον, χρέος
ἡγήθημεν ἱερὸν, ἵνα προοιμιάσωμεν τῶν πνευματικῶν σχέσεων τὴν
ἐπανάληψιν, δι' ὑπομνήσεων φιλαδέλφων, ἀποτεινομένων ὁλως εἰς τὴν
ἀκραιφνῇ συντήρησιν τῶν ἱερῶν κανόνων τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως.

Τοιοῦτον ἔγγραφον περικλείεται ὧδε ἀπευθυνόμενον πρὸς ἅσας
τὴν κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος Ἱεραρχίαν καὶ τὰς λοιπὰς Ὀρθοδόξους
κλάσεις, ὅπερ ἐπιθυμοῦντες νὰ κυκλοφορήσῃ ἐπιτυχῶς, συνιστῶμεν τὴν
διάδοσιν τούτου τῇ προνοητικῇ ἐπιμελείᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Δραττόμεθα δὲ καὶ ταύτης τῆς ἀφορμῆς, ἵνα παραστήσωμεν, οἷον
κατ' ὀφειλὴν ποιούμεθα λόγου ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας ἀπάντων
γενικῶς τῶν ὀρθοδόξων ἐπίσης ἡμῖν τέκνων περιποθήτων. Τῇ δὲ Ἱερᾷ
Συνόδῳ ἀπονέμοντες ἀσπασμοὺς ἐγκαρδίους, ἐπικαλούμεθα ἐπ' αὐτῇ
ἄνωθεν ἄφθονον ὄμβρον εἰρήνης καὶ χάριτος παρὰ Θεοῦ ἡμῶν Κυρίου
Παντοκράτορος.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθιμος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.
Τῇ ᾠ. Ἰουλίου αἰων.

Απὸ τῶν Πατριαρχείων Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀρ. Πρωτ. 7948.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου.

Ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων φροντίδων τοῦ Μεγαλειωτάτου Βασιλέως
ἡμῶν ὑπὲρ τῆς εὐμερείας τοῦ πιστοῦ λαοῦ Αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς εὐκλείας
τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, μίᾳ ὑπῆρχε καὶ ἡ ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας
τοῦ Θεοφρουρήτου Κράτους τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος διηνέκης μέριμνα.
Ἐκ τῶν προσφιλεστέρων δὲ τῇ Α. Μ. Βασιλικῶν ἔργων θεωρῶν τὴν καὶ
κατὰ τοὺς Ἱερὰς Κανόνας ἀναγνώρισιν τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τε τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ ὑπὸ
πάσης ἄλλης αὐτοκεφάλου ὁμοδόξου Ἐκκλησίας, προσφύρου ἐδράζατο
ἀφορμῆς, τῆς ἐπιθυμίας, ἣν ἀρτίως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὡς πιστὸς διεργα-
γεὺς παντὸς τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος, ἐξέφρασεν εἰς τὴν Βασι-

λικήν Κυβέρνησιν, τῇ 30 Μαΐου Τ. Ε. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17861 ἐπιστή-
μου Συνδικτικῆς πράξεως. Ὅθεν, τῇ Βασιλικῇ Αὐτοῦ ἐπινεύσει, διὰ τῆς
ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας διευθυνομένης παρ' ἡμῶν
αὐτῶν, καὶ διὰ τῆς ἰδιαίτερας ἀποστολῆς ἐκείσε τοῦ Ἀρχιμανδρίτου
Μισαήλ Ἀποστολίδου, ἐγένετο αἰσίως ἡ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἔρ-
γου περαίωσις, ἣν κατ' εὐχὴν ἤδη συνετελεσθεῖσαν, γνωστοποιούμεν διὰ
τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἀποστέλλοντες πρὸς αὐτὴν συγ-
χρόνως, ἔγκλειστα ὧδε, τὰ ἐξῆς ἐν πρωτοτύπῳ ἔγγραφα.

Α. Τόμον Συνδικτὸν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς
Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης κατὰ μῆνα Ἰούνιον (τοῦ παρόντος ἔτους,
γεγραμμένον ἐν μεμβράναις) δι' οὗ ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία
ἀναγνωρίζει κανονικῶς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος Ἀὐτοκεφά-
λον, καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον Ἀδελφὴν ἐν Πνεύματι, ἑαυ-
τῆς τε καὶ πάσης ἄλλης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔχουσιν πάσας τὰς
» προνομίας τῶν ἀρχηγῶν τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. »

Β. Ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου,
πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου, αὐτῶς περιάγαστον Ἀδελφὴν τῆς
Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας » Ἐν τῇ ἐπιστολῇ δὲ ταύτῃ ἐπισυ-
νάπτεται Πατριαρχικὸν Συνδικτὸν ἔγγραφον πρὸς ἅπασαν τὴν καθ' ἡ-
μᾶς Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι
Ὀρθοδόξους, καὶ

Γ. Συγχαρητήριον Ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου
Ἱεροσολύμων πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου αὐτῶς ἐν Χριστῷ
ἀδελφὴν. » Θέλομεν δὲ σπεύσει νὰ συνεννοηθῶμεν μεθ' ὑμῶν καὶ ἐτοι-
μάσωμεν σύμφωνα τοῖς παρ' ἡμῖν καθεστῶσι τοὺς πρὸς τοῦτο ἀπαιτου-
μένους νόμους. Ἀξιούμεν ἐν τοσούτῳ ἵνα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος πέμψῃ μὲν
πρὸς ἡμᾶς ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν ὑπὸ τ' ἀνωτέρῳ Στοιχ. Β. καὶ Γ.
ἔγγραφων, ἐπιστρέψῃ δὲ αὐτὸν τὸν ἐν μεμβράναις Συνδικτὸν Τόμον
(ἀφ' οὗ χρητήσῃ τούτου ἀντίγραφον) ἵνα κατατεθῇ εἰς τὰ χαρτοφυλάκια
τῆς Κυβερνήσεως.

Εὐχαριστοῦντες ὡς εἰκὸς, τῷ Κυρίῳ καὶ εὐγνωμονοῦντες ἀπείρως τῇ
Α.Μ. τῇ Φιλοχρίστῳ ἡμῶν Βασιλεῖ ἐν ᾧ, καὶ δι' οὗ ἐξετελέσθη τὸ μέ-
γα καὶ σπουδαιότατον ἔργον τῆς καὶ Κανονικῶς γενομένης ἀναγνωρί-
σεως τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐπαναλήψεως
τῶν κανονικῶν σχέσεων αὐτῆς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης
καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καταπαύομεν ὧδε
τὸν λόγον, συγχαίροντες ἐπὶ τούτοις ἅπασι τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ παντὶ
τῷ χριστεπώνυμῳ πληρώματι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1850.

Ὁ Ὑπουργός

Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ διοργανισμοῦ τοῦ ἐν Τήνῳ Ἱεροῦ Καταστήματος τῆς Εὐαγγελιστρίας.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ κλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ Ἡμέτερα Διατάγματα 29 Ἰουνίου 1836 καὶ 16 Νοεμβρίου 1843, καὶ προτιθέμενοι νὰ διοργανίσωμεν ἐπὶ τὸ βέλτιον τὰ πράγματα τοῦ ἐν Τήνῳ Ἱεροῦ καταστήματος τῆς Εὐαγγελιστρίας, κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Διοργανισμὸς τοῦ ἐν Τήνῳ Ἱεροῦ καταστήματος τῆς Εὐαγγελιστρίας.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐν Τήνῳ Ἱερὸς Ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας αὐτοῦ, καθὼς Δημοσίου καταστήματος, κεῖται ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις διατάττει ἀρμοδίως τὰ περὶ τῆς διοικήσεώς του.

2. Ἡ διοίκησις αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς Ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ἐκ τριῶν μὲν τακτικῶν, δύο δὲ ἀναπληρωτικῶν μελῶν, τὰ ὅποια, ἐκ διπλοῦ ἀριθμοῦ ὑποψηφίων προτεινομένων παρὰ τοῦ Ἐπάρχου, ἐκλέγει καὶ διορίζει ἡ Κυβέρνησις.

Πρὶν ἢ ταῦτα ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, ὁμνύουσιν ἐνώπιον τοῦ Ἐπάρχου, καὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου Ἱεροῦ Ναοῦ, τὸν νενομισμένον ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας.

3. Τὰ τακτικὰ μέλη ἐνεργοῦσιν ὅλας τὰς ὑποθέσεις τοῦ καταστήματος, τὰ δὲ ἀναπληρωτικὰ λαμβάνουσιν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, μόνον ἐν περιπτώσει ἀπουσίας, ἀσθενείας, ἢ ἀποβιώσεώς τινος ἐνεργεία μέλους· πρὸς δὲ, καὶ ὅσας ἢ θελον προσκληθῇ παρὰ τῶν τακτικῶν μελῶν, ἵνα συμπράξωσι μετ' αὐτῶν ἐν σπουδαίαις περιπτώσεσι.

4. Ἡ ὑπηρεσία τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἀμισθος· ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς εἶναι διετής.

5. Τὰ κατὰ τὴν διετίαν διοριζόμενα νέα μέλη, ἀρχονται τῶν ἔργων αὐτῶν κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους. Τὰ μέλη τῆς ληξάσης περιόδου, εἰς ἐξέτελεσαν πιστῶς καὶ μετὰ ζήλου τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐκ νέου.

6. Τὸ κατὰστημα ἔχει Γραμματέα, μεμαρτυρημένον ἐπὶ ἰκανότητι καὶ χρηστοθείᾳ, καὶ διοριζόμενον ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Οὗτος λαμβάνει τὸν εἰς τὴν θέσιν ταύτην προσδιορισμένον μισθόν, κατὰ μῆνα, ἐκ τοῦ Ταμείου τοῦ καταστήματος.

Πρὶν ἢ ἀρχίσῃ τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας του ὁμνύει ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἐπάρχου καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸν τῆς ὑπηρεσίας ὅρκον· καὶ εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, τὸ σύνολον τῶν ὁποίων εἶναι ἀκρίβεια περὶ τὰ λογιστικά, ἔγκαιρος καὶ τακτικὴ ἐκτέλεσις ὅλων τῶν γραφικῶν ἐργασιῶν, καὶ ἰδίως τῶν εἰς τὰ

ε) Κρατεῖ τὰ ἀναγκαῖα βιβλία πρὸς ἐγγραφήν τῶν τε προτόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ καταστήματος, καὶ πρὸς ἐξέλεγχον τῆς διαχειρίσεως. Ἐκδίδει διπλότυπα ἀποδεικτικά ἐξ ἐπίτηδες ἐντύπου βιβλίου, διὰ πᾶσιν χρηματικὴν προσφορὰν ἢ δι' οἰονδήποτε ἀνάθημα, τὰ ὁποῖα ὑπογράφει μετὰ τοῦ Γραμματέως τὸ κατὰ καιρὸν ἐπιφορτισμένον τὰ ταμικὰ χρεὴ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς. Καὶ ἐξοδεύει, κατὰ τὸν ἐγκεκριμένον ἐτήσιον προϋπολογισμόν ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν ἐνταλμάτων, ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου κατὰ μῆνα ἐκδιδομένων, καὶ κατὰ τὰς δοθησομένας εἰς αὐτὴν ὁδηγίας καθόσον ἀφοῖ ἃ τὰ ἐλέη, τὰ πρόχειρα βοηθήματα καὶ τ' ἄλλα μικρὰ ἀναλώματα.

Τὰ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς κρατούμενα κατὰστιχα καὶ βιβλία, πρὶν ἢ γένησις αὐτὰ ἐγγραφῇ, μονογραφοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου. Ταῦτα δὲ εἰσὶ τὰ ἐξῆς.

1. Τὸ καθημερινόν.
2. Τὸ καθολικόν.
3. Τὸ τῶν διπλοτύπων.
4. Τὸ τῶν ἀναθημάτων.
5. Τὸ τῶν δανείων.
6. Τὸ τῆς ληψοδοσίας τοῦ νεωκάρου καὶ τοῦ κανδηλάπτου διὰ τὸ πρὸς τὴν φωταγωγίαν τοῦ Ναοῦ ἔλαιον.
7. Τὸ τῆς ληψοδοσίας τοῦ κηροποιοῦ διὰ τὸν κηρὸν.
8. Τὸ κτηματολόγιον.
9. Τὸ τῆς ἀποσκευῆς τοῦ καταστήματος τῆς τε Ἱερᾶς καὶ τῆς κοινῆς.
10. Τὸ πρωτόκολλον τῶν εἰσερχομένων καὶ τῶν ἐξερχομένων ἐγγράφων.

Καὶ ὁ, τι ἄλλο κριθῇ ἀναγκαῖον.

ς') Ἐπαγρυπνεῖ πάντοτε, μάλιστα δὲ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πανηγύρεων τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἵνα μὴ γίνηται παρὰ τινος τῶν ἐν τῷ Ναῷ ὑπηρετούντων νοσηρισμὸς χρηματικῶν προσφορῶν ἢ ἀναθημάτων.

ζ) Φροντίζει περὶ τῆς καλλιεργείας καὶ φυτουργίας τῶν ἀγρῶν, τῶν ἀμπελώνων καὶ τῶν περιβολίων, ὅποταν δὲ τύχωσιν ὄντα ἐνοικιασμένα πολυετῶς· καθὼς ἐπίσης φροντίζει καὶ περὶ τῆς περιποιήσεως καὶ συντηρήσεως τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν ἀποθηκῶν, ἐὰν ἢ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενη δαπάνη δὲν συμφωνηθῇ διὰ τοῦ ἐνοικιαστηρίου εἰς βᾶρος τῶν ἐνοικιαστῶν.

η) Ἐκθέτει εἰς μειοδοσίαν δημοσίᾳ, πᾶσαν ἐργασίαν ἐπισκευῆς, ἀπαιτούσης δαπάνην ἀνωτέραν τῶν ἑκατὸν (100) δραχμῶν, ὅποταν εὐρίσκωνται πολλοὶ νὰ ἐπιχειρήσωσι τὸ ἔργον, καὶ ὅποταν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ δὲν ἀπαιτῆται εἰδικὴ ἱκανότης.

θ) Συντάττει κατὰ τὸ φθινόπωρον ἐκάστου ἔτους τὸν κατάλογον τῶν εἰς τὰς πανηγύρεις τοῦ ἰδίου ἐνιαυτοῦ γενομένων ἀπὸ εὐσεβεῖς ἀ-

ναθημάτων, δικατέλλουσα τὰ τε χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἀπὸ τὰ ἐξ ἐρίου, ἢ ἐκ μετάξης ἢ ἐκ βάμβακος ὑφάσματα, καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὸν Ἐπαρχον διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ τῆς ἐκτιμῆσεως, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἐκτελεσθῶσι τὰ τῆς δημοπρασίας.

Ἐὰν δὲ μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἀναθημάτων ὑπάρχωσιν τινὰ, τὰ ὅποια οἱ δωρηταὶ ρητῶς προσδιώρισαν διὰ τὸν καλλωπισμὸν τοῦ Ναοῦ, ἢ ἄλλα τῶν ὁποίων, ὡς ἐκ τοῦ εἶδους καὶ τοῦ σχήματος τῆς κατασκευῆς τῶν, δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἐν δημοπρασίᾳ ἔλθῃσι, τούτων τὰ μὲν πρῶτα θέλουσι τηρεῖσθαι εἰς τὸ σκευοφυλάκιον τοῦ Ναοῦ, ἵνα χρησιμεύσωσι πρὸς ὃν ἀφιερύθησαν σκοπὸν· τὰ δὲ δεύτερα, ὡς μὴ δυνάμενα νὰ προσδιορισθῶσι δι' ἄλλην εἰρήν διὰ ἱερὰν χρῆσιν, θέλουσι παραχωρεῖσθαι ἐγκρίσει τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς εἰς ἐκκλησίας, ἐπὶ τῇ ἐκτιμῇ μόνῃς τῆς ὕλης παρ' ἐνόρκων ἐκτιμητῶν γενησομένη τακτικῶς.

1) Συμπαρευρίσκεται εἰς πᾶσιν δημοπρασίαν κινητῶν ἢ ἀκινήτων, ἐνεργουμένην παρὰ τῆς Διοικητικῆς καὶ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς διὰ λογαριασμὸν τοῦ καταστήματος καὶ συνυπογράφει μετὰ τοῦ Νομάρχου, ἢ τοῦ Ἐπαρχου, καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Εὐφόρου τὰ Πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας.

Ἐὰν δὲ ποτε κριθῇ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ καταστήματος, τὸ νὰ ἐνεργηθῇ δημοπρασία ἀλλαγῇ ἐκτὸς τῆς Τήνου, ἢ Ἐπιτροπῇ παρίσταται ἐν τῇ δημοπρασίᾳ δι' ἐνὸς τῶν μελῶν, ἢ δι' ἀντιπροσώπου αὐτῆς.

α) Προσέχει νὰ μὴ μένωσιν ἀργὰ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ καταστήματος χρηματικὰ κεφάλαια, πλεόν τῶν ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ τὰς ἐγνωσμένας καὶ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὠρισμένας ἀνάγκας αὐτοῦ. Ἀλλὰ νὰ κατατίθενται τὰ περιττεύοντα διὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, εἴτε μεταποιούμενα εἰς μετοχάς, εἴτε κατατιθέμενα εἰς αὐτὴν τὴν Τράπεζαν ὡς δάνεια ἐπὶ τόκῳ.

β) Διορίζει, ἐγκρίσει τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἐπιμελητὰς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, οἵτινες ἐνεργοῦσιν ἀμισθὶ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ καταστήματος, τῇ συνδρομῇ καὶ προστασίᾳ τῶν κατὰ τὸν μὲν Κυβερνητικῶν Ἀρχῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους, τῶν Προξενικῶν δὲ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας.

γ) Δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἐπιχειρῇ οἰκοδομὴν, ἢ ἐπισκεύασιν, τῆς ὁποίας ἡ δαπάνη ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν ἑκατὸν (100) δραχμῶν, πρὶν ἢ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν τὸ τεχνικὸν διάγραμμα καὶ τὸν τακτικὸν προϋπολογισμὸν τῆς δαπάνης, καὶ λάβῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην ἐγκρίσιν.

Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὴν νὰ ἐνεργῇ οἰκοθεν ἀγοράσεις ἀκινήτων, μὴ προηγηθείσης α) τῆς τεχνικῆς καταμετρήσεως, τῆς διαγραφῆς καὶ τῆς ἐκτιμῆσεως παρ' ἐνόρκων ἐκτιμητῶν, καὶ β) τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

ιδ) Εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν οὐ μόνον τὸ νὰ λαμβάνῃ δάνεια εἰς βῆρος τοῦ καταστήματος, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ δανείζῃ τὰ

χρήματα αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις.

ιέ) Ὀρεῖται νὰ κάμῃ εὐσυνείδητον χρῆσιν τῆς διὰ τὰ ἐλέη προσδιωρισμένης ἐν τῷ ἐτήσιῳ προϋπολογισμῷ πιστώσεως, διὰ τὴν περιθάλψιν μόνων τῶν ὁμολογουμένως ἐνδεῶν καὶ ἀξίων ἐλέους. Καὶ τοῦτο πάντοτε ἐν γνώσει τοῦ Ἐπαρχοῦ καὶ ὑπὸ τὸν τούτου ἑλεγχον, καὶ τῇ συμπτᾶσει τοῦ ἀρμοδίου Δημάρχου.

ις) Δύο μῆνας πρὸ τῆς λήξεως ἐκάστου ἔτους, συντάττει ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ὑποβάλλει εἰς τὸν Ἐπαρχον τὸν διὰ τὸ ἀμέσως ἐπὶ ἐτος προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ καταστήματος. Ὁ Ἐπαρχος ἐντὸς 15 ἡμερῶν παραπέμπει αὐτὸν μὲ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις (ἐὰν ἔχῃ καὶ ὅσας ἔχει) εἰς τὴν Νομαρχίαν, καὶ ἡ Νομαρχία τὸν διαβιβάζει μετὰ τῆς ἀνηκούσης ἐκθέσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸς ἔγκρισιν.

ιζ) Δύο μῆνας τὸ βραδύτερον μετὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ νέου ἔτους, ἡ Ἐπιτροπὴ καταστρώνει τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος, καὶ συνδευμένον μ' ὅλα τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, παραδίδει αὐτὸν μὲ τὴν αἰτιολογημένην ἐκθεσίν της εἰς τὸν Ἐπαρχον πρὸς ἐξέλεγχιν. Ὁ Ἐπαρχος μετὰ ἀκριβοῦς ἑλεγχον ἐκφέρει γνώμην, ἐὰν ὁ ἀπολογισμὸς ἔχῃ καλῶς ἢ οὐ, καὶ παραπέμπει τὰ ἔγγραφα πρὸς τὸν Νομάρχην, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν καὶ τὸν δεύτερον ἑλεγχον ἀποφασίζει, καὶ συγχρόνως διαβιβάζει ἅπαντα τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐπαρχοῦ καὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου, τὸ ὑπουργεῖον ἀποφασίζει ὁριστικῶς.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ ὑπέλογος Ἐπιτροπὴ νὰ κάμῃ (ἐὰν θέλῃ) προσφυγὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

ιη) Φροντίζει τῆς διακοσμήσεως, τῆς εὐπρεπείας καὶ τῆς φωταγωγίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Ἐπιτηρεῖ τὴν διαγωγὴν ὅλων τῶν ἐν αὐτῷ ὑπηρετούντων καὶ προσέχει νὰ τηρῇται ἐντὸς αὐτοῦ ἡ πρέπουσα εὐταξία καθ' ὅλα, καὶ νὰ μὴ εἰσχωρῇ ἡ παραμικρὰ ἀταξία ἢ κατάρχεσις.

ιθ) Προσφέρεται φιλοφρόνως πρὸς ὅλους τοὺς Προσκυνητάς. Δὲν συγχωρεῖ ὅμως τὴν ἐν τῷ καταταστήματι ὑπὲρ τὸν μῆνα διαμονήν, πλὴν, ὅταν ὑπάρχῃ εὐλογος αἰτία, μὲ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Ἐπαρχοῦ.

κ) Ἀλληλογραφεῖ περὶ πασῶν τῶν ὑποθέσεων τοῦ καταστήματος, ἀπ' εὐθείας μὲ τὸν Ἐπαρχον,

κα) Παρίσταται ἐν δικαστηρίῳ διεκδικοῦσα τὰ συμφέροντα τοῦ καταστήματος, ἥτοι ἐνάγουσα ἢ ἐναγομένη, συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ περὶ τῆς ἐν δικαστηρίῳ παραστάσεως Ἡμετέρου Διατάγματος 12 Μαΐου 1835.

12. Τὴν ἐπιστάσιαν τοῦ Ταμείου τοῦ καταστήματος ἀναλαμβάνουσι τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐναλλάξ κατὰ μῆνα.

13. Τὸ Ταμεῖον, ἐν ᾧ ἀσφαλίζονται οὐ μόνον τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ τὰ πολυτίμα σκεύη τοῦ καταστήματος, φυλάττεται ἐντὸς τοῦ Ἐπι-

τροπικού ὑπὸ διπλοῦν κλειθρον. Αἱ δύο τούτου κλεῖς, ὁμοῦ μὲ τὰς τῶν Κουτίων τοῦ τε Ἐπάνω καὶ τοῦ Κάτω Ναοῦ, ἀσφαλίζονται ἐντὸς μικροῦ κιβωτίου (κειμένου καὶ τούτου εἰς τὸ Ἐπιτροπικόν) κλειομένου μὲ τρία κλειδιά, ἐν τῶν ὁποίων κρατεῖ ἕκαστος τῶν ἐπιτρόπων, διὰ ν' ἀνοίγεται τὸ Ταμεῖον καὶ κλείεται παρ' ὅλων ὁμοῦ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ παρουσίᾳ τοῦ Γραμματέως τοῦ καταστήματος.

Τὰ Κουτία τοῦ Ἐπάνω καὶ τοῦ Κάτω Ναοῦ ἀνοίγονται κατὰ μῆνα καὶ καταμετρούμενων τῶν ἐν αὐταῖς χρημάτων συντάττεται ἡ περὶ τούτων πράξις, καὶ μεταβιβάζονται εἰς τὸ Ταμεῖον τὰ χρήματα. Τοῦτο δὲ γίνεται πικρόντων τοῦ Ἐπαρχοῦ, τῶν ἐνερ·εῖα μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Γραμματέως τοῦ καταστήματος· καὶ ἐκδίδονται τακτικῶς τὸ περὶ τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον εἰσαγωγῆς τῶν χρημάτων διπλότυπον.

14. Διὰ τὴν καθημερινὴν χρῆσιν τοῦ ἐπιφορτισμένου τὴν μηνιαίαν διαχείρισιν τοῦ Ταμεῖου, ὑπάρχει πρόχειρον κιβώτιον, φυλαττόμενον ἐν τῷ ἰδίῳ δωματίῳ τοῦ Ἐπιτροπικοῦ, καὶ ἐν αὐτῷ εἰσάγονται μὲν προσωρινῶς αἱ ἡμερησῖαι εἰσπράξεις, ἐξάγονται δὲ τὰ διὰ τὰς ἡμερησίας δαπάνας ἀναγκαιοῦντα χρήματα.

15. Τὴν πρώτην ἐκάστου μηνὸς, ὅτε τὸ ἀρμόδιον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναλαμβάνει τὰ ἔργα τοῦ Ταμείου, γίνεται ὑφ' ὅλων τῶν ἐνερ·εῖα μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ τῆς διαχείρισεως τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἔλεγχος, καὶ καταστρώνεται ἡ περὶ τούτου πράξις εἰς τὸ ἀνῆκον βιβλίον.

16. Ὁ Ἐπαρχος ἐπιθεωρεῖ τὸ Ταμεῖον αὐτοπροσώπως, ἢ διὰ τοῦ νομίμως ἀναπληροῦντος αὐτὸν, ὅσαςκις κρίνει ἀναγκαῖον τὸ νὰ πληροφορεῖται περὶ τῆς καταστάσεως του.

17. Διὰ τὴν ἐσωτερικὴν τε καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ καταστήματος, ἔχει ὑφ' ἐκυτὴν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικόν, διοριζόμενον παρ' αὐτῆς.

18. Ὁ ἀριθμὸς καὶ ὁ μισθὸς ἐκάστου τῶν ὑπαλλήλων προσδιορίζεται παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ ἐπαρχοῦ, ἀναλόγως τῶν χρεῶν καὶ τῶν πόρων τοῦ καταστήματος. Παρὰ τῶν ἰδίων κανονίζονται καὶ τὰ καθήκοντα ἐκάστου.

19. Ὁ νεωκόρος καὶ οἱ ὑπονεωκόροι, οἵτινες ἀπαιτεῖται νὰ ᾖναι δεδοκιμασμένης εὐσυνειδησίας καὶ πίστεως ἄνθρωποι, ὁμνῶσιν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας.

20. Διὰ πᾶσαν ζημίαν προελευσομένην εἰς τὸ κατάστημα ἐξ ὀλιγωρίας ἢ ἐκ παραβάσεως τῶν καθηκόντων τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας του, ὡς καὶ διὰ πᾶσαν πρᾶξιν ἀντιβαίνουσαν εἰς τὰ ἐν τῷ παρόντι κανονισμῷ διαγεγραμμένα, εἰσι ποσωπικῶς ὑπεύθυνα καὶ ὑπόλογα ἐνώπιον τῆς κυβερνήσεως τὰ μέλη αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς.

21. Ἡ ἐνέργεια τοῦ παρόντος ὀργανισμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεώς του εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ καταστήματος,

Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας
Ἐκπαιδεύσεως ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν δημοσίευσιν τοῦ
παρόντος Διατάγματος.

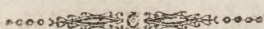
Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἀπριλίου 1851.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Δ Ι Α Τ Α Γ Μ Α

Περὶ συγκαλέσεως γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ Ἡμέτερον Διάταγμα 3]15 Ἀπριλίου 1833,
καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ διευκολύνωμεν τὴν πλήρη ἐκπλήρωσιν τῆς ἐφείσεώς
μας περὶ τῆς διευθετήσεως καὶ τῆς προαγωγῆς τῆς Παιδείας, ἐπὶ τῇ
προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀπεφασί-
σαμεν καὶ διατάτομεν.

Ι. Θέλει συγκαλεῖσθαι παρὰ τῷ Ἡμετέρῳ Ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐκκλη-
σιαστικῶν κλπ. ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος, καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν ὑπὸ τοῦ
Ὑπουργοῦ προσδιοριζομένην, γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον, συνιστάμενον
ἀπὸ καθηγητῶν ἐκ τῶν τεσσάρων σχολῶν τῶν ἐν τῷ ἐπωνύμῳ ἡμῶν
πανεπιστημίῳ, οἵτινες ἐπὶ τοῦ παρόντος διορίζονται οἱ Κ. Κ. Κ. Ἀσω-
πιος, Φίλιππος Ἰωάννου, Ἀλέξανδρος Ράγκαβης, Μισαήλ Ἀποστο-
λίδης, Σ. Πήλληκας καὶ Γ. Μακκῆς.

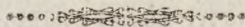
Τὸ συμβούλιον τοῦτο θέλει ἀσχοληθῇ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν και-
μένων Νόμων περὶ παιδείας, καὶ γνωμοδοτεῖ οὐ μόνον διὰ τὴν ἐπανόρ-
θωσιν καὶ θεραπείαν τῶν τυχόν ὑπαρχουσῶν ἐλλείψεων, ἀλλὰ καὶ περὶ
πάντων ὅσα ἀφορῶσιν ἐν γένει τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τῆς παι-
δείας.

Εἰς τὸν δικληθέντα ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν
καὶ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Ἰουλίου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΒΑΡΒΟΓΑΝΗΣ.

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ! « Διαβεβαίωμεν ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύνῃ ἡμῶν, ὅτι ἀείποτε διατελοῦντες πιστοὶ εἰς τὴν Ἡμετέραν Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα καὶ Κυρίαρχον ἡμῶν καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τῆς Ἐπικρατείας, καταβαλοῦμεν πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρώμεν τῇ θείᾳ χάριτι τὰ καθήκοντα ἡμῶν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας διοίκησιν, τηροῦντες ἀπαρλάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις· καὶ μάρτυρα ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τῆς διαβεβαίωσης ταύτης αὐτὸν τὸν Ὑψίστον Θεόν, ὃς δόξῃ τῇ Ἡμετέρᾳ Μεγαλειότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἁγρᾷ υἰεΐᾳ, διατηροῖν δὲ τὴν Ἡμετέραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονῶσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνομένην εἰς αἰῶνας αἰώνων. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ Προέδρου καὶ τῶν συνέδρων, ἐγγράφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτῶν, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ε'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει Α' καὶ Β' Γραμματέα, Κληρικούς. καὶ ἓνα ἢ, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, δύο Γραφεῖς, Κληρικούς καὶ τούτους ὄντας, καὶ ἓνα Κλητῆρα· διοριζομένους, τοὺς μὲν Γραμματεῖς παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τοὺς δὲ Γραφεῖς καὶ τὸν Κλητῆρα παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ Α'. Γραμματεὺς, καὶ τούτου κωλυομένου ὁ Β', διευθύνει τὰ τοῦ γραφείου, εἰσηγείται τὰς ὑποθέσεις ἐνώπιον τῆς Συνόδου συνεδριαζούσης, καὶ κρατεῖ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως· δὲν ἔχει δὲ ψῆφον, οὔτε λαμβάνει μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, εἰμὴ ὡσάκις ζητηθῇ εἰς τοῦτο. Τῶν δὲ Γραφέων τὰς ἐργασίας προσδιορίζει ἐκάστοτε ὁ Γραμματεὺς.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Γραφεῖς δίδουσιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, συνεδριαζούσης ἐπὶ τούτῳ, τὴν ἐξῆς διαβεβαίωσιν.

« Διαβεβαίω ἐπὶ τῇ ἱερῳσύνῃ μου, ὅτι θέλω φυλάξαι πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τῆς Ἐπικρατείας, τηρῶν ἀκριβῶς καὶ ἀπαρασαλεύτως τοὺς ὅρους αὐτῶν καὶ ἐκπληρῶν εὐσυνειδότως τὴν ἐμπιστευθεῖσάν μοι ὑπηρεσίαν. »

Ὁ δὲ Κλητὴρ δίδει τὸν συνήθη τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὅρκον.

Τὸ περὶ τῆς διαβεβαίωσης τῶν Γραμματέων καὶ τῶν Γραφέων, ὡς καὶ τὸ περὶ τοῦ ὅρκου τοῦ Κλητῆρος πρωτόκολλον, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Γ'. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Βασιλικὸς Ἐπίτροπος, ὅστις, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ὑπερτάτην Βασιλικὴν ἐξουσίαν, εἰς ἣν ἐναπόκειται ἡ κυριαρχία τοῦ Κράτους, ἀνήκει καὶ ἡ ἐποπτεία ἐφ' ὧν τῶν ἐντὸς τοῦ Βασιλείου γινόμενων, ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος ἔχει τὸ καθή-

κον νά παρειρίσκηται, άνευ ψήφου, εις όλας έν γένει τάς συνεδριάσεις τής Ιεράς Συνόδου, καί νά προσυπογράφηται εις όλα τά πρωτότυπα τών παρά τής Ιεράς Συνόδου εκδιδομένων αποφάσεων καί πράξεων, άναγομένων είτε εις τά έσωτερικά είτε εις τά έξωτερικά αὐτῆς καθήκοντα. Πάσα δέ απόφασις ἢ πράξις τής Ιεράς Συνόδου, γινομένη έν άπουσίᾳ τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου, ἢ μή φέρουσα τήν προσυπογραφήν αὐτοῦ, εἶναι άκυρος.

Ζ'. Τά καθήκοντα τής Ιεράς Συνόδου διαιροῦνται εις έσωτερικά καί εις έξωτερικά. Καί εις μέν τά έσωτερικά, ενεργεῖ ἡ Ιερά Σύνοδος άνεξαρτήτως τής πολιτικῆς Αρχῆς. Καθ' ὅσον δ' άφορᾷ τά έξωτερικά, ὡς έχοντα σχέσιν πρὸς τήν πολιτείαν, τά δικαιώματα ἢ τὸ κοσμικόν συμφέρον τών κατοίκων, ἡ Ιερά Σύνοδος ενεργεῖ τά περὶ τούτων τῇ συμπράξει καί ἐγκρίσει μόνον τής Κυβερνήσεως.

Η'. Τά έσωτερικά τής Ἐκκλησίας εἶναι κατὰ τοὺς εις τά άρθρα Θ'. Γ'. καί ΙΔ'. τοῦ παρόντος νόμου αναφερομένους λεπτομερέστερον προσδιορισμούς, τά εξῆς:

α) Ἡ περὶ τών δογμάτων πιστή καί ὀρθή διδασκαλία.

β) Αἱ διατάξεις περὶ τής θείας λατρείας κατὰ τά άνέκαθεν τῇ Ἐκκλησίᾳ κανονισμένα.

γ) Ἡ εκτέλεσις τών καθιόντων εκάστης τάξεως τοῦ Κλήρου.

δ) Ἡ θρησκευτικὴ διδασχὴ πρὸς τὸν λαόν, καθόσον δὲν προσβάλλονται τὸ Πολίτευμα καί οἱ νόμοι τοῦ Κράτους.

ε) Ἡ εκκλησιαστικὴ πειθαρχία.

ς) Ἡ δοκιμασία τών μελλόντων προχειρισθῆναι εις τὸν Κλῆρον καί ἡ χειροτονία αὐτῶν.

ζ) Ἡ καθιέρωσις τών ιερῶν ναῶν.

η) Ἡ εκπλήρωσις τών θρησκευτικῶν καί εκκλησιαστικῶν χρῶν, τών ὀριζομένων ὑπὸ τών δογμάτων, τών δογματικῶν βιβλίων, καί τοῦ ἐπὶ τούτων τεθεμελιωμένου κανονισμοῦ τής Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Θ') Ἡ Ιερά Σύνοδος επαγρυπνεῖ:

α — Εἰς τήν άκριβῆ διατήρησιν τών παρά τής Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πρεσβευομένων θείων δογμάτων καί ὅταν πληροφρηθῇ θετικῶς, ὅτι ὁποιοσδήποτε άνθρωπος ἐπιχειρεῖ νά ταραξῇ τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλείου δι' έτεροδιδασκαλίας ἢ διδασχῆς προφορικῆς ἢ γραπτῆς, διὰ προσηλυτισμοῦ ἢ κατ' ἄλλον τινά τρόπον, ἡ Σύνοδος ζητεῖ τήν παῦσιν τοῦ κακοῦ διὰ τής πολιτικῆς Αρχῆς, καί τῇ ταύτης ἐγκρίσει εκδίδει συμβουλευτικά έγγραφα πρὸς τὸν λαόν, εις άποφυγὴν τῆς ἐκ τών τοιούτων προσγινομένης θρησκευτικῆς βλάβης.

β — Εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν εις χρῆσιν τής νεολαίας καί τοῦ Κλήρου, είτε έξωθεν τοῦ Βασιλείου εισαγομένων, είτε έν τῇ Ἑλλάδι δημοσιευομένων βιβλίων, φυλλαδίων, πινάκων ἢ ἄλλων έντύπων, ἅτινα πραγματεύονται περὶ άντικειμένων θρησκευτικῶν καί ὁσάκις πληροφρηθῇ, ὅτι τά τοιῦτα περιέχουσὶ τι ἐναγχιόν, ἢ καθ' ὁποιοῦνδῃ

ποτε τρόπον εἶναι βλαπτικά ἐκ τῆς χρήσεώς των, ὡς πρὸς τὰ θεία δόγματα, τὰ ἱερὰ μυστήρια, τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, τὴν ἱεράν διδασκαλίαν, τὰς ἱεράς παραδόσεις, τὰς ἱεράς τελετὰς καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ζητεῖ τὴν σύμπραξιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἀπχιθρεύσιν τῆς χρήσεως αὐτῶν ἐν τοῖς σχολείοις· τὸν δὲ συγγραφέα, ἢ τὸν κυρίως ἢ τον κατ' ἐμπορίαν ἐκδότην αὐτῶν, ἢ τὸν τυπογράφον, ἢ τὸν βιβλιοπώλην, ἢ τὸν ῥωποπώλην, καταγγέλλει εἰς τὴν πολιτικὴν Ἀρχήν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὀριζόμενα, ἐάν οὗτοι ἦναι κοσμικοί. Κληρικοὶ δὲ ὄντες ἐπιτιμῶνται ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, καὶ καταγγέλλονται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως αὕτη ἐνεργήσῃ καὶ κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων ὀριζόμενα.

Ι. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ προσέτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν τε καὶ Συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας· περὶ τὴν θείαν λατρείαν· περὶ τὴν κατὰ τὸ πνευματικὸν μέρος κατάστασιν τῶν ἐν τῇ Βασιλείᾳ εὐαγῶν Μοναστηρίων· περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τελετῶν· περὶ τὴν εὐκοσμίαν τοῦ Κλήρου, καὶ περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ μόρφωσιν αὐτοῦ. Καὶ φροντίζει ἵνα οἱ ἱερωμένοι καὶ μοναχοὶ διατηρῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματός των καὶ μὴ ἀσχολῶνται ἀπ' ἐναντίας τῶν ῥητῶς ἀπαγορευόντων τοῦτο ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ πολιτικῶν θεσμῶν εἰς πολιτικὰ πράγματα, μήτε νὰ λαμβάνωσι τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτά.

ΙΑ. Εἰς τὰ ἐξωτερικὰ καθήκοντα τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀνάγονται κυρίως τὰ ἐξῆς:

α) Ὁ περιορισμὸς τῶν κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς πομπῶν, παρατάξεων κτλ., καθόσον οὗτος δὲν ἀντιβρίσκει εἰς τὴν παραδεδεγμένην τῆς Ἐκκλησίας τάξιν.

β) Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν, περιθαλπτικῶν καὶ σωφρονιστικῶν κατχρημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ Κλήρου.

γ) Ἐκτακτοὶ ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, πρὸ πάντων ὅταν πρόκηται νὰ γένωσιν αὗται εἰς ἡμέρας ἐργασίμων, ἢ ἐκτὸς ἱεροῦ ναοῦ.

Διὰ νὰ ἔχωσι δὲ κύρος αἱ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων διατάξεις τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται διὰ μὲν τὰς διαλαμβανομένας εἰς τοὺς § §. α καὶ γ περιπτώσεις, ἡ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐν περιπτώσει τοῦ § β ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως.

Πρὸς θεσπίσιν τῆς δοθείσης ἐγκρίσεως, γίνεται ταύτης μνεσία, ἐν προοιμίᾳ, ἐπὶ τοῦ πρωτογράφου τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὡς ἐφεξῆς:

« Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐγκρίσει καὶ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς κτλ. »

ΙΒ' Πᾶσα ὑπόθεσις ἀναγομένη εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἱερᾶς Συνόδου συζητεῖται μὲν παρὰ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀποφασίζεται δὲ διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων.

Διὰ τὰ ἔχουσι κύρος αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαιτεῖται νὰ φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς ὅλων τῶν μελῶν τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν συζήτησιν.

Π'. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύεδροι, ἐάν ποτε ὡς ἐκ τῆς Συνοδικῆς θέσεώς των περιπέσωσιν εἰς παράβασιν ἐκκλησιαστικοῦ τινος θεσμοῦ, καθίστανται ὑπεύθυνοι ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις συγκαλεῖ τοὺς κανονικοὺς Ἐπισκόπους τοῦ Βασιλείου εἰς ἀνάκρισιν, ἐξελεγχῆν καὶ τιμωρίαν τῆς παραβάσεως κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας. Ἐάν δὲ ἡ παράβασις ᾖ περὶ καθήκοντα Συνοδικὰ σχέσιν ἔχοντα καὶ πρὸς τὸ πολιτικόν, τότε τὰ ἀφορῶντα τὸ πολιτικόν τοῦτο μέρος ἐναπόκεινται εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

ΙΔ'. Εἰς τὰ καθαυτὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου καὶ πρὸς αὐτὴν, ὡς πρὸς ἀνώτατον δικαστήριον, ἐκκαλοῦνται αἱ ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δι' ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας κρίνουσα καὶ ἀνακρίνουσα ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν κανονικῶς.

Ἀν δὲ Κληρικὸς ἔχῃ παράπονον κατὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Ἐπισκόπου ἀναφέρεται πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποφασίζει ὀριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει προσέτι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ κανονικὰς ποινὰς εἰς Κληρικοὺς καθ' ὅσα ἐκκαλοῦνται εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀποφασίσιν αὐτῆς, ἥ καὶ δικάζονται ἀμέσως ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐφεξῆς:

α) Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερείας τοῦ τιμωρουμένου προερχομένων δικαιωμάτων.

β) Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς Κληρικοὺς σωφρονιστικοῦ καταστήματος.

γ) Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου, ἐάν τις φωραθῇ ὅτι λαβὼν χρήματα, ἔπραξέ τι παρὰ τὰ καθήκοντά του καὶ τοὺς ἱεροὺς τῆς Ἐκκλησίας θεσμοὺς, τὸ ὁποῖον κατατίθεται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

δ) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ Κληρικοῦ μοναχοῦ.

ε) Καθαίρεσιν.

Αἱ δὲ περὶ τούτων ἀποφάσεις αὐτῆς, ὡς καὶ αἱ τῶν Ἐπισκόπων ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων, αἵτινες θέλουσιν ἐκδίδεσθαι ἡτιολογημέναι μετὰ τῆς παραθέσεως καὶ τῶν κανόνων, ἐφ' ὧν αὗται στηρίζονται, ἐκτελοῦνται τῇ προηγουμένῃ ἐγκρίσει.

1) Τοῦ Ὑπουργείου μὲν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων γ, δ, καθὼς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων α, β, ὅσας αἱ ὀριζόμεναι ἐν αὐτοῖς ποιναὶ ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 15 ἡμερῶν, οὐδὲ μείζονα τῶν δύο μηνῶν.

2) Τοῦ Βασιλέως δὲ, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε, καθὼς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν § § α, β, ὅσας αἱ ποιναὶ αὗται ἐπιβάλλονται ἐπὶ χρόνον μείζονα τῶν δύο μηνῶν.

Αἱ μέχρι δὲ τῶν 15 ἡμερῶν ποιναὶ τῶν § § α καὶ β ἐκτελοῦνται ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνόδου γίνεται τῇ συμπράξει καὶ συνδρομῇ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν περίπτωσιν τοῦ § ε ὁ καταδικασθεὶς εἰς καθαίρεσιν, ἐὰν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν δι' ἀναφορᾶς τοῦ πρὸς τὸν Βασιλέα ἐξαίτησται τὴν ἀναθεώρησιν τῆς δίκης, ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὴν ἀναθεώρησιν αὐτῆς, προσκαλουμένων κατ' αὐτὴν καὶ ἄλλων Ἐπισκόπων.

ΙΒ'. Προσωπικὸς ἀφορισμὸς ἐναντίον λαϊκῶν δὲν ἐκδίδεται, εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως.

ΙΓ'. Τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πολιτικὸν αὐτῶν μέρος, ἀνάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ πνευματικόν, εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχή, πληροφορηθεῖσα τὴν τελετὴν παρανόμου γάμου, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὀριζόμενα· μετὰ δὲ τὴν κηρύττουςαν παράνομον τὸν γάμον ἀμετάκλητον δικαστικὴν ἀπόφασιν, κηρύττει καὶ αὕτη τὸν γάμον ἄκυρον πνευματικῶς. Κατὰ δὲ τοῦ Ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον, ἢ ἐκδόντος τοιαύτην ἄδειαν, καθὼς καὶ κατὰ τοῦ ἱερέως τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον ἀδείξῃ ἀνωτέρα, ἢ ἄνευ ἀδείας, ἐπάγονται ποιναὶ κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ἀρθροῦ ΙΔ'. κατὰ λόγον τῆς ἐνοχῆς ἐκάστου.

ΙΖ'. Ὅστις τῶν συνεζευγμένων εἰς γάμον ζητεῖ τὴν διάζευξιν ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸν, ὀφείλει νὰ ἀποταθῇ περὶ τούτου δι' ἀναφορᾶς τοῦ πρὸς τὸν ἀρμοδίον Ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος προσκαλεῖ καὶ τοὺς δύο συζύγους πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ· καὶ ἀφ' οὗ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, μεταχειρισθεὶς ὅλα τὰ πρόσφορα πνευματικὰ μέσα, δὲν δυνηθῇ νὰ συμβιβάσῃ ἀμφοτέρους, ἀποφαίνεται περὶ τούτου διὰ πράξεώς του ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, τὴν ὁποίαν διευθύνει εἰς τὸ δικαστήριον τῆς περιφερείας· τὸ δὲ δικαστήριον, μόνον μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης καὶ τῆς πράξεως τοῦ Ἐπισκόπου, δέχεται αἴτησιν τοῦ ἐπιδιώκοντος συζύγου, καὶ διατάττει ἄνευ νέας ἀποπείρας ἐνώσεως τὰ παρὰ τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὀριζόμενα, πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ ἐνώσεως ἀποπείρας, ὁ Ἐπίσκοπος δύναται, ἂν θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ δώσῃ ἐγγράφως ἄδειαν εἰς τὴν γυναῖκα νὰ μετοικήσῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸς εἰς οἰκίαν προσδιοριζομένην παρὰ τῶν συζύγων, ἢ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου, ὅταν οὗτοι διαφωνῶσι. μόνον δὲ μετὰ τὴν χορήγησιν τῆς τοιαύτης ἀδείας, τὰ δικαστήρια, κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνὸς τῶν συζύγων, δύνανται, κατὰ τὴν

Διὰ δὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἱεροδιακόνους· «διαβεβαίω ἐπὶ τῇ ἱερωσύνῃ μου κτλ. »

Ὁ αὐτῷ διδόμενος ὄρκος ἔχει τὴν αὐτὴν τοῦ κοινοῦ ὄρκου ἰσχύν· καὶ πᾶτα αὐτοῦ παράδρατι, ἐκτὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, συνεπάγεται καὶ τὰς ἐπὶ ψευδορκίᾳ ἢ ἐπιόρκίᾳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ποινάς, αἵτινες θέλουσι καταγινώσκεισθαι ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων

ΚΔ'. Πᾶς ὁ ἐκ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου καλούμενος νὰ δώσῃ μαρτυρίαν εἰς δικαστικὴν ὑπόθεσιν δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν μαρτυρίαν του. Ἀλλ' οἱ ἀρχιερεῖς ὀρκίζονται καὶ ἐξετάζονται ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτῶν· ἡ δὲ μαρτυρία τῶν, γενομένης αἰτήσεως, ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. ἐκτὸς ὅταν πρίκηται νὰ ἐξετασθῶσιν ὡς μάρτυρες ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῶν ἐνόρκων, ὅτε προσκαλοῦνται καὶ ἐξετάζονται (ἄνευ ὅμως ἀντιπαραστάσεως πρὸς ἄλλους μάρτυρας) ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἅμα ἐμφανιζέμενοι, καὶ ἀπέρχονται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν.

Ο,τι οἱ ἱερωμένοι γνωρίζουσιν ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ τὸ ὁμολογήσωσιν.

ΚΕ'. Εἰς τὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καθὼς καὶ εἰς τὰ περὶ ἀθεμιτῶν πράξεων τῶν παρὰ τῶν κοινῶν τοῦ κράτους νόμων προβλεπομένων, οἱ ἐκ τοῦ Κλήρου ὑπέκεινται εἰς τοὺς πολιτικούς νόμους καὶ εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Τὰ πολιτικῶς ὀριζόμενα κακουργήματα ἐπάγουσι καὶ τὴν τῆς κα-
θαιρέσεως ποινὴν πνευματικῶς· ἡ δὲ ἀπόφασις τῆς ποινικῆς καταδίκης ἐκτελεῖται, ἀφ' οὗ πρότερον καθαιρεθῇ τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ ὁ καταδικασθεὶς Κληρικὸς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ ὥρισμένα.

ΚΤ'. Διὰ τὴν προφυλάκτιν τῶν Κληρικῶν, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατ' αὐτῶν ἐπὶ πταίσματι καὶ πλημμελήματι ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, τῶν περιορίζουσιν τὴν ἐλευθερίαν, ὀρίζονται ἰδιαίτεροι φυλακαὶ, κεχωρισμένοι τῶν ἄλλων.

ΚΖ'. Ἄπας ὁ κατὰ τὸ Βασίλειον ἱερὸς Κληρὸς, ἐν ταῖς θεαῖς ἱεουργίαις καὶ τελεταῖς, μνημονεύει πρῶτον μὲν τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλείας, εἶτα δὲ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΚΗ'. Τὰ ὀρισθέντα διὰ τοῦ Διατάγματος 25 Ἰουλίου (6 Αὐγούστου) 1833 περὶ τοῦ ἐπιμνηθίου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τε Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν Συνέδρων, διαμένουσιν ἐν ἰσχύϊ.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν πρώτου Γραμματέως προσδιορίζεται εἰς δραχ. 3600, τοῦ δὲ Β' εἰς δραχ. 2400 κατ' ἔτος.

Ὁ μισθὸς τοῦ μὲν Α' τάξεως Γραφέως προσδιορίζεται εἰς δραχ. 1200, τοῦ δὲ Β' τάξεως εἰς δραχ. 960 κατ' ἔτος, καὶ ὁ τοῦ Κλητῆρος εἰς δραχ. 600 κατ' ἔτος.

Ὁ μισθὸς τοῦ Βασιλικῷ Ἐπιτρόπου προσδιορίζεται εἰς δραχ. 6000 κατ' ἔτος.

ΚΘ'. Εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου θέλει συγ-

κροτηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἡ Α' Συνοδικὴ περίοδος ἥτις θέλει διαρκέσει μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1853.

Α'. Πᾶσα προεκδεδωμένη διάταξις ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀκυροῦται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουλίου 1852.

Ο Θ Ω Ν

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Ἰουλίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3896.

Διεμπ. 2838.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς ἐκτελεστάς τῆς Ῥιζαρείου διαθήκης.

Θεωρήσαντες τὸν διὰ τῆς ἀναφορᾶς ὑμῶν 1 τοῦ παρόντος μηνὸς υποβληθέντα εἰς τὸ ὑφ' Ἡμῶς Ὑπουργεῖον κανονισμόν τῆς Ῥιζαρείου ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς, ἐπὶ τὸ βέλτιον μετερρύθμισμένον, μετὰ τινων προσθέτων διατάξεων, μὴ περιεχομένων μὲν εἰς τὸν ἐκ τῆς 29 ἀπριλίου 1844 κατὰ πρῶτον ἐγκριθέντα, ἀναγκαίων δὲ ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε πείρας γνωρισθεῖσων, δὲν ἔχομεν νὰ φέρωμεν ἐπ' αὐτοῦ εἰμὴ μόνον τὰς ἀκολουθοῦσας μικρὰς παρατηρήσεις.

α) Εἰς τὸ ἄρθρον 44, ἀμέσως μετὰ τὰς λέξεις «νὰ κείρῃ τὴν κόμην», νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ ἐξῆς· ἢ τὸ ν π ὡ γ ο ν α.

β) Εἰς τὸ ἄρθρον 69, ἀμέσως μετὰ τὰς τελευταίας λέξεις «παρὰ τοῦ τριμελοῦς συμβουλίου,» νὰ προστεθῶσι καὶ τὰ ἐξῆς· «Ἐὰν ὁ » ζητῶν τὴν ἄδειαν ἦναι ἐκ τῶν ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῶν » μοναστηρίων, τότε εἰδοποιεῖται καὶ τὸ ὑπουργεῖον παρὰ τοῦ συμ- » βουλίου.» Δυνάμει δὲ τῶν ἀρθρῶν 10 καὶ 19 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Ῥιζαρείου ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς βασιλικῆς διατάγματος 25 ἰανουαρίου 1843, ἐγκρίνομεν τὸν ὑποβληθέντα ἡμῖν ὡς εἰ

ρηται κανονισμόν αὐτῆς τῆς σχολῆς, συνιστάμενον εἰς ἄρθρα 78, μετὰ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 44 καὶ 69 γενομένων ἀπὸ ἡμῶς δύο προσθηκῶν.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 9 Σεπτεμβρίου 1852.

Ὁ ὑπουργὸς
ΣΤΑΤΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ὁ διεκπεραιωτὴς
Μ. Κ α λ λ ι φ ρ ο ν ᾱ ς.

Ἐγκρίσις τοῦ κανονισμοῦ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῆς εἰς τὴν σχολὴν εἰσδοχῆς καὶ τῆς δοκιμασίας τῶν μαθητῶν.

1. Ὁ θέλων νὰ καταταχθῇ εἰς τοὺς ὑποτρόφους τῆς Ρίζαρείου ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς ὀφείλει α) νὰ ἔχῃ ὅσα κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ καθιδρυτοῦ τῆς σχολῆς καὶ κατὰ τὸν ὀργανισμόν αὐτῆς (Κεφ. Β. 5) ἀπαιτοῦνται εἰς παραδοχὴν ἐκάστου· διὸ καὶ ἐξετάζεται ἰδίως ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κατὰ τὴν υγιάν καὶ ἀρτιμέλειαν πρὸ τῆς εἰς τὴν σχολὴν εἰσελεύσεως, καὶ ἡ τοιαύτη ἐξέτασις ἐπαναλαμβάνεται κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν μετὰ τὴν εἰσέλευσίν του· β') νὰ φέρῃ εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς σχολῆς μαρτυρικὸν τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ πατρὸς περὶ τῆς εὐσεβείας του καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἔχει πνευματικόν τι κώλυμα εἰς τὸ νὰ ἱερωθῇ ἐν καιρῷ.

2. Οἱ προσλαμβανόμενοι εἰς τὴν σχολὴν, ἵνα ἐκπαιδευθῶσιν ἰδίᾳ δαπάνῃ, παρέχουσιν ἐγγυητὴν ἀξιοχρεων, ὅτι ἡ ὠρισμένη συμβολὴ τῶν δραχμῶν 50 κατὰ μῆνα θέλει προκαταβάλλεσθαι κατὰ τριμηνίαν τακτικῶς εἰς τὸ ταμεῖον τῆς σχολῆς. Οἱ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 101 τῆς διαθήκης ἐκλεγόμενοι, καὶ οἱ κατὰ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ 3 ἁρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς σχολῆς ἐκπαιδευόμενοι παρέχουσιν ἐγγυητὴν ἀξιοχρεων καὶ ὑποθήκην, οἱ μὲν εἰς τὸ συμβούλιον τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Ρίζαρείου διαθήκης, οἱ δὲ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς σχολῆς καὶ τοῦ δημοσίου ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἁρθρῶν 3, 43, 74, 75, 76, τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

3. Ἡ πρώτη τριμηνία ἀπὸ τῆς εἰσελεύσεως ἐκάστου εἰς τὴν σχολὴν λογίζεται ὡς χρόνος δοκιμασίας τοῦ ἥθους καὶ τῆς περὶ τὰ μαθήματα δεξιότητος καὶ ἐπιμελείας αὐτοῦ. Καὶ ὁ μὲν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ δοὺς δείγματα ἥθους χρηστοῦ, ἐπιμελείας καὶ φύσεως δεξιᾶς, ἐγγράφεται ὀριστικῶς εἰς τὸν κατάλογον τῶν μαθητῶν, καὶ τότε ἐνδύεται τὴν στολὴν αὐτῶν· ὁ δὲ ἀδόκιμος δειχθεὶς ἀποπεμπεται· καὶ ἐὰν τύχῃ ὢν ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 101 τῆς διαθήκης ἐκλεγομένων, ἢ ἐκ τῶν κατὰ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ 3 ἁρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς σχολῆς δημοσίᾳ δαπάνῃ ἐκπαιδευομένων, ὑποχρεοῦται νὰ ἀποτίσῃ τὴν γενομένην δι' αὐτὸν δαπάνην, καθὰ ὀρίζουσι καὶ τὰ

103 άρθρον τῆς διαθήκης καὶ ὁ 5' § τοῦ 5 άρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ. Γίνεται δὲ ἡ ἀπότισις ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ τῆς σχολῆς μὲν ταμεῖον, ἐὰν ὁ μαθητὴς ᾖ ἐκ τῶν ὑποτρόφων τῆς Ριζαρείου περιουσίας· εἰς τὸ κεντρικὸν δὲ ταμεῖον, ἐὰν οὗτος ᾖ ἐκ τῶν ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως.

4. Ἡ σχολὴ ἔχει ἴδιον βιβλίον, καλούμενον μαθητολόγιον, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ὁ διευθυντής· ἐγγράφεται δ' εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ ὄνομα καὶ τὰ ἐπωνύμιον, ἡ ἡλικία, ἡ πατρίς καὶ ὁ χρόνος τῆς εἰσόδου ἐκάστου μαθητοῦ· προσέτι δὲ τὸ ὄνομα καὶ ἐπωνύμιον καὶ ὁ τόπος τῆς διαμονῆς τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ. Ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ σημειοῦται συντόμως τὸ ἐξαγόμενον τῶν καθ' ἐξακμητὴν ἐξετάσεων καὶ τῶν καθ' ἐξαμηνίαν σημειώσεων τῆς διαγωγῆς καὶ ἐπιμελείας ἐκάστου μαθητοῦ, ἐπὶ τέλους δὲ σημειοῦται καὶ ἡ ἐξέλευσις ἐκάστου μαθητοῦ, προσδηλουμένης τῆς ἐν τῇ σχολῇ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς μαθητείας του· δειχθείσης ἐπιμελείας καὶ διαγωγῆς καὶ τῆς ἐν τῇ ἀπολυτηρίῳ ἐξετάσει ἀποδειχθείσης ἐπιδόσεως, καθ' ἣ συντάσσεται τὸ διδόμενον εἰς αὐτὸν ἀπολυτήριον ἢ ἀποφοίτητήριον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ τῶν ἐν τῇ σχολῇ διδασκομένων μαθημάτων.

5. Τῶν ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῆς σχολῆς (Κεφ. γ') ὀριζομένων μαθημάτων ἡ περίοδος συμπληροῦται εἰς πενταετίαν κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν καὶ διαίρεσιν.

Ἡ πρώτη, ἥτοι κατωτάτη τάξις, διδάσκεται.

Α'. Τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν δέκα ὥρας καθ' ἐβδομάδα· ἥτοι α) τὸ ἐτυμολογικὸν τῆς γραμματικῆς ἀκριβέστερον καὶ λεπτομερέστερον ἢ ὅσον διδάσκεται εἰς τὰς δύο κατωτέρως τάξεις τῶν ἐλληνικῶν σχολείων, ἰδίως δὲ τὸ περὶ παραγωγῆς καὶ συνθέσεως τῶν λέξεων καὶ τῆς δυνάμεως ἐκάστου τύπου αὐτῶν· ἐτι δὲ καὶ τὸ περὶ προτάσεων, συμφωνίας καὶ ἐξαρτήσεως τῶν λέξεων ἀκροθιγῶς, καθ' ἐβδομάδα ὥρας 4.

β) Ἐξήγησιν Ἑλλήνων τε καὶ ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων· οἷον τῶν τοῦ Πλουτάρχου ἀποφθεγμάτων, τῶν ἀπομνημονευμάτων καὶ τῆς Κύρου παιδείας τοῦ Ξενοφῶντος, τοῦ Πίνδακος τοῦ Κέβητος, τῶν ἡθικῶν παραγγελημάτων τοῦ Ἐπικτήτου, τοῦ περὶ προσευχῆς καὶ ἄλλων τινῶν λόγων τοῦ Χρυσόστομου καθ' ἐβδομάδα ὥρας 6.

Β'. Ἀρχὰς τῆς λατινικῆς γλώσσης· δηλονότι τοὺς τύπους τῆς γραμματικῆς καὶ τὸ τεχνολογικόν, καὶ ἐρμηνεῖν ἐκ τῆς λατινικῆς χρηστομαθείας, ἢ ἐκ τοῦ Κορνηλίου Νέπωτος, καθ' ἐβδομάδα ὥρας 5.

Γ'. Τὴν γενικὴν γεωγραφίαν καὶ κατὰ πιν τὴν τῆς Ἀγίας Γραφῆς καθ' ἐβδομάδα ὥρας 2.

Δ'. Ἱερὰν ἱστορίαν ἐκ τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς Διαθήκης καθ' ἑβδομάδα ὥρας 2.

Ε'. Ἀριθμητικὴν, καθ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

Γ'. Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, καθ' ἑβδομάδα ὥρας 4.

Τὸ ὅλον καθ' ἑβδομάδα ὥρας 26.

Σημείωσις. Ἐὰν μὲν χρόνος ἱκανὸς, διδάσκεται πρὸς τούτοις καὶ τὴν καλλιγραφίαν καὶ ἰχνογραφίαν ἀνά δύο ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

Ἡ δὲ δευτέρα τάξις κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος διδάσκεται.

Α'. Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καθ' ἑβδομάδα ὥρας 10· ἤτοι·

α.) Τὸ συντακτικὸν τῆς γραμματικῆς, μεθ' οὗ συνδέεται καὶ ἄσκησις εἰς θεματογραφίαν, καθ' ἑβδομάδα ὥρας 4.

β.) Ἐξήγησιν· 1) ἐξ Ἑλλήνων συγγραφέων· οἷον ἐκ τῆς Κύρου ἀναβάσεως, τῶν ἐλληνικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Ξενοφῶντος, ἐκ τῶν ἠθικῶν καὶ τῶν παραλλήλων βίων τοῦ Πλουτάρχου. 2) Ἐκ τῶν ἁγίων Πατέρων κατ' ἐκλογὴν· οἷον ἐκ τῶν περὶ ἱερωσύνης λόγων τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ περὶ τῆς ἐν ταῖς διαλέξεσιν εὐταξίας καὶ ἄλλων τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ, τοῦ κατὰ μεθυσάντων, τοῦ πρὸς τοὺς νέους παραινετικοῦ καὶ ἄλλων τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καθ' ἑβδομάδα ὥρας 6.

Β'. Λατινικὴν γλῶσσαν· ἤτοι τὸ τεχνολογικὸν πληρέστερον καὶ ἀκριβέστερον καὶ ἐρμηνείαν ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ἐκ τοῦ Σαλλουστίου καὶ ἐκ τοῦ Λακταντίου, καθ' ἑβδομάδα ὥρας 5.

Γ'. Ἱερὰν κατῆχσιν εἰς πλάτος· καθ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

Δ'. Γενικὴν Ἱστορίαν τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν καθ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

Ε'. Πολιτικὴν γεωγραφίαν, τῆς μὲν Ἑλλάδος λεπτομερέστερον, τῆς δὲ λοιπῆς Εὐρώπης συνοπτικώτερον, ἵνα τελειόνη εἰς τὸ ἔτος (παράτιθενται δὲ εἰς τὰ νεώτερα τὰ ἀρχαῖα γεωγραφικὰ ὀνόματα καὶ μάλιστα εἰς τὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος) καθ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

Γ'. Ἄλγεβραν, καθ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

Ζ'. Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, καθ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

Τὸ ὅλον καθ' ἑβδομάδα ὥρας 30.

Σημείωσις. Ἐὰν μὲν χρόνος ἱκανὸς, διδάσκεται καὶ αὕτη ἰχνογραφίαν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

Ἡ δὲ τρίτη τάξις διδάσκεται κατὰ τὸ τρίτον ἔτος.

Α'. Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καθ' ἑβδομάδα ὥρας 12, ἤτοι·

α) ἀσκεῖται εἰς τὸ συντακτικὸν, θεματογραφοῦσα καὶ ἐφαρμόζουσα πρακτικῶς τοὺς κανόνας τῆς γραμματικῆς· διδάσκεται δὲ καὶ τὸ περὶ διαλέκτων· καθ' ἑβδομάδα ὥρας 4.

β) Ἑρμηνεύονται τινες ἐκ τῶν λόγων τοῦ Ἰσοκράτους, τοῦ Δημοσθένους, τοῦ Αἰσχίνου, ἐκ τῶν διαλόγων τοῦ Πλάτωνος, ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Θουκυδίδου, ἐκ τοῦ Ἡροδότου, ἐκ τῶν Πυθαγορικῶν ἀποσπασμάτων, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν Πατέρων τῆς ἐκκλησίας· καθ' ἑβδομάδα ὥρας 8.

Ζ'. Εἰσαγωγὴν εἰς τὰς ἁγίας Γραφὰς ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2.

Τὸ ὅλον καθ' ἑβδομάδα ὥρας 31—32.

Σημείωσις. Ἐάν μὲν ἱκανὸς χρόνος, θέλει διδάσκεισθαι ἡ παροῦσα καὶ ἡ ἐπομένη πέμπτη τάξις καὶ τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, τρεῖς καθ' ἑβδομάδα.

Ἡ δὲ πέμπτη τάξις διδάσκεται κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος συνοπτικῶς τὰ ἐξῆς.

Α'. Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐξακολούθησιν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2.

Β'. Ἑρμηνευτικὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν Γραφῶν ὥρας 4.

Γ'. Δογματικὴν θεολογίαν ὥρας 4.

Δ'. Ποιμαντορικὴν καὶ τὸ περὶ τῶν ἱερῶν κανόνων τῆς ἐκκλησίας ὥρας 3.

Ε'. Τὴν περὶ τοὺς ἁγίους Πατέρας φιλολογίαν ὥρας 3.

ΣΤ'. Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν ὥρας 4.

Σημείωσις. Εἰς τὴν τάξιν ταύτην γυμνάζονται οἱ μαθηταὶ καὶ εἰς τὴν σύνταξιν ἐκκλησιαστικῶν λόγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς ἐν τῇ σχολῇ τάξεως.

6. Οἱ μαθηταὶ ἐγείρονται τῆς κλίνης τακτικῶς διὰ κωδωνοκρουσίης· ἀπὸ μὲν τῆς α' Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους Μαρτίου, τὴν πέμπτην πρωϊνὴν ὥραν· ἀπὸ δὲ τῆς α' Ἀπριλίου μέχρι τέλους Αὐγούστου, τὴν τετάρτην πρωϊνὴν ὥραν. Ἡμίσεια ὥρα τοῖς παραχωρεῖται ἵνα πλυθῶσι, κτενισθῶσι καὶ ἐνδυθῶσι· μετὰ δὲ ταῦτα ἅμα σημάνη, ἀπέρχονται ἅπαντες εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν διὰ νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὸν ὄρθρον.

7. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὄρθρου δίδεται τὸ ἀκράτισμα, καὶ μετὰ τοῦτο εἰσέρχονται οἱ μαθηταὶ εἰς τὰ σπουδαστήρια, καὶ ἄρχονται τῆς προμελέτης καὶ προπαρασκευῆς τῶν ἰδίων μαθημάτων ἕκαστος μεθ' ἑσυχίας.

8. Αἱ παραδόσεις ἄρχονται ἀπὸ τῆς ὀγδόης πρωϊνῆς ὥρας καὶ διαρκοῦσι μέχρι τῆς δωδεκάτης· καὶ αὖθις ἀπὸ τῆς δευτέρας μετὰ μεσημβρίαν μέχρι τῆς πέμπτης. Ὄφειλε δὲ ἕκαστος τῶν διδασκάλων νὰ ἔρχηται ἀκριβῶς εἰς τὴν ὀρισμένην ὥραν τῆς παραδόσεως ἐκτὸς ἐάν κωλύηται ὑπὸ νόσου ἢ ἄλλης τινὸς κατεπαιγούσης ἀνάγκης, ὅτε ὀφείλει νὰ γνωστοποιῇ τοῦτο ἐγκαίρως εἰς τὸν διευθυντήν.

9. Μικρὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παραδόσεως ἕκαστος τῶν μαθητῶν εἰσέρχεται εἰς τὸ ἀκροατήριον τῆς τάξεώς του ἐνδεδυμένος καὶ εὐτρεπισμένος, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὰ ἀναγκαῖα βιβλία του καὶ τὴν γραφικὴν ὕλην, καὶ καταλαμβάνων τὴν θέσιν του, περιμένει ἡσυχος καὶ εὐτακτος τὸν διδάσκαλον, πρὸς ὃν καὶ ἐρχόμενον καὶ ἀναχωροῦντα ἀπονέμουςι πάντες τὸ ὀφειλόμενον σέβας ὑπανιστάμενοι. Εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται νὰ λείψῃ ἐκ τῆς παραδόσεως, εἰ μὴ τυχὸν δι' ἀσθένειαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ ἀμέσως εἰς τὸν προϊστάμενον·

οὔτε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἀκροατηρίου πρὸ τοῦ τέλους τῆς παραδόσεως, εἰ μὴ τυχὸν διὰ φυσικὴν ἀνάγκην.

10. Ἀπὸ τῆς δωδεκάτης ὥρας μέχρι τῆς δευτέρας μ. μ. παύουσιν αἱ παραδόσεις, καὶ οἱ μαθηταὶ ἀριστῶσιν ἡσυχῶς καὶ εὐτάκτως ἐν τῷ ὠρισμένῳ ἐκάστῳ τόπῳ καθήμενοι. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν κατὰ τάξιν, ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς σχολῆς διατασσόμενος, ἀναγινώσκει ἐν καιρῷ τοῦ ἀρίστου εἰς ἐπήκουον πάντων μέρος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἢ βίον ἁγίου, ἢ ἄλλο τι ὠφέλιμον.

11. Μετὰ τὸ ἄριστον περιπατοῦσιν οἱ μαθηταὶ ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ καταστήματος, ἢ ἐξέρχονται εἰς περίπατον κατὰ τὴν χειμερινὴν ἐξαμηνίαν, συνοδευόμενοι πάντοτε ὑπὸ τοῦ οἰκονόμου ἢ ὑπὸ τινος τῶν διδασκάλων.

12. Τὴν πέμπτην ὥραν μ. μ. ψάλλεται ὁ ἑσπερινός, καὶ μετὰ τοῦτον οἱ μαθηταὶ ἀπέρχονται κατὰ τὴν θερινὴν ἐξαμηνίαν πάντες ὁμοῦ εἰς τὸν περίπατον ἐκτὸς τῆς πόλεως συνοδευόμενοι πάντοτε ὑπὸ τινος τῶν διδασκάλων ἢ τοῦ οἰκονόμου.

13. Περὶ τὴν ὀγδόην ἑσπερινὴν ὥραν γίνεται ὁ δεῖπνος, καὶ μετὰ τοῦτον ἡ προσευχὴ τοῦ ἀποδείπνου· τὴν δὲ ἐνάτην ἀπέρχονται πάντες εἰς τὴν κλίνην.

14. Καθ' ἐκάστην πρωτὴν ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς σχολῆς ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὄρθρου καὶ ἡ πρώτη Ὄρα, παρόντων πάντων τῶν μαθητῶν, τῶν ἐν τῇ σχολῇ κατοικούντων διδασκάλων, τοῦ οἰκονόμου καὶ τοῦ διευθυντοῦ. Τὴν δὲ μεγάλην τεσσαρακοστὴν ἀναγινώσκονται αἱ Ὄραι μετὰ τοῦ ἑσπερινοῦ περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν, μετὰ τὴν παύσιν τῶν παραδόσεων καὶ πρὸ τοῦ ἀρίστου.

15. Κατὰ πᾶσαν κυριακὴν καὶ ἑορτὴν τελεῖται μετὰ τὸν ὄρθρον ἡ θεία λειτουργία, τὸν μὲν χειμῶνα περὶ τὴν ὀγδόην, τὸ δὲ θέρος περὶ τὴν ἐβδόμην ὥραν, καὶ παρίστανται εἰς αὐτὴν πάντες.

16. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἀναγινώσκεται ἐκ τῶν Κυριακοδρομίων ἡ ἐρμηνεία τῆς τοῦ Εὐαγγελίου ἢ τῆς τοῦ Ἀποστόλου τῆς ἡμέρας περικοπῆς, ἐὰν δὲν γίνεται ἄλλη τις διδασχὴ παρὰ τοῦ διευθυντοῦ ἢ παρὰ τινος ἄλλου τῶν ἱερωμένων διδασκάλων, ἢ καὶ τῶν τοῦ τελευταίου ἔτους μαθητῶν τῆς Θεολογίας, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ διδασχὴ τότε μόνον ἐκφωνεῖται, ἔταν ἐξετασθῇ καὶ ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου ὑπὸ τοῦ προσήκοντος Καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας. Τῶν τοιούτων λόγων ὑπόθεσις θέλει εἶναι συνήθως ἡ ἀνάπτυξις τῶν καθηκόντων τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγέλματος εἰς τὸ παρασκευάζονται οἱ μαθηταὶ τῆς σχολῆς, καὶ αἱ χριστιανικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἀρεταί· οἷον ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη, ἡ δικαιοσύνη, ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ἡ σωφροσύνη, ἡ φιλανθρωπία, κ. τ. λ.

17. Πρὸ τῆς τραπεζῆς καὶ μετὰ τὴν τράπεζαν γίνεται ἐκάστοτε ἐπ' αὐτῇ ἡ συνήθης εὐχὴ καὶ εὐχαριστία.

18. Ὁ διευθυντὴς παραγγέλλει ἕνα ἕκαστον τῶν μαθητῶν κατὰ

χειράν νά διακονῇ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καί νά ἀναγινώσκῃ τὰς προσευχάς· ὁ δὲ πρὸς τοῦτο ταχθεὶς ὀφείλει νά ἀπαγγέλλῃ μετ' εὐλαθείας καὶ κατανύξεως τὰ ἀναγινωσκόμενα· τὸ δὲ ἐπιτροχάδην καὶ ἀδιανοήτως ἀναγινώσκειν ἐν ταῖς προσευχαῖς καὶ ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις ἀπαγορεύεται ὡς ἀνάρμοστον εἰς τὴν ὀφειλομένην πρὸς τὸν Θεὸν εὐλάβειαν.

19. Ἐκαστος τῶν μαθητῶν ἐκτελεῖ προθύμως καὶ εὐλαβῶς τὴν ἐκάστοτε ἐπιτασσομένην αὐτῷ διακονίαν ἐν τῷ θείῳ ναῷ καὶ ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις.

20. Κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ ἑορτὴν ἀπὸ τῆς δεκάτης πρωΐνης μέχρι τῆς δωδεκάτης ὥρας οἱ μαθηταὶ μελετῶσι μετ' ἐπιστάσις τὰ θεόπνευστα βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς Μωσαϊκῆς Πεντατεύχου καὶ προχωροῦντες οὕτω κατὰ τὴν χρονολογικὴν αὐτῶν τάξιν, ἕως οὗ φθάσωσιν εἰς τὸ τελευταῖον. Μετὰ δὲ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ κειμένου μεταβαίνουν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ὑπομνηματιστῶν καὶ ἐν γένει τῶν συγγραμμάτων τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Σημειοῦσι δὲ τὰ ἄπορα καὶ περίεργα ἐν τῇ μελέτῃ καὶ ζητοῦσιν ἀπὸ τὸν προσήκοντα διδάσκαλον τὴν λύσιν τῶν ἀποριῶν.

21. Τετράκις τοῦ ἐνιαυτοῦ, δηλονότι ἐν ταῖς ἑορταῖς τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, τοῦ Πάσχα, τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐξομολογοῦνται πάντες καὶ μεταλαμβάνουσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης.

22. Ἡ ἐν τῇ Σχολῇ ταῖς, ἤτοι τὰ περὶ τῆς ἐξεγέρσεως, τῆς προσευχῆς, τῆς σπουδῆς, τῆς ἀνέσεως, τῆς μεταλήψεως τῆς τροφῆς, τοῦ ὕπνου κτλ. διαγράφονται λεπτομερέστερον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ, καὶ ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ ἐφορευόντος τὴν Σχολὴν τριμελοῦς Συμβουλίου ἐκτίθενται ἐπὶ πίνακος εἰς γνῶσιν τῶν μαθητῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τοῦ ἱματισμοῦ τῶν μαθητῶν, τῶν ἐπίπλων καὶ λοιπῶν χρησίμων σκευῶν αὐτῶν.

23. Πάντες οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς φοροῦσι στολὴν ὁμοιόμορφον, ἤτοι σκούφον μαῦρον, χιτῶνα ποδῆρῃ μαῦρον, ζώνην κυανῇ βαθεῖαν, περιπόδια μαῦρα, ἐμβάδας, ἢ ὑποδήματα τὸν χειμῶνα, καὶ ἐπενδύτην τοῦ αὐτοῦ χρώματος. ἔχει δὲ ἕκαστος τῶν μαθητῶν διπλοῦν ἱματισμόν, τὸν μὲν εὐτελέστερον ἢ παλαιότερον, διὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, τὸν δὲ τιμιώτερον ἢ καινότερον, διὰ τὰς ἑορτάς.

24. Ἐκαστος τῶν ἰδία δαπάνῃ εἰσερχομένων εἰς τὴν Σχολὴν ὀφείλει νά φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὰ ἑξῆς.

α.) Κλίνην μετὰ τῶν πρὸς πάντα καιρὸν τοῦ ἔτους ἀναγκαίων· ἤτοι σιδηρὰ ὑπόβαθρα καὶ σανίδια, στρώμα, ἐφάπλωμα διὰ τὸν χειμῶνα, τέσσαρα σινδόνια, προσκεφάλαιον μὲ δύο ὀφίδια, τέσσαρα προσόφια καὶ ἐλαφρὸν σκέπασμα διὰ τὸ καλοκαίριον, κτλ.

β'). Διὰ τὴν τράπεζαν τέσσαρα χειρόμακτρα, ἐν ζεύγος μαχαιρο-
πείρονα καὶ ἐν κοχλιάριον.

γ'). Πρὸς ἱματισμὸν, τέσσαρα ὑποκάμισα, τέσσαρα ἐσώθρακα, ἐξ
ζεύγη περιποδίων, τέσσαρα ἐσωκάρδια (καμισόλας), δύο πύλους νυκτι-
κοὺς, τέσσαρα ῥινόμακτρα, δύο κτένια, τὸ μὲν διαλυτήριον, τὸ δὲ
λεπτὸν, δύο ζεύγη ὑποδημάτων ἢ ἐμβάδων, καὶ τὴν στολὴν, ἢ τὸ ἀν-
τίτιμον τῆς στολῆς, δι' οὗ αὕτη κατασκευάζεται εἰς τὸ τέλος τῆς τρι-
μήνου δοκιμασίας.

25. Εἰς τοὺς ὑποτρόφους ἐκ τῆς Ρίζαρείου περιουσίας δίδονται
παρὰ τῆς Σχολῆς τὰ ῥηθέντα (άρθρ 24) ἐνδύματα καὶ ἔπιπλα.

26. Πάντα τὰ ἐνδύματα ἐκάστου τῶν μαθητῶν πρέπει νὰ ᾖναι σε-
σημειωμένα διὰ τῶν ἀρχικῶν στοιχείων τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ἐπω-
νυμίου αὐτοῦ, ἢ δι' ἀριθμοῦ.

27. Ἐν καιρῷ τῆς ἐξόδου οἱ μὲν ἐκ τῆς Ρίζαρείου περιουσίας ὑπό-
τροφοι λαμβάνουσι τὰ παρὰ τῆς Σχολῆς κατασκευασθέντα καὶ εἰς
χρῆσιν ἐκάστου αὐτῶν δεδομένα ἐνδύματα ἅτινα ὅμως δὲν ἔχει δι-
καίωμα νὰ λάβῃ ὅστις ἐξ αὐτῶν ἀποβάλλεται· οἱ δὲ ἰδίᾳ ἢ δημοσίᾳ
δαπάνῃ εἰσελθόντες λαμβάνουσι τὰ ἐνδύματα, ὅσα εἶχον εἰσερχόμε-
νοι, ἢ ὅσα εἰς ἀναπλήρωσιν αὐτῶν φθειρομένων διὰ τῆς χρήσεως κα-
τεσκευάσθησαν παρὰ τῆς Σχολῆς, καὶ προσέτι ὅσα ἔφερον μεθ' ἑαυ-
τῶν ἔπιπλα καὶ σκεύη, εἰς ἣν ταῦτα κατὰ τὴν ἐξοδὸν των εὐρίσκον-
ται κατὰστασιν.

28. Καθ' ἐκάστην δευτέραν τῆς ἐβδομάδος ἐν τῇ μεσημβρινῇ ὥρᾳ
τῆς ἀνέσεως, ἐτοιμάζουσιν οἱ μαθηταὶ τὰ πρὸς πλῖνιν ἱμάτια των
καὶ παραδίδουσιν αὐτὰ εἰς τὴν πλύντριαν ἐνώπιον τοῦ οἰκονόμου ἡριθ-
μημένα κατ' εἶδος καὶ καταγεγραμμένα εἰς κατάστιχον. Αὕτη δὲ πάλιν
τὰ φέρει τὸ σάββατον τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος καὶ τὰ παραδίδει εἰς
τὸν οἰκονόμον πλυμένα καὶ διωρθωμένα.

29. Ἡ φροντίς περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν ἀνωτέρω 24—28
ἄρθρων ἀνατίθεται εἰς τὸν οἰκονόμον ὑπ' εὐθύνην του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ διαίτης καὶ θεραπείας τῶν μαθητῶν.

30. Ἡ τροφή τῶν μαθητῶν εἶναι λιτὴ, ἀλλ' ἄφθονος, καθαρὰ καὶ
ὕγιενή· ἡ δὲ οἰνοποσία καὶ ἔτι ἡ ἐξώθεν εἰσκομιδὴ γλυκασμάτων, ἢ
ἄλλων τοιούτων τρυφῆς ἐδεσμάτων ἀπαγορεύεται.

31. Ὁ σιτισμὸς γίνεται ὡς ἀκολούθως.

α. Καθ' ἐκάστην μὲν μετὰ τὴν ἑωθινὴν προσευχὴν, τὰς δὲ ἑορτὰς
μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, δίδεται εἰς ἕκαστον μαθητὴν τεμάχιον
ἄρτου καθαροῦ μετὰ θερμοῦ ξοφήματος ἢ γάλακτος ἢ μετὰ νωπῶν
ἢ ξηρῶν ὀπωρῶν, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους.

β'. Κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν ἢ τὴν α. ὥραν μ. μ. δίδεται τὸ
ἄριστον.

γ'. Τὴν δὲ ὀγδόην ὥραν τὸ ἑσπέρας δίδεται ὁ δειπνος.

32. Εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν μετὰ τῶν μαθητῶν συνεσθίει προκαθημένος ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς, ἢ ὁ Οἰκονόμος, ἢ καὶ ἀμφοτέρω.

33. Πᾶσαι αἱ κατὰ τὸ τυπικὸν νηστεῖαι τηροῦνται παρὰ πάντων τῶν ἐν τῇ Σχολῇ διαιτωμένων ἀπαραβάτως, παρεκτὸς μόνον ἀσθενείας σωματικῆς. Ἐν δὲ τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπιτρέπεται κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἱατροῦ νὰ καταλύσῃ ὁ ἀσθενὼν ἕως οὗ ἀναρρώσῃ.

34. Ὅστις τῶν μαθητῶν ἀσθενήσῃ, γνωστοποιεῖ τοῦτο διὰ τοῦ Οἰκονόμου εἰς τὸν Διευθυντὴν, ἀδεία τοῦ ὁποίου μεταφέρεται εἰς τὸ ἐντὸς τῆς Σχολῆς ὠρισμένον νοσοκομεῖον καὶ προσκαλεῖται εἰς ἐπίσκεψίν του ὁ ἱατρὸς τῆς Σχολῆς. Ὁ δὲ Οἰκονόμος φροντίζει περὶ τῆς ἐγκλίρου καὶ ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀσθενοῦς διατασσομένων ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ. Εἰς δὲ τῶν θεραπόντων παρίσταται εἰς τοὺς ἀσθενεῖς διηνεκῶς καὶ ὑπηρετεῖ εἰς τὰς χρεῖας τῶν.

35. Ἐὰν ἡ νόσος ᾖ καὶ χρονικὴ ἢ δυσίατος καὶ ἀπαιτῇ μακροχρόνιον θεραπείαν, ὁ νοσῶν στέλλεται εἰς τοὺς οἰκείους του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν μαθητῶν.

36. Ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τῆς Ριζαρείου ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς εἶναι ἡ παιδείσις καὶ παρασκευασίς ἀξίων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἠθικῶν διδασκάλων τοῦ λαοῦ, οἵτινες μέλλουσιν εἰς πᾶσαν περίστασιν τῆς ζωῆς τῶν νὰ διδάσκωσιν αὐτὸν διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τοῦ παραδείγματός των τὴν εὐσέβειαν, τὴν εἰς τοὺς ἡγουμένους εὐπείθειαν καὶ πάσας τὰς χριστιανικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρετὰς, ἐπεταὶ ἀναγκαίως ἐντεῦθεν, ὅτι τὸ πρῶτιστον καὶ γενικώτατον καθήκον παντὸς μαθητοῦ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς εἶναι νὰ σπουδάζωσιν ὁλοφύχως νὰ ἀποκτήσωσι καὶ ἀσκῶσι τὰς ἀρετὰς ἐκεῖνας, τὰς ὁποίας εἶναι κεκλημένοι νὰ ἐνσπεύρωσι καὶ καλλιεργήσωσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἄλλων. Ὅθεν ἀπαιτεῖται παρὰ παντὸς μαθητοῦ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου ἀληθῆς πρὸς τὰ θεῖα καὶ ἀνυπόκριτος εὐσέβεια, ῥυθμίζουσα ἐσωτερικῶς τὴν διάνοιάν των καὶ κανονίζουσα ἐξωτερικῶς πᾶσαν τὴν διαγωγὴν των, ταπεινοφροσύνη καὶ εὐπείθεια εἰς τοὺς ἀνωτέρους, ἐπιμέλεια περὶ τὰ μαθήματα καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς αὐτοὺς ἔργων, εὐλογικία, ὀλιγάρκεια καὶ εἰρηνικότης καὶ ἀγάπη πρὸς πάντας. Εἰς ταῦτα ἐπιζόμενοι ἐκ νεότητος θέλουσι καταστήσει εἰς ἑαυτοὺς οὐχὶ μόνον εὐχολον, ἀλλὰ καὶ εὐάρεστον τὴν πλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῆς ζωῆς των καὶ τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγέλματος, πρὸς τὸ ὁποῖον παρασκευάζονται.

37. Ἄμα δοθῇ τὸ σημεῖον τῆς ἐξεγέρσεως, ὁφείλει ἕκαστος νὰ ἐγερθῇ τῆς κλίνης, νὰ διευθετήσῃ αὐτὴν μόνος του, νὰ πλυθῇ, κτενισθῇ, ἐνδυθῇ, εὐτρεπισθῇ προσηκόντως καὶ οὕτω νὰ παρασκευασθῇ εἰς τὰ ἔργα τῆς ἡμέρας.

τέρους κληρικούς καὶ εἰς τὰς πολιτικὰς ἀρχάς, ὑπανιστάμενοι εἰς αὐτοὺς προσερχομένους.

49. Ἐκαστος τῶν μαθητῶν ὀφείλει νὰ ᾔηται εἰλικρινῆς καὶ φιλαλήθους πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῆς Σχολῆς καὶ τοὺς διδασκάλους· τὸ ψεῦδος τιμωρεῖται.

50. Οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσι νὰ προσφέρωνται πρὸς ἀλλήλους χρηστοτήτως, αἰδημόνως καὶ εἰρηνικῶς, ἀποφεύγοντες οὐχὶ μόνον πᾶσαν διὰ χειρῶν προσβολὴν ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ὕβριν, χλεύην ἢ περιφρόνησιν, ἔτι δὲ νὰ ἀγαπῶσιν ἀλλήλους ὡς ἀδελφούς, καὶ νὰ προτρέπωσιν ἀλλήλους διὰ τε τοῦ λόγου καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος εἰς τὴν ὁμόνοιαν, τὴν σπουδὴν, τὴν ἠθικὴν τελειότητα καὶ εὐσέβειαν, προσέχοντες πάντοτε μὴ σκανδαλίζωσιν ἢ κωλύωσιν ἀλλήλους ἀπὸ τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν. Ἑρίδες καὶ λοιδορίαι, φατρίαι καὶ διαιρέσεις, ἢ μυστικάι συνελύσεις ἀπαγορεύονται ὅλαι· γινόμεναι δὲ τιμωροῦνται.

51. Ἡ ἐπὶ ματαίῳ ἐπίκλησις τοῦ θεοῦ ὀνόματος, ἢ τῶν θείων καὶ ἱερῶν, ἢ ἀρὰ, αἱ βλασημίαι ἢ αἰσχρολογίαι ἀπαγορεύονται αὐστηρῶς καὶ τιμωροῦνται.

52. Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα μαθητὴν νὰ ἐξέλθῃ τῆς Σχολῆς ἄνευ ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου τοῦ Οἰκονόμου, ὅστις δίδει τὴν ἀδειαν, ὡσάκις εἶναι ἀνάγκη, καὶ ὁρίζει καὶ τὴν ὥραν, μέχρι τῆς ὑποίας δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἀπουσία τοῦ ἐξερχομένου μαθητοῦ. Ὅφει λει δὲ οὗτος ἐπανερχόμενος νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν δόντα αὐτῷ τὴν ἀδειαν προϊστάμενον διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἔγκαιρον ἐπιστροφὴν του.

53. Ὅσάκις οἱ μαθηταὶ ἐξέρχονται τῆς Σχολῆς ὀφείλουσι νὰ ᾔηται σεμνῶς καὶ καθαρῶς ὑπηρετισμένοι. Εἰς δὲ τὸν περίπατον νὰ συμβαδίζωσιν ἀνά δύο ἐν τάξει διαλεγόμενοι πρὸς ἀλλήλους ἡσυχῶς καὶ δεικνύμενοι εὐπροσήγοροι πρὸς τοὺς ἀπαντῶντας.

54. Εἰς οὐδένα τῶν ἐκτὸς τῆς Σχολῆς, οὔτε εἰς αὐτοὺς τοὺς οἰκείους τῶν μαθητῶν, συγχωρεῖται ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Σχολὴν καὶ ἡ συνδιάλεξις μετὰ τῶν μαθητῶν ἄνευ ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου, τοῦ Οἰκονόμου, ὅστις ὁρίζει καὶ τὴν ὥραν καὶ τὸν τόπον τῆς συνεντεύξεως.

55. Οἷδεῖς μαθητῆς ἐπιπληχθεὶς ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐν καιρῷ τῆς παραδόσεως ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν, εἰ μὴ μετὰ τὸ τέλος τῆς παραδόσεως· ἀλλὰ καὶ τότε μεθ' ἡσυχίας καὶ ταπεινότητος.

56. Ὅσάκις θέλουσι νὰ ζητήσωσιν τι παρὰ τοῦ Οἰκονόμου ἢ τοῦ Διευθυντοῦ, ὀφείλουσι νὰ παρατηρῶσι τὸν πρόσφορον καιρὸν, καὶ νὰ κάμνωσι τὸ ζήτημα μετ' εὐσχημον τρόπον, ἵνα μὴ γίνωνται ἐπαχθεῖς καὶ φαίνωνται αὐθάδεις.

57. Ὅπου καὶ ἂν ᾧσιν οἱ μαθηταὶ, ὀφείλουσι πάντοτε νὰ φέρωνται κοσμίως καὶ εὐτάκτως, προσέχοντες μὴ δώσωσιν ἀφορμὴν ψόγου καὶ

κακῆς ὑπονοίας κατὰ τοῦ χαρακτῆρός των. Ὅθεν ὀφείλουσιν ἰδίως νὰ ἀποφεύγωσιν πᾶσαν ὑποπτον συναναστροφὴν, τὴν εἴσοδον εἰς καφε-νεῖα, καπηλεῖα καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα τῆς ὀκνηρίας καὶ ἀργίας κα-ταγώγια.

58. Τῆς ἀξιοπρεπείας ἡ παραμέλεια ἐξευτελίζει τὸν ἱερέα· διὰ τοῦτο ὀφείλει πᾶς μαθητὴς νὰ σπουδάζῃ ἐγκαίρως νὰ περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν εὐγένειαν ἥθους, εὐφράδειν γλώσσης, στάσιν τοῦ σώματος καὶ χειρο-νομίαν εὐπρεπῇ καὶ εὐσχημοσύνην προσώπου.

59. Πᾶς μαθητὴς ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ἀκριβῶς τοὺς νόμους τῆς Σχολῆς καὶ νὰ δέχεται ἀγογγύστως καὶ ἄνευ ἀντιστάσεως τὰς ἐπιβαλ-λομένας αὐτῷ ποινὰς παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ παρὰ τοῦ Οἰκονόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Περὶ ἐπιτηρήσεως τῶν μαθητῶν καὶ τοῦ ἐλέγχου τῆς ἐπιμελείας, ἐπι-δόσεως καὶ διαγωγῆς αὐτῶν.

60. Ἡ ἀνωτάτη καὶ γενικὴ ἐπιτήρησις τῶν μαθητῶν ἀνήκει εἰς τὸν Διευθυντὴν καὶ κατὰ δεύτερον λόγον εἰς τὸν Οἰκονόμον τῆς Σχο-λῆς· διευκολύνεται δὲ ἡ ἐπιτήρησις αὕτη διὰ τῶν διδασκάλων καὶ τῶν ἐπιστατῶν τῶν τάξεων.

61. Ἐκαστος τῶν διδασκάλων ὀφείλει νὰ ἐπιτηρῇ τοὺς μαθητὰς τῆς τάξεώς του κατὰ τὴν ὥραν τῆς παραδόσεως, ἔχων τὸ δικαίωμα νὰ παραινῇ καὶ ἐπιπλήττῃ τοὺς ἀμελοῦντας, ἢ ἀπροσεκτοῦντας ἢ ὁπωσδήποτε ἀτακτοῦντας. Κρατῶν δὲ πρόχειρον σημειωματάριον, σημειώνει ἐν αὐτῷ καθ' ἡμέραν τὴν συμβαίνουσαν τυχὸν ἀπουσίαν ἐκάστου τῶν μαθητῶν, καὶ τὰ περὶ τῆς διαγωγῆς, ἐπιμελείας καὶ προόδου ἐκάστου, καὶ κοινοποιεῖ τὰς σημειώσεις του εἰς τὸν Διευθυν-τὴν εἰς τὸ τέλος τῆς ἐβδομάδος, ἐκτὸς ἂν ἡ διαγωγή καὶ ἀμέλεια μα-θητοῦ τινος ἀπαιτῇ ἄμεσον γνωστοποίησιν αὐτῆς εἰς τὸν Διευθυντὴν πρὸς ἐπιβολὴν τῆς προσηκούσης ποινῆς.

62. Εἰς ἐκάστην τάξιν ἐφιστᾶται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ ἐπιστάτης εἰς τῶν ἐπιμελεστέρων, εὐτακτοτέρων καὶ φρονιμωτέρων μαθητῶν, ὅστις ἐπιτηρεῖ τοὺς μαθητὰς τῆς τάξεώς του καθ' ἡν ὥραν δὲν ἐπιτη-ροῦνται ὑπὸ διδασκάλου τινός, ἐργαζόμενοι ἐντὸς τῆς τάξεώς των ἢ εἰς τὸν κοινὸν τῆς μελέτης τόπον. Σημειοῦσι δὲ καὶ οὗτοι ἐπὶ χάρτου τὰ περὶ τῆς διαγωγῆς ἐκάστου, καὶ θέτουσι τὰς σημειώσεις των καθ' ἐσπέραν ὑπ' ὄψιν τοῦ Διευθυντοῦ. Ὀφείλουσι δὲ οἱ ἐπιστάται οὗτοι νὰ ᾔναι εἰρηνικοί, ἀμερόληπτοι καὶ φιλαλήθεις.

63. Ἐκτὸς τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὀριζομένου μαθητολογίου κρατεῖ ὁ Διευθυντὴς καὶ ἴδιον βιβλίον τῆς διαγωγῆς καὶ ἐπιμελείας ἐκάστου μαθητοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον σημειώνει, εἰς τὸ τέ-λος ἐκάστης ἐβδομάδος, ὅ,τι συνάγεται περὶ τῆς διαγωγῆς καὶ ἐπιμε-λείας ἐκάστου μαθητοῦ ἐκ τῶν σημειώσεων τῶν διδασκάλων καὶ ἐπι-

στατῶν καὶ ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ὁ Διευθυντὴς καὶ ὁ Οἰκονόμος διὰ τῆς γενικῆς αὐτῶν ἐπιτηρήσεως ἔλαβον. Τὸ βιβλίον τοῦτο λαμβάνει ὑπ' ὄψιν κατὰ μῆνα καὶ τὸ ἐφορεῖον τῆς Σχολῆς τριμελὲς Συμβούλιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ II.

Περὶ τῶν γενικῶν ἐξετάσεων καὶ τῶν διακοπῶν.

64. Δις τοῦ ἔτους ἐξετάζονται πάντες οἱ μαθηταί· πρῶτον μὲν, τὴν ἐβδομάδα τῆς Ἀποκρέω ἐνώπιον μόνον τῶν διδασκάλων τῆς σχολῆς, τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ συμβουλίου τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Ρίζαρείου Διαθήκης· τὴν δὲ ἐβδομάδα τῆς Τυροφάγου ὅλην παύεται ἡ τῶν μαθητῶν παράδοσις. Δεύτερον δὲ τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα τοῦ Ἰουνίου μηνὸς δημοσίᾳ.

65. Τὸ ἐξαγόμενον τῶν γενικῶν ἐξετάσεων σημειοῦται ἀκριβῶς εἰς τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 ἀναφερόμενον βιβλίον τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ τὸ ἐξαγόμενον τῶν κατὰ τὴν λήξασαν ἐξαμηνίαν περὶ τῆς ἐπιμελείας καὶ διαγωγῆς ἐκάστου μαθητοῦ σημειώσεων· ἀμφότερα δὲ ταῦτα τὰ ἐξαγόμενα καὶ ἐν γένει ἡ κατάστασις τῆς Σχολῆς γνωστοποιοῦνται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ δι' ἐγγράφου ἀναφορᾶς εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Ρίζαρείου Διαθήκης, ὑπὸ τοῦ ὁποίου διαβιβάζονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείσεως.

66. Ἐφ' ἐκάστης τάξεως προτίθεται κατ' ἔτος καὶ ἐν βραβεῖον, συνιστάμενον εἰς ἓν βιβλίον ἀξίας 5—15 δραχμῶν, εἰς ὃ ἐπιγράφεται εἰς μνημόσυνον τὸ ὄνομα τῆς βραβευούσης Σχολῆς, τὸ τοῦ βραβευομένου καὶ ἡ αἰτία τῆς βραβεύσεως. Δίδεται δὲ τὸ βραβεῖον ἐφ' ἐκάστης τάξεως εἰς τὸν μάλιστα εὐδοκίμησαντα εἰς τὰς ἐξετάσεις καὶ ἐν ταύτῃ διακριθέντα καθ' ὅλον τὸ ἔτος διὰ τῆς χρηστῆς του διαγωγῆς καὶ εὐσεβείας.

67. Μετὰ τὰς κατὰ τὸν ἰούνιον δημοσίας ἐξετάσεις διακόπτονται αἱ παραδόσεις τῶν μαθημάτων μέχρι τῆς 25 αὐγούστου.

68. Ὅσοι τῶν μαθητῶν δὲν ἀναγκάζονται ἕνεκα τῆς υἱείας των ἢ ἄλλης τινὸς σπουδαίας ὑποθέσεως νὰ ἀπέλθωσιν ἐν καιρῷ τῶν διακοπῶν εἰς τὰς οἰκίας των ἢ ἀλλαχοῦ, μένουσιν ἐν τῇ Σχολῇ ἐπαναλαμβάνοντες τὰ μαθήματά των καὶ μελετῶντες κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Διευθυντοῦ.

69. Ὅστις κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναγκάζεται νὰ ἀπέλθῃ τῆς Σχολῆς κατὰ τὰς διακοπὰς ζητεῖ τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν διὰ τοῦ Διευθυντοῦ παρὰ τοῦ τριμελοῦς Συμβουλίου. Ἐὰν δὲ ὁ ζητῶν τὴν ἄδειαν ᾗναι ἐκ τῶν ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως, ἢ τῶν Μοναστηρίων, τότε εἰδοποιεῖται καὶ τὸ ὑπουργεῖον παρὰ τοῦ Συμβουλίου.

70. Ὅστις κατὰ τὰς δημοσίας ἐξετάσεις εὐρεθῇ ἀνίκανος εἰς προβί-

βασμόν, μένει εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, ἂν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀνικανότης τοῦ δὲν προέρχεται ἐξ ἀμελείας· ἄλλως δὲ, ἀποβάλλεται τῆς Σχολῆς. Πάντως δὲ ἀποβάλλεται ὁ διετίαν ἤδη διαμείνας ἐν τῇ αὐτῇ τάξει, καὶ ὁμῶς κατὰ τὴν δευτέραν δημοσίαν ἐξέτασιν εὐρεθεὶς πάλιν ἀνίκανος εἰς προβιβασμόν.

71. Οἱ περατώσαντες τὰ ἐν τῇ Σχολῇ μαθήματα ἐξετάζονται τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν, εἰς ἣν παρευρίσκεται καὶ ὁ προσήκων τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Λαμβάνει δὲ ὁ ἐξετασθεὶς καὶ εὐδοκιμήσας ἀπολυτήριον δίπλωμα τῆς Σχολῆς, δηλοῦν τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιδόσεως καὶ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ καὶ ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ ἐφορεύοντος τὴν Σχολὴν τριμελοῦς Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ ποινῶν τῶν μαθητῶν καὶ τῆς παρ' αὐτῶν ἀποτίσεως τῆς ζημίας τῆς Σχολῆς.

72. Ἡ ἀμέλεια, ἡ ἀπειθεία καὶ ἀταξία καὶ πᾶσα παράβασις τῶν νόμων τῆς Σχολῆς τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ κατὰ τὸ κεφ. 2 § 17—18 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Σχολῆς. Αἱ βαρύτεραι παραβάσεις καὶ αἱ ἐπικυκλήψεις τῶν ἐλαφροτέρων τιμωροῦνται μὲ ποινὰς ἀναλόγως βαρυτέρας.

73. Ὁ μὴ δεχόμενος ἀγογγύστως καὶ ἄνευ ἀντιστάσεως τὴν ποινὴν υποβάλλεται εἰς διπλάσιαν.

74. Ὅστις τῶν μαθητῶν ἤθελε δειχθῇ κακοήθης, ἢ διαρκῶς ἀμελής, ἢ ἀνεπανορθώτως ἀπειθὴς καὶ αὐθάδης καὶ ἠθικῆς βελτιώσεως ἀνεπίδεκτος ἀποβάλλεται ἀδυσωπήτως, ὑποχρεούμενος νὰ ἀποτίσῃ καὶ τὰ τροφεῖα καὶ τὰ διδάκτρα, λογιζόμενα ἀνὰ δραχ. 50 κατὰ μῆνα, ἐφ' ὅσον χρόνον διαμένει ἐν τῇ Σχολῇ. Γίνεται δὲ ἡ ἀπότισις παρ' αὐτοῦ, ἢ παρὰ τοῦ ἐγγυηθέντος ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς τὸ ἀρμόδιον ταμεῖον κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς τὸ ἄρθρον 2 ὁρισθέντα.

75. Καὶ ὁ ἐκ μεταμελείας παραιτούμενος τῆς ἐν καιρῷ τῆς εἰσόδου τοῦ εἰς τὴν Σχολὴν δηλωθείσης προθέσεώς του καὶ προαπερχόμενος αὐτῆς, ἐὰν ἡ μεταμέλειά του δὲν προέρχεται ἐκ νόσου, καθιστώσης αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς τὴν περαιτέρω σπουδὴν, υποβάλλεται καὶ οὗτος εἰς τὴν ἀπότισιν τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης δαπάνης τῆς Σχολῆς, ὡς ὁ ἀποβληθεὶς κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἄρθροις 2 καὶ 6 ὁρισμένα.

76. Εἰς τὴν ἀπότισιν τῆς δαπάνης τῆς Σχολῆς ὑπόκειται καὶ ὅστις τῶν ἐκ τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος δέκα ὑποτρόφων τῆς Ρίζαρείου περιουσίας, ἢ ἐκ τῶν δημοσίων δαπάνη παιδευομένων, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς σπουδῆς του μεταμεληθεὶς ἀποποιεῖται νὰ ἱερωθῇ κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς δοθείσαν ὑπ' αὐτοῦ ὑπόσχεσιν.

77. Ὁ ἀπαξ ἀποβληθεὶς τῆς Σχολῆς, ἢ ἐκ μεταμελείας παραιτηθεὶς καὶ ἀπελθὼν ἐξ αὐτῆς εἶναι τοῦ λοιποῦ ἀπαράδεκτος, ἂν μετανόησας ζητῇ νὰ ἐπανέλθῃ.

Ἀκροτελεύτιος ὁρισμός.

78. Τὰ ἐν τῷ παρόντι κανονισμῷ εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς ἀνατιθέμενα ἔργα, ἀναδέχεται, ἐν ἐλλείψει Διευθυντοῦ, καὶ ἐκτελεῖ ὁ Οἰκονόμος αὐτῆς.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συγκροτήσεως τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ Θ'. ἄρθρον τοῦ Σ'. Νόμου.

Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν ἐκάστης ἐπισκοπῆς, οἱ μετὰ τοῦ προϊσταμένου αὐτῶν Σ. Ἀρχιερέως τὸ ἐπισκοπικὸν δικαστήριον συγκροτήσοντες πρὸς ἐκδίκασιν ἐκκλησιαστικῶν παραβάσεων καὶ παρεκτροπῶν, πραττομένων ἀπὸ κληρικοῦ τελούντας ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ τοῦ Ἀρχιερέως, προσδιορίζονται ἐφ' ἑκάστης οἱ ἑξῆς.

1). Ὁ Οἰκονόμος.

2). Ὁ Σακελλάριος.

3). Ὁ Χαρτοφύλαξ καὶ

4). Ὁ Πρωτέκδικος.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον ὑπουργόν, ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1852.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

ἡ Βασίλισσα.

Α Μ Α Λ Ι Α.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6,188.

ΔΙΕΚ.

Περὶ τῆς ὀφειλομένης πρὸς τοὺς Σ.Σ. Ἐπισκόπους συνδρομῆς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ὅτε, μετὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ἡμῶν,

Ὅθεν, καὶ τὰ ἐνδεχόμενα δυσάρεστα θέλοντες νὰ προλάβωμεν, καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν παρὰ τῆς Α. Μ. διαταχθέντων περὶ πλείζου ποιοῦμενοι, προσκαλοῦμεν διὰ τῆς παρούσης πάντας ὑμᾶς νὰ παργγεῖλετε εἰς τοὺς καθ' ὑμᾶς Ἐπάρχους καὶ εἰς τὰς ἐν τῷ Νομῷ, τοῦ ὁποῦ προΐστασθε, δημοτικὰς Ἀρχάς, ἵνα προσφέρωσιν εἰς τὸν ἀρμόδιον Σ. Ἀρχιερέα, πρὸς τῷ ἀνήκοντι εἰς τὸ ὕψος τοῦ Ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος σεβασμῷ, καὶ τὴν εἰς τὸν Ἱερὸν αὐτοῦ βαθμὸν ὀφειλομένην τιμὴν πλήρη, καὶ πᾶσαν τὴν δυνατὴν εὐκολίαν καὶ συνδρομὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πνευματικῶν καθηκόντων του, διότι κατὰ τοὺς Ἱεροὺς κανόνας, «αὐτός ἐστιν ὁ πεπιστευμένος τὰ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου», αὐτὸς ἐν τῇ κληρωθείσῃ αὐτῷ ἐπισκοπῇ προΐσταται τοῦ λαοῦ κατὰ τὰ πνευματικὰ, ὃν τρόπον καὶ οἱ κατὰ Νομοὺς καὶ κατ' ἐπαρχίας Πολιτικοὶ Ἀντιπρόσωποι τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως, προΐστανται τοῦ λαοῦ κατὰ τὰ κοσμικά.

Περὶ δὲ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διὰ τῆς παρούσης παραγγελλομένων περιεμένομεν ταχεῖαν τὴν παρ' ὑμῶν εἰδοποίησιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Νομβρίου 1853.

Ὁ Ὑπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. 35.

Περὶ τῆς τακτοποιήσεως τῶν Δημοτολογίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ὁ σκοπὸς, δι' ὃν καὶ δαπᾶναι χρηματικαὶ καὶ κόποι οὐκ ὀλίγοι κατεβλήθησαν εἰς τὸν καταρτισμὸν Δημοτολογίων, ἀποτυγχάνει ὁμολογουμένως, ἂνευ τῆς κατ' ἔτος σημειώσεως τῶν μεταβολῶν, ἃς ἐπιφέρουσιν αἱ γεννήσεις, οἱ γάμοι καὶ αἱ ἀποθιώσεις, καθ' ὅσον ἄλλως τὰ βιβλία ταῦτα δὲν θέλει παριστάνουσι τὸν ἀληθῆ πληθυσμὸν τῆς ἐπικρατείας, καὶ τὴν κατάστασίν του.

Ἐντεῦθεν, καὶ εἰς συμπλήρωσιν τῶν διαταχθέντων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 64 καὶ 106 ἐγκυκλίων τοῦ 1851 τοῦ Ὑπουργείου, διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

α) Ἐπειδὴ συμβαίνει συνεχῶς νὰ σημειῶνται καὶ εἰς τὰ, κατὰ τὴν ἀνωτέρω 106 ὑπουργικὴν ἐγκύκλιον, κρατούμενα βιβλίαρια νεογνά

ΣΗΜ. Τὴν ἐγκύκλιον ταύτην ἐδημοσίευσε πρὸς ὅλους τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ.Σ. Ἐπισκόπους ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διὰ τῆς ἀπὸ 11 Μαΐου 1855 καὶ ὑπ' ἀριθ. 4747 ἐγκυκλίου αὐτῆς.

ἀθάπτιστα, θέλει παραγγελθῶσιν οἱ μὲν κατ' ἐνορίας ἐφημέριοι, καὶ οἱ οἰκτεῖοι πάρεδροι νὰ πέμπωσι κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς πρὸς τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον ἐνυπόγραφον σημείωσιν τῶν ὀνομάτων τῶν βηπτιζομένων τοιούτων, οἱ δὲ δήμαρχοι νὰ φροντίζωσι νὰ συλλέγωσι τὰς πληροφορίας ταύτας, καὶ τὰς ἐγγράφωσιν ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ βιβλιαρίῳ.

β) Ἐπειδὴ δυστυχῶς δὲν ἐφηρμόσθησαν εἰσέτι τὰ Κεφ. Δ'. καὶ Ε. τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων Β. Διατάγματος τοῦ 1836, καὶ ἐπομένως οἱ ληξίαρχοι δὲν γνωρίζουσι τὰ πρόσωπα τῶν εἰς γάμον συνερχομένων καὶ τῶν ἀποδιδόντων, θέλει ἐπίσης διαταχθῶσιν οἱ μὲν ἐφημέριοι καὶ οἱ πάρεδροι νὰ κρατῶσι καὶ πέμπωσιν εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς πρὸς τὸν δήμαρχον σημείωσιν τῶν ὀνομάτων τῶν εἰς γάμον συνερχομένων καὶ τῶν ἀποδιδόντων, οἱ δὲ δήμαρχοι συλλέγοντες ἀνελιπτεῖς τὰς πληροφορίας ταύτας, νὰ τὰς ἐγγράφωσιν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλιαρίον.

γ) Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους οἱ δήμαρχοι, τῇ συμπράξει τριμελοῦς ἐπιτροπῆς τοῦ συμβουλίου ἐπὶ τούτῳ ἐκλεγομένης, λαμβάνοντες ἀνὰ χεῖρας τὸ δημοτολόγιον καὶ τὰς ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις α. καὶ β'. σημειώσεις, θέλει ἐκτελῶσι μετὰ προσοχῆς τὴν ἐξῆς ἐργασίαν.

1) Θέλει διαγράφουσι τοὺς ἀποδιδόντας, σημειοῦντες ἀντικρυ τοῦ ὀνόματός των καὶ τὴν χρονολογίαν τοῦ συμβεβηκότος, οὕτως ἀπεβίωσε τὴν τοῦ μηνὸς 185.

2) Θέλει σημειῶσι τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος γεννηθέντων ὑπ' αὐξόντα ἀριθμὸν, σχετιζόμενον μὲ τὸν τοῦ πατρὸς, οὕτως, ὁ ρ α ῥ ι θ μ ὸ ν σελ. κ τ λ.

3) Θέλει ἐγγράφουσι τοὺς νεονύμφους ἐν ἰδίαις μὲν σελίσιν τοῦ δημοτολογίου, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς αὐξόντας ἀριθμοὺς των, σημειουμένης τῆς χρονολογίας τοῦ γάμου, καὶ μνείας ἀντικρυ τῶν μεταφερομένων σχετικῶν ἀριθμῶν γιγνομένης, περὶ τῆς εἰς τὴν δεῖνα σελίδα μεταφορᾶς των.

Ἐν ἐκάστῳ δημοτολογίῳ νὰ προσδιορισθῶσιν ἰδιαιτέρα φύλλα ἐκ τῶν τελευταίων πρὸς τὴν ἐγγραφὴν τῶν γεννωμένων, καὶ ἰδιαιτέρα πρὸς τὴν τῶν νυμφευομένων. Μετὰ τὴν ἐγγραφὴν ἐκάστου νέου ζεύγους ἀπικτεῖται νὰ μὲν ἀνάλογον κενὸν διὰ τὴν ἀκόλουθον ἐγγραφὴν τῶν τέκνων των ὑπὸ ἴδιον αὐξόντα ἀριθμὸν.

4) Τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης θέλει βεβαίῳ ὁ δήμαρχος μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς, διὰ πράξεως γραφομένης ἐπὶ μιᾷς τῶν τελευταίων τοῦ βιβλίου σελίδων, καὶ ὑπογραφομένης παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐν τῇ πράξει ταύτῃ θέλει μνημονεύονται οἱ ἀριθμοὶ οἱ ὀριστικῶς διαγραφέντες, οἱ μετενεχθέντες εἰς ἄλλην σελίδα, καὶ καὶ οἱ προστεθέντες.

5) Ἀποπερατώνσας τὸ ἔργον τοῦτο ὁ δήμαρχος θέλει πέμπει ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς τ' ἀναγκαῖα ἀποσπάσματα μετ' ἐπισήμου ἀντι-

γράφου τῆς πράξεως πρὸς τὸν προϊστάμενόν του Ἐπαρχὸν ἢ Νομάρχην ὅστις θέλει ἐκτελεῖ τὰς αὐτὰς μεταβολὰς ἐπὶ τῶν ἐν τῷ γραφείῳ του δημοτολογίων, θεβαιῶν ἐπίσης τοῦτο διὰ πράξεώς του μηχανολογημένης καὶ ὑπογεγραμμένης. Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἡ ἐργασία αὕτη θέλει ἐκτελεσθῇ ἐντὸς δύο ἀνυπερβλήτων μηνῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς παρούσης καί.

6) Ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου ἐκάστου ἔτους θέλει θεβαιοῦσι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης δι' ἀναφορὰς των οἱ Ἐπαρχοὶ πρὸς τοὺς Νομάρχας, καὶ οὗτοι πρὸς ἡμᾶς.

Τὰ διὰ τῆς παρούσης διαταττόμενα ἰσχύουσι μέχρι τοῦ ἐπὶ τὸ κρεῖττον μετασχηματισμοῦ τῶν Δημοτολογίων διὰ καταλληλοτέρας διαρρέσεως.

Ἐφιστῶντες τὴν προσοχὴν ὑμῶν, Κύριε Νομάρχα, εἰς τὰ ἐπιστελλόμενα, ἀπαιτοῦμεν τὴν ἐγκαιρον καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν των, ἀποφασισμένοι νὰ μὴ παραβλέψωμεν οἰανδήποτε ὀλιγωρίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἀπριλίου 1855.

Ὁ προσωρ. Ὑπουργός

Α. ΜΑΤΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. 1607.

Περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐφημερίδων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην.

Δι' ἐγκυκλίου διαταγῆς 10 Μαΐου 1834 ὑπ' ἀριθ. 3491 ἡ Γραμματεία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐγκρίνασα πρᾶξιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπ' ἀριθ. 1028—1080, ἔχουσιν ἐπὶ λέξεως οὕτω:

«Α'. Ἐκαστος Πρεσβύτερος, εἴτε ἑγγαμὸς εἴτ' ἄγαμος, ὡς ἐφημέριος εἰς ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν διακονῶν, θέλει λαμβάνει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς διὰ πᾶσαν ἱεράν πρᾶξιν, ἥτοι Λειτουργίαν, Βάπτισιν, Εὐλογίαν γάμου, Κηδεῖαν, Μνημόσυνον, Ἀγιασμόν κτλ. ὅσον καὶ ὅ,τι ἦτο καὶ εἶναι κατὰ τόπους νενομισμένον, καὶ κάμνῃ κατὰ τοῦτο καινοτομία δὲν συγχωρεῖται ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει.»

«Β'. Θέλει εὐχαριστεῖσθαι ἕκαστος τοιοῦτος εἰς ὅ,τι καὶ ὅσον, ἐκτὸς τῶν νενομισμένων, κατὰ προαίρεσιν προσφέρεται εἰς αὐτὸν παρὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ δὲν θέλει γίνεσθαι αὐστηρὸς ἀπαιτητῆς περιεσοτέρου.»

«Γ'. Πᾶς χριστιανὸς ὀφείλει νὰ δίδῃ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὅ,τι καὶ ὅσον ἔδιδε μέχρι τοῦδε ὡς νενομισμένον εἰς τὸν ἐφημέριόν του. Ἐὰν δέ τις δυστροπῶν, δὲν θέλῃ νὰ δώτῃ τοῦτο, τότε ὀφείλει ὁ ἐφημέριος ν' ἀναφέρηται περὶ τοῦτου πρὸς τὸν Ἐπίσκοπόν του, καὶ οὗτος ὀφείλει κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν, νὰ ἐπικαλῇται τὴν συνδρομὴν τῆς πολιτικῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς βοήθειαν τοῦ ἀδικουμένου.» καὶ

Δ' ὁ Δὲν συγχωρεῖται εἰς τὸν ἐφημέριον, μήτε τὴν ἐκκλησίαν νὰ κλείῃ εἰς τοὺς χριστιανούς, ἐὰν δὲν λαμβάνῃ ὅ,τι ὀφείλεται εἰς αὐτὸν, μήτε ὅ,τι ἐκ τῶν ἱερῶν αὐτοῦ καθηκόντων νὰ μὴ ἐπιτελῇ· καὶ ὅστις πράξῃ ποτὲ τοιοῦτόν τι, θέλει τιμωρηθῇ αὐστηρῶς παρὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς.»

Ταύτην, λέγομεν, τὴν Συνοδικὴν πράξιν ἐγκρίνασα ἡ Γραμματεία, ἐξέδωκεν ἰδίαν πρὸς τοὺς Νομάρχας ἐγκύκλιον, ἐκθεῖσα, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐφημερεύοντες εἰς τὰς ἐνορίας Πρεσβύτεροι, μὴ ἔχοντες ἄλλον πόρον σταθερὸν ἀπὸ τοῦ ἐπαγγέλματός των, ζῶσιν ἀπὸ μόνᾳ τῇ τοῦ χηρᾶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τῆς ἐφημερίας των κέρδη, εἶναι δίκαιον, ἄχρις ὅτου κανονισθῇ ἡ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ μερικῶν ταμείων τακτικὴ καὶ αὐτάρκης μισθοδοσία, νὰ πορίζωνται τὰ δικαιώματά των ὅπως ἐλάβανον αὐτὰ διηνεκῶς· καὶ παρήγγειλεν, ἵνα ὁ ἀρμόδιος Νομάρχης «χορηγῇ εἰς αὐτοὺς τὴν ἀπαιτούμενην συνδρομὴν καὶ ὑπεράσπισιν, ὑποχρεῶν, ἐν περιπτώσει δυστροπίας, τοὺς ἐνορίτας νὰ δίδωσι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὅ,τι καὶ ὅσον ἔδιδον ἄχρι τοῦδε εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικούς τῆς ἐνορίας των.»

Καὶ ταῦτα μὲν, ἐκ τοῦ 1834 ἔτους διαταχθέντα καὶ παρὰ τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ παρὰ τοῦ Ἰπουργείου, οὐδέποτε ἀνεκλήθησαν, οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἐτροπολογήθησαν. Παρὰ πᾶσαν δ' ἐλπίδα εἰδοποίησεν ἡ μᾶς ἀρτίως ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ὅτι ἐν τινι τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, χωρικοὶ, οἵτινες μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐξεπλήρουν ἀκριβῶς τὸ καθήκον των, δίδοντες εἰς τοὺς ἐφημερίους των ὅ,τι ἀνέκαθεν ὑπάρχει κανονισμένον, ἤρξαντο, ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, νὰ δίδωσιν εἰς αὐτοὺς, οἱ μὲν τὸ ἥμισυ, οἱ δὲ τὸ πεμπτημόριον τῶν ὅσα πρότερον ἔδιδον· καὶ ὅτι αἱ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Σ. Ἐπισκόπου ὑπὲρ τῶν ἱερῶν ἀπευθυνθεῖσαι πρὸς τοὺς χωρικοὺς συμβουλαὶ ἀπέβησαν μάταιαι καὶ ἀτελεσφόρηται. Ἐντεῦθεν δὲ λαβοῦσα ἀφορμὴν ἡ ἱερὰ Σύνοδος, καὶ γνωρίζουσα, ὅτι, ὅταν οἱ χριστιανοὶ ἀρνῶνται τὴν ἀπόδοσιν τῶν κανονισμένων δικαιωμάτων εἰς τοὺς ἐφημερίους, τότε οὗτοι οὐ μόνον στεροῦνται τῶν μέσων πρὸς τὸ ν' ἀποζῶσι καὶ, ἀλλ' οὐδὲ τὰ καθήκοντά των δύνανται ἀκριβῶς νὰ ἐκπληρῶσιν, ἐξητήσατο παρ' ἡμῶν νὰ ὑπομνήσωμεν εἰς τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν προαποφασισμένων καὶ προδιατεταγμένων, ἵνα μὴ ἐξ ἐνδεχομένης δυστροπίας τινῶν χριστιανῶν, ἀπὸ κομματικοῦ πάθους μᾶλλον ἢ ἀπ' ἄλλης αἰτίας ὀρμωμένων, καὶ ἐκ τῆς τῶν ἐφημε-

ρίων ἐνδείας καὶ ἀπορίας, παραμελῆται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος καὶ τούτων κ' ἐκείνων.

Τὴν αἴτησιν ταύτην τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀπεδεξάμεθα κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον προθύμως, καθόσον αὕτη στηρίζεται εἰς τὸν θεῖον νόμον τὸν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς Διαθήκαις ῥητῶς ἐγγεγραμμένον. Καὶ εἰς μὲν τὴν Παλαιάν γέγραπται, ὅτι ὁ Κύριος διέστειλεν ἐκ τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, μόνην τὴν τοῦ Λευὶ φυλὴν, καὶ ἀπένειμεν εἰς τοὺς Λευῖτας ἴδιον προσὸν τὸ ἐπιτελεῖν τὰς λατρείας καὶ προσεδρεύειν τῷ θυσιαστηρίῳ. (Ἀριθ. Η', 6. καὶ 14—16)— διέγραψεν εἰς αὐτοὺς ἰδια καθήκοντα καὶ χρῆν (Λευτερον. Ι', 8.)— καὶ προσδιώρισε δι' αὐτοὺς μόνον πόρον τῶν πρὸς τὸν ζῆν, μόνην μερίδα, μόνον κλῆρον, τὰ εἰς προσφορὰν τῷ Κυρίῳ ἀφοσιούμενα κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ τοῦ νόμου. «Τὰ δέκατα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅσα ἂν ἀφορίσωσι τῷ Κυρίῳ ἀφαίρεμα, δέδωκα τοῖς Λευῖταις ἐν κλήρῳ» (Ἀριθ. ΙΗ', 24. 26. 31). . . «Καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ αἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ (τῷ Λευῖτῃ), ὅτι αὐτὸν ἐ'ελέξατο ὁ Κύριος ὁ Θεός σου ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου, παρεστάναι ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας» (Λευτερον. ΙΗ', 1. 4 καὶ 5)— καὶ τέλος παρήγγειλεν εἰς τὸν λαὸν νὰ χορηγῇ προθύμως εἰς τοὺς ἱερεῖς τὰ ἐν τῷ νόμῳ προσδιωρισμένα δόματα, ὑποτυπώσας αὐτοὺς διὰ τῆς εἰκόνης βοὸς ἀροτριούντος τὴν γῆν καὶ τὰ δράγματα σὺν πόνῳ τέμνοντος· «οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα» (Αὐτόθι ΚΕ', 4). Εἰς δὲ τὴν νέαν Διαθήκην γέγραπται ἐπίσης διὰ παραδειγμάτων εἰς πάσας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας καταληπτῶν, ὅτι τὰ ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ εἰρημένα περὶ τοῦ ἀλοῶντος βοὸς ἔχουσιν ἔννοιαν ἀναγωγικὴν. Τοῦτο δὲ ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰπὼν· «μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ; ἢ δι' ὑμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι» (Α'. Κορινθ. Θ', 9 καὶ 10)— καὶ ὅτι «ἄξιός ἐστις ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστί.» (Ματθ' Ι, 10.— Λουκ. Ι', 7.— Α'. Τιμοθ. Ε'. 18)— καὶ «τίς στρατεύεται ἰδίῳις ὀφωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει;» (Α'. Κορινθ. Θ', 7).

Περὶ τὸν ἡγούμενον νὰ μὴ κύνωμεν περαιτέρω τὸν λόγον, διότι ἐκ τῶν ἄνωθι ἐκτεθέντων ὀλίγων ἀποδείκνυται, ὅτι κατὰ χρέος, διὰ τῆς ἱερᾶς νομοθεσίας ἐπιβεβλημένων εἰς πάντας, ὀφείλει ἕκαστος χριστιανὸς νὰ χορηγῇ μετὰ προθυμίας εἰς τοὺς ἐφημερίους του τὰ διὰ τὴν διατροφὴν αὐτῶν ἀρχῆθεν κανονισμένα. Εἰς τοῦτο παροτρύνουσιν ἡμᾶς καὶ οἱ θεοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ τῶν ἁγίων Γραφῶν ἐρμηνευταὶ ἐξ ὧν ἀρκοῦμεθα νὰ μνημονεύσωμεν ἑνὸς μόνου προχείρως, τοῦ ἱεροῦ Θεοδώρητου, λέγοντος· «Πάντων τῶν κατὰ τὸν θῖον καταφραγεῖν προ»

οὐδένα δὲ ἀποχωρίζει ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τοῦ κόλπου αὐτῆς, εἰμὴ τὸν ὅστις κατ' αὐτῆς ἐκμανεῖς καὶ ἀποσπάσας ἐκ τῆς κοινωνίας τοῦ Χριστοῦ, εὐαγγελίζεται ἄλλην παρ' ἣν ἐκ τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐκ τῶν κατὰ μέρος ἁγίων, ἐκ τῶν θεοκηρύκων Ἀποστόλων, ἐξ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν παρελάβομεν πίστιν· ὁ ἀφορισμὸς ἄρα ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἀνάθεμα. Τοῦτο δὲ δὲν λέγομεν ἡμεῖς κατ' ἰδίαν κρίσιν, ἀλλ' ὁ Θεὸς Χρυσόστομος ἐν τῇ 15' τῶν ὁμιλιῶν αὐτοῦ εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολὴν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (τομ. Θ' τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδόσεως σελ. 603—604, ἢ τομ. Γ' τῆς ἐν Ἐτώνῃ ἐκδόσεως σελ. 133—134), ὅπου ἐκφέρει αὐτολεξεί· . . . «Τί οὖν ἐστὶ τὸ ἀνάθεμα; ἄκουσον αὐτοῦ λέγοντος. Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἔστω ἀνάθεμα. Τουτέστι, κεχωρίσθω πάντων, ἀλλότριος ἔστω πάντων. Καθάπερ γὰρ τοῦ ἀναθήματος τοῦ ἀνατιθεμένου τῷ Θεῷ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν ἄψασθαι οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι, οὕτω καὶ τὸν χωριζόμενον τῆς Ἐκκλησίας πάντων ἀποτέμνων καὶ καὶ ὡς πορρωτάτω ἀπάγων, τούτῳ τῷ ὀνόματι ἀπὸ τοῦ ἐναντίου καλεῖ, μετὰ πολλοῦ τοῦ φόβου πάντα ἀπαγορεύων αὐτοῦ ἀποχωρῆσαι καὶ ἀποπηδᾶν.» Καὶ ἀλλαγῇ δὲ πάλιν αὐτὸς ὁ Θεὸς πατήρ, παρακελεύόμενος μὴ ἀναθεματίζεσθαι πιστὸν ἐπιφέρει ταῦτα. «Τί οὖν ἐστὶν ὃ λέγεις ἀνάθεμα; ἀλλ' ὅτι ἀνατιθέσθω οὗτος τῷ διαβόλῳ καὶ μηκέτι χάριν σωτηρίας ἔχέτω, γενέσθω ἀλλότριος ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ.... Τὸ γὰρ ἀνάθεμα παντελῶς τοῦ Χριστοῦ ἀποκόπτει.» (Βλ. τομ. Α' τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδόσεως σελ. 693). Ταῦτα ὁ νομοθέτης καλῶς ἐπιστάμενος, τὴν μὲν ἐκδοσὶν τῶν ἀνωνύμων καὶ ἀπολύτων καὶ ἀορίστων ἐπιτιμιῶν δὲν ἀπηγόρευσε πρὸς ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας εἰς τὰς μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας ἰδιωτικὰς σχέσεις (ἄρθρον I. τοῦ Σ νόμου), τῶν δὲ ἀφορισμῶν τὴν ἐκτέλεσιν περιώρισε διὰ τοῦ 16' ἁρθροῦ τοῦ ΣΑ' νόμου, διότι ὁ ἀφορισμὸς οὐδὲν ἄλλο ὢν, ὡς προσέφημεν, εἰμὴ χωρισμὸς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀποτομὴ μέλους τινὸς ἀπὸ τῆς ὁλομειλείας τῶν πιστῶν, εἶναι μέτρον καταναγκαστικὸν ἔχον λίαν ἐπιβλαβὴ ἐπιρροὴν εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ἢ πολιτικὰς σχέσεις τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας καὶ ἰσοδυναμοῦν μὲ προγραφὴν ἢ μὲ πολιτικὸν θάνατον· διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἐπιτρέπεται εἰμὴ μόνον καθ' αἰρεσιάρχου ἢ αἰρεσιάρχων, οἵτινες ἤθελον ἀνελπίστως ἐκτραχηλισθῇ βλασφημοῦντες δημοσίᾳ κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ τῆς εὐσεβείας ἐν γένει.

Καὶ οἰκτείρομεν μὲν ἐξ ἑνὸς τὴν θέσιν εἰς ἣν εὐρίσκεται ὁ ἀναφέρων πολίτης ἂν, ὡς λέγει, ἀδικῆται· οὐδὲν δ' ἐξ ἑτέρου δυνάμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ, διότι ἡ ἐμπορικὴ διαφορὰ, ἣν ἔχει κατὰ προσώπου γνωστοῦ, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας ἀρμοδιότητα. Τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἰδιάζων χαρακτηρ εἶναι πάντοτε, μάλιστα δὲ εἰς ὁμοίας μὲ τὴν προκειμένην ὑποθέσεις τὸ παρακαλεῖν, τὸ παραινεῖν, καὶ ποδηγετεῖν οὕτως εἰπεῖν πάντα χριστιανὸν εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην

καὶ ἐν γένει εἰς τὴν τήρησιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ.
.....

Ὁ ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. ἐγκ. 87.

Ἐπὶ τοῦ ἀρ. 12,822. 18,201.

Περὶ τῶν ἐντὸς τῶν ἱερῶν ναῶν ἐνεργουμένων ἐκλογῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δι' ἐπανειλημμένων ἐγγράφων τῆς διαβιβασθέντων εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἰπουργείου ζητεῖ νὰ παύσῃ ἡ ἐνέργεια τῶν ἐκλογῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς Ναοῖς.

Εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην προῆλθεν ἡ Σύνοδος, πληροφορηθεῖσα, ὅτι τινὲς τῶν διωρισμένων νὰ φιλάσσωσι τὰς ψηφοδόχους κάλπας στρατιωτικῶν τε καὶ πολιτῶν, καὶ τῶν δι' ἄλλους λόγους, διαρκούσης τῆς ψηφοφορίας, διαμενόντων ἐν τοῖς ἱεροῖς Ναοῖς, λησμονοῦντες, ὅτι ὁ τόπος, ἐν ᾧ εὐρίσκονται, εἶναι Ναὸς τοῦ Ἱψίστου προσδιωρισμένος καὶ καθιερωμένος εἰς τὴν λατρείαν αὐτοῦ διὰ τῆς τελεσιουργίας τῶν θείων μυστηρίων, καπνίζουσιν ἐντὸς τῶν ἱερῶν Ναῶν, τρώγουσιν, οἰνοποτοῦσι καὶ ἄλλα ἄτοπα πράττουσιν. Οὐδαμῶς ἀνεχόμενοι τὴν τοιαύτην τῶν ἱερῶν Ναῶν βεβήλωσιν, ἠθέλομεν σπεύσει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν αἴτησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀλλὰ μὴ δυνάμενοι πρὸς τὸ παρὸν νὰ διατάξωμεν τὴν παῦσιν ἐν γένει τῆς διεξαγωγῆς ἐκλογῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς Ναοῖς, διότι ἀνεξαρτήτως τῶν διοικ. δυσκολιῶν, γραπτὴ διάταξις ἡ τοῦ ἀρθρ. 16 τοῦ Νόμου περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν προσδιορίζει, ὡς τόπον τῆς ἐνεργείας τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, τὸν εὐρυχωρότερον Ναὸν τῆς πρωτεύουσας ἐκάστου δήμου, περιορίζομεθα κατ' ἀνάγκην νὰ σᾶς παραγγείλωμεν, Κύριε νομάρχα, οὐ μόνον ν' ἀπαγορεύσητε διὰ κανονιστικῆς διατάξεως μὲ τὸν ἐντονώτερον καὶ αὐστηρότερον τρόπον τὰ καταδειχθέντα ἀτοπήματα, ἀλλὰ καὶ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς, νὰ προσδιορίζετε ἄλλον τόπον ψηφοφορίας, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ὡς πρὸς αὐτὰς ὁ νόμος δὲν προσδιορίζει τοὺς ναοὺς, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ δημαρχεῖα καὶ ὅπου ὑπάρχουσι τοιαῦτα εὐρύχωρα, ἐν αὐτοῖς κατὰ προτίμησιν πρέπει νὰ ἐνεργῶνται αἱ ἐκλογαί.

Ἀπαιτοῦμεν δὲ, Κύριε νομάρχα, καὶ καθῆκον ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς ἱερᾶς καὶ ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως ἔχετε, νὰ ἐπιστήσητε ἄγρυνον ὀφθαλμόν, ἵνα προληφθῇ εἰς τὸ μέλλον πᾶν τοιοῦτον ἀτόπημα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Αὐγούστου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 752.

Περὶ ἀδείας ἀποδημίας ἐκτὸς τοῦ Κράτους εἰς Κληρικὸ ὡς δεδομένη.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

.

Τῆς ἀφορμῆς ταύτης ἐπιλαμβανόμενοι ὡς εὐκαίρου συνιστῶμεν διὰ τῆς ἱερᾶς Συνόδου εἰς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ. Σ. Ἀρχιερεῖς, ἵνα τοῦ λοιποῦ, ὁσάκις ζητεῖται παρὰ κληρικοῦ ἄδεια ἀπουσίας ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου, πρὶν ἢ ἀνενέγκωσιν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐξετάζωσι καὶ σταθμίζωσιν οὐ μόνον τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποδημίας, ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ τῆς διαγωγῆς (μὴ ποτε αὕτη ἐπιλήψιμος τυχὸν οὔσα, κατασχύνῃ παρὰ τοῖς ἔξωθεν τὴν τιμὴν τῆς Ἑλλάδος) τοῦ προτιθεμένου ν' ἀποδημήσῃ ἐντεῦθεν Κληρικοῦ, καὶ βεβαιῶνται συγχρόνως δι' ἐγγυήσεως τακτικῆς λαμβανομένης παρὰ τῶν πλησιεστέρων μὲν συγγενῶν ἢ (ἂν τοιοῦτους δὲν ἔχῃ) τῶν γνωρίμων αὐτοῦ ἂν ᾦναι ἑγγαμος ἱερεὺς ἢ διάκονος—τοῦ ἡγουμένου δὲ τῆς μὸνῆς εἰς ἣν ἀνήκει, ἂν ᾦναι ἱερομόναχος ἢ ἱεροδιάκονος, πρὸς δὲ καὶ τοῦ γέροντος ὑφ' ὃν εἶναι τεταγμένος, ἂν ᾦναι ἄπλοὺς μοναχὸς — περὶ τοῦ ὅτι οὐ μόνον θέλει διάγει ἀξιοπρεπῶς ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀποδημίας του, καὶ δὲν θέλει δώσῃ ἀφορμὴν εἰς κατὰ κρισιν ἢ πράξει παρεκτροπὴν τινα ἀναξίαν εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν θέλει κάμει κακὴν χρῆσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ διαβατηρίου του καὶ ὅτι θέλει ἐπανελθεῖ ἐμπροθεσμίως εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τὰ τοιαῦτα δὲ ἑγγράφα θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἡμᾶς μετὰ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἀρμοδίου Σ. Ἐπισκόπου, καθ' ὃν χρόνον ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἀποδεχομένη τὴν αἵτησιν ζητεῖ κατὰ τὸν νόμον τὴν περὶ τῆς ἀδείας τῆς ἀποδημίας τοῦ Κληρικοῦ εἴτε ὑπουργικὴν εἴτε Βασιλικὴν ἑγκρισιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΣΗΜ. Τὸ ἑγγράφον τοῦτο τοῦ ὑπουργείου ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐδημοσίευσε πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ. Σ. Ἀρχιερεῖς διὰ τῆς ἀπὸ 2 Μαρτίου 1856 καὶ ὑπ' ἀρ. 5436 ἐγκυκλίου τῆς.

Ἀρ. Πρωτ. 852.

Περὶ ἐπιδόσεως ἐγγράφων διαζεύξεως εἰς τοὺς τὴν ἀλλοδαπὴν
κατοικοῦντας.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Θεωρήσαντες ὅτι ὁ ΣΑ΄. Νόμος προσδιορίζων ἐν τῷ ἄρθρῳ ΙΖ΄ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας τοῦ ἀρμοδίου Σ. Ἱεράρχου ὁπόταν πρόκηται δι' ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ μεταξὺ συζύγων, παρόντων ἀμφοτέρων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, δὲν ἀναφέρει ρητῶς καὶ πῶς ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου ἐπιβεβλημένον εἰς αὐτὸν πνευματικὸν καθήκον, ὁπόταν ὁ εἰς ἢ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων διαμένῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, δεόν ἐκρίναμεν, ἵνα μὴ ἐκ ταύτης τῆς ἐν τῷ νόμῳ παρασιωπωμένης περιπτώσεως εὗρεθῇ τις τῶν Σ. Σ. Ἐπισκόπων εἰς δισταγμὸν περὶ τοῦ κατὰ τίνα τρόπον θέλει κάμει χρῆσιν τῶν προσφόρων πνευματικῶν μέσων εἰς τὸ νὰ συμβιβάσῃ τοὺς συζύγους ὅταν ὁ ἕτερος τύχῃ ἀποδημῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν — νὰ προλάβωμεν ἢ μᾶλλον νὰ ἄρωμεν πάντα ἐνδεχόμενον δισταγμὸν, διὰ τῆς ἐξῆς διασαφήσεως, μηδαμῶς ἀπομακρυνόμενοι ἀπὸ τὸν σκοπὸν καὶ ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου. Καὶ δὴ ἐκθέτομεν τὰ ἐξῆς.

Ὁ ἀρμοδῖος Ἀρχιερεὺς, εἰς ὃν ἐπιδίδοται ἡ περὶ τῆς διαζεύξεως ἢ περὶ τοῦ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμοῦ αἵτησις, ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὴν ἐγγράφως εἰς τὸν ἀποδημοῦντα, ἢ τὴν ἀποδημοῦσαν ἐκτὸς τὸν Βασιλεῖου σύζυγον, προσκαλὼν ἐκεῖνον, ἢ ἐκείνην, νὰ προσέλθῃ ἐνώπιον τῆς Σεβασμιότητός του ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένης προθεσμίας, καὶ προτρέπων συγχρόνως εἰς τὸν συμβιβασμὸν διὰ πατρικῶν καὶ πνευματικῶν νοουθεσιῶν καὶ παραινέσεων. Τὸ τοιοῦτον ἐγγραφοῦν τοῦ Ἀρχιερέως διαβιβάζεται διὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου πρὸς τὴν Προξενικὴν Ἑλληνικὴν ἀρχὴν, τὴν ἐν τῷ τόπῳ ἐνθα διαμένει ὁ σύζυγος ἢ ἡ σύζυγος καθεσταμένην. Αὕτη δὲ ἡ ἀρχὴ μετακαλοῦσα ἐνώπιόν της τοὺς πρὸς ὃν ἀπευθύνεται τὸ Ἀρχιερατικὸν ἐγγραφοῦν, τὸ ἀναγινώσκει εἰς αὐτὸν καὶ τῷ τὸ ἐπιδίδει μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, συμπρόντας ἐν τοῖτοις καὶ τινὰς ἐκ τῶν σεβασμιωτέρων ἱερέων τοῦ τόπου ἐκεῖνου. Τούτων δὲ οὕτω γενομένων, συντάττεται ἐν τῷ ἰδίῳ καταστήματι τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς πρωτόκολλον περὶ τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ Ἀρχιερατικοῦ ἐγγράφου, καὶ περὶ τῆς πρὸς τὰ ἐν αὐτῷ διαλαβανόμενα ἀπαντήσεως τοῦ εἰς συμβιβασμὸν προτρεπομένου, τὸ ὁποῖον (Πρωτόκολλον) ὑπογεγραμμένον προσπκόντως ἀπὸ τὸν οὕτω προτρεπόμενον, ἢ τὴν οὕτω προτρεπομένην, σύζυγον (ἢ ὑπὸ δύο μαρτύρων ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν οὗτος ἤθελεν εἶναι ἄμοιρος γραμμάτων) — ἀπὸ τὸν παρόντα ἱερέα — καὶ ἀπὸ τὴν Προξενικὴν Ἀρχὴν, πέμπεται διὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου εἰς τὸν ἀρμόδιον Σ. Ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ προμνησθὲν ἄρθρον τοῦ νόμου ὀφείλει

ν' ἀποφανθῇ διὰ πράξεως ἐπὶ τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀναφορᾶς πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ. Τοιαῦτα πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐπιστέλλοντες διὰ τοῦ παρόντος, παρακαλοῦμεν αὐτὴν νὰ τὸ κοινοποιήσῃ πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ ΣΣ. Ἱεράρχας πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν περὶ τοῦ πρακτέου ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν, ἐπιδοθείσης τινὶ αὐτῶν ἀναφορᾶς συζύγου αἰτοῦντος ἢ αἰτούσης τὴν διάζευξιν ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸν τύχῃ ἀποδημῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ὁ εἷς ἢ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Φεβρουαρίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΝΟΜΟΣ Σ'.

Περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων, καὶ περὶ τοῦ ὑπὸ τοὺς Ἐπισκόπους τελούντος Κλήρου.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττονται.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐπισκοπῶν καὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. Α'. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπῶν προσδιορίζεται εἰς ἐκ οὐκ ἐκ τῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. Β'. Αἱ Ἐπισκοπαὶ εἰσὶν αἱ ἑξῆς·

Α'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας δ ὁ ο.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀθηνῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, περιλαμβάνουσα τὰς ὁμώνυμους ἐπαρχίας.

Β'. Ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας δ ὁ ο.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Χαλκίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου, μετὰ τὰς νήσους Σκιάθον, Σκόπελον καὶ Ἀλόνησον.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Καρυστίας, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν καὶ τὴν νῆσον Σκύρον.

Γ'. Ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος δ ὁ ο.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Φωκίδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος.

Περὶ τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἄρθρ. Γ'. Ἐκάστη Ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον Ἐπίσκοπον.

Ὅσακις ἐπέλθῃ ἀνάγκη νὰ χειροτονηθῇ Ἐπίσκοπος, ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τρεῖς ἐκ τῶν Κληρικῶν, πολιτῶν Ἑλλήνων, τῶν ἐχόντων ὀρθῶς καὶ ὑγιῶς περὶ τὴν πίστιν, καὶ δικακεκριμένων ἐπὶ συνέσει καὶ βίῳ ἀνεπιλήπτῳ καὶ παιδείᾳ ἐκκλησιαστικῇ.

Τῶν οὕτω ψηφισθέντων τριῶν τὰ ὀνόματα ὑποβάλλονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸν Βασιλέα, διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν· ὁ δὲ Βασιλεὺς φέρει τὴν ἐγκρίσιν του ἐπὶ τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν.

Ἡ ἐγκρίσις τοῦ Βασιλέως ἀνακοινοῦται εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον, καὶ παρ' αὐτῆς τελοῦνται τότε ἐπὶ τὸν ἐκλεχθέντα τὰ νενομισμένα ἐκκλησιαστικῶς, κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Πέμπεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὸ μήνυμα πρὸς τὸν ἐκλεχθέντα, καὶ οὗτος δίδει ἐνώπιον αὐτῆς τὴν περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐν ᾗ χειροτονηθήσεται Ἐπίσκοπος, διαβεβαίωσιν αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως·

«Ἐπειδὴ διὰ τῆς ψήφου τῶν Θεόθεν ὁδηγηθέντων ἁγίων Ἀρχιερέων τῶν συγκροτούντων τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐψηφίσθη ὁ ἐλάχιστος ἐγὼ, ὡς ἄξιος τοῦ ὑψηλοῦ καὶ θείου λειτουργήματος τῆς Ἀρχιερωσύνης, ὅπως κατασταθῶ Μητροπολίτης (Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος) τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως (Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπισκοπῆς) Ν. . . καὶ ἔτυχον τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ἡμῶν ἐγκρίσεως, πείθομαι τῷ θείῳ βουλήματι, καὶ δέχομαι τὴν ποιμαντορίαν τῆς Μητροπόλεως (Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπισκοπῆς) ταύτης, διαβεβαιῶν διατηρῆσαι ἀκραιφνῶς τὰ ἱερὰ καθήκοντα τῆς ἡς ἀναδέχομαι ἱεραρχίας, καὶ ποιμάναι θεοφιλῶς τὸ λογικὸν ποίμνιον τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν εἰς νομὰς σωτηρίους τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος, καὶ διαμεῖναι πιστὸς εἰς τὸν φιλόχριστον ἡμῶν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην, καὶ ἀκατάγνωστος διὰ τῆς θείας χάριτος εἰς πάντα τὰ Ἀρχιερατικὰ καθήκοντα».

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ ὑποψηφίου, γεγραμμένη ἐν τῷ ἱερῷ Κώδικι τῶν ὑπομνημάτων, ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἰδίου ἐπομένως προχειρίζεται κατὰ τὰς κανονικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις Ἐπίσκοπος τῆς ἡς ἔλαχεν Ἐπισκοπῆς· μετὰ δὲ τὴν χειροτονίαν ἐπικυροῦται καὶ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ὅπως ἀναγνωρίζηται τοιοῦτος παρὰ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχῶν. Πρὶν ἢ ἀναλάβῃ δὲ τὰ Ἀρχιερατικὰ καθήκοντά του, διαβεβαιοῖ τὴν πίστιν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς ἐξῆς προσφωνήσεως.

«Μεγαλειότατε Βασιλεῦ ! Διαβεβαίω ἐπὶ τῇ Ἀρχιερωσύνῃ μου, ὅτι »ἀείποτε διατελῶν πιστὸς εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην μου, καὶ εὐπειθὴς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου, καταβαλὼ πάσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει,

»ἵνα ἐκπληρῶ τῇ θαίᾳ χάριτι πάντα τὰ Ἀρχιερατικά καθήκοντα τῆς
»πνευματικῆς ποιμαντορίας τοῦ κατὰ τὴν κληρωθεϊσάν μοι ἐπισκοπὴν
»πιστοτάτου Σοι λαοῦ· καὶ μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τῆς διαβεβαιώ-
»σεως ταύτης αὐτὸν τὸν Ὑψιστον Θεόν, ὃς δῶν τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγα-
»λειότητι ζῶν πολυχρόνιον ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ, δικτηροίῃ δὲ τὴν Ὑμετέ-
»ραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνο-
»μένην εἰς αἰῶνας αἰώνων».

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη, ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτοῦ, τηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρ. Δ'. Ἐπίσκοπος κανονικῶς χειροτονηθεὶς, δὲν ἀποβάλλεται τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, εἰμὴ ὅταν οἰκειοθελῶς παραιτηθῇ, ἢ ἐπὶ μόνῳ ἐγκλήματι ἐπάγοντι καθαίρεσιν.

Μετὰθεσις Ἐπισκόπου γίνεται μόνον, ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τηρουμένων τῶν κανόνων ἀπαρραλλάκτως ὡς καὶ παρὰ πάσαις ταῖς λοιπαῖς ὁμοδόξοις τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαις.

Ἄρθρ. Ε'. Ἐν ἀποβιώσει Ἐπισκόπου, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἐπισκοπῆς φροντίζουσι τῇ συμπράξει τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἀρχείων καὶ τῶν ἄλλων τῆς ἐπισκοπῆς πραγμάτων, μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ διαδεχομένου αὐτόν. Ἡ δὲ Κυβέρνησις, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διορίζει ἐκ τούτων ἐπισκοπικὴν Ἐπιτροπὴν, πρὸς διεξαγωγὴν τῶν πνευματικῶν ὑποθέσεων τῆς χηρευούσης ἐπισκοπῆς, ἕως οὗ ἐγκατασταθῇ ὁ ταύτης κανονικὸς Ἐπίσκοπος.

Ἄρθρ. Σ'. Ἐὰν Ἐπίσκοπος, ἕνεκα φυσικῆς τινος αἰτίας, κατασταθῇ ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἀντικαθίσταται, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' ἑτέρου κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις Γ' καὶ Δ' ὀριζόμενα. Εἰς δὲ τὸν εἰς ἀνικανότητα περιστάντα χορηγεῖται περίθαλψις διακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. Ζ'. Ἄπαντες οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπίσκοποι διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἐφορείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἀναφέρονται πρὸς αὐτὴν ὡς ἀνωτάτην ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν περὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ἀναγομένων εἰς τὰ πνευματικά αὐτῶν καθήκοντα, καὶ ἐκτελοῦσι τὰς ἀποφάσεις καὶ διαταγὰς αὐτῆς.

Ἄρθρ. Η'. Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ ἐπισκοπῆς.

Ἐνεργεῖ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐπισκοπῇ τὰ παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, διατηρῶν ἀπαρεγκλίτως τὰ θεῖα δόγματα, καὶ ἐπιτελῶν ἀκριβῶς τὰ μυστήρια, καὶ φυλάσσων τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας· ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ τούτων διατήρησιν καὶ παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ποιμαντορίαν διατελούντων προσέχει

εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν πάσης ἱεροτελεστίας, εἰς τὴν τακτικὴν ἀναγνώσιν τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναγινωσκομένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν, εἰς τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ἁγίας εἰκόνας, εἰς τὰ ἱερὰ σκεύη, ἄμφικαὶ πάντα τὰ εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγόμενα. Ὡσαύτως προσέχει εἰς τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τῶν ἱερῶν μοναστηρίων καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς μοναστικoὺς ὅρους διαγωγὴν τῶν ἐν αὐτοῖς μοναζόντων, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐν αὐτοῖς ναῶν. ἔχει σφραγίδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γνωριστικὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ γράμματα. Περὶ πάσης δὲ πράξεως αὐτοῦ, ἀντιβαίνουσης εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν γένει εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς εὐθύνην, καὶ δίδει λόγον ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. Θ'. Ὁ Ἐπίσκοπος, κατὰ τὸ ἐπισκοπικὸν αὐτοῦ καθήκον, ἐπιτηρεῖ τὸν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κλῆρον κατὰ τε τὸ πολίτευμα καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὰ πρὸς βελτίωσιν, πρὸς εὐκοσμίαν καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ὑπ' αὐτὸν Κλήρου συντείνοντα.

Δικάζει μετὰ τεσσάρων ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐαυτοῦ ἐπισκοπῆς, διοριζομένων ἐφ' ἁπαξ διὰ Βασιλικῷ διατάγματος, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις καὶ παρεκτροπὰς τῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κληρικῶν καὶ ἐπιβάλλει ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς εἰς τὸν περιπεσόντα ἀποδεδειγμένως εἰς ἁμάρτημα ὡς πρὸς τὰ χρέη καὶ καθήκοντα τῆς ἐπαγγελίας του, ὡς ἐφεξῆς:

α) Ἐπίπληξιν·

β) Ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐφημερείας τοῦ τιμωρουμένου·

γ) Ἐκπτώσιν τοῦ ἀξιώματος, εἰς ὃ ἦτον ἰδίως διωριτισμένος ὁ τιμωρούμενος·

δ) Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς Κληρικοὺς σωφρονιστικοῦ καταστήματος·

ε) Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου τῶν ὅσα χρήματα ἔλαβεν ὁ τιμωρούμενος πλέον τοῦ νενομισμένου, ἢ διὰ πράξιν ἀπηγορευμένην καὶ ἐναντίαν εἰς τὰ καθήκοντά του.

Ἡ εἰσπραξὶς δὲ αὕτη ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς καὶ κατατίθεται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

ς) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ Κληρικῷ μοναχοῦ.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου αἱ καταγινώσκουσαι ἐπίπληξιν ἢ ἀργίαν μέχρι τῶν ἐπτὰ ἡμερῶν, εἶναι ἀνέκκλητοι· αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν καταδικασθέντα κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, παρατεινομένης τῆς προθεσμίας ταύτης κατὰ λόγον τῆς ἀποστάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἡ ἔφεσις ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, καὶ ἐπιδίδοται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν προεδρεύοντα τὸ ἐπισκοπικὸν δικαστήριον Ἐπίσκοπον, ὅστις ἀποστέλλει αὐτὴν ἐντὸς 24 ὥρων πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ὁμοῦ μὲ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ τὸν φάκελλον τῆς ἀνακρίσεως.

Μόνον δ' ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ § 6', ὁ εἰς ἀργίαν ὑποβληθεὶς, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔλαβε τὴν κοινοποίησιν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὀφείλει ν' ἀπέχη πάσης ἱεροπραξίας. μέχρις οὗ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφανθῇ ὀριστικῶς ἐπὶ τῆς ἐφέσεώς του· ἂν δὲ τυχὸν παρέλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας, εἰς ἣν ὑπεβλήθη διὰ τῆς ἐπισκοπικῆς ἀποφάσεως, πρὶν ἀποφανθῇ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπὶ τῆς ἐφέσεώς του, ὁ ἐκκαλῶν ἐπαναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν καθηκόντων του. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἡ ἀπόφασις τῆς Συνόδου εἶναι καταδικαστικὴ, αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας λογίζονται ἀφ' ἧς ἐπεδόθη εἰς τὸν καταδικασθέντα ἡ ἐπισκοπικὴ ἀπόφασις.

Ἡ Σύνοδος ἀποφαίνεται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις καὶ τὸν καταστατικὸν αὐτῆς νόμον, ἐπικυροῦσα, τροπολογοῦσα, ἢ ἀκυροῦσα τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἐκτὸς τῆς ἀποφάσεως τῆς καταγινωσκούσης ἐπὶ πληξίν, ἡ ἀργίαν καὶ σωματικὸν περιορισμὸν μέχρι τῶν 15 ἡμερῶν, ὅλαι αἱ λοιπαί, τελεσιδίκαι καταστᾶσαι, ἐκτελοῦνται κατὰ τοὺς §§ 1, καὶ 2 τοῦ ΙΔ' ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ νόμου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Εἰάν ποτε Κληρικὸς ὑποπέσῃ εἰς ἀμάρτημα ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγον καθαίρεσιν, ὁ Ἐπίσκοπος εἴτε αὐτός, εἴτε κατὰ παραγγελίαν του εἰς ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς ἐπισκοπῆς του, ἐνεργεῖ τακτικὴν ἀνάκρισιν, καὶ ταύτης περαιωθείσης, πέμπει τὸν φάκελλον τῆς ἀνακρίσεως εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις δικάζει κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατυπώσεις, ἀφ' οὗ πρῶτον ἀκούσῃ τὸν κατηγορούμενον Κληρικόν.

Ἄρθρ. Γ'. Ὁ Ἐπίσκοπος, κατ' αἵτησιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ἐκδίδει ἐπιτίμιον ἀνωνύμως καὶ ἀπολύτως κατὰ ἀδίκων καὶ ἐπιζημιῶν πράξεων, καὶ πρὸς ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας, μετὰ προηγηθεῖσαν συγκτάθεσιν τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. ΙΑ'. Εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ἀνήκει ἡ δοκιμασία καὶ χειροτονία τῶν ἐντὸς τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ ἱερωμένων πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ, καὶ ἡ δοκιμασία τῆς κουρᾶς τῶν μοναχῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς ἐκάστην κοινότητα καὶ ἐνορίαν ἀναγκαζίων ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ ἡ διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν, θέλουσι κανονισθῇ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἱερέων καὶ διακόνων θέλει γίνεσθαι ὡς καὶ μέχρι τοῦδε.

Χειροτονία πρεσβυτέρου καὶ διακόνου, καὶ κουρὰ μοναχοῦ, τελεῖται

κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας· ὁ δὲ χειροτονήσας παρὰ τοὺς κανόνας καὶ ἀπολύτως, ἢ ἐπέκεινα τοῦ ὀρισθησομένου ἀριθμοῦ, καὶ ὁ κείρας μοναχὸν ἄνευ τῆς κανονικῆς δοκιμασίας, τιμωρεῖται ἐκκλησιαστικῶς, καθὼς καὶ ὁ οὕτω χειροτονηθεὶς καὶ ὁ τὴν κουράν λαβὼν.

Ὁ χειροτονούμενος εἰς πρεσβύτερον ἢ διάκονον, καθὼς καὶ ὁ τὴν κουράν λαμβάνων μοναχὸς, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπαιτουμένων προσόντων πρὸς χειροτονίαν ἢ κουράν, πρέπει νὰ ᾖ πολίτης Ἑλλήν καὶ νὰ ἔδωκε προηγουμένως τὸν νενομισμένον ὄρκον τοῦ πολίτου Ἑλλήνος.

Ἄρθρ. IB'. Ὁ Ἐπίσκοπος χειροθετεῖ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸν Κληρικῶν τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ἐπισκοπῆς του, προσδιορίζων ἐκάστου τὰ καθήκοντα.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Κλήρου.

Ἄρθρ. IG'. Ἄπαντες οἱ Κληρικοὶ ἐκάστης ἐπισκοπῆς, οἰασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ ἂν ᾖσιν, ὑπάγονται κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις ὑπὸ τὸν ἴδιον αὐτῶν Ἐπίσκοπον, καὶ αὐτὸν ὀφείλουσιν ἵνα γνωρίζωσιν ὡς ἀμέσως προϊστάμενον ἐκκλησιαστικῶς, καὶ ὑπακούωσιν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐκτελῶσι τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραγγελίας καὶ διαταγὰς του.

Ἄνευ τῆς εἰδήσεως καὶ τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου Ἐπισκόπου, οὐδεὶς τῶν ἱερωμένων δύναται νὰ ἐκτελῇ ἱεροπραξίαν τινὰ ἐκτὸς τῆς λαχούσης αὐτῷ ἐνορίας, ἢ εἰς ἐξωκκλήσιον, ἢ εἰς ἐκκλησίαν ἰδιόκτητόν· οὔτε ἀποδημεῖ ἄνευ τῆς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου, οὔτε διαμένει ἐκτὸς τῆς ἐπισκοπῆς του ὑπὲρ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας αὐτοῦ· οὔτε μετὰβάλλει τὴν σταθερὰν διαμονήν του ἄνευ τακτικοῦ ἀπολυτηρίου ἐγγράφου. Ἄλλοθεν δὲ προσερχόμενος, δὲν εἶναι δεκτὸς πρὸς ἐξάσκησιν ἱερατικῶν καθηκόντων, ἐὰν δὲν φέρῃ τακτικὸν ἐγγράφον παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου ὑφ' ὃν ἐτέλει πρότερον.

Εἰς οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου ἐπιτρέπεται νὰ περιφέρηται ἀπὸ κοινότητος εἰς κοινότητα, ἐπαιτῶν λόγῳ ἐνδείας ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας· εἰ δέ τις ἐπὶ τούτῳ φωραθῇ, συλλαμβάνεται παρὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, καὶ, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ πρὸς ποινικὴν καταδίωξιν, προσάγεται εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ὅστις μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν ἀποστέλλει αὐτὸν διὰ τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἐπίσκοπόν του, παρ' οὗ δικάζεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρ. Θ'. τοῦ παρόντος νόμου.

Εἰάν τις τῶν μοναχῶν, ἀνήκων ἢ μὴ εἰς μοναστήριον, περιφέρηται ἐν τῷ κόσμῳ, διατάσσεται παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου αὐτοῦ, ὁ μὲν ἀνήκων εἰς μοναστήριον ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν μονὴν τῆς μετανοίας του, ὁ δὲ μὴ ἀνήκων εἰς μοναστήριον νὰ ἐκλέξῃ ἐν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πρὸς ἐγκαταθίωσίν του· καὶ ἐὰν παρακούσῃ, στέλλεται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς νέας προσωνομίας τῶν μέχρι τοῦδε Ἐπισκοπῶν Καλαβρύτων
καὶ Κυκλάδων.

ΟΘΩΝ

κτλ. κτλ. κτλ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν Σ. Νόμον τμήμα Α'. ἄρθρον Β'. § 5', ἐδάφιον
β'. καὶ § 1'. ἐδάφιον α., κατὰ πρότασιν τοῦ ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν
Ἐκκλησιαστικῶν, κλπ. ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Οἱ ἐν ταῖς μέχρι τοῦδε ἐπισκοπαῖς α) Καλαβρύτων, καὶ β) Κυκλά-
δων, καθεσταμένοι Σ. Ἀρχιερεῖς, θέλουσι φέροι τοῦ λοιποῦ τὴν κατὰ
τὸν προμνησθέντα νόμον νέαν προσωνομίαν τῆς ἰδίας ἐαυτοῦ Ἐπισκο-
πῆς ἕκαστος· δηλονότι θέλουσι τιμᾶσθαι, ὁ μὲν ἄχρι τοῦδε Καλα-
βρύτων, μὲ τὴν προσωνομίαν Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας
καὶ ὁ ἄχρι τοῦδε Κυκλάδων, μὲ τὴν προσωνομίαν Σύρου καὶ Τήνου.

Ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Διατάγματος ἀνατίθεται
εἰς τὸν ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1852.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

ΣΤΑΤΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1370.

Περὶ ὑποτρόφων διὰ τὴν ἐν Τίρυνθι Γεωργικὴν Σχολήν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Διὰ διαφόρων ἐγκυκλίων διαταγῶν (ὧν ἡ τελευταία ἐξεδόθη τῇ 10
Σεπτεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 3935) τὸ καθ' ἡμᾶς ὑπουργεῖον προσε-
κάλεσεν ὑμᾶς νὰ προτρέψετε τοὺς ἡγουμένους καὶ λοιποὺς πατέρας
τῶν ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ εὐπορωτέρων μονῶν νὰ πέμψωσιν εἰς τὴν
ἐν Τίρυνθι Γεωργικὴν Σχολήν ἀνὰ ἓνα ὑπότροφον τῆς ἐκλογῆς των διὰ
νὰ διδαχθῇ οὗτος τοὺς βελτιωμένους τρόπους τῆς γεωργίας καὶ τῆς
κτηνοτροφίας, καὶ μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν του μεταχειρισθῶσιν αὐτὸν
ἐπωφελῶς, ὥς ἔχουσαι ἐκτεταμένας γαίας καὶ κτήνη, ὅπως διὰ τοῦ-
του τοῦ μέσου καὶ αἱ Μοναὶ ὠφεληθῶσι, καὶ οἱ κάτοικοι ἐνισχυθῶσι,
διὰ τοῦ παραδείγματος, εἰς βελτιώσεις ἐπὶ τῶν κτημάτων αὐτῶν.
Ἀλλ' ὅμως ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων, δὲν εἶδομεν μέχρι τοῦδε τὸ
προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ἐξαιρέσεων ὑπάρχει, καθὰ ἐδήλωσεν εἰς
ἡμᾶς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν δι' ἐγγράφου του 13 μηνὸς φθί-
νοντος ὑπ' ἀριθ. 6113 ἡ ἐνταῦθα διατηρουμένη μονὴ τῆς Πεντέλης,
τῆς ὁποίας ὁ ἐπαξίως προϋστάμενος Κύριος Κύριλλος, κατανοήσα

τάς εκπηγαζούσας ἀπὸ τοιοῦτον μέτρον σημαντικὰς ὠφελείας, εἰσήγαγεν εἰς τὰ κτήματα τῆς μονῆς του τὴν διὰ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἀρότρου καλλιέργειαν, καὶ διὰ τῆς σμικρᾶς δαπάνης περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν ὑποτρόφου διδασχέντος ἐν Τίρυνθι τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν οὐ μόνον εἰς τὴν κατ' αὐτὸν Μονὴν ἐγένετο πρόξενος ὠφελιμάτων, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς πλησίον αὐτοῦ διότι τὸ παράδειγμά του ἐνίσχυσε τοὺς κατοίκους εἰς τὸ νὰ ἀντιληφθῶσι καὶ βάλῃσιν εἰς ἐνέργειαν καὶ οὗτοι δι' ἑαυτοὺς, αὐτὸν τὸν ἐν τῇ κατὰ τὴν Τίρυνθα Γεωργικῇ Σχολῇ διδασχόμενον τρόπον τῆς βελτιωμένης καλλιέργειας.

Τὸ ἀξιέπαινον τούτου τοῦ καλοῦ Οἰκονόμου τῶν πραγμάτων τῆς κατ' αὐτὸν μονῆς, τοῦ ἡγουμένου, λέγομεν, τῆς Πεντέλης παράδειγμα, τὸ ὅποιον ὑπέμνησεν, ὡς προέφημεν, εἰς ἡμᾶς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν. Προβαλλόμεθα δι' ὑμῶν, Κύριε Νομάρχα εἰς τοὺς ἡγουμένους τῶν ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ εὐπορωτέρων μοναστηρίων πρὸς μίμησιν. Προτρέψατέ τους καὶ πάλιν ἐξ ὀνόματος ἡμῶν, καὶ διαλύσατε ἀπ' αὐτῶν πάντα, ὃν ἂν τυχὸν ἔχη τις τούτων δισταγμὸν περὶ τῶν ἐκ τοῦ μέτρου τούτου παραχθησομένων βεβαίως καλῶν ἀποτελεσμάτων, καὶ καταστήσατε καταληπτὰς εἰς αὐτοὺς τὰς ὠφελείας τὰς ὁποίας πρῶται αἱ Μοναὶ θέλουσιν ἀπολαύσει· πρὸς δὲ καὶ τὰς ἐκ τοῦ παραδείγματος τῶν Μονῶν συνεπειὰς διὰ τὴν κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν τρόπον ἐπέκτασιν καὶ πρόοδον τῆς καλλιέργειας εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα· καὶ πείσατε τέλος αὐτοὺς νὰ μὴ φεισθῶσι δαπάνης εὐτελοῦς τριακοσίων κατ' ἔτος δραχμῶν καὶ ταύτης ἐπὶ μόνην τριετίαν διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν ἐνὸς ὑποτρόφου ἀπ' ἐκάστης μονῆς ἀποστελλομένου, ἀποβλέποντες εἰς τὸ ἐκ ταύτης ἐσόμενον μέγα ὄφελος καὶ διὰ τὰς Μονὰς καὶ διὰ τὸν τόπον αὐτὸν ἐνθα ὑπάρχουσι γαῖαι μεγάλης μὲν ἐκτάσεως, ὀλίγον δὲ παραγωγοὶ ἔνεκεν ἐλλείψεως τῆς προσηκούσης καλλιέργειας, ἥ καὶ ἔνεκεν ἀγνοίας περὶ τὴν διάκρισιν τῶν διαφόρων ποιότητων τῆς γῆς, ἀπαραίτητον οὖσαν εἰς προσφυῇ καὶ ἐπομένως καρποφόρον φυτεῖαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ τέλει τοῦ προμνησθέντος πρὸς ἡμᾶς ἐγγράφου του τοῦ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν ἐξέθηκεν ὅτι ἐκ τῆς ἐν Τίρυνθι Γεωργικῆς Σχολῆς ἐξῆλθον πρό τιнос καιροῦ μαθηταί, καὶ κατ' αὐτάς ἐξέρχονται καὶ ἕτεροι νόμι μορφωμένοι εἰς τὰ τῆς Γεωργίας, δύνανται δὲ ἐκ τούτων νὰ λάβωσιν ἀμέσως ὅσαι ἐκ τῶν Μονῶν ἐπιθυμοῦσι τοιοῦτους διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων των, συμφωνοῦσαι μετ' αὐτῶν περὶ ἀντιμισθίας δικαίας, διὰ ταῦτα κοινοποιούμεν καὶ τοῦτο δι' ὑμῶν εἰς τοὺς ἡγουμένους τῶν ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ εὐπορωτέρων Μονῶν, ἵνα ὅσαι ἐξ αὐτῶν θέλωσι νὰ προσλάβωσιν ἐπὶ δικαίᾳ, ὡς εἴρηται, ἀντιμισθίᾳ τοιοῦτους δοκίμους περὶ τὰ γεωργικά, ἀναφέρωσιν εἰς ἡμᾶς. Θέλομεν δὲ σπεύσει ἡμεῖς νὰ διαβιβάσωμεν διὰ τοῦ προμνησθέντος ὑπουργεῖου εἰς τοὺς εἰρημένους μαθητὰς τὰς αἰτήσεις τῶν Μονῶν, ἅμα μᾶς γνωστοποιηθῶσι.

Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐνεργειῶν σας προσκαλεῖσθε νὰ ἀνα-
φέρετε εἰς ἡμᾶς ἐν καιρῷ.

Ἀθήνησι τῇ 23 Μαρτίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

.....

Ἀριθ. Πρωτ. 1863.

Περὶ τύπου ἐγγυήσεως διὰ τοὺς ἐξερχομένους τοῦ Κράτους κληρικούς.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐλάβομεν τὸ συνοδικὸν ἔγγραφον 7 τοῦ παρόντος μηνὸς ἐν ᾧ ἐπι-
συνάπτεται ἔκτυπον τῆς ὑπ' ἀριθ. 5456 Συνοδικῆς ἐγκυκλίου.

Ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν ὑποβληθέντων εἰς ἡμᾶς μέχρι τοῦδε ἐγγυητικῶν
ἐγγράφων (ὧν τὸ τελευταῖον εἶναι τὸ περὶ τοῦ ἱεροδιακόνου Ν. Ν. δο-
θέν ὑπὸ δύο πολιτῶν) κατείδομεν τὸ ἀτελὲς αὐτῶν, διὰ τοῦτο ἐκρί-
ναμεν ἐπ' ἀναγκῆς νὰ συντάξωμεν τὸν ὧδε ἐγκλεισόμενον τύπον, καὶ
παρακαλοῦμεν τὴν Ἱεράν Σύνοδον, νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὸν εἰς τοὺς Σ Σ.
Ἀρχιερεῖς, ἵνα ὁμοιομόρφως λαμβάνωνται παρὰ τῆς Σεβασμιότητός
των καὶ διαβιβάζωνται διὰ τῆς Ἱεράς Συνόδου πρὸς ἡμᾶς τὰ τῆς περὶ
τῆς ὁ λόγος ἐγγυήσεως ἔγγραφα. Σημειούσθω δ' ἐν παρόδῳ ὅτι τὰ
τοιαῦτα ἔγγραφα οὐδὲν ἔχουσι κοινὸν πρὸς τὴν ἐγγύησιν τὴν ὁποίαν
ἐνώπιον τοῦ ἐκδώσαντος τὸ ἐξωτερικὸν διαβατήριον Νομαρχεῖου ὀφεί-
λει νὰ δώσῃ ὁ μέλλων ν' ἀποδημήσῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν Ἑλλήν
Κληρικός.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τύπος ἐγγυήσεως.

Οἱ ὑπογεγραμμένοι ἐγγυώμεθα ἐνώπιον τοῦ Σεβασμιωτάτου . .
. (ὁ τίτλος τοῦ Ἀρχιερέως), συνειδότες τὰς ἐκ τοῦ ἄρθρου
271 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας ποινὰς ὅτι ὁ Κύριος Ν. (τ' ὄ-
νομα τοῦ ζητούντος ἄδειαν ἀποδημίας καὶ ὁ ἱερατικὸς βαθμὸς αὐτοῦ)
δημότης τοῦ δήμου Ν. (τ' ὄνομα τοῦ δήμου, πρὸς δὲ καὶ τὸ τῆς μο-
νῆς ἐὰν ᾦναι μοναχός, ἱεροδιάκονος ἢ ἱερομόναχος), μέλλων νῦν ν' ἀπο-
δημήσῃ ἐκτὸς τοῦ Κράτους δι' ἰδίας ὑποθέσεις, οὐ μόνον θέλει διάγε-
ῖαι ἀξιοπρεπῶς ἐν τῷ διαστήματι τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποδημίας αὐ-
τοῦ καὶ δὲν θέλει πράξῃ παρεκτροπὴν τινὰ ἀναξίαν εἰς τὸ ἐπάγγελμά
του ἢ ἀποκατασταθῇ εἰς ξένην ἐπικράτειαν, ἀλλ' ὅτι θέλει ἐπανέλθαι
ἐγκαίρως εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1856.

Οἱ ἐγγυηταί

.....

Ἐπεταὶ ἡ ἐπικύρωσις τῆς γνησιότητος τῶν ὑπογραφῶν

.....

Ἀριθ. πρωτ. 2091.

Περὶ ὁμοιομόρφου τύπου διὰ τὰς γινομένας παρ' Ἀρχιερέων προσκλήσεις
πρὸς ἀπέπειραν συμβιβασμοῦ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ὑποβληθέντων εἰς ἡμᾶς ἐγγράφων παρὰ τινων
Σ. Σ. Ἀρχιερέων, κοινοποιούντων εἰς συζύγους ἀποδημούσας εἰς τὴν
ἀλλοδαπὴν, αἰτήσεις συζύγων παρόντων, ἐπιδιωκόντων τὴν διάζευξιν
ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸν, κατείδομεν τὴν ἀνάγκην
τοῦ νὰ γίνωνται αἱ τοιαῦται κοινοποιήσεις ὁμοιομόρφως παρ' ἀπάντων
τῶν Σ. Σ. Ἀρχιερέων, καὶ σύμφωνα πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ΙΖ. ἄρθρου
τοῦ ΣΑ' Νόμου, ὅπερ ἐστὶ νὰ ἐμπεριέχῃ καὶ πνευματικὰς παραινή-
σεις καὶ νοουθεσίας, ὅπως ὁ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀποδημῶν θάτερος τῶν
συζύγων, ὑπομιμνησκόμενος τὸ χριστιανικὸν καθῆκον αὐτοῦ, καὶ νυτ-
τόμενος τὴν καρδίαν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Ἀρχιερατικοῦ ἐγγράφου,
διατίθεται εὐκολώτερον εἰς τὴν συμφιλίωσιν καὶ τὴν ἐν ἀγάπῃ καὶ
ὁμονοίᾳ συμβίωσιν τῶν διὰ τοῦ γαμικοῦ δεσμοῦ πρὸς ἀλλήλους ἐκκλη-
σιαστικῶς συζευχθέντων.

Ἐκ τῆς σκέψεως ταύτης ὁρμώμενοι, συνετάξαμεν τὸν ὧδε ἐγκλειόμενον
τύπον, τὸν ὁποῖον, μὴ ἀμφιβάλλοντες ὅτι ἐπιδοκιμάσει ἡ Ἱερὰ
Σύνοδος, παρακαλοῦμεν Αὐτὴν ἵνα δι' ἐγκυκλίου κοινοποιήσῃ τοῦτον
εἰς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ. Σ. Ἱεράρχας, μετὰ παραγγελίας νὰ συν-
τάττῃ ἕκαστος κατ' αὐτὸν ὁμοιομόρφως τὸν τύπον τὰς δι' ἡμῶν ἀπο-
στελλομένας πρὸς συζύγους εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποδημοῦντας, Ἀρχιε-
ρατικὰς προσκλήσεις.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὧδε πρόκειται τύπος ἀφορᾷ αἰτήσιν
συζύγου ἐπιδιωκόντος τὴν διάζευξιν ἀπὸ γυναικὸς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν
ἀποδημούσης, νοεῖται ὅτι ὁ αὐτὸς τύπος τηρηθήσεται καὶ ἐπὶ αἰτήσεως
συζύγου ἐπιδιωκούσης τὴν ἑαυτῆς διάζευξιν ἀπὸ ἀνδρὸς εἰς τὴν ἀλλο-
δαπὴν ἀποδημοῦντος, μεθαρμοζομένων μόνον τῶν λόγων πρὸς τὸ γένος.

Περὶ τῆς ἐνεργείας παρακαλοῦμεν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ εἰδοποιήσῃ
ἡμᾶς ἐν καιρῷ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἀπριλίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Μητροπολίτης . . . (1) Ἀρχιεπίσκοπος (1) ἢ Ἐπίσκοπος (1) Πρὸς

(1) Ἐντεῦθα τίθεται τὸ νομικὸν τῆς Μητροπόλεως, ἢ Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἐπι-
σκοπῆς.

τὴν Κυρίαν . . . (1), θυγατέρα . . . (2) καὶ σύζυγον . . . (3) εἰς . . . (4).

Ὁ σύζυγός Σου Κύριος . . . (5) ἐπέδωκεν εἰς ἡμᾶς ἀναφορὰν γεγραμμένην τῇ . . . (6) (τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτομεν ὧδε ἐπίσημον ἀντίγραφον), καὶ περιλαμβάνουσιν οὐς αὐτὸς ἔχει λόγους πρὸς τὴν ἀπὸ Σοῦ διαζευξίν.

Ἀποβλέποντες ἐξ ἑνὸς μὲν εἰς τὴν ἱερότητα τοῦ μυστηρίου τοῦ Γάμου, καὶ εἰς τὸ ἀδιάσπαστον τῶν διὰ τῆς ἱερᾶς τελετῆς συναρμοσθέντων τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου· ἐξ ἑτέρου δὲ ὀφείλοντες κατὰ καθήκον καὶ κατὰ χρέος, ἐπιβεβλημένον οὐ μόνον ἐκ τῆς Ποιμαντορικῆς θέσεως ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ΙΖ' ἄρθρου τοῦ ΣΑ' νόμου, νὰ συμβουλευσώμεν πατρικῶς διὰ ζώσης φωνῆς ἀμφοτέρους ὑμᾶς τοὺς συζύγους καὶ πείσωμεν εἰς συμφιλίωσιν καὶ συμβίωσιν· καὶ λίαν δεινὸν ἡγοῦμενοι ἐάν τι ἐκ τῶν ἀπαιτούμενων διὰ τὴν τοῦ πνευματικοῦ τούτου καθήκοντος ἐκπλήρωσιν, καταλειφθῇ ἀνενέργητον περὶ σὲ ἕνεκα τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποδημίας σου, ἔγνωμεν ἵνα σοὶ ἐπιστείλωμεν τὸ παρὸν ἡμέτερον Ἀρχιερατικὸν γράμμα, δι' οὗ ὑπομιμνήσκοντές Σοι ὅτι παρὰ Κυρίου ἁρμόζεταί γυνὴ ἄνδρι, καὶ ὅτι τὸ μυστήριον τοῦ γάμου μέγα ἐστὶ κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον, καὶ πεποιθήσιν ἔχοντες εἰς τὴν εὐσέβειαν ἐν ᾗ παιδιόθεν ἀνετράφης, οὐχ ἥττον ἢ καὶ εἰς τὴν περὶ τὰ ἴδια τέκνα φιλοστοργίαν Σου (7), προτρέπομεν, παρακλεοῦμεθα καὶ προσκαλοῦμέν σε νὰ κατέλθῃς εἰς (8) καὶ συμβιώσῃς τὸ λοιπὸν τοῦ προσκαίρου τούτου βίου μετὰ τοῦ συζύγου, μεθ' οὗ ὁ θεὸς σὲ συνέζευξε, καὶ μεθ' οὗ συνεβίωσας (9) ὅλα ἔτη, ὅπως ἐκθρέψητε ἀμρότεροι ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου τὰ ὑμέτερα ἀνηθὰ τέκνα, τὰ ἐπὶ τῇ σῇ στερησει οἰκτιστον θρηνοῦντα καὶ τὴν μητρικὴν στοργὴν ὁσημέραι ἐπιβρῶμενα . . . (10).

(1) Ὡσαύτως τὸ Κύριον ὄνομα τῆς γυναικός.

(2) Ὡσαύτως τὸ κύριον ὄνομα καὶ τὸ ἐπίθετον τοῦ Πατρὸς αὐτῆς.

(3) Ὡσαύτως τὸ κύριον ὄνομα καὶ τὸ ἐπίθετον πρὸς δὲ καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ συζύγου αὐτῆς.

(4) Ὡσαύτως ὁ τόπος τῆς ἐνεστῶσης διαμονῆς αὐτῆς.

(5) Ὡσαύτως τ' ὄνομα καὶ τὸ ἐπίθετον τοῦ συζύγου αὐτῆς.

(6) Ὡσαύτως ἡ ἡμερολογία, ὁ μὴν καὶ τὸ ἔτος τῆς ἀναφορᾶς.

(7) Ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι τυχόν τέκνα, τότε αἱ μεταξὺ τῶν ἀστερίσκων λέξεις καταλιμπάνονται· καὶ ἀντ' αὐτῶν γράφονται τὰ ἐξ ἑς· «καὶ ἐξ ἧς ἐδιδάχθη· ὅτι ἡ γυνὴ ὀφείλει νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐν φόβῳ Κυρίου», προτρέπομεν κτλ.

(8) Ἐνταῦθα γράφεται ὁ τόπος τῆς τελευταίας διαμονῆς τῶν συζύγων.

(9) Ἐνταῦθα σημειοῦται ὁλόγραφος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν τῆς μέχρι τοῦδε συμβιώσεως.

(10) Ἐν τῇ περιπτώσει τῇ ἀνωθι ἐν σημ. 8 ἐκτεθείσῃ τὰ μεταξὺ τῶν οὗ

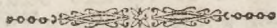
Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἄλλῃ κωλύματι τοῦ ἁρμοδίου Ἐπισκόπου ἢ τινος τῶν διὰ τοῦ εἰρημένου Ἡμετέρου Διατάγματος διορισμένων ἐφάπαξ μελῶν τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου, διορίζονται πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐκ τῶν ἀξιοματικῶν τῆς Ἐπισκοπῆς ὁ Σκευοφύλαξ καὶ ὁ Σακελλίων· ἐκάτερος δὲ τούτων λαμβάνει κατὰ τὰς συνεδριάσεις τὴν εἰς τὸ οἰκεῖον ἀξίωμα ἀνήκουσαν τάξιν. Τὸν δ' Ἐπίσκοπον ἀπόντα, ἢ ἄλλως κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ εἰς τὰς συνεδριάσεις ἀμέσως μετ' αὐτὸν προκαθήμενος τῶν ἄλλων ἀξιοματικῶν.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἀπριλίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Α. 2387.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΑΡΧΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν διεύθυνε πρὸς ἡμᾶς τὴν περὶ τῆς κατῴθι ὑποθέσεως ὑμετέραν ἔλθεσιν 28 τοῦ παρελθόντος μηνός. Ταύτην διελθόντες μετ' ἐπιστασίας ἀπαντῶμεν διὰ τοῦ παρόντος τὰ ἑξῆς.

Ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἄγνοια ἐγένετο κατὰ καιροῦ πολλῶν κακῶν αἰτίαι, αὕτη ἐγέννησε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκκλησίαν ἄτοπά τινα, τὰ ὁποῖα ἅμα μαθοῦσα ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ἔσπευσε νὰ ἐμποδίσῃ, καὶ νὰ κατακρίνῃ καὶ νὰ τιμωρήσῃ αὐστηρῶς· ἐκ τούτων εἶναι καὶ ἡ παραλόγως λεγομένη ἀδελφοποιία, ταύτην νομιζομένην ὡς συγγενείας τινὸς σύνδεσμον, ἀπεδοκίμασε πάντοτε ἡ ἐκκλησία καὶ κατέκρινεν ὡς παρὰ τὴν φύσιν αὐτὴν οὔσαν, διότι ἀδελφοὶ ἀδελφὸν δὲν γεννᾷ. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὅτε πολλῶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν νόμων Σ. καὶ ΣΑ, ἔμαθεν ὅτι ἡ ἀξιοκατάκριτος αὕτη κατάχρησις ἐπεκράτει εἰς μέρη τινὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι Πρεσβύτεροι καὶ Ἱερομόναχοι καθιέροναν αὐτὴν καὶ δι' ἱερᾶς εὐλογίας, ἐξέδωκε τὸ πρῶτον, τῇ 7 Φεβρουαρίου 1834 ἐγκύκλιον διαταγὴν ὑπ' ἀριθ. 523 δι' ἣς ἀπηγόρευσε τὴν ἀδελφοποιίαν. Γνοῦσα δ' ἔπειτα ὅτι τὸ κακὸν αὐτὸ ἐπράττετο ἐνιαχοῦ παρ' ἀμαθῶν Πρεσβυτέρων καὶ Ἱερομονάχων, ἔσπευσε τῇ 18 Ἀπριλίου 1844 νὰ ἐκδώσῃ ἑτέραν ἐγκύκλιον διαταγὴν ὑπ' ἀριθ. 12333, πρὸς τελείαν καταπαυσιν τοῦ κακοῦ, ἀπειλήσασα ποινὰς αὐστηράς κατὰ τῶν κληρικῶν ἐκείνων, οἵτινες ἤθελον τυχὸν ἀποδειχθῇ παραβάται τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ Συνοδικῶν διατάξεων.

Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν προμνησθέντων δύο νόμων, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἔκρινε καθήκον ἵνα ἐπαναλάβῃ ἐντονώτερον τὰς προεκδοθείσας Συνοδικὰς διαταγὰς, καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 21 Ἰουλίου 1854 καὶ ὑπ' ἀριθ. 4162 ἐγκυκλίου αὐτῆς, παρήγγειλεν εἰς ἅπαντας τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ. Σ. Ἀρχιερεῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν διατάξῃ τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἱερεῖς νὰ μὴ συγ-

κατατίθενται κατ' οὐδένα τρόπον εἰς εὐλογίαὺν ἀδελφοποιίας, ἥτις καὶ πρὸς τοὺς φυσικοὺς καὶ πρὸς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας ἀντίκειται — τοὺς δὲ λαϊκοὺς νουθετήσῃ καὶ παραγγέλλῃ νὰ μὴ πράττωσιν ὅ,τι ἡ Ἐκκλησία ἀποδοκιμάζει καὶ κατακρίνει· καὶ τέλος παρήγγειλεν εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς ἵνα ὄν τινα τῶν ἱερέων εὖρωσιν εὐλογήσαντα ἀδελφοποιῶν νὰ δικάζωσιν ἀνυπερθέτως αὐτὸν, καὶ τιμωρῶσιν αὐστηρῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Θ' ἄρθρου τοῦ Σ. Νόμου.

Ἐκ τῶν ἕως ἔδωδε ἐκτεθέντων κατανοεῖτε, Κύριε Νομάρχα, ὅτι, μετὰ τὰς ἐκδοθείσας πρὸς τοὺς Σ. Ἐπισκόπους Συνοδικὰς διαταγὰς καὶ παραγγελίας, αἵτινες, κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἐγνωσμένα εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς ὑπουργεῖον, ἐξετελέσθησαν ἀκριβῶς παρὰ τῶν ἀρμοδίων Σ. Ἱεραρχῶν ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἡ ἀρμοδία Διοικητικὴ Ἀρχὴ κατήγγειλεν ἐγκαίρως τὸν παραβάτην ἢ τοὺς παραβάτας ἱερεῖς, οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται εἰς ὑμᾶς εἰ μὴ, ὅπου δῆποτε ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς νομῇ συμβῇ τυχὸν νὰ παραβῇ τις τῶν ἱερέων τὰ οὕτω συνοδικῶς διατεταγμένα, ἀμα γενομένης εἰς ὑμᾶς γνωστῆς τῆς πράξεως, νὰ καταγγέλλετε ὀνομαστὶ τὸν παραβάτην ἱερέα ἀναφερόμενοι ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν ἀρμοδίον Σ. Ἱεράρχην, ὅπως διὰ ταχείας τιμωρίας κατὰ τὸ Θ' ἄρθρον τοῦ Σ. Νόμου, σωφρονίζεται μὲν καὶ στηλιτεύεται ὁ πράξας, περιστέλλωνται δὲ διὰ τοῦ παραδειγματισμοῦ αἱ τοιαῦται παραβάσεις καὶ παρεκτροπαί, καὶ αὕτως ἐκλίπῃ πρόρριζος ἡ καινὴ αὕτη ἔξις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Μαΐου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ διαίρεσεως τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, κομποπόλεις καὶ χωρία.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ κλπ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ΙΑ' ἄρθρον τοῦ Σ. νόμου· μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Α'. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δι' ἐκάστην κοινότητα καὶ ἐνορίαν ἀναγκαίων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, καὶ ἡ διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν, κανονίζεται κατὰ τὰ ἑξῆς.

§ α) Κατὰ χωρία.

1) Χωρίον, ἐξ εἰκοσιπέντε μέχρις ἑβδόμου ἡκοντα οἰκογενειῶν συνιστάμενον, ἀποτελεῖ ἐνορίαν καὶ ἔχει ἐφημέριον ἓνα.

2) Χωρίον, ἐξ 71 μέχρις ἐκ αὐτὸν πεντήκοντα οἰκογενειῶν συνιστάμενον, ἀποτελεῖ ἐνορίαν μίαν ἢ δύο· καὶ ἔχει, κατ' ἀναλογίαν, ἕνα ἕως δύο ἐφημερίους κατ' ἐνορίαν.

3) Χωρία, δύο ἢ καὶ τρία, κατὰ ἓν ἢ κατὰ δύο τεταρτημόρια τῆς ὥρας ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα, καὶ ἀριθμὸν οἰκογενειῶν εἰκοσιπέντε μέχρις ἐβδομήκοντα ὁμοῦ συναποτελοῦντα, δύναται ν' ἀπαρτίσωσιν ἐνορίαν καὶ νὰ ἔχῃσι κοινὸν ἕνα ἐφημέριον, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃσι τυχὸν φυσικὰ καὶ ἀνυπερέβλητα ἐμπόδια, διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἕτερον χωρίον διαβάσιν τῶν κατοίκων.

4) Χωρίον δὲ, ἐξ ἄλλων χωρίων ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν ἀπέχον, καὶ ἐκ δεκαπέντε μέχρις εἰκοσιτεσσάρων οἰκογενειῶν συνιστάμενον, δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἐνορίαν ἰδίαν καὶ νὰ ἔχῃ ἴδιον ἐφημέριον, ὁπόταν οἱ κάτοικοι χορηγῶσι τὰ διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ἱερέως των ἀπαιτούμενα.

§ β') Κατὰ κωμοπόλεις.

1) Κωμόπολις, ἐξ 151 μέχρι διακοσίων οἰκογενειῶν συνισταμένη, ἀποτελεῖ ἐνορίαν 1 ἕως 2, καὶ ἔχει ἕνα ἢ δύο ἐφημερίους καὶ ἔχει ἕνα ἢ δύο ἐφημερίους καὶ ἕνα διάκονον, κατ' ἐνορίαν.

2) Κωμόπολις ἐκ 201 μέχρι 300 οἰκογενειῶν κατοικουμένη, ἀποτελεῖ ἐνορίας 2—3, καὶ ἔχει ἕνα ἢ δύο ἐφημερίους καὶ ἕνα διάκονον, κατ' ἐνορίαν.

3) Εἰς ὅποιανδήποτε κωμόπολιν ὑπάρχουσι πλείους τῶν τριῶν ἐνοριακοὶ νεοὶ, εἰς ταύτην προσδιορίζονται αἱ μὲν ἐνορίαι κατὰ τοὺς νεοὺς, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν διακόνων κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀμέσῳ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ 2 τοῦ § β'. προσδιορισθεῖσαν ἀναλογίαν τῶν οἰκογενειῶν.

§ γ') Κατὰ πόλεις.

1) Πόλις, ἐκ 301 μέχρι χιλίων οἰκογενειῶν συνισταμένη, ἀποτελεῖ ἐνορίας 2—3, καὶ ἔχει δύο ἕως τρεῖς ἐφημερίους καὶ ἕνα διάκονον, κατ' ἐνορίαν.

2) Πόλις, ἐκ 1001 μέχρι δις χιλίων οἰκογενειῶν συνισταμένη, ἀποτελεῖ ἐνορίας 3—6, καὶ ἔχει δύο ἕως τρεῖς ἐφημερίους, ἕνα δὲ διάκονον, κατ' ἐνορίαν.

3) Εἰς πόλιν κατοικουμένην μὲν ἀπὸ περισσοτέρας τῶν 2,000 οἰκογενείας, περιέχουσαν δὲ πλείους τῶν ἐξ ἱερῶν ναῶν, προσδιορίζονται αἱ μὲν ἐνορίαι κατὰ τοὺς ναοὺς· ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν διακόνων, κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀμέσῳ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ 2 § γ'. προσδιορισθεῖσαν ἀναλογίαν τῶν οἰκογενειῶν.

Β'. Εἴαν ποὺ κριθῇ ἀναγκαῖον, ἵνα, δύο ἢ τρεῖς ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρῳ ἐδαφίοις 3 τοῦ § β'. καὶ 3 τοῦ § γ'. μνημονευομένων ἐνοριῶν κωμοπόλεως ἢ πόλεως, συναποτελέσωσιν ἐνορίαν μίαν, τῆς ὁποίας οἱ ἐφημέριοι, πρεσβύτεροί τε καὶ διάκονοι, νὰ ἱεροτελεστῶσιν ἀμοιβαίᾳ

εἰς τοὺς ἰδιαιτέρων ἐνορίαν ἀποτελοῦντας πρότερον ναοὺς, ἐπιτρέπεται τοῦτο μετὰ τὴν συναίνεσιν τῆς τε ἐπιτοπίου Δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ ἀρμοδίου Σ. Ἐπισκόπου, καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, εἰς ὃ ὑποβάλλει ὁ Ἐπίσκοπος διὰ τοῦ Νομάρχου τὰ περὶ τούτου ἔγγραφα.

Γ'. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωθι διαταχθέντων, ὁ Ἡμέτερος Ἰπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν θέλει συντάξει καθ' ὁμοιόμορφον τύπον, τὸν ὧδε προσκείμενον, καὶ ἀποστέλλει εἰς ἐκάστην τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν ἀνά ἓν, ὑπ' αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐπιφορτισθησάμενον πρὸς τοῦτο ἀνωτέρου ὑπαλλήλου, μονογραφημένον καὶ ἡριθμημένον κατὰ σελίδα, βιβλίον ἢ κώδικα, ἐν ᾧ ἐγγράφεται διακεκριμένως κατὰ στίχον τ' ὄνομα τῆς ἐνορίας ἢ τῶν ἐνοριῶν, καὶ τὸ τοῦ ναοῦ ἢ τῶν ναῶν ἐκάστης αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὴν προεκτεθεῖσαν ἀναλογίαν καὶ διαίρεσιν πρὸς δὲ, καὶ τὸ τῶν λειτουργούντων καὶ τῶν διακονούντων ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐνορίας ἡμερῶν, καὶ τῆς πατρίδος αὐτῶν, προταττομένων τῶν ὀνομάτων τῶν Ἐπαρχιῶν τῶν Δήμων καὶ τῶν χωρίων, ἢ κωμοπόλεων ἢ πόλεων, τῶν περιχομένων εἰς τὴν περιφέρειαν ἐκάστης Ἐπισκοπῆς. Ἐν ἰδιαιτέρᾳ δὲ στήλῃ, καὶ κατὰ συνέχειαν καὶ στίχον, σημειοῦται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀπαρτιζουσῶν ἐκάστην ἐνορίαν, ἐξακριβοῦμενος κατὰ τὰς ἐπὶ τούτῳ δοθησόμενας ὑπουργικὰς ὁδηγίας. Αἱ ἐγγραφαὶ γίνονται εἰς τὸ βιβλίον παρ' ἐκάστου Ἐπισκόπου, μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, εἰς ὃ ὑποβάλλονται παρὰ τοῦ Νομάρχου ἅπαντα τὰ περὶ τούτων ἔγγραφα.

Τὰ βιβλία, παρασκευασθέντα δι' ἀναλωμάτων τοῦ Δημοσίου εἰς διπλάσιον ἀριθμὸν τοῦ τῶν Ἐπισκοπῶν, θέλουσι διανεμηθῇ εἰς ἐκάστην μὲν Ἐπισκοπὴν ἀνά ἓν ἀντίτυπον· τὰ δὲ λοιπὰ, 24 τὸν ἀριθμὸν διακριθέντα μὲ τὴν ἐπωνυμίαν ἐκάστης Ἐπισκοπῆς, θέλουσι παραδοθῇ εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ τηρεῖσθαι ἐν τοῖς χαρτοφυλακίοις αὐτῆς.

Ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος, ἕκαστος Ἐπίσκοπος ὀφείλει νὰ κάμῃ μὲν τακτικῶς ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν κατὰ πρῶτον νῦν ἀποσταλθεσμένῳ βιβλίῳ τὰς ἀνηκούσας ἐγγραφάς, ν' ἀποστείλῃ δὲ πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον ἀντίγραφον πιστὸν ἐπὶ ἰδίᾳ προσωπικῇ εὐθύνῃ, ὅπως μεταγραφῇ τοῦτο ἀπαρallάκτως καὶ ὑπὸ τὴν προσωπικὴν εὐθύνην τοῦ εἰς ὃν ἐκ τῶν Συνοδικῶν γραμματέων ἢ γραφέων ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀναθέσῃ ἰδίως τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν τῶν βιβλίων κράτησιν. Περὶ πάσης δὲ μετὰ ταῦτα γενησομένης ἐγγραφῆς, ὁ αὐτὸς Ἐπίσκοπος ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον ἐκάστοτε καὶ μάλιστα ὁσάκις συμβῇ τυχὸν ἀποδίασις πρεσβυτέρου ἢ διακόνου, τ' ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἡλικίαν τούτου τε καὶ τοῦ τούτου. Κανονικῶς ἀντικαταστήσαντος, ἵνα οὕτως ὑπάρχῃ ἀείποτε μεταξὺ

τοῦ παρ' ἐκάστη Ἐπισκοπῇ καὶ τοῦ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ κώδικος ἐντελὲς συμφωνία.

Ὅταν αἱ σελίδες τοῦ πρώτου τούτου βιβλίου Ἐπισκοπῆς τινος πληρωθῶσι, τότε ἡ προμήθεια νέου βιβλίου ὁμοιομόρφου, γενήσεται δαπάνῃ τῆς ἐπισκοπῆς ἐκείνης εἰς διπλοῦν ἔκτυπον· ἀμφοτέρω δέ, τό, τε διὰ τὴν χρῆσιν τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ τὸ διὰ τὴν χρῆσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρὸ πάσης ἐγγραφῆς, υποβάλλονται εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς μονογράφησιν.

Περὶ τῆς τακτικῆς κρατήσεως τῶν βιβλίων, ἄνευ θέσματος, ζέσματος ἢ παρεγγραφῆς, ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος θέλουσι πληροφορεῖσθαι ἐκαστοτε δι' ἐπίτηδες ἀπεσταλμένου, ὅπουδ' ἂν ὅποτε δ' ἂν ἤθελον κρίνειν ἐκ συμφώνου ἀναγκαίαν τοιαύτην ἀποστολήν· ἐν δ' ὀλιγοῖα ἢ παραβάσει τινὶ ἐνεργοῦνται κατὰ τοιούτων πράξεων τὰ παρὰ τῶν κοινῶν τοῦ Κράτους νόμων ὀριζόμενα.

Δ'. Ἐν οἱωδ' ὅποτε ἐνοριακῶ ναῷ εἰσι Κανονικῶς καθεσταμένοι δύο ἢ πλείους τῶν δύο ἐφημέριοι, οὗτοι ἔχουσιν ὡς ἴδιον ἕκαστος κληρὸν, ἴσον (ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν) ἀριθμὸν οἰκογενειῶν ἐκ τῶν σταθερῶς ἐκκλησιαζομένων ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ.

Ε'. Ἐὰν τύχῃσι που ὑπάρχοντες ἐν χωρίῳ, ἢ ἐν κώμῃ ἢ ἐν πόλει, πρεσβύτεροι ὑπεράριθμοι, οὗτοι ἢ διορίζονται παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου εἰς ἑτέρας ἐν τῇ κατ' αὐτὸν Ἐπισκοπῇ ἐνορίας ἐχούσας ἀνάγκην ἐφημερίου, ἢ διατηροῦνται ἐνεργοῦντες τὰ τοῦ ἱερατικοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ἐντὸς τῆς, ὅπου ἂν κατοικῶσι, πόλεως, ἢ κωμοπόλεως, ἢ χωρίου, ὡς τακτικοὶ ἐφημέριοι. Ὅποταν δέ τις τούτων ἀποβιώσῃ, δὲν ἀντικαθίσταται δι' ἑτέρου, μέχρις οὗ ὁ τῶν πρεσβυτέρων ἀριθμὸς καταντήσῃ εἰς τὸν ἄνωγι, ἄρθρον Α'. § α', β' καὶ γ', προσδιορισθέντα.

Σ'. Ἐὰν ἐφημέριος, ἐκ τινος φυσικῆς αἰτίας καταστῇ ἀνίκανος πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἀντικαθίσταται μὲν δι' ἑτέρου, ἀπολαύει δὲ ἐφ' ὅσον ζῇ, ὡς περιθαλψῖν, τὸ τριτημόριον ἐξ ὅλων τῶν ἐνοριακῶν δικαιωμάτων τῆς ἐφημερίας του.

Περὶ τῆς ἀνικανότητος ταύτης ἀποφασίζει ὁ ἀρμοδῖος Σ. Ἐπίσκοπος ἐπὶ πιστοποιήτῃ ἀποδεικτικῷ ὑπογεγραμμένου ὑπὸ δύο ἐπιστημόνων ἱατρῶν καὶ τοῦ ἀρμοδίου Δημάρχου.

Ζ. Παρεκκλήσια, ἢ ἐξωκλήσια, οὐδαμοῦ δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἢ νὰ κατασταθῶσιν ὡς ἐνοριακαὶ ἐκκλησίαι.

Ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Διατάγματος ἀνατίθεται εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ἰπουργόν.

Ἀθήνησι, τῇ 8 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Α Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΚΩΔΗΚΟΣ.

Σ Κ Ο Π Η

τερος	Διάκονος				αριθμός των ἐνορίαν ἀποτελουσών γενεών.	Παρατηρήσεις
Εποχή τῆς χειροτο- νίας	Όνομα	Πατρίς	ἔτη ἡλικίας	Εποχή τῆς χειροτο- νίας.		
1849 Νοεμβρ. 4 1852 Σεπτεμ. 8	Νικόλ. Γ.	Κηφισ- σιά.	30	1850 Ἰα- νουαρίου 4	300	(α) Ἀπεβίωσεν ἐκ πε- ριπνευμονίας καὶ τὸν ἀν- τικατέστησε κανονικῶς ὁ διάκονος Νικόλαος Γ. προχειρισθεὶς εἰς ἱερέα. Εἰς δὲ τὴν τοῦ διακόνου θέσιν κατέστη κανονικῶς ὁ Ἰωάννης Φ. ἐξ Ἐλευ- σίνος.
1804 Φεβρ. 2 1849 Δεκεμβρ. 6	Ἰωάν. Ν.	Μάνδρα	29	1851 Ἰα- νουαρίου 6	350	(α) Κατέστη ἀνίκανος δι' ἔσχατον γῆρας, καὶ τὸν ἀντικατέστησε κανο- νικῶς ὁ Βασίλειος Κ. ἐκ Κηφησσιᾶς.
1810 Δε- κεμβρ. 25 1853 Σε- πτεμβρ. 4 1849 Νο- εμβρίου 30	Μα- νουήλ Θ. (6)	Ἀμα- ρούσιον.	28	1852 Ἰα- νουαρίου 7	410	(α) Ἀπεβίωσεν ἐκ κεν- τρικῆς ἀποπληξίας. Τὸν ἀντικατέστησε δὲ κανονι- κῶς ὁ Νικόλαος Π. ἐξ Ἀθηνῶν. (6) Ἀπῆλθεν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐν ἀδείᾳ τριετεί, δι' ἰδίας ὑποθέσεις. Εἰς τὴν θέσιν του δὲ, ἐχειρο- τονήθη Διάκονος ὁ Στα- μάτιος Τ. ἐξ Ἐλευσίνος.

Αριθ. ἐγκ. 68.

Ἐπὶ τοῦ ἀριθ. 15, 182.

Περὶ τῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς προσκαλουμένων μαρτύρων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ Νομάρχου Κυκλάδων, περὶ τοῦ ἂν οἱ ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς κλητευόμενοι μάρτυρες πρὸς ἐξέτασιν δύνανται, ἀρνούμενοι, νὰ προσαχθῶσιν ἐνώπιόν της διὰ τῆς βίας, ἀπηντήσαμεν εἰς αὐτὸν συμφώνως καὶ πρὸς τὴν περὶ τούτου γνώμην τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι αἱ παρὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς εἰς ὑποθέσεις τῆς ἀρμοδιότητός της ἐκδιδόμεναι προσκλήσεις ἐκτελοῦνται διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ οἱ πρὸς ἐξέτασιν καλούμενοι μάρτυρες δύνανται νὰ προσαχθῶσιν ἐνώπιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς διὰ διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ διὰ τῶν εἰς αὐτὴν ἐπιτρεπομένων μέσων οὐχ ἥττον ἢ καὶ διὰ τῆς βίας, ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ κλητευθέντες δὲν ᾔθελον πεισθῇ νὰ προσέλθωσιν ἀμέσως.

Ἐκρίναμεν δ' ἀναγκαῖον νὰ φέρωμεν εἰς γνώσιν ὑμῶν τὴν εἰρημένην ἀπάντησίν μας εἰς τὸν Νομάρχην Κυκλάδων πρὸς ὁδηγίαν σας εἰς παρρησίαν περιστάσιν.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 5 Ἰουλίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς

Α. Γ. ΒΟΥΓΑΡΙΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ διακριτικοῦ σημείου τῶν Ἀρχιερέων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Κατὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀπεφασίσσαμεν καὶ διατάττομεν.

Α'. Οἱ κατὰ τὸ Ἡμέτερον Βασίλειον ἐνεργεῖα Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται, Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Ἐπίσκοποι, φέρουσιν ἐπὶ τοῦ στήθους ἐγκόλπιον ἱερὸν, ὡς διακριτικὸν σημεῖον τοῦ θεοῦ καὶ ὑψηλοῦ ἀξιώματος τῆς Ἀρχιερωσύνης αὐτῶν.

Β'. Τοῦ ἐγκολπίου, ἡ μὲν ὕλη εἶναι ἐξ ἀργύρου καθαροῦ, τὸ δὲ σχῆμα ὠοειδές. Καὶ ἐν μὲν τῷ μέσῳ εἰκονίζεται ἐπὶ σμάλτου κυανοῦ, ἔχοντος διάμετρον τεσσάρων ἐκατοπτομέτρων τὸ πλάτος καὶ ἐξ ἑκατο-

στομέτρων τὸ μῆκος, ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογῶν, τῇ δὲ ἐτέρᾳ κρατῶν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον. Περικοσμεῖται κύκλῳ διὰ λίθων πολυτίμων· καὶ εἶναι ἐστεμμένον ἄνωθεν μετὸ Βασιλικὸν διάδημα χρυσοῦν, κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον ὡδε σχεδιαγράφημα· ἐξαρτᾶται δὲ ἀπὸ λαμποῦ εἰς τὸ στῆθος δι' ἀλύσου χρυσοῦς.

Γ'. Τὸ ἐγκόλπιον τοῦτο οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι φοροῦσιν ἀείποτε ὡς διάσημον διακριτικὸν τοῦ δημοσίου ἐκκλησιαστικοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθῆναι τῇ 15 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλίσσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἐξῶν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν.

ΟΘΩΝ

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ Β' ἄρθρον τοῦ Σ' νόμου περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων κλπ. Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

1. Αἱ ἔδραι τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Σεβασμιωτάτων ἐπισκόπων, προσδιορίζονται ὡς ἐφεξῆς·

Α'.

α.) Τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, αἱ Ἀθῆναι.

β.) Τοῦ Ἐπισκόπου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, αἱ Θῆβαι.

Β'.

α.) Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χαλκίδος, ἡ Χαλκίς.

β.) Τοῦ Ἐπισκόπου Καρυστίας, ἡ Κόμη.

Γ'.

α.) Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φθιώτιδος, ἡ Λαμία.

β.) Τοῦ Ἐπισκόπου Φωκίδος, ἡ Ἀμρυσσα.

Δ'.

α.) Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, τὸ Μεσολόγγιον.

β.) Τοῦ Ἐπισκόπου Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, τὸ Καρπενήσιον.

Ε'.

α.) Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀργολίδος, τὸ Ναύπλιον.

β.) Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας, ἡ Κόρινθος.

γ.) Τοῦ Ἐπισκόπου Ἰδρας καὶ Σπετσῶν, ἡ Ἰδρα.

Σ'.

α.) Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἠλείας, αἱ Πάτραι.

β.) Τοῦ Ἐπισκόπου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, τὰ Καλάβρυτα.

Ζ'.

α.) Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, ἡ Τρίπολις.

β.) Τοῦ Ἐπισκόπου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, ἡ Δημητσάνα.

Η'.

α.) Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μεσσηνίας, αἱ Καλάμαι.

β.) Τοῦ Ἐπισκόπου Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, ἡ Κυπαρισσία.

Θ'.

α). Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, ἡ Σπάρτη.

β'). Τοῦ ἐπισκόπου Γυθείου, τὸ Γύθειον.

γ'). Τοῦ Ἐπισκόπου Οἰτύλου, ἡ Ἀρεόπολις.

Ι'.

α). Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σύρου καὶ Τήνου, ἡ Ἑρμούπολις.

β'). Τοῦ Ἐπισκόπου Ἀνδρου καὶ Κέας, ἡ Ἄνδρος.

γ'). Τοῦ Ἐπισκόπου Νάξου, ἡ Νάξος.

δ'). Τοῦ Ἐπισκόπου Θήρας, ἡ Θήρα.

2. Ἄπαντες οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς θέλουσιν ἐπιμελεῖσθαι ἵνα ἐπισκέπτωνται προσωπικῶς, ἐκ διαλειμμάτων, ἅπαντα τὸν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν ποιμαντορίαν λαόν, διαμένοντες παρ' αὐτῷ ἀναλόγως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀναγκῶν. Ὅσοι δὲ τούτων εἰσὶ καθεσταμένοι ἐν ἐπισκοπαῖς, ἐχούσαις τὴν προσωυμίαν ἐκ δύο ἐπαρχιῶν, οὗτοι ὀφείλουσι νὰ διαμένωσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐτέρας ἐπαρχίας ἐπὶ δύο τοῦλάχιστον μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Εἰς τὸν προμνησθέντα ἡμέτερον ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

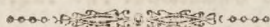
Ἐν Ἀθήναις, τῇ 11 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Δ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3019.

Δ' εκ.

Περὶ τῆς διακρίσεως τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρὰ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

**ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.**

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 8 Ἰουνίου τ. ε. τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ ἀριθ. 26 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐγκλείομεν ὧδε ἔκτυπον.

Τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῶσιν ἐργασίαι τινὲς διὰ τῆς συμπράξεως τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, Πολιτικῆς τε καὶ Ἐκκλη-

δι' ἣν αὕτη φέρει ἐν ἑαυτῇ σπουδαιότητα, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ τρίτος παράγραφος τοῦ Γ'. ἄρθρου τάττει προθεσμίαν ῥητὴν περὶ τῆς τακτικῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς καθ'αυτὸ κώδικας τῶν Ἐπισκοπῶν. Νοεῖται δὲ ὅτι ὁ ἐξαμηνιαῖος χρόνος δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ εἰς τὴν συλλογὴν τῆς κατὰ μέρος ὕλης, ἢ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς καταγραφῆς αὐτόθι, διότι, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ὑμέτερον ἔργον περιέλθῃ εἰς χεῖρας Ἡμῶν, ἀπαιτεῖται χρόνου τινὸς κατανάλωσις διὰ τὴν παρ' Ἡμῶν τε καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀναθεώρησιν, καὶ διὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐν αὐτῷ τῷ ἄρθρῳ ὁριζομένης Ἡμετέρας ἐγκρίσεως.

Πρὶν ἢ καταπαύσωμεν τὸν περὶ τοῦ Α'. ἄρθρου τοῦ Διατάγματος λόγον, ἐπάναγκες κρίνομεν νὰ ἐφελκύσωμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν, ἀ) ἐπὶ τῶν ἐδαφίων 3 καὶ 4 τοῦ § α', καὶ 3 τοῦ § β', καὶ 3 τοῦ § γ', αὐτοῦ τούτου τοῦ ἄρθρου, διότι καὶ περὶ τῶν ἐν τούτοις τοῖς ἐδαφίοις ὁριζομένων εἶναι χρεῖα νὰ ἐκφέρητε τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις καὶ τὴν γνώμην ὑμῶν. Αὐτὸ δὲ τοῦτο θέλετε πράξῃ ἐπίσης καὶ περὶ τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὸ Β'. ἄρθρον, εἴτε ἐὰν ἀπὸ τοῦδε, εἴτε ἐὰν εἰς τὸ μετέπειτα καὶ μετὰ τὴν πρόσδον τοῦ χρόνου, ταῦτα κριθῶσιν ὑφ' ὑμῶν ἐνεργητέα· καὶ β') ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῷ τῷ Διατάγματι ἐκφερομένης προσωνομίας τῶν Ναῶν περὶ ὧν πρόκειται. Τί νοεῖ ἡ διάταξις διὰ τῆς ἐκφράσεως Ναοὶ ἐνοριακοί, τοῦτα εἶναι εὐδὴλον ἐκ τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ 1 ἄρθρου καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 7 τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 20 Μαΐου 1836 (βλ. ἀρ. 22 τῆς ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως) συνδυαζομένων μετ' ἄρθρα 20 καὶ 114—116 τοῦ περὶ Δήμων νόμου, καὶ τοῦ Β. Διατάγματος α'. 10 ὁρίου 1836 (ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἀρ. 72).

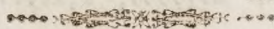
Ἰδιαιτέρας σπουδῆς ἀξίαν κρίνοντες τὴν διάταξιν τοῦ Ζ'. ἄρθρου τοῦ Διατάγματος, συνιστῶμεν εἰς ὑμᾶς τὴν ἀκριβοῦς καταγραφὴν τῶν παρεκκλησιῶν ἢ ἐξωκκλησιῶν, προσσημειουμένης οὐ μόνον τῆς ἀπὸ πόλεως ἢ κωμοπόλεως ἢ χωρίου ἀποστάσεως αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως καὶ διακοσμήσεώς των, καὶ τῆς μνήμης τοῦ Ἀγίου ἢ τῶν Ἀγίων ἐπ' ὀνόματι τῶν ὁποίων ταῦτα τιμῶνται, καὶ τοῦ ποσῆκός κατ' ἐνιαυτὸν εἴθισται νὰ ἐπιτελῶνται ἐν ἐκάστῳ αὐτῶν ἱεροτελεστίαι.

Πεποιθότες ὅτι τὸ ἔργον ἐκτελεσθῇ ὑφ' ὑμῶν μετ' εὐκρινείας ἅμα καὶ ἀκριβείας κατὰ τὰ ἀνωθι ἐκτεθέντα, οὐχ ἥττον δὲ τῆς δυνατῆς ταχύτητος, ἐπισυνάπτομεν ὧδε ἔκτυπα τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος μετὰ τοῦ προσσηρημένου τύπου, ὅπως κάμητε τὴν ἀνήκουσαν χρῆσιν αὐτῶν πρὸς ὁδηγίαν τῶν ὑφ' ὑμᾶς Ἀρχῶν διοικητικῶν τε καὶ δημοτικῶν.

Τὰ διὰ τῆς παρούσης ἐπιστελλόμενα πρὸς ὑμᾶς κοινοποιοιοῦνται καὶ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τοὺς μετ' ὑμῶν συμπράξοντας Σ. Ἀρχιερεῖς πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἰουλίου 1856.

Ὁ Γραφεὺς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 4056.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Περὶ ἀποδημίας κληρικῶν ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κοινοποιούντες ἐν ὑποσημασίᾳ τὴν ἀπὸ 7 τοῦ παρελθόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 5890 ἐγκύκλιον διαταγὴν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σ. Ἀρχιερεῖς. Σᾶς προσκαλοῦμεν ἵνα, ὡς ἰσχυρῶς προσέ-
ρχεται πρὸς ὑμᾶς Ἑλλήνων κληρικὸς ὅπως λάβῃ διαβατήριον καὶ ἀποδη-
μίαν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ζητῆτε παρ' αὐτοῦ τὴν πρὸς τοῦτο παρὰ
τῆς ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἐκδοδομένην κατὰ τὸν δεῦτερον
παράγραφον τῆς προμνησθείσης Συνδικτικῆς ἐγκυκλίου ἁδειαν, ταύτην
δ' ἐπιδειχθεῖσαν καὶ ἀναγνωσθεῖσαν ὑφ' ὑμῶν, ὀφείλετε νὰ σημειοῦτε
κάτωθεν τῆς σημειώσεως τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ τὸ διαβατήριον φέ-
ροντος, ὅτι κομίζει ὁ αὐτὸς καὶ ἔγγραφον ἀδείας τοῦ οἰκείου Σ. «Ἐπισκό-
που ὑπὸ τὸν (δεῖνα) ἀριθ. καὶ τὴν (δεῖνα) ἡμερολογίαν». Ἡ τοιαύτη ἐν τῷ
διαβατηρίῳ παρ' ὑμῶν γινομένη σημείωσις, θέλει χρησιμεύει ὡς ὁδηγία εἰς
τὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀρμοδίαν ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν (ἥτις θέλει εἰδο-
ποιεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Προξένου ἢ Προξενικοῦ Πράκτορος) περὶ
τοῦ ἐὰν ὁ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀποδημῶν κληρικὸς κωλύεται, ἢ οὐ, ἀπὸ τὴν
ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5890

Διεκπ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

*Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν ἐπικράτειαν Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπους τε
καὶ Ἐπισκόπους.*

Ἐπειδὴ ὁ ἐκ τῆς Ἑλλάδος δι' ἰδίαν ὑποθέσεις εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν
ἀπερχόμενος κληρικὸς, ἅμα φθάσας εἰς τὸν τόπον ἔνθα ὑπάγει δι' ὑ-
ποθέσεις του, πρέπει νὰ γνωρίζηται οὐ μόνον ὅποιός τις εἶναι, ἀλλὰ,
καὶ ἐὰν τυχὸν ᾖ ἀπηγορευμένον εἰς αὐτὸν τὸ ἱεροπρακεῖν διὰ τοῦτο
προσκαλεῖσθε, κατὰ τὸ ἀπὸ 22 τοῦ παρελθόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ.
3154 ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργείου, ἵνα,
ὡς ἰσχυρῶς ἀναφέρητε εἰς τὴν Σύνοδον, ἐξαίτουμένοι ἁδειαν ἀποδημίας

ἐκτός τοῦ Βασιλείου περὶ κληρικοῦ τῆς ἐπισκοπῆς ὑμῶν, ἐὰν οὗτος ᾖναι ὑπ' ἀργίαν, σημειῶτε τοῦτο ἐν τῇ ἀναφορᾷ ὑμῶν.

Μετὰ δὲ τὴν κατὰ τὰ διατεταγμένα ἔγκρισιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀδείας, καὶ γνωστοποιήσιν αὐτῆς παρὰ τῆς Συνόδου πρὸς ἀρμόδιον Σεβασμιώτατον Ἱεράρχην, ὀφείλει οὗτος εἰς τὸ ἔγγραφον αὐτοῦ δι' οὗ γνωστοποιεῖ εἰς τὸν κληρικὸν τὴν ἐγκεκριμένην ἀδειαν τῆς ἀποδημίας του, νὰ διαλαμβάνῃ καὶ τὴν ἐνεκα πνευματικῶν λόγων ἀπαγόρευσιν αὐτοῦ τοῦ ἀποδημήσοντος διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἱερατικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἰουλίου 1856.

† Ἀθηνῶν Νεόφυτος πρόεδρος.

† Ἀργολίδος Γεράσιμος.

† Χαλκίδος Καλλίνικος.

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνourίας Θεοφάνης.

† Ὁ Μεσσηνίας Προκόπιος.

‘Ο Γ ρ α μ μ α τ ε ὺ ς

Ἀρχιμ. Ζ. Μαθᾶς.

NOMOS ΤΕΖ’.

Περὶ Ἱερατικῶν Σχολείων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Υψησιόμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Συνιστῶνται σχολεῖα ἱερατικά, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκπαιδεύονται οἱ προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὴν διακονίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν αὐτοῖς γίνονται δεκτοὶ καὶ ὅσοι τῶν ἤδη τεταγμένων εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν Κλῆρον εἰσὶ δεκτικοὶ μαθησέως.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ αἱ ἔδραι τῶν σχολείων τούτων προσδιορισθήσονται διὰ Βασιλικῆς διατάγματος, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ σχολεῖα ταῦτα τίθενται ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. 3. Ἐκαστον τῶν σχολείων τούτων ἔχει μαθητὰς, οὔτε τῶν δέκα ἐλάττους, οὔτε τῶν τεσσαράκοντα πλείους, ἐντὸς αὐτοῦ κατοικοῦντας καὶ κοινοβιακῶς ζῶντας.

Καθόσον δὲ ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὰ τὰ σχολεῖα θέσεις κεναί, προτιμῶνται οἱ ἱερόπαιδες ἐν ἰσότητι τῶν λοιπῶν περιστάσεων.

Ἄρθρ. 4. ἵνα γένηται δεκτὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς σχολείοις ἀπαιτᾶται νὰ ᾖναι.

α) Ἕλλην, τέκνον γονέων τοῦ ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ δόγματος.

β) ἔχων ἡλικίαν οὔτε κατωτέραν τῶν δεκαπέντε, οὔτε ἀνωτέραν τῶν δεκαοκτὼ ἐτῶν.

Κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη γίνονται δεκτοὶ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ μαθηταὶ ὑπερβάντες τὸ δέκατον ὄγδον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

γ) Ἰγυῆς καὶ ἀρτιμελῆς τὸ σῶμα, εὐφυῆς δὲ τὸν νοῦν καὶ χρηστούτης.

δ) Νὰ φέρῃ ἀπολυτήριον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς πατρίδος του, ἢ ἐὰν ἐκεῖ δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτον σχολεῖον, νὰ γνωρίζῃ τοῦλάχιστον ν' ἀναγινώσκῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ γράφῃ, καὶ

ε) Νὰ παράσχῃ διὰ τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων αὐτοῦ ἐγγύησιν ἀξιοχρεων, ὅτι ἐὰν μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν του, καὶ ὅταν φθῇ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ὀριζομένην ἡλικίαν, μεταμεληθεὶς, δὲν θελήσῃ νὰ χειροτονηθῇ ἱερεὺς ἑγχαῖρος ἢ ἄγαῖρος, ἢ ἐὰν ἀποβληθῇ τοῦ σχολείου θέλει ἀποδίδει πᾶσαν τὴν διὰ τὰ διδασκὰ αὐτοῦ γενομένην δαπάνην, πρὸς ἀπότισιν τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς προμνησθείσας περιπτώσεις, ἤτοι τὴν τῆς μεταμελείας ἢ τὴν τῆς ἀποβολῆς, ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ στρατευομένου κατὰ τὸν νόμον.

Ἐξαιροῦνται δὲ οἱ ἐξ ἀσθενείας ἐπαγούσης ἀνικανότητα, ἢ ἐξ ἄλλης τινός, αἰφνης ἐπελθούσης, φυσικῆς ἐλλείψεως κωλυόμενοι.

Ἄρθρ. 5. Εἰς ἕκαστον τῶν ἱερατικῶν σχολείων διορίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος δύο ἢ καὶ πλείονες διδάσκαλοι ἐκ τῆς ταξέως τῶν ἱερωμένων, ἐν δὲ ἀνάγκῃ, δύνανται νὰ ὦσιν οἱ διδασκαλοὶ καὶ μοναχοὶ ἢ λαῖκοι, μεμαρτυρημένοι ἐπὶ ἀρετῇ καὶ ἰκανότητι.

Διορίζονται προσέτι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰς ἕκαστον σχολεῖον εἰς ἐπιστάτης καὶ εἰς ἢ πλείονες, κατὰ τὴν ἀνάγκην, ὑπηρεταί.

Καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ οἱ ἐπιστάται καὶ οἱ ὑπηρεταὶ λαμβάνουσι τὸν διὰ τοὺς ὁμοιοβαθμίους αὐτῶν νενομιμένον μισθὸν κατὰ μῆνα, ἐκ τῶν πόρων τῶν ἐν τῷ 7 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου ὀριζομένων.

Ἄρθρ. 6. Εἰς ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων διορίζεται ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, συγκροτούμενη ἐκ 5 μελῶν, καὶ ἔχουσα καθήκον νὰ φροντίζῃ περὶ πάντων ὅσα τείνουσιν εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐν αὐτῷ μαθητευομένων.

Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει διαρκῶς ὁ ἀρμοδίος ἐπίσκοπος· τὰ λοιπὰ τέσσαρα μέλη λαμβάνονται κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν μᾶλλον εὐμαθῶν κληρικῶν καὶ ἐξ ἐνκρέτων λαϊκῶν, προτεινόμενα μὲν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπισκόπου συνεννοουμένου μετὰ τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου, ἐγκρινόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρ. 7. Ἐκτὸς τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων διὰ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ διὰ τὴν διατροφήν τῶν μαθητῶν, ἅτινα ἐν τῇ ἀρχῇ παντὸς ἔτους ὀφεί-

λῦσαι νὰ καταβάλλωσιν οἱ γονεῖς, οἱ συγγενεῖς ἢ κηδεμόνες ἐκάστου αὐτῶν, ἅπαντα τὰ λοιπὰ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἱερατικῶν σχολείων ἀναλώματα, γίνονται ἐκ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν εἰδικῶς ταμιευθησμένου πύρου κατὰ τὰ ἐξῆς.

α') Ἐξ ἐτησίας τακτικῆς συνεισφορᾶς, ὅλων τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ διατηρουμένων μοναστηρίων κατὰ λόγον τῶν ἐσόδων ἐκάστου, ἧτις ἐγκρίνεται διὰ Βασ. Διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἀρμοδίου μοναστηριακοῦ συμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β') Ἐκ προαιρετικῶν συνεισφορῶν τῶν Σ. Ἐπισκόπων, τοῦ κλήρου καὶ τῶν χριστιανῶν.

γ') Ἐκ τοῦ τόκου τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου γενομένων καὶ γενησομένων ἀπὸ εὐσεβεῖς δωρεῶν ἢ κληροδοτημάτων, τῶν ὁποίων τὸ κεφάλαιον μενεῖ εἰς τὸ διηνεκὲς ἄθικτον.

Ἄρθρ. 8. Τὰ οὕτω συναγόμενα χρήματα κατατίθενται ἐπὶ τόκῳ εἰς μίαν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τραπεζῶν, ἐπιμελείᾳ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς διοριζομένης διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος καὶ ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη λαμβάνει παρὰ τῆς Τραπεζῆς κατὰ μῆνα τὴν ποσότητα ὅση ἀρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σχολείων καὶ δαπανᾷ αὐτὴν ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου, εἰς ὃ δίδει κατ' ἔτος λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς κατὰ τοὺς συνήθεις λογιστικοὺς τύπους.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος. Μόνον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου αὐτῆς καὶ τοῦτο κατὰ λόγον τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν τῆς, δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίσῃ ὅσην ποσότητα κρίνῃ ἀρκοῦσαν διὰ τοιαύτην ἀνάγκην.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη
σφραγὶς τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Σεπτεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀπεφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Α'. Μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἐγκρίσιν τὴν κατὰ τὸ Γ'. ἄρθρον τοῦ προμνησθέντος Διατάγματος γενησυσμένην περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνοριῶν τοῦ Κράτους, οὐδεὶς θέλει χειροτονεῖσθαι διάκονος ἢ πρεσβύτερος ἐν Ἐκκλησίᾳ ἐνοριακῇ πόλεως, κωμοπόλεως ἢ χωρίου, εἰ μὴ ἔχῃ τὰ ἐξῆς προσόντα.

1) Νὰ ᾖ πολίτης Ἕλλην καὶ νὰ ἔδωκε τὸν νενομισμένον ὄρκον τοῦ πολίτου Ἕλληνος.

2) Νὰ ἔχῃ συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν μὲν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας, ὁ μέλλων προχειρισθῆναι διάκονος, τὸ τριακοστὸν δὲ ὁ πρεσβύτερος.

3) Νὰ ᾖ πιστεὶ καὶ πολιτείᾳ δοκιμώτατος, καὶ τίμιος καὶ ἀμεμπτος τὴν διαγωγὴν.

4) Νὰ ᾖ συγκροτημένος κατὰ τε τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ τὴν κοσμικὴν παιδείαν οὕτως, ὥστε ὁ μὲν δι' ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν πόλεως ἢ κωμοπόλεως χειροτονησόμενος διάκονος ἢ πρεσβύτερος νὰ φέρῃ τακτικὸν ἀπολυτήριον τῆς Ῥιζαρείου ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς ἢ τοῦλάχιστον Ἑλληνικοῦ σχολείου· ὁ δὲ δι' ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν χωρίου, νὰ φέρῃ ὡσαύτως τακτικὸν ἀπολυτήριον τοῦλάχιστον ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου.

5) Νὰ ᾖ ἀπηλλαγμένος τῆς ὑποχρέωστος τοῦ κληρούχου εἰς τὸν στρατὸν καὶ

6) Νὰ μὴ ᾖ ὀφειλέτης, ἢ ἐγγυητὴς ὑπὲρ ὀφειλέτου εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἐπομένως ὑποκείμενος εἰς τὰς συνεπείας τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις θέλουσι χρησιμεύει ἀπὸ τοῦδε εἰς τοὺς Σ. Ἐπισκόπους ὡς ὁδηγὸς κατὰ τὰς χειροτονίας.

Ὁ Ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως παργγέλλεται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἀθῆναι τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 6089.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Περὶ ἐνοικιάσεως ἱερῶν Ναῶν ὑπὸ τῶν δημοτ. Ἀρχῶν πρὸς ἱερεῖς.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Διευθύνοντες τὴν παροῦσαν μετὰ τῶν ἐγκλείστων, παρακαλοῦμεν αὐτὸ νὰ ἐκδώσῃ τὰς ἀνηκούσας διαταγὰς, πρὸς ἀπαγόρευσιν τῆς ἐνοικίας

κιάσεως τῶν δημοτικῶν ναῶν, διότι τοιαύτη πράξις εἶναι, ὡς παρατηρεῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἀντεκκλησιαστική. Δὲν πρέπει δὲ αἱ Δημοτικαὶ ἀρχαὶ νὰ πράττωσι κατὰ τὸ παράδειγμά τινων ιδιωτῶν, ἐχόντων ιδιοκτιήτους ἐκκλησίας (ὡς ὁ Σ. Ἐπίσκοπος Ἄνδρου καὶ Κέας ἐκθέτει ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐγκλείστου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀναφορᾶς του), καὶ ἐμπορευομένων τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, διότι τοιαύτη πράξις, ἐάν ποὺ γίνεται καὶ ὅπου γίνεται, θεωρεῖται καὶ εἶναι πράξις ἀνόσιος ἥτις ὁσονούπω ἐκλείπει, ἅμα μετὰ τὴν διαίρεσιν τῶν ἐνοριῶν καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνορικῶν ἐκκλησιῶν κατὰ τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα 8 Ἰουνίου τ. ε.

Οὐ μόνον δὲ περὶ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐνοριακῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ περὶ τῆς ὀφειλομένης ἐκ μέρους τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν ἐπιμελείας καὶ φροντίδος διὰ τὴν διακόσμησίν των, κατὰ τὸ πρέπον ἱεροῖς ναοῖς, παρακαλεῖται τὸ Ἰπουργεῖον νὰ ἐκδώσῃ συνάμα τὰς ἀνηκούσας διαταγὰς, εὐαρεστούμενον νὰ τὰς κοινοποιήσῃ εἰς ἡμᾶς μετὰ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν παρόντων ἐγγράφων, ἵνα καὶ ἡμεῖς τὰς κοινοποιήσωμεν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ Ἰπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ἱερατικῶν Σχολείων.

ΟΘΩΝ

κλπ. κλπ. κλπ.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ΤΕΖ' Νόμου· Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· Καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ ἡμετέρου Ἰπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρον 1. Ὁ θέλων νὰ εἰσαγάγῃ εἰς Ἱερατικὸν Σχολεῖον τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν ἢ τὸν κηδεμονευόμενον ἀπ' αὐτὸν, ἵνα τύχῃ καταλλήλου καὶ πρεπούσης εἰς μέλλοντα λειτουργὸν τοῦ Θεοῦ ἀγωγῆς καὶ παιδεύσεως, ὀφείλει τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολειακοῦ ἔτους νὰ ἐπιδώσῃ τὴν περὶ τούτου ἀναφορὰν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν εἰς τὸν προεδρεύοντα τῆς κατὰ τὸ 6 ἄρθρον τοῦ νόμου ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς Ἐπίσκοπον, ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ τοῦ ὁποῖου ὑφίσταται τὸ Σχολεῖον.

Ἄρθρον 2. Ὁ Ἐπίσκοπος μετὰ τῶν μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐξετάζει περὶ τῶν προσόντων τοῦ νέου κατὰ τὸ 4 ἄρθρον αὐτοῦ τοῦ νόμου, καὶ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς διὰ πράξεως ἡτιολογημένης, τὴν ὁποῖαν ὑποβάλλει πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἕνα τοῦλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολειακοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 3. Ἡ ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργείου κοινοποιεῖται εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος ἐκδίδει καὶ χορηγεῖ εἰς τὸν νέον τὸ εἰσιτήριο (1), ἀφ' οὗ εἰς ἐπίτηδες ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ κρατούμενον βιβλίον (2) σημειώσῃ ὑπὸ αὔξοντα ἀριθμὸν τ' ὄνομα, τὸ ἐπωνύμιον, τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ νέου, πρὸς δὲ καὶ τ' ὄνομα καὶ τὸ ἐπάγγελμα τῶν γονέων ἢ τοῦ κηδεμόνος του. Ἐν ἰδιαιτέρᾳ δὲ στήλῃ καὶ τ' ὄνομα τοῦ ἀξιοχρέου ἐγγυητοῦ, καὶ τὸ εἶδος τῆς δοθείσης ἐγγυήσεως. Τὸ εἰσιτήριο φέρει τὴν αὐτὴν χρονολογίαν καὶ τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν τῆς εἰς τὸ βιβλίον ἐγγραφῆς· ἐπιθεωρεῖται δὲ καὶ προσυπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου ἄνευ τινὸς ἄλλης διατυπώσεως.

Ἄρθρ. 4. Ἐν ἐκάστῳ Ἱερατικῷ Σχολείῳ κρατεῖται ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου βιβλίον, ὅμοιον κατὰ πάντα πρὸς τὸ παρὰ τῇ Ἐπισκοπῇ τηρούμενον. Καὶ ὁ μὲν νέος, ἅμα εἰσερχόμενος εἰς τὸ Σχολεῖον, ἐπιδίδει τὸ εἰσιτήριόν του εἰς τὸν Σχολάρχην· οὗτος δὲ τὸ ἐγγράφει ἀπραχλάκτως, ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῆς εἰς τὸ Σχολεῖον εἰσελεύσεως τοῦ μαθητοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν μαθημάτων.

Ἄρθρ. 5. Ἡ διδασκαλία τῶν ἐν τοῖς Ἱερατικαῖς Σχολαῖς παιδευομένων νέων διαιρεῖται εἰς δύο·

Εἰς Ἐκκλησιαστικὴν καὶ

Εἰς Κοσμικὴν.

Καὶ τὴν μὲν Ἐκκλησιαστικὴν διδασκαλίαν ἀποτελοῦσι·

α) Ἡ Ἱερά Κατήχησις, διαιρουμένη εἰς δύο μέρη, εἰς σύντομον καὶ εἰς διεξοδικήν. Τοῦτων ἡ πρώτη διδάσκεται κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δευτερον ἔτος, καὶ ἡ δευτέρα κατὰ τὰ ἐπόμενα.

β) Ἡ Ἱερά Ἱστορία, ὡσαύτως.

γ) Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, πλήρης μὲν, ἀλλὰ κατ' ἐπιτομήν.

δ) Ἡ ἐρμηνεία τῶν Θείων Γραφῶν.

ε) Ἡ Γεωγραφία τῶν Ἁγίων Τόπων.

ς) Ἡ Χριστιανικὴ ἠθικὴ καὶ

ζ) Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.

(1) Βλέπε τὸν τύπον τοῦ εἰσιτηρίου ἐν τῷ τέλει τοῦ παρόντος φυλλαδίου ὑπὸ στοιχ. Α.

(2) Βλέπε αὐτόθι, στοιχ. Β.

Τὴν δὲ Κοσμικὴν διδασκαλίαν ἀποτελοῦσι·

α) Ἡ σπουδὴ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐκ τῶν θείων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξ Ἑλλήνων συγγραφέων.

β') Ἡ πολιτικὴ Ἱστορία, καθολικὴ τε καὶ ἰδιαίτερα, ἡ τῆς Ἑλλάδος.

γ') Ἡ γεωγραφία ὡσαύτως.

δ) Ἡ Ἀριθμητικὴ.

ε) Στοιχειώδεις γνώσεις τῆς Φυσικῆς καὶ

ς') Στοιχειώδης Γεωπονία.

Παραεκτὸς τῶν ἀνωτέρω, οἱ μαθηταὶ ἀσχοῦνται καὶ εἰς τὴν Καλλιγραφίαν.

Ὅλη ἡ σειρά τῶν μαθημάτων εἰς τὰ Ἱερατικὰ Σχολεῖα διανύεται ἐν τῷ διαστήματι τεσσάρων ἐτῶν. Ἐὰν αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιτρέψωσι, δύναται νὰ προστεθῇ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν διδασκαλίαν ἡ Δογματικὴ ἐν ἐπιτομῇ, καὶ ἡ Ποιμαντικὴ, ἐν ᾗ καὶ κανόνες τινὲς τῆς ὁμιλητικῆς μετὰ παραδειγμάτων ἐξ ὁμιλιῶν τῶν θείων Πατέρων, ἀλλὰ τότε θέλει προστεθῇ καὶ πέμπτον ἔτος διδασκαλίας.

Ἄρθρ. 6. Τὴν τάξιν, ἔκτασιν καὶ μέθοδον, καὶ τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας ἐκάστου μαθήματος θέλει διαγράψει ἰδιαίτερος κανονισμὸς, ἐκδοθησόμενος ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου Ἱπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ὁρίσμοι τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18 τοῦ περὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων Ἡμετέρου Διατάγματος, εἰσὶ κοινοὶ καὶ διὰ τὰ Ἱερατικὰ Σχολεῖα. (1)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τοῦ Σχολάρχου καὶ τῶν Διδασκάλων.

Ἄρθρ. 8. Ἐκ τῶν εἰς τὰ Ἱερατικὰ σχολεῖα διοριζομένων Διδασκάλων, ὁ ἔχων ἀνώτερον τῶν ἄλλων βαθμὸν προΐσταται αὐτῶν, καὶ προσωνομεῖται Σχολάρχης. Ἄν δὲ τύχωσιν ὄντες ἰσοβάθμιοι οἱ διδάσκαλοι, ὁ Σχολάρχης ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ Διατάγματι τοῦ διορισμοῦ.

Ἄρθρ. 9. Εἰς τὸν Σχολάρχην ἀνατίθεται ἡ διεύθυνσις καὶ ἡ ἀστυνομία τοῦ Σχολείου· εἰς αὐτὸν ὑπόκεινται πάντες οἱ ἐν τῷ Σχολείῳ, ἐπιστάτης τε καὶ ὑπηρέται.

Ἄρθρ. 10. Ὁ Σχολάρχης, συγκαταθέσει τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὀρίζει τὰς ὥρας τῆς καθ' ἡμέραν προσευχῆς καὶ τῆς ἀνέσεως, καὶ πάντα ὅσα ἀφορῶσι τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν διαγωγὴν τῶν μαθητῶν. Εφορᾷ τὰ τῆς τροφῆς, τοῦ ἱματισμοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαιῶν τῶν ὑποτρόφων καὶ ἀλληλογραφεῖ μετὰ τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς, προτείνων πᾶν ὃ, τι συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν τελειοποίησιν τοῦ Σχολείου.

Ἄρθρ. 11. Ὁ Σχολάρχης διαμένει πάντοτε ἐν τῷ Σχολείῳ καὶ ἔχει

(1) Βλέπε τὸ διάταγμα προσηρτημένον ὡς εἰς τὸ τέλος, ὑπὸ στοιχ. Γ.

ἐν αὐτῷ τὴν κατοικίαν ἄμισθον· συντρώγει δὲ μετὰ τῶν μαθητῶν ἐν τῇ αὐτῇ τραπέζῃ.

Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ, τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις ὀριζόμενα καθήκοντα ἐνεργοῦνται ὑπὸ τοῦ ἀμέσως ἐπομένου αὐτῷ διδασκάλου.

Ἄρθρ. 12. Οἱ διδάσκαλοι ὑπέκουντιν εἰς τὸν Σχολάρχην, καὶ ἐνοικοῦσιν ἀμίσθως ἐπίσης ἐν τῷ Σχολείῳ, διατρεφόμενοι ἐξ ἰδίων. Τὸν δ' ἀπόντα ἢ ἀσθενούντα ἀναπληροῖ εἰς τὰς παραδόσεις τῶν μαθημάτων ἐκεῖνος ἢ ἐκεῖνοι ἐκ τῶν Διδασκάλων, εἰς οὓς ὁ Σχολάρχης ἤθελεν ἀναθέσει προσωρινῶς αὐτὸ τὸ ἔργον.

Ἄρθρ. 13. Ὅ,τι ἐν τῷ Ἡμετέρῳ Διατάγματι 31 Δεκεμβρίου 1836 ὥριται περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ Σχολάρχου καὶ τῶν Διδασκάλων τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων, εἶναι κοινὸν καὶ διὰ τὸν Σχολάρχην καὶ τοὺς Διδασκάλους τῶν Ἱερατικῶν Σχολείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τοῦ ἐπιστάτου καὶ τῶν ὑπηρέτων

Ἄρθρ. 14. Ὁ ἐπίστατης καὶ οἱ ὑπῆρται διαιτελοῦσιν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Σχολάρχου.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἐπίστατης λαμβάνεται ἐκ τῆς τάξεως τῶν Κληρικῶν ἐν δὲ ἀνάγκῃ, δύναται νὰ ληφθῇ καὶ ἐκ τῶν λαϊκῶν, μεμετονημένους ἐπὶ χρηστοθεΐᾳ καὶ ἱκανότητι.

Τὰ καθήκοντα αὐτοῦ εἰσι τὰ ἐξῆς·

α) Ἐπιτηρεῖ τὴν διαγωγὴν τῶν μαθητῶν φροντίζει μὴ τις αὐτῶν ἑλλείπῃ τῶν θρησκευτικῶν, σχολαστικῶν καὶ πειθαρχικῶν καθηκόντων αὐτοῦ· ἀναγγέλλει εἰς τὸν Σχολάρχην ἐγγράφως καὶ ἄνευ ἀναβολῆς, πᾶν τὸ ἀντιβαῖνον εἰς τὴν πειθαρχίαν, εἰς τὴν περὶ τὰ ἥθη χρηστότητα καὶ τὴν ἱεροπρέπειαν τῶν μαθητῶν. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀμελείας, μεροληψίας ἢ ἄλλης οἰαςδὴποτε καταχρήσεως δυναμένης νὰ ἐπενέγκῃ βλάβην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ καταστήματος, ἀποβάλλεται παραχρῆμα μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ δὲ περὶ τούτου ὀριστικὴ ἔγκρισις ἐναπόκειται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. β.) Παρακολουθεῖ τοῦ μαθητᾶς εἰς τοὺς περιπάτους καὶ ἐπιμελεῖται αὐτῶν ἐν καιρῷ ἀσθενείας γ.) Προνοεῖ περὶ τῆς ἐν καιρῷ εἰσοδείας τῶν ἐδωδίων καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίων καὶ περὶ τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐξοικονομήσεως, ἀναφέρων εἰς τὸν Σχολάρχην. δ.) Κρατεῖ κατὰστιχον λεπτομερὲς τῆς καθ' ἡμέραν δαπάνης καὶ ὑποβάλλει αὐτὸ κατὰ μῆνα εἰς τὸν Σχολάρχην πρὸς ἐπιθεώρησιν καὶ ἐξόφλησιν.

Ἄρθρ. 16. Ὁ ἐπίστατης καὶ οἱ ὑπῆρται διατρέφονται ἐκ τοῦ Σχολείου, διαμένοντες ἐντὸς αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 17. Αἱ ἐν γένει καίμεναι διατάξεις περὶ τῶν χρεῶν τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικά Σχολεῖα καὶ Γυμνάσια διωρισμένων ἐπιστατῶν καὶ ὑπῆρ-

τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου ἢ Ἐπαρχου. Τοῦ Διπλώματος τοῦτου γίνεται ἐν περιλήψει σημειώσεις εἰς τὸ βιβλίον τὸ εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν τηρούμενον κατὰ τὸ 3 ἄρθρον, εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων, ἀπέναντι τοῦ ἀριθμοῦ ἐνθα ἐσημειώθη κατὰ πρῶτον τὸ ὄνομα τοῦ ὑποτρόφου ἐν τῷ καιρῷ τῆς εἰς τὸ Σχολεῖον εἰσελεύσεως αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τῆς στολῆς τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρον 24. Ἡ στολὴ ὅλων ἐν γένει τῶν μαθητῶν εἶναι ὁμοιόμορφος, σεμνοπρεπὴς καὶ λιτὴ· φοροῦσι δὲ χιτῶνα ποδῆρη, μαῦρον, ζώνην κυανὴν, βαθεῖαν, περιπόδια μαῦρα καὶ ἐπενδύτην τοῦ αὐτοῦ χρώματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ ποινῶν.

Ἄρθρον 25. Πρὸς συντήρησιν τῆς ἐν τῷ Σχολείῳ πειθαρχίας θέλουσιν ἐφαρμοῦσθαι αἱ ἀκόλουθοι ποιναί.

α) Πατρικὴ παραίνεσις.

β) Μυστικὴ ἐπίπληξις.

γ) Δημοσίᾳ ἐπίπληξις.

δ) Κράτησις ἐντὸς θαλάμου ἀπὸ μιᾶς ὥρας μέχρι τριῶν ἡμερῶν· ἐν βαρυτέρᾳ περιπτώσει, ἡ κράτησις θέλει παρατείνεσθαι μέχρι δύο ἐβδομάδων, καθ' ἃς δὲν θέλει χορηγεῖσθαι τῷ τιμωρουμένῳ εἰμὴ ἄρτος καὶ ὕδωρ· καὶ

ε) Ἀποβολή.

Ἄρθρον 26. Αἱ ποιναὶ αὗται θέλουσιν ἐπιβάλλεσθαι παρὰ τοῦ Σχολάρχου πλὴν τῆς ἀποβολῆς, ἡ περὶ τῆς ὁποίας ἀπόφασις θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν. ἥτις μετὰ τῆς ἰδίας γνωμοδοτήσεως, τὴν ἀποστέλλει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ὀριστικῶς· ἡ δὲ ὑπουργικὴ ἀπόφασις στηλιτεύεται ἐπὶ μελανῆς σανίδος, δηλοποιεῖται καὶ ἐκτελεῖται ἐπιμελείᾳ τοῦ Σχολάρχου.

Ἄρθρα καταληκτικά.

Ἄρθρον. 27. Τὰ περὶ τῆς διαίτης τῶν ὑποτρόφων ἐν τῷ Σχολείῳ, τὰ περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους διαγωγῆς καὶ πειθαρχίας καὶ τὰ περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων αὐτῶν, θέλουσιν ὀρισθῆ δι' ἰδιαιτέρου Κανονισμοῦ, ἐκδοθησομένου μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 28. Τὴν κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νόμου ἐπιτήρησιν τῶν Ἱερατικῶν Σχολείων, καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκόντων τε καὶ διδασκομένων, ἐνεργεῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τῶν ἀρμοδίων Σ. Ἐπισκόπων. Ἐπομένως, ἕκαστος αὐτῶν, οὗ

μόνον ὡς πνευματικῶς προϊστάμενος τῶν τῆς Ἐπαρχίας, ἐνθα τὸ Σχολεῖον ὑφίσταται, ἀλλὰ καὶ ὡς Πρόεδρος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ 6 ἄρθρον τοῦ νόμου, ὀφείλει νὰ πληροφωρῇται ἐκάστοτε καὶ, διὰ προσωπικῆς ἐπισκέψεως ἐκ διαλειμμάτων γινομένης, βεβαιῶται περὶ τῆς καταστάσεως ἐν γένει τοῦ Σχολείου, καὶ ἰδίως περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν μαθητῶν. Ἀναφέρων δὲ περὶ πάντων εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, δέχεται τὰς διδομένας αὐτῷ Συνοδικὰς παραγγελίας καὶ παραινέσεις περὶ τῆς καταλλήλου καὶ εἰς μέλλοντας λειτουργοὺς τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἁρμοζούσης διανοητικῆς μορφώσεως καὶ ἡθοιοποιήσεως.

Ἀρθρον 29. Δι' ἰδιαιτέρου Διατάγματος θέλομεν διορίσει τὸ προσωπικὸν τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ 8 ἄρθρον τοῦ νόμου, καὶ προσδιορίσει τὰ καθήκοντα αὐτῆς.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθήναις τῇ 27 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

ἡ Βασίλισσα.

Α Μ Α Α Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δ Ι Α Τ Α Γ Μ Α.

Περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ Ταμεῖου τῶν Ἱερατικῶν Σχολείων ἐπιτροπῆς καὶ περὶ τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ 8 ἄρθρον τοῦ ΤΕΖ' νόμου. Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

1. Τὴν ἐν Ἀθήναις ἐδρεύουσαν Ἐπιτροπὴν συνιστῶσι τὰ ἑξῆς μέλη.

α) Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δὲ καὶ προεδρεύει τῆς Ἐπιτροπῆς.

β) Ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Βασιλικὸς ἐπίτροπος· καὶ

γ) Ὁ ἐν τῇ Ἡμετέρῳ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Τμημάτων τῆς Α' Τμήματος.

Τὸν Πρόεδρον ἀπόντα, ἢ ἄλλως κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ ἐν ταῖς συνεδριάσεσι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀναπληρῶν αὐτὸν κατὰ τὸ Γ' ἄρθρον τοῦ ΣΑ' νόμου Συνοδικὸς σύνοδρος.

2. Καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς εἰσι τὰ ἑξῆς·

α) Φροντίζει περὶ πάντων ὅσα τείνουσιν εἰς τὴν διατήρησιν καὶ τὴν

αὔξησιν τῶν διὰ τὰ ἱερατικὰ Σχολεῖα προσδιορισμένων εἰδικῶν πόρων, καὶ ἀλληλογραφεῖ περὶ τούτου τε καὶ περὶ πάσης ἐν γένει ὑποθέσεως ἀναγομένης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, μετὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

β') Παρκαλμβάνει τὰ ὑπὸ τῶν ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν συναγόμενα, καὶ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀποστελλόμενα πρὸς αὐτὴν χρήματα· καὶ ἐπιμελεῖται τῆς ἐντόκου καταθέσεώς των.

γ') Κρατεῖ τὰ ἀπαιτούμενα βιβλία ληψοδοσίας, ἐν οἷς ἐγγράφει διακεκριμένως τὰς συνεισφοράς, δωρεάς ἢ κληροδοτήματα, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἀναλόματα διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἱερατικῶν σχολείων.

δ') Συντάσσει κατ' ἔτος ἐκ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν κατὰ μέρος ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν τὸν γενικὸν προϋπολογισμόν τῶν ἐνιαυσίων δαπανῶν διὰ τὰ ἱερατικὰ Σχολεῖα, καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου· καὶ

ε) Ζητεῖ καὶ λαμβάνει κατὰ μῆνα, ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου, τὰ χρήματα, ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ τὰς μηνιαίας δαπάνας αὐτῶν τῶν σχολείων.

3. Αἱ εἰσπράξεις τῶν κατὰ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ νόμου ταμειουμένων εἰδικῶν πόρων, ἐνεργοῦνται διὰ διπλοτύπων, ἐκδιδομένων παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπαφιεμένων εἰς ἕκαστον τῶν συνεισφερόντων.

Τὸ στέλεχος τῶν διπλοτύπων τηρεῖται παρ' αὐτῇ τῇ Ἐπιτροπῇ.

4. Ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκπληροῖ ἔργα ταμίου αὐτῆς· οὗτος κρατεῖ ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην τὰ κατὰ τὸν § 1. τοῦ 2 ἁρθρου λαμβανόμενα ἐκ τῆς Τραπεζῆς χρήματα καὶ δι' αὐτῶν κάμνει τακτικῶς τὰς πληρωμὰς κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον.

5. Πᾶσα πληρωμὴ τῶν διὰ τὰ ἱερατικὰ σχολεῖα δαπανῶν ἐνεργεῖται ἐπὶ χρηματικῷ ἐντάλλματι, ἐκδεδομένῳ κατὰ τοὺς νομίμους λογιστικούς τύπους, ἐξηγουντι τὸ εἶδος τῆς δαπάνης κατὰ τὰς διαιρέσεις τοῦ ἐγκριθέντος ἐνιαυσίου προϋπολογισμοῦ, καὶ φέροντι προσηρημένα τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα.

Τὰ ἐντάλματα ταῦτα ὑπογράφονται παρὰ τοῦ Προέδρου, καὶ παρὰ τοῦ ἐτέρου μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἐλεγκτοῦ, καὶ ἐξοφλοῦνται ἀπὸ τὸν πληρονόμενον. Χρησιμεύουσι δὲ ἐν τῇ ἐξελέγξει τῆς ἐνιαυσίας διαχειρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς δικαιολόγησιν τῶν δαπανῶν κατὰ τὸ 8 ἄρθρον τοῦ νόμου.

6. Τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς θέλει κανονίσει ὁ ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Εἰς τὸν προμνησθέντα ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 28 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλίσσα Α Μ Α Α Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως τριῶν Ἱερατικῶν Σχολείων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΤΕΞ' νόμου. Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· Καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, διατάττομεν.

Συσταίνονται ἐπὶ τοῦ παρόντος τρία Ἱερατικά Σχολεῖα·

Ἐν κατὰ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα,

Ἐν κατὰ τὴν Πελοπόννησον καὶ

Ἐν κατὰ τὸ Αἰγαῖον,

ὧν αἱ ἑδραι προσδιορισθήσονται δι' ἐτέρων Διαταγμάτων.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1 Νοεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἑδρας τοῦ κατὰ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα Ἱερατικοῦ Σχολείου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΤΕΞ' νόμου, καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν Ἡμετέρου Διατάγματος. Ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, προσδιορίζομεν ἑδραν τοῦ κατὰ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα Ἱερατικοῦ Σχολείου, τὴν Χαλκίδαν.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1 Νοεμβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 6,992.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπειδὴ λίαν ἐνδιαφέρει τὴν κοινωνίαν, ἵνα οἱ ἕνεκα πλημμελημάτων, ἢ κακουργημάτων εἰργμένοι προσκαίρως ἐν ταῖς φυλακαῖς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς ποινῆς αὐτῶν ἐπανέλθωσιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας βεβελτιωμένοι κατὰ τε τὸν νοῦν καὶ κατὰ τὴν καρδίαν καὶ ἐπιλεησμένοι τῶν ἔξωσιν τοῦ παρελθόντος βίου αὐτῶν, διανύσωσι τὸ ὑπόλοιπον ὡς χρηστοὶ πολῖται. Ἐπειδὴ ἵνα ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπιτευχθῇ, ἐπάναγκες ὑπάρχει τὸ νὰ ἐμπνέται εἰς αὐτὰ τὰ ἐκ τῆς κοινωνίας πρὸς καιρὸν ἀποκεχωρισμένα ὄντα διὰ συνεχοῦς καὶ πρὸς ἱερωμένου προσώπου εἰς γλῶσσαν καταληπτὴν αὐτοῖς γινομένης διδαχῆς ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ἡ τῶν κακῶν ἔργων ἀποστροφή, καὶ ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη. Διὰ ταῦτα παρακαλοῦμεν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ διατάξῃ τοὺς ἤδη διωρισμένους Ἱεροκλήρυκας, ὅπως ἕκαστος τούτων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῇ λαχούσῃ εἰς αὐτὸν, ὡς αἰεὶ ἐνδὴμεῖ εἰς πόλιν ἐνθα ὑπάρχει κεντρικὴ φυλακὴ, ἀπέρχηται ἐκ διαλειμμάτων καὶ κηρύττῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ κρατούμενους, λαμβάνων θέμα τῆς ὁμιλίας του ἀνάλογον πρὸς τὰς αἰτίας τῆς καταδίκης, πρὸς τὴν θέσιν καὶ πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν καθειργμένων καὶ ἐξηγῶν εἰς τούτους μετ' ἀφελείας καὶ μετὰ τρόπου προσηνοῦς καὶ ἱλαροῦ ὅτι ὁν τρόπον ὁ Θεὸς τιμωρεῖ τὸν παραβάτην τῶν θείων ἐντολῶν, οὕτω καὶ ἡ πολιτεία παιδεύει τὸν παραβάτην τῶν νόμων—ὅτι ἐπειδὴ πᾶσα ποινὴ ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ νόμου ἐνδίκως, ὁ τιμωρούμενος ὀφείλει νὰ ὑπομείνῃ αὐτὴν ἀγογγύστως καὶ ἀναλογιζόμενος ὅτι ἄξια ὧν πράττει ἕκαστος ἀπολαμβάνει, νὰ βελτιοῦται ἐκ τῆς τοιαύτης μελέτης—καὶ τέλος ὅτι ὁν τρόπον ὁ Θεὸς προσδέχεται τὴν μετάνοιαν τοῦ ἁμαρτάντος, καὶ συγχωρεῖ αὐτὸν ὅταν μετανόησῃ εἰλικρινῶς, οὕτω καὶ ἡ κοινωνία προσδέχεται αὐτὸς ὡς μέλος τῆς τὸν ὅστις, ἐκ τῆς ἐπηρείας τοῦ πονηροῦ πλημμελήσας ἢ κακουργήσας καὶ κατὰ νόμον τιμωρηθεὶς, δείξῃ ἔπειτα, διὰ τῶν καλῶν ἔργων, μεταμέλειαν εἰλικρινῇ διάγων βίον κόσμιον, σῶφρονα καὶ εἰς εἰρηνικὸν πολίτην ἀρμόζοντα.

Πεποιθότες ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συναινεῖ πρὸς ταύτην τὴν γνώμην ἡμῶν, προσδοκῶμεν ἀπάντησιν ἐντὸς τῆς αὔριον, εἰ δυνατόν ὅπως συνεννοηθῶμεν ἄνευ ἀναβολῆς περὶ τούτου μετὰ τῶν ἀρμοδίων δικαστικῶν τε καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν.

Ἀθῆναι, τῇ 20 Νοεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

δώσῃτε εἰς ἡμᾶς ἐκ συμφώνου μεθ' ἐκάστου αὐτῶν πληροφορίαν ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριβῆ, περὶ τοῦ ποῖα ἢ ποῖαι πόλεις ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφέρειᾳ ἐκάστης τῶν κατὰ τὸν νομὸν ἐπισκοπῶν, δύνανται νὰ παρέχῃσι περισσοτέρας εὐκολίας, α) διὰ τὴν εὐκρασίαν καὶ τὸ κεντρικὸν τῆς θέσεως—τὴν μὲν, διὰ τὴν ὑγείαν· τὸ δὲ, ἵνα μὴ δυσκολεύωνται νὰ προσέλθωσιν ἐκεῖσε οἱ ἐκ τῶν πέριξ πόλεων, κωμοπόλεων ἢ χωρίων ἐκπαιδευθησόμενοι νέοι· β) διὰ τὴν ἔγκαιρον προμήθειαν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων περὶ τε τὸν βίον καὶ περὶ τὴν διαίταν· καὶ γ) διὰ τὴν εὐρεσιν καταστήματος, ἔχοντος χωρητικότητα ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν νέων, οἵτινες μέλλουσι κατὰ πιθανολογίαν νὰ προσέλθωσιν εἰς μαθηταῖν ἐντὸς τοῦ συσταθησομένου Ἱερατικοῦ Σχολείου.

Τὴν παρ' ὑμῶν πρὸς ταῦτα ἀπάντησιν προσδοκῶμεν ταχεῖαν.

Ἀθήνησι τῇ 26 Νοεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

X. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 6,511.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ κτλ.

Πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργείον.

Ἀπαντᾶται εἰς τὸ ὑπὸ 29 τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς ἔγγραφον τοῦ ὑπουργείου ὅτι ἡ Σύνοδος παραδεχομένη τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἀφορῶσαν τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου εἰς τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατούμενους, ἀπεφάσισεν, ἵνα ἐπισταλῶσιν εἰς τοὺς Σ. Ἀρχιερεῖς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὰ θέοντα, καὶ γνωστοποιεῖ τοῦτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

† Ὁ Ἀθηνῶν Νεόφυτος πρόεδρος.

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Θεοφάνης.

† Ὁ Μεσσηνίας Προκόπιος.

† Ὁ Θήρας Ἱερόθεος.

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Ἀβράμιος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ (26) Νοεμβρίου 1856.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Ζ. Μαθᾶς

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐκοινοποιήθη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Νοεμβρίου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 7105 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μετὰ τὴν παράκλησιν νὰ ἐκδώσῃ καὶ αὐτὸ τὰς ἀπαιτουμένας διαταγὰς πρὸς τοὺς δημάρχους, ἐν τῇ διοικητικῇ περιφερείᾳ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι κεντρικαὶ φυλακαί, ἵνα συνεννοηθῶσι μετὰ τοῦ ἐν τῷ κατ' αὐτοὺς Νομῷ Ἱεροκήρυκος καὶ εὐκολύνωσιν εἰς τοῦτον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς σπουδαιοτάτης ταύτης πνευματικῆς ὑπηρεσίας.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροπολογίας τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ διοργανισμοῦ τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Λαθόντες ὑπ' ὄψιν τὸ 6 ἄρθρον τοῦ Ἡμετέρου ὀργανικοῦ διατάγματος 25 Ἰανουαρίου 1843, περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τῆς Ῥιζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ἔχον ἐπὶ λέξεως οὕτω·

«Προσλαμβάνονται ὡς ὑπότροφοι καὶ Ἡμετέραν Ἐγκρισιν, καὶ ἔσοι ἰδίᾳ δαπάνῃ ἐφίενται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ κατὰστημα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς, προπληρόνοντες κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν 150 δραχμᾶς, ὑπόκεινται δὲ καὶ οὗτοι εἰς τὰς τῶν ἀνωτέρω ἁρθρῶν 4 καὶ 5 ἐνδᾶφ. 6—ς διατάξεις».

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τοῦ λοιποῦ, πᾶς ὁ ἰδίᾳ δαπάνῃ ἐφίεμενος νὰ ἐκπαιδευθῇ ἐν τῇ Ῥιζαρείᾳ Ἐκκλησιαστικῇ σχολῇ, κατὰ τὸ προμνησθὲν 6 ἄρθρον τοῦ διοργανισμοῦ αὐτῆς, θέλει γίνεσθαι δεκτὸς ἐν αὐτῇ κατ' ἔγκρισιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. εἰς ὃν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 13 Δεκεμβρίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΤΑΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1,906.

Περὶ τῶν προαπαιτουμένων διὰ τὴν ἔκδοσιν ὑπουργικῆς ἀδείας πρὸς ἀνέγερσιν ἱεροῦ ναοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκδομένας ὑπὸ τῆς πρώτης γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τὰς διοικητικὰς Ἀρχὰς ἐγκυκλίους, τῇ 15 Ἰανουαρίου 1834 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2,275, τῇ 7 Μαΐου 1835 καὶ ὑπ' ἀριθ. 9,199, καὶ τῇ 26 Φεβρουαρίου 1837 καὶ ὑπ' ἀριθ. 11,253 περὶ τῶν προαπαιτουμένων διὰ τὴν ἔκδοσιν ὑπουργικῆς ἀδείας πρὸς ἀνέγερσιν ἱερῶν ναῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ πρὸς τὰς τοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος 1[13 Δεκεμβρίου 1836 περὶ τῆς διοικήσεως τῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων καὶ παρατηροῦντες ὅτι καὶ μετὰ ταύτας δὲν ἔπαυσαν νὰ πέμπωνται ἀπ' εὐθείας ἔτι καὶ νῦν πρὸς ἡμᾶς αἰτήσεις παρὰ τὰ καί:

νονισμένα, ἐκρίναμεν ἐπάναγκες, εἰς ἀποφυγὴν τοῦ λοιποῦ τοιούτων παρ' ἀρμοδιότητα αἰτήσεων· νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐκτενέστερον διὰ τῆς παρούσης ἐγκυκλίου ἡμῶν εἰς ἀπάσας τὰς ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχὰς διοικητικὰς τε καὶ δημοτικὰς, τὰς περὶ τούτου ὁδηγίας, αἵτινές εἰσιν αἰεὶ ἔξῃς·

Ἐνοριακοὶ ναοὶ ἀνεγείρονται κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων πόλεως, κωμοπόλεως ἢ χωρίου τινός. Περὶ τῆς ἀνάγκης κρίνει ἡ ἀρμοδία Δημοτικὴ Ἀρχὴ π ρ ὶ τ η, εἴτα ἡ ἐκκλησιαστικὴ· καὶ τούτων τῶν Ἀρχῶν τὰ ἐγγράφα διευθύνει πρὸς τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον ἢ διοικητικὴ Ἀρχὴ διὰ νὰ ἐκδοθῇ παρ' ἡμῶν ἢ τῆς ἀνεγέροντος ἄδεια.

Εἵπομεν, ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ π ρ ὶ τ η, διότι κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον, τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ δήμου τινός ἐκκλησιαστικὰ καταστήματα, ἀποτελοῦσι μέρος τῆς περιουσίας τοῦ ὅλου τῶν δημοτῶν, καὶ διέπονται ὑπὸ τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων, διοριζομένων κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ συμβουλίου. Ἐπομένως τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοῦ ἀρμοδίου δήμου, παραδεχόμενον δι' εἰδικῆς πράξεως τοῦ τὴν πρότασιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ, ὀφείλει συγχρόνως ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πράξει νὰ ἐξηγήσῃ ῥητῶς καὶ τὴν ὑποχρέωσίν του διὰ τὴν φροντίδα τῆς ἐσωτερικῆς διακοσμήσεως καὶ φωταγωγίας κατὰ τὸ πρέπον ἱεροῖς ναοῖς. Ἡ οὕτω συνταχθεῖσα πράξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην, ὁ ὁποῖος ζητεῖ τὴν περὶ τούτου γνώμην τῆς ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς· μετὰ δὲ τὴν ταύτης ἀπάντησιν, διαβιβάζονται ἅπαντα τὰ ἐγγράφα πρὸς ἡμᾶς μετὰ γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομάρχου, καὶ τότε ἐκδίδεται ἡ ἄδεια ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου.

Τόσον δὲ ὅταν πρόκειται νὰ γένη οἰκοδομὴ ναοῦ διὰ συνεισφορῶν τῶν δημοτῶν, καθὼς καὶ τὰ περὶ τῆς ἐγκρίσεως οὐ μόνον τοῦ σχεδίου τῆς οἰκοδομῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς τυχόν ἐκποιήσεως κτημάτων ἐνοριακῆς (τουτέστι δημοτικῆς) ἐκκλησίας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς νέας οἰκοδομῆς, περὶ ταῦτα ἡμεῖς ἐσμεν ἀναρμόδιοι. Ἡ ἡμετέρα ἀρμοδιότης περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀδείας, στηριζομένην εἰς τὰ προμνησθέντα ἐγγράφα, δηλονότι τὴν πράξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου (τὸ ὅποιον εἶναι ἀρμόδιον περὶ τὰ τοιαῦτα κατὰ τὸν § 13 τοῦ 50 ἄρθρου τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου συμβουλίου εἶναι ὑπεύθυνον τὸ τοπικὸν ἐκκλησιαστικὸν συμβούλιον κατὰ τὸ ἄρθρον 116 τοῦ ἰδίου νόμου) καὶ τὴν συναίνεσιν τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου, προσέτι δὲ καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Νομάρχου.

Αὗται εἰσιν αἱ περὶ οἰκοδομῆς ἐνοριακῶν ναῶν ὑπάρχουσαι ἐν γένει διατάξεις, καὶ κατὰ ταύτας ὀφείλετε νὰ ῥυθμίζετε ἐντελῶς τὰς περὶ τούτου ἐνεργείας ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Μαρτίου 1857.

Ὁ ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 2017.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐπεμβάσεως τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν κτλ.
εἰς τὸν διορισμὸν ἐφημερίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πληροφορηθέντες ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅτι τινὲς τῶν δημάρχων, ἢ καὶ ἐκ τῶν ἐπιτρόπων ἐνοριακῶν ναῶν ἐπεμβαίνουν εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἐφημερίων, πρεσβυτέρων τε καὶ διακόνων, σφετεριζόμενοι οὕτω δικαίωμα ἀνήκον ἀποκλειστικῶς εἰς μόνον τὸν ἀρμόδιον Σ. Ἐπίσκοπον, κατὰ τοὺς Ἱεροὺς τῆς ἐκκλησίας κανόνας καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῆς πολιτείας, παραγγέλλομεν εἰς ὑμᾶς ἵνα, ἅμα τῇ παραλαβῇ, ἐκδῶτε τὰς ἀνηκούσας διαταγὰς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς Νομῷ δημάρχους, τοὺς ἐκ τῆς θέσεώς των προεδρεύοντας τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 114 καὶ ἐπόμενα τοῦ περὶ δήμων νόμου καὶ κατὰ τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα 1 (13) Δεκεμβρίου 1836 συνιστώμενα συμβούλια διὰ τὴν διοίκησιν τῶν τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν καταστημάτων, ἀπαγορεύοντες αὐτοῖς αὐστηρῶς πᾶσαν εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἐφημερίων οἰανδήποτε ἐπέμβασιν, ἅτε εἰς μόνην τὴν τοῦ οἰκείου Σ. Ἐπισκόπου ἀρμοδιότητα ἀποκειμένου τοῦ δικαιώματος τῶν τοιούτων διορισμῶν κατὰ τοὺς Ἱεροὺς, ὡς προέφημεν, κανόνας καὶ κατὰ τοὺς Νόμους τῆς πολιτείας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἀπριλίου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 2,689.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ ΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ κατὰ τὴν 27 Ὀκτωβρίου 1856 ἐκδοθὲν Βασιλικὸν Διάταγμα περὶ κανονισμοῦ τῶν ἱερατικῶν σχολείων, καὶ ιδίως τὰ ἄρθρ. 5, 6 καὶ 27 αὐτοῦ πρὸς ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ Διατάγματι διατασσομένων μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὀρίζομεν τὰ ἑξῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ διατάξεως τῆς ἐν τοῖς ἱερατικοῖς σχολείοις διδασκαλίας.

Ἄρθρ. 1. Ἐκαστον ἱερατικὸν σχολεῖον ἐκ τεσσάρων πρὸς τὸ παρὸν σύγκειται τάξεων, καὶ ἐνιαύσιος ἐν ἐκάστη αὐτῶν ἡ τῶν μαθημάτων περίοδος ὀρίζεται.

Ἄρθρ. 2. Αἱ τάξεις αὗται διδάσκονται τὰ ἐν τῷ μνησθέντι Διατάγματι ὀρισμένα μαθήματα κατὰ τὴν ἐξῆς σειράν.

Ἡ πρώτη τάξις, ἥτοι κατωτάτη, διδάσκεται.

Α'. Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 13, ἥτοι γραμματικὴν, τὸ τυπικὸν αὐτῆς μέρος μετὰ τῶν κυριωτέρων κανόνων καὶ μετὰ γραπτῶν εἰς αὐτὸ ἀσκήσεων, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 4.—Ἐξήγησιν ἐκ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας καὶ μάλιστα τοῦ Χρυσοστόμου, ἐκ τῆς Αἰλιανοῦ ποικίλης ἱστορίας, ἐκ τῶν ἀποφθεγμάτων τοῦ Πλουτάρχου, καὶ ἐκ τῶν Γνωμικῶν κατ' ἐκλογὴν ἐξ αὐτῶν ἠθικῶν γνωμικῶν. ὥρας καθ' ἑβδομάδα 9. Ἡ ἐξήγησις δὲ ἀρχομένη τὸ πρῶτον ἐξ ἀπλῶν προτάσεων καὶ περιόδων προβαίνει εἰς συνθετώτερον βαθμυδὸν λόγον, καθ' ὅσον οἱ μαθηταὶ προχωροῦσι, καὶ ἐπὶ τέλος γίνεται εἰς ἀκέραια κεφάλαια, βιβλία ἢ λόγους, ἀλλ' εὐλήπτους καὶ κατὰλληλον διὰ παιδας ὕλην περιέχοντας.

Β'. Σύντομον ἱερὰν ἱστορίαν διαρκοῦσαν καθ' ὅλην τὴν χειμερινὴν ἑξαμηνίαν δεικνυομένων συγχρόνως ἐν πίνακι τῶν ἐν αὐτῇ μνημονευομένων τόπων· τὴν δὲ θερινὴν ἑξαμηνίαν, σύντομον ἱερὰν κατήχησιν, ἑκατέραν ὥρας καθ' ἑβδομάδα 6.

Γ'. Πολιτικὴν γεωγραφίαν, τὴν τῆς Ἑλλάδος δὲ λεπτομερέστερον, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

Δ'. Ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς τὰς τέσσαρας πράξεις τῶν ἀπλῶν καὶ μικτῶν ἀριθμῶν καὶ τὰ κοινὰ κλάσματα, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2.

Ε'. Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

Ἡ δὲ δευτέρα τάξις διδάσκεται·

Α'. Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 13, οὕτω· τοὺς λοιποὺς τῆς γραμματικῆς κανόνας μετὰ τῶν ἐξαιρέσεων καὶ ἀνωμαλιῶν, καὶ τὸ περὶ παραγωγῆς καὶ συνθέσεως λέξεων, μετὰ γραπτῶν ὡσάυτως ἀσκήσεων εἰς τὰ μέρη ταῦτα τῆς γραμματικῆς, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 4.

Ἐξήγησιν ἐκ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας, Χρυσοστόμου καὶ Βασιλίου, ἐκ τῆς Κύρου Ἀναβάσεως τοῦ Εὐνοφώντος, ἐκ τῶν γεωγραφικῶν τοῦ Στράβωνος καὶ ἐκ τοῦ Διοδώρου, κατὰ πρόσφορον ἐξ αὐτῶν ἐκλογὴν κεφαλαίων, βιβλίων ἢ λόγων, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 9.

Β'. ἱερὰν, ἥτοι τῶν ἁγίων τόπων, γεωγραφίαν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

Γ'. Καθολικὴν ἱστορίαν, πραγματευομένην περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἐθνῶν συνοπτικώτερον, περὶ δὲ τῆς Ἑλλάδος ἐκτενέστερον, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 4.

Δ'. Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀριθμητικῆς εἰς τέλος, καὶ κατόπι προβλή-

ματα πρὸς ἐπανάληψιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἀριθμητικῶν κανόνων ἀπ' ἀρχῆς, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2.

Ε'. Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

Ἡ δὲ τρίτη τάξις διδάσκεται·

Α'. Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 13, οὕτω· στοιχειῶδες συντακτικὸν μετὰ συντόμου θεματογραφίας, πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν συντακτικῶν κανόνων, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 4.

Ἐξήγησιν ἐκ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας Χρυσόστομου, Βασιλείου καὶ Γρηγορίου, ἐκ τοῦ Ξενοφῶντος, ἐκ τοῦ Ἰσοκράτους καὶ τοῦ Ἐπικτήτου, ἐκλεγομένων ἐξ αὐτῶν λόγων, βιβλίων καὶ κεφαλαίων ἀρμοδιῶν εἰς τὰς δυνάμεις καὶ τὴν κλῆσιν τῶν μαθητῶν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 9.

Β'. Διεξοδικὴν ἱερὰν ἱστορίαν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 5.

Γ'. Διεξοδικὴν ἱερὰν κατήχησιν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 5.

Δ'. Τὰς ἀναγκαιοτέρας γνώσεις ἐκ τῆς μαθηματικῆς καὶ φυσικῆς γεωγραφίας, ὥραν καθ' ἑβδομάδα 1.

Ε'. Στοιχειωδῶς τὰς ἀναγκαιοτέρας ὡσαύτως τῆς φυσικῆς γνώσεις, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2.

ς'. Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

Ἡ δὲ τετάρτη τάξις, οὕσα καὶ ἡ ἀνωτέρα πρὸς τὸ παρὸν, διδάσκεται.

Α' Ἐξήγησιν ἐκ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας Χρυσόστομου, Βασιλείου καὶ Γρηγορίου, ἐκ τοῦ Ἰσοκράτους, ἐκ τῶν παραλλήλων τοῦ Πλουτάρχου καὶ ἐκ τοῦ Ἡροδότου, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 9.

Β'. Πλήρη ἀλλ' εὐσύνοπον ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, ἐν ᾗ, λαμβάνων ὁ διδάσκαλος ἀφορμὴν ἐκ τῶν διαφόρων αἱρέσεων, θέλει ἐκθέτει συντόμως, ἀλλὰ σαφῶς, τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα τῆς ἐκκλησίας δόγματα, πρὸς αἱ ἱστοροῦμεναι αἱρέσεις ἀντιθικύνουσιν· ὥρας καθ' ἑβδομάδα 6.

Γ'. Ἑρμηνείαν τῶν θείων γραφῶν μετὰ σύντομον εἰς αὐτάς· εἰσαγωγὴν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

Δ'. Κατὰ Χριστὸν ἠθικὴν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

Ε'. Τελετουργικὸν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2.

ς'. Στοιχειώδη γεωπονίαν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2.

Ζ'. Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

Ἄρθρ. 3. Ὅταν, προϊόντος τοῦ χρόνου, ὀριστικῶς κριθῇ ἀναγκαία ἡ εἰσαγωγὴ καὶ ἀνωτέρων ἔτι μαθημάτων ἐν τοῖς ἱερατικοῖς σχολείοις, καὶ ἡ προσθήκη ἐπομένως ἐν αὐτοῖς πέμπτης τάξεως, κατὰ τὴν ἐννοιαν τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ 5 ἄρθρ. τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος Βασιλικοῦ Διατάγματος, τότε διαταχθήσονται τῆς τάξεως ταύτης τὰ μαθήματα καὶ αἱ πρὸς διδασκαλίαν αὐτῶν ὥραι.

Ἄρθρ. 4. Καθ' ὅλας τὰς τάξεις ἡ τῶν ἱερῶν μαθημάτων διδασκαλία δὲν πρέπει νὰ προτίθεται ἀπλῶς τὴν ἀνάπτυξιν πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν θείων ἀληθειῶν, ἀλλὰ σὺν αὐτῇ τὸ βαθύως ἐγκολάπτειν εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν τὴν εὐτέθειαν καὶ τὰς ἄλλας χριστιανικὰς ἀρετάς· διότι ἐκ θρη-

σκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως τοιαύτης προσδοκᾶται ἡ μόρφωσις ἀξίων τῆς ἐκκλησίας λειτουργῶν καὶ ἠθικῶν τοῦ λαοῦ διδασκάλων.

Ἡ δὲ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διδασκαλία γίνεται μετὰ παραλληλισμοῦ πάντοτε πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς, τὸ μὲν ἵνα εὐκολώτερον τὰ ἐκείνης κατανοῶνται, τὸ δὲ ἵνα πλουτίζεται καὶ ἐπὶ τὸ τελειότερον βαθμὴδὸν διπλάσσεται ἡ ἡμετέρα· οἱ δὲ ἐν ἐκάστη τάξει ὀριζόμενοι πρὸς ἐρμηνεῖαν συγγραφείς, οὔτε θύραθεν καὶ ἐκκλησιαστικοί, ἐναλλάσσονται κατ' ἔτος.

Ἐκ δὲ τῶν μαθημάτων τὰ τε διηγηματικά καὶ ὅσα ἄλλα ἀπὸ μνήμης λέγονται, δὲν πρέπει ν' ἀποστηθίζωνται παρὰ τῶν μαθητῶν κατὰ λέξιν, εἰς τὰς ἀνωτέρας μάλιστα τάξεις· ἀλλ' οἱ διδάσκοντες, ἐξετάζοντες εἰς αὐτὰ τοὺς μαθητὰς, ὀφείλουσι νὰ συνεθίζωσιν αὐτοὺς, εἰς τὸ ἀποκρίνεσθαι κατ' ἔννοιαν διὰ φράσεων ἰδίων· διότι οὕτω πραγματικῶς βεβαιοῦται ἂν τὸ διδασκόμενον μαθήμα ἐνοήθη ὑπ' αὐτῶν, ἢ οὐ· γυμνάζεται δὲ ὁ νοῦς καὶ ἀποκτάται κατὰ μικρὸν ἢ τόσον ἀναγκασία ἔξις τῆς ἐλευτέρας τῶν ἰδεῶν ἐκθέσεως.

Προσέτι, ἐπεὶ δὴ ἡ ὀρθή, καθαρὰ καὶ ἐλευθέρα ἀνάγνωσις καὶ ἀπαγγελία εἶναι εἰς ἱερεῖς ἀπαραίτητος, οἱ διδάσκοντες ὀφείλουσι πολλὴν ἐπιμέλειαν, ὅπως οἱ μαθηταὶ ἀποκτήσωσι βαθμὴδὸν τοιαύτης ἀναγνώσεως καὶ ἀπαγγελίας ἔξιν. Ὅθεν ὀφείλουσι νὰ προσέχωσιν εἰς τοῦτο κατὰ τε τὰ καθημερινὰ μαθήματα, καὶ ὅποτε ἄλλοτε οἱ μαθηταὶ ἀναγνώσκουσιν ἢ ἀπαγγέλλουσιν.

Ἄρθρ. 4. Καθ' ὥρας ὑπὸ τοῦ σχολάρχου ὀριζομένης αἱ μὲν τρεῖς κατώτεραι τάξεις γυμνάζονται δις τῆς ἐβδομάδος εἰς τὴν καλλιγραφίαν, ἡ δὲ ἀνωτέρα εἰς τὸ συνθέτειν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γλώσσῃ, συντάττουσα διηγήματα, ἐπιστολάς ἢ λογίδια, ὧν τὸ θέμα, ἐκκλησιαστικὴν ἢ ἠθικὴν πάντοτε ὑπόθεσιν ἔχον, δίδεται ὑπὸ τοῦ σχολάρχου. Ταῦτα δὲ τὰ γυμνάσματα, καλῶς ἐξετασθέντα καὶ διορθωθέντα, ἀναγινώσκονται ἢ ἀπαγγέλλονται ἐνώπιον τῶν διδασκάλων ἐν τῇ τοῦ σχολείου αἰθούσῃ ἐν κατὰ Κυριακὴν ἢ ἄλλῃ τινὶ ἑορτῇ, μετὰ τὴν λειτουργίαν, ὑπὸ τοῦ συντάξαντος αὐτὸ, ὀριζομένου διὰ κλήρου. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ἢ ἀπαγγελίαν τοῦ γυμνάσματος, οἱ συνταξιῶταί του κάμνουσιν ἐπ' αὐτοῦ παραταρήσεις πρὸς ἃς ὁ μαθητὴς ἀποκρίνεται, σπουδάζων νὰ λύσῃ τὰς ἐνστάσεις. Ἡ περὶ τούτου συζήτησις γίνεται μετὰ πάσης τῆς εὐσχημοσύνης, οἱ δὲ διδάσκαλοι ἀποφασίζουσιν ἐπὶ τέλους τίς ὁ τὸ δίκαιον ἔχων.

Ἄρθρ. 6. Πάντων ἐν γένει τῶν μαθημάτων ἡ διδασκαλία γίνεται κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἱπουργείου, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐγκρινόμενα εἰδικῶς διὰ τὰ σχολεῖα ταῦτα διδακτικὰ βιβλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἐν τοῖς ἱερατικαῖς σχολαῖς τάξεως, ἐν ᾗ καὶ περὶ τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρ. 7. Οἱ μαθηταὶ ἐγείρονται τῆς κλίνης εὐτάκτως διὰ κωδωνο-

κρουσίας, ἀπὸ μὲν τῆς 1 Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους Μαρτίου τὴν πέμπτην πρωϊνὴν ὥραν, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ἀπριλίου μέχρι τέλους Αὐγούστου τὴν τετάρτην πρωϊνὴν ὥραν· ὀφείλουσι δὲ ἐντὸς ἡμισείας ὥρας νὰ πλυθῶσι, κτενισθῶσι καὶ ἐνδυθῶσιν· ἑτοιμοὶ δὲ γενόμενοι ἀπέρχονται ἅπαντες εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ σχολείου, ἅμα σημάνη, ἵνα παρασταθῶσιν εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ὁρθρου, δίδεται αὐτοῖς τὸ ἀκράτισμα, καὶ μετὰ τοῦτο εἰσερχόμενοι εἰς τὰ σπουδαστήρια ἀρχονται τῆς μελέτης τῶν μαθημάτων, καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος.

Ἄρθρ. 8- Αἱ παραδόσεις γίνονται ἀπὸ τῆς ὀγδόης πρωϊνῆς ὥρας μέχρι τῆς δωδεκάτης, καὶ μετὰ μεσημβρίαν ἀπὸ τῆς δευτέρας μέχρι τῆς πέμπτης. Ὀφείλει δὲ ἕκαστος τῶν διδασκάλων νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν ἑδραν τοῦ ἀκριβῶς τὴν ὠρισμένην πρὸς παράδοσιν ὥραν, ἢ κωλυόμενος ὑπὸ νόσου ἢ ἄλλης τινὸς κατεπείγουσας ἀνάγκης νὰ γνωστοποιῇ τοῦτο ἐγκαίρως τῷ σχολάρχῃ.

Ἄρθρ. 9. Μικρὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παραδόσεως ἕκαστος μαθητὴς εἰσέρχεται εἰς τὸ ἀκροατήριον τῆς οἰκείας τάξεως, εὐτρεπισμένος, φέρων μετ' ἑαυτοῦ τὰ ἀναγκαῖα βιβλία καὶ τὴν γραφικὴν ὕλην, καὶ καταλαμβάνων τὴν θέσιν του περιμένει ἡσυχος καὶ εὐτακτος τὸν διδάσκαλον, πρὸς ὃν εἰσερχόμενον καὶ ἀναχωροῦντα ἀπονέμουςι τὸ ὀφειλόμενον σέβας, ὑπανιστάμενοι. Εἰς οὐδένα συγχωρεῖται νὰ λείψῃ ἐκ τῆς παραδόσεως, εἰμὴ τυχὸν δι' ἀσθένειαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ ἀμέσως εἰς τὸν προϊστάμενον· οὔτε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἀκροατηρίου πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μαθήματος, εἰ μὴ τυχὸν διὰ φυσικὴν ἀνάγκην.

Ἄρθρ. 10. Κατὰ τὴν γινομένην διακοπὴν τῶν παραδόσεων, περὶ ἧς τὸ 8 ἄρθρ. ὁρίζει, οἱ μαθηταὶ ἀριστῶσιν ἡσυχως καὶ εὐτάκτως εἰς τὸν ὠρισμένον δι' ἕκαστον τόπον καθήμενοι, καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν κατὰ σειρὰν ὑπὸ τοῦ σχολάρχου δиктасσόμενος, ἀναγινώσκει ἐν καιρῷ τοῦ ἀρίστου εἰς ἐπήκοον πάντων μέρος ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἢ βίον ἀγίου, ἢ ἄλλο τι ὠφέλιμον. Μετὰ δὲ τὸ ἀρίστον περιπατοῦσιν οἱ μαθηταὶ ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ καταστήματος, ἢ ἐξέρχονται εἰς περίπατον κατὰ τὴν χειμερινὴν ἐξαμηνίαν, ὁδηγούμενοι πάντοτε ὑπὸ τινος τῶν διδασκάλων.

Ἄρθρ. 11. Τὴν πέμπτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν ψάλλεται ὁ ἐσπερινός, καὶ μετὰ τοῦτον οἱ μαθηταὶ ἀπέρχονται κατὰ τὴν θερινὴν ἐξαμηνίαν εἰς περίπατον ἐκτὸς τῆς πόλεως, συνοδευόμενοι πάντοτε ὡσαύτως ὑπὸ τινος τῶν διδασκάλων.

Ἄρθρ. 12. Ὁ δεῖπνος γίνεται κατὰ μὲν τὴν χειμερινὴν ἐξαμηνίαν περὶ τὴν ἕκτην ἐσπερινὴν ὥραν, κατὰ δὲ τὴν θερινὴν περὶ τὴν ὀγδόην, καὶ μετ' αὐτὸν ἡ τοῦ ἀποδείπνου προσευχή. Κατακλίνονται δὲ οἱ μαθηταὶ τὴν μὲν πρώτην ἐξαμηνίαν περὶ τὴν δεκάτην νυκτερινὴν ὥραν, τὴν δὲ δευτέραν περὶ τὴν ἐνάτην. Πρὸ τῆς τραπέζης καὶ μετὰ τὴν τράπεζαν γίνεται ἕκαστοτε ἐπ' αὐτῇ ἡ συνήθης εὐχὴ καὶ εὐχαριστία.

Ἄρθρ. 13. Κατ' ἑκάστην πρωϊάν ἀναγινώσκεται ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ

σχολείου ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ ἡ πρώτη ὥρα, παρόντων πάντων τῶν μαθητῶν καὶ τῶν διδασκάλων· τὴν δὲ μεγάλην τεσσαρακοστὴν ἀναγινώσκονται αἱ ὥραι μετὰ τοῦ ἐσπερινοῦ περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν, μετὰ τὴν παῦσιν τῶν παραδόσεων καὶ πρὸ τοῦ ἀρίστου. Κατὰ πᾶσαν δὲ κυριακὴν καὶ ἐορτὴν τελεῖται μετὰ τὸν ὄρθρον ἡ θεία λειτουργία, τὸν μὲν γεμῶνα περὶ τὴν ὁγδόην, τὸ δὲ θέρος περὶ τὴν ἐβδόμην ὥραν, καὶ παρίστανται εἰς αὐτὴν πάντες.

Ἄρθρ. 14. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου ἀναγινώσκεται ἐκ τῶν Κυριακοδρομίων ἡ ἐρμηνεία τῆς τοῦ εὐαγγελίου, ἢ τῆς τοῦ Ἀποστόλου τῆς ἡμέρας περικοπῆς, ὅταν δὲν γίνεται ἄλλη τις διδασχὴ παρὰ τοῦ σχολάρχου ἢ παρὰ τινος ἄλλου τῶν ἱερωμένων διδασκάλων, ὑπόθεσιν συνθεστέρον ἔχουσα τὴν ἀνάπτυξιν τῶν καθηκόντων τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ οἱ μαθηταὶ προπαρασκευάζονται, καὶ τὰς χριστιανικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρετὰς, οἷον τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, τὴν δικαιοσύνην, τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, τὴν σωφροσύνην, τὴν φιλανθρωπίαν κτλ.

Ἄρθρ. 15. Οἱ τῶν ἀνωτέρων τάξεων μαθηταὶ παραγγέλλονται ὑπὸ τοῦ σχολάρχου κατὰ σειράν εἰς ἕκαστος, νὰ διακονῶσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ νὰ ἀναγινώσκωσι τὰς προσευχὰς· ὁ δὲ πρὸς τοῦτο ὀρισθεὶς, προθύμως ἀναδεχόμενος τὴν διακονίαν, ὀφείλει μετ' εὐλαθείας καὶ κατανύξεως νὰ ἀπαγγέλλῃ τὰ ἀναγινωσκόμενα· τὸ δὲ ἐπιτροχάδην καὶ ἀδιανοήτως ἀναγινώσκειν ἐν ταῖς προσευχαῖς καὶ ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις ἀπαγορεύεται, ὡς ἀνόρμостον εἰς τὴν ὀφειλομένην τῷ Ὑψίστῳ εὐλάβειαν.

Ἄρθρ. 16. Κατὰ πᾶσαν κυριακὴν καὶ ἐορτὴν ἀπὸ τῆς δεκάτης πρωινῆς μέχρι τῆς δωδεκάτης ὥρας, οἱ μαθηταὶ τῆς μὲν ἀνωτέρας τάξεως μελετῶσιν ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν μέρη ὀριζόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ σχολάρχου, κατὰ χρονολογικὴν σειράν, τῶν δὲ κατωτέρων τάξεων εἰς ἄλλα ἱερὰ, ἢ ἀπλῶς ἠθικὰ ἀναγνώσματα ἐνασχολοῦνται, ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων διδασκάλων αὐτοῖς ὀριζόμενα ὡσαύτως. Τὰ ἀπαντῶμενα ἐν τῇ μελέτῃ περίεργα σημειοῦσιν, ὡς καὶ τὰς ἀπορίας αὐτῶν, ὧν τὴν λύσιν ζητοῦσιν ἔπειτα ἐν εὐκαιρίᾳ παρὰ τοῦ ἀνήκοντος διδασκάλου.

Ἄρθρ. 17. Τετράκις τοῦ ἐνιαυτοῦ, δηλονότι ἐν ταῖς ἐορταῖς τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, τοῦ Πάσχα, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῆς κοίμησης τῆς Θεοτόκου ἐξομολογοῦνται πάντες καὶ μεταλαμβάνουσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν ἐν τῷ σχολείῳ δὲν ὑπάρχῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκκλησία, οἱ μαθητοὶ ἐκκλησιάζονται κατὰ τὰς κυριακὰς καὶ τὰς ἄλλας ἐορτὰς, καθ' ἃς δὲν γίνεται διδασκαλία, εἰς ἐκκλησίαν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ σχολάρχου, συνδεδυμένοι εἰς αὐτὴν ὑπὸ ἐνὸς τῶν διδασκόντων, τὴν δὲ καθημερινὴν προσευχὴν ἐπιτελοῦσιν εἰς δωμάτιον τοῦ καταστήματος, ἀποκλειστικῶς εἰς εὐκτήριον αἶον ἀφιερούμενον.

εἴτι νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὰ ἐξῆς: α'. Κλίνην μετὰ τῶν πρὸς πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους ἀναγκαίων, ἥτοι σιδηρὰ ὑπόβαθρα καὶ σανίδια, στρῶμα, ἐφάπλωμα διὰ τὸν χειμῶνα, τέσσαρα σινδόνια, προσκεφάλαιον μετὰ δύο ὀφιδίων, τέσσαρα προσόψια καὶ ἐλαφρὸν σκέπασμα διὰ τὸ καλοκαίριον κτλ.

β'. Διὰ τὴν τράπεζαν, τέσσαρα χειρόμακτρα, ἐν ζεύγος μαχαιροπειρούνων καὶ κοχλιάριον.

γ'. Πρὸς ἐνδυμασίαν, τέσσαρα ὑποκάμισα, τέσσαρα ἐσώδρακκ, ἐξ ζεύγῃ περιποδίων, τέσσαρα ἐσωκάρδια (καμιζόλας), δύο νυκτικοὺς σκούφους, τέσσαρα ρινόμακτρα, δύο κτένια ἀραιὸν καὶ πυκνόν, καὶ δύο ζεύγῃ ἐμβάδων.

Ἐκάστου μαθητοῦ τὰ ἐνδύματα καὶ λοιπὰ αὐτοῦ ἐπιπλα καὶ σκεύη πρέπει νὰ φέρωσι τὰ ἀρκτικά τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου αὐτοῦ στοιχεῖα, πρὸς διάκρισιν. Ἀναχωρῶν δὲ τοῦ σχολείου ὁ μαθητὴς, εἴτε ὡς τελειώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ, εἴτε ὡς στελλόμενος εἰς τοὺς οἰκείους διὰ χρονίαν ἢ δυσίατον ἀσθένειαν, εἴτε ὡς ἀποπεμπόμενος, παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ πᾶν ὅτι αὐτῷ ἀνήκει.

Ἄρθρ. 27. Καθ' ἑκάστην δευτέραν τῆς ἐβδομάδος, ἐν τῇ μεσημβρινῇ τῆς ἀνέσεως ὥρᾳ, ἐτοιμάζοντες οἱ μαθηταὶ τὰ πρὸς πλῖν ἱμάτια αὐτῶν παραδίδουσιν αὐτὰ, ἐνώπιον τοῦ ἐπιστάτου, εἰς τὴν πλύντριαν, ἡριθμημένα κατ' εἶδος καὶ ἐν κταστίῳ καταγεγραμμένα. Ταῦτα δὲ καλῶς πλυμένα καὶ διωρθωμένα ἐπιστρέφει αὕτη εἰς τὸν ἐπιστάτην τὸ σάββατον τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος.

Ἄρθρ. 28. Ἡ φροντίς περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν περιεχομένων ἀπὸ τοῦ 24 ἄρθρου μέχρι τοῦ 26 ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐπιστάτην ὑπὸ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν μαθητῶν καθόλου καὶ πρὸς ἀλλήλους.

Ἄρθρ. 29. Ἐπειδὴ σκοπὸς τῶν ἱερατικῶν σχολείων εἶναι ἡ παιδείσις καὶ κατάρτισις ἀξίων τῆς ἐκκλησίας λειτουργῶν καὶ ἠθικῶν τοῦ λαοῦ διδασκάλων, οἵτινες μέλλουσιν ἐπὶ πάσης τῆς ζωῆς αὐτῶν περιστάσεως νὰ διδάσκωσιν ἐκεῖνον διὰ τοῦ λόγου καὶ τοῦ ἰδίου παραδείγματος τὴν εὐσέβειαν, τὴν εἰς τοὺς ἡγουμένους εὐπείθειαν καὶ πάσας τὰς χριστιανικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀρετὰς, ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι ὡς πρῶτιστον καὶ γενικώτατον καθῆκον ἀναγκαίως ἀνήκει εἰς πάντα μαθητὴν ἱερατικοῦ σχολείου τὸ σπουδάζειν ὁλοψύχως ν' ἀποκτήσῃ καὶ ἀσκήσῃ τὰς ἀρετὰς ἐκεῖνας, τὰς ὁποίας κεκλημένος εἶναι νὰ ἐνσπεύρῃ καὶ καλλιεργῇ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἄλλων. Ὅθεν παρὰ παντὸς ἐν ἱερατικῷ σχολεῖῳ μαθητοῦ ἀπαιτεῖται, καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου, ἀληθὴς πρὸς τὰ θεῖα καὶ ἀνυπόκριτος εὐσέβεια, ρυθμίζουσα ἐσωτερικῶς τὴν διάνοιαν καὶ ἐξωτερικῶς κανονίζουσα πᾶσαν αὐτοῦ διαγωγὴν, ἡ ταπεινοφροσύνη, εὐπεΐθεια εἰς τοὺς ἄνωτέρους, ἐπιμέλεια περὶ τὰ μαθήματα καὶ τὴν ἐκτέλε-

σιν τῶν αὐτοῖς ἐπιβαλλομένων, εἰλικρίνεια, ὀλιγάρχεια καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πρὸς πάντας. Οὕτως ἐκ νεότητος ἐθιζόμενοι θέλουσι καταστήσει εἰς ἐκυτοὺς εὐκλόνη, ἅμα δὲ καὶ εὐάρεστον τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῆς ζωῆς αὐτῶν καὶ τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ παρασκευάζονται.

Ἄρθρ. 30. Ἄμα δοθῇ τὸ σημεῖον τῆς ἐξεγέρσεως, ὀφείλει ἕκαστος νὰ ἐγερθῇ τῆς κλίνης καὶ, διευθετήσας αὐτὴν μόνος, πλυθεὶς, κτενισθεὶς, ἐνδυθεὶς, καὶ ἐν γένει προσηκόντως εὐτρεπισθεὶς ν' ἀναλάβῃ οὕτω παρσκευασμένος τὰ τῆς ἡμέρας ἔργα.

Ἄρθρ. 31. Εἰς τὴν προσευχὴν, εἰς τὴν κατ' ἰδίαν ἐν τοῖς σπουδαστηρίοις μελέτην καὶ εἰς τὰς παραδόσεις ὀφείλει ἕκαστος τῶν μαθητῶν, τακτικῶς καὶ ἐγκαίρως φοιτῶν, νὰ μὲν ἄχοι τέλους. Οὐδεμίᾳ ἀπουσία συγχωρεῖται, εἰμὴ διὰ νόσον, ὅτε πρέπει νὰ γίνεταί τοῦτο ἐγκαίρως γνωστὸν εἰς τὸν προϊστάμενον· οὐδεμίᾳ ἀποχώρησις, εἰμὴ διὰ φυσικὴν ἀνάγκην.

Ἄρθρ. 32. Γινομένης τῆς προσευχῆς, ὀφείλει ἕκαστος ἀτενῶς νὰ προσηλόνῃ τὸν ἄρῳ αὐτοῦ πρὸς τὸν θεόν, ἱστάμενος εὐλαβῶς καὶ κοσμίως, ἀσκεπῆς τὴν κεφαλὴν καὶ ἀποφεύγων πᾶσαν συνδιάλεξιν, ἢ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετὰδασιν.

Ἄρθρ. 33. Ἐπὶ παραδόσεως ὀφείλει ἕκαστος νὰ ἀκροάζεται τῶν μαθημάτων μετὰ προσοχῆς ἀτενοῦς, ἐν καιρῷ δὲ τῆς κατ' ἰδίαν ἐν τοῖς σπουδαστηρίοις μελέτης καὶ ἐργασίας νὰ ἐνασχολῆται ἐπιμελῶς καὶ εὐτάκτως, ἀποφεύγων πᾶσαν ταραχὴν ἢ ἐνόχλησιν τῶν ἄλλων διὰ θορύβου, γέλωτος, λόγων ἢ κινήματων ἀτάκτων.

Ἄρθρ. 34. Πᾶς μαθητὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰ μαθήματα. νὰ προπαρασκευάζεται προσηκόντως πρὸς τὰ ἀκόλουθα μαθήματα, τοῦ δευτέρου τούτου περιοριζομένου μόνον ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ τάξει, καὶ μετ' ἐπιμελείας νὰ ἐκτελῇ τὰ ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ ἔργα.

Ἄρθρ. 35. Ὄφείλει νὰ τηρῇ καθαρὴν εἰς πάντα, εἰς τὰ ἐπιπλᾶ, τὰ ἐνδύματα, τὸ σῶμά του, τὰ βιβλία καὶ τὰ τετράδια. Ὡς γὰρ νὰ προσέχῃ μὴ ρυπαίνῃ ἢ φθείρῃ τὰ γράμματα, τὰς τραπέζας, τὰ καθίσματα, τὰ παρὰ θύρας καὶ θύρας καὶ τοὺς τοίχους τοῦ σχολείου. Πᾶσα τούτων φθορὰ λογίζεται εἰς ζημίαν τοῦ φθείροντος, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶνῃ τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἢ ἀντ' αὐτοῦ ὁ ἐγγυητής.

Ἄρθρ. 36. Εἰς οὐδένᾳ τῶν μαθητῶν συγχωρεῖται νὰ κείρῃ τὴν κόμην, οὔτε τὸν πώγωνα, οὔδ' ἂν καπνίζῃ ὡς αὐτῶς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀπαγορεύεται αὐτοῖς· ἢ εἰς τοὺς κοιτῶνας, εἰς τὰ δωμάτια τῶν ὑπηρετῶν καὶ εἰς τὸ μαγειρεῖον εἰσοδος.

Ἄρθρ. 37. Ἐκτὸς τῆς ὥρας τῆς ἀνάσεως ἀπαγορεύεται εἰς πάντα μαθητὴν τὸ περιδιαβάειν ἐν τῇ αὐλῇ ἢ τῷ κήπῳ τοῦ σχολείου· κατὰ δὲ τὴν ὥραν τῆς ἀνάσεως, ὅτε τοῦτο συγχωρεῖται, ἀπαγορεύεται ὁ θόρυ-

βας, αἱ φωναὶ οἱ καγχασμοί, τὰ πηδήματα, ἢ τὸ ἄτακτον τρέξιμον καὶ ἡ βλάβη φυτοῦ τινος ἐν τῇ αὐλῇ ἢ τῷ κήπῳ.

Ἄρθρ. 38. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς πάντα μαθητὴν τὸ εἰσάγειν εἰς τὴν σχολὴν πρὸς ἀνάγνωσιν βιβλία, ὧν ἡ ἀνάγνωσις δὲν ἐπετράπη, ἐπὶ προηγουμένη αἰτήσεϊ, ὑπὸ τοῦ σχολάρχου.

Ἄρθρ. 39. Οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσιν ὅπου καὶ ἂν εὕρισκονται, νὰ προσφέρωσι τὸ προσήκον σέβας εἰς τὸν σχολάρχην καὶ τοὺς διδασκάλους, εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, εἰς τοὺς κληρικοὺς καὶ εἰς τὰς πολιτικὰς Ἀρχάς, ὑπανιστάμενοι εἰς αὐτοὺς προσερχομένους.

Ἄρθρ. 40. Ἐκαστος μαθητὴς ὀφείλει νὰ ᾔναι εἰλικρινὴς καὶ φιλαλήθης πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς προϊσταμένους τοῦ σχολείου καὶ τοὺς διδασκάλους· τὸ ψεῦδος τιμωρεῖται.

Ἄρθρ. 41. Οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσι νὰ διάγωσι πρὸς ἀλλήλους χρηστοθήως, αἰδηρόνως καὶ εἰρηνικῶς, ἀποφεύγοντες πᾶσαν ὕβριν, πᾶσαν χλεύην ἢ περιφρόνησιν καὶ πᾶσαν διὰ χειρῶν προσβολὴν· ἔτι δὲ νὰ ἀγαπῶσιν ἀλλήλους ὡς ἀδελφοὺς καὶ νὰ προτρέπωνται ὑπ' ἀλλήλων λόγῳ τε καὶ παραδείγματι, εἰς τὴν ὁμόνοιαν, τὴν σπουδὴν, τὴν ἠθικὴν τελειότητα καὶ εὐσέβειαν, καὶ πάντοτε προσέχοντες μὴ σκανδαλίζωσιν ἢ καλῶσιν ἀλλήλους ἀπὸ τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν. Ἑριδες καὶ λοιδορίαι, φατρίαι καὶ διαιρέσεις, ἢ μυστικαὶ συνελεύσεις ἀπαγορεύονται ὅλως, γινόμεναι δὲ τιμωροῦνται.

Ἄρθρ. 42. Ἡ ἐπὶ ματαίῳ ἐπίκλησις τοῦ Θεοῦ ὀνόματος, ἢ τῶν θείων καὶ ἱερῶν, ἢ ἄρα, αἱ βλαστημίαι ἢ αἰσχρολογίαι ἀπαγορεύονται αὐστηρῶς καὶ τιμωροῦνται.

Ἄρθρ. 43. Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα μαθητὴν ἡ ἐκ τοῦ σχολείου ἔξοδος ἄνευ ἀδείας τοῦ σχολάρχου, ὅστις δίδων ὅσάκις εἶναι ἀνάγκη τὴν ἀδειαν, ὀρίζει καὶ τὴν ὥραν, μέχρι τῆς ὁποίας δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἀπουσία τοῦ ἐξερχομένου μαθητοῦ. Οὗτος δὲ ἐπανερχόμενος ὀφείλει νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν δόντα τὴν ἀδειαν προϊστάμενον, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν ἐγκαίριον αὐτοῦ ἐπιστροφὴν.

Ἄρθρ. 44. Ὅσάκις οἱ μαθηταὶ ἐξέρχονται τοῦ σχολείου ὀφείλουσι νὰ ᾔναι σεμνῶς καὶ καθαρίως ἡντρεπισμένοι· εἰς δὲ τὸν περίπατον νὰ συμβαδίζωσιν ἀνά δύο ἐν τάξει, διαλεγόμενοι πρὸς ἀλλήλους ἡσύχως, καὶ δεικνύμενοι εὐπρεσῆγοροι πρὸς τοὺς ἀπαντῶντας.

Ἄρθρ. 45. Εἰς οὐδένα τῶν ἐκτὸς τοῦ σχολείου, οὔτε εἰς αὐτοὺς τοὺς οἰκείους τῶν μαθητῶν, συγχωρεῖται ἢ εἰς αὐτὸ ἔσοδος καὶ ἡ μετὰ τῶν μαθητῶν συνδιάλεξις, ἄνευ ἀδείας τοῦ σχολάρχου, ὅστις ὀρίζει καὶ τὴν ὥραν καὶ τὸν τόπον τῆς συνεντεύξεως.

Ἄρθρ. 46. Εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐπὶ παραδόσεως ἐπιπλητόμενον μαθητὴν δὲν συγχωρεῖται ἀπολογία, εἰμὴ μετὰ τὸ τέλος τῆς παραδόσεως, καὶ τότε μεθ' ἡσυχίας καὶ ταπεινότητος.

Ἄρθρ. 47. Ὅσάκις οἱ μαθηταὶ προτίθενται νὰ ζητήσωσιν τι παρὰ τοῦ σχολάρχου, ὀφείλουσιν, ἐκλέγοντες κατάλληλον πρὸς τοῦτο ὥραν, νὰ

υποβάλλωσιν εὐσχήμως τὴν αἵτησιν, ἵνα μὴ φαίνωνται ὀχληροὶ ἢ αὐθάδεις.

Ἄρθρ. 48. Ὅπου καὶ ἂν ᾦναι οἱ μαθηταί, ὀφείλουσι νὰ πολιτεύωνται κοσμίως καὶ εὐτάκτως πάντοτε, προσέχοντες μὴ δώσωσι τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν ψόγου καὶ κακῆς ὑπονοίας κατὰ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν· ὅθεν πρέπει ν' ἀποφεύγωσι πᾶσαν ὑποπτον συναναστροφὴν, τὴν εἰσοδὸν εἰς καφφενεῖα, καπηλεῖα καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα τῆς ὀκνηρίας καὶ ἀργίας καταγῶγια.

Ἄρθρ. 49. Ἀξιοπρεπὴς πολιτεία μάλιστα εἰς ἱερέα προσήκει· διὰ τοῦτο πᾶς μαθητὴς ὀφείλει νὰ σπουδάζῃ ἐγκαίρως ἵνα περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν εὐγένειαν ἡθους, εὐφράδειαν γλώσσης, στάσιν τοῦ σώματος καὶ χειρονομίαν εὐπρεπῇ καὶ εὐσημηροσύνην προσώπου.

Ἄρθρ. 50. Πᾶς μαθητὴς ἐν τέλει ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ἀκριβῶς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τοῦ σχολείου, καὶ ἀγογγύστως καὶ ἄνευ ἀντιστάσεως νὰ ὑποκύπτῃ εἰς τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτῷ ποινάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ πειθαρχίας τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρ. 51. Ἡ ἀμέλεια, ἡ ἀπειθεία, ἡ ἀταξία καὶ πᾶσα τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν τοῦ σχολείου παράβασις τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ σχολάρχου διὰ τῶν τεσσάρων πρώτων ποινῶν ἐκ τῶν ὠρισμένων ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνησθέντι περὶ κανονισμοῦ τῶν ἱερατικῶν σχολείων Διατάγματι, ἐφαρμοζομένων ἐπὶ βαρυτέρων παραβάσεων, ἢ ἐπὶ ἐπαναλήψεων τῶν ἐλαφροτέρων, ποινῶν ἀναλόγως βαρυτέρων· ὁ μὴ δεχόμενος ἀγογγύστως καὶ ἄνευ ἀντιστάσεως τὴν ποινὴν ὑποβάλλεται εἰς διπλασίαν.

Ἄρθρ. 52. Ἡ πέμπτη δὲ καὶ βαρυτέρα ποινὴ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ Διατάγματι σημειουμένων, ἡ ἀποβολή, προτείνεται εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, καὶ ὅπως τὸ διάταγμα περὶ τούτου ὀρίζει, κατὰ τοῦ μαθητοῦ ὅστις δειχθῇ κηκοήτης, ἢ διαρκῶς ἀμελής, ἢ ἀνεπανορθώτως ἀπειθής καὶ αὐθάδης, καὶ ἠθικῆς βελτιώσεως ἀνεπίδεκτος.

Ἄρθρ. 53. Τὰ ὧδε περὶ τῆς διαγωγῆς καὶ πειθαρχίας τῶν μαθητῶν ὀριζόμενα, λεπτομερέστερον ἔτι διαγραφόμενα, ὅπου κριθῇ ἀναγκασίον, ὑπὸ τοῦ σχολάρχου συγκαταθέσει καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἐκτίθενται ἐπὶ πίνακος πρὸς γνῶσιν τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρ. 54. Ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος ἀνατίθεται εἰς τὰς ἀρμοδίας ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς καὶ εἰς τοὺς σχολάρχας τῶν ἱερατικῶν Σχολείων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἀπριλίου 1857·

Ὁ Ἰπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Α.

ΤΥΠΟΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΥ.

Τῷ Βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ, ἐγγραφέντι, κατ' ἐγκρίσιν τοῦ ἐπὶ τῶν
Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημόσιας Ἐκπαιδείσεως Ἰπουργείου ἐν τῷ
μαθητολογίῳ τοῦ ἐν Χαλκίδι Ἱερατικοῦ σχολείου, τῇ 2 Σεπτεμβρίου
1857 καὶ ὑπ' ἀριθ. 1, παρέχεται τὸ παρὸν, ἵνα, ἀναγνωρισθεὶς διὰ
τούτου ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου τοῦ ῥηθέντος Ἱερατικοῦ Σχολείου, εἰσέλθῃ
καὶ μείνῃ ἐν αὐτῷ.

Τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1857.

Ἐν Χαλκίδι

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χαλκίδος.

Ἐθεωρήθη

τῇ

ἐν Χαλκίδι

Ὁ Νομάρχης Εὐβοίας

Λοιθ. έγκ. 29.

Έπί τοῦ λοιθ. 8760.

Περὶ τῶν ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγινωσκομένων ἐγγράφων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πληροφορηθέντες ἐξ ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου ὅτι δὲν τηροῦνται ἀκριβῶς αἱ διατάξεις τῆς ἐπ' ἀριθ. 18,798 ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου 1844 ἐγκυκλίου τῆς πρώην ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν γραμματείας τῆς ἐπικρατείας, περὶ τῆς ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνώσεως τῶν ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως, καὶ θέλοντες ἵνα ἐκλείψωσι τὰ ἄτοπα, πρὸς πρόληψιν τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ εἰρημένη ἐγκύκλιος, κοινοποιοῦμεν ὑμῖν αὐτὴν παρὰ πόδας τῆς παρούσης, καὶ ἀπαιτοῦμεν νὰ φροντίσῃτε ἵνα τηρῇται δι' αὐτῆς ὁ ῥηθεὶς τρόπος τῆς ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνώσεως τῶν ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Μαΐου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΙΣ.

Παρατηρήθη ὅτι δὲν διατηρεῖται ἡ ἀπαιτουμένη τάξις εἰς τὴν ἐπ' ἐκκλησίαις ἀνάγνωσιν τῶν ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε μὲν ἀναγινώσκονται μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἢ τὴν εἴσοδον, ἄλλοτε δὲ εἰς ἄλλην ὥραν μετὰξὺ τῆς θείας λειτουργίας καὶ οὐδέποτε κατὰ τὸ τέλος αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτου προξενεῖται ἡ μεγαλειτέρα ἀταξία καὶ χασμωδία καὶ προσγίνεται οὐ μικρὰ ἡθικὴ βλάβη εἰς τοὺς ἐκκλησιαζομένους χριστιανούς, διὰ ταῦτα προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, Κύριε Διοικητά, νὰ διατάξητε ἐντόνως τὰς διοικητικὰς ἀρχάς διὰ νὰ παύσωσι τὴν τοιαύτην ἀταξίαν καὶ ἐνεργῶσι τοῦ λοιποῦ τὴν ἐπ' ἐκκλησίας ἀνάγνωσιν τῶν ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως αἰέποτε μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως αἰέποτε μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας. Καθόσον δ' ἀφορᾷ, τὴν ἀνάγνωσιν ἐγγράφων ἐκδιδομένων παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ταῦτα θέλουν ἀναγινώσκεισθαι ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας εἰς τὸν Νάρθηκα, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν εἴτε τοῦ ἑσπερινοῦ, εἴτε τῆς θείας λειτουργίας.

Περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς παρούσης ἀπαιτοῦμεν νὰ μᾶς ἀναφέρητε ἐν καιρῷ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Ἰανουαρίου 1844.

Ὁ Γραμματεὺς
Δ. ΛΟΝΤΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἑδρας τοῦ κατὰ τὸ Αἰγαῖον Ἱερατικοῦ Σχολείου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

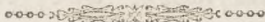
ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΤΕΖ'. νόμου καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ ἡμετέρου Διατάγματος ἀ Νοεμβρίου 1856· ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως προσδιορίζομεν ἑδραν τοῦ κατὰ τὸ Αἰγαῖον Ἱερατικοῦ Σχολείου τὴν Ἐρμούπολιν τῆς Σύρου.

Εἰς τὸν προμνησθέντα ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Μαΐου 1857.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 3388.

Περὶ τοῦ ὅτι ἄπαιται αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν ὑποθέσεις πρέπει νὰ ὑπεβάλλωνται ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἡμῶν ὑπουργείου ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι πολλάκις ὑποθέσεις ἀφορῶσαι καθαρῶς καὶ μόνον τὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰ τῆς Παιδείας διευθύνονται ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείων καὶ ὅτι σχεδὸν πάντοτε κατὰ τὰς συμμίξεις ὑποθέσεις ἄγουν τὰς ἐχούσας μὲν σχέσιν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἢ τὴν ἐκπαίδευσιν, συνεχομέναις δὲ ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν ἢ ὡς ἐκ τοῦ περιέχοντος αὐτὰς ἐγγράφου πρὸς τοὺς λοιποὺς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας κλάδους, αἱ αὐταὶ Ἀρχαὶ ἐπαναπαύονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν γεννησομένην ἀνακοίνωσιν πρὸς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον. Ἐντεῦθεν προκύπτει τοῦλάχιστον βραδύτης, ἥτις ἐστὶν ὅτε καθίσταται ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Καὶ ὥρως δὲν λανθάνει ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχα, ὅτι ὑψηλοὶ νομοθετικοὶ λόγοι ὑπηγόρευσαν τὴν μεταξὺ τῶν διαφορῶν ὑπουργείων διανομὴν τῆς Κυβερνητικῆς ἐργα-

σίας καὶ τὴν κατὰ συνέπειαν διαίρεσιν τῶν Νομαρχιακῶν καθηκόντων εἰς τὰς τῶν ἐιδικῶν ὑπουργείων ἀρμοδιότητα, πρὸς δὲ καὶ ὅτι τῆς τελευταίας ταύτης διαίρεσεως ἀπόβροια εἶναι ἡ ῥητὴς ἐν τοῖς νόμοις ἐκπεφρασμένη ὑποχρέωσις τῶν Νομαρχῶν ν' ἀναφέρονται περὶ ἐκάστης ὑποθέσεως εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον.

Ἡ παροῦσα ἐγκύκλιος σκοπὸν ἔχει νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τοῦ ἀτόπου τῆς παρὰ τὰ διατεταγμένα τοιαύτης ἀλληλογραφίας καὶ νὰ προσκαλέσῃ ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχα, ἵνα εἰς τὸ ἐξῆς περὶ ὧν μὲν τῶν ἀπλῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἐκπαίδευσιν ἀναγομένων ὑποθέσεων ἀνεξαρτήτως τῆς καταγωγῆς αὐτῶν γράφητε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ καθ' ἡμᾶς ὑπουργεῖον, περὶ δὲ τῶν σεμνίκτων ἀναφέρητε μὲν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ἢ ἄλλο Ὑπουργεῖον κατὰ λόγον τοῦ ἀντικειμένου, εἰδοποιήτε δὲ συγχρόνως καὶ ἡμᾶς ἀποστέλλοντες ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἀντίγραφον τοῦ πρὸς τὸ σχετικὸν ὑπουργεῖον ἀπευθυνθέντος ἐγγράφου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 28 Μαΐου 1857.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3489.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤ. ΚΑΙ ΤΗΣ Δ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Περὶ χειροτονιῶν καὶ λοιπῶν.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς μὲντοι κλήρου ἀξίου ἀληθῶς νὰ δοξάζῃ τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν, καὶ ἀσφαλῶς νὰ ποδηγετῇ τὸν λαὸν εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἰδρύθησαν, προηγηθείσης περὶ τούτου τῆς ἀνηκούσης συνεννοήσεως μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰ ἱερατικὰ Σχολεῖα· ἀλλὰ μέχρις οὗτο ἀπολυθῶσιν ἐκ τῶν σχολείων τούτων μαθηταί, ἐκρίθη ἀπαραίτητον νὰ ὁρισθῇ ἐκ τῶν ἐνόντων ποῖά τινα προσόντα πρέπει νὰ ἔχωσιν οἱ ἐν τῷ μεταξὺ εἰς ἱερέα ἢ ἱεροδιακόνον προχειριζόμενοι, ἐσάκις εἰς πόλιν ἢ κώμην ἢ χωρίον ἥθελε παρουσιασθῇ ἀνάγκη χειροτονίας τοιούτου, καὶ οὕτως ἐξεδόθη τὸ Β Διάταγμα τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1856 (ἐφημερ. Κυβερνήσεως ἀριθ. 165) μετὰ γνωμοδότησιν καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Καί τοι δὲ κεῖνται αἱ βασιλικαὶ αὗται διατάξεις, αἵτινες ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ πνευματικοῦ τοῦ λαοῦ συμφέροντος ἀρίστως ἐτέθησαν, τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει ἐνδόξιμον νὰ πιστεύῃ μετὰ μεγίστης αὐτοῦ λύπης, ὅτι εἰς οὐδένα λογίζονται. ὅτι πολλάκις παραβαίνονται, ἅτε εἰσέτι εἰσαγομένων ἐν τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς ἱεροδιακόνοις προσώπων, μὴ φερόντων τὰ διαγεγραμμένα ἐν ἐκείναις προσόντα. Τὰ πράγματα ταῦτα ἀναμφιβόλως θέλουσι προξενήσῃ τὴν αὐτὴν βαθεῖαν λύπην καὶ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ἣτις παρατηρεῖ, ὅτι οὕτως ἐπίκειται ματαίωσις τῶν ἀνενδότηων καὶ καθ' ἐκάστην ἐνεργουμένων προσπαθειῶν παρ' αὐτῆς τε καὶ τῆς Β. Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς λαμπρότητος τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν. Διὰ ταῦτα μέγα ἡμῶν καθήκον θεωροῦντες τὸ νὰ λάβωμεν πᾶσαν πρόνοι-

αν, ἵνα τοῦ λοιποῦ μὴ εἰσχωρήσῃ ἡ ἐλαχίστη παράβασις τοῦ βῆθέν-
τος περὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων, ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν
οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι, Β. Διατάγματος, παρακαλοῦμεν τὴν ἱερὰν Σύ-
νοδον, ἔχουσαν κατ' ἀνώτερον ἔτι λόγον καθήκον ὡς ἀνωτάτη Ἐκκλη-
σιαστικὴ Ἀρχὴ νὰ προνοήσῃ περὶ τούτου, νὰ ἐκδώσῃ ἐγκυκλίως ἐντό-
νους διαταγὰς πρὸς τοὺς Σ. ἱεράρχας περὶ ἀκριβοῦς τοῦ λοιποῦ τηρή-
σεως, κατὰ τὰς χειροτονίας, τῶν διατάξεων τοῦ ἐν λόγῳ Β. Διατάγμα-
τος, προσεπιφέρουσα, ὅτι ἐκτὸς τῆς μεγίστης πνευματικῆς εὐθύνης,
εἰς ἣν ὑποβάλλουσιν ἑαυτοὺς οἱ παραβάται, καὶ ἥτις ἐν τῇ συνειδήσει
Ἀρχιερέως θέλει ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην τῶν ποινῶν, θέλουσι καὶ ἄλλα
παρὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου μέτρα ληφθῇ κατ' ἐκείνων, ὅσοι ᾔθελον ἐλεγ-
χθῇ παρὰ τὰς διατάξεις χειροτονήσαντες.

Πρὸς δὲ τούτοις τὰς παρὰ τὸ Β. Διάταγμα χειροτονίας ταύτας πα-
ρακολοθοῦσιν ἀναγκαιῶς καὶ ἕτεραί τινες οὐχὶ εὐάρεστοι συνέπειαι,
τὰς ὁποίας ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν νὰ προσθέσωμεν ἐνταῦθα, ἵνα πρὸς τοῖς
ἄλλοις ὑποσυναφῶσι πρὸς τοὺς Σ. Ἀρχιερεῖς πρὸς γινώσιν.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δὲν ἀγνοεῖ, ὅτι ἡ βασιλικὴ Κυβέρνησις ἐνασχολεῖται
κατ' αὐτὰς νὰ ἐξασφαλίσῃ τοῦ λοιποῦ καὶ ὑλικῶς τῶν ἐφημερίων καὶ
ἱεροδιακόνων τὴν κατὰστασιν, ὀρίζουσα αὐτοῖς ἀμοιβὴν ἀνάλογον καὶ
μὴ ὑποκειμένην εἰς οὐδενὸς εἵδους μεταβολὴν καὶ καθυστέρησιν, ἀλλ'
εἰς τεταγμένον χρόνον χορηγουμένην. Ἀλλ' εἰς μέτρον τοιοῦτον δύναται
τότε νὰ συμπεριλάβῃ τοὺς ἱερεῖς καὶ διακόνους ἐκείνους, ὅσοι χειροτο-
νηθέντες μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ μνησθέντος διατάγματος ἀπαδειχθῶσι
μὴ ἔχοντες τὰ ἐν αὐτῷ διαγραφόμενα προσόντα; Οὐχὶ ὁμολογουμένως,
διότι τοῦτο πράττουσα ἀποδοκιμάζει πλαγίως ὅ,τι αὐτὴ διέταξε, πα-
ραβαίνει ἐτέροις ῥήμασι τὸ Β. Διάταγμα. Οἱ ἐξαιρεθησόμενοι δὲ οὗτοι
ἐφημέριοι ἢ ἱεροδιάκονοι, ἄνευ πόρου μένοντες, θέλουσι δικαίως τότε
παραπονεῖσθαι καὶ γογγύζει κατὰ τῶν χειροτονησάντων αὐτοὺς Σ. Ἀρ-
χιερέων, εἰς οὓς βεβαίως δὲν εἶναι ἐκ τῶν εὐχαρίστων τὸ παρέχειν ἀ-
φορμὰς τοιούτων εὐλόγων παραπόνων. Δι' ὅμοιον δὲ λόγον ἐξαιρετέοι
ἔσονται τῆς κανονισθησομένης ἀμοιβῆς καὶ ὅσοι εὐρεθῶσιν ὑπερέριθμοι
χειροτονηθέντες ἐν πόλει, κώμῃ ἢ χωρίῳ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ περὶ
διαιρέσεως τῶν Ἐνοριῶν Β. Διατάγματος τῆς 8 Ἰουνίου 1856.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 7,346.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ἐπικράτειν Σεδασμικωτάτους Μητροπολίτας Ἀρχιεπι-
σκόπους καὶ Ἐπισκόπους.

Κοινοποιεῖται ὅμην ἐν ὀπισθογράφῳ τὸ ἀπὸ 3 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς

καὶ ὑπ' ἀριθ. 3,489 πρὸς τὴν σύνοδον ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργείου, καὶ προσκαλεῖσθε, ἵνα, λαβόντες ὑπὸ σπουδαίνεποψιν τὰ ἐν αὐτῷ διαλαμβανόμενα καὶ συμμορφούμενοι πρὸς ταῦτα, τηρῆτε ἀκριβῶς καὶ ἀπροφασίστως τὰς διατάξεις τοῦ ἐν τῷ ἔγγραφῳ αὐτῷ μνημονευομένου Β. Διατάγματος, ἀφορῶντος, τὰ ἅπερ ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι προσόντα καὶ γνώσεις· διότι ἡ τῶν διατάξεων τούτων παράβασις, οὐ μόνον ἀντίκειται τῇ σπουδῇ καὶ φροντίδι τῆς τε Β. Κυβερνήσεως καὶ τῆς Συ ὁδοῦ διὰ τὴν μόρφωσιν ἀξίων λειτουργῶν τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰψίστου, ἀλλὰ καὶ βαρεῖαν εὐθύνην ἐπιβάλλει εἰς ὃν τινα ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης καὶ παρὰ τὰς διατάξεις ἤθελε χειροτονῆσαι διάκονον ἢ πρεσβύτερον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Ἰουνίου 1857.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΝΕΟΦΥΤΟΣ, Πρόεδρος.

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΘΕΟΦΑΝΗΣ.

† Ὁ Μεσσηνίας ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.

† Ὁ Θήρας ΙΕΡΟΘΕΟΣ.

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΑΒΡΑΜΙΟΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμανδρίτης

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΜΑΘΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3,489.

Περὶ τῶν ὡς πρὸς τὰ προσόντα τῶν ἱερέων καὶ ἐνοριῶν Βασ. Διαταγμάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Δύο τινα ἐκρίθησαν παρὰ τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως ὡς ἀπαραίτητα, κατὰ πρῶτον, εἰς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ δευτερεύοντος κλήρου, ταῦτα ἢ διαγραφὴ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχωσι τοῦ λοιποῦ οἱ λαμβάνοντες τὴν ἱερωσύνην, καὶ ὁ προσδιορισμὸς δεύτερον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκογενειῶν, τῶν ἀποτελοῦσων τὴν ἐνορίαν, κατὰ πόλιν, κώμην καὶ χωρίον, κανονιζομένου σύναμα ἐν ἐκάστῃ ἐνορίᾳ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἱερέων καὶ διακόνων, κατὰ λόγον τῆς τάξεως τῆς ἐνορίας. Καὶ ἀμφότερα μὲν ταῦτα τὰ οὐσιωδέστατα ἀντικείμενα ὑπάρχουσιν ἤδη κανονισμένα διὰ Βασιλ. Διαταγμάτων, ἐκδεδομένων τοῦ μὲν περὶ προσόντων τῶν ἱερέων τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1856, τοῦ δὲ περὶ ἐνοριῶν τῇ 8 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους (βλεπ. ταῦτα ἐν ἀριθμοῖς 26 καὶ 65 τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους 1856). Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδόξημα ἐλάβομεν ὅτι περὶ τὴν

στοποιήσῃτε δὲ συγχρόνως εἰς αὐτοὺς, ὅ τι, ὅστις ἂν παραβῇ τὰ ἤδη διαταττόμενα, θέλει τιμωρεῖσθαι αὐστηρῶς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Ἰουλίου 1857.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΝΕΟΦΥΤΟΣ Πρόεδρος.
 † Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΘΕΟΦΑΝΗΣ.
 † Ὁ Μεσσηνίας ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.
 † Ὁ Θήρας ΙΕΡΟΘΕΟΣ.
 † Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΑΒΡΑΜΙΟΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
 Ἀρχιμανδρίτης.
 ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΜΑΘΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 10662.

Περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἱερέων εἰς τὴν σύνταξιν τῶν στρατολ. καταλόγων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ ἡμῶν ἐξέδωκεν ἤδη τὰς ἀναγκαίας παρaxyγελίας, περὶ τῆς χορηγίας τῆς συνδρομῆς τῶν ἱερέων κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν στρατολογ. καταλόγων καὶ ἐκδίκασιν τῶν κατ' αὐτῶν παραπόνων· συμφώνως δὲ πρὸς ταύτας σὰς γνωστοποιούμεν καὶ ἡμεῖς.

α.) Ὅτι οἱ ἱερεῖς οἱ παρευρεθέντες εἰς τὴν γέννησιν ἢ τὸ βάπτισμα τῶν νέων τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ ἐφημερεύουσιν, ἢ οἱ ὡς ἐκ τῆς πρὸς τοὺς κατοίκους καθημερινῆς σχέσεως αὐτῶν γινώσκοντες τὰς ἡλικίας τῶν νέων τῆς ἐνορίας των, ὀφείλουσι, ζητούμενοι, ἐν μὲν τῇ α. περιπτώσει, νὰ δίδωσιν ἀκριβεῖς εἰς τοὺς Δημάρχους ἢ παρέδρους πληροφορίας περὶ τῆς ἡλικίας τῶν πρὸς στρατείαν ὑποχρέων νέων, ἐν δὲ τῇ β. τὴν γνώμην αὐτῶν περὶ τῆς ἡλικίας, ἣν ἕκαστος τῶν νέων τούτων ἄγει.

β.) Ὅτι ἅπαντες οἱ ἱερεῖς ὀφείλουσι προσέτι νὰ δίδωσιν εἰς τοὺς Δημάρχους ἢ παρέδρους ἀκριβεῖς σημειώσεις τῆς γεννήσεως τῶν νέων ἐξηγμένας πιστῶς ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐνοριακαῖς ἐκκλησίαις βιβλίων τῶν γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποθιώσεων, ἐνθα τοιαῦτα ὑπάρχουσιν, ἢ, ἐὰν, μὴ ὑπαρχόντων τοιούτων, ζητῶνται νὰ δώσωσι, δυνάμει τοῦ νόμου, ἀποδεικτικὰ εἰς στρατευσίμους περὶ τῆς ἡλικίας αὐτῶν, ὀφείλουσιν ἀπαραιτήτως νὰ γράφωσιν ἐν αὐτοῖς τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν, καθ' ἃ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8526 τοῦ 1840 συνοδικῆς ἐγκυκλίου διατάχθησαν.

γ.) Ὅτι ὅλας ταύτας τὰς σημειώσεις ἢ πιστοποιήσεις θέλουν πέμπει οἱ ἱερεῖς πρὸς τοὺς Δημάρχους ἢ παρέδρους ἐγγράφως, ὅπου εἶναι δυνατὸν, μὴ συνεργαζόμενοι μετ' αὐτῶν εἰς τὴν κατάρτισιν ἰδίως τῶν στρατολογ. καταλόγων, καὶ εἰς μηδὲν ἄλλο παρὰ τῶν ἀρχῶν ζητούμενοι.

Ἐκ τούτων ἐννοεῖτε, ὅτι σημειώσεις, αἵτινες μέχρι τοῦδε στελλόμε-
ναι παρὰ τοῦ Δημάρχου ὑπεγράφοντο παρὰ τῶν παρέδρων καὶ ἱερέων
θέλουσιν ὑπογράφει ἐπὶ τὸ μέλλον, μόνοι οἱ πάρεδροι σημειόνοντες
ἐν τέλει ὅτι συνεννοήθησαν μετὰ τῶν ἱερέων καὶ συνάπτοντες τὰς παρ'
ἐκείνων σταλείσας αὐτοῖς σημειώσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ἰουνίου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΙΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προεδιορισμοῦ τῆς ἑδρας τοῦ κατὰ τὴν Πελοπόννησον Ἱερατικοῦ
σχολείου.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΤΕΖ' νόμου, καὶ κατὰ συνέπειαν
τοῦ ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 1 Νοεμβρίου 1856, ἐπὶ τῇ γνωμο-
δοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῇ προ-
τάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημο-
σίας ἐκπαιδείσεως, προσδιορίζομεν ἑδραν τοῦ κατὰ τὴν Πελοπόννησον
ἱερατικοῦ σχολείου τὴν Τρίπολιν.

Εἰς τὸν προμνησθέντα ἡμέτερον ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλε-
σιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Κηφισσίᾳ, τῇ 9 Αὐγούστου 1857.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 6,819

Περὶ ἐκδόσεως ἐγκυκλίου πρὸς τὰ Συμβολαιογραφεῖα ἀφορώσης μοναστηρια-
κᾶς συμφωνίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Τὰς διατηρουμένας κατὰ τὸ Κράτος εὐαγεῖς Μονὰς, καθ' ὅσον ἀ-
φορᾷ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτῶν αἱ περὶ τούτου κείμεναι
διατάξεις κατατάσσουσιν ἐν μέρει αὐτὰς εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν σω-
ματείων· ἐκ τούτου οὔτε δάνειον, οὔτε πολυετὴς ἐνοικίαισις προσοδοφό-
ρου μοναστηριακοῦ κτήματος, (ἐν οἷς νοεῦνται καὶ αἱ οἰκοδομαὶ) οὔτε

πολυετὴς ἐκμισθώσις ἀπλῶς γαιῶν πρὸς ἐκχέρσωσιν καὶ ἐμφύτευσιν δύνανται παρ' αὐτῶν νὰ συνομολογηθῇ μεθ' ἐτέρων οἰωνδῆποτε προσώπων, πρὶν ἢ πρότερον ἐπὶ αἰτήσεϊ των λάθωσι πρὸς τοιαύτας πράξεις τὴν ἀνήκουσαν ὑπουργικὴν ἄδειαν. Καὶ ὅμως ἡ ὑπηρεσία ἔδειξεν εἰς ἡμᾶς ὅτι ἔνια τῶν μοναστηριακῶν συμβουλίων, (εἰς ἃ συμβούλια μόνα αἱ διατάξεις ἀναθέτουσι τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν Μονῶν), παραβαίνοντα τὸν νόμον, συνομολογοῦσι διὰ συμβολαίων δάνεια καὶ πολυετὴς διαθέσεις μοναστηριακῶν κτημάτων, χωρὶς προηγουμένως αἰτήσαντα νὰ λάθωσι παρὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου τὴν ἀνήκουσαν ἄδειαν. Δὲν ἐλείψαμεν δὲ, ἐπὶ πάσης τοιαύτης περιστάσεως, μετὰ πολλῆς τῆς αὐστηρότητος γὰ ἐνεργήσωμεν κατὰ τῶν παραβατῶν ὅ,τι πρὸς τὰς περὶ τούτου διατάξεις σύμφωνον, διατάξαντες ἐνταύτῃ καὶ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν δικαστικὴν αὐτῶν ἀκύρωσιν.

Ἀλλ' ἀνολογίζόμενοι ὅτι ἡ ἀταξία αὕτη, ἐξ ἧς καὶ δίκαι δύνανται νὰ προέλθωσι πρὸς ζημίαν τῶν συμφερόντων τῶν Μονῶν, προλαμβάνεται, ἂν ἐγκυκλίως ἀπιγορευθῇ εἰς τὰ ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους Συμβολαιογραφεῖα τὸ νὰ μὴ συντάσσωσιν αὐτὰ συμβόλγια μεταξὺ Μονῶν καὶ ἐτέρων οἰωνδῆποτε προσώπων περὶ δανείου, πολυετοῦς ἐνοικιάσεως προσοδοφόρου κτήματος, καὶ περὶ ἐκμισθώσεως ἀπλῶς γαιῶν πρὸς ἐκχέρσωσιν καὶ ἐμφύτευσιν, ἂν προηγουμένως δὲν τοῖς προσαχθῇ ὑπὸ τοῦ μοναστηριακοῦ συμβουλίου ἢ ἂν ἔχῃ παρὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου ἄδειαν, δι' ἧς τῷ ἐπιτρέπεται νὰ συνομολογήτῃ περὶ τοιούτων ἀντικειμένων, παρκαλοῦμεν ὑμᾶς, Κύριε Συνάδελφε, νὰ ἐκδώσῃτε πρὸς τὰ Συμβολαιογραφεῖα τὴν ἐγκύκλιον ταύτην διαταγὴν, ἧς ἐκδοθείσης Σαλήτωσαν καὶ πρὸς ἡμᾶς τινὰ ἀντίτυπα—ἐπεὶ δ' ἀνέκαθεν ἐπὶ διαθέσεως μοναστηριακῶν κτημάτων ἐπεκράτησε νὰ λογίζεται ὡς πολυετὴς ἐνοικίασις ἢ ἐκμισθώσις πᾶσα τὸ ἔτος ὑπερβλίνουσα προθεσμία ἐνοικιάσεως ἢ ἐκμισθώσεως, ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν νὰ προσθέσωμεν ὥδε τὴν πληροφορίαν ταύτην, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἐκδοθησομένῃ ἐγκυκλίῳ συμπεριληφθῇ ἡ διασάφισις αὕτη, εἰς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν τῶν κυρίων Συμβολαιογράφων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ ὑπουργὸς
X. ΧΡΙΣΤΟΠΟΓΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7791.

Περὶ τοῦ τύπου τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ἐπικράτειαν Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας,

Ἀρχιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους.

Πληροφορεῖται ἐπισήμως ἡ Σύνοδος, ὅτι ἐν τισι μέρεσι τοῦ Βασιλείου

ἐξυπακούθη· εἰσέτι ἡ συνήθεια τοῦ νὰ ἐνταφιάζωνται οἱ νεκροὶ εἴτε ἐν-
τός τῶν ἱερῶν Ναῶν εἴτε πέραν αὐτῶν, καὶ τοῦτο γινόμενον οὐ μόνον
ἐπάγει μεγίστην βλάβην πρὸς τὴν δημοσίαν υγιάν, ἀλλὰ καὶ παρά-
βασιν τῶν περὶ Νεκροταφείων καὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν νεκρῶν δια-
ταγμένων διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Μαρτίου 9 Ἀπριλίου 1834 Β. Διατάγμα-
τος, δημοσιευθέντος διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀριθ. 16.

Θέλουσα δὲ, ἵνα συντελέσῃ καὶ αὕτη κατὰ τὸ ἐαυτῆς καθήκον εἰς
τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διατασσομέ-
νων, καὶ θεωροῦσα, ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο οὐκ ὀλίγον ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τῆς
κατὰ τόπον Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, διὰ τοῦτο προσκαλεῖ ὑμᾶς, ἵνα, ἔ-
χοντες ὑπ' ὄψιν τὸ προμνησθὲν Β. Διάταγμα, καὶ τὰς ἐν τῷ 12 ἄρθρῳ
αὐτοῦ μνημονευομένας ποινὰς κατὰ τοῦ παραβάτου, οὐ μόνον ὑμεῖς ἀ-
ποποιήσθε νὰ ἐνταφιάζητε λείψανα εἰς ἕτερον ὅποιονδήποτε μέρος πα-
ρὰ τὰ προσδιωρισμένα δημοτικὰ Νεκροταφεῖα, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἅπαντας
τοὺς ὑφ' ὑμᾶς ἐφημερίους ἐκδώσῃτε τὰς ἀναγκαίαις διατάξεις, ἀπαγο-
ρεύοντες αὐτοῖς αὐστηρῶς τὸ τοιοῦτον, καὶ θέτοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ποι-
νὰς, αἱς ὁ παραβάτης ὑποστήσεται.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΝΕΟΦΥΤΟΣ Πρόεδρος.

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.

† Ὁ Θήρας ΙΕΡΟΘΕΟΣ.

† Ὁ Νάξου ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ.

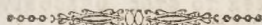
† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ΦΙΛΟΘΕΟΣ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμανδρίτης

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΜΑΘΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 21,377.

Περὶ διαβατηρίων τῶν κληρικῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

*Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Κράτος Νομάρχας, καὶ τὴν Διεύθυνσιν
τῆς Ἀ. Αστυνομίας.*

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32[8274 ἀπὸ 16 Μαΐου 1852 ἐγκυκλίου ἡμῶν
ἀπηγορεύσαμεν, Κ. Νομάρχα, ταῖς Αστυνομικαῖς ἀρχαῖς νὰ ἐκδίδωσιν
ἢ ἐπιθεωρῶσι διαβατήρια κληρικῶν, ἂν προηγουμένως δὲν παρουσιάζω-
σιν αὐταῖς ἄδειαν τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἀπητήσαμεν δ'
ἵνα ὑποχρεῶνται οἱ κληρικοὶ οὗτοι νὰ παρουσιάζωνται ἐγκαίρως ἐνώ-
πιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου, εἰς ὃν ἀφικνοῦνται. Ἀλλ' ὡς
εἰδοποιεῖ ἡμᾶς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, αἱ διατάξεις

αὐται δὲν ἐκτελοῦνται ἀκριβῶς καὶ τούτου ἕνεκα τυρβαίνουσιν ἄτοπα, ἅπερ ἄλλως ἡδύναντο νὰ προληφθῶσιν.

Ὅθεν ὑπενθυμίζομεν ὑμῖν τὰ διὰ τῆς εἰρημένης ἐγκυκλίου διαταχθέντα, καὶ κοινοποιούντες παρὰ πόδας τῆς παρούσης τὴν ἐγκύκλιον ταύτην, σὰς παραγγέλλομεν νὰ καταστήσητε προσεκτικὰς τὰς κατὰ τὸν νομὸν σας Ἀστυνομικὰς ἀρχὰς πρὸς τὴν ἀκριβῇ ἐφαρμογὴν τῶν διατεταγμένων καὶ ταῖς κοινοποιήσητε, ὅτι αὐστηρῶς θέλομεν ἐκτιμῆσαι τὴν διαγωγὴν τῶν ὅπως δῆποτε γενησομένων ὑπαϊτίων ἐλλείψεως.

Ἐπειδὴ δὲ, καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας, καὶ ἐν ταῖς δῆμοις ὑπάρχουσιν ἐπιτροπαὶ κατ' ἐπαρχίας ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν δὲν προσγίνεσθαι πρόσκομμά τι εἰς τοὺς κληρικοὺς ἕνεκα τούτου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 6 Νοεμβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς

Α. Γ. ΒΟΥΓΑΡΙΣ.

Δὲν ἀγνοεῖτε, Κύριοι, ὅτι κατὰ τὰ κανονισμένα πᾶς κληρικὸς θείων νὰ μεταβῇ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἐντὸς τοῦ Κράτους, ὀφείλει προηγουμένως νὰ λαμβάνῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν τῆς ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καὶ ἔπειτα παρουσιάζων αὐτὴν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν νὰ λαμβάνῃ παρ' αὐτῆς τὸ ἀνῆκον διαβατήριον, ὅπου δὲ καὶ ἂν ἀπέλθῃ νὰ παρουσιάζεται εἰς τὴν ἐπιτόπιον ἐκκλησιαστικὴν, καὶ ἀναχωρῶν τοῦτ' αὐτὸ ὀφείλει νὰ πράττῃ λαμβάνων, ὡς εἴρηται, τὴν περὶ τούτου ἄδειαν.

Ἐπειδὴ εἰς τινὰ μέρη ἔλαβε χώραν τὸ ἄτοπον, νὰ ἐφοδιασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν κληρικοὶ μὲ διαβατήρια ἄνευ τῆς περὶ τούτου ἀδείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἡ Ἱερά Σύνοδος ἡτήσατο ἀρμοδίως δι' ἐγγράφου αὐτῆς τὴν ἀκριβῇ τήρησιν τῶν περὶ τούτου κανονισμένων, ὅθεν ἐνομίσαμεν χρέος μας νὰ σὰς προσκαλέσωμεν διὰ τῆς παρούσης, Κύριοι, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀτόπου τούτου, νὰ ἀπαγορεύσητε εἰς τὰς κατὰ τὸν νομὸν σας ἀστυνομικὰς ἀρχὰς, ὑπὸ αὐστηρὰν εὐθύνην των, νὰ μὴ ἐφοδιάζωσι τοῦ λοιποῦ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει μὲ διαβατήριον κληρικόν τινα, ὅστις δὲν ἤθελε παρουσιάσει τὴν ὡς ἀνωτέρω ἄδειαν τῆς ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καθὼς καὶ νὰ μὴ ἐπιθεωρῶσι τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω ὅρον διαβατήρια, ἐὰν ἡ ἄδεια δὲν ἐπιθεωρηθῇ ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τοῦ μέρους, εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελε μεταβῇ.

Σὰς συνιστῶμεν, Κύριοι, τὴν ἀκριβῇ καὶ κατὰ γράμμα ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαΐου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς

Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἀναμιγνύεται ποσῶς ἡ πολιτικὴ ἀρχή, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἤθελε κληθῇ ὡσαύτως, ἐάν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δημήτριος ἀπείχεν ἄλλως τῆς διευθύνσεως τῶν οἰκιακῶν πραγμάτων εἴτε ἐκουσίως εἴτε ἀκουσίως. Ἐάν ὁμως τυχὸν τὸ οἰκογενειακὸν Συμβούλιον ἐπρότεινε τὸν μοναχὸν ὡς κηδεμόνα, ὅπερ δὲν εἶναι πιθανόν, τότε οὐδὲν ἄλλο λείπεται εἰμὴ νὰ εἰδοποιηθῶμεν διὰ νὰ συνεινοηθῶμεν μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, ἵνα, ἂν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος μοναχὸς καλῇται δικαστικῶς ὡς κηδεμὼν τῆς περιουσίας τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀπαλλαγῇ, ἂν ἦναι δυνατόν, τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως.

Ταῦτα πρὸς πληροφορίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ εἰς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν τοῦ πρὸς αὐτὴν ἀνενεχθέντος Ἱερομονάχου Χρυσάνθου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Δεκεμβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 116.

Περὶ ἀποδημίας κληρικῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

**ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.**

Πρὸς τὸν Νομάρχην Μεσσηνίας.

Ἀπαντῶμεν εἰς τὸ ἔγγραφον ὑμῶν 28 Νοεμβρίου π. ε. ὅτι οἱ ἰθαγενεῖς Ἕλληνες μοναχοί, δεχόμενοι ἐν τῇ Ἑλλάδι ὑπηρεσίαν ἐξάρχου ἢ μετοχιάρχου, ἢ ἄλλην τινὰ τοιοῦτου εἵδους ἐν ὀνόματι μονῆς ὑφισταμένης ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δὲν ἀποβάλλουσι τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν διὸ καὶ εἰσερχόμενοι ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ ἐξερχόμενοι ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ὑποκείνται εἰς τὰς αὐτάς ἀπαραλλάκτως ὑποχρεώσεις εἰς ἃς καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες Κληρικοί, τουτέστιν οἱ εἰς τὸν Ἱερὸν Κλῆρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τεταγμένοι εἴτε μοναχοί εἴτε ἱεροδιάκονοι εἴτε ἱερομόναχοι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰανουαρίου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7695.

Περὶ τῶν παρὰ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν μοναστηριακῶν ἀπολογισμῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

**ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.**

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Τὰ περὶ τῆς κάτωθι ὑποθέσεως ἐπισταλέντα παρ' ἡμῶν πρὸς τὸν

Νομάρχην Ἀρκαδίας, κοινοποιούμεν ἐν ὀπισθογράφῳ πρὸς γνῶσιν καὶ ὀδηγίαν ὑμετέρων, ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὴν σύμφωνον, ἐν ὁμοίαις περιστάσεσιν, ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων ὑμῶν.

Ἀθήνησι τῇ 8 Μαΐου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7695.

Περὶ τῶν παρὰ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν ἐκδομένων ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν μοναστηριακῶν ἀπολογισμῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀρκαδίας.

Διήλομεν τὸ ὑμέτερον ἔγγραφον 23 Νοεμβρίου π. ε. δι' οὗ, τὸ ἐνδόσιμον λαβόντες ἐκ τῆς πρὸς ὑμᾶς ὑπ' ἀρ. 4301 ἀναφορᾶς τοῦ Ἐπαρχοῦ Κυνουρίας, ἐρωτᾶτε « κατὰ τίνα τρόπον δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσι τὰ μοναστηριακὰ συμβούλια, ἅτινα μετὰ τὴν ἐξέλεξιν τῶν ἐτησίων ἀπολογισμῶν τῆς διαχειρίσεώς των ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπισκόπου καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς κατὰ τὰ διατεταγμένα διοικητικῆς ἀποφάσεως, ἀναγνωρίζονται ὑπόλογα πρὸς πληρωμὴν ἀδικαιολογητῶν δαπανῶν ».

Ἡ ἐρώτησις ὑμῶν αὕτη παρέσχεν εἰς ἡμᾶς ἀφορμὴν νὰ διασκεφθῶμεν περὶ τῶν ἐξῆς. — Ποίος ὁ σκοπὸς τῆς ἐπεξεργασίας τῶν μοναστηριακῶν ἀπολογισμῶν, καὶ πόθεν οἱ καταδικαζόμενοι ὑπόλογοι (μοναχοὶ ὄντες καὶ μηδεμίαν περιουσίαν κεκτημένοι κατὰ τε τὸ κανονικὸν καὶ τὸ πολιτικὸν δίκαιον), πόθεν λέγομεν, οὗτοι δύνανται νὰ ἱκανοποιήτῳσι τὴν μονήν, τῆς ὁποίας τὰ συμφέροντα προσέβαλον διὰ τῆς, εἴτ' ἐν γνῶσει εἴτ' ἐν ἀγνοίᾳ, κακῆς διαχειρίσεώς των.

Καὶ κατὰ μὲν τὰς γενικὰς ἀρχὰς περὶ ἐπεξεργασίας τῶν λογαριασμῶν, κύριος σκοπὸς τῆς ἐξελέξεως τῶν μοναστηριακῶν ἀπολογισμῶν εἶναι, τὸ νὰ πληροφορηθῇ ἡ προϊσταμένη Ἀρχή, ἐὰν οἱ τὴν διαχειρίσιν τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας ἐπιτετραμμένοι ἐκτελῶσι τὰ καθήκοντά των εὐσυνειδότως κατὰ τὰς ὑπαρχούσας γενικὰς διατάξεις καὶ ὀδηγίας· ἐὰν τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἐξοδα ᾖναι ἐν τάξει ἀποδεδειγμένα· καὶ ἐὰν τὰ δαπανηθέντα χρήματα διετέθησαν πραγματικῶς δι' αἰς ἀνάγκας ἐδόθησαν. Ἐκ τούτου ἄρα ἐξάγεται ὅτι, ἂν ποτε εἰς τὸν λογαριασμὸν ἀπαντηθῇ κατάχρησις, πρέπει νὰ εἰδοποιηθῇ ἡ προϊσταμένη Ἀρχή, διὰ νὰ διατάτῃ τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐνόχου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων· ἡ δὲ καταδίωξις γίνεται κατὰ τὰς περιπτώσεις τὰς

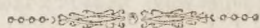
προβλεπομένους ἐν τοῖς ἄρθροις 439, 482, καὶ ἐπομένους τοῖ ποινικοῦ νόμου, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 493 τοῦ ἰδίου νόμου, τοῦ τιμωροῦντος τὰς παραβάσεις τοῦ καθήκοντος τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, οἵτινες θεωροῦνται καὶ τιμωροῦνται καὶ οὗτοι κατὰ τοὺς αὐτοὺς ὁρισμοὺς ὡς καὶ οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Τοιαῦταί εἰσιν ἐν γένει αἱ περὶ τούτου σκέψεις ἡμῶν. Διὰ νὰ προέλθωμεν ὁμῶς ἐν γνώσει εἰς εἰδικὴν ἀπάντησιν πρὸς τὴν μνησθεῖσαν ἐρώτησιν ὑμῶν, σᾶς προσκαλοῦμεν νὰ μᾶς πληροφορήσετε ἐὰν εἰς τὰ, καθ' ὧν ἐξεδόθησαν διοικητικαὶ ἀποφάσεις, συμβούλια τῶν ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ διατηρουμένων μοναστηρίων ἐκοινοποιήθησαν αὐταὶ αἱ ἀποφάσεις· καὶ ἐὰν—καὶ τί—πρὸς αὐτὰς ἐκεῖνα ἀπήντησαν εἰς δικαιολογίαν. Νοεῖται δὲ ὅτι ἡ νόμιμος προθεσμία διὰ τοιαύτας ἀπαντήσεις εἶναι αὐτὴ ἐκείνη ἣν τὸ 22 ἄρθρον τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου προσδιορίζει διὰ πάντα ὑπόλογον, τουτέστιν ἡ «τὸ πολὺ ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν (ἤτοι τὴν κοινοποίησιν) τῆς ἀποφάσεως».

Ἀθῆναι τῇ 8 Μαΐου 1858.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2613.

Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πιστοποιεῖται ἡ φυσικὴ ἀνικανότης ἐφημερίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Νομάρχας τε καὶ Ἐπάρχους.

Ὁ Σ. Ἐπίσκοπος Φωκίδος ἀπηύθυνα πρὸς ἡμᾶς ἐρώτησιν περὶ τοῦ, τίς ὁ προσκαλέσων τοὺς δύο ἐπιστήμονας ἰατροὺς καὶ τὸν ἀρμόδιον Δήμαρχον, ἵνα κατὰ τὸ 5 ἄρθρον τοῦ Β. Διατάγματος 8 Ἰουνίου 1856 (ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ἀριθ. 26) πιστοποιήσωσι τὰ περὶ φυσικῆς ἀνικανότητος ἐφημερίου.

Καὶ πρὸς μὲν τὴν Σεβασμιότητά του ἀπηντήσαμεν ἤδη· ἐκρίναμεν δ' ἐνταῦτ' ἐπ' ἀνάγκης νὰ κοινοποιήσωμεν καὶ εἰς ὑμᾶς τὴν πρὸς τὴν εἰρημένην ἐρώτησιν ἀπάντησίν μας, πρὸς γνῶσιν ἅμα καὶ ὁδηγίαν ὑμετέραν ἐν ὁμοίαις περιπτώσεσιν.

Ἐν Ἀθῆναις, τὴν 22 Μαΐου 1858.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2613.

Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πιστοποιεῖται ἡ φυσικὴ ἀνικανότης ἐφημέριου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Σ. Ἐπίσκοπον Φωκίδος.

Ἀπκντῶμεν πρὸς τὸ ὑμέτερον ἔγγραφον 14 τοῦ παρόντος μηνὸς ὅτι, δύο εἰσὶν αἱ περιστάσεις ἐν αἷς προκηλεῖται ἡ κατὰ τὸ 5 ἄρθρον τοῦ Β. Διατάγματος 8 Ἰουνίου 1858 ἀπαιτούμενη ἱατρικὴ πιστοποίησις περὶ τῆς ἐκ τινος φυσικῆς αἰτίας προερχομένης εἰς ἐφημέριον ἀνικανότητος· ἡ μὲν, ὅταν ὁ εἰς ἀνικανότητα περιστάς, ἐπιγινώσκων ἑαυτὸν, προσέλθῃ εἰς τὸν προϊστάμενον αὐτοῦ Σ. Ἱεράρχην καὶ τῇ παρυστήσῃ τὴν κατάστασίν του πρὸς κουφισμὸν ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἱερδικῶν καθηκόντων αὐτοῦ· ἡ δὲ, ὅταν, τοῦ ἐφημέριου παρασιωπῶντος τὴν περὶ τῆς ἀνικανότητος αὐτοῦ ἔκθεσιν, ὁ ἀρμόδιος Σ. Ἐπίσκοπος πληροφορηθῇ περὶ αὐτῆς ἢ ἄλλοθεν ἢ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως.

Καθ' ἑκτέραν τῶν εἰρημένων περιστάσεων ὑμέτερον ἔργον εἶναι νὰ ἐπιστέλλετε πρὸς τὴν ἐπὶ τόπου Διοικητικὴν Ἀρχήν, τὸν ἀρμόδιον δηλονότι Ἐπαρχον ἢ Νομάρχην, ἐκθέτοντες τὴν ὑπόθεσιν καὶ προκαλοῦντες δι' αὐτοῦ τὴν νόμιμον πιστοποίησιν. Ὁ Ἐπαρχος, ἢ ὁ Νομάρχης, ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ αἰτήσῃ, διορίζει δύο ἐπιστήμονας ἱατροὺς καὶ καὶ τὸν ἀρμόδιον Δημάρχον, καὶ προτιθεὶς τούτους νὰ συνέλθωσιν εἰς ἐπιτροπὴν ἵνα ἐξετάσωσι τὸν εἰς ἀνικανότητα περιστάντα ἐφημέριον καὶ πιστοποιήσωσι τὰ περὶ αὐτοῦ τὸ δὲ ἀποδεικτικόν, προσηκόντως συντεταγμένον καὶ ὑπογεγραμμένον ὑπ' αὐτῶν, ἐπιδίδωσιν εἰς τὸν Ἐπαρχον ἢ εἰς τὸν Νομάρχην καὶ παρὰ τούτου διαδίδχεται πρὸς ὑμᾶς, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ προβῇτε νομίμως εἰς τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Μαΐου 1858.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῶν χρῶν τῶν Ἱεροκηρύκων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ὑπὸ τῆς ἱεραῆς Συνόδου ἐκδεδωμένας τῇ 22

Αυγούστου 1838 ὁδηγίας πρὸς τοὺς Ἱεροκλήρυκας, κατὰ τὸν § Γ' τοῦ Β' ἄρθρου τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος 13 Ἰουλίου 1838· ἔτι δὲ καὶ τοὺς § α' καὶ δ' τοῦ Η' ἄρθρου τοῦ ΣΑ' Νόμου, 9 Ἰουλίου 1832.

Θεωροῦντες, ὅτι καθήκον τῶν Ἱεροκλήρυκων εἶναι, οὐ μόνον τὸ νὰ περιοδεύωσι τὸν νομὸν, ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτῶν ὑπάρχει διωρισμένος, καὶ κηρύττωσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ διδάσῃ λόγον τῶν πράξεων τῶν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τῶν ἀρμοδίων Σ. Ἐπισκόπων κατὰ τὰ ἄρθρα Α' καὶ Γ' τῶν εἰρημένων Συνοδικῶν ὁδηγιῶν· καὶ ἐπιθυμοῦντες, νὰ κανονίσωμεν τὰ περὶ τῆς ὁδοιπορίας τῶν οὕτως, ὥστε ν' ἀποδείκνυται εὐχερῶς ἡ ἀκριβὴς ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος αὐτῶν ἐν περιοδείᾳ ὄντων. Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ἰπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Α' — Ἐκαστος τῶν Ἱεροκλήρυκων, ὀφείλει δις τοῦ ἐνιαυτοῦ νὰ περιοδεύῃ τὰς πόλεις, τὰς κόμας καὶ τὰ χωρία τῆς περιφερείας εἰς ἣν ὑπάρχει διωρισμένος, καὶ νὰ διδάσκῃ τὸν λαὸν κατὰ πάσας τὰς Κυριακάς καὶ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὰς ἐργασίμους ὁπόταν ἦναι δυνατὴ καὶ κατὰ τχύτας ἢ σύναξις τοῦ λαοῦ. Νὰ μὴ ἀπολείπηται ἀπὸ τὰς τῶν χωρικῶν πανηγύρεις, ἐν αἷς αἱ συνάξεις γίνονται πολυπληθέστεραι καὶ νὰ κηρύττῃ εἰς τοὺς ἐκεῖ συνερχομένους τὸν θεῖον λόγον, προσέτι δὲ νὰ ἔκτε νῆ τὸ κήρυγμά του καὶ εἰς τοὺς ποιμένας, ἀπερχόμενος εἰς τὰ πομνιστάσια αὐτῶν καὶ διδάσκων καταλλήλως αὐτοὺς τε καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν· καὶ ἐν γένει, νὰ νοουετῇ πατρικῶς, συμβουλευῇ πνευματικῶς, καὶ διὰ τῆς ὑπαικουσῆς διδασκαλίας ὁδηγῇ τοὺς πάντας εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ εὐδατον ὁδὸν τῆς ψυχικῆς σωτηρίας, καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς στηριζομένην εὐημερίαν, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις Β', Γ', καὶ Δ, τῶν Συνοδικῶν ὁδηγιῶν περιεχόμενα.

Β' — Ὁ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Νομοῦ Ἀρχιερεὺς συνεννοούμενος μετὰ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου, θέλει διαγράφει τὴν πορείαν καὶ τὰ μέρη τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς ἃ ὀφείλει νὰ μεταβαίνει ὁ Ἱεροκλήρυξ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς πνευματικῆς ὑπηρεσίας του, καὶ προσδιορίζει τὸν χρόνον τῆς εἰς ἕκαστον αὐτῶν τῶν μερῶν διαμονῆς του.

Ἐν ταῖς Ἐπισκοπαῖς ταῖς περιλαμβανομέναις ἐν τῷ αὐτῷ νομῷ ἀρμόδιοι εἶναι διὰ τὴν ἰδίαν ἐργασίαν οἱ κατὰ τόπους Ἐπίσκοποι καὶ Ἐπαρχοί.

Γ' — Ἐκάστη περιοδεία τοῦ Ἱεροκλήρυκος καθ' ὅλον τὸν νομὸν ἐκτὸς τῆς πρωτεύουσας, δὲν δύναται νὰ διαρκῇ ὀλιγώτερον τῶν τεσσάρων μηνῶν· τοὺς δὲ ὑπολειπομένους μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαμένων οὗτος ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, μεταβαίνει πρὸς χριστιανικὴν διδασκαλίαν ὅπου ἡ ἀνάγκη καλέσῃ.

Δ — Ἐκαστος Ἱεροκλήρυξ, ἐν οἱαδήποτε πόλει τῆς ἰδίας περιφερείας τύχῃ, ἐνθα ὑπάρχει κεντρικὴ φυλακὴ, ὀφείλει, συνεννοούμενος μετὰ

Β'. Ὑπόθεσις τοῦ διδάγματος τῶν Ἱεροκλήριων θέλει εἶναι διὰ παντὸς καὶ ὁριστικῶς αἱ διδασκαλίαι περὶ τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως, περὶ τῶν ἱερῶν δογμάτων καὶ μυστηρίων, περὶ τῶν παραδόσεων καὶ ἐθίμων τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, περὶ τῆς ἀκριβοῦς διατηρήσεως καὶ ἀπαρασαλείτου φυλακῆς ἀπάντων τῶν ἀνέκαθεν παραδεδεγμένων. Ἔτι δὲ περὶ τῶν χρεῶν τοῦ ἀληθοῦς χριστιανοῦ τῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον, περὶ τῆς ὀφειλομένης πίστεως καὶ ὑποταγῆς πρὸς τὸν Θεοφροῦρητον ἡμῶν Βασιλέα, περὶ τῆς τελείας ὑποταγῆς καὶ εὐπειθείας εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Βασιλείου, καὶ ἐν γένει περὶ παντὸς θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ ἀντικειμένου.

Γ'. Πᾶσα ἄλλη παρὰ τὰ λέχθέντα ὑπόθεσις, ξένη ἔλως εἰς τὸ ἱερὸν κήρυγμα, εἶναι ἀπηγορευμένη καὶ ἀσυγχώρητος.

Δ'. Οἱ παραβαίνοντες τὸν ὅρον τοῦτον Ἱεροκλήρικες, παρεκτρεπόμενοι εἴτε εἰς πολιτικὰ ἀντικείμενα, εἴτε κοινὰ εἴτε μερικὰ, καὶ ἐπεμβαίνοντες εἰς προσωπικότητας, ἐξοκέλλοντες εἰς ἄλλας τοιαύτας διαπραγματεύσεις ἀλλοτρίας πάντη τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγέλματός των, ἀποκαθίστανται ὑπεύθυνοι.

Ε'. Μεταβαίνοντες ἀπὸ Ἐπισκοπῆς εἰς Ἐπισκοπὴν, ὀφείλουσι πρῶτον νὰ ἐμφανίζωνται πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἐπισκοπῆς, διὰ νὰ γνωστοποιῶσι πρὸς αὐτὸν τὴν ἀφίξίν των, καὶ ὀδηγούμενοι παρ' αὐτοῦ νὰ ἐξέρχωνται εἰς τὴν περιδείαν τοῦ κηρύγματος, διατελοῦντες ὑπὸ τὰς ἀμέσους διατάξεις αὐτοῦ.

ς'. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς περιδείας ἐκάστης Ἐπισκοπῆς ὀφείλουσι νὰ παρουσιάζωσιν, ἢ νὰ στέλλωσι πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον κατὰλογον συνοπτικὸν διαλαμβάνοντα τὰ πρακτικά των, καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὴν Σύνοδον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Αὐγούστου 1838.

† Ὁ Κυνουρίας ΔΙΟΝΤΣΙΟΣ Πρόεδρος.

† Ὁ Ὑδρας ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.

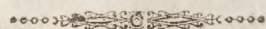
† Ὁ Σελλασίας ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ.

† Ὁ πρῶτον Ἡλείας ΙΩΝΑΣ.

† Ὁ Ἀττικῆς ΝΕΟΦΥΤΟΣ.

Ὁ Γραμματεὺς

Θ. ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Κανονισμὸς περὶ τῶν Μοναστηρίων.

ΟΘΩΝ

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπιθυμοῦντες ἵνα ἐν ἅπασι τοῖς διατηρουμένοις Μοναστηρίοις τοῦ

Κράτους ἐνεργῶνται ὁμοιομόρφως αἱ κείμεναι διατάξεις περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν.

Λαβόντες ἐπὶ τούτῳ ὑπ' ὅσιν τὸ ἀπὸ 15 Μαΐου 1829 Διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ Ἡμέτερα Διατάγματα 4 Δεκεμβρίου 1834, 9 Φεβρουαρίου 1835, 21 Ιουλίου 1836, 17 Νοεμβρίου 1836, 31 Δεκεμβρίου 1836, 9 Ἰανουαρίου 1837, 24 Μαρτίου 1837, καὶ 12 Φεβρουαρίου 1857.

Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ἰπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Α΄.

Περὶ τῆς διοικήσεως τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων καὶ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν.

Α΄. Ὁ Ἡγούμενος παντὸς ἐν τῷ Βασιλείῳ διατηρουμένου Μοναστηρίου εἶναι ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ἱερομονάχων δύναται δὲ, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ ᾖ καὶ ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ἱεροδιακόνων ἢ μοναχῶν. Οὗτος καὶ δύο ἄλλοι μοναχοὶ φέροντες προσωνομίαν Συμβούλων, συγκροτοῦσι τὸ Μοναστηριακὸν συμβούλιον εἰς τὸ ὁποῖον, κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα, ὑπάρχει διαπεπιστευμένη ἢ ἐν γένει διοίκησις τῶν τοῦ Μοναστηρίου καὶ ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Β΄. Ἡ τοῦ Ἡγουμένου καὶ τῶν παρ' αὐτῷ συμβούλων ἐκλογὴ γίνεται διὰ φανεράς ψηφοφορίας· ἐν μὲν τοῖς Μοναστηρίοις, ὅσα ἔχουσι περισσοτέρους τῶν ἑξ καὶ ὀλιγωτέρους τῶν εἴκοσι μοναχῶν, ὑπὸ τῆς χορείας τῶν πρὸ τριετίας τοῦλάχιστον λαβόντων τὴν κουράν καὶ μεταξὺ αὐτῶν. Ὅπου δὲ εἰσι πλείονες τῶν εἴκοσι μοναχῶν, δικαίωμα ψήφου ἔχουσι μόνοι οἱ πρὸ ἐξαετίας λαβόντες τὴν κουράν. Εἰς Μοναστήρια δὲ, ἔνθα ὑπάρχουσιν ἑξ μοναχοὶ, ἐὰν τύχη τις ἐκ τούτων μὴ ἔχων συμπληρωμένην τριετίαν ἀπὸ τῆς ἀποκάρσεώς του, καὶ ἐπομένως ἔττερημένος τῶν προσόντων τοῦ ἐκλογέως, ἐκεῖ ὁ ἀρμόδιος Ἐπίσκοπος, ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθιστᾷ Ἡγούμενον καὶ συμβούλους τοὺς μεταξὺ τῶν ἑξ ἱκανωτέρους.

Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἡγουμένου καὶ τῶν συμβούλων ὀρίζεται ἐπὶ πενταετίαν. Δύνανται ὁμοῦς τὰ αὐτὰ μέλη νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐκ νέου.

Ἐὰν τις ἐξ αὐτῶν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ καταστῇ ἑνοχος πράξεως κολαζομένης ὑπὸ τῶν ἱερῶν Κανόνων, γίνεται ἐκπτώσις τῆς οἰκείας θέσεως, καὶ ἐνεργεῖται νέα ἐκλογὴ.

Γ΄. Γὰ τῆς ἐκλογῆς ἐνεργοῦνται κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Προσδιορίζεται ἡμέρα τῆς ψηφοφορίας ἡ πρώτη τῆς ἐβδομάδος Κυριακῇ, ἢ ἄλλῃ ἐπισήμου τινὸς ἑορτῆς, καὶ γνωστοποιεῖται εἰς ἅπαντας τοὺς μοναχοὺς, ὅσοι κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἔχουσι τὸ δικαίωμα

τοῦ ἐκλέγειν — ὧν τινες ἐνδέχεται νὰ ὦσιν ἀπόντες εἰς ἐπιστασίαν κτημάτων τοῦ Μοναστηρίου των — ἵνα συνέλθωσιν ἐπὶ τὸ αὐτό.

Τὴν πρωίαν τῆς προσδιορισθείσης ἡμέρας, τελεσθείσης τῆς Ἱερᾶς λειτουργίας, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ταύτης ἔτι τοῦ ἱερέως ἐνδεδυμένου τὴν ἱερατικὴν στολὴν, γίνεται τελετὴ κατὰ τὸ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κανονισθὲν καὶ ὧδε ἐπισυναπτόμενον
Τ ο π ι κ ὶ ο ν .

Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς, μένουσιν ἐν τῷ ναῷ μόνοι οἱ ἔχοντες τὴν ικανότητα τοῦ ἐκλέγειν (τῶν ὁποίων ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, ἐκ τοῦ Μοναχολογίου ἐξηγμένος, ἀναγινώσκεται εἰς ἐπήκοον πάντων) καὶ ἄρχεται ἡ ἐκλογὴ διευθυνομένη ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία, διὰ μὲν τὰ Μοναστήρια ἔνθα εἰσὶ πλείους τῶν εἴκοσι μοναχῶν, σύγκειται ἀπὸ πέντε μέλη, δηλονότι τὸν ὑπάρχοντα Ἡγούμενον, δύο τοὺς ἔχοντας τὰ πρεσβεῖα, καὶ δύο τοὺς μετὰ τῶν μοναχῶν ικανωτέρους προσδιοριζομένους ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Ἐπίσκοπον· διὰ δὲ τὰ Μοναστήρια ὅσα ἔχουσιν εἴκοσιν ἢ ἐλάττους τῶν εἴκοσι μοναχῶν, σύγκειται ἀπὸ τρία μέλη, δηλονότι τὸν Ἡγούμενον καὶ δύο ἄλλους, ὧν ὁ μὲν τῇ ἡλικίᾳ τῶν ἄλλων πρεσβύτερος, ὁ δὲ μετὰ τῶν ικανωτέρων ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου ὡσαύτως προσδιοριζόμενος. Παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ ταύτῃ τὰ τοῦ Γραμματέως ἐκτελεῖ ὁ νεώτερος.

Ἐκαστος τῶν ἐκλογέων, προσερχόμενός εἰς τὴν τράπεζαν τῆς ἐπιτροπῆς μετ' εὐσχημοσύνης καὶ ἄνευ θορύβου, ἐὰν μὲν εἰξέωρῃ νὰ γράφῃ, σημειοῖ ἰδίᾳ χειρὶ, ἐν τῷ ἐπίτηδες κρατούμένῳ πρωτοκόλλῳ τ' ὄνομα τοῦ ὃν κρίνει ἱκανὸν διὰ τὴν θέσιν τοῦ Ἡγουμένου καὶ τὰ ὀνόματα τῶν οὓς κρίνει ἱκανοὺς διὰ τὴν θέσιν τῶν συμβούλων, προσυπογραφόμενος. Ἐὰν δὲ ἦναι ἀγράμματος, παραλαμβάνει ἐκ τῶν συναδέλφων δύο, γράμματα εἰδότας, ὡς μάρτυρας· καὶ, προσερχόμενος ὡσαύτως εἰς τὴν τράπεζαν, διαδηλοῖ τὰ ὀνόματα τῶν τοὺς ὁποίους κρίνει ἱκανοὺς διὰ τὴν θέσιν Ἡγουμένου καὶ συμβούλων· οἱ δὲ μάρτυρες βεβαιοῦσι διὰ τῆς υπογραφῆς των τὴν θέλησιν αὐτοῦ.

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μάρτυρες. Ὁ ἐκτελὼν τὰ τοῦ Γραμματέως ἔργα σημειοῖ πιστῶς εἰς χωριστὸν πρωτόκολλον, πρὸς τῷ ὀνόματι τοῦ ἐκλογέως, καὶ τὰ τῶν κατ' ἐλευθέραν θέλησιν προταθέντων ὑπ' αὐτοῦ ὑποψηφίων. Ἀποχωρήσας δὲ τούτου, προσέρχεται κατὰ σειρὰν ἕτερος ἐκλογεὺς, καὶ μετὰ τοῦτον ἕτερος, μέχρι τοῦ τελευταίου τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς ἐκλογὴν. Τότε ἀριθμοῦνται αἱ ψῆφοι καὶ συντάττεται κάτωθεν τοῦ ἀπὸ τὸν Γραμματέα κρατούμενου πρωτοκόλλου πρᾶξις, καθαρῶς καὶ εὐαναγνώστως γεγραμμένη ἄνευ σβερμάτων, ξεσμάτων ἢ παρεγγραφῶν, ἐμφαίνουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφοφόρων καὶ τὰς ψήφους τὰς ὁποίας ἕκαστος τῶν ὑποψηφίων ἔλαβε διὰ τὴν θέσιν Ἡγουμένου ἢ συμβούλου, καὶ περὶ αὐτὴν διὰ τῆς διαδηλώσεως τοῦ τῶν ἄλλων κατὰ τὰς ψήφους πλεον-

νακτοῦντος, ὡς Ἡγουμένου ἢ ὡς συμβούλου. Ἐν ἰσοψηφίᾳ, τὸν προ-
κριτέον διαστέλλει ὁ κληρὸς.

Ἡ πράξις αὕτη, ὑπογεγραμμένη ὑφ' ἀπάντων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτρο-
πῆς, καὶ σφραγισμένη διὰ τῆς Μοναστηριακῆς σφραγίδος, ὑποβάλλε-
ται ἀμέσως, μετὰ τοῦ πρωτοτύπου πρωτοκόλλου τοῦ φέροντος τὰς
τῶν ἐκλογέων ὑπογραφάς, εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου,
ὁ ὁποῖος, ἐὰν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς δὲν γένη ἔνστα-
σις, ἀποφαίνεται κυρῶν τὴν ἐκλογὴν, καὶ εἰδοποιεῖ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον
καὶ τὸν ἀρμοδίον Νομάρχην· ἡ δὲ Ἱερὰ Σύνοδος εἰδοποιεῖ τὸ Ἰπουργεῖον
τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Τὰ εἰρημένα δύο πρωτότυπα ἔγγραφα, ἡ πρᾶ-
ξις δηλονότι καὶ τὸ πρωτόκολλον, τηροῦνται ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς
Ἐπισκοπῆς.

Αἱ κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἀναφυσῆσαι τυχόν ἐνστάσεις ὑποβάλλονται
παρὰ τῶν ἐνισταμένων πρὸ τῆς κυρώσεως εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος
δικάζει περὶ τούτων, καὶ ἡ πικραδέχεται αὐτὰς ἢ ἀπορρίπτει ἡτιολο-
γημένως καὶ διατάττει νέαν ἐκλογὴν, κοινοποιῶν τὴν ἀπόφασιν εἰς
τοὺς ἐρίζοντας.

Ἡ Ἐπισκοπικὴ ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς
Συνόδου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τοὺς ἔχοντας συμφέρον
κοινοποιήσεως· ἡ δ' ἔφεσις δίδοται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν Ἐπίσκοπον,
ὁ ὁποῖος ἀποστέλλει αὐτὴν ἐντὸς 24 ὥρων πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὁμοῦ
μὲ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφαίνεται συνοπτι-
κῶς, ἐπικυροῦσα ἢ ἀκυροῦσα τὴν ἐπισκοπικὴν ἀπόφασιν, καὶ κοινοποιεῖ
τὴν πρᾶξιν τῆς εἰς τὸν ἀρμοδίον Ἐπίσκοπον· πέμπει δὲ καὶ ἀντίγραφον
αὐτῆς τῆς πράξεώς της πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἅμα λαβὼν, ὁ ἀρμοδίος Ἐπίσκο-
πος κοινοποιεῖ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ Μοναστηριακὸν συμβούλιον. Καί,
ἂν αὕτη ᾖ ἀκυρωτικὴ, διατάττει τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκλογῆς ἐντὸς
πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸ κοινοποιήσεως.

Δ'. Τῆς διὰ τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος 9(21) Φεβρουαρίου 1835
ἐγκριθείσης τριμεροῦς μοναστηριακῆς σφραγίδος χρῆσις γίνεται ἐπὶ
πᾶν ὑπὸ τοῦ Μοναστηριακοῦ συμβουλίου ἐκδιδόμενον ἔγγραφον, ἐνου-
μένων τῶν τριῶν τμημάτων παρούσῃ καὶ τῶν τριῶν τοῦ συμβουλίου
μελῶν. Μετὰ δὲ τοῦτο διαλύεται αὐθις ἡ σφραγίς, καὶ τὸ μὲν τῶν
τμημάτων, μετὰ τοῦ συσφίγγοντος τὸ ὅλον δεσμοῦ, ἀναλαμβάνει καὶ
τηρεῖ παρ' ἑαυτῷ ὁ Ἡγούμενος· τῶν δ' ἄλλων δύο ἀναλαμβάνει καὶ
τηρεῖ παρ' ἑαυτῷ τὸ οἰκεῖον ἐκάτερος τῶν συμβούλων.

Ε'. Τὰ Μοναστηριακὰ συμβούλια ἐνεργοῦσι τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν
κατὰ τὸ ἡμέτερον Διάταγμα 12 Φεβρουαρίου 1857, καὶ πᾶσα ἀνα-
φορὰ πρὸς τὰς ἀρχάς τοῦ Κράτους, ἢ ἄλλο ὅτιοῦν ἔγγραφον παρὰ
Μοναστηριακοῦ συμβουλίου ἐκδιδόμενον, ὑπογράφεται καὶ ὑπὸ τῶν
τριῶν μελῶν, καὶ σφραγίζεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον διὰ τῆς
τριμεροῦς σφραγίδος. Τὸ τυχὸν μονοψήφουν μέλος, δὲν δύναται νὰ ἀρνήσῃ

θῇ τὴν ὑπογραφὴν του, οὐδὲ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ παρ' αὐτῷ τμήματος τῆς σφραγίδος Δύναται ὁμῶς νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους του εἰς τὰ Πρακτικά, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὴν προϋσταμένην ἀρμοδίαν ἀρχὴν, ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποφασίζει ὁριστικῶς.

Σ'. Ὁ ἡγούμενος καὶ οἱ παρ' αὐτῷ σύμβουλοι τελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐφορείαν τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου καὶ πρὸς αὐτὸν κανονικῶς ἀναφέρονται, ὡς προϊστάμενον Ἐκκλησιαστικῶς, περὶ πάσης ὑποθέσεως ἀναγομένης εἰς πνευματικὰ καθήκοντα, καὶ ἐκτελοῦσι τὰς ἀποφάσεις καὶ διαταγὰς του.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι, ὅσα ὁ Σ' νόμος διακελεύεται περὶ τοῦ ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Κλήρου, εἰσὶ κοινὰ καὶ διὰ τοὺς μοναχοὺς τῶν ἐντὸς τῆς Ἐπισκοπῆς του διατηρουμένων Μοναστηρίων.

Ζ'. Ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος, ἕκαστον Μοναστηριακὸν συμβούλιον ὀφείλει νὰ ἐγγράψῃ ἀνυπερθέτως εἰς βιβλίον, Κ τ η μ α τ ο λ ό γ ι ο ν, συμφώνως πρὸς τὰς δοθησομένας ὑπουργικὰς ὁδηγίας, ἅπασαν ἐν γένει τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τῆς Μονῆς κατὰ τὸν τύπον τὸν διὰ τοῦ ἡμετέρου Διατάγματος 21 Ἰουλίου 1836 ἐγκριθέντα. Τὸ βιβλίον τοῦτο προμηθεύεται ἑκάστη Μονὴ εἰς τριπλοῦν, δι' ἰδίων ἀναλωμάτων. Πριθμηνένον δὲ κατὰ σελίδα καὶ μονογραφημένον ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἢ ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐπιφορτισθησομένου πρὸς τοῦτο ἀνωτέρου ὑπαλλήλου, τὸ μὲν τηρεῖται ἐπιμελῶς παρ' αὐτῇ τῇ Μονῇ κατὰ τὸ Δ' ἄρθρον τοῦ ἡμετέρου Διατάγματος 12 Φεβρουαρίου 1857, τὸ δὲ παρὰ τῇ μνησθέντι Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ τὸ τρίτον παρὰ τῇ Ἐπισκοπῇ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας κεῖται τὸ Μοναστήριον. Ἐπειδὴ δὲ παρεκτὸς τοῦ Κτηματολογίου καὶ τοῦ πρωτοκόλλου τῶν Πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων, τὰ μοναστηριακὰ συμβούλια ὀφείλουσι νὰ κρατῶσι καὶ τὰ ἑξῆς.

α) Τὸ πρωτόκολλον τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων, κατὰ τὰ κανονισμένα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δημοσίων γραφείων.

β) Τὸ Μ ο ν α χ ο λ ό γ ι ο ν, ἐν ᾧ ἐγγράφεται κατ' ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, πατρίδα, ἡλικίαν, ἐποχὴν τῆς εἰς τὴν Μονὴν προσελεύσεως, ἐποχὴν τῆς κουρᾶς καὶ βαθμὸν, ἕκαστος τῶν ἐν τῇ Μονῇ μοναχῶν.

γ) Τὸ Βιβλίον τῆς ἐν γένει μοναστηριακῆς ἀποσκευῆς, ἥτοι τῆς προσδιωρισμένης διὰ τε τὴν ἰ ε ρ ἄ ν καὶ διὰ τὴν κ ο ι ν ῆ ν χρῆσιν.

δ) Τὸ πρόχειρον καθημερινόν, ἥτοι τὸ διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν ἡμερησίων ἐσόδων τε καὶ ἐξόδων τῆς Μονῆς.

ε) Τὸ Βιβλίον τοῦ Ταμείου καὶ

ς) Τὸ Βιβλίον τῆς Ἀποθήκης.

τῶν δὲ ἀπὸ τοῦ § β' μέχρι τοῦ §', οἱ τύποι ἐνεκρίθησαν διὰ τοῦ προμνησθέντος ἡμετέρου Διατάγματος 21 Ἰουλίου 1836, ὁ ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παραγγέλλεται νὰ ἐκδώσῃ τὰς διὰ τὴν τακτικὴν χρήτησιν αὐτῶν τῶν Βιβλίων ἀπαιτούμενας ὁδηγίας καὶ πα-

ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν ἐν τῷ Μοναστηρίῳ τὰ διὰ τὰς φυτουργίας ἐπιτήδεια πρόσωπα ἢ ἱκαναὶ χεῖρες δι' ἐκχέρσωσιν, φυτείας καὶ ἄλλας οὐσιώδεις βελτιώσεις αὐτοῦ τοῦ κτήματος ἢ ὅταν οἱ μοναχοὶ εὐαριθμοὶ τυχόν ὄντες, δὲν ἐπαρκῶσιν εἰς τὸ νὰ ἐπιστατῶσι καὶ ἐπιμελῶνται προσωπικῶς τὰ κτήματα τοῦ Μοναστηρίου των.

Εμφύτευσις Μοναστηριακοῦ κτήματος, τότε μόνον δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, ὅταν συμφωνηθῇ ὁ, τε τῆς ἐμφυτεύσεως τρόπος καὶ ὁ τῆς διανομῆς χρόνος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἡμετέρου Διατάγματος 9^{ον} Ἰανουαρίου 1837 καὶ τοῦ περὶ φυτειῶν νόμου 15^{ον} Ἰανουαρίου 1837.

Ἀφίσις δανείου προσκαίρου τότε μόνον δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, ὅταν τὸ ταμεῖον τοῦ Μοναστηρίου στερῇται ἀποδεδειγμένως τῶν ἀναγκαίων χρηματικῶν μέσων διὰ καλλιέργειαν ἢ ἄλλην ῥητὴν βελτιώσιν τῶν κτημάτων, ἢ δι' ἑκτακτόν τινα, ἐπείγουσαν καὶ προφανῇ χρειάν μοναστηριακὴν. Καθ' ὅποτέραν τῶν περιστάσεων τούτων, τὸ μοναστηριακὸν συμβούλιον θέλει ἀναφέρεσθαι διὰ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου πρὸς τὸν ἀρμοδίον Νομάρχην ἐπισήμως καὶ ζητεῖ τὴν ἀδειαν, ἐξηγοῦν ὅλας τοῦ δανείου τὰς αἰτίας καὶ ὀρίζον πρὸ πάντων τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἀποτίσεως αὐτοῦ. Ὁ δὲ Νομάρχης, ἂν, μετὰ ἐξέτασιν, κρίνῃ τὴν αἴτησιν εὐλογον, θέλει ἀναφέρεσθαι πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐξαιτούμενος τὴν περὶ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ δανείου ἀδειαν. Ἄλλως ἢ περὶ δανείου συμφωνία θέλει λογίζεσθαι εἰς βάρος ἀτομικῶν τῶν δανεισαμένων, καὶ τὸ Μοναστήριον μένει ἀκαταζήτητον.

ΙΑ'. Τὰ περὶ Μοναστηριακῶν οἰκοδομῶν ἢ ἐπισκευῶν, καὶ ἐν γένει παντὸς ἔργου δαπανηροῦ γινομένου ἐπὶ μισθῷ, ἐνεργοῦνται κατὰ τὰς περὶ τῶν δημοσίων ἔργων κειμένας γενικὰς διατάξεις. Μόνον οἰκοδομὴν ἢ ἐπισκεύασιν ἐπείγουσαν, τῆς ὁποίας ἡ δαπάνη δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς ἑκατὸν (100), δύνανται τὰ μοναστηριακὰ συμβούλια νὰ ἐπιχειρῶσιν ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς, συμφώνως πρὸς τὸν § ιγ' τοῦ 11 ἄρθρου τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τοῦ ἐν Τήνῳ ἱεροῦ Καταστήματος τῆς Εὐαγγελιστρίας ἡμετέρου Διατάγματος 7^{ον} Ἀπριλίου 1851, ἐπιφυλαττομένου τοῦ τακτικοῦ ἐλέγχου τῆς δαπάνης.

ΙΒ'. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ Α' ἄρθρον τοῦ παρόντος Διατάγματος εἰς τὰ μοναστηριακὰ συμβούλια ὑπάρχει διαπεπιστευμένη ἢ ἐν γένει διοικήσις καὶ ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν. Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, πᾶς ὁ διέπων καὶ διαχειριζόμενος περιουσίαν Ἐκκλησιαστικὴν, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰμὴ ἐπιστάτης καὶ εὐσυνέδητος οἰκονόμος τῶν προσόδων αὐτῆς. Καὶ ἐπειδὴ, κατὰ τὸν § 17 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἡμετέρου Διατάγματος περὶ καθικόντων τῶν Νομαρχῶν, εἰς τοὺς ἀρμοδίους Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους ὑπάρχει ἀνατεθειμένη ἢ ἐπιτήρησις εἰς τὴν διοίκησιν καὶ χρῆσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου λογοδοσίαν· πᾶν Μοναστηριακὸν Συμβούλιον ὀφείλει.

α) Δύο μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἐνιαυτοῦ, νὰ συντάττῃ καὶ ὑπο-

Εάλλη διὰ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου εἰς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην, ἢ Ἐπαρχον, τὸν διὰ τὸ ἀμέσως ἐπὶ ἐτος προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς Μονῆς, κατὰ τὰς δοθησομένας περὶ τῆς ὁμοιομόρφου συντάξεως τῶν Μοναστηριακῶν προϋπολογισμῶν Ὑπουργικὰς ὁδηγίας.

Ὁ Ἐπίσκοπος, ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς, παραπέμπει αὐτὸν τὸν προϋπολογισμὸν μὲ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις (ἐὰν ἔχη καὶ ὅσας ἔχει) πρὸς τὸν ἀρμόδιον Ἐπαρχον, ἢ Νομάρχην, ὁ ὁποῖος, ἐὰν ὡς ἐκ τῶν ἐπιτοπίων γνώσεών του καὶ πληροφοριῶν δὲν ἔχη ἀφορμὴν νὰ ἐπιφέρῃ αὐξήσιν κατὰ τὰ ἔσοδα, ἢ ἐλάττωσιν κατὰ τὰ ἐξοδα, ἐγκρίνει καὶ κοινοποιεῖ τὴν ἐγκρισίν του εἰς τὸ συμβούλιον τῆς Μονῆς διὰ τοῦ Ἐπισκόπου, συνήθως μὲν ἓνα μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους, τὸ βραδύτερον δὲ οὐδέποτε πέραν τῆς 15 τοῦ Δεκεμβρίου μηνός· εἰδοποιεῖ δὲ συγχρόνως καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπ' εὐθείας, ἀποστέλλων πρὸς αὐτὸ καὶ συνοπτικὴν σημείωσιν τῶν ἐγκριθεῖσων πιστώσεων κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ.

β) Δύο μῆνας τὸ βραδύτερον μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ νέου ἔτους τὸ συμβούλιον ἐκάστου Μοναστηρίου καταστρώνει τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος κατὰ τὰς δοθησομένας περὶ τῆς ὁμοιομόρφου καταστρώσεως τῶν μοναστηριακῶν ἀπολογισμῶν Ὑπουργικὰς ὁδηγίας· καὶ, συνωδευμένον μὲ ὅλας τὰς τακτικὰς ἀποδείξεις καὶ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, τὸν παραδίδει μετ' ἐκθέσεως ἡτιολογημένης εἰς τὸν ἀρμόδιον Ἐπίσκοπον πρὸς ἐξέλεξιν. Ὁ Ἐπίσκοπος μετὰ τὸν ἔλεγχον ἐκφέρει γνώμην, ἐὰν ὁ ἀπολογισμὸς ἔχη καλῶς καὶ συμφῶνως πρὸς τὸν ἐγκριθέντα προϋπολογισμὸν, ἢ οὐ· καὶ ἐν ταύτῃ παραπέμπει ἅπαντα τὰ ἔγγραφα πρὸς τὸν Ἐπαρχον ἢ τὸν Νομάρχην, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν καὶ τὸν δεύτερον ἔλεγχον ἀποφασίζει ὁριστικῶς. Τὴν δ' ἀπόφασίν του ταύτην κοινοποιεῖ εἰς μὲν τὸ συμβούλιον τῆς Μονῆς διὰ τοῦ Ἐπισκόπου, εἰς δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπ' εὐθείας.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐπαρχοῦ ἢ τοῦ Νομάρχου, τὸ ὑπόλογον Μοναστηριακὸν συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ, ἂν θέλῃ, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸ κοινοποιήσεως, προσφυγὴν εἰς τὸ μνησθὲν Ὑπουργεῖον.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξύ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου ἢ τοῦ Ἐπαρχοῦ, ἐπὶ τε τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, τὸ Ὑπουργεῖον ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ Μοναχῶν.

ΠΓ'. Ὅλοι οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ μοναχοί, ἱερωμένοι καὶ μὴ ἀπροφασίστως διαμένοντες ἐντὸς τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων, ἐνθα ἕκαστος ἔλαβε τὴν κουράν, ἢ τὸ ὁποῖον ἐξελέξατο πρὸς ἐγκαταβίωσιν κατὰ τε

τοὺς ἱερούς κανόνες καὶ κατὰ τὸ ἡμέτερον Διάταγμα 4(16 Δεκεμβρίου 1834, εἰσι μὲν, καθὼ μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀδελφότητος, ἴσοι πρὸς ἀλλήλους· ἀπονέμονται δὲ οἱ νεώτεροι πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τὸ ἀνῆκον σέβας, καὶ συνεισφέρουσι διὰ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας των εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Μοναστηρίου των.

ΙΑ'. Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνες καὶ κατὰ τὸ ΙΑ' ἄρθρον τοῦ Σ' νόμου, ἡ μὲν δοκιμασία τοῦ προσερχομένου εἰς Μοναστήριον ἵνα μονάσῃ, ὀρίζεται τριετής· ἡ δὲ κουρά αὐτοῦ δὲν γίνεται πρὸ τοῦ 25 ἔτους τῆς ἡλικίας του· καὶ ἐπειδὴ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους ὑπάρχει ὡρισμένον τῆς μὲν ἐνηλικιότητος ἐκάστου (ὅτε οὗτος ἀναγνωρίζεται ὡς ἔχων τὴν θέλησιν ἐλευθέραν) τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, τῆς δὲ ἀπὸ τὴν στρατολογίαν ἀπαλλαγῆς τὸ 24 τῆς ἡλικίας ἔτος, ἔπεται ὅτι, οὐδεὶς δύναται νὰ γείνη δεκτὸς ἐν Μοναστηρίῳ ὡς δόκιμος, πρὸ τοῦ 21 ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.

ΙΕ'. Πλὴν τῶν εἰς ἐκκλησιαστικὴν ἢ διδασκαλικὴν ὑπηρεσίαν διοριζομένων μοναχῶν, ἱερωμένων ἢ μὴ οὐδεὶς ἕτερος δύναται νὰ μένῃ ἐν τῷ κόσμῳ ἄνευ τῆς ἡμετέρας ἐγκρίσεως.

Ἐξαιροῦνται τῆς ὑποχρέωσης ταύτης ἐκεῖνοι, τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑπηρεσίας τῶν ὁποίων ὁμολογουμένως ἤθελεν ἔχει χρεῖαν ὁ ἀρμόδιος Ἐπίσκοπος. Περὶ τούτου ἀποφασίζει ἐκάστοτε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπ' ἀναφορᾷ τοῦ Ἐπισκόπου.

ΙΣ'. Εἰς μοναχὸν, ἱερωμένον ἢ μὴ, ὁ ὁποῖος ἢ κατ' αἵτησίν του, ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου μοναστηριακοῦ συμβουλίου καὶ κυρωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου, ἐξέρχεται ἢ, κατὰ πρότασιν αὐτοῦ τοῦ συμβουλίου ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, ἀποστέλλεται ἐκτὸς τοῦ Μοναστηρίου χάριν σπουδῆς εἰς τι τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων τοῦ Κράτους, ἐπιτρέπεται ἢ ἐν τῷ κόσμῳ διαμονὴ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐφ' ὅσον οὗτος ἀσχολεῖται εἰς τὰς τακτικὰς τῶν μαθημάτων σπουδὰς· ὑπόκειται δὲ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ εἰς τὴν πνευματικὴν ἐπιτήρησιν καὶ κηδεμονίαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πρεσβυτέρου τοῦ τόπου, ἐνθα διαμένει σπουδάζων, μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν σπουδῶν του καὶ τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς μετὰ τοῦ.

ΙΖ'. Ἐπειδὴ τὰ περὶ τῆς ἰδιαίτης παρουσίας τῶν μοναχῶν κανονισμένα εἰσὶ καὶ ῥητὰ καὶ σαφῆ, τοῦτο δ' ἐστὶ πρόδηλον ἐκ τοῦ Σ'. Κανόνος τῆς πρωτοδευτέρας Ἀγίας Συνόδου, ἔχοντες οὕτως αὐτολεξεῖ.

« Οἱ μοναχοὶ οὐδὲν ἰδίον ὀφείλουσιν ἔχειν· πάντα δὲ τὰ αὐτῶν προσκυροῦσθαι τῷ Μοναστηρίῳ. Φησὶ γὰρ ὁ μακάριος Λουκάς περὶ τῶν πρὸς Χριστὸν πιστευόντων καὶ τὴν τῶν μοναχῶν πολιτείαν διατυποῦντων, ὡς οὐδεὶς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἢ διονεῖν αὐτῷ· ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. Διὸ, τοῖς ἐθέλουσι μονάζειν ἄδεια δίδεται περὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς ὑποδιατίθεσθαι πρότερον, καὶ οἷς ἀνβούλαιντο προσώποις, μὴ κεκωλυ-

»μένοις δηλονότι παρὰ τοῦ νόμου, τὰ αὐτῶν παραπέμπεσθαι μετὰ
 »γάρ τοι τὸ μονάσαι τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀπάντων τὸ μοναστήριον
 »ἔχει τὴν κυριότητα. Καὶ οὐδὲν περὶ τῶν οἰκείων φροντίζειν ἢ δια-
 »τίθεσθαι τούτοις παρακεχώρηται· εἰ δέ τις φωραθεῖη κτῆσιν τινα, ἥτις
 »οὐ κατεκληρώθη τῷ μοναστηρίῳ ἰδιοποιούμενος καὶ φιλοκτησίας πά-
 »σθει δουλόμενος, ταύτην μὲν παρὰ τοῦ Ἡγουμένου, ἢ τοῦ Ἐπισκόπου,
 »ἀναλαμβάνεσθαι καὶ, πολλῶν παρουσία πιπρασκομένην, πτωχοῖς καὶ
 »ἀπόροις διανέμεσθαι. Τὸν δέ γε τὴν τοιαύτην κτῆσιν, κατὰ τὸν πά-
 »λαι Ἀνανίαν ὑποσυλᾶν μελετήσαντα, τῷ προσήκοντι ἐπιτιμῷ ἢ ἀγία
 »Σύνοδος ὥρισε σωφρονίζεσθαι. Δῆλον δέ, ὡς ἄτινα περὶ μοναζόντων
 »ἀνδρῶν ἡ ἀγία Σύνοδος ἐκάνονισε, τὰ αὐτὰ καὶ περὶ μοναζουσῶν γυ-
 »ναικῶν κρατεῖν ἐδικαίωσε. »

Διὰ τοῦτο, πᾶς ὁ βουλούμενος νὰ μονάσῃ, χρεωστεῖ νὰ παρουσιάσῃ
 εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ Μοναστηρίου τῆς ἐκλογῆς του τὴν ἀπογραφὴν
 τῆς, τὴν ὁποίαν προτίθεται νὰ εἰσφέρει εἰς αὐτὸ, κινήτης ἢ ἀκινήτου
 περιουσίας του. Ἡ ἀπογραφὴ κατατίθεται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Μονα-
 στηρίου, καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὑπὸ τῶν κανόνων ὀριζομένου
 χρόνου τῆς δοκιμασίας καὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ δοκίμου εἰς τὴν χο-
 ρεῖαν τῶν μοναχῶν, μεταγράφεται εἰς τὰ βιβλία τῆς μετὰ γ ρ α-
 φ ῆς καὶ σημειοῦται ἀπαραλλάκτως εἰς τὸ κτηματολόγιον τοῦ Μονα-
 στηρίου, καὶ ἀπ' ἐντεῦθεν καθίσταται ἰδιοκτησία αὐτοῦ τοῦ Μονα-
 στηρίου.

Ἐὰν δὲ τυχὸν ἡ περιουσία αὕτη ὑπάρχῃ βεβαρυμένη μὲ χρέος ἢ μὲ
 ὑποθήκην, καὶ ὁ δοὺς τὴν ἀπογραφὴν ἐδήλωσε τοῦτο ἐν αὐτῇ τῇ ἀπο-
 γραφῇ, κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ μοναστηριακὸν συμβούλιον
 ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ εἰς τὸ Ἱπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ τοῦ
 ἀρμοδίου Νομάρχου, καὶ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν τῆς παραδοχῆς ἢ
 μὴ τῆς τοιαύτης ἰδιοκτησίας· τὸ δὲ Ἱπουργεῖον, μετὰ ἐξέτασιν
 ἀκριβῆ, ἀπαντᾷ πρὸς τὴν αἴτησιν ἥτοι καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς,
 κατὰ τὸ συμφέρον τῷ Μοναστηρίῳ. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ μὲν δοὺς τὴν ἀπογρα-
 φὴν ἀπέκρυψεν ὅτι ἡ περιουσία του εἶναι βεβαρυμένη μὲ χρέος ἢ μὲ
 ὑποθήκην, τοῦτο δὲ ἐγνώσθη μετὰ καιρὸν, ἢ μετὰ τὴν δοκιμασίαν καὶ
 τὴν κουράν αὐτοῦ, ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει, οὗτος μὲν τιμωρεῖται ἐκ-
 κλησιαστικῶς παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου ὡς ἐν γνώσει καταψευδά-
 μενος, οἱ δὲ δανεισταὶ αὐτοῦ δὲν δύνανται, οὔτε ζῶντος οὔτε θανόντος
 αὐτοῦ, νὰ ἱκανοποιηθῶσι διὰ τὰς πρὸς αὐτὸν ἀπαιτήσεις των, εἰμὴ ν'
 ἀποζημιωθῶσιν ἐκ μόνης ἐκείνης τῆς περιουσίας, τὴν ὁποίαν διὰ τῆς
 ἀπογραφῆς παρέστησεν ὡς ἰδίαν· τοῦ μοναστηρίου εἰς οὐδὲν περαιτέ-
 ρω ἐνεχομένου.

ΙΗ'. Μοναχὸν, ἐπὶ εὐλαβείᾳ καὶ βίου σεμνότητι μαρτυρούμενον, ἡ
 ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δύναται· ἐπὶ ἡτιςλογημένη
 ἁναφορᾷ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου καὶ ἐγκρίσει τοῦ Ἱπουργείου, νὰ

μεταπέμψῃ εἰς ἕτερον Μοναστήριον, πρὸς βελτίονα κατάστασιν αὐτοῦ
τούτου τοῦ Μοναστηρίου.

ΙΘ'. Μοναχὸν, καταλιπόντα ἄνευ λόγου τὸ οἰκεῖον, καὶ ἀπελθόντα
εἰς ἕτερον Μοναστήριον, δὲν δύναται νὰ δεχθῇ ὁ τοῦ ἑτέρου Μοναστη-
ρίου Ἡγούμενος ἄνευ τῆς γνώμης τοῦ οἰκείου Ἡγουμένου καὶ τῆς ἐγκρί-
σεως τοῦ ἀρμοδίου ἢ τῶν ἀρμοδίων Ἐπισκόπων. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περι-
πτώσει, τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ μένουσιν εἰς τὸ πρῶτον Μοναστήριον τῆς
μετανοίας του.

Κ'. Τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις ὀριζόμενα περὶ τῶν ἀνδρῶν Μο-
ναστηρίων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς μοναχῶν, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ γυναικεῖα
Μοναστήρια καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς μοναζούσας, ἐξαιρέσει τοῦ τῆς ἱερωσύ-
νης καὶ τῶν ἄλλων προσόντων, ἅτινα εἰσιν ἴδια ταῖς μοναχοῖς.

Εἰς τὸν ἑμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαι-
δρεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν δημοσίευσιν
τοῦ παρόντος Διατάγματος.

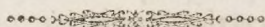
Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Α Γ Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 9671—9672.

Περὶ τινων διασαφίσεων ἐπὶ τοῦ Γ' ἁρθρου τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῶν
Μοναστηρίων Β. Διατάγματος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ κλπ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ Γ' ἁρθρου τοῦ μνησθέντος Βασιλικῷ Διατάγματι
παρουσιάζονται τισιν Ἐπισκόποις αἱ ἐξῆς ἀμφιβολίαι, παρακαλεῖται
τὸ ὑπουργεῖον ἵνα διασαφήσῃ αὐτάς.

α) Διαλαμβανομένου εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὅτι α προσδιορίζεται ἡ-
μέρα τῆς ψηφοφορίας ἡ πρώτη τῆς ἐβδομάδος Κυριακὴ ὃ, τίς προσ-
διορίζει τὴν ἡμέραν ταύτην; ὁ Ἐπίσκοπος ἢ τὸ συμβούλιον, ἢ ἡ τὴν
ἐκλογὴν διευθύνουσα ἐπιτροπὴ;

β) Τίς καὶ πότε συντάττει τὸν ἐκ τοῦ Μοναχολογίου ἐξηγμένον
ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μοναχῶν; Τὸ
συμβούλιον, ἢ ἡ ἐπιτροπὴ; ἢ ὁ ἐπίσκοπος; καὶ ἐὰν ἀναφύωσι κατ' αὐ-
τοῦ παράπονα, τίς διαλύει αὐτά; καὶ τίς κηρύττει αὐτὸν ὀριστικόν,
τὸ συμβούλιον, ἢ ἡ ἐπιτροπὴ, ἢ ἄλλος τις;

νέαν ἐκλογὴν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐπίσκοπος ἐγκρίνει τὰς ἀδείας τὰς ὑπὸ μοναστηριακοῦ συμβουλίου διδομένας εἰς μοναχὸν ἢ μοναχοὺς, ἐκτὸς τῆς οἰκείας μονῆς ἀποστελλομένους δι' ὑπηρεσίαν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος· αὐτὸς οὗτος, γινώσκων τὰς ἐκ τῆς μονῆς ἀποστάσεις τῶν διαφόρων μετοχιῶν ἔνθα ἐπιστατοῦσι μοναχοί, καὶ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν χρόνον ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖται ἵνα εἰδοποιηθῶσιν οὗτοι καὶ συνέλθωσιν ἐγκαίρως, ἂν θέλωσιν, εἰς τὴν μονὴν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ δικαίωματος τῆς ψήφου, προσδιορίζει, ἐν τῇ ἰδίᾳ περὶ τῆς νέας ἐκλογῆς διαταγῇ αὐτοῦ, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας.

Ἡ διαταγὴ τοῦ Ἐπισκόπου κοινοποιουμένη εἰς ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ μονῇ ἀδελφοὺς πρὸς γνῶσιν τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου κατὰ τὸν νόμον, πέμπεται ὑπὸ τοῦ μοναστηριακοῦ συμβουλίου παραχρῆμα καὶ πρὸς τοὺς ἐκτὸς αὐτῆς ἀδελφοὺς (νοεῖται τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ψήφου) καὶ λαμβάνεται παρ' ἐκάστου τούτων τακτικὴ περὶ τῆς κοινοποιήσεως ἀπόδειξις, ἥτις προσαρτᾶται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς.

Β — Τὸν κατάλογον τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου, συντάττει τὸ μοναστηριακὸν συμβούλιον, καὶ τὸν δημοσιεύει ἐν τῇ Μονῇ, πρὸς γνῶσιν ὅλων τῶν συγκροτούντων τὴν ἀδελφότητα μοναχῶν. Ἐὰν γένωσιν ἐνστάσεις κατὰ τοῦ καταλόγου, αὗται διαλύονται ἀμέσως διὰ τῆς συμπαρabolicῆς πρὸς τὸ Μοναχολόγιον (ἔνθα σημειοῦται ὁ χρόνος τῆς ἀποκάρσεως ἢ τῆς προσελεύσεως ἐκάστου μοναχοῦ) διότι ὁ κατάλογος ἐξάγεται ἐξ αὐτοῦ τοῦ Μοναχολογίου. Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ καθ' ἣν τυχὸν ἐνστασις γενομένη πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς, δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ μοναστηριακοῦ συμβουλίου, τότε, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς, ἅμα τῇ μετὰ τὸ πέρασ τῆς θρησκευτικῆς τελετῆς ἀναγνώσει τοῦ καταλόγου εἰς ἐπήκοον πάντων, ἡ ἐνστασις ἐπαναλαμβάνεται ἐνώπιον τῆς τὴν ἐκλογὴν διευθυνοῦσας ἐπιτροπῆς, ἥτις, προσαγομένου τοῦ Μοναχολογίου, ἀποφαίνεται ἀμέσως διὰ τῆς πράξεώς της περὶ τῆς γενομένης ἐνστάσεως.

Γ — Διὰ τὰ δύο μέλη τῆς ἐν μονῇ, ὅπου ὑπάρχουσι πλείους τῶν εἴκοσι μοναχῶν, πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, πρὸς ἐξέλιξιν νοοῦνται τὰ τῆς ἱερωσύνης. Ἐὰν δὲ τύχη εἰς μόνος ἢ καὶ οὐδεὶς ἱερωμένος ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ, τότε ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ πρεσβεῖα τῆς κουρᾶς καλοῦνται ὁ εἷς ἢ καὶ ἀμφότεροι. Τούτων δὲ τῶν δύο τὰ ὀνόματα μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἡγουμένου, σημειώνει ὁ Ἐπίσκοπος εἰς τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς διαταγὴν του, ἐν ἣ, κατὰ τὸν νόμον, ὀφείλει νὰ προσδιορίσῃ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δύο ἱκανωτέρων μεταξὺ τῶν μοναχῶν.

Ἐν μονῇ δὲ ἐχούσῃ εἴκοσιν ἢ ἐλάττους τῶν εἴκοσι μοναχοὺς, ὁ πρὸς τῷ ἡγουμένῳ λαμβανόμενος ὡς μέλος τριμελοῦς ἐπιτροπῆς πρεσβύτερος τῶν ἄλλων κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἀδιάφορον ὑπάρχει ἂν ἦναι ἱερωμένος ἢ οὐ· διότι, ὅ,τι εἰς τὴν πενταμελῆ ἐπιτροπὴν ἀπήτησεν ἡ διάταξις ἐπὶ τὸ πνευματικώτερον, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μοναχῶν, τοῦτο εἰς τὴν τριμελῆ ἐπιτροπὴν ἐθεώρησεν ὑπὸ τὴν ὄψιν τῆς ἐκ τῆς

πρεσβυτικῆς ἡλικίας προσκυωμένης πολυπειρίας μετὰ φρονήσεως. Ἡ παντελής ἄγνοια γραμμάτων, ἢ ἀνικανότης (ἀνικανότης ὅμως ὅπως οἱ νόμοι τοῦ Κράτους ὀρίζουσιν αὐτήν), συνεπάγεται τὴν πρόσληψιν ἐκείνου ὁ ὁποῖος ἔπεται ἀμέσως μετ' αὐτὸν κατὰ τὴν χειροτονίαν, ἢ τὴν κουράν ἢ τὴν ἡλικίαν, ἀναλόγως τῶν προεκτεθεισῶν περιπτώσεων.

Δ'— Τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν τῆς διευθυνούσης τὴν ἐκλογὴν ἐπιτροπῆς γνωστοποιοῦνται, κατὰ τὰ ἄνωθι ἐκτεθέντα, εἰς τοὺς μοναχοὺς διὰ τῆς πρὸς τὸ μοναστηριακὸν συμβούλιον διαταγῆς τοῦ Ἐπισκόπου· ἡ δὲ ἐπιτροπὴ συγκροτεῖται κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν περὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς ἡμέραν.

Ὡδε περατοῦντες τὸν λόγον, παρακαλοῦμεν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ ἐπιστήσῃ σύντονον τὴν προσοχὴν ἀπασῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν εἰς τὸ νὰ ἐνεργῶνται αἱ μοναστηριακαὶ Ἀρχαιρεσίαι ὅσον τὸ δυνατόν ἀπλούστερον καὶ εἰρηνικῶς. Τοῦτο ἐνυπάρχει εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τῆς ἐκλογῆς· τοῦτο προσέτι ἀπαιτεῖ αὐτὴ ἡ κλήσις καὶ ἐπαγγελία τῶν μοναχῶν, οἵτινες, διὰ τῆς πρὸ τῆς ψήφοφορίας ἐπιτελουμένης ἱερᾶς τελετῆς, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ἑαυτοὺς ἄνωθεν τὴν θεῖαν χάριν, φαίνονται διομολογοῦντες ὅτι τὰ τῶν ἐκλογῶν ἐν ταῖς μοναῖς οὐδὲν ἔχουσι κοινὸν πρὸς τὰ τῶν ἐκλογῶν τῶν κατὰ κόσμον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1859.

Ὁ Ἰπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2060.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν συμβολαιογράφων εἰς τὸ νὰ συντάττωσι συμβόλαια μεταξὺ μονῶν καὶ ἄλλων προσώπων ἄνευ ἀδείας ἀνωτέρως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους καὶ πρὸς τοὺς Κυρίους Νομάρχας.

Ἄν καὶ διὰ τῶν ἐχδοθεισῶν πρὸς ὑμᾶς ὁδηγιῶν, 4 Μαρτίου τ. ε. ἀνεπιτόξαιεν ὅσον οἶόν τε εὐκρινῶς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τακτικὴν καὶ κανονικὴν διοίκησιν τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτῶν, ἀλλ' ὅμως, εἰς τὴν κατὰ πάντα τρόπον ἐμπέδωσιν τῆς τάξεως ἀποβλέποντες, καὶ τὸν ἀποσκορακισμόν ἀταξίας παρατόλμως πρότερον ἐνιαχοῦ ἐνεργουμένης ἐπιδιώκοντες, καὶ πᾶσαν μὲν ζημίαν ἢ βλάβην τῶν μοναστηριακῶν συμφερόντων, νόμιμον δὲ τιμωρίαν τοῦ ἀτακτήσαντος (μὴ λελογισμένην τυχὸν ὑπ' αὐτοῦ) θέλοντες νὰ προλάβωμεν, ἐκρίναμεν πρὸς τοῖς ἄλλοις σκόπιμον καὶ τὸ νὰ ἀπαγορευθῇ ἔγκυκλῶς εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους Συμβολαιογράφους ἢ σύν-

ταξίς συμβολαίων μεταξύ μονῶν καὶ ἐτέρων οἰωνδήποτε προσώπων περὶ δανείου, περὶ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως ἀκινήτου κτήματος καὶ περὶ ἐκμισθώσεως ἀπλῶς γαιῶν πρὸς ἐκχέρσωσιν καὶ ἐμφύτευσιν, ἂν προηγουμένως δὲν τοῖς προσαχθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου μοναστηριακοῦ συμβουλίου ἢ ἣν ἔχει παρὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου ἄδειαν, δι' ἧς τῷ ἐπιτρέπεται νὰ συναμολογήσῃ περὶ τοιούτων ἀντικειμένων.

Ὅθεν παρεκαλέσαμεν τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον νὰ ἐκδώσῃ πρὸς τὰ συμβολαιογραφεῖα, σύμφωνον πρὸς τ' ἀνωτέρω ἐγκύκλιον διαταγὴν, μετὰ διασαφήσεως τῶν ἐν τῇ Σελ. κδ' τῶν Μοναστηριακῶν κανονισθέντων, τουτέστιν ὅτι ἐπὶ διαθέσεως μοναστηριακῶν κτημάτων λογίζεται ὡς πολυετῆς ἐνοικίασις ἢ ἐκμισθωσις, πᾶσα τὸ ἔτος ὑπερβαίνουσα προθεσμία ἐνοικιάσεως ἢ ἐκμισθώσεως. Ἀπαντήσαντος δ' ἡμῖν τοῦ εἰρημένου Ὑπουργείου, ὅτι διέταξε τοὺς παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελεῖς ἵνα ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν τῶν κατὰ τὴν οἰκείαν ἐκάστη περιφέρειαν Συμβολαιογράφων, ἐπὶ τῶν ἀνωθι ἐκτεθέντων, γνωστοποιούμεν αὐτὸ τοῦτο εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς παρούσης, ἧς ἐγκλείομεν ἀντίτυπα, ἵνα ἀποσταλῶσιν ὑπὸ μὲν τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν πρὸς τὰ συμβούλια τῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκάστου Ἐπισκοπῇ Ἱερῶν μοναστηρίων, ὑπὸ δὲ τῶν Κυρίων Νομαρχῶν πρὸς τοὺς ἐν τῷ οἰκείῳ νομῷ Ἐπαρχοῦς ἀνὰ ἓν, εἰς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν αὐτῶν.

Περὶ τῆς ἐνεργείας περιμένομεν ἔγκαιρον ἀπάντησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Μαΐου 1859.

Ὁ ὕπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3014.

Περὶ ἀδείας ἀποδημίας κληρικῶν ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τυχαίως ἔγνωμεν ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου, ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμετέρων προκατόχων συνέπεσε νὰ ζητηθῇ διὰ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἄδεια ἀποδημίας ὑπὲρ κληρικῶν, οἱ ὅποιοι, εἰς ἄλλας παρὰ τὴν τῶν Ἀθηνῶν ἐπισκοπὰς κανονικῶς ὑποκείμενοι, καὶ εἰς Ἀθήνας εἴτε χάριν σπουδῆς ἐνδημοῦντες εἴτε προσωρινῶς παρεπιδημοῦντες, αἰτοῦνται δι' ἀναφορὰς τῶν ἄδειαν ἀποδημίας ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου, πρόφασιν ποιούμενοι τὸ δῆθεν κατεπεῖγον τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀπελεύσεως αὐτῶν, καὶ τυγχάνουσιν οὕτω τῆς αἰτήσεως, ἀνευ τῆς εἰδήσεως καὶ τῆς συνευδακῆσεως τοῦ ἐπισκόπου ὑφ' ὃν κανονικῶς τελοῦσι.

Τούτο αντίκειται προδήλως εἰς τὸν νόμον· διότι, κατὰ τὸ 19. ἄρθρον τοῦ Σ'. νόμου, «ἅπαντες οἱ κληρικοὶ ἐκάστης ἐπισκοπῆς, οἷαςδήποτε » τάξεως καὶ βαθμοῦ ἂν ᾖσιν, ὑπάγονται εἰς τὸν ἴδιον αὐτῶν ἐπίσκοπον καὶ, ἄνευ τῆς εἰδήσεως καὶ τῆς κανονικῆς ἀδείας τούτου, οὐδεὶς » ἐξ αὐτῶν ἀποδημεῖ κτλ » ἔταν λοιπὸν αἱ ἐντὸς τοῦ κράτους ἀπὸ ἐπισκοπῆς εἰς ἐπισκοπὴν μεταβάσεις κληρικῶν ἄνευ τῆς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ οἰκείου ἐνὶ ἐκάστῳ ἐπισκόπου εἰσὶν ἀπηγορευμέναι, κατὰ μεῖζονα λόγον δὲν δύνανται νὰ ᾖσιν ἐπιτετραμμένοι ἄνευ ταύτης αἱ ἐκτὸς τοῦ κράτους ἀποδημίαι.

Διὰ ταῦτα, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ μνημονευθὲν ἄρθρον τοῦ νόμου καὶ τὰ ἐν ταῖς σελ. 55' καὶ 55' τῶν Μοναστηριακῶν κανονισμῶν, παρακαλοῦμεν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἵνα ὁσάκις ζητεῖται ὑπὲρ κληρικοῦ, ἀνήκοντος ἢ οὐ εἰς μονήν, ἀδεια ἀποδημίας ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου, τότε μόνον ὑποβάλλωνται τὰ περὶ τούτου εἰς τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν, ὅτε πρὸς τῇ ἀναφορᾷ καὶ τῷ ὑπὲρ τοῦ ἀποδημήσοντος ἐγγυητικῶς κατὰ τὰ κανονισμῶν, ἡ αἴτησις συνοδεύεται καὶ μετὰ τῆς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Σ. ἐπισκόπου ὑφ' ᾧ ὅν τελεῖ κανονικῶς ὁ αἰτῶν τὴν ἀδειαν κληρικός· οὕτω καὶ τὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως τηροῦνται καὶ ὁ νόμος δὲν παραβιάζεται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰουνίου 1859.

Ὁ Ἰπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1614.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Κανονισμὸς τῶν χρεῶν καὶ καθηκόντων τῶν Ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν τῶν
Ἱερατικῶν Σχολείων.

Θεωροῦντες τὴν ἀνάγκην συντάξεως Κανονισμοῦ διαγράφοντος τὰ καθήκοντα καὶ χρεῖ, ἅτινα διὰ τῶν ἄρθρων 19—20 τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 27 Ὀκτωβρίου 1856, εἰσὶν ἀνατεθειμένα εἰς τὰς Ἐφορευτικὰς Ἐπιτροπὰς τῶν κατὰ τὸν ΤΕΣ'. νόμον καθεσταμένων ἱερατικῶν σχολείων.

Θεωροῦντες προσέτι ἐπάναγκες νὰ κανονίσωμεν τὰς τοῦ Σχολάρχου πρὸς τὴν Ἐφορευτικὴν ἐκάστου σχολείου Ἐπιτροπὴν, καὶ τὰς τοῦ ἐπιστάτου πρὸς τὸν Σχολάρχην σχέσεις κατὰ τοὺς § § γ'. καὶ δ'. τοῦ 15 ἁρθρου τοῦ εἰρημένου Βασιλικοῦ Διατάγματος· καθόσον, ὁ μὲν Σχολάρχης καὶ εἰς θέσιν εἶναι νὰ γνωρίζῃ μᾶλλον παντὸς ἄλλου, καὶ κύριον χρεὸς ἔχει νὰ προνοῇ περὶ πάσης ἀνάγκης τοῦ κατ' αὐτὸν σχολείου καὶ

τῶν εἰς αὐτὸ μαθητευόντων, ὁ δ' ἐπιστάτης ὑπόκειται εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Σχολάρχου κατὰ τὸ 14 ἄρθρον τοῦ ἰδίου Διατάγματος.

Λαβόντες ὑπ' ἑξίν τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 τοῦ ΤΕΧ. νόμου καὶ τὰ Βασιλικὰ Διατάγματα, τό τε περὶ τῶν καθηκόντων τῆς ἐπὶ τοῦ Ταμείου τῶν ἱερατικῶν σχολείων Ἐπιτροπῆς 28 Ὀκτωβρίου 1856 καὶ τὸ περὶ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῶν τῶν σχολείων 27 Ὀκτωβρίου 1856· διατάττομεν, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς εἰρημένης ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἐπιτροπῆς, ὡς ἔπειται.

Α'. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως καὶ τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον ἀποστολῆς τῶν χρημάτων, τῶν παρ' ἑκάστου μαθητοῦ καταβαλλομένων διὰ τὴν ἐτησίαν διατροφὴν καὶ ἐνδυμασίαν.

Ἄρθρον 1. Αἱ ἀρμόδιαι Ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ ὀφείλουσι.

α.) Νὰ συνάγωσι παρὰ τῶν γονέων, τῶν συγγενῶν ἢ τῶν κηδεμόνων ἑκάστου μαθητοῦ, τὰ ἐνιαυσίως διὰ τὴν διατροφήν καὶ τὴν ἐνδυμασίαν του ἀπαιτούμενα, κατὰ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ νόμου. Ταῦτα δέ, ἅμα τῇ εἰσπράξει· εἴτ' ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἔτους προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τῶν ὅσοι ἔχουσι χρηματικὴν εὐκολίαν, εἴτε καθ' ἑξαμηνίαν ἢ κατὰ τριμηνίαν προπληρονόμιστα ὑπὸ τοῦ ὅστις τυχὼν δὲν εὐκολύνεται νὰ τὰ καταβάλῃ ἀμέσως καὶ διὰ μιᾶς, νὰ τ' ἀποστέλλωσι διὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἐπιτροπὴν εἰς ἣν ἐπίκειται τὸ καθήκον νὰ ἐπιμελῇται τῆς ἐντόκου καταθέσεως τῶν χρηματικῶν πόρων αὐτοῦ τοῦ Ταμείου, καὶ νὰ ἐκδίδῃ περὶ πάσης εἰσπράξεως διπλότυπον ἀπόδειξιν.

β.) Νὰ ἐπαφίνωσιν εἰς πάντα τὸν κατὰ τὸν προηγούμενον § α'. πληρόνοντα ἀπόδειξιν προσωρινήν, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον ὑπὸ στοιχ. Α'. ὑπόδειγμα συντεταγμένην. Ἀποστέλλουσαι δέ τὰ ἑκάστοτε συναγόμενα, νὰ συναποστέλλωσι καὶ τὸν ὀνομαστικὸν τῶν πληρωσάντων κατὰλογον, ἵνα ἡ μὲν ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἐπιτροπὴ, ἐκδιδούσα ἐπὶ τῷ ὀνόματι ἑκάστου τὸ τακτικὸν διπλότυπον, διαπέμπῃ αὐτὸ διὰ τῆς ἀρμοδίας Ἐφορευτικῆς πρὸς ὃν ἀνήκει· ἡ δὲ Ἐφορευτικὴ, ἐπιδιδούσα τοῦτο, ζητῇ καὶ λαμβάνῃ ἣν προσωρινῶς ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς πληρωμῆς ἐπαφῆκεν εἰς ἑκάστον ἀπόδειξιν.

Β'. Περὶ τοῦ προσδιοριστέου ποσοῦ ὅπερ ἑκάστος τῶν μαθητῶν ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ διὰ τὴν ἐτησίαν διατροφήν, ἐνδυμασίαν καὶ ὑπόδησίν του.

Ἄρθρον 2. Τὸ παρ' ἑκάστου μαθητοῦ πληρωτέον ποσὸν προσδιορίζεται κατ' ἔτος, προϋπολογιζόμενον κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐν τῷ τόπῳ, ἔθῳ ἔδρυται τὸ σχολεῖον, εὐθηνίας ἢ ὑπερτιμῆσεως τῶν τροφίμων, καὶ ὅλων τῶν λοιπῶν ἀναγκαιούντων εἰς τε τὸ σχολεῖον καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς πραγμάτων.

Περὶ τούτου αἱ Ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ, κατὰ τὴν οἰκείαν ἀρμοδιότητα ἑκάστη, συντάττουσι πρωτόκολλον τακτικόν, τὸ ὁποῖον μετὰ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπικύρωσιν.

πῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν αὐται, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 26 Ὀκτωβρίου 1856, ἔχουσι τὸν αὐτὸν λόγον, ὃν ἔχει ἐκεῖνη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, καθόσον ἀφορᾷ τὰς εἰσπράξεις καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 7. Αἱ περὶ τῆς χορηγήσεως τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον μηνιαίων πιστώσεων αἰτήσεις γίνονται ἐκάστοτε ἐντὸς τῶν ὁρῶν τοῦ ἐγκειμένου προϋπολογισμοῦ, ἐπ' ἀναφορᾷ τοῦ ἁρμοδίου Σχολάρχου, ὄντος εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ καὶ κύριον χρέος ἔχοντος νὰ προνοῇ ἐγκαίρως περὶ πασῶν τῶν ἀναγκῶν τοῦ κατ' αὐτὸν σχολείου καὶ τῶν εἰς αὐτὸ μαθητευόντων· καὶ πέμπονται διὰ τοῦ Νομάρχου, ἐκφέροντος, ἂν ἔχῃ καὶ ὁποῖαν τυχὸν ἔχῃ, παρατήρησιν. Εἰς τὴν ἀναφορὰν τοῦ δ' ὁ Σχολάρχης ὀφείλει νὰ ἐπισυνάπτῃ καὶ πῖνακα συντεταγμένον κατὰ τὸ περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπόδειγμα (στοιχ. Β), καὶ παριστῶντα ἰδίως, κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, τὸ εἶδος τῆς δαπάνης καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀναγκαιούσης μηνιαίας πιστώσεως.

Ἄρθρον 8. Διαφόρου ὄντος τοῦ εἶδους τῶν δαπανῶν δι' ἃς χορηγοῦνται αἱ μηνιαῖαι πιστώσεις, διάφορος ἔπεται νὰ ᾖ καὶ ἡ ἀμέσος τούτων διαχείρισις. Ὅθεν·

α) Τὰ μὲν ποσὰ τὰ ὠρισμένα 1) διὰ τὴν ἐγκαίρην πρόβλεψιν τῶν ἐδωδίων, καὶ τῶν πρὸς θέρμανσιν καὶ φωτισμὸν τοῦ σχολείου. 2) διὰ τὴν προμήθειαν τῆς ἡμερησίας τροφῆς· 3) διὰ τὰ πρὸς ἐνδυμασίαν καὶ ὑπόδησιν τῶν μαθητῶν· καὶ 4) διὰ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἀναγκαῖον εἰς τὴν ἐσωτερικὴν οἰκονομίαν τοῦ καταστήματος· παραδίδονται εἰς τὸν Σχολάρχην, ἐκ τῶν κυριωτέρων χρεῶν τοῦ ὁποίου εἶναι τὸ νὰ προνοῇ περὶ τῆς καλῆς καὶ ὑγιεινῆς διαίτης τῶν ἐν τῷ κατ' αὐτὸν σχολεῖῳ μαθητευόντων. Καὶ τὰς μὲν δαπάνας τῶν § 2 καὶ 4 ὁ Σχολάρχης ἐνεργεῖ διὰ τοῦ ἀμέσως ὑποκειμένου αὐτῷ ἐπιστάτου, κατὰ τὰ ἄρθρα 14 καὶ 15 § δ τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 27 Ὀκτωβρίου 1856· τὰς δὲ τῶν § 1 καὶ 3 ἐνεργεῖ ὁ αὐτὸς μετὰ προηγούμενην συναίνεσιν τῆς Ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Νομάρχου· καὶ δίδει λόγον περὶ πάντων τούτων ἐν τῷ τέλει ἐκάστου μηνὸς, ὑποβάλλων τὸν μηνιαῖον ἀπολογισμὸν συνωδευμένον μὲ τὰ ἀνήκοντα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, τὸν ὁποῖον ἐξετάσασα ἡ Ἐφορευτικὴ διεσθύνει πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἐπιτροπὴν διὰ τοῦ Νομάρχου.

β) Τὰ δὲ ποσὰ τὰ ὠρισμένα δι' ἐπισκευὰς, ἐνοίκια καὶ μισθοὺς, μένουσιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Νομάρχου καὶ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς· τοῦ μὲν Νομάρχου ἐντελλομένου τακτικῶς, τῆς δὲ Ἐπιτροπῆς ἐνεργούσης τὴν πληρωμὴν ἐπὶ τακτικαῖς ἀποδείξεσι.

Ε'. Περὶ τῆς εὐθύνης τῶν Ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τοῦ Ταμείου ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 9. Αἱ Ἐφορευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ εἰσιν ὑπεύθυνοι εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἐπιτροπὴν·

α) Όταν ὀλιγωρῶσι νὰ εἰσπράττωσιν ἢ νὰ ζητῶσι τὴν συνδρομὴν τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πατὴρ, ἢ συγγενὴς ἢ κηδεμών τινος τῶν μαθητῶν ἀναβάλλει ἐπὶ πολλοὺς μῆνας καθυστερῶν τὴν πληρωμὴν τοῦ κανονισμένου ποσοῦ.

β) Όταν δὲν ἀποστέλλουσιν ἐγκαίρως εἰς τὸ Ταμεῖον τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκάστοτε συναγόμενα.

γ) Όταν δὲν ἐνεργῶσι κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας κανονισμοὺς τὴν χρῆσιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ σχολείου χορηγουμένων πιστώσεων καὶ

δ) Όταν, ἐπιβλέπουσαι κατὰ τὸ καθήκον αὐτῶν, δὲν ἀναφέρωσιν ἐγκαίρως διὰ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου περὶ τῶν τυχόν πλημμελῶς ἐπισυμβαίνόντων, ἵνα ἐπέρχεται ἄμεσος ἢ διόρθωσις.

ς'. Περὶ τοῦ Ἀπολογισμοῦ.

Ἄρθρον 10. Κατὰ τὰ ὠρισμένα ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ ΤΕΖ' νόμου, καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ 20 τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 27 Ὀκτωβρίου 1856, ἐκάστη τῶν Ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ὀφείλει, ἐν τῷ τέλει τοῦ ἐνιαυτοῦ νὰ καταστρώνη τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐτησίων ἐξόδων τοῦ οἰκείου σχολείου, κατὰ τὴν διαίρεσιν τῶν Κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ κατὰ τὸ ὡς προσαρτώμενον ὑπὸ στοιχ. Γ' ὑπόδειγμα καὶ συνωδευμένον μετ' ἀνήκοντα δικαιολογητικά ἔγγραφα, νὰ τὸν ὑποβάλλῃ εἰς ἡμᾶς διὰ τοῦ Νομάρχου, τὸ βραδύτερον ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνὸς τοῦ ἐπιόντος ἔτους, ἵνα οὕτω δύναται καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἐπιτροπὴ νὰ καταστρώνη ἐν καιρῷ τὸν ἐτήσιον γενικὸν Ἀπολογισμὸν, καὶ δίδῃ εἰς ἡμᾶς λόγον τῆς διαχειρίσεως τῆς κατὰ τὸ ἐκ τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ ΤΕΖ' νόμου ἐπιβεβλημένου αὐτῇ καθήκον.

Ἄρθρον 11. Τὰ ὠρισμένα ἐν τῷ ἄρθρῳ 158 τοῦ ΣΙΒ' νόμου περὶ τοῦ δημοσίου Λογιστικοῦ εἰσι κοινὰ καὶ διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Ταμείου τῶν ἱερατικῶν σχολείων ὅταν ὁ λήπτωρ ᾖ ἡνι ἀγράμματος.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀνατίθεται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Ταμείου τῶν ἱερατικῶν σχολείων Ἐπιτροπὴν, εἰς τοὺς ἀρμοδίους Νομάρχας, καὶ εἰς τὰς Ἐφορευτικὰς Ἐπιτροπὰς αὐτῶν τῶν κατὰ τόπους σχολείων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Ἰουλίου 1859.

Ὁ Ὑπουργός

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Ἰππόδειγμα στειχ. **A.**

Αριθ.

Ἡ Ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ ἐν Ἱερατικοῦ Σχολείου.

Ἐλαβε παρὰ τοῦ Κυρίου (πατρός, ἢ συγγενοῦς ἢ κηδεμόνος,) τοῦ μαθητοῦ (δεῖνος) δραχμὰς (ὀλόγραφον καὶ δι' ἀριθμῶν) νοουμένας διὰ τὴν (ἢ εἰς λογαριασμὸν τῆς) ἀπὸ α. Ἰανουαρίου τ.ε. δαπάνην τῆς ἐνδυμασίας καὶ διατροφῆς τοῦ εἰρημένου μαθητοῦ κατὰ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ ΤΕΖ' νόμου. Καὶ ἐπαφίησιν αὐτῷ τὸ παρὸν, εἰς προσωρινὴν περὶ τῆς λήψεως ἀπόδειξιν, μέχρι τῆς τοῦ τακτικοῦ διπλοτύπου ἐκδόσεως παρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Ταμείου τῶν Ἱερατικῶν σχολείων ἐπιτροπῆς, εἰδοποιουμένης νῦν περὶ τούτου.

Ἐν τῇ 18

Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ

Προπολογισμός ἐξόδων τοῦ ἐν Ἱερατικοῦ Σχολείου διὰ τὸ ἔτος 18 . . .

Κεφάλαιον		Κατ' ἄρθρον		Κατὰ κεφάλαιον	Ἱερατικαὶ
Ἀρθρον	Δαπάνη				ἐκπτώσεις
Α	1 Ἐπισκευαὶ	• • • • •			
	2 Οἰκοδομαὶ	• • • • •			
	3 Ἐνοίκιον	• • • • •	—	• • • • •	•
Β	1 Ἀποσκευὴ	• • • • •			
	2 Συντήρησις ἐπὶ πλῶν καὶ σκευῶν	• • • • •			
	3 Πρόσκαρτησις βιβλίων πρὸς σχηματισμὸν βιβλιοθήκης .	• • • • •		• • • • •	•
	4 Ἐξόδα γραφικῆς ὕλης	• • • • •			
Γ	1 Μισθοὶ διευθυντοῦ καὶ διδασκάλων	• • • • •			
	2 » ἐπιστάτου καὶ ὑπηρεστῶν	• • • • •	—	• • • • •	•
Δ	1 Διατροφή	• • • • •			
	2 Ἑνδυσμασία καὶ ὑπόδησις μαθητῶν	• • • • •			
	3 Φάρμακα	• • • • •			
	4 Ἀντιμίσθια ἱατροῦ	• • • • •		• • • • •	•
Τὸ ὅλον Δαπαναί		• • • • •			

μοναστηριακῆς ἐκλογῆς γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ ὅλων τῶν ἐν τῇ μονῇ κεκοσμημένων μοναχῶν (ἐχόντων ἢ μὴ τὸ τοῦ ἐκλογέως δικαίωμα) καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ μόνον τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν.

Ταῦτα εἰς ἀπάντησιν τοῦ Συνοδικοῦ ἐγγράφου 30 τοῦ παρελθόντος μηνός..

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Αὐγούστου 1859.

Ὁ ὑπουργός

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5,298.

Περὶ ἀδείας διδομένης εἰς τοὺς ἐκ τῶν Μονῶν ἐξερχομένους, σπουδῆς ἕνεκα, μοναχοὺς κτλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Σ. Ἐπίσκοπον Φωκίδος.

Εἰς τὸ ἑνδέκτον ἐγγράφον 19. τοῦ παρόντος μηνός ἀπαντῶμεν τὰ ἑξῆς.

Ἡ ἐκ τῶν μοναστηρίων ἐξοδος μοναχοῦ εἶναι ὅλως ἀπηγορευμένη (Νεαρ. Ἰουστινιαν. ΡΚΓ'. κεφαλ. ΜΒ'). Ἐπιτρέπεται δὲ μόνον ἐν ἀνάγκῃ ἀδεία τοῦ οἰκείου ἡγουμένου (τῆς ζ'. Οἰκουμ. Καν. Μζ'), καὶ ἐγκρίσει τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου (τῆς Δ' οἰκουμ. Καν. Δ'). Καὶ ταῦτα μὲν εἰσι τὰ περὶ μοναχῶν τε καὶ μοναστηρίων ἐν γένει κανονισμένα, περὶ ὧν Βλ. καὶ τὴν ἐν σελίδι μβ' τοῦ βιβλίου τῶν Μοναστηριακῶν σημείωσιν β'. Διὰ τὸν ἐξερχόμενον ἅμως ἀπὸ τῆς μονῆς του, χάριν σπουδῆς εἴτε ἰδίᾳ ἐκυτοῦ εἴτε μοναστηριακῇ δαπάνῃ, προσαπαιτεῖται καὶ ἡ ἡμετέρα ἐγκρισις κατὰ τὸ ις' ἄρθρον τοῦ περὶ τῶν Μοναστηρίων Κανονισμοῦ. Ἐκ τούτων δῆλον γίνεται, κατὰ τὰ ὑφ' ὑμῶν τεθέντα ζητήματα. Ἀ Ὅτι, ἵνα ἐξέλθῃ ἀπὸ τῆς οἰκείας μονῆς μοναχὸς ἱερωμένος ἢ μὴ, χάριν σπουδῆς εἴτε ἰδίᾳ ἐκυτοῦ εἴτε μοναστηριακῇ δαπάνῃ ἀπαιτοῦνται τρία τινὰ ὁμοῦ ἢ ἀδεία τοῦ Συμβουλίου αὐτῆς τῆς μονῆς του, ἢ συναίνεσις τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου καὶ ἡ ἐγκρισις τοῦ Ὑπουργείου.

Β' Ὅτι οὐδεὶς μοναχός, ἱερωμένος ἢ μὴ, δύναται νὰ ἐξέλθῃ αὐτογυμνῶνως ἀπὸ τῆς μονῆς του καὶ διαμένῃ ἐν τῷ κόσμῳ χάριν σπουδῆς.

Ταῦτα διὰ τῆς παρούσης πρὸς ὑμᾶς ἐπιστέλλοντες, νοοῦμεν—καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν ταύτην περαιωθεὶς νὰ ἐξηγήτητε εἰς τὰ Συμβούλια τῶν καθ' ὑμᾶς εὐαγώνων—ὅτι ὀφείλουσιν αὐτὰ τὰ συμβούλια νὰ μὴ στερῶσι τῆς ἀδείας τῆς ἐξόδου χάριν τακτικῆς σπουδῆς μηδὲ νὰ φέρωσι πρόσκομμά τι εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν μελῶν τῆς μοναστηριακῆς ἀ.

δελφότητος, οἵτινες εὐπαίδευτοι καὶ εὐμαθεῖς ὄντες, δύνανται μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν των νὰ χρησιμεύσωσιν οὐ μόνον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκ-
θρεψάσης αὐτοὺς μονῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διακονίαν τῆς ἁγίας τοῦ Χρι-
στοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ διοργανισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, καὶ τῶν χρεῶν τοῦ παρ' αὐτῷ
Γενικοῦ Γραμματέως.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἰδόντες τὸν περὶ διοργανισμοῦ τῶν ὑπουργείων ΑΓ' νόμον, τῆς 3
Ἰουνίου 1846 καὶ ἰδίως τὰ ἄρθρα 3 καὶ 17 αὐτοῦ.

Καὶ θέλοντες νὰ ἐνεργῇται τοῦ λοιποῦ σκοπιμώτερον ἔτι καὶ ταχύ-
τερον ἐνταύτῃ ἡ ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ
τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ὑπουρ-
γοῦ τοῦ διέποντος τὸ ρηθὲν ὑπουργεῖον, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσο-
μεν νὰ δικιρεθῇ αὕτη ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς ἄρθροις ἐκτίθεται.

Ἐπὶ δὲ θεωροῦντες ὅτι εἰς ἐπίτευξιν τοῦ εἰρημένου σκοποῦ μάλιστα,
ἀπαραίτητος εἶναι καὶ ἡ διαγραφὴ τῆς ἀρμοδιότητος καὶ τῶν καθη-
κόντων τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ ὑπουργεῖῳ γενικοῦ γραμματέως, κανονίζομεν
καὶ ταῦτα σύναμα ἐν τῷ παρόντι ἡμῶν διατάγματι.

Ἄρθρον 1.

Διαίρεσις τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημο-
σίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου διαίρεται εἰς δύο τμήματα. Τμήμα Α'
ἐκκλησιαστικόν, περιλαμβάνον ὅλας τὰς ἀφορώσας τὴν ἐκκλησίαν καὶ
τὸν κλῆρον ὑποθέσεις, ὅσαι κατὰ τὸ ἐκδοθὲν τῆς 3 (15 Ἀπριλίου 1833
ἡμέτερον ὀργανικὸν διάταγμα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὑ-
πουργείου. Τμήμα Β'. ἐκπαιδευτικόν, περιλαμβάνον ὅλας τὰς ὑποθέ-
σεις, ὅσαι εἰς αὐτὸ ἀνήκουσι κατὰ τὸ ἀρτι μνημονευθὲν ἡμέτερον διά-
ταγμα τοῦ 1833, ὑποδιαϊρούμενον εἰς τρία γραφεῖα.

α) Τὸ τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως.

β) Τὸ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

γ) Τὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας.

Ἐκτὸς τῶν τμημάτων τούτων, ὑπάρχουσι πρὸς αὐτὰ καὶ τρία γραφεῖα,

α) τὸ τοῦ πρωτοκόλλου καὶ τῆς διεκπεραιώσεως, β) τὸ τῆς καταχωρίσεως, καὶ γ) τὸ λογιστικὸν, ἔργον τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ κατὰ τὰς κειμένης διατάξεις σύνταξις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου, πρὸς δὲ καὶ ἡ προσημείωσις ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ τῶν προσερχομένων ἢ κληροδοτουμένων κεφαλαίων ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 2. Τοῦ πρώτου ἢ ἐκκλησιαστικοῦ τμήματος προΐσταται τμηματάρχης, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνατίθεται ἡ ἐνέργεια ὅλων τῶν εἰς αὐτὸ ὑπαγομένων ὑποθέσεων· ἔχει δὲ παρ' αὐτοῦ καὶ βοηθὸν, λαμβανόμενον ἐκ τῶν γραμματέων ἢ καὶ γραφέων ἐν ἐλλείψει γραμματέως. Τοῦ δὲ δευτέρου ἢ ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος προΐσταται ὁ γενικὸς γραμμ. ὅστις παρὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἔλου τμήματος, ἰδίως ἐνεργεῖ τὰς ὑποθέσεις τὰς ἀναγομένας εἰς τὸ πρῶτον τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τριῶν τοῦ τμήματος τούτου γραφείων, ἥτοι τὰς τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, ἔχει δὲ τὸ γραφεῖον τοῦτο καὶ βοηθὸν ἐκ τῶν γραμματέων. Αἱ ὑποθέσεις δὲ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου γραφείου, ἥτοι αἱ ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὰς ἀρχαιοτήτας, διεξάγονται αὗται μὲν ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων, ἐκεῖναι δὲ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου καὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων· ἐδρευνόντων ἀμφοτέρων παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ ὡς ἐπικουρικῶν εἰσηγητῶν εἰς τοὺς εἰρημένους κλάδους, ὅπως καὶ μέχρι τοῦδε.

Τῶν γραφείων τοῦ λογιστικοῦ, τῆς καταχωρίσεως, τοῦ πρωτοκόλλου καὶ τῆς διεκπεραιώσεως προΐστανται πρῶτης ἢ δευτέρας τάξεως γραμματεῖς, ἔχοντες παρ' ἑαυτοῖς βοηθοὺς τοὺς ἀναγκαίους γραφεῖς, καὶ διατελοῦντες εἰς τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ γενικοῦ γραμματέως.

Ἄρθρον 3. Οἱ παρὰ τοῖς προΐσταμένοις τῶν τμημάτων καὶ τῶν γραφείων ὑπηρετοῦντες γραμματεῖς, ἢ γραφεῖς καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπόντων, ἢ ἄλλως κωλυομένων ὑπαλλήλων ἐν γένει προσδιορίζονται καὶ μετατίθενται δι' ὑπουργικῆς διατάξεως.

Ἄρθρον 4. Αἱ ἐργασίαι καθυποβάλλονται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργοῦ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων τμηματαρχῶν ἢ εἰσηγητῶν, ἀφ' αὐτῶν ὅπως προσεξετασθῶσι καὶ προσυπογραφῶσι τὰ σχέδια ὑπὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέως, ὡς κατωτέρω ἐξηγήσεται.

Ἄρθρον 5.

Καθήκοντα τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως.

Ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τούτου, ἐκτὸς τῆς διευθύνσεως τοῦ ἐνὸς τῶν τμημάτων, ἔχει καὶ τὰ ἐξῆς γενικώτερα καθήκοντα, ἐνεργοῦμενα ὑπ' αὐτοῦ ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ὑπουργοῦ,

1) Αποσφραγίζει πᾶν εἰσερχόμενον ἔγγραφο.

2) Φροντίζει περὶ τῆς καταλλήλου διανομῆς τῶν ὑποθέσεων εἰς τὰ διάφορα τμήματα ἢ γραφεῖα, καὶ ἐπιβλέπει εἰς τὴν ἐντελεστέραν καὶ ταχυτέραν αὐτῶν ἐπεξεργασίαν.

3) Ἐπιβλέπει τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου, καὶ φροντίζει ὥστε οἱ ὑπάλληλοι νὰ φυτῶσι καὶ ἐργάζωνται εἰς τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας κατὰ τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα.

4) Προπαρασκευάζει μετὰ τῶν ἀρμοδίων τμηματαρχῶν ἢ εἰσηγητῶν τὰ νομοσχέδια καὶ σχέδια τῶν γενικῶν διαταγμάτων καὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων καὶ γενικῶν διαταγμάτων ὁδηγίων τοῦ ὑπουργείου, καὶ προσυπογράφει ἐν γένει πᾶν σχέδιον, πρὶν ὑποβληθῇ εἰς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ὑπουργοῦ πρὸς βεβαίωσιν ὅτι ἔλαβε γνῶσιν αὐτοῦ· ἂν δ' ἔχῃ τι νὰ παρατηρήσῃ ἐπὶ τινος ἐγγράφου, καὶ τοι μὴ ὑπαγομένου εἰς ἐκεῖνα, εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν ὁποίων εἶναι ὑπόχρεως νὰ συμπράξῃ, καὶ δὲν συμφωνήσῃ ἐπὶ τέλους μετὰ τὸν ἀρμόδιον εἰσηγητὴν, θέλει ὑποβάλλει τὰς παρατηρήσεις του εἰς τὸν ὑπουργόν, ὅστις ἀκούσας ἀμφοτέρους, θέλει διατάξει τὸ πραχθὲν. Πρὸς τοῦτοι· λαμβάνει γνῶσιν πάντων τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκδιδομένων διαταγῶν καὶ τῶν λοιπῶν τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ φερόντων ἐγγράφων.

5) Δύναται νὰ συγκαλῇ ταὺς τμηματαρχάς πρὸς κοινὴν σύσκεψιν διαφόρων ὑποθέσεων.

6) Ὑπογράφει ὑπὸ τὸν τύπον «κατ' ἐντολὴν τοῦ ὑπουργοῦ».

Πᾶν ἔγγραφον δι' οὗ ζητοῦνται ἢ δίδονται πληροφορίες παρὰ τοῦ ὑπουργείου.

β) Τὰς κατὰ νόμον ἐκδιδομένας κανονικὰς ἀδείας ἀπουσίας πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους.

γ) Ἐγγραφα, δι' ὧν παραπέμπονται προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ πρὸς ἐπεξεργασίαν.

δ) Ἐγγραφα διευθύνοντα εἰς ἀρχὰς ὑποθέσεις πρὸς σκέψιν ἢ γνωμοδότησιν.

ε) Ἐγγραφα παραπέμποντα εἰς τὴν ἐπὶ τῶν διδασκτικῶν βιβλίων ἐπιτροπὴν βιβλία ἢ χειρόγραφα πρὸς ἐξέτασιν καὶ γνωμοδότησιν.

ς) Δηλοποιήσεις πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν τοῦ κοινοῦ.

ζ) Ἐπιστροφὰς ἐγγράφων ἀπιστελλομένων πρὸς γνῶσιν τοῦ ὑπουργείου, ἢ ἐσφαλμένως εἰς αὐτὸ διευθυνομένων, ἢ κατὰ παράδοσιν τῆς πρὸς ἀλληλογραφίαν κανονισμένης τάξεως· καὶ

η) Πᾶν ἔγγραφον ἀφορῶν τὴν προπαρασκευὴν ὑποθέσεως μὴ εἰσέτι ὀρίμου εἰς ὁριστικὴν τοῦ ὑπουργείου ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 6. Αἱ διατάξεις τοῦ Ἡμετέρου ὀργανικοῦ διατάγματος τῆς 3 (15 Ἀπριλίου 1833 ἀρροῦντος τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων ἐν γένει μένουσιν εἰς πλήρη ἰσχὺν καὶ ὅλα αὐτῶν τὰ μέρη, τὰ μὴ ἀντικείμενα εἰς τὸ παρὸν Ἡμῶν διατάγμα.

Ἄρθρον 7. Πῶς δημοσιεύσιν καὶ ἐκτίθουσιν τὸ παρὸν διατάγμα.

ανατίθεται εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ἀθῆναι τῇ 17 Φεβρουαρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Τροπολογίας τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ προηγουμένου Διατάγματος 17 Φεβρουαρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ Ἡμέτερον Διάταγμα 17 Φεβρουαρίου 1855.
Κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, τροπολογοῦμεν τὸ πρῶτον μέρος τοῦ 2 ἄρθρου
τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, ὡς ἐφεξῆς·

«Ἄρθρον 2. Τοῦ Α. ἡ Ἐκκλησιαστικοῦ Τμήματος προίσταται ὁ Γενι-
»κὸς Γραμματεὺς, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνατίθεται ἡ ἐνέργεια ὅλων τῶν εἰς
»αὐτὸ ὑπαγομένων ὑποθέσεων· ἔχει δὲ παρ' αὐτῷ καὶ βοηθόν, λαμβά-
»νόμενον ἐκ τῶν γραμματέων. Τοῦ Β. ἡ ἐκπαιδευτικοῦ Τμήμα-
»τος προίσταται Τμηματάρχης, ὅστις παρὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὅλου
»Τμήματος, ιδίως ἐνεργεῖ τὰς ὑποθέσεις· τὰς ἀναγομένας εἰς τὸ πρῶτον
»τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τριῶν τοῦ Τμήματος τούτου γραφείων, ἧτοι
»τὰς τῆς ἀνωτέρας Ἐκπαιδεύσεως· ἔχει δὲ τὸ γραφεῖον τοῦτο καὶ βο-
»ηθὸν ἐκ τῶν γραμματέων· Αἱ ὑποθέσεις δὲ κτλ. »

Τὰ λοιπὰ μέρη αὐτοῦ τοῦ Διατάγματος μένουσιν ἰσχύοντα ὡς ἔχουσι,
καὶ ὡς ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ ἀριθμῷ 7 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνή-
σεως τοῦ 1855 ἔτους

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλε-
σιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1859.

Ο Θ Ω Ν

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 6561.

Περὶ τῶν μοναστηριακῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπλογισμῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Ἐπίσκοπον Φωκίδος.

Διελθόντες τὸ ἀπὸ 29 λήξαντος ἡμέτερον ἔγγραφο, δι' οὗ ὑμεῖς,

»προκειμένου λόγου νὰ ἐνεργηθῇ δημοπρασίᾳ ἐνοικιάσεως κτήματος
»μοναστηριακοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος, ὀφείλετε.

» ᾠ) Νὰ πληροφορησθε περὶ τοῦ εἰσοδήματος τὸ ὁποῖον ἡ μονὴ
»ἀπῆλθε κατ' ἔτος ἐξ αὐτοῦ τοῦ κτήματος, καὶ συνεννοήσθε μετὰ
»τοῦ Σ. Ἱεράρχου.

» β') Νὰ ἐνεργῇτε τακτικῶς τὴν δημοπρασίαν, ἐλάχιστον ὅρον τιθέ-
»μενοι τὸ ποσὸν τοῦ εἰσοδήματος τοῦ προλαβόντος ἔτους, ἢ τὸν μέ-
»σον ὅρον τοῦ εἰσοδήματος τριῶν προλαβόντων ἐτῶν· καὶ ὅτε αἱ
»τελευταῖαι προσφοραὶ εἰσιν ἀνώτεραι ἢ καὶ ἴσαι μὲ τὸν ἐλάχιστον
»ὅρον, τότε ἀνατιθέμεθα εἰς ὑμᾶς τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκρίνητε τὴν δη-
»μοπρασίαν καὶ παραγγέλλητε εἰς τὸ ἀρμόδιον μοναστηριακὸν Συμβού-
»λιον νὰ συντάττῃ τὸ ἐνοικιαστήριον ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου
»κατὰ τοὺς ὅρους ἀπαράλλάκτως καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ἐν τῇ προ-
»κηρύξει τῆς δημοπρασίας περιεχομένας. Ὅταν δὲ αἱ προσφοραὶ ᾧσιν
»ῆττονες τοῦ ἐλαχίστου ὅρου, τότε θέλετε ὑποβάλλει τὸ ἀποτέλεσμα
»εἰς τὴν ἡμετέραν ἔγκρισιν μετὰ τῆς ἡτιολογημένης γνώμης ὑμῶν.

» Κατὰ τὴν πρώτην τῶν δύο τούτων περιπτώσεων, σύναμα μὲ
»τὴν πρὸς τὸ ἀρμόδιον μοναστηριακὸν Συμβούλιον εἰδοποίησιν, θέλετε
»εἰδοποιεῖ καὶ τὸν ἀρμόδιον Σ. Ἱεράρχην, γνωστοποιοῦντες συγχρόνως
»καὶ εἰς ἡμᾶς ἐν περιλήψει ποῖον τὸ μονοετῶς ἐνοικιασθὲν κτῆμα ἢ
»κτῆματα, καὶ πόσης ἔτυχεν ἢ ἔτυχον τιμῆς.»

Ταῦτα διὰ τῆς παρούσης ἐπιστέλλομεν καὶ πρὸς ὑμᾶς, εἰς γνῶσιν
καὶ ὁδηγίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Νοεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

ΝΟΜΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ,
ΠΕΡΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟ-
ΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΑΥΤΩΝ.

Ι Ο Ο Ν ΕΛΕΩΘΕΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ συμβουλίου,
ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Α΄.

Περὶ δημοσίων ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν συλλογῶν.

Ἄρθρον 1. Εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴν καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως. τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, τῆς τῶν ὠραίων τεχνῶν καὶ τοῦ Πανδιδακτηρίου, θέλουν ἀνεγερθῇ τὰ ἐξῆς κεντρικὰ καταστήματα :

- α. Κεντρικὴ δημόσιος βιβλιοθήκη·
- β. Κεντρικὸν δημόσιον Μουσεῖον διὰ τὰς ἀρχαιότητας·
- γ. Ταμεῖον νομισματικόν·
- δ. » ἀντικειμένων φυσικῆς ἱστορίας·
- ε. » ἐργαλείων μαθηματικο-φυσικῶν·
- ζ. Ἐργαστήριον χημικόν, μετὰ τὴν ἀπαιτουμένην ἀποσκευήν·
- η. Θεάτρον ἀνατομίας·
- θ. Ταμεῖον χειρουργικόν·
- ι. Συλλογὴ τύπων·
- κ. Συλλογὴ εἰκόνων·
- λ. Συλλογὴ χαλκογραφημάτων·
- μ. Ἀστεροσκοπεῖον·
- ν. Συλλογὴ πολυτεχνική.

Ἄρθρ. 2. Καὶ εἰς ἑκάστου Νομοῦ τὴν πρωτεύουσαν θέλουν συστηθῇ κατ' ὀλίγον καὶ κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Νομοῦ βιβλιοθήκη, μουσεῖον τοῦ Νομοῦ καὶ τὰ λοιπὰ εἰς τὸ ἄρθρον 1 ῥηθέντα καταστήματα.

Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ γένη καὶ εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν ἐπαρχιῶν, ἢ καὶ εἰς ἕκαστον Δήμον ἀκόμη.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὴν δημόσιον κεντρικὴν βιβλιοθήκην (ἄρθρ. 1 στοιχ. α) θέλουν κατατίθεσθαι ὅλα τὰ πολύτιμα χειρόγραφα καὶ βιβλία, τὰ εὑρεθέντα εἴτε εἰς μοναστήριον καὶ ἐκκλησίαν, εἴτε εἰς δημόσιόν τινα βιβλιοθήκην, ἢ εἰς ἄλλο κατὰστημα δημόσιον, καὶ ἐπομένως θέλουν παραδίδεσθαι εἰς αὐτὴν παρὰ τῶν ἐχόντων αὐτά.

Ἄρθρ. 4. Ἐκάστου ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἐκδιδεμένου βιβλίου, ἢ ἐφημερίδος, ἢ περιοδικοῦ συγγράμματος, θέλει πέμπεσθαι εἰς τὴν δημόσιον βιβλιοθήκην ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον. Ὁ παραβάς τὸν ὅρον τοῦτον συντάκτης καὶ ἐκδότης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον τοῦ δεκαπλασίου τῆς τιμῆς τοῦ μὴ σταλέντος ἀντιτύπου.

Ἄρθρ. 5. Προκειμένης ἀγορᾶς νέων βιβλίων διὰ τὴν δημόσιον βιβλιοθήκην, θέλουν λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν ἐν γένει ὅλοι οἱ κλάδοι τῆς φιλολογίας, ἰδίως δὲ αἱ ἀνάγκαι τοῦ Πανδιδασκηρίου, τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν ὡραίων τεχνῶν, τῆς ἱερᾶς Συνόδου, τῶν διὰφόρων Διδασκαλείων, καὶ τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 6. Προκειμένης ἀγορᾶς νέων βιβλίων διὰ τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 2 μνησθείσας βιβλιοθήκας τῶν Νομῶν, Ἐπαρχιῶν καὶ Δήμων, θέλουν θεωρεῖσθαι κυρίως αἱ ἀνάγκαι τῶν Γυμνασίων, τῶν Λυκείων καὶ τῶν δημοτικῶν Σχολείων.

Ἄρθρ. 7. Εἰς τὸ δημόσιον Μουσεῖον καὶ τὸ Νομισματικὸν ταμεῖον (ἄρθρ. 1 στοιχ. β καὶ γ) θέλουν ἐναποτεθῇ κατὰ τάξιν αἱ σπανιώτεραι ἀνευρισκόμεναι ἀρχαιοτάτες καὶ τὰ νομίσματα.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἀνέγερσις τῶν κατὰ Νομοὺς, Ἐπαρχίας καὶ Δήμους Μουσείων θέλει ἔχει σκοπὸν πρῶτιστον τὴν κατὰ τόπον διατήρησιν ὧν τῶν ἐχόντων τοπικὴν τινα ἀξίαν ἀντικειμένων.

Τὰ εἰς τὸ κεντρικὸν Μουσεῖον εὑρισκόμενα διπλᾶ νομίσματα, ἀγγεῖα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα θέλουν διανέμεσθαι ὅσον τὸ δυνατόν εἰς τὰ κατὰ Δήμους καὶ Ἐπαρχίας Μουσεία.

Ἄρθρ. 9. Ἐκαστον τῶν κεντρικῶν, ἢ κατὰ Νομοὺς, Ἐπαρχίας, ἢ Δήμους καταστημάτων τούτων θέλει προικισθῇ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἰδιαιτέρως, πρὸς διατήρησιν καὶ αὔξησίν του· ὁ δὲ προικισμὸς οὗτος θέλει προσδιορίζεσθαι κατ' ἔτος καὶ κατ' ἔτος θέλει δίδεσθαι λόγος τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποδόσεως τῶν λογαριασμῶν θέλει συνθέσει σχέδιον ἢ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Γραμματεία συνεννοουμένη μὲ τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ καθυποβάλλει αὐτὸ εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Κυβερνήσεως.

Άρθρ. 10. Ο προικισμός ούτος θέλει προσδιορίζεσθαι :

1. Διὰ τὰ κεντρικά καταστήματα, ἀπὸ τὸ γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως·

2. Διὰ τὰ κατὰ Νομοὺς καταστήματα, ἀπὸ εἰσοδήματα τοῦ Νομοῦ παρὰ τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου·

3. Διὰ τὰ κατ' Ἐπαρχίας καταστήματα, ἀπὸ τὰ ἐπαρχιακὰ εἰσοδήματα παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου·

4. Διὰ τὰ κατὰ Δήμους καταστήματα, ἀπὸ τὰ δημοτικὰ εἰσοδήματα παρὰ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Άρθρ. 11. Ἡ Κυβέρνησις διαφυλάττεται εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα, ὅσαςκις τὸ καλεῖ ἡ χρεία, νὰ προικίσῃ ἢ νὰ δίδῃ βοηθήματα ἀπὸ τὸ γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον εἰς Δήμους, Ἐπαρχίας καὶ Νομοὺς, μὴ δυναμένους δι' ἑνδεῖαν ν' ἀνεγείρουν καὶ διατηρήσουν τοιαῦτα καταστήματα.

Άρθρ. 12. Ἡ ἀγορὰ ἐπιστημονικῶν ἢ τεχνολογικῶν ἀντικειμένων γίνεται πάντοτε κατὰ πρότασιν ἢ ἐρωτηθείσης τῆς γνώμης τοῦ ἐφόρου τοῦ καταστήματος, διὰ τὸ ὅποιον γίνεται ἡ ἀγορά :

α. Εἰς τὰς κατὰ Δήμους συλλογὰς, ἐρωτηθείσης τῆς γνώμης τῆς τοπικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ Δημάρχου·

β. Εἰς τὰς κατ' ἐπαρχίας συλλογὰς, τῆς γνώμης τῆς ἐπαρχιακῆς ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ·

γ. Εἰς τὰς κατὰ Νομοὺς συλλογὰς, τῆς γνώμης τῆς Νομαρχιακῆς ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ Νομάρχου·

δ. Εἰς κεντρικὰς συλλογὰς, τῆς γνώμης τῆς Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου.

Άρθρ. 13. Δι' ἀγορὰν ἀντικειμένων πρὸς πλουτισμὸν κεντρικῆς τινος συλλογῆς, ἐκτὸς τῶν ἀπαιτουμένων κατὰ τὸ ἄνω ἄρθρον 12 στοιχ. δ', θέλει ζητεῖσθαι καὶ ἡ συγκατάθεσις τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Άρθρ. 14. Τοιαῦτα ἐπιστημονικὰ καὶ τεχνολογικὰ ἀντικείμενα εἶναι κτήματα ἀναφαίρετα τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Νομοῦ, τῆς Ἐπαρχίας ἢ τοῦ Δήμου.

Ἀλλ' ἡ ἐκποίησις τινων ἀντικειμένων, εἴτε ὡς εὐρισκομένων διπλῶν εἰς τὴν συλλογὴν, εἴτε ὡς κατασταθέντων ἀχρήστων, ἐπὶ σκοπῷ προσκτήσεως ἄλλων σημαντικωτέρων, δὲν ἐμποδίζεται.

Άρθρ. 15. Αἱ εἰς τὸ προλαβὸν ἄρθρον ῥηθεῖσαι ἐκποιήσεις δύνανται νὰ γένουν μόνον κατὰ διαταγὴν τοῦ μὲν Δημάρχου εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 12 στοιχ. α, τοῦ δὲ Ἐπαρχοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου στοιχ. β, τοῦ δὲ Νομάρχου εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ στοιχ. γ, καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ στοιχ. δ', κατὰ γνωμοδότησιν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 12 ῥηθέντων ἐφόρων καὶ ἐπιτροπῶν.

νομισθῇ καὶ διαταχθῇ δι' ἰδιαιτέρων ὁδηγιῶν καθυποβλητέων εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Βασιλέως.

Περὶ τῶν ἤδη κατὰ τὴν Πελοπόννησον, τὴν Στερεάν καὶ τὰς νήσους διωρισμένων ἐφόρων ἰσχύουν προσωρινῶς αἱ περὶ αὐτῶν ὑπάρχουσαι διατάξεις.

Ἄρθρ. 23. Ὡς πρὸς τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ τεχνολογικὸν μέρος, ὑπόκεινται ὅλοι οἱ ἔφοροι εἰς τὸν Γενικὸν Ἐφορον, ἀναφέρονται πρὸς αὐτὸν, καὶ λαμβάνουν παρ' αὐτοῦ προσκλήσεις καὶ ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 24. Ἄνευ ἀδείας οὐδεὶς ἔφορος μακρύνεται τῆς θέσεώς του.

Πρὸς περιοδείας ἐπιθεωρητικὰς δίδει τὰς ἀναγκαίας ἀδείας ὁ Γενικὸς Ἐφορος. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, ὀκταήμερον μὲν ἄδειαν λαμβάνει ὁ ἔφορος ἀπὸ τὸν Γενικὸν Ἐφορον, ἐξ δ' ἑβδομάδων ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας, πλειότερου δὲ καιροῦ, ἀπὸ τὸν Βασιλέα.

Ἄρθρ. 25. Δίδων τὴν ἄδειαν, ἣ ὁ Γενικὸς Ἐφορος, ἢ ὁ Ἰπουργὸς, ἢ ὁ Βασιλεὺς, κατὰ τὰς διαφόρους περιπτώσεις τοῦ ἀνωτέρω ἁρθροῦ, θέλει διορίζει ἐν ταύτῃ, δι' ἐξόδων τοῦ ἀπερχομένου, ἄλλον εἰς τὸν τόπον του.

Ἄρθρ. 26. Οἱ ἔφοροι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀποτείνωνται κατ' εὐθείαν πρὸς τοὺς Νομάρχας, Ἐπαρχοὺς καὶ Δημάρχους, οἵτινες θέλουν ἐνεργεῖ ἄνευ ἀναβολῆς τὰς προσκλήσεις των, ἢ, ὑπάρχοντος ἐμποδίου τινὸς πρὸς ἐκτέλεσιν, θέλουν ἀναφέρεσθαι πρὸς τοὺς ἀμέσως ἀνωτέρους των, εἰδοποιοῦντες περὶ τούτου καὶ τοὺς ἐφόρους.

Ἄρθρ. 27. Οἱ ἔφοροι, πρὶν ἀναλάβωσι τὰ χρεῖα των, θέλουν ὀρκίζεσθαι ἐνώπιον τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τὸν ἀκόλουθον ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας:

« Ὁμνῶ πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους καὶ εἰς » τὰ διατάγματα καὶ τὰς ὁδηγίας τὰς ἀναγομένας εἰς τὰς ἐπιστημο- » νικὰς καὶ τεχνολογικὰς συλλογὰς καὶ τὴν ἀρχαιολογίαν, καὶ ἀκριβῆ » ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας μου ».

Περὶ τοῦ ὅρκου θέλει συντάττεσθαι ἐκάστοτε πρωτόκολλον καὶ παρκατατίθεσθαι εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 28. Ὁ μισθὸς ἢ τὸ ἐπιμίσθιον θέλει πληρόνεσθαι εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς ἀπὸ τὴν εἰς τὰ ἄρθρα 10 καὶ 11 ρηθεῖσαν προικοδοότησιν.

Ἡ χορηγία αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ὁρκοδοσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρ. 29. Εἰς ἕκαστον Δήμον θέλει συσταθῇ μία ἐπιτόπιος, εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐκάστης Ἐπαρχίας μία ἐπαρχιακὴ, εἰς τὴν πρωτεύουσαν

ἐκάστου Νομοῦ μία νομαρχικὴ, καὶ διὰ τὰς κεντρικὰς συλλογὰς μία κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἄρθρ. 30. Αἱ εἰς τὸν περὶ δημοδιδασκαλίας νόμον ἀναφερόμεναι ἐπιτόπιοι, ἐπαρχιακαὶ καὶ νομαρχιακαὶ Ἐπιτροπαὶ θέλουν ἀναλάβει καὶ τὰ καθήκοντα τῶν εἰς προλαβὸν ἄρθρον διοριζομένων ἐπιτοπίων, ἐπαρχιακῶν καὶ νομαρχιακῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἐφαρμόζονται ἄρα καὶ εἰς αὐτὰς οἱ ὅροι τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου ἄρθρ. 34—36—38—40—45—49.

Ἄρθρ. 31. Εἰς μὲν τὰς ἐπιτοπίους Ἐπιτροπὰς ἕκαστος τῶν κατὰ Δῆμον ἐφόρων, εἰς δὲ τὰς ἐπαρχιακὰς ἕκαστος τῶν κατ' Ἐπαρχίαν, καὶ εἰς τὰς νομαρχιακὰς ἕκαστος τῶν κατὰ Νόμον, εἰς ὅλας δὲ ἐν γένει τὰς Ἐπιτροπὰς ὁ Γενικὸς Ἐφορος, ἔχει ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον.

Ἄρθρ. 32. Ἐπίσης ἔχει τὴν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς ἐκάστην τούτων τῶν ἐπιτοπίων, ἐπαρχιακῶν καὶ νομαρχιακῶν Ἐπιτροπῶν ὁ Διευθυντὴς τοῦ κατὰ τόπον Γυμνασίου, Λυκείου καὶ δημοτικοῦ Σχολείου.

Ἄρθρ. 33. Ὅταν εἰς μίαν τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων ᾗναι εἰς τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 31 καὶ 32 καθηγητῶν, διδασκάλων, ἐφόρων, ἢ καὶ ὁ Γενικὸς Ἐφορος παρῶν, ἔχει τὸ αὐτὸ δικαίωμα ψήφου μὲ ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 34. Ἡ κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ σύγκαιται ἀπὸ τὸν Γενικὸν Ἐφορον, ὡς Πρόεδρον, ἀπὸ τοὺς ἐφόρους τῶν κεντρικῶν συλλογῶν, ἀπὸ δύο μέλη τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, ἀπὸ δύο μέλη τῆς Ἀκαδημίας τῶν ὠραίων τεχνῶν, ἀπὸ δύο καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ἀπὸ δύο ἄλλους ἐπιστήμονας, εὐρισχομένους εἰς τὴν καθέδραν τῆς κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τούτων ἐναπόκειται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας, ἀκούσασαν καὶ τὴν γνώμην τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου.

Ἄρθρ. 35. Ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τῆς κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς (ἄρθρ. 34) γίνεται πάντοτε διὰ μονοετίαν.

Τὰ αὐτὰ μέλη δύνανται νὰ διορισθῶσι καὶ διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος.

Ἄρθρ. 36. Ὁ αὐτὸς δὲν δύναται νὰ ᾗναι μέλος μιᾶς κεντρικῆς καὶ μιᾶς ἄλλης Ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ὅταν παρουσιασθῶσιν εἰς αὐτὸν δύο τοιαῦται θέσεις, θέλει ἐκλέξει μεταξὺ τῶν δύο. Τῷ ἀφαιροῦνται ἀμφοτέραι αἱ θέσεις ἂν δὲν κηρύξη τὴν ἐκλογὴν του εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ἀφ' οὗ προσκληθῇ περὶ τούτου.

Ἄρθρ. 37. Οὐδὲν μέλος τοιαύτης Ἐπιτροπῆς δύναται ν' ἀπαιτήσῃ μισθόν.

Ἄρθρ. 38. Ἐκάστη κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἑνᾶ Ἀντιπρόεδρον καὶ ἑνα Γραμματέα.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου ἐπέχει τὸν τόπον αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Ὁ Γραμματεὺς συντάττει τὰ ἔγγραφα καὶ διατηρεῖ τὰ πρωτόκολλα μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχείων.

Ἄρθρ. 39. Αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται συνέρχονται ἅπαξ τοῦ μηνός.

Εἰς κατεπειγούσας περιπτώσεις δύνανται νὰ συνέλθωσι καὶ ἐκτάκτως ἢ κατ' αἵτησιν ἐνὸς μέλους, ἢ ἐνὸς ἐφόρου, ἢ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, ἢ κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Προέδρου ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἄρθρ. 40. Διὰ νὰ ἔχη τὸ κύρος μία ἀπόφασις, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦλάχιστον τριῶν μελῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου.

Εἰς τὰς διαφιλονεικίσεις ἀποφασίζει ἡ πλειονοψηφία, εἰς δὲ περιπτώσεις ἰσοψηφίας, ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρ. 41. Ἐκάστης συνεδριάσεως θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, περιέχον ἐν συντόμῳ τὸ ἀντικείμενόν αὐτῆς καὶ τὴν ἀπόφασιν.

Τὰ πρωτόκολλα θέλουν ὑπογράφεσθαι ὑφ' ὅλων τῶν παρόντων μελῶν, αἱ δὲ ἀναφοραὶ ὑπὸ μόνου τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως.

Ἄρθρ. 42. Πρὶν ἀναλάβωσι τὰ χρέη των, θέλουν ὁμνύει τὰ μέλη ἐκάστης κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τὸν ἐξῆς ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας.

α Ὁμνύω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους, καὶ » ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μου ἐπιβαλλομένων » μοι χρεῶν».

Τὸν ὅρκον τοῦτον θέλουν ὁμνύει ἐνώπιον τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου.

Περὶ τῆς ὀρκωμοσίας θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, θέλει κατατίθεσθαι εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 30, θέλουν συμμορφωθῇ αἱ κατὰ Δήμους, Ἐπαρχίας καὶ Νομοὺς Ἐπιτροπαὶ μὲ τὰ ὀριζόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 49 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου.

Ἄρθρ. 43. Ἐκάστη τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων ἐφορεύει τὴν ἀμέσως εἰς αὐτὴν ὑποκειμένην δημοτικὴν, ἐπαρχιακὴν, νομαρχιακὴν ἢ κεντρικὴν συλλογὴν.

Ἄρθρ. 44. Ἰδιαιτέρα καθήκοντα ἐκάστης δημοτικῆς, ἐπαρχιακῆς καὶ νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, ἐντὸς τοῦ δήμου, τῆς ἐπαρχίας ἢ τοῦ νομοῦ της εἶναι:

1. Νὰ φροντίζῃ περὶ ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως ἢ ἄλλων ἐκποιήσεων ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν ἀντικειμένων κατὰ τὰ ἄρθρα 12-15.

2. Νὰ ἐπιτηρῇ τοὺς κατὰ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 17 συντακτέους καταλόγους:

3. Νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς ἀνευρέσεως καὶ διατηρήσεως ἀρχαιοτήτων καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων τῆς τέχνης καὶ ἐπιστήμης.

4. Νὰ φροντίζῃ περὶ τῶν ἀναγκαίων πόρων πρὸς προικισμὸν ἢ συμπλήρωσιν τοῦ προικισμοῦ τῶν δημοτικῶν, ἐπαρχιακῶν ἢ νομαρχιακῶν συλλογῶν, πρὸς συντήρησιν αὐτῶν καὶ τῶν ἐφόρων αὐτῶν (ἄρθρ. 9 καὶ 11).

5. Νὰ συμπράττῃ εἰς τὴν ἀνέγερσιν καὶ διατήρησιν τῶν ἀναγκαίων κτιρίων.

Ἄρθρ. 45. Αἱ ἐπαρχιακαὶ, νομαρχιακαὶ καὶ αἱ κεντρικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἔχουν ἐκτὸς τούτου τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ ἐφορεύουν ὅλους τοὺς κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν, ἢ τὸν Νομόν των, ἢ καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἐφόρους καὶ Ἐπιτροπὰς.

Ἄρθρ. 46. Περὶ τῶν καθηκόντων καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐπιτροπῶν τούτων θέλουν συνταχθῇ ὁδηγίαι παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. Γραμματείας καὶ καθυποβληθῇ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρ. 47. Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ὑπηρεσίας των, ἰδίως δὲ περὶ τῶν παρατηρουμένων ἐλλείψεων ἢ τῶν ἀπαιτουμένων βελτιώσεων θέλει γίνεσθαι ἐκθέσεις ἀπὸ μὲν τὰς ἐπιτοπίους, τὰς ἐπαρχιακὰς καὶ τὰς νομαρχιακὰς Ἐπιτροπὰς εἰς τὸν Γενικὸν Ἐφορον, ἀπὸ δὲ τὰς κεντρικὰς Ἐπιτροπὰς εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν.

Αἱ τοιχοῦται ἐκθέσεις θέλουν γίνεσθαι τοῦλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀν ἰδιαίτεραι περιπτώσεις δὲν ἀπαιτήσουν νὰ γίνουν τοιαῦται καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἐνιαυτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου.

Ἄρθρ. 48. Ὁ Γενικὸς Ἐφορος, ὑποκείμενος εἰς τὰς ὁδηγίας καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, ἐφορεύει ὅλας τὰς κατὰ τὸ Κράτος, τοὺς Νομοὺς, τὰς Ἐπαρχίας καὶ τοὺς Δήμους ἐπιστημονικὰς καὶ τεχνολογικὰς συλλογὰς καὶ τοὺς προϊσταμένους αὐτῶν ἐφόρους. Ἰδίως ἀνατίθεται εἰς τὴν φροντίδα του ἡ διεύθυνσις καὶ ἐπιτήρησις τῶν ἀρχαιοτήτων τοῦ Κράτους, καὶ ἅνευ τῆς συγκαταθέσεώς του οὐδὲ διατάσσεται οὐδ' ἐνεργεῖται τίποτε ὡς πρὸς τὰς ἀρχαιότητας, εἴτε παρ' ἑνὸς τῶν ἐφόρων εἴτε παρὰ μίαν τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 29 καὶ 43 ρηθεισῶν Ἐπιτροπῶν, εἴτε παρ' ὅποιαςδήποτε ἄλλης διοικητικῆς Ἀρχῆς, ὡς τοῦτο ὀρίζεται κατωτέρω εἰς τὸ 65 ἄρθρον.

Ἄρθρ. 49. Καθήκοντα ἰδιαίτερα αὐτοῦ εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

1. Τοῦλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ νὰ περιοδεύῃ διὰ νὰ ἐπιθεωρῇ τὰς εἰς τὸ προλαβὸν ἄρθρον ρηθείσας συλλογὰς, καὶ ὅλας τοῦ Κράτους τὰς ἀρχαιότητας.

2. Ἐχει δύνανμιν ἐπανορθωτικὴν ἐπὶ τῶν ἐφόρων, κατὰ τὰ ὀριζόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 50 καὶ 51.

3. Ἐφορεύει τοὺς ἐφόρους καὶ τὰς διαφόρους Ἐπιτροπὰς, κατὰ τὰ ἄρθρα 23, 24 καὶ 31.

4. Φροντίζει περὶ ἀγορᾶς τῶν ἀντικειμένων τῶν πρὸς πλουτισμὸν τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν κεντρικῶν συλλογῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 12 στοιχ. δ'.

5. Παρατηρήσας ὁ ἴδιος κατὰ τὸ ἄρθρον 47 ἢ πληροφορηθεὶς παρ' ἄλλων ἐλλείψεις, ἢ νομιζὼν βελτιώσεις ἢ ὁποιασδήποτε ἄλλας διατάξεις ἀναγκαίας, θέλει ἐνεργεῖ ὁ ἴδιος τὰ δέοντα ἢ ἀναφέρεσθαι πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 50. Αἱ παρὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου εἰς τοὺς ἐφόρους ἐπιβαλλόμεναι ποιναὶ εἶναι.

α. Ἐπιπλήξεις

β. Πρόστιμον 1—20 Δραχμῶν.

Ἄρθρ. 51. Περὶ ἐκάστης ἐπανορθωτικῆς ποινῆς θέλει συντάττεσθαι πρᾶξις ἐγγραφός, ὑπογραφομένη παρὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου.

Τῶν ἐπανορθωτικῶν ποινῶν δὲν γίνεται ἔκκλησις, θέλουν ὁμῶς ἀναγγέλλεσθαι ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 52. Δι' ὅσας τῶν σημαντικωτέρων ὑποθέσεων τῶν ἀναγομένων εἰς τὰ καθήκοντά του, ὁ Γενικὸς Ἐφορὸς δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ μόνος του, θεωρεῖται ὡς ὑπάλληλος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ἐπομένως δὲν θέλει ἀναφέρεσθαι πρὸς τὴν Γραμματείαν ταύτην, ἀλλὰ θέλει καθυποβάλλει τὰ σχέδια τῶν ἀποφάσεων ἢ τῶν ἀναφορῶν αὐτῆς.

Ἄρθρ. 53. Ὁ Γενικὸς Ἐφορὸς ἔχει βαθμὸν, μισθὸν καὶ στολὴν ὑπουργικῶν Συμβούλων.

Ἐκτὸς τούτου ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτῇ καὶ τὰ ἀγώγια καὶ λοιπὰ μετακομίσεως ἔξοδα, γινόμενα κατὰ τὰς περιόδους του.

Ἄρθρ. 54. Πρὶν ἀναλάβῃ τὰ χρέη του, θέλει δίδει ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας τὸν εἰς τὸ ἄρθρον 27 προδιαγραφέντα ὄρκον τῆς ὑπηρεσίας.

Περὶ τῆς ὀρκοδοσίας συντάττεται πρωτόκολλον, κατατιθέμενον εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς αὐτῆς Γραμματείας.

Ἄρθρ. 55. Ὁ μισθὸς τοῦ ἀρχεται, ἂν δὲν ὀρισθῇ ἄλλως πως εἰς τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ του, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀρκοδοσίας του. Θέλει πληρόνεσθαι τακτικῶς εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῆς ὑπερτάτης ἐπιτηρήσεως τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 56. Ἡ γενικὴ ἐπιτήρησις ἐφ' ὅλων τῶν εἰς τὸ 29 ἄρθρον ἀναφερομένων Ἐπιτροπῶν, ἐφ' ὅλων τῶν ἐφόρων, ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν Ἐπικράτειαν τοῦ Κράτους, τοὺς Νομοὺς, τὰς Ἐπαρχίας καὶ τοὺς Δήμους ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν συλλογῶν, ὡς καὶ ἐφ' ὅλων τῶν ἀρχαιοτήτων, ἐναπόκειται καὶ εἰς τὸν κατὰ τόπον Ἐπαρχὸν καὶ Νομάρχην καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 57. Οἱ Ἐπαρχοὶ καὶ Νομάρχαι χρεωστοῦν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰς ἐπαρχικὰς καὶ νομαρχικὰς συλλογὰς καὶ Ἐ-

συντρίμματα, ἢ ὅπως δῆποτε ἄλλως κρυπτομένων, καὶ μετὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ὁ παρὼν νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν, ἀνακαλυφθησομένων, εἴτε κατὰ τύχην, εἴτε δι' ἐπίτηδες ἀνασκαφῆς, ἀρχαιοτήτων, ἢ ἰδιοκτησίας ἀνήκει ἐξ ἡμισείας εἰς τὸ Κράτος, συμφώνως μὲ τὰ περὶ τούτου ἰδίως ὀριζόμενα εἰς τὸ 80 ἄρθρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ γνωστοποιήσεως τῶν ὑπαρχουσῶν ἢ ἀνακαλυπτομένων ἀρχαιοτήτων.

Ἄρθρ. 65. Ὁ ἀνακαλύπτων ἀρχαιότητος, εἴτε κατὰ τύχην, εἴτε δι' ἀνασκαφῶν, εἴτε διὰ καταβολῆς θεμελίων, εἴτε διὰ καθαιρέσεως οἰκιῶν, εἴτε δι' ὁδοποιίας, ἢ ὅπως δῆποτε ἄλλως, ὑποχρεοῦται ἐπὶ ποι- νῇ 1—50 δραχμῶν.

α. Νὰ δώσῃ εἰδήσιν, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν περὶ τοῦ εὐρήματός του, εἰς ἓνα τῶν Ἐφόρων, ἢ εἰς τὸν Γενικὸν Ἐφορον, ἢ εἰς τὴν ἐπιτόπιον ἐπαρχιακὴν ἢ νομαρχιακὴν Ἐπιτροπὴν, ἢ εἰς τὸν Νομάρχην, ἢ Ἐπαρχον, ἢ εἰς τὴν δημοτικὴν Ἀρχήν.

β. Νὰ δεῖξῃ προσκληθεὶς τὸ εὔρεθὲν εἰς ἓνα τῶν Ἐφόρων ἢ εἰς τὸν Γενικὸν Ἐφορον, ἢ εἰς μίαν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερομένων Ἐπιτροπῶν, καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς ῥηθέντας νὰ λάβουν ὁμοίωμα ἢ ἀντίτυπον, ἢ ἀπεικόνισμα ἢ ἀντίγραφον αὐτῶν.

Ἄρθρ. 66. Τὸ αὐτὸ εἰς τὸ ἄρθρον 65 ῥηθὲν χρέος τῆς γνωστοποιήσεως καὶ δείξεως τῶν ἀρχαιοτήτων, καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ ποινῇ, ἔχουν :

α. Καὶ οἱ ἰδιοκτῆται ἰδιωτικῶν συλλογῶν ἢ καὶ μεμονωμένων ἀντικειμένων τῆς ἀρχαιότητος.

β. Οἱ Πρόεδροι ἢ οἰκονόμοι συμμοριῶν ἢ ἄλλων δημοσίων καταστημάτων (μὴ ἐξαιρουμένων τῶν κληρικῶν) κεκτημένων τοιαύτας συλλογὰς ἢ μεμονωμένας ἀρχαιότητος. Τοῖς δίδεται διορία δύο μηνῶν ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς κοινοποιήσεως τοῦ πρὸντος νόμου πρὸς γνωστοποιήσιν.

Ἄρθρ. 67. Ἄν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 65 καὶ 66 εὐρίσκωνται ὁλόκληροι συλλογαί, ἢ ἂν αἱ ἀνευρεθεῖσαι ἢ ὑπάρχουσαι ἀρχαιότητες σύγκηνται ἀπὸ διάφορα ἀντικείμενα, θέλει συνοδεύεσθαι ἡ γνωστοποίησις καὶ μὲ κατάλογον ἀκριβοῦς, περιγράφοντα ἕκαστον ἀντικείμενον καθαρῶς καὶ διακεκριμένως.

Ἐλλείποντος τοῦ καταλόγου τούτου, ἢ ὄντος ἀτελοῦς, ἐπιβάλλεται ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 65 προσδιορισθεῖσα ποινή.

Ἄρθρ. 68. Τῶν κατὰ τὸ προλαβόν ἄρθρον διδομένων καταλόγων θέλουν γίνεσθαι δύο ἀντίγραφα ἐπικυρωμένα παρὰ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 65 στοιχ. ἀναφερομένων Ἀρχῶν.

Τὸ ἐν ἀντίγραφον θέλει δίδεσθαι εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, τὸ δὲ ἄλλο εἰς τὴν ἐπιτόπιον ἢ ἐπαρχιακὴν Ἐπιτροπὴν, εἰς τῆς ὁποίας τὸν Δῆμον ἢ τὴν Ἐπαρχίαν εὐρίσκεται ἡ ἀρχαιότης, τὸ δὲ πρωτότυπον, μὲ τὰς

ἀναγκαίᾳ παρατηρήσει στέλλόμενον εἰς τὸν Γενικὸν Ἔφορον, θέλει ἐναποτίθεσθαι παρ' αὐτοῦ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 69. Ὅσακις οἱ εἰς τὰ ἄρθρα 65 καὶ 66 ἀναφερόμενοι ἰδιοκτῆται θέλουν κατὰ μέρος ἢ γενικῶς νὰ πωλήσουν τὰς ὁποίας ἔχουν ἀρχαιοσύνης, ἢ νὰ τὰς μετακομίσουν ἀπὸ ἑνα Δῆμον εἰς ἄλλον, ὑποχρεοῦνται ἐπὶ ποινῇ 1—50 δραχμῶν νὰ ἀναγγείλῃσι τὴν ἐκποίησιν ἢ μετὰθεσιν ταύτην εἰς μίαν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 65 στοιχ. ἀναφερομένων Ἀρχῶν, καὶ νὰ δώσουν εἰς αὐτὴν ἀκριβῆ κατάλογον τῶν ἐκποιητέων ἢ μετακομιστέων ἀντικειμένων.

Περὶ τούτου θέλει εἰδοποιεῖσθαι ἄνευ ἀναβολῆς ὁ Γενικὸς Ἔφορος, στελλομένου πρὸς αὐτὸν τοῦ πρωτοτύπου τοῦ καταλόγου τούτου μετὰ ἀναγκαίᾳ παρατηρήσει.

Ἄρθρ. 70. Χρεωστοῦν δὲ καὶ οἱ νέοι οὗτοι ἰδιοκτῆται, ἐπὶ τῇ κατὰ τὸ προλαβόν ἄρθρον ἐπιβαλλομένῃ ποινῇ νὰ γνωστοποιῶσι κατὰ τὰ ἑκεί ῥηθέντα, ἐπισυνάπτοντες ἀκριβῆ κατάλογον, καὶ τοῦτο ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἀποκτήσωσι τὰ τοιαῦτα ἀντικείμενα.

Ἄρθρ. 71. Ἐν περιπτώσει διακρατήσεως ἢ δημοπρασίας, δικαστικῆς τε καὶ μὴ, ἀρχαιοτήτων, οἱ ὑπάλληλοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνετέθη ἡ διακράτησις ἢ ἐκτέλεσις τῆς δημοπρασίας αὐτῶν, χρεωστοῦν ἀνυπερθέτως νὰ εἰδοποιήσουν κατὰ τὰ ὠρισμένα, ἐπισυνάπτοντες καὶ ἀκριβῆ κατάλογον ἄλλως, ὑπόκεινται εἰς πρόστιμον 25 — 100 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 72. Ὅλαι αἱ εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερόμεναι Ἐπιτροπαὶ ἐπιτηροῦσι τὰς ἐντὸς τοῦ Δήμου, τῆς ἐπαρχίας ἢ τοῦ Νομοῦ των εὐρισκομένας μεμονωμένας ἀρχαιοσύνης ἢ συλλογὰς αὐτῶν, εἴτε εἰς τὸ δημόσιον εἴτε εἰς ἰδιώτας ἀνήκουσιν.

ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιθεωρῶσι δι' ἐπιτρόπου ἐκλελεγμένου ἐκ τῶν μελῶν των ὅλας τὰς ἀρχαιοσύνης, καὶ τὰς εἰς χεῖρας ἰδιωτῶν εὐρισκομένας ἀκόμη, διὰ νὰ ἐξετάζωσι τὴν ἀκρίβειαν τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 67—71 παρουσιαζομένων καταλόγων, ἢ διὰ νὰ συντάττουν αὐτοὶ αὐτῶν κατάλογον, τὸν ὁποῖον μετὰ τὰς ἀπαιτούμενας παρατηρήσεις νὰ στέλλουν εἰς τὸν Γενικὸν Ἔφορον, ἢ διὰ νὰ βεβαιώνωνται ἂν αἱ εἰς τὸν κατάλογον περιεχόμεναι ἀρχαιοσύνης εὐρίσκωνται ἀκόμη παρὰ τῷ εἰς αὐτὸν ἀναφερομένῳ ἰδιοκτῆτῃ.

Ἄρθρ. 73. Καὶ ὁ Γενικὸς Ἔφορος ἔχει τὸ εἰς τὸ προλαβόν ἄρθρον ἀναφερόμενον δικαίωμα τοῦ ἐπιθεωρεῖν καὶ συντάττειν κατάλογον.

Ἄρθρ. 74. Ἐκτὸς τούτου ἔχει ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεία τὸ δικαίωμα νὰ στέλλῃ ἐπιτρόπον, ὅστις νὰ ἐξετάζῃ τὰς συλλογὰς τῶν ἀρχαιοτήτων ἢ τὰς μεμονωμένας ἀρχαιοσύνης, ὁποιοῦν δῆποτε κτῆμα καὶ ἂν ᾦναι, συμφώνως μετὰ τὸ ἄρθρον 72.

Ἄρθρ. 75. Ὅλα τῆς ἀρχαιότητος τὰ ἀντικείμενα εἰσάγονται ἀνεμ-
ποδίστως εἰς τὴν Ἐπικράτειαν.

Ὁ θέλων νὰ διατηρήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς αὐθις ἐξαγωγῆς αὐτῶν,
χρεωτεῖ ἐντὸς 8 ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀφίξιν τῶν τοιούτων ἀρχαιοτήτων
νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ αὐτῶν μίαν ἀπὸ τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 65 στοιχ. ἀ.
ἀναφερομένας Ἐπιτροπὰς, καὶ νὰ δώσῃ τὸν κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 68
ἀπαιτούμενον κατάλογον. Ἀμεληθείσης τῆς διατάξεως ταύτης θεω-
ροῦνται αἱ εἰσαχθεῖσαι ἀρχαιοότητες ὡς ἐπιτόπιοι, καὶ ἰσχύει περὶ αὐ-
τῶν τὸ ἄρθρον 76.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ δικαιώματος διαθέσεως τῶν ἀντικειμένων τούτων,
καὶ περὶ χρήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 76. Ἀρχαιοότητες, ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀνευρεθεῖσαι, δὲν δύ-
νυνται χωρὶς ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ ἐξα-
χθῶσιν ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας, ἐπὶ τῇ εἰς τὸ ἄρθρον 702 τοῦ Ποι-
νικοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένη ποινῇ.

Ἄρθρ. 77. Ἡ κατὰ τὸ προλαβὸν ἄρθρον ἀπαιτούμενη ἄδεια δίδεται
παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρα-
τείας κατὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου. Ἡ γραμματεία δὲν ἀπαρ-
νεῖται τὴν τοιαύτην ἄδειαν, ὅταν:

α. Τὰ κεντρικὰ καὶ ἐπαρχιακὰ Μουσεῖα ἔχουν ἀντικείμενα τοῦ αὐ-
τοῦ εἴδους καὶ τῆς αὐτῆς ποιότητος διπλᾶ.

β. Τὸ ἀντικείμενον εἰσῆχθη ἀπὸ ξένην Ἐπικράτειαν καὶ εἰς τὴν
εἰσαγωγὴν του ἐφυλάχθησαν οἱ εἰς τὸ ἄρθρον 75 προγραφόμενοι
τύποι.

γ. Ὁ Γενικὸς Ἐφορος κηρύξῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 79 τὸ ἀντικείμενον
ἀσήμαντον.

Ἄρθρ. 78. Ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας συγχωρεῖται ἡ ἐλευθέρα διάθε-
σις, καὶ ἰδίως ἡ ἐλευθέρᾳ πώλησις καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν κατὰ τὸ ἄρ-
θρον 63 εἰς κτῆσιν ἰδιωτῶν εὐρισκομένων ἀρχαιοτήτων, γινομένων
ὅμως πάντοτε τῶν γνωστοποιήσεων κατὰ τὰ ἄρθρα 69 καὶ 70.

Ἄρθρ. 79. Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 69, 70 καὶ 78 γνωστοποιήσις εἶναι
περιττὴ, ὡςάκις ὁ Γενικὸς Ἐφορος κηρύξῃ ἐγγράφως ὅτι τοιαῦται ἀρ-
χαιοότητες εἶναι ἀσήμαντοι καὶ περιτταὶ εἰς τὴν Ἐπικράτειαν.

Τοιαύτη ἀπόφασις ὅμως θέλει γίνεσθαι μόνον, ἀφ' οὗ τὸ ἀντικείμε-
νον ἐπιθεωρηθῇ ἀπὸ μίαν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερομένων Ἐπι-
τροπῶν καὶ ἀπὸ τὸν Γενικὸν Ἐφορον, ἢ ἓνα παρ' αὐτοῦ διωρισμένον
ἔφορον.

Ἄρθρ. 80. Ἄν ἰδιώτης θελήσῃ νὰ ἐκποιήσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ κτήματός
του κατὰ τὸ ἄρθρον 64 ἀνευρεθείσας ἀρχαιοότητας, ἐπειδὴ τὸ δημό-

σιον εἶναι κατὰ τὸ ἡμῖς ἰδιοκτῆτης αὐτῶν, χρεωστεῖ αὐτὸς νὰ τηρήσῃ τοὺς ἐξῆς ὅρους:

α. Νὰ δώσῃ κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν Ἐπικράτειαν τὸ δικαίωμα τῆς ἀγορᾶς αὐτῶν.

β. Μὴ συμβιβασθεὶς περὶ τῆς τιμῆς μὲ τὴν Κυβέρνησιν, δύναται νὰ πωλήσῃ εἰς ἄλλον ἀγοραστήν· ἀλλὰ τότε τὸ ἡμῖς τῆς τιμῆς θέλει δίδεσθαι εἰς τὸ διὰ τὸ Μουσεῖον τῆς Ἐπικρατείας προσδιορισμένον Ταμεῖον.

γ. Ἄν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῆς ἀρχαιότητος ᾗναι τόσον ἀσήμαντον, ὥστε ἡ Κυβέρνησις κρίνει συμφέρον νὰ μὴ προσφέρῃ πρὸς πρὸς-κτησιν αὐτοῦ τίποτε, ἢ ἂν ὁ Γενικὸς Ἐφορος δώσῃ περὶ αὐτοῦ ἐγγράφως γνώμην κατὰ τὸ ἄρθρ. 79, τότε μένει αὐτὸ ἐντελὲς τοῦ ἔχοντος αὐτὸ ἰδιοκτησίαν, καὶ δύναται νὰ χαρισθῇ πρὸς αὐτοῦ, νὰ ἀφθῇ ὡς κληρονομία, νὰ πωληθῇ, ἢ ὅπως ἄλλως νὰ ἐκποιηθῇ, χωρὶς νὰ δοθῇ οὐδὲν μέρος τῆς τιμῆς αὐτοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄρθρ. 81. Ἡ εἰς τὸ προλαβὸν ἄρθρον ῥηθεῖσα πρότασις περὶ ἀγορᾶς θέλει γίνεσθαι ἡ

α. Πρὸς τὸν Γενικὸν Ἐφορον ἀπ' εὐθείας, ἢ

β. Εἰς ἓνα τῶν Ἐφόρων, ἢ

γ. Εἰς μίαν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερομένων Ἐπιτροπῶν.

Ἐν περιπτώσει τῶν στοιχ. β' καὶ γ', οἱ ἔφοροι καὶ αἱ Ἐπιτροπαὶ χρεωστοῦν ν' ἀναφέρωνται ἀμέσως πρὸς τὸν Γενικὸν Ἐφορον, καὶ νὰ γνωμοδοτοῦν περὶ τῆς ἀγορᾶς.

Ἄρθρ. 82. Ἰδιῶται, θέλοντες νὰ προσφέρουν ἀρχαιότητας εἰς τὸ ἔθνος, δύνανται ν' ἀποφασίσουν οἱ ἴδιοι εἰς ποῖον Μουσεῖον νὰ κατατεθῶσιν αὐταί. Ἡ περὶ τούτου θέλησις των θέλει ἰσχύει καὶ μετὰ θάνατον των.

Τοιαῦται προσφοραὶ θέλουν γνωστοποιεῖσθαι διὰ τῆς ἐφημερίδος. Τὰ ὀνόματα τῶν διδόντων θέλουν καταγράφεσθαι εἰς τοὺς καταλόγους τοῦ Μουσείου, καὶ σημειοῦσθαι εἰ δυνατόν ἐπὶ τοῦ προσενηχθέντος ἀντικειμένου.

Ἄρθρ. 83. Ὁ χάρις, ὑποθέμενος, πωλήσας, ἢ ἄλλως πῶς ἐκποιήσας ἀρχαιότητας, εὐρεθείσας ἢ ἀνασκαφείσας εἰς δημόσιον τόπον (ἄρθρ. 62), εἴτε πρὶν, εἴτε ἀφ' οὗ γνωστοποιήσῃ αὐτάς κατὰ τὸ ἄρθρον 65 στοιχ. α. τιμωρεῖται κατὰ τὰ ἄρθρα 371, 385, ἢ 693 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 84. Ἰδιῶται, ἔχοντες ἢ μεμονωμένας Ἑλληνικὰς ἀρχαιότητας, ἢ συλλογὰς αὐτῶν, ἢ ἰδιοκτησίας, ἐπὶ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται τοιαῦται, θεωροῦνται, κατὰ τὸ ἄρθρον 61, καὶ μερικωτέρως κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 64, 65 καὶ 80, ὡς κεκτημένοι Ἑλληνικὰ ἐθνικὰ κτήματα, ἐπομένως πᾶσα ἐν γνώσει φθορὰ ἢ βλάβη αὐτῶν τοῖς ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρ. 85. Ἰδίως ἀπαγορεύεται εἰς τοιοῦτους ἰδιώτας ἄνευ ἀδείας:

α. Νὰ φθείρουν ἢ νὰ παραβιάπτουν εὐρισκόμενα ἢ ἀνακαλυπτόμενα

να εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ ἰδιοκτῆτων αὐτῶν γαιῶν ἀρχαῖα μνημεῖα, λείψανα παλαιῶν ὁδῶν, λουτρῶν, τάφων κτλ.

β'. Νὰ κατασκευάζουν εἰς περιφέρειαν ἐνὸς τετάρτου μυριομέτρου Ἑλληνικῶν λειψάνων ἀσβεστοκαμίνους, διὰ νὰ μὴ δίδεται ἀφορμὴ καὶ περίστασις εἰς βλάβην καὶ φθορὰν τῶν ἀρχαιοτήτων·

γ'. Νὰ λαμβάνουν πλησίον τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων μέτρα δυνάμενα νὰ ἐπιφέρουν κατάπτωσιν αὐτῶν·

δ'. Νὰ ἀφαιροῦν πέτρας ἀπὸ τὰ καταπεπτωκότα μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος·

ε'. Νὰ ἀφαιροῦν ἀρχαιότητας ὁποιασδήποτε ἀπὸ ἐκκλησίας ἰδιοκτῆτους ἢ μοναστήρια.

ζ'. Νὰ στήνουν ἱκρίωματα (σκαλωσιαῖς) ἐπάνω εἰς κτίρια ἀρχαῖα, εἴτε διὰ νὰ ἀποτυπώσουν μέρη αὐτῶν, εἴτε διὰ νὰ ζωγραφίσουν, εἴτε διὰ νὰ καταμετρήσουν αὐτὰ, εἴτε δι' ὁποιονδήποτε ἄλλον σκοπὸν·

η'. Νὰ μεταχειρίζονται τοὺς ἐπὶ ἰδιοκτῆτων τόπων εὐρισκόμενους, ἐντελῶς ἢ κατὰ μέρος σώους, ναοὺς καὶ ἄλλα Ἑλληνικὰ κτίρια, τάφους, σαρκοφάγους καὶ ἄλλα τῆς ἀρχαιότητος ἀντικείμενα, πρὸς οἰκονομικὸν τινα σκοπὸν, ἰδίως δὲ ὡς κατοικίας, ἀποθήκας καρπῶν, φάτνας, ποτιστήρια κτλ., κἂν δὲν ἤθελε προξενεῖσθαι ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης χρήσεως ἄμεσός τις φθορὰ ἢ βλάβη.

Ἄρθρ. 86. Παρατηρήσας ὁ ἰδιώτης ὅτι τὸ ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας του εὐρισκόμενον μνημεῖον τῆς ἀρχαιότητος κινδυνεύει νὰ κρημνισθῇ, θέλει εἰδοποιεῖ ἄμεσως περὶ τούτου μίαν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερομένων Ἐπιτροπῶν, ἢ τὸν κατὰ τὸν Δῆμον, τὴν Ἐπαρχίαν ἢ τὸν Νομὸν ἔφορον, ἢ τὸν Γενικὸν Ἐφορον, διὰ νὰ ληθοῦν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 87. Ἄν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ προλαβόντος ἁρθροῦ γνωμοδοτηθῇ παρὰ τῆς ἐπιτοπίου ἐπαρχιακῆς ἢ νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἀποφασισθῇ παρὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, ὅτι τὰ ἀρχαῖα ταῦτα μνημεῖα εἶναι διατηρητέα, θέλει δοθῇ παρὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ ἢ τοῦ Νομάρχου εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην αὐτῶν ῥητὴ διορία, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ ληθοῦν συμφώνως μὲ τὸν Γενικὸν Ἐφορον τὰ πρὸς διατήρησιν αὐτῶν μέτρα.

Ἄρθρ. 88. Ἄν ὁ ἰδιοκτῆτης κηρύξῃ ὅτι δὲν θέλει νὰ λάβῃ τὰ μέτρα ταῦτα, ἢ ὅτι δὲν θέλει νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὰς ὁδηγίας τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, ἢ ἐὰν ἀφήσῃ νὰ παρέλθῃ ἀνωφελῶς ἢ δοθεῖσα εἰς αὐτὸν διορία, θέλουν γένει τὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα ἀπὸ τὸ γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

Τὰ τοιαῦτα μνημεῖα ἀποκαθίστανται εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἰδιοκτησία τοῦ δημοσίου, εἰς δὲ τὸν ἰδιοκτῆτην δίδεται τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς αὐτῶν ἐκτιμηθέντων κατὰ τὸ ἄρθρ. 93.

Ἄρθρ. 89. Ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 85 ἀναφερομένη ἄδεια θέλει δίδεσθαι ἀπὸ τὸν πλησιέστερον Ἐπαρχον ἢ Νομάρχην. Ζητεῖται δέ:

νης εἰς αὐτὸ φθορᾶς, εἰς τῶν ἐκτιμιόντων αὐτὴν θέλει εἶναι πάντοτε καὶ ὁ Γενικὸς Ἐφορος, ἢ εἰς τῶν Ἐφόρων, παρὰ τοῦ γενικοῦ Ἐφόρου διοριζόμενος.

Ἄρθρ. 97. Ὅστις, εἴτε ἐνοικιαστὴς, εἴτε ἐπικαρπωτὴς, εἴτε ἄλλως πῶς ἔχων εἰς τὴν διακατοχὴν τοῦ γῆν ἐθνικὴν, ἀφαιρέτῃ ἀρχαῖα μάρμαρα ἀπὸ ἐκκλησίας ἢ μοναστήρια, ἢ λάβῃ ἄλλας ὁποιασδήποτε ἀρχαιότητας, ἢ ἐνεργήσῃ ἐν γένει ἐναντίον τῶν ἄρθρων 84—86, καταδικάζεται κατὰ τὰ ἄρθρα 90—93 εἰς ποινὴν καὶ ἀποζημιώσεις, καὶ εἰς τὰ ὀριζόμενα κατὰ τὸ ἄρθρον 95. Ὅσον περὶ τῆς χορηγητέας ἀδείας ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα 89 καὶ 90.

Ἄρθρ. 98. Ὅστις εἰς κτίρια τῆς ἀρχαιότητος ἐπιχειρισθῇ ἐπισκευᾶς, χωρὶς νὰ εἰδοποιήσῃ προηγουμένως μίαν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερομένων ἐπιτροπῶν, ἢ ἓνα τῶν Ἐφόρων ἢ τὸν Γενικὸν Ἐφορον, ἢ χωρὶς νὰ λάβῃ προηγουμένως παρὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τὰς περὶ διαχειρίσεως τῶν ἀρχαιοτήτων ἀναγκαίας ὁδηγίας, καταδικάζεται κατὰ τὰ ἄρθρα 90—93 εἰς πρόστιμον, εἰς ἐπισκευὴν τῆς τυχὸν βλαφθείσης ἀρχαιότητος, καὶ εἰς ἀποζημιώσεις ἐξ ἰδίων ἐξόδων.

Ἄρθρ. 99. Ὅστις ἄνευ ἀδείας τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου ἀποτυπώσῃ ἀρχαιότητος ἀνηκούσας εἰς τὸ δημόσιον, καὶ εἴτε μέρος συλλογῶν ἀποτελούσας εἴτε εἰς διάφορα οἰκήματα ἢ εἰς τὸ ὑπαίθριον εὐρίσκομένας, τιμωρεῖται κατὰ τὰ ἄρθρα 90—93, καὶ πληρώνει τὴν γενομένην ζημίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ ἀνασκαφῶν ἰδίως.

Ἄρθρ. 100. Οὐδεὶς ἀνεξαιρέτως θέλει ἐπιχειρῆσθαι ἄνευ ἀδείας ἀνασκαφᾶς, εἴτε εἰς ἰδιοκτήτην εἴτε εἰς ξένον τόπον, ἐπὶ ποιῇ προστίμου 25—200 δραχμῶν καὶ δημεύσεως τῶν ἀνευρεθεισῶν ἀρχαιοτήτων.

Ἄρθρ. 101. Ἡ αὐτὴ ποινὴ ἐπίκειται καὶ εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους ἢ ὑπηρέτας, ἐπιτρέποντας, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας, τὰς τοιαύτας ἀνασκαφάς.

Ἄρθρ. 102. Ἡ εἰς τὰ ἄρθρα 100 καὶ 101 ἀναφερομένη ἀδεια χορηγεῖται ἀπὸ τὸν πλησιέστερον Ἐπαρχον ἢ Νομάρχην κατὰ τὸν εἰς τὸ ἄρθρον 89 προγεγραμμένον τρόπον.

Ἄρθρ. 103. Ἀδεια ἀνασκαφῆς δίδεται μόνον εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἀνασκαπτέου τόπου, ἢ τὸν δυνάμενον νὰ ἀποδείξῃ τοῦ ἰδιοκτήτου τὴν συγκατάθεσιν.

Ἄρθρ. 104. Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 89 καὶ 102 ἀναφορὰ χρεωστεῖ νὰ περιέχῃ.

α'. Τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 103 ἀπαιτουμένην ἀπόδειξιν.

β'. Ἀκριβοῦς περιγραφὴν τῆς θέσεως τοῦ τόπου τῆς ἀνασκαφῆς.

Ἄρθρ. 105. Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης θέλει ἐπιθεωρεῖσθαι καὶ ἐξε-

τάζεσθαι ὁ τόπος τῆς ἀνασκαφῆς ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν, συμπράττοντος εἰ δυνατόν καὶ τοῦ ἐφόρου, καὶ θέλει γίνεσθαι ἔκθεσις πρὸς τὸν Ἐπαρχὸν ἢ πρὸς τὸν Νομάρχην. Μετὰ ταῦτα θέλει δίδεσθαι, ἢ μὴ, ἡ ἄδεια παρὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ ἢ τοῦ Νομάρχου κατὰ τὰ ἄρθρα 89 καὶ 102.

Ἄρθρ. 106. Εἰς τὴν διαταγὴν τὴν ἐπιτρέπουσαν τὴν ἀνασκαφὴν θέλουν προσδιορίζεσθαι ἐν ταύτῳ καὶ αἱ ἀποστάσεις τοῦ τόπου τῆς ἀνασκαφῆς ἀπὸ τὰς δημοσίους ὁδοὺς, τὰ δημόσια κτίρια, τὰς κατοικίας, τὰ περιτειχίσματα τῶν κήπων καὶ τῶν ἀγρῶν, τῶν ὑδραγωγείων, τῶν βρύσεων, τῶν λειψάνων τῶν ἀρχαίων μνημείων καὶ τῶν κοινοταφείων.

Ἄρθρ. 107. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κλείῃ καὶ ἐμποδίζῃ ἐπιτραπείας ἤδη καὶ ἀρχισθείσας ἀνασκαφὰς ὡσάντις αὐταὶ δύνανται νὰ ᾖναι ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν ἢ ὑγείαν.

Τὸ κλείσιμον αὐτῶν θέλει ζητεῖσθαι ἀπὸ τὸν πλησιέστερον Ἐπαρχὸν ἢ Νομάρχην, ἀλλὰ δύναται νὰ ἐπιταχθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἄρθρ. 108. Περὶ καταμηνύσεως ἀνευρεθεισῶν ἀρχαιοτήτων, καὶ περὶ διαθέσεως αὐτῶν ἰσχύουν τὰ ἄρθρα 65—99.

Ἄρθρ. 109. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας θέλει συνθέσει καὶ καθυποβάλλει εἰς τὴν ἐγκρισιν τῆς Α. Μ. ὁδηγίας περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου, καθ' ὃν πρέπει νὰ γίνωνται αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάσις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ ἀντικειμένων θεωρουμένων ὡς ἀρχαιοτήτων.

Ἄρθρ. 110. Ἐκτὸς τῶν ἔργων τῆς γλυπτικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς, θεωροῦνται ὡς ἀρχαιοτήτες καὶ ὄγκοι λελαξευμένων μαρμάρων ἢ πετρῶν ὁποίου δήποτε σχήματος· ὁμοίως καὶ ζωγραφίαι, ψηφωτὰ, ἀγγεῖα, ὅπλα, κοσμήματα καὶ ἄλλα μετάλλινα ἢ πηλῖνα σκεύη, δακτυλιόλιθοι, νομίσματα καὶ ἐπιγραφαὶ παντὸς εἵδους. Ὅλα τὰ τοιαῦτα ἀντικείμενα ὑπόκεινται εἰς τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 111. Καὶ τὰ ἀντικείμενα τῆς τέχνης ἀκόμη, τὰ προερχόμενα ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἢ τὸν καλούμενον μεσαιῶνα, δὲν ἐξαιροῦνται ἀπὸ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου.

Γενικὰ ἄρθρα.

Ἄρθρ. 112. Αἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὀριζόμεναι ποιναιεῖναι τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Ἀστυνομικῶν Δικαστηρίων, τὰ ὅποια θέλουν ἐνεργεῖ περὶ αὐτῶν κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ποινικῆς διαδικασίας.

Ἄρθρ. 113. Ὁ παρὼν νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς 18 (30) Ἰουνίου Τ. Τ. Ε.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἀναιροῦνται ὅλοι οἱ προϋπάρχοντες καὶ εἰς τὸν παρόντα ἀντικείμενοι νόμοι καὶ διατάγματα.

Ἀρθρ. 114. Εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ κοινοποίησις τοῦ παρόντος νόμου.

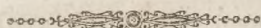
Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 10 (22) Μαΐου 1834.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ὁ Κόμης ARMANΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕἶΔΕΚ.

Οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
Πρόεδρος, Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ, Ν. Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ, Ι. ΚΩΔΕΤΤΗΣ, ΔΕΣΟΓΙΡΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ διατηρήσεως τῶν μουσειωτῶν (mosaique) ἐδαφῶν.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Μᾶς ἐγγνωστοποιήθη ὅτι ἀνευρεθέντα μωσαϊκὰ ἐδάφη δὲν διατηροῦνται εὐσυνειδότως παρὰ τῶν ιδιοκτητῶν των· ὅτι αἱ ἀνασκαφαὶ γίνονται μὲ τόσῃ ὀλίγῃ προσοχῇ, ὥστε ἀντὶ ἀγαλμάτων καὶ ἀναγλύφων ἡκρωτηριασμένα μόνον τεμάχια μαρμάρου εὐρίσκονται, ἔχοντα ὥσως ἀρχαιολογικὴν τινα ἀξίαν ἀκόμη, ἀλλ' ὅχι καὶ τεχνικὴν· ὅτι τέλος καὶ τώρα ἀκόμη ἀρχαιοῦτες ρίπτονται εἰς τὴν κάμινον καὶ μεταβάλλονται εἰς ἄσβεστον, ἢ συντρίβονται καὶ ἐντειχίζονται.

Ἰδιαιτέραν πρόνοιαν περὶ τῆς ἀνευρέσεως καὶ διατηρήσεως τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχαιοτήτων ποιούμενοι, ἐπιφορτίζομεν τὴν γραμματεῖαν ταύτην νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ιδιοκτῆτας τῶν τόπων ἐπὶ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται μωσαϊκὰ ἐδάφη, ἀγάλματα, σαρκοφάγοι, κίονες, ἐπιγραφαὶ ἢ ἄλλαι ἀρχαιοῦτες, νὰ διατηρῶσιν αὐτὰς εὐσυνειδότως, καὶ νὰ ἔχωσι τὴν μεγίστην προσοχὴν εἰς τὰς ἀνασκαφάς, προσθέτουσα ὅτι τὰ εὐρισκόμενα ἀντικείμενα τόσῳ ἀκριβώτερον θ' ἀγοράζωνται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὅσῳ καλλίτερα εἶναι διατηρημένα, καὶ ὅσῳ περισσότερα τμήματα αὐτῶν διεφυλάχθησαν καὶ παραδίδονται.

Κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦτο ὅχι μόνον θέλουν δοθῇ ὁδηγία εἰς τοὺς συνεργάτας τοὺς ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, ἀλλὰ θέλει γίνεαι πρόσκλησις καὶ πρὸς ὅλας τὰς κοινότητας.

Ἐν Ναυπλίῳ 23 96ρίου (2 106ρίου) 1833.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ὁ Κόμης ARMANΣΠΕΡΓ, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕἶΔΕΚ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς δαμαλίδος.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Κατὰ πρότασιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματείας περὶ ἐμβολιασμοῦ τῆς δαμαλίδος, ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν νὰ διατάξωμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 7. Ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος εἰς σχολεῖον, διδασκαλεῖον, τεχνικὸν κατάστημα ἢ στρατιωτικὸν τάγμα εἰς ὅλους ὅσοι δὲν ἔκβαλον εὐλογίας ἢ δὲν ἐμβολιάσθησαν. Τοῦτο δὲ γνωρίζεται ἀπὸ τὰ ἔχνη τῶν δύο εἰρημένων ἀσθενειῶν, ἢ ἀποδεικνύεται διὰ τῆς κατὰ νόμους τοῦ ἐμβολιασμοῦ μαρτυρίας.

Ἄρθρ. 8. Ὅθεν ἅπαντες οἱ προσετώτες τῶν σχολείων, διδασκῆριων, βιομηχανικῶν ἐργαστηρίων, πρὸς δὲ τούτοις καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ ὑποχρεοῦνται ὅχι μόνον νὰ μὴ παραδέχωνται, ἀλλὰ καὶ νὰ γνωστοποιῶσιν ἐκείνους, οἵτινες οὔτε φυσικὰς εὐλογίας εἶχον, οὔτε ἐμβολιασμοῦ μαρτυρικὰ φέρουσιν. Οἱ ἐναντία τῶν ἐνταῦθα διοριζομένων πρᾶττοντες παιδεύονται κατὰ τὸ 569 ἄρθρ. τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 (16) Ἀπριλίου 1835.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασίλειά

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΚΟΒΕΛΑ, ΕΪΔΕΚ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως δημοσίου Βιβλιοθήκης εἰς ἕκαστον τῶν δημοσίων σχολείων τοῦ Κράτους.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Κατὰ πρότασιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

α.) Εἰς ἕκαστον τῶν δημοσίων σχολείων τοῦ Κράτους θέλει συστηθῇ Βιβλιοθήκη πρὸς χρῆσιν τῶν διδασκόντων καὶ τῶν διδασκομένων. Αἱ βιβλιοθήκαι αὗται θέλουν διευθύνεσθαι προσωρινῶς ἀπὸ τοὺς ἀνέχοντας Γυμνασιάρχας καὶ Σχολάρχας.

β.) Ἐκ τῶν βιβλίων, ὧν ἱκανὸς ἀριθμὸς ἀντιτύπων εὐρίσκεται εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Κεντρικῆς Βιβλιοθήκης, μέρος θέλει διανεμηθῇ, ὑπὸ τὴν σφραγίδα τῆς ἐπιτοπίου Διοικητικῆς Ἀρχῆς εἰς τὰς εἰδικὰς Βιβλιοθήκας, καὶ μέρος θέλει μείνει εἰς τὴν γενικὴν Βιβλιοθήκην διὰ νὰ διανεμηθῇ ἐν καιρῷ εἰς τὰ συστηθησόμενα ἔτι σχολεῖα.

γ.) Ὡς πρὸς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἢ φροντίς τοῦ πλουτισμοῦ καὶ τῆς ἐπαυξήσεως τῶν νεοσυστάτων τούτων Βιβλιοθηκῶν ἀνατίθεται εἰς τοὺς Δήμους.

Θέλει δὲ κανονισθῇ τοῦτο δι' ἐνὸς ἐντελοῦς σχεδίου καὶ διὰ γενικῶν ὁδηγιῶν, τὰς ὁποίας θέλει συντάξῃ καὶ καθυποβάλλῃ εἰς Ἡμᾶς τὸ ὑπουργεῖον.

δ.) Τὰ εἰς τὰς εἰδικὰς Βιβλιοθήκας ἐναποτεθειμένα βιβλία θέλουν δίδεσθαι ἐκάστοτε πρὸς χρῆσιν τῶν ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως, οἱ ὁποῖοι μεταχειρισθέντες αὐτὰ θέλουν τὰ ἐπιστρέφει.

ε.) Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 (20) Νοεμβρίου 1835.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Κόμης ARMANΣΠΕΡΓ

Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματεὺς

I. ΡΙΖΟΣ,

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῶν εἰδικῶν βιβλιοθηκῶν τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ κλπ.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 16]28 9βρίου τ. ε. προτάσει τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τῆς κάτω σημειουμένης ὑποθέσεως, μεταβάλλομεν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 8]20 9βρίου ὑπ' ἀριθ. 784 Διατάγματος τοιοιουτρόπως, ὥστε τὰ παρὰ τῆς Γραμματείας αὐτῆς εἰς τὰς εἰδικὰς βιβλιοθήκας τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων διδόμενα καὶ δοθησόμενα βιβλία δὲν πρέπει νὰ σφραγίζωνται μὲ τὴν σφραγίδα αὐτῆς, ἀλλὰ μὲ ἐκείνην τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν τοῦ ἀνήκοντος τόπου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 9βρίου [5 10βρίου] 1835.

Καθ' ὑψηλὴν ἐπιταγὴν

Ὁ Κόμης ARMANΣΠΕΡΓ.

ζονται εἰς γυμνάσια τριάκοντα συντάξεις ὑποτρόφων, διὰ δὲ τοὺς καθηγητὰς τῶν γυμνασίων καὶ διὰ τοὺς τοῦ πανεπιστημίου, διορίζονται δώδεκα συντάξεις ὑποτρόφων εἰς τὸ πανεπιστήμιον.

Ἄρθρ. 2. Αἱ συντάξεις διὰ τοὺς καθηγητὰς τῶν γυμνασίων διατάσσονται εἰδικῶς εἰς τὴν σχολὴν (facultati) τοῦ πανεπιστημίου διὰ τὰς γενικὰς ἐπιστήμας, αἱ δὲ διὰ τοὺς καθηγητὰς τοῦ πανεπιστημίου τοιοῦτοτρόπως, καθὼς ἀπαιτεῖ ἡ χρεία τῶν σχολῶν καὶ ἡ ποιότης τῶν ὑποψηφίων συγχωρεῖ.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ὑπότροφος τοῦ γυμνασίου λαμβάνει κατὰ μῆνα δρ. 45, ὁ δὲ τοῦ πανεπιστημίου 60 δρ. ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν δὲν δύνανται νὰ δοθῶσι πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὰ γυμνάσια ὅλαι αἱ συντάξεις τότε εἶναι συγχωρημένον νὰ δίδωνται καὶ εἰς μαθητὰς ἰδιωτικῶν σχολείων, εἰς τὰ ὅποια μὲ ἐγκρίσιν τῆς κυβερνήσεως διδάσκονται τὰ ἀνάλογα μαθήματα.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 1 προσδιορισθεῖσων συντάξεων συμπληροῦται πάντοτε κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν ἐκ τοῦ ἀρμοδίου διδακτικοῦ καταστήματος ἐξερχομένων ὑποτρόφων ὑστερώτερα ὅμως δηλ. εὐθὺς ἀφ' οὗ συμμορφωθῇ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως θέλουν περισταλθῇ πάλιν εἰς τὸ πραγματικῶς ἀναγκαῖον.

Ἄρθρ. 6. Συντάξεις εἰς τὰ γυμνάσια ἢ ἰδιωτικὰ σχολεῖα δύνανται μόνον ἐκεῖνοι οἱ μαθηταὶ νὰ λάβωσιν, ὅσοι διήνυσαν τὸ ἐλληνικὸν σχολεῖον καὶ τὴν πρώτην τάξιν τοῦ γυμνασίου καὶ διεκρίθησαν εἰς τὴν σπουδὴν των, εἶναι ἄποροι καὶ καθ' ὅλα ἀμέμπτου διαγωγῆς, καὶ ἀποφαίνονται, ὅτι μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς σπουδῆς των θέλουν ἀναδεχθῇ διδασκαλικὴν θέσιν. Ἡ συνταξὶς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον δίδεται διὰ μὲν τοὺς σχηματισθησομένους καθηγητὰς τῶν γυμνασίων, εἰς ὅσους ἐτελείωσαν τὰ μαθήματα τοῦ γυμνασίου καὶ διεκρίθησαν εἰς αὐτὰ, διὰ δὲ τοὺς καθηγητὰς τοῦ πανεπιστημίου, εἰς τοὺς ὅσοι ἔκαμαν καὶ περιπλέον ἐξέτασιν εἰς τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὰς γενικὰς ἐπιστήμας, καὶ ἔλαβον βαθμὸν πρῶτον, προσapoδεικνύοντες ἔνδειαν καὶ καλοῦσθαι διαγωγὴν.

Ἄρθρ. 7. Ὅστις τῶν μαθητῶν θέλει νὰ παραδεχθῇ ὡς ὑπότροφος, πρέπει 4 ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διδακτικοῦ ἔτους νὰ δώσῃ ἀμέσως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματειῶν τὴν αἴτησιν του συνωδευμένην ταῦτοχρόνως καὶ μὲ ἀντίτυπα ἀποδεικτικά τῆς σπουδῆς του, τῆς πενίας καὶ τῆς διαγωγῆς του, ἔπειτα καὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἐξετάσεων τῆς σχολῆς τοῦ πανεπιστημίου, καὶ νὰ ὑποσχεθῇ ἐν αὐτῇ συγχρόνως, ὅτι μετὰ τὴν τελείωσιν τῶν μαθημάτων του, θέλει ἀφιερωθῇ εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα.

Οἱ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματειῶν γνωμοδοτηθέντες θέλουν μᾶς προτείνεσθαι ἐπομένως πρὸς ἐγκρίσιν. Αἱ συντάξεις δὲ ὅλαι θέλουν ἐγκρίνεσθαι πᾶσαν ἐξαμηνίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρὰ τῶν ὑποτρόφων καθυποβληθησομένων εἰς τὴν Γραμμ. τῶν Ἐκκλησια-

στικῶν ἀποδεικτικῶν τῶν ἐξετάσεων περὶ τῆς προόδου τῆς σπουδῆς των καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς των, διὰ νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ τὰς λαμβάνωσιν ἐκ νέου.

Ἄρθρ. 8. Οἱ ὑπότροφοι εἶναι ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιστάσιν τῶν διδασκάλων των, οὗτοι λοιπὸν θέλουν φανερῶναι ῥητῶς εἰς τὰ καθ' ἑξαμηνίαν ἐκδιδόμενα εἰς τοὺς ὑποτρόφους ἀποδεικτικὰ τῶν ἐξετάσεων, ὅτι, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος εἶναι ἄξιός νὰ ἀπολαμβάνῃ καὶ περαιτέρω τὴν εὐεργεσίαν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 9. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς ὑποτρόφους τῶν ιδιωτικῶν σχολείων προσδιορίζεται, ὅτι τὰ μαθήματα τῆς σπουδῆς των κανονίζονται κατὰ τοὺς ὀργανικοὺς ὁρισμοὺς τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστ. Γραμματείας, καὶ ὅτι οἱ ὑπότροφοι θέλουν κάμνει εἰς τὰ πλησιέστατα γυμνάσια τὰς ἑξαμηνιαίας ἐξετάσεις των διὰ νὰ λάβωσι τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 8 κανονιζόμενα ἀποδεικτικά.

Ἄρθρ. 10. Προσδιορίζεται ῥητῶς, ὅτι ἐὰν ὁ ὑπότροφος δὲν δύναται νὰ προβιβασθῇ κατ' ἔτος εἰς μίαν τάξιν ἀνωτέραν, ὡς μὴ ἐπιμελούμενος προσηκόντως, παύει ἡ σύνταξις του καὶ μεταβαίνει εἰς ἄλλον ἀξιώτερον ἐκ τῆς αὐτῆς τάξεως ἀφ' οὗ οὗτος ἐπιδώσῃ τὰ ἀποδεικτικά του καὶ λάβῃ τὴν ἔγκρισιν.

Ἄρθρ. 11. Ἐκαστος ὑπότροφος, ὅστις ἔδωκε τὴν ὑπόσχεσιν νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν διδασκαλικὴν τάξιν, εἶναι ὑπόχρεως μετὰ τὴν τελείωσιν τῶν μαθημάτων του νὰ ἀναδεχθῇ ἐκείνην τὴν διδασκαλικὴν θέσιν, ἥτις τοῦ δίδεται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς αὐτὴν τοῦλάχιστον τρία ἔτη μετὰ τὸν μισθὸν τῆς θέσεως ταύτης, εἰδὲ μὴ νὰ ἐπιστρέφῃ ὅλῃν τὴν χρηματικὴν βοήθειαν, τὴν ὁποίαν ἐλάβανεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὸ διάστημα τοῦ καιροῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐσπούδάζεν ὡς ὑπότροφος.

Ἄρθρ. 12. Οἱ ὑπότροφοι οὗτοι θέλουν λαμβάνει δωρεὰν καὶ τὰ διὰ τὴν σπουδὴν των ἀναγκαῖα διδακτικὰ βιβλία ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν διὰ λογαριασμὸν τῆς καταστάσεως τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως καὶ θέλουν εἶσθαι ἐλεύθεροι καὶ ἀπὸ τὴν πληρωμὴν τῶν διδάκτρων εἰς τὸ πανεπιστήμιον (hononairs).

Ἄρθρ. 13. Ὅσα ἄτομα προσδιωρίσθησαν διὰ θέσιν καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου, δύνανται καὶ μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς εἰς τὸ πανεπιστήμιον σπουδῆς των νὰ ἐξακολουθῶσι νὰ λαμβάνωσι τὴν σύνταξιν των αὐξηθησομένην εἰς 80—100 δρ. κατὰ μῆνα διὰ νὰ ἐπισκεφθῶσιν ἐξωτερικὰ πανεπιστήμια ἢ νὰ ἐπιχειρισθῶσι περιηγήσεις σπουδαίας εἰς διάστημα δύο ἐτῶν, ἀλλὰ πρέπει προλαβόντως διὰ νὰ εὐχαριστήσωσιν ἱκανῶς τὴν σχολὴν τοῦ πανεπιστημίου, νὰ συγγράψωσι διατριβὴν τινα σπουδαίαν καὶ νὰ διαφιλονεικῶσι δημοσίᾳ, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ πανεπιστημίου, τὰς θέσεις, αἱ ὁποῖαι θέλουν προβληθῇ εἰς αὐτοὺς, καὶ νὰ διακριθῶσιν ἐνταῦθα καὶ ν' ἀποδεικνύωσι νομίμως κατὰ πᾶσαν ἑξαμηνίαν.

γίαν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμ. τὰ περὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς σπουδῆς των καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς περιηγήσεώς των.

Ἄρθρ. 14. Προσδιορίζομεν διὰ τούτου ἰδιαιτέρως ὅτι, ἴσης οὔσης τῆς εὐφυΐας καὶ τῶν ἀποδεικτικῶν, δίδεται ἡ προτίμησις εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἐχόντων ἰδιαιτέρας ἐκδουλεύσεις πρὸς τὴν πατρίδα πατέρων.

Ἄρθρ. 15. Ἡ ἡμετέρα ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως Γραμματεία παραγγέλλεται νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Δεκεμβρίου 1836 (12 Ἰαν.) 1837.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ

Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως,

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον,

ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, ΔΡ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ,
Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ διοργανισμοῦ καὶ τῆς τάξεως τῶν μαθημάτων τῶν ἐλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τῆς συστηθείσης ἐπιτροπῆς διὰ νὰ συντάξῃ τὸν διοργανισμὸν τῆς ὑψηλοτέρας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Γραμματ. προσδιορίζομεν τὸν διοργανισμὸν καὶ τὴν τάξιν τῶν μαθημάτων τῶν ἐλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων τοιουτοτρόπως, καθὼς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον θέλει δημοσιευθῇ ὅσον τάχος διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, διαθέτομεν συγχρόνως ὡς ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἡμετέρου διατάγματος τῆς σημερινῆς ἡμερομηνίας ἐσυστήσαμεν καὶ τὸ πανεπιστήμιον καὶ διὰ τούτου νυξήσαμεν σημαντικῶς τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἔξοδα, διὰ τοῦτο κατὰ τὸ παρὸν καὶ μέχρι δευτέρας διαταγῆς θέλουν μείνει τὰ νῦν ὑπάρχοντα πέντε γυμνάσια καὶ 24 ἐλληνικὰ σχολεῖα, τὰ ὅποια ὁμοῦ μετὰ τὰ λοιπὰ διδακτικὰ καταστήματα ἐξαρκούν ἐντελῶς διὰ τὸν ἐνεστῶτα πληθυσμὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκάλων.

Τὰ διδακτικὰ καταστήματα ταῦτα ὅμως πρέπει τῶρα πλέον νὰ τελειοποιηθῶσιν ἀρκούντως, ὅπου ἀπαιτεῖται, ἀναλόγως μετὰ τὴν τάξιν τῆς διδασκαλίας.

Ἄρθρ. 2. Ἀκολουθῶς δὲ, ὅταν δηλ. αἱ δυνάμεις τοῦ τε ἐκκλησιαστικοῦ καὶ τοῦ δημοσίου ταμείου τὸ συγχωρῶσι, καὶ ἡ ἀληθὴς ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῇ, δύνανται καὶ πρέπει νὰ αὐξηθῶσι καταλλήλως τὰ εἰς τὸ ἄρθρ. 1 σημειωθέντα διδακτικὰ καταστήματα περαιτέρω, καὶ μάλιστα πρὸ πάντων τότε τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα.

* Ἀρθρ. 3. Ἡ εἰς τὸ ἄρθρ. 2 μνημονευθεῖσα αὐξησης αὕτη τῶν ρηθέντων διδακτικῶν καταστημάτων ἐγκρίνεται μ' ὅλα ταῦτα καὶ παντοῦ, ὅπου ἡ δῆμος τις μόνος του, ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἀναδεχόνται καὶ προμηθεύωσιν ὅλα τὰ περὶ αὐτοῦ ἔξοδα, προϋποτιθεμένου, ὅτι ἐν τοιοῦτον διδακτικὸν κατάστημα, δύναται ἀληθῶς νὰ συστηθῇ μὲ προορόμενον καλὸν ἀποτέλεσμα.

* Ἀρθρ. 4. Κατὰ ταύτην τὴν εὐκαιρίαν ἐκφράζομεν καὶ τὴν βᾶσιν ὅτι παρὰ τὸ πανεπιστήμιον εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν τοῦ Βασιλείου δὲν θέλουν συστηθῇ λύκεια—σχολεῖα μεταξὺ τῶν γυμνασίων καὶ τοῦ πανεπιστημίου—καθότι τὸ πανεπιστήμιον παρέχει διὰ τὴν ὑψηλὴν δημόσιον ἐκπαίδευσιν, ἱκανὴν καὶ ἐκτεταμένην εὐκαιρίαν, τὸ δὲ κράτος, διὰ τὴν παντελῇ ἑλλειψίν περιουσίας δημοσίων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, δὲν δύναται καὶ ἄλλως νὰ ἀναδεχθῇ τὰ εἰς τὰ τοιαῦτα ἀπαιτούμενα ἔξοδα.

* Ἀρθρ. 5. Ἡ Ἡμετέρα ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμ. παραγγέλλεται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Δεκεμ. 1836 (12 Ἰαν. 1837)

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ

Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ἰπουργικὸν Συμβούλιον

ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, ΔΡ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ
Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Γινώσκοντες πόσον εἶναι ἐπ' ἀνάγκης νὰ εἰσαχθῇ ἡ ἀνήκουσα τάξις εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ τὰ γυμνάσια

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις τῆς διὰ τὴν τακτοποίησιν τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως συστηθείσης ἐπιτροπῆς. Κατὰ τὰς προτάσεις δὲ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν νὰ ἐκδώσωμεν τοὺς ἀκολουθοῦντας κανονισμοὺς, διατάττοντες

νά τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ τὰ γυμνάσια τοῦ κράτους ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς θερινῆς ἐξαμηνίας τοῦ 1837.

ΤΜΗΜΑ I.

Εἶδη τῶν διδακτικῶν καταστημάτων.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν ἀνωτέραν ἐπιστημονικὴν, καὶ διὰ τὴν εἰς τὸ πανεπιστήμιον μετάδασιν ἀπαιτουμένην, προσέτι δὲ καὶ διὰ τὸν κοινωνικὸν βίον ἀναγκαιοτάτην ἐκπαίδευσιν, θέλουν ὑφίστασθαι τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, καὶ ὑπεράνω αὐτῶν τὰ γυμνάσια.

A. Περὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων

ΤΜΗΜΑ. II.

Γενικοὶ ὁρισμοί.

Ἄρθρ. 2. Πρώτιστος σκοπὸς τῶν ἑλληνικῶν σχολείων εἶναι νά προετοιμάζουσι διὰ τὰ γυμνάσια, καὶ κατ' αὐτὸν συμμορφοῦνται τὸ ἀντικείμενον, ἢ ἑκτασις, καὶ ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας· ἀλλὰ συγχρόνως ἢ ἐν αὐτοῖς ἐκπαίδευσιν πρέπει νά ἀποτελεῇ καὶ αὐθύπαρκτόν τι ὅλον, ὡς πρῶτην μὲν θεωρούμενον βαθμίδα τῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως τῆς νεολαίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς παῖδας κατάλληλον, ὅσοι δὲν θέλουν μεταβῇ εἰς τὰ γυμνάσια, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων ἀμέσως εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον, ἢ εἰς θέσιν, μὴ ἀπαιτοῦσαν ἐκπαίδευσιν γυμνασίου καὶ πανεπιστημίου.

Ἄρθρ. 3. Ἐκαστον ἑλληνικὸν σχολεῖον σύγκειται ἀπὸ τρεῖς τάξεις, ἀλλὰ δυναμένας κατὰ τὰς περιστάσεις νά περιορισθῶσι καὶ εἰς δύο μόνας. Ὅπου ὑφίστανται γυμνάσια, τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα θέλουν πάντοτε εἶσθαι μετ' αὐτῶν συνενωμένα.

Ἄρθρ. 4. Σχολεῖα εἰς τὰ ὁποῖα προσωρινῶς ὑφίσταται εἰς μόνος διδάσκαλος, σχηματίζουν μίαν μόνον τάξιν, καὶ εἰς αὐτὴν παραδίδονται τὰ εἰς τὸν §. 8 ὀριζόμενα μαθήματα τῆς κατωτάτης τάξεως τῶν ἑλληνικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 5. Ἐκάστη τάξις ἔχει τὸν ἴδιον αὐτῆς διδάσκαλον· ἀλλ' ὅσακις ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἀπαιτῇ τοῦτο, δύναται μία τάξις νά διαιρηθῇ εἰς δύο, ἢ περισσότερα τμήματα, ὧν ἕκαστον νά ἔχῃ ἀνὰ ἓνα διδάσκαλον.

Ἄρθρ. 6. Ὁ διδάσκαλος τῆς ἀνωτάτης τάξεως προτίσταται συγχρόνως τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, ἔχων τὸν τίτλον σχολάρχου· ὡς τοιοῦτος λαμβάνει διαταγὰς ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῶν ἑκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. Γραμματεῖαν, καὶ ἀναφέρεται πρὸς αὐτὴν εἰς ὅσα δὲν ἀφορῶσι τὴν ἐφορείαν. Εἰς πόλεις, ὅπου ὑφίστανται γυμνάσια, τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα διευθύνονται ἀπὸ τοὺς Γυμνασιάρχας, ἔχοντος δηλαδὴ τοῦ διδασκάλου τῆς ἀνωτέρας τάξεως τὸν τίτλον καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ σχολάρχου, ἀλλὰ ἐπιτηροῦντος πάντοτε τοῦ γυμνασιάρχου.

4) Ιστορία τῆς Ρώμης, καὶ τὰ πρότιστα τῆς μεσαίας καὶ νεωτέρας ιστορίας.

5) Γεωγραφία (τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ κόσμου).

6) Ἀρχαὶ τῆς ἀλγέβρας καὶ γεωμετρίας.

7) Ἀρχαὶ τῆς λατινικῆς διὰ τοὺς μεταδιδασκόμενους εἰς γυμνάσια.

8) Γαλλικά.

9) Ἀρχαὶ πειραματικῆς φυσικῆς.

Ἄρθρ. 9. Εἰς τὰ δύο τάξεις ἔχοντα ἑλληνικὰ σχολεῖα θέλει γίνεσθαι ἡ διδασκαλία κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν.

Εἰς τὴν α' τάξιν θέλει διδάσκεισθαι.

1) Ἡ Ἑλληνικὴ, ἐτυμολογία, σύνθεσις, καὶ διάλεκτοι κατὰ τὰ δύο πρῶτα μέρη τῆς ἐγκυκλοπαιδείας.

2) Ἰερὰ ἱστορία, καὶ μετ' αὐτὴν κατ' ἑξῆς.

3) Σύντομος γεωγραφία, καὶ ἰδίως ἡ τῆς Ἑλλάδος.

4) Ἀριθμητικὴ, τὰ τέσσαρα πᾶθη, κλάσματα, καὶ δεκαδικὰ μέχρι τῶν μεθόδων.

5) Καλλιγραφία.

Εἰς τὴν β' τάξιν.

1) Ἡ Ἑλληνικὴ, διάλεκτοι, σύνταξις καὶ ῥίμαι κατὰ τὸ τρίτον καὶ τέταρτον μέρος τῆς ἐγκυκλοπαιδείας.

2) Σύνταξις, καὶ σύνθεσις εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν.

3) Ἀρχαὶ ἀνθρωπολογίας καὶ ἠθικῆς.

4) Παλαιὰ ἱστορία Ἑλλάδος καὶ Ρώμης καὶ τὰ γενικώτερα ἐκ τῶν τῆς μεσαίας καὶ νέας ἱστορίας μέχρι τέλους.

5) Γεωγραφία Εὐρώπης καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ κόσμου μερῶν μέχρι τέλους.

6) Ἀριθμητικὴ ἀπὸ τῶν μεθόδων μέχρι τῆς Ἀλγέβρας, καὶ ἀρχαὶ αὐτῆς καὶ τῆς γεωμετρίας.

7) Καλλιγραφία.

Θέλουν, ἐκτὸς τούτου, διδάσκεισθαι εἰς τὰς δύο ταύτας τάξεις, ὡς εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα τὰ τρεῖς ἔχοντα τάξεις, ἡ γαλλικὴ, αἱ ἀρχαὶ τῆς φυσικῆς ἱστορίας, καὶ τῆς πειραματικῆς φυσικῆς, καὶ τῆς λατινικῆς γλώσσης.

Ἄρθρ. 10. Μετὰ τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν τῆς ἑλληνικῆς θέλει συνδέσθαι καὶ πρακτικὴ τις, βοηθεῖα βιβλίου ἑλληνικοῦ, πρὸς ἀνάγνωσιν βαθμυδὸν προοδεύοντος, ὥστε δι' αὐτῆς νὰ ἀποκτῶσιν οἱ μαθηταὶ ὀρθὴν ἑκφράσιν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν ἐπιδεξιότητα τοῦ διηγεῖσθαι ὅσα ἤκουσαν, τοῦ χαριέντως προφέρειν τεμάχια ἐκστηθιζόμενα, καὶ τοῦ συνθέτειν κατ' ἀρχὰς ἀπλᾶς, μετὰ ταῦτα δὲ πολυσυνθέτους, καὶ τέλος συνεχεῖς προτάσεις.

Ἄρθρ. 11. Ἡ διδασκαλία τῆς ἱστορίας θέλει ἔχει πρότιστον σκοπὸν νὰ ἐντυπώσῃ εἰς τὴν μνήμην τῶν μαθητῶν τὰ κυριώτερα συμβάν-

τα, ὀνόματα καὶ χρονολογίας, περιοριζομένης τῆς διηγήσεως εἰς τὰ ἀναπόφευκτα καὶ τὰ τερπνότερα, καὶ ἀποβλεπούσης πάντοτε εἰς τὸ νὰ μορφώῃ τὴν εἰς ἐλευθέραν ἔκθεσιν τῶν ἰδεῶν τῶν ἔξιν τῶν μαθητῶν· χρεωστοῦν δὲ οἱ διδάσκαλοι νὰ δεικνύουν πάντοτε ἐπὶ γεωγραφικῶν χαρτῶν τοὺς τόπους, περὶ ὧν διηγοῦνται, νὰ συνδέωσι δὲ καὶ τὸ μάθημα τῆς γεωγραφίας μετ' ἄλλων παντοδαπῶν εἰδήσεων, καὶ ἰδίως ἐκ τῆς φυσικῆς ἱστορίας.

Ἄρθρ. 12. Εἰς τὸ μάθημα τῆς καλλιγραφίας θέλει πρὸ πάντων παρατηρεῖσθαι ἡ καθαρά, ἀκριβὴς καὶ ἐλευθέρη καθ' ὑπαγόρευσιν γραφή.

Ἄρθρ. 13. Εἰς τὴν παράδοσιν τῶν ἄνω ἀπαριθμηθέντων ἀντικειμένων προσδιορίζονται, διὰ μὲν τὰ ἔχοντα τρεῖς τάξεις ἑλληνικὰ σχολεῖα 29 ὥραι διδασκαλίας καθ' ἑβδομάδα εἰς τὴν α'. τάξιν, 31 ὥραι εἰς τὴν β', καὶ 32 εἰς τὴν γ', διὰ δὲ τὰ ἔχοντα δύο μόνον τάξεις, 30 εἰς τὴν α', καὶ 32 εἰς τὴν β'.

Ἄρθρ. 14. Καθ' ἐκάστην καθημερινὴν προηγεῖται τῆς διδασκαλίας προσευχὴ, συνισταμένη εἰς ὕμνον ψαλλόμενον, εἴτε ὑφ' ὅλων ὁμοῦ τῶν μισθητῶν εἰς μίαν γενικὴν αἴθουσαν, εἴτε ὑφ' ἐκάστης τάξεως εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς αἴθουσαν τῆς παραδόσεως. Τὰς δὲ κυριακὰς καὶ ἐορτὰς χρεωστοῦν οἱ μαθηταὶ νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν εἰς προσδιωρισμένην τινὰ ἐκκλησίαν.

Αἱ παραδόσεις ἄρχονται τὸ μὲν θέρος ἀπὸ 7 πρὸ μεσημβρίας, καὶ 3 μετὰ μεσημβρίαν, τὸν δὲ χειμῶνα ἀπὸ 8 πρὸ μεσημβρίας, καὶ 2 μετὰ μεσημβρίαν· τετράδην καὶ σάββατον δὲν ὑπάρχουν μαθήματα μετὰ μεσημβρίαν. Εἰς τὸ διάστημα τῶν ὥρῶν τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῶν ἡμερῶν τῆς διακοπῆς, οἱ μαθηταὶ δίδονται ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν διδασκάλων εἰς γυμναστικὰς καὶ ἄλλας ἀσκήσεις. Ἐπὶ τούτῳ θέλει παρασχευάζεσθαι ἀνηκόντως ἐντὸς τοῦ καταστήματος τοῦ σχολείου, ἢ καὶ ἀλλαχοῦ τόπος τις.

Μόνον τὸ μάθημα τῆς ἑλληνικῆς δύναται νὰ διαρκῇ 2 ὥρας κατὰ συνέχειαν, τὰ δὲ ἄλλα μίαν καὶ μόνην. Τὸ μάθημα τῆς Λατινικῆς θέλει γίνεσθαι πάντοτε πρὸ μεσημβρίας κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν, διὰ νὰ δύνανται οἱ μὴ ἀκροώμενοι αὐτοῦ ν' ἀναχωρῶσιν οἴκαδε.

Ἄρθρ. 15. Αἱ ἐβδομαδιαῖαι ὥραι θέλουν διακρίεσθαι εἰς τὰς διαφοροὺς τάξεις κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον·

α) Εἰς τὰ ἑλληνικὰ τρεῖς τάξεις ἔχοντα σχολεῖα.

Εἰς τὴν πρώτην τάξιν·

Διὰ τὴν ἑλληνικὴν	12 ὥραι.
Διὰ τὴν ἱερὰν ἱστορίαν	2
Γεωγραφίαν	3
Ἀριθμητικὴν	3
Καλλιγραφίαν	2

Φυσικὴν Ἱστορίαν	3
Γαλλικὰ	4
	29 ὥραι.
Εἰς τὴν δευτέραν	
Διὰ τὴν ἐλληνικὴν	12 ὥραι.
» Κατήχησιν	2
» Ἱστορίαν	3
» Γεωγραφίαν.	2
» Ἀριθμητικὴν	3
» Καλλιγραφίαν	2
» Φυσικὴν Ἱστορίαν.	3
» Γαλλικὰ	4
	31 ὥραι.
Εἰς τὴν τρίτην τάξιν	
Διὰ τὴν ἐλληνικὴν	12 ὥραι.
» Σύνθεσιν	3
» Ἀρχὰς τῆς ἀνθρωπολογίας ἢ ἠθικῆς	2
» Ἱστορίαν	3
» Γεωγραφίαν	2
» Γεωμετρίαν καὶ φυσικὴν	3
» Γαλλικὰ	4
» Λατινικὰ	3
	32 ὥραι.
β') Δι' ἐλληνικὰ δύο τάξεις ἔχοντα σχολεῖα	
Εἰς τὴν πρώτην τάξιν	
Διὰ τὴν ἐλληνικὴν	12 ὥραι.
» Ἱερὰν Ἱστορίαν καὶ κατήχησιν	4
» Γεωγραφίαν	3
» Ἀριθμητικὴν	3
» Καλλιγραφίαν	2
» Φυσικὴν Ἱστορίαν.	2
» Γαλλικὰ	4
	30 ὥραι.
Εἰς τὴν δευτέραν τάξιν.	
Διὰ τὴν ἐλληνικὴν	12 ὥραι.
» Σύνθεσιν	3
» Ἀνθρωπολογίαν ἢ ἠθικὴν	1
» Ἱστορίαν	3
» Γεωγραφίαν	2
» Ἀριθμητικὴν ἢ ἀλγεβραν	3

» Γεωμετρίαν καὶ φυσικὴν	4
» Καλλιγραφίαν	1
» Γαλλικὰ	4
» Λατινικὰ	2

32 ὥραι.

Ἄρθρ. 16. Ἡ διάρκεια τῶν μαθημάτων εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα εἶναι τριετής. Εἰς μὲν τὰ σχολεῖα, τὰ ἔχοντα τρεῖς τάξεις μονοετῆς εἰς ἐκάστην τάξιν. Εἰς δὲ τὰ ἔχοντα δύο, ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους εἰς ἐκάστην.

ΤΜΗΜΑ IV.

Περὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ σχολειακοῦ ἔτους, παραδοχῆς προβιβασμοῦ, ἐλέγχου τῆς προόδου καὶ ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρ. 17. Τὸ σχολειακὸν ἔτος διὰ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα ἄρχεται τὴν 3 (15) Σεπτεμβρίου λήγει δὲ ἡ πρώτη αὐτοῦ ἐξαμηνία τὴν 15 (27) Φεβρουαρίου ἡ δευτέρα ἐξαμηνία ἄρχεται τὴν 1 (13) Μαρτίου, καὶ λήγει τὴν 3 (15) Ιουλίου.

Ἄρθρ. 18. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων σημειουμένων διακοπῶν, θέλουν διακόπτεσθαι τὰ μαθήματα μόνας τὰς κυριακάς, καὶ τὰς διὰ διατάγματος ὠρισμένας ἑορτάς.

Ἄρθρ. 19. Εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα μόνον τοιοῦτοι παῖδες γίνονται δεκτοὶ, ὅσοι κατὰ τακτικὰς ἀποδείξεις τῶν σχολείων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐφοίτων, ἔχουν τὰς ἀνγκαίαις προκαταρκτικὰς γνώσεις τῶν ὅσα διδάσκονται εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, καὶ διαγωγὴν ἀμεμπτον.

Ἄρθρ. 20. Παραδοχὴ μαθητοῦ εἰς ἀνωτέραν παρὰ τὴν πρώτην τάξιν ἐπιτρέπεται τότε μόνον, ὅταν οὗτος γνωρίζῃ ἀκριβῶς τὰ εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου διδασκόμενα.

Ἄρθρ. 21. Διὰ τοῦτο προηγεῖται τῆς ἐγγραφῆς ἐξέτασις τοῦ μαθητοῦ ἐνώπιον ὅλων τῶν διδασκάλων τοῦ σχολείου καὶ κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα ταύτης κατατάσσεται ὁ μαθητὴς εἰς τὴν ἀνήκουσαν τάξιν.

Ἄρθρ. 22. Ὁ σχολάρχης ἐγγράφει τὸν μαθητὴν, ἀρ' οὗ οὗτος καταθέσῃ τῆς ἐγγραφῆς τὸ δικαίωμα καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ τὴν ἐπίσημον ὑπόσχεσιν, ὅτι θέλει ἔχει καλὴν διαγωγὴν, θέλει ὑπακούει εἰς τοὺς ἀνωτέρους του καὶ σπουδάζει μετ' ἐπιμελείας.

Ἄρθρ. 23. Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς σειρᾶς καθ' ἣν οἱ μαθηταὶ θέλουν κατατάτεσθαι ὡς πρὸς τὴν προόδον αὐτῶν εἰς ἕκαστον τῶν μαθημάτων, θέλουν χρησιμεύει πρὸ πάντων τὰ ἐγγραφα αὐτῶν γυμνάσματα, ἀλλὰ συγχρόνως ἡ αἰ προφορικαὶ τῶν λύσεις τῶν προτεινομένων προβλημάτων ἢ ἡ ἠθικὴ τῶν διαγωγῇ εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐξαμηνίας. Πρὸς τοῦτο ἕκαστος διδάσκαλος θέλει ἐγγράφει ἰδιοχείρως καὶ εὐσυνειδότως εἰς βιβλίον ἀριθμημένον ἢ μονογραφημένον ὑπὸ τοῦ σχολάρχου, τὴν προόδον, ἐπιμελείαν καὶ διαγωγὴν τοῦ μαθητοῦ, σημειῶν

αὐτὰ ταῦτα καὶ εἰς τὰ ἔγγραφα γυμνάσματα τῶν μαθητῶν ἐπιστρέφόμενα εἰς αὐτοὺς, ἀφ' οὗ ἐξετασθῶσιν ἀπὸ τὸν διδάσκαλον καὶ χρησιμεύσωσιν ἰδίως εἰς τὴν ἐξέτασιν τὴν διαγραφομένην εἰς τὸ ἄρθρον.

Διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον θέλει γίνεσθαι ἐκάστην ἑκτὴν ἐβδομάδα ἀνὰ ἓν ἔγγραφον γύμνασμα.

Ἄρθρ. 24. Τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα ἐκάστης ἑξαμηνίας θέλουν γίνεσθαι δημόσιοι ἐξετάσεις· πρὸ δὲ τῶν ἐξετάσεων θέλουν ἐπαναλαμβάνεσθαι ὅσον τὸ δυνατόν συντόμως τὰ εἰς τὸ διάστημα τῆς ἑξαμηνίας διδασκόμενα. Ἡ μετὰ τὴν δευτέραν ἑξαμηνίαν ἐξέτασις εἶναι συγχρόνως γενικὴ ἐξέτασις δι' ὅλον τὸ ἔτος.

Αἱ ἐξετάσεις γίνονται ἐνώπιον τοῦ σχολάρχου, τοῦ ἀνήκοντος διδασκάλου καὶ τῶν ἐπὶ τούτῳ προσκεκλημένων μελῶν τῆς ἐφορείας.

Οἱ γονεῖς καὶ ἐπίτροποι τῶν μαθητῶν θέλουν προσκαλεῖσθαι ἐπίσης διὰ δημοσίων δηλοποιήσεων. Ἐπιτρέπεται δὲ καὶ εἰς ἕκαστον, ἢ εἰς τὰς ἐξετάσεις εἰσοδος.

Ἄρθρ. 25. Ἐκαστος μαθητὴς χρεωστεῖ νὰ ἐμφανίζεται εἰς τὰς ἐξετάσεις καὶ μόνον δι' ἀσθένειαν ἢ ἄλλην κατεπείγουσαν αἰτίαν δύναται νὰ λείψῃ ἀπὸ αὐτάς.

Οἱ ἀνευ ἀνάγκης ἀπόντες προσκαλοῦνται ἀπὸ τὸν ὑπηρετὴν τοῦ σχολείου, καὶ μὴ ἐμφανισθέντες ἀποβάλλονται.

Ἄρθρ. 26. Πρὸς ἀποφυγὴν πάσης μεροληψίας προσδιορίζουν τὰ μέλη τῆς ἐφορείας ἀπὸ τὰ εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἔτους παραδοθέντα μαθήματα, τὸ μέρος ἢ τὸ τεμάχιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει γίνεῖ ἡ ἐξέτασις.

Ὁ ἐξετασθησόμενος προσδιορίζεται διὰ κλήρου· χρεωστεῖ δὲ νὰ καθυποβάλῃ καὶ ὅλα τὰ εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἔτους ὑπ' αὐτοῦ γραφέντα γυμνάσματα.

Ἄρθρ. 27. Ὁ προβιβασμὸς εἰς ἀνωτέρας τάξεις προσδιορίζεται κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων· ἀπαγορεύεται μετὰ πάσης αὐστηρότητος ὁ προβιβασμὸς τῶν μὴ ἐχόντων τὴν ἀνήκουσαν ἱκανότητα μαθητῶν, οἵτινες χρεωστοῦν ν' ἀκούσουν ἐκ νέου τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως, εἰς ἣν εὐρίσκοντο τὸ προλαβὼν ἔτος. Ὁ δις μίαν τάξιν ἐπαναλαβὼν, χωρὶς νὰ κατασταθῇ προβιβασμοῦ ἄξιος, ἀποπέμπεται τοῦ σχολείου.

Ἄρθρ. 28. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους θέλει τυπόνεσθαι καὶ δημοσιεύεσθαι ἀλφαριθμητικὸς τῶν μαθητῶν κατάλογος, περιέχων καὶ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν πόλιν τῆς γεννήσεως αὐτῶν καὶ τὸ ἐπιτήδευμα τῶν γονέων ἐν γένει, ἢ εἰς ἓνα ἕκαστον κλάδον.

Ἄρθρ. 29. Μετὰ τὰς ἐξετάσεις τῆς β'. ἑξαμηνίας θέλουν διανέμεσθαι εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας ἐκάστης τάξεως βραβεῖα διὰ μὲν τὴν γενικὴν πρόοδον 2 ἕως 3 κατὰ τὴν πληθὺν τῶν μαθητῶν, διὰ δὲ τὴν πρόοδον εἰς ἓνα ἕκαστον κλάδον ἀνὰ ἓν.

Τὰ βραβεῖα ταῦτα θέλουν συνίστασθαι εἰς ἀνάλογα βιβλία καλῶς γεγραμμένα, καὶ εἴτε τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, εἴτε τὴν μέλλουσαν.

ἔχουν τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις καὶ δι' ἐξετάσεως γινομένης προφορικῶς καὶ ἐγγράφως ἐνώπιον ἐνὸς γυμνασιάρχου καὶ ὄλων τῶν καθηγητῶν τοῦ γυμνασίου.

Ἄρθρ. 35. Τὰ κυρίως εἰς τοιαύτας ἐξετάσεις ἀπὸ αὐτοῦ ἀπαιτούμενα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

α) Νὰ ὁμιλῶσι καὶ νὰ γράφωσι καθαρῶς καὶ ἀκριβῶς τὴν νέαν ἐλληνικὴν, νὰ γνωρίζωσι κατὰ βάθος τὴν γραμματικὴν αὐτῆς, νὰ γνωρίζωσι τὴν ἀρχαίαν ἐλληνικὴν ὡς διδάσκεται εἰς τὰ γυμνάσια.

β) Νὰ ἔχωσι γνώσιν τῆς λατινικῆς γραμματικῆς ἐν γένει καὶ ἰδίως τοῦ ἐτυμολογικοῦ αὐτῆς μέρους, νὰ μεταφράζωσιν ὀρθῶς εἰς τὸ λατινικὸν ἐλληνικόν τι τεμάχιον, ὅποια τὰ προβαλλόμενα εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς ἀνωτέρας τάξεως τοῦ γυμνασίου τοὺς εἰς τὸ πανεπιστήμιον μεταβαίνοντας, νὰ γνωρίζωσι τὴν μετρικὴν, νὰ ἐξηγῶσιν εὐκόλως ποί μέρος τοῦ Καίσαρος, τοῦ Κορνηλίου Νέπωτος, ἢ τῶν μεταμορφώσεων τοῦ Ὀβιδίου.

γ) Νὰ γνωρίζωσιν ἐντελῶς τὴν ἀριθμητικὴν καὶ γεωμετρίαν, καθόσον διδάσκεται εἰς τὰ γυμνάσια, τὴν γεωγραφίαν καὶ ἰδίως τὴν τῆς Ἑλλάδος καὶ Εὐρώπης, τὴν ἱερὰν ἱστορίαν, ἢ τὴν κατ'ἐχέσιν, τὴν παλαιὰν καὶ νέαν ἱστορίαν, καὶ ἰδίως τὴν τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ρώμης καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴν, τὰ γενικώτερα καὶ σπουδαιότερα τῆς φυσικῆς ἱστορίας, τῆς φυσικῆς, τῆς ἀνθρωπολογίας καὶ ἠθικῆς, τὴν γαλλικὴν, προσέτι δὲ τὴν μουσικὴν καὶ ζωγραφικὴν.

Ἄρθρ. 36. Περὶ τῶν ἐξετάσεων τούτων θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, περιέχον τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ἐντελῆ ἔκθεσιν τῆς ἱκανότητος τοῦ ἐξετασθέντος καὶ ὑπογραφόμενον ὑφ' ὅλων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο θέλει καθυποβάλλεσθαι μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματ. ἥτις κατ' αὐτὸ θέλει ἐπιτρέπει εἰς τὸν ὑποψήφιον ν' ἀσκήται, ἢ μὴ εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα.

Ἄρθρ. 37. Τὸν μεταξὺ τῆς ἐξετάσεως ταύτης καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ καιρὸν θέλει δαπανᾷ ἐπίσης ὁ ὑποψήπιος εἰς διδασκαλικὴν ἄσκησιν, εἴτε ὡς βοηθὸς εἰς ἐλληνικὸν τι σχολεῖον, ἢ ὡς ἰδιωτικὸς διδάσκαλος. Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο μέχρι τοῦ διορισμοῦ τοῦ χρεωστῆ νὰ ἐμφανίζῃ κατ' ἔτος εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν πρακτικὸν ἀποδεικτικὸν τῆς ἐνασχολήσεώς του.

Ἄρθρ. 38. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ καιροῦ τῆς πρακτικῆς εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ἀσκήσεως θέλουν γίνεσθαι ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν πρακτικαὶ ἐξετάσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἰδίως θέλουν προτίθεσθαι καὶ λύεσθαι ἐγγράφως προτάσεις περὶ μεθόδων γενικῶς, καὶ ἰδιαίτερώς περὶ ἀντικειμένων τινῶν τῆς διδασκαλίας· προσέτι θέλει δίδει ὁ ὑποψήπιος δείγματα τῆς ἱκανότητός του, διευθύνων αὐτὸς τὴν σχολὴν, καὶ διορθῶν γυμνάσματα τῶν μαθητῶν.

Καὶ περὶ τῆς ἐξετάσεως ταύτης θέλει συντάττεσθαι, ὡς ἀνωτέρω,

πρωτόκολλον, καὶ πέμπεσθαι εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρ. 39. Ὁ διορισμὸς τῶν διδασκάλων εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα γίνεται ἀπὸ τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἀφ' οὗ λάβῃ τὴν ἡμετέραν ἐγκρισιν, ἀλλ' οὐδεὶς ὑποψήφιος προτείνεται, ὅταν ὑπάρχουν ἀμφιβολίαι περὶ τῶν ἡθῶν καὶ τῆς θρησκευτικότητος αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 40. Οἱ ἔχοντες τὴν ἀνήκουσαν ὡς καθηγηταὶ γυμνασίου ἱκανότητα δύνανται, ὡςάκις ζητήσωσι, νὰ λάβουν θέσιν διδασκάλου ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἄρθρ. 41. Ὁ μισθὸς τῶν διδασκάλων τῶν ἑλληνικῶν σχολείων εἶναι

Διὰ τὴν α' τάξιν 120 δραχμαὶ κατὰ μῆνα·

Διὰ τὴν β' τάξιν 150 δραχμαὶ κατὰ μῆνα·

Διὰ τὴν γ' τάξιν 180 δραχμαὶ κατὰ μῆνα·

Ἀλλὰ ἀπὸ πενταετίας εἰς πενταετίαν αὐξάνει κατὰ τὸ πέμπτον χωρὶς νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 250 δραχμάς.

Οἱ ἤδη ἀνωτέρους μισθοὺς ἔχοντες, ἐξακολουθοῦν λαμβάνοντες αὐτοὺς ἀμειώτους.

ΤΜΗΜΑ VI.

Περὶ ἐφορειῶν καὶ τοπικῆς πειθαρχίας τῶν ἑλληνικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 42. Εἰς ἕκαστον μέρος, ὅπου ὑπάρχει ἑλληνικὸν σχολεῖον θέλει συστηθῇ ἐφορεία, ὑποκειμένη ἀμέσως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν.

Ἄρθρ. 43. Ἡ ἐφορεία θέλει συνίστασθαι ἀπὸ τὸν διοικητὴν, ὡς πρόεδρον, ἓνα πεπαιδευμένον κληρικόν, ἢ ἓνα ὑπάλληλον τοῦ τόπου ἐκείνου, τὸν δήμαρχον, καὶ δύο ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον διοριστέους δημότας.

Εἰς μέρη ὅπου διοικήσις δὲν ὑπάρχει, ἡ προεδρία ἀνατίθεται εἰς τὸν δήμαρχον.

Ἄρθρ. 44. Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ διδάσκαλοι τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου δὲν δύνανται νὰ ᾔναι καὶ μέλη τῆς ἐφορείας.

Ἄρθρ. 45. Τὰ μέλη τῆς ἐφορείας θέλουν παρευρίσκεσθαι εἰς τὰς γενομένας ἐπισκέψεις τῶν σχολείων καὶ εἰς τὰς ἐξετάσεις κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν διάρκειαν.

Ἄρθρ. 46. Ἡ ἐφορεία συνέρχεται κατὰ τριμηνίαν κατὰ πρόσκλησιν τοῦ προέδρου τῆς εἰς τακτικὰς συνεδριάσεις, καὶ συσκέπτεται περὶ συντηρήσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ ὑπ' αὐτὴν εὑρισκομένου σχολείου.

Ἄρθρ. 47. Εἰς ἐκάστην συνεδρίαν πρέπει νὰ παρευρίσκωνται τοῦλάχιστον τὰ δύο τρίτα τῶν μελῶν· ἐλλείψει τοῦ προέδρου, προεδρεύει ὁ κατὰ τὴν σειρὰν πλησιέστερος μετ' αὐτόν. Ἐκτὸς τῶν τακτικῶν συνεδριάσεων, θέλει συνέρχεσθαι ἡ ἐφορεία, ὡςάκις ἀντικείμενον, ἀφορῶν τὸ σχολεῖον, ἀπαιτῇ ταχεῖαν ἀπόφασιν. Τοιαύτην συνεδρίαν δύναται καὶ συγκαλέσθαι ἕκαστος μέλος, ἀλλ' ὁ πρόεδρος τὴν προσδιορίζει.

Ἄρθρ. 48. Ὅσάκις ὁ σχολάρχης εἰς δυσχερεῖς περιπτώσεις πειθαρχίας διστάζει νὰ ἐνεργήσῃ μόνος του, ἡ ἐφορεία ὑποχρεοῦται ἐπίσης νὰ συνέρχεται κατὰ πρόσκλησιν αὐτοῦ, καὶ ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ὑποθέσεως κοινῶς μετ' ὅλων τῶν διδασκάλων ὁμοίως καὶ εἰς τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς δὲν δύναται διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ βαρύτητος νὰ διατηρήσῃ τὴν τάξιν εἰς τὸ σχολεῖον, θέλει ἀποτείνεσθαι ἀμέσως πρὸς τὴν ἐφορείαν, ἥτις χρεωστεῖ νὰ λαμβάνῃ τὰ ἀνήκοντα μέτρα πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ὑποταγῆς ἀπὸ μέρους τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρ. 49. Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐξετάσεων τοῦ σχολείου, χρεωστεῖ ἡ ἐφορεία νὰ διευθύνῃ ἀναφορὰν πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν Γραμματεῖαν, πεμπομένην μὲν παρὰ τοῦ διοικητοῦ μετ' ἐκείνης τοῦ σχολάρχου (ἄρθρ. 32).

Πραγματευομένην δὲ,

α) Περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου, τῆς προοδεύσεως, ἡ τῶν ἐλλείψεων αὐτοῦ, ὡς καὶ περὶ τῶν περιστάσεων, ὅσαι εἶναι ἄξιοι τῆς παρατηρήσεως τῆς κυβερνήσεως.

β) Περὶ πτωχῶν καὶ ἐπιμελῶν μαθητῶν, τοὺς ὁποίους νομίζει ἡ ἐφορεία ἀξίους νὰ λαμβάνωσιν ἢ ὑποτροφίας μισθόν, ἢ διδακτικὰ βιβλία ἀνεξόδως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 50. Καθῆκον τῆς ἐφορείας εἶναι νὰ ἐπαγρυπνῇ ὥστε οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐκτελοῦν τὰ χρέη τῶν ἢ τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως, ἰδίως καθόσον ἀφορῶσι τὴν τάξιν τῶν ἀντικειμένων τῆς διδασκαλίας· τὰ περὶ διακοπῶν ἢ ἐορτῶν καὶ τὰ περὶ τῶν εἰσυχθέντων διδακτικῶν βιβλίων, προσέτι δὲ νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ τὴν ἀπὸ μέρους τῶν πολιτῶν πρὸς τοὺς διδασκάλους χρεωστουμένην ὑπόληψιν.

Ἄρθρ. 51. Ἡ ἐφορεία ἐξετάζει καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν διενέξεων μεταξὺ τοῦ σχολάρχου, ἡ τῶν διδασκάλων, καθόσον αὗται ἀφορῶσι τοῦ σχολείου τὴν μέθοδον, τὴν τάξιν, τὰ ἀντικείμενα τῆς διδασκαλίας κτλ. ὁμοίως δὲ, καὶ τὰ παράπονα τῶν γονέων, ἡ τῶν ἐπιτρόπων κατὰ τῶν διδασκάλων καὶ τἀνάπαλιν, καθόσον αὐτὰ ἀφορῶσι τοὺς μαθητάς καὶ τὰ ἀντικείμενα τοῦ σχολείου· συμβουλεύει τοὺς γονεῖς ἢ ἐπιτρόπους, ὅσοι παραμελοῦν τὴν ἐκπαίδευσιν, καὶ λοιπὴν προμήθειαν τῶν εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα φοιτῶντων παίδων, καὶ ἐπιτροπευομένων τῶν.

Ἄρθρ. 52. Ὅσάκις πρόκειται περὶ διορισμοῦ διδασκάλου, ἀποσκευῆς, οἰκοδομήματος, ἀγορᾶς βιβλίων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων, ἡ ἐφορεία διευθύνει, ὅπου ἀνήκει τὴν περὶ τούτου πρότασιν, θεωρεῖ δὲ καὶ μετὰ τοῦ σχολάρχου τὰ ἀποδεικτικὰ τῶν πληρωμῶν κατὰ τὸν ἀνήκοντα τρόπον περὶ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν.

Ἄρθρ. 53. Ἐκαστος διδάσκαλος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν πειθαρχίαν, ἡ εὐταξίαν τῆς τάξεώς του καὶ χρεωστεῖ νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ διαγωγὴν τῶν μαθητῶν· ἔχει ἐπομένως τὸ δικαίωμα νὰ διανέμῃ καταλλήλους ἀμειβάς, νὰ δίδῃ πατρικὰς συμβουλὰς, καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ ποινὰς διὰ κοκότησεως ἐντὸς τοῦ σχολείου εἰς ὁρισμένον τινὰ.

καιρὸν, ἢ καὶ ὁλοκλήρους ἡμέρας, νὰ διδῇ εἰδῆσιν εἰς τοὺς γονεῖς ἢ ἐπιτρόπους περὶ τῶν πταισμάτων τῶν μαθητῶν καὶ νὰ ζητῇ ἀπὸ αὐτοὺς πληροφορίας περὶ τῆς διαγωγῆς των.

Ἄρθρ. 54. Ἐκαστος διδάτκαλος χρεωστῇ νὰ κρατῇ τὸ εἰς τὸ ἄρθρ. 23 ῥηθὲν βιβλίον.

Ἄρθρ. 55. Ἀποβολὴ ἀπὸ ἐλληνικὸν σχολεῖον δι' ἐπανειλημμένας ἀποδείξεις παρακοῆς, κακῆς διαγωγῆς καὶ ἀμελείας, δύναται νὰ γίνῃ μὲ μόνην τὴν συγκατάθεσιν τοῦ σχολάρχου. Διὰ τῆς ἀποβολῆς ταύτης ἀπομακρύνεται ὁ μαθητὴς τοῦ διδακτικοῦ Καταστήματος, χωρὶς νὰ ἀπολαύσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς ἕτερον πρὸς δοκιμασίαν, ἐπιβλεπόμενος αὐστηρῶς τοῦλάχιστον εἰς διάστημα μιᾶς ἐξαμηνίας.

Ἀποκλεισμός ἀφ' ὅλα τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ βαρύτερα ἐγκλήματα καὶ εἰς ἀποβολὴν ἀπὸ βασιλικὸν σχολεῖον κατ' ἀπόφασιν ὅλων τῶν διδασκάλων καὶ τῆς ἐφορείας ὁμοῦ.

Ἄρθρ. 56. Εἰς περίπτωσιν ἀποβολῆς οἱ γονεῖς ἢ ἐπίτροποι ἔχουν τὸ δικαίωμα ν' ἀποτείνωνται εἰς τὴν ἐφορείαν ζητοῦντες ἐξέτασιν τῆς ὑποθέσεως, ὡςάκισ νομίζουν ὅτι ἐγένεν ἀδικίαν εἰς τὸν ἀποβληθέντα.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐπιτρέπεται ἔκκλησις εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐκεῖθεν δὲ οὐδεμία.

Ἄρθρ. 57. Ὁ σχολάρχης ὡς ἔχων τὴν γενικὴν ἐπιτήρησιν ἐπὶ τοῦ Καταστήματος θέλει ἐπιβλέπει ὥστε ἡ διδασκαλία καὶ ἡ ἐσωτερικὴ τάξις νὰ ἐνεργῶνται καταλλήλως, ἢ ὁμοιομόρφως, διὰ τοῦτο πρὸ πάντων θέλει φροντίζει ὥστε ἐκάστη ὥρα νὰ ἀφιερώνεται ἐντελῶς εἰς τὸν σκοπὸν δι' ὃν εἶναι προσδιωρισμένη ἡ παράδοσις ἐκάστου μαθήματος, νὰ διαρκῇ ὅσον εἶναι διατεταγμένον ἐντὸς τοῦ σχολείου καὶ διατηρῇται ἡ ἡσυχία, κἀνείς διδάσκαλος νὰ μὴ λείπῃ τῶν χρεῶν τοῦ ἀνευ κατεπειγούσης ἀνάγκης, κἀμμία διακοπὴ τῶν μαθημάτων νὰ μὴ γίνεται, ἐκτὸς τῶν διατεταγμένων ἐορτῶν ἢ διακοπῶν, αἱ ἀπὸ τὸ σχολεῖον ἐλλείψεις νὰ ᾖναι σπάνιαι, τὰ ἔγγραφα γυμνάσματα νὰ διορθώνωνται ἀκριβῶς, ἢ αἱ σημειώσεις νὰ γίνωνται εὐσυνειδότως.

Ἄρθρ. 58. Ὁμοίως ἀνήκει εἰς τὸν σχολάρχην ἡ ἀνωτάτη ἐπιτήρησις ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν μαθητῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ σχολείου. Ὁ αὐτὸς χρεωστῇ νὰ ἐπαγρυπνῇ ἀμέσως μετ' αὐστηρότητος ἐπὶ τῶν μὴ ἐντοπίων μαθητῶν ὡςάκισ οἱ γονεῖς ἢ οἱ ἐπίτροποι δὲν ἔλαβον ἰδιαιτέραν περὶ αὐτῶν φροντίδα.

Ἄρθρ. 59. Ἀπαξ τοῦ μηνὸς συγκαλεῖ ὁ σχολάρχης τοὺς συνδιδασκάλους τοῦ εἰς σύσκεψιν περὶ τῆς συντηρήσεως, ἢ βελτιώσεως τοῦ σχολείου, τὸ περὶ αὐτῆς πρωτόκολλον ὑπογράφεται ἀπὸ ὅλους τοὺς παρόντας διδασκάλους ἢ προστίθεται εἰς τὰ ἔγγραφα τοῦ σχολείου.

ΤΜΗΜΑ VII.

Περὶ τῶν ἐπισκέψεων τοῦ σχολείου.

Ἄρθρ. 60. Διὰ νὰ πληροφορητῇ ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς ἀκριβοῦς

τηρήσεως τοῦ διδακτικοῦ σχεδίου τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς πειθαρχίας εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, θέλουν γίνεσθαι κατ' ἔτος ἐπισκέψεις αὐτῶν καθ' ὅλους τοὺς Νομοὺς, συμπιπτούσας καθ' ὅσον τὸ δυνατόν μὲ τὰς ἐξετάσεις εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους.

Αἱ ἐπισκέψεις αὗται ἀνατίθενται εἰς τοὺς γυμνασιάρχας τῶν πλησιέστερον εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα κειμένων γυμνασίων, λαμβάνοντας περιοδείας ἀποζημίωσιν.

Ἀλλ' ἂν τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον ᾖ συνδεδεμένον μὲ γυμνάσιον ὁ στελλόμενος διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τοῦτο, ἐπισκέπτεται καὶ ἐκεῖνο συγχρόνως.

Ἄρθρ. 61. Ἄμα φθάσῃ εἰς τὸν τόπον τοῦ ἑλλ. σχολείου ὁ ἐπισκεπτόμενος χρεωστῇ νὰ συνεννοῇται ἀμέσως μετὰ τοῦ σχολάρχου ἢ τῆς ἐφορείας, καὶ νὰ ἐρωτᾷ αὐτοὺς, περὶ τῆς προόδου καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ σχολείου. Μετὰ ταῦτα θέλει ἐπισκέπτεσθαι ἐκάστην τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν σχολάρχην καὶ τὰ μέλη τῆς ἐφορείας, θέλει πληροφορεῖσθαι ἀκριβῶς, περὶ τῶν μεθόδων τῆς παραδόσεως, θέλει δίδει εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοὺς ἔγγραφα προβλήματα, θέλει θεωρεῖ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐργασίας τῶν καὶ διανέμει κατὰ τὸ δοκοῦν ἔπαινον ἢ ψόγον εἰς ἕκαστον.

Ἄρθρ. 62. Ἐν τέλει θέλει συνδιαλέγεσθαι μεθ' ὅλων τῶν διδασκάλων καὶ τῆς ἐφορείας, περὶ τῶν γενομένων παρ' αὐτοῦ παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας δι' ἀναφορᾶς θέλει καθυποβάλλει εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησι. Γραμματεῖαν.

Ἄρθρ. 63. Ἡ διοίκησις θέλει ἐπίσης ἀσχεῖ τὴν νομίμως εἰς αὐτὴν ἀνήκουσαν ἀνωτάτην ἐπιτήρησιν ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων.

Β'. Περὶ τῶν Γυμνασίων.

ΤΜΗΜΑ VIII.

Γενικὸς ὁρισμός.

Ἄρθρ. 64. Σκοπὸς τοῦ γυμνασίου εἶναι ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις, τῆς εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα προκαταρχτικῆς ἐκπαιδεύσεως καθ' ὅλους τοὺς κλάδους, καὶ κυρίως ἡ προπαρασκευὴ τῶν μαθητῶν ὅσοι μέλλουν νὰ σπουδάσωσιν ἀνωτέρως ἐπιστήμας εἰς τὸ πανεπιστήμιον.

Ἄρθρ. 65. Τὸ γυμνάσιον πλήρες ὂν σύγκειται ἀπὸ 4 τάξεις, ὥστε ἢ εἰς τὸ πανεπιστήμιον μετὰδασίς ἀπὸ τὴν τετάρτην μόνον τάξιν δύναται νὰ γίνῃ.

Ἄρθρ. 66. Ὅσαι πόλεις ἔχουσι πλήρες ἑλληνικὸν σχολεῖον δὲν δύνανται δὲ ἐξ ἰδίων νὰ συστήσωσι καὶ πλήρες γυμνάσιον, δύνανται νὰ συστήσωσιν μίαν ἢ καὶ 3 γυμνασίου τάξεις, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ χρεωστοῦν τότε νὰ διατρέξωσι τὴν ἀνωτάτην ἢ τετάρτην τάξιν εἰς πληρῆς τι γυμνάσιον διὰ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ πανεπιστήμιον. Εἰς ἕκαστον γυμνάσιον θέλουν διορίζεσθαι πάντε καθηγηταί, δηλ. εἰς ἑκάστην μαθημα-

σει τῆς γραμματοργίας. Ἡ τελευταία αὕτη θέλει διδάσκεισθαι εἰς τὴν γ'. τάξιν μεθ' ἣν θέλει ἀρχεσθαι ἡ Ῥητορικὴ αὕτη δὲ θέλει ἀποπερατοῦσθαι εἰς τὴν δ'. καὶ ἀνωτάτην τάξιν, συνδεομένην καὶ μὲ προσφορικὰς ἀσκήσεις δι' ἃς προσδιορίζονται 2 ὥραι καθ' ἐβδομάδα.

Ἐκτὸς τῶν ἀρχαίων κλασικῶν πρωτοτύπων θέλει λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ νέα Εὐρωπαϊκὴ Φιλολογία, προοδευούσης ὅμως πάντοτε τῆς θεωρητικῆς διδασκαλίας ἐκ παραλλήλου μὲ τὴν πρακτικὴν.

Ἄρθρ. 71. Εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀρχαίων κλασικῶν θέλει λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν ἡ νεανικὴ τῶν μαθητῶν ἡλικία, καὶ θέλουν ἐξηγεῖσθαι οὗτοι κατὰ φυσικὴν τάξιν ἀλληλοδιαδόχως ἐν γένει θέλουν παραδίδεσθαι πρῶτον οἱ ἱστορικοὶ, μετ' αὐτοὺς οἱ ῥήτορες καὶ φιλόσοφοι, καὶ εἰς τοὺς ποιητὰς πρῶτον οἱ Ἑπικοὶ καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ Λυρικοὶ, καὶ Δραματικοί.

Ἄρθρ. 72. Οἱ μαθηταὶ θέλουν ἐνασχολεῖσθαι μὲ τὴν ἐξήγησιν ἐνὸς ἐκάστου τεμαχίου τοσοῦτον μόνον καθ' ὅσον ἡ λύσις τῶν δυσκολιῶν ἀπαιτεῖ τοῦτο, διότι ὁ κυριώτερος σκοπὸς τῆς διδασκαλίας εἰς τὰ γυμνάσια εἶναι νὰ δώσῃ εἰς τοὺς μαθητὰς ἀκριβῆ γνώσιν τῶν κλασικῶν συγγραφέων καὶ νὰ μορφώσῃ καὶ ἐνισχύσῃ τὴν περὶ τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ καλοῦ αἴσθησιν αὐτῶν.

Μεγίστη προσοχὴ θέλει γίνεσθαι ἐπομένως εἰς τὴν σειρὰν καὶ τὸν σύνδεσμον τῶν ἰδεῶν, εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν θέσιν τῶν λέξεων καὶ θέλουν ἀσκεῖσθαι οἱ μαθηταὶ ἰδίως ὑποχρεούμενοι νὰ μεταχειρίζωνται εἰς τὰς μεταφράσεις φράσιν καθαρῶς Ἑλληνικὴν.

Ἄρθρ. 73. Ἐγκυκλοπαιδεῖα καὶ Ἀνθολογία δὲν θέλουν εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὰ γυμνάσια, καὶ θέλουν παραδίδεσθαι εἰς αὐτὰ ὁλόκληρα συγγράμματα, παραλειπομένων ὅμως τῶν μερῶν ὅσα δὲν εἶναι ἀρμόδια διὰ τὴν ἡλικίαν τῶν μαθητῶν δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ παραδίδωνται εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν συγχρόνως πλεονέτεροι 2 Ἑλλήνων ἢ 2 Ῥωμαίων συγγραφέων, ἢ νὰ ἀλλάζωνται οἱ συγγραφεῖς εἰς τὸ διάστημα τῆς εξαμηνίας.

Κατὰ τὰς βάσεις ταύτας προσδιορίζονται οἱ ἀνατιθέμενοι εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν διδασκάλων ἐξῆς συγγραφεῖς.

α.) Εἰς τὴν πρώτην τάξιν.

1. Διὰ τὴν Ἑλληνικὴν.

Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασις, καὶ Ἑλληνικά. Πλουτάρχου παράλληλα, Αἰλικυδὸς, Ὁμήρου Ὀδύσσεια.

2. Διὰ τὴν Λατινικὴν.

Ἰούλιος Καῖσαρ, Ἰουστίνος, ἐκλογὴ εὐλόγητων Κικερωνιακῶν ἐπιστολῶν.

Τὰ βιβλία αὐτοῦ περὶ φιλίας καὶ περὶ γήρατος. Αἱ μεταμορφώσεις τοῦ Ὀβιδίου καὶ ἐκλογαὶ ἐκ τῆς Αἰνείας τοῦ Βιργιλίου.

β.) Εἰς τὴν β'. τάξιν.

1) Διὰ τὴν Ἑλληνικὴν.

Ὀμήρου Ἰλιάς καὶ Ὀδύσσεια, Ἡρόδοτος, Ξενοφώντας, Κύρου Παιδεία Ἰσοκράτης καὶ Γνωμικοὶ ποιηταί.

2) Διὰ τὴν Λατινικὴν.

Λίβιος, Σαλλούστιος, Κικέρωνος ἐπιστολαί, Ὀβίδιος Αἰνείας καὶ Βουχολικά τοῦ Βιργιλίου, καὶ εὐληπτοὶ ᾠδαὶ τοῦ Ὀρατίου.

Εἰς τὴν γ' τάξιν.

1) Διὰ τὴν ἑλληνικὴν.

Οἱ Ὀλυνθιακοὶ καὶ Φιλιππικοὶ τοῦ Δημοσθένους, φιλοσοφικοὶ λόγοι τοῦ Ξενοφώντας, Ἡσίοδος, Ὀμηρικοὶ ὕμνοι καὶ τὰ εὐληπτότερα τοῦ Εὐριπίδου.

Διὰ τὴν Λατινικὴν.

Οἱ βραχυτέροι λόγοι τοῦ Κικέρωνος, τὰ βιβλία αὐτοῦ de oratore καὶ de claris oratoribus, τὸ 10 βιβλίον τοῦ Κυντιλιανοῦ, τοῦ Ταχίτου Agricola καὶ Germania, τοῦ Ὀρατίου ᾠδαὶ καὶ ἡ πρὸς Πίσωνα ἐπιστολὴ καὶ Βιργιλίου τὰ Γεωργικά.

Εἰς τὴν δ' τάξιν.

Διὰ τὴν ἑλληνικὴν.

Πλάτωνος ἀπολογία, Κρίτων, Μενέξενος, Λάχης, Χαρμίδης, Φαίδων καὶ Γοργίας, Εὐριπίδης, Σοφοκλῆς, Αἰσχύλος καὶ Πίνδαρος.

Διὰ τὴν Λατινικὴν.

Τοῦ Κικέρωνος οἱ φιλοσοφικοὶ λόγοι, αἱ *Questiones Tusculanae*, τὰ βιβλία de finibus bonorum καὶ de officiis, τοῦ Ταχίτου ἱστορίαι. Plautus aulularia καὶ Captivi ἐκλελεγμένα τεμάχια τοῦ Λουκρητίου, Κατούλλου καὶ τῶν ἐλειαρχικῶν ποιητῶν καὶ τοῦ Ὀρατίου ἐπιστολαί.

Ἄρθρ. 74. Πρὸς μόρφωσιν τοῦ ὕφους εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἐκτὸς τῆς μεγίστης προσοχῆς εἰς τὰς προφορικὰς μεταφράσεις θέλουν γίνεσθαι αἱ γραπταὶ μεταφράσεις ἐκ τῶν καλλιτέρων τεμαχίων τῶν ἀρχαίων, ἀποσπάσματα ἐξ αὐτῶν, ἀναλυτικαὶ περὶ αὐτῶν ἐκθέσεις ἢ περιλήψεις τῶν ἐμπεριεχομένων αὐτῶν, συνθέσεις περὶ ἀντικειμένων ἀφορώντων τὰ ἐν τῷ γυμνασίῳ διδασκόμενα, πολλάκις καὶ μερικαὶ μεταφράσεις ἢ μὴ μῆσεις ἀρχαίων κλασικῶν πρωτοτύπων ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ ποιητικαὶ ἢ ῥητορικαὶ συνθέσεις.

Ἄρθρ. 75. Ὡς πρὸς τὰς εἰς τὸ προλαβόν ἄρθρον ῥηθείσας ἐργασίας, παραλείπεται ἡ διάταξις εἰς τὸν διδάσκαλον, ὅστις ὅμως ἔχει χρέος νὰ ἐπιδιορθῶν τὰ γυμνάσματα ταῦτα τοῦ σχολείου, καθὼς καὶ νὰ ἐπιθεωρῇ ἐπιμελῶς τὰ κατ' οἶκον ἐτοιμαζόμενα.

Ἄρθρ. 76. Ἡ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ γυμνασίου ἀνήκουσα ἀνωτέρα θρησκευτικὴ διδασκαλίᾳ χορηγεῖται εἰς αὐτοὺς ὑφ' ἐνὸς τῶν Καθηγητῶν, ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἔχων τὰς ἀνηκούσας γνώσεις· εἰδὲ μὴ ἀπὸ ἑνα εἰς τὴν πόλιν τοῦ γυμνασίου κατοικοῦντα πεπαιδευμένον ἱερέα λαμβάνοντα 20 ἕως 30 δραχμὰς πρὸς ἀντιμισθίαν κατὰ μῆνα.

Ἐκάστη ἡμέρα ἄρχεται μὲ τὴν αὐτὴν προσευχὴν ὥς καὶ εἰς τὰ ἐλ-

ληνικά σχολεία, καὶ ἕκαστος μαθητὴς ὑποχρεοῦται νὰ φοιτᾷ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς εἰς ὠρισμένην τινὰ ἐκκλησίαν.

Ἄρθρ. 77. Τὸ μάθημα τῆς ἱστορίας εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς καὶ εἰς τὰ ἐλληνικά σχολεία, ἀλλὰ παραδίδεται μὲ περισσοτέραν ἔκτασιν, ἀναφέρονται αἱ πηγαὶ καὶ διαιρεῖται οὕτως, ὥστε εἰς μὲν τὴν α'. τάξιν παραδίδεται ἡ γενικὴ ἱστορία ἀπ' ἀρχῆς τῶν ἱστορικῶν χρόνων μέχρι τοῦ 5 αἰῶνος μετὰ Χριστοῦ, εἰς τὴν β' ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 6 μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ 16, καὶ εἰς τὴν 3 ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 16 μέχρις ἡμῶν. Εἰς δὲ τὴν δ'. ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία, καθ' ὅλην αὐτῇ τὴν ἔκτασιν. Μὲ τὴν διδασκαλίαν ταύτην θέλουν συνδέσθαι τὰ πρῶτιστα τῆς πολιτικῆς γεωγραφίας ἐκαστῆς ἐποχῆς.

Ἄρθρ. 78. Ἡ διδασκαλία τῆς μαθηματικῆς θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ἀπλοῦν μέσον ἀσκήσεως διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ ὡς προπαρασκευὴ διὰ τὴν περαιτέρω σπουδὴν τῆς ἐπιστήμης ταύτης, καὶ διὰ τὴν τῶν ἐπιστημῶν, ὅσαι ἐπ' αὐτῆς στηρίζονται ἢ ἔχουν σχέσιν μετ' αὐτῆς διὰ τοῦτο θέλει ἐπαναλαμβάνεσθαι εἰς τὴν α'. τάξιν τοῦ γυμνασίου τὸ μάθημα τῆς ἀριθμητικῆς καταλλήλως, καὶ ἐκεῖθεν θέλουν μεταβαίνει οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν ἀλγεβραν μέχρι τῆς ἐξισώσεως τοῦ πρώτου βαθμοῦ. Εἰς τὴν β'. τάξιν θέλουν διδάσκεισθαι αἱ ρίζαι καὶ δυνάμεις μετὰ τῶν δευτεροβαθμίων ἐξισώσεων· εἰς τὴν γ' τάξιν ἡ θεωρία τῶν ἀναλογιῶν, λογαρίθμων καὶ σειρῶν μετὰ τῶν ἀρχῶν τῆς μηκομετρίας· εἰς τὴν δ'. αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐπιπεδομετρίας καὶ στερεομετρίας, καὶ εἰς τοὺς ἐξοχον ἱκανότητα ἔχοντας μαθητὰς αἱ τῆς ἐπιπέδου τριγωνομετρίας, εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις θέλει παραδίδεσθαι καὶ ἡ μαθηματικοφυσικὴ γεωγραφία.

Ἄρθρ. 79. Ἡ σπουδὴ τῶν ἀρχῶν τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας καὶ τῆς φυσικῆς ἱστορίας, ὡς καὶ ἡ τῆς γαλλικῆς γλώσσης, θέλει ἐπίσης μεθοδικῶς ἐξακολουθεῖσθαι δι' ὅλων τῶν τάξεων καταλλήλως ἀναπτυχθεῖσαι· ἐπίσης θέλει σπουδάζεσθαι εἰς τὰς ἀνηκούσας ὥρας καὶ ἡ ἐβραϊκὴ ἀπὸ τοὺς ὅσους σκοπὸν ἔχουσι νὰ σπουδάσωσι τὴν θεολογίαν.

Ἄρθρ. 80. Τὰ μαθήματα θέλουν παραδίδεσθαι 24 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, καὶ διαιρεῖσθαι οὕτω πως, ὥστε μίαν μὲν ἡμέραν νὰ διαρκῶσι τρεῖς ὥρας πρὸ μεσημβρίας, δύο δὲ ἡμέρας ἀνὰ δύο ὥρας πρὸ μεσημβρίας, προσέτι μίαν ἡμέραν δύο ὥρας μετὰ μεσημβρίαν.

Τὰ μαθήματα θέλουν ἀρχεσθαι τὸ μὲν θέρος περὶ τὴν ἐβδόμην, τὸν δὲ χειμῶνα περὶ τὴν ὀγδόην ὥραν πρὸ μεσημβρίας. Μετὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν τὸ μὲν θέρος περὶ τὴν τρίτην, τὸν δὲ χειμῶνα περὶ τὴν δευτέραν.

Ἄρθρ. 81. Ἡ διαιρέσις τῶν ὥρῶν τούτων θέλει γίνεαι κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Εἰς μὲν τὴν πρώτην τάξιν.

8 ὥρας διὰ τὴν ἐλληνικὴν.

4 διὰ τὴν λατινικὴν.

2 διὰ γυμνασιν εἰς τὸ γράφειν ἐλληνιστί·

2 διὰ τὴν κατήχησιν·

2 διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ γεωγραφίαν·

2 διὰ τὴν μαθηματικὴν·

2 διὰ τὴν φυσικὴν καὶ φυσικὴν ἱστορίαν·

2 διὰ τὴν γαλλικὴν·

Εἰς τὴν δευτέραν.

6 ὥρας διὰ τὴν ἐλληνικὴν.

6 διὰ τὴν λατινικὴν·

2 διὰ τὴν θεωρίαν τῶν περὶ τὸν λόγον ἐπιστημῶν·

2 διὰ τὴν κατήχησιν·

2 διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ γεωγραφίαν·

2 διὰ τὴν μαθηματικὴν·

2 διὰ τὴν φυσικὴν καὶ φυσικὴν ἱστορίαν·

2 διὰ τὴν γαλλικὴν.

Εἰς τὴν τρίτην.

5 ὥρας διὰ τὴν ἐλληνικὴν·

5 διὰ τὴν λατινικὴν·

2 διὰ τὴν θεωρίαν τῶν περὶ τὸν λόγον ἐπιστημῶν·

2 διὰ τὴν κατήχησιν·

2 διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ γεωγραφίαν·

4 διὰ τὴν μαθηματικὴν καὶ μαθηματικοφυσικὴν γεωγραφίαν·

2 διὰ τὴν φυσικὴν καὶ φυσικὴν ἱστορίαν·

2 διὰ τὴν γαλλικὴν.

Εἰς δὲ τὴν τετάρτην.

4 ὥρας διὰ τὴν ἐλληνικὴν·

4 διὰ τὴν λατινικὴν·

2 διὰ τὴν θεωρίαν τῶν περὶ τὸν λόγον ἐπιστημῶν·

2 διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ γεωγραφίαν·

1 διὰ τὴν κατήχησιν·

4 διὰ τὴν μαθηματικὴν καὶ μαθηματικοφυσικὴν γεωγραφίαν·

3 διὰ τὴν φυσικὴν, φυσικὴν ἱστορίαν καὶ ἀρχὰς τῆς χημείας·

2 διὰ τὴν λογικὴν καὶ σύντομον γενικὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν φιλοσοφίαν·

καὶ 2 διὰ τὴν γαλλικὴν·

2 ἐκ τῶν προσδιωρισμένων διὰ τὴν ἐλλ. θέλουν δαπανᾶσθαι εἰς τὴν ἐδραϊκὴν γραμματικὴν διὰ τοὺς μέλλοντας θεολόγους, ὅπου μέτσα πρὸς παράδοσιν αὐτῆς ὑπάρχουν.

Ἐμπεριέχονται εἰς τὰς ὥρας τοῦ ἐλληνικοῦ καὶ λατινικοῦ μαθήματος καὶ αἱ τῶν γραπτῶν γυμνασμάτων.

Ἄρθρ. 82. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς καθηγητὰς τῶν γυμνασίων νὰ παραλαμβάνουν καὶ ἀνὰ ἓνα βεληθὸν ἐκ τῶν θεωρητικῶς ἐξετασθέντων ὑποψηφίων διδασκάλων, οὗτος συναινέσει τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τῶν

γονέων θέλει χρησιμεύσει εἰς τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰ μαθήματα εἰς τοὺς μαθητάς.

Ἀλλὰ θέλουν προτρέπεσθαι καὶ εἰς ἐκάστην τάξιν οἱ μᾶλλον ἐπιδιδόντες μαθηταὶ νὰ πράττωσιν αὐτὸ τοῦτο ἀμισθί· εἰς πτωχοὺς τῶν συμμαθητῶν τῶν.

Ἀρθρ. 83. Ἄλλαι νέαι γλῶσσαι καὶ ἰδίως ἡ γερμανικὴ, προσέτι δὲ ἡ ζωγραφία, βαφὴ καὶ μουσικὴ θέλουν διδάσκεισθαι εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας τοῦτο ἀπὸ ἰδιαιτέρους διδασκάλους, ἀλλὰ μὲ τρόπον, ὥστε νὰ μὴ παρεμποδίζωνται δι' αὐτὸ τὰ λοιπὰ ὡς ἄφευκτα θεωρούμενα μαθήματα· γυμναστικαὶ ἀσκήσεις θέλουν γίνεσθαι τὸ θέρος κατὰ τὰς τελευταίας ὥρας μετὰ τὴν μεσημβρίαν, ὅταν ὑπάρχουν διακοπαὶ μαθημάτων, θέλει δὲ παρατηρεῖσθαι καὶ ἐνταῦθα τὸ εἰς τὸ ἄρθρ. 14 περὶ ἐλληνικῶν σχολείων ὁρισθέν.

Καθῆκον τοῦ γυμνασιάρχου εἶναι, ὥστε οἱ σπουδάζοντες τὰ ἰδιαίτερα ταῦτα μαθήματα νὰ φοιτῶσιν εἰς αὐτὰ ἐπίσης τακτικῶς, ὡς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ, καὶ νὰ προλαμβάνηται καὶ τιμωρῆται καὶ εἰς αὐτὰ πᾶσα ἀταξία καὶ ἐκούσιος ἑλλειψις. Πικραίτησις ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐξαμηνίας δὲν ἐπιτρέπεται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

Τ Μ Η Μ Α Χ.

Περὶ διαιρέσεως τοῦ σχολειακοῦ ἔτους, παραδοχῆς ἐξετάσεων, ἐλέγχου τῆς προόδου, καὶ βραβείων.

Ἀρθρ. 84. Τὸ σχολειακὸν ἔτος διαιρεῖται εἰς τὰ γυμνάσια, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα.

Ἀρθρ. 85. Ἡ παραδοχὴ εἰς τὰ γυμνάσια ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐξέτασιν γενομένην πρὶν τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολειακοῦ ἔτους. Εἰς ἕκαστον γυμνάσιον διὰ τοὺς ἀπαιτοῦντας νὰ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὸ καὶ εἴτε ἐξ ἐλληνικῶν, εἴτε ἐξ ἰδιωτικῶν σχολείων ἐξερχομένους.

Ἀρθρ. 86. Ἐκαστος ζητῶν νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς τὸ γυμνάσιον, θέλει ἐμφανίζεσθαι εἰς τὸν γυμνασιάρχην, πρὶν τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολειακοῦ ἔτους, δηλῶν τὴν ἡλικίαν του, καὶ τὸν τόπον καὶ τὸν τρόπον τῶν προτέρων σπουδῶν του.

Ἀρθρ. 87. Ἡ ἐξέτασις γίνεται προφορικῶς καὶ ἐγγράφως, ἐμπεριλαμβάνει ὅλα τὰ εἰς τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα διδασκόμενα, καὶ ἐκτελεῖται ἐνώπιον ὅλων τῶν καθηγητῶν τοῦ γυμνασίου.

Ἀρθρ. 88. Ὁ μὴ φανείς ὡς κατέχων ἕως ἀπαιτουμένης γνώσεως τῶν εἰς τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα διδασκόμενων μαθημάτων, δὲν γίνεται δεκτὸς εἰς τὸ γυμνάσιον.

Ἀπαντα τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ὑπόλογα διὰ τὴν αὐστηράν καὶ ἀμερόληπτον ἐκτέλεσιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ τῶν. Περὶ τῆς ἐξετάσεως θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, καὶ στέλλεσθαι εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

τοῦτο θέλει γίνεσθαι καθ' ἑβδομάδα ἔγγραφός τις μετάφρασις ὑφ' ἐκάστου τῶν μαθητῶν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰς τὸ λατινικόν, καὶ ἐκ τοῦ λατινικοῦ εἰς τὸ ἑλληνικόν, ἢ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν σύνθεσις τις εἰς τὸ ἑλληνικόν, καθ' ἕκαστον μῆνα θέλει δίδεσθαι εἰς τοὺς μαθητὰς ἀνὰ μία ἔγγραφος πρότασις ἐκ τῆς μαθηματικῆς καὶ τῆς γαλλικῆς, καθ' ἑκάστην δὲ ἑξαμηνίαν ἐκ τῆς ἱστορίας, καὶ εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις ἐκ τῆς λογικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας. Περὶ κατηχήσεως, φυσικῆς, χημείας καὶ φυσικῆς ἱστορίας, δὲν θέλουν γίνεσθαι ἔγγραφα γυμνάσματα, ἀλλ' ἡ περίοδος θέλει προσδιορίζεσθαι κατὰ τὰς προφορικὰς ἐξετάσεις, τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῆς ἐθραϊκῆς.

Ἄρθρ. 94. Εἰς τὸν διδάσκαλον εἶναι ἀνατεθειμένον νὰ προσδιορίξῃ τὴν ἀξίαν τῶν γυμνασμάτων τούτων· παραβάλλων τὰ σφάλματα ἢ τὰ προτερήματα αὐτῶν, καὶ κατ' αὐτὰ νὰ προσδιορίξῃ τὴν τάξιν τῶν μαθητῶν μετὰ τῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐτήσιαν αὐτῶν πρόοδον τόσον γενικῶς ὅσον καὶ εἰδικῶς· δι' ἕκαστον μάθημα ἰσχύουν οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 23 περὶ ἑλληνικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 95. Καὶ εἰς τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ γυμνασίου ὡς καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, θέλουν γίνεσθαι ἐξετάσεις εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ἑξαμηνίας καὶ ἐκάστου ἔτους.

Ἄρθρ. 96. Ὡς πρὸς τὸν ἐτήσιον κατάλογον θέλει ἐνεργεῖσθαι ὡς εἰς τὰ γυμνάσια ὅ,τι διετάχθη ὡς πρὸς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα εἰς τὸ ἄρθρον 28 ὁμοίως καὶ ἡ διανομὴ τῶν βραβείων εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας, θέλει ἐνεργεῖσθαι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 29.

Ἄρθρ. 97. Ὡς πρὸς τὰ ἀποδεικτικὰ ἰσχύουν καὶ εἰς τὰ γυμνάσια τὰ εἰς τὸ 30 ἄρθρον περὶ ἑλληνικῶν σχολείων ὁρισθέντα.

ΤΜΗΜΑ ΧΙ.

Περὶ τῶν Καθηγητῶν.

Ἄρθρ. 98. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διορισθῶσι καθηγηταὶ εἰς γυμνάσιον χρεωστοῦν τοῦ λοιποῦ νὰ ὑποδείκνουν ὅτι ἐσπούδασαν εἰς τὸ πανεπιστήμιον, εἰς τὴν σχολὴν τῶν γενικῶν ἐπιστημῶν, καὶ νὰ καθυποβάλλωνται εἰς θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν ἐξέτασιν.

Ἄρθρ. 99. Ἡ θεωρητικὴ ἐξέτασις γίνεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ κράτους, ὡς καθεδρὰν τοῦ πανεπιστημίου, ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τούτου διοριζομένης παρὰ τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Αὕτη ἐπεκτείνεται κατὰ μέρος μὲν προφορικῶς, κατὰ μέρος δὲ ἐγγράφως. Εἰς ὅλα τὰ εἰς τὴν σχολὴν τῶν γενικῶν ἐπιστημῶν διδασκόμενα ἀντικείμενα, ὧν ἡ γνῶσις ἀπαιτεῖται ἀπὸ καθηγητὴν γυμνασίου.

Ἄρθρ. 100. Κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως ταύτης δίδεται ἡ ἀπόδειξις ἐξ ὧν, ἀρίστων ἢ καλῶν γνώσεων διὰ θέσιν καθηγητοῦ τοῦ γυμνασίου εἰς ἕκαστον ὑποψήφιον.

Ἡ ἀπόδειξις αὕτη προσδιορίζεται κυρίως κατὰ τὴν γνῶσιν καὶ ἰκκ·

νότητα τοῦ ὑποψήφιου εἰς τὰς ἀρχαίας γλώσσας ἢ ἰδίως εἰς τὴν μητρικὴν αὐτοῦ.

Ὁ μὴ λαβὼν τὴν σημείωσιν καλῶν τοῦλάχιστον γνώσεων θεωρεῖται ὡς μὴ ἀνηκόντως προπαρασκευασμένος, διὰ νὰ λάβῃ διδακτικὴν θέσιν εἰς γυμνάσιον.

Ἄρθρ. 101. Περὶ τῆς ἐξετάσεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς συντάσσεται ἐμπεριστατωμένῳ πρωτόκολλον, ὑπογράφεται ὑφ' ὅλων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἢ καθυποβάλλεται εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἥτις κατ' αὐτὸ ἐκδίδει τὰς περὶ ἱκανότητος ἀποδείξεις.

Ἄρθρ. 102. Μετὰ τὴν θεωρητικὴν ἐξέτασιν θέλει προετοιμάζεσθαι ὁ ὑποψήφιος διὰ διετοῦς πράξεως εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ἢ εἰς ἄλλην ἐξέτασιν πρακτικὴν.

Ὡς πρᾶξις θέλει θεωρεῖσθαι ἡ ἄσκησις αὐτοῦ εἰς τὸ διδάσκειν τὰ ἐν τοῖς γυμνασίοις παραδιδόμενα, εἴτε ὡς βοηθοῦ εἰς γυμνάσιον, εἴτε ὡς διδασκάλου εἰς ἰδιωτικὸν ἐκπαιδευτικὸν κατὰστημα, εἴτε καὶ μόνον ὡς ἰδιωτικοῦ διδασκάλου.

Ἄρθρ. 103. Ἡ πρακτικὴ ἐξέτασις θέλει γίνεσθαι ἐτησίως εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ κράτους προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἐνώπιον ἐπιτροπῆς διωρισμένης ἀπὸ τὴν Γραμματ. τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρ. 104. Εἰς τὴν πρακτικὴν ἐξέτασιν ἀπαιτεῖται πρὸ πάντων, ὥστε ὁ ὑποψήφιος νὰ παραδίδῃ τοὺς κλασικοὺς συγγραφεῖς ἢ τὸ μαθηματικὸν μάθημα ἀκριβῶς καὶ καταλλήλως, καὶ νὰ δύναται νὰ ἀναπτύσῃ καὶ νὰ ἐκθέτῃ τὰς ἰδέας του μετὰ σειρὰν καὶ σαφήνειαν, νὰ ἀπαγγέλλῃ καὶ νὰ προσφέρεται μετ' ἐμβριθείας καὶ ζωηρότητος, καὶ νὰ ἐχρηφράσιν καθαρὰν, ἀκριβῆ καὶ εὐκόλον καὶ καλὴν προφορὰν εἰς τὴν μητρικὴν τοῦ γλώσσαν.

Ἄρθρ. 105. Αἱ ἀποδείξεις περὶ τῶν ἐξετάσεων τούτων ὡς καὶ περὶ τῶν θεωρητικῶν ἐξετάσεων, περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ ἄρθρ. 31.

Ἄρθρ. 106. Ὁ διορισμὸς ὅλων τῶν καθηγητῶν τοῦ γυμνασίου γίνεται διὰ Βασιλ. ἀποφάσεων, οὐδεὶς δὲ προτείνεται, ἂν ὑπάρχουν περὶ τῆς ἠθικότητος ἢ θρησκευτικότητος αὐτοῦ ἀμφιβολίαι.

Ἄρθρ. 107. Οἱ μισθοὶ τῶν καθηγητῶν εἶναι 200 δραχμαὶ κατὰ μῆνα. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐνταῦθα οἱ αὐτοὶ εἰς τὸ ἄρθρ. 41 περιεχόμενοι ὁρισμοὶ περὶ τῶν διδασκάλων τῶν ἐλληνικῶν σχολείων, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ μισθὸς ἐνὸς καθηγητοῦ γυμνασίου δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 300 δραχμάς. Ὁ γυμνασιάρχης λαμβάνει καὶ ἐπιμίσθιον 50 δραχμῶν αὐξανόμενον ἐπίσης κατὰ πενταετίαν κατὰ ἓν δέκατον χωρὶς ὅμως νὰ ὑπερβῇ τὰς 100 δραχμάς.

ΤΜΗΜΑ XII.

Περὶ εὐταξίας ἢ πειθαρχίας.

Ἄρθρ. 108. Περὶ ἐφορειῶν καὶ τῆς πειθαρχίας εἰς τὰ γυμνάσια

ἔσχουν τὰ περὶ ἑλληνικῶν σχολείων ρηθέντα, ἢ ἐπομένως ἐφαρμοζόνται καὶ ἐνταῦθα πληρέστερα τὰ ἄρθρα 42 μέχρι 49.

Ἄρθρ. 109. Ὁ γυμνασιάρχης συνεννοούμενος μετὰ τῶν λοιπῶν καθηγητῶν θέλει συντάττει κανονισμοὺς ἀναλόγους μὲ τὰς ἀνάγκας τῶν μαθητῶν, καὶ τὰς σχέσεις τοῦ τόπου ἢ τοῦ καταστήματος ὑποχρεούσας δὲ τοὺς μαθητὰς εἰς τήρησιν τακτικοῦ τρόπου ζωῆς, καὶ θέλει τοὺς ἐφαρμοῖζει λαβὼν τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας.

Ἄρθρ. 110. Δυσχερεῖς περιστάσεις καὶ ἀντικείμενα σπουδαῖα ὡς εἰς Χ. διατάξεις περὶ κανονισμοῦ διδασκτικῶν μεθόδων, θέλουν καθυποβάλλεσθαι εἰς τὸ συνέδριον τῶν καθηγητῶν, τοὺς ὁποίους ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συγκαλῇ πρὸς τοῦτο ὁ γυμνασιάρχης ὡσάκις τὸ κρίνει ἀναγκαῖον δύναται ὁ αὐτὸς νὰ προσκαλῇ εἰς τὰς συνελεύσεις ταύτας καὶ τὴν ἐφορείαν.

ΤΜΗΜΑ ΧΙΙΙ.

Περὶ ἐπισκέψεων.

Ἄρθρ. 111. Καὶ τὰ γυμνάσια θέλουν ἐπισκέπτεσθαι κατ' ἔτος ἐπιτροπαὶ ἐκλεγόμεναι ἀπὸ τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μεταξὺ τῶν καθηγητῶν τῆς σχολῆς τῶν γενικῶν ἐπιστημῶν. Περὶ αὐτῶν ἔσχουν οἱ ὅρισμοι τῶν ἄρθρ. 60, 61 καὶ 62 ὡς πρὸς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα.

Ἄρθρ. 112. Χρέος τοῦ ἀνήκοντος διοικητοῦ εἶναι νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τοῦ γυμνασίου κατὰ τὰ ὑπάρχοντα διατάγματα.

Ἄρθρ. 113. Ὁ αὐτὸς χρεωστῇ μετὰ τὸ τέλος ἐκάστου σχολειακοῦ ἔτους νὰ δέχεται τὰς ἀναφορὰς τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τῆς ἐφορείας περὶ τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ καταστήματος κατὰ τὸ ἄρθρ. 32 καὶ 35 καὶ νὰ πέμπῃ αὐτὰς συνωδευμένας μετ' ἐκθεσιν καὶ προτάσεις ἀπὸ μέρους τοῦ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεῖαν.

ΤΜΗΜΑ ΧΙΥ.

Περὶ τῶν ἰδιωτικῶν διδασκτικῶν καταστημάτων.

Ἄρθρ. 114. Ἰδιαιτέραν διδασκαλίαν σκοπὸν ἔχουσιν νὰ ἀναπληρῶσιν τὴν δημοσίαν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, καὶ τῶν γυμνασίων καὶ ὅχι ἀπλῶς νὰ βοηθῇ τὰ δημόσια ταῦτα καταστήματα δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ οὐδεὶς ἄνευ ἀδείας τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησ. Γραμματείας ἐκτὸς τῶν δημοσίων διδασκάλων εἰς τὰ ἄνω ρηθέντα καταστήματα τῶν βοηθῶν αὐτῶν καὶ τῶν ὑποφησίων, ὅσοι ἔχουν τὴν ἀδειαν ν' ἀσκῶνται πρακτικῶς.

Ἄρθρ. 115. Ὅπου ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐβούλησεν ἑλληνικὸν σχολεῖον, δύναται δῆμοι ἢ ἰδιῶται νὰ συστήσωσι τοιοῦτον, ἢ καὶ τάξεις τινὰς γυμνασίου ἐξ ἰδίων ἀναλωμάτων.

Ἄλλ' ὁ ὁργανισμὸς αὐτῶν χρεωστῇ νὰ ᾔσῃ κατὰ πάντα ὁμοίωμο-

φες μὲ τὸν τῶν ἐλληνικῶν σχολείων τοῦ κράτους καὶ τὸν τῶν ἀντιστοιχοῦσων τάξεων τοῦ γυμνασίου, τόσον ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν, ὅσον καὶ τὰς ἀπαιτούμενας ἀπ' αὐτὸν ιδιότητας καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τῶν μαθημάτων καὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων.

Ἄρθρ. 116. Διὰ σύστασιν ιδιωτικοῦ διδακτικοῦ καταστήματος προσδιωρισμένου ν' ἀντικαταστήσῃ ἐλληνικὸν σχολεῖον ἢ γυμνάσιον ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. Γραμματείας, διδομένη ἀφ' οὗ ἐρωτηθῇ ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ καὶ ἀκουσθῇ ἡ γνώμη τοῦ ἀνήκοντος γυμνασιάρχου εἰς τὸν ὁποῖον θέλει ἀνατίθεσθαι ἡ ἄμεσος αὐτοῦ ἐπιτήρσεις.

ΤΜΗΜΑ XV.

Γενικοὶ ἀκροτελεύτιοι ὁρίσμοι.

Ἄρθρ. 117. Ἄπαντα τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα καὶ ὅσα γυμνάσια δὲν ἔχουν τὸν ἀριθμὸν τῶν τάξεων πλήρη θέλουν διατηρεῖσθαι ἀπὸ ἑνα ἢ περισσοτέρους δῆμους.

Ἀλλὰ μέχρις οὗτο αὐτοὶ νὰ ἀποκτήσωσι τ' ἀναγκαῖα μέσα θέλουν γίνεσθαι τὰ ἐξοδα αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον κατὰ τὰς ὑφισταμένας λογιστικὰς διατάξεις, τὰ πλήρη γυμνάσια ὡς γενικὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα θέλουν εἶσθαι εἰς βάρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμεῖου.

Ἄρθρ. 118. Οἱ διδάσκαλοι τῶν ἐλληνικῶν σχολείων, ἡ καθηγῆται τῶν γυμνασίων, ὅσοι μετὰ δεκαετῇ ἄμεμπτον καὶ λυσitelῇ ὑπηρεσίαν κατέστησαν ἀκουσίως ἀνίκανοι εἰς τὸ νὰ ὑπηρετήσωσι, θέλουν λαμβάνει σύνταξιν, τὴν δὲ δευτέραν δεκαετίαν τὸ ἥμισυ, τὴν τρίτην δεκαετίαν τὰ $\frac{2}{3}$, τὴν δ' $\frac{4}{5}$ καὶ τὴν 5 ὁλόκληρον τὸν μισθὸν τῶν ὡς σύνταξιν μέχρις οὗτο τεθῶσι καὶ αὐθις εἰς ἐνέργειαν ἢ ἂν τοῦτο δὲν συμβῇ πλέον, διὰ βίου.

Ἄρθρ. 119. Διὰ τὰς χήρας, ἡ ὀρφανὰ τῶν ἀποθανόντων διδασκάλων καὶ καθηγητῶν θέλει συστηθῇ ἰδιαίτερον ταμεῖον συντάξεων. Εἰς τὸ ταμεῖον τοῦτο δίδονται ὡς προικοδοτήσις.

α) Τὸ δικαίωμα τῆς ἐγγραφῆς τῶν μαθητῶν συνιστάμενον διὰ μὲν τὸ ἐλληνικὸν σχολεῖον εἰς 3, διὰ δὲ τὸ γυμνάσιον εἰς 5 δρ. δι' ἕκαστον.

β) Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς ἀποπερατώσεως τῶν μαθημάτων συνιστάμενον διὰ μὲν τὰ ἐλλ. σχολεῖα ἐκτὸς τοῦ χαρτοσήμου εἰς 1, διὰ δὲ τὰ γυμνάσια εἰς 3 δραχ.

γ) 2 0[0 συνεισφορά ἀπὸ τὸν τακτικὸν μισθὸν τῶν διδασκάλων καὶ καθηγητῶν.

δ) Ἀγαθοεργοὶ συνεισφοραί.

ε) Τὰ πειθαρχικὰ πρόστιμα τὰ εἰσπραττόμενα ἀπὸ τοὺς διδασκάλους. ς) Αἱ συνεισφοραὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 120. Ἡ σφραγὶς τῶν ἐλλ. σχολείων καὶ τῶν γυμνασίων

φέρει τὰ ἡμέτερα παράσημα ὡς ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων μετὴν περιγραφὴν πέριξ διὰ μὲν τὰ πρῶτα «Β α σ ι λ ι κ ὸ ν ἑ λ λ η ν ι κ ὸ ν σ χ ο λ ε ῖ ο ν» τὸ μέρος, ὅπου εὐρίσκεται, διὰ δὲ τὰ δευτέρα «Β α σ ι λ ι κ ὸ ν γ υ μ ν ά σ ι ο ν» τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκεται.

Ἄρθρ. 121. Οἱ διδάσκαλοι τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου ἔχουν βαθμὸν γραμματέως διοικητοῦ, ὁ σχολάρχης ὑπουργ. γραμματέως β'. τάξεως, οἱ καθηγηταὶ γυμνασίων ὑπουργ. γραμματέως α'. τάξεως καὶ ὁ γυμνασιάρχης ὑπουργ. παρέδρου, ἀλλὰ προηγούνται αὐτῶν ὁ γραμματεὺς τοῦ διοικητοῦ καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν γραμματεῶν. Περὶ στολῆς αὐτῶν θέλει ἐκδοθῇ ἰδιαιτέρον διάταγμα.

Ἄρθρ. 122. Οἱ διδάσκαλοι τῶν ἑλλήν. σχολείων καὶ οἱ καθηγηταὶ τῶν γυμνασίων ὀρκίζονται ἐνώπιον τοῦ ἀνήκοντος διοικητοῦ.

Ἄρθρ. 123. Ἐκτὸς τῶν ἤδη ὑπαρχουσῶν διατάξεων περὶ διδακτικῶν βιβλίων διατάσσεται, ὥστε τὰ πρὸς διδασκαλίαν καὶ ἀνάγνωσιν βιβλία εἰς τὰ ἑλλήν. σχολεῖα καὶ γυμνάσια, νὰ ᾗναι ἐντελῶς ὁμοιόμορφα. διὰ τοῦτο τὰ πρὸς διδασκαλίαν καὶ ἀνάγνωσιν εἰς τὰ ἑλλήν. σχολεῖα καὶ γυμνάσια εἰσαχθησόμενα βιβλία, συμφώνως μετὰ τὸ παρὸν σχέδιον, θέλουν προσδιορισθῇ ἀμέσως διὰ τῆς πρὸς εἰσαγωγὴν αὐτῶν συστηθείσης ἐπιτροπῆς καὶ μετὰ προηγηθείσαν ἔγκρισιν θέλουν δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 124. Ὡς πρὸς τὰς συντάξεις τῶν βιβλίων σκοπὸν ἔχουν νὰ δοθῶσιν εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα εἰς τὰ ἑλλήν. σχολεῖα καὶ τὰ γυμνάσια ἐλάβομεν ἤδη τὴν ἀνήκουσαν φροντίδα διὰ τοῦ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν Ἡμετέρου διατάγματος καὶ περὶ συντάξεων χρηρητέων ἀκόμη ἀναλόγως τῶν δυνάμεων τοῦ ἐκκλησ. καὶ γεν. ταμείου καὶ εἰς ἄλλους διακρινομένους καὶ πτωχοὺς μαθητὰς γυμνασίων θέλουν ἐπίσης ληρθῇ ἐν καιρῷ τ' ἀνήκοντα μέτρα.

Ἄρθρ. 125. Ὁ παρὼν κανονισμὸς θέλει ἐκτελεσθῇ ἐν καιρῷ λαμβανομένων ἀνηκόντως ὑπ' ὅψιν τῶν ἰδιαιτέρων περιστάσεων ἐκάστου τῶν διδασκάλων καὶ ἰδίως ὡς πρὸς τὰς γνώσεις αὐτοῦ κτλ.

Ἄρθρ. 126. Εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Δεκεμ. 1836 (12 Ἰαν.) 1837.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ

Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως,

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον,

ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, Δ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ,
Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

ιδίως διὰ τὰς ἀναγκαίαις καθομιλουμένας γλώσσας, δι' ὡραίας τέχνας, καὶ διὰ πρακτικὰ ἀναγκαῖα ἀντικείμενα σπουδῆς, τὰ ὅποια πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Θέλουσι δὲ συστηθῇ καὶ καθέδραι διὰ τὰς ἀνωτέρας στρατιωτικὰς ἐπιστήμας.

Ἄρθρ. 5. Ἡ σειρά τῶν διαφορῶν μαθημάτων εἰς ἐκάστην σχολὴν εἶναι τριετής, συμφώνως μὲ τὸ κατωτέρω ἄρθρ. 17, ἡ δὲ διδασκαλία θέλει εἶσθαι ἀκροαματικὴ μετὰ διαλογικῶν γυμνασμάτων, γινομένη συνήθως εἰς τὴν καθομιλουμένην ἑλληνικὴν, καὶ ἐλεύθερον μένει εἰς ἕκαστον καθηγητὴν νὰ κανονίζῃ τὰ κατ' αὐτὴν ὡς πρὸς τὸ ἴδιον μάθημα.

Γ'. Περὶ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων.

Ἄρθρ. 6. Οἱ καθηγηταὶ θέλουσι διορίζεσθαι ἀμέσως παρ' ἡμῶν κατὰ πρότασιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Μετὰ δὲ πόντε ἔτη ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου, θέλουσι συντελέσει, τὸ Πανεπιστήμιον καὶ αἱ σχολαὶ, διὰ τῆς συμμετοχῆς των, (ἥτις θέλει προσδιορισθῇ ἐν τοσοῦτῳ ἀκριθέστερον), διὰ νὰ ἀναπληρωθῶσιν αἱ χρεώσεις καθέδραι.

Ἄρθρ. 7. Οἱ καθηγηταὶ χρεωστοῦν νὰ ἐπιτηρῶσιν, ἐντὸς τῆς ἰδίας παραδόσεως ἕκαστος, τὴν διαγωγὴν τῶν μαθητευομένων, νὰ ὀδηγοῦν αὐτοὺς διὰ λόγου καὶ παραδείγματος, καὶ νὰ προσφέρωνται πρὸς αὐτοὺς ὡς πρὸς ἀνθρώπους ἀνεπτυγμένων ἤδη λογικῶν δυνάμεων ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συμβουλεύωσι καὶ προσκαλῶσιν εἰς εὐταξίαν, προσέτι δὲ νὰ μακρύνωσι στιγμιαίως τοῦ θαλάμου τῆς παραδόσεως τοὺς ἀτακτοῦντας μαθητευομένους. Διὰ σημαντικωτέρας παρεκτροπᾶς, ἀπαιτούσας ποινὰς βαρυτέρας ἀναφέρονται πρὸς τὸν πρύτανιν.

Ἄρθρ. 8. Οἱ καθηγηταὶ χρεωστοῦν νὰ παρευρίσκωνται τακτικῶς εἰς τὰς παραδόσεις κατὰ τὰς προσδιορισμένας ὥρας, νὰ διαμένουν εἰς αὐτάς, ὅσον εἶναι προσδιορισμένον καὶ ν' ἀποφεύγουν δι' ἀκριβείας περὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τὰς μεταξὺ των περὶ αὐτοῦ συγκρούσεις.

Ἄρθρ. 9. Τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκάλων τοῦ Πανεπιστημίου ἐμπεριέχει.

α'. Καθηγητὰς τακτικούς· β'. καθηγητὰς ἐπιτιμίους. γ'. καθηγητὰς ἐκτάκτους· δ'. καὶ διδάκτορας τῶν ἰδιαιτέρων παραδόσεων τῆς ἐπαναλήψεως τῶν μαθημάτων καὶ τῶν γλωσσῶν.

Ὅλοι οἱ διδάσκαλοι τοῦ Πανεπιστημίου λαμβάνουσιν ἀπὸ τοὺς μαθητευομένους τὰ χάριν τῆς παραδόσεώς των πληροῦμενα διδασκτὰ· οἱ δὲ τακτικοὶ καὶ ἐκτακτοὶ καθηγηταὶ, καὶ οἱ διδάκτορες τῆς ἐπαναλήψεως τῶν μαθημάτων καὶ τῶν γλωσσῶν λαμβάνουσιν, ἐκτὸς τούτου, καὶ ἀνάλογον μισθὸν ἢ ἀντιμισθίαν.

Εἰς τοὺς καθηγητὰς τοὺς τακτικούς καὶ τοὺς ἐπιτιμίους δίδομεν τὸν

βαθμὸν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβούλου, εἰς δὲ τοὺς ἐκτάκτους τὸν τοῦ ὑπουργικοῦ παρέδρου.

Καθηγητὰς ἐπιτιμίους θέλομεν διορίσει ἄνδρας, διαπρέποντας κατὰ τὸν νοῦν καὶ παιδείαν, καὶ ἔχοντας τὴν ικανότητα καὶ τὴν προθυμίαν νὰ συντελέσωσι κατὰ μέρος διὰ τῆς συνεργείας των, συγκαινωνοῦντες ἐλευθέρως μὲ τὸ Πανεπιστήμιον.

Ἄρθρ. 10. Τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παραδίδωσιν οἱ ἰδιαίτεροι διδάσκαλοι μαθήματα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ θέλει δίδεσθαι ἀπὸ τὰς σχολὰς, (ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐγκρίσεως ἀπὸ τὴν Γραμματείᾳ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως) εἰς πεπαιδευμένους, ἀποκτήσαντας ἤδη τὸν ἀκαδημαϊκὸν βαθμὸν τοῦ προλύτου, καὶ οἱ ὅποιοι διὰ τῆς λοιπῆς των εὐδοκιμήσεως, τῆς ἀκριβέστερον προσδιορισθησομένης, ἀπέδειξαν ἑαυτοὺς ἀξίους τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος.

Οἱ ἰδιαίτεροι διδάσκαλοι, ὡς τοιοῦτοι, δὲν θέλουν ἔχει δικαίωμα προδιδασμοῦ καὶ μισθοδοτήσεως. Ἐὰν ὅμως συνετέλεσαν διὰ τινὰ καιρὸν, ὠφελήσαντες εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, τότε θέλουν λαμβάνεσθαι ὑπὸ φιν ἐν καιρῷ τοῦ διορισμοῦ τῶν καθηγητῶν.

Δ'. Περὶ φοιτητῶν.

Ἄρθρ. 11. Ἕκαστος, εἴτε ἰθαγενὴς, εἴτε ξένος, δύναται νὰ γίνῃ δεκτὸς ὡς φοιτητὴς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον· χρεωστεῖ δὲ πρὸς τοῦτο νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν πρύτανιν ὑφ' ἐνὸς κτηματίου, ἢ σταθεροῦ κατοικοῦ τῶν Ἀθηνῶν, πρὸς τὸν ὁποῖον αἱ ἀρχαὶ τοῦ Πανεπιστημίου θέλουν διευθύνεσθαι ὅσῳκις ἔχουν νὰ πέμψουν εἰς τὸν φοιτητὴν κοινοποιήσεως προσκλήσεις κτλ. Ὁ κτηματίας, ἢ κάτοικος οὗτος, θέλει ἐγγράφει τὸ ὄνομα τοῦ εἰς ἐν ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῇ πρυτανείᾳ κρατούμενον βιβλίον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει σημειοῦσθαι ἐκάστοτε καὶ ἡ κατὰ καιρὸν κατοικία τοῦ φοιτητοῦ.

Ἄρθρ. 12. Ἕκαστος μαθητὴς ἰθαγενὴς χρεωστεῖ, πρὸ τῆς εἰσόδου του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, νὰ ἐμφανίσῃ τὸ ἀπολυτήριόν του ἀπὸ ἐν τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους γυμνασίων, ἢ ἂν ἐσπούδασεν εἰς ἰδιαίτερον διδασκαλεῖον, ἢ κατ' οἶκον, νὰ καθυποβληθῇ εἰς ἐξέτασιν ἐντὸς ἐνὸς γυμνασίου, διορισθησομένου ἀπὸ τὴν γραμματείαν τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, καὶ νὰ ἐμφανίσῃ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς τοιαύτης ἐξετάσεως.

Ἄρθρ. 13. Ἕκαστος ἐκπληρώσας τὰς προειρημένας ὑποχρεώσεις λαμβάνει μετὰ τὴν ἐγγραφὴν γραμμάτιον, δηλοῦν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ τὴν ἀκαδημαϊκὴν πολιτογράφησιν. Δι' αὐτοῦ τῷ ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς κανονικὰς διατάξεις ἡ διαμονὴ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἢ φοίτησις εἰς τὰς παραδόσεις, καὶ ἡ χρῆσις ὅλων τῶν μέσων τῆς ἐκπαιδεύσεως, ὅσα προσφέρει τὸ πανεπιστήμιον.

Ἄρθρ. 14. Τὸ γραμμάτιον ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὸν φοιτητὴν, ἂν εἰς τὸ διάστημα τῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διαμονῆς ἀναφυῶσι δυσκολίαι ὡς πρὸς τὴν ἐξόρλησιν τῶν χρῶν του, καὶ γινομένης ἐξετάσεως, δὲν δύ-

ναι ο φοιτητής ν' αποδείξη τὴν ἄδειαν τῶν γονέων, ἢ καὶ ἐπιτρόπων αὐτοῦ τοῦ νὰ συγχάξῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἢ τὴν κατάστασιν αὐτῶν, ἐπαρκοῦσαν διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένας ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἐγκαταλείψας τὸ Πανεπιστήμιον, εἰς διάστημα τριῶν μηνῶν, καὶ ἐπιστρέφων μετὰ ταῦτα, διὰ ν' ἀκούσῃ τὰ μαθήματα, χρεωστεῖ νὰ ἀνανεώσῃ τὴν παρὰ τοῦ πρυτάνεως ἐγγραφὴν.

Ἄρθρ. 16. Ἐκτὸς τούτου, ἕκαστος μαθητὴς χρεωστεῖ νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν καθηγητὴν, τοῦ ὁποίου ἐπιθυμεῖ ν' ἀκούσῃ τὸ μάθημα, καταγραφῆς ἄδειαν, ἐγγράφων τὸ ὄνομά του εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀκροατῶν, τὴν ὁποίαν ὁ καθηγητὴς παραδίδει εἰς τὸν λογιστὴν διὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν διδάκτρων.

Ἄρθρ. 17. Ὁ βουλούμενος νὰ σπουδάζῃ εἰς τὴν σχολὴν τῆς φιλοσοφίας, χρεωστεῖ νὰ ἐνδιατρίψῃ τρία ἔτη εἰς αὐτὴν, διὰ νὰ λάβῃ τὸ δίπλωμα τοῦ προλύτου.

Ὁ σπουδᾶζων εἰς μίαν τῶν λοιπῶν σχολῶν χρεωστεῖ νὰ διαμείνῃ τρία μὲν ἔτη εἰς αὐτὴν διὰ νὰ λάβῃ τὸ δίπλωμα τοῦ προλύτου, ἐκτὸς τούτου ν' ἀκολουθήσῃ καὶ ἑνὸς ἔτους μαθήματα τῆς φιλοσοφίας, ιστορίας καὶ φιλολογίας. Ὁ δὲ μαθητὴς τῆς ἱατρικῆς σχολῆς, ἐκτὸς τούτου καὶ τὰ μαθήματα τοῦ τμήματος τῆς φυσικομαθηματικῆς.

Ἄρθρ. 18. Ἄλλ' εἰς τοὺς φοιτητάς δὲν ἐπιβάλλεται ὡς πρὸς τὴν σπουδὴν οὐδεμίαν βίαν· δύναται δὲ ἕκαστος ἐλευθέρως νὰ ἐκλέξῃ ὅποιον δὴποτε κλάδον, καὶ ὅποιον δὴποτε μάθημα προαιρεῖται. Ὁμοίως ἀνατίθεται εἰς αὐτοὺς ἡ ἐκλογὴ τῆς τάξεως, καθ' ἣν θέλουν ἀποκτᾶσθαι τὰς διαφόρους γνώσεις, καὶ μόνος ἑλεγχος αὐτῶν εἶναι αἱ ἐξετάσεις, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ κάμουν, διὰ νὰ ἀναβῶν εἰς ἀκαδημαϊκὸν βαθμὸν, καὶ νὰ λάβουν θέσιν δημοσίων.

Ἄρθρ. 19. Ἐκαστος φοιτητὴς χρεωστεῖ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγγραφῆς του νὰ ὑποτάσσεται εἰς ὅλας τὰς ἐσωτερικὰς τοῦ καταστήματος διατάξεις καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ. Διὰ δὲ ἀπειθεῖαν, ἢ παραβάσεις τῶν κανονισμῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τιμωρεῖται κατὰ τοὺς ἐκδοθησομένους μετ' ὀλίγον ἀκαδημαϊκοὺς νόμους, χωρὶς νὰ παραβλάπτεται ἐκ τούτου ἡ δικαιοδοσία τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν νόμων, εἰς τοὺς ὁποίους καὶ οἱ φοιτηταὶ ὑπόκεινται ὡς ἕκαστος πολίτης.

Ὁ δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἐξαμηνίας μὴ ἐγγραφεῖς εἰς τὸ μάθημα, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐγγραφῇ εἰς αὐτὸ δι' ὅλην τὴν ἐξαμηνίαν· ὁ δὲ ἐλλείψας τὴν ἡμίσειαν ἐξαμηνίαν, θεωρεῖται ὡς χρηματίσας ἀπὸν εἰς ὅλον αὐτῆς τὸ διάστημα.

Ἄρθρ. 20. Οἱ φοιτηταὶ καθυποβάλλονται εἰς μίαν καὶ μόνην εξέτασιν κατὰ τὴν ἐξοδὸν τῶν ἀπὸ τοῦ Πανεπιστημίου. Κατὰ τὴν εξέτασιν ταύτην, γινομένην ἐνώπιον τῶν συνελθόντων καθηγητῶν τῆς ἀνηκούσης σχολῆς, καὶ περὶ τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς ὁποίας αἱ διατυπώσεις θέλουν περιέχει τοὺς ἀκριβεῖς ὅρους, ἐξετάζονται οἱ φοιτηταὶ εἰς ὅλα τὰ ἀντικείμενα, τὰ ἀπαιτῶντα τὸν κλάδον, δι' ὃν

ὁ φοιτητὴς προσδιορίζει ἐαυτὸν, καὶ χρεωστούν νὰ ἐμφανίσουν ἔκθεσιν εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐλληνικὸν περὶ ἐνὸς τινος ἀντικειμένου τοῦ αὐτοῦ κλάδου, καὶ νὰ συζητήσωσι διὰ στόματος τὰ εἰς αὐτὴν ἐμπεριεχόμενα. Αἱ τοιαῦται ἔκθεσεις κατατίθενται καθ' ὕλην διηρημέναι εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἄρθρ. 21. Ὁ μὴ θέλων νὰ ἐξετασθῇ λαμβάνει κατ' αἴτησιν τοῦ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς σπουδῆς τοῦ ἐνσφράγιστον ἀποδεικτικόν, περιέχον.

α'. Ὄνομα, ἡλικίαν, τόπον γεννήσεως τοῦ φοιτητοῦ.

β'. Ὄνομα τοῦ γυμνασίου εἰς τὸ ὅποιον ἐρπούδασεν, ἀναφερομένων τῶν ἀποδεικτικῶν περὶ τοῦ χρόνου τῶν προόδων καὶ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ, ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων, τὰς ὁποίας ὑπέστη κατὰ τὴν εἴσοδον αὐτοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

γ'. Τὴν δῆλωσιν τοῦ καιροῦ, ἐξ ὅτου ἐμβῆκεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

δ'. Ἀποδεικτικὸν ἡθῶν.

ε'. Ἀποδεικτικὸν ἐπιμελείας.

Εἰς τὸ δεξιὸν μέρος θέλει φέρει τὴν σφραγίδα καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ πρυτάνεως, εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν, τοῦ σχολάρχου τῆς ἀνηκούσης σχολῆς, καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ γραμματέως.

Τὸ περιεχόμενον τῶν ἀποδεικτικῶν τούτων θέλει ἐγγράφεσθαι εἰς ἰδιαιτέρον βιβλίον, κρατούμενον ὑπὸ τοῦ γραμματέως, ἐπιτηροῦντος ἀμέσως τοῦ πρυτάνεως, ὅστις τὸ ἀριθμεῖ καὶ μονογραφεῖ, καὶ διατηρεῖ εἰς τὸ μυστικόν, καθόσον ἀφορᾷ τὴν περὶ ἡθῶν καὶ ἐπιμελείας μαρτυρίαν. Ὁ ἀπολέσας τὸ πρωτότυπον ἀποδεικτικόν, δύναται νὰ λάβῃ ἑαυτὸ ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου.

Ἄρθρ. 22. Ὁ εὐδοκίμησας εἰς τὴν ἀπολυτήριον ταύτην ἐξέτασιν, εἰ μὲν διέτρεξε τὸ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ στάδιον εἰς τριετίαν, λαμβάνει δίπλωμα προλύτου.

Τὰ διπλώματα ταῦτα ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ πρυτάνεως, προσυπογραφομένου τοῦ γραμματέως, καὶ ἐπιτιθεμένης τῆς σφραγίδος, φερούσης, ἐν μὲν ἐν τῷ μέσῳ τὰ βασιλικά Ἡμῶν παράσημα, περὶ δὲ τὰς λέξεις «Βασιλικὸν Πανεπιστήμιον Ὁθωνος.»

Περὶ ὁρισμῶν περὶ μικροτέρων ἀκαδημαϊκῶν βαθμῶν, καὶ καθόσον οὗτοι, καὶ ὁ βαθμὸς τοῦ προλύτου ἀπαιτοῦνται, διὰ τὴν ἀπολαύσιν τῆς δημόσιον τινα θέσιν, ἐπεφυλάχθημεν νὰ ὀρίσωμεν εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ εἰς τὸ διάταγμα τὸ περὶ ἐξετάσεως τῶν διὰ τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν.

Τὰ περὶ ἐπιμελείας, ἀκριβοῦς καὶ προσεκτικῆς φοιτήσεως καὶ προόδων, ἀπὸ τοὺς μαθητὰς ζητούμενα ἀποδεικτικὰ, δίδονται ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς μόνον ἰδιαιτέρως.

Ἄρθρ. 23. Εἰς ἕκαστον ἡμεδαπὸν ἐπιτρέπεται νὰ φοιτᾷ εἰς ξένα Πανεπιστήμια, ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ἂν ποτε ζητήσῃ δημόσιον ὑπηρεσίαν ὑποχρεοῦται ν' ἀποδείξῃ, ὅτι διέμεινεν εἰς

τὸ ξένον Πανεπιστήμιον τὸν εἰς τὸ παρὸν διάταγμα ὀριζόμενον χρόνον, καὶ προσέτι ἔν ἔτος τοῦλάχιστον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 24. Αἱ χρηματικαὶ συνεισφοραὶ τῶν φοιτητῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον εἶναι, ἐκτὸς τοῦ κατὰ τάξιν χαρτοσήμου, αἱ ἀκόλουθοι.

α. Διὰ τὴν ἐγγραφὴν, καὶ διὰ τὸ δικαίωμα τῆς χρήσεως τῶν ἐπιστημονικῶν συλλογῶν, θέλουν πληρῶναι ἀνὰ δέκα δραχμάς.

β. Διδασκτρα μέτρια, μὴ ὑπερβαίνοντα τὰς 40, καὶ μὴ ἐλαττούμενα τῶν 10 δραχμῶν κατ' ἔτος διὰ τὰς ἰδιαιτέρας παραδόσεις προσδιοριζόμενα δὲ δι' ἕκαστον μάθημα εἰς τὸ ἑτησίως ἐκδιδόμενον πρόγραμμα.

γ. Πληρωμὴ ποσότητος, προσδιορισθησμένη ἀκριβέστερον, διὰ τὰ ἀπολυτήρια καὶ τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς βαθμούς.

Ἐὰν μάθημα, διὰ τὸ ὅποιον ἐπληρώθησαν διδάκτρα, διακοπῇ ἀπὸ τὴν καθηγητὴν, ἢ τὴν διδάσκαλον, πρὶν παρέλθῃ τὸ πρῶτον ἡμῖσι τῆς ἑξαμηνίας, καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ αὐτοῦ ἐξακολούθησις, τότε τὰ διδάκτρα θέλουν ἀποδίδεσθαι πρὸς τοὺς φοιτητάς.

Αἱ ὀριστικαὶ διατυπώσεις τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν σχολῶν, θέλουν περιέχει ὀρισμοὺς περὶ τῶν δωρεᾶν (δημοσίως) παραδιδόμενων μαθημάτων, ὡσαύτως καὶ περὶ τῆς χρήσεως τῶν συναζομένων δικαιωμάτων ἀπὸ τὰς ἐγγραφάς, τοὺς προβιβασμούς, καὶ τὰ ἀπολυτήρια διπλώματα.

Ἄρθρ. 25. Τῶν διδασκτρων, καὶ, κατὰ περιστάσεις, τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐγγραφῆς, δύναται ν' ἀπαλλαχθῶσιν οἱ φοιτηταί, κατὰ πρότασιν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ συμβουλίου, ὡσάκις φέρουν ἀποδείξεις τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν τοῦ μέρους, ὅπου διατρίβουσι, περὶ τῆς πενίας των.

Τ' ἀποδεικτικὰ ταῦτα θέλουν περιέχει.

α. Ὄνομα καὶ κατοικίαν τοῦ αἰτοῦντος.

β. Κατάστασιν ἢ ἐπάγγελμα τῶν γονέων.

γ. Ἄν ὁ πατὴρ, ἢ ἡ μήτηρ, ἢ οἱ δύο, ἀπέθανον.

δ. Τὸν ἀριθμὸν τῶν ζώντων ἀδελφῶν, καὶ ἂν οὗτοι ἔχωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἢ ὄχι.

ε. Τὴν ποσότητα τῆς περιουσίας τοῦ αἰτοῦντος, καθόσον αὕτη εἴμπορε νὰ γνωστοποιηθῇ δι' ἐξετάσεως.

ς. Τὴν ἐκ μισθοῦ κτλ. πρόσσodon.

ζ. Τὴν ποσότητα τῶν χρεῶν αὐτοῦ.

Ὅστις φοιτητὴς ἐπὶ τῇ βίσει τοιούτου ἀποδεικτικοῦ ζητεῖ τὴν τῶν διδασκτρων ἀπαλλαγὴν, θέλει κατὰ τὴν ἐγγραφὴν αὐτοῦ παρουσιάζει αὐτὸ εἰς ἕκαστον τῶν καθηγητῶν, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ μάθημα καταγράφεται.

Ἄρθρ. 26. Καὶ μὴ ἐγγραφεῖς φοιτητὴς δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ ὡς ἀκροατὴς τὰ μαθήματα, λαμβάνων ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ διδάκτρου γραμ-

αὐτῶν περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ καταστήματος, καὶ μάλιστα περὶ τῆς ἠθικῆς διαγωγῆς τῶν μαθητῶν, καὶ περὶ τῶν σφαλμάτων, τὰ ὁποῖα δὲν ἀντετέθησαν εἰς τὴν κρίσιν αὐτοῦ.

Τὸ πρωτόκολλον τῆς συνεδριάσεως τούτων θέλει φυλάττεσθαι εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα αὐτῶν θέλει καθυποβάλλεσθαι εἰς τὸν Γραμματέα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, χωρὶς τὴν συναίνεσιν τοῦ ὁποίου δὲν συγχωρεῖται νὰ ἐκτελῶνται αἱ ποινικαὶ ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου, ὅταν καταδικάζωσιν εἰς κράτησιν περισσοτέραν τῶν τεσσάρων ἐβδομάδων, ἢ εἰς παντελῆ ἀποβολὴν ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου.

Περὶ τοῦ διορισμοῦ ἐνὸς Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, ἢ ἐπιτροπῆς, ἐπιφυλαττόμεθα νὰ ἀποφασίσωμεν.

Ἄρθρ. 33. Τὸ συμβούλιον τοῦ Πανεπιστημίου σύγκειται ἀπὸ τὸν νῦν πρύτανιν καὶ ἀπὸ τὸν πρῶτον, ἀπὸ τοὺς τέσσαρας σχολάρχας, καὶ ἀπὸ τρεῖς ἄλλους καθηγητάς. Ὁ εἷς ἐκ τῶν τελευταίων ἀλλάζει κατ' ἔτος.

Εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ συμβουλίου προεδρεύει, ὁ πρύτανις, καὶ ἰσοψηφίας οὔσης, ἀποφασίζει ἡ ψῆφος τοῦ.

Ἄρθρ. 34. Τρεῖς μῆνας, πρὶν τελειώσῃ τὸ ἔτος τῶν μαθημάτων, συγκαλεῖ ὁ πρύτανις τὴν ὁλομέλειαν τῶν τακτικῶν καθηγητῶν, ἥτις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐκλέγει διὰ πλειοψηφίας.

α) Δύο ὑποψηφίους διὰ τὴν πρυτανείαν τοῦ ἐπομένου ἔτους (κατὰ τὸ ἄρθρ. 28) καὶ

β) Δικαιουμένην εἰς σχολὰς, τοὺς τέσσαρας σχολάρχας διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος.

Διὰ νὰ ἔχωσι κῆρος αἱ ἐκλογαὶ αὗται ἀπαιτεῖται νὰ ψηφοφορήσωσιν τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα, ὄντος ἐκάστου αὐτῶν ὑποχρέου νὰ μὴ λείψῃ ἀπὸ τὴν συνέλευσιν τῆς ἐκλογῆς χωρὶς κατεπειγούσης ἀνάγκης. Ὅταν δὲ οἱ παρ' αὐτοῦ ἐγγράφως ἐκτεθέντες λόγοι κριθῶσιν εὐλογοὶ παρὰ τῆς συνελεύσεως, τότε γίνεται δεκτὸν τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπισυναπτόμενον ἐν τῷ γράμματι ψηφοδέλτιον.

Μέχρι δὲ νεωτέρας διατάξεως, ἐπιτρέπομεν εἰς τοὺς καθηγητάς, τόσον ἐπιτιμίους, ὅσον καὶ τοὺς ἐκτάκτους, νὰ ἔχωσιν ἔδραν καὶ ψήφον ἐν τῇ συνέλευσει ταύτῃ, ὡσαύτως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι εἰς τὰ ἀκαδημαϊκὰ ἀξιώματα.

Ἄρθρ. 35. Τὴν ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ δηλωθεῖσαν συνέλευσιν συγκαλεῖ ὁ πρύτανις ὡσαύτως καὶ ἐν τέλει τοῦ ἔτους τῶν μαθημάτων.

α. Διὰ νὰ δώσῃ λόγον περὶ τῆς διοικήσεώς του, καὶ περὶ τῶν ἀκαδημαϊκῶν συμβάντων, τῶν ἐν τῷ διςστήματι τούτῳ.

β. Διὰ νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τὴν ἐκλογὴν νέου συμβούλου (κατὰ τὸ ἄρθρ. 34), καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν δύο ἢ τριῶν νέων συμβούλων, ἐν περιστάσει, ὅτε δηλ. ἤθελον διορισθῇ διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος εἰς ἢ καὶ δύο ἀπὸ τοὺς μὴ ἀλλαγθέντας εἰς πρύτανιν, ἢ σχολάρχην καὶ

γ'. Διὰ τὴν κάμψιν τὴν παραιτήσιν τοῦ ἀξιώματός του, καὶ νὰ εἰσάξῃ τὸν διάδοχόν του εἰς αὐτό.

Ἄρθρ. 36. Τρεῖς μῆνας πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους τῶν μαθημάτων συνέρχονται καὶ αἱ σχολαί, κατ' ἰδίαν ἐκάστη, διὰ νὰ προσδιορίσουν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ σχολάρχου τὸν κύκλον τῶν ἐντὸς αὐτῶν παραδοθησομένων μαθημάτων κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος.

Τὰ προγράμματα τῶν διαφόρων σχολῶν συναθροίζων ὁ πρύτανης, καθυποβάλλει εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, καὶ γενομένης τῆς ἐγκρίσεως, τὰ δημοσιεύει διὰ τοῦ τύπου.

Ἄρθρ. 37. Ὁμοίως θέλει συγκαλεῖ ἕκαστος σχολάρχης τὴν ἰδίαν σχολὴν εἰς συνέλευσιν, ὡσάκις τὸ θεωρεῖ ἀναγκαῖον, ἢ ὡσάκις δύο μέλη τῆς σχολῆς προτείνωσι περὶ τούτου, διὰ νὰ συσχεθοῦν περὶ τῶν συμφερόντων εἰς τὴν σχολὴν.

Ἐκτὸς τούτου, διὰ νὰ δύναται ὁ φοιτητὴς, εἰσερχόμενος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν προκειμένων σπουδῶν, ἐκάστη σχολὴ θέλει συντάττει σύντομον διδασκαλίαν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ, τῆς σχέσεως καὶ τῆς μεθόδου, τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκουσῶν ἐπιστημῶν, ἡ δὲ διδασκαλία αὕτη θέλει διδασθαι εἰς ἕκαστον φοιτητὴν, ὅταν ἐγγράφηται.

Ἄρθρ. 38. Ὁ κατὰ κειρὸν πρύτανης θέλει ἔχει, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ὑπηρεσία του, βαθμὸν συμβούλου τῆς ἐπικρατείας καὶ ἐπιμίσθιον 100 δραχμῶν κατὰ μῆνα.

Ζ'. Ἀκροτελεύτιοι ὅρισμοί.

Ἄρθρ. 39. Διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διατάξιν τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ τῶν σχολῶν αὐτοῦ, θέλουσι συνταχθῇ καὶ καθυποβληθῇ εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐγκρίσιν ἰδιαίτεροι κανονικοὶ ὅρισμοί, ἔχοντες βάσιν τὸ παρὸν διάταγμα, καὶ τὰς ὑπαρχούσας νομικὰς διατάξεις.

Ἄρθρ. 40. Ἐκτὸς τῶν κυριακῶν, καὶ τῶν διατεταγμένων ἑορτῶν, δὲν γίνεται κάμμία διακοπὴ τῶν μαθημάτων.

Αἱ φθινοπωριναὶ ἀνακωχαὶ διαρκοῦν ἀπὸ 15 Ἰουλίου ἕως 1 Ὀκτωβρίου, καὶ τοῦ Πάσχα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς μεγάλης ἐβδομάδος μέχρι τῆς δευτέρας τῆς μετὰ τὸ Πάσχα ἐβδομάδος.

Ἄρθρ. 41. Ἐπειδὴ τότε νῦν ἔχον δὲν δύνανται νὰ συμπληρωθῶσιν ὅλαι αἱ σχολαί, διὰ τοῦτο τὸ Πανεπιστήμιον θέλει τελειοποιεῖσθαι βαθμυδὸν ἀναλόγως πρὸς τὰς παρούσας ἤδη εὐκολίας.

Ἄρθρ. 42. Εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος, ἐκδοθησομένου καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς ἰδιαίτερα ἀντίτυπα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 (26) Ἀπριλίου 1837.

Ο Ο Ω Ν

Α. ΠΟΛΥΖΩΙΑΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου.

ΟΘΩΝ

χλπ. χλπ. χλπ.

Ἐδιστάσμεν νὰ ἀφῃσώμεν ἀμετάκλητον τὸ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ Μας ἐκδοθὲν διάταγμα τῶν 21 Δεκεμβρίου 1836 (12 Ἰανουαρίου 1837), περὶ συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ στερεωθῇ καὶ νὰ ἐπικυρώσωμεν, ὡς καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ περιεχομένους διορισμοὺς τῶν διδασκάλων, προσκαλέσαντες τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως νὰ Μᾶς ἀναφέρῃ κατ' ἐπανάληψιν περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως.

Εἰς τὴν ἀναφορὰν αὐτὴν, καὶ εἰς τὸ ἐπισυντημμένον μετ' αὐτῆς σχεδὸν ὀργανικοῦ διατάγματος περὶ τοῦ συστηθησομένου Πανεπιστημίου παρατηρήσαμεν ἡδὲς τὴν σπουδὴν περὶ τῆς θεμελιώσεως τοῦ ἀνωτάτου τούτου παιδευτηρίου τοιοῦτοτρόπως, ὥστε νὰ ἐμπορέσῃ νὰ τελειοποιηθῇ κατὰ τὰς πραγματικὰς χρεῖας τοῦ Βασιλείου Μας βαθμυδόν, ἐπιδίδον συγχρόνως μὲ τὰ ὑποβεβηκότα εἰς αὐτὸ διδασκαλεῖα, καὶ ὠφελοῦμενον ἀπὸ τὴν πείραν τὴν πηγάζουσαν ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ αὐτῆν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποφύγωμεν μετ' ἐπιμελείας ὅλους τοὺς ὁρισμοὺς, οἱ ὁποῖοι εἰμποροῦσαν νὰ προξενήσουν βλάβην εἰς τὴν ἐλευθέραν ὀργανικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νέου παιδευτηρίου τούτου, ἐνομίσαμεν ὀρθόν.

1) Ἐκεῖνα μόνον τὰ μέρη τοῦ νέου σχεδίου νὰ ἐπικυρώσωμεν, τὰ ὅποια εἶναι κατὰλληλα νὰ δημοσιευθῶσιν ὡς προσωρινὸς κανονισμὸς, ὅθεν καὶ ἐξεδώκαμεν διὰ τοῦτο σήμερον ἓνα τοιοῦτον.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς ὀριστικὰς διατυπώσεις τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν σχολῶν του, θέλομεν διατάξῃ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει ἐπιφορτισθῇ τὴν διαίρεσιν τοῦ Πανεπιστημίου εἰς σχολὰς, τὴν σπμείωσιν τῶν διαφόρων κλάδων τῶν μαθημάτων ἐκάστης αὐτῶν, τοὺς διὰ τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν τήρησιν αὐτῆς ἀναγκαίους ὁρισμοὺς καὶ καθιεξῆς. Ὅθεν ἐπιφορτίζομεν τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματέα τῆς ἐπικρατείας νὰ προτείνῃ διὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καθηγητὰς καὶ ἄλλους εἰδήμονας δημοσίους ὑπαλλήλους.

2) Προσδιορίζοντες τὴν ἑναρξιν τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὰς 3 (15) Μαΐου, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ δημοσιευθῇ εἰς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ, θέλομεν, ὅτι ἐκεῖνα μόνον αἱ διδασκαλικάι καθέδραι κατὰ τὸ παρὸν νὰ ἀνοίξωσιν, αἱ ὁποῖαι εἰς τὴν ἑναρξιν τοῦ νέου παιδευτηρίου ἀπαιτοῦνται ἀπὸ τὴν παροῦσαν χρεῖαν, διατάττοντες, ὅπως οἱ πρὸς τοῦτο διορισθέντες καθηγηταὶ μὲ τὴν ἑναρξιν τῆς παραδόσεώς των ἀρχίσωσι νὰ ἀπολαμβάνωσι τὸν ἐγκριθέντα εἰς αὐτοὺς μισθόν.

3) Ὅσον ἀφορᾷ τὸν σημαντικώτερον σκοπὸν τοῦ πανεπιστημίου, ἢ τὸν περὶ μορφώσεως ἀξίων διδασκάλων διὰ τὰ γυμνάσια καὶ ἑλληνικά σχολεῖα, θέλουν υποχρεωθῇ οἱ καθηγηταὶ τῆς φιλολογίας, οἱ Κύριοι Γεννάδιος, Ρόδς καὶ Οὐλερίχος νὰ παρὰδώσουν ἐξ ἀρχῆς εἰς αὐτοὺς διὰ πρακτικῆς γυμνάσεως εἰς τὸ ἑλληνικὸν καὶ λατινικὸν ὕψος, ὡσαύτως καὶ διὰ τῆς ἐξηγήσεως Ἑλλήνων καὶ Λατίνων συγγραφέων, καὶ οὕτω νὰ καταβάλωσι τὰ θεμέλια ἐνὸς φιλοσοφικοῦ διδασκαλείου διὰ τὸν ὀργανισμόν τοῦ ὁποίου θέλουν διευθύνει τὰς προτάσεις τῶν πρὶν τοῦ τέλους τῆς πρώτης ἐξαμηνίας.

4) Ὡσαύτως πρέπει νὰ προσκληθοῦν καὶ οἱ διὰ τὴν θεολογίαν διορισθέντες καθηγηταὶ, διὰ νὰ καταστρώσουν ἐν σχέδιον δι' ὅσα, τυχόν, ἀνγκαιοῦσιν εἰς πρόοδον τῶν σπουδασμάτων τῆς σχολῆς τῶν, τὸ ὁποῖον θέλει κοινοποιηθῇ πρὸ πάντων καὶ εἰς τὴν ἱεράν σύνοδον διὰ νὰ γνωμοδοτήσῃ, καὶ συνωδευμένον μὲ τὴν γνωμοδότησιν αὐτῆς, καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Γραμματέως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρέπει νὰ μᾶς καθυποβληθῇ.

5) Εἰς τὴν διανομὴν τῶν συντάξεων τῆς ὑποτροφίας πρέπει νὰ λημβάνωνται ἐξαιρέτως τοιοῦτοι μαθηταὶ ὑπ' ὅσιν, οἵτινες κρίνονται ἀξιοὶ νὰ λάβωσι μέρος ὡς τακτικά μέλη εἰς τὰς γυμνάσεις τοῦ φιλοσοφικοῦ καὶ θεολογικοῦ διδασκαλείου, ὑποτιθεμένου, ὅτι κρίνεται ἀναγκαῖον καὶ τὸ τελευταῖον. Περιμένοντες δὲ συγχρόνως μὲ τὰ σχέδια περὶ ὀργανισμοῦ ἐνὸς τοιοῦτου διδασκαλείου καὶ τὰς προτάσεις τοῦ Γραμματέως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ὁρισθεσμένης ποσότητος ἀπὸ τὰ κεφάλαια τῶν συντάξεων τῆς ὑποτροφίας.

6) Οἱ μὲ τὴν ἐναρξίν τοῦ πανεπιστημίου εἰς ἐνέργειαν ἐμβαίνοντες καθηγηταὶ, τόσον οἱ ἐπιτίμιοι, ὅσον καὶ οἱ τακτικοὶ καὶ ἑκτακτοὶ θέλουν συνέλθει τὸ συντομώτερον εἰς τὴν ἀνήκουσαν σχολὴν τοῦ ἑκαστος, προεδρεύοντος τοῦ σχολάρχου, διὰ νὰ συντάξουν τοὺς ἀνήκοντας καταλόγους τῶν μαθημάτων τῆς προσεχοῦς ἐξαμηνίας, καθυποβάλλοντες αὐτοὺς διὰ τοῦ πρυτάνεως εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Γραμματέως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Διὰ τὸ βραχὺ τῆς ἐρχομένης θερινῆς ἐξαμηνίας θέλουν περιορισθῇ εἰς προεισαγωγικὰς παραδόσεις, ἀρχίζοντες τὴν ἐτήσιον σειρὰν μετὰ τὸ τέλος τῶν θερινῶν διακοπῶν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ἡμέτερος Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἀπριλίου 1837.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ.

ΔΗΛΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Περὶ παραδόσεως τοῦ διὰ τὴν δημοσίαν Βιβλιοθήκην προσδιορισμένου
ἐνὸς ἀντιτύπου ἐκ τῶν ἐκδιδομένων βιβλίων.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Δηλοποιεῖ, ὅτι

Θεωροῦσα ὅτι πολλοὶ τῶν συντακτῶν ἢ ἐκδοτῶν βιβλίων ἢ ἐφημε-
ρίδων, ἀμφιβάλλοντες εἰς τίνα χρεωστοῦν νὰ πέμπωσι τὸ διὰ τὴν
δημοσίαν βιβλιοθήκην προσδιορισμένον ἀντίτυπον τοῦ συγγράμματός
των, παραμελοῦν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ ἀπὸ 10 (22) Μαΐου
1834 περὶ ἀρχαιοτήτων νόμου, καὶ καθιστῶνται ἐπομένως ὑπεύθυνοι
τῆς εἰς τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο ὀριζομένης ποινῆς, γνωστοποιεῖ ὅτι τὰ ἀντί-
τυπα ταῦτα θέλουν στέλλεσθαι τοῦ λοιποῦ ἀμέσως ἀπὸ τοῦς συντάκτας
ἢ ἐκδότας πρὸς τὸν ἔφορον τῆς δημοσίας βιβλιοθήκης, χορηγεῖ δὲ συγ-
χρόνως καὶ δέμηνον διορίαν διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν μηκέτι πεμφθέν-
των ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τῶν 10 (22) Μαΐου 1834, ἐπὶ ἀ-
ποφυγῇ τῆς ῥηθείσης ποινῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαΐου 1837.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Α. ΠΟΛΥΖΩΪΔΗΣ.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ ἀπογραφῆς.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἄρθρ. 10. Κατὰ τὸν νόμον δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς στρατιωτικὴν ὑ-
πηρεσίαν.

3. Ἐκεῖνοι οἱ νέοι οὔτινες εἶναι τακτικοὶ μαθηταὶ καὶ τακτικοὶ ἀ-
κροαταὶ εἰς τὸ Γυμνάσιον καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἢ εἰς τὸ Διδα-
σκαλεῖον, κατὰστημα εἰς τὸ ὁποῖον προετοιμᾶζονται οἱ μέλλοντες δι-
δάσκαλοι τῶν δημοτικῶν σχολείων, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι προε-
τοιμᾶζονται ἀποφασιστικῶς εἰς τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, καὶ ἐν γένει
ἐκεῖνοι οὔτινες διδάσκονται μὲ ἐξοδα τοῦ δημοσίου εἰς διδακτικόν τι
κατάστημα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους, ἐὰν παρέχουν τὰ ἀνήκον-
τα ἐνδεικτικὰ περὶ ἠθικότητος, ἐπιμελείας καὶ εὐφυίας.

Α. Ὅσοι ἀνέλαβον τὸ ἐπάγγελμα ἱερέως, διδασκάλου, ἢ ἱατροῦ.

τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας ἐγκρίνοντας νὰ μὴ εἰσπραχθῶσι τὰ δικαιώματα τοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ τοὺς φοιτητὰς μέχρις ἐγκρίσεως τοῦ ὀριστικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ καταστήματος τούτου, ἀνοίγοντες εἰς αὐτὸ πίστωσιν 3600 δραχμῶν διὰ τὰ ἐξόδα τῆς διατηρήσεως αὐτοῦ διὰ τὸ ἔτος 1838.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7/19 Μαρτίου 1838.

Ο Θ Ω Ν

Γ. ΓΑΡΡΑΚΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῆς ἐπεταίου ἐορτῆς τοῦ Πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Κατὰ πρότασιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. Γραμματείας ἐγκρίνομεν νὰ καθιερωθῇ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ μνήμη τῆς συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου, μεταφερομένης τῆς ἐορτῆς ταύτης ἀπὸ τῆς 3 εἰς τὴν 20 Μαΐου.

Χάριν δὲ τούτου θέλει γίνεσθαι εἰς τὸ Πανεπιστήμιον αὐτὸ ἀρμόδιος τελετὴ παρὰ τοῦ ἀρχιερέως, παρόντων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. Γραμματέως, τοῦ Διοικητοῦ, τοῦ δημάρχου καὶ ὅλου τοῦ συλλόγου διδασκάλων καὶ μαθητῶν.

Ανατίθεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. Γραμματείαν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἀπριλίου (11 Μαΐου) 1838.

Ο Θ Ω Ν

Γ. ΓΑΡΡΑΚΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως καθέδρας τῆς φαρμακολογίας.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Θέλοντες νὰ συμπληρώσωμεν εἰς τὸ Ἡμέτερον Πανεπιστήμιον τὰ μαθήματα τῆς ἱατρικῆς διδασκαλίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν κατὰ πρότασιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1 Συνιστάται μία καθέδρα τῆς φαρμακολογίας, ἀνήκουσα εἰς τὴν σχολὴν τῆς ἱατρικῆς τοῦ πανεπιστημίου.

Ἄρθρ. 2 Οἱ μαθηταὶ τῆς φαρμακολογίας θέλουσι παραδίδεσθαι ἐντὸς

τριῶν ἑξαμηνιῶν εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολὴν τὰ διὰ τὴν ἐπιστήμην των ἀναγκαῖα μαθήματα· ὡς τοιαῦτα δὲ προσδιορίζονται·

Α'. Ἑξαμηνία. Φυσικὴ, Χημεία, Φυσικὴ ἱστορία, Ἱατρικὴ ὕλη.

Β'. Ἑξαμηνία. Φυσικὴ, Χημεία, Φυσικὴ ἱστορία, Βοτανικὴ

Γ'. Ἑξαμηνία. Φαρμακολογία, τοξικολογία, Χημικαὶ καὶ φαρμακολογικαὶ ἐργασίαι.

Ἄρθρ. 3. Οἱ μαθηταὶ τῆς φαρμακολογίας θέλουσιν ἔχει ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον τοῦ Χημείου τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ ταμείου τῆς φυσικῆς ἱστορίας, τοῦ βοτανικοῦ κήπου κτλ. χάριν τῆς σπουδῆς των.

Ἄρθρ. 4. Καθ' ἑκάστην ἑξαμηνίαν ἐξετάζονται οἱ μαθηταί, καὶ ἂν δὲν εὐρεθῶσιν ἱκανοί, ὑποχρεοῦνται ν' ἀκολουθήσωσι τὰ αὐτὰ μαθήματα.

Ἄρθρ. 5. Ὡς μαθηταὶ τῆς φαρμακολογίας γίνονται δεκτοὶ μόνον ὅσοι ἔχουσι τὰς συνήθεις σωματικὰς καὶ διανοητικὰς ιδιότητας· ὑπέβησαν τοὺς 16 χρόνους τῆς ἡλικίας, ἠκολούθησαν τὸ ἐλληνικὸν σχολεῖον, καταλαμβάνουν ὁπωσοῦν τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν· ἔμειναν εἰς τι φαρμακοπωλεῖον τρεῖς χρόνους ὡς μαθητευόμενοι, καὶ ἀποδείξωσι ταῦτα διὰ μαρτυρικῶν ὡς καὶ τὴν καλὴν των διαγωγὴν, καὶ ὅτι ἔχουσι τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὴν σπουδὴν ὕλικά μέσα.

Ἄρθρ. 6. Ὁ θέλων νὰ μαθητεύσῃ διευθύνεται πρὸς τὸν πρύτανιν μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποδεικτικά, καὶ ἐξεταζόμενος ἔπειτα ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς τῆς ἀρμοδίας σχολῆς γίνεται δεκτὸς ἢ ἀποπέμπεται.

Ἄρθρ. 7. Ὁ τελειώσας τὴν σπουδὴν του πρέπει νὰ διευθύνεται πρὸς τὸ Ἱατροσυμβούλιον διὰ νὰ ἐξετασθῇ καὶ λάβῃ τὸ δίπλωμα φαρμακοποιῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 (27) Ἰουλίου 1838.

Ο Θ Ω Ν

Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ συνεισφορῶν πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. Γραμματ. τῆς ἐπικρατείας περὶ τῆς κάτω σημειουμένης ὑποθέσεως.

Α. Ἐγκρίνομεν εὐχαρίστως, ὥστε ἡ παρὰ τῶν ΚΚ. Γ. Α. Ῥάλλη, Θ. Ῥάλλη. Γ. Κουντουριώτου, Γ. Γενναδίου, Α. Ζαήμη, Βράνδη, Θ. Κολοκοτρώνη, Ν. Βάμβα, καὶ Κ. Σχινᾶ συγκειμένη ἐπιτροπὴ νὰ δεχθῇ τὰς μέχρι τοῦδε παρὰ φιλογενῶν τινων προσφερθείσας ποσότητας πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ καταστήματος τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου

καὶ τῆς δημοσίας βιβλιοθήκης, καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν συλλογὴν συνεισφορῶν, ὅσας Ἕλληνες καὶ Φιλέλληνες ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἤθελον φιλοτιμηθῇ νὰ κάμουν πρὸς τὸν ἀξιώπαινον τοῦτον σκοπόν.

Β'. Διὰ νὰ θεωρῇται πλήρης ἡ ἐπιτροπὴ, πρέπει νὰ ᾖναι παρόντα τοῦλάχιστον πέντε ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς· αἱ δὲ πράξεις αὐτῆς καὶ τὰ λοιπὰ ἔγγραφα νὰ φέρουν τὴν ὑπογραφὴν τοσοῦτου ἀριθμοῦ.

Γ'. Χορηγοῦμεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην τὴν ἄδειαν νὰ φέρῃ σφραγίδα μὲ τὴν Γλαῦκα εἰς τὸ μέσον, καὶ περὶ τὴν ἐπιγραφὴν α Ἡ ἐ π ἰ
» τ ῶ ν σ υ ν δ ρ ο μ ῶ ν π ρ ὸ ς ἀ ν έ γ ε ρ σ ι ν Ἑ λ λ η ν ι κ ο ῦ Π α ν ε π ι σ τ η μ ί ο υ ἐ π ι τ ρ ο π ῆ . »

Δ'. Ἀμα ἤθελε συλλεχθῇ ποσότης ἱκανὴ πρὸς ἑναρξιν τῆς οἰκοδομῆς, ἡ ἐπιτροπὴ θέλει ἀναφέρει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ζητήσῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἡμετέραν ἄδειαν, δοθείσης δὲ αὐτῆς ἡ ἐπιτροπὴ συνεννοουμένη μετὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου διορισθέντος ἀρχιτέκτονος τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβούλου Κ. Σάουμπερτ, θέλει φροντίσει ἀμέσως τὴν ἀνέγερσιν τῆς οἰκοδομῆς, κατὰ τὸ ἐγκριθησόμενον σχέδιον, καὶ ἐντὸς τῶν ὥρων τοῦ συνοδεύοντος αὐτὸ ὑπολογισμοῦ.

Ε'. Ἄν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς οἰκοδομῆς ἤθελε μείναι περισσευμά τι τῆς συλλεχθησομένης ποσότητος, ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐπαγρυπνήσῃ νὰ μείνῃ ἀφιερωμένον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς βιβλιοθήκης, καὶ νὰ μεταχειρισθῶσιν οἱ τόκοι τοῦ τοιοῦτοτρόπως σχηματισμένου κεφαλαίου πρὸς τοῦτον τὸν σκοπόν·

Σ'. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς οἰκοδομῆς θέλει καθυποβληθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀκριβὲς λογαριασμὸς τῶν τε εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν μετὰ τῶν κατὰ τύπους ἀποδείξεων. Ὁ ὑπουργικὸς Σύμβουλος Κ. Σάουμπερτ θέλει ἀναφέρει ἀνὰ πᾶσαν τριμηνίαν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ Γραμματείαν περὶ τῆς προόδου τῆς ἐργασίας.

Ζ'. Ἐν τέλει ἐγκρίνομεν, ὥστε τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν καὶ τῶν συνδρομῶν αἱ ποσότητες νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς βιβλίον διατηρηθόμενον εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Πανεπιστημίου, νὰ χαραχθῶσιν εἰς στήλας μαρμάρου ἀνεγερτέας εἰς τοῦ Πανεπιστημίου τὴν πύλην, καὶ νὰ δημοσιευθῶσι διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ἐκτέλεσις καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσις τοῦ παρόντος Διατάγματος ἀνατίθεται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς ἐπικρατείας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Φεβρ. (7) Μαρτίου 1839.

Ο Ο Ω Ν

Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 388.

Ἡ πρυτανεία τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος, ἐρωτᾷ, ἐὰν τὰ παρὰ τῶν καθηγητῶν διδόμενα ἐκάστοτε εἰς τοὺς φοιτητὰς ἀποδεικτικὰ τῆς σπουδῆς των ὑπόκηνται εἰς τὸ 12 ἄρθρον τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀποφαίνεται ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης οὕτως.

« Ὁ νόμος τοῦ χαρτοσήμου φορολογεῖ τὸ συμφέρον, καὶ ἅμα ἀπαι-
 » τεῖται, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ φοιτητὴς τὰ μαθήματά του, νὰ ᾔναι
 » ἐφωδιασμένος μὲ ἀποδεικτικὸν, ἐννοεῖται ὅτι εἶναι τοῦ συμφέροντός
 » του νὰ τὸ λάβῃ, καὶ ἐπομένως ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ
 » χαρτοσήμου ἄλλως τε καί, ἐκτὸς τοῦ πορίσματος τούτου τοῦ ἐξαγο-
 » μένου ἀπὸ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου, καὶ αὐτὸ τὸ
 » γράμμα τοῦ νόμου ὑποβάλλει ῥητῶς διὰ τοῦ ἐδαφ. 12 τοῦ ἄρθρ.
 » 24 τὰ τοιαῦτα ἀποδεικτικὰ εἰς χαρτόσημον τάξεως τρίτης κλάσε-
 » ως. Ἐπομένως δὲν βλέπομεν κανένα λόγον εὐλογοφανῆ διὰ νὰ ἐν-
 » δώσωμεν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Συμβουλίου. »

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1840

Ὁ Διευθυντὴς τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας.

Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ, Ι. Α. ΣΟΥΤΖΟΣ, Ι. Κ. ΤΙΣΑΜΕΝΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν νέων ἀρχῶν τοῦ Πανεπιστημείου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Θέλοντες νὰ κανονίσωμεν ἐπὶ τὸ κρεῖττον τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πρυτάνεως, τῶν Κοσμητόρων καὶ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου τοῦ ἐπωνύμου ἡμῶν Πανεπιστημίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείας Γραμματείας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Α'. Τὸ σύνολον τῶν παρόντων Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τακτικῶν, ἐπιτιμίων καὶ ἐκτάκτων, θέλει συνέρχεσθαι δύο ἐβδομάδας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς λήξεως τῆς θερινῆς ἐξαμηνίας εἰς πλήρη συνεδρίασιν, προεδρευομένην ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως, ἐν ἐλλείψει δ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀντιπρυτάνεως, ἐλλείποντος δὲ καὶ τούτου, ὑπὸ τοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀρχαιοτέρου τῶν Κοσμητόρων, μεταξὺ τῶν ὁποίων, τῆς ἀρχαιότητος οὗσης τῆς αὐτῆς, ἀποφασίζει ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ἡλικία, καὶ διὰ χωριστῶν ψηφοφοριῶν θέλουν ἐκλέγει ἐκ τῶν τακτικῶν καὶ ἐπιτιμίων Καθηγητῶν κατὰ πλειονοψηφίαν τρεῖς ὑποψηφίους διὰ τὴν πρυτανείαν,

ἕκαστος τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τοῦλάχιστον τὸ τριτημῶριον τῶν ὅλων ψήφων· ἐν δὲ ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ προεδρεύοντος. Ὁ κατάλογος τῶν τριῶν τούτων ὑποψηφίων μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐκλογῆς θέλει υποβάλλεσθαι ὑπὸ τοῦ Προέδρου εἰς τὴν ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματεῖαν, καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν Ἡμετέραν ἔγκρισιν.

Β'. Μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ρηθείσης ἐγκρίσεως θέλουσι συνέρχεσθαι οἱ τακτικοί, ἐπιτίμιοι, καὶ ἔκτακτοι Καθηγηταὶ ἐκάστης τῶν τессάρων Σχολῶν εἰς ἰδιαιτέραν πλήρη συνεδρίαν, προεδρευομένην παρὰ τοῦ μέχρι τοῦδε Κοσμήτορος, ἡ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν ἐκλέγει ἐκ τῶν τακτικῶν καὶ ἐπιτιμίων Καθηγητῶν αὐτῆς κατὰ πλειονοψηφίαν δύο ὑποψηφίους διὰ τὴν κοσμητείαν, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἐπίσης ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τοῦλάχιστον τὸ τριτημῶριον τῶν ὅλων ψήφων. Ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ καὶ ἐνταῦθα ἡ ψῆφος τοῦ προεδρεύοντος. Οἱ κατάλογοι τῶν ὑποψηφίων μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐκλογῆς θέλουσι καθυποβάλλεσθαι ὑπὸ τοῦ πρυτάνεως εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν, καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν Ἡμετέραν ἔγκρισιν.

Γ'. Κάνεις τῶν ὑποψηφίων δὲν δύναται ν' ἀποποιηθῇ τὴν γενομένην ἐκλογὴν, ἄνευ νομίμων λόγων. Εἶναι δὲ τοιοῦτοι· α'. ὑπηρεσία ἐπὶ διετίαν ἀμέσως προηγουμένην εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν· β'. ἀσθένεια ἐξ ἡλικίας ὑπερβαίνουσης τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος. Ὀφείλει δὲ ὁ ἀποποιούμενος νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἀποποίησίν του, καὶ τοὺς λόγους αὐτῆς, ἀμέσως εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν ἐκλογέων, ἡ ὁποία κρίνει, ἂν ἡ ἀποποίησις ᾖ δεκτή. Ἄν δ' ἀπορρίβηται παρὰ τῆς συνελεύσεως ἡ παραίτησις, δύναται ὁ ἀποποιούμενος ἐντὸς δύο ἡμερῶν νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν.

Δ'. Ὁ νέος πρύτανης, ὁ ἀντιπρύτανης, οἱ τέσσαρες νέοι κοσμήτορες καὶ τέσσαρες ὑπὸ τοῦ συνόλου τῶν καθηγητῶν τῶν ἐν πλήρει συνεδριάσει κατὰ σχετικὴν πλειονοψηφίαν ἐκλεχθσόμενοι τακτικοί ἢ ἐπιτίμιοι καθηγηταί, ἐξ ὧν οἱ δύο λαμβάνονται ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε μελῶν τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου, θέλουσι συγκροτεῖ τὴν νέαν Ἀκαδημαϊκὴν Σύγκλητον.

Ε'. Διὰ νὰ θεωρῶνται αἱ ρηθεῖσαι συνεδριάσεις πλήρεις ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦλάχιστον τῶν δύο τριτημωρίων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἀνηκόντων Καθηγητῶν. Οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι νὰ παρευρεθῶσι διὰ νόσον ἢ ἄλλην ἰσχυρὰν καὶ ἄφευκτον αἰτίαν, θέλουσι γνωστοποιεῖ τούτο εἰς τὸν προεδρεύοντα τῆς συνελεύσεως, καὶ δύνανται νὰ στέλλωσι τὰς ψήφους των περὶ ἐκάστης θέσεως ἐσφραγισμένας, αἱ ὁποῖαι θέλουσιν ἀνοίγεσθαι συγχρόνως μὲ τὰς τῶν παρευρισκομένων.

Σ'. Διὰ νὰ μὴ ἀναβληθῇ ἡ προσεχὴς ἐκλογὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ὀρίζεται δι' αὐτὴν καὶ μόνην τὴν προσεχὴ ἐκλογὴν, νὰ

κρίνομεν αναγκάζον νά διχιδιθάσωμεν εἰς τὴν Πρυτανείαν τὰς ἀκολουθούς ὁδηγίας περὶ τῶν ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νά λάβωσιν ὡς ὑφηγηταὶ τὴν ἄδειαν τοῦ διδάσκειν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

α) Ἐκαστος τῶν ζητούντων ν' ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ὑφηγηταὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον χρεωστῇ νά διευθύνῃ εἰς τὸν κοσμήτορα τῆς σχολῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει, αἵτησιν περὶ τούτου, δηλοῦσαν ὠρισμένως τὸ μάθημα, τὸ ὁποῖον σκοπὸν ἔχει νά διδάξῃ, καὶ ἐπισυνάπτει εἰς αὐτὴν τὸ διδακτορικὸν τοῦ διπλώματος καὶ διατριβὴν ἐπὶ τινος θέματος ἀναφερομένου εἰς τὴν ἐπιστήμην του.

β) Ἀφ' οὗ ἡ αἵτησις μετὰ τοῦ διπλώματος καὶ τῆς διατριβῆς γνωστοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ κοσμήτορος εἰς τὴν σχολὴν, διορίζεται ὑπ' αὐτῆς ἡ ἡμέρα. ὅτε ὁ ὑποψήφιος ὑφηγητὴς ὀφείλει διὰ μιᾶς ἀποπειρατηρίου παραδόσεως, γινομένης ἐνώπιον μόνων τῶν Καθηγητῶν τῆς ἀνηκούσης σχολῆς, καὶ ἀναφερομένης εἰς τὸ ὁποῖον προτίθεται νά διδάξῃ μάθημα, νά δώσῃ ἔλεγχον τῆς εἰς τὸ διδάσκειν ἱκανότητός του καὶ εὐκολίας, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀποπειρατηρίου παραδόσεως νά ὑποστῇ συνδιάλεξιν τινα μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῆς σχολῆς περὶ τῶν ἐν τῇ παραδόσει περιεχομένων.

γ) Ἐὰν ἐκ τῶν ἀνωτέρω πληροφορηθῇ ἡ Σχολὴ περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ διδασκαλικῆς ἱκανότητος τοῦ ἀναφερομένου, δοκιμάζει αὐτὸν διὰ πλειονοψηφίας ὡς ὑφηγητὴν, καὶ ἀναφερομένη διὰ τοῦ Πρυτάνεως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείσεως Γραμματεῖαν ζητεῖ ταύτης τὴν ἔγκρισιν.

δ) Ἡ εἰς τὸν δοκιμασθέντα καὶ ἐγκριθέντα ὑφηγητὴν δεδομένη ἄδεια τοῦ διδάσκειν διαρκεῖ δύο μόνον ἔτη, μετὰ παρέλευσιν τῶν ὁποίων, ἂν εὐδοκιμήσῃ ὁ ὑφηγητὴς εἰς τὴν διδασκαλίαν του, ἀνανεοῦται ἡ ἄδεια ἐπ' ἄοριστον χρόνον. Ὄφειλε δ' ὁ ὑφηγητὴς ν' ἀρχίσῃ τὴν παράδοσιν του ἐντὸς ἑξαμηνίας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἁδείας, καὶ δὲν δύναται νά παραδώσῃ ἕτερον μάθημα παρὰ τὸ ὠρισμένον ἐκεῖνο, περὶ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὴν ἄδειαν, ἐκ-ὃς ἂν ᾖναι ἀνάγκη καὶ προσκληθῇ εἰς τοῦτο παρὰ τῆς Σχολῆς. Ὁμοίως δὲν δύναται νά διακόψῃ χωρὶς ἀνάγκης προφανοῦς τὰς παραδόσεις ἢ νά παρατείνῃ τὸ μάθημά του πλέον τοῦ προσήκοντος χρόνου.

Αἱ διάφοροι σχολαὶ προσκαλοῦνται νά τηρήτωσι τὰς ἀνωτέρω ὁδηγίας μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὁριστικοῦ κανονισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Νοεμβρίου 1841.

Ὁ Γραμματεὺς,

I. ΡΙΖΟΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῶν προσόντων τῶν διοριζομένων ὑποτρόφων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπὶ τῇ ὑπ' ἀριθ. 7790 ἀναφορᾷ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας περὶ τῆς σημειουμένης ὑποθέσεως ἀπαντῶμεν, ὥστε πρὶν ἀποφασίσωμεν ὀριστικῶς περὶ τῶν ἐν αὐτῇ προτεινομένων συντάξεων ὑποτροφίας, ἡ Γραμματεία θέλει ἐπιθεωρήσει τὴν πρότασίν της κατὰ τὰς ἐφεξῆς ἀρχάς, τὰς ὁποίας θέλομεν νὰ φυλάττονται εἰς τὴν διανομὴν τῶν τοιούτων συντάξεων. Αὐταὶ δὲ εἶναι ἡ ἔνδεια, ἡ ἐπιμέλεια, ἡ εὐφυΐα, ἡ χρηστοθήθεια καὶ αἱ πατρικαὶ ἐκδουλεύσεις, αἱ ὁποῖαι ἀρχαὶ θέλουν ἐφαρμόζεσθαι τοιοῦτοτρόπως, ὥστε μεταξὺ τῶν ἐνδεῶν νὰ προτιμῶνται οἱ ικανώτεροι, καὶ μεταξὺ τούτων πάλιν οἱ ἐπιμελέστεροι. Μεταξὺ δὲ τῶν λοιπῶν, οἵτινες κατὰ τὴν ἀνωτέρω διαίρεσιν ὑπάρχουσιν ἰσόβαθοι, θέλουν προτιμηθῇ ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἔχουσι τὰς περισσοτέρας ἐκδουλεύσεις. Ἐπομένως αἱ ἐξετάσεις τῶν ζητούντων νὰ λάβωσι συντάξεις ὑποτροφίας, πρέπει νὰ κανονισθῶσι τοιοῦτοτρόπως, ὥστε νὰ φανερόνωνται ἐξ αὐτῶν ὅχι μόνον αἱ γνώσεις, ἀλλὰ καὶ ἡ εὐφυΐα τῶν νέων.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 9/21 Φεβρουαρίου 1842.

Ο Θ Ω Ν

I. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ Βοτανικοῦ κήπου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀρ. 11661 καὶ 12110 ἀποφασίζομεν καὶ ὀρίζομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἀρθρ. 7. Μεταβιβάζομεν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας τὸν Βοτανικὸν κήπον.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 3/15 Μαρτίου 1842.

Ο Θ Ω Ν

I. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐνώσεως τῆς Δημοσίου Βιβλιοθήκης μετὰ τὴν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπειδὴ αἱ Βιβλιοθήκαι ἡ τοῦ Δημοσίου καὶ ἡ τοῦ Πανεπιστημίου ἐκάστη χωρισμένη δὲν εἶναι ἀρκετὰ συμπληρωμένη, διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς, καὶ ἔπειδὴ ἐπομένως εἶναι ὠφελιμώτερον καὶ διὰ τὸ κοινὸν καὶ διὰ τὸ Πανεπιστήμιον νὰ ἐνωθῶσιν ἀμφότεραι πρὸς τὸ παρὸν ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας, ἐπιτρέπομεν νὰ μετατεθῇ προσωρινῶς ἡ Δημοσίος Βιβλιοθήκη εἰς τὸ κατὰστημα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τὴν ἰδιαιτέραν τούτου.

Ἡ Γραμματεία θέλει φροντίσει νὰ φραγισθῶσιν ὅλα τὰ βιβλία τῆς δημοσίου Βιβλιοθήκης, καὶ νὰ σημειωθῶσιν ἀκριβῶς εἰς ἰδιαίτερον κατάλογον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19/31 Μαρτίου 1842.

Ο Θ Ω Ν

I. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐξετάσεως τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ κλπ.

Θέλοντες νὰ κανονίσωμεν τὰς ἐξετάσεις τῶν φοιτητῶν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, ἀκούσαντες ἐπὶ τούτῳ καὶ τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείσεως Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν τ' ἀκόλουθα.

1. Ἐκαστος φοιτητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἀφ' οὗ φοιτήσῃ εἰς αὐτὸ τὸν ἀρκούντα διὰ τὴν ἀκαδημαϊκὴν σπουδὴν χρόνον, ὥστις ὀρίζεται διὰ μὲν τοὺς ἱατροὺς καὶ νομικοὺς ὅχι ἐλάσσων τετραετίας, διὰ δὲ τοὺς φοιτητάς τῶν ἐτέρων δύο σχολῶν ὅχι ἐλάσσων τριετίας, καὶ ἀκροαθῇ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ.

α. Ὅσα γενικὰ μαθήματα ἐκ τῶν τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς ὑποχρεοῦται ν' ἀκούσῃ.

β'. Ὅλην τὴν σειρὰν τῶν εἰδικῶν μαθημάτων τοῦ ἐπιστημονικοῦ κλάδου, τὸν ὁποῖον ἐνηγκλίσῃ δύναται νὰ ζητήσῃ νὰ καθυποβληθῇ εἰς ἐξέτασιν κατὰ μίαν τῶν παρὰ τῆς ἀνηκούσης σχολῆς πρὸς τοῦτο ὠρισμένων ἢ ὀρισθησομένων ἐποχῶν, διευθύνων εἰς τὸν κοσμητὸρα τῆς σχολῆς, δεκαπέντε ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐξετάσεως, ἔγγραφον περὶ τούτου αἰτήσιν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐπισυνάπτει καὶ τὰ ἀπο-

δεικτικά τῶν καθηγητῶν, τῶν ὁποίων τὰς παραδόσεις ἤκουσε, καὶ σύντομον βιογραφίαν ἑαυτοῦ, δηλοῦσαν κυρίως ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς μέχρι τοῦδε paίδευσίν του.

2. Ἡ ἐξέτασις δι' ὅλους τοὺς φοιτητὰς εἶναι δύο εἰδῶν· ἡ μὲν λεπτομερεστέρα καὶ ἀκριβεστέρα διδασκαρικὴ καλουμένη, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι δεκτοὶ μόνοι οἱ πλήρη τετραετίαν τοῦλάχιστον φοιτήσαντες εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. ἡ δὲ ὀλιγώτερον λεπτομερὴς ὀνομαζομένη ἀπολυτήριος, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι δεκτοὶ καὶ οἱ πλήρη τριετίαν φοιτήσαντες ἐκ τῶν τῆς φιλοσοφικῆς καὶ Θεολογικῆς σχολῆς φοιτητῶν. Διὰ τὴν γενῆ δὲ δεκτὸς εἰς ὁποιαδήποτε τῶν ἐξετάσεων τούτων ὁ φοιτητὴς, ὀφείλει.

α. Ἄν δὲν ἀνήκῃ ἰδίως εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν καὶ δὲν μέλλῃ νὰ ἐξετασθῇ ὡς κύριος φοιτητὴς, νὰ παρουσιάσῃ ἀποδεικτικά τῶν ἀνηκόντων καθηγητῶν τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, ὅτι ἠκροάσθῃ τὰ γενικὰ ἐλεῖνα μαθήματα. τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς πάντα φοιτητὴν ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητα, τουτέστι τὴν λογικὴν, τὴν μεταφυσικὴν, τὴν ἠθικὴν, τὸ φυσικὸν δίκαιον, τὴν ψυχολογίαν, τὴν γενικὴν ἱστορίαν, τὰ στοιχειώδη μαθηματικά, τὴν πειραματικὴν φυσικὴν, καὶ ὅτι ἐξετασθεὶς εἰς τὸ τέλος τῆς ἀκροάσεως ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἀνήκοντος καθηγητοῦ, ἢ ἐξετασθεὶς διὰ μιᾶς μετὰ τὴν ἀκρόασιν ὅλων αὐτῶν ὑπὸ πάντων ὁμοῦ τῶν ἀνηκόντων καθηγητῶν, ἔδειξεν ὅτι κατέχει ἀρκούντως τὰ ρηθέντα μαθήματα.

β. Νὰ παρουσιάσῃ ἀποδεικτικά τῶν ἀνηκόντων καθηγητῶν, ὅτι ἠκροάσθῃ ἐπιμελῶς ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μαθήματα, ὅσα συναπαρτίζουσι τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ ἐπιστήμην, ἢ, ἔχοντα πλησιεστάτην σχέσιν πρὸς αὐτήν, εἶναι ἰδίως δι' αὐτήν ἀναγκαῖα· καὶ πρὸς τούτοις, ἂν μὲν ᾖ καὶ θεολόγος ἢ νομικὸς, ἰδίως τὴν κλασικὴν φιλολογίαν, καθ' ὅσον εἶναι εἰς αὐτὸν ἀναγκαῖα, ἂν δ' ἀνήκῃ εἰς ἄλλην σχολὴν, τὴν γενικὴν φυσικὴν ἱστορίαν.

3. Ἄν ὁ φοιτητὴς ἐκλέξῃ τὴν λεγομένην διδασκαρικὴν ἐξέτασιν. ἐξετάζεται κατ' ἰδίαν πρῶτον μὲν τὴν ἔγγραφον ἀποπειρατήριον, ἔπειτα δὲ τὴν προφορικὴν αὐστηράν λεγομένην ἐξέτασιν ὑπὸ ἐπιτροπῆς, συγκεκριμένης.

α. Ἐξ ἐκείνων μόνων τῶν καθηγητῶν τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, ὅσων τὰ μαθήματα εἶναι ἰδίως ἀναγκαῖα εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ ἐξεταζομένου, καὶ τῶν ὁποίων ὁ ἀκριβεστέρος διορισμὸς ἀφίνεται εἰς τὴν σχολὴν, παρὰ τῆς ὁποίας ζητεῖ ὁ ἐξεταζόμενος τὸν διδασκαρικὸν βαθμόν.

β. Ἐξ ὅλων τῶν καθηγητῶν τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ σχολῆς, τῶν διδασκόντων τὰ τακτικά καὶ ἀναγκαῖα αὐτῆς μαθήματα, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ ὀρίζονται ὑπ' αὐτῆς ταύτης. Ἄν δὲ εἰς ἀμφοτέρας ταύτας τὰς ἐξετάσεις εὐρεθῇ ἔχων τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις, προσκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Κοσμητοροῦ τῆς σχολῆς νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν διατριβὴν, γεγραμμένην παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου εἰς τὴν ἀρχαίαν

Ἑλληνικὴν, καὶ πραγματευομένην περὶ ἀντικειμένου ἀνήκοντος εἰς τὴν εἰδικὴν αὐτοῦ ἐπιστήμην.

Ἀφ' οὗ δὲ ἡ διατριβὴ φανῇ εἰς τὴν σχολὴν παραδεκτὴ διορίζεται παρὰ τοῦ Κοσμήτορος τοῦ δημοσίου διαγωνισμοῦ καὶ τῆς ἀναγορεύσεως ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ὁ ἐξετασθεὶς ἀναγινώσκει τὴν ῥηθεῖσαν διατριβὴν, καὶ ὑπερχοπίζεται τὰς ἐν αὐτῇ περιεχομένας θέσεις κατὰ τῶν ἐνισταμένων Ἀφ' οὗ δὲ καὶ διὰ τοῦ διαγωνισμοῦ ἐπικυρωθῇ ἡ ἐκ τῆς ἐξετάσεως γνωσθεῖσα ἐπιστημονικὴ ἀξία τοῦ ὑποψηφίου, διδὲι δημοσίᾳ τὴν συνήθη καθομολόγησιν κατὰ τὸ περὶ τούτου ἐκδοθησόμενον Β. Διάταγμα, καὶ ἀναγορεύεται συναίνεσι τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ Κοσμήτορος εἰς διδάκτορα, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Πρυτάνεως, καὶ λαμβάνει ἀκολούθως τὸ δίπλωμα κατὰ τὸν πρᾶ τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὁρισθησόμενον τύπον. Τὸ δὲ διδακτορικὸν ἀξίωμα τῆς Θεολογίας δὲν θέλει διδασθαι εἰμὴ εἰς κληρικούς· ὅθεν οἱ μὴ ὄντες ἀκόμῃ κληρικοὶ, ἀφ' οὗ ἐκπληρώσωσιν ἐπιτυχῶς τοὺς ἀνωτέρω ἐπὶ τῆς ἐξετάσεως καὶ διατριβῆς ὁρισμούς, θέλουσι λαμβάνει προσωρινὸν παρὰ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἀποδεικτικὸν μόνον περὶ τούτου.

4. Ἄν ὁ φοιτητὴς ἐκλέξῃ τὴν λεγομένην ἀπολυτήριον ἐξέτασιν, ἐξετάζεται ὁμοίως κατ' ἰδίαν, πρῶτον μὲν τὴν ἔγγραφον ἀποπειρατήριον, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν προφορικὴν, αὐστηρὰν λεγομένην ἐξέτασιν ὑπὸ ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ τῶν αὐτῶν καθηγητῶν, τοὺς ὁποίους ὁρίζει τὸ προηγούμενον ἄρθρον 3. Ἄν ὁ ἐξεταζόμενος εὕρεθῇ εἰς ἀμφοτέρας ταύτας τὰς ἐξετάσεις ἔχων τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις, λαμβάνει μετὰ τὴν δημοσίαν καθομολόγησιν τὸ ἀπολυτήριον δίπλωμα κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὁρισθησόμενον τύπον, καὶ ὀνομάζεται τελεσιόδιδακτος.

5. Ἄν ὁ μέλλων νὰ ἐξετασθῇ φοιτητὴς ἀνήκῃ ἰδίως εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν, ἐξετάζεται διὰ μιᾶς.

α. Εἰς ἐκεῖνα τὰ γενικὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς πάντα φοιτητὴν ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητα, καὶ τὰ ὁποῖα ἐσημειώθησαν ἀνωτέρω ἀρ. 2.

β. Καὶ κυριώτερον εἰς τὰ μαθήματα τοῦ ἰδιαιτέρου κλάδου, τὸν ὁποῖον ἐνηγκαλίσθη, τουτέστιν ὁ μὲν φιλολόγος εἰς τὴν κλασικὴν φιλολογίαν καὶ ἀρχαιολογίαν, ὁ δὲ μαθηματικὸς εἰς τὴν καθαρὰν καὶ ἐφηρμοσμένην μαθηματικὴν, ὁ δὲ φυσικὸς εἰς τὴν φυσικὴν, φυσιογραφίαν καὶ χημείαν.

γ. Εἰς ἐκεῖνα μόνον ἐκ τῶν λοιπῶν μαθημάτων τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, τὰ ὁποῖα ἤθελον κριθῇ ὑπ' αὐτῆς ἰδίως ἀναγκαῖα εἰς τὸν ἐξεταζόμενον, ὡς ἔχοντα πλησιεστάτην σχέσιν μὲ τὸν κλάδον του. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα οἱ ὁρίσμοι τοῦ ἁρθροῦ 3. καὶ 4.

δ. Εἰς ὅλας τὰς ζητούσας ἐξετάσεις προεδραύει ὁ Κοσμήτωρ τῆς ἀνηκούσης σχολῆς, ὅστις κρατεῖ καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς ἐξετάσεως.

τῶν σχολῶν, αἱ ὁποῖαι συνελθοῦσαι θέλουσι συντάξει τὰς περί τούτου διατυπώσεις, φροντίζουσαι νά ᾔναι ὅσον τὸ δυνατόν σύμφωνα.

9. Τὸ διδακτορικὸν δίπλωμα καὶ τὸ ἀπολυτήριον ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως, τοῦ προεδρεύοντος τῶν ἐξετάσεων Κοσμήτορος καὶ τοῦ Γραμματέως, ἐπιτιθεμένης καὶ τῆς μεγάλης τοῦ Πανεπιστημίου σφραγίδος.

§ 10. Ὅσα ἐκ τῶν γενικῶν φιλοσοφικῶν μαθημάτων, τῶν καταλεγομένων εἰς τὸ ἄρθρ. 2. § α'. τοῦ παρόντος Διατάγματος δὲν ἐδιδάχθησαν ἀκόμῃ πλήρῃ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, δὲν θέλουσιν ἀπαιτεῖσθαι ἀπὸ τοὺς ζητοῦντας τὸ ἀπολυτήριον δίπλωμα, ἕως οὔ οἱ διορισθέντες ἢ διορισθσόμενοι πρὸς πρᾶδοσιν αὐτῶν καθηγηταὶ ἀποπερατώσωσι μίαν περίοδον παραδόσεως. Καὶ εἰς τὰ λοιπὰ δὲ τῶν αὐτῶν μαθημάτων θέλει γίνεσθαι εἰς τοὺς ἐντὸς τοῦ τρέχοντος Πανεπιστημιακοῦ ἔτους ἐξετασθησομένους ἢ προσήκουσα συγκατάβασις.

11. Εἰς τοὺς ἀποπερατώσαντας τὸν ὠρισμένον χρόνον τῆς ἀκαδημαϊκῆς τῶν φοιτήσεως καὶ τὴν σειρὰν τῶν μαθημάτων τῶν, μὴ θέλοντας δὲ νά ἐξετασθῶσι, καὶ ἔτι εἰς τοὺς ἀποφοιτῶντας πρὸ τοῦ ὠρισμένου χρόνου τῆς φοιτήσεως, δίδεται κατ' αἰτήσιν τῶν ἀποδεικτικῶν, εἰς τὸ ὅποιον σημειοῦται ὁ χρόνος τῆς φοιτήσεως, ἢ κατ' αὐτὴν ἐπιμέλεια καὶ διαγωγή, τὰ μαθήματα ὅσα κατὰ τὰ ἰδιαίτερα ἀποδεικτικὰ τῶν καθηγητῶν ἤκουσαν, καὶ τὸ ἐξαγόμενον τῆς φιλοσοφικῆς προκαταρκτικῆς ἐξετάσεως, ἢ τῶν καθ' ἕκαστον μάθημα ἐξετάσεων, τὰς ὁποίας τυχὸν ἔκαμε· φέρει δὲ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο τὰς αὐτὰς ὑπογραφάς, ὡς εἰς τὸ ἄρθρ. 1. καὶ τὴν μικρὰν τοῦ Πανεπιστημίου σφραγίδα.

12. Οἱ φοιτήσαντες καὶ διδαχθέντες εἰς ξένα Πανεπιστημία καὶ μὴ ἔχοντες διδακτορικὸν ἢ ἀπολυτήριον δίπλωμα, ἔχοντες δὲ χρειαὴν ἢ ἄλλως θέλοντες νά λάβωσι τοῦτο ἐν τῷ Ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ, ὑποβάλλονται εἰς τὰς αὐτάς, ὡς ἀνωτέρω, ἐξετάσεις, ἀρ' οὐ πρῶτον παρουσιάσωσιν ἀπόδειξιν, ὅτι μετέβησαν εἰς τὴν ἀκαδημαϊκὴν σπουδὴν δεόντως προπαρασκευασμένοι, καὶ ὅτι, φοιτήσαντες εἰς τι Πανεπιστήμιον τὸν ἀπαιτούμενον τῆς φοιτήσεως χρόνον, ἤκουσαν ὅλα τ' ἀναγκαῖα μαθήματα τῆς ἐπιστήμης τῶν.

Ἡ Ἡμετέρα ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματεία τοῦ Βασιλείου ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐνέργειαν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 (31) Μαΐου 1842.

Ο Ο Ω Ν

1. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ διορισμοῦ καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν γραμμῶν καὶ τοῦ φιλολογικοῦ
φροντιστηρίου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ καταστήσωμεν τὴν ἐν τῷ ἐπωνύμῳ ἡμῶν Πανεπιστημίῳ διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ὅσον δυνατόν τελειοτέραν καὶ πληρεστέραν, καὶ νὰ χορηγήσωμεν εἰς τοὺς περὶ αὐτὴν σπουδάζοντας φοιτητὰς ὁδηγίαν ἄμεσον καὶ ἀσφαλῆ εἰς τὰς φιλολογικὰς προακλήσεις των, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας τῆς ἐπικρατείας ἀποφασίζομεν τ' ἀκόλουθα.

1ον Συνιστῶμεν νέαν τακτικὴν καθέδραν τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον μὲ τὸν τακτικὸν μηνιαῖον μισθὸν δρ. 350 (τριακοσίων πεντήκοντα).

2ον. Συνιστᾷμεν ὡς προσάρτημα τοῦ ἐπωνύμου ἡμῶν Πανεπιστημίου ἓν φιλολογικὸν φροντιστήριον (seminarium), ὅπου οἱ περὶ τὴν κλασικὴν φιλολογίαν ἰδίως ἀσχολούμενοι φοιτηταὶ θέλουσι ἀσχεῖσθαι ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν τακτικῶν καθηγητῶν αὐτῆς εἰς τε τὸ γράφειν εὐφραδῶς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν, καὶ εἰς τὴν κριτικὴν ἔρευναν καὶ ἀνάλυσιν τῶν κλασικῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν ἢ διεύθυνσις αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς ἓνα τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τακτικῶν καθηγητῶν τῆς φιλολογίας, λαμβάνοντα ἐπιμίσθιον δραχ. 100 (ἐκατὸν) κατὰ μῆνα. Περὶ δὲ τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ θέλει ὑποβληθῇ νομοσχέδιον εἰς τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας.

3ον. Πληροφορηθέντες περὶ τῶν ἐξαιρέτων φιλολογικῶν γνώσεων καὶ τῆς μακροχρονίου περὶ τὸ διδάσκειν πείρας τοῦ ἐν Κερκύρᾳ ἱππότου κυρίου Κ. Ἀσωπίου, ἔτι δὲ περὶ τῆς διαθέσεως αὐτοῦ τοῦ νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας, διορίζομεν αὐτὸν καθηγητὴν ἐπὶ τῆς ῥηθείσης τακτικῆς φιλολογικῆς καθέδρας τοῦ Πανεπιστημίου μὲ τὸν ὀρισθέντα μισθὸν αὐτῆς καὶ ἐνταύτῳ Διευθυντὴν τοῦ ῥηθέντος φιλολογικοῦ φροντιστηρίου μὲ τὸ ὀρισθὲν ἐπιμίσθιον. Προσέτι ἀνοίγομεν εἰδικὴν πίστωσιν δρ. 1000 (χιλίων) διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν μετακομιδὴν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του εἰς Ἀθήνας.

Ἡ Ἡμετέρα ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεία τῆς ἐπικρατείας θέλει ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 30 Ἰουνίου (12 Ἰουλίου) 1842.

Ο Θ Ω Ν

I. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ ἐξόδων ἐπιστροφῆς τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Κατὰ πρότασιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας τῆς ἐπικρατείας ἀριθ. 14816, ἐγκρίνομεν νὰ δίδωνται εἰς τὸ ἐξῆς δι' ἐξοδα ἐπιστροφῆς εἰς μὲν τοὺς ἐκ Μονάχου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπανερχομένους ὑποτρόφους τῆς Κυβερνήσεως δρ. 300 (τριακόσια), εἰς δὲ τοὺς ἐξ Ἐιδελθέργης καὶ Λειψίας δραχ. 400 (τετρακόσια), εἰς δὲ τοὺς ἐκ Βερολίνου καὶ Παρισίων δρ. 500 (πεντακόσια), εἰς δὲ τοὺς ἐξ ἄλλων τόπων τῆς Γερμανίας περισσότεραι ἢ ὀλιγώτεραι τῶν σημειωθεῖσων κατ' ἀναλογίαν τῆς ἀποστάσεως.

Ἡ Ἡμετέρα ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεία θέλει ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4[16 Αὐγούστου 1842.

Ο Θ Ω Ν

Ι. Ρ Ι Ζ Ο Σ.

Ἀριθ. Πρωτ. 15841.

Περὶ τῶν ἐνδεικτικῶν τῶν διδομένων εἰς τοὺς τακτικοὺς ἀκροατὰς τοῦ Πανεπιστημίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τὸν Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐπειδὴ ἡ τάξις τῶν τακτικῶν ἀκροατῶν τοῦ Πανεπιστημίου, κατὰ τὴν πράξιν τῆς Συγκλήτου τῇ 11 9βρίου 1841 ἐκρίθη καταργητέα, καὶ δὲν θεωροῦνται πλέον δεκτοὶ καὶ τακτικοὶ ἀκροαταὶ ὅσοι δὲν κατεγράφησαν εἰς τὸν κατάλογον τῆς Πρυτανείας ὡς τοιοῦτοι πρὸ τῆς ρηθείσης ἐποχῆς, διὰ τοῦτο προσκαλεῖσθε, Κ. Πρύτανι, νὰ γνωστοποιήσῃτε εἰς τοὺς Κ. Καθηγητὰς καὶ ὑφηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου νὰ προσέχωσιν εἰς τὰ ὅποια δίδουσιν εἰς τοὺς ἀκροατὰς τῶν ἀποδεικτικά νὰ μὴ ὀνομάζωσι τακτικοὺς ἀκροατὰς, εἰμὴ ὅσοι πραγματικῶς εἶναι τοιοῦτοι, τοιούστιν ὅσοι κατεγράφησαν ὡς τοιοῦτοι πρὸ τῆς ρηθείσης ἐποχῆς. Τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κατὰ κράτος

σεως, τὴν ὁποίαν τινὲς ἔκαμαν, πᾶρουσιάζοντες τὰ τοιαῦτα ἀποδεικτικά εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς διὰ ν' ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τοῦ χρέους τῆς στρατεύσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Αὐγούστου 1842.

Ὁ Γραμματεὺς

I. ΡΙΖΟΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 15841.

Περὶ τῶν ἀποδεικτικῶν τῶν τακτικῶν ἀκροατῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Β. Γραμματεῖαν.

Προσεκαλέσαμεν ἤδη τὴν Πρυτανεῖαν τοῦ Πανεπιστημίου ν' ἀπαγορεύσῃ εἰς ὅλους Καθηγητάς καὶ ὑφηγητάς τὸ νὰ ὀνομάζωσιν εἰς τὰ παρ' αὐτῶν διδόμενα ἀποδεικτικά τακτικούς ἀκροατάς ἐκείνους, ὅσοι δὲν κατεγράφησαν ὡς τοιοῦτοι εἰς τὸν κατάλογον τῆς Πρυτανείας πρὸ τῆς 11 Ἰβρίου 1841, ὅτε ἡ ἀκαδημαϊκὴ Σύγκλητος ἔκρινε σκόπιμον νὰ καταπαύσῃ τὴν περαιτέρω τῶν τακτικῶν ἀκροατῶν ἐγγραφὴν. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξεδόθησαν ἢ ἐκδοθῶσιν ἐξ ἀπροσεξίας τοιαῦτα ἐνδεικτικά παρὰ τινων Καθηγητῶν, εἶναι καλὸν νὰ διατάξῃτε τὰς προσηκούσας διοικητικὰς Ἀρχὰς νὰ θεωρῶσιν ὡς τακτικούς ἀκροατάς ἐκείνους μόνον, ὅσοι ἤθελον τοῖς παρουσιάσει ἀποδεικτικὸν περὶ τούτου παρὰ τῆς Πρυτανείας τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Αὐγούστου 1842.

Ὁ Γραμματεὺς

I. ΡΙΖΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 16445.

Περὶ ἐνδεικτικῶν διδομένων εἰς μαθητάς πρὸς ἐξαίρεσιν ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Βασίλειον Γυμνασιάρχας

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον ἐξαίρουνται τῆς στρατιωτι-

κῆς ὑπηρεσίας οἱ τακτικοὶ μαθηταὶ τῶν Γυμνασίων, πολλοὶ δὲ μὴ τοῦ οὔτοι, ἀλλ' ἀκολουθοῦντες τὰ μαθήματα ὡς ἀπλοὶ μόνοι ἔκροαται ἢ καὶ ὡς μαθηταὶ τῶν σχολείων, ἔλαβον ἀποδεικτικὰ ἀπὸ τοῦ Γυμνασιάρχας, δυνάμει τῶν ὁποίων ἀπηλλάγησαν τῆς νομίμου καὶ χρεωστικῆς στρατολογίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέκειντο. Ἐννομίσμεν καθήκον ἱερὸν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν Γυμνασιαρχῶν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Ὅθεν παραγγέλλομεν νὰ μὴ δίδωνται τοῦ λοιποῦ ἀποδεικτικὰ τοιαῦτα εἰμὴ εἰς τοὺς κυρίως λεγόμενους μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου· πᾶσα δὲ κατὰχρησις ἢ παράβασις ἀνακαλυφθεῖσα θέλει παιδευθῇ κατὰ τὸν νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1842.

Ὁ Γραμματεὺς

I. ΡΙΖΟΣ.

Γ'. ΔΙΑΤΓΗΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ.

α. Διατυπώσεις ἀφορῶσαι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐξετάσεων βασιλικοῦ Διατάγματος (τῶν 49 (31) Μαΐου τοῦ 1842), συνταχθεῖσαι μὲν δυνάμει τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ εἰρημένου Β. Διατάγματος παρὰ τε τῶν Σχολῶν καὶ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου, ἐγκριθεῖσαι δὲ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας Β. Γραμματείας.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 1. Οἱ φοιτηταὶ δύνανται νὰ ἐξετασθῶσι περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὸ τέλος τῆς χειμερινῆς ἐξαμηνίας, καὶ ἔτι περὶ τὸ τέλος τῆς θερινῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐκτάκτως δύνανται τι νὰ ἐξετασθῇ κατὰ πάντα ἄλλον χρόνον, ἔνεκα ἰσχυρῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἤθελεν ἐγκρίνει ἡ ἀνήκουσα Σχολή, πλὴν τοῦ τῶν διανοητικῶν. Δύνανται δὲ πρὸς εὐκολίαν περισσοτέρων τοῦ ἐξεταζομένου νὰ γείνη ἡ ἐξέτασις εἰς τὸ τέλος τῆς ἡγουμένης, ὁ δὲ δημόσιος διαγωνισμὸς καὶ ἡ ἀναγόμεναις εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπομένης ἐξαμηνίας.

Ἄρθρ. 2. Γίνονται δεκτοὶ πρὸς ἐξέτασιν τῶν μὲν φοιτητῶν τῆς Νομικῆς καὶ Ἰατρικῆς οἱ πλήρη τετραετίαν φοιτήσαντες, τῶν δὲ τῆς Θεολογικῆς καὶ φιλοσοφικῆς οἱ πλήρη τριετίαν. Ἀλλὰ παρὰ τῶν ἐξετασθησομένων τὰς διδακτορικὰς ἐξετάσεις ἀπαιτεῖται ἐν γένει πλήρης τετραετία εἰς οἵανδήποτε σχολὴν καὶ ἂν ἀνήκωσιν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ Καθηγηταὶ, οὔτινες διδάσκουσι τὰ γενικὰ καὶ εἰς πάντα φοιτητὴν ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητα μαθήματα τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς, τουτέστι τὴν Ψυχολογίαν, τὴν Λογικὴν, τὴν Μεταφυσικὴν, τὴν Ἠθικὴν, τὸ Φυσικὸν Δίκαιον, τὴν Γενικὴν Ἱστορίαν, τὰ Στοιχειώδη Μαθηματικὰ καὶ τὴν Πειραματικὴν Φυσικὴν, θέλουσι προσκαλεῖ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἐκάστου μαθήματος τοὺς φοιτητὰς τῶν ἄλλων Σχολῶν εἰς ἐξέτασιν, μετὰ τὴν ὁποίαν θέλουσι δίδει εἰς ἕκαστον τῶν

περί τῆς Ἀγού, Πατέρα; τῆς Ἐκκλησίας Φιλολογίαν καὶ τὴν Ποιμαντικήν, ἔταν παριδοθῇ

Οἱ δὲ τῆς Νομικῆς, πρῶτον μὲν εἰς τὸ Φυσικὸν Δίκαιον, δεύτερον δὲ καὶ κυριώτερον εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ, τὸν Πολιτικὸν Κώδικα τῆς Γαλλίας, τὸ Ἐμπορικὸν δίκαιον, τὴν πολιτικὴν Δικονομίαν, τὴν ἐγκληματικὴν Νομοθεσίαν, τὸ Διοικητικὸν δίκαιον καὶ τὴν Πολιτικὴν Οἰκονομίαν.

Οἱ δὲ τῆς Ἰατρικῆς, πρῶτον μὲν εἰς τὴν Χημείαν, τὴν Βοτανικὴν καὶ τὴν Συγκριτικὴν Ἀνατομίαν (ὅταν παραδοθῇ), δεύτερον δὲ καὶ κυριώτερον εἰς τὴν Ἀνατομίαν, τὴν Φυσιολογίαν, τὴν Γενικὴν Νοσολογίαν καὶ Θεραπείαν, τὴν εἰδικὴν Νοσολογίαν καὶ Θεραπείαν, τὴν Χειρουργικὴν, τὴν Μαιευτικὴν, τὴν Φαρμακολογίαν (περιλαμβάνουσαν καὶ τὴν συνταγολογίαν), τὴν Ἱατροδικαστικὴν καὶ τὴν Ὑγιεινὴν.

Ἡ δὲ φιλοσοφικὴ Σχολὴ περιέχει τρία διάφορα τμήματα, α.) τὸ Φιλολογικὸν τμήμα, β.) τὸ Μαθηματικὸν καὶ γ.) τὸ Φυσικόν. Ἐπομένως οἱ φοιτηταὶ αὐτῆς δύνανται νὰ ἐνασχοληθῶσιν ἰδίως εἰς τὰ μαθήματα ὁποιοδῆποτε τῶν τμημάτων τούτων, καὶ ἐπὶ τέλους, ἐξετασθέντες τὴν διδασκαλικὴν ἢ τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν, νὰ λάβωσι τὸ δίπλωμα τοῦ διδάκτορος ἢ τοῦ τελειοδιδάκτου. Καὶ οἱ μὲν εἰς τὸ Φιλολογικὸν τμήμα ἀνήκοντες ἐξετάζονται α.) μὲν εἰς τὰ γενικὰ μαθήματα, τουτέστιν εἰς τὴν Ψυχολογίαν, τὴν Λογικὴν, τὴν Μεταφυσικὴν, τὴν Ἠθικὴν, τὸ Φυσικὸν Δίκαιον, τὴν Γενικὴν Ἱστορίαν, τὰ στοιχειώδη Μαθηματικά, τὴν πειραματικὴν Φυσικὴν καὶ τὴν Γενικὴν Φυσικὴν Ἱστορίαν β.) δὲ καὶ κυριώτερον εἰς τὰς δύο κλασικὰς γλώσσας, τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Λατινικὴν, εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Φιλολογίας αὐτῶν, εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς φιλοσοφίας, ὅταν παραδοθῇ. Οἱ δὲ εἰς τὸ Μαθηματικὸν τμήμα ἀνήκοντες ἐξετάζονται α.) μὲν εἰς τὰ ἀνωτέρω καταλεχθέντα γενικὰ μαθήματα, β.) δὲ καὶ κυριώτερον εἰς τὴν ὑψηλοτέραν καθαρὰν Μαθηματικὴν, εἰς τὴν ἐφηρμοσμένην Μαθηματικὴν, τουτέστιν εἰς τὴν λεγομένην ἀνάλυσιν τοῦ πεπερασμένου ποσοῦ, εἰς τὸν διαφορικὸν καὶ ὁλοκληρωτικὸν ὑπολογισμόν, εἰς τὴν ἔρευναν τῶν διαφορῶν καμπύλων γραμμῶν, εἰς τὴν διαγραφικὴν καὶ πρακτικὴν γεωμετρίαν, εἰς τὴν Μηχανικὴν καὶ εἰς τὴν Ἀστρονομίαν. Οἱ δὲ εἰς τὸ Φυσικὸν τμήμα ἀνήκοντες ἐξετάζονται α.) μὲν εἰς τὰ γενικὰ μαθήματα, β.) δὲ καὶ κυριώτερον εἰς τὴν Ὀρυκτολογίαν, τὴν Γεωλογίαν, τὴν Βοτανικὴν, τὴν ζωολογίαν, τὴν Φυσικὴν, τὴν Χημείαν καὶ τὴν Ἀστρονομίαν, εἰς τὰ ὅποια ἢ ἐξέτασις γίνεται ἀναλόγως λεπτομερεστέρα καὶ ἀκριβεστέρα παρὰ τὴν λεγομένην προκαταρκτικὴν.

Ἄρθρ. 7. Αἱ ἐξεταστικαὶ Ἐπιτροπαὶ σύγκεινται ἐξ ὅλων ἐκείνων τῶν Καθηγητῶν, οἵτινες διδάσκουσι τὰ μαθήματα, περὶ τὰ ὅποια ἐξετάζεται ἕκαστος τῶν φοιτητῶν Σχολῆς τινος, ἢ τμήματός τινος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Ἐὰν δὲ τὸ αὐτὸ μάθημα διδάσκηται ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἐνός Καθηγητῶν, προτιμᾶται τότε ὁ τακτικὸς τῶν μαθη-

κτικῶν καὶ ὁ ἐπιτίμιος τῶν ἐκτάκτων. Ἐκτός, ἂν ὁ ἐξετασθησόμενος φοιτητὴς ἤκουσε τὸ μάθημα παρὰ τινος τῶν ἐκτάκτων ἢ ἐπιτιμίων Καθηγητῶν κατὰ τι ἰδιαίτερον σύστημα καὶ ἰδιαίτεραν μέθοδον· διότι τότε μένει εἰς τὴν Σχολὴν νὰ κρίνῃ περὶ τούτου καὶ νὰ παραδεχθῇ κατ' ἐξαιρέσιν ὡς ἐξεταστὴν ἐκεῖνον τὸν ἐκτακτὸν ἢ ἐπιτίμιον Καθηγητὴν, παρὰ τῷ ὁποίῳ ὁ φοιτητὴς ἤκουσε τὸ μάθημα.

Περὶ τῶν διδακτορικῶν καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων.

* Ἀρθρ. 8. Ὁ θέλων νὰ ἐξετασθῇ φοιτητὴς διευθύνει εἰς τὸν Κοσμήτορα τῆς οἰκείας σχολῆς δεκαπέντε τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῶν ὀρισθειςῶν ἐποχῶν τῆς ἐξετάσεως ἑγγραφοῦ περὶ τούτου αἵτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπισυνάπτει.

α.) Ἀποδεικτικὰ πλήρους μὲν τετραετοῦς φοιτήσεως, ἂν θέλῃ νὰ ἐξετασθῇ τὴν διδακτορικὴν ἐξέτασιν, ἢ πλήρους τριετοῦς, ἂν θέλῃ νὰ ἐξετασθῇ ὡς τελειοδίδακτος καὶ ἀνήκῃ εἰς μίαν τῶν δύο Σχολῶν τῆς Θεολογικῆς καὶ Φιλοσοφικῆς, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἀπαιτεῖται μακροτέρα τῆς τριετοῦς φοιτήσεως. Ἄν δὲ ἀνήκῃ εἰς τὴν Νομικὴν ἢ εἰς τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν, ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ ἀποδεικτικὸν πλήρους τετραετοῦς φοιτήσεως, καὶ ὅταν θέλῃ νὰ ἐξετασθῇ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις.

β.) Σύντομον βιογραφίαν ἐαυτοῦ δηλοῦσαν κυρίως τὰ περὶ τῆς παιδείας τοῦ ἐξ ἀρχῆς μέχρι τοῦδε.

γ.) Ἀποδεικτικὰ τῶν ἀνηκόντων Καθηγητῶν, ὅτι ἤκουσε τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ 3 γενικὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς πάντα φοιτητὴν ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητα, τοῦτέστι τὴν Ψυχολογίαν, τὴν Λογικὴν, τὴν Μεταφυσικὴν, τὴν Ἠθικὴν, τὸ Φυσικὸν Δίκαιον, τὴν γενικὴν Ἱστορίαν, τὰ στοιχειώδη Μαθηματικὰ καὶ τὴν Πειραματικὴν Φυσικὴν πρὸς τούτοις τὴν γενικὴν Φυσικὴν Ἱστορίαν, ἐὰν ὁ φοιτητὴς ἀνήκῃ εἰς τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν καὶ ὅτι ἐξετασθεὶς, εἴτε κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μαθήματος, εἴτε μετὰ τὸ τέλος ὅλων τῶν μαθημάτων τούτων ἐν γένει, εὐρέθη ἱκανῶς ἔχων περὶ ταῦτα.

δ.) Ἀποδεικτικὰ τῶν ἀνηκόντων Καθηγητῶν, ὅτι ἤκουσεν ὅλα τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 καταλεγόμενα εἰδικὰ μαθήματα ἐκάστης Σχολῆς, ἢ, ἂν ὁ φοιτητὴς ἀνήκῃ εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν, τὰ ἐκάστου τμήματος ταύτης.

Προσέτι δὲ καὶ ἐκεῖνα τῶν μαθημάτων τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, τὰ ὁποῖα ἔχουσι πλησιεστάτην σχέσιν πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἐκάστου ἐν γεφραίῳ, ὅτι ἤκουσεν ἐκ τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ 6 ἄρθρῳ καταλεγόμενων μαθημάτων ὅλα ἐκεῖνα περὶ τὰ ὁποῖα ἐξετάζεται ἕκαστος.

* Ἀρθρ. 9. Ἀφ' οὗ ὁ Κοσμήτωρ λάβῃ τὴν ἀνωτέρω ρηθείσαν αἵτησιν μὲ τὰ ἐπισυναπτόμενα ἑγγραφα καὶ εὖρῃ αὐτὰ τακτικὰ, συγκαλεῖ τὴν ἀνήκουσαν ἐξεταστικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Σχολῆς καὶ κοινοποιεῖ εἰς αὐτὴν τὴν αἵτησιν καὶ τὰ ἑγγραφα. Ἐὰν δὲ φανῶσι δεκτὰ εἰς τοὺς περισσοτέρους αὐτῶν, ὀρίζεται παρ' αὐτῶν τούτων ἡ ἡμέρα τῆς ἀποπειρα-

τηρίου ἐγγράφου ἐξετάσεως, ἥτις γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Ἐκαστον μέλος τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς γράφει τρία προβλήματα, ἀνήκοντα εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ διδασκόμενον μάθημα, ἐξ ὧν ὅμως τὰ δύο μόνον κατ' ἰδίαν του ἐκλογὴν ὑποχρεοῦται νὰ λύσῃ ὁ φοιτητὴς, φροντίζων α.) νὰ ᾔναι σαφῶς καὶ εὐκρινῶς ἐκπεφρασμένα, β.) σύμφωνά εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὁ φοιτητὴς διδασκαλίαν καὶ ὅχι κατ' ἄλλο σύστημα ἄγνωστον εἰς αὐτόν. γ.) ἐπιτήδεια νὰ ἐλέγξωσι τὰς γνώσεις τοῦ φοιτητοῦ εἰς ἐκεῖνο τὸ μάθημα. Πτύσσων δὲ τὸν χάρτην σφραγίζει αὐτὸν καὶ τὸν ἀποστέλλει εἰς τὸν Κοσμήτορα. Ὁ δὲ Κοσμήτωρ, ἀφ' οὗ συνάξῃ ὅλα τὰ ρηθέντα ἐγγράφα, καλεῖ τὸν ἐξετασθησόμενον φοιτητὴν, εἰσάγει αὐτὸν μόνον εἰς θάλαμόν τινα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ θέτει ἔμπροσθέν του ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ ρηθέντα ἐσφραγισμένα ἐγγράφα, προσκαλὼν νὰ λύσῃ ἐγγράφως τὰ ἐν αὐτοῖς προβλήματα. Οὗτος δὲ ἀποσφραγίζει αὐτὰ καθ' ἓν καὶ ἀποκρίνεται ἐγγράφως εἰς ἕκαστον τῶν ἐν αὐτοῖς προβλημάτων. Ἐκτὸς δὲ τῶν φοιτητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις τῶν ἀπλῶν κειμένων τῶν Νόμων, καὶ ἔτι τῶν φοιτητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις τῶν λογαριθμικῶν πινάκων ἐξεταζομένους εἰς τὰ μαθηματικά, ἀπαγορεύεται εἰς πάντα φοιτητὴν νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ βιβλία ἢ τετράδια, ὅταν εἰσέρχεται εἰς τὸν θάλαμον, ἢ ἐξέρχόμενος νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ κἀνὲν τῶν προβλημάτων διὰ νὰ ἀποκριθῇ κατ' οἶκον, ἢ ὅπως νὰ ἐξέλθῃ πρὸ τοῦ ν' ἀποκριθῇ ὅπως δέποτε εἰς ὅσα ἤδη ἀποσφράγισε δελτάρια. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται τὸ νὰ λύωσι τὰ ἐγγράφα ταῦτα προβλήματα δύο ἢ καὶ πλείονες συγχρόνως ἐξεταζόμενοι ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ. Καὶ τὰς μὲν λύσεις τῶν προβλημάτων πτύσσων καὶ σφραγίζων ἀφίνει ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης ὅσων δὲ προβλημάτων τὴν λύσιν δὲν ἐπιχειρήσει δι' ἀπορίαν, προσγράφει τὴν ἀπορίαν τοῦ εἰς αὐτὰ, καὶ ἀφ' οὗ τὰ σφραγίσῃ ἐπίσης τὰ θέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης. Διορίζεται δὲ εἰς ἐπιτήρησιν αὐτοῦ ὁ τῆς Πρυτανείας κλητὴρ, ὅστις, ἰστάμενος ἔξω τοῦ θαλάμου, φροντίζει, ὅσῳκις ὁ ἐξεταζόμενος ἀναχωρεῖ, νὰ λαμβάνῃ τὰς εἰς τὰ ἀποσφραγισθέντα δελτάρια ἀποκρίσεις αὐτοῦ, διὰ νὰ τὰς φέρῃ εἰς τὸν Κοσμήτορα. Ὅσοι ἀποσφραγίσαντες δελτάριον τι ἐξέλθωσι τῶν δωματίων, ἢ συγχοινωνήσωσι μετ' ἄλλων πρὶν λύσωσι τὸ ἐν αὐτῷ πρόβλημα, λογίζονται ὡς μὴ δυνηθέντες νὰ λύσωσιν αὐτό.

Ἄρθρ. 10. Εἰς τοὺς φοιτητὰς τοῦ φιλολογικοῦ τμήματος τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς, τοὺς ἐξεταζομένους περὶ τὰς κλασικὰς γλώσσας, ὅχι μόνον θέλουσι προβάλλεσθαι ὡς προβλήματα χωρία συγγραφέων καὶ ποιητῶν, διὰ νὰ μεταφράζωνται εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν, νὰ ἐξηγῶνται καὶ ἀναλύωνται κριτικῶς, ἀρχαιολογικῶς, ἱστορικῶς, τεχνολογικῶς, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνάπαλιν θέλουσι δίδεσθαι πρόσφορα Λατινικὰ χωρία διὰ νὰ μεταφράζωνται εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν καὶ Ἑλληνικὰ διὰ νὰ μεθερμηνεύωνται εἰς τὴν Λατινικὴν.

Ἄρθρ. 11. Ἄφ' οὗ ἀποκριθῇ ὁ ἐξεταζόμενος εἰς ὅλα τὰ προβλήματα, ὁ Κοσμήτωρ συνάγων τὰς ἀποκρίσεις θεωρεῖ αὐτάς, καὶ ἄφ' οὗ τὰς σφραγίσῃ εἰς φάκελλον, ἀποστέλλει αὐτὸν κατὰ σειρὰν εἰς τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, τῶν ὁποίων ἕκαστον ἀνοίγει αὐτὸν, θεωρεῖ τὰ προβλήματα καὶ τὰς ἀποκρίσεις καὶ σημειοῖ ἐν ἰδιαιτέρῳ δελταρίῳ, τὸ ὁποῖον πέμπει ἐσφραγισμένον εἰς τὸν Κοσμήτορα, τὴν ἐκυτοῦ γνώμην περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς περὶ τὴν λύσιν ἐκάστου ζητήματος ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας, τὸν ὁποῖον διορίζει διὰ τῶν λέξεων ἄ ρ ι σ τ α, κ α λ ῶ ς, μ ε τ ρ ῖ ω ς, κ α κ ῶ ς καὶ περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν, ἢ τῆς ἀποπομπῆς αὐτοῦ. Σφραγίζων δ' ἀκολουθῶς αὐτὰ πάλιν ἐντὸς φακέλλου, στέλλει αὐτὸν εἰς ἕτερον τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, ἕως οὗ νὰ κυκλοφορηθῇ εἰς ὅλα.

Ἄρθρ. 12. Οἱ καθηγηταὶ τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς, οἵτινες, διὰ τὴν σχέσιν τῶν ὑπ' αὐτῶν διδασκομένων μαθημάτων πρὸς τὴν τοῦ ἐξεταζομένου ἐπιστήμην, ἀποτελοῦσι μέρος τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἄλλης τινὸς Σχολῆς, δὲν ἔχουσι ψῆφον ἐπὶ τῆς λύσεως τῶν τεθέντων ζητημάτων ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τῆς οἰκείας τοῦ ἐξεταζομένου Σχολῆς, ἐπομένως οὔτε πέμπονται αὐταὶ ὅλως εἰς αὐτοὺς. Τούναντίον δὲ οἱ καθηγηταὶ τῶν σχολῶν ἔχουσι ψῆφον ἐπὶ τῆς λύσεως τῶν παρ' ἐκείνων τεθέντων προβλημάτων.

Ἄρθρ. 13. Ἄφ' οὗ ὁ Κοσμήτωρ λάβῃ καὶ θεωρήσῃ τὰς ἐγγράφους γνωμοδοτήσεις ὅλων τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, ἂν ἡ πλειονοψυχία ᾖ ἢ οὐκ ᾖ ὑπὲρ τῆς εἰς τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν παραδοχῆς τοῦ ἐξεταζομένου, κοινοποιεῖ τοῦτο εἰς τὸν Φοιτητὴν καὶ τὸν προσκαλεῖ νὰ ἐτοιμασθῇ εἰς τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν, ὀρίζων καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὰς ὥρας ταύτης συμφώνως μὲ τοὺς λοιποὺς καθηγητάς. Ἐλθούσης δὲ τῆς ἡμέρας συνέρχονται οἱ ἐξετασταὶ εἰς τὸν πρὸς τοῦτο ὠρισμένον θάλαμον τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐξετάζουσι κατὰ σειρὰν τὸν ὑποψήφιον εἰς ὅλα τὰ δι' ἐκάστην Σχολὴν ἢ ἕκαστον τμήμα τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς καταλεχθέντα μαθήματα ἐν τῷ 6 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, τὴν μὲν διδασκαλικὴν ἐξέτασιν λεπτομερεστέραν καὶ ἀκριβεστέραν ἐνεργοῦντες, τὴν δὲ ἀπολυτήριον κεφαλαιωδεστέραν. Καὶ ἐξετάζει μὲν ἕκαστος τὸν ὑποψήφιον κυρίως εἰς τὸ ὁποῖον αὐτὸς διδάσκει μάθημα· δύνανται ὅμως καὶ οἱ ἄλλοι ἐξετασταὶ νὰ διευθύνωσι πρὸς τὸν ἐξεταζόμενον ἐρωτήσεις ἐπὶ τοῦ μαθήματος τοῦ συνεξεταστοῦ των. Αἱ ἐρωτήσεις δὲν πρέπει νὰ ᾖναι οὔτε ὑποβλητικαί, οὔτε παραπλανητικαί. Ὡς ὅρος δὲ τῆς διαρκείας τῆς προφορικῆς ἐξετάσεως ἐκάστου μαθήματος ὀρίζονται εἴκοσι λεπτά· δύνανται ὅμως αὕτη συναινέσει τοῦ Κοσμήτορος καὶ περισσότερον νὰ ἐκταθῇ κατὰ λόγον τῆς ἐκτάσεως καὶ δυσχερείας τοῦ μαθήματος. Τὸ δὲ πρωτόκολλον τῆς ἐξετάσεως, εἰς τὸ ὁποῖον σημειῶνονται ὅλα τὰ προβλήματα καὶ μὲ γενικὰς φράσεις ὁ τρόπος τῆς ἀποκρίσεως, κρατεῖται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κοσμήτορος. Εἰς

ἑσα μαθήματα ἀπαιτοῦνται δειξέεις, ὄργανα καὶ πειράματα, οἷον εἰς τὴν Φυσικὴν Ἱστορίαν, εἰς τὴν Πειραματικὴν Φυσικὴν, εἰς τὴν Χημείαν, ἐξετάζεται ὁ ὑποψήφιος ὑπὸ τοῦ ἀνήκοντος Καθηγητοῦ καὶ ἰδίως εἰς τὸ ταμεῖον ἢ τὸ χημικὸν ἐργαστήριον, παρόντων, εἰ δυνατόν, καὶ τινων ἐκ τῶν συνεξεταστῶν. Εἰς τὴν προφορικὴν αὐστηράν ἐξέτασιν δὲν συγχωρεῖται ἡ εἰσοδος εἰμὴ εἰς τοὺς φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἀρθ. 14. Οἱ καθηγηταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ παρευρίσκωνται ἀφεύκτως εἰς τὴν προφορικὴν ταύτην ἐξέτασιν, ἐκτὸς φανεροῦ καὶ αὐτοδικαιο-λογήτου κωλύματος. Ἀπόντος δὲ ἡ εὐλόγως κωλυομένου τινὸς τῶν καθηγητῶν, ἀντ' αὐτοῦ ἐξετάζει ἄλλος τις τῶν καθηγητῶν, ὅστις ἤθελε διορισθῇ ὑπὸ τοῦ κωλυομένου Καθηγητοῦ, ἢ ἤθελεν ἐκλεχθῇ ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς. Οὗτος δὲ ἔχει τότε διπλὴν ψῆφον, τὴν τε ἐκυτοῦ δηλονότι καὶ τὴν τοῦ κωλυομένου.

Ἀρθρ. 15. Μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν ἀποχωρήσαντος τοῦ φοιτητοῦ, γίνεται ἰδιαίτερα ψηφοφορία περὶ τῆς εὐστοχίας τῶν προφορικῶν ἀπαντήσεων τοῦ φοιτητοῦ, δίδόντων τῶν καθηγητῶν δι' ἕκαστον μάθημα κατὰ τὴν ἰδίαν ἕκαστος πεποίθησιν τὰς ψήφους, ἄ ρ ι σ τ α, κ α λ ῶ ς, μ ε τ ρ ί ω ς, κ α κ ῶ ς. Ἀλλ' οἱ μετέχοντες τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων καθηγηταὶ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς δὲν ψηφοφοροῦσιν ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθημάτων τῶν ἄλλων τριῶν Σχολῶν, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῶν τῇ φιλοσοφικῆς. Οἱ δὲ καθηγηταὶ τῶν ἄλλων σχολῶν ἐπιφέρουσι ψῆφον καὶ ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθημάτων τῆς φιλοσοφικῆς.

Ἀρθρ. 16. Μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν διαλογικῶν ἐξετάσεων ψηφοφορίαν, συγχωνεύονται ἅπασαι αἱ ψῆφοι τῶν τε ἐγγράφων καὶ τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων καὶ συνάγεται τὸ τούτων ἀποτέλεσμα τὸν δὲ τὸν τρόπον. Σημειοῦται ὁ μὲν βαθμὸς ἄ ρ ι σ τ α ὡς ἴσος τῷ ἀριθμῷ 3, ὁ δὲ κ α λ ῶ ς τῷ 2, ὁ δὲ μ ε τ ρ ί ω ς τῷ 1, ὁ δὲ κ α κ ῶ ς τῷ μηδενί. Μετανεχθεῖσθαι οὕτως ὅλων τῶν ψήφων εἰς Ἀραβικοὺς ἀριθμοὺς, χωρίζονται ἔπειτα αἱ ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν φιλοσοφικῶν μαθημάτων δοθεῖσαι ψῆφοι ἀπὸ τῶν δοθεισῶν ἐπὶ τῶν μαθημάτων μιᾶς τινος τῶν ἄλλων Σχολῶν. Καὶ τῶν μὲν πρώτων τὸ κεφάλαιον δικρεῖται διὰ τοῦ διπλασίου τοῦ ἑλίου ἀριθμοῦ τῶν ψηφοφορησάντων μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς· τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν δευτέρων (τῶν τῆς ἐιδικῆς δηλονότι Σχολῆς) διὰ τοῦ διπλασίου ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὴν ἐιδικὴν ταύτην Σχολὴν ἀνηκόντων καὶ ψηφοφορησάντων Καθηγητῶν. Ἐκ δὲ τοῦ πηλίκου ἐξάγεται τὸ ἐφ' ἑκάστου μαθήματος πόρισμα. Ὅσακις δὲ τὸ πηλίκον ἐξαχθῇ κλασματικόν, ἐὰν μὲν ἦ μείζον τοῦ ἡμίσεος ἢ τὸ ἥμισυ, λαμβάνεται ὁ μεταξὺ τῶν δύο ἀνώτερος βαθμὸς· ἐὰν δὲ ᾗττον τοῦ ἡμίσεος, ὁ κατώτερος. Τὰ δὲ διάφορα ταῦτα καὶ ἐφ' ἑκάστου μαθήματος ἐξαχθέντα πηλίκα συγχωνεύονται πάλιν εἰς ἓν, καὶ ἐκ τούτων λαμβάνεται τέλος τὸ γενικὸν πόρισμα ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν μαθημάτων κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, μεταφερομένων πάλιν εἰς Ἀραβικοὺς ἀριθμοὺς τῶν διαφόρων βαθμῶν, τῶν ὁποίων ἡξιώθη ὁ ἐξετα-

κοον πάντων καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὑπερασπίζεται τὰς ἐν αὐτῇ θέσεις κατὰ τῶν ἐνισταμένων.

Ἄρθρ. 21. Ἐνιστάμενοι δύνανται νὰ ᾖναι μόνοι οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς, οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὴν τελετὴν ταύτην.

Ἄρθρ. 22. Μετὰ τὸν διαγωνισμόν ὁ Κοσμήτωρ τῆς Σχολῆς ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς παρόντας Καθηγητὰς τῆς Σχολῆς, ἐρωτᾷ αὐτοὺς ἂν μετὰ τὰ δοθέντα δείγματα τῆς ἐπιστημονικῆς ἱκανότητος τοῦ ὑποψήφιου δοκιμάζωσιν αὐτὸν εἰς Διδάκτορα. Γενομένης δὲ τῆς ἐπιδοκιμασίας κατὰ πλειονοψηφίαν δι' ἀνατάσεως τῆς δεξιᾶς, ζητεῖται κατόπιν ἡ συναίνεσις τοῦ παρακαθημένου Πρυτάνεως, ὅστις ἀποτείνων πρὸς τὸν ὑποψήφιον σύντομον λόγον συναινεῖ εἰς τὴν γνώμην τῆς Σχολῆς καὶ προσκαλεῖ τὸν ὑποψήφιον νὰ δώσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ Βασιλ. Διατάγματος τῆς ὀριζομένην δημοσίαν καθομολόγησιν, τὴν ὁποίαν ἐκφωνήσας οὗτος εἰς ἐπήκοον πάντων, ἐμβάλλει τὴν δεξιάν του εἰς τὴν τοῦ Κοσμήτορος καὶ τοῦ Πρυτάνεως. Τούτου δὲ γενομένου ἀποστρεφόμενος ὁ Κοσμήτωρ πρὸς τὸν ὑποψήφιον ἐκφωνεῖ τὰ ἀκόλουθα.

« Ἐπειδὴ περ οὐ μόνον ἐν ταῖς εἰθισμέναις δοκιμασίαις τῆς σεαυτοῦ ἐπιστήμης ἔλεγχον παρέσχες σαφέστατον, ἀλλὰ καὶ τῇ διατριβῇ ἣν φιλοπονήσας προσήγαγες τῇ τῶν

Σχολῇ, καὶ δὴ καὶ

τῷ δημοσίῳ διαγωνισμῷ, ὃν ἄρτι διηγώμισαι, ἄξιον ἀπέφηνες σεαυτοῦ τοῦ διδακτορικοῦ ἀξιώματος, καὶ πῶς τούτοις ἡ μὲν Σχολὴ ἐδοκίμασέ σε κατὰ τὰ νόμιμα, ὁ δὲ Πρύτανις τῇ ταύτης δοκιμασίᾳ ἐπένευσε, διὰ ταῦτα ἐγὼ

Καθηγητῆς

νῦν δὲ τῆς τῶν

Σχολῆς Κοσμήτωρ, χρώμενος τῇ δυνάμει, ἣν περὰ τῶν Ἀκαδημιακῶν νόμων καὶ τῆς Σχολῆς ἔχω λαλῶν, σέ

ὑποψήφιον ὄντα τῆς ἐν (Φιλοσοφίᾳ Φ. Ε.) διδακτορίας Διδάκτορα τῆς

δημοσίᾳ ἀναγορεύω καὶ πάσας σοι ἀπονέμω τὰς προνομίας, τὰς τῷ Ἀκαδημιακῷ τουτῷ ἀξιώματι παρεπομένας· συνθιασώτην δὲ καὶ ἑταῖρον προσαγορεύων, τῆς ἐπιστήμης φιλοτίμως διὰ παντὸς τοῦ βίου ἔχεσθαι παραινῶ. »

Ἀριθ. πρωτ. 19669.

Περὶ τοῦ τύπου τῶν ἐγγράφων τῆς Πρυτανείας καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς ἀρχῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τὴν Πρυτανίαν τοῦ Πανεπιστημίου.

Εἰς πολλὰ ἤδη ἔγγραφα τῆς Πρυτανείας καὶ μαρτυρικὰ παρ' αὐτῆς

ἐκδιδόμενα εἰδομεν ἐπιγραφόμενα ἐπὶ κορυφῆς α. ὁ Πρόεδρος τοῦ Πανεπιστημίου ἢ ὁ Κοσμήτωρ τῆς δεῖνα σχολῆς κλπ. »

Ὁ τρόπος οὗτος ἀντιβαίνει εἰς τὴν κοινὴν συνήθειαν καὶ τὴν γενικῶς ἐπικρατήσαντα τάξιν, οὐχ ἥττον δὲ καὶ εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τοῦ περὶ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας Β Διατάγματος ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1833, ἐπειδὴ εἰς κανένα τρόπον τὰ ἔγγραφα δὲν φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχόντος, ἀλλὰ τῆς ἀρχῆς. Ὅθεν λέγεται Γραμματεία δεῖνα — ἀρχηγεῖον χωροφυλακῆς — Φρουραρχεῖον κτλ. — ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Βασιλείου. Εἰς μόνον δὲ τὸν Βασιλεῖα ἐδόθη νὰ ἐπιγράφηται ὀνομαστί.

Σὺς προσκαλοῦμεν λοιπὸν, Κ. Πρόεδρι, νὰ διατάξητε τὴν ἐφεξῆς διόρθωσιν τοῦ προκειμένου γραφικοῦ ἀμικρτήματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1843.

Ὁ Γραμματεὺς

I. PIZOS.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων τῆς φαρμακευτικῆς.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τοὺς καθυποβληθέντας εἰς Ἡμᾶς λόγους παρὰ τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας ὑπ' ἀρ. 18236, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ καταστήσωμεν τοῦ λοιποῦ τελειότεραν τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων τῆς Φαρμακευτικῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Α) Τὰ μαθήματα τῆς Φαρμακευτικῆς τέχνης ἀποτελοῦσιν εἰς τὸ ἐξῆς Σχολεῖον Φαρμακευτικὸν λεγόμενον. Διδάσκονται δὲ ὑπὸ Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐντὸς αὐτοῦ τοῦτοῦ καταστήματος.

Β.) Ὡς μὴ ἔχοντες τὴν ἀπαιτουμένην ἀπὸ τοῦ φοιτητῆς τοῦ Πανεπιστημίου γυμνασικὴν προπαιδείαν οἱ μέλλοντες νὰ ἀκολουθήσωσιν ἰδίως τὸ φαρμακευτικὸν σχολεῖον νέοι, λέγονται ἀπλῶς μαθηταὶ καὶ ἐγγράφονται εἰς βιβλίον ἰδιαίτερον.

Γ.) Διὰ νὰ γαίῃη τις δεκτὸς ὡς τοιοῦτος ἀπαιτεῖται νὰ ἀποδείξῃ διὰ μαρτυρικῶν, ὅτι ἔχει τοῦλάχιστον 18 ἐτῶν ἡλικίαν, ὅτι δ' ἤλθε τοῦλάχιστον τὴν κατωτάτην τάξιν τοῦ γυμνασίου, ὥστε ἀπέκτησεν ἱκανὴν γνῶσιν τῆς τε Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης, καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν μαθημάτων, τῶν παραδιδομένων συγχρόνως μὲ αὐτάς, ὅτι διέμεινεν ἐπὶ τρία ἔτη χάριν πρακτικῆς μαθήσεως εἰς τι τῶν ἀνεγνωρισμένων καὶ σημαντικῶν φαρμακείων τοῦ Βασιλείου.

Ἐκ τῶν μαρτυρικῶν τούτων τὸ μὲν πρῶτον θέλει ἐκδίδεσθαι παρὰ τοῦ δημάρχου, τὸ δὲ δεύτερον παρὰ τοῦ γυμνασιάρχου, τὸ δὲ τρίτον παρὰ τοῦ φαρμακοποιοῦ ἀντιπαραβαλλόμενον πάντοτε μὲ τὴν ἐκθεσιν τῆς γινομένης κατ' ἔτος παρὰ τοῦ διοικητικοῦ ἱατροῦ ἐξετάσεως εἰς τὸ φαρμακεῖόν του.

Δ.) Ὁ θέλων νὰ διδαχθῇ τὴν φαρμακευτικὴν διευθύνας πρὸς τὴν πρυτανεῖαν τὰ εἰρημένα μαρτυρικὰ ἐξετάζεται παρὰ τῶν Καθηγ. τῶν τῆς φαρμακευτικῆς, καὶ ἀνκριθῇ ἱκανὸς, ἐγγράφεται εἰς τὸ ἀνῆκον βιβλίον.

Ε.) Ἡ διδασκαλίαι τῶν μαθημάτων τῆς φαρμακευτικῆς τέχνης ἐκτείνεται εἰς δύο ἔτη. Καὶ εἰς μὲν τὸ πρῶτον ἔτος παραδίδονται οἱ μαθηταί.

Α'. Ἐξαμηνίαν

Φυσικὴν,

Χημείαν,

Ὁρυκτολογίαν,

Φαρμακευτικὴν.

Β'. Ἐξαμηνίαν

Φυσικὴν,

Χημείαν,

Ζωολογίαν,

Βοτανικὴν.

Εἰς δὲ τὸ δεύτερον

Α'. Ἐξαμηνίαν

Ἰατρικὴν ὕλην,

Τοξικολογίαν.

Φυσικὴν,

Χημείαν.

Β'. Ἐξαμηνίαν

Φαρμακευτικὴν,

Βοτανικὴν,

Χημικὰς καὶ φ. αρμ. ἐργασίας.

Τοξικολογίαν.

Ζ.) Οἱ μαθηταὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου ἔχουσι τὴν ἄδειαν τοῦ εἰσερχεσθαι ἐλευθέρως εἰς τὸ χημεῖον τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὸ ταμεῖον τῆς φυσικῆς ἱστορίας χάριν σπουδῆς.

Η.) Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μαθήματος ἐξετάζονται κατ' αὐτὸ μερικῶς παρὰ τοῦ ἀρμοδίου καθηγητοῦ. Μετὰ δὲ τὴν διετίαν ὑποβάλλονται εἰς γενικὴν ἐξέτασιν, προεδρευομένην παρὰ τοῦ Κοσμητόρος τῆς ἱατρικῆς σχολῆς καὶ ἐνεργουμένην ἀναλόγως πρὸς τοὺς τύπους τοῦ ἀπὸ 19 Μαΐου 1842 περὶ ἐξετάσεως τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Διατάγματος, καὶ ἀν' εὐδοκμησῶσι, λαμβάνουσι τὸ προσῆκον δίπλωμα. Μὴ κριθέντες δὲ ἄξιοι ὑποχρεοῦνται, πρὶν γείνῃσι δεκτοὶ εἰς νέαν ἐξέτασιν, νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ αὐτὰ μαθήματα, εἰς τὰ ὅποια ἀπέτυχον, ἐφ' ὅσον χρόνον προσδιορίσῃ κατὰ πλειονοψηφίαν ὁ σύλλογος τῶν ἐξετάζοντων καθηγητῶν.

Θ.) Ὁ λαβὼν δίπλωμα φαρμακοποιοῦ ἀπὸ τοῦ φαρμακευτικοῦ σχο-

λείον, πρὶν λάβῃ τὴν ἄδειαν τοῦ ἐξασκεῖν τὴν τέχνην του ἐξετάζεται παρὰ τοῦ ἱατροσυνεδρίου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 (16) Μαΐου 1843.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΡΙΖΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 20592.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἀρχαιοτήτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Βασίλειον Διοικητὰς καὶ ὑποδιοικητάς.

Τὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας τέχνης, ὅσα διαφυγόντα ἀγαθῇ τύχῃ τοῦ πανδαμάτορος χρόνου τὴν ἐπήρειαν ἀνευρίσκονται εἰς διαφόρους τόπους τῆς Ἑλλάδος, τιμῶσι μὲν πάντες οἱ ξένοι ἐρχόμενοι μακρόθεν πρὸς ἐπίσκεψίν των, ἀλλ' ἡμεῖς μάλιστα πρέπει νὰ σεβώμεθα καὶ νὰ φυλάττωμεν ὡς προγονικὴν κληρονομίαν καὶ αὐτόχροημα ἔθνικόν πλοῦτον. Διὰ τοῦτο ἐξ ἀρχῆς ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἔλαβεν ἰδιαιτέραν πρόνοιαν περὶ τῆς ἀνευρέσεως καὶ διατηρήσεως τῶν ἀρχαιοτήτων, πολλάκις καὶ ἐξ ἐπαναλήψεως παραγγείλασα εἰς τοὺς διοικητάς νὰ ἐπαγρυπνῶσι περὶ ταύτης. Καὶ ὅμως καθ' ἡμέραν σχεδὸν συμβαίνουσιν ὑπεξαίρέσεις καὶ πολλὰ ἔργα γλυπτικῆς λαθραίως πωλούμενα ἐξάγονται ἔξω τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ἐθνικὴ φιλοτιμία κατὰ τοῦτο προσβάλλεται καὶ τὸ δημόσιον ἀδικεῖται ἀφαιρούμενον μέρος τῆς ἰδιοκτησίας του, ἀναγκαζόμεθα καὶ αὖθις, Κ. Διοικητά, νὰ σᾶς παραπέμψωμεν εἰς τὸν περὶ ἀρχαιοτήτων νόμον, τὸν ὁποῖον σᾶς προσκαλοῦμεν ἀκριβῶς νὰ ἐκπληρώσητε.

Ἰδίως δὲ σᾶς παραγγέλλομεν νὰ παρακινήσετε πάντας τοὺς Δημάρχους νὰ ἐρευνῶσιν αὐστηρῶς τίς τῶν πολιτῶν ἀνεῦρε καὶ ἤδη ἐκ πολλοῦ ἔχει τοιαῦτα ἀρχαῖκα ἀντικείμενα καὶ λαμβάνοντες ἀκριβῆ αὐτῶν κατάλογον νὰ παραπέμπωσι πρὸς τὴν Διοίκησιν, διὰ νὰ γίνηται εὐκόλως ἔπειτα ὁ ἔλεγχος καὶ ζητῆται ὁ λόγος τῆς ἐνδεχομένης αὐτῶν καθόλου ἢ ἐν μέρει ἐλλείψεως. Νομίζομεν περιττὸν νὰ εἰπῶμεν ὅτι ὁ νόμος ἐπιβάλλει ποινικὸν πρόστιμον 1—50 δραχμῶν εἰς τοὺς ἀπαρνούμενους τὴν παράδοσιν τοιούτων καταλόγων.

Μετὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἐλπίζομεν ὅτι θέλει ἐκλείψει ἡ τοῦλάχιστον κατασταθῇ δυσκολωτέρα ἢ αἰσχροκερδὴς εἰς τὰ ἔξω ἐξαγωγή

ἐπειδὴ ἂν δὲν ἀποδείξωσιν ὅτι ἢ τὰς ἐχάρισαν ἢ τὰς ἐπώλησαν ἐντὸς τοῦ Κράτους, ὅσοι εἶχον ἀρχαιότητας, θέλουσι καταδιωχθῇ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, καταμηνυόμενοι παρὰ τοῦ Διοικητοῦ εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰσαγγελέα.

Ἀλλὰ δύνασθε νὰ ζητήσητε καὶ ἀμέσως, Κ. Διοικητὰ, τὸν κατάλογον ἀπὸ τοὺς κατέχοντας ἀρχαιολογικὰς συλλογὰς, ὅσας τις συγχωρεῖ ἢ περὶ στασις, ἂν οὗτοι ὑπάρχωσι γνωστοί, θέλετε δὲ συνεννοηθῇ ἐν ταύτῳ καὶ μὲ τοὺς τελώνας καὶ τοὺς σταθμάρχας τοῦ βασιλείου διὰ νὰ προλάβητε τὴν ἐξαγωγὴν ἀρχαιοτήτων ἀξίων λόγου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1843.

Ὁ Γραμματεὺς

Ι. Ρίζος.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῆς καθομολόγησως τῶν διδασκόντων καὶ τελειοδιδάκτων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ ἀπὸ 19(31 Μαΐου 1842 Διατάγματος Ἡμῶν, κατὰ πρότασιν δὲ τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείσεως Γραμματείας τῆς ἐπικρατείας ὀρίζομεν τὰ ἀκόλουθα.

1) Οἱ διδάκτορες τῆς θεολογικῆς Σχολῆς πρὸ τῆς ἀναγορεύσεώς των καὶ οἱ τελειοδιδάκτοι αὐτῆς πρὸ τοῦ νὰ λάβωσι τὸ δίπλωμα θέλουσι δίδει δημοσίᾳ τὴν ἀκόλουθον καθομολόγησιν.

« Ἐπειδὴ ἡ περίσεμνος τῶν Θεολόγων Σχολὴ τῇ τοῦ Πρυτάνεως ἐπινεύσει ἐς τὴν τάξιν τῶν ἐαυτῆς . . . ἡξίωσε δοκιμάσαι με, αὐτῇ τε καὶ τῇ Πρυτανείᾳ δημοσίᾳ καθομολογῶ τάδε. Τὰ δόγματα τῆς ὀρθοδόξου Ἡμῶν Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐσαεὶ τηρήσειν ἀκέραια καὶ ἀκίβδηλα, ταῖς θείαις Γραφαῖς, αὐτῷ τε τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ καὶ ταῖς τῶν Ἀποστόλων διδασκαλίαις, καὶ τοῖς τῶν ἐπτὰ δὲ Οἰκουμενικῶν Συνόδων θεσπίσμασιν ἀπαρτρέπτως ἐπόμενος, καὶ μηδὲν τούτοις ἀντίδοξον, μηδ' ἀπηχὲς, μηδ' ἀλλότριον, μὴθ' ἑτέρους διδάξειν, μὴτ' αὐτὸς ἀποδέξεσθαι. Ὅποι δ' ἂν γῆς ἀπίῳ, τὸ τῶν θεολογούντων τηρήσειν ἄξιωμα, σεμνοπρεπεῖα μὲν βίου, ἡθῶν δὲ χρηστότητι διαπρέπων, καὶ τοιοῦτον ἑμαυτὸν ἐν πᾶσι παρέχων, οἷον προσήκει φαίνεσθαι τὸν θεολογίας, τῆς τῶν ἐπιστημῶν ἀκροτάτης, ἀψάμενον καὶ τὴν ταύτης μελέτην προηρημένον. Ταύτην μοι τὴν ἐπαγγελίαν ἐπιτελοῦντι εἴη ὁ Θεὸς ἀρωγὸς ἐν τῷ βίῳ. »

2) Οἱ διδάκτορες τῆς νομικῆς σχολῆς πρὸ τῆς ἀναγορεύσεως, καὶ

4) Οἱ διδάκτορες καὶ τελειοδιδάκτοι τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς θέλουσι δίδει δημοσίᾳ τὴν ἀκόλουθον καθομολόγησιν.

« Ἐπειδὴ ἡ διάσημος τῶν φιλοσόφων Σχολὴ τῇ τοῦ Πρυτάνεως ἐπινεύσει ἐς τοὺς ἐκυτῆς ἡξίωσε δοκιμάσαι με, αὐτῇ τε » καὶ τῇ Πρυτανείᾳ δημοσίᾳ πίστιν δίδωμι τὴν δε. Τῆς μὲν ἐπιστήμης ὡς οἶόν τε μάλιστα ἐν τῷ βίῳ ἐπιμελήσεσθαι, καπὶ τὸ τε » πλειότερον αὐτὴν προαγαγεῖν καὶ ἀγλαΐσαι ἀεὶ πειράσεσθαι, μηδὲ χρῆ » σεσθαι ταύτῃ ἐπὶ χρηματισμῷ ἢ κενοῦ κλέους θήρα, ἀλλ' ἐφ' ᾧ ἂν » τῆς θείας ἀληθείας τὸ φῶς προσωτέρῳ διαχεόμενον ἀεὶ πλείοσιν ἐπαυ » γάζῃ· πᾶν δὲ ποιήσειν προθύμως ὅ,τι ἂν μέλλῃ ἐς εὐσέβειαν οἴσειν » καὶ κόσμον ἡθῶν καὶ σεμνότητα τρόπων, μηδὲ τῆς τῶν ἄλλων δι » δασκαλίας σὺν ἀβελτηρίᾳ κατεπιχειρήσειν ποτέ, κενόσοφος περπε » ρευόμενος, καὶ τὰ ἐκείνοις δεδογμένα κατασοφιστεῦεν πειρώμενος, » μηδ' ἐβελήσειν τάναντία ὧν αὐτὸς γινώσκω διδάσκειν, μηδὲ κα » πηλεύειν τὴν ἐπιστήμην καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ τῶν Μουσῶν θιασώτου » καίσχύειν τῇ τῶν ἡθῶν ἀκοσμίᾳ. Ταύτην μοι τὴν ἐπαγγελίαν ἐπι » τελοῦντι εἴη μοι τὸν Θεὸν ἀρωγὸν κτήσασθαι ἐν τῷ βίῳ! »

5) Ἡ ἡμετέρα ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Παιδεί » σεως Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας θέλει ἐνεργῆσαι τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1843.

Ο Θ Ω Ν.

Μ. ΣΧΙΝΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 23023.

Περὶ ὑφηγητῶν δοκιμασίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ θέλων νὰ διδάξῃ ὡς ὑφηγητῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ὁθωνος, πρέπει νὰ φέρῃ δίπλωμα ἀκαδημαϊκὸν προλύτου καὶ νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὸν Κοσμήτορα τῆς ἀρμοδίας σχολῆς, αὐτῇ δὲ συνελθοῦσα πλήρης ὀφείλει. 1ον νὰ συζητήσῃ τὴν ἀνάγκην καὶ ὠφέλειαν τοῦ προτεινομένου μαθήματος· 2ον νὰ πληροφηρῇ τὴν διανοητικὴν, ἐπιστημονικὴν καὶ ἠθικὴν ἀξίαν τοῦ θέλοντος νὰ παραδώσῃ, καθὼς καὶ τὴν περὶ τὸ διδάσκειν ἱκανότητα αὐτοῦ, ὑποβαλλομένου εἰς ἐκθεσιν αὐτοσχεδίου τινὸς μαθήματος ἐκείτης ἧς ἐπαγγέλλεται ἐπιστήμης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 8βρίου 1843

Ὁ Γραμματεὺς
Μ. ΣΧΙΝΑΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀφιερουμένων χρημάτων εἰς τὴν ἐν
Ἀθήναις Δημοσίᾳ Βιβλιοθήκῃ.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπειδὴ διάφοροι ὁμογενεῖς καὶ φιλέλληνες ἀπὸ ἀξιεΐπαινον κινούμε-
νοι ζῆλον ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἐν Ἀθήναις Βιβλιοθήκης ἀφιέρωσαν εἰς αὐ-
τὴν χρηματικὰς ποσότητας, ἐλπίζεται δὲ ὅτι καὶ ἄλλοι θέλουσι μιμη-
θῇ τὸ παράδειγμα τοῦτο· κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν
Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. διατάττομεν·

1. Τὰ προσενεχθέντα μέχρι τοῦδε, καθὼς καὶ τὰ προσενεχθησόμε-
να τοῦ λοιποῦ, εἰς τὴν δημόσιον Βιβλιοθήκην χρηματικὰ κεφάλαια
προσδιορίζονται ἀποκλειστικῶς εἰς χρεῖας τοῦ προκειμένου καταστή-
ματος, καὶ θεωροῦνται διὰ παντὸς ὡς περιουσία αὐτοῦ ἀναφαίρετος.

2. Τὰ κεφάλαια ταῦτα θέλουσι κατατεθῇ εἰς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν
διὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ὁ δὲ τόκος αὐτῶν,
εἰσπραττόμενος τακτικῶς παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου κατὰ τοὺς
ὑπάρχοντας λογιστικοὺς κανόνας, θέλει δαπανᾶσθαι δι' ἐνταλμάτων
τοῦ εἰρημένου ὑπουργείου εἰς ἀγορὰν ἐπιστημονικῶν, φιλολογικῶν ἢ
ἄλλων ὠφελίμων βιβλίων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων, καὶ εἰς δέ-
σιμον τῶν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ βιβλίων.

3. Τὰ ἀγοραστέα συγγράμματα θέλουσιν ὀρίζεσθαι ἐκάστοτε παρὰ
τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, προηγουμένης γνωμοδο-
τήσεως τοῦ ἐφόρου τῆς δημοσίου Βιβλιοθήκης καὶ τῶν ἀρμοδίων σχο-
λῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

4. Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς γενομένης χρήσεως θέλει στέλλεσθαι κατ' ἔτος
ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου τῆς Βιβλιοθήκης εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύ-
σεως ὑπουργεῖον, καὶ θέλει ἐλέγχεσθαι παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν,
κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἀφιερωμάτων διατάξεις.

Ὁ Ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. θέλει ἐνεργήσῃ τὸ
παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1845.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ παρὰ τῶν βουλῶν ἐψηφισμένα ἐπὶ τῆς συζή-

τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείας διατάσσομεν τὰ ἐπόμενα. Οἱ Μισθοὶ τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου προσδιορίζονται ὡς ἀκολούθως, ἀπὸ πρώτης Ἰανουαρίου τοῦ 1846 ἔτους.

Τῶν τακτικῶν εἰς δραχ. 300

Τῶν ἐκτάκτων εἰς » 200

Τῶν ἐπιτίμων εἰς » 100

Ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Διατάγματος τούτου εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Δημοσίου Παιδείας κλπ.

Ἀθῆναι, τῇ 31 Ὀβρίου 1846

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆςμισθοδοσίας τῶν γυμνασιαρχῶν, τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν διδασκάλων τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, προσδιορίζομεν τοὺς μισθοὺς πάντων ἐν γένει τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰ Γυμνάσια καὶ ἑλληνικὰ Σχολεῖα κατὰ τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ φερομένην ποσότητα, τηρουμένων καὶ τῶν ἐν τῷ Διατάγματι τοῦ διορισμοῦ ἐκάστου ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν κτλ.

Δηλαδή, τῶν Γυμνασιαρχῶν εἰς δραχμὰς 300, τῶν καθηγητῶν Α΄ τάξεως εἰς 250, τῶν τῆς Β΄. (διὰ τὰς νεωτέρας γλώσσας) εἰς 200, τῶν Σχολαρχῶν ὁμοίως εἰς 200, τῶν διδασκάλων Γ΄. τάξεως εἰς 160, τῶν τῆς Β΄. εἰς 130 καὶ τῶν τῆς Α΄. τάξεως εἰς 100, πάντων δὲ τούτων ἐὰν διατελῶσιν ἐν ἐνεργείᾳ τῆς ὑπηρεσίας.

Παραγγέλλεται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ Διάταγμα τοῦτο ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

Ἐν Ἀθῆναις, τῇ 16 Νοεμβρίου 1846

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ ἐξετάσεως τῶν δικηγόρων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ ἀποφασίσταμεν καὶ διατάσσομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. τὸ 5 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 27 Ἰουλίου 1836 περὶ ἐξετάσεως τῶν δικηγόρων Ἡμετέρου Διατάγματος μεταβάλλεται ὡς ἑφεξῆς.

Ἡ περὶ ἐξετάσεως αἰτήσις δὲν θέλει εἶσθαι δεκτὴ ἐὰν δὲν ἐπισυνάπτονται ἐν αὐτῇ 1) δίπλωμα νομικῶν σπουδῶν ἐν τῷ Ἡμετέρῳ ἢ ἄλλοδαπῷ τινι Πανεπιστημίῳ 2) ἀποδεικτικὸν τῆς παρὰ δικηγόρῳ τινὶ ἐνιαυσίου τοῦλάχιστον πράξεως.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἡ αἰτήσις αὕτη δίδεται εἰς τὸν πρόεδρον τῆς ἐπιτροπῆς ὅστις συγκαλεῖ αὐτὴν εἰς ῥητὴν ἡμέραν καὶ ὥραν ἐν τῷ καταστήματι τοῦ συμβουλίου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ εἰδοποιεῖ τὸν αἰτοῦντα τὴν ἐξέτασιν νὰ ἐμφανισθῇ.

Ἐν Ἀθῆναις, τῇ 15 Σεβρίου 1847.

Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 11,352.

Περὶ τῆς τακτικῆς παραδόσεως τῶν ἱερῶν γραμμάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Βασιλείου.

Καὶ δι' ἄλλων προγενεστέρων ἐγγράφων μὲς, σὰς ἐξηγήσαμεν, Κύριε Νομάρχ, τὸν διπλοῦν σκοπὸν εἰς τὴν ὁποῖον τείνει τὸ ὑπουργεῖον, οὗ τινος προϊστάμεθα, τῆς διανοητικῆς, λέγομεν, καὶ ἠθικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας, σκοπὸν διαγρῆφόντα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ νόμου, ὥστε πᾶσα παρέγκλισις, φέρει εἰς τὴν ὀλισθηρὰν ὁδὸν τῆς ψευδοῦς σοφίας.

Ὅθεν ἐπειδὴ ἀρχὴ τῆς ἀληθοῦς σοφίας εἶναι ὁ φόβος τοῦ Κυρίου, τὸν ὁποῖον γεννᾷ καὶ ὑποτρέφει εἰς τὰς ἐτι ἀπαλὰς τῶν μαθητῶν καρδίαν κυρίως ἡ παράδοσις καὶ μελέτη τῶν ἱερῶν ἀρχῶν τῆς Θεοδιδάκτου Χριστιανικῆς πίστεως, διὰ τοῦτο τὸ μάθημα τὸ ἄλλως λεγόμενον τῶν Ἱερῶν Γραμμάτων, πρέπει ἀνενδοιάστως νὰ ᾔηται ἐκ τῶν κυριωτέρων καὶ οὐσιωδεστέρων μαθημάτων ἐκάστης Σχολῆς καὶ αὐτῶν τῶν Γυμνασίων, ὅπως ὁ Νόμος σοφῶς διηκελεύεται.

Καὶ ὁμῶς, ἐκ πολλῶν δεδομένων, λαμβάνομεν ἀφορμὴν νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι εἰς τινὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους τὸ οὐσιῶδες τοῦτο μάθημα δὲν παρεδόθη διόλου, ἢ ὅτι παρεδόθη ἀτελῶς.

Ἐνεκα τούτων πάντων σὰς παράγγελλομεν, Κύριε Νομάρχᾳ, ὅπως, ἅμα λάβητε τὴν παρούσάν μας, σπεύσητε ἀμελλητὶ νὰ συνεννοηθῇτε μετὰ τῶν ἀρμοδίων ἐφοριῶν καὶ διδασκάλων, ὥστε, οὐ μόνον νὰ καταχωρηθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος μάθημα εἰς τὰ προγράμματα τοῦ νέου Σχολειακοῦ ἔτους, ἀλλὰ καὶ νὰ παράδοθῇ τακτικῶς καὶ μεθ' ὅσης οἷόν τε πλείστης ἀκριβοείας· ὑμεῖς δὲ καὶ οἱ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ὑμῶν ἑπάρχοι θέλετε ἐπιτηρεῖ ἐπιμελῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης ἐντολῆς, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα ἀνατιθέμεθα εἰς τὸν εὐσεβῆ καὶ χριστιανικὸν ὑμῶν ζῆλον.

Ἐν Ἀθῆναις, τὴν 13 Αὐγούστου 1848

Ὁ Ὑπουργός

Α. ΜΑΤΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 13,408

Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ραβδίζειν καὶ μαστιγοῦν τοὺς μαθητάς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διδασκάλους τοῦ Κράτους.

Μετὰ μεγίστης δυσαρεσκείας πληροφορούμεθα ὅτι τινὲς τῶν διδασκάλων, παραβαίνοντες τὰ καθήκοντά των καὶ παρεκτρεπόμενοι τοῦ προορισμοῦ των μεταχειρίζονται κατὰ τῶν μαθητῶν τὴν ράβδον καὶ τὰς μαστιγώσεις ἀντὶ τοῦ παραινετικοῦ λόγου, καὶ τῶν ὠρισμένων παρὰ τοῦ περὶ γυμνασίων καὶ ἐλληνικῶν σχολείων νόμου σωφρονιστικῶν μέσων.

Ὁ τρόπος οὗτος ὅλως βάρβαρος καὶ κατάλληλος μᾶλλον εἰς ἀπομώρωσιν, παρὰ εἰς ἐξημέρωσιν τῆς καρδίας καὶ ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας τῆς νεολαίας, ἐν ᾗ ἐξ ἐνὸς μέρους προδίδει τὴν ἀναγωγίαν τοῦ διδάσκοντος, ἀφ' ἑτέρου ἀφίνει εἰς τὴν εὐπλαστον καὶ ὑγρὰν νεότητά τοῦ διδασκομένου βαθείας ἐντυπώσεις, ἐξ ὧν γεννῶνται εἰς αὐτοὺς ἀκουσίως καὶ οὕτως εἰπεῖν αὐτόματος ἀπομίμῃσις τῆς τραχύτητος τοῦ Διδασκάλου.

Δὲν ἀναιροῦμεν ὅτι μετὰ τῶν σπουδαζόντων ἐνδέχεται νὰ εὐρεθῶσι καὶ τινες φύσεως πονηρᾶς καὶ ἀτιθάσσου· τοὺς ὁποίους ἢ παραίνεσις καὶ προτροπὴ δὲν ἰσχύουν νὰ ἐπανορθώσωσι καὶ εἶναι ἀνάγκη τῆς χρήσεως σωφρονιστικῶν μέτρων, ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν δύνανται νὰ

γ) Ἡ τῆς φιλοσοφικῆς θέλει φέρει ὡς ἔμβλημα τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅπως εἶναι ἐκτετυπωμένη εἰς τὰ Ἠθικὰ Νικομάχεια αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπιγραφὴν «Φιλοσοφικὴ Σχολὴ κτλ.» καί

δ) Ἡ τῆς ἱατρικῆς θέλει ἔχει ὡς ἔμβλημα τὸν Ἀσκληπιὸν καθήμενον καὶ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὄφιν, κύκλῳ δὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἱατρικὴ Σχολὴ κτλ.»

Ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος Ἡμῶν εἰς τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργόν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 6 Ἰουλίου 1849.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ κανονισμοῦ τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄφιν τὸ ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1842 περὶ συστάσεως φιλολογικοῦ φροντιστηρίου παρὰ τῷ φερωνύμῳ Ἡμῶν Πανεπιστημίῳ Βασιλικὸν Διάταγμα, δι' οὗ παραγγέλλεται τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Ἡμετέραν ἔγκρισιν σχέδιον κανονισμοῦ αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἐγκρίνομεν τὸν ἤδη ὑποβληθέντα ἡμῖν ἐπόμενον κανονισμόν τοῦ ἐρθέντος φιλολογικοῦ φροντιστηρίου, εἰς εἰκοσι καὶ ὀκτὼ ἄρθρα συνιστάμενον.

Α. Κανονισμός τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

Ἄρθρ. 1. Τὸ φιλολογικὸν φροντιστήριον εἶναι διὰ παντὸς προσσητημένον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ὁθωνος.

Β. Σκοπὸς τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

Ἄρθρ. 2. Σκοπὸς τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου εἶναι ἡ εἰδικωτέρα ἐκπαίδευσις εἰς τὰς δύο ἀρχαίας γλώσσας, τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν, τῶν ὅποιοι σκοποῦσι νὰ μετέλθωσι τὸ διδασκαλικὸν ἔργον.

Γ. Οἱ συνιστῶντες τὸ φιλολογικὸν φροντιστήριον.

Ἄρθρ. 3. Τὸ φιλολογικὸν φροντιστήριον συνίσταται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκ τριῶν καθηγητῶν τῆς ἀρχαίας φιλολογίας, Ἑλληνικῆς δηλαδὴ καὶ Λατινικῆς.

Ἄρθρ. 4. Ὁ εἰς τῶν τριῶν Καθηγητῶν εἶναι πάντοτε ὁ διευθυντὴς αὐτοῦ.

Δ'. Καθήκοντα τοῦ διευθυντοῦ τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

Ἄρθρ. 5. Ὁ διευθυντὴς τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου ἐπιτηρεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἰσχύοντος κανονισμοῦ, τὴν εἰσαξίν τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὀριζομένων καὶ τὴν κατάργησιν τῶν ἀκυρουμένων.

Ἄρθρ. 6. Συγκαλεῖ, ὡςάκις εἶναι χρεῖα, τοὺς συγκαθηγητάς, ἵνα συμβουλευώνται περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ καθιδρύματος.

Ἄρθρ. 7. Κοινοποιεῖ τὰ περὶ φροντιστηρίου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διαταττόμενα καὶ διαβιβάζει διὰ τῆς τακτικῆς ὁδοῦ πᾶσαν περὶ τοῦτου ἐν συμβουλῇ γινομένην γνωμοδότησιν περὶ βελτιώσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 8. Ἐπὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων σχεδιάζει μετὰ τῶν συγκαθηγητῶν τὰ διδαχθησόμενα, ἐξηγεῖ εἰς τοὺς φοιτητάς τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ φροντιστηρίου καὶ τὰ καθήκοντα τῶν εἰς αὐτὸ φοιτῶντων.

Ἄρθρ. 9. Ἐνα μῆνα μετὰ τὴν ἐνάρξιν πέμπει εἰς τὸ ἀνῆκον Ἰπουργεῖον τὸν κατάλογον τῶν εἰς αὐτὸ ἐγγραφομένων.

Ἄρθρ. 10. Ἐπὶ τῆς παύσεως τῶν μαθημάτων πέμπει ὡσαύτως εἰς τὸ ἀνῆκον Ἰπουργεῖον τὸν κατάλογον τῶν μέχρι τέλους φοιτησάντων, σημειῶν τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπίδοσιν ἐκάστου.

Ε'. Καθήκοντα τῶν καθηγητῶν τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

Ἄρθρ. 11. Οἱ καθηγηταὶ τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου προαγγέλλουσιν εἰς τοὺς φοιτητάς τὰ κατὰ προηγουμένον σχέδιον ἐν τῷ φιλολογικῷ φροντιστηρίῳ διδαχθησόμενα μαθήματα.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ἐρμηνεία τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων γίνεται ὑπὸ τῶν φοιτητῶν· οἱ καθηγηταὶ διορθοῦσιν, ἐξηγοῦσι τὰ δύσκολα μέρη, προβάλλουσιν ἀπορίας, τῶν ὁποίων τὴν λύσιν, ὅταν οἱ φοιτηταὶ δὲν δύνωνται, ποιοῦσιν αὐτοί.

Ἄρθρ. 13. Εἰς πεζοὺς καὶ εἰς ποιητάς ἐφαρμόζουσι τοὺς κανόνας τῆς ἐρμηνευτικῆς καὶ κριτικῆς, εἰς τοὺς ποιητάς ἐξηγοῦσι καὶ τὰ μέτρα.

Ἄρθρ. 14. Μετὰ τῆς ἐξηγήσεως συνοδεύουσι πᾶν ὅ,τι ἱστορικόν, μυθολογικόν, ἀρχαιολογικόν, καλλιλογικόν, κτλ. ἀνήκει εἰς τὸ προκείμενον χωρίον.

Ἄρθρ. 15. Ὁδηγοῦσι τοὺς φοιτητάς εἰς τὸ γράφειν ἑλληνιστὶ, καὶ γυμνάζουσιν ἀρχίζοντας ἐκ τοῦ ὀρθῶς καὶ ἀναμαρτήτως γράφειν, καὶ προχωροῦντας, ὅσον ἔνεστιν, εἰς τὸ κομψῶς καὶ γλαφυρῶς γράφειν, ὅπερ ἔπειτα δι' ἰδιαιτέρας ἀσκήσεως καὶ μελέτης θέλουσι τελειοποιήσει.

Ἄρθρ. 16. Προσπαθοῦσιν ὅλαις δυνάμεσι νὰ καταστήσωσι τοὺς εἰς αὐτὸ φοιτῶντας ἱκανοὺς νὰ μετέλθωσιν ἐπαξίως τὸ διδασκαλικὸν ἔργον, γινόμενοι χρήσιμοι εἰς τὴν πατρίδα.

Ἄρθρ. 17. Ὅταν οἱ φοιτηταὶ εὐρεθῶσιν ἱκανῶς προχωρημένοι, δυνατόν νὰ γίνηται ἡ ἐρμηνεία καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Τοῦτο κρέμαται ἐκ τοῦ καθηγητοῦ.

Σ. Οἱ εἰς τὸ φιλολογικὸν φροντιστήριον φοιτῶντες.

"Αρθρ. 18. Τὸ φιλολογικὸν φροντιστήριον εἶναι ἰδιαίτέρως ὠρισμένον, κατὰ τὸ ἄρθρ. 2, διὰ τοὺς ὅσοι σκοποῦσι νὰ μετέλθωσι τὸ διδασκαλικὸν ἔργον.

"Αρθρ. 19. Αἱ ἐν αὐτῷ παραδόσεις καὶ μελέται εἶναι ἰδιαίταται μόνον δι' αὐτῶν καὶ δι' αὐτοὺς γινόμεναι, μὴ συγχωρουμένων ἀκροατῶν.

Ζ'. Καθήκοντα τῶν εἰς τὸ φιλολογικὸν φροντιστήριον φοιτῶντων.

"Αρθρ. 20. Οἱ εἰς τὸ φιλολογικὸν φροντιστήριον φοιτῶντες ἐγγράφονται εἰς ἰδιαίτερον κατάλογον ἐπὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων.

"Αρθρ. 21. Οἱ αὐτοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς διωρισμένας ὥρας, καὶ νὰ ἀκολουθῶσι μέχρι τέλους τὴν ὠρισμένην σειρὰν τῶν τοῦ φροντιστηρίου μαθημάτων.

"Αρθρ. 22. Ὅσάκις οἱ καθηγηταὶ κρίνουσιν εὐλογον, ἀναγινώσκουσι τὸν κατάλογον καὶ σημειοῦσι τὰς ἀπουσίας ἐκάστου.

"Αρθρ. 23. Οὐδεὶς εἶναι δεκτὸς εἰς τοὺς φοιτητὰς τοῦ φροντιστηρίου ἄνευ ἀπολυτηρίου ἐνὸς τῶν γυμνασίων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

"Αρθρ. 24. Ὅστις ἐξ ἀλλοδαπῆς ἐρχόμενος θελήσει νὰ καταταχθῇ εἰς τοὺς φοιτητὰς τοῦ φροντιστηρίου, ὑποβάλλεται εἰς ἐξέτασιν ὑπὸ τῶν καθηγητῶν αὐτοῦ, ὑποκείμενος πάντοτε εἰς τοὺς αὐτοὺς νόμους καὶ εἰς τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις καθήκοντα.

Η'. Δικαιώματα τῶν φοιτητῶν τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

"Αρθρ. 25. Ὁρισμένος ἀριθμὸς νέων, πτωχῶν μὲν, ἀλλ' εὐφυῶν, ἐπιμελῶν καὶ χρηστοθήτων, λαμβάνει χρηματικὴν περίθαλψιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Θ'. Διάρκεια τῶν μαθημάτων τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

"Αρθρ. 26. Τὰ μαθήματα τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου διαρκοῦσι διετίαν πλήρη.

"Αρθρ. 27. Τὸ φιλολογικὸν φροντιστήριον ἀνοίγει καὶ κλείει μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου.

"Αρθρ. 28. Ὁ παρὼν κανονισμὸς, προϊόντος τοῦ χρόνου, διορθοῦται, βελτιοῦται καὶ ρυθμίζεται, ὡς αἱ περιστάσεις ὑπαγορεύουσιν.

Ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως ὑπουργόν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1850.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλίςσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ Βοτανικοῦ Κήπου.

Θ Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Θέλοντες νὰ δώσωμεν περισσοτέραν ἀνάπτυξιν εἰς τὸν παρ' ἡμῖν Βοτανικὸν Κήπον, διὰ σχηματισμοῦ καταλλήλου φυτολογίου, πρὸς χρῆσιν τῶν παραδόσεων τῆς Βοτανικῆς, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείσεως διατάξαμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1849 Ἡμετέρου Διατάγματος διορισθεὶς ἐπιμελητὴς τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου Κ. Χιλδράιχ τίθεται ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐπιστημονικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν τῷ Ἡμέτερῳ Πανεπιστημίῳ Καθηγητοῦ τῆς Βοτανικῆς, μετὰ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατὰ τὸ τεχνικὸν μέρος προσωπικῆς αὐτοῦ ἐργασίας.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ῥηθεὶς ἐπιμελητὴς ὀφείλει ἄνευ παραμικρᾶς ἀναβολῆς νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ διαληφθέντος καθηγητοῦ τῆς Βοτανικῆς, περὶ τοῦ νέου σχηματισμοῦ, τὸν ὁποῖον προτίθεται ὁ Καθηγητὴς οὗτος νὰ δώσῃ εἰς τὸν Βοτανικὸν Κήπον, συμφώνως μετὰ τὸ σύστημα τῶν παραδόσεων του· θέλει δὲ υποβληθῇ εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. τὸ περὶ τούτου σχέδιον. Ἡ δὲ ἐναρξὶς τῶν ἀπαιτουμένων εἰς τοῦτο ἐργασιῶν θέλει γείνει ἀμέσως, περιορισθησομένων εἰς μόνον τὸ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπολύτως ἀναγκαῖον, μὴ ὑπερβαῖνον τὰς δραχμὰς δύο χιλιάδας.

Ἄρθρ. 3. Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ ἐνδιαλαμβανομένων ἐργασιῶν, δίδομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. τὴν ἀδειαν τοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ κεφαλαίου Ζ. ἄρθρου 2 ἐκ δραχμῶν δισχιλίων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους 1850.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ Βοτανικοῦ κήπου δὲν δύναται νὰ κάμῃ καμμίαν δαπάνην ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ἡ δὲ ἐξέλεξις τῶν γενομένων δαπανῶν θέλει γίνεσθαι κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ λογιστικοὺς τύπους, θεωρουμένων τῶν λογαριασμῶν καὶ ὑπογραφομένων πάντοτε παρὰ τοῦ εἰρημένου καθηγητοῦ τῆς Βοτανικῆς.

Ἄρθρ. 5. Διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπουσίας, ἢ τῆς παραιτήσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1. μνημονευομένου ἐπιμελητοῦ Κ. Χιλδράιχ, θέλει ἀναπληρώσει αὐτὸν προσωρινῶς ὁ ἔφορος τοῦ Β. Δενδροκομείου Κ. Χαϊρέτης, ἐνεργῶν ἀμισθὶ τὰ εἰς ἐκεῖνον ἀνατεθειμένα χρέη, μέχρι νεωτέρας ἡμῶν διαταγῆς. Ὄθεν, θέλει δικταχθῇ ὁ Καθηγητὴς τῆς Βοτανικῆς, νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἐπιτήρησίν του καὶ κατὰ τὸ τεχνικὸν μέρος τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ Κήπου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείσεως ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Σεπτεμβρίου 1850.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ ἀπονομῆς Νομισματοσήμου εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Θωροῦντες ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι ἀμειβὴ ὀφειλομένη πρὸς τοὺς γενναίως συνδραμόντας τὴν οἰκοδομὴν τοῦ φερωνόμου ἡμῶν Πανεπιστημίου, καὶ ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ ἐξηγηθῇ τὸ αἶσθημα τοῦτο διὰ σημείου διατινίζοντος τὴν μνήμην τῆς εὐγενοῦς ταύτης πράξεως τῶν εἰρημένων συνδρομητῶν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Θέλει χαραχθῇ Νομισματοσήμον χαλκοῦν φέρον ἐξ ἑνὸς μέρους τὴν ἡμετέραν εἰκόνα, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου πρόσοψιν μετὰ τὴν ἱστορικὴν ὑπόμνησιν τῆς κατὰ τὴν 20 Μαΐου 1839 γενομένης παρ' ἡμῶν καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου, καὶ τὴν ἐπιγραφὴν. « Τοῖς εὐεργέταις τοῦ Πανεπιστημίου, ἢ τοῖς συνδρομηταῖς τοῦ Πανεπιστημίου. »

Ἄρθρ. 2. Ἐκ τοῦ Νομισματοσήμου τούτου, τὸ τῶν Εὐεργετῶν θέλει δίδοσθαι εἰς τοὺς προσνεχόντας, ἢ μέλλοντας νὰ προσφέρωσιν ἀπὸ διακοσίας δραχμὰς καὶ ἐπέκεινα, τὸ δὲ τῶν συνδρομητῶν, εἰς τοὺς προσνεχόντας ἢ μέλλοντας νὰ προσφέρωσιν ἀπὸ εἰκοσιπέντε μέχρι διακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἐπὶ τῇ ἀνωτέρῳ βάσει λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἐπιτροπὴ τὸν ὑπάρχοντα γενικὸν κατάλογον ὅλων τῶν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦδε Συνδρομητῶν, θέλει συντάξει ἰδιαιτέρον πίνακα περιέχοντα τὰ ὀνόματα ἐκείνων, οἵτινες, ὡς ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς προσφορᾶς αὐτῶν, ἔχουσι δικαίωμα νὰ λάβωσι τὸ Νομισματοσήμον τῶν Εὐεργετῶν, ἢ τὸ τῶν συνδρομητῶν. Τὸν πίνακα τούτον θέλει υποβάλλει ἡ ῥηθεῖσα ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ἡμετέρου

Ἄρθρ. 2. Ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ ὁρισθείσης προθεσμίας, ἦτοι ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1851, οὐδεὶς θέλει εἶσθαι δεκτὸς εἰς θε-
σιν καθηγητοῦ Γυμνασίου, ἐὰν δὲν ἔλαβε παρὰ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς
τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, τοῦλάχιστον ἀπολυτήριον τελειοδιδα-
κτου δίπλωμα.

Ἄρθρ. 3. Ἐξαιροῦνται τῶν ἀνωτέρῳ ὑποχρεώσεων, ὅσοι τῶν καθη-
γητῶν ἢ τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων ἦσαν ἤδη ἀνεγνωρισμένοι παρὰ τῆς
ἡμετέρας Κυβερνήσεως πρὶν τῆς λήξεως τῆς εἰρημένης προθεσμίας.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τὸν ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ, ἀνα-
τίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος, τὸ ὅποιον θέλει δημο-
σιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1850.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Δ Ι Α.

Α. ΠΑΪΚΟΣ

ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ.

Τῶν ἐξετίσεων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸ δίπλωμα τῶν διδασκάλων τῶν Ἑλλη-
νικῶν Σχολείων κατὰ τὸ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρ. 1850 ὑπ' ἀριθ. 15,709 Υ. Β.
Διάταγμα.

Ἄρθρ. Α'. Οἱ μέλλοντες νὰ λάβωσι δίπλωμα διδασκάλου Ἑλληνικοῦ
Σχολείου θέλουσιν ἐξετάζεσθαι ὑπὸ ἰδίας ἐπιτροπῆς συγκαιμένης ἐκ τῶν
ἐξῆς καθηγητῶν τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς·

Τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ διευθυντοῦ τοῦ φιλο-
λογικοῦ φροντιστηρίου.

Τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Λατινικῆς φιλολογίας, τοῦ Καθηγητοῦ τῆς φι-
λοσοφίας, τοῦ Καθηγητοῦ τῆς ιστορίας, τοῦ Καθηγητοῦ τῶν Μαθη-
ματικῶν, τοῦ Καθηγητοῦ τῆς πειραματικῆς φυσικῆς, καὶ τοῦ Καθη-
γητοῦ τῆς ἀρχαιολογίας.

Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ὀρίζεται ὁ διευθυντὴς τοῦ φιλολογικοῦ φρον-
τιστηρίου, ὃν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ ἀρχαιότερος τῶν λοι-
πῶν μελῶν.

Ἄρθρ. Β'. Θέλει εἶσθαι δεκτὸς εἰς τὴν ἐξέτασιν ὅστις φοιτήσας τοῦ-
λάχιστον διετίαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ὡς τακτικὸς φοιτητὴς τοῦ φι-
λολογικοῦ τμήματος τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, καὶ ἰδίως εἰς τὰς πα-
ραδόσεις καὶ ἀσκήσεις τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου, παρουσιάσῃ τὰ
πρὸς τούτων ἀποδεικτικὰ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

Ἄρθρ. Γ'. Ἐὰ μαθήματα εἰς τὰ ὅποια θέλουσιν ἐξετάζεσθαι εἰσὶ τὰ ἐξῆς.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἡ Λατινικὴ γλῶσσα, ἡ ἀνθρωπολογία καὶ ἡ λογικὴ, ἡ γενικὴ ἱστορία, τὰ στοιχειώδη μαθηματικά, ἡ πειραματικὴ φυσικὴ, καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ ἀρχαιότητες.

Ἄρθρ. Δ'. Ἡ ἐξέτασις εἶναι διττὴ, ἡ μὲν ἑγγραφος, ἡ δὲ προφορικὴ. Καὶ ἑγγράφως μὲν θέλουσιν ἐξετάζεσθαι μόνον εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν καὶ εἰς τὰ μαθηματικά· προφορικῶς δὲ εἰς αὐτὰ ταῦτα καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων.

Ἄρθρ. Ε'. Ἡ ἑγγραφος ἐξέτασις κατὰ μὲν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν θέλει συνίστασθαι εἰς νεοελληνικὴν μετάφρασιν περικοπῆς τινος ἐξ ἑνὸς ἀρχαίου Ἑλλήνος πεζογράφου καὶ ἑνὸς ποιητοῦ, καὶ προσέτι, εἰς μετάφρασιν θεματός τινος ἐκ τῆς νέας Ἑλληνικῆς εἰς τὴν ἀρχαίαν. Κατὰ δὲ τὴν Λατινικὴν μόνον εἰς μετάφρασιν ἐξ ἑνὸς πεζογράφου καὶ ἑνὸς ποιητοῦ Ῥωμαίου. Ἡ δὲ κατὰ τὰ μαθηματικά θέλει συνίστασθαι εἰς τὴν δεῖξιν δύο τοῦλάχιστον ἐκ τριῶν θεωρημάτων καὶ τὴν λύσιν δύο τοῦλάχιστον ἐκ τριῶν προβλημάτων τῆς στοιχειώδους μαθηματικῆς, ἅτινα θέλουσι προβάλλεσθαι εἰς ἕκαστον.

Ἄρθρ. Σ'. Ἡ προφορικὴ ἐξέτασις κατὰ μὲν τὰς δύο ρηθείσας ἀρχαίας γλώσσας θέλει συνίστασθαι εἰς τὴν λεκτικὴν καὶ πραγματικὴν ἐρμηνείαν καὶ τὴν γραμματικὴν ἀνάλυσιν περικοπῶν τινων ἐκ πεζογράφων καὶ ποιητῶν, καὶ ἔτι εἰς τὰ συνθέστερα καὶ ἀπλούστερα μέτρα. Κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ μαθήματα εἰς ἐρωτήσεις ἐπιτηδείας νὰ ἀποδείξωσι τὰς περὶ τὰ μαθήματα ταῦτα γνώσεις τοῦ ἐξεταζομένου.

Ἄρθρ. Ζ'. Οἱ βαθμοὶ εἶναι τρεῖς, σημειούμενοι διὰ τοῦ ἄριστα, καλῶς, μετρίως καὶ ὀριζόμενοι διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν ἐξεταστῶν. Κατὰ δὲ τὴν ψηφοφορίαν θέλει δίδωσθαι πλειοτέρα προσοχὴ εἰς τὰς γνώσεις, αἷ ἐδείχθη ἔχων ὁ ἐξετασθεὶς περὶ τὰς ρηθείσας δύο ἀρχαίας γλώσσας.

Ἄρθρ. Η'. Χρόνος τῶν ἐξετάσεων ὀρίζεται ἡ πρώτη δεκαπενθήμερία τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ ἡ πρώτη δεκαπενθήμερία τοῦ Ἰουνίου μηνός.

Ἄρθρ. Θ'. Τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ ἐξετασθέντος θέλει ἐκδίδωσθαι παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου, ὡς προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς, ὑπογραφόμενον παρ' αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἄλλων μελῶν αὐτῆς.

Ἄρθρ. Ι'. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ρηθέντος ἀποδεικτικοῦ θέλει ἐκδίδει τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας παιδείας τὸ δίπλωμα, δι' οὗ ὁ ἐξετασθεὶς ἀναγνωρίζεται διδάσκαλος α', β', ἢ γ', τάξεως (λογιζομένης α' τῆς ἀνωτάτης) καὶ δυνάμει τοῦ ὁποῦ οὗ ἐξε-

τασθεὶς ἔχει τὴν ἄδειαν τοῦ διδάσκειν ἰδιαίτερος, καὶ γίνεται δεκτὸς εἰς δημοσίας διδασκαλικὰς θέσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Φεβρουαρίου 1851.

Ὁ Κοσμήτωρ τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς

ΗΡ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Καθηγηταὶ

Κ. ΑΣΩΠΙΟΣ

Γ. Κ. ΒΟΥΡΗΣ.

Θ. ΜΑΝΟΥΣΗΣ

Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΦΙΛ. ΙΩΑΝΝΟΥ.

Δ. Σ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ.

Σ. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 10,975.

Περὶ τῆς περιόδου τῶν μαθημάτων ἐν τοῖς Γυμνασίοις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας.

Ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσωμεν, Κύριοι Γυμνασιάρχαι, ὅτι ἡ περίοδος τῶν Γυμνασιακῶν μαθημάτων περιωρίσθη εἰς μόνην τριετίαν ἀπὸ τετραετίας, ὡς ὁ κανονισμὸς ἐν ἄρθρῳ 65 ὀρίζει.

Τοῦτο οὐχὶ μόνον ὡς ἀντιβαίνειν εἰς ῥητὴν τοῦ κανονισμοῦ διάταξιν δὲν δυνάμεθα νὰ συγχωρήσωμεν νὰ ἐξακολουθήσῃ εἰς τὸ ἐξῆς, ἀλλὰ καὶ ὡς πάνυ ἐπιβλαβὲς εἰς τοὺς μαθητὰς, οἵτινες εἰσερχόμενοι ἀπὸ τῶν Γυμνασίων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον μὴ κατηρτισμένοι, διὰ τὸ σύντομον τῆς περιόδου, μὲ τὴν ἀνήκουσαν ἐγκύκλιον προπαιδείαν, θέλουσιν ὁμολογουμένως προσκόπτει εἰς τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω πορείαν αὐτῶν· ὅθεν ἀπαιτοῦμεν ἀμέσως ἀπὸ τοῦ ἐπομένου σχολαστικοῦ ἔτους νὰ τεθῶσιν εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὰ ἐν τῷ κανονισμῷ περὶ τῆς Γυμνασιακῆς περιόδου, καθὼς εἰς τὰ περὶ τῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου, εἴαν καὶ εἰς αὐτὸ παραλλαγή τις κατὰ τοῦτο ἔγεινεν.

Ἰσως πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως παρετάθη παρά τιμι Γυμνασίῳ ἡ σχολικὴ περίοδος τῶν μαθημάτων· ἀλλὰ θεωροῦντες ὡφελιμωτέραν εἰς τοὺς μαθητὰς τὴν γυμνασιακὴν διδασκαλίαν, ὡς ὑπὸ ἱκανωτέρων ἀνδρῶν γινομένην, προτιμῶμεν ταύτης τὴν εἰς τετραετίαν παράτασιν, σύμφωνα οὖσαν καὶ μὲ τὰ τεταγμένα.

Ἐάν δὲ ἀπεφύγομεν νὰ ἐπιμείνωμεν ὥστε ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ κανονισμὸς ἐκινήθημεν εἰς τοῦτο ἐκ τοῦ ὅτι κηθέλομεν οὕτω διεγεί-

ρει παράπονα, τὰ ὁποῖα κατὰ τινὰ λόγον δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσι καὶ δίκαια, ἐκ μέρους τῶν μαθητῶν, ὅσοι διατελοῦντες ἤδη εἰς τὴν ἀνωτέραν τοῦ Γυμνασίου τάξιν προετοιμάζονται εἰς ἀπολυτηρίου ἐξετάσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1851.

Ὁ Ὑπουργὸς

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Διασαφήσεις ἐπὶ τοῦ περὶ ὑποτροφίας Υ. Β. Διατάγματος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Ὀφείλοντες ν' ἀποτρέψωμεν εἰς τὸ ἐξῆς τὰς πολλάκις ἀναφυσίνας καταχρήσεις, εἰς τὸν διορισμὸν τῶν μαθητῶν ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε ὡς ἐκ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς, εἴτε ὡς ἐκ τῆς τυχόν ἀγνοίας τοῦ ὑπάρχοντος Υ. Β. Διατάγματος τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1836 ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἐκτελεῖται ἡ ἀγαθοποιὸς αὕτη τοῦ ἔθνους βοήθεια, νομίζομεν συμφέρον νὰ δώσωμεν τὰς ἐφεξῆς διασαφήσεις.

Εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν, ὅτι ὁ κύριος καὶ προκαταρκτικὸς σκοπὸς τοῦ ρηθέντος περὶ ὑποτρόφων Διατάγματος εἶναι τὸ νὰ προετοιμάσῃ τοὺς διὰ τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν ἀναγκαίους διδασκάλους καὶ Καθηγητάς· ἡ Κυβέρνησις ἄρα ὀφείλει πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, νὰ λαμβάνῃ ὡς ὑποτρόφους, οὐχὶ τοὺς τυχόντας νέους, ἀλλὰ τοὺς διακρινομένους διὰ τὴν εὐφυΐαν, τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν χρηστὴν αὐτῶν διαγωγὴν, καὶ διὰ τούτων ὑποσχομένους πρόσδοκον σύμφωνον μὲ τὸν προορισμὸν των. Διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον 7 ἀπαιτεῖ τὸ νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ὁ ἐξαιτούμενος τοιαύτην ὑποτρόφου θέσιν, ἀνχορὰν περιέχουσαν ἀποδεικτικὰ τῆς σπουδῆς, τῆς πενίας καὶ τῆς διαγωγῆς του, καὶ συγχρόνως νὰ ὑποσχεθῇ δι' αὐτῆς, ὅτι μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν μαθημάτων του, θέλει ἀφιερῶθαι εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, καὶ ὅτι (ἄρθρον 11.) εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀναδεχθῇ ἐπὶ τρία τοὐλάχιστον ἔτη, τὴν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως δοθησομένην αὐτῷ θέσιν μὲ τὸν συστοιχοῦντα αὐτῇ μισθόν, εἰδὲ μὴ νὰ ἐπιστρέψῃ ὅλην τὴν χρηματικὴν βοήθειαν, ὅσην σπουδάζων ἔλαβε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ὑπότροφος. Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων πασιφανῶς ἀποδεικνύεται, ὅτι καὶ τὸ Διάταγμα διὰ τῶν σοφῶν αὐτοῦ διατάξεων, καὶ αἱ βουλαὶ διὰ τῶν ἐτησίων Προϋπολογισμῶν, εἰς ἄλλο δὲν ἀφορῶσιν, εἰμὴ εἰς τὸ νὰ συνδράμωσι τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐφυΐαν τῶν ἀπόρων ἐκείνων μαθητῶν, ὅσοι προτίθενται νὰ κάμωσι τὴν διδασκαλίαν κύριον αὐτῶν ἐπάγγελμα· ἐπομένως, κύριος σκοπὸς αὐτῶν εἶναι τὸ νὰ διευκολύνωσι καὶ ἐξευ-

μαρίσωσι τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μαθητοῦ, τοῦ διδόντος τὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὑποτροφίας ἀπαιτούμενας ἐγγυήσεις. Καὶ ὁμοίως, ὁ Νομοθέτης ἔχων πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ὀφειλομένην δικαιοσύνην εἰς τοὺς πιστῶς τὴν πατρίδα ὑπηρετήσαντας, οὐδὲ τὴν παροῦσαν εὐκαιρίαν παρέβλεψεν, ἵνα θέσῃ τὰ τέκνα αὐτῶν ὑπὸ ἐξαιρετικόν τινα ὅρον (ἄρθρ. 14) διατάξας, ἵνα, ἐν ἰσότητι τῆς εὐφυΐας καὶ τῶν ἀποδεικτικῶν, δίδηται ἡ προτίμησις εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἐχόντων ἰδιαίτερας ἐκδουλεύσεις πρὸς τὴν Πατρίδα Πατέρων· ὥστε, διὰ τοῦ ἀρίστου τούτου συνδυασμοῦ ἐτίμησε τὰς πατραγαθίας, ἀνευ παραβλήσεως τῶν ἀπαιτούμενων γενικῶν προσόντων.

Τὰς διατάξεις ταύτας ὀφείλοντες, ὡς εἴρηται, νὰ βάλωμεν εἰς πλήρη ἐνέργειαν, προλαμβάνομεν νὰ εἰδοποιήσωμεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ θέσιν ὑποτρόφου τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐπιτροπευομένου γέου, ὀφείλει νὰ ἐπισυνάπτῃ ἐν τῇ συνήθει ἀναφορᾷ καὶ τὰ ἐξῆς ἐγγράφα·

1ον. Ἀποδεικτικὸν πενίας ἐκδεδομένον παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τῆς σταθερᾶς κατοικίας του·

2ον. Ἀποδεικτικὸν τῆς εὐφυΐας, ἐπιμελείας καὶ τῶν χρηστῶν ἡθῶν τοῦ ὑποψηφίου ὑποτρόφου, ἐκδεδομένον παρὰ τοῦ διδασκάλου, ἢ τῶν διδασκάλων παρ' οἷς ἐμαθήτευσεν.

3ον. Ἀποδεικτικὸν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ Πατρὸς (ἐὰν τοιοῦτον ἔχῃ Πατέρα) ἐκδεδομένον παρ' ἀρμοδίων προσώπων ἢ ἀρχῶν.

4ον. Ἐὰν ἡ αἵτησις γίνηται ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ ὑποψηφίου, ὀφείλει οὗτος νὰ ἐπισυνάπτῃ καὶ ἀποδεικτικὸν τῆς ἀδείας καὶ συναίνεσεως τοῦ πατρὸς του, ἢ ἐν ἐλλείψει πατρὸς τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος του.

Ἡ ἐκτίμησις τῆς ἀξίας τῶν τοιούτων ἀποδεικτικῶν ἀπόκειται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις διὰ τοῦτο ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ τὴν προτίμησιν εἰς τοῦτον μᾶλλον, ἢ εἰς ἐκεῖνον τῶν ἀναφερομένων· ἀλλ' ὁ προτιμηθεὶς οὗτος, ὅστις ποτ' ἂν ᾖ, ὀφείλει πάντοτε νὰ δώσῃ ἐγγράφον ὑπόσχεσιν (συνωδευμένην κατὰ τὴν περίστασιν καὶ μὲ ἀξιοχρεῶν ἐγγύησιν) ὅτι ὑποβάλλεται εἰς τὰς παρὰ τοῦ μνησθέντος Διατάγματος ὀριζομένας ὑποχρεώσεις, καὶ ὅτι ἐν περιπτώσει ἀθετήσεως τοῦ ἄρθρου 11 θέλει ἀποζημιώσῃ τὴν Κυβέρνησιν, διὰ τὴν ποσότητα ἣν ἐδαπάνησεν ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεώς του.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἐντὸς τοῦ Βασιλείου ὑποτρόφων· περὶ δὲ τῶν ἐν Εὐρώπῃ, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Διάταγμα σαφῶς διέγραψε τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους δύναται τις ν' ἀποκτήσῃ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο· διότι τὸ ἄρθρον 13 λέγει αὐτολεξεῖ.

« Ὅσα ἄτομα προσδιορίσθησαν διὰ θέσιν Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, δύναται καὶ μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς εἰς τὸ Πανεπιστή-

το σᾶς ὑπενθυμίζομεν ἀπὸ τοῦδε, Κύριε, ἵνα ἐναργήσῃτε ἐν καιρῷ δέον-
τι τὰ περὶ τοῦ καταλόγου τῶν μαθητῶν διακελευόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρ-
θρου 28 τοῦ περὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων Υ. Β. Διατά-
γματος, τὸν δὲ κατάλογον τοῦτον γεγραμμένον κατὰ τὸ παρὰ πόδας
ὑπόδειγμα, θέλετε μᾶς διευθύνει διὰ τοῦ ἀρμοδίου ἐπάρχου διὰ τὰ πε-
ραιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1851.

Ὁ Ὑπουργός
Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Ὑπόδειγμα.

Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ μαθητοῦ	Τόπος γεννήσεως αὐτοῦ	Ἡλικία	Ἐπιτήδευμα τῶν γονέων αὐτοῦ
Κίμων Μιλτιάδου	Ἀθήναι	15	Ἐμπορος
Πέτρος Παύλου χ.τ.λ.	Ἄργος χ.τ.λ.	13 χ.τ.λ.	Γεωργός χ.τ.λ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὑποτρόφων.

Ο Θ Ω Ν

χλπ. χλπ. χλπ.

Θεωροῦντες, ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ πατρικοῦ ἡμῶν σκοποῦ εἰς τὴν
ἀποστολὴν ὑποτρόφων εἰς τὴν Εὐρώπην, εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον
νὰ γνωρίζῃ ἡ ἡμετέρα Κυβέρνησις τὴν ἠθικὴν κατάστασιν καὶ τὴν
πρόοδον αὐτῶν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ
τῆς Δημοσίου Παιδείας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Οἱ παρὰ ταῖς ξέναις Αὐλαῖς ἡμετέροι Πρέσβεις, καθὼς καὶ οἱ κατὰ
διαφόρους τόπους ἡμετέροι Πρόξενoi, ὅπου τυχὸν ἤθελον σπουδάζει
ἐκ τῶν ὑποτρόφων ἐλλήνων, ὀφείλουσι τοῦ λοιποῦ καθ' ἐξαμηνίαν νὰ
λαμβάνωσι κατ' εὐθείαν παρὰ τῶν ἀρμοδίων Καθηγητῶν, καὶ νὰ δια-
βιβάζωσιν εἰς τὸν ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.
ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς ἠθικῆς τῶν ὑποτρόφων, τῶν προόδων
τῶν καὶ τῆς εὐφύας τῆς ἀπαιτουμένης πρὸς ἐπαξίαν ἐξάσκησιν τοῦ
ἐπαγγέλματος, διὰ τὸ ὁποῖον προετοιμάζονται.

Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν αἱ πληροφορίες δὲν ἤθελον εἶσθαι σύμ-
φωνοι μὲ τῆς προσδοκίας ἡμῶν, ὁ ἡμέτερος Ὑπουργός, πρὸς ἀποφυγὴν

μα. αίας δαπάνης, θέλει υποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν Ἡμῶν, καταλλή-
λους προτάσεις εἰς ἀντικατάστασιν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ἀντίθεται ἡ
ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Π. ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 79.

Περὶ διακρίσεως τῶν τάξεων κτλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας.

Παρατηρήσαντες ὅτι ἄλλως παρ' ἄλλου Γυμνασιάρχου χαρακτηρί-
ζονται αἱ τάξεις τοῦ σχολείου καὶ Γυμνασίου, ὅπερ πολλάκις φέρει εἰς
τὴν ὑπηρεσίαν σύγχυσιν, ἀξιοῦμεν νὰ διακρίνητε ἅπαντες εἰς τὸ ἐξῆς
αὐτὰς σύμφωνα μὲ τὰ ἄρθρα 15 καὶ 81 τοῦ κανονισμοῦ, ἥτοι πρῶτην
νὰ ὀνομάζητε τὴν κατωτέραν καὶ καθεξῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1852

Ὁ Ὑπουργός

Π. ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ.

Δ Ι Α Τ Α Γ Μ Α .

Περὶ τῶν εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν ἀποστελλομένων ὑποτρόφων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονίσωμεν ὅσον ἔνεστι συμφερότερον εἰς τὴν δη-
μοσίαν ὑπηρεσίαν καὶ πρὸς τὰς χρείας τοῦ ἡμετέρου Βασιλείου σκο-
πιμώτερον τὰ περὶ ἀποστολῆς ὑποτρόφων ἐκτὸς τοῦ Κράτους, εἰς τε-
λειοποίησιν αὐτῶν ἐν τινὶ ἐπιστήμῃ, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ὑπουργοῦ
τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀπεφασίσαμεν
καὶ διατάττομεν

Α'. Οἱ πρὸς τελειοτέραν ἐκμάθησιν ἐπιστήμης τινὸς εἰς τὴν ἄλλο-
δαπὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε δαπάναις αὐτῆς ταύτης, εἴτε ἐκ τῶν

πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπαρχόντων κληροδοτημάτων, στελλόμενοι ὑπότροφοι ἐκλέγονται τοῦ λοιποῦ μόνον ἐξ ἐκείνων, ὅσοι ἐξετασθέντες ἠξιώθησαν ἐνταῦθα ἐν τῷ φερωνύμῳ Ἡμῶν Πανεπιστημίῳ τοῦλάχιστον τοῦ ἀκαδημικοῦ βαθμοῦ τοῦ τελειοδιδάκτου, ἐξ ὧν ὅμως ἀποκλείονται οἱ ἔχοντες ἡλικίαν ὑπερβαίνουσαν τὸ εἰκοστὸν ἔκτον ἔτος.

Β'. Διορίζονται εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ὑπότροφοι δι' ἐκείνας μόνον τὰς ἐπιστήμας ἢ μαθήσεις, ὧν φαίνεται ὅτι ἔχουσι πραγματικὴν χρεῖαν ἢ δημοσία ὑπηρεσία κατὰ πρῶτον λόγον, καὶ ἔπειτα ἡ ἐπικράτεια καθ' ὅλου.

Γ'. Ἐκαστὸς τῶν ὑποτρόφων τούτων ὀφείλει α') ἀσπαζόμενος τὴν ἐπιστήμην ἐκείνην, δι' ἣν ὠρίσθη ὑπότροφος, νὰ ἐπιδοθῇ εἰς ἐκείνον μάλιστα τὸν μερικὸν αὐτῆς κλάδον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν τελειοτέραν μάθησιν ὡς ἀναγκαιοτέρου ἤθελε ῥητῶς διαταχθῇ διὰ τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ· β') νὰ πέμπῃ κατὰ πᾶν ἔτος ἀποδεικτικά τῶν Καθηγητῶν, ἢ τοῦ προΐσταμένου τοῦ καταστήματος, ἐν ᾧ διδάσκεται, μαρτυροῦντα τὴν τακτικὴν αὐτοῦ σπουδὴν καὶ ἐπίδοσιν· θέλουσι δὲ προσκληθῇ καὶ οἱ ἡμέτεροι πρέσβεις, ἢ πρόξενοι νὰ ἐπιτηρῶσι τοὺς εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτῶν ἀνήκοντας ὑπότροφους, καὶ νὰ πληροφορῶσι τὴν Κυβέρνησιν ἐκ διαλειμμάτων περὶ τῆς τακτικῆς σπουδῆς, ἐπιδόσεως καὶ διαγωγῆς ἐνὸς ἐκάστου.

Δ'. Ὁ χρόνος τῆς ὑποτροφίας, εἰ μὲν ὁ ὑπότροφος εἶναι ἱερὸς ἢ νομικός, δὲν θέλει ὑπερβαίνειν τὴν διετίαν, εἰ δὲ καὶ ἀνήκει εἰς τὴν Θεολογικὴν ἢ τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν, τὴν τετραετίαν.

Ε'. Ἡ μηνιαία ἐκάστου χορηγία ὀρίζεται ἐν τῷ ἰδιαίτερῳ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ Βασιλικῷ Διατάγματι ἀνάλογος πρὸς τὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα εἰς τὴν πόλιν, ὅπου μεταβαίνει ἵνα διδαχθῇ. Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ Διατάγματι καὶ ἀναλόγως πρὸς τὴν ἀπόστασιν αὐτῆς ὀρίζονται καὶ τὰ ἐφόδια τῆς ἐκεῖσε μεταβάσεως καὶ ἐπανόδου αὐτοῦ.

ΣΤ'. Ἐκαστος ὑπότροφος ὑποχρεοῦται, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὑπηρετήσῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς οἰανδήποτε ἔμμισθον θέσιν, εἴτε ἐντὸς τῆς Πρωτευούσης, εἴτε ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἢθελε κρίνει εὐλογον νὰ διορίσῃ αὐτὸν ἢ Κυβέρνησις, καὶ εἰς χρόνον κατὰ ἐν ἔτος τοῦλάχιστον ἀνώτερον τοῦ τῆς ὑποτροφίας αὐτοῦ. Ἐνεκὰ τούτου λαμβάνεται παρὰ παντὸς ὑποτρόφου, πρὸ τῆς ἀποδημίας αὐτοῦ, ἀξιοχρεῶς διὰ συμβολαίου καὶ μετ' ὑποθήκης ἐγγύησις ὅτι θέλει ἀποδώσει εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ καταβληθέντα ἔξοδα, ἂν δὲν ἐκπληρώσῃ τὰς εἰρημένας ὑποχρεώσεις.

Ζ'. Ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς παύεται ἡ ὑποτροφία εἰς ἐκείνον, περὶ οὗ ἢθελε πληροφορηθῇ ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἀσχολεῖται εἰς ἄλλην παρὰ δι' ἣν ὠρίσθη ὑπότροφος ἐπιστήμην, ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ Γ'. ἄρθρου τοῦ παρόντος Βασιλικοῦ Διατάγματος. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ὑποχρεοῦται ὁ παύμενος ν' ἀποδώσῃ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ μέχρι

τῆς διακοπῆς τῆς ὑποτροφίας δαπανηθέντα. Ὅθεν διὰ τοῦ μεθ' ὑποθήκης ἐγγυητικοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται νὰ διδῇ ὁ ὑπότροφος, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, θέλει λαμβάνεσθαι φροντίς εἰς ἐξασφάλισιν καὶ ταύτης τῆς ἐνδεχομένης περιστάσεως.

Η'. Τὰ περὶ ἀποστολῆς ὑποτρόφων εἰς ἐκμάθησιν τῶν καλῶν τεχνῶν ἢ βιομηχανίας τινὸς θέλουσι κανονισθῇ δι' ἐτέρου Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας.

Ἀθῆναι τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1852.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1,946.

Περὶ εἰσπράξεως δικαιωμάτων κ. τ. λ. παρὰ τῶν μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διδασκάλους τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Θεωροῦντες ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων καταβολῶν, ἐξ ὧν θέλει ἀποτελεσθῇ τὸ πρὸς σύνταξιν τῶν χρηρῶν ἢ ὀρφανῶν τῶν ἀποθνήσκοντων γυμνασιακῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων ἑλληνικοῦ σχολείου ταμεῖον, καταλέγονται καὶ τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσιν οἱ μαθηταὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἐδίφια α' καὶ β' τοῦ 119 ἄρθρου τοῦ περὶ Γυμνασίων καὶ ἑλληνικῶν σχολείων κανονισμοῦ, ὅπερ ἐν γένει τὰ περὶ τοῦ εἰρημένου Ταμεῖου διαλαμβάνει, καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων πειθόμενοι ὅτι ἐπέστη ἡδὴ ὁ καιρὸς, καθ' ὃν πρέπει νὰ λάβῃ ἀρχὴν ἡ σύστασις τοιοῦτου Ταμεῖου, ἄνευ περαιτέρω ἀναβολῆς, δυναμένης νὰ ἐμβάλῃ εἰς ἀμήχανον θέσιν, παρὰ πᾶν δίκαιον, οἰκογενεῖαι ἀνδρῶν ἀφιερυσάντων ὅλον αὐτῶν τὸν βίον εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ μόρφωσιν τῆς νεολαίας, διὰ ταῦτα προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, Κύριοι, ν' ἀναλάβητε ἀπὸ τοῦ παρόντος σχολαστικοῦ ἔτους τακτικῶς τὴν εἰσπραξίν τῶν ἐπιδηλωθέντων δικαιωμάτων παρὰ παντὸς μαθητοῦ· τὸ δὲ ἐκ τούτων συναγόμενον ποσὸν θέλετε ἀποστέλλει ἐτησίως εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον, κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον ἀνυπερθέτως, συνοδευόμενον μετὰ

πίνακος συντασσόμενου κατὰ τὸ ὁπισθεν ὑπόδειγμα, καὶ ἐλέγχοντος ἐν μὲν τῇ πρώτῃ στήλῃ τὸ ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα τῶν ἐγγραφέντων ἢ λαβόντων ἀπολυτήριον, ἀποδεικτικὸν ἢ ἐνδεικτικὸν μαθητῶν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τὸ ληφθὲν παρ' ἐκάστου αὐτῶν δικαίωμα, ἐν τῇ τρίτῃ τὴν χρονολογίαν τῆς πληρωμῆς τοῦ δικαιώματος, καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ θέλει ὑπογράφεσθαι αὐτός ὁ καταβαλὼν τὸ δικαίωμα μαθητής. Τὸν πίνακα δὲ τοῦτον θέλουσιν ὑπογράφει, εἰς μὲν τὰ Γυμνάσια καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς προσηρητημένα ἑλληνικὰ σχολεῖα, ὁ Γυμνασιάρχης, οἱ Καθηγηταί, ὁ Σχολάρχης καὶ οἱ Διδάσκαλοι, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ ἑλληνικὰ Σχολεῖα, οἱ Διδάσκαλοι καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς ἐφορείας τοῦ σχολείου, ὅστις εἶναι, ἐνθα δὲν ὑπάρχει Νομάρχης ἢ Ἐπαρχος, ὁ Δήμαρχος κατὰ τὸ 43 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ἐπιτιθεμένης καὶ τῆς ἀνηκούσης σφραγίδος παρὰ ταῖς ὑπογραφαῖς. Ἀπαράλλακτος δὲ πρωτότυπος πίναξ, ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Γυμνασίου ἢ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου ὑπ' εὐθύνη τοῦ διευθύνοντος αὐτὸ τηρούμενος, θέλει χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ γίνηται ἐξέλεγξις τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ ἐν αὐτῷ τῷ καταστήματι, ὅψεποτε τὸ καλῆσθαι ἢ ὑπηρεσίᾳ.

Οὕτω διὰ τῶν δικαιωμάτων τούτων, συναγομένων κατ' ἔτος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐθνικὴν ἡμῶν τράπεζαν ἐντόκιως κατατιθεμένων, κατὰβάλλονται τὰ πρῶτα κεφάλαια τοῦ συστηθησομένου πρὸς περίθαλψιν τῶν προεξηρημένων χηρῶν ἢ ὀρφανῶν ταμείου, τοῦ ὁποίου τὴν τελείαν σύστασιν καὶ διοργάνωσιν ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν ὡς μίαν τῶν κυριωτέρων καὶ ταχυτέρων ἡμῶν φροντίδων.

Ἡ δ' ἀποστολὴ τῶν χρημάτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον θέλει ἐνεργεῖσθαι διὰ γραμματίων τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων πρὸς τὸ ἐνταῦθα κεντρικόν, εἰς ἀποφυγὴν ἀναβολῆς ἢ κινδύνου ἀπωλείας.

Τὸν ὀλιγωρήσαντα δὲ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἐντελλομένων διὰ τῆς παρούσης ἐγκυκλίου, θέλομεν παραπέμψει νὰ τιμωρηθῇ κατὰ τὸν νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8 Ἀπριλίου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΣΤΑΓΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1946.

Διασαφήσεις εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1946 ἐγκύκλιον περὶ εἰσπράξεως
δικαιωμάτων παρὰ τῶν μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διδατκάλους τῶν Ἑλλήν. Σχολείων.

Τινὲς ὑμῶν ἀποροῦντες ἐν μέρει εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἡμετέρας ἐγκυκλίου τῆς 8 τοῦ παρελθόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 1941 περὶ εἰσπράξεως δικαιωμάτων παρὰ τῶν μαθητῶν, ἀπέτειναν ἐρωτήσεις, ἐξ ὧν λαμβάνομεν τὴν ἀφορμὴν ν' ἀπευθύνωμεν πρὸς ἅπαντας ὑμᾶς τὰς ἐπομένους διασαφήσεις, εἰς πρόληψιν πάσης ἐλλείψεως, ἥτις ἐξ ἀμφιβολίας ἤθελεν εἰσχωρήσει περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δι' αὐτῆς ἐντεταλμένων.

Δικαίωμα ἐγγραφῆς λαμβάνεται παρὰ τοῦ μαθητοῦ ἀπαξ μόνον, ὅταν οὗτος κατὰ πρῶτον εἰσέλθῃ εἰς τὸ Γυμνάσιον ἢ τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, καὶ ἐν μὲν τοῖς Γυμνασίοις συνίσταται αὐτὸ εἰς δραχ. 5, ἐν δὲ τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις εἰς δραχμὰς 3 (ὅρα ἐδαφ. ἀ. τοῦ 119 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ). Δὲν πρέπει δὲ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐγγραφὴ ἡ κατ' ἔτος γινομένη σημείωσις τῶν μαθητῶν ἀπὸ μιᾶς τάξεως εἰς ἄλλην, ὑπαγορευομένη ἐκ τῶν προβιβάσμων αὐτῶν, καὶ ἐπομένως οὐδὲ δικαίωμα δι' αὐτὴν ὑποχρεοῦνται οὗτοι νὰ καταβάλλωσι.

Τὰ δηλωτικὰ τῶν σπουδῶν τῶν μαθητῶν ἐγγράφα, τὰ ὁποῖα ἐκδίδουσι τὰ Γυμνάσια ἢ τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα εἰσι τριῶν εἰδῶν ἀ. Ἀπολυτήριον, τὸ ὁποῖον λαμβάνουσιν ὅσοι διελθόντες τὰ κανονισμένα μαθήματα τοῦ Γυμνασίου ἢ τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου ἀποδείξωσι δι' ἐξετάσεων ὅτι ἐπίστανται ἐντελῶς αὐτά. β'. Ἐνδεικτικὸν, διδόμενον κατ' ἔτος, καὶ ἐν ᾧ δηλοῦται τοῦ ἐξετασθέντος ἡ εἰς τὰ μαθήματα ἐπίδοσις καὶ ἡ διαγωγὴ αὐτοῦ ἐν τῇ καταστάματι καὶ γ'. Ἀποδεικτικὸν, ἐν ᾧ ἀπλῶς φανεροῦνται τὰ μαθήματα ὅσα ὁ βουλόμενος νὰ λάβῃ αὐτὸ μαθητῆς, δι' οἷονδῆποτε λόγον διήκουσε. Δι' ἕκαστον τούτων ὁ μαθητῆς θέλει καταβάλλει, εἰ μὲν εἶναι Γυμνασίου δραχμὰς 3, εἰ δὲ Ἑλληνικοῦ σχολείου δραχμὴν 1, ἐκτὸς τοῦ τέλους τοῦ χαρτοσήμου (ὅρα ἐδαφ. β'. τοῦ ἄρθρ. 119 τοῦ Κανονισμοῦ). Παρὰ τῶν ἤδη ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ Γυμνάσια ἢ τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα δὲν θέλει ἀπαιτηθῇ ἐγγραφῆς δικαίωμα.

Ἐξαίρουνται τῆς πληρωμῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐγγραφῆς, τοῦ ἀπολυτηρίου, τοῦ ἐνδεικτικοῦ καὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ οἱ ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅσοι προσέτι τῶν μαθητῶν εὐρίσκονται ἀποδεδειγμένως εἰς ἐσχάτην ἐνδειαν. Τῶν ἀξίων δὲ τῆς τοιαύτης χάριτος τὴν ἐξακρίβωσιν ἀφίνομεν εἰς τὴν εὐσυνείδητον φροντίδα, ἐν μὲν τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς παρ' αὐτοῖς πρoσηρτημένοις Ἑλληνικοῖς Σχολείοις,

τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς σχολείοις, τῶν διδασκάλων καὶ τοῦ προέδρου τῆς ἐφορείας τοῦ Σχολείου. Δὲν ἀπαλλάσσονται ὁμως τοῦ δικαιώματος τοῦ χαρτοσήμου οὔτε οἱ κένητες, οὔτε οἱ ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως. Οἱ ἀπ' ἄλλου εἰς ἄλλο Γυμνάσιον ἢ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον μεταβαίνοντες θέλουσι πληρῶναι νέον ἐγγραφῆς δικαίωμα. Οὐδεὶς δὲ μαθητὴς γίνεται δεκτὸς πρὸς ἐγγραφὴν, ἂν προηγουμένως δὲν παρουσιάσῃ εἰς τὸν Γυμνασιάρχην ἢ τὸν Σχολάρχην πιστοποιητικὸν τῶν ὧν διήλθε μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μαθημάτων. Πάντα δὲ ἀνεξαίρετως τὰ πρὸς μαθητὰς ἐκδιδόμενα ἐγγραφα περὶ τῶν σπουδῶν αὐτῶν καὶ ἀνωτέρω ἐπιδηλωθέντα θέλουσι γράφεσθαι ἐπὶ μιᾷ δραχμῇ ἐνσήμου χάρτου, συμφώνως πρὸς τὰς περὶ χαρτοσήμου κειμένας διατάξεις. Οἱ ἀρνούμενοι νὰ καταβάλλωσι τὸ τῆς ἐγγραφῆς δικαίωμα δὲν γίνονται δεκτοὶ οὔτε ὡς ἀκροαταὶ εἰς τὸ Γυμνάσιον ἢ τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον. Εἰς τὴν ἀπαιτουμένην δὲ γραφικὴν ἐργασίαν, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ὑπηρεσίας, ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχωσι τὴν δυνατὴν συνδρομὴν εἰς τὸν Γυμνασιάρχην ἢ τὸν Σχολάρχην καὶ οἱ λοιποὶ Καθηγηταὶ ἢ Διδάσκαλοι, εἰς τοῦτο ὑπ' αὐτοῦ καλούμενοι. Τὸν περὶ εἰσπραξέως τῶν δικαιωμάτων τούτων πίνακα θέλετε τηρήσει ἀκριβῶς κατὰ τὸ σταλὲν ἤδη πρὸς ὑμᾶς ὑπόδειγμα ἐπὶ τοῦ παρόντος, εἰς τὸ ἐπὶν δὲ ἔτος θέλομεν λάβει τὴν πρόνοιαν νὰ πέμψωμεν καταλληλοτέρους πρὸς τὸν σκοπὸν ἐντύπους πίνακας. Τὰ ὀνόματα δὲ τῶν ἀπαλλασσομένων τῆς πληρωμῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δικαιωμάτων θέλουσι σημειοῦσθαι εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων, εἰς γνῶσιν καὶ τοῦ Ὑπουργείου. Τὰ συναγόμενα χρήματα ἐκ τῶν ἐνδεικτικῶν καὶ τῶν ἀποδεικτικῶν θέλουσιν ἀποστέλλεσθαι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, τὰ δὲ ἐκ τῶν ἀπολυτηρίων καὶ τῶν ἐγγραφῶν κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Μαΐου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ χρόνου τῶν διακοπῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

ΟΘΩΝ

κλπ. κλπ κλπ.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονίσωμεν τὸν χρόνον τῶν διακοπῶν τῶν μαθημάτων εἰς τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον, συμφωνότερον πρὸς τὴν τοῦ κλίματος θερμοκρασίαν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Παιδείσεως ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν ν' ἄρχωνται εἰς τὸ ἐξῆς αἱ διακοπαὶ τοῦ Πανεπιστημίου

ἀπὸ τῆς δεκάτης πέμπτης τοῦ Ἰουνίου, λήγῃ δὲ κατὰ τὴν πρώτην
7 Ἰουλίου, ὅτε θέλει γίνεσθαι ἑναρξίς τοῦ νέου Ἀκαδημιακοῦ ἔτους.

Τὸ διάταγμα ἡμῶν τοῦτο θέλει τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τοῦ παρόν-
τος Ἀκαδημιακοῦ ἔτους.

Ἀθῆναι τῇ 17 Μαΐου 1853.

Ο Ο Ω Ν

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4462.

Περὶ συστάσεως Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου πρὸς
ἐξέτασιν τῶν εἰς αὐτὸ προσερχομένων ἀλλοδαπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου.

.....
Ἀξιούμεν δηλώσαντες ταῦτα εἰς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν νὰ
καταστήσετε προσεκτικὰ ἔπειτα τὰ μέλη αὐτῆς, καὶ ἄνευ ἀναβολῆς,
ὡς ἐγγιζούσης τῆς ἐποχῆς τῆς ἐγγραφῆς νέων φοιτητῶν, ὥστε νὰ μὴ
δέχωνται εἰς δοκιμασίαν ἢ μόνον τοὺς ἀληθῶς ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς φθά-
νοντας. Τοῦτο δὲ νομίζομεν δύναται ἀλανθάστως νὰ πληροφορηθῇ ἡ
ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ πιστοποιητικοῦ τῶν σπουδῶν, ὃ ἕκαστος ἐμφανι-
ζόμενος φέρει, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἄνευ τῆς ἐμφανίσεως πιστο-
ποιητικοῦ ἀπαιτοῦμεν τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ γίνηται οὐδεὶς ἀλλοδαπὸς
δεκτὸς εἰς ἐξέτασιν. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲ, θέλετε λάβει πρόνοιαν, Κύριε
Πρύταني, νὰ συγκροτηθῇ ἐκ τριῶν τοῦλάχιστον ἂν ὄχι ἐκ πέντε καθηγη-
τῶν, ἐξετάζῃ δὲ τοὺς ἐμφανιζομένους εἰς τὸ αὐτὸ συνερχομένη, καὶ
οὐχὶ ἕκαστον μέλος αὐτῆς χωριστὰ, ὅπως μέχρι τοῦδε πολλάκις ἐ-
γένετο.
.....

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 27 Αὐγούστου 1853.

Ὁ ὑπουργὸς

Σ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 6609.

Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 10(22 Μαΐου 1834 νόμου περὶ ἐπιστημονικῆς συλλογῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας.

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἐν Ναυπλίᾳ τῇ 10)22 Μαΐου 1834 ἐκδοθέντος νόμου περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν συλλογῶν ὀρίζει οὕτως «ἐκάστου ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἐκδιδομένου βιβλίου, ἢ ἐφημερίδος, ἢ ὑπεριοδικοῦ συγγραμματος, θέλει πέμπεσθαι εἰς τὴν δημοσίαν βιβλιοθήκην ἀγὰ ἐν ἀντίτυπον. Ὁ παραβὰς τὸν ὅρον τοῦτον συντάκτης καὶ ἐκδότης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον τοῦ δεκαπλασίου τῆς τιμῆς τοῦ μὴ σταλέντος ἀντιτύπου.» Ἀλλ' ὁ ἔφορος τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης παρετήρησεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ὑπὸ πολλῶν παραβαίνεται ἡ διατάξις αὕτη τοῦ νόμου, διότι ἐκ πολλῶν δημοσιευομένων συγγραμμάτων, ἢ ἐφημερίδων, ἢ περιοδικῶν φύλλων δὲν ἀποστέλλεται τὸ κατὰ νόμον εἰς τὴν βιβλιοθήκην ἀνήκον ἀντίτυπον. Διὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως ὁ νομοθέτης σκοπὸν εἶχεν οὐχὶ μόνον τὸν πλουτισμὸν τῆς Βιβλιοθήκης, διὰ μέσου οὐδόλως ἐπιβαρύνοντος τοὺς συγγραφεῖς καὶ ἐκδότας, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἠθέλησεν οὕτω καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὸν κατάρτισμὸν πλήρους ὅσον ἔνεστι συλλογῆς τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας, ὥστε πᾶς ὁ περὶ αὐτῆς βουλόμενος νὰ γράψῃ νὰ εὕρῃσκη ἐν τῇ Δημοσίᾳ Βιβλιοθήκῃ τὰ συντελεστικά εἰς τὴν σκοπὸν αὐτοῦ βοηθήματα.

Διὰ ταῦτα προσκαλεῖσθε, Κύριε Διοικητά, νὰ ἀπαιτήσητε δυνάμει τῆς εἰρημένης διατάξεως, παρὰ πάντων τῶν ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ συντακτῶν, ἐκδοτῶν ἐφημερίδων ἢ περιοδικῶν φύλλων ἢ συγγραμμάτων, ὅσοι εὐρεθῶσιν ὅτι δὲν ἔπεμψαν εἰς τὴν Δημοσίαν Βιβλιοθήκην βιβλίον ἢ φύλλον, τὴν ταχίστην ἐνέργειαν τῆς εἰς αὐτοὺς ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ νόμου τοιαύτης ὑποχρεώσεως καὶ τὸ καταλλήλοτερον μέσον εἰς τὴν ἀναύρεσιν τῶν συντακτῶν καὶ ἐκδοτῶν εἶναι αὐτοὶ οἱ τυπογράφοι, πολλοὶ τῶν ὁποίων μάλιστα πολλάκις γίνονται οἱ ἴδιοι καὶ ἐκδόται, ἐκείνους δὲ αὐτῶν μόνον θέλετε ἐξαιρέσει, ὅσοι ἐπιδείξωσιν εἰς ὑμᾶς πιστοποιητικὸν τοῦ ἑφόρου τῆς Βιβλιοθήκης ὅτι παρέδωκαν εἰς αὐτὴν τὸ ἀντίτυπον τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἐκδοθέντος πονήματος, ἵνα μὴ δὲ καὶ τοῦ λοιποῦ διαφεύγῃ τις τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, θέλετε ἐπιτηρεῖ ἐπὶ τούτῳ ἀδιαλείπτως διὰ τῶν ἀρμοδίων τῆς Ἀστυνομίας ὀργάνων, πάντα τὰ τυπογραφεῖα τῆς Πρωτεύουσας.

Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος θέλετε ἀναφέρει εἰς τὸ Ἑπουργεῖον ἑγκαίρως.

Ἀθήναις τῇ 19 Δεκεμβρίου 1853.

Ὁ Ἑπουργός

ΣΤΑΓΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 305.

Περὶ τῶν ἀκροατῶν τοῦ Ο. Π.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου.

Κοινοποιοῦντες ὑμῖν ἐν ὀπισθογράφῳ ἀπόσπασμα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1440 καὶ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25 Ἰανουαρίου ε. ε. ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, περὶ τῶν ἀκροατῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ περὶ τῆς μὴ ἐκδόσεως τοῦ λοιποῦ εἰς αὐτοὺς μαρτυρικῶν ἀκροάσεως, σᾶς προσκαλοῦμεν, Κ. Πρύταγι, νὰ ἐνεργήσητε τὰ δέοντα, συμφώνως μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἑπουργείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰανουαρίου 1855

Ὁ Ἑπουργός

καὶ κατ' ἐντολήν.

Ὁ γενικὸς Γραμματεὺς

Α. Α. ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1440.

Περὶ τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τάξεως τῶν ἀκροατῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΠ.

Σᾶς ἐπιστρέφομεν, Κύριε συνάδελφε, τὸ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11898 ἐγγράφου σας διαβιβασθὲν ἡμῖν ἔγγραφον τῆς Πρυτανείας. Ἀποποιουμένη αὕτη νὰ βεβαιώσῃ ἐπισήμως περὶ τῆς φοιτήσεως τῶν ἀκροατῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο προβάλλουσα τὴν παντελῆ ἔλλειψιν σχέσεως μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς τάξεως ταύτης τῶν ἀκροατῶν, ἔχει βεβαίως δίκαιον, πλὴν τοῦ τύπου αὐτοῦ ἡ ἔλλειψις μὴ ἀποκλείουσα τοῦ πράγματος τὴν ὑπόστασιν, βεβαιουμένην ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διὰ τῶν ἀξιοπίστων ὑπογραφῶν τῶν ἀρμοδίων καθηγη-

Ἀριθ. πρωτ. 4434.

Περὶ τῶν Βιβλιοθηκῶν τῶν τε Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην.

Τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5,865 ἐγκυκλίου του, ἐξέφρασεν ὑμῖν τὴν ἀνάγκην, τοῦ νὰ ὑπάρχῃ παρ' ἐκάστῳ δημοσίῳ παιδευτικῷ καταστήματι Βιβλιοθήκη πρὸς χρῆσιν ἰδίως καὶ ὠφέλειαν τῶν ἐν αὐτῷ διδασκόντων. Ἐκ τῆς αὐτῆς πεποιθήσεως ὁρμώμενοι καὶ σήμερον καταγινόμεθα εἰς τὸ νὰ σχηματίσωμεν ἐκ τῶν ἐνόντων συλλογὴν τινα χρησίμων βιβλίων, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ διανείμωμεν αὐτὴν προσεχῶς εἰς ἅπαντα τὰ δημόσια τοῦ Κράτους παιδευτήρια. Τὴν πρόθεσιν μας ταύτην προσκαλεῖσθε, Κύριε Νομάρχα, νὰ γνωστοποιήσητε ἀρμοδίως εἰς ἐκάστην δημοτικὴν ἀρχὴν τῶν μερῶν ἐκείνων, τοῦ οὐ προϊστασθῆ Νομοῦ, εἰς τὰ ὅποια ὑπάρχουσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συστημένα ἑλληνικὰ Σχολεῖα ἢ Γυμνάσια, καὶ καλέσητε αὐτὰς ἵνα διὰ πληρεξουσίου διορίσωσιν ἐπισήμως ἐπιτρόπους τῶν πρὸς παραλαβὴν καὶ ἀποστολὴν τῶν δωρηθησομένων βιβλίων.

Ἀπευθύνοντες τὴν πρόσκλησιν ταύτην εἰς τοὺς διευθυντὰς τῶν γυμνασίων καὶ σχολείων εἰς τὴν ὑμετέραν περιφέρειαν ὑπαγομένων θέλετε σὺν αὐτῷ τοὺς παραγγέλλει νὰ συμμορφωθῶσιν ἀκριβῶς μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς προμνησθείσης ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου, τόσον ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν τῆς Σχολῆς βιβλίων, τὸν ὅποιον ὀφείλει ἕκαστος αὐτῶν νὰ τηρῇ ἀνέπαφον ἐν τοῖς ἀρχείοις αὐτοῦ, πέμπων κατὰ διετίαν ἀπαράλλακτον ἐπίσημον ἀντίγραφον αὐτοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν τῆς Ἐφορείας τοῦ Καταστήματος, καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὴν παράδοσιν τῶν τῆς βιβλιοθήκης βιβλίων εἰς τὸν διάδοχον αὐτῶν ἐννοεῖτε δὲ, ὅτι ὑπολόγους θέλει θεωρεῖ τὸ Ὑπουργεῖον διὰ πᾶν τῆς βιβλιοθήκης ἔλλειμμα, αὐτοὺς τοὺς ἰδίους προϊσταμένους τῶν δημοσίων παιδευτηρίων.

Ἐπιθυμοῦμεν ἐν τούτοις, Κύριε Νομάρχα, νὰ κινήσητε καὶ τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν κωμῶν καὶ τῶν πόλεων ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως καὶ τοῦ πλουτισμοῦ τῶν βιβλιοθηκῶν τούτων. Τῷ ὄντι, εἰς κόμας καὶ εἰς πόλεις ὅπου δὲν ὑπάρχουσι μέσα νοητικῆς ἀναπτύξεως, ὅπου ἡ σπάνις τῶν βιβλίων εἶναι μεγάλη, πολύτιμον κτῆμα εἶναι βιβλιοθήκη τις, ὅσα μικρὰ καὶ ἂν ᾖναι, χορηγοῦσα εἰς τοὺς διδασκοντας καὶ εἰς τοὺς διδασκομένους ὡς καὶ εἰς φιλαναγνώστας πολίτας βιβλία περιέργα καὶ διδακτικά. Ἐκάστου πράγματος ἡ ἀρχὴ μόνη εἶναι δύσκολος ἐν τῇ πατρίδι μας· ἐὰν ἅπαξ συστηθῇ βιβλιοθήκη τις, ἐὰν ὑπὲρ αὐτῆς γενηθῇ φιλότιμός τις προσπάθεια τῶν πο-

λιτών, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι αὕτη μικρὸν κατὰ μικρὸν αὐξανομένη θέλει χρησιμεύσει ὡς κέντρον, ἀφ' οὗ ἀκτινοβολήσῃς τις μαθήσεως καὶ ἡθικῆς εἰμπορεῖ νὰ ἐκλάμψῃ εἰς χώρας στερουμένας πάσης νοητικῆς κινήσεως.

Συνιστῶντες τὴν πραγματοποιήσῃν τῆς προθέσεως ταύτης εἰς τὴν φιλοκαλίαν καὶ εἰς τὸν πατριωτισμὸν σας, Κύριε Νομάρχα, πέμπομεν συγχρόνως ὑμῖν, καὶ τινα ἀντίτυπα τῆς παρούσης ἐγκυκλίου μας, εἰς χρῆσιν τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων τοῦ ὁποίου προέστασθε Νομοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Σεπτεμβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ διαθέσεως τῶν ἀγοραζομένων ἢ δωρουμένων βιβλίων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. διατάττομεν.

Α'. Τὰ ἐκ τῶν πρὸς ἔκδοσιν βιβλίων ἐν τοῖς ἐτησίοις προϋπολογισμοῖς κατακεχωρισμένων ποσῶν ἀγοραζόμενα, ἢ παρὰ διαφόρων ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς νεολαίας δωρούμενα εἰς τὴν Κυβέρνησιν βιβλία, καὶ περὶ ὧν δὲν ὠρίσθη ἄλλως πως εἰδικώτερον, δύνανται νὰ διατεθῶσιν ὑπὸ τοὺς ἐφεξῆς ὅρους.

1) Εἰς ἕκαστον τῶν Γυμνασίων, καὶ, ὅπου δὲν ὑφίστανται ταιαῦτα, εἰς ἕκαστον Ἑλληνικὸν σχολεῖον, θέλουσι συζητῆθαι βαθμυδὸν βιβλιοθηकाί, πρὸς πλουτισμὸν δὲ, ἢ πρώτην σύστασιν αὐτῶν, θέλουν παραχωρεῖσθαι ἐκάστοτε παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου ἀριθμὸς ἀνάλογος βιβλίων, τῶν διὰ τὰ εἰρημένα σχολεῖα καταλλήλων θεωρουμένων, ἀφ' οὗ προηγουμένως ληφθῇ ἡ ἀπαιτούμενη πρόνοια περὶ τοῦ μέρους, ὅπου ταῦτα θέλουν ἐναποτεθῇ, καὶ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλουσι μένει ἀναφαίρετα καὶ ὅσον ἐνδέχεται ἀκέραια, χρησιμεύοντα πρὸς μόνας τὰς ἐν τοῖς καταστήμασι μελέτας τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν τῶν τε Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων.

2) Εἰς ἀποδεδειγμένως ἐνδεεῖς καὶ συγχρόνως ἐπιμελεῖς μαθητὰς, καὶ ἰδίως εἰς τοὺς ὑποτρόφους τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νὰ παραχωρῇ ἐκάστοτε τὸ ὑπουργεῖον ἐκ τῶν βιβλίων τούτων τὰ πρὸς τὰς σπουδὰς αὐτῶν ἀναγκαϊότερα, ἀφ' οὗ βεβιωθῇ δι' ἀποδεικτικῶν ἐνυπογράφου τῶν ἀρμοδίων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων περὶ τῶν ἀνωτέρω ἰδιοτήτων τοῦ μαθητοῦ.

3) Ἐπίσης δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ βραβεύῃ διὰ τῶν βιβλίων του-
των καὶ ἐκ τῶν κατ' ἔτος διακρινομένων εἰς τὰς δημοσίας ἐξετάσεις μα-
θητῶν τῶν τε Γυμνασίων, τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Δημοτικῶν Σχολείων,
καὶ τοῦ διδασκαλείου, τοὺς δι' ὅλου τοῦ ἔτους, παρεκτὸς τῆς ἐπιμε-
λείας, καὶ ἐπὶ χρηστοθεύει διακριθέντας, καὶ ὡς τοιούτους μαρτυρο-
μένους ὑπὸ τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν διδασκάλων.

4) Ὅλαι αὗται αἱ χορηγίαι πρέπει νὰ γίνωνται δι' ἐπισήμων τοῦ
ὑπουργείου ἐγκρίσεων, τὰς ὁποίας ὀφείλει ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν δια-
τήρησιν τῶν βιβλίων νὰ καταχωρίζῃ ἐκάστοτε ὑπ' ἀριθμὸν εἰς τὸ ἐπὶ
τούτῳ κρατούμενον ὑπ' αὐτοῦ βιβλίον, ὥστε εἰς πᾶσαν μὲν περίστασιν,
ιδίως δὲ καὶ ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους, νὰ παρουσιάζῃ
τακτικὸν ἰσολογισμὸν τῶν ληφθέντων καὶ δοθέντων.

Β'. Εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀνατίθε-
ται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Δικτάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 28 Ὀκτωβρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

[Αριθ. πρωτ. 5,214.

Περὶ παραδοχῆς εἰς τὰ Ἑλλ. σχολεῖα τῶν ἐκ τῶν δημοτ. σχολείων
ἀπολυομένων μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας, Ἑλληνοδιδασκάλους, καὶ Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ περιῆλθεν εἰς γνῶσιν ἡμῶν ὅτι τινὲς τῶν Κυρίων Γυμνα-
σιαρχῶν καὶ Σχολαρχῶν ἀποποιῶνται νὰ παραδεχθῶσιν εἰς τὰς τάξεις
τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων τοὺς ἀπὸ τῶν δημοτικῶν ἀπολυομένους μα-
θητάς, ἐπιμένοντες νὰ καθυποβάλωσιν αὐτοὺς εἰς νέας ἐξετάσεις, καὶ
πολλοὺς αὐτῶν ἀποπέμποντες, ὡς μὴ προκατηρτισμένους δῆθεν ἀπο-
χρώντως, θεωροῦμεν σπουδαιότατον νὰ ὀρίσωμεν τὸ περὶ τούτου καὶ
ἐπειδὴ αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐν τοῖς δημοτικῶν σχολείοις ἐκπαιδευομένων
εἶναι ἤδη κεκανονισμέναι διὰ τῶν ἀρθρῶν 56 καὶ 57 τοῦ περὶ δημοτι-
κῶν σχολείων νόμου, καὶ πρὸς τοῦτο διορίζονται κατ' ἔτος ἐξετασι-
καὶ ἐπιτροπαί, τῶν ὁποίων, ὅπου εἶναι τοῦτο δυτατόν, ἀποτελεῖ μέ-
λος καὶ εἰς τῶν ἑλληνοδιδασκάλων, δὲν μένει ἀμφιβολία ὅτι τὰ, κατὰ
συνέπειαν τῶν ἐξετάσεων τούτων, ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημο-
διδασκάλου ἀποδεικτικὰ φέρουσι πάντας τῆς νομιμότητος τοὺς τύπους,
οἱ δὲ ἐφωδιασμένοι μὲ τοιαῦτα μαθηταὶ πρέπει νὰ ᾖναι δεκτοὶ ἀπρο-

φασίστως εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, καταλεγόμενοι εἰς ὁποίαν τάξιν κριθῶσιν ἱκανοὶ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων διδασκάλων. Τούτου δὲ τεθέντος, ἐλπίζομεν ὅτι θέλει παύσει τοῦ λοιποῦ πᾶς ἐνδοιασμός περὶ τῆς παραδοχῆς τῶν μαθητῶν τούτων, καὶ ἡ διδασκαλία τῆς νεολαίας δὲν θέλει ἀπαντᾶ προσκόμματα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Νοεμβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργός
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4992.

Περὶ τῶν γυμνασιακῶν ἀπολυτηρίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Γυμνασιάρχας.

Τοῦ Πανεπιστημίου ὁ Πρύτανης γνωστοποιῶν τελευταῖον εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅτι καὶ πέρυσι καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἀκαδημιακὸν ἔτος προσήλθον ἀπὸ γυμνασίων τινῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἵνα ἐγγραφῶσιν εἰς τὰς σχολὰς αὐτοῦ, μαθηταὶ φέροντες ἀπολυτήρια χαρακτηριζόμενα διὰ τοῦ βαθμοῦ μετρίως, ἕνια δὲ καὶ διὰ τοῦ μετρίωτατα, καὶ κρίνων τὸ πρᾶγμα ἀντικείμενον εἰς τὴν καλῶς ἐννοουμένην πρόσδον τῶν σπουδαστῶν, ἐπεκαλέσθη εἰς τοῦτο τὴν προτοχὴν τοῦ ὑπουργείου.

Ἀναντιρρήτως, Κύριοι Γυμνασιάρχαι, ἐκτὸς πάσης συζητήσεως καί-
ται ὅτι οἱ μέλλοντες ν' ἀναλάβωσιν ἐπιστημονικὴν σπουδὴν ἀπαραί-
τητον εἶναι νὰ ἐπίστανται καλῶς ὅπως οὖν τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα
τούτου δὲ οὕτως ὑπάρχοντος, ὁμολογητέον ὅτι οὐδαμῶς δύνανται νὰ
θεωρηθῶσιν ὡς τοιοῦτοι οἱ μετρίως καὶ μετρίωτατα εἰς τὰς
ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ἀποκρινόμενοι, καὶ νὰ ἀξιωθῶσιν ἐπομένως
ἀπολυτηρίου, ἐγγράφου δηλονότι μαρτυροῦντος αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ
διδαχθῶσιν ἐν Πανεπιστημίῳ, ὡς παραδόξως ἤδη ἐγένετο. Ὅθεν
ὀφείλοντες νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν ἐπανάληψιν τοῦ αὐτοῦ τούτου, καὶ
ἕλλογον κρίνοντες ἡ ἀπονομὴ τοῦ ἀπολυτηρίου νὰ περιορισθῇ ἄχρις
ἐκείνων μόνον τῶν μαθητῶν, οἵτινες κατὰ τὴν ἀπολυτήριον δοκι-
μασίαν σχεδὸν καλῶς τοῦλάχιστον ἤθελον ἀπαντήσαι, ὡς εὐλόγως
ἦτο μέχρι τοῦδε εἰθισμένον παρὰ τοῖς Γυμνασίοις, παρ' οἷς μόνον οἱ
τρεῖς πρῶτοι βαθμοὶ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 31 τοῦ κανονισμοῦ τῶν σχο-
λείων καὶ γυμνασίων διαγραφόμενων ἐξ ἐθεωρήθησαν ὡς προόδευτικοὶ
καὶ παρέχοντες δικαίωμα προδιδασμοῦ, ἐπομένως ἀξιούμεν ἵνα ἅπαν-
τες οἱ Κύριοι Γυμνασιάρχαι τὰ περὶ τῶν Γυμνασιακῶν πτυχίων οὕτω
καὶ τοῦ λοιποῦ κανονίσωσιν, ὅτι δὲ ἡ ἄρτι ρηθεῖσα διάταξις, κυρίως

περὶ τῶν ἀποδεικτικῶν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων διαλαχθένουσα, ἐφηρ-
μόσθη καταλλήλως ἐξ ἀναλογίας καὶ εἰς τὰ γυμνασιακὰ, γίνεται
προφανές ἐκ τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ κανονισμοῦ. Οὐδόλως δὲ ἀμφιβάλλο-
μεν ὅτι λόγοι ἐπεικειᾶς ὑπηγόρευσαν τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀπολυτηρίων,
περὶ ὧν λόγον ὁ Κύριος Πρύτανης ἐποίησεν· ἀλλὰ δὲν ἀγνοεῖτε ὅτι
ὑποτρέφεται οὕτως ἡ ὀλεθρία εἰς τὴν πολιτείαν ἐπιπολαιότης καὶ ἡμι-
μάθεια. Καὶ ἕτερος δὲ λόγος ἔτι, οὐχ ἥττον οὐσιώδης ἀποκρούει τὴν
τοιαύτην ἐπείκειαν, ὅστις εἶναι ὅτι ἐπενεργεῖ αὕτη εἰς τὸ νὰ ἀμβλύνῃ
καὶ τοὺς εὐφυστέρους τῶν μαθητῶν, ὡς μαραινομένης τῆς φιλοτιμίας
τούτων, ὅταν πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχωσι τὸ παράδειγμα ὅτι καὶ οἱ ἔσχα-
τοι μαθηταὶ ἀξιούνται ἀπολυτηρίου· ἐπιστέλλομεν δὲ σήμερον τὰ
δέοντα καὶ πρὸς τὸ πνευματικόν, ὥστε νὰ μὴ γίνηται δεκτὸς τοῦ
λοιποῦ εἰς τὰς σχολὰς αὐτοῦ οὐδεὶς μαθητῆς, ἐμφανίζων ἀπολυτήριον
χαρακτηριζόμενον διὰ τοῦ βαθμοῦ ὑποδεστέρου τοῦ σ χ ε δ ὶ ο ν κ α λ ὡ ς.

Ἀθήνησι τῇ 27 Δεκεμβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ. πρωτ. 155.

Περὶ μέτρων τεινόντων εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς δημοσίας ἠθικῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗ- ΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Μέλημα ἐκ τῶν πρωτίστων καὶ ἀδιάλειπτον πρέπει νὰ ᾖ εἰς τοὺς
διοικοῦντας, ὥστε τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου, οὗ ἡ διοίκη-
σις ἐνεπιστεύθη αὐτοῖς, νὰ παρακολουθῇ ἀδιαίρετος πάντοτε ἡ προσή-
κουσα θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνάπλασις. Τότε ἡ διοικητικὴ αὐτῶν ἐ-
νέργεια ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τῶν διοικουμένων ἀποβαίνει γόνιμος καὶ τε-
λεσφόρος· ἄνευ ἡθῶν ἐγείρεται οἰκοδομὴ ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἐτοιμὴ νὰ
καταρρέυσῃ εἰς τὴν ἐπέλευσιν τῆς πρώτης ἐναντίας πνοῆς. Διὰ τῶν
χρηστῶν ἡθῶν συντηρεῖται ἡ εὐημερία ἐν τῇ πολιτείᾳ· δι' αὐτῶν ἐκρι-
ζοῦνται αἱ κακαὶ καὶ ὀλεθριαὶ ἔξεις· τῶν νόμων ἡ ἀπειλὴ ἀποβαίνει
εἰς τοῦτο ἀνεπαρκής. Μάρτυς δὲ τούτου εἶναι ὅτι ὅλη ἡ ἄχρι τοῦδε
αὐστηρὰ τῶν νόμων ἐφαρμογὴ κατὰ τῶν ἐπαράτων κακούργων δὲν κα-
τάρθρωσε νὰ ἐξαλείψῃ ἐντελῶς τὴν δυστυχῆ τάσιν, τὴν ἐνισχυοῦ τοῦ Κρά-
τους σαλεύουσιν τὴν ἀσφάλειαν σήμερον καὶ προσάπτουσιν δυσφημίαν
εἰς τὴν πατρίδα. Ἀνάγκη λοιπὸν ν' ἀνατραπῇ ὁ λαὸς, ν' ἀποφεύγῃ καὶ
μισῇ τὸ κακόν, καθὼ κακὸν καὶ ἀντικείμενον εἰς τὰ θεῖα παραγγέλματα,

διδάξει ὡς ἱκανὰ νὰ ἐξαλείψωσι τὸ ἠθικὸν νόσημα. Ἰδίως δὲ ἀξιούμεν νὰ μᾶς καθυποβάλῃτε, ὅσον ταχύτερον μάλιστα, γενικὴν ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως πάντων τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ σας ὑπαρχόντων δημοτικῶν σχολείων, διαλαμβάνουσιν μετὰ πάσης λεπτομερείας καὶ τὰς αἰτίας, δι' ἃς ἕκαστον αὐτῶν ὑπάρχει ἐν τοιαύτῃ ἢ τοιαύτῃ καταστάσει, σύμφωνα δὲ καὶ γνωμοδότησιν περιστρεφομένην περὶ τὰ πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν ἐνεργητέα. Πρὸς δὲ καὶ ἂν ὁ ὑπάρχων ἀριθμὸς αὐτῶν ᾖναι ἱκανὸς εἰς πλήρωσιν τῶν πρώτων ἐκπαιδευτικῶν χρειῶν τῶν κατοίκων τοῦ νομοῦ, ἢ κρίνεται ἀναγκαία καὶ ἐτέρων ἢ σύστασις, ὅτε, ἐκτὸς τῶν λόγων τῶν ὑπαγορευόντων τὸν πολλαπλασιασμὸν αὐτῶν, θέλετε δηλώσει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὰ χωρία, ἅπερ κεντρικώτερα ὄντα θεωροῦνται καταλληλότερα νὰ προτιμηθῶσιν ὡς ἑδραὶ τῶν συστηθησομένων νέων δημοτικῶν σχολείων. Οἱ ἀπόκεντροι δὲ, οἱ ὀρεινοὶ καὶ οἱ εἰς δασώδεις χώρας κείμενοι δῆμοι κατὰ πρώτιστον λόγον πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὡς πρὸς τοῦτο. Τὰ δημοτικὰ γράμματα, ἡ πρώτη καὶ ἀπαραίτητος αὕτη τροφή τοῦ λαοῦ, ἀνάγκη νὰ λάβωσι τὴν δυνατὴν ἐξάπλωσιν καθ' ὅλα τοῦ Κράτους τὰ μέρη, ἵνα διὰ τῆς ἐκτάσεως ἐπιχυθῶσι τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῆς πρώτης ταύτης τοῦ πολιτισμοῦ δόσεως ἄχρι τῆς ἐσχάτης χωρικῆς καλύψεως, εἴτε αὕτη ἐστήθῃ παρὰ τὰς ἀκρωρείας, εἴτε σκιαζεται ὑπὸ βαθύτατα δάση. Ἀλλὰ πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τῆς τοιαύτης διαδόσεως τῆς δημοτικῆς παιδείας καθίσταται ἐπ' ἀνάγκης νὰ γινώσκῃ τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ πάσης ἀκριβείας κατὰ πόσον ἔτι οἱ δῆμοι δύνανται νὰ συντελέσωσιν ἐπὶ τούτῳ. Ἐπομένως, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ῥηθειςῶν πληροφοριῶν, θέλετε καθυποβάλλει εἰς ἡμᾶς πῖνακα, ἐμφαίνοντα τὸ ποσὸν, ὅπερ ἕκαστος δῆμος τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ σας δαπανᾷ ἐτησίως εἰς συντήρησιν τῶν ἤδη ὑπαρχόντων δημοτικῶν σχολείων ἐν τῇ περιοχῇ αὐτοῦ· εἰς ποίους αὐτῶν ὑπάρχουσι περισσεύματα πρὸς σύστασιν ἐτέρων, ὅπου τῆς περιοχῆς αὐτῶν φαίνεται ἀνάγκη· τίνας αὐτῶν ἔχοντας μὲν χρειάν καὶ ἐτέρων σχολείων, ἐνδεεῖς ὅμως ὄντας, ἀνάγκη νὰ συνδράμῃ τὸ δημόσιον, καὶ ἐν περιστάσει τοιαύτῃ εἰς πόσον πρέπει νὰ ἀναβῇ ἢ κατ' ἔτος χορηγηθησομένη ὑπὸ τοῦ δημοσίου βοήθεια, καὶ τελευταῖον τίνες δῆμοι εἰσέτι στεροῦνται σχολείων καὶ διὰ τίνα λόγον· ἂν δὲ τὸ φαινόμενον τοῦτο πηγάζῃ ἐξ ἐπικρατούσης ἀπειροκαλίας, ἐκνικῆσατε αὐτὴν διὰ παντὸς τρόπου καὶ ἐγείρατε τὴν φιλομάθειαν, πρακτικῶς καταδεικνύοντες τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα. Ὁ πῖναξ οὗτος θέλει ἀποσταλῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον συγχρόνως μὲ τὴν ἔκθεσιν, περὶ ἧς ἀνωτέρω εἵπομεν.

Ὡς τρίτον δὲ μέσον, συμβάλλον τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας ἠθικῆς, δύναται ἀναντιρρήτως νὰ προστεθῇ καὶ ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐξουσίας παρὰ τῶν διοικούντων. Θέλετε λοιπὸν ἐπαγρυπνεῖ ὥστε ἡ εὐθυδικία, ἡ εὐλικρίνεια, ἡ ἀκεραιότης τοῦ χαρακτῆρος νὰ διέπῃ τὴν ἐνέργειαν τῶν ὑποτελουσῶν εἰς τὴν δικαιο-

δοσίαν σας ἀρχῶν, διήκουσα ἄχρι τοῦ ἐσχάτου αὐτῶν βραχίονος. Τὸ εὐγενὲς παράδειγμα τῶν ἀρχῶν θαυμασίως ἐπενεργεῖ εἰς τὴν ἠθικὴν τῶν διοικουμένων βελτίωσιν. Τελευτῶντες δὲ σημειωτέον κρίνομεν πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ ἐξῆς. Καθ' ὅλας τὰς σχέσεις ὑμῶν πρὸς τὸν λαὸν θέλετε ἐπιδιώκει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐμπνέετε εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, ὅτι τὸ γινόμενον πρὸς ἓνα ἀδίκημα πρέπει νὰ θεωρῇται ὡς κοινὸν ἀδίκημα πάντων καὶ ὅτι ὀφείλουσι νὰ παρέχωσι προθυμότατοι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν εἰς τὰς ἀρχάς, ζητουμένην πρὸς τιμωρίαν τῶν ἐνόχων. Τοιοῦτο δημόσιον πνεῦμα ἀποτελεῖ ἀκαταμάχητον δύναμιν εἰς τοὺς διοικοῦντας καὶ προετοιμάζει εὐδαίμονας ἡμέρας εἰς τοὺς διοικουμένους. Δημιουργήσατε λοιπὸν αὐτὸ ἔνθα εἰσέτι δὲν συνελήφθη, καὶ ἐνισχύσατέ το ὅπου ἤδη ἔλαβεν ὑπαρξιν.

Εἰς τὸν ἐγνωσμένον ἀκραίφνη ὑμῶν πατριωτισμὸν ἀφιερώνομεν, Κύριε Νομάρχα, τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σπουδαίων τούτων παραγγελημάτων, καὶ εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὡς πρὸς αὐτὰ ἐνεργειῶν σας θέλουσιν εἶσθαι ἐξ ἅπαντος ἀντάξια τῆς ὑπολήψεως, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν ἔχομεν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Ἰανουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

X. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 163.

Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλει χορηγεῖσθαι εἰς τοὺς ἐν Γυμνασίοις καὶ ἑλληνικοῖς σχολείοις διδάσκοντας ἀδεία ἀπουσίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἡ ἐπισυναπτομένη ἐγκύκλιος κανονίζει, ὡς παρατηρεῖτε Κύριε Νομάρχα, τὸν τρόπον, καθ' ὃν τοῦ λοιποῦ οἱ διδάσκοντες ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ ἑλληνικοῖς σχολείοις θέλουσιν υποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς περὶ ἀδείας ἀπουσίας αἰτήσεις των. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ ταύτην τὴν ἐγκύκλιον αἱ ἀναφοραὶ αὐτῶν θέλουσι διαβιβάζεσθαι εἰς ἡμᾶς διὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, παραγγέλλεσθε οὐχὶ μόνον ἡ Νομαρχία νὰ μὴ καθυποβάλλῃ πλέον διδάσκοντος αἴτησιν περὶ ἀπουσίας, μὴ πεμφθεῖσαν αὐτῇ διὰ τῆς ὁδοῦ, ἥτις ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ διαγράφεται, ἀλλὰ παραχρῆμα νὰ δώσητε τὰς ἀναγκαίας πρὸς τοῦτο ὁδηγίας καὶ πρὸς τὰς κατὰ τὴν περιφέρειάν σας διοικητικὰς ἀρχάς. Προσέτι δὲ ἐπειδὴ κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν ἐγκύκλιον, ὅπου ὑπάρχει εἰς μόνον διδάσκαλος θέλει γνωμοδοτεῖ ὡς πρὸς τὴν περὶ ἀδείας αἴτησιν τούτου ἡ Δη-

μοτική Αρχή, προσκαλεῖσθε νὰ δώσητε καὶ περὶ τούτου τὰς ἀνηκούσας ὁδηγίας πρὸς ὅλους τοὺς δήμους τῆς δικαιοδοσίας σας, ἐν οἷς ὑπάρχουσιν Ἑλληνικὰ σχολεῖα. Πρὸς εὐκολωτέραν δὲ ἐκτελεσιν τῶν παραγγελλμάτων ἡμῶν τούτων, σὰς ἐπισυνάπτομεν ὧδε τριάκοντα ἀντίτυπα τῆς ἀπευθυνθείσης ἤδη πρὸς τοὺς κυρίους γυμνασιάρχας, σχολάρχας καὶ διευθυντὰς ἑλληνικῶν σχολείων διδασκάλους ἐγκυκλίου καὶ ἰσάριθμα τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀποτεινομένης, ἵνα διανεμήητε αὐτὰ πρὸς τὰς ῥηθείσας ἀρχάς, μετὰ τῆς παραγγελίας νὰ συμμορφωθῶσιν ἀκριβέστατα πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ἐγκυκλίων, καθ' ὅσον εἰς αὐτὰς ἀνήκει. Αἱ διοικητικαὶ δὲ ἀρχαί, ὑποβάλλουσai ἀναφοράς περὶ ἀπουσίας, χρεωστοῦσιν ἐκάστοτε νὰ προσθέτωσι καὶ αὐταὶ ὅ,τι ὡς πρὸς αὐτὰς κρίνουσιν εὐλογον νὰ φέρωσιν εἰς γνῶσιν τοῦ 'Υπουργείου' οὐδὲ ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐξῆς αὐταῖς νὰ χορηγῶσιν ἄδειαν ἀπουσίας, ἔστω καὶ ὀλιγίστων ἡμερῶν. Καταστήσατε λοιπὸν προσεκτικούς καὶ κατὰ τοῦτο τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ σας Κυρίους Ἐπάρχους.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 12 Ἰανουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 163.

Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλουν ὑποβάλλει εἰς τὸ 'Υπουργεῖον οἱ διδάσκοντες ἐν Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς σχολείοις τὰς περὶ ἀδείας αἰτήσεις των κτλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς Ἑλληνικῶν
Σχολείων διδασκάλους.

Παρατηρήσαντες μετ' ἀπορίας ὅτι τινὲς τῶν κυρίων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων αἰτοῦσιν ἀπουσίας ἄδειαν, ὑπὲρ ἰδίων ὑποθέσεων, ἀδιακρίτως καθ' οἷανδῆποτε στιγμήν τοῦ σχολαστικοῦ ἔτους, μὴ ἀναλογιζόμενοι εἰς πόσον ἡ πρόοδος τῶν παρ' αὐτοῖς μαθητευόντων βλάπτεται ἐκ τούτου.

Ὅτι ἕτεροι, ἀτοπώτερον ἔτι πράττοντες, ἐγκαταλείπουσι τὴν ἑδραν αὐτῶν πρὶν ἔτι λάβωσιν ἀπάντησιν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν περὶ ἀδείας ἀπουσίας ὑποβληθεῖσαν ἀναφορὰν.

Καὶ ἄλλοι, λαμβάνοντες ἀπουσίας ἄδειαν, ἵνα εἰς τὴν πρωτεύουσιν μεταβάντες ὑποβληθῶσιν εἰς ἱατρικὴν ἐπίσκεψιν ὡς πάσχοντες, ὅτι ὑποκεκαλυμμένον σκοπὸν εἶχον νὰ πλησιάζωσιν, ὑπὸ εὐσχημον ἀφορμὴν, τὸ ὑπουργεῖον, πρὸς ἐπιτυχίαν ἰδίου συμφέροντος, ἐκρίναμεν ὅτι ἔπρεπε νὰ σπεύσωμεν νὰ ἐξαλείψωμεν τὸ τυχύτερον τοιαύτας

ἔξει, τὰ μέγιστα ἀντικειμένης εἰς τε τὴν τάξιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν διδασκομένων· ἐφ' ᾧ ἀποτείνομεν πρὸς ὑμᾶς, δι' ὑμῶν δὲ καὶ πρὸς τοὺς ὑφισταμένους Σας τὰ ἐξῆς.

Εἰς οὐδένα τῶν διδασκόντων ἐν γυμνασίοις καὶ ἐλληνικοῖς σχολείοις παραχωρεῖται τοῦ λοιποῦ ἀδείας ἀπουσίας ὑπὲρ ἰδίων ὑποθέσεων, διαρκούντος τοῦ σχολαστικοῦ ἔτους, εἰμὴ μόνον κατὰ τὰς ὀλιγοήμερους ἀναπαύλας τῶν μαθημάτων, αἵτινες γίνονται συνήθως κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως ἢ τοῦ ἁγίου Πάσχα, καὶ τοῦτο, ἂν ἡ αἵτησις ἀποκρίνῃτως δικαιολογημένη φθάσῃ ἐγκαίρως ὑπ' ὄψιν τοῦ Ὑπουργείου, ἅμα δὲ περιορίζεται καὶ εἰς βραχυτάτην προθεσμίαν. Κρίνεται εὐλόγως λίαν μεμπτέον νὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἀπομάκρυνσις Σας ἀπὸ τῆς διδασκαλικῆς καθέδρας καὶ ἐν καιρῷ μαθημάτων ἔτι, ἀφ' οὗ δύο ὅλους μῆνας ἔχετε κατ' ἔτος εἰς τὴν διαθέσιν Σας νὰ ἀπέλθῃτε ὅπου βούλεσθε καὶ νὰ ἐπιμεληθῇτε τῶν ἰδίων. Εἰς τοὺς ἀναχωροῦντας δὲ ἀπὸ τῆς ἑδρας αὐτῶν, πρὶν λάβωσι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὴν ἐγκρίσιν τῆς αἰτηθείσης ἀδείας, γνωστοποιεῖται ὅτι θέλει ἐφαρμοσθῇ κατ' αὐτῶν μετὰ πάσης αὐστηρότητος ἡ διάταξις τοῦ 33 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου. Εἶναι ἐν τοσοῦτῳ πολὺ λυπηρὸν νὰ βλέπῃ τις ἐκτρεπομένους εἰς τοσοῦτον αὐτοὺς ἐκείνους, οἵτινες ἐκ τῆς ἐπαγγελίας αὐτῶν προωρισμένοι εἶναι νὰ δίδωσι πρῶτοι τῆς εὐπειθείας καὶ τῆς τάξεως τὸ παράδειγμα.

Τοῖς ὑπαγομένοις δὲ εἰς τὴν τελευταίαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεισῶν τριῶν κατηγοριῶν, ὡσαύτως γίνεται γνωστὸν, ὅτι οὐχὶ μόνον δὲν θέλει ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ αὐτῶν ἡ εὐεργετικὴ διάταξις, ἡ περιεχομένη εἰς τὴν ἀ. ἐξαίρεσιν τοῦ 31 ἄρθρου τοῦ ἄρτι ρηθέντος λογιστικοῦ νόμου, καὶ ἂν ἤδη ἐνεκρίθη ἡ ἀπονομὴ αὐτοῖς τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ καὶ τοιαύτη ἐπιλήψιμος· διαγωγὴ προφανῶς δὲν θέλει ἐπενεργήσῃ εὐχαρίστως εἰς τὴν τύχην τῶν υποβληθησομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπ' αὐτῶν αἰτήσεων. Τὰ ἀρχεῖα τοῦ ὑπουργείου ὀδηγοῦσι τοῦτο πρὸς τίνα ὑμῶν ὀφείλεται ἀμοιβή, τὴν ὑποίαν καὶ ἀπονέμει ὅπου ἂν διαμένετε· ἐπομένως προσελεύεσθε ἐπὶ τοιοῦτῳ σκοπῷ εἰς τὸ ὑπουργεῖον καθίστανται ὅλως περιτταί.

Πᾶσα δὲ ἀναφορὰ περὶ ἀδείας ἀπουσίας, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ ἐκτεθέντων, θέλει ὑποβάλλεσθαι τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ τοῦ προϊσταμένου τοῦ ἐκπαιδευτηρίου, ὅστις πέμπων αὐτὴν διὰ τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, ὀφείλει νὰ τὴν συνοδεύῃ μὲ ἡτιολογημένην γνωμοδότησιν ἂν ἦναι ἐγκριτέα ἢ μὴ ἡ ζητούμενη ἀδεία. Ὅπου δὲ εἰς μόνος διδάσκαλος ὑπάρχει θέλει ὑποβάλλεσθαι ἡ αἵτησις διὰ τῆς δημοτ. ἀρχῆς, ἥτις, διευθύνουσα αὐτὴν ὡσαύτως διὰ τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, θέλει ἐπίσης γνωμοδοτεῖ κατ' ὅμοιον τρόπον, ὅπως ἄρτι περὶ τοῦ προϊσταμένου τοῦ ἐκπαιδευτηρίου ἐρρήθη. Ἡ παρὰ ταῦτα δὲ

υποβαλλομένη αναφορά περί αδείας δὲν θέλει λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ ὑπουργείῳ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ἰανουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργός
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 204.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Κανονισμὸς τῶν χρεῶν τῶν ἐπιστάτῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν Γυμνασίων
καὶ Σχολείων.

Θεωροῦντες, ὅτι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως κανονισμοῦ διαγράφοντες τὰ χρέη τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς Σχολείοις τοῦ Κράτους ἐπιστάτῶν καὶ ὑπηρετῶν, συνέβησαν πολλὰ ἀταξία ἐν αὐτοῖς.

Θεωροῦντες, ὅτι μέχρις οὗ κανονισθῶσι τὰ περὶ τούτων ὀριστικῶς ἀναγκαϊότατον εἶναι ν' ἀναπληρώσωμεν τὴν ἑλλειψιν ταύτην διὰ προσωρινοῦ τινος κανονισμοῦ, διατάσσομεν, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν ἐν ταῦθα Γυμνασιαρχῶν καὶ Σχολαρχῶν, ὡς ἔπεται.

Γενικοὶ ὀρισμοί.

Ἄρθρ. 1. Οἱ παρὰ τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς Σχολείοις τοῦ Κράτους ἐπιστάται καὶ ὑπηρετᾷ ὑπάγονται εἰς τὸν ἀρμοδίον Γυμνασιάρχην ἢ Σχολάρχην καὶ ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς αὐτοῦ διατελοῦσιν. ἔχουσι δὲ τὸ χρέος νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἐν τοῖς διδαστηρίοις εὐταξίας καὶ περὶ τῆς καθαριότητος αὐτῶν, ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς λεπτομερέστερον ὁ παρὼν κανονισμὸς διαγράφει.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν ἐπιστάτῶν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἐπιστάται ὀφείλουσι α) νὰ ἐκτελῶσι προθύμως καὶ ἀγογγύστως πᾶσαν διαταγὴν, ἰδίως μὲν τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν λοιπῶν Καθηγητῶν ἢ Διδασκάλων, ἀφορῶσαν τὴν ὑπηρεσίαν.

β) Νὰ ἐπιβλέπωσιν εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν μαθητῶν, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Γυμνασίου ἢ τοῦ Σχολείου, καὶ ὅσάκις εὐρίσκουσι ταύτην ἀληθῶς ἐπιλήψιμον, νὰ καταγγέλλωσιν αὐτὴν εἰς τὸν Γυμνασιάρχην ἢ Σχολάρχην.

γ) Νὰ ἀνακαλῶσιν ἄνευ θορύβου καὶ βίας εἰς εὐταξίαν τοὺς μαθητὰς ἐντὸς τοῦ καταστήματος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, κατὰ τὰ μεταλαβόντα διαλείμματα καὶ κατὰ τὴν διάλυσιν αὐτῶν.

μὲν ἀνάγκη νὰ γνωστοποιῶσιν ἀμέσως τοῦτο πρὸς τὸν ἀρμόδιον καθηγητὴν ἢ διδάσκαλον εὐσχήμως· ἄλλως δὲ νὰ ἀναγγέλλωσιν εἰς αὐτοὺς εὐσχήμως τὴν ὥραν, καθ' ἣν λήγει τὸ μάθημα, καὶ δύνανται νὰ λάβωσι τὰς ἀπαιτούμενας πληροφορίες. Νὰ τοὺς εἰσάγωσι δὲ, ἐὰν οὗτοι ζητήσωσιν, εἰς τὴν κατάλληλον παράδοσιν, προσφέροντες καὶ ἑδραν εἰς αὐτούς.

ζ) Νὰ ἐνοικῇ εἰς ἐξ αὐτῶν, ὅστις κριθῇ ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου καταλληλότερος, ἐν τῷ καταστήματι, πρὸς πλειοτέραν ἐπίβλεψιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτοῦ, μὴ δυνάμενος νὰ παραλάβῃ καὶ σύνοικον ἄνευ ἀδείας τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου.

Ἄρθρ. 5. Ἀπαγορεύεται, ἐπὶ ποινῇ ἀποβολῆς, εἰς ἀμφοτέρους, τὸ λαμβάνειν παρ' ὁποιουδήποτε τῶν μαθητῶν οἰονδήποτε δῶρον εἰς οἵανδήποτε ἐποχὴν τοῦ σχολαστικοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἀρμόδιος Γυμνασιάρχης ἢ σχολάρχης ἐν περιπτώσει παραβάσεως ἄρθρου τινὸς τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ἐν ᾧ δὲν διατάσσεται ῥητῇ περὶ τῆς παραβάσεως αὐτοῦ ποινῇ, τὸ μὲν πρῶτον παραινεῖ, τὸ δὲ δεύτερον ἐπιπλήττει καὶ τέλος καταγγέλλει τὸν ἔνοχον ἐπιστάτην ἢ ὑπηρέτην εἰς τὸ ὑπουργεῖον, εἰς ὃ ἀνήκει νὰ λαμβάνῃ κατ' αὐτοῦ ἀνάλογον πρὸς τὴν παράβασιν μέτρον.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ἀνατίθεται εἰς τοὺς Κυρίους Γυμνασιάρχας καὶ Σχολάρχας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰανουαρίου 1856.

Ὁ Ἐπὶ τῶν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῆς διδασκαλίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς εἰδικῆς νοσολογίας καὶ θεραπείας.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1837 περὶ συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἡμέτερον ὀργανικὸν Διάταγμα, καὶ τὸ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου π. ε. περὶ διδασκαλίας τῆς εἰδικῆς νοσολογίας καὶ θεραπείας, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἡ εἰδικὴ νοσολογία καὶ θεραπευτικὴ θέλουσι παραδίδεσθαι ἐν τῷ φερωνύμῳ ἡμῶν Πανεπιστημίῳ ὑπὸ δύο Καθηγητῶν, ὧν ὁ εἰς θέλει εἶσθαι ὁ τῆς Ἰατρικῆς Κλινικῆς Καθηγητής.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸ Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Μαρτίου 1836.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Περὶ τοῦ τακτικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τῶν μαθητῶν κατὰ τὰς Κυρια-
κὰς καὶ ἑορτάς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗ-
ΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς Ἑλληνικῶν
Σχολείων Διδασκάλους.

Ἐν τῷ 14 καὶ 76 ἄρθρῳ ὁ τῶν γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων
κανονισμὸς ὁρίζει περὶ τῶν θρησκευτικῶν τῶν μαθητῶν καθηκόντων
—Καί τοι δὲ τὴν πεποίθησιν ἔχοντες ὅτι τὰς εὐσεβεῖς ταύτας δια-
τάξεις ἐνεργεῖτε ἅπαντες μετὰ πάσης εὐλαθείας τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν,
εἰς ὃν αὐταὶ τείνουσι, κατὰ τὸ δέον ἐκτιμῶντες, οὐδὲν ἥττον ὁμῶς ἐ-
κρίναμεν ὅτι ἠθέλαμεν παραβῆ ἡμῶν καθήκον, μὴ ὑπο-
μιμνήσκοντες πρὸς ὑμᾶς ὅτι ὀφείλετε ἀδιάλειπτον καὶ ἄοκνον μέριμναν,
ἵνα ἐκπληρῶσιν οἱ μαθηταὶ τακτικῶς καὶ μετ' ἀφοσιώσεως τὰ τῆς
λατρείας αὐτῶν καθ' ὅτι κάλλιστα οἴδατε ὅτι διὰ τῆς συνεχοῦς κατὰ
τὴν νεαρὰν ἡλικίαν ἐξυψώσεως τοῦ νοῦ πρὸς τὸν Δημιουργὸν ἐμπνέ-
ται ἡ εὐσέβεια, ἡ ἀδιάσειστος αὐτῇ κρηπίς τῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἀν-
θρώπου.

Κατὰ τὰ ρηθέντα ἄρθρα οἱ μαθηταὶ θέλουσιν ἐκκληνεῖσθαι εἰς
ἐκκλησίαν προσδιορισμένην ἄλλ' ὅπου καθίσταται ἀπραγματοποιοῦν,
εἴτε διὰ τὸ στενόχωρον τῶν ἐκκλησιῶν, εἴτε διὰ τὰς ἀποστάσεις τῶν
συνοικιῶν, νὰ παρευρίσκωνται ἅπαντες εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν, θέ-
λετε προσδιορίσει καὶ δευτέραν καὶ τρίτην, κατὰ τὴν ἀνάγκην, ἐπι-
βλέψεως ἐπιγινομένης ἂν ἔντως συχνάζωσιν εἰς αὐτάς. — Ἡ καθημε-
ρινὴ δὲ προσευχὴ ἐν τοῖς διδασκητήρις, ὁ κανονισμὸς ἀπαιτεῖ νὰ ψαλ-
λεται ὑπὸ ὅλων ὁμοῦ τῶν μαθητῶν, ὡς παρατηρεῖται ἄλλ' ἐπειδὴ
τοῦτο προϋποθέτει ἄσκησιν τινα εἰς τὴν φωνητικὴν μουσικὴν, ὅπερ
παρ' ἡμῖν εἰνέτι δὲν ὑπάρχει, πρὸς ἀποφυγὴν χασμωδιῶν, ἀπλῶς
ἄς λέγεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ προσευχὴ ὑπὸ ἑνὸς μόνου μαθητοῦ,
ἀκροωμένων τῶν λοιπῶν.

Ὅτι δὲ τὸ ὑμέτερον εὐσεβὲς παράδειγμα εἶναι τὸ παντὸς ἄλλου ἱ-
σχυρότερον ἐνεργοῦν εἰς τὴν θρησκευτικὴν τῶν μαθητῶν ἀνατροφὴν

ὑμεῖς κάλλιστα ἀφ' ἐαυτῶν τὸ γινώσκετε καὶ ἐπομένως πᾶς περὶ τοῦ-
του λόγος περιττός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαρτίου 1856.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ. πρωτ. 2250.

Ὅθεν αἰσθησάμενος τὴν ἀκριβεστέραν ἐφαρμογὴν διατάξεων τινων τοῦ κανο-
νισμοῦ τῶν γυμνασίων καὶ ἐλληνικῶν Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟ- ΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς τῶν
ἐλληνικῶν σχολείων διδασκάλους.

Φανερόν εἶναι ὅτι διττὸν προτίθεται σκοπὸν ἡ παρ' ἐκάστῳ γυμνα-
σίῳ καὶ ἐλληνικῷ σχολείῳ κράτησις τῶν βιβλίων. περὶ ὧν ὁ κανονισμὸς
αὐτῶν προεῖδεν ἐν ἀρθροῖς 22, 23, 24, 30 καὶ 37. ἐξ ἑνὸς μὲν, ἵνα
ἐνεργῇται ἐν τάξει καὶ ἀκριβεῖα ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐκπαιδευτηρίου, ἐξ ἑ-
τέρου δέ, ὅπως ὑπάρχῃ τακτικὴ καὶ ἀκριβὴς πηρὴ, ἐξ ἧς ὁ διευθυν-
τὴς αὐτοῦ θέλει συνάγει τὰς πληροφορίες, ὅσας κατὰ τὰ διατεταγμένα
ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον μετὰ τὴν λήξιν τοῦ σχολαστι-
κοῦ ἔτους, πρὸς κατάδειξιν τῆς καταστάσεως καὶ προόδου τοῦ οὗ
προΐσταται ἐκπαιδευτηρίου.

Ὅτε ὁμῶς ἐπρόκειτο ἡ σύνταξις τῆς τελευταίου δημοσιευθείσης περὶ
τῆς μεσαιᾶς παιδείας ἐκθέσεως, ἐρευνήσαντες ἐν τοῖς ἀρχαίοις τοῦ Ὑ-
πουργείου πρὸς συλλογὴν τῶν εἰς ἀπαρτισμὸν αὐτῆς ἀναγκαίων στοι-
χείων, εἶδομεν ὅτι αἱ πληροφορίες αὗται πέμπονται ἐκ τῶν γυμνα-
σίων καὶ ἐλληνικῶν σχολείων, οὐχὶ μόνον ἐν πολλοῖς ἀτελεῖς καὶ ἀβ-
ριστοι, ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον ἀνωμάλως καὶ διαφόρως πρὸς ἀλλήλους σχε-
διάζονται οἱ ἐμφαίνοντες αὐτὰς πίνακες, ὥστε καὶ δυσσύλληκτα καὶ
δυσεξέλεγκτα τὰ πράγματα καθίστανται. Ἐκ τούτου ἐνόησαμεν ὅτι
ἐλλειψίς ἀκριβεῖας καὶ ἀνομοιότης τελεία ὑπάρχει εἰς τὰ κρατούμενα
βιβλία, ὅθεν αὗται λαμβάνονται, παρὰ τὸν κανονισμὸν, οὗ τὸ πνεῦμα
εἶναι ἡ τοῦ ὁμοειδοῦς ἐπικράτησις καθ' ὅλην τὴν σχολαστικὴν ὑπηρε-
σίαν. Ὁμολογητέον δὲ ὅτι τοὺς πίνακας τινων ἐκπαιδευτηρίων εὑρομεν
ἀποχρώντως πλήρεις.

Ἀποβλέποντες εἰς τὴν σπουδαιότητα τοῦ μέρους τούτου τῆς ὑπη-
ρεσίας, καθότι ἐκ τῶν ἐν λόγῳ πληροφοριῶν ἐξαρτάται κατὰ τὸ πλεῖ-
στον ἡ ῥύθμισις τῶν πρὸς βελτίωσιν τῶν γυμνασίων καὶ ἐλληνικῶν

σχολείων σκέψεων καὶ ἐνεργειῶν τοῦ Ἰπουργείου, ἐκρίναμεν ὅτι ἔπρεπε νὰ κανονισθῶσιν ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον, ἄνευ ἀναβολῆς, τὰ βιβλία ταῦτα, ἐνταύτῃ δὲ καὶ κατὰ ἓνα τύπον παρὰ πᾶσι τοῖς γυμνασίοις καὶ ἐλληνικοῖς σχολείοις· ὥστε οὕτω ν' ἀποβιβάσῃ δυνατόν αὐτοῖς νὰ υποβιβάλλωσι τοῦ λοιποῦ τὴν ὕλην ταύτην ἀκριβῆ καὶ δεόντως ὠρισμένην, ἅμα δὲ καὶ ὁμοιομόρφως διατετυπωμένην, ἵνα μὴ παρέχῃ ἐπὶ τῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐξελέγγεως δυσχερείας, ὡς ἤδη συμβαίνει.

Πρὸς τοῦτον δὲ τὸν σκοπὸν σχεδιασθέντες οἱ ἐπισυνχπτόμενοι τρεῖς τύποι, ὅσα καὶ τὰ εἶδη τῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν κανονισμόν πρέπει νὰ κρτῶνται παρ' ἐκάστῳ γυμνασίῳ ἢ ἐλληνικῷ σχολείῳ, ἀποστέλλονται πρὸς ἕκαστον ὑμῶν, προσκαλούμενον τὸ μὲν ἀναφερόμενον ἐν ἄρθρῳ 22 τοῦ κανονισμοῦ βιβλίον ἐγγραφῆς τῶν μαθητῶν νὰ συντάσσῃ κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχεῖον Α ὑπόδειγμα, ὀνομάζων αὐτὸ ΜΑΘΗΤΟΛΟΓΙΟΝ, τὸ δὲ ἐν ἄρθροις 24 καὶ 94, κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχεῖον Β ὑπόδειγμα, ὀνομάζων ΕΛΕΓΧΟΝ ΜΑΘΗΤΩΝ, κρατούμενον ἰδιαίτερον ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου μαθήματος πάσης τάξεως, διαιρούμενον εἰς μέρη δέκα, ὅσοι οἱ τῶν μαθημάτων μῆνες καὶ ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ὅτε κατὰ τὰ κανονισμένα γίνεται τῶν μαθημάτων ἐναρξίς. Τὸ δὲ βιβλίον, περὶ οὗ ἐν ἄρθροις 30 καὶ 97 μνησθῆναι γίνεται, θέλατε συντάσσει κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχεῖον Γ ὑπόδειγμα, ὀνομάζοντες αὐτὸ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΗΣ.

Οὕτω δὲ τῶν βιβλίων συνταττομένων, εὐκολον θέλει εἶσθαι εἰς τὸ ἐξῆς τὸν ἐν τέλει τοῦ σχολαστικοῦ ἔτους ὑπ' ἐκάστου ὑμῶν πεμπόμενον πίνακα εἰς τὸ Ἰπουργεῖον μετὰ τῆς μνημονευομένης ἐν ἄρθροις 32 καὶ 113 ἐκθέσεως, πρὸς παράστασιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτησάντων εἰς ὃ διευθύνει γυμνάσιον ἢ ἐλληνικὸν σχολεῖον καὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν γενικῶν ἐξετάσεων, ν' ἀπαρτίζετε δι' ἐκείνων κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχεῖον Δ ὑπόδειγμα, ὀνομάζοντες αὐτὸν ΕΛΕΓΧΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ. Οἱ πίνακες δὲ ὡς περιέχοντες κατὰ τοιοῦτο σχέδιον πάσας τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας, θέλουσι παρουσιάζει κατ' ἔτος εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, ὄντως μετ' ἀκριβεῖς καὶ εὐκρινῶς, τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτησάντων εἰς τὰ γυμνάσια καὶ τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα, ὡς καὶ τὴν ἀναδειχθεῖσαν ἐν αὐτοῖς πρόοδον· πόσον δὲ ἡ ἀκριβὴς τούτων γνῶσις εἶναι εἰς τὸ Ἰπουργεῖον ἀναγκαῖα ἐνύξσαμεν τοῦτο ἀνωτέρω. Δὲν ἀγνοεῖτε βεβαίως· ὅτι οὐχ ἥττον χρήσιμοι εἶναι εἰς αὐτὸ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν μαθητῶν προσδιορισμοὶ, ὧν κατὰ τὸ ὑπόδειγμα ἀπαιτεῖται τοῦ λοιποῦ ἢ σημείωσις, τῆς πατρίδος· δηλονότι, τῆς ἡλικίας, τῆς διαγωγῆς αὐτῶν καὶ τοῦ ἐπιτηδεύματος τῶν γονέων. Καὶ ἐξ αὐτῶν ὡσαύτως σπουδαῖα πορίσματα συνάγονται ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς παιδείας.

Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶδομεν καὶ ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν γενικῶν ἐξετάσεων βραδέως ὑπὸ τῶν πλειόνων ἀποστέλλεται εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, γίνεται ὑμῖν ἐνταῦθα ἡ παρατήρησις ὅτι ὀφείλετε νὰ πέμπητε τοῦ λοιποῦ

αὐτὸ, μετὰ παρέλευσιν δέκα ἢ δεκαπέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν ἐξετάσεων ἐξ ἅπαντος, καὶ διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ὡς ἀπαιτοῦσι τὰ ἄρτι μνημονευθέντα ἄρθρα τοῦ κανονισμοῦ. Κατ' αὐτὰ ταῦτα δὲ τὰ ἄρθρα ὀφείλετε νὰ πέμπητε συγχρόνως, ἀλλ' ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπομένης ἐξαμηνίας, ὅπερ ἀτόπως οἱ πλείστοι συνείθισαν νὰ ὑποβάλλωσι κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον. Ἐγκαίρως ὡσαύτως θέλετε ὑποβάλλει καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς ἐαρινῆς ἐξαμηνίας, ὀλίγας ἡμέρας δηλονότι πρὸ τῆς ἐνάρξεως ταύτης. Καὶ κατὰ τοῦτο ἐπικρατεῖ, παρατηρήσαμεν, οὐχὶ ὀλίγη ἀταξία· οἱ μὲν δὲν ὑποβάλλουσιν αὐτὸ παντελῶς, οἱ δὲ ποιοῦσι τοῦτο βραδέως, καὶ ὀλίγους εὔρομεν τοὺς ἀκρῆς. Ἐπὶ τῶν χειμερινῶν δὲ ἐξετάσεων ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν ὅτι ὁ κανονισμὸς, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ἁρθροῦ 32, δὲν ἐννοεῖ νὰ ὑποβάλληται εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν, καὶ κρίνει τοῦτο περιττὸν, ἀφ' οὗ κατὰ τὸ ἄρθρον 24, ἡ μετὰ τὴν δευτέραν ἐξαμηνίαν γινομένη ἐξέτασις τῶν μαθητῶν, ἥς τὸ ἀποτέλεσμα πέμπεται εἰς αὐτὸ, εἶναι γενικὴ ἐπὶ ὅλων τῶν μαθημάτων τοῦ ἔτους ἐξέτασις. Ὅθεν τὰς χειμερινὰς ἐξετάσεις θέλετε ἐνεργεῖ ὅσον τὸ δυνατόν συντόμως, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν μόνον ἰδίᾳς ὑμῶν πληροφορίας τῆς καταστάσεως τῶν μαθητῶν, ἔτι δὲ καὶ ἵνα οὗτοι ἀναγκάζονται νὰ ἐπιμελετώσι τὰ δεδιδαγμένα.

Τὰ προγράμματα θέλετε διατυπῶναι τοῦ λοιποῦ κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχείον Ε ὑπόδειγμα.

Εἰς σύνταξιν δὲ καὶ ἐτοιμασίαν τῶν ἐγγράφων, ὅσα μετὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, θέλουσι συντρέχει ἅπαντες οἱ κύριοι καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, καὶ τούτου ἕνεκα οὐδεὶς αὐτῶν δύνανται, ἐπελθουσῶν τῶν διακοπῶν, ν' ἀναχωρήσῃ, πρὶν ἢ ὁ προϊστάμενος, κρίνας τὴν παρουσίαν αὐτοῦ περιττὴν πλεον, ἐπιτρέψῃ αὐτῷ ἐγγράφως τὴν ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἀπομάκρυνσιν· ὁ παρακούσας θέλει ἐπισύρει καθ' ἑαυτοῦ ποινὴν.

Οὐχὶ δὲ μικρὰν ἀνωμαλίαν εὔρομεν ὑπάρχουσαν καὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων πιστοποιητικῶν σπουδῆς, ἅπερ ἐκδίδουσι τὰ γυμνάσια καὶ τὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα, κατὰ τὰ ἄρθρα 30, 90 καὶ 97. Οὕτω καὶ ταῦτα, πλὴν πολλῶν κατ' οὐσίαν ἐλλείψεων, ἄλλων ἐπ' ἄλλων πιστοποιητικῶν παρατηρουμένων, ἐκδίδονται ἑτεροτύπως κατὰ γυμνάσιον ἢ ἐλληνικὸν σχολεῖον, παρὰ τὰ περὶ αὐτῶν ὀριζόμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ ἁρθροῦ 30, ὄντα ἐπὶ λέξεως οὕτω «θέλουν τυπωθῇ ἢ λιθογραφηθῇ ὁμοιόμορφως.» Ἐνεκα δὲ τοῦ ἀνομοίου αὐτῶν ἠνωμένου πολλάκις καὶ μετ' ἀορίστου τῶν πραγμάτων παραστάσεως, ἔγινε μαθητῶν κατὰ τάξεις παρ' ἁξίαν καὶ ἄλλα ἀτοπήματα εἰσεχώρησαν.

Πρὸς τακτοποίησιν δὲ καὶ τούτων, ἐπισυνάπτονται ὡδε τρεῖς τύποι, ὅσα καὶ τὰ εἶδη τῶν ἐκδιδόμενων πιστοποιητικῶν, πρὸς κοινὴν χρῆσιν πάντων τῶν τῆς μεσαίας παιδείας ἐκπαιδευτηρίων· καὶ τὸ μὲν

Ἑλληνικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν ἢ Γυμνάσιον.

Αὐτῶν ἀριθμὸς	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον μαθητῶν	Τόπος		Ἡλικία	Θρησκεία	Χρόνος ἐγγραφῆς καὶ τάξεις, εἰς ἣν ἐνεγράφη	
		Γεννήσεως	Διαμονῆς				
1	Παῦλος Καλλίφωνος	Ἀθῆναι . .	Ἀθῆναι . .	13	Ὁρθόδοξος	3 Σεπτ. 1856	Α'. τάξεις
2	Βασίλειος Ρόγκος .	Νάξος . . .	Ἀθῆναι . .	15	Καθολικὸς	2 Σεπτ. 1856	Β'. τάξεις
3	Δημήτριος Βασιλό- πουλος	Αἶγιον . .	Ἀθῆναι . .	12	Ὁρθόδοξος	4 Σεπτ. 1856	Γ'. τάξεις

A O F I O N.

^vἜτος σχολαστικὸν 18⁵⁶—18⁵⁷.

Τίτλος δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ ἐγγραφή ἐγείνεν	Ἐπάγγελ- μα γονέων	Ἰπογραφὴ γονέων ἢ κηδεμόνων ἐγγυω- μένων δι' αὐτῆς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ κη- λὴν διαγωγὴν	Παρατηρή- σεις
Ἀπολυτήριον δημοτικῷ σχολείου Ἀθηνῶν	Ἐμπορος	Πέτρος Καλλίφωνος	
Ἀπολυτήριον Ἑλ. σχολείου Ἀθηνῶν (ἐπὶ μαθητολογίου γυμνασιακοῦ)	Δικηγόρος	Κάρολος Ῥόκκος	
Ἐξετασθεῖς	Ἰατρός	Εὐθύμιος Βασιλό- πουλος	

Β.

ΕΛΕΙΧΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ.

Ελληνικὸν σχολεῖον Ἀθηνῶν ἢ Γυμνάσιον. ἔτος σχολαστικὸν 1856—1857.

Μήθημα Ἀριθμητικῆς ἐν τῇ Β. τῷ 5.

Σεπτέμβριος
ἡμέρησι σημειώσεις.

Αὐξων ἀριθμὸς			
3	Βασίλειος Νικολαΐδης	ἀπὼν	φοιτήσεως
2	Ἰωάννης Κρονίδης	παρὼν	προόδου
1	Γεώργιος Σκληρὸς	παρὼν	διαγωγῆς
1.			
3	»	καλῶς	προόδου
2	»	ἄτακτος	διαγωγῆς
1	»	εὐτακτος	φοιτήσεως
2.			
3	»	μετρίως	προόδου
2	»	εὐτακτος	διαγωγῆς
1	»	καλῶς	φοιτήσεως
3.			
3	»	»	προόδου
2	»	εὐτακτος	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
4.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
5.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
6.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
7.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
8.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
9.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
10.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
11.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
12.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
13.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
14.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
15.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
16.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
17.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
18.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
19.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
20.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
21.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
22.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
23.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
24.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
25.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
26.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
27.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
28.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
29.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
30.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
31.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
32.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
33.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
34.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
35.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
36.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
37.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
38.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
39.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
40.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
41.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
42.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
43.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
44.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
45.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
46.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
47.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
48.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
49.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
50.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
51.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
52.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
53.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
54.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
55.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
56.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
57.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
58.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
59.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
60.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
61.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
62.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
63.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
64.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
65.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
66.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
67.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
68.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
69.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
70.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
71.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
72.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
73.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
74.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
75.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
76.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
77.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
78.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
79.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
80.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
81.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
82.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
83.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
84.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
85.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
86.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
87.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
88.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
89.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
90.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
91.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
92.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
93.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
94.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
95.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
96.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
97.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
98.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
99.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως
100.			
3	»	»	προόδου
2	»	»	διαγωγῆς
1	»	»	φοιτήσεως

ΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΗΣ.

Ἔτος σχολαστικὸν 1856—1857.

Χρόνος ἐκδόσεως	Ἡ ἐπὶ τοῦ πιστοποι- ητικοῦ σημείωσις προόδου καὶ διαγω- γῆς	Ἵπογραφή λαμβανόντων	Παρατη- ρήσεις
3 Ἰουλίου 1856	Κάλλιστα-εὐτακτος καὶ ἐπιμελής	Εὐθύμιος Νικολαΐδης	
5 Ἰουλίου 1856	Καλῶς-Χρηστὸς	Πέτρος Κάλκος	
23 Ἰανου. 1856	Καλῶς καὶ ἀξιεπαί- νου διαγωγῆς	Νικόλαος Δημητρίου	

Ἑλληνικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν ἢ Γυμνάσιον

Αἰών ἀριθμὸς	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ὅλου τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ μαθητολογίῳ μα- θητῶν κατὰ τάξεις ὅπως πρὸ τῶν γενικῶν ἐξετά- σεων ἦσαν	Πατρίς	Ἡλικία	Διαγωγή	Ἐπιτεθευ- μα γονέων
ΤΑΞΙΣ Α΄. ἦτοι κατωτέρα					
1	Ἀνδρέας Βασιλόπουλος	Αἴγιον	13	Καλὴ	Τυπογράφ.
2	Χριστόφορος Θεοδώρου	Ναύπλιον	11	Μετρία	Ἐμπορος
3	Παῦλος Λεβιδεὺς	Λεβιδεῖα	12	Καλὴ	Σιδηρουργ.
4	Βασίλειος Φοβερὸς	Πειραιεὺς	15	Καλλίστη	Λεπτοουργ.
5	Κωνσταντῖνος Χρονίδης.	Ἀθῆναι	14	Μετρία	Ναυπηγός
ΤΑΞΙΣ Β΄.					
6	Χαρίδημος Ζαφειρόπουλος	Ναύπλιον	13	Καλὴ	Δικηγόρος
7	Λουκάς Γεωργιάδης	Πόρος	14	Καλὴ	Ναυτικός
8	Δημήτριος Κωνσταντίνου	Ἀθῆναι	14	Καλλίστη	Βαφεὺς
9	Κοσμάς Γεωργόπουλος	Ἀγρίνιον	15	Μετρία	Στρατιωτικ.
ΤΑΞΙΣ Γ΄.					
10	Θεμιστοκλῆς Βορειόπουλος	Καλλιδρόμη	14	Καλὴ	Δικηγόρος
11	Πέτρος Φανόπουλος	Θήβαι	13	Μετρία	Ἱατρός
12	Ονούφριος Πρωτοσχόλου	Κρήτη	14	Καλὴ	Διδάσκαλος
13	Περικλῆς Καλλινίκου	Ἀθῆναι	13	Καλὴ	Ἀρτοποιός
14	Νικόλαος Βυζάντιος	Χίος	14	Μετρία	Ἐμπορος

Περίληψις τοῦ πίνακος.

α. Τὸ ὅλον τῶν μαθητῶν	14
β. Ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων παρήσαν	11
γ. Ἦσαν ἀπόντες	3
δ. Προήχθησαν ἀπὸ ταξέως εἰς τάξιν	5
ε. Ἀπολυτήρια ἔλαβον	2
ς. Ἐμείναν ἀπροβίδαστοι	4

ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ.

Ἔτος σχολαστικὸν 1856—1857

Βαθμὸς τῆς προόδου, οὗ ἕκαστος μαθητῆς ἠξιώθη μετὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις.	Ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν ἑναρξίν τοῦ αὐτοῦ σχολαστικοῦ ἔτους ἔγγραφέντων νέων μαθητῶν ἐκδημοτικῶν σχολείων (καὶ ἐπὶ γυμνασιακοῦ ἐλέγχου ἐξ ἑλληνικῶν σχολείων.)	Παρατηρήσεις ἀφορῶσαι τοὺς μὴ ἐμφανισθέντας κατὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις.
Καλῶς Σχεδὸν καλῶς Μετρίως Μετριώτατα Κάλλιστα	Τέσσαρες	
Σχεδὸν καλῶς Μετρίως Κάλλιστα		Δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὰς ἐξετάσεις δι' αὐθύνειαν
Καλῶς Κάλλιστα Μετρίως		Ἀνεχώρησε πρὸ τῶν ἐξετάσεων κατὰ πρόσκλησιν τῶν γονέων αὐτοῦ. Ἐπαύσε νὰ φοιτᾷ πρὸ μηνῶν.

Ἑλληνικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν ἢ Γυμνάσιον

Ἔτος σχολα-

Μαθήματα καὶ τάξεις	Αἱ ὠρισμέναι εἰς παράδοσιν ἐκάστου αὐτῶν ὥραι, καθ' ἡμέραν				
	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή
ΤΑΞΕΙΣ Α'. ἥτοι κα- τωτέρα.					
Ἑλληνικά, Στοβαίου γινώρμαι παλαιῶν κτλ.	8—10	8—10	8—10	8—10	8—10
Ἀριθμητικὴ καὶ γυ- μνάσματα εἰς αὐτὴν	11—12 $\frac{1}{2}$		11—12 $\frac{1}{2}$		11—12 $\frac{1}{4}$
Πολιτικὴ Γεωγραφία κτλ. κτλ. κτλ.		11—12		11—12	

στικὸν 1856—1857.

Χειμερινὴ ἑξαμηνία.

Σάββατον	Τὸ ὅλον τῶν εἰς ἕκαστον μᾶθημα δα- πανωμένων ὥρων, καθ' ἐβδομάδα	Ὄνομα διδασκόντων	Παρατηρήσεις
8—10	12	Πέτρος Νικολαΐδης	
	4 $\frac{1}{2}$	Δημήτριος Εὐκλείδου	
11—12	3	Εὐθύμιος Γεωργιάδης	
			Ἐν Ἀθήναις, τῇ 10 Ἰουλίου 1856.
			Ὁ Σχολάρχης καὶ ἐπὶ προγράμματος Γυμνασί- ου ὁ Γυμνασιάρχης

H.

Ἑλληνικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν
ἢ Γυμνάσιον.
Ἀριθμὸς ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἐνεγράφη
τὸ ἀποδεικτικὸν
ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν πιστοποιητικῶν
25.

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΝ.

Πιστοποιεῖται ὅτι ὁ Κύριος Ἐλευθέριος Τριανταφύλλης, Ἀμφισσεύς, ἔτῶν 15, πατὴρ στρατιωτικοῦ, διήκουσε πάντα τὰ παραδιδόμενα ἐν τῇ Α΄ τάξει, ἥτοι κατωτέρᾳ τοῦ σχολείου τούτου μαθήματα, καὶ ἐκ τῶν τῆς Β΄ τάξεως, εἰς ἣν ἤδη ἀνήκει, τὰ παραδοθέντα κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ σχολαστικοῦ τούτου ἔτους 1855—1856. Ἐδιδάχθη δηλονότι ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐγγραφῆς αὐτοῦ ἄχρι τοῦδε.

Ἑλληνικὰ ἐκ τῶν γεωγραφ. τοῦ Στράβωνος, Λουκιανοῦ ἐνύπνιον κ.τ.λ.

Ἑλληνικὴν γραμματικὴν μέχρι τοῦ περὶ παραγωγῆς.

Ἀριθμητικὴν μέχρι τῶν ἀναλογιῶν.

Ἱερὰν ἱστορίαν μέχρι τοῦ

Πολιτικὴν Γεωγραφίαν μέχρι τοῦ

Γενικὴν ἱστορίαν μέχρι τοῦ κτλ.

Ἡ δὲ ἐπίδοσις αὐτοῦ ἐφάνη μετρία. Διὰγωγὴν ἐν τῷ σχολείῳ ἔδει-
ξεν ἀξιέπαινον.

Ἀθήνησι, τῇ 23 Δεκεμβρίου 1855.

Ὁ Σχολάρχης καὶ ἐπὶ γυμνασιακοῦ ἀποδεικτικοῦ

Ὁ Γυμνασιάρχης

Σημ. Κατὰ ὅμοιον τύπον θέλουσι συντάσσεσθαι καὶ τὰ ζητούμενα ἀποδεικτι-
κὰ ὑπὸ μαθητῶν, οἵτινες διήκουσαν μὲν ἄχρι τέλους τοῦ σχολαστικοῦ ἔτους τὰ
τῆς τάξεως αὐτῶν μαθήματα, δὲν ᾔθελον δὲ νὰ ἐξετασθῶσιν, ὅπερ ῥητῶς πρέ-
πει νὰ ἀναφέρεται ἐν τοῖς ἐγγράφοις τούτοις, εἰς πρόληψιν πάσης παρενοχλήσεως
τῆς σημασίας τοῦ ἀποδεικτικοῦ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐμπορικῶν μαθημάτων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπιθυμοῦντες, μέχρι τῆς συστάσεως εἰδικῶν ἐμπορικῶν ἐκπαιδευ-
τηρίων, ἵνα οἱ ἐπιδιδόμενοι εἰς τὸ ἐμπόριον ἀποκτῶσι συστηματι-
κώτερον τὰς ἀναγκασιότερας τοῦλάχιστον εἰς τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο
γνώσεις.

Προτείναντος τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαντες διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Προστίθενται παρὰ τῷ ἐν Σύρῳ Γυμνασίῳ,

α) Μαθηματα στοιχειώδους ἐμπορικοῦ δικαίου, ὧν ἡ διδασκαλία θέλει γίνεσθαι ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον καὶ περιλαμβάνει τὰς ἀπαραίτητως ἀναγκαίας γνώσεις εἰς τοὺς ἀσπαζομένους τὸ ἐμπόριον· β') Μαθηματα διπλογραφίας καὶ ἐμπορικῆς γεωγραφίας.

Ἄρθρ. 2. Τὸν κατάλληλον σύνδεσμον τῶν ῥηθέντων μαθημάτων πρὸς τὰ γυμνασιακὰ ἐπιτρέπομεν νὰ κανονίσῃ ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργός.

Τοῦ παρόντος Διατάγματος ἡ ἐκτέλεσις ἀνατίθεται εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ὑπουργόν.

Ἀθῆναι τῇ 18 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ καθέδρας τῆς φαρμακολογίας.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Θεωροῦντες σκοπιμώτερον τὸ λίαν οὐσιῶδες μάθημα τῆς φαρμακολογίας ν' ἀποτελῇ τοῦ λοιποῦ ιδίαν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθέδραν, ἀποφασίσαντες διατάττομεν.

Ἄρθρον α'. Ἡ φαρμακολογία, ἥτις κατὰ τὸ Ἡμέτερον Διάταγμα τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1848, εἶναι προσηρητημένη εἰς τὴν καθέδραν τῆς Μαιευτικῆς, χωρίζεται ἀπ' αὐτῆς καὶ ἀποτελεῖ τοῦ λοιποῦ ιδίαν καθέδραν.

Ἄρθρ. β'.

Ἄρθρ. γ'. Ἡ ἐκτέλεσις δὲ τοῦ παρόντος Ἡμῶν Διατάγματος ἀνατίθεται εἰς τὸν Ἡμέτερον ὑπουργόν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. τὸν καὶ προτείναντα περὶ τῶν ἀνωτέρω.

Ἀθῆναι τῇ 18 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2541, 3168, 3535.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας Ὑπουργείου,
ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 18 Ἰουνίου ε. ε. περὶ
διδασκαλίας ἐν τῷ Γυμνασίῳ Σύρου ἐμπορικῶν μαθημάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ κατὰ τὴν 18 Ἰουνίου
ἐνεστῶτος ἔτους ἐκδοθέντος Βασιλικοῦ Διατάγματος, περὶ διδασκα-
λίας ἐμπορικῶν μαθημάτων παρὰ τῷ ἐν Σύρῳ Γυμνασίῳ.

Καὶ θεωροῦντες, πρὸ τῆς εἰς αὐτὰ φοιτήσεως, ἀπαραίτητον προπαι-
δείαν τινὰ τῶν μαθητῶν, ἐκτεινομένην τοῦλάχιστον ἄχρι τῆς πρώτης
γυμνασιακῆς τάξεως ἐμπεριλαμβανομένης.

Μετὰ Γνωμοδότησιν καὶ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν τοῦ ἐν Σύρῳ
Γυμνασίου.

Ὅριζομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Διδάσκονται,

Ἡ μὲν Ἐμπορικὴ Γεωγραφία ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ Γυμνα-
σίου τάξει,

Ἡ δὲ Διπλογραφία ἐν τῇ τρίτῃ,

Τὰ δὲ Στοιχεῖα τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου ἐπὶ τὸ
πρακτικώτερον ἐρμηνευόμενα ἐν τῇ τετάρτῃ, ἥτοι τῇ ἀνωτέρᾳ.

Ἄρθρ. 2. Καὶ τὰ γυμνασιακὰ δὲ μαθήματα, τὰ εἰς τὰς ῥηθείσας
τάξεις διδασκόμενα, ὑποχρεωτικά εἰσιν εἰς τοὺς ὅσοι, σκοποῦντες νὰ
ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸ ἐμπόριον ἀναλαμβάνουσι τὴν σπουδὴν τῶν ἐμπορι-
κῶν μαθημάτων, ὡς γνώσεις λίαν ἀναγκαῖαι ἵνα μορφωθῶσι δεξιότε-
ροι εἰς τὸ ἐπάγγελμα· πλὴν τῶν Λατινικῶν, ὧν ἡ ἐξακολούθησις ἢ
μὴ ἀφίνεται εἰς τὴν θέλησιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ Περίοδος ἐκάστου ἐμπορικοῦ μαθήματος, τρις ἢ τε-
τράκις τῆς ἐβδομάδος διδασκομένου, ἐπὶ μόνον σχολαστικὸν ἔτος
διαρκεῖ.

Ἄρθρ. 4. Αἱ πρὸς διδασκαλίαν αὐτῶν ὧραι λαμβάνονται ἐκ τῶν
ὅλως διαθεσίμων, ἵνα μὴ κωλύωνται τῆς ἀκροάσεως τῶν Λατινικῶν
οἱ βουλόμενοι καὶ ταῦτα τακτικῶς νὰ διδασκῶσιν.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἅπαξ ἐγγραφεὶς μαθητὴς τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων,
ἐὰν δι' οἰονδήποτε λόγον θελήσῃ μετὰ ταῦτα νὰ διακόψῃ τὴν ἐξακο-
λούθησιν αὐτῶν, διαγράφεται τοῦ καταλόγου τῶν μαθητῶν τοῦ γυ-

μνησίου, ἐκτὸς μόνον ἂν οὗτος τύχη ἀνήκων εἰς τοὺς καὶ τὰ Λατινικά διδασκωμένους.

Ἄρθρ. 6. Τὸ διδόμενον ἀπολυτήριον εἰς τοὺς γυμνασιακοὺς μαθητὰς τοῦ ἐμπορικοῦ τμήματος συντάσσεται κατὰ τὸν τύπον τοῦ συνήθους γυμνασιακοῦ ἀπολυτηρίου, μετὰ μόνης τῆς προσθήκης ἐν αὐτῷ τῶν τριῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων κατ' ὄνομα, καὶ πρὸς διάκρισιν ὀνομάζεται ἐμπορικὸν πτυχίον.

Ἄρθρ. 7. Τὸ ἐμπορικὸν δὲ πτυχίον δὲν παρέχει δικαίωμα ἐργασίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, παρ' ὅταν ὁ φέρων αὐτὸ ἀνῆκεν εἰς τοὺς καὶ τὰ Λατινικά διδαχθέντας, περὶ οὗ, ὑπάρχοντος, πρέπει διὰ τοῦτο ῥητῶς νὰ γίνηται μνεία ἐν τῷ πτυχίῳ.

Ἄρθρ. 8. Ἡ φοίτησις ἀκροατῶν εἰς τὰ ἐμπορικὰ μαθήματα ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρ. 9. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τούτων ἀνατίθεται εἰς τὸν Γυμνασιάρχην τοῦ ἐν Σύρῳ Γυμνασίου.

Ἀθῆναι τῇ 10 Ἰουλίου 1856.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4050.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ προϊσταμένους ἑλληνικῶν
σχολείων Διδασκάλους.

Γνωστοποιοῦντες εἰς ὑμᾶς τὸ κάτωθι Βασιλικὸν Διάταγμα, δι' οὗ προσδιορίζονται αἱ ἐορτάσιμοι ἡμέραι τῶν ἐκπαιδευτηρίων, σὰς προσκαλοῦμεν ἐν ταύτῳ ἵνα μετὰ πάσης ἀκριβοείας τηρῆτε τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 28 Ἰουλίου 1856.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ ἐορτασίμων ἡμερῶν ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ 18 ἄρθρον τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ κανονισμοῦ τῶν ἑλλ. σχολείων καὶ γυμνασίων.

Καὶ τὸ 40 ἄρθρον τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 14 Ἀπριλίου 1837 περὶ κανονισμοῦ τοῦ φερωνύμου Ἡμῶν Πανεπιστημίου.

Καὶ τὸ κατὰ τὴν 17 Μαΐου 1851 ἐκδοθὲν Ἡμέτερον Διάταγμα περὶ τῶν κατὰ τὸ θέρος πανεπιστημιακῶν διακοπῶν,

Προτείναντος τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας παιδείας ὑπουργοῦ

ἀποφασίσαντες διατάττομεν.

Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, ἐκτὸς τῶν διατεταγμένων διακοπῶν τῶν μαθημάτων ἐν αὐτοῖς, διὰ τῶν προειρημένων εἰδικῶν αὐτῶν κανονισμῶν καὶ Διαταγμάτων, θέλουσι διακόπτεσθαι ἔτι αἱ παραδόσεις μόνον κατὰ τὰς ἐξῆς ἐορτασίμους ἡμέρας.

- 1) Τὴν πρώτην τοῦ ἔτους,
- 2) Τῶν Θεοφανείων,
- 3) Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, (7 Ἰανουαρίου)
- 4) Τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν,
- 5) Τῆς Ὑπαπαντῆς,
- 6) Τοῦ ἁγίου Γεωργίου,
- 7) Τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ελένης,
- 8) Τῶν ἁγίων Ἀποστόλων,
- 9) Τοῦ ἁγίου Δημητρίου,
- 10) Τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου,
- 11) Τοῦ ἁγίου Νικολάου,
- 12) Τὰς δύο ἡμέρας τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως,
- 13) Ἀπὸ τῆς Μεγάλης Τετάρτης, ἄχρι τῆς τρίτης τῆς Διακαινησίμου περιλαμβανομένης, ἐξαιρέσει τοῦ Πανεπιστημίου, ἐν ᾧ θέλουσι διακόπτεσθαι αἱ παραδόσεις δι' ὅλης τῆς Μεγάλης ἐβδομάδος καὶ τῆς Διακαινησίμου, συμφώνως πρὸς τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτοῦ.
- 14) Τῆς Ἀναλήψεως,
- 15) Τὴν Δευτέραν τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ
- 16) Τὴν 25 Ἰανουαρίου, 25 Μαρτίου, 20 Μαΐου, 3 Σεπτεμβρίου καὶ 9 Δεκεμβρίου.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας ὑπουργὸς παραγγέλλεται νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὸ παρὸν Ἡμῶν Διάταγμα.

Ἀθῆναι τῇ 26 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Α Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

δ) Ὑπογράφει τὰς παρὰ τῶν φοιτητῶν ἐν τῷ καταστήματι καὶ κατὰ τὴν πόλιν συνταττομένας συνταγὰς.

ε) Ἐπιτηρεῖ τοὺς βοηθοὺς ἰατροὺς περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἀναθεωρεῖ τὴν στατιστικὴν τῆς Ἀστυκλινικῆς κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν, καὶ πέμπει αὐτὴν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, εἰς γνῶσιν αὐτοῦ καὶ κηταχώρισιν ἐν τινὶ ἐπιστημονικῷ περιοδικῷ συγγράμματι.

ς) Φροντίζει περὶ τοῦ καταστήματος τῆς Ἀστυκλινικῆς, ἀναφέρον ἐγκαίρως πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας Ὑπουργεῖον περὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν πρὸς βελτίωσιν αὐτοῦ ἐνεργητέων.

Ἄρθρ. 4. Τὸν Διευθυντὴν ἀπόντα τῆς Πρωτευούσης ἢ νομίμως κωλυόμενον ἀναπληροῖ, ὃν ἂν ἐπὶ τούτῳ διορίσῃ ὁ διευθυντής. Ἐὰν ὅμως ἡ ἀπουσία ἢ τὸ κώλυμα διαρκέσῃ τυχὸν πλεόν τῶν 15 ἡμερῶν, τὸ Ὑπουργεῖον διορίζει τὸν προσωρινῶς ἀναπληρῶντα.

Ἄρθρ. 5. Ἐκαστος τῶν βοηθῶν ἱατρῶν.

α) Ἐπισκέπτεται μετὰ τῶν ἀνηκόντων φοιτητῶν τοὺς ἀσθενεῖς τοὺς ἀναγομένους εἰς τὸ ἀνατεθειμένον αὐτῷ τμήμα τῆς πόλεως.

β) Δέχεται κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ ὀριζομένην, ἐναλλάξ τοὺς προσερχομένους ἀσθενεῖς, καὶ ἐγγράφει τούτους τε καὶ τοὺς κατ' οἶκον αἰτοῦντας ἱατρικὴν βοήθειαν ἀσθενεῖς εἰς ἴδιον βιβλίον.

γ) Ἐν δευτέρῳ βιβλίῳ ὀφείλει νὰ σημειοῦν τὸ εἶδος τοῦ νοσήματος τῶν πρὸς κλινικὴν διδασκαλίαν ἐκλεχθέντων ἀσθενῶν, τὴν θεραπείαν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς.

δ) Καλούμενος ὑπὸ τοῦ ἀνήκοντος φοιτητοῦ, συνεπισκέπτεται μετ' αὐτοῦ τοὺς κατ' οἶκον θεραπευομένους ἀσθενεῖς, τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὸ οἰκεῖον αὐτοῦ τμήμα τῆς πόλεως. Ἐν κατεπειγούσῃ δὲ περιπτώσει ζητεῖ τὴν βοήθειαν αὐτοῦ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυκλινικῆς.

ε) Ἀπόντος ἢ ἄλλως κωλυομένου τοῦ Διευθυντοῦ, ὑπογράφει τὰς τε ἐν τῷ καταστήματι καὶ τὰς παρὰ τῶν μαθητῶν κατὰ τὴν πόλιν συνταττομένας συνταγὰς ἄλλὰ πρέπει ν' ἀναφέρῃ τοῦτο εἰς τὸν Διευθυντὴν ἅμα ἐπανελθόντα.

ς) Συντάσσει περιληπτικὴν στατιστικὴν τῶν ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ τυχόντων ἐπισκέψεως καὶ ἱστορίαν περιληπτικὴν τῶν περιεργότερων νοσημάτων, τὴν ὁποίαν στέλλει πρὸς τὸν Διευθυντὴν.

ζ) Ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ ὅσας εἶναι δυνατόν, τὴν νεκροτομίαν τῶν ἐν τῷ τμήματι αὐτοῦ ἀποθνησκόντων μετὰ τοῦ ἐπισκεπτομένου τὸν ἀποθανόντα φοιτητοῦ ἢ καὶ μετὰ πλείοτέρων φοιτητῶν, καὶ ἐν περιπτώσει σπουδαιότερῃ ἐνώπιον τοῦ Διευθυντοῦ.

Ἄρθρ. 6. Οἱ φοιτηταὶ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς, οἱ διανύσαντες τὸ τρίτον ἔτος τῆς σπουδῆς τῶν, δύνανται νὰ προσέρχωνται ὡς ἀκροαταὶ, εἰς τὸ κατὰστημα τῆς Ἀστυκλινικῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐπι-

σκέψεως τῶν ἀσθενῶν. Μετὰ μίαν δ' ἔτι ἑξαμηνίαν δύναται ν' ἀναστῇ θῆ εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ θεραπεία τῶν προσερχομένων εἰς τὸ κατάστημα.

Ἡ τῶν κατ' οἶκον νοσοῦντων θεραπεία ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τοὺς διελθόντας ὅλην τὴν σειρὰν τῶν ἱατρικῶν μαθημάτων ἐν τῇ Ἡμετέρῃ Πανεπιστημίῳ καὶ προσάγοντας ἀπόδειξιν τοῦ ἀρμοδίου Καθηγητοῦ, ὅτι ἐξησκήθησαν ἑξαμηνίαν ὅλην εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ὡσαύτως καὶ εἰς τοὺς τυχόντας διπλώματος ἱατρικοῦ ἐν τινι Πανεπιστημίῳ, μὴ λαβόντας δὲ διὰ τῆς προσηκούσης ἐξετάσεως τὴν ἄδειαν τοῦ Ἱατροσυνηδρίου.

Ἄρθρ. 7. Ἐκαστος τῶν φοιτητῶν.

α) Προσέρχεται πρὸς τὸν Διευθυντὴν καὶ παρ' αὐτοῦ ἐγγράφεται ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν τακτικῶν τῆς Ἀστυκλινικῆς φοιτητῶν ἢ ἀκροατῶν.

β) Οἱ ἀνήκοντες φοιτηταὶ, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Διευθυντοῦ, ἐξετάζουσι τοὺς προσερχομένους ἀσθενεῖς.

γ) Ἐκαστος αὐτῶν προσάγει ἐγγράφον ἐκθεσιν τῆς νόσου καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς θεραπείας τῶν παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῷ ἐμπιστευθέντων ἀσθενῶν. Τὰς δὲ σπουδαιότερας τῶν ἐκθέσεων τούτων θέλει καταθέτει ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Ἀστυκλινικῆς, ἐὰν ἀπαιτήσῃ τοῦτο ὁ Διευθυντής.

δ) Χρεωστῇ νὰ ἐπισκέπτηται τακτικῶς τοὺς παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ ἐμπιστευθέντας αὐτῷ ἐν τῇ πόλει ἀσθενεῖς. Ἐν περιπτώσει δὲ σπουδαίου ἢ ἀμυριόλου νοσήματος, νὰ αἰτῇ τοῦ ἀνήκοντος βοηθοῦ ἱατροῦ, ἢ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τὴν συνδρομήν.

ε) Οὐδέποτε δύναται νὰ ἐκδώσῃ συνταγὴν, πρὶν ἢ προσυπογράψῃ ταύτην ὁ Διευθυντής ἢ ὁ ἀρμοδῖος βοηθὸς ἱατρὸς τῆς Ἀστυκλινικῆς.

Ἄρθρ. 8. Ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ θεραπεύονται πάντες, ὅσοι ἀποδεδειγμένως ἐνδεεῖς ὄντες καὶ νοσοῦντες δὲν δύνανται νὰ νοσηλευθῶσιν ἐν τῇ πολιτικῇ νοσοκομίῳ, εἴτε δι' ἑλλείψιν ἐν αὐτῷ θέσεως, εἴτε δι' ἰδιαιτέρας αὐτῶν τῶν νοσοῦντων περιστάσεις, ὧν ἡ ἐκτίμησις ἀνατίθεται εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀστυκλινικῆς.

Ἄρθρ. 9. Μέχρις ὅτου οἰκοδομηθῇ ἐπὶ τούτῳ δημόσιον κατάστημα, θέλει ἐνοικιασθῇ, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς κατάστημα τῆς Ἀστυκλινικῆς, οἰκία κατὰλληλος, κειμένη εἰς τὸ κεντρικώτερον, ὅσον ἐνεστί, μέρος τῆς πόλεως.

Ἄρθρ. 10. Ὁ βουλόμενος νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τῆς Ἀστυκλινικῆς ἀσθενῆς, εἰ μὲν αὐτοπροσώπως δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ αὐτήν, χρεωστῇ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸ κατάστημα τῆς Ἀστυκλινικῆς κατὰ τὰς ὁριζούμενας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ ὥρας. Οἱ δὲ κλινικῆς χρεωστοῦσι νὰ δηλώσωσι διὰ τίνος εἰς ὑπέρθετον τῆς Ἀστυκλινικῆς, ἢ εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ τμήματος, εἰς ὃ ἀνήκουσιν, ἱατρὸν αὐτῆς, τὸ ἔνομα, ἐπώνυμον καὶ τὴν κατοικίαν αὐτῶν. Ἀμφοτέρων δὲ τῶν κατὰ

γυμνασίων οἱ ἄσθενεῖς χρεωστοῦσι κατὰ γράμμα ν' ἀκολουθῶσι τὰς ἰατρικὰς διατάξεις τοῦ ἐπισκεπτομένου αὐτοῦ ἱατροῦ καὶ τοῦ φοιτητοῦ τῆς Ἀστυκλινικῆς. Οἱ ἄσθενεῖς οὗτοι λαμβάνουσι δωρεὰν τὰ ἀναγραφόμενα αὐτοῖς φάρμακα ἐκ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ὀριζομένου φαρμακείου καὶ ἀδαπάνως ὡσαύτως, ὅσα θεωροῦνται ὑπὸ τῶν ἱατρῶν ἀναγκαιότερα πρὸς θεραπείαν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ὑπηρεταὶ τῆς Ἀστυκλινικῆς, ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου διοριζόμενοι κατὰ πρότασιν τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς, χρεωστοῦσι νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰς ὁδηγίας, τὰς ὁποίας ὁ μὲν διευθυντὴς τῆς Ἀστυκλινικῆς θέλει συντάξει, τὸ δὲ Ἰπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως θέλει ἐγκρίνει.

Ἄρθρ. 12. Τὰ φάρμακα χορηγοῦνται παρ' ἑνὸς ἢ πλειοτέρων ἰδιωτικῶν φαρμακείων, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διὰ μειοδοσίας, γνωμοδοτήσῃ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυκλινικῆς. Ὡσαύτως ὀρίζεται καὶ ἡ προμήθεια βδελλῶν, λουτρῶν καὶ ἐτέρων πρὸς θεραπείαν ἀναγκαίων μέσων. Ὁ δὲ διευθυντὴς ὀφείλει νὰ ἐξελέγῃ καὶ προσυπογράψῃ τοὺς καταλόγους τῶν φαρμακοποιῶν, κουρέων καὶ ἄλλων προμηθευτῶν, γινομένου τούτου κατὰ τριμηνίαν, καὶ ὑποβάλλῃ αὐτοὺς εἰς τὸ Ἰπουργεῖον.

Ἄρθρ. 13. Αἱ ἀναγκαῖαι τῆς Ἀστυκλινικῆς δαπάναι καταβάλλονται καὶ διατίθενται συμφώνως πρὸς τὰ κατ' ἔτος ἐν τῷ προϋπολογισμῷ περὶ τούτων κανονιζόμενα.

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας Ἰπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς γενομένης διδασκαλίας ἐν ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις παρὰ γυμνασιακῶν καθηγητῶν καὶ παρ' ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκάλων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Πληροφορούμενοι, ὅτι παρὰ τισι γυμνασίοις καὶ ἑλληνικοῖς σχολείοις συνεθίζουσιν οἱ ἐν αὐτοῖς διδάσκοντες νὰ προπαιδεύουσιν ἐπὶ διδάκτορις ἐν τοῖς δωματίοις τοῦ διδασκῆριου ἢ ἐν ταῖς οἰκίαις αὐ-

τῶν μαθητὰς ἀνήκοντας εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν διδασκόμενας τάξεις, ὑπερ μὴ προσῆκον κρίνεται.

Πρὸς δὲ ὡς λίαν ἐνδιαφέρει τὴν πρόοδον τῶν τῆς Κυβερνήσεως ἐκπαιδευτηρίων, καὶ αὐτῶν δ' ἐτι τῶν ἰδιωτικῶν ἀφ' ἑτέρου θεωροῦντες τὸ νὰ κανονίσωμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν οἱ ἐν τοῖς πρώτοις διδάσκοντες δύνανται τοῦ λοιποῦ ν' ἀναδέχωνται διδασκαλίαν καὶ ἐν τοῖς δευτέροις.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαντες διατάσσομεν τὰ ἐπόμενα.

Ἄρθρ. 1. Ἀπαγορεύεται πάντως εἰς τοὺς γυμνασιακοὺς καθηγητὰς καὶ παρ' ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκάλους νὰ προπαιδεύωσιν ἢ νὰ διδάσκωσιν ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν ἢ ἐν τοῖς δωματίοις τοῦ δημοσίου διδασκτηρίου ἢ ἄλλοθι που, μαθητὰς ἀνήκοντας εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ἰδίων διδασκόμενας τάξεις.

Ἄρθρ. 2. Οὐδεὶς τῶν γυμνασιακῶν καθηγητῶν καὶ τῶν παρ' ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκάλων δύναται εἰς τὸ ἐξῆς ν' ἀναλαμβάνη διδασκαλίαν ἐν ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις, ἢ νὰ συνάγῃ μαθητὰς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ἢ ἀλλαχοῦ πρὸς διδασκαλίαν, ἀνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας Ὑπουργείου, παραχωρουμένης, ἀφ' οὗ πρότερον ἀκουσθῇ ἡ γνώμη τοῦ ἀνήκοντος γυμνασιάρχου ἢ σχολάρχου κατὰ τὴν περίστασιν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ πρὸς ἰδιωτικὴν διδασκαλίαν ἐκδιδομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἀδεια, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, δὲν δύναται νὰ συγχωρῇ ἐνασχόλησιν, ἀπαιτοῦσαν ὑπὲρ τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

Ἄρθρ. 4. Συμπίπτοντος νὰ προηγῶνται αἱ ὥραι τῆς ἐν ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις διδασκαλίας, θέλει λαμβάνεσθαι φροντίς ὥστε νὰ μὴ μεταξὺ τῆς διδασκαλίας ἐκείνης καὶ τῆς γινομένης ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῆς Κυβερνήσεως μιᾶς ὥρας τοῦλάχιστον διάλειμμα.

Ἄρθρ. 5. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων μνηνύονται πάραυτα ὑπὸ τῶν γυμνασιάρχων ἢ σχολάρχων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ὑπὸ τούτου υποβάλλεται εἰς ἡμᾶς ἀνάλογος κατ' αὐτῶν πρότασις.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθήναι, τὴν 18 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. Πρωτ. 4512.

Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ κατὰ τὴν 18 Αὐγούστου ε. ε. ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας, καὶ προϊσταμένους Ἑλληνικῶν
σχολείων διδασκάλους.

Οἴκοθεν νοεῖτε, κύριοι, ὅτι πρόνοια ἵνα μὴ τι ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ ἑλληνικοῖς σχολείοις τῆς Κυβερνήσεως εἰσχωρῇ, δυνάμενον νὰ παρεμβάλλῃ προσκόμματα εἰς τὸ ν' ἀποβάλῃ ἢ ἐν αὐτοῖς γινομένη διδασκαλία ἀποχρώντως γόνιμος καὶ καρποφόρος, οὐχ ἥττον δ' ἀφ' ἐτέρου καὶ ἐπιθυμία τοῦ νὰ προλαμβάνηται πᾶν τοιοῦτο καὶ παρ' αὐτοῖς ἐτι τοῖς ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις, ὧν ἡ ἀνάπτυξις καὶ πρόοδος δὲν ἐφελκύουσιν ὀλιγώτερον τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, προσέκαλεσαν τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐν ὀπισθογράφῳ γνωστοποιουμένου ὑμῖν Βασιλικοῦ Διατάγματος. Πρὸς λῆψιν δὲ τοῦ μέτρου τούτου συνέτειναν ἐτι καὶ τινες γυμνασιάρχων παρατηρήσεις, τελευταῖον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑποβληθεῖσαι.

Τὸ Διάταγμα λαβόντες ὀφείλετε πάραυτα νὰ τὸ κοινοποιήσητε εἰς πάντας τοὺς παρ' ὑμῖν διατελοῦντας καθηγητὰς καὶ διδασκάλους, μετὰ προσκλήσεως ἅμα πρὸς αὐτοὺς ἵν' ἀκολουθῶσι κατὰ γράμμα τὰς διατάξεις αὐτοῦ· ἀόκνως δ' ἐπιβλέποντες ὑμεῖς οἱ προϊστάμενοι ἵνα μὴ γίνηται ἡ ἐλαχίστη παράδοσις, θέλετε μηνύει αὐτὴν πραττομένην ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ Διατάγματος.

Τοῖς Κυρίοις καθηγηταῖς καὶ διδασκάλοις θέλει γείνει προσέτι γνωστὸν, ὅτι ὅστις αὐτῶν θελήσῃ νὰ λάβῃ ἄδειαν πρὸς ἰδιαίτεραν διδασκαλίαν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 2, ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν περὶ τούτου ἀναφορὰν τοῦ διὰ τοῦ προϊσταμένου αὐτοῦ, οὗτος δὲ πέμπων αὐτὴν θέλει τὴν συνοδεύει μετὰ ἡτιςλογημένης γνωμοδοτήσεως ἂν κρίνῃ παραχωρήτεαν ἢ μὴ τὴν ἄδειαν, ὁδηγὸν κατὰ τὴν κρίσιν του πάντοτε ἔχων τὸν δυνατὸν συμβιβασμὸν τοῦ συμφέροντος τοῦ οὐ προϊσταται ἐκπαιδευτηρίου πρὸς τὴν ὀφειλομένην νὰ παρέχεται συνδρομὴν εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Αὐγούστου 1856.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

κοποιοῦ, παρ' ᾧ τυχὸν διετέλει ἄχρι τοῦδε ἀσκούμενος, ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν καὶ τὸν ἱατρὸν τοῦ νομοῦ ἢ τὸν τῆς ἐπαρχίας, οἵτινες ὀφείλουσι πάλιν νὰ σημειώσιν ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὸ φαρμακεῖον παραδοχῆς αὐτοῦ, ἀποπερατώσαντος δὲ τοῦ μαθητοῦ τὴν ὅλην ἐν φαρμακείῳ διετὴ ἄσκησιν, ἐπικυροῦσι τὸ παρὰ τοῦ φαρμακοποιοῦ ἐκδιδόμενον περὶ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἀσκήσεως ἐνδεικτικόν. Ὁμοίως δὲ ἐπικεκυρωμένον παρ' αὐτῶν ἀπαιτεῖται νὰ ᾔναι καὶ τὸ τοῦ φαρμακοποιοῦ ἐνδεικτικόν, ὅπερ λαμβάνει ὁ ἀσκούμενος, ὅταν μεταβαίνῃ ἀπὸ τὸ φαρμακεῖον αὐτοῦ εἰς ἕτερον.

Ἄρθρ. 5. Οἱ φαρμακοποιοὶ δὲ, οἱ δεχόμενοι εἰς τὸ φαρμακεῖον αὐτῶν μαθητάς, εἶναι ὑπόχρεοι κατὰ τὴν παρ' αὐτοῖς μαθητείαν νὰ ἐξασκῶσιν αὐτοὺς ἐν πάσαις ταῖς χημικοφαρμακευτικαῖς σκευασαίαις, ἵνα ὄντως ἡσκημένοι ἐν αὐταῖς εἰσέρχωνται εἰς τὸ Πανεπιστήμιον πρὸς ἀκρόασιν τῶν παρὰ τοῦ νόμου ὠρισμένων μαθημάτων.

Ἄρθρ. 6. Ὁ βουλόμενος νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὸ μητρώον τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου ἀναφέρεται περὶ τούτου πρὸς τὸν Πρύτανιν τοῦ Ὁθωνείου Πανεπιστημείου, ἐγκλείων ἐν τῇ ἀναφορᾷ αὐτοῦ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο ἐνδεικτικά, τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις ὀριεθέντα. Ὁ δὲ προϊστάμενος τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου Κοσμήτωρ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς, πρὸς ὃν παραπέμπει ὁ Πρύτανις τὴν ἀναφορὰν τοῦ μαθητιῶντος μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἐνδεικτικῶν, ἀφ' οὗ ἐξετάσῃ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἐγγραφήν, καὶ εὖρῃ αὐτὰ νομίμως ἔχοντα, συγκαλεῖ τότε τοὺς συνιστῶντας τὸ Σχολεῖον Καθηγητάς, οἵτινες καθυποβάλλοντες τὸν θέλοντα νὰ ἐγγραφῇ εἰς ἐξέτασιν ἐν ταῖς φαρμακευτικαῖς ἐργασίαις, ἔτι δὲ, ἐὰν κρίνωσιν ἀναγκαῖον, καὶ ἐν τοῖς μαθήμασι τῶν τριῶν Βασιλικῶν Γυμνασίων τάξεων, ἀποφασίζουσι κατὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας περὶ τῆς ἐγγραφῆς αὐτοῦ, ἢ μὴ εἰς τὸ τοῦ Σχολείου μητρώον.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἐγγραφή γίνεται μόνον κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ χειμερινοῦ ἀκαδημαικοῦ ἐξαμήνου, ὅτε συνήθως γίνεται καὶ ἑναρξίς τῶν ἀποτελούντων τὰς φαρμακευτικὰς σπουδὰς μαθημάτων· ἂν δὲ τυχὸν ἐγγραφῇ ὁ μαθητιῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ θερινοῦ ἀκαδημαικοῦ ἐξαμήνου, τοῦτο δὲν λογίζεται εἰς τὴν τριετίαν, ἀλλὰ θεωρεῖται ἀπλῶς ὡς συντελοῦν πρὸς τελειοτέραν αὐτοῦ ἐκπαίδευσιν.

Ἄρθρ. 8. Ἡ δὲ σπουδὴ τῶν μαθημάτων τῆς φαρμακευτικῆς διαρκεῖ τριετίαν ὅλην· ἐκτὸς δὲ τῶν κυρίων αὐτῆς μαθημάτων ὑποχρεοῦνται οἱ σπουδάζοντες αὐτὴν νὰ ἀκροῶνται καὶ γενικῆς Ἱστορίας καὶ κατωτέρων μαθηματικῶν, ἐκ δὲ τῶν φιλοσοφικῶν, τῆς ἀνθρωπολογίας, τῆς ψυχολογίας, τῆς λογικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς.

Ἄρθρ. 9. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τριετῶν αὐτοῦ σπουδῶν, ἀφ' οὗ ζήτησῃ δι' ἀναφορᾶς τοῦ πρὸς τὸν Κοσμήτορα τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς, ἐξετάζεται ἐγγράφως τε καὶ προφορικῶς ὁ μαθητεύσας ὑπὸ τῶν συνιστῶντων τὸ Φαρμακευτικὸν Σχολεῖον Καθηγητῶν

τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὰ μαθήματα τὰ ἀποτελοῦντα τὰς φαρμακευτικὰς σπουδὰς, καὶ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ τῆς 4 (16) Μαΐου 1843 ὑψηλοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος, ὅπερ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ μαθήματα ταῦτα μένει ἐν ἰσχύϊ.

Ἄρθρ. 10 Εὐδοκιμήσας δὲ ἐν ταῖς ἐξετάσεσι ταύταις καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου πτυχίον, εἴτε μὲ τὸν βαθμὸν Κ α λ ῶ ς, εἴτε μὲ τὸν Ἄ ρ ι σ τ α, ὑποχρεοῦται μετὰ τοῦτο νὰ προσέλθῃ εἰς ἓν τῶν ἐν Ἀθήναις ἢ (ἀδεία ὅμως τοῦ Βασιλικοῦ Ἰατροσυνεδρίου) εἰς ἓν τῶν ἄλλων ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐπικρατείᾳ φαρμακείων, ὅπως ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον ἀσκηθῇ ἐν αὐτῷ ἐπὶ ἓν ἔτι ἔτος, μάθῃ δὲ καὶ τὰ τῆς διευθύνσεως φαρμακείου· παρελθόντος δὲ καὶ τούτου τοῦ ἔτους τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως, ἐξετάζεται τελευταίον καὶ ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰατροσυνεδρίου, ὅπως λάβῃ τὴν παρὰ τοῦ νόμου ἄδειαν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐπικρατείᾳ.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ἐξωθεν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἐρχόμενοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐγγραφῶσι μαθηταὶ τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου, α) νὰ προσέλθωσιν εἰς ἓν τῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ Βασιλικῶν Γυμνασίων καὶ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 ὀριζόμενα· β) νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ περὶ τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως ἐν τῷ 3 ἄρθρῳ ὀριζόμενα.

Οἱ ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Β α σ ί λ ι σ σ α

Α Μ Α Λ Ι Α

Α. Γ. ΒΟΥΓΑΡΙΣ. Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ ἐπὶ τῆς νομισματικῆς συλλογῆς Νομισματογνώμονος

Θ Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον Α' τοῦ ἀπὸ 10 (22) Μαΐου 1834 νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐν τῇ Δημοσίᾳ καὶ τῇ τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκῃ ἐπὶ τῆς νομισματικῆς συλλογῆς Νομισματογνώμων, διατελεῖ ὑπὸ τὰς

ἀμέσους διατάγας τοῦ Ἐφόρου αὐτῆς, ἐκτελῶν τὰς παρ' αὐτοῦ δεδομέ-
νας περὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 2. Καθήκοντα τοῦ Νομισματογνώμονός εἰσι.

α) Νὰ ἐκτιμᾷ καὶ ὁρίζῃ τὴν ἀξίαν ἐνὸς ἐκάστου νομίσματος καὶ πιά-
σης συλλογῆς.

β) Νὰ ἐξετάζῃ τὰ νομίσματα, νὰ κατατάττῃ αὐτὰ ἐπιστημονικῶς
καὶ συντάσῃ τὸν κατάλογον αὐτῶν κατὰ τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὁροὺς
καὶ κανόνας, δηλονότι γεωγραφικῶς καὶ χρονολογικῶς.

Ἄρθρ. 3. Ὁ κατάλογος συντάσσεται εἰς τε τὴν Λατινικὴν καὶ εἰς
τὴν Ἑλληνικὴν γλῶτταν καὶ τυποῦται εἰς τὸ Βασίλ. Τυπογραφεῖον.

Ἄρθρ. 4. Τὰ πρωτότυπα τῶν νομισμάτων διατηροῦνται εἰς νομι-
σματοθήκην ἀνάλογον, ἔχουσαν δύο κλεῖδας, ὧν τὴν μὲν μίαν φυλάσ-
σει ὁ Ἐφορος τῆς τε Δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθή-
κης, τὴν δὲ ἑτέραν ὁ Νομισματογνώμων.

Ἄρθρ. 5. Εἰδικὴ τις συλλογὴ ἐκτύπων, ἐπιστημονικῶς κατατα-
γμένων, θέλει διατεθῇ εἰς τρόπον πρόχειρον καὶ τόπον ἀρμόδιον, ἵνα
ἢ χρησίμος εἰς τὰς μελέτας τῶν τε φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ
τῶν πρὸς τὰ τοιαῦτα ἀσχολουμένων πεπαιδευμένων.

Ἄρθρ. 6. Πρὸς τοῖς ἀνωτέρω εἰδικῶς ὁρισθεῖσιν, ὁ Νομισματογνώ-
μων, ἔχει καθήκον νὰ βοηθῇ τὸν ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου
τῆς Βιβλιοθήκης ὑπάλληλον, ἄνευ βλάβης τῆς εἰδικῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας.

Περὶ τῆς προσθέτου ταύτης ὑπηρεσίας ἀποφασίζει ἐκάστοτε ὁ Ἐφα-
ρος τῆς Βιβλιοθήκης.

Ἄρθρ. 7. Ὅσάκις ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου κρίνει ἀναγκαῖον
νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν ἐτήσιαν αὐτοῦ ἑκθεσιν εἰδήσεις τινὰς περὶ τῆς
νομισματικῆς συλλογῆς, ὁ Ἐφορος δύναται, ἂν τὸ κρίνῃ εὐλόγον, νὰ
χορηγήσῃ αὐτῷ πᾶσιν πληροφορίαν.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέ-
λεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθῆναι, τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ

τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἐπιτρέπομεν αὐτῷ νὰ προσδιορίσῃ διὰ προσωρινοῦ κανονισμοῦ τὰ καθήκοντα καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις τῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ καὶ τῇ τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκῃ ὑπαλλήλων.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Νοεμβρίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Κανονισμὸς τῆς Δημοσίας καὶ τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 10|22 Μαΐου 1834 Νόμον καὶ τὰ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19 Μαρτίου 1842, 1 Μαρτίου 1845 καὶ 31 Ὀκτωβρίου 1856 Βασιλικά Διατάγματα, καὶ θεωροῦντες, ὅτι τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐν γένει τὴν δημοσίαν τῆς Βιβλιοθήκης χρῆσιν δὲν ἐκανονίσθησαν μέχρι τοῦδε ἀκριβῶς· ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῇ χορηγηθείσῃ ἡμῖν διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 4. Νοεμβρίου ε. ε. διατάσσομεν τὰ ἀκόλουθα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῆς Βιβλιοθήκης καθόλου καὶ περὶ τῶν καθηκόντων καὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους σχέσεων τῶν ἐν αὐτῇ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Πανεπιστημίου κειμένη καὶ φέρουσα τὸ ὄνομα Δημοσία καὶ τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκη, συνίσταται νῦν μὲν α) ἐκ τῶν εἰς τὴν Δημοσίαν Βιβλιοθήκην ἀνηκόντων βιβλίων καὶ χειρογράφων· β') ἐκ τῶν βιβλίων καὶ χειρογράφων τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης τῆς προσωρινῶς μετὰ τῆς Δημοσίας κατὰ τὸ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1842 Β. Διάταγμα ἠνωμένης καὶ γ') ἐκ τῆς ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ νομισματικῆς Συλλογῆς· ἐν δὲ τῷ μέλλοντι χρόνῳ δ') ἐκ τῶν βιβλιοθηκῶν ἢ ἐπιστημονικῶν συλλογῶν, τῶν διὰ Διαταγμάτων προσαρτηθησομένων.

Ἄρθρ. 2. Τὸ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ προσωπικὸν σύγκειται κατὰ τὰ κείμενα α) ἐκ τοῦ Ἐφόρου· β') ἐκ τοῦ Βιβλιοφύλακος· γ') ἐκ τοῦ Ὑποβιβλιοφύλακος· δ') ἐξ ἐνὸς Βοηθοῦ· ε) ἐξ ἐνὸς Νομισματογνώμονος· ς') ἐκ δύο Κλητῆρων ἢ ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 3. Ὁ τῆς Βιβλιοθήκης ἔφορος ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαι-

δεύσεως μεθ' ἅπαντος τοῦ ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ἐργαζομένου προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Ἐφόρος ἔχει τὴν ὑπερτάτην ἐπιτήρησιν ἐφ' ἀπάσης τῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν· ἀνταποκρίνεται κατ' εὐθεΐαν μετὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως περὶ ὅλων τῶν ἀφορῶντων τὴν Βιβλιοθήκην· γράφει ἐπιστολὰς πρὸς ἰδιώτας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ εὐρισκομένους καὶ λαμβάνει τοιαύτας· ὑπογράφει ἅπαντα τὰ ἐξερχόμενα ἐγγράφα· κρατεῖ τὴν ἰδιαιτέραν τῆς Βιβλιοθήκης σφραγίδα· προσδιορίζει εἰς ἕκαστον τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ τὴν ἐργασίαν καὶ ἐπιτηρεῖ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς· φροντίζει περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν ὑπουργικῶν διαταγῶν καὶ ἐν γένει λαμβάνει, ἐντὸς τῶν ἰσχύων τοῦ παρόντος κανονισμοῦ καὶ ἐπὶ προσωπικῇ αὐτοῦ εὐθύνῃ, ὅλα τὰ μέτρα, τὰ δυνάμενα νὰ φέρωσιν ἐσωτερικὴν βελτίωσιν τῆς Βιβλιοθήκης.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἐν τῇ χρήσει ἤδη δημοσία σφραγὶς τῆς Βιβλιοθήκης φέρει ἐν μέσῳ μὲν κ ε φ α λ ῆ ν Ἀ θ η ν ᾱ ς, κύκλῳ δὲ τὴν ἐπιγραφὴν «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ»· ὑπάρχει δὲ καὶ σημαντήριον διὰ τὴν ἐπισφράγισιν τῶν ἰδιαιτέρων τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πανεπιστημίου βιβλίων, ἧτις περιέχει Γλαῦκα καὶ γύρωθεν ἐπιγραφὴν «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ».

Ἄρθρ. 6. Αἱ περὶ δημοσίων γραφείων ὡς πρὸς τὴν κράτησιν τῶν βιβλίων, τὴν καταχώρησιν καὶ διεκπεραίωσιν τῶν ἐγγράφων καὶ τὴν ἀπογραφὴν τῶν ἐπίπλων καὶ σκευῶν διατάξεις, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸ γραφεῖον τοῦ Ἐφόρου τῆς Βιβλιοθήκης.

Ἄρθρ. 7. Ὁ Βιβλιοφύλαξ διατελεῖ μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Ἐφόρου ἐργαζόμενος ἐν γένει μὲν εἰς ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα τὴν Βιβλιοθήκην, ἰδίως δὲ ἐπιφορτισμένος τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων, τὴν ἐν δελτίοις καὶ βίβλοις καταγραφὴν τῶν ἀγοραζομένων, ἀνταλλασσομένων ἢ δωρουμένων βιβλίων, χειρογράφων ἢ ἄλλων εἰς τὴν Βιβλιοθήκην ἀνηκόντων πραγμάτων καὶ τὴν ὡς οἶόν τε ἐπιστημονικωτέραν τῶν βιβλίων κατὰτάξιν. Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἀσθενείᾳ τοῦ Ἐφόρου ἀναπληροῖ αὐτόν· ἐν τοιαύτῃ ὁμως περιπτώσει δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὴν κεκανονισμένην ἐν τῷ καταστήματι τάξιν οὐσιώδεις μεταβολὰς, ἢ νὰ προτείνῃ τοιαύτας· ἀλλ' ὀφείλει νὰ περιορίζηται εἰς τὴν ἀκριβῆ τῶν νενομισμένων ἐκτέλεσιν.

Ἄρθρ. 8. Τὰ καθήκοντα τοῦ Ὑποβιβλιοφύλακος καὶ τοῦ Βοηθοῦ συνίστανται εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ μετὰ ζήλου ἐκπλήρωσιν τῶν εἰς ἕκαστον παρὰ τοῦ Ἐφόρου προσδιοριζομένων ἐργασιῶν, μετὰ τῶν ὁποίων εἰσὶν ἰδίως ἡ ὕλικὴ πραγματοποιήσις τῆς ὀρισθείσης κατατάξεως τῶν βιβλίων καὶ συλλογῶν, ἡ καταγραφὴ ἀπάντων τῶν εἰσερχομένων ἢ ἐξερχομένων βιβλίων καὶ ἐγγράφων, ἡ εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἢ τοὺς δαγυζομένους χορήγησις τῶν ζητουμένων βιβλίων, ἡ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ

Β. Διατάγματος. Καὶ τὰ μὲν κεφάλαια κατατίθενται ἐν τῇ Εθνικῇ Τραπεζῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐκπαιδεύσεως, οἱ δὲ τόκοι καὶ τὰ μερίσματα εἰσπράττονται, τῇ διαταγῇ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, παρὰ τοῦ Ἐφόρου καὶ χρησιμεύουσιν εἰς ἀγορὰν ἐπιστημονικῶν, φιλολογικῶν ἢ ἄλλων ὠφελίμων βιβλίων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων καὶ εἰς δέσιμον τῶν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ βιβλίων· ἀλλὰ διὰ πᾶσαν πρὸς τοῦτο δαπάνην, ὀφείλει ὁ Ἐφορος νὰ ζητῇ προηγουμένως τὴν ἄδειαν τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐκπαιδεύσεως. Εἰς δὲ τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους πέμπει ὁ Ἐφορος ἀνυπερθέτως πρὸς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον τακτικὸν καὶ λεπτομερῆ ἀπολογισμὸν τῆς γενομένης χρήσεως, ἐλεγχόμενον παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς κατὰ τὰ περὶ τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ διατεταγμένα. Αἱ λοιπαὶ τῆς Βιβλιοθήκης δαπάναι αἱ ὑπὸ τοῦ δημοσίου καταβαλλόμεναι γίνονται ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐκπαιδεύσεως παρὰ τοῦ Ἐφόρου κατὰ τὰς περὶ δημοσίου λογιστικοῦ διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ κατατάξεως καὶ διατηρήσεως τῶν βιβλίων, χειρογράφων καὶ ἐπιστημονικῶν συλλογῶν.

Ἄρθρ. 17. Ἡ ὡς οἷόν τε ἐπιστημονικωτέρα κατάταξις τῆς Βιβλιοθήκης εἶναι ἔργον τοῦ Ἐφόρου, εἰς δὲ θέλει ἀκαταπαύστως καταβάλλει πᾶσαν φροντίδα· ἐξαρτᾶται δὲ πολλάκις ἐκ τῆς μάλλον ἢ ἥττον χωρητικότητος καὶ ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ Καταστήματος.

Ἄρθρ. 18. Ἡ μετὰ προηγουμένην σκέψιν διαταχθεῖσα καὶ πραγματοποιηθεῖσα κατάταξις δὲν μεταβάλλεται ἄνευ ἱκανοῦ λόγου ἢ ἀνάγκης.

Ἄρθρ. 19. Αἱ διάφοροι μεγάλαι ἐπιστημονικαὶ διαιρέσεις τῆς Βιβλιοθήκης διανέμονται μεταξύ τῶν βιβλιοφυλάκων καὶ βοηθῶν, κατὰ τὰς εἰδικωτέρας ἐκάστου γνώσεις.

Ἄρθρ. 20. Ἐκαστος τῶν βιβλιοφυλάκων καὶ βοηθῶν ὀφείλει ἐν τῷ εἰς αὐτὸν ἀνατεθέντι τμήματι νὰ φροντίζῃ ἀκαταπαύστως περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἅπαξ ὀριθείσης τάξεως, καθὼς καὶ περὶ τῆς καθαριότητος τῶν βιβλίων, πρὸς δὲ νὰ ἀναφέρῃ πρὸς τὸν Ἐφορον περὶ τῶν ἐλλειπῶν, διπλῶν ἢ ἀνάγκην δεσίματος ἐχόντων βιβλίων.

Ἄρθρ. 21. Κατ' ἔτος, μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν διακοπῶν τοῦ Πανεπιστημίου, γίνεται, τῇ συμπράξει ὅλων τῶν βιβλιοφυλάκων καὶ βοηθῶν, γενικὴ ἐπὶ τοῦ καταλόγου ἀναθεώρησις ἐνὸς ἢ δύο τμημάτων, ὥστε ἅπαντα ἡ Βιβλιοθήκη νὰ ἐπιθεωρῇται οὕτω κατὰ πενταετίαν. Μερικὴν δὲ ἐπιθεώρησιν ἐνὸς ἢ καὶ πλειοτέρων τμημάτων δύναται νὰ διατάξῃ ἐκτάκτως ὁ Ἐφορος, ὡσάκις νομίσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον.

Ἄρθρ. 22. Τὰ πρὸς δέσιμον προσδιοριζόμενα βιβλία ἐγγράφοντα κατὰ τὴν εἰς τὸν βιβλιοδέτην παράδοσιν ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ, ἐν ᾧ σημειοῦται ἡ ἐπιστροφή αὐτῶν.

Ἄρθρ. 23. Τὰ πρωτότυπα τῶν ἐν τῇ νομισματικῇ Συλλογῇ νομισμάτων διατηροῦνται ἐντὸς νομισματοθηκῶν κεκλεισμένων διὰ κλείδου

διπλᾶς ἔχοντος κλειδας, ὧν τὴν μὲν φυλάσσει ὁ Ἔφορος, τὴν δὲ ὁ Νομισματογνῶμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ αὐξήσεως τῆς Βιβλιοθήκης διὰ τῆς κατὰ νόμον παρακαταθέσεως ἀντιτύπων, καὶ δι' ἀγορᾶς νέων βιβλίων, δι' ἀνταλλαγῆς καὶ διὰ δωρεῶν.

Ἄρθρ. 24. Περὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀπὸ 10/22 Μαΐου 1834 Νόμου ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ παρακαταθέσεως δύο ἀντιτύπων ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκδιδομένων συγγραμμάτων, φροντίζει ὁ Ἔφορος κατὰ τὰ εἰδικῶς ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρ. 25. Ἀγορὰ νέων βιβλίων γίνεται, κατ' ἀναλογίαν τῶν ὑπαρχόντων πόρων, γνωμοδοτήσει μὲν εἰδικῆς πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἀγοραστέων ἐπιτροπῆς, ἐγκρίσει δὲ τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρ. 26. Ἡ πρὸς γνωμοδότησιν περὶ ἀγορᾶς βιβλίων ἐπιτροπὴ σύγκειται ἐκ τοῦ Ἐφόρου τῆς Βιβλιοθήκης προεδρεύοντος καὶ ἐν διχοψηφίᾳ ἀποφασιστικὴν ἔχοντος ψῆφον, ἐκ τῶν Κοσμητόρων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πέντε ἄλλων μελῶν ἐκλεγομένων κατ' ἔτος παρὰ τῶν εἰρημένων μεταξὺ καθηγητῶν ἢ ἄλλων εἰδικῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ λογίων, ἥτοι ἐνὸς θεολόγου, ἐνὸς νομικοῦ, ἐνὸς ἱατροῦ, ἐνὸς φιλολόγου καὶ ἐνὸς μαθηματικοφυσικοῦ.

Ἄρθρ. 27. Κατὰ τὴν παρὰ τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς γενομένην ἐκλογὴν τῶν ἀγοραστέων βιβλίων δὲν πρέπει νὰ προτιμᾶται τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ εἶδος τῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' ἀναλόγως τῶν ὑπαρχουσῶν καὶ μᾶλλον ἐπαισθητῶν ἐλλείψεων, ἐκεῖνα τὰ βιβλία, εἰς τὴν πρόσκτησιν τῶν ὁποίων δὲν ἐπαρκοῦσι τὰ συνήθη ἰδιωτικὰ μέσα.

Ἄρθρ. 28. Κρατεῖται ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ βιβλίον, ἐν ᾧ ἐγγράφεται παρὰ τῶν ὑπαλλήλων ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας παρὰ τῶν αἰτούντων ὁ τίτλος παντὸς βιβλίου ζητηθέντος καὶ μὴ εὑρεθέντος ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ. Τὸ βιβλίον τοῦτο τίθεται ἐκάστοτε ὑπ' ὄψιν τῆς γνωμοδοτοῦσης ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 29. Περὶ ἀνταλλαγῆς βιβλίων γνωμοδοτοῦσι μόνον ὁ Ἔφορος καὶ οἱ Κοσμητορες, ἀποφασίζει δὲ τὸ ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 30. Διπλᾶ ἢ τριπλᾶ ἀντίτυπα τῶν ἐν καθημερινῇ χρήσει βιβλίων δὲν ἀνταλλάσσονται.

Ἄρθρ. 31. Περὶ τῶν προσφερομένων εἰς τὴν Βιβλιοθήκην δωρεῶν ἀναφέρει ἐκάστοτε ὁ Ἔφορος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἵνα τοῦτο ἀποφασίσῃ περὶ τῆς παραδοχῆς.

Ἄρθρ. 32. Ἀπαντὰ τὰ ἐκ τῆς κατὰ νόμον παρακαταθέσεως, ἐξ ἀγορᾶς, ἐξ ἀνταλλαγῆς, ἢ ἐκ δωρεᾶς προσκτηθέντα βιβλία καταγράφονται ἀμέσως διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ συγγραφέως καὶ ἐν ἐλλείψει διὰ τοῦ ἀρχικοῦ γράμματος τῆς ἐπιγραφῆς, σημειουμένου καὶ τοῦ τρόπου τῆς προσκτήσεως συνοπτικῶς μὲν ἐν ἰδιαιτέρῳ ἐπὶ τούτῳ κρατουμένῳ βιβλίῳ, κατὰ τὴν προσηκουσάν δὲ λεπτομέρειαν ἐπὶ τετραγώνων χαρτίων δελτίων, κατὰ τὰς ἀναγκαζομένων ἀλφαριθμητικῶς ἐν τοῖς ἐπὶ τούτῳ οἰ-

κελοις θυριδίσις. Ἐπιτίθεται δὲ ἐπ' αὐτὰ ἡ τῆς Βιβλιοθήκης σφραγίς, καὶ ὡσάκις ὁ ἀριθμὸς τῶν παρὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου δωρηθέντων ὑπερβαίνει τοὺς πεντακοσίους ἀξίων λόγου συγγραμμάτων τόμους, πρὸς τῇ σφραγίδι τῆς Βιβλιοθήκης, καὶ ἕτερον ἐπὶ τούτῳ κατασκευαζόμενον σημαντήριον, ἐμφαίνον τὸ ὄνομα τοῦ δωρητοῦ.

Ἄρθρ. 33. Τὰ ὀνόματα τῶν δωρητῶν ἐγγράφονται κατὰ χρονολογικὴν τάξιν ἐν ἰδιαιτέρᾳ βίβλῳ, ἐν ᾗ σημειοῦται συγχρόνως ὁ ἀριθμὸς, τὸ εἶδος ἐν γένει, καὶ ἡ ὥς ἔγγιστα ἀξία τῶν δωρηθέντων τόμων· ἐκτὸς δὲ τούτου, τὰ ὀνόματα τῶν δωρησαμένων πλείονας τῶν πεντακοσίων ἀξίων λόγου τόμων, γράφεται κεφαλαίοις γράμμασιν ἐπὶ πίνακος διηνεκῶς ἐκτεθειμένου ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἀναγνώσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ συντάξεως καὶ δημοσιεύσεως καταλόγων.

Ἄρθρ. 34. Ἡ ὑπαρξίς τακτικῶς κρατουμένων καὶ εὐμεθόδως συντεταγμένων καταλόγων εἶναι ὁ πρῶτιστος ὅρος καλῆς τακτοποιήσεως τῆς Βιβλιοθήκης· διὸ πᾶσα ὀφείλεται πρὸς τοῦτο προσπάθεια καὶ ἐπιτηρήσις ἐκ μέρους τοῦ τε Ἐφόρου καὶ τοῦ εἰδικῶς ἐπιφορτισμένου Βιβλιοφύλακος.

Ἄρθρ. 35. Οἱ ἀπαραιτήτως συντασσόμενοι κατάλογοι εἰσι δύο· εἰς ἀλφαθητικὸς τῶν ὀνομάτων τῶν συγγραφέων, ἢ ἐν ἑλλείψει, τοῦ ἀρχικοῦ γράμματος τῆς ἐπιγραφῆς καὶ εἰς καθολικὸς καθ' ὕλην· ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ἑτέρου τρίτου τῶν κατ' ἔτος εἰσερχομένων, συντάσσονται, κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀνάγκην, καὶ ἄλλοι βοηθητικοὶ κατάλογοι τάξεώς τινος βιβλίων, τῶν φυλλαδίων ἢ τῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων.

Ἄρθρ. 36. Ἀμφότεροι οἱ γενικοὶ κατάλογοι ὅ,τε ἀλφαθητικὸς καὶ ὁ καθολικὸς καθ' ὕλην, συντάσσονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δελτίων.

Ἄρθρ. 37. Ἐν ἰδίσις καταλόγοις καταγράφονται τὰ χειρόγραφα, ἡ νομισματικὴ καὶ πᾶσα ἄλλη ἐπιστημονικὴ συλλογὴ.

Ἄρθρ. 38. Οἱ χειρόγραφοι κατάλογοι κοινοποιοῦνται εἰς τὸν αἰτοῦντα μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ Ἐφόρου.

Ἄρθρ. 39. Ἀνὰ πᾶσαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἡδη πραγματοποιουμένης ἐκτυπώσεως, δημοσιεύεται διὰ τοῦ τύπου νέος ἀλφαθητικὸς κατάλογος τῶν κατὰ τὴν παρελθούσαν πενταετίαν εἰσελθόντων βιβλίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ τῆς δημοσίας χρήσεως τῆς Βιβλιοθήκης.

Ἄρθρ. 40. Ἐκτὸς τῶν κυριακῶν καὶ τῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουλίου 1856 Β. Διατάγματος ὁρισθεῖσων ἑορτῶν, ἡ Βιβλιοθήκη ἀνοίγει διὰ τὸ δημόσιον καθ' ἑκάστην ἡμέραν, τὸ μὲν θέρος ἀπὸ 8 καὶ ἡμισείας π. μ. μέχρι τῆς 4 μ. μ. τὸν δὲ χειμῶνα ἀπὸ τῆς 9 π. μ. μέχρι τῆς 4 μ. μ.

Τὸ δὲ σάββατον ἡ Βιβλιοθήκη μένει κλειστή μετὰ μεσημέριαν, ὥπως ἐνασχοληθῶσιν οἱ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταὶ εἰς τὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἐκτοπισθέντων ἢ νεωστὶ εἰσελθόντων βιβλίων. Σημείωσις τῶν ὥρων, καθ' ἃς ἀνοίγει ἡ Βιβλιοθήκη τοιχοκολλᾶται ἐπὶ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου.

Ἄρθρ. 41. Ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὴν Βιβλιοθήκην ὀφείλει νὰ ἔχη κενὰς τὰς χεῖρας καὶ ἰδίως νὰ μὴ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἴδια βιβλία, ἀλλῶς νὰ παραδίδῃ ταῦτα ἅμα εἰσελθὼν εἰς τινὰ τῶν ὑπαλλήλων, παρ' οὗ νὰ λαμβάνῃ τὰ παραδοθέντα ἐξερχόμενος.

Ἄρθρ. 42. Ὁ βουλούμενος ν' ἀναγνώσῃ ἢ νὰ σπουδάσῃ σύγγραμμά τι ἐντὸς τῆς βιβλιοθήκης σημειοῖ ἐπὶ τεμαχίου χάρτου τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ζητούμενου βιβλίου καὶ προσυπογράψας παραδίδει τὸ τεμάχιον πρὸς τὸν ἐπιφορτισμένον τὴν διανομὴν τῶν βιβλίων ὑπάλληλον, ὅστις ἀναζητήσας καὶ ἀνευρὼν τὸ ζητούμενον ἐγχειρίζει τῷ αἰτοῦντι κρατῶν τὴν ἐπὶ τοῦ τεμαχίου σημείωσιν, ἣν ἀποδίδει μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ βιβλίου. Ἐν ὧσιν ἡ μνησθεῖσα σημείωσις εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τοῦ ὑπαλλήλου, ὑπάρχει τεκμήριον περὶ τῆς μὴ ἐπιστροφῆς τοῦ ἐγχειρισθέντος βιβλίου.

Ἄρθρ. 43. Ἡ ἀνάγνωσις καὶ σπουδὴ γίνεται ἐντὸς τῆς ἐπὶ τούτῳ ὀρισμένης αἰθούσης. Ἡ δὲ εἰς τὰ λοιπὰ τῆς Βιβλιοθήκης μέρη εἰσόδος μόνον ἀδεία τοῦ Ἐφόρου ἢ τοῦ Βιβλιοφύλακος ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρ. 44. Ἰδιαιτέρον μέρος ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἀναγνωστηρίου ἢ ἀλ-
λαχοῦ τῆς Βιβλιοθήκης προσδιορίζεται διὰ τὴν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ με-
λέτην τῶν καθηγητῶν.

Ἄρθρ. 45. Εἰς οὐδένα συγχωρεῖται ἄνευ πρὸς τοῦτο ἀδείας τοῦ Ἐ-
φόρου ἢ τοῦ Βιβλιοφύλακος νὰ λαμβάνῃ μόνος ἐκ τῶν βιβλιοθηκῶν ἢ
ἐκ τῶν τραπεζῶν βιβλία, ἔγγραφα ἢ ἄλλο τι ἀνήκον εἰς τὴν Βιβλιο-
θήκην.

Ἄρθρ. 46. Τὰ περιέχοντα εἰκόνας ἢ πίνακας, καὶ τὰ σπάνια, πολύ-
τιμα, ἢ πολυτελῆ βιβλία κοινοποιοῦνται ἐπὶ ἰδιαιτέρων τραπεζῶν, ἐφ'
ῶν ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις μελανοδοχείου.

Ἄρθρ. 47. Οὐδεὶς τῶν ἀναγνωστῶν δύναται νὰ λάβῃ πρὸς ἀνάγνωσιν
ἐντὸς τῆς Βιβλιοθήκης ταυτόχρονως πλείονα τῶν τεσσάρων συγγράμ-
ματα, ἐκτὸς μόνον ἂν εἰδικῇ ἀδεία τοῦ Ἐφόρου ἐν ἀποδεδειγμένῃ ἐπι-
στημονικῇ ἀνάγκῃ, ἐπιτρέψῃ τοῦτο.

Ἄρθρ. 48. Προσδιορίζεται ἰδιαιτέρον ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ μέρος ἐνθα
ἐκτίθεται διὰ τὰς μελέτας τῶν φοιτητῶν καὶ λοιπῶν περὶ τὴν ἀρχαιο-
λογίαν ἀσχολουμένων ἐκλεκτῇ, ὡς οἶόν τε, περιεκτικῇ καὶ ἐπιστημονι-
κῶς κατατεταγμένῃ συλλογῇ ἐκτύπων τῶν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ὑπαρχόν-
των, ἢ καὶ ἐν ἄλλαις συλλογαῖς εὐρίσκομένων ἀρχαίων νομισμάτων. Ἡ
εἰς τὸ μέρος τοῦτο πρὸς μελέτην εἰσόδος ἐπιτρέπεται δι' εἰδικῆς τοῦ Ἐ-
φόρου ἀδείας· ἡ δὲ μελέτη γίνεται ἐπισκοποῦντος καὶ ὁδηγοῦντος τοῦ
νομισματογνώμονος.

Ἄρθρ. 49. Οἱ ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ἐργαζόμενοι ὀφείλουσι νὰ φυλάττωσι βαθυτάτην σιωπὴν καὶ ἡσυχίαν· ὁ δὲ ταραχοποιὸς ἐπιπλήττεται καὶ ἐν ὑποτροπῇ ἀποπέμπεται.

Ἄρθρ. 50. Βιβλία τῆς Βιβλιοθήκης δανεῖζονται μόνον εἰς τὸν ἀνώτερον τῆς πρωτεύουσας Κλῆρον, εἰς τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ γυμνασίων, εἰς τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ κεντρικῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, εἰς τὸν Διευθυντὴν καὶ τὰ μέλη τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς, εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοῦντας ξένους σοφοὺς τοὺς φέροντας ἐπίσημον τοῦ πρέσβεως αὐτῶν ἐγγύησιν καὶ τέλος εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διατρίβοντας καὶ ἐγνωσμένους ἡμεδαποὺς λογίους, ὧν τὰ ὀνόματα σημειωθῶσι παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρ. 51. Εἰς οὐδένα δανεῖζονται ταῦτοχρόνως πλεονα τῶν πέντε συγγράμματα.

Ἄρθρ. 52. Οὐδεὶς δύναται νὰ κρατήσῃ παρ' ἐαυτοῦ τὰ δανεισθέντα πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τῆς μνησθείσης προθεσμίας ὁ ἐπὶ τοῦ δανεισμοῦ ὑπάλληλος ὀφείλει νὰ εἰδοποιῇ περὶ τούτου τὸν κατέχοντα· ἂν δὲ οὗτος δὲν ἐπιστρέψῃ τὸ βιβλίον ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως ἀπόλλυσιν αὐτοδικαίως τὸ δικαίωμα τοῦ δανεῖζεσθαι εἰς τὸ μέλλον βιβλίῳ ἐκ τῆς βιβλιοθήκης καὶ καταμνηνύεται ἀνυπερθέτως ἐπὶ σφτερισμῷ ἄλλοτρίας περιουσίας.

Ἄρθρ. 53. Καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς τρικκονθήμερου προθεσμίας δύναται ὁ Ἐφορος, ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῆς ἐπιστήμης ἢ διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἄμεσον ἐπιστροφὴν τοῦ δανεισθέντος· ὀφείλει δὲ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ δανείσῃ ἐκ νέου τὸ ἐπιστραφέν. Ἡ ἄρνησις τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ παρὰ τοῦ Ἐφόρου ζητηθέντος βιβλίου ἐπιφέρει αὐτοδικαίως τὴν ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος τοῦ δανεῖζεσθαι.

Ἄρθρ. 54. Τὰ δανειζόμενα βιβλία καταγράφονται εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον ἐν ᾧ ὑπογράφει ὁ παραλαμβάνων, ὅστις, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ βιβλίου, φροντίζει περὶ τῆς ἐπὶ παρούσῃ αὐτοῦ ἐξαλείψεως τῆς ἐγγραφῆς· Ἀπέναντι δὲ τοῦ τίτλου τοῦ δανεισθέντος βιβλίου σημειοῦται ἐν ἰδιαιτέρᾳ καταφανεῖ στήλῃ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἐδανείσθη καὶ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἀπεδόθη.

Ἄρθρ. 55. Τὰ χειρόγραφα, αἱ ἀρχέτυποι, μοναδικαί, σπάνιαι ἢ πολυτελεῖς ἐκδόσεις βιβλίων, αἱ εἰκονογραφίαι καὶ οἱ γεωγραφικοὶ πίνακες ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ δανεῖζονται.

Ἄρθρ. 56. Τὰ μυθιστορήματα τὰ τῆς κ α τ ω τέ ρ ας λεγομένης φ ι λ ο λ ο γ ι ας πονημάτων, τὰ πολιτικὰ ἢ ἐφήμερα φυλλάδια καὶ αἱ πολιτικαὶ τῆς ἡμέρας ἐφημερίδες οὔτε δίδονται εἰς ἀνάγνωσιν ἐντὸς τῆς Βιβλιοθήκης, οὔτε δανεῖζονται, ἀνεῦ ἰδιαιτέρας ἀδείας τοῦ Ἐφόρου, χορηγούμενης μόνον εἰς τὸν σπουδαίως ἐπ' αὐτῶν ἐργαζόμενον.

τον δ' αὐτοῦ ἐπὶ πίνακος θέλει ἀναρτηθῇ ἐν καταφανεῖ τόπῳ, ἐντὸς τοῦ ἀναγνωστηρίου καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς Βιβλιοθήκης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1994.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Γυμνασιάρχας.

Γνωστοποιούμεν ὑμῖν ἐν ὀπισθογράφῳ τὴν πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείον ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἐγγραφόν μας, ὅπως λάβητε γνῶσιν πρὸς ἀποφυγὴν πάσης εἰς τὸ μέλλον παραξηγήσεως τοῦ σιωπῶντος ὡς πρὸς τὴν τάξιν ἀκροατῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις ὀργανικοῦ τῶν Γυμνασίων Διατάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 12 Νοεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1994.

Περὶ τῆς μὴ ἐξαίρέτως ἐκ τῆς στρατολογίας τῶν ἀκροατῶν τῶν Γυμν. καὶ Ἑλλήν. Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

Εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἐπιστραφέντος ἐγγράφου τῆς Νομαρχίας Ἀρκαδίας ἐπισημείωσιν ὑμῶν ὑπ' ἀριθ. 7853 καὶ ἡμερομηνίαν 11 Ἀπριλίου ε.ε. ἀπαντῶμεν, ὅτι, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖτε, οὐδεμία ἐν τῷ περὶ συστάσεως Γυμνασίων ὀργανικῷ νόμῳ ὑπάρχει μνεῖα τάξεως ἀκροατῶν, ὅτι ἐπομένως ἂν κατὰ ἐπιείκειαν δικαιολογουμένην ἴσως κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως τῶν Γυμνασίων, οἱ Γυμνασιάρχαι ἐπέτρεπαν εἰς τινας νέους τὴν ἄνευ ἐγγραφῆς ἀκρόασιν τῶν διδασκομένων μαθημάτων, ἡ τοιαύτη ἐπιείκεια δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ νομολογίαν.

ισχύουσιν ἀπέναντι τῆς σιωπῆς τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου· ἄλλως τε καὶ ἄδεια ἀπλῆς ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἀκροάσεως τὴν σήμερον οὐχὶ μόνον δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὴς τὰ μέγιστα δύναται νὰ κατασταθῇ εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἀληθῶς πρὸς ἐκπαίδευσιν ἐν τοῖς Γυμνασίοις φοιτήσεως νεολαίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διατάξιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς στρατευσίμων νόμου τοῦ 1837 τὴν ἀναφέρουσιν εἰς αἵρεσιν τῶν τακτικῶν ἀκροάτων, ἡ διάταξις αὕτη βεβαίως προνοεῖ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἤθελεν ἀποφασίσαι ὁ νομοθέτης νὰ παραδεχθῇ ἐν τοῖς Γυμνασίοις τοιαύτην τάξιν ἀκροατῶν κατὰ τὰς τοπικὰς ἀνάγκας, ὅπερ, ὡς εἴρηται, οὐδὲν μὲχρι τῆς δε ἐγένετο. Ἐκ τούτων ἐξάγομεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δύναται νὰ διατάξῃ τὰς ἀρμοδίους διυικητικὰς ἀρχὰς ἵνα μὴ δέχωνται ὡς ἰσχύοντα κατὰ νόμον πρὸς εἰρήρεσιν στρατευσίμου τὰ τυχόν παρὰ τῶν Γυμνασιαρχῶν ἐκδοθέντα ἢ ἐκδοθησόμενα ἀποδεικτικὰ ἀπλῆς ἀκροάσεως ἄνευ τακτικῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ μαθητολόγιον τῶν Γυμνασίων. Καίτοι δὲ φρονούντες, ὅτι οἱ Γυμνασιάρχαι καλῶς ἐρμηνεύοντες τὴν σιωπὴν τοῦ ὀργανικοῦ περὶ Γυμνασίου νόμου δὲν παραδέχονται ἐν τοῖς οἰκείοις αὐτῶν Γυμνασίοις τάξιν ἀκροατῶν νομίμως ἀνεγνωρισμένην πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς εἰς τὸ μέλλον ἀτοπήματος· κοιναποιοῦμεν σήμερον πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας ἀντίγραφον τῆς παρούσης πρὸς ὑμᾶς ἀπαντήσεως.

Ἀθῆναι τῇ 12 Νοεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 6,881.

Περὶ διετηρήσεως τακτικῶν ἀρχείων ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς Σχολείοις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων διδασκάλους.

Λαμβάνοντες ἀφορμὴν ἐκ παραπόνων διὰ τὴν ἐν τισι τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων ἑλλειψιν τακτικῶς κρατουμένων καὶ ἐπιμελῶς διατηρουμένων ἀρχείων, ὑπομιμνήσκομεν ὑμᾶς, μεταξύ τῶν καθήκοντων τοῦ διευθύνοντος Γυμνασίου ἢ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον ὑπάρχει καὶ ἡ ἐπιτήρησις, ὅπως φυλάττωνται ἀκριβῶς καὶ ἀσφαλῶς διατηρῶνται τὰ τε ἀφορῶντα τὴν σύσκεψιν τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων πρᾶ-

κτικῶς, καὶ ἅπαντα ἡ ἐπίσημος τοῦ Γυμνασίου ἢ τοῦ Σχολείου μετὰ τῶν προϊσταμένων Ἀρχῶν ἀλληλογραφία, καὶ λοιπὰ ἐγγράφα, ἐν οἷς περιλαμβάνονται καὶ αἱ πρὸς ὑμᾶς κατὰ κτηρὴν ἐκδιδόμεναι ἐγκύκλιοι καὶ δόγηται. Ἐν τοῖς καλῶς διατηρουμένοις ἀρχείοις Γυμνασίου τινὸς ἢ Ἑλληνικοῦ Σχολείου εὗρισκεται ὑλόκληρος ἡ ἱστορία αὐτοῦ, τοσοῦτον ἀναγκαῖα οὐχὶ μόνον διὰ τὴν κλῆρον διοίκησιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν εἰσαγωγὴν νέων εἰς τὸ μέλλον βελτιώσεων.

Πρὶς εἰστάσιν δὲ τακτικῶν ἀρχείων ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς Σχολείοις, ἐνθα δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦτα, καὶ πρὸς συντήρησιν τῶν ὑπαρχόντων φρονούμεν ἀναγκαῖα τὰ ἀκολουθεῖν.

α) Ὁ διευθύνων Γυμνάσιον ἢ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον νὰ συμμορφοῦται ἀκριβῶς μὲ τὰς περὶ τηρήσεως τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις γραφείοις ἀρχείων διατάξεις.

β) Νὰ ἐναποτίθενται πρὸς φύλαξιν εἰς τὸ ἐπὶ τοῦτω ἐρμάρειον ἢ κιβώτιον διὰ κλειθροῦ κεκλεισμένον καὶ, εἰ δυνατόν, ἐντὸς τοῦ ἰδιαιτέρου διὰ γραφείον προσδιορισμένου δωματίου, ἅπαντα τὰ ἤδη καταγραφέντα ἐγγράφα.

γ) Ὅσῳκις μετατίθεται ὁ διευθύνων νὰ παραδίδῃ ἅπαντα τὰ ἐγγράφα μετὰ τῆς λοιπῆς ἀποσκευῆς τοῦ Γυμνασίου ἢ Σχολείου εἰς τὸν ἀντικαθίσταντα ἢ τὸν προσωρινῶς κατὰ τάξιν ἱεραρχικὴν ἀναπληροῦντα αὐτὸν, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτων, εἰς τὴν κατὰ τόπον προϊσταμένην διοικητικὴν Ἀρχὴν, σημειῶν ἐπὶ τοῦ βιβλίου τῆς ἐγγραφῆς τὴν παράδωσιν ταύτην καὶ λαμβάνων ἀπόδειξιν παραλαβῆς. Ἡ αὕτη διατύπωσις νὰ τηρῆται ἐκ μέρους τοῦ προσωρινοῦ ἀναπληρωτοῦ κατὰ τὴν εἰς τὸν ὀριστικῶς διορισθέντα μετάδασιν τῆς διευθύνσεως. Ἡ δὲ παρὰ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς εἰς τὸν ἀρχιζέντα διάδοχον τοῦ προαναχωρήσαντος παράδοσις τῶν ἐγγράφων νὰ βεβαιοῦται δι' ἐκθέσεως.

δ) Ἐν περιπτώσει ἀποδιώσεως τοῦ διευθύνοντος καὶ ἐλλείψεως ἀναπληρωτοῦ, ἢ κατὰ τόπον προϊσταμένη διοικητικῆς Ἀρχῆς νὰ λαμβάνῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Γυμνασίου ἢ Σχολείου, βεβαιοῦσα δι' ἐκθέσεως συνοπτικῶς τὴν κατὰ τὰς αὐτῶν καὶ νὰ παραδίδῃ ὡς ἀνωτέρω ταῦτα εἰς τὸν ἀντὶ τοῦ ἀποδιώσαντος διορισθέντα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Νοεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1959.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν κατὰ τὰς διακοπὰς ἀναχωρούντων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΠ.

Πρὸς τὸν Πρίσβιν τοῦ Πανεπιστημίου.

Κοινοποιούμεν ὑμῖν, Κύριε Πρύταμι, ὅτι τῇ συμφώνῳ ἀποφάσει τῶν

δύο Υπουργείων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ὁποίου προΐσταμεθα, ἡ ἰσχὺς τοῦ 31 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, δὲν ἐκτείνεται καὶ εἰς τοὺς κυρίους καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ λοιποὺς τοῦ κράτους διδασκάλους κατὰ τὰς ἀναπαύλας τῶν μαθημάτων.

Δύνανται ἐπομένως, συνεπεῖα τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἡμῶν, οἱ κύριοι καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, λαμβάνοντες πλήρη τὴν μισθοδοσίαν των κατὰ τὰς νομίμους τῶν μαθημάτων διακοπὰς νὰ ἀποδημῶσι καὶ ἐκτὸς τοῦ κράτους, ζητοῦντες ὅμως πρὸς τοῦτο προηγουμένως ἀδειαν ἀπουσίας.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 9 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1959.

Περὶ τῶν διακοπῶν τῶν μαθημάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κυρίους Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων Διδασκάλους.

Κοινὸν ἐπικρατεῖ τὸ περὶ διακοπῶν τῶν μαθημάτων ἔθιμον ὅπουδὴ ποτε ἐσυστάθησαν διδασκῆρια, ὡς πᾶσιν ὑμῖν εἶναι τοῦτο γνωστόν. Καὶ ὑγείας μὲν λόγοι, ἔτι δὲ καὶ ἵνα δοθῇ ἄνεσις τις εἰς τοὺς μαθητὰς, ἀναλαμβάνοντας οὕτως εἰς τὸ ἐπιὸν σχολαστικὸν ἔτος τὰς μελέτας αὐτῶν μὲ ἀκμαίαν αὐθις προθυμίαν, ὑπηγόρευσαν ἀναντιρρήτως ταύτην τὴν κατὰ τὰς θερινὰς ὥρας ἀνάπαυσιν. Ἀλλ' ὁμολογουμένως καὶ ἑτέρα πρόθεσις, λίαν σπουδαία, ἦτο πρὸ ὀφθαλμῶν τοῦ νομοθέτου, καθιερόνους τὰς διδασκτικὰς ταύτας ἀναπαύλας. Ἠθέλησε δηλονότι νὰ παρέξῃ ἀφ' ἑτέρου καὶ τοῖς διδάσκουσι περιοδικῶς εὐκαιρίαν, πρὸς βελτίωσιν καὶ πλείονα ἐκυτῶν καταρτισμὸν, εἴτε δι' ἰδίας ἐνδελεχοῦς μελέτης περὶ τὸν εἰδικὸν κλάδον τὸν ὁποῖον ἡσπάσθησαν, εἴτε διὰ περιηγήσεων, οὐχ ἥττον συντελεστικῶν, ὡς δὲν σὰς λανθάνει, εἰς τὴν διανοητικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου, ἀπαραιτήτων δὲ μάλιστα παρ' ἡμῖν σήμερον, ὅτε ἡ ἀρτισύστατος ἡμετέρα πολιτεία εἰσέτι δὲν ἀπέκτησε τὰ βοηθήματα ἐκεῖνα, δι' ὧν ἀλλαχοῦ παρακολουθεῖται ἀδιαλείπτως τῶν γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν ἡ ἀένναος πρόοδος· εἴμεθα δὲ ἐντελῶς πεπεισμένοι ὅτι ὅπως ἄχρι τοῦδε, οὕτω καὶ τοῦ λοιποῦ, ἐπωφελὲς χρήσι· παρ' ὑμῶν θέλει γίνεσθαι τοῦ καιροῦ τῶν διακοπῶν τῶν μὲν ἐγκυπτόντων εἰς ἀναγνώσεις καὶ μελέτας, τῶν δὲ ἐπισκεπτομένων ἀλλήλο-

διαδόχως τὰς ἀνεξετάστους ἔτι ἐπαρχίας τοῦ κράτους, ἐπὶ σκοπῷ ἀρχαιολογικῶν, γλωσσικῶν, ἢ ἄλλης φύσεως ἐρευνῶν, ἐτέρων δὲ ἀποδημούντων εἰς τὴν ἐσπερίαν πρὸς ἀποθησαύρισιν νέων γνώσεων. Τὸ τελευταῖον τοῦτο, μάλιστα τὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν δηλαδὴ ἐπιφοίτησιν, διὰ τὸν ἄρτι ῥηθέντα λόγον ἰδιαιτέρως σᾶς συνιστῶμεν, καὶ ἀσμένως ἠθέλομεν βλέπει ἐπιχειροῦντας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν αὐτὴν τοὺς μὴ κωλυομένους ἐκ βιωτικῶν περιστάσεων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου πολλοὶ ἴσως ὑμῶν, προθέμενοι ἐξέλευσιν ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἕνεκα τῆς διατάξεως τοῦ 31 ἄρθρου αὐτοῦ ἀπετράπησαν τοῦ σκοποῦ, γνωστοποιοῦμεν ὑμῖν ὅτι τὸ κώλυμα τοῦτο, ἄρθρον δὲν ὑπάρχει ἤδη. Καθότι μετὰ συνεννόησιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς, ὁμοφώνως ἀπεφασίσθη ὅτι οὐδαμῶς δύναται νὰ ἐκταθῇ ἡ ἰσχὺς τῆς μνησθείσης διατάξεως ἐπὶ τῶν κυρίων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων ἐν γένει ἐφ' ὅσον διαρκοῦσιν αἱ νόμιμοι διακοπαί· ὥστε δύνασθε ν' ἀποδημῆτε ὅπου βούλεσθε, λαμβάνοντες καὶ ὁλοσχερῇ τὸν μισθὸν ἀρκεῖ μόνον προακίμενης ἀπελεύσεως εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, νὰ ζητῆται προηγουμένως ἢ ἐγκρίσις τοῦ Ἰπουργείου.

Εἰπόντες δὲ ἀνωτέρω γλωσσικὰς ἐρεῦνας, ἐνόησαμεν νὰ δώσωμεν νύξιν εἰς ἐξέτασιν καὶ συλλογὴν ἐνταύτῃ τῶν εἰς τὰ στόματα τοῦ λαοῦ σωζομένων ἰδιωμάτων καὶ λέξεων τῆς καθ' ἡμᾶς γλώσσης, διὰ δὲ τῆς ὕλης ταύτης, εἰς τὸ αὐτὸ κατ' ὀλίγον ἀποταμιευομένης, νὰ ἀποτελεσθῇ βαθμηδὸν πλῆρες γλωσσάριον, ὅπερ φανερὸν οὐκ ὀλίγον θέλει ὠφελῆσαι τὴν μόρφωσιν τῆς ὁλονὲν ὑφαινομένης γραπτῆς ἡμῶν γλώσσης.

Τελευταῖον δὲ κρίνομεν πάντῃ περιττὸν νὰ σᾶς προσθέσωμεν πόσον ἐπαινετὸν εἶναι καὶ διὰ τοῦ τύπου ὠριμόν τι προῖον τῆς φιλοπονίας σας νὰ δημοσιεύετε, ὡς ἤδη ἐφιλοτιμήθησάν τινες νὰ ἐγείρωσι κατὰ τοῦτο τὴν ἀμειλλαν ἐκδόντες ὁ μὲν διδακτικὰ ἐγχειρίδια, ὁ δὲ ὠφελίμου παρ' ἡμῖν βιβλίου μετὰφρασιν καὶ ἕτεροι δαιτριδὰς ἀποβλεπούσας εἰς ἀντικείμενα, εἰς ᾗ κατὰ κλίσιν ἠθέλησαν νὰ ἐνασχοληθῶσι. Τοιαῦτα ἔργα θέλουσι λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν ὡς πειστήρια ἰκανότητος καὶ ὡς ἀφορμαὶ προαγωγῆς εἰς τὸ διδακτικὸν στάδιον.

Οὕτω διαθέτοντες τὴν προσφερομένην εὐκαιρίαν θέλετε καθιστάνει ἑαυτοὺς κρείττονας ἐξ ἔτους εἰς ἔτος καὶ ὠφελιμωτέρους ἐπομένως εἰς τοὺς παρ' ὑμῖν μαθητεύοντας, ἀνθ' οὗ δικαίως θέλετε προσκτῆσαι νέα δι-
καιώματα εἰς τὴν εὐμένειαν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς πατρίδος.

Ἀθῆναι τῇ 23 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ἰπουργός

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

σχολείων καὶ γυμνασίων ὀργανικοῦ νόμου αὐτοδικαίως μὲν, ἦται διὰ τῆς δημιουργίας αὐτοῦ τοῦ νόμου, εἰσὶν ἔφθοροι ὅ,τε κατὰ τόπον ἀνώτατος διοικητικὸς ἀρχὼν καὶ ὁ δήμαρχος, διορίζονται δ' ἐκάστοτε δύο μὲν παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου δημόται, εἰς δὲ παρὰ τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας πεπαιδευμένος κληρικὸς ἢ ὑπαλλήλος τοῦ τόπου. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν πρώτων μελῶν ἡ ἐκλογή τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἀποχρῶσα ἐγγύησι· τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν παρὰ τοῦ νόμου διατασσομένων· ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐκλεγόμενων καὶ τοῦ παρ' ἡμῶν διοριζομένου, εἰς ὑμᾶς ἐπίκειται τὸ χρέος, Κύριε Νομάρχα, νὰ καταβῇ κατὰ νόμιμον προσπύλαιον, ὅπως ἐκλέγωνται κατὰλληλα ἐκ μέρους τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου πρόσωπα καὶ νὰ προτείνητε διὰ τὸν παρ' ἡμῶν γενόμενον διορισμὸν ἐκ τῶν κατὰ τόπον εὐδοκίμοι κληρικῶν ἢ ὑπαλλήλων ἐκεῖνον, ὅστις καὶ ἐπ' ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ καθόλου διακρίνεται καὶ διὰ τῶν εἰδικωτέρων αὐτοῦ γνώσεων χρησιμώτερον δύναται νὰ συντρέχη πρὸς τὸν σκοπὸν τῶν ἐφορειῶν· διότι ἡ ἐπιτυχὴς τῶν προσώπων ἐκλογή εἶναι ἀναντιρρόητως τὸ πρῶτιστον ἐχέγγυον τῆς ἀκριβοῦς ἀμικ καὶ ἐπιτυχοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς χρεῶν.

Ἀλλ' ἡ ἐνέργεια ὑμῶν, Κύριε Νομάρχα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύστασιν τῶν ἐφορειῶν, δὲν περιορίζεται βεβαίως εἰς τὴν πρῶτον διορισμὸν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ διέπων νόμος σιωπᾷ περὶ τῆς παύσεως τῶν ἀπαξ διορισθέντων ἐφόρων· ἐκ τῶν γενικῶν ὁμῶς ἀρχῶν περὶ ὑπαλλήλων, ἀναμφιλέκτως προκύπτει, ὅτι ὁ διοριζόμενος ἐφορὸς οὐδὲν κέκτηται δικαίωμα, ἀπλὴν δὲ μόνον ἔχει παρὰ τῆς ἐξουσίας ἐντολὴν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ἔργων καὶ ὅτι ἐπομένως μὴ ἐκπληρῶν δεόντως τὴν ἐντολὴν ταύτην ὑπόκειται εἰς τὴν ἀφαίρεσιν αὐτῆς. Δύνασθε ἄρα καὶ ὀφείλατε, Κύριε Νομάρχα, νὰ ἐπιτηρῇτε ἀπ' εὐθείας καὶ διὰ τῶν ὑπαλλήλων ὑμῶν διοικητικῶν ὀργάνων τοὺς τε διὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐκλεγομένους καὶ τοὺς παρ' ἡμῶν διοριζομένους ἐφόρους καὶ, ἐν περιπτώσει ἀμελείας περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν κεκαλονισμένων καθηκόντων, νὰ προκαλῆτε τὴν ἀντικατάστασιν τῶν μὲν διὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, τῶν δὲ δι' ἡμῶν, ἀφ' οὗ πρότερον νοθευτήσῃτε ἐπανειλημμένως τοὺς παρχμελοῦντας καὶ καταδείξῃτε αὐτοῖς, ὅτι ἡ ἑνεκα τοιούτης αἰτίας ἀντικατάστασις αὐτῶν θέλει ἐπισύρει τὴν ἀγανάκτησιν τῶν συμπολιτῶν του, καθὼς ἀπ' ἐναντίας ἢ ἐπὶ μακρὸν ἐκπλήρωσις τῶν ἐφορευτικῶν ἔργων θέλει παρέξει αὐτοῖς ἀναμφισβήτητα δικαίωματα εἰς τὴν κοινὴν εὐγνωμοσύνην καὶ εἰς τὴν ἐν δέοντι ἡθικὴν ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας ἀντάμειψιν.

Τετάρτην ἀξίωσιν ἔχομεν, Κύριε Νομάρχα, τὴν κατὰ γράμμα ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 46 καὶ 49 τοῦ αὐτοῦ ὀργανικοῦ νόμου διατεταγμένων. Κατὰ τὸ πρῶτον τῶν μνησθέντων ἀρθρῶν ἡ ἐφορεία ὀφείλει, τῇ προσκλήσει τοῦ προέδρου αὐτῆς, νὰ συνέρχεται ἀνὰ πᾶσαν τριμηνίαν εἰς τακτικὴν συνεδρίαν, ἵνα συσκέπτηται περὶ συντη-

ρήσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν αὐτῆς σχολείου. Βεβαίως τῆς συνεδριάσεως ταύτης κρατεῖται πρακτικὸν καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀποστολὴν ἀντιγράφου τοῦ πρακτικοῦ τούτου θεωροῦμεν ἀναγκαίαν, καθὼς ἀφ' ἑνὸς μὲν χορηγοῦσαν ἡμῖν τὸ μέσον δι' οὗ γινώσκουμεν τὰς ἐκάστοτε γενομένας σκέψεις καὶ παρατηρήσεις περὶ τοῦ σχολείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπανειλημμένως βεβαιοῦσαν ἡμᾶς περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐφορευτικῶν ἔργων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν παρὰ τοῦ δευτέρου ἄρθρου ἐν τῷ τέλει τῶν γενομένων ἐξετάσεων ἀπαιτουμένην ἐκθεσιν τῆς ἐφορείας, αὕτη καὶ ὡς περιεκτικωτέρα καὶ ὡς μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαθητῶν γινομένην ἔτι ἀναγκαιοτέρα τῶν ἀπλῶν τριμηνιαίων πρακτικῶν ὑπάρχει, ἥ δὲ περὶ τὴν σύνταξιν καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς ἀμέλεια καὶ ἀσύγγνωστος εἶναι καὶ πολλάκις οὐ μικρὰν ἔφερε βλάβην.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ ἐφορειῶν. εἰ καὶ ὀλίγα πρὸς τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν, ἀρκοῦντα σήμερον φρονοῦμεν, Κύριε Νομάρχα, ἅτε διαγεγραμμένων ὄντων ἐν συνέσει καὶ πλήρει λεπτομερείᾳ ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων τῶν περὶ τούτου σοβαρῶν ὑμῶν καθηκόντων καὶ ὡς ἐφόρου καὶ ὡς ἀνωτάτου διοικητικοῦ ἐν τῷ νομῷ ἄρχοντος. Ἐν κεφαλαίῳ δὲ, ἀπὸ βαθείας ὀρμώμενοι πεποιθήσεως, λέγομεν ὑμῖν, Κύριε Νομάρχα, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκπληροῦντες τὸ καθήκον ὑμῶν βεβαίαν καὶ ἀληθῶς μεγίστην παρέχετε τῇ πατρίδι εὐεργεσίαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Δεκεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐφορεῖται ἐπὶ τῶν Γυμνασίων καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Νομὸς

Ἐπαρχία

Γυμνάσιον

ἢ

Σχολεῖον Ἑλληνικόν

ὄνομα καὶ ἐπώνυμον
τῶν ἐσθρῶν

ἐπαγγελμα
αὐτῶν

τρόπος τοῦ
διορισμοῦ

ἐποχὴ τοῦ
διορισμοῦ

σχολεῖον, ἐφ' οὗ
ὑπῆρξεν ἄλλοτε
ἔφορος καὶ πόσον
χρόνον

παράτηρήσεις περὶ τῶν
κυριωτέρων προσόντων
αὐτῶν

Ἀριθ. πρωτ. 7,728.

Περὶ ἐγκαίρου ἀποστολῆς ἀνὰ πᾶσαν τριμηθίαν λεπτομερῶν περὶ ὑποτρόφων ἐλέγχων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοῦ; Γυμνασιάρχας.

Κύριε Γυμνασιάρχα.

Αἱ ὑποτροφίαι, δι' αὗτα κατ' ἔτος δαπανῶνται χεῖματα ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐκ τῶν τέκων τῶν διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ἔθνους προσδιωρισμένων κληροδοτημάτων, ἤθελον βεβαίως εἶσθαι μέσον ἀνωφελεῦς καὶ ἀδίκου τοῦ δημοσίου πλούτου σπατάλης, εἰ μὴ εἶχον πρῶτιστον καὶ κύριον σκοπὸν τὴν ἐν μέσῳ τῶν ἀπόρων τάξεων τοῦ λαοῦ ἐπὶ παιδείᾳ προαγωγὴν τῶν ὑπὸ τῆς φύσεως μὲν εὐεργετηθέντων, ὑπὸ τῆς τύχης δὲ ἡδικημένων νέων. Ἐντεῦθεν σοβαρὸν καὶ ἐντὸς μεγάλας εὐθύνας παράγον καθήκον ἐπ'βάλλεται τῇ ἐξουσίᾳ οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐπιτυχὴ καὶ δικαίαν τῶν ὑποτρόφων ἐκλογὴν, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν κατάλληλον ἐπαναλήψιν ἢ καὶ διατήρησιν τῆς ἀπαρ' χορηγηθείσης ὑποτροφίας. Ἀλλὰ πρὸς τελευτήν, καὶ ἐθνωρελῇ οὕτω; εἰπεῖν, ἐκπλήρῳσιν τοῦ καθήκοντος τοῦτου μεγίστην ἔχει ἀνάγκη ἡ Κυβέρνησις τῆς συμπράξεως τῶν διδασκάλων, οἵτινες εἰς διηνεκὴ μετὰ τῶν μαθητευόντων συνάρξαι εὐρίσκόμενοι μόνοι δύνανται νὰ γνωρίζωσιν ἐπακριδῶς τὰ καθέκαστα τῆς διαγωγῆς καὶ τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ἀξίαν. Τοῦτου ἕνεκα, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, Κύριε Γυμνασιάρχα, τὸ κανονίζον τὰ περὶ ὑποτροφιῶν Β. Διάταγμα τῆς 31 Δεκεμβρίου 1886, ὁρῶς ποιοῦν, τίθησι τοὺς ὑποτρόφους ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐπιστάσιν τῶν διδασκάλων, ὑποχρεοῦ τούτους νὰ ἐκδίδωσιν εἰδικὰ ἀποδεικτικὰ τῶν ἐξετάσεων τῶν ὑποτρόφων, ἐν οἷς, ἐκτὸς τῶν περὶ προσόδου καὶ διαγωγῆς σημειώσεων, νὰ ἐγγράφωσιν καὶ τὴν γνωμοδότησιν αὐτῶν ἐὰν ὁ περὶ αὐτῶν ἀποδεικτικὸν ὑπότροφος ᾖ ἄξιος ν' ἀπολαμβάνῃ ἐπὶ πλέον τὴν εὐεργεσίαν ταύτην τοῦ νόμου, καὶ τέλος ὀρίζει, ὅτι ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν εἰρημένων ἀποδεικτικῶν θέλουσιν υποβάλλεσθαι ἐκάστοτε εἰς τὴν Ὑψηλὴν τοῦ Βασιλέως ἐγκρίσιν αἱ περὶ ἐπαναλήψεως τῶν ὑποτροφιῶν προτάσεις τοῦ Ὑπουργείου.

Ταυταύτης δὲ σημασίας εὐλόγως ἀποδιδομένης εἰς τὰς διδασκαλικὰς πληροφορίας, ἡ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ σύνθεσις αὐτῶν καὶ ἡ συνεχῶς ἐπαναλαμβανομένη καὶ ἐγκαίρος αὐτῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποστολὴ εἰσιν ὠφελιμώταται καὶ πρὸς δικαίαν ἀπόφασιν λίαν συντελεστικά, καθόσον διὰ τῶν εἰρημένων λεπτομερῶν πληροφοριῶν οὐ μόνον θέλομεν τίθεσθαι καὶ ἡμεῖς εἰς θέσιν, ἵνα δεόντως ἐκτιμῶμεν τὰς διαφόρους

καθ' ὅλον τὸ σχολαστικὸν ἔτος περιστάσεις τοῦ ὑποτρόφου καὶ αὐτὸν τὸν πιθανῶς ἐκ τυχαίας ἢ ἀνωτέρας αἰτίας μὴ ἐμπρόθεσμον περιθωρισμὸν αὐτοῦ, τὸν ἄλλως συνεπάγοντα κατὰ τὸ αὐτὸ μνησθέν Διάταγμα τὴν στέρησιν τῆς ἐκτάκτου ταύτης δημοσίας συνδρομῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐγκαίρου ἀποστολῆς τῶν ἐπισήμων πληροφοριῶν δὲν θέλουσιν ἐπαναληφθῇ τοῦ λοιποῦ αἱ πολλάκις συμβῆσαι ἕνεκα τῆς βραδύτητος τῶν ἀποστελλομένων ἐνδ' ἰκτικῶν ἢ ἐλέγχων ἀνεπανόρθωτοι παραλείψεις ἐπιμελῶν καὶ χρηστῶν νέων.

Φρονοῦμεν ἄρα, ὅτι τελέως εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ νομοθέτου ἡμῶν ἐμβατεύομεν καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ βαδίζομεν, ἐὰν ἀπαιτησώμεν παρ' ὑμῶν, Κύριε Γυμνασιάρχᾳ, νὰ πέμπητε τακτικῶς ἐν τῷ τέλει ἐκάστης τριμηνίας λεπτομερῆ ἐλέγχον τῶν ἀρροφόντων τοῦ; ἐν τοῖς ὑμετέροις ἐκπαιδευτηρίοις ὑποτρόφους, συμπληροῦντες διὰ τῶν πληροφοριῶν, ὡς ἁρμοδίως θελετε ἔχει συνειλεγμένα; περὶ ἐκάστου, τὰ ἀποστελλόμενα ὑμῖν ὧδε ἐντυπα διαγράμματα.

Εἰς τὴν πατρικὴν δὲ περὶ τῆς παιδείας μέριμναν ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ἐγνωσμένην τοῦ χαρακτῆρος ὑμῶν ἀερεσιότητα, Κύριε Γυμνασιάρχᾳ, ἀνατιθέμεθα πεποιθότως τὴν φροντίδα, ὅπως αἱ διὰ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων συλλεγόμεναι πληροφορίες διδῶνται μετ' ἀπάτης δικαιοσύνης καὶ ἄνευ ἐλαχίστου ἀναλογισμοῦ τῶν πρὸς βλάβην ἀτομικῶν συμφερόντων ἢ συμπαιθεῶν παρχηθητομένων συνεπειῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Δεκεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΙΣΠΟΥΛΟΣ.

Σημ. Τῇ 4 Ἰανουαρίου 1857 ἐκοινοποιήθη καὶ πρὸς τὸν Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου.

Γυμνασίου καὶ Ἑλληνικοῦ Σχολείου.

Τριμηνία

Τάξις ἐν ᾗ εὐρίσκειται	Ἐκπλήρωσις θρησκευτικῶν χρεῶν	ἦθι	Διαγωγή	Ἐπιμέλεια	Πρόοδος	Βαθμὸς ἐν τῇ τάξει	Παρατηρήσεις καὶ γνωμοδοτήσεις τοῦ Γυμνασιάρχου περὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ὑποτροφίας
							Ἐν τῇ 185 Ὁ Γυμνασιάρχης

Περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐν τῇ ἀποθήκῃ βιβλίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 64 τοῦ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου ε. ε. κανονοῦ τοῦ τῆς Δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης.

Πρὸς ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ διανομῆς βιβλίων Βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 28 Ὀκτωβρ. 1855,

Διατάσσομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἔφορος τῆς Δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης εἰδοποιούμενος ἐκάστοτε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας περὶ τε τοῦ εἶδους καὶ περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν διὰ συνδρομῆς ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ προσκτωμένων ἢ ἐκ δωρεᾶς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὑπὲρ τῆς ἐκπαίδευσως τῆς νεολαίας προερχομένων βιβλίων ἢ πινάκων φροντίζει ἀμέσως περὶ τῆς παραλήψεως, περὶ τῆς ἐν ἰδιαιτέρᾳ βιβλίῳ καταγραφῆς καὶ περὶ τῆς ἐν τῇ Ἀποθήκῃ ἀποθέσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἀποθήκῃ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον εἰσερχομένων βιβλίων ἢ πινάκων ὁ ἔφορος προσδιορίζει ἀμέσως καὶ κατὰ τὴν ἐπομένην τάξιν· α) ἐν ἀντίτυπον διὰ τὴν ἰδιαιτέραν βιβλιοθήκην τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας· β) τρία ἀντίτυπα διὰ τὴν Δημοσίαν καὶ τὴν τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκην· γ) ἀνὰ ἐν ἀντίτυπον δι' ἕκαστον τῶν ἐπτὰ Γυμνασίων τοῦ Κράτους· δ) ἀνὰ ἐν ἀντίτυπον δι' ἕκαστον τῶν Σχολαρχείων τοῦ Κράτους καὶ ε) ἐπίσης ἀνὰ ἐν ἀντίτυπον δι' ἕκαστον τῶν λοιπῶν τοῦ Κράτους ἐκπαιδευτηρίων, τῶν ὁποίων σημείωσι, ἢ θελεὶ πέμψει πρὸς τὴν ἑρριεῖαν τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 3. Τὰ διὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας προσδιορισθέντα ἀντίτυπα παρὰ τὸν ἔφορον ἀποστέλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ τὰ διὰ τὴν Δημοσίαν καὶ τὴν τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκην ἐναποτίθενται ἐν αὐτῇ· τὰ δὲ λοιπὰ ἐγχειρίζονται εἰς τοὺς αἰτοῦντας ταῦτα πληρεξούτους τῶν Γυμνασίων ἢ τῶν ἄλλων ἐκπαιδευτηρίων ἵνα ἀποσταλῶσι διὰ τούτων.

Ἡ παράδοσις τῶν ἀντιτύπων γίνεται πάντοτε ἐπὶ ἀποδείξει καὶ σημειοῦται ἐν τῇ βιβλίῳ τῶν τῆς Ἀποθήκης καταγραφῶν εἰς ἰδιαιτέρον φύλλον δι' ἕκαστον τῶν εἰρημένων καταστημάτων προσδιορισμένων.

Ἄρθρ. 4. Μόνον ἐκ τῶν ὑπολειπομένων μετὰ τὴν ἐξάφρεσιν τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα προσδιορισθέντων ἀντιτύπων χορηγοῦνται παρὰ τοῦ ἑφόρου εἰς ἐνδεεῖς καὶ ἐπιμελεῖς μαθητὰς καὶ εἰς τοὺς ὑπο-

τρόφους τῆς Κυβερνήσεως τὰ ἀναγκαιότερα πρὸς τὰς εἰδικὰς αὐτῶν σπουδὰς βιβλία ἢ προσδιορίζονται πρὸς ἑράδευσιν ἐπὶ ἐπιμελείᾳ καὶ χρηστότητι διακριθέντων μαθητῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ μνησθέντος Βασιλικοῦ Διατάγματος καὶ μετὰ προηγουμένην διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἔργοις διατρεσόμενα θέλουσιν ἐφαρμοσθῇ καὶ ὡς πρὸς τὰ ἤδη ἐν τῇ Αποθήκῃ ἐναποτεθειμένα βιβλία.

Ἀθῆναι, τῇ 28 Δεκεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 129.

Περὶ συστάσεως βιβλιοθηκῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς σχολαῖς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟ- ΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἀποστέλλομεν ὑμῖν, κύριε Νομάρχα, ἀντίτυπά τινα τῆς περὶ διανομῆς τῶν ἐν τῇ ἀποθήκῃ βιβλίων ὑπουργικῆς διαταγῆς τῆς ἐκδοθείσης πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ τῶν εἰρημένων βιβλίων Β. Διατάγματος τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1855, ἵνα διευθύνετε ταῦτα πρὸς τὰς ἑφορείας τοῦ ἐν τῷ νομῷ ὑμῶν Γυμνασίου ἢ Σχολαρχείου καὶ παραγγεῖλατε αὐταῖς νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς δι' ἐπιτρόπων παραλαβῆς τῶν διὰ τὸ Γυμνάσιον ἢ Σχολαρχεῖον αὐτοῦ ἐκασταῖς προσδιοριζομένων βιβλίων τῆς ἀποθήκης, καθὼς καὶ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν περὶ βιβλιοθηκῶν ἐν ταῖς ὑπ' ἀριθ. 5,863 καὶ 4,134 ἐγκυκλίσι τοῦ ὑπουργείου τούτου ἀναφερομένων.

Τὸ καθ' ἡμᾶς ὡς βλέπετε, Κύριε Νομάρχα, ἐπρίξομεν ὅτι ἦν δυνατόν ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ τὴν σύστασιν καὶ κατὰ μικρὸν αὐξησιν βιβλιοθηκῶν εἰς τὰ κυριώτερα τοῦλάχιστον σχολικὰ κέντρα. Εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἀκρίβειαν τῶν διευθυνόντων τὰ Γυμνάσια καὶ Σχολαρχεῖα καὶ τῶν ἐπιτροπῶν ταῦτα ἑφορειῶν, εἰς τὴν γενναίαν καὶ δραστήριον σύμπραξιν τῶν δημοτικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ εἰς τὴν φιλότιμον προσπάθειαν τῶν πολιτῶν ἀπόκειται νὰ ἐπιφέρωσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ταχύτερον καὶ ἐπιτυχέστερον τὸ παρ' ἡμῶν προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα τῶν διατεταγμένων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Ἰανουαρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. Πρωτ. 1665.

Περὶ τῶν προαπαιτουμένων ἐκ μέρους τῶν θελόντων νὰ ὑποστῶσιν ἐνώπιον τοῦ Ἱατροσυνεδρίου τὴν νενομισμένην δοκιμασίαν πρὸς ἐξάσκησιν τῆς Ἱατρικῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Πανεπιστημίου.

Διευθύνομεν εἰς τὴν Πρυτανείαν ἐν ἀντιγράφῳ πρᾶξιν τοῦ ἱατροσυνεδρίου περὶ τῶν προαπαιτουμένων ἐκ μέρους τῶν θελόντων νὰ ὑποστῶσιν ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν πρὸς ἐξάσκησιν τῆς ἱατρικῆς νενομισμένην δοκιμασίαν. Τὸ περιεχόμενον τῆς πράξεως ταύτης θέλετε γνωστοποιεῖ ἐκάστοτε εἰς πάντα φοιτητὴν λαμβάνοντα τὸ δίπλωμα τῆς Ἱατρικῆς σχολῆς.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 19 Μαρτίου 1857.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθ. Πρωτ. 3548.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΙΑΤΡΟΣΥΝΕΔΡΙΟΝ.

Τὸ Ἱατροσυνέδριον λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1834 Β. Διατάγματος περὶ συστάσεως τοῦ Ἱατροσυνεδρίου ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ τὸ ἀκόλουθον μέτρον. Οἱ θέλοντες νὰ ὑποστῶσιν ἐνώπιον αὐτοῦ ἱατροὶ τὰς κατὰ νόμον δοκιμασίας, ἵνα λάβωσιν τὴν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὴν ἱατρικὴν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ὀφείλουσιν νὰ φέρωσι πλὴν τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος αὐτῶν καὶ ἀποδεικτικὸν ἀρμοδίως ἐκδεδωμένον καὶ ἐπικυρωμένον, δηλοῦν ὅτι μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ διπλώματός των ἐφοίτησαν τακτικῶς εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἐπὶ ἑξ. τοῦλάχιστον μηνῶν, ἐξαιρουνται δὲ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔλαβον Πανεπιστημικὸν δίπλωμα Ἐπικρατείας, εἰς ἣν δὲν ἀπαιτοῦνται πρακτικαὶ ἐξετάσεις μετὰ τὸ διδακτορικὸν δίπλωμα, ἵνα λάβωσιν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὴν ἱατρικὴν ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας ἐκεῖνης.

Διὰ νὰ λάβωσι δὲ γνῶσιν τῆς διατάξεως ταύτης οἱ ἐκτὸς τοῦ Κράτους σκόμμενοι ἱατροὶ καὶ φοιτηταὶ δίδεται εἰς αὐτοὺς προθεσμία μέχρι

τῆς 31 Μαρτίου (12 Ἀπριλίου) ε. ε. ὅστε οἱ λαβόντες διδακτορικά διπλώματα εἰς ξένα Πανεπιστήμια ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου ε. ε. ὀφείλουν νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Φεβρουαρίου 1857.

Ὁ Πρόεδρος

I. ΒΟΥΡΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1837.

Περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου δημοσιεύσεως τῶν περὶ μεθόδων παρατηρήσεων τῶν διδασκάλων, καθὼς καὶ τῶν διὰ τούτων συλλεγομένων λίξεων, φράσεων, παροιμιῶν, διηγημάτων καὶ λοιπῶν παραδόσεων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Κράτος δημοσίους τε καὶ ἰδιωτικούς διδασκάλους.

Ἡ διδασκαλία ἀπὸ τῆς κατωτάτης μέχρι τῆς ἀνωτάτης αὐτῆς βαθμίδος παρέχει τοσαύτην ποικιλίαν κατὰ τὰς μεθόδους, ὥστε ἡ ἐπιτυχὴς τούτων ἐκλογὴ καὶ ἡ κατάλληλος χρῆσις εἶναι ἔργον ἀπαιτοῦν πολλὴν θεωρίαν, ἰδίως δὲ μεγίστην καὶ πολυχρόνιον πείραν. Ὁ ἐπανελημμένως τὰ αὐτὰ διδάσκων μαθήματα, ἐκτὸς ἂν ἔπραττε τοῦτο ὡς ἄψυχος μηχανή, ἀκαταπαύστως ἐπισωρεύει παρατηρήσεις, αἵτινες, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὴν μᾶλλον λεπτολόγον διαφεύγουσι θεωρίαν. Ἀλλ' αἱ ἀτομικαὶ παρατηρήσεις αἱ μετὰ πολλοῦ χρόνου καὶ μόχθου γεγόμεναι μόνον μερικὴν, τό γε νῦν ἔχον, παράγουσιν ὠφέλειαν καὶ ἐπὶ τέλους μετ' αὐτοῦ τοῦ ἀτόμου ἐξαφανίζονται. Ἐὰν δὲ οἱ διδάσκοντες ἠδύναντο ν' ἀνακοινώσωσιν ἀλλήλοις τὰ ἐξαγόμενα τῆς ἀτομικῆς αὐτῶν πείρας, ταῦτα συγκρινόμενα καὶ συζητούμενα ἤθελον βεβαίως κατασταθῇ λυσιτελέστατα εἰς τὴν πρόοδον τῆς παιδαγωγικῆς, ἥτις παρ' ἡμῖν εἰσέτι ἐν σπαργάνοις κεῖται.

Ἐντεῦθεν ἐσκέφθημεν, Κύριοι, νὰ συστήσωμεν, εἰ δυνατόν, ἐν κέντρον ἐν ᾧ νὰ συναθροίζωνται καὶ δι' οὗ νὰ μεταδίδωνται κατ' ἅπαντα τὸν διδασκαλικὸν σύλλογον αἱ διαφοροὶ τῶν διδασκόντων παρατηρήσεις. Τὸ εἰρημένον κέντρον ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔσται ἐν αὐτῷ τῷ τῆς Παιδείας Ὑπουργείῳ ἢ δ' ἀνακοίνωσις θέλει γίνεσθαι προσωρινῶς διὰ δημοσιεύσεως ἐν τῇ φιλολογικῇ καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδευσεως ἐφημερίδι τῶν φιλομαθῶν. Ἐπὶ τούτῳ προσκαλοῦμεν ἤδη ἅπαντας τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ τοῖς ἰδιωτικοῖς παιδευτήρσι, παντὶ βαθμῶν καὶ εἵδους, διδάσκοντας,

θέσωμεν ἀπὸ τοῦδε τὰ πρῶτα στοιχεῖα εἰς τὴν διὰ χρόνου πραγματοποιήσιν τῆς ἐθνικωτάτης ταύτης ιδέας.

Πεποιθήσαμεν δὲ, ὅτι τὸ φιλόπατρι καὶ φιλόπονον τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος διδασκάλων δὲν θέλουσι βραδύνει νὰ φέρωσιν ἀποτέλεσμα ἀνάλογον τῆς ἐφέσεως πάσης ἐλληνικῆς καρδίας καὶ νὰ καθοδηγήσωσι καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς τὴν τακτικωτέραν καὶ ἐδραιωτέραν συστηματοποίησιν τῆς ἐργασίας ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Μαρτίου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2719.

Περὶ τῶν λαμβανόντων μέρος εἰς τὰς ἐξετάσεις καθηγητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Πανεπιστημίου.

Τὸ ἄρθρον 7 τῶν διατυπώσεων τῶν ἐκδοθεισῶν συνεκείχεται ἀπὸ 19/31 Μαΐου 1842' Β. Διατάγματος περὶ ἐξετάσεων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὁρίζει μὲν ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ αὐτὸ μάθημα διδάσκεται ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἐνὸς καθηγητῶν προτιμᾶται ὁ τακτικὸς τῶν μὴ τακτικῶν καὶ ὁ ἐπιτίμιος τῶν ἐκτάκτων, προστίθεται δὲ ἀμέσως ὅτι ἡ προτίμησις αὕτη δὲν λαμβάνει χώραν ἐὰν ὁ ἐξετασθεὶς φοιτητὴς ἤκουσε τὸ ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἐνὸς διδασκόμενον μάθημα παρά τινος τῶν ἐκτάκτων ἢ ἐπιτιμίων καθηγητῶν κατὰ τι ἰδιαιτέρον σύστημα καὶ ἰδιαιτέραν μέθοδον, τότε μένει εἰς τὴν σχολὴν νὰ κρίνῃ περὶ τούτου καὶ νὰ παραδεχθῇ ὡς ἐξεταστὴν ἐκεῖνον τὸν ἐκτακτὸν ἢ ἐπιτίμιον καθηγητὴν, παρ' ᾧ ὁ φοιτητὴς ἠκροάσατο τοῦ μαθήματος.

Ἐντεῦθεν καθὼς καὶ ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 τῶν αὐτῶν διατυπώσεων ὁρισμοῦ ὅτι κωλυμένου τινὸς τῶν καθηγητῶν ἐξετάζει ἄλλος τις ἀντ' αὐτοῦ διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ κωλυμένου, ἢ ἐκλεγόμενος ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τέλος ἐκ τοῦ ὅτι εἶναι καλὸν καὶ δίκαιον νὰ μὴ πίπτωσιν ἅπαντα τὰ βάρη τῶν ἐξετάσεων ἐπὶ τῶν αὐτῶν καθηγητῶν, ἐξάγεται ὅτι ὁσάκις ἐν καὶ τὸ αὐτὸ μάθημα παραδίδεται παρὰ πλειόνων τοῦ ἐνὸς καθηγητῶν, ἡ σχολὴ ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ αὐτεπαγγέλτως ἂν ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς τοῦ περὶ τὴν διδασκαλίαν συστήματος ἢ τῆς μεθοδου δὲν συμφέρῃ νὰ ἐξετάζωσι καὶ οἱ ἐπιτίμιαι ἀντὶ τῶν τακτικῶν καὶ οἱ ἐκτακτοὶ ἀντὶ τῶν ἐπιτιμίων καὶ νὰ παραδέχῃται εὐ-

κόλως τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τῆς περιοριστικῆς διατάξεως πρὸς τε τὸ συμφέρον τῆς διδασκαλίας καὶ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν μὴ ἐπαρκούντων εἰς ὅλας τὰς ἐξετάσεις τακτικῶν καθηγητῶν, ὅτι δὲ καὶ ἄνευ ἀποράσεως τῆς Σχολῆς οὐδὲν τὸ κωλύον νὰ ἐξετάζῃ καὶ ὁ ἐπιτίμιος καὶ ὁ ἑκτακτος καθηγητὴς ἐν τῇ μνησθείσῃ περιπτώσει, ὡς ἄν τις κωλύεται ὁ τακτικὸς ἢ εἶναι παρὰ τὸ δέον ἐπιβεβαρυμένος διὰ πολλῶν ἐξετάσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2753.

Ἐξήγησις τοῦ 47 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐξετάσεως τῶν φοιτητῶν τοῦ
Πανεπιστημίου τῆς 19/13 Μαΐου 1842 Β. Διατάγματος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗ- ΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Κοσμήτορος τῆς Ἱατρικῆς σχολῆς τοῦ κα-
θυποβληθέντος ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ ἀριθ. 1377 καὶ ἡμερομηνίαν 25 τοῦ
ἤδη λήγοντος μηνὸς ἐγγράφου τῆς Πρυτανείας ἀπαντῶμεν τὰ ἐξῆς.

Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος εὐρίσκετο ἐν τῷ 17ῳ ἄρθρῳ τῶν διατυπώ-
σεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐξετάσεων Β. Διατάγμα-
τος τῇ 19/31 Μαΐου 1842. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπειδὴ ἀγνοοῦμεν ποῖον
καίμενον τῶν διατυπώσεων τούτων εἶχεν ἡ Ἱατρικὴ σχολὴ κατὰ τὴν
συστάτησιν ὑπ' ὧσιν ὀφείλομεν ν' ἀντιγράψωμεν ἐνταῦθα ἐκ τοῦ παρ'
ἡμῖν πρωτοτύπου τὴν ἀφορῶσαν τὸ ζήτημα περικοπὴν τοῦ εἰρημένου
ἄρθρου, ἥτις ἐν τῇ τελευταίᾳ ὑπὸ τοῦ Κ. Ῥάλλη γενομένη ἐκδόσει
τῆς Συλλογῆς τῶν κωδῆκων εἶναι κατὰ τι ἐλλιπής.

« Ἄρθρ. 17 »

Ὁ ἀποκριθεὶς εἰς περισσότερα τοῦ ἐνὸς μαθήματος κακῶς, ἢ εἰς ἐν
μόνον κακῶς, εἰς περισσότερα δὲ τῶν δύο ἢ τριῶν (ἀναλόγως τῆς
σπουδαιότητος αὐτῶν, περὶ τῆς ὁποίας κρίνει ἡ Σχολὴ) μετρίως
ἀποπέμπεται ὑποχρεούμενος νὰ ἐπαναλάβῃ ὠρισμένα τινὰ μαθήματα
καὶ νὰ προπαρασκευασθῇ εἰς νέαν γενικὴν εξέτασιν, εἰς τὴν ὁποίαν
δὲν γίνεται δεκτὸς πρὸ ἐνιαυτοῦ ὁλοκλήρου. »

Ἡ ἔννοια τοῦ καίμενου τούτου βεβαίως εἶναι α) ὅτι ὁ ἀποκριθεὶς εἰς
πλείοτερα τοῦ ἐνὸς μαθήματα κακῶς ἀποπέμπεται καὶ β') ὅτι
ἐπίσης ἀποπέμπεται, ἥτοι δὲν γίνεται δεκτὸς, καὶ ὁ εἰς ἐν μόνον μά-
θημα ἀδικοκρίτως ἀπαντήσας κακῶς, ὅταν συγχρόνως ἀπήντησε

μετρίως εἰς πλείοτερα τῶν δύο ἢ εἰς πλείοτερα τῶν τριῶν μαθήματα κατὰ λόγον τῆς σπουδαιότητος τῶν μαθημάτων, περὶ ἧς κρίνει ἡ σχολή.

Κατὰ ταῦτα λοιπὸν εἰάν τις ἀπαντήσῃ εἰς δύο οἰαδήποτε μαθήματα $\kappa \alpha \kappa \omega \varsigma$, ἀποπέμπεται καὶ ἂν ἀκόμη διακρίθῃ διὰ τοῦ βαθμοῦ ἄριστα εἰς τὰ λοιπὰ μαθήματα· εἰάν δὲ εἰς ἓν μόνον μάθημα ἀπαντήσῃ $\kappa \alpha \kappa \omega \varsigma$, εἰς ἅπαντα δὲ τὰ λοιπὰ ἄριστα ἢ μόνον $\kappa \alpha \lambda \omega \varsigma$, γίνεται δεκτὸς ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διακρίσεως τῆς σπουδαιότητος τοῦ μαθήματος εἰς ὃ κακῶς ἀπῆντησεν· εἰάν ἀπαντήσας $\kappa \alpha \kappa \omega \varsigma$ εἰς ἓν ὅποιονδήποτε μάθημα ἀποκριθῇ συγχρόνως μετρίως εἰς δύο τῶν λοιπῶν μαθημάτων γίνεται ἐπίσης δεκτὸς· εἰάν ὅμως ἀπαντήσας $\kappa \alpha \kappa \omega \varsigma$ εἰς τι μάθημα λάβῃ συγχρόνως τὸν βαθμὸν μετρίως εἰς πλείοτερα τῶν δύο, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τριῶν μαθημάτων, καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ ἐξετάσῃ ἡ σχολή τὴν σπουδαιότητα τῶν τριῶν μαθημάτων ἐφ' ὧν ἀπῆντησε μετρίως ὁ μαθητής, καὶ εἰ μὲν εὖροι τὰ μαθήματα ταῦτα σπουδαῖα ὀφείλει νὰ ἀποπέμψῃ τὸν ἐξετασθέντα, εἰ δὲ ἦττον σπουδαῖα, νὰ παραδεχθῇ αὐτόν· τέλος εἰάν ἀπαντήσῃ τις $\kappa \alpha \kappa \omega \varsigma$ εἰς ἓν μάθημα ἀπαντήσῃ δὲ συγχρόνως εἰς πλείοτερα τῶν τριῶν μαθημάτων μετρίως ἀποπέμπεται ἀνυπερθέτως.

Τοιαύτης οὔσης τῆς λογικῆς καὶ φυσικωτάτης ἀναπτύξεως τοῦ γράμματος τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τῶν διατυπώσεων, μένει νὰ ἐρευνησώμεν ἂν οὕτως ἔχον τὸ εἰρημένον κείμενον δὲν ἀντιφάσκῃ πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐν αὐτῷ τῷ περὶ ἐξετάσεων Β. Διατάγματα διατασσόμενα. Καθ' ἡμᾶς δὲν διστάζομεν ν' ἀπαντήσωμεν ἀποφατικῶς. Ἡ μόνη διάταξις τοῦ Διατάγματος ἡ ἀναγομένη εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ μνησθέντος κειμένου τῶν διατυπώσεων κανονιζόμενα εἶναι ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἄρθρου Γ' ἀλλὰ καὶ οὗτος ὁ παράγραφος, ὅς τις ὡς καὶ τὸ ὅλον διάταγμα παραπέμπει εἰς τοὺς παρὰ τῶν σχολῶν ὀρισθησομένους κανόνας, μετὰ προσοχῆς ἀναγινωσκόμενος οὐδὲν ἄλλο διατάσσει εἰμὴ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐξετασθέντος καὶ μὴ γενομένου δεκτοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ πρὶν ἢ προσέλθῃ εἰς νέαν ἐξέτασιν ἐπὶ ὀρισμένον χρόνον τὸ μάθημα, εἰς ὃ ἀπεδείχθη μὴ ἔχων τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις· διότι ἀναμφιλέκτως ἡ φράσις « *διὰ νὰ λάβῃ μίαν τῶν πρώτων τριῶν γενικῶν σημειώσεων* » ἀναφέρεται οὐχὶ εἰς ἓν μάθημα, ἀλλ' εἰς τὸ γενικὸν ὅλων τῶν μαθημάτων πόρισμα.

Οὕτω, Κ. Πρύτανι, εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι ἐπειδὴ, καθὰ ἀναφέρει ὁ Κ. Κοσμήτωρ, οἱ ἐξετασθέντες φοιτηταὶ Κύριοι . . . ἀπῆντησαν εἰς ἓν μόνον μάθημα $\kappa \alpha \kappa \omega \varsigma$, εἰς ἅπαντα δὲ τὰ λοιπὰ $\kappa \alpha \lambda \omega \varsigma$ ἡ σχολή ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τοὺς ἐξετασθέντας καὶ τοὺς ἐν τῷ μέλλοντι εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν εὐρεθησομένους ἀποδίδουσα αὐτοῖς τὸν βαθμὸν, ὅστις ἤθελεν ἐξαχθῇ ἐκ τοῦ γενικοῦ πορίσματος

τοῦ συνόλου τῶν μαθημάτων διὰ τοῦ ἐν τῷ 16ῳ ἄρθρῳ τῶν διατυ-
πώσεων διαγραφομένου ὑπολογισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαΐου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

X. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3233.

Περὶ τῶν ἐτησίων ἐξετάσεων ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς Ἑλληνικοῖς
Σχολείοις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Αἱ ἐν τῷ τέλει τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ ἐν τοῖς
Ἑλληνικοῖς σχολείοις γενόμεναι ἐξετάσεις δὲν ἀπαιτοῦνται μόνον, ὅπως
οἱ διδάσκοντες λάθωσι γνῶσιν τῆς τῶν ἰδίων μαθητῶν σχετικῆς δυνά-
μεως καὶ προόδου, περὶ ὧν ἀρκούντως μαρτυρεῖ ἡ καθ' ὅλον τὸ ἔτος
ἐν ταῖς παραδόσεσιν ὁμιλία, ἀλλὰ χρησιμώταται πρὸ πάντων εἶσιν,
ὅπως καταστήσωσι γνωστὴν τῇ τε πολιτείᾳ καθόλου καὶ τοῖς γονεῦσι
καὶ ἐπιτρόποις τῶν παιδῶν ἰδίᾳ, τὴν πραγματικὴν κατὰστασιν τοῦ
ἐκπαιδευτηρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων. Διὰ τῶν ἐτησίων τού-
των δοκιμασιῶν δίδεται, οὕτως εἰπεῖν, λόγος δημοσίᾳ ὑπὸ μὲν τῶν δι-
δασκάλων τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἐπιτυχοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ἀνχθεθιμέ-
νων αὐτοῖς ἱερῶν καθηκόντων, ὑπὸ δὲ τῶν μαθητῶν τῆς ἐπιμελείας,
τῆς περὶ τὰ γράμματα εὐφυΐας καὶ τῆς ὠφελίμου χρήσεως τοῦ πολυ-
τίμου αὐτῶν χρήματος, τοῦ χρόνου.

Γοιχύτην ἔχοντες βεβαίως καὶ ὑμεῖς γνώμην περὶ τῶν δημοσίων
ἐξετάσεων δὲν ἀμφιβάλλω, Κύριε Νομάρχα, ὅτι, προσεγγιζούσης ἤδη
τῆς ἐνάρξεως αὐτῶν, θέλετε παντὶ σθένει προσπαθήσει, ἵνα γίνωσιν αὐ-
ται ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τοῦ ὑφ' ὑμᾶς Νομοῦ οὐχὶ πρὸς ματαίαν
ἐπίδειξιν ἢ κακόβουλον πλάνησιν, ἀλλὰ μετὰ πλείστης ὅσης τάξεως,
σπουδαιότητος καὶ εὐλκρινείας, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐπαξίως τοῦ δηλουμένου
σοβαροῦ αὐτῶν σκοποῦ. Μεταξὺ δὲ τῶν μέτρων, ἅτινα θέλετε λάβει
πρὸς τοῦτο, οὐδὲν θέλει εἶσθαι, Κύριε Νομάρχα, συντελεστικώτερον
τῆς συνεχοῦς ἐν ταῖς ἐξετάσεσιν ἐμφανίσεως ὑμῶν αὐτῶν. Ἀναγκαί-
ον δὲ εἶναι νὰ ὑπενθυμίσητε εἰς τὰς ἐφορίας τὰ περὶ ἐξετάσεων,
ὑπὸ τοῦ ὀργανικοῦ περὶ Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν σχολείων Διατά-
γματος κανονισμένα καὶ ἰδίως τὴν ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 45 καὶ 108 ἐπι-
θελουμένην αὐταῖς ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ πρερυρίχωνται εἰς τὰς κατὰ

τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐξετάσεις καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν διάρκειαν. Αἱ ἐφορεῖαι ἀντιπροσωπεύουσι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὴν Κεντρικὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐπομένως μεγίστην φέρουσι πρὸς ταύτην εὐθύνην διὰ τὴν δι' ἰδίας ἀντιλήψεως ἀπαιτούμενην βεβαίωσιν τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν διατεταγμένων. Οὐχ ἥττον δὲ ὠφέλιμος καὶ ἀναγκαία εἶναι καὶ ἡ τῶν γονέων καὶ ἐπιτρόπων ἐν ταῖς ἐξετάσεσι παρουσία. Πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ πατρικοῦ φίλτρου διαγραφομένου τούτου καθήκοντος, τοῦ δυστυχῶς παρὰ τῶν πολλῶν ἀγνοουμένου ἢ ὀλιγορουμένου, εἶναι καλὸν οὐ μόνον νὰ λάβωσι χώραν ἐγκαίρως αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμεναι διὰ γενικῶν δημοσίων δηλοποιήσεων προσκλήσεις τῶν γονέων καὶ ἐπιτρόπων (ἄρθρ. 24 τοῦ μνησθέντος Διατάγματος) ἀλλὰ καὶ προτροπαὶ καὶ παραινέσεις νὰ γίνωσιν αὐτοῖς, ὑπὸ τῶν Διευκρινιστικῶν καὶ Δημοτικῶν ἀρχῶν.

Ἀθήναι τὴν 18 Μαρτίου 1857.

Ὁ Ἰπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2392.

Περὶ διορισμοῦ μελῶν ἐν ταῖς ἐπιθεωρητικαῖς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπαῖς καὶ ἐν ταῖς τῶν γυμνασίων καὶ τῶν ἐλληνικῶν σχολείων ἐφορεαῖς ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κύριε Νομάρχα,

Ἐπειδὴ τινὰ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἐξέφρασαν δι' ὧν ἀμφισβολίαν περὶ τοῦ ἂν ἐπιτρέπηται αὐτοῖς νὰ ἐκλέγωσι μεταξὺ τῶν ἰδίων αὐτῶν μελῶν τοὺς κατὰ τὰ περὶ τούτου κείμενα διοριζομένους παρ' αὐτῶν πρὸς σύστασιν τῶν ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν ἢ τῶν ἐφορειῶν τῶν γυμνασίων καὶ τῶν ἐλληνικῶν σχολείων, κρίνομεν ἀναγκάσιον νὰ δώσωμεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὰς ἀκλούθους διασαφήσεις.

Α' Ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 34 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου κατὰ βέβαιον λάθος ἐσημειώθη ἡ λέξις ἐκ ἀντὶ τῆς ἐν τῷ γερμανικῷ κειμένῳ λέξεως ὑπὸ καὶ ἐπομένως ἡ ἔννοια τοῦ μνησθέντος ἄρθρου εἶναι ἀπλῶς καὶ μόνον, ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐκλέγει δύο ἕως τέσσαρας δημότας πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς κατὰ δὴμας ἐπιθεωρητικῆς τῶν

ται ὁμοιομόρφως ἐν ἅπασι τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς Σχολείοις τοῦ Κράτους αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 19, 20, 21, 85—88 καὶ 90—92 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 ὀργανικοῦ τῶν εἰρημένων ἐκπαιδευτηρίων διατάγματος, φρονοῦμεν ἀναγκαῖον νὰ δώσωμεν ἐνταῦθα τὰς ἀκολουθούς ὁδηγίας.

Γνωστόν ἐστιν ὑμῖν, Κύριοι, ὅτι αἱ περὶ παραδοχῆς μαθητῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις διατάξεις εὐρηνται γεγραμμέναι ἐν τοῖς ἄρθροις 19, 20 καὶ 21 τοῦ μνησθέντος ὀργανικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ τῶν Γυμνασίων διατάγματος. Τινές, ἐπὶ τῆς ἐκφράσεως τοῦ τελευταίου τῶν ἄρθρων τούτων ἐπεριδόμενοι, ἐνόμισαν, ὅτι πάσης ἐν τινὶ Ἑλληνικῷ Σχολεῖῳ παραδοχῆς μαθητοῦ προηγεῖται ἀναγκάτως ἐξέτασις ἐνώπιον ὅλων τῶν διδασκάλων τοῦ σχολείου, διὸ καὶ καθυπέβαλλον εἰς τοιαύτην δοκιμασίαν τοὺς ὑπὸ τῶν δημοτικῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα προσερχομένους, καὶ τοι φέροντας τακτικὰ ἀποφοιτητήρια τῶν δημοδιδασκάλων, ἐκδοθέντα κατὰ συνέπειαν ἐξετάσεων γενομένων ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου διοριζομένης ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς. Ἐντεῦθεν δὲ προέκυπτον ἀτοπήματά τινα, ὧν τὴν ἀπομάκρυνσιν προσέθετο σκοπὸν ἡ ἡμετέρα τῆς 5 Νοεμβρίου τοῦ 1855 ἔτους ἐγκύκλιος. Καὶ τῷ ὄντι πάντως ἐσφαλμένη ἐστὶν ἡ ἐπὶ τῆς καθολικεύσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ μνησθέντος ὀργανικοῦ διατάγματος στηριζομένη αὕτη γνώμη. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναντιρρήτως μόνην τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀμέσως προηγουμένου ἄρθρου ἔχει ὑπ' ὄψιν, ἥγουν, ἀναφερόμενον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ 20 ἄρθρου προβλεπομένην περίπτωσιν, ἀπαιτεῖ τὴν ἐξέτασιν μόνον ὅσας εἰς ὁ ἐμφανιζόμενος μαθητὴς ἔχει ἀπαιτήσιν νὰ καταταχθῇ εἰς ἄλλην ἢ τὴν κατωτάτην τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τάξιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν οἱ ἀπὸ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐξερχόμενοι παῖδες μετὰ τὴν ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέτασιν ἐμφανίζωνται πρὸς καταγραφὴν ἐν τῇ κατωτάτῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τάξει, ἥς ἡ διδασκαλία μόνον τὰς ἐν τοῖς δημοτικοῖς Σχολείοις ἀποκτωμένας γνώσεις ἀπαιτεῖ. Εἶναι ὅλως ἀπίθανον, ἀφ' οὗ ὁ νομοθέτης, κανονίσας τὰ περὶ ἐξετάσεων ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, ἀπῆλθε νὰ γίνωνται αὗται παρ' ἐδικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τούτῳ διοριζομένων, νὰ μὴ δίδῃ ἀρκούσαν πίστιν εἰς τὴν διαβεβαίωσιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἀπλουστάτου ζητήματος, ἂν δηλ. οἱ παῖδες ἐπίστανται τὸ ἀναγινώσκειν, τὸ γράφειν καὶ τὸ ἀριθμεῖν ἐλευθέρως· διότι δὲν πρόκειται νὰ βεβαιωθῶσι γνώσεις εἰδικαὶ καὶ ποικίλαι, ἡ ἐπιδεξιότης περὶ τὴν σπουδὴν ἀνωτέρας κλασικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἄλλως τε καὶ, εἰ ἂν ἅπαντες οἱ προσερχόμενοι εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα ἦτον ἀνάγκη νὰ υποβάλλωνται εἰς ἐξέτασιν, οὐ μόνον ἤθελεν ὑπάρχει ἀντίφασις τοῦ τοιοῦτου ὀρισμοῦ τοῦ ἄρθρου 21 πρὸς τὴν ῥητὴν καὶ σαφῆ διατάξιν τοῦ ἄρθρου 19, ἀλλὰ καὶ ἀπορία ἤθελε μείνει πρὸς τί ἡ ἀπαιτήσις τακτικῶν ἀποδείξεων τῶν σχολείων, εἰς ἃ ἐφοίτων οἱ παῖδες, καὶ πάντα περιττὴ ἤθελεν εἶσθαι καὶ ἡ τοῦ 20 ἄρθρου

διάταξις, οὐδενὸς δυναμένου ν' ἀμφιβάλλῃ, ἡ ἐνώπιον ὄλων τῶν διδασκάλων ἐξέτασις ἦτον ἐπόμενον νὰ φέρῃ κατὰ τὰς ἀνάλογον τῇ ἀποδεικνυομένῃ ἰκανότητι τοῦ ἐξεταζομένου.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς παῖδας ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἐφοίτησαν μὲν εἰς τὰ δημοτικὰ Σχολεῖα, ἐδιδάχθησαν δὲ τὰ ἐν αὐτοῖς παραδιδόμενα μαθήματα, εἴτε ἐν ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις, εἴτε κατ' οἶκον, ἐκ ταῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 19 τοῦ περὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων διατάγματος καὶ 56 καὶ 63 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου προκύπτει, ὅτι ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τῶν δημοτικῶν Σχολείων ἐξέτασιν, καὶ, λαβόντες τὸ ἀποφοιτητήριον αὐτῶν, εἰσέρχονται ὡσχύτως ἄνευ νέας ἐξετάσεως ἐν τῇ κατωτάτῃ τάξει τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου. Ὁ νομοθέτης ἡμῶν ἐν τῷ περὶ δημοτικῶν Σχολείων νόμῳ θέλων νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς γενικῆς εἰς τὸν λαὸν ἐξαπλώσεως τῆς προπαιδείας, ἐξαιρεῖ μὲν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ φοιτᾶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις ἀπὸ τοῦ 5 μέχρι τοῦ 12 ἔτους τῆς ἡλικίας τοὺς διδασκομένους εἰς ἰδιαιτέρα σχολεῖα ἢ κατ' οἶκον, ὑποβάλλει δὲ πρὸς βεβαίωσιν τῆς τοιαύτης ἐκπαίδευσως ἅπαντας ἀνεξαιρέτως τὴν σπουδάζουσιν νεολαίαν εἰς τὴν ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς δοκιμασίαν. Οὐδεὶς ἄρα γίνεται δεκτὸς ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, ἐὰν δὲν φέρῃ ἀποφοιτητήριον δημοτικοῦ σχολείου· τοιοῦτο δὲ φέρων κατ' ἀνάγκην δεκτὸς θεωρεῖται ἐν τῇ κατωτάτῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τάξει.

Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ μνησθέντος ὀργανικοῦ διατάγματος, ὀρίζον ν' ἀποδίδηται πλήρης πίστις εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδείξεις τῶν δημοτικῶν Σχολείων, τὰς μαρτυρούσας ὅτι οἱ φέροντες ταῦτα ἔχουσι τὰς ἐν τοῖς τοιούτοις σχολείοις διδασκομένας στοιχειώδεις γνώσεις, ὑποτίθηναι ἀναμφιλέκτως τὴν ἄμεσον ἀπὸ τῶν δημοτικῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα μετάβασιν καὶ ἐπομένως δὲν ἐφρμύζεται καθ' ἣν περὶ πίπτωσιν ὁ παῖς δὲν προσῆλθεν εἰς ἐγγραφήν κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ ἡμέσως μετὰ τὴν ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς δοκιμασίαν σχολικοῦ ἔτους, ὅτε καθίσταται ἀναγκαῖα ἡ ἐξέτασις ὑπὸ τῶν διδασκάλων τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις πρώτης ἐκαστου παιδὸς παραδοχῆς· περὶ δὲ τῆς εἰς τὰ Γυμνάσια εἰσόδου οὐδεὶς ἐπιτρέπεται ἐνδοιασμός ἀπέναντι τῆς σαφεστάτης διατάξεως τοῦ ἁρθρου 85 τοῦ μνησθέντος ὀργανικοῦ διατάγματος, καθ' ἣν « ἡ παραδοχὴ εἰς τὰ Γυμνάσια ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐξέτασιν γενομένην πρὶν τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολικοῦ ἔτους εἰς ἕκαστον Γυμνάσιον διὰ τοὺς ἀπαιτοῦντας νὰ εἰσέλθωσιν ἐν αὐτῷ καὶ εἴτε ἐξ Ἑλληνικῶν εἴτε ἐξ ἰδιωτικῶν σχολείων ἐξερχομένους. » Κατὰ δὲ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα 87—88 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, ἡ ἐξέτασις περιλαμβάνει ἅπαντα τὰ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις διδασκόμενα μαθήματα, γίνεται ἐνώπιον ὄλων τῶν

καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου, καθισταμένων ὑπολόγων διὰ τὴν αὐστηράν καὶ ἀμερόληπτον ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐπιβαλλομένου αὐτοῖς ἔργου, καὶ τέλος ἐκτίθεται ἐν πρωτοκόλλῳ ἀποστελλομένῳ εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ἐὰν δὲ τὸν λόγον τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης τοῦ νόμου ἀνερευνήσωμεν, εὐρίσκομεν αὐτὸν σπουδαῖόν τε ἅμα καὶ πειστικόν. Ἡ ἐν ταῖς Ἑλληνικοῖς Σχολαίῳις διδασκαλία ἀποτελεῖ βαθμὸν τινα ἐκπαιδεύσεως, δυνάμενον μὲν νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν κατάλληλον ὅλων τῶν κλάσεων τῆς κοινωνίας ἀνάπτυξιν, μὴ ἀπαιτοῦντα δὲ πολλὴν ἱκανότητα ἐκ μέρους τοῦ μαθητοῦ καὶ πολλοῦ χρόνου δαπάνην. Ἀπ' ἐναντίας ὁ τῶν γυμνασιακῶν σπουδῶν τὸ στάδιον μέλλων νὰ διανύσῃ προώριστα νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν τάξιν τῶν λογίων καὶ ἐπιστημόνων τοῦ ἔθνους, καὶ ἐπομένως οὐχὶ μόνον ἀρκούντως προπαρασκευαζόμενος πρέπει νὰ ἦναι, ἀλλὰ καὶ νὰ ἔχῃ ἐν ἑαυτῷ τὴν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὑψηλοῦ τούτου σκοποῦ διανοητικὴν ἐπιδεξιότητα. Ὁ νομοθέτης ἡμῶν περὶ πολλοῦ ποιούμενος τὴν ἀνθρᾶν τῶν κλασικῶν σπουδῶν κατάστασιν, καὶ πρὸς τοῦτο μὴ θέλων, ἵνα, ἐπὶ κοινῇ τῆς κοινωνίας καὶ τῶν οἰκογενειῶν βλάβῃ, ῥίπτωνται εὐκόλως καὶ ἀπερискέπτως ἐπὶ τῶν Γυμνασιακῶν θρανίων παῖδες ὀλίγας ἐλπίδας ἐπιτυχίας παρέχοντες, ἀπήτησαν ἀπὸ τῶν βουλομένων νὰ εἰσέλθωσιν ἐν τοῖς Γυμνασίοις αὐστηράν δοκιμασίαν τῆς περὶ τὰ κλασικὰ μαθήματα ἐπιδεξιότητος αὐτῶν ἐνώπιον πάντων τῶν καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου. Τοιαύτην δ' ἔχουσιν ἰδέαν καὶ ἐν τῇ πεπολιτισμένη δυτικῇ Εὐρώπῃ ἐν ᾗ, ἐν πολλαῖς χώραις ἀπαιτεῖται αὐστηροτάτη εξέτασις τῶν ἀπὸ τῶν κατωτέρων εἰς τὰς ἀνωτέρας Γυμνασιακὰς τάξεις μεταβαίνόντων μαθητῶν. Ἡ δὲ ὀρθοτάτη αὕτη τοῦ ἡμετέρου νομοθέτου διάταξις, οὐδεμίαν περιέχουσα ἐξαιρέσιν, ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς ἐκεῖνα ἀκόμη τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα, ἅτινα συνεχόμενα τῷ Γυμνασίῳ διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ γυμνασιάρχου.

Ἡ αὕτη ἐπιθυμία τοῦ νομοθέτου νὰ καταστήσῃ τοὺς ἐν τοῖς Γυμνασίοις διδασκόμενους ἀξίους τῆς ὑψηλῆς αὐτῶν κλήσεως, διέπει καὶ τὰς περὶ ἀπολυτηρίων εξέτάσεων διατάξεις. Ἡ πείρα ἀπέδειξε παρὰ τε τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι καὶ παρ' ἡμῖν, ὅτι ἐκ τῆς αὐστηρότητος τῆς ἀπολυτηρίου δοκιμασίας ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἡ πρόοδος τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν γραμμάτων. Αἱ γυμνασιακαὶ γνώσεις εἶναι ἡ βᾶσις ἐφ' ἧς δύναται τις εὐχερῶς καὶ ἐδραίως νὰ οἰκοδομήσῃ τὴν πανεπιστημιακὴν παιδείαν, εἶναι ἡ κλεις, οὕτως εἰπεῖν, ὅλων τῶν ἐπιστημῶν. Ὁ Ἕλλην νομοθέτης περιέβαλε τὴν εξέτασιν ταύτην μεθ' ὅλων τῶν ἀναγκαίων ασφαλιστικῶν διατυπώσεων· διέταξε γενικὴν εξέτασιν ἑγγράφον τε καὶ προφορικὴν τῶν διδασκόμενων ἐν τῷ Γυμνασίῳ μαθημάτων, ἀπήτησε τὴν παρουσίαν ὅλων τῶν καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου, τοῦ γυμνασιάρχου καὶ αὐτῆς τῆς ἐφορείας, διέγραψε τὸν τρόπον τῆς εξέτάσεως, ὥρισε νὰ συντάσσονται καὶ κέρπωνται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον πρωτοκόλλα περὶ τῶν γινόμενων εξέτάσεων καὶ καταστήσῃ τὴν ἀπόφασιν

τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἀνέκκλητον. Ἀλλ' ἡ πρόνοια αὕτη τοῦ νόμου ματαία καθίσταται ἀνευ τῆς ἀμεροληψίας καὶ τῆς δικαίας αὐστηρότητος τῶν ἐξεταστῶν. Ἐφ' ᾧ οὐδέποτε θέλομεν παύσει προσκαλοῦντες τοὺς Γυμνασιακοὺς συλλόγους, ἵνα θεωρῶσι τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου αὐτοῖς ἀνατεθειμένον τῶν ἐξετάσεων ἔργον οὐχὶ ἔλασσον κατὰ τε σπουδαιότητα καὶ ὠφέλειαν αὐτῆς τῆς διδασκαλίας καὶ ἐπικαλούμενοι τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὸν πρὸς τὴν βάσιμον παιδείαν ἀκραίφνη αὐτῶν ἔρωτα ὑπὲρ τῆς ἀκριβοῦς καὶ εὐσυνειδήτου ἐκπληρώσεως τοῦ ὄντως ἱεροῦ τούτου πρὸς τὴν πολιτείαν καθήκοντος· διότι ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῶν εἰρημένων συλλόγων κεῖται νὰ ἐμποδίσωσι τὴν εἰς τὰς ἀνωτέρας κοινωνικὰς βαθμίδας ἀνοδὸν τῶν ἡμιμαθῶν.

Ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν λαμβάνουσι χώραν αἱ ἀπολυτήριαι ἐξετάσεις, δὲν ὀρίζεται ἐν τῷ ὀργανικῷ διατάγματι· οὐχ ἥττον ὅμως δύνανται αὐταὶ νὰ γίνωσι κατὰ τὰς ἀντιστοιχοῦσας εἰς τὴν ἐναρξιν τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐξαμηνιῶν ἐποχάς, ἥτοι κατὰ τὰς ἐτησίας ἐξετάσεις ἢ κατὰ τὴν πρώτην ἐβδομάδα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἢ τέλος κατὰ τὰς ὀλιγοημέρους τοῦ Πάσχα ἀναπαύλας. Ἀλλ' ὁ μὴ κριθεὶς ἄξιός νὰ λάβῃ ἀπολυτήριον ὀφείλει, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 91 τοῦ μνησθέντος διατάγματος, νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ἐμφανισθῇ πρὸς νέαν ἐξέτασιν πρὸ τῆς παρελούσεως ἐνὸς ἔτους. Πιστεύομεν, ὅτι τὰ ἡμέτερα Γυμνάσια ἠκολούθησαν τὸν ὀρισμὸν τοῦτον τοῦ νόμου. Ἐὰν δὲ συνέβῃ, ὡς ἐπληροφορήθημεν, τὸ ἀτόπημα, οἱ ἐξετασθέντες καὶ ἀπορρίφθεντες ἐνώπιον ἐνὸς τῶν Γυμνασίων νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον ἄλλου Γυμνασίου, καὶ, ἀποκρύψαντες τὴν ἀπορρίψιν αὐτῶν νὰ ἐξετασθῶσι καὶ νὰ γίνωσι δεκτοί, τὸ ἀτόπημα τοῦτο δὲν προῆλθε βεβαίως ἐξ ἑλλείψεως τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐκ τῆς παραμελήσεως τοῦ νὰ συντάσσεται πρωτόκολλον τῆς ἐξετάσεως καὶ νὰ πεμπῇται τοῦτο πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον ἐγκαίρως, καθὰ διακελεύεται τὸ μνησθὲν ἄρθρον 91· διότι ἐκ τῆς ἐν τῷ Ἰπουργείῳ παραβολῆς τῶν στελλομένων πρωτοκόλλων καθίσταται εὐχερὴς ἡ τῆς ἀπάτης ἐξέλεγχξις, ἥτις θέλει συνεπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς παρὰ τὸν νόμον γενομένης δευτέρας ἐξετάσεως.

Ἐνταῦθα οὐκ ἄπο σκοποῦ νομίζομεν νὰ ἐφελκύσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν Κυρίων Γυμνασιάρχων ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ περὶ Γυμνασίων διατάγματος καὶ νὰ ἀπαιτήσωμεν τὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἀκριβῆ αὐτῆς ἐφαρμογὴν. Κατὰ ταύτην οἱ βουλόμενοι νὰ διδαχθῶσι τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα δι' ἰδιαιτέρας, ἥτοι ἰδιωτικῆς σπουδῆς, ὀφείλουσι, πρὶν ἢ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν γενικὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν, νὰ ἀκολουθήσωσιν ἐν τινι τῶν Γυμνασίων τοῦ Κράτους τὰ μαθήματα τῆς τελευταίας τάξεως ἐπὶ ἐν ἔτος· ἐφ' ᾧ καὶ δι' ἐξετάσεως κατατάσσονται κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐν τῇ μνησθείσῃ τάξει. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κατηργημένη, ὡς ὑπέθεσάν τι-

νες, διὰ τοῦ ἀρθροῦ 12 τοῦ περὶ συστάσεως Πανεπιστημίου διατάγματος τῆς 14 Ἀπριλίου 1837, ὅπερ προστίθησι μόνον, ὅτι τὸ Ἰνστιτούτον προσδιορίζει τὸ Γυμνάσιον ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θέλουσιν ἐξετασθῇ οἱ σπουδάζοντες εἰς ἰδιαιτερον διδασκαλεῖον ἢ κατ' οἶκον καὶ θέλοντες νὰ ὑποστῶσι τὰς ἀπολυτηρίου δοκιμασίας. Τὸ σπουδαῖον τῆς μνηθείσεως διατάξεως κατανοοῦντες βεβαίως οἱ Κύριοι Γυμνασιάρχαι πιστεύουσι μεθ' ἡμῶν, ὅτι ἐν αὐτῇ παρέχει ὁ νομοθέτης νέον δείγμα τῆς ἀξίας, ἣν ἀποδίδωσιν εἰς τὴν ἐν τοῖς Γυμνασίοις διδασκαλίαν καὶ τῆς προσπαθείας αὐτοῦ νὰ καταστήσῃ ταύτην ὁμοιόμορφον καθ' ὅλον τὸ Κράτος.

Ἵπολείπεται ἡμῖν ἤδη πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς παρούσης ἐγκυκλίου νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα ἂν ἐπιτρέπηται καὶ ὑπὸ τίνος ὅρου ἢ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σχολικοῦ ἔτους μετάβασιν τῶν μαθητῶν ἀπὸ Σχολείου εἰς Σχολεῖον καὶ ἀπὸ Γυμνασίου εἰς Γυμνάσιον. Ἐπὶ τούτου, καὶ τοι σιωπῶντων τῶν κειμένων, εἶναι ἀναμφίλεκτον, ὅτι ἐὰν, ἀφ' ἐνός, λόγοι ἀποχρῶντες καὶ ἰδίως οἰκογενειακοὶ καθιστῶσι πολλάκις ἀναγκαίαν τὴν τοιαύτην μετάβασιν, ἀφ' ἑτέρου αὕτη ἐπιβλαβὴς ἐν γένει εἶναι εἰς τὴν πρόοδον τῶν μαθητῶν. Διὸ πρέπει μὲν νὰ ἐπιτρέπηται ἐν τισι περιστάσεσιν, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῇ βεβαιώσει τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀνάγκης. Ἔνεκα τούτου ὁ ἐπιθυμῶν δι' εὐλογον αἰτίαν νὰ μεταβῇ ἀπὸ Σχολείου εἰς Σχολεῖον ἢ ἀπὸ Γυμνασίου εἰς Γυμνάσιον, διαρκούντος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ τὴν αἴτησίν του δικαιολογημένην εἰς τὸν ἀρμόδιον σχολάρχην ἢ Γυμνασιάρχην, ὅστις, βεβαιωθείς περὶ τῆς ἀληθείας καὶ πεισθείς περὶ τῆς ἀνάγκης, χορηγεῖ τὴν τῆς μεταβάσεως ἄδειαν, ἀνευ τῆς ὁποίας ὁ μαθητὴς δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὰ λοιπὰ τοῦ Κράτους ἐκπαιδευτήρια. Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ τῆς ἀδείας τοῦ προϊσταμένου τοῦ Σχολείου μεταβάσεως ὁ μαθητὴς κατατάσσεται ἐν τῷ νέῳ ἐκπαιδευτηρίῳ ἀνευ ἐξετάσεως εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, εἰς ἣν εὐρίσκετο ἐν τῷ ἐγκαταλειφθέντι.

Ἀνακεφαλαιοῦντες τὰ ἐκτεθέντα ἐπαναλαμβάνομεν συμφώνως τῷ τε γράμματι καὶ τῷ πνεύματι τῶν διεπόντων τὴν ὕλην ταύτην κειμένων τὰ ἑξῆς.

Α'. Ὅτι οἱ ἔχοντες ἀποφοιτητήριον τῶν δημοτικῶν Σχολείων εἰσέρχονται ἀνευ ἐξετάσεως εἰς τὴν κατωτάτην τάξιν Ἑλληνικοῦ Σχολείου, ἐὰν ἐμφανισθῶσιν ἀμέσως μετὰ τὴν ἐν τῷ δημοτικῷ Σχολείῳ δοκιμασίαν καὶ κατὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

Β'. Ὅτι οὐδεὶς, εἴτε ἐν τοῖς δημοσίοις εἴτε ἐν τοῖς ἰδιοσυντηρήτοις σχολείοις ἢ κατ' οἶκον τὰ δημοτικὰ γράμματα διδάχθεις, γίνεται δεκτὸς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα, ἐὰν δὲν ὑποβληθῇ εἰς ἐξέτασιν ἐνώπιον τῶν διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ λάβῃ τακτικὸν τοῦ δημοτικοῦ διδασκάλου ἀποφοιτητήριον.

Γ'. Ὅτι, καίτοι φέροντες ἀποφοιτητήριον, ἐξετάζονται ὅμως ἐνώ-

τοῦ εἶδους τοῦ μαθήματος καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ διδασκηρίου, εἰς βεβαίως τὸ δυσχερέστερον αὐτῆς μέρος καὶ ἀκατάπαυστον ἐπιδέχονται ἐπὶ τὸ τελειότερον βελτίωσιν, ἣν ὁσημέραι λαμβάνουσι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ βα-
 θυπαιδεύτῳ ἐσπερίᾳ Εὐρώπῃ. Ὑπάρχουσιν ὁμοῦ καὶ περὶ μεθόδων ἀρ-
 χαί τινες ἐπὶ τῆς φύσεως αὐτῆς τοῦ ἀνθρωπίνου νοδὸς στηριζόμεναι καὶ
 ὑπὸ τῆς μακροχρονίου πείρας ἀναντίρρητοι ἀναδειχθεῖσαι, ἃς τινὰς
 ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς ἀνεξαιρέτως καὶ, ἀπλῶς εἰπεῖν, ἀνεξετάστως νὰ
 παραδεχθῶμεν. Τοιαύτη ἀρχὴ εἶναι καὶ ἡ ἀνακηρύττουσα ἐπιβλαβὴ εἰς
 τὴν πρόοδον τοῦ μαθητοῦ τὴν μέθοδον τῆς κατὰ λέξιν ἀπομνημονεύ-
 σεως τῶν μαθημάτων, καθ' ἧς πολλάκις ἐν πολλαῖς ἀφορμαῖς ἐκπύ-
 ρηται τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἦν τινα δυστυχῶς εἰσέτι βλέπομεν ἐν οὐκ εὐα-
 ρίστοις ἐκπαιδευτηρίοις ἰσχύουσιν καὶ τιμωμένῃ. Τῷ ὄντι ἐν τῇ
 παιδικῇ ἡλικίᾳ ὁ ἐγκέφαλος, ἀπαλὸς καὶ εὐμάλακτος ὢν, εὐκόλως δέ-
 χεται καὶ εὐχερῶς ἀποδίδωσι τὰς ἐξωτερικὰς ἐντυπώσεις, ὥστε ἐν τῇ
 ἡλικίᾳ ταύτῃ ἡ μνήμη, ὡς γνωστὸν, πάσης ἄλλης δυνάμεως ἐξέχει
 καὶ κατισχύει. Τοιαύτης δὲ οὐσης τῆς ὑπεροχῆς τοῦ μνημονικοῦ τῶν
 παιδῶν, δύναται μὲν καὶ ὀφείλει ὁ διδάσκαλος νὰ ὠφελητῇ ἐξ αὐ-
 τοῦ, οὐχὶ ὁμοῦ ἐπὶ ἐλάβῃ τῶν λοιπῶν τῆς ψυχῆς ἐνεργειῶν καθότι,
 ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ μόνης τῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀρμονικῆς ἀνα-
 πτύξεως ὅλων τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τοῦ παιδὸς ἐξαρτᾶται ἡ εἰς
 τὸ μέλλον ὑγιὲς κατάστασις καὶ ἐπιδεξιότης τοῦ νοδὸς αὐτοῦ, ἀφ'
 ἑτέρου δὲ φυσιολογικῶς ἀποδεδειγμένον ὑπάρχει, ὅτι ἡ ὑπὲρ τὸ μέ-
 τρον ἀνάπτυξις δυνάμεώς τινος φέρει κατ' ἀνάγκην τὴν ἐξασθένησιν ἢ
 καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐτέρων. Πολλὴ τροφή ἢ διαρκὴς ἐξάσκησις
 τῆς φύσει ἀνεπτυγμένης παρὰ τοῖς παισὶ μνήμης θέλει ὑπερενισχύσει
 μὲν τὴν δύναμιν ταύτην, καταστρέφει δὲ συγχρόνως τὰς λοιπὰς δυνά-
 μεις καὶ καταστήσει τὸν νοῦν τοῦ παιδὸς ἀληθῆ μηχανὴν δεχομένην
 αὐτομάτως καὶ ἄνευ ἐπιγνώσεως τὰ πάντα καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρό-
 πον ἀπορρίπτουσαν αὐτά. Ἐντεῦθεν γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ ἀποστήθισις
 τῶν μαθημάτων, ὑπὸ μόνης τῆς μνήμης βοηθουμένη καὶ ταύτην μόνην
 ἀναπτύσσουσα, εἶναι ὄντως ὀλεθρία πρὸς τὴν ἐν τοῖς γράμμασι πρόο-
 δον τοῦ παιδὸς καὶ πρέπει νὰ ἀποσκορακισθῇ ἐκ τῆς διδασκαλίας
 ἐκείνων μάλιστα τῶν μαθημάτων, ἅτινα, ὡς φερ' εἰπεῖν ἡ ἱστορία καὶ
 ἡ γεωγραφία, ἀνήκουσιν εἰς τὴν κλάσιν τῶν λεγομένων μνημονι-
 κῶν ἐπιστημῶν.

Ἀλλ' ἀποδοκιμάζοντες διὰ τὸν εἰρημένον λόγον, τὴν κατὰ μέρος
 καὶ ἀκατάλληλον χρῆσιν τῆς αὐτολεξεί ἀπομνημονεύσεως τῶν διδα-
 σκόμενων μαθημάτων, δὲν ἐννοοῦμεν ν' ἀπορρίψωμεν ταύτην ἐντελῶς. Ὁ
 διδάσκαλος, εἵπομεν, δύναται καὶ ὀφείλει νὰ βοηθῇται ἐκ τῆς μνήμης
 τοῦ παιδὸς καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν πρέπει νὰ τὴν παραμελήσῃ. Μετρία
 ἐξάσκησις τῆς δυνάμεως ταύτης διατηρεῖ αὐτὴν ζωηράν καὶ συντελεῖ
 καὶ εἰς τὴν τῶν λοιπῶν δυνάμεων ἀνάπτυξιν, ἀπασῶν τῶν ἐνεργειῶν
 τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐν πλήρει οὐσῶν συνταρξί καὶ ἐνάτητι. Ἐπο-

μένως καὶ ἡ ἀποστήθις, εὐσκόπως μεταχειριζομένη, οὐ μόνον ἀβλαβὴς εἶναι ἀλλὰ καὶ ἀναγκαία, μάλιστα ὅταν ἔρχεται μετὰ τὴν κατάληξιν τῶν διδασκόντων. Οὕτω, ἀντὶ τῆς ἐκστηθίσεως τοῦ κειμένου τῶν ἐγχειριδίων τῆς κατηχήσεως, τῆς ιστορίας, τῆς γεωγραφίας ἢ τῆς ἀριθμητικῆς, ἠθέλομεν εὐχαριστηθῇ ἂν οἱ διδάσκαλοι ὑπερρέουν τοὺς μαθητὰς αὐτῶν ὡς ἀποστηθίζωσιν αὐτὸ τὸ κείμενον τοῦ ἤδη ἐρμηνευθέντος ἀρχαίου συγγραφέως ἢ καὶ ἐκλογὴν τινα τεμαχίων Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ πεζογράφων. Ἡ ἀπὸ στήθους αὕτη ἐκμάθησις τῶν προγονικῶν ἀριστουργημάτων θέλει μορφώσῃ κατὰ μικρὸν τὴν ὀμιλουμένην καὶ γραφομένην ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ γλῶσσιν ἐπὶ τὸ καθαρώτερον καὶ ἑλληνικώτερον καὶ θέλει εἶσθαι, ἐν τῇ ἀνδρικῇ αὐτοῦ ἡλικίᾳ, ἀνεξάντλητος καὶ πολύτιμος πηγὴ ὠραίων φράσεων, σοφωτάτων σκέψεων καὶ ἠθικῶν ἀξιολόγων παραγγελμάτων.

Πεπεισμένοι περὶ τῆς ὠφελείας, ἣτις προκύψει ἐκ τῆς τοιαύτης μόνον ἐκστηθίσεως, ἀξιούμεν παρ' ὑμῶν, Κύριοι, ἵνα ἐπιστήσητε τὴν προσοχὴν τῶν ὑφ' ὑμᾶς καθηγητῶν καὶ διδασκάλων καὶ ἀπαιτήσητε παρ' αὐτῶν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν παροῦσαν ἡμῶν ἐγκύκλιον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους, ἐν τῇ τέλει τοῦ ὁποίου ἀπεκδεχόμεθα παρ' ὑμῶν ἀκριβῆ σημείωσιν τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐπὶ τούτῳ προσπαθειῶν ἐκάστου τῶν διδασκόντων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουλίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 4409.

Περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐπαναληπτικῆς εξέτασεως τῶν κατὰ τὰς δημοσίας δοκιμασίας ἐν τισὶ μόνον μαθήμασιν ἑλλιπῶν ἀναφανέντων μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς Ἑλληνικῶν Σχολείων Διδασκάλους.

Ἵπάρχει ἐν πολλοῖς τῶν ἡμετέρων ἐκπαιδευτηρίων συνήθεια νὰ ὑποβάλλωνται εἰς νῆαν εξέτασιν κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ὅσοι μαθηταί, πρὸ τῶν διακοπῶν εξέτασθέντες, δὲν ἐκρίθησαν μὲν ἄξιοι προβιβασμοῦ, εὐρέθησαν δὲ ἐν μέρει μόνον ἑλλιπεῖς καὶ οὐχὶ καθόλου ἀπρόκοποι. Ἐπειδὴ τινες τῶν Κυρίων Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων ἐξέφρασαν ἡμῖν, ἰδίως μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3654 ἡμετέ-

ρας ἐγκυκλίου, τὴν ἀμφιβολίαν αὐτῶν περὶ τοῦ ἂν ἡ τοιαύτη συνήθεια δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν ὀργανικὸν τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν σχολείων νόμον καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ἐν τῇ μνημονευθείσῃ ἐγκυκλίῳ δοθεισῶν ὁδηγιῶν, καὶ τινες μάλιστα ἐξητήσαντο τὴν περὶ τούτου ἀποφασιν ἡμῶν, σπεύδμεν, διὰ τῆς παρούσης, ἵνα καταστήσωμεν γνωστὴν τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἰδέαν ἡμῶν.

Οὐδαμοῦ ἐν τῷ νόμῳ κεῖται διάταξις τις ἀπαγορεύουσα τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν προδιβαζομένων. Τὰ ἄρθρα 27 καὶ 89 τοῦ ρηθέντος νόμου λέγουσιν, ὅτι ὁ εἰς ἀνωτέρας τάξεις προδιβασμός προσδιορίζεται κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων καὶ ἀπαγορεύουσι, μετὰ πάσης αὐστηρότητος, τὸν προδιβασμὸν τῶν μὴ ἐχόντων τὴν ἀνήκουσαν ἱκανότητα μαθητῶν, οὓς ὑποχρεοῦσι ν' ἀκολουθήσωσιν ἐκ νέου τὰ μαθήματα τῆς ἐν ἣ εὐρίσκονται τάξεως· ἀλλ' οἱ ὅρισμοί οὗτοι οὐδόλως ἐναντιοῦνται εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐξετάσεως ἐκείνου τοῦ μαθητοῦ, ὅστις, κατὰ τι μόνον ἑλλειψὸς ὦν, δύναται ἐν τῷ διαστήματι τῶν διακοπῶν δι' ἐνδελεχοῦς σπουδῆς, νὰ ἐπανορθώσῃ τὰς ἐλλείψεις αὐτοῦ. Ἐὰν ὁ νομοθέτης ἐνόμιζεν ἀναγκαῖον ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν τοιαύτην ἐξέτασιν, ἤθελε βεβαίως ἐκφράσει τοῦτο ρητῶς, ὡς ἐπραξεν ἐπὶ τῶν ἀπολυτηρίων γυμνασιακῶν ἐξετάσεων, ἃς ἐκήρυξεν ἐπὶ τούτῳ ἀνεκκλήτους, ἀπαιτήσας νέαν ὀλοκλήρου ἔτους σπουδὴν διὰ τὸν ἅπαξ ἀπορρίφθέντα (ἄρθρ. 91). Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ὑπὲρ τῆς αὐστηρότητος κατὰ πάντα προδιβασμὸν πνεῦμα τοῦ ἡμετέρου νόμου συμφέρει μᾶλλον, ἢ προσκρούει ἢ ἐν λόγῳ συνήθεια· διότι, χορηγουμένης προσφυγῆς τοῖς ἀδυνάτοις τῶν μαθητῶν εἰς συμπλήρωσιν τῶν ἐλλείψεων διὰ νέας μελέτης καὶ δευτέρας δοκιμασίας, δύνανται οἱ ἐξετασταὶ εὐκολώτερον καὶ πολλάκις δικαιότερον νὰ ὦσιν αὐστηροὶ κατὰ τὰς κρίσεις αὐτῶν καὶ νὰ μὴ παραδέχωνται ὡς προδιβαστέους ἢ τοὺς ἐντελῶς συγκεκροτημένους καὶ εὐδοκίμησαντας. Ἄλλως τε καὶ, προκειμένου, κατὰ τὰς ἐτησίους ταύτας δοκιμασίας, οὐχὶ περὶ ἀπολύσεως, ἀλλὰ περὶ καταλλήλου τῶν μαθητῶν κατατάξεως, ἡ νέα ἐξέτασις θέλει βεβαίως ἔχει ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα. Κατὰ ταῦτα φρονοῦμεν, Κύριοι, ἀναντίρρητον, ὅτι, ἐὰν οἱ ἐξετάζοντες σύλλογοι τῶν Καθηγητῶν ἢ Διδασκάλων κατὰ τὰς ἐν τῷ τέλει τοῦ ἔτους ἐξετάσεις εὕρωσί τινας τῶν μαθητῶν αὐτῶν καθόλου μὲν προηγμένους, ἐν τισὶ δὲ μόνον μαθήμασιν ἑλλειπεῖς ἢ χωλαίνοντας, δύνανται, σημειοῦντες τὰ μέρη τῆς διδασκαλίας, ὧν οὗτοι δὲν ἀνεδείχθησαν ἀρκούντως κάτοχοι, νὰ ἐπιτρέψωσιν αὐτοῖς, ἵνα μελετήσαντες κατὰ τὰς διακοπὰς ὑποστῶσιν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐπὶ τῶν καταδειχθεισῶν ἐλλείψεων νέαν πρὸς ὀριστικὴν κατάταξιν δοκιμασίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰουλίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
X. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4589.

Περὶ τῆς παρὰ τὰ νενομοθετημένα ἀπομακρύνσεως τῶν διδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ παρατηρήθη, ὅτι, καίτοι ἐκδοθεῖσιν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τῶν ὑπ' ἀριθ. 163 καὶ 2,834 ἐγκυκλίων, τινὲς τῶν ἡμετέρων διδασκάλων δὲν ἔχουσιν εἰσέτι ἀκραιφνῇ ιδέαν περὶ τῶν σοβαρῶν συνεπειῶν τῆς παρὰ τὰ νενομοθετημένα ἀπομακρύνσεως αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐμπιστευθείσης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, νομίζομεν καλὸν, ἵνα, πρὸς ἐπιβεβαίωσιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν προλεχθέντων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, παραγγείλωμεν ὑμῖν, Κύριε Νομάρχα, νὰ ἀνακοινώσητε ἐξ ὀνόματος Ἡμῶν ἅπασι τοῖς ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ δημοσίοις διδασκάλοις τὰ ἀκόλουθα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ ἀπὸ ἀ. Ὀκτωβρίου 1852 περὶ Λογιστικοῦ τοῦ Κράτους νόμου, ὁ ἐγκαταλείπων τὴν θέσιν τοῦ ἄνευ ἀδείας δημόσιος ὑπάλληλος στερεῖται αὐτοδικαίως τῆς μισθοδοσίας του, ἐφαρμοζομένων πρὸς τούτοις κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον ποινῶν.

Θεωρεῖται δὲ ἄνευ ἀδείας ἐγκαταλείψας τὴν θέσιν τοῦ ὅστις ἀπομακρυνθῇ ἢ παύσῃ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του πρὶν ἔτι λάβῃ ἀπάντησιν παρὰ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς εἰς τὴν ὑποβληθεῖσαν περὶ ἀδείας αἰτήσιν του.

Ἐπίσης ἐγκαταλείπει τὴν θέσιν τοῦ ἄνευ ἀδείας καὶ ὁ χωρὶς ἀποδείγμένης εὐλόγου αἰτίας αὐθαιρέτως, καθ' ἡμέραν μὴ ἐορτάσιμον διακόψας τὴν ἀνατεθειμένην αὐτῷ ἐργασίαν, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ τοιοῦτος στερεῖται κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοῦ μισθοῦ του καὶ τιμωρεῖται πειθαρχικῶς.

Εἰς τὴν αὐτὴν τέλος κατηγορίαν εὐρίσκονται ἀναμφιλέκτως καὶ οἱ ἀπομακρυνόμενοι τῆς θέσεώς των ἢ διακόπτοντες τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτοῖς ἐργασίαν πρὶν ἢ ἡ παρ' αὐτῶν δοθεῖσα παραίτησις γείνη παραδεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς. Ἐπὶ τούτῳ οὐδεὶς ἐπιτρέπεται ν' ἄγνοῃ, ὅτι ἀποδεχόμενος ὑπηρεσίαν τινὰ δημοσίαν ὑποβάλλει ἑαυτὸν ἐκουσίως εἰς τὰ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας πηγάζοντα καθήκοντα καὶ εἰς τὴν μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως ἀκριβῆ αὐτῶν ἐκπλήρωσιν, ἣν καὶ διὰ τοῦ ἰδίου ὄρκου ἐπιβεβαίωσι, καὶ ὅτι, ἅπασι καταστάς δημόσιος ὑπάλληλος ἢ ὑπηρετής, δὲν δύναται ἐν πάσῃ ᾧρᾳ καὶ περιστάσει, ν' ἀπομακρυνῇται τῆς θέσεως ταύτης καὶ ν' ἀπαλλαχθῇ τοῦ διὰ τῆς ἀποδοχῆς καταρτισθέντος οἰονεὶ συναλλάγματος, ἀλλ' ἔχει πρὸς τοῦτο χρεῖαν καὶ τῆς συγκαταθέσεως τῆς διορισάσης αὐτὸν Ἀρχῆς. Καὶ εἶναι μὲν ἕκαστος ἐλεύθερος διὰ παρατήσεως ν' ἀπαλλαχθῇ δημοσίας τινὸς θέσεως, ὀφείλει ὅμως

πρῶτον νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν καιρῷ ἀρμοδίῳ, ὅπως μὴ προκύψῃ ἐντεῦθεν βλάβη περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ δεύτερον νὰ περιμείνῃ τὴν διὰ τῆς κεκανονισμένης ὁδοῦ παραδοχὴν τῆς παραιτήσεως πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, διότι ἄλλως εὐθύνες κατὰ νόμον ὀφείλει.

Παραγγέλλομεν δ' ὑμῖν ἐπὶ τέλους, Κύριε Νομάρχα, νὰ γνωστοποιήσῃτε τοῖς ΚΚ. διδασκάλοις, ὅτι προτιθέμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν εἰς τὸ ἐξῆς μετὰ πλείστης ὁσπτεσθηρότητος τὰ ἐπὶ ὑγιῶν καὶ ἀναντιρρήτων ἀρχῶν νανομοθετημένα πρὸς τιμωρίαν τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1857.

Ὁ Υπουργός
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 4597.

Περὶ τῶν καταστημάτων καὶ τοῦ ὕλικοῦ τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Καθ' ἃς ἔχομεν πανταχόθεν πληροφορίας τὰ πλείστα τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις εἰς ἐκπαιδευτήρια τῆς μέσης παιδείας χρησιμευόντων οἰκοδομημάτων εἰσὶ παντάπασιν ἀκατάλληλα πρὸς τοιαύτην χρῆσιν, πολλὰ δὲ ἐν ἀθλίᾳ εὐρίσκονται καταστάσει καὶ τινὰ μάλιστα σχεδὸν ἐτοιμόρροπα ἀπειλοῦσιν ἐν πρώτῃ δοθείσῃ ἀφορμῇ, κατὰπτωσιν καὶ κίνδυνον τῇ φοιτῶσῃ νεολαίᾳ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα, ἅτινα ἐν ἀρχῇ ἦσαν καλῶς κατηρτισμένα, μὴ ἐπισκευασθέντα, ὡς ἔδει, ἐτησίως, κατεφθάρησαν κατὰ μικρὸν καὶ ἐπὶ τέλους ἄχρηστα καὶ ἀκατοίκητα κατεστάθησαν. Ἐκτὸς τούτου, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐκπαιδευτηρίοις ἢ δὲν ὑπάρχει ἐντελὴς τὸ ἀναγκαῖον ὕλικόν, οἷον θρανία, διδασκαλικά ἔδραι, γεωγραφικοὶ πίνακες κτλ., ἢ τὸ ὑπάρχον, ὡς μὴ ἀνανεωθὲν ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ σχολείου συστάσεως, εἶναι καὶ μένει σσαθρωμένον. Ἡ κατάστασις αὕτη τῶν διδασκῶν ἀποδεικνύει τὴν μικρὰν πρόνοιαν ἢ, ὀρθότερον εἰπεῖν, τὴν παντελῆ ὀλιγορίαν τῶν κατὰ τόπον δημοτικῶν ἀρχῶν, εἰς οὐδὲν λογιζομένων τὴν ἐντεῦθεν προκύπτουσαν βλάβην καθότι, ὡς οὐδεὶς βεβαίως ἀγνοεῖ, ἀπὸ τῆς καλῆς ἢ κακῆς καταστάσεως τοῦ διδασκῶν καὶ ἀπὸ τῆς ἐλλείψεως ἢ ἀφθονίας τοῦ ἀναγκαίου ὕλικου ἐξαρτᾶται ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐσωτερικὴ τοῦ καθιδρύματος εὐπρέπεια, εἰς τὴν εἰσαγωγὴν δὲ πολλῶν βελτιώσεων τῆς διδασκαλίας

6.) Μαθήματα ἐμπορικῆς Γεωγραφίας καὶ Διπλογραφίας διὰ τοὺς αὐτοὺς μαθητὰς.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον ὑπουργὸν ἀνατιθέμενοι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος ἐπιτρέπομεν συγχρόνως νὰ κανονίσῃ τὰ τοῦ καταλλήλου συνδέσμου τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων πρὸς τὰ λοιπὰ γυμνασιακὰ μαθήματα.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 3 Αὐγούστου 1857.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4930.

Περὶ Ἑλληνικῆς θεματογραφίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας.

Τὰ ἔγγραφα γυμνάσματά εἰσι τὸ κυριώτατον καὶ μόνον ἀσφαλὲς μέσον πρὸς τελείαν ἐκμάθησιν γλώσσης τινός. Ἄνευ τῆς γραφῆς τὰ πάντα ἀποβαίνουσιν ἔπεα πτερόεντα, θεωρίαι φροῦδαι, ἄπρακτον καὶ ἄψυχον ἔργον. Ἐὰν δὲ οὕτως ἔχῃ περὶ πάσης καθόλου γλώσσης, πολλῷ δὴ μᾶλλον προκειμένου περὶ τῆς τῶν προγόνων ἡμῶν, τῆς πολυπλόκου τε, πλουσιωτάτης καὶ σοφωτάτης. Τοῦτο συνειδώς καὶ ὁ ἡμέτερος νομοθέτης μεγίστην ἀπέδωκε σημασίαν εἰς τὰς γραπτὰς ἀσκήσεις καθιερώσας πρὸς ὀρισμὸν τοῦ εἶδους καὶ τοῦ τρόπου αὐτῶν διάφορα ἄρθρα τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 Ὁργανικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων Νόμου. Καὶ πρῶτον μὲν τὰ ἄρθρα 74 καὶ 75 ἔχοντα οὕτως.

Ἄρθρ. 74. «Πρὸς μὀρφωσιν τοῦ ὕψους εἰς τὸ ἑλληνικόν, ἐκτὸς τῆς μεγίστης προσοχῆς εἰς τὰς προφορικὰς μεταφράσεις, θέλουσι γίνεσθαι αἱ γραπτὰ μεταφράσεις ἐκ τῶν καταλληλοτέρων τεμαχίων τῶν ἀρχαίων, ἀποσπάσματα ἐξ αὐτῶν, ἀναλυτικαὶ περὶ αὐτῶν ἐκθέσεις ἢ περιλήψεις τῶν ἐμπεριεχομένων αὐτῶν, συνθέσεις περὶ ἀντικειμένων ἀφορώντων τὰ ἐν τῷ γυμνασίῳ διδασκόμενα μαθήματα, ἰδίως τῆς ἱστορίας, πολλάκις καὶ μετρικαὶ μεταφράσεις καὶ μιμήσεις ἀρχαίων κλασικῶν πρωτοτύπων ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ ποιητικαὶ ἢ ῥητορικαὶ συνθέσεις. »

Ἄρθρ. 75. «Ὡς πρὸς τὰς εἰς τὸ προλαβόν ἄρθρον ῥηθείσας ἐργασίας παραλείπεται ἡ διάταξις εἰς τὸν διδάσκοντα, ὅστις ὅμως ἔχει

χρέος νὰ ἐπιδιορθώῃ τὰ γυμνάσματα ταῦτα τοῦ σχολείου, καθὼς καὶ νὰ ἐπιθεωρῇ ἐπιμελῶς τὰ κατ' οἶκον ἐτοιμαζόμενα. »

Ἐν δὲ τοῖς ἄρθροις 93 καὶ 94 ὁ αὐτὸς νομοθέτης προστίθῃσιν « ὅτι ἡ ἐντὸς τοῦ Γυμνασίου πρόοδος ἐλέγχεται κυρίως διὰ τῶν ἐγγράφων γυμνασμάτων, τὰ ὅποια οἱ μαθηταὶ συνθέτουσιν, ὅτι διὰ τοῦτο θέλει γίνεσθαι καθ' ἑβδομάδα ἐγγραφὸς τις μετὰφρασις ὑφ' ἑκάστου τῶν μαθητῶν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ εἰς τὸ Λατινικὸν καὶ ἐκ τοῦ Λατινικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικόν, καθὼς καὶ σύνθεσις τις εἰς τὸ Ἑλληνικόν· ὅτι εἰς τὸν διδάσκαλον εἶναι ἀνατεθειμένον νὰ προσδιορίξῃ τὴν ἀξίαν τῶν γυμνασμάτων τούτων παραβάλλων τὰ σφάλματα ἢ τὰ προτερήματα αὐτῶν καὶ κατ' αὐτὰ νὰ ὀρίξῃ τὴν μεταξὺ τῶν μαθητῶν τάξιν, καὶ τέλος ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν αὐτῶν πρόοδον, τόσον γενικῶς, ὅσον καὶ εἰδικῶς δι' ἕκαστον μάθημα, ἰσχύουν οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρ. 23 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ὃ πρὸς ὅρισμὸν αὐτῆς θέλουσιν χρησιμεύει πρὸ πάντων τὰ ἐγγράφα γυμνάσματα τῶν μαθητῶν. »

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τούτων δυστυχῶς παρεμείληθ' οὐσιωδῶς· διότι γίνεται μὲν θεματογραφία ἐν ἅπασιν τοῖς ἡμετέροις Γυμνασίοις, ἀλλ' ἔχομεν λόγους ἵνα πιστεύσωμεν, ὅτι τινὲς τῶν ΚΚ. καθηγητῶν ὀλίγην παρέχουσι προσοχὴν κατὰ τὴν διόρθωσιν τῶν ἑλληνικῶν γραπτῶν γυμνασμάτων καὶ ὅτι ἰδίως δὲν θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ὑποχρέους νὰ λαμβάνωσιν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῶν καὶ νὰ ἐπιδιορθώωσι μετὰ πλείστης ἀκριβείας τὰ γενόμενα θέματα. ἔχοντες καθήκον νὰ ἐπιμελώμεθα τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν νόμων καὶ πεπεισμένοι ὄντες περὶ τῆς μερίστης χρησιμότητος τῶν τοιούτων γυμνασμάτων, ἐπιθυμοῦμεν, Κύριε Γυμνασιάρχ'α, ν' ἀναμνήσῃτε τοὺς ἐν τῷ Γυμνασίῳ ὑμῶν καθηγητὰς τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων τὰς ἄνω ἐκτεθείσας διατάξεις καὶ νὰ ἐπιβλέπητε, ὅπως οὗτοι συμμορφούμενοι κατὰ γράμμα πρὸς ταύτας, διατάσσωσι τακτικῶς ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἐγγράφον μετὰφρασιν ὑφ' ἑκάστου τῶν μαθητῶν ἀπὸ τοῦ λατινικοῦ εἰς τὸ ἑλληνικὸν μετὰ συνθέσεώς τινος εἰς τὸ ἑλληνικόν, λαμβάνωσι τὰ γυμνάσματα ταῦτα ἐν τῷ οἴκῳ καὶ κατὰ σχολὴν ἐπιδιορθώωσιν ἅπαντα ἢ τοῦλάχιστον τὰ πλείστα αὐτῶν ἐναλλάξ, ἐν ὃ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ᾗναι ὑπερβολικὸς, καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς παραδόσεως ἐπιφέρωσιν ἐφ' ἑκάστου τῶν διορθωθέντων γυμνασμάτων τὰς παρατηρήσεις αὐτῶν ἐφαρμύζοντες διὰ τῶν ἰδίων μαθητῶν τοὺς γραμματικούς κανόνας καὶ διδάσκοντες αὐτοῖς τὴν τῆς Ἑλληνικῆς καλλιτελείας τέχνην. Πρὸς βεβαίωσιν δὲ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν εἰρημένων ὁρισμῶν καὶ τῆς διὰ τῶν γραφικῶν τούτων ἀσκήσεων βαθμηδὸν γενομένης προόδου ἀξιόμην νὰ πέμπητε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀνὰ πᾶσαν ἑκτὴν ἑβδομάδα ἐξ ἑκάστης τάξεως, τὰ παρὰ τοῦ καθηγητοῦ τοὺς τρεῖς πρώτους βαθμοὺς λαβόντα ἑλληνικὰ γυμνάσματα.

Παρ' ἡμῖν ἡ ἑλληνικὴ δὲν εἶναι μόνον ἡ ὁρχαία ἐκείνη γλῶσσα, ἣν

ἕκαστος πεπαιδευμένος ὀφείλει νὰ γινώσκῃ εἶναι ἡ γλῶσσα ἡμῶν αὐτῶν, ἥς πρὸ πάντων πρέπει νὰ ὦμεν κάτοχοι, εἶναι ὁ θησαυρὸς ἡμῶν, τὸ μέγα καὶ ἀκαταμάχητον στοιχεῖον τῆς ἐθνικότητός μας. Καθὼς δὲ οἱ ἐκ γαλλικοῦ τινος ἢ γερμανικοῦ Γυμνασίου ἐξερχόμενοι γράφουσι καθαρῶς καὶ χαριέντως τὴν ἐαυτῶν γλῶσσαν, χωρὶς νὰ ἔχωσι πρὸς τοῦτο ἀνάγκην περαιτέρω ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις σπουδῆς, οὕτω καὶ οἱ παῖδες ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἡμετέρων Γυμνασίων ἀπολυόμενοι πρέπει νὰ γράφωσιν ἐλευθέρως καὶ κομψῶς τὴν Ἑλληνικὴν, δι' ἥς καὶ μόνης δύνανται ἂν ἀναπτυχθῇ καὶ κανονισθῇ ἡ τῆς ὁμιλουμένης πορεία. Τοῦτου ἕνεκα, καὶ τοῦ νομοθέτου ἡμῶν ἡ μέριμνα, καὶ τῆς Κυβερνήσεως αἱ προσπάθειαι, καὶ ὁ ζῆλος τῶν διδασκόντων, ὑπῆρξαν ἀείποτε ὑπὲρ τῆς τελείας σπουδῆς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης· διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ἐδόθησαν πάντοτε τὰ πρωτεῖα εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἡμῶν. Ἀλλ' ἀπέναντι τῆς δυσχερείας ἣν παρουσιάζει ἡ κατὰ βάθος ἐκμάθησις τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἀπέναντι τῆς ἐκ τοιαύτης γνώσεως ἀκαταλογίστου δι' ἡμᾶς ὠφελείας, πάντες ἀκαταπαύστως ὀφείλομεν νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὰς ἐνεργείας ἡμῶν. Ἰδίως ὁμῶς δύνανται νὰ συντελέσωσιν εἰς ἐπίτευξιν τοῦ σκοπούμενου αὐτοὶ οἱ Κύριοι Καθηγηταὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐν ἡμιούμενοι τοὺς παλαιότερους τοῦ ἔθνους διδασκάλους, ἐξασκῶσι συνεχῶς τε ἅμα καὶ ἐπιμελῶς τοὺς ἐαυτῶν μαθητὰς εἰς τὴν ἑλληνιστὶ γράφειν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Αὐγούστου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΤΑΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 4,987.

Περὶ τῆς ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκαλίας τῆς τε ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων διδασκάλους.

Κατὰ τὸν ἰσχύοντα ὀργανισμόν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων (ᾠρα ἄρθρ. 1) τὰ ἐκπαιδευτήρια ταῦτα διπλοῦν ἔχουσι σκοπὸν, ἡγοῦν πρῶτον νὰ προετοιμάζωσι τοὺς παῖδας διὰ τὰ Γυμνάσια, καὶ δεύτερον νὰ χορηγῶσιν αὐθόπως τινὰ καὶ κατάλληλον βαθμὸν πρακτικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῖς μὴ βουλομένοις ἢ μὴ δυναμένοις νὰ διανύσωσι τὸ μα-

χρόν και πολύμοχθον στάδιον τῶν κλασικῶν σπουδῶν, ἀλλ' ἐφιεμένοις νά μεταβῶσιν εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον ὅπως οὖν ἐπιστημονικῶς πρὸς τὰ βιωφελῆ ἔργα προκατηρτισμένοι. Τὰς δύο ταύτας διαφόρους τάσεις τῆς ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκαλίας, οἱ ἡμέτεροι Ἑλληνοδιδάσκαλοι ὀφείλουσι νά ἔχωσι διηνεκῶς πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ οὐδετέρας νά ὀλιγωρῶσιν. Ὀδηγὸς δὲ ἀσφαλὴς ἔσεται αὐτοῖς πρὸς τοῦτο ὁ νόμος αὐτός, ὅστις καὶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν μαθημάτων καὶ κατὰ τὴν περιγραφὴν αὐτῶν λίαν συνεπὴς τῷ προτεθέντι σκοπῷ τὰ πάντα διατίθῃσι.

Κατὰ ταῦτα, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ, ὡς θεμέλιον πάσης παρ' ἡμῖν παιδείας, πρέπει νά διδάσκηται ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις τακτικῶς καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιστασίας, ὅπως καταλλήλως προπαρασκευασθῶσιν οἱ νέοι πρὸς τελείαν αὐτῆς ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἐκμάθῃσιν· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπαιτοῦντες δυνάμει τοῦ νόμου παραλληλισμὸν τῆς παλαιᾶς πρὸς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν, προφορικὰς ἐκθέσεις καὶ γραφικὰ γυμνάσματα ἐν τῇ τελευταίᾳ, εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι μεγίστη δέον νά δίδηται προσοχὴ εἰς τὴν ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον διδασκαλίαν τῆς καθαρευούσης ξενισμῶν καὶ ἐκλεκτῆς καθομιλουμένης.

Ἐν τούτοις παρατηρήσαμεν ἐν τῇ διατεῖ ἡμῶν διευθύνσει τοῦ ὑπουργείου, ὅτι οἱ πλείστοι μὲν τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων παραμελοῦσιν ἐντελῶς τὴν πρακτικὴν τῆς γλώσσης ἡμῶν διδασκαλίαν, πολλοὶ δὲ, λαμβάνοντες ἴσως ἀφορμὴν ἐκ τοῦ ὅτι ὁ νόμος σημειοῖ τὴν σύνταξιν μετὰ τῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις μαθημάτων, καὶ ὑψηλῶν δῆθεν γνώσεων ἐπιδειξίν ποιούμενοι, ἐγκαταλείπουσι σχεδὸν ὁλοσχερῶς ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ τῶν ἐν λόγῳ σχολείων τάξει τὸ τεχνολογικὸν καὶ τὸ ἐτυμολογικὸν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μέρος, καὶ τὸν πλείστον χρόνον κατατρίβουσιν εἰς ὅλως ἀνωφελεῖς περὶ συντάξεως θεωρίας. Ἐντεῦθεν δὲ προέρχεται ὅτι, οἱ ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων ἀπολυόμενοι, ἐὰν μὲν τραπῶσιν ἀμέσως εἰς τὰ βιωτικὰ ἔργα, γνωρίζοντες τύπους καὶ θεωρίας μόνον, εἰσὶ παντάπασιν ἀνίκανοι νά ἐκφράσωσιν ἢ νά ἐκθέσωσι διὰ τῆς γραφῆς τὰς ἀπλουστερας ἰδέας ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν γλώσσῃ· ἐὰν δὲ εἰς τὰ Γυμνάσια μεταβῶσιν, ἐλλιπεῖς εὐρίσκονται κατὰ τε τὸ τεχνολογικὸν καὶ τὴν ἐτυμολογίαν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, καὶ τοὶ διδασκόμενοι τὰ ἐν τοῖς Γυμνασίοις διδασκόμενον συντακτικόν, καὶ οὕτω ἐπὶ σαθρῶν θεμελίων οἰκοδομοῦντες, αἰετοτε χωλαίνουσιν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἑλληνικῆς.

Ἀμφότερα τὰ οὐσιώδη ταῦτα ἀτοπήματα θέλετε προσπαθήσει, Κύριοι, νά ἐκλείψωσιν ἀπὸ ρίζης κατὰ τὸ προσεχὲς σχολικὸν ἔτος. Ἄπαντες οἱ διδάσκαλοι τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων ὀφείλουσι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν νέαν ἑλληνικὴν νά ἐξασκῶσιν ἐπιμελῶς τοὺς ἑαυτῶν μαθητὰς δι' ἀναγνώσεως καλῶς γεγραμμένου βιβλίου, δι' ἐκθέσεως προφορικῆς ἰδεῶν, διὰ γραφικῶν συνθέσεων καὶ γυμνασμάτων καὶ δι'

ἀναταπαύστου παραλληλισμοῦ τῆς ἀρχαίας πρὸς τὴν νέαν ἑλληνικὴν, εἰς τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τῆς βαθμυδὸν προοδευούσης τῶν λογίων ἡμῶν γλώσσης· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν νὰ ἔχῃσι πρὸ πάντων ὑπ' ὅψιν τὴν εἰς τὰ Γυμνάσια μετὰβασιν τῶν νέων, καὶ ἐπομένως νὰ διδάσκωσιν αὐτοῖς ἐν πλάτει κυρίως τὸ τεχνολογικὸν καὶ τὸ ἐτυμολογικόν, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὰς βάσεις, οὕτως εἰπεῖν, πάσης γλώσσης, καὶ ἄνευ τῆς ἐντελοῦς τῶν ὁποίων γνώσεως καθίσταται ἀδύνατος ἡ περαιτέρω ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἐκμάθησις τῆς ἑλληνικῆς, νὰ περιορίζωνται δέ, ὡς βεβαίως ἐννοεῖ καὶ ὁ νόμος, εἰς τὴν κατὰ τὸ τελευταῖον μόνον ἐξάμηνον σύγχρονον διδασκαλίαν τῶν στοιχειωδεστάτων τῆς συντάξεως εἰδήσεων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Αὐγούστου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως φαρμακείου ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῆς Ἀστυκλινικῆς.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὅψιν τὸ ἀπὸ 10 Αὐγούστου π. ε. περὶ Ἀστυκλινικῆς ἐν Ἀθήναις ἡμέτερον Διάταγμα· ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, διατάττομεν ἵνα συστηθῇ ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῆς Ἀστυκλινικῆς, καὶ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν καὶ εὐθύνην τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυκλινικῆς, φαρμακεῖον πρόχειρον, περιέχον τὰ κυριώτερα καὶ ἀναγκαιότερα τῶν ἐν χρήσει φαρμάκων.

Τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος ἀναπιθέμεθα εἰς τὸ προμνησθέντα ἡμέτερον Ὑπουργόν.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 22 Αὐγούστου 1857.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 4,781.

Περὶ εἰσχωγῆς ἐμπορικῶν μαθημάτων ἐν τῷ Γυμνασίῳ Πατρῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΑΤΑΞΙΣ.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουρ-

8 Σεπτεμβρίου 1853, προσκαλούμεν ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχᾳ, νὰ φροντίσητε, ὅπως βεβαιωθῇ ἀρμοδίως καθ' ἅπαντα τὸν ὑφ' ὑμᾶς νομὸν ἡ παρουσία τῶν καθηγητῶν καὶ Ἑλληνοδιδασκάλων εἰς τὴν ἔδραν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ σημειωθῶσι τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων πρὸς ὁδηγίαν μὲν ὑμῶν διὰ τὴν κράτησιν ἀναλόγου τοῦ μισθοῦ αὐτῶν μέρους, πρὸς γνῶσιν δὲ ἡμετέραν διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν περαιτέρω.

Ἀθήνησι τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τοῦ ὅτι βοηθοὶ τῆς Ἀστυκλινικῆς δύνανται νὰ διορισθῶσι καὶ ἐκ τῶν ὑφηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 10 Αὐγούστου π. ε. ἡμετέρου Διατάγματος περὶ συστάσεως Ἀστυκλινικῆς ἐν Ἀθήναις.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἐν ἐλλείψει ἐκτάκτων Καθηγητῶν τῆς ἱατρικῆς Σχολῆς, δύνανται νὰ διορισθῶσι βοηθοὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀστυκλινικῆς καὶ ὑφηγηταὶ τῆς αὐτῆς σχολῆς, ὅσοι ἐδίδαξαν ἐπιτυχῶς ἐπὶ τινα χρόνον ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ.

Ἀνατιθέμεθα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος εἰς τὸν προνησοθέντα ὑπουργόν.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1857.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5,616.

Περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας τῶν κατὰ τὸ Κράτος Γυμνασίων.

Ἐπειδὴ περὶ τῶν διαφόρων ἐξετάσεων τῶν ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις

τῆς μέσης παιδείας μαθητῶν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ὀργανικῷ τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν σχολείων νόμῳ ἀποχρῶσαι διατάξεις, ὧν τὸ πνεῦμα διεσαφηνίσθη ἐν πλάτει διὰ τῶν νεωστὶ ἐκδοθεῖσων ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου, προαναγγέλλομεν ὑμῖν, Κύριε Γυμνασιάρχᾳ, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θέλομεν ἀπλῶς διαβιβάζει πρὸς ὑμᾶς τὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐκαστοτε ἀπευθυνομένας περὶ ἐξετάσεων αἰτήσεις μετὰ τῆς ἐν ἐπισημειώσει ἐντολῆς, ἵνα συμμορφωθῆτε πρὸς τὸν νόμον καὶ τὰς ὁδηγίας. Ἰμέτερον καθήκον θέλει εἶσθαι, Κύριε Γυμνασιάρχᾳ, νὰ λαμβάνητε ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτήσεις ταύτας καὶ ἐξετάζοντες μετ' ἀκριβείας τὰ καθέκαστα ν' ἀποφαινέσθε ἐπ' αὐτῶν συμφῶνως τοῖς κεκαλονισμένοις. Θέλετε δ' ἐπιστρέφει ἐγκαίρως ἐκάστην αἴτησιν ἐκθέτοντες πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τὰ παρ' ὑμῶν ἐνεργηθέντα καὶ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν ταῦτα ἐστηρίξατε.

Ἀθήνησι τῇ 6 Σεπτεμβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργός
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 5,619.

Περὶ ἀναπληρώσεως τῶν ἀπόντων Καθηγητῶν καὶ διδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πρὸς ταχυτέραν ἐναρξιν τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς Σχολείοις ἐργασιῶν φρονοῦμεν ἀναγκάσιον, Κύριε Νομάρχα, νὰ κοινοποιήσῃτε ἀμέσως ταῖς κατὰ τὸν ὑφ' ὑμᾶς νομὸν ἐφορεῖαις τῶν εἰρημένων ἐκπαιδευτηρίων, ὅτι κατὰ τοὺς περὶ ἀντικαταστάσεως καὶ ἀναπληρώσεως ἀρχῶν ὁρισμοὺς καὶ κατὰ τὰς εἰδικὰς περὶ τῶν εἰρημένων ἐκπαιδευτηρίων διατάξεις, τὸν ἐλλείποντα ἢ ἀπόντα προϊστάμενον ἀναπληροῖ αὐτοδικαίως, ἐν μὲν τοῖς Γυμνασίοις ὁ ἀρχαιότερος τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων Καθηγητής, ἐν δὲ τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις ὁ ἀνώτερος κατὰ βαθμὸν διδάσκαλος καὶ ἐπὶ ἰσοβαθμίαις ὁ κατὰ τὸν ὁρισμὸν ἀρχαιότερος.

Ἀθήνησι τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργός
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. Πρωτ. 5886.

Περὶ ἀποστολῆς προγράμματος μαθηματικῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς Ἑλληνικῶν Σχολείων διδασκάλους.

Ἀποστέλλοντες ὑμῖν ἔντυπον τὸ πρόγραμμα τῶν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις καὶ ἐν τοῖς Γυμνασίοις μαθηματικῶν, προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, Κύριοι, νὰ φροντίσητε, ὥπως οἱ ἐν τοῖς παρ' ὑμῶν διευθυνομένοις ἐκπαιδευτηρίοις διδάσκοντες τὰ μαθηματικὰ συμμορφωθῶσιν αὐτῷ πληρέστατα καὶ ἀπαρεγκλίτως ἀπὸ τοῦ ἤδη ἀρξαμένου σχολικοῦ ἔτους.

Ἀθῆνῃσι τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1857.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Θεωροῦντες ἐπάναγκες εἰς τὴν πρόοδον τῆς διδασκαλίας νὰ ὀρισθῶσιν ὁμοιομόρφως ἐν τε τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις καὶ ἐν τοῖς Γυμνασίοις τοῦ Κράτους τὰ κεφάλαια τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκομένων μαθημάτων.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 7, 8, 15, 78 καὶ 81 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 ὀργανικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων Νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν τοῖς εἰρημένοις ἐκπαιδευτηρίοις διδασκαλίαν τῶν διαφόρων τῆς μαθηματικῆς μερῶν.

Μετὰ γνωμοδότησιν ἐπὶ τούτῳ συσταθείσης εἰδικῆς ἐπιτροπῆς,

ὀρίζομεν τὸ πρόγραμμα τῶν ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος σχολικοῦ ἔτους ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις καὶ ἐν τοῖς Γυμνασίοις παραδοθησομένων μαθηματικῶν ὡς ἔπεται:

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α.

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΤΟΙΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΟΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ.

Α'. Ἀριθμητικὴ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

1. Περὶ ἀριθμολογίας.

2. 3. 4. 5. Περὶ τῶν τεσσάρων πράξεων τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν μετὰ τῶν βασάνων αὐτῶν.

* Περὶ διαιρετότητος. — Χαρακτῆρες διαιρετότητος διὰ τοῦ 2, 5, 4 καὶ 25, 8 καὶ 125, 3 καὶ 9.

6. 7. 8. 9. 10. 11. Περὶ κλασμάτων. — Ὁρισμὸς καὶ γραφὴ τῶν κοινῶν κλασμάτων. — Θεώρημα ὅτι ἡ ἀξία κλάσματος δὲν μεταβάλλεται πολλαπλασιαζομένων ἢ διαιρουμένων ἀμφοτέρων τῶν ὄρων αὐτοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ. — Ἀπλοποιήσεις τῶν κλασμάτων. — Τροπὴ ἀκεραίου εἰς κλασματικὸν καὶ μικτοῦ εἰς κλασματικόν. — Ἐξαγωγή τοῦ ἀκεραίου τοῦ περιεχομένου ἐν κλασματικῷ. — Ἀναγωγή τῶν κλασμάτων εἰς τὸν αὐτὸν παρονομαστήν. — Αἱ τέσσαρες πράξεις τῶν κλασματικῶν ἀριθμῶν.

12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. Περὶ συμμιγῶν ἀριθμῶν. — Ὁρισμὸς τῶν συμμιγῶν. — Τροπὴ κλασματικῶν εἰς συμμιγεῖς καὶ τάνάπαλιν. — Πρόσθεσις καὶ ἀφαιρέσεις τῶν συμμιγῶν. — Πολλαπλασιασμὸς συμμιγοῦς ἐπὶ ἀκεραίου κατὰ τὴν κοινὴν μέθοδον καὶ κατὰ τὴν τῶν ὑποπολλαπλασίων. — Διαίσεις συμμιγοῦς δι' ἀκεραίου. — Πολλαπλασιασμὸς συμμιγοῦς ἐπὶ κλασματικόν, ἀκεραίου ἐπὶ συμμιγῇ, συμμιγοῦς ἐπὶ συμμιγῇ (τρεπομένου τοῦ πολλαπλασιαστοῦ ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν παραγόντων εἰς ἰσοδυνάμους κλασματικούς). — Διαίσεις τῶν συμμιγῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς συνδυασμούς.

19. 20. 21. 22. Περὶ τῶν δεκαδικῶν κλασμάτων. — Ὁρισμὸς καὶ γραφὴ τῶν δεκαδικῶν κλασμάτων. — Μεταβολὴ τοῦ δεκαδικοῦ κλάσματος διὰ τῆς μεταθέσεως πρὸς τὰ δεξιά ἢ τὰ ἀριστερὰ τῆς ὑποδιαστολῆς. — Θεώρημα, ὅτι τοῦ δεκαδικοῦ κλάσματος ἡ ἀξία δὲν μεταβάλλεται γραφομένων ὅσωνδήποτε μηδενικῶν πρὸς τὰ δεξιά αὐτοῦ. — Τροπὴ κοινοῦ κλάσματος εἰς δεκαδικόν καὶ τάνάπαλιν (ὅταν τὸ δεκαδικὸν ἔχῃ ὠρισμένον ἀριθμὸν ψηφίων). — Αἱ τέσσαρες πράξεις τῶν δεκαδικῶν.

* Περὶ τοῦ δεκαδικοῦ συστήματος τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν.

23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. Περὶ ἀναλογιῶν. — Τὸ γινόμενον τῶν ἄκρων πάσης ἀναλογίας ἰσοῦται τῷ γινόμενῳ τῶν μέσων. — Ἀντιστρόφως, ἐὰν τὸ γινόμενον δύο ἀριθμῶν ἰσοῦται τῷ γινόμενῳ δύο ἄλλων, δυνάμεθα νὰ συστήσωμεν ἀναλογίαν, ἐν ᾗ οἱ παράγοντες τοῦ ἐτέρου γινομένου εἶναι ἄκροι, οἱ δὲ τοῦ ἐτέρου μέσοι. — Τρόποι καθ' οὓς, μετατιθεμένων τῶν ὄρων ἀναλογίας, προκύπτει πάλιν ἀναλογία. — Πολλαπλασιαζομένου ἢ διαιρουμένου ἐνὸς ἄκρου καὶ ἐνὸς μέσου τῆς ἀναλογίας διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ, προκύπτει πάλιν ἀναλογία. — Τὸ ἄθροισμα ἢ ἡ διαφορὰ τῶν δύο πρώτων ὄρων εἶναι πρὸς τὸν πρῶτον ἢ δεῦτερον, ὡς τὸ ἄθροισμα ἢ ἡ διαφορὰ τῶν δύο τελευταίων πρὸς τὸν τρίτον ἢ τέταρτον. — Τὸ ἄθροισμα ἢ ἡ διαφορὰ τῶν ἡγουμένων πρὸς τὸ ἄθροισμα ἢ τὴν διαφορὰν τῶν ἐπομένων ὡς εἰς ἡγούμενος πρὸς τὸν ἐπόμενον αὐτοῦ. — Ἐν σειρᾷ τινι πολλῶν ἴσων λόγων τὸ

ἄθροισμα πάντων τῶν ἡγουμένων ἔχει πρὸς τὸ ἄθροισμα πάντων τῶν ἐπομένων λόγον. ὃν εἰς ἡγούμενος πρὸς τὸν ἐπόμενον αὐτοῦ. — Τὰ γινόμενα τῶν ὁμοταγῶν ὄρων πλειοτέρων ἀναλογιῶν συνιστῶσιν ἀναλογίαν.

31. 32. 33. 34. 35. 36. Ἐφαρμογὴ τῶν ἀναλογιῶν εἰς τὴν ἀπλὴν μέθοδον τῶν τριῶν ὀρθὴν τε καὶ ἀντίστροφον. — Σύνθετος μέθοδος τῶν τριῶν. — Προβλήματα τοῦ ἀπλοῦ τόκου. — Μέθοδος τῆς ὑφαιρέσεως, ἑταιρείας καὶ μίξεως.

Ἐν τῷ τέλει ἐκάστου κεφαλαίου ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ προτείνῃ εἰς τοὺς μαθητὰς ἱκανὸν ἀριθμὸν προβλημάτων, ἐξ ἐκείνων μάλιστα, ὧν ἡ χρῆσις εἶναι συχνὴ εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον. Τὰ κεφάλαια, ὧν κεῖται προτεταγμένοι ἀστερίσκος, δύναται ὁ διδάσκαλος νὰ παραλείπῃ, εἰάν ὁ χρόνος δὲν ἐπιτρέπῃ τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν.

Β'. Γεωμετρία τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. Ὁρίσμοι. — Τὰ πρῶτα περὶ γωνιῶν θεωρήματα. — Περί ἰσότητος τριγώνων. — Ἰδιότητες τῶν καθεύτων καὶ πλαγιῶν εὐθειῶν. — Θεωρία τῶν παραλλήλων στηριζομένη εἰς τὸ αἶτημα τοῦ Εὐκλείδου, ἢ εἰς τὸ αἶτημα ὅτι ἐκ δεδομένου σημείου μία μόνη παράλληλος δεδομένης εὐθείας εἶναι δυνατόν νὰ ἀχθῇ. — Θεώρημα περὶ τοῦ ἄθροίσματος τῶν τριῶν γωνιῶν παντὸς τριγώνου. — Περί τετραπλεύρων. — Ἰδιότητες τῶν παραλληλογραμμίων.

9. 10. 11. 12. 13. Περί κύκλου. — Ὁρίσμοι. — Τὰ κυριώτερα καὶ ἀπλούστερα περὶ χορδῶν θεωρήματα. — Διὰ τριῶν σημείων μὴ ἐπ' εὐθείας κειμένων δύναται νὰ διέλθῃ πάντοτε περιφέρεια κύκλου, καὶ μία μόνη. — Μέτρησις τῶν γωνιῶν διὰ κυκλικῶν τόξων. — Μέτρον τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ κύκλῳ γωνιῶν.

14. 15. 16. 17. 18. Περί εὐθειῶν ἀναλόγων. Περί ὁμοιότητος τῶν τριγώνων καὶ πολυγώνων. — Τὰ ἀπλούστερα θεωρήματα περὶ χορδῶν τεμνουσῶν καὶ ἐφαπτομένων.

19. 20. 21. 22. 23. 24. Στοιχειώδη τινὰ προβλήματα. οἷον διαίρεσις εὐθείας εἰς μέρη ἴσα ἢ ἀνάλογα δεδομένων εὐθειῶν. — Διαίρεσις τόξου καὶ γωνίας εἰς 2, 4, 8, κτλ. ἴσα μέρη. — Νὰ ἀχθῇ ἐφαπτομένη ἐκ σημείου κειμένου ἐπὶ τῆς περιφερείας ἢ ἐκτὸς αὐτῆς. — Νὰ εὐρεθῇ τετάρτη ἢ μέση ἀνάλογος. — Κατασκευὴ πολυγώνου ὁμοίου δεδομένῳ. — Αἱ ἀπλούστεραι ἐφαρμογαὶ εἰς τὴν καταμέτρησιν τῶν μετρώων καὶ τῶν ἀποστάσεων τῶν ἀπρόσιτων ἀντικειμένων.

25. 26. 27. 28. 29. Περί μέτρου τῶν ἐπιφανειῶν, 1) τοῦ ὀρθογωνίου, 2) τοῦ παραλληλογράμμου, 3) τοῦ τριγώνου, 4) τοῦ τραπεζίου, 5) παντὸς πολυγώνου (διὰ διαιρέσεως αὐτοῦ εἰς τρίγωνα).

30. Θεώρημα τοῦ Πυθαγόρου μετὰ τῶν πορισμάτων αὐτοῦ.

* Λόγος τῶν ἐμβαδῶν τῶν ὁμοίων τριγώνων καὶ πολυγώνων.

31. 32. Περί κωνικῶν, πολυγώνων. = * Ἐγγραφή καὶ περιγραφή

προσέγγισιν. — Τροπή κοινοῦ κλάσματος εἰς δεκαδικόν. — Περί περιοδικῶν δεκαδικῶν κλασμάτων. — Τροπή οἰουδήποτε δεκαδικοῦ κλάσματος εἰς κοινόν.

34. Περί τοῦ δεκαδικοῦ συστήματος τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν.

35. 36. 37. 38. Περί τετραγωνικῆς καὶ κυβικῆς ρίζης τῶν ἀριθμῶν.

39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. Περί ἀναλογιῶν καὶ μεθόδων. Ἀπλῇ καὶ σύνθετος μέθοδος τῶν τριῶν. — Μέθοδος τοῦ ἀπλοῦ τόκου, τῆς ὑφαίρεσεως, τῆς ἐταιρείας, τῆς μίξεως καὶ τῆς ἀλύσεως.

Ἐν τῷ οἰκίῳ τόπῳ προσθετέον ἱκανὸν ἀριθμὸν προβλημάτων, ἅτινα ὁ καθηγητὴς προτείνει ἐγκαίρως εἰς τοὺς μαθητὰς πρὸς λύσιν.

Δ'. Ἀλγεβρα τῶν Γυμνασίων.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Προκαταρκτικαὶ ἔννοιαι. — Περί ἀλγεβρικῶν συμβόλων. — Περί τῶν τεσσάρων πράξεων, δηλονότι προσθέσεως, ἀφαιρέσεως, πολλαπλασιασμοῦ καὶ διαιρέσεως τῶν μονωνύμων, καὶ πολυνύμων, ἀκεραίων τε καὶ κλασματικῶν, ἀλγεβρικῶν ποσῶν.

8. 9. 10. 11. 12. Περί ἐξισώσεως τοῦ πρώτου βαθμοῦ μετὰ μιᾶς καὶ πλείοτερον ἀγνώστων. — Διασκόπησις τῶν προβλημάτων τοῦ πρώτου βαθμοῦ καὶ ἐρμηνεία τῶν ἀρνητικῶν ποσοτήτων.

13. 14. Περί ἐξισώσεων ἀπροσδιορίστων τοῦ πρώτου βαθμοῦ.

15. 16. 17. 18. Περί τετραγώνου καὶ τετραγωνικῆς ρίζης, κύβου καὶ κυβικῆς ρίζης τῶν μονωνύμων καὶ πολυνύμων.

19. 20. 21. 22. Περί ἐξισώσεων τοῦ δευτέρου βαθμοῦ μετὰ μιᾶς ἀγνώστου. — Διασκόπησις τῆς ἐξισώσεως τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, ἐν ᾗ καὶ περὶ φανταστικῶν ποσοτήτων.

23. Ἐξήγησις τῶν ἀρνητικῶν καὶ κλασματικῶν ἐκθετῶν.

24. 25. 26. Περί τῶν κυριωτέρων ιδιοτήτων τῶν συνεχῶν κλασμάτων. — Λύσις δι' αὐτῶν τῆς ἐκθετικῆς ἐξισώσεως $a = b$.

27. 28. 29. Περί τῶν λογαρίθμων θεωρουμένων ὡς ἐκθετῶν. — Χρῆσις τῶν λογαριθμικῶν πινάκων.

30 31. Περί προόδων κατὰ διαφορὰν καὶ κατὰ πηλίκον.

32. 33. Ζητήματα περὶ συνθέτου τόκου καὶ χρεωλυσίας.

Ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ προσθετέον ἱκανὸν ἀριθμὸν προβλημάτων, ἅτινα ὁ καθηγητὴς προτείνει ἐγκαίρως εἰς τοὺς μαθητὰς πρὸς λύσιν.

Ε'. Γεωμετρία τῶν Γυμνασίων.

1. Ὁρίσμοι τοῦ σώματος, τῆς ἐπιφανείας, τῆς γραμμῆς, τοῦ σημείου τῆς γωνίας τῶν ἐπιπέδων σχημάτων.

2. 3. Τὰ περὶ προσκειμένων καὶ κατὰ κορυφὴν γωνιῶν θεωρήματα.

4. 5. 6. Περί ἰσότητος τῶν τριγώνων. — Ἰδιότητες τοῦ ἰσοσκελοῦς τριγώνου.

7. 8. Ἰδιότητες τῆς καθέτου καὶ τῶν πλαγίων τῶν ἀγομένων ἀπὸ

σημείου ἐπὶ δεδομένης εὐθείας. — Περίπτωσις ἰσότητος τῶν ὀρθογωνίων τριγώνων.

9. 10. 11. 12. Θεωρία τῶν παραλλήλων στηριζομένη ἐπὶ τοῦ αἰτήματος, ὅτι ἐκ δεδομένου σημείου μία μόνη παράλληλος δεδομένης εὐθείας δύναται νὰ ἀχθῇ. — Ἀθροισμα τῶν γωνιῶν τριγώνου καὶ παντὸς πολυγώνου. — Ἰδιότητες τῶν παραλληλογράμμων.

13. 14. 15. 16. 17. Περί κύκλου. — Σχέσεις τῶν τόξων καὶ τῶν χορδῶν. — Διὰ τριῶν σημείων μὴ ἐπ' εὐθείας κειμένων δύναται πάντοτε νὰ διέλθῃ περιφέρεια κύκλου καὶ μία μόνη — Ἐπαφή κύκλου καὶ εὐθείας. — Ἐπαφή καὶ τομὴ δύο κύκλων.

18. 19. 20. Μέτρησις τῶν γωνιῶν διὰ κυκλικῶν τόξων. — Μέτρον τῶν γωνιῶν τῶν σχηματιζομένων ὑπὸ χορδῶν τεμνουσῶν καὶ ἐφαπτομένων.

21. 22. Χρήσις τοῦ κανόνος, τοῦ διαβήτη καὶ τοῦ γνώμονος εἰς τὴν λύσιν διαφόρων προβλημάτων ἀναφερομένων εἰς τὰς εὐθείας, τὰς γωνίας, τὰ εὐθύγραμμα σχήματα καὶ τὸν κύκλον.

23. 24. Μέτρησις τῶν ἐπιφανειῶν τῶν εὐθυγράμμων σχημάτων.

25. Θεώρημα τοῦ Πυθαγόρου μετὰ τῶν πορισμάτων αὐτοῦ.

26. 27. 28. 29, 30. Περί εὐθειῶν ἀναλόγων καὶ περὶ ὁμοίων τριγώνων καὶ πολυγώνων. — Λόγος τῶν περιμέτρων καὶ ἐμβαδῶν τῶν ὁμοίων σχημάτων. — Λόγος τῶν τμημάτων δύο χορδῶν τεμνομένων.

31. 32. 33. 34. 35. Προβλήματα. — Διαίρεσις εὐθείας εἰς μέρη ἴσα ἢ ἀνάλογα δεδομένων εὐθειῶν. — Εὗρεσις τετάρτης καὶ μέσης ἀναλόγου. — Διαίρεσις εὐθείας κατὰ μέσον καὶ ἄκρον λόγον. — Κατασκευὴ ἐπὶ δεδομένης εὐθείας πολυγώνου ὁμοίου ἄλλῳ δεδομένῳ. — Τροπὴ πολυγώνου εἰς ἰσοδύναμον τρίγωνον.

36. 37. 38. 39. 40. 41. Περί κανονικῶν πολυγώνων. — Πᾶν κανονικὸν πολύγωνον δύναται νὰ ἐγγραφῇ καὶ νὰ περιγραφῇ εἰς κύκλον. — Ἐγγραφή ἐν δεδομένῳ κύκλῳ τετραγώνου, ἑξαγώνου, δεκαγώνου καὶ τῶν ἐκ τούτων ἐξαρτωμένων. — Αἱ περίμετροι δύο κανονικῶν πολυγώνων τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ πλευρῶν εἶναι ὡς αἱ ἀκτῖνες τῶν περιγεγραμμένων εἰς αὐτὰ κύκλων, αἱ δ' ἐπιφάνειαι ὡς τὰ τετράγωνα τῶν ἀκτίνων. — Ὁ λόγος τῆς περιφερείας πρὸς τὴν διάμετρον εἶναι ἀριθμὸς σταθερός. (Τὸ μῆκος τῆς περιφερείας θέλει θεωρηθῇ ἄνευ ἀποδείξεως, ὡς τὸ ὄριον εἰς ὃ τείνει ἡ περίμετρος πολυγώνου ἐγγεγραμμένου ἐν αὐτῇ, καθόσον ὁ ἀριθμὸς τῶν πλευρῶν αὐτοῦ αὐξάνει ἐπ' ἀόριστον). — Εὗρεσις κατὰ προσέγγισιν τοῦ λόγου τῆς περιφερείας πρὸς τὴν διάμετρον διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν περιμέτρων ἐγγεγραμμένων κανονικῶν πολυγώνων, 4, 8, 16, 32 κτλ. πλευρῶν. — Εὗρεσις τῆς ἐπιφανείας τοῦ κύκλου διὰ τῆς τῶν ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένων κανονικῶν πολυγώνων. — Ἐμβαδὸν τοῦ τομέως καὶ τοῦ κυκλικοῦ τμήματος.

42. 43. Περί εὐθειῶν καὶ ἐπιπέδων κειμένων ἐν τῇ διαστήματι.

— Δύο εὐθείαι τεμνόμεναι ὀρίζουσι τὴν θέσιν ἐπιπέδου. — Ἰδιότητες τῆς καθέτου καὶ τῶν πλαγίων τῶν ἀγομένων ἀπὸ σημείου τινὸς ἐπὶ δεδομένου ἐπιπέδου.

44. Θεωρήματα τῶν παραλλήλων ἐπιπέδων.

45. Περὶ διέδρων γωνιῶν καὶ τοῦ μέτρου αὐτῶν.

46. Θεωρήματα τῶν καθέτων ἐπιπέδων.

47. Περὶ τριέδρων γωνιῶν. — Θεωρήματα τῶν τριέδρων γωνιῶν.

48. 49. Περὶ πολυέδρων. — Παραλληλεπίπεδον. — Μέτρον τοῦ ὄγκου τοῦ ὀρθογωνίου παραλληλεπίπεδου, οἰουδήποτε παραλληλεπίπεδου, τοῦ τριγωνικοῦ πρίσματος, οἰουδήποτε πρίσματος.

50. 51. Περὶ πυραμίδος. — Μέτρον τοῦ ὄγκου τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος καὶ οἰασδήποτε πυραμίδος. — Ὅγκος τῆς κολούρου πυραμίδος παραλλήλους ἐχούσης τὰς βάσεις.

52. 53. Περὶ ὁμοίων πολυέδρων. — Ἐὰν πυραμὶς τμηθῇ ὑπὸ ἐπιπέδου παραλλήλου τῆς βάσεως, ἡ ἀποκοπτομένη πυραμὶς εἶναι ὁμοία τῇ ὅλῃ. — Δύο τριγωνικαὶ πυραμίδες εἶναι ὅμοιαι ὅταν ἔχωσι μίαν διέδρον γωνίαν ἴσην, περιλαμβανομένην ὑπὸ ἐδρῶν ὁμοίων καὶ ὁμοίως κειμένων.

54. Ἀνάλυσις τῶν ὁμοίων πολυέδρων εἰς ὁμοίας τριγωνικὰς πυραμίδας. — Λόγος τοῦ ὄγκου αὐτῶν.

55. 56. Περὶ κώνου. — Μέτρον τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ.

57. Περὶ κυλίνδρου. — Μέτρον τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ.

58. 59. Περὶ σφαίρας. — Πᾶσα τομὴ τῆς σφαίρας ἐπίπεδος εἶναι κύκλος. — Μέγιστοι κύκλοι, μικροὶ κύκλοι, πόλοι αὐτῶν, ὀρισμὸς τοῦ σφαιρικοῦ τριγώνου, ἐπίπεδον ἐφαπτόμενον τῆς σφαίρας.

60. Μέτρον τῆς ἐπιφανείας, ἥτις παράγεται ὑπὸ κανονικῆς τεθλασμένης γραμμῆς στρεφόμενης περὶ ἄξονα κείμενον ἐν τῷ ἐπιπέδῳ αὐτῆς καὶ διερχόμενον διὰ τοῦ κέντρου αὐτῆς. — Ἐπιφάνεια τῆς σφαιρικῆς ζώνης καὶ ὀλοκλήρου τῆς σφαίρας.

61. 62. Μέτρον τοῦ ὄγκου τοῦ παραγομένου ὑπὸ τριγώνου στρεφόμενου περὶ ἄξονα κείμενον ἐν τῷ ἐπιπέδῳ αὐτοῦ καὶ διερχόμενον διὰ τινος τῶν κορυφῶν αὐτῶν. — Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐξαγομένου τούτου εἰς κανονικὸν πολυγωνικὸν τομέα, στρεφόμενον περὶ ἄξονα κείμενον ἐν τῷ ἐπιπέδῳ αὐτοῦ καὶ διερχόμενον διὰ τοῦ κέντρου. — Ὅγκος τοῦ σφαιρικοῦ τομέως καὶ τῆς ὅλης σφαίρας. — Λόγος τῶν ἐπιφανειῶν καὶ τῶν ὄγκων κυλίνδρου καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένης σφαίρας.

Ἀντὶ τῶν ἀποδείξεων διὰ τῆς εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῆς ἐν τοῖς περὶ κύκλου, σφαίρας, κυλίνδρου καὶ κώνου, προτιμητέα εἶναι ἡ μέθοδος τῶν ὀρίων.

Ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ὁ καθηγητὴς θέλει προτείνει εἰς τοὺς μαθητὰς πρόσφορά τινα προβλήματα, εἰς δὲ τὰ περὶ καταμετρήσεως τῶν ἐπιφανειῶν καὶ ὄγκων, ἀριθμητικὰ γυμνάσματα.

Σ'. Τριγωνομετρία τῶν Γυμνασίων.

1. 2. 3. 4. Ὁρίσμοι. — Περί τῶν σχέσεων τῶν τριγωνομετρικῶν γραμμῶν πρὸς ἀλλήλας. — Τύποι παρέχοντες τὰς τριγωνομετρικὰς γραμμὰς τοῦ ἀθροίσματος καὶ τῆς διαφορᾶς δύο τόξων, ἐπομένως καὶ τοῦ διπλασίου καὶ ἡμίσεος τόξου τινός.

5. Τριγωνομετρικοὶ πίνακες.

6. 7. 8. 9. 10. Λύσεις τῶν εὐθυγράμμων τριγώνων.

11. 12. Ἐφαρμογὴ εἰς λύσιν προβλημάτων.

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΑΞΕΙΣ.

Τῆς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ προγράμματι ὅλης.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ.

Πρώτη τάξις.

Ἀριθμητικὴ μέχρι τοῦ τέλους τῶν συμμιγῶν ἀριθμῶν.

Δευτέρα τάξις.

Σύντομος ἐπανάληψις τῶν προδιδαχθέντων καὶ ἐξακολούθησις τῆς ἀριθμητικῆς ἀπὸ τῶν δεκαδικῶν μέχρι τέλους.

Τρίτη τάξις.

Γεωμετρία, καὶ ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος ἐπανάληψις τῆς ἀριθμητικῆς μετ' ἀσκήσεων.

Γ Υ Μ Ν Α Σ Ι Α.

Πρώτη τάξις.

Ἀριθμητικὴ μέχρι τέλους, καὶ ἐκ τῆς γεωμετρίας ἢ μηκομετρίας.

Δευτέρα τάξις.

Ἐξακολούθησις τῆς γεωμετρίας μέχρι τῶν κυρτῶν ἐπιφανειῶν, καὶ μετ' αὐτὴν ἀλγεβρα μέχρι τέλους τῶν ἐξισώσεων τοῦ πρώτου βαθμοῦ.

Τρίτη τάξις.

Ἐξακολούθησις ἀλγέβρας μέχρι τέλους, καὶ ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος ἐπανάληψις τῆς γεωμετρίας μετ' ἀσκήσεων.

Τετάρτη τάξις.

Τὸ λοιπὸν μέρος τῆς γεωμετρίας καὶ μετ' αὐτὴν τριγωνομετρία.

Ἐν τῷ τέλει ἐκάστου ἔτους, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐπανάληψις τῶν διδαχθέντων, ὁ καθηγητὴς διὰ πέντε ἢ ἑξ μαθημάτων ἀνακεφαλαιοῖ τὰ μεμαθημένα, διδάσκων ὡς πρὸς εἰδότας, ἐξετάζων ὑπὸ γενικωτέραν ἑποψιν τὰ πράγματα καὶ καταδεικνύων τὴν σχέσιν καὶ ἀλληλουχίαν τῶν διαφορῶν τῆς ἐπιστήμης μερῶν καὶ τὴν πρακτικὴν αὐτῆς ὠφέλειαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Σεπτεμβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 6,453.

Υπουργική Διάταξις περί ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις
Ἀστυκλινικῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀπὸ 10 Αὐγούστου π. ε. καὶ 22 Αὐγούστου
ε. ε. Β. Διαταγμάτων περὶ συστάσεως Ἀστυκλινικῆς ἐν Ἀθήναις καὶ
εἰδικοῦ προχείρου φαρμακείου πρὸς χρῆσιν αὐτῆς, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτή-
σει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ εἰρημένου καθιδρύματος διατάσσομεν τὰ ἀ-
κόλουθα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ ἀσθενῶν.

Ἄρθρ. 1. Ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ θεραπεύονται πάντες οἱ εἰς τὸ ἄρθρον
8 τοῦ περὶ συστάσεως ταύτης Β. Διατάγματος ὑπαγόμενοι. Οἱ τοιοῦ-
τοι λαμβάνουσι δωρεὰν ἐκ τοῦ φαρμακείου τῆς Ἀστυκλινικῆς τὰ
φάρμακα, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἤθελε θεωρηθῇ ἀναγκαῖον πρὸς θεραπείαν
αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἄπαντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀσθενεῖς τοὺς ἐπικαλεσθέντας
τὴν ἀπὸ τῆς Ἀστυκλινικῆς βοήθειαν, ἐπισκέπτεται τὸ πρῶτον ὁ διευ-
θυντὴς ἢ εἰς τῶν βοηθῶν ἰατρῶν τοῦ καταστήματος· ἡ δὲ θεραπεία
αὐτῶν ἀκολουθεῖ νὰ γίνεταί ὑφ' ἐνός τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ ἀνω-
τέρῳ Διατάγματος ἀναφερομένων τελειοδιδάκτων, ὑπὸ τὴν καθημε-
ρινὴν καὶ ἄγρυπνον ἐπιτήρησιν τῶν βοηθῶν, ἢ, ἐν περιπτώσει σπου-
δαίου νοσήματος, καὶ αὐτοῦ τοῦ διευθυντοῦ. Μόνον δὲ, μετὰ τὴν ἀ-
κριβῆ τῆς νόσου διάγνωσιν, καὶ εἰς μὴ σοβαρὰ περιστατικά, δύναται
ν ἀνατελῇ ἡ ἀποθεραπεία τῶν πασχόντων εἰς τοὺς νοσημονεστέρους,
καὶ τοὺς ἐπὶ ἐπιμελείᾳ καὶ μαθήσει διακρινομένους ἐκ τῶν φοιτητῶν
τῆς Ἀστυκλινικῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει αἱ
συνταγαὶ δὲν ἐκτελοῦνται πρὶν ἢ ἐγκριθῶσι καὶ ὑπογραφῶσιν ὑπὸ τοῦ
διευθυντοῦ ἢ τοῦ ἀρμοδίου βοηθοῦ.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἀσθενὴς ὁ βουλούμενος νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀπὸ τῆς Ἀ-
στυκλινικῆς βοήθειαν ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώπως εἰς τὸ κα-
τάστημα ἀπὸ τῆς 11 Π. Μ. μέχρι τῆς 1 Μ. Μ., νὰ ἐγγράψῃ τὸ ὄνομα
αὐτοῦ, τὴν ὁδὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς κατοικίας του καὶ νὰ ἐξετασθῇ
ἐν τῷ δωματίῳ τῶν ἐπισκέψεων· οὕτω δὲ μόνον λαμβάνει τὰ κατάλ-
ληλα φάρμακα δωρεὰν ἀπὸ τοῦ φαρμακείου τῆς Ἀστυκλινικῆς. Ἐάν
δὲ ᾔναι κλινήρης, ἢ δι' ἄλλον τινὰ λόγον δὲν ᾔναι νὰ ἐξέλθῃ τῆς
οἰκίας του, ὀφείλει κατὰ τὰς αὐτὰς ὥρας, νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸ
κατάστημα τῆς Ἀστυκλινικῆς τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον αὐτοῦ, τὴν κα-

μένης τυχόν ὑπὸ τοῦ φοιτητοῦ δοθείσης πληροφορίας· ὥστε ἡ τοῦ φοιτητοῦ ἀπάτη, νὰ γίνηται ἀφορμὴ διδασκαλίας αὐτῷ τε καὶ τοῖς λοιποῖς ἀκροαταῖς.

Ἄρθρ. 11. Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ περὶ Ἀστυκλινικῆς Διατάγματος, οἱ βοηθοὶ δέχονται ἐναλλάξ τοὺς προσερχομένους εἰς τὸ κατὰστημα ἀσθενεῖς καὶ ἐγγράφουσιν αὐτοὺς τε καὶ τοὺς κατ' οἶκον αἰτοῦντας ἰατρικὴν βοήθειαν ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ κρατουμένῳ βιβλίῳ, φυλάττουσι δ' ἐν ἐτέρῳ βιβλίῳ συνοπτικὴν πλὴν ἀκριβῆ ἱστορίαν ἀπάντων τῶν ἀξιολόγων νοσημάτων, ἅτινα ἔτυχον ἐπισκέψεως ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ, ὑπογράφουσιν ἀπόντος τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἐν κατεπειγούσῃ περιπτώσει τὰς παρὰ τῶν φοιτητῶν ἀναγραφόμενας συνταγὰς, ἀναφέροντες τοῦτο εἰς τὸν διευθυντὴν, καὶ συντάττουσιν ἐκ τῶν βιβλίων τῶν ἱστοριῶν κατὰ τριμηνίαν περιληπτικὴν στατιστικὴν ἐνδιαλαμβάνουσαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀσθενῶν, τὸ εἶδος καὶ τὴν πορείαν τῶν νόσων, τὰ αἷτια τούτων, τὴν θεραπείαν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐφαρμοσθέντων μέσων.

Ἄρθρ. 12. Οἱ βοηθοὶ δέχονται τὰς παρὰ τῶν ἰδίων φοιτητῶν συντασσομένας λεπτομερεῖς ἐκθέσεις τῶν νοσημάτων ἑνὸς ἐκάστου τῶν ἀσθενῶν, ἐπιθεωροῦσι καὶ σχετίζουσι ταύτας πρὸς τὸ βιβλίον τῶν συνοπτικῶν ἱστοριῶν, ἐπισημειοῦντες τὸν οἰκτεῖον ἀριθμὸν, καὶ συνοπογράφοντες. Φυλάττουσι δὲ τὰς ἐκθέσεις ταύτας κατὰ τάξιν ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ καταστήματος, πρὸς μὀρφωσιν τοῦ μεγάλου βιβλίου τῶν ἐν ἐκτάσει ἱστοριῶν.

Ἄρθρ. 13. Ὁ διευθυντὴς ἀνκτίθῃσι τὴν φύλαξιν τῶν ἐργαλείων, ὀργάνων καὶ ἐπιδέσμων τοῦ καταστήματος εἰς ἓνα τῶν βοηθῶν, ὅστις χορηγεῖ ταῦτα ἐπὶ τῇ παραγγελίᾳ τοῦ διευθυντοῦ εἰς τοὺς ἔχοντας χρεῖαν, σημειοῖ ἐν ἰδιαιτέρᾳ βιβλίῳ κατ' εἶδος καὶ κατὰ ποσὸν τὰ εἰσερχόμενα καὶ ἐξερχόμενα καὶ φροντίζει ὑπὸ ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνῃν περὶ τῆς ἐν καλῇ καταστάσει διατηρήσεως αὐτῶν. Πάντες δὲ οἱ βοηθοὶ ὑποχρεοῦσι τοὺς κατ' οἶκον θεραπευομένους νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ κατὰστημα τὰ ὑπολειπόμενα καὶ εἰσέτι δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσι φάρμακα, σπληνία, ἐπιδέσμους, νάρθηκας, ἀγγεῖα, ποτήρια, θήκας κτλ.

Ἄρθρ. 14. Δύνανται οἱ βοηθοὶ, πρὸς ἀνακούφισιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς γραφικῆς ἐργασίας, ν' ἀναθέσωσι μέρος αὐτῆς, ὑπὸ ἰδίαν αὐτῶν εὐθύνῃν, εἰς τοὺς ἐν τῷ καταστήματι ἐνοικοῦντας δύο φοιτητάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν φοιτητῶν ἐν γένει

Ἄρθρ. 15. Ἐκ τῶν φοιτητῶν τῆς ἰατρικῆς σχολῆς οἱ ἔχοντες τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ περὶ Ἀστυκλινικῆς Διατάγματος προσόντα ἐμφανίζονται εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς Ἀστυκλινικῆς καὶ προσάγοντες

ἁμαρτήσαντα, ἢ νὰ ἀποπέμψῃ αὐτὸν διὰ παντός τοῦ καταστήματος, διακοινῶν τοῦτο πρὸς τὴν σχολήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τῶν ἐν τῷ καταστήματι τῆς Ἀστυκλινικῆς οἰκούντων φοιτητῶν.

Ἀρθρ. 26. Δύο ἐκ τῶν φοιτητῶν τῆς Ἀστυκλινικῆς, κατ' ἐκλογὴν τοῦ διευθυντοῦ, οἰκοῦσιν ἐπὶ ἑξαμηνίαν ἐντὸς τοῦ καταστήματος ἔχοντες ἐν αὐτῷ ὄψεσθαι τὴν κατοικίαν, τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν θέρμανσιν.

Ἀρθρ. 27. Οἱ φοιτηταὶ οὗτοι, κωλυομένων τῶν βοηθῶν, δέχονται ἐναλλάξ τοὺς προσερχομένους ἀσθενεῖς καὶ ἐγγράφουσιν εἰς τὸ βιβλίον αὐτοὺς τε καὶ τοὺς κατ' οἶκον αἰτοῦντας βοήθειαν, ἐκτελοῦσι τὴν λοιπὴν γραφικὴν τοῦ καταστήματος ὑπηρεσίαν, καὶ συντρέχουσι τοὺς βοηθοὺς εἰς τὴν ἐνήμερον τήρησιν τοῦ βιβλίου τῶν ἱστοριῶν τῶν νόσων.

Ἀρθρ. 28. Εἰς τῶν εἰρημένων φοιτητῶν ἐναλλάξ διαμένει διαρκῶς ἐν τῷ καταστήματι ἐγγράφων τοὺς ἐκτάκτως αἰτοῦντας βοήθειαν, ἢ καὶ χορηγῶν αὐτήν, ἐὰν τὸ περιστατικὸν ᾗναι ἀσήμενον ἢ ἐὰν οἱ πάσχοντες πρέπη νὰ βοηθηθῶσιν ἄνευ ἀναβολῆς· ἐν τῇ τελευταίᾳ ὁμῶς περιπτώσει ὀφείλουσι συγχρόνως νὰ πέμψωσιν εἰς ζήτησιν ἑνὸς τῶν βοηθῶν ἢ τοῦ διευθυντοῦ.

Ἀρθρ. 29. Ἀμφότεροι οἱ φοιτηταὶ οὗτοι ἐπιβλέπουσιν ἐν γένει εἰς τὴν ἡσυχίαν, τάξιν καὶ οἰκονομίαν τοῦ καταστήματος, διατάττουσι καὶ ἐπιτηροῦσι τοὺς ὑπηρέτας καὶ φροντίζουσι διὰ τὴν καθαριότητα τοῦ καταστήματος καὶ τὴν καλὴν κατάστασιν τῶν σκευῶν, ἐπίπλων καὶ ἐργαλείων αὐτοῦ.

Ἀρθρ. 30. Δύναται ὁ διευθυντὴς καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἑξαμηνίας ν' ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλου τὸν ἐν τῷ καταστήματι οἰκοῦντα φοιτητὴν, ὅταν οὗτος δὲν ἐκπληροῖ προσηκόντως τὸ καθήκον αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ φαρμακοποιοῦ.

Ἀρθρ. 31. Ὁ φαρμακοποιὸς ὀφείλει νὰ κατασκευάζῃ καὶ ἔχῃ ἑτοιμα καὶ ἐν καλῇ καταστάσει τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὴν Ἀστυκλινικὴν φάρμακα, ὥστε νὰ μὴ προκύπτῃ κώλυμα περὶ τὴν ἀκριβῆ καὶ ταχεῖαν τῶν συνταγῶν ἐκτέλεσιν.

Ἀρθρ. 32. Ὁ φαρμακοποιὸς δὲν ἐκτελεῖ εἰμὴ τὰς ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ὑπογεγραμμένας συνταγὰς· μόνον δὲ ἐν κατεπειγούσῃ περιστάσει καὶ ἀπόντος τοῦ διευθυντοῦ ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ καὶ τὰς ὑπὸ τῶν βοηθῶν ὑπογραφείσας καὶ φερούσας τὴν ἐπιστημείωσιν κατεπεῖγον· ταύτας ὁμῶς, ἅμα ἐπανελθόντος τοῦ διευθυντοῦ, παρουσιάζει αὐτῷ πρὸς ὑπογραφὴν κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Ἀρθρ. 33. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκάστης συνταγῆς σημειοῖ ἐπὶ τῆς φιάλης ἢ τοῦ περικαλύμματος τοῦ φαρμάκου τὸν τρόπον καθ' ὃν

θέλει γίνει χρήσις αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐγγραφῆς τοῦ ἀσθενοῦς, προσέχων πάντοτε μὴ συμβῇ δυσάρεστός τις ἢ ἐπικίνδυνος σύγχυσις.

Ἄρθρ. 34. Δύο ὥρας μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐπισκέψεων ὀφείλει ὁ φαρμακοποιὸς νὰ ἔχῃ ἔτοιμα ἅπαντα τὰ ἀναγραφέντα φάρμακα, καὶ τότε μόνον διανέμει αὐτὰ κατὰ σειρὰν, ἐκτὸς ἐν κατεπειγούσαις περιστάσεσι, καθ' ἃς τὰ φάρμακα παρασκευάζονται καὶ χορηγοῦνται παραυτίκα.

Ἄρθρ. 35. Ὁ φαρμακοποιὸς ὀφείλει νὰ κρατῇ καθαρά καὶ ἐνήμερα τὰ ἀκόλουθα τοῦ φαρμακείου βιβλία· 1) τὸ βιβλίον τῆς ἀποθήκης, ἐν ᾧ σημειοῦνται τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τῶν φαρμάκων τῶν εἰσαγομένων εἰς τὴν ἀποθήκην, καθὼς καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τῶν κατὰ καιρὸν ἐξαγομένων πρὸς καθημερινὴν τοῦ φαρμακείου χρῆσιν, 2) τὸ βιβλίον τῆς κατασκευῆς ἢ τὸ πρωτόκολλον, ἐν ᾧ σημειοῦνται τὰ ποσὰ τῶν ἀπλῶν οὐσιῶν, ὧν περ ἐγένετο χρήσις πρὸς κατασκευὴν τῶν συνθέτων φαρμάκων, καὶ τὰ ποσὰ τῶν παραχθεῖσιν φαρμακευτικῶν σκευασιῶν, 3) τὸ βιβλίον τῶν συνταγῶν, ἐν ᾧ ἀντιγράφονται λεπτομερῶς καὶ κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, ἐκάστης ἡμέρας αἱ συνταγαὶ ἡριθμημέναι καὶ φέρουσαι τὸ ὄνομα καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἀσθενοῦς. Μετὰ τὴν ἀντιγραφὴν τῶν συνταγῶν γίνεται ἡ ποσοτικὴ ἀνάλυσις καὶ ἡ ἄθροισις τῶν διαφορῶν ἐν αὐταῖς περιεχομένων ποσῶν ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ φαρμάκου, τὰ δ' ἐξαγόμενα ἐγγράφονται ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν συνταγῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν, ὅπως ἢ ἀμέσως γνωστὸν τὸ καθ' ἐκάστην δαπανηθὲν ποσὸν δοθέντος τινὸς φαρμάκου. Τὰ δὲ καθημερινὰ ταῦτα ποσὰ, προστιθέμενα ἐν τῷ τέλει ἐκάστου μηνὸς, παρέχουσι τὴν μηνιαίαν κατανάλωσιν ἐνὸς ἐκάστου τῶν φαρμάκων, ἥτις σημειοῦται εἰς τὸ ἀμέσως ἐπόμενον φύλλον τοῦ βιβλίου τῶν συνταγῶν.

Ἄρθρ. 36. Ἐν τῷ τέλει ἐκάστου μηνὸς γίνεται παρὰ τοῦ διευθυντοῦ, καὶ, τούτου κωλυομένου, παρὰ τῶν βοηθῶν ἐξελεγχῆς τῶν βιβλίων τοῦ φαρμακείου. Δύναται δὲ ὁ διευθυντὴς, ἐκτὸς τῆς μηνιαίας ταύτης ἐξελέγχεως, νὰ ἐνεργήσῃ ἐκτάκτως ἐξελέγξιν, ὅποτεν νομίσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, συμπαραλαμβάνων ἢ μὴ πρὸς τοῦτο καὶ εἰδήμονά τινα φαρμακοποιόν.

Ἄρθρ. 37. Ὁ φαρμακοποιὸς ὀφείλει νὰ εἰδοποιῇ ἐγκαίρως τὸν διευθυντὴν Ἀστυκλινικῆς περὶ τῆς ἐνδεχομένης αὐτομάτου ἀλλοιώσεως φαρμάκου τινὸς, περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς προμηθείας φαρμάκων ἢ ἐργαλείων πρὸς χρῆσιν τοῦ φαρμακείου, καὶ ἐν γένει περὶ παντὸς περιστατικοῦ δυναμένου νὰ φέρῃ πρόσκομμα εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ φαρμακείου. Ἐπιστατεῖ δὲ εἰς τὴν καθαριότητα καὶ τάξιν τοῦ φαρμακείου καὶ εἰς τὴν καλὴν κατάστασιν τῶν σκευῶν, ἐπίπλων καὶ ἐργαλείων αὐτοῦ, διὰ τὰ ὅποια εἶναι ὑπόλογος, ὥς καὶ διὰ πᾶσαν ἐν γένει ἐξ ὀλιγορίας αὐτοῦ προσερχομένην βλάβην εἰς τὸ ὑλικὸν τοῦ φαρμακείου.

Ἄρθρ. 38. Ὁ φαρμακοποιὸς ὀφείλει νὰ προμηθεύηται ἐγκαίρως καὶ νὰ ἀποξηραίνῃ καταλλήλως τὰ ἐγγύρια ἄνθη, φλοιοὺς καὶ λοιπὰ ἀπλὰ φάρμακα.

Ἄρθρ. 39. Τὸν φαρμακοποιὸν συντρέχουσι καθ' ἐκάστην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συνταγῶν δύο τῆς Ἀστυκλινικῆς ἀκροαταί, ὑπηρετεῖ δ' ἐναλλάξ παρ' αὐτῷ καὶ ὁ ἕτερος τῶν ὑπηρετῶν τοῦ καταστήματος. Δύναται πρὸς τοῦτοις νὰ βοηθῇ αὐτὸν διαρκῶς καὶ εἰς τῶν μαθητῶν τῆς φαρμακευτικῆς σχολῆς. Ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ τῶν ἱατρῶν τοῦ καταστήματος, εἰς πάντα ἄλλον ἀπαγορεύεται ἢ εἰς τὸ φαρμακεῖον εἰσόδος.

Ἄρθρ. 40. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς φαρμακοποιὸν ν' ἀπομακρύνηται τοῦ καταστήματος ἄνευ ἀδείας τοῦ διευθυντοῦ, οὐδέποτε δὲ δίδεται αὐτῷ πολὺ ὥρος ἀδείας ἀπουσίας, ἂν δὲν παρουσιάσῃ κατὰλληλον ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 41. Ὑπηρεταί τῆς Ἀστυκλινικῆς διορίζονται κατὰ προτίμησιν οἱ γινώσκοντες γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν, καὶ ὄντες καθαροὶ καὶ κόσμιοι.

Ἄρθρ. 42. Οἱ ὑπηρεταί ἐνεργοῦσι τὸν ἐσωτερικὸν καθαρισμὸν καὶ εὐτρεπισμὸν τοῦ καταστήματος. ἐργάζονται καθ' ἐκάστην ἐναλλάξ εἰς τὸ φαρμακεῖον, ἐκτελοῦντες ἀκριβῶς καὶ μετὰ προσοχῆς τὰς διαταγὰς τοῦ φαρμακοποιοῦ· εἰσάγουσι κατὰ σειρὰν καὶ ἡσυχῶς τοὺς ἀσθενεῖς εἰς τὸ δωμάτιον τῶν ἐπισκέψεων, καὶ περιποιοῦνται τούτους κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν τῷ καταστήματι διαμονῆς των. Ἐν γένει δ' ἐκτελοῦσι μετὰ τάχους καὶ προθυμίας πᾶσιν τοῦ καταστήματος ὑπηρεσίαν ὑπακούοντες κατὰ γράμμα εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ἀνωτέρων των.

Ἄρθρ. 43. Οὐδέποτε δύνανται νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ κατὰστημα ἄνευ ἀδείας, οὐδὲ νὰ παρατείνωσι τὴν ἀπουσίαν των πλέον τοῦ ὁριζθέντος αὐτοῖς χρόνου.

Ἄρθρ. 44. Ὁ διευθυντὴς δύναται νὰ παύσῃ προσωρινῶς τὸν μὴ ἐκτελοῦντα τὰ χρέη αὐτοῦ ὑπηρετὴν, ἀναφέρων περὶ τούτου εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ προτείνων τὸν ἀντικαταστήσοντα αὐτόν.

Ἄρθρ. 45. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς παρούσης διατάξεως ἀνατίθεται εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀστυκλινικῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6727.

Περὶ τῆς συσταθείσης ἐπὶ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗ-
ΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὴν Πρυτανεῖαν τοῦ Πανεπιστημίου.

Μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ἀνέγνωμεν σήμερον, Κύριε Πρύταμι, ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1599 ἐγγράφῳ ὑμῶν τὰ περὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἀποφασισθέντα παρὰ τῆς Ἀκαδημικῆς Συγκλήτου. Πληρεστάτην ἀποδίδοντες εἰς ταῦτα τὴν ἡμετέραν ἔγκρισιν ἐπιθυμοῦμεν νὰ προκηρύξητε ἀμέσως τὴν σύστασιν τῆς νέας ἐπιτροπῆς καὶ τοὺς ὄρους τῆς εἰς ἐξέτασιν παραδοχῆς τῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον προσερχομένων ἀλλοδαπῶν. Μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γνώμην ὅτι κωλυομένου τοῦ ἐνὸς τῶν τριῶν ἐξεταστῶν δύνανται οἱ δύο νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐξέτασιν, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ παρουσία καὶ τῶν τριῶν μελῶν εἶναι καθ' ἡμᾶς πολλαχῶς ὠφέλιμος καὶ βεβαίως οὐχὶ ἀδύνατος, καθότι ὁσάκις εὐλόγως κωλύεται εἰς καὶ δύο ἐκ τῶν ἐξεταστῶν δύνανται ν' ἀναπληρωθῶσιν οἱ κωλυόμενοι διὰ τῶν κατὰ σειράν μετ' αὐτοὺς ἐρχομένων..... Ἐννοεῖται δέ, Κύριε Πρύταμι, ὅτι τὰ ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἀντικειμένου ἐπισταλέντα τῇ Πρυτανείᾳ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4462 καὶ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 27 Αὐγούστου 1853 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου μένουσι κύρος ἔχοντα.

.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6815.

Ὁδηγίαι πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν
Σχολείων καὶ Γυμνασίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

[Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς τῶν Ἑλλη-
νικῶν Σχολείων Διδασκάλους.

Ἀποστέλλοντες ὑμῖν τὸν ἐσωτερικὸν τῶν γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν
σχολείων κανονισμόν, φρονοῦμεν ἀναγκαῖον νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν

εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ προσελκύσῃ μετὰ τῆς γενικῆς ὑπολήψεως τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σέβας τῶν μαθητῶν.

Ὁ κατορθώσας ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σέβας τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κατώρθωσε τὸ πᾶν ὑπὲρ τῆς σχολικῆς πειθαρχίας· διότι ἐκ τῶν τεσσάρων μέσων, δι' ὧν ὁδηγοῦνται αἱ ἀνθρώπιναι πράξεις ἦται τοῦ συμφέροντος καὶ τοῦ καθήκοντος, τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀγάπης, μόνῃ ἡ ἀγάπη ἔχει βεβαίαν καὶ ἀκίνδυνον ἐπὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἐνέργειαν.

Εἰς τὴν φωνὴν τοῦ δευτέρου τούτου πατρὸς τοῦ ἀγαπῶντος καὶ ἀνταγαπωμένου οἱ παῖδες αὐθόρμητοι ὑπακούουσιν· αἱ παρατηρήσεις αὐτοῦ, αἱ συμβουλαὶ καὶ αἱ προτροπαὶ τοῦ ἀποτελεσματικώτεράι εἰσι τῶν ἰσχυροτέρων πειθρχικῶν τιμωριῶν, ὁ παρ' αὐτοῦ διδόμενος ἔπαινος ἡ ἀρίστη τῶν ἀνταμοιβῶν.

Μεταξὺ πολυαρίθμων παιδῶν ὑπάρχουσι βεβαίως καὶ φύσεις δυσή-
νιοι, ἴσως δὲ καὶ πονηραί· ἀλλὰ καὶ αὗται ἐν μέσῳ γενικῆς εὐταξίας καὶ ἠθικότητος ζῶσαι κατὰ μικρὸν μεταβάλλονται καὶ ὑπὸ τῆς ἀκα-
ταμαχῆτου ἰσχύος τοῦ παραδείγματος παρασύρονται. Διὰ τοῦτο πα-
ρετηρήθη πολλάκις, ὅτι μαθηταὶ ἀτακτοῦντες ἐν τινι τάξει, ἐν ἐτέρᾳ
κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἄμεμπτοι διάγουσιν.

Ἰδίως ὁ διδάσκαλος ὀφείλει ν' ἀπαιτῇ παρὰ τῶν παιδῶν εὐπειθειαν, τάξιν, ἡσυχίαν, ἐπιμέλειαν, καθαριότητα, αἰδῶ, καλὴν συμπεριφορὰν, προθυμίαν περὶ τὸ ὑπηρετεῖν ἄλλους, εὐπροσηγορίαν. Αὐστηρῶς δὲ ὀφείλει ν' ἀπαγορεύῃ τοῖς μαθηταῖς τὸ ψεῦδος, τὴν ἀμοιβαίαν καταγ-
γελίαν, τὸ περιποιεῖσθαι ἑαυτοῖς προνόμια, τὸ ἐμπαιζεῖν ἢ περιφρονεῖν ἀλλήλους, τὰς ἄνευ ῥητῆς ἀδείας μεταξὺ αὐτῶν ἀνταλλαγὰς, ἀγορο-
πωλησίας καὶ δωρεάς, τὸ τρώγειν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν παραδό-
σεων, τὸ ἐξέρχεσθαι συνεχῶς ἀπὸ τῶν τάξεων, τὸ ἀπρεπῶς καθέζε-
σθαι καὶ τὰς χεῖρας ὑποκρύπτειν καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν πηγὴν πάσης κα-
κίας, τὸν ἐγωϊσμόν.

Αἱ ἀμοιβαὶ διεγείρουσαι τὴν ἄμιλλαν τῶν νέων εἰσὶν ὠφέλιμοι εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν πρόοδον αὐτῶν· αἱ δὲ ποιναὶ ἔστιν ὅτε κα-
θίστανται ἀναγκαῖαι. Ἀλλὰ καὶ αἱ μὲν καὶ αἱ δὲ μόνον ὑπὸ τοὺς ἀκολού-
θους ὅρους δύνανται τὸ ποθοῦμενον νὰ φέρωσιν ἀποτέλεσμα.

Πρῶτον μετρία ἔστω ἡ χρῆσις τῶν ἀμοιβῶν, ἔτι δὲ μετριωτέρα ἡ τῶν ποινῶν· διότι αἱ συνεχῶς καὶ ἀσκόπως διδόμεναι ἀμοιβαὶ ἐλαττώ-
νουν τὴν ἀξίαν αὐτῶν, διὰ δὲ τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παιδὸς πολλάκις ἐπαναλαμβανομένης τιμωρίας ὁ τιμωρούμενος ἀπόλλυσι τὴν αἰδῶ καὶ μετ' αὐτῆς πᾶσα ἐλπίς βελτιώσεως ἐξαφανίζεται.

Κατὰ τὴν διανομὴν τῶν ἀμοιβῶν πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ ἐνισχύωνται μᾶλλον αἱ ἀτομικαὶ ἐκάστου μαθητοῦ προσπάθειαι καὶ ἡ σχετικὴ αὐτοῦ πρόοδος πρὸς ἑαυτὸν ἢ ἡ πρὸς τοὺς συμμαθητάς τυχαία αὐτοῦ ὑπεροχή. Δογιστέον δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐκτιμῇ καὶ αὐτῶν τῶν ἡττον ἐπιμελῶν καὶ τῶν μᾶλλον ἀπειθῶν παιδῶν τὰς προσπάθειάς.

Ἄνευ μεγίστης ἀμεροληψίας καὶ αὐστηροτάτης δικαιοσύνης αἱ ἀμοιβὴς ἔχαι μᾶλλον βλάπτουσι ἢ ὠφελοῦσι. Τοιαύτη πρέπει νὰ ᾖ καὶ ἡ διανομὴ τῶν ἀμοιβῶν, ὥστε ἕκαστος τῶν μαθητῶν ν' ἀναγνωρίζῃ ἀναγκαίως, ὅτι κατ' ἐξίαν ἐξετιμῆθη καὶ ὅτι εἰς ἑαυτὸν μόνον ἔχει ν' ἀποδώσῃ τὴν ἀποτυχίαν του.

Εἰς τὸν διδάσκαλον ἀνήκει νὰ κατορθώσῃ ὅπως ἡ στέρησις ἀμοιβῆς θεωρῆται παρὰ τῶν μαθητῶν ἡ πρώτη καὶ ἰσχυροτέρα τιμωρία. Εἶναι καλὸν δὲ νὰ σπουδάζῃ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς κλίσεις ἑκάστου μαθητοῦ, ὅπως δι' ἀναλόγου ἀμοιβῆς διεγείρῃ παρ' αὐτῷ τὸ γενεσιουργὸν αἶσθημα τῆς ἀμείλλης· ἀλλ' ἂς προσέχῃ μὴ κατασταθῇ τὸ αἶσθημα τοῦτο αἶσθημα ζηλοτύπου καὶ φθονεῖας ἀντιζηλίας.

Προτιμότερον εἶναι νὰ προλαμβάνῃ τις τὰς παραβάσεις τῶν σχολικῶν νόμων καὶ τὰς παρεκτροπὰς τῶν νέων ἢ νὰ τιμωρῇ τοὺς παραβάτας.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ποινῶν πρέπει νὰ διακρίνῃ τις μετὰ τῶν ἐκ παιδικῆς ἀπερισκεψίας καὶ τῶν ἐκ κακίας προερχομένων παραπτωμάτων· μόνον τὰ τελευταῖα ἀπαιτοῦσιν αὐστηρὰν τιμωρίαν. Ὡσαύτως διακριτέον τὴν ἡλικίαν, τὴν σωματικὴν κατάστασιν, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν παρελθούσαν τοῦ παιδὸς διαγωγὴν. Ἡ ὑποτροπὴ ἐπάγεται ἀείποτε ἀνωτέραν ποινὴν. Ὁ μὴ φέρων ἀγογγύστως τὴν ἐπιβληθεῖσαν αὐτῷ ποινὴν πρέπει νὰ τιμωρηθῇ αὐστηρότερον· οὐδέποτε ὅμως ἡ αὐστηρότης νὰ ᾖ καὶ τοιαύτη, ὥστε νὰ φέρῃ εἰς νέαν ἀπειθεῖαν.

Καθόλου δὲ αἱ ποιναὶ ἔστωσαν ὡς οἷόν τε ἀνάλογοι τοῖς πλημμελήμασι.

Καθὼς τὸ συνεχῶς ἐπιβάλλειν ποινὰς ἐφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου καθιστᾷ τοῦτο ἀναίσθητον πρὸς τὴν τιμωρίαν, οὕτω καὶ τὸ τιμωρεῖν πολλοὺς συγχρόνως ἐξασθενεῖ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ποινῆς, εὐρισκόντων τῶν τιμωρουμένων ἀμοιβαίαν παρηγορίαν καὶ ἐνίσχυσιν ἐν τῇ ὁμοιοπαθεῖ αὐτῶν θέσει.

Ἐὰν παράβασίς τις ἐγένετο ὑπὸ πολλῶν μαθητῶν ἢ ὑπ' ὁλοκλήρου τῆς τάξεως, τιμωροῦνται οἱ πρωταῖτιοι, μὴ εὐρισκομένων δὲ τῶν τοιούτων, οἱ συνήθως ἐν τῇ τάξει ἀτακτοῦντες. Τὸ τελευταῖον μέτρον θέλει φέρει ἄριστον ἀποτέλεσμα, διότι οὐ μόνον ὀλιγάριθμοι θέλουσιν εἶσθαι οἱ τιμωρούμενοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς μὲν ἐπιμελεῖς καὶ χρηστούθεις θέλει ἐνισχύσει εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, τοὺς δὲ ἀμελεῖς καὶ ἀτάκτους θέλει ἀναγκάσει ν' ἀναγνωρίσωσι τὴν ἐξίαν τῆς καλῆς διαγωγῆς.

Πᾶσα οἰαδήποτε σωματικὴ ποινὴ ἀντίκειται πρὸς τὰ ἥθη τῆς ἐποχῆς ἡμῶν, πρὸς τὸν πολιτισμὸν, πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀνατροφῆς καὶ, κατὰ τὸν ἡμέτερον Πλούταρχον, τοῖς δούλοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἐλευθέροις ἀρμόζει.

Ὡσαύτως καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀπαγορεύεται τῷ διδασκάλῳ πᾶν εἶδος προπηλακισμοῦ καὶ ὕβρεως κατὰ τοῦ μαθητοῦ.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ποινῶν δὲν πρέπει νὰ γίνηται ὑπὸ τῶν διδασκάλων μετὰ πάθους ἢ θυμοῦ, ἀλλ' ἐν πλήρει ἀταραξίᾳ ψυχῆς. Ἐστω εἰς τὴν μνήμην πάντων τὸ παράδειγμα τοῦ θεοῦ Πλάτωνος, ὅστις ἐν θυμῷ εὐρισκόμενος δὲν ἠθέλησε νὰ τιμωρήσῃ ὁ ἴδιος τὸν ἀτακτῆσαντα δούλον, καὶ προσεκάλεσε πρὸς τοῦτο τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ. Ἰδίως ἡ ἀταραξία καὶ ἡ ἐκ ταύτης προκύπτουσα ἔμφρων μετριότης τοῦ διδασκάλου εἰσὶν ἀναγκαῖαι καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ τιμωρούμενον σφάλμα ἀνάγεται εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἥτοι ὅταν πρόκειται νὰ τιμωρηθῇ ὁ παῖς ἐνεκεν ἀπειθείας ἢ ἄλλης κατὰ τοῦ διδασκάλου προσβολῆς.

Αἱ ποιναὶ ἔστωσαν πάντοτε τοιαῦται, ὥστε δι' αὐτῶν οὐδὲ πόρρωθεν νὰ βλάβηται ἡ ὑγίεια τῶν παιδῶν. Τὰ δωμάτια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκτελεῖται ἡ ἐπιβαλλομένη κράτησις τῶν παιδῶν, δὲν πρέπει νὰ ᾖσιν οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ὑγρὰ ἢ ψυχρά. Εἰς τοὺς ὑπὸ κράτησιν παιδας ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐπιβάλληται ἐργασία γραφικὴ ἀνάλογος πρὸς τὸν χρόνον τῆς κρατήσεως, ὅπως μὴ μένωσιν ἄργοι, αὐστηρὰ δὲ καὶ ἀκατάπαυστος νὰ ὑπάρχῃ ἐπ' αὐτῶν ἐπιτήρησις.

Σπανιώτατα καὶ μόνον ἐν μεγίστῃ ἀνάγκῃ χρηστέον τιμωρία, δι' ἧς στερεῖται ὁ τιμωρούμενος τῆς τῶν μαθημάτων ἀκροάσεως.

Ἀμετάβλητος κανὼν ἔστω οὐδέποτε νὰ τιμωρῇ ὁ διδάσκαλος τὸν πλημμελήσαντα παῖδα ἐν τῇ στιγμῇ, καθ' ἣν ἐξετέλεσε τὸ πλημμέλημα· διότι πιθανὸν νὰ παροξύνῃ αὐτὸν καὶ νὰ τὸν ὠθήσῃ εἰς νέα σφάλματα. Ἀπ' ἐναντίας ἀφίνων διάστημά τι χρονικὸν μεταξύ τῆς τιμωρητέας πράξεως καὶ τῆς καταψηφίσεως τῆς ποινῆς χορηγεῖ εἰς τὸν παῖδα τὸν καιρὸν νὰ συνέλθῃ εἰς ἑαυτὸν, ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ σφάλμα του, νὰ ἐννοήσῃ τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ποινῆς καὶ νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς τιμωρίας.

Καί τοι ἔχων ἐκ τοῦ νόμου εὐρύτατον τὸ δικαίωμα τοῦ τιμωρεῖν, δὲν συμφέρει νὰ καταφεύγῃ ὁ διδάσκαλος συνεχῶς εἰς τὴν αὐτοπρόσωπον ἀπόφασιν τῆς ποινῆς καὶ ἔτι ὀλιγώτερον νὰ ἐξαντλῇ μόνος ἅπαντα τὰ μέσα τῆς τιμωρήσεως. Ἡ μεσολάβησις τοῦ προϊσταμένου τῆς σχολῆς ἐν τισὶ περιστάσεσιν εἶναι ἀνυσιμωτάτη, οὐχὶ μόνον διότι ἡ κατὰ τάξιν ἱεραρχικὴν διανομὴ τῆς ἐξουσίας καθίσταται ταύτην μᾶλλον σεβαστὴν, ἀλλὰ καὶ διότι ὁ προϊστάμενος τῆς σχολῆς, ὡς ἐκ τῆς περιοπῆς εἰς ἣν εὐρίσκεται, εἶναι καταλληλότερος παντὸς ἄλλου νὰ γινώσκῃ τὴν γενικὴν τοῦ ἐκπαιδευτηρίου κατάστασιν καὶ ν' ἀποφαίνεται συμφωνότερον πρὸς τὸ γενικὸν τῆς σχολῆς συμφέρον. Ἐννοεῖται, ὅτι ἐν περιπτώσει τυχόν διαφωνίας μεταξύ τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ προϊσταμένου ἀποφαίνεται ἡ ὁλομέλεια τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων, ἐν ἀνάγκῃ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 51 καὶ 110 τοῦ ὀργανικοῦ τῶν γυμνασίων καὶ τῶν ἐλληνικῶν σχολείων νόμου, αὐτὴ ἡ ἐφορεία.

Οὐκ ἄπο σκοποῦ θεωροῦμεν νὰ περατηρήσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ

τε τὸ πνεῦμα καὶ κατὰ τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ μνημονευθέντος νόμου ἡ ἀποβολὴ ἀπὸ τινος ἑλληνικοῦ σχολείου ἢ γυμνασίου μόνον δι' ἐπανειλημμένας ἀποδείξεις παρακοῆς, κακῆς διαγωγῆς καὶ ἀμελείας ἐπιτρέπεται, καὶ τοῦτο τῇ συγκαταθέσει τοῦ προϊσταμένου εἶναι δίκαιον τότε μόνον νὰ καταφεύγῃ τις εἰς τὸ σκληρὸν τοῦτο μέτρον, ὅταν ἅπασαι αἱ πρὸς διόρθωσιν τοῦ μαθητοῦ πολλάκις ἐπαναληφθεῖσαι προσπάθειαι τῶν διδασκάλων ἀπέβησαν μάταιαι καὶ ἅπαντα τὰ τῆς τιμωρίας μέσα πολλάκις ἐξηντλήθησαν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν ἀφ' ὧν τῶν γυμνασίων καὶ ἑλληνικῶν σχολείων τοῦ Κράτους ἀποκλεισμὸν, τὴν μεγίστην καὶ ἀκαταλόγιστον ταύτην τιμωρίαν, ὁ κείμενος νόμος (ἄρθρ. 55 ἐδ. 2) δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, εἰμὴ ἐπὶ βαρυτέροις ἐγκλήμασι καὶ τοῦτο πάλιν μόνον μετὰ δευτέραν ἀπὸ τινος σχολείου τοῦ Κράτους ἀποβολήν.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ τινὰ τῶν ἐν τῷ ἐκδοθέντι ἐσωτερικῷ κανονισμῷ εἶναι πιθανὸν νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην τροποποιήσεως, ἕνεκα τῶν τοπικῶν περιστάσεων, ἃς τινὰς ὁ νομοθέτης ἡμῶν διατάσσει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν (ἴδε ἄρθρ. 109 τοῦ ὀργανικοῦ τῶν γυμνασίων καὶ ἑλληνικῶν σχολείων νόμου), ἀξιούμεν παρ' ὑμῶν, Κύριοι, ν' ἀναφέρητε τακτικῶς καὶ λεπτομερῶς πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον ἐν τῇ ἐτησίῳ γενομένῃ ἐκθέσει ὑμῶν τὰ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κανονισμοῦ, σημειοῦντες συγχρόνως καὶ τὰς παρατηρήσεις ὑμῶν περὶ τῶν τροποποιήσεων, ἃς ἡ πείρα καταδείξει ἀναγκαίας ὡς ἐκ τῶν τοπικῶν περιστάσεων.

Ἐπὶ πᾶσι, περαίνοντες τὰς ὁδηγίας ταύτας λέγομεν μετὰ τινος τῶν νεωτέρων παιδαγωγῶν, ὅτι καὶ οἱ σοφώτεροι κανονισμοὶ εἰς οὐδὲν χρησιμεύουσιν, ἄφυχόν εἰσι γράμματα, ἄνευ τῆς ἔμφρονος συμπράξεως τοῦ προϊσταμένου τῆς σχολῆς καὶ ἁπάντων τῶν διδασκάλων. Καὶ τῷ ὄντι, οἱ κανονισμοὶ εἰσιν ἐν τῇ παιδαγωγικῇ ὅ,τι οἱ διαγραφόμενοι ὑπὸ τῶν γραμματικῶν κανόνες ἐν τῇ φιλολογίᾳ. Ὅσον τὰ περὶ τέχνης τοῦ γράφειν ἀφορίσματα δύνανται νὰ δημιουργήσωσι σύγγραμμά τι, τοσοῦτον δύνανται καὶ οἱ κανονισμοὶ μόνον νὰ δώσωσι ψυχὴν καὶ ἠθικότητα εἰς τι σχολεῖον, καὶ καθὼς ἐν τῇ φιλολογίᾳ οὐδὲν ἀντικαθίστησι τὸν δαιμόνιον τοῦ συγγραφέως νοῦν, οὕτω καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ ἀνατροφῇ οὐδὲν ἀναπληροῖ τὴν παρὰ τοῖς διδασκάλοις καὶ τοῖς προϊσταμένοις τῶν ἐκπαιδευτηρίων κατανόησιν καὶ ἀγάπην τοῦ καθήκοντος. Ἐὰν ἡ ἀγάπη αὕτη ᾔῃαι μικρά, ἐὰν ἡ συναίσθησις δὲν ᾔῃαι ἀρκούντως σαφής, οὐδ' αὕτη ἡ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀρίστου τῶν κανονισμῶν θέλει φέρει αἰσιον ἀποτέλεσμα. Ἐὰν δ' ἀπ' ἐναντίας ἡ ἀγάπη τοῦ καθήκοντος ᾔῃαι διάπυρος καὶ ἡ συναίσθησις αὐτοῦ ζωηρά, ὁ κανονισμὸς ἐφαρμόζεται δεόντως, τὸ τῆς εὐταξίας καὶ πειθαρχίας πνεῦμα κραταιοῦται καὶ ἡ σχολή, ἐκπληροῦσα τὴν διπλὴν αὐτῆς ἀποστολήν, εἰς μεγίστην φθάνει εὐημερίαν καὶ ἀκμήν.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 19 Οκτωβρίου 1857.

Ὁ Ἰπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 6,815.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Θεωροῦντες, ὅτι μ' ὅλας τὰς κατὰ καιρὸν προσπάθειας τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου δὲν ὑπάρχουσιν εἰσέτι ἐν τοῖς πλείστοις τῶν κατὰ τὸ Κράτος γυμνασίων τε καὶ ἐλληνικῶν σχολείων πλήρεις ἐσωτερικοὶ κανονισμοί, καθὰ ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 109 τοῦ ὀργανικοῦ τῶν εἰρημέων ἐκπαιδευτηρίων νόμου καὶ ἐπιθυμοῦντες ἵνα οἱ κανονισμοὶ οὗτοι οὐ μόνον ὥσι σύμφωνοι πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τοῦ μνημονευθέντος κειμένου, ἀλλὰ καὶ στηρίζονται ἐπὶ τῶν αὐτῶν παιδαγωγικῶν ἀρχῶν, ἀπεφασίσταμεν νὰ συντάξωμεν τὸν ἀκόλουθον ἐσωτερικὸν κανονισμόν, οὗτινος διατάσσομεν τὴν ἐν ἅπασι τοῖς τε γυμνασίοις καὶ τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους ἐφαρμογήν.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

Ἄρθρ. 1. Ὁ μαθητὴς διὰ τῆς ἐν τινι γυμνασίῳ ἢ ἐλληνικῷ σχολείῳ ἐγγραφῆς αὐτοῦ γενομένης τῇ συγκαταθέσει τοῦ πατρὸς ἢ ἐπιμελητοῦ ὑποβάλλεται ἰκουσίως εἰς ἀπάσας τὰς ἐκ τῶν σχολικῶν νόμων πηγάζουσας ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρ. 2. Ὁ μαθητὴς ὀφείλει ἀγάπην, σέβας καὶ ὑπακοήν πρὸς τοὺς διδασκάλους αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 3. Ἡ πρὸς ἀλλήλους τῶν μαθητῶν συμπεριφορὰ ἔστω εὐγενὴς καὶ ἀδελφική, ἡ δὲ διαγωγὴ αὐτῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐκπαιδευτηρίου χρηστὴ καὶ σεμνοπρεπής.

Ἄρθρ. 4. Ἄπαντες οἱ μαθηταὶ εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τῶν νόμων τῆς σχολῆς. Μόνη δὲ μετὰξὺ αὐτῶν διάκρισις ὑπάρχει ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιμελείας καὶ χρηστότητος αὐτῶν.

Ἄρθρ. 5. Ὁ μαθητὴς ὀφείλει νὰ φοιτᾷ τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς εἰς τὴν σχολὴν καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος καὶ ν' ἀκολουθῇ ἅπαντα τὰ εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ ὥρισμένα μαθήματα.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἀσθενὴς μαθητὴς ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τῆς ἀσθενείας του τὸν προϊστάμενον τῆς σχολῆς καὶ τὸν διδάσκαλον τῆς τάξεώς του καὶ, ἂν ἡ χρεὶς τὸ καλέσῃ, νὰ προσάξῃ ἐπανερχόμενος εἰς τὴν σχολὴν ἀπόδειξιν τῆς κωλύσεως αὐτὸν ἀσθενείας.

Ἄρθρ. 7. Διὰ πᾶσαν ἀπουσίαν προσερχομένην ἐξ αἰτίας ἄλλης ἢ τῆς τῆς ἀσθενείας ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ προϊσταμένου τῆς σχολῆς.

Ἄρθρ. 8. Ἐὰν ἐν διαστήματι ἐνὸς μηνὸς ἀπουσιάσῃ ὁ μαθητὴς ἀπὸ τινος μαθήματος πεντάκις χωρὶς νὰ δικαιολογήσῃ προσηκόντως τὴν

νὰ εἰσέλθῃ ἄνευ ἀδείας τοῦ προϊσταμένου εἰς τὸ δωμάτιον ἑτέρας τάξεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν παραδόσεων.

Ἄρθρ. 19. Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα μαθητὴν τὸ ἵστασθαι εἰς τὴν θύραν καὶ τὰ παράθυρα δωματίου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ διάρκειαν τῶν παραδόσεων.

Ἄρθρ. 20. Οὐδενὶ ξένῳ ἐπιτρέπεται ἢ ἐν τῇ σχολῇ εἴσοδος ἄνευ ἀδείας τοῦ προϊσταμένου αὐτῆς.

Ἄρθρ. 21. Εἰσερχομένου διδασκάλου ἢ ξένου τινὸς ἐν τῷ δωματίῳ τῆς παραδόσεως, οἱ μαθηταὶ ἀνίστανται ἡσύχως, κλίνουνσι πρὸς τὸν εἰσερχόμενον ἐλαφρῶς τὴν κεφαλὴν καὶ πάλιν κάθηνται.

Ἄρθρ. 22. Οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ φιλοτιμῶνται ἵνα διατηρῇται ἡ σχολὴ αὐτῶν καθαρὰ καὶ εὐπρεπής. Πᾶς δὲ βλάπτων ὅπωςδήποτε τοὺς τοίχους, τὸ ἔδαφος, τὰς διδασκαλικὰς ἑδρας, τὰ θρανία καὶ τὸ λοιπὸν ὑλικὸν τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν σχολὴν οὐ μόνον τιμωρεῖται, ἀλλὰ καὶ ὀφείλει νὰ ἐπανορθώσῃ ἰδίῃ δαπάνῃ τὴν γενομένην ζημίαν.

Ἄρθρ. 23. Πάντες οἱ μαθηταὶ σχολῆς τινος ἀποτελοῦσι μικρὰν κοινωσίαν, ἧς τὴν φροντίδα ἐν παντὶ τόπῳ καὶ χρόνῳ ὁ νόμος ἀνέθεσε τοῖς προϊσταμένοις καὶ τοῖς διδασκάλοις τοῦ ἐκπαιδευτηρίου. Ἐντεῦθεν προκύπτει, ὅτι οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσι νὰ φέρωνται εὐτάκτως καὶ κοσμίως οὐ μόνον ἐντὸς τῆς σχολῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς, νὰ προσφέρωσι τὸ ἀνῆκον σέβας καθ' ὅδον ἢ εἰς τοὺς δημοσίους περιπάτους τοῖς διδασκάλοις αὐτῶν καὶ ταῖς καθεστώσαις τῆς πολιτείας ἀρχαῖς, νὰ μὴ φοιτῶσιν εἰς καφενεῖα ἢ ἄλλα τοιοῦτου εἶδους δημόσια μέρη, ὧν ἡ εἴσοδος δὲν ἐπιτρέπεται τοῖς νέοις. Ἐκαστος δὲ τῶν διδασκάλων ἀναγνωρίσας τινὰ τῶν μαθητῶν παραβαίνοντα ἐκτὸς τῆς σχολῆς τὰ καθήκοντα ἢ καὶ ἀκούσας παρ' ἄλλων τὴν παράβασιν ταύτην ἀναφέρει περὶ πάντων τῶ προϊσταμένῳ τῆς σχολῆς, ὅστις φροντίζει περὶ τῆς ἐν καιρῷ τιμωρίας τοῦ παραβάτου.

Ἄρθρ. 24. Καθ' ἐκάστην Κυριακὴν ἢ ἄλλην ἐορτάσιμον ἡμέραν οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσι νὰ ἐκκλησιάζωνται ἐν τῇ ἐνορίᾳ αὐτῶν. Ἐκπληροῦσι δὲ τακτικῶς καὶ ἅπαντα τὰ λοιπὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα. Ἡ ἐπιτήρησις ἀνήκει εἰς τε τοὺς διδασκάλους καὶ εἰς τοὺς προϊσταμένους τῆς σχολῆς.

Ἄρθρ. 25. Τιμωρεῖται πᾶσα αἰκία, βία, ὕβρις ἢ λοιδορία, πᾶς χλευασμὸς ἢ κακοήθης ἀστεῖσμὸς μαθητοῦ πρὸς μαθητὴν.

Ἄρθρ. 26. Τὸ ψεῦδος καὶ ἡ συκοφαντία αὐστηρότατα τιμωροῦνται.

Ἄρθρ. 27. Καὶ αὐτὸς ὁ αἰκισθεὶς, ὕβρισθεὶς ἢ ἄλλως ἀδικηθεὶς μαθητὴς δὲν πρέπει ν' ἀνθυβρίσῃ ἢ ἄλλως πως νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ἀδικήσαντα, ἀλλ' ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ περὶ τῆς κατ' αὐτοῦ ἀδικίας τῷ ἰδίῳ διδασκάλῳ ἢ τῷ προϊσταμένῳ τῆς σχολῆς, ὅπως ἐπιβληθῇ τῷ ἀδικήσαντι ὑπὸ τούτου ἡ ἀνήκουσα ποινὴ. Ὁ ἐκδικήσας μόνος γενομένην ἀδικίαν τιμωρεῖται ὡς χειροδίκης.

Άρθρ. 28. Απαγορεύεται ἡ μεταξὺ μαθητῶν συνεννόησις πρὸς σχηματισμὸν φατρίας ἐφ' οἷσδ' ἂν ποτε σκοπῶ.

Άρθρ. 29. Πᾶσα παράβασις τῶν ἀνωτέρω διαγραφομένων σχολικῶν καθηκόντων ἐπάγεται κατὰ τοῦ παραβάτου τιμωρίαν τινὰ κατὰ τὰ ἐν τῷ περὶ ἐλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων ὀργανικῷ νόμῳ διατεταγμένα καὶ κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν 1) ἐπίπληξιν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου 2) ἐπίπληξιν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς σχολῆς 3) ἐπίπληξιν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἐνώπιον τῆς τάξεως 4) ἐπίπληξιν ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς σχολῆς ἐνώπιον τῆς τάξεως 5) κράτησιν ἐντὸς τῆς σχολῆς μετὰ ὑποχρέωσews ἐργασίας γραφικῆς ἀπὸ μιᾶς μέχρι τριῶν ὥρων μετὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν παραδόσεων 6) κοινοποίησιν τῆς τιμωρίας εἰς ἅπαντας τοὺς μαθητὰς τῆς σχολῆς διὰ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὀνόματος εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ ὀρισμένον τοῦ ἐκπαιδευτηρίου μέρος 7) κράτησιν ἐπὶ μίαν ἢ καὶ πλειοτέρας ἡμέρας ἐντὸς τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐν τῇ σχολῇ κατεσκευασμένης φυλακῆς μετ' ἐργασίας γραφικῆς 8) ἀποβολὴν προσωρινήν 9) ἀποβολὴν διὰ παντὸς ἀπὸ τινος σχολῆς καὶ 10) ἀποκλεισμὸν ἀφ' ὅλων τῶν σχολείων τοῦ Κράτους.

Άρθρ. 30. Οἱ ἐπὶ χρηστότητι, ἐπιμελείᾳ καὶ προόδῳ διακρινόμενοι μαθηταὶ λαμβάνουσι τὰς ἐξῆς ἀμοιβὰς 1) τὴν καλὴν σημείωσιν τὴν διδομένην ὑφ' ἐκάστου τῶν διδασκάλων ἐπὶ τῶν γενομένων ἐγγράφων γυμνασμάτων 2) τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ὀνόματος αὐτῶν εἰς τὴν τάξιν 3) τὴν ἔκφρασιν τῆς εὐαρεσκείας τοῦ προϊσταμένου τῆς σχολῆς προφορικῶς ἢ ἐγγράφως διδομένην 4) τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ὀνόματος αὐτῶν εἰς ἀπᾶσας τὰς τάξεις διὰ τῆς ἐγγραφῆς ἐπὶ τοῦ πίνακος τῆς τιμῆς 5) τὰ κατ' ἔτος διδόμενα βραβεῖα.

Άρθρ. 31. Οἱ ὑποπεσόντες εἰς ἐγκλήματα ἢ πταίσματα τιμωρούμενα ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου καταμηνύονται ὑπὸ τῶν προϊσταμένων τῆς σχολῆς εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχήν.

Άρθρ. 32. Ὁ παρῶν ἐσωτερικὸς κανονισμὸς θέλει ἀναγινώσκεισθαι εἰς ἐπήκοον τῶν μαθητῶν κατὰ τὴν ἑναρξίν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐν ἐκάστῃ τάξει ὑπὸ τοῦ διδασκάλου αὐτῆς· ἀντίγραφον δ' αὐτοῦ θέλει ἀναρτηθῆ ἐν καταφανεῖ τόπῳ ἐν τῷ προδρόμῳ τῆς σχολῆς πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν τῶν μαθητῶν.

Άρθρ. 33. Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν ἐν τῷ παρόντι κανονισμῷ ὀρισμένων ἀνατίθεται τοῖς προϊσταμένοις τῶν γυμνασίων καὶ ἐλληνικῶν σχολείων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθ. Πρωτ. 6815.

Περὶ ἀποστολῆς ἀντιτύπων τοῦ Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πρὸ ἐνὸς περίπου μηνὸς ἀπεστείλαμεν πρὸς ἅπαντας τοὺς Γυμνασιάρχας, καθηγητὰς καὶ Ἑλληνοδιδασκάλους ἔντυπον τὸν νεωστὶ ἐκδοθέντα ἑσωτερικὸν τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν σχολείων κανονισμόν, συνωδευμένον μετὰ τινων ὁδηγιῶν, αἱ ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαίαις πρὸς κατὰλληλον ἐφαρμογὴν τῶν ἐν αὐτῷ ὁρισμῶν. Πιστεύομεν, ὅτι εἰς ἅπαντα τὰ ἐν τῇ νομαρχιακῇ ὑμῶν περιφερείᾳ Γυμνάσια καὶ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα ἐτέθη ἤδη εἰς ἐνέργειαν ὁ ἐν λόγῳ Κανονισμός. Ἐν τούτοις ὑμεῖς τε, Κύριε Νομάρχα, καὶ οἱ ὑφ' ὑμᾶς Ἐπαρχοί, καὶ ὡς Πρόεδροι τῶν Ἐφορειῶν καὶ ὡς διοικητικοὶ ἐκτελεσταὶ τῶν νόμων ὀφείλετε νὰ ἐπιτηρῆτε, ὅπως ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τούτων γίνηται συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ταῖς συνοδευούσαις τὸν Κανονισμόν ὁδηγίαις ἐκτεθειμένας ἀρχάς, ἐφ' ᾧ ἀποστέλλοντες ὑμῖν ἀντίτυπὰ τινὰ τῶν εἰρημένων κανονισμῶν καὶ ὁδηγιῶν, σὰς προσκαλοῦμεν νὰ ἐπιβλέπητε τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν ἐφαρμογὴν καὶ ν' ἀναφέρητε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ὅπως ἐκάστοτε νομίσητε ἀναγκαίαις παρατηρήσεις περὶ τῆς σχολικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας τῶν ἐν τῷ νομῷ ὑμῶν καθιδρυμάτων τῆς μέσης παιδείας.

Ἀθῆναι τὴν 19 Νοεμβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. Πρωτ. 631.

Περὶ τῆς διακρίσεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Διευθύνεται ὑμῖν ὀπισθογράφως ἡ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 τοῦ ἰσταμένου διασάφεις ἡμῶν πρὸς τὸν Γυμνασιάρχην τοῦ ἐν Ναυπλίου Β. Γυμνασίου.

μνασίου ἵνα λάβωσιν αὐτῆς γνῶσιν καὶ οἱ ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς Νομῷ Γυμνασιάρχαι, Σχολάρχαι καὶ Διευθυνταὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Ἀθῆνῃσι τὴν 17 Φεβρουαρίου 1858.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 631.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Γυμνασιάρχην τοῦ ἐν Ναυπλίᾳ Β. Γυμνασίου.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11 τοῦ ἰσταμένου ἀναφορᾶς σας ὀφείλομεν ν' ἀνακοινώσωμεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα πρὸς ὁδηγίαν διὰ τὸ μέλλον.

Α'. Τὰ ἄρθρα 17 καὶ 84 τοῦ περὶ Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων ὀργανικοῦ Νόμου ὀρίζουσι τὴν διαίρεσιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους οὐ μόνον ἀκριβῶς, ἀλλὰ καὶ λίαν καταλλήλως ὥς ὑπὸ τῆς πείρας ἀρκούντως ἀπεδείχθη, ὥστε οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει εἴτε γενικὸς εἴτε ἐκ τῶν τοπικῶν περιστάσεων προερχόμενος ἵνα καὶ κατ' ἐλάχιστον ἀπομακρυνθῶμεν τῆς ἐν τῷ νόμῳ διαίρεσεως. Οἱ δὲ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀποκρέω ἀπουσιάζοντες μαθηταὶ πρέπει νὰ τιμωρῶνται κατὰ τὰ περὶ ἀπουσιῶν ὀρισμένα, ἀλλὰ βεβαίως ἡ ἀπειθεία τινων δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ μεταβάλῃ τὰ κεκανονισμένα.

Β'. Αἱ μεταξὺ τῆς χειμερινῆς καὶ τῆς ἐαρινῆς ἐξαμηνίας διακοπαὶ τῶν μαθημάτων γίνονται, ὥς γνωστὸν καὶ ὥς ὑπὸ πολυχρονίου ἐφαρμογῆς ὑπάρχει ἤδη καθιερωμένον, οὐχὶ πρὸς ἀνάπαυλαν τῶν Καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, ἀλλὰ πρὸς ἐπανάληψιν τῶν δεδιδαγμένων, καὶ ἐξέτασιν τῶν μαθητῶν.

Ἀθῆνῃσι τῇ 17 Φεβρουαρίου 1858.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1072.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Κανονισμὸς τῶν πρὸς σύσκεψιν συνεδριάσεων τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων
ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 59 καὶ 110 τοῦ ὀργανικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων Νόμου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836 καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονίσωμεν τὰς τοσοῦτον ὠφελίμους τοῖς εἰρημένους ἐκπαιδευτηρίοις συνεδριάσεις τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων πρὸς σύσκεψιν.

Διατάσσομεν

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα τῶν τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων συνεδριάσεων, τῶν λαμβανουσῶν χώραν ἅπαξ μὲν τοῦ μηνὸς ὑποχρεωτικῶς, συνεχέστερον δὲ κατὰ τὰς παρουσιαζομένης ἀνάγκας, προσδιορίζονται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Γυμνασίου ἢ Ἑλληνικοῦ Σχολείου, ἐκτὸς τοῦ διὰ τὰς παραδόσεις ὠρισμένου χρόνου.

Ἄρθρ. 2. Αἱ συνεδριάσεις γίνονται ἐν τῇ καταστάτῃ τοῦ Γυμνασίου ἢ Σχολείου, ἐκτὸς ἐὰν οἱ καθηγηταὶ ἢ διδάσκαλοι ἐκ συμφώνου ὀρίσωσιν ἄλλον πρὸς τοῦτο τόπον.

Ἄρθρ. 3. Προεδρεύει τῆς συνεδριάσεως καὶ διευθύνει τὴν συζήτησιν, παρούσης μὲν τῆς Ἐφορείας ὁ πρόεδρος αὐτῆς, ἀπούσης δὲ ταύτης, ὁ προϊστάμενος τοῦ Γυμνασίου ἢ Σχολείου, ὅστις ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι καὶ εἰσηγητὴς τῶν συζητηθησομένων.

Ἄρθρ. 4. Ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις τοῖς εἰς Γυμνάσια προσηρτημένοις προεδρεύει τῆς συνεδριάσεως τῶν διδασκάλων ὁ Γυμνασιάρχης, μόνον δὲ ἐν ἐλλείψει τούτου ὁ Σχολάρχης.

Ἄρθρ. 5. Ἐκαστος τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων δύναται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν κοινὴν σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν πρότασιν τινα, ἀλλὰ μόνον μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Γυμνασίου ἢ Σχολείου προταθέντων.

Ἄρθρ. 6. Πᾶσα ἀπόφασις τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων μετὰ ἢ ἄνευ τῆς Ἐφορείας λαμβάνεται κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων. Ἐν περιπτώσει δὲ διχοψηφίας, νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ προεδρεύοντος.

Ἄρθρ. 7. Τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων συντάσσονται ὑπὸ τοῦ νεωτέρου τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων καὶ ὑπογράφονται παρ' ἐκάστου τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν διάσκεψιν, διατηρουμένου τοῖς μειονοψηφοῦσι τοῦ δικαιώματος τοῦ ν' ἀπαιτήσωσιν ἵνα ἐν τοῖς πρακτικοῖς τεθῶσιν οἱ λόγοι τῆς μειονοψηφίας.

Α'. Κατὰ τὸ ἐνεστώδες ἔτος μετὰ τὰς ἐνιαυσίους ἐξετάσεις θέλουσι διανεμηθῇ βραβεῖα καὶ ἀπονεμηθῇ ἔπαινος γενικῆς ἐν τῷ συνόλῳ τῶν μαθημάτων προόδου, τοῖς μᾶλλον εὐδοκιμήσασιν τῶν μαθητῶν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Γυμνασίῳ καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Ἑλληνικῶν Σχολείων ἐπιφυλαττόμενοι ἀκολουθῶν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν διανομὴν ταύτην τῶν βραβείων καὶ ἐν ἅπασιν τοῖς κατὰ τὸ Κράτος Ἑλληνικοῖς Σχολείοις.

Β'. Ἐν ἐκάστῃ τάξει τῶν Γυμνασίων (ἐξαιρουμένης τῆς τῶν ἀπολυομένων μαθητῶν) καὶ ἐν ἐκάστῃ τάξει τῶν παρ' αὐτοῖς Ἑλληνικῶν Σχολείων θέλουσι δοθῇ δύο βραβεῖα πρώτου καὶ δευτέρου βαθμοῦ συνιστάμενα ἐκ βιβλίων καταλλήλων, πρὸς δὲ καὶ ἔπαινοι πρώτου, δευτέρου καὶ τρίτου βαθμοῦ.

Γ'. Περὶ τῶν βραβευθησομένων καὶ ἐπαινεθησομένων μαθητῶν θέλει ἀποφασίσαι ἐν τοῖς Γυμνασίοις ὁ σύλλογος τῶν ἐν ἐκάστῳ Γυμνασίῳ Καθηγητῶν, καὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις τῶν ἐν ἐκάστῳ σχολείῳ διδασκάλων μετὰ τοῦ οἰκείου Γυμνασιάρχου ἐπὶ τῇ βράσει α) τῆς καθ' ὅλον τὸ ἔτος σχετικῆς ἱκανότητος καὶ προόδου τοῦ μαθητοῦ β) τοῦ σχετικοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ ἐξετάσεων καὶ γ) τοῦ σχετικοῦ ἀποτελέσματος τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων.

Δ'. Τὸν ὡς ἀνωτέρω καταρτισθέντα κατάλογον τῶν βραβευθησομένων καὶ ἐπαινεθησομένων ὀφείλουσι νὰ διευθύνωσι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον οἱ Γυμνασιάρχαι ἅμα τῇ ἀποπερατῶσει τῶν ἐξετάσεων.

Ε'. Ἡ διανομὴ τῶν βραβείων γενήσεται ἐν μὲν τοῖς ἐνταῦθα Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς σχολείοις συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 9 Μαΐου π. ε. κανονισμοῦ ἡμῶν, ἐν δὲ τοῖς ἐν Ἑρμοῦπόλει παρὰ τοῦ Δημάρχου τοῦ ὁμωνύμου δήμου καθ' ὃν τρόπον καὶ χρόνον μέχρι τοῦδε ἐγένετο, καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς παρ' αὐτοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις παρὰ τῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ ἐνὸς ἐκάστου Σεβασμιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων παρασταθησομένων ὡς ἀντιπροσώπων ἡμῶν, τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν ἑναρξίν τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους. Ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἄλλου κωλύματός τινος τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων παραγγέλλονται νὰ παρασταθῶσιν οἱ ἀρμόδιοι ΚΚ. Νομάρχαι.

Σ'. Ἀντίτυπον τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ θέλει ἀποσταλῇ πρὸς οὓς τινες ἀνήκει, ἵνα συμμορφωθῶσιν ἕκαστος πρὸς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

Ἀθῆναις τῇ 10 Ἰουνίου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ Κανονισμοῦ τοῦ ἐν Ἀθῆναις Φυσικομαθητικοῦ Μουσείου.

ΟΘΩΝ

κτλ. κτλ. κτλ.

ἔχοντες ἐπ' ὧν τὰ άρθρα 1, 13, 17, 20, 21 καὶ ἐπόμενα τοῦ

ἀπὸ 10 (22) Μαΐου 1834, περὶ σχηματισμοῦ δημοσίων ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν συλλογῶν Νόμου, ἐπιθυμοῦντες ἵνα κανονίσωμεν τὰ πρὸς διατήρησιν καὶ πλουτισμὸν τοῦ ἐν τῷ Ἐπωνύμῳ Ἡμῶν Πανεπιστημίῳ καθεσταμένου Φυσιογραφικοῦ Μουσείου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Α΄.

Περὶ τοῦ Μουσείου καθόλου.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἐν τῷ Ὁθωνεῖῳ Πανεπιστημίῳ ὑπάρχον Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον συνίσταται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκ τῶν ζωολογικῶν, ὀρυκτολογικῶν, γεωλογικῶν καὶ φυτολογικῶν συλλογῶν, ὅσας ἢ ἐν Ἀθήναις Φυσιογραφικὴ ἐταιρεία συνέλεξε καὶ ἐπὶ ὄροις παρεχώρησεν ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῷ Ὁθωνεῖῳ Πανεπιστημίῳ, καὶ ἐκ τῶν ὅσαι συνυπῆρχον μὲν μετὰ τῆς ἐταιρείας, ἀνῆκον ὅμως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον· θέλουσι δὲ αὐξάνεσθαι αὗται βαθμηδὸν, προστιθεμένων εἰς τὸ ἐξῆς φυσιογραφικῶν σωμάτων, ὅσα ἢ Κυβέρνησις, ἢ τὸ Πανεπιστήμιον ἢ τὸ Μουσεῖον αὐτὸ προσκτᾶται ἢ ἄλλος ὅστις δῆποτε προσφέρει. Ὑποχρεοῦνται δὲ οἱ ἐκασταχοῦ Ἑλληνικοὶ Πρέσβεις, Πρόξενοι, καὶ Πράκτορες καὶ οἱ ἱατροὶ τῶν νομῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ οἱ ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους φαρμακοποιοὶ, ἵνα συνεργῶσιν εἰς τὸν πλουτισμὸν αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2. Τὸ Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον χρησιμεύει εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν φοιτητῶν, ἐφ' ᾧ καὶ ποιοῦσιν αὐτοῦ χρῆσιν ἐν ταῖς παραδόσεσιν αὐτῶν οἱ καθηγηταὶ φυσιογραφικῶν μαθημάτων, καὶ εἰς ἰδιαιτέραν μελέτην τῶν σπουδαζόντων· πρὸς δὲ καὶ εἰς γενικὴν διάδοσιν γνώσεων περὶ τῶν φυσικῶν σωμάτων πάσης μὲν χώρας, ἰδιαίτερον δὲ τῆς Ἑλληνικῆς.

Ἄρθρ. 3. Ἡ δαπάνη πρὸς διατήρησιν καὶ πλουτισμὸν αὐτοῦ καὶ πρὸς μισθοδότησιν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ πορίζεται εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας περιουσίας τοῦ Ὁθωνεῖῳ Πανεπιστημίου καὶ ἐκ τῆς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου χορηγουμένης συνδρομῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ διευθύνσεως καὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Μουσείου.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἐκάστοτε τακτικοὶ καθηγηταὶ τῆς Ζωολογίας, τῆς Ὀρυκτολογίας, τῆς Γεωλογίας καὶ τῆς Φυτολογίας εἶναι οἱ αὐτοὶ καὶ ἑφοροὶ τῶν φυσιογραφικῶν τοῦ Μουσείου συλλογῶν· ἕκαστος δηλονότι ἐκείνης τῆς συλλογῆς, ἣτις ἀνήκει εἰς τὸ μέρος τῆς Φυσιογραφίας τὸ ὑπ' αὐτοῦ διδασκόμενον. Εἰς τοὺς ἑφόρους τούτους προστίθεται καὶ εἰς γενικὸς ἐπιμελητὴς τοῦ Μουσείου, διοριζόμενος ἐπὶ μηνιαία ἀντιμισθία διὰ Β. Διατάγματος ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν ἑφόρων ἡτιο-

λογημένη ὑποβαλλομένη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως διὰ τοῦ Πρυτάνεως. Οἱ ῥηθέντες ἔφοροι καὶ ὁ Ἐπιμελητὴς συναποτελοῦσι τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Μουσείου καὶ διευθύνουσιν αὐτὸ, διαφροντίζοντες καὶ διέποντες ἕκαστος ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τῶν ἄλλων τὰ εἰς αὐτὸν ὑπαγόμενα.

Ἄρθρ. 5. Ἐὰν ᾧσι πλείους τοῦ ἑνὸς Καθηγηταὶ ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων, ὁ Βασιλεὺς διορίζει τὸν ἔφορον συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ 20 ἄρθρου τοῦ μνησθέντος νόμου. Ἐν γένει μὲν οἱ ἔφοροι εἶναι ἄμισθοι, δύνανται δὲ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος Νόμου, χρείας καλούσης, νὰ προσδιορισθῇ αὐτοῖς διὰ Β. Διατάγματος μισθός τις ἢ ἐπιμίσιον.

Ὅ,τε μισθός ἢ τὸ ἐπιμίσιον τῶν Ἐφόρων καὶ ἡ ἀντιμισθία τοῦ Ἐπιμελητοῦ καταβάλλονται ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 ὀριζομένων χρημάτων, καὶ προσδιορίζονται ἑκάστοτε ἐν τῷ περὶ διορισμοῦ διατάγματι.

Ἄρθρ. 6. Ἐκ τῶν χρημάτων τῶν ὑπὲρ τοῦ Μουσείου κατ' ἔτος ὀριζομένων μισθοδοτοῦνται, καὶ εἰς ἡ πλείονες κατὰ τὴν ἀνάγκην ταριχευτῆς καὶ σχηματιστῆς καὶ φύλαξ, οὔτινες καὶ διορίζονται καὶ παύονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως κατὰ πρότασιν τῆς Πρυτανείας στηριζομένης ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Συγκλήτου. Διὰ δὲ τὰς ἐργασίας τῶν φυτολογικῶν συλλογῶν θέλει προσλαμβάνεσθαι πρόσκαιρος βοήθης, ὅσας οἱ ὑπάρχουσι τοιαῦται καὶ πληρόνεσθαι ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Μουσείου δι' ὅσας ἡμέρας ἐργάζεται.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἔφοροι καὶ ὁ Ἐπιμελητὴς, ὡς συναποτελοῦντες τὴν τοῦ Μουσείου Διεύθυνσιν, ἔχουσιν ἀλληλογραφίαν πρὸς πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶν φυσιογραφικὸν κατάστημα συνυπογραφόμενοι εἰς πᾶν ἐκδιδόμενον ἐκ τοῦ Μουσείου ἔγγραφον· προτάσσεται δὲ τῆς ἑκάστου ὑπογραφῆς τὸ ὄνομα τῆς ἐν τῷ Μουσείῳ ἀρχῆς αὐτοῦ.

Αἱ ὑπογραφαὶ τίθενται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ διορισμοῦ ἑκάστου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Ἐφόρων.

Ἄρθρ. 8. Ἐν γένει καθῆκον ἑκάστου τῶν Ἐφόρων εἶναι νὰ φροντίζῃ ὅπως ἀδιαλείπτως πλουτίζονται καὶ εἰς καλὴν κατάστασιν καὶ τάξιν διατηρῶνται αἱ εἰς τὴν ἐφορείαν αὐτοῦ ὑπαγόμεναι φυσιογραφικαὶ συλλογαί, καὶ χρησιμεύωσιν εἰς τε διδασκαλίαν τῶν φοιτητῶν καὶ εἰς ὠφέλειαν παντὸς ἀσχολουμένου περὶ τὴν σπουδὴν τῆς φύσεως καὶ εἰς γενικὴν διάδοσιν γνώσεων φυσιογραφικῶν (ἄρθρον 2).

Ἄρθρ. 9. Οἱ ἔφοροι μετὰ τοῦ Ἐπιμελητοῦ συντάττουσι κατὰ πᾶν ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν πάντων τῶν ἐξόδων τοῦ Μουσείου, καὶ αἰτιολογοῦντες ἕκαστον ἄρθρον αὐτοῦ πέμπουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν Πρύτα-

νιν τοῦ Πανεπιστημίου ἵνα προτεθῇ εἰς τὴν Σύγκλητον μετὰ τῶν παρρητήσεων τῆς ὁποίας ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ἰπουργεῖον πρὸς ἔγκρισιν. Συντάττοντες δὲ τὸν προϋπολογισμὸν ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν προσοχὴν καὶ πρόνοιαν, ὥπως τὸ ποσὸν ἐκάστου ἄρθρου αὐτοῦ ὀρίζηται οὕτως, ὥστε ἀναλόγως νὰ πλουτίζωνται πᾶσαι τοῦ Μουσείου αἱ συλλογαί.

Ἄρθρ. 10. Πᾶσα δαπάνη ἐκ τῶν κατ' ἔτος ὀριζομένων ὑπὲρ τοῦ Μουσείου χρημάτων γίνεται κατ' ἀπόφασιν ἐκείνου τῶν ἑφόρων, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἰδιαίτεράν ἐφορείαν ἀναφέρεται ἡ δαπάνη, ἀκουσμένης καὶ τῆς γνώμης τοῦ Ἐπιμελητοῦ. Προσυπογράφουσι δὲ καὶ ἐπιθεωροῦσι τὴν ἀπόδειξιν πληρωμῆς ὅτε ἀρμοδίος ἑφορος καὶ Ἐπιμελητής. Εἰς δὲ τὴν δαπάνην τῶν ἐκ τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ χρημάτων θέλει καταβάλλεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἑφόρου καὶ τοῦ Ἐπιμελητοῦ πᾶσα προσοχὴ καὶ πρόνοια, ὥπως ἀναλόγως πλουτίζωνται πᾶσαι αἱ εἰς τὴν ἑφορείαν αὐτοῦ ὑπαγόμεναι συλλογαί καὶ πάντα τὰ μέρη ἐκάστης.

Ἡ ἔγκρισις τοῦ Ἰπουργείου εἶναι ἀναγκαία ὁσάκις ἡ δαπάνη δι' ἀγορὰν φυσιογραφικῶν ἀντικειμένων ὑπερβαίνει τὰς ἐκατὸν (100) δραχμάς.

Ἄρθρ. 11. Ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ Ἐπιμελητοῦ δύναται ἕκαστος τῶν ἑφόρων νὰ διδῇ ἐκ τῶν διπλῶν ἢ πολλαπλῶν φυσιογραφικῶν τοῦ Μουσείου δειγμάτων, τῶν εἰς τὴν ἐφορείαν αὐτοῦ ὑπαγομένων, καὶ νὰ λαμβάνῃ ἀντ' αὐτῶν ἕτερα μὴ ὑπάρχοντα εἰς τὸ Μουσεῖον τῶν δὲ ἀπλῶν δειγμάτων δύνανται (ἔπου τοῦτο δυνατόν) νὰ δίδωσι καὶ ἐκμαγεῖα καὶ νὰ λαμβάνωσιν ἀντ' αὐτῶν ἕτερα εἴτε ἐκμαγεῖα, εἴτε φυσικὰ σώματα, μὴ ὑπάρχοντα εἰς τὸ Μουσεῖον. Πρὸς τοῦτο δὲ εἶναι εἰς ἀλληλογραφίαν πρὸς Διευθύνσεις ἐτέρων τοιούτων Μουσείων, καὶ πρὸς συλλογεῖς ἢ ἐμπόρους φυσιογραφικῶν πραγμάτων. Ὅθεν φροντίζουσι ἰδιαίτερον, ὥπως ἀδιαλείπτως συλλέγωνται καὶ προπαρασκευάζωνται ἐγγύρια φυσικὰ σώματα, ἵνα ὡς πλεῖστα ἔχῃ τὸ Μουσεῖον πρὸς ἀνταλλαγὴν.

Ἄρθρ. 12. Ἀγοράζοντες ἢ ἀνταλλάσσοντες πρὸς πλουτισμὸν τοῦ Μουσείου ἀποβλέπουσιν ὁ ἀρμοδίος ἑφορος καὶ ὁ Ἐπιμελητής εἰς μόνην τὴν συστηματικὴν τελειοποίησιν καὶ εἰς τὴν ἀνάλογον πασῶν τῶν συλλογῶν τοῦ Μουσείου αὐξήσιν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 ὀριζόμενα. Ὅθεν φροντίζουσι καὶ ὥπως προσκτᾶται τὸ Μουσεῖον μᾶλλον τὰ διδακτικώτερα ἢ τὰ πολυτελῆ τῶν φυσικῶν σωμάτων. Ἰδιαίτεράν δὲ σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν καταβάλλουσιν εἰς τὸ νὰ πλουτίζωνται αἱ συλλογαί τῶν φυσικῶν σωμάτων τῆς Ἑλληνικῆς χώρας καὶ τῶν περικλυζουσῶν αὐτὴν θαλασσῶν.

Ἄρθρ. 13- Οἱ ἑφοροὶ σπουδάζουσιν ἀδιαλείπτως ἵνα τὸ Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον καθιστῇται ὅσον τὸ δυνατόν χρησιμιώτερον εἰς τε τὸ

Πανεπιστήμιον καὶ εἰς τὸ δημόσιον. Ὅθεν ἕκαστος φροντίζει νὰ ᾔῃαι ἐπιστημονικῶς διατεταγμένα καὶ καταλελογισμένα τὰ εἰς τὴν ἐφορείαν αὐτοῦ ἀνήκοντα φυσικὰ σώματα, καὶ ἕκαστον αὐτῶν νὰ ἔχῃ ὄνομα-
στικὸν δελτίον φέρον τό, τε ἐπιστημονικὸν αὐτοῦ ὄνομα καὶ καὶ τὸ παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει, πρὸς δὲ καὶ τὸ τῆς πατρίδος· καὶ νὰ ᾔῃαι τεταγμένον οὕτως, ὥστε νὰ ᾔῃαι καταφανεῖς, ὅπου δυνατόν, οἱ χαρα-
κτῆρες αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 14. Ἐκαστος τῶν Ἐφόρων φροντίζει ὅπως ὑπάρχῃ καὶ καλῶς διατηρῆται ἡ γενικὴ βιβλος, ἐν ᾗ καταγράφονται ἠριθμημένα πάν-
τα τὰ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν Ἐφορείαν αὐτοῦ συλλογῶν, καὶ πᾶν ὅ,τι εἶναι τοῦ Μουσείου. Ὅθεν ὀφείλουσι νὰ προσέχωσιν ἕκαστος ὅπως εὐθὺς καὶ ἀκριβῶς ἐγγράφονται εἰς αὐτὴν τὰ ἐκάστοτε προσ-
τιθέμενα εἰς τὰς εἰς τὴν ἐφορείαν αὐτοῦ ὑπαγομένας συλλογάς, εἰς δὲ
τὰ ἀξιόλογα δωρήματα προσγράφηται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δωρητοῦ ὡς
δείγμα εὐγνωμοσύνης.

Ἄρθρ. 15. Πᾶσαν φθορὰν εἴτε φυσικὴν εἴτε γενομένην ἐκ τῆς ἐν
τῇ διδασκαλίᾳ χρήσεως πραγμάτων τοῦ Μουσείου ὀφείλουσι νὰ γνω-
στοποιῶσιν ἀλλήλοις ὁ ἀρμόδιος Ἐφορος καὶ ὁ Ἐπιμελητὴς, καὶ ση-
μειοῦντες αὐτὴν εἰς ἰδιαίτερον βιβλὸν νὰ γνωστοποιῶσι τοῦτο εἰς τὴν
Πρυτανείαν κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου ἀκαδημαικοῦ ἔτους. Καὶ πᾶσαν
δὲ ἄλλην φθορὰν πραγμάτων τοῦ Μουσείου χρεωστοῦσιν οἱ ῥηθέντες
νὰ σημειῶσιν ὅπου καὶ τὰς ἄλλας. Οὐδὲν δὲ τῶν φθαρέντων ἀποβάλ-
λεται ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ ἐκ τοῦ Μουσείου, πρὶν ἰδῇ αὐτὸ ὁ ἀρμόδιος
Ἐφορος.

Ἄρθρ. 16. Ὅταν τις φθείρῃ ἢ βλάβῃ πρᾶγμα τοῦ Μουσείου, ὁ ἀρ-
μόδιος Ἐφορος μετὰ τοῦ Ἐπιμελητοῦ ἀποφασίζουσι περὶ τῆς ἀντικατα-
στάσεως αὐτοῦ. Καὶ ὅταν μὲν ᾔῃαι δυνατόν ν' ἀντικατασταθῇ εὐθὺς,
ὕποχρεοῦσι τὸν φθείροντα ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτό. Ὅταν ὅμως δὲν ᾔ-
ῃαι ἐκ τῶν εὐθὺς εὐρισκομένων, ὕποχρεοῦται ὁ φθείρας ἢ βλάψας νὰ
καταθέσῃ εἰς τὸ Μουσεῖον τὸ διπλοῦν τῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου
καὶ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τιμῆς, ἵνα ἀγορασθῇ τὸ φθαρὲν ἢ βλαφθὲν,
ὅταν εὐρεθῇ. Ὅταν δὲ ἡ κατατεθείσα διπλὴ τιμὴ δὲν ἀρκέσῃ, ὕπο-
χρεοῦται ὁ φθείρας ἢ βλάψας νὰ πληρώσῃ καὶ τὸ ἐλλεῖπον. Ἀλλὰ καὶ
ἡ Διεύθυνσις τοῦ Μουσείου ὕποχρεοῦται νὰ ἀποδίδῃ εἰς τὸν καταθέ-
σαντα τὸ πῆρσεν, ὅταν τὸ φθαρὲν ἀγορασθῇ εἰς τιμὴν μικροτέ-
ραν τῆς κατατεθείσης. Δύνανται δὲ ὁ ἀρμόδιος Ἐφορος καὶ ὁ Ἐπιμε-
λητὴς νὰ λαμβάνωσι παρὰ τοῦ φθείραντος ἢ βλάψαντος, ἐὰν ἐγκρίνωσι,
καὶ ἄλλο τι φυσιογραφικὸν πρᾶγμα ἀντὶ τοῦ φθαρέντος ἢ βλαβέντος.

Ἄρθρ. 17. Ὅπως διευκολύνονται εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς σπουδὰς καὶ ἐρ-
γασίας αὐτῶν οἱ Ἐφοροὶ καὶ ὁ Ἐπιμελητὴς, ἔχει μὲν κλεῖν τοῦ Μουσείου
ἕκαστος αὐτῶν, ἀλλ' ὅμως εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν δύναται νὰ δίδῃ
αὐτὴν καὶ ἄλλοις. Αἱ δὲ κλεῖδες τῶν ἐρμαρίων καὶ τῶν θηκῶν, ἐν οἷς

φοι, καὶ ἰδίως ὅπως οἱ λοιποὶ τοῦ Μουσείου ὑπάλληλοι ἀκριβῶς ἐκτε-
λῶσι τὰ ἐαυτῶν καθήκοντα.

Ἄρθρ. 24. Ὡς τοιοῦτος διοικεῖ μετὰ τῶν Ἐφόρων τὸ Μουσεῖον ἐκ-
τελεῖ δὲ καὶ ὡς Γραμματεὺς πᾶσαν γραφικὴν ὑπηρεσίαν, φροντίζει
συμφώνως μετ' αὐτῶν περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς διατάξεως καὶ τοῦ ἀκρι-
βοῦς διορισμοῦ ἐκάστου τῶν ἐν αὐτῷ φυσικῶν σωμάτων.

Ἄρθρ. 25. Μετὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐφόρου συσχεπτόμενος φροντίζει ὅπως
ἀδιαλείπτως πλουτίζεται ἐκάστη τῶν συλλογῶν τοῦ Μουσείου εἴτε
δι' ἀγορᾶς, εἴτε δι' ἀνταλλαγῆς, εἴτε διὰ φιλικῶν αὐτοῦ σχέσεων πρὸς
ἄλλα Μουσεία, ἢ πρὸς συλλογεῖς ἢ ἐμπόρους φυσιογραφικῶν σωμάτων.

Ἄρθρ. 26. Ὁ Ἐπιμελητὴς ὀφείλει νὰ ἐγγράφῃ εὐθὺς εἰς τὸ ἀνήκον
βιβλίον πᾶν ὅ,τι ἀγοράζεται ἢ προστίθεται εἰς τὸ Μουσεῖον καὶ νὰ
φροντίζῃ ὅπως φυλάσσεται εἰς τὸν ἀνήκοντα εἰς αὐτὸ τόπον.

Ἄρθρ. 27. Ἐκτὸς φυσιογραφικῶν συλλογῶν τοιούτων, ὅποια ἰδιαίτερον
ἀποτελοῦν τοῦ Ἐπιμελητοῦ σπουδάσμα καὶ πρὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ ὡς
τοιούτου, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν νὰ ἔχῃ καὶ ἄλλας, μῆτε νὰ ἐμπο-
ρεύηται ἐμπόριον φυσιογραφικῶν σωμάτων. Πᾶν δὲ δῶρον ὅπερ γίνε-
ται πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς Ἐπιμελητὴν, ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς τὸ Μου-
σεῖον· θέλων δὲ νὰ πωλήσῃ τὰς ἰδίας αὐτοῦ συλλογὰς, χρεωστεῖ νὰ
προτείνῃ πρὸς τὸν ἀρμοδίον Ἐφορον τὴν ἀγορὰν αὐτῶν διὰ τὸ Μου-
σεῖον ὁμοίως τοῖς ὀριζομένοις ἐν τῷ 19 ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. 28. Πρὸς συλλογὴν φυσικῶν σωμάτων καὶ πλουτισμὸν τοῦ
Μουσείου ὀφείλει ὁ Ἐπιμελητὴς νὰ κάμνῃ ἐκδρομὰς ἡ καὶ νὰ ἀποδημῇ ἐν
εὐθέτοις καιροῖς ἢ μόνος ἢ μετὰ τοῦ Ταρχευτοῦ. Καὶ πᾶσαν μὲν ἐκδρο-
μὴν ἐπὶ μίαν ἡμέραν μέλλουσιν νὰ διαρκέσῃ, κάμνει καὶ ἄνευ προη-
γουμένης τῶν Ἐφόρων εἰδήσεως· δι' ἀποδημίαν ὅμως ἢ ἐκδρομὴν διαρ-
κοῦσαν πλέον τῆς μιᾶς ἡμέρας, ἀπαιτεῖται ἡ γνώμη ἐνὸς τοῦλάχιστον
τῶν Ἐφόρων καὶ ἡ ἔγκρισις τοῦ Πρυτάνεως. Πάντα δὲ τὰ ἐν ταῖς ἐκ-
δρομαῖς ἢ ἀποδημίαις συλλεγόμενα ἢ ἀγοραζόμενα ὑπ' αὐτοῦ παραδί-
δει εἰς τὸ Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον, εἴτε ὅπως εἰς αὕτησιν αὐτοῦ, εἴτε
ὅπως εἰς ἀνταλλαγὴν χρησιμεύτωσιν. Ἀντὶ δὲ τούτων λαμβάνει οὐ
μόνον ἀποζημιῶσιν διὰ τὴν τροφὴν αὐτοῦ ἀνὰ δύο τοῦλάχιστον δραχ-
μὰς τὴν ἡμέραν (ἐκτὸς ὅταν ἡ ἀποδημία αὐτοῦ τρεῖς μόνον ἡμέρας
διαρκέσῃ, ὅτε δηλονότι οὐδὲν λαμβάνει ἐπιμίσθιον), ἀλλὰ καὶ ἀπότι-
σιν τῶν δαπανῶν, ὅσας ἔκαμιν εἰς ἀγῶγιν, ἢ ναύλους, ἢ εἰς ἀγορὰν
τῶν συλλεγομένων, ἢ ὑπὲρ τούτων, καὶ δι' ἃς χρεωστεῖ νὰ ἔχῃ τὰ
ἀπαιτούμενα ἀποδεικτικά. Πᾶσαι αἱ ἀποτίσεις αὗται γίνονται ἐκ
τῶν ἰδίως εἰς ἐκδρομὰς καὶ ἀποδημίας αὐτοῦ ἢ τοῦ Ταρχευτοῦ ὀριζο-
μένων κατ' ἔτος ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Φυσιογραφικοῦ Μουσείου
χρημάτων. Ὅταν δὲ μετὰ τοῦ Ἐπιμελητοῦ συνοδοιπορῇ καὶ ὁ Ταρ-
χειτὴς λαμβάνει καὶ οὗτος ἀποζημιῶσιν ἀνὰ μίαν τοῦλάχιστον δραχ-
μὴν τὴν ἡμέραν διὰ τροφὴν αὐτοῦ, ὅπερ ὅμως δὲν λαμβάνει οὐδὲ οὐ-

τος, όταν τρεῖς μόνον ἡμέρας διαρκέσῃ ἡ ἀποδημία ἢ ἐκδρομή. Τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ ἢ τὰ ὑπὸ τούτου καὶ τοῦ Ταριχευτοῦ ὁμοῦ συλλεγόμενα καταγράφονται ἐκάστοτε οὐ μόνον εἰς βιβλίον ἰδιαίτερον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ γενικὸν τοῦ Μουσείου· εἰς τὸ ἰδιαίτερον δὲ σημειοῦνται ἀπέναντι τῶν συλλεγέντων ἐν ἰδίᾳ στήλῃ καὶ αἱ δαπάναι τῆς πρὸς συλλογὴν αὐτῶν γενομένης ἐκδρομῆς ἢ ἀποδημίας.

Ἄρθρ. 29. ἔχων καὶ ὁ Ἐπιμελητὴς κλείδας τοῦ Μουσείου (ἄρθρ. 17) φροντίζει ὅπως ἀσφαλῶς κλείωνται καὶ εἰς καλὴν διατηρῶνται· κατὰστασιν πάντα τὰ τοῦ Μουσείου, καὶ μὴδὲν ἀφαιρῆται ἢ βλάβηται ὑπὸ τῶν ἐπισκεπτομένων. Ὁ αὐτὸς φροντίζει καὶ ὅπως, ὅταν ἡ ἀνάγκη ἀλλάσσωσιν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Μουσείου τὸ οἶνόπνευμα τῶν ἐν τῷ οἶνόπνεύματι διατηρουμένων φυσικῶν σωμάτων, ἢ ὅπως σώζωσιν ἀπὸ σκωληκοβρωσίας ἢ κونيορτοῦ τὰ τεταριχευμένα ζῶα, καὶ εἰς ἄκραν καθαριότητα καὶ εὐταξίαν τηρῶσι τὰ τοῦ Μουσείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ Ταριχευτοῦ καὶ Σχηματιστοῦ.

Ἄρθρ. 30. Καθῆκον τοῦ Ταριχευτοῦ εἶναι νὰ προπαρασκευάζῃ καὶ ταριχεύῃ, ὡς δεῖ, ζῶων δέρματα καὶ σχηματίζῃ τὰ ταριχεύματα, δίδων πάλιν εἰς αὐτὰ ἣν εἶχον μορφήν ζῶντα τὰ ζῶα, καὶ σχῆμα τὸ προσῆκον· ἔργον αὐτοῦ εἶναι νὰ προπαρασκευάζῃ καὶ μέρη ζῶων κατὰ τὴν παραγγελίαν εἴτε τοῦ ἀρμοδίου Ἐφόρου, εἴτε τοῦ Ἐπιμελητοῦ, νὰ ἀποξηραίνῃ, νὰ φουσκόνῃ ζῶων δέρματα, νὰ ἐνθέτῃ εἰς οἶνόπνευμα τὰ ἐν τῷ οἶνόπνεύματι διατηρούμενα, νὰ προπαρασκευάζῃ σκελετοὺς ζῶων, νὰ ἐξαπλόνῃ τὰ πτερὰ τῶν ἐντόμων, καὶ τὰ τοιαῦτα· προσέτι νὰ ἐργάζεται εἰς τὸ ὀρυκτολογικὸν καὶ γεωλογικὸν μέρος τοῦ Μουσείου καὶ νὰ εὐθετῇ τὰ ἐρμάρια, τὰς θήκας, τὰς ὑέλους, ἐν αἷς τίθενται ἢ διατηροῦνται φυσικὰ τοῦ Μουσείου σώματα, καὶ νὰ ἀντιγράφῃ ὀνομαστικὰ δελτία καὶ καταλόγους αὐτῶν.

Ἄρθρ. 31. Μὴ ὦν εἰς ἐκδρομὴν ἢ εἰς ἀποδημίαν, χρεωστεῖ νὰ ἐργάζεται ἐν τῷ Μουσείῳ ἢ ἐν ἰδιαιτέρῳ δωματίῳ αὐτοῦ καθ' ἐκάστην ἀπὸ τῆς ἐννάτης πρωϊνῆς ὥρας μέχρι μεσημβρίας καὶ ἀπὸ τῆς δευτέρας μέχρι τῆς τετάρτης μετὰ μεσημβρίαν, πλην τῆς Πέμπτης καὶ Κυριακῆς καὶ τῶν ἑορτῶν, καθ' ἃς ἀργοῦσι τὰ δημόσια καταστήματα. Ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρον δωμάτιον, θέλει ἐργάζεσθαι κατ' οἶκον τὰς ἐργασίας ἐκεῖνας, αἵτινες ἀκαθαρσίας ἐπάγουσαι καὶ δυσοσμίας, δὲν δύνανται νὰ γίνωνται ἐν αὐτῷ τῷ Μουσείῳ.

Ἄρθρ. 32. Πρὸς διατήρησιν τῶν τοῦ Μουσείου, ἥτις εἶναι ἐν τῶν κυριωτέρων καθηκόντων αὐτοῦ, καταβάλλει πᾶσαν ἐπιμέλειαν, ὅπως προφυλάσσωνται ἀπὸ σκωληκοβρωσίας, ὑγρασίας, κونيορτοῦ, ἐπιδράσεως φωτὸς, καὶ διορθώνει τὰ βλαφθέντα. Ὅθεν φροντίζει καὶ ὅπως κλείωνται, ὡς δεῖ, αἱ θύραι, τὰ ἐρμάρια καὶ αἱ θήκαι καὶ τὰ παράθυρα

τοῦ καταστήματος, καὶ συχνότατα ἐπιθεωρεῖ τὰς συλλογὰς πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς συμβαινούσης πού βλάβης καὶ τοῦ διορθωτέου καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένης κλοπῆς ἢ πυρκαϊᾶς· πᾶν δὲ τὸ τοιοῦτον γνωστοποιεῖ εὐθὺς εἴτε εἰς τὸν Ἐπιμελητὴν, εἴτε εἰς ἓνα τῶν Ἐφόρων.

Ἄρθρ. 33. Ἐκτελεῖ ἀκριβῶς τὰ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ἐφόρου ἢ τοῦ Ἐπιμελητοῦ παραγγελλόμενα, καὶ σπουδάζει νὰ γίνηται εὐμαθέστερος καὶ ὠφελιμώτερος εἰς ὅσα παροτρύνεται ὑπὸ τῶν προϋσταμένων.

Ἄρθρ. 34. Ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀδείας τοῦ Ἐπιμελητοῦ οὐδένα δύναται ὁ Ταριχευτὴς νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ Μουσεῖον εἰς ὥρας καὶ ἡμέρας, καθ' ἃς δὲν εἶναι τοῦτο ἀνοικτὸν διὰ τὸ δημόσιον. Ὁμοίως δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς ἄλλον τινὰ τὰς κλείδας τοῦ Μουσείου, τὰς ὁποίας πάντοτε παρὰ τοῦ Ἐπιμελητοῦ λαμβάνει καὶ εἰς αὐτὸν πάλιν παραδίδει.

Ἄρθρ. 35. Καὶ τοῦ Ταριχευτοῦ καθήκον εἶναι νὰ φροντίζῃ καὶ πάντα νὰ καταβάλλῃ ὑπὲρ τοῦ πλουτισμοῦ τῶν συλλογῶν τοῦ Μουσείου ζήλον. Ὅθεν οὐ μόνον ἀποστελλόμενος ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ Μουσείου εἰς ὀριζόμενα· ὑπ' αὐτῆς ἐκδρομὰς ἢ ἀποδημίας καταβάλλει πάντα κόπον καὶ ζήλον εἰς θήρευσιν ζώων καὶ εἰς συλλογὴν ὡς πλείστων φυσιογραφικῶν πρὶνιμάτων, ἀλλὰ καὶ μαθίων, ὅτι ἄξιόν τι λόγου ὑπάρχει πού διὰ τὸ Μουσεῖον πρὸς ἀγοράν ἢ πρὸς συλλογὴν, γνωστοποιεῖ τοῦτο ἐγκρίτως εἰς τὴν Διεύθυνσιν, ὅπως πραχθῶσι τὰ δέοντα. Πάντα δὲ τὰ φυσιογραφικὰ σώματα, ὅσα κατὰ πᾶσαν αὐτοῦ ἐκδρομὴν ἢ ἀποδημίαν συλλέγει, ἀνήκουσιν εἰς τὸ Μουσεῖον καὶ παραδιδόμενα εἰς αὐτὸ σημειοῦνται εἰς τὸ ἰδιαίτερον βιβλίον, τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 28 μνημονευόμενον, καὶ εἰς τὴν γενικὴν τοῦ καταστήματος βιβλὸν· εἰς τὸ ἰδιαίτερον δὲ σημειοῦται ἐκάστοτε ἀπέναντι τῶν συλλεγόντων καὶ ἡ γενομένη δι' αὐτὰ δαπάνη. Λαμβάνει δὲ καὶ οὗτος τὰς ὑπὲρ τῶν συλλεγόντων ἀποδεδειγμένας δαπάνας καὶ ἀνὰ μίαν τοῦλάχιστον δραχμὴν ἐπιμίσιον διὰ τὴν καθημερινὴν αὐτοῦ τροφήν, καθ' ἣ ὠρίσθη ἐν τῷ 28 ἄρθρῳ περὶ Ἐπιμελητοῦ. Μετὰ τούτου δὲ ἀποδημῶν διατελεῖ ὅλως ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 36. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ταριχευτὴν νὰ ἔχῃ ἰδίας φυσιογραφικὰς συλλογὰς, μηδὲ νὰ ἐμπορεύηται τοιούτων ἀντικειμένων ἐμπορίου.

Ἀριθ. 37. Χρέος τοῦ Ταριχευτοῦ εἶναι νὰ ἐτοιμάζῃ κατὰ παραγγελίαν τῶν Ἐφόρων καὶ ὅσα ἐκ τοῦ Μουσείου δύνανται νὰ φέρονται εἰς τὸ ἀκροατήριον διὰ τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν, καὶ μετὰ τὴν γενομένην ἐν τῇ παραδόσει χρῆσιν νὰ θέτῃ πάλιν αὐτὰ εἰς τοὺς οἰκείους αὐτῶν τόπους. Ὅσῳκις δὲ τὸ ἔργον τοῦτο γίνεται ἐμπόδιον εἰς ἄλλα σπουδαιότερα αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ Μουσείου ἔργα, οἷον εἰς ταρίχευσιν, σχηματισμὸν, εὐθέτησιν κ. τ. λ. ἀναθέτει αὐτὸ, τῇ ἀδείᾳ τοῦ προσήκοντος Ἐφόρου, εἰς τὸν Φύλακιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Γ'.

Περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ Φύλακος.

"Αρθρ. 38. Ὁ Φύλαξ χρεωστεῖ νὰ ἦναι ἐν τῷ Μουσείῳ ἀπὸ ὥρας 9 Π. Μ. μέχρι τῆς 4 Μ. Μ. οὐ μόνον καθ' ἃς ἡμέρας εἶναι ἀνοικτὸν τὸ Μουσεῖον διὰ τὸ δημόσιον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἄλλας πλὴν τῶν δημοσίων ἐορτῶν.

"Αρθρ. 39. Καθ' ἃς ἡμέρας εἶναι ἀνοικτὸν τὸ Μουσεῖον, χρεωστεῖ νὰ προσέχῃ πανταχοῦ τοῦ καταστήματος, καὶ εὐσχήμως νὰ ἀπαγορεύῃ πᾶσαν ψηλάφησιν καὶ χειραψίαν τῶν ἐν αὐτῷ φυσικῶν σωμάτων ὑπὸ τῶν θεατῶν.

"Αρθρ. 40. Καθῆκον τοῦ Φύλακος εἶναι νὰ βοηθῇ καθ' ὅσον δύναται τὸν Ἐπιμελητὴν ἢ τὸν Ταριχευτὴν εἰς τὰ ἔργα των, νὰ φέρῃ ἐκ τοῦ Μουσείου εἰς τὸ ἀκροατήριον ὁσάκις κωλύεται ὁ Ταριχευτὴς (ἄρθρ. 37). τὰ εἰς διδασκαλίαν ἀναγκαῖα σώματα καὶ μετὰ τὴν παράδοσιν ἐπαναφέρῃ αὐτὰ εἰς τὸν τόπον των· νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς καθαριότητος τοῦ Μουσείου καὶ τῶν εἰσόδων καὶ κλιμάκων αὐτοῦ.

"Αρθρ. 41. Ἀπαξ τῆς ἐβδομίδος ἔχει χρέος, ἀφ' οὗ ὁδηγηθῇ ὑπὸ τοῦ Ταριχευτοῦ, νὰ καθαρίζῃ τὰ στημένα ταριχεύματα τῶν θηλαστικῶν, καὶ παρατηρήσας αὐτὰ φθειρόμενα ὑπὸ ἐντόμων νὰ γνωστοποιῇ τοῦτο εὐθὺς εἰς τὸν Ἐπιμελητὴν ἢ Ταριχευτὴν.

"Αρθρ. 42. Τὰ ἐν τοῖς ἐρμαρίοις ἢ ἐν ταῖς ὑελοσκεπέσι θήκαις δὲν δύναται νὰ καθαρίσῃ, ἐὰν δὲν λάβῃ διαταγὴν παρὰ τῶν προϊσταμένων.

"Αρθρ. 43. Ἐπειδὴ πᾶσα βλάβη εἴτε ὑελίνων ἀγγείων, ἐν οἷς διατηροῦνται πράγματα τοῦ Μουσείου, εἴτε ὑέλων ἐρμαρίων εἶναι εἰς βάρος τοῦ βλάψαντος (ἄρθρ. 16), ὁ Φύλαξ δὲν ἐπιχειρεῖ οὐδὲ τούτων τὴν κάθαρσιν, ἐὰν δὲν παραγγελθῇ ὑπὸ τῶν προϊσταμένων.

"Αρθρ. 44. Διὰ πάσας τοῦ Μουσείου τὰς ὑπηρεσίας ὑπακούει εἰς τὰς διαταγὰς τῶν προϊσταμένων, ἀλλ' οὗτοι δὲν δύνανται νὰ μεταχειρίζονται αὐτὸν καὶ εἰς ἰδιωτικὰς τῶν ὑπηρεσίας.

"Αρθρ. 45. Ὅσάκις τις τῶν Καθηγητῶν τῆς Χημείας ἢ τῆς Φυσικῆς λάβῃ χρεῖαν διὰ τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλίαν σωμάτων τινῶν φυσιογραφικῶν, ζητεῖ αὐτὰ παρὰ τοῦ ἀνήκοντος Ἐφόρου, ὅστις παραγγέλλει τὸν Ταριχευτὴν ἢ τὸν Φύλακα νὰ φέρῃ αὐτὰ εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ Καθηγητοῦ καὶ φροντίσῃ μετὰ τὴν παράδοσιν νὰ παραλάβῃ αὐτὰ καὶ ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν τόπον των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τῆς δημοσίας χρήσεως τοῦ Μουσείου.

"Αρθρ. 46. Πλὴν τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ μνησθέντος νόμου σημειουμένων προσώπων, ἢ εἰς τὸ Μουσεῖον εἰ-

σοδος εἶναι ἐλευθέρα εἰς πάντας κατὰ πᾶσαν Τετάρτην καὶ πᾶν Σάββατον καθ' ὥρας ὀριζομένας κατὰ πάντα χειμῶνα καὶ κατὰ πᾶν θέρος ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἀγγελίᾳ.

Ἄρθρ. 47. Διὰ τοὺς φοιτητὰς τοὺς σπουδάζοντας ἰδίως φυσικὰς ἐπιστήμας διορίζονται ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως καὶ ἄλλαι ἡμέραι καὶ ὥραι, καθ' ἃς δύνανται προσεκτικώτερον νὰ μελετῶσιν ἐν τῷ Μουσείῳ καὶ πλησιέστερον νὰ θεωρῶσι τὰ ἀντικείμενα τῶν σπουδῶν αὐτῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἐπιμελητοῦ ἢ τοῦ Ταριχευτοῦ, ἰδιαίτερα εἰσιτήρια λαμβάνοντες παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐφόρου.

Ἄρθρ. 48. Καὶ οἱ πεπαιδευμένοι δὲ οἱ εἰς οἰονδήποτε κλάδον τῆς φυσιογραφίας καταγινόμενοι, ἔχουσι δικαίωμα ἐλευθέρας εἰσόδου καὶ χρήσεως τῶν συλλογῶν τοῦ Μουσείου· ἀλλ' ὅμως ἐντὸς μόνου τοῦ κατὰ τῆς ἡμέρας καὶ καθ' ἃς ὥρας ἐργάζονται οἱ ὑπάλληλοι αὐτοῦ δύνανται νὰ ὠφελῶνται εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς αὐτῶν σκοποὺς ἐκ τῶν συλλογῶν τούτων, μηδαμῶς ἐπιτρεπομένου νὰ δανείζωνται ἀντικείμενα ἐκ τῶν συλλογῶν καὶ ἐκτὸς τοῦ Μουσείου. Μόνα δὲ τὰ μέλη τῆς ἐν Ἀθήναις Φυσιογραφικῆς Ἑταιρείας δύνανται αἰτήσαντες τοῦτο παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐφόρου, νὰ λαμβάνωσι καὶ εἰς τὰς οἰκίας των ἐκ τῶν συλλογῶν ἐπὶ ἐγγράφῳ ἐγγυήσεως ἀποδόσεως σώων τῶν ληφθέντων, καὶ ἐπὶ ὀρισμένον χρόνον, ὅστις οὐδέποτε δύναται νὰ ᾔῃ μακρότερος τῶν δύο ἐβδομάδων. Ὅταν δὲ τῶν ζητουμένων ὑπὸ τινος τῶν μελῶν τῆς ἐν Ἀθήναις Φυσιογραφικῆς Ἑταιρείας χρήζῃ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ εἰς τῶν Καθηγητῶν τοῦ ἐπωνύμου Ἡμῶν Πανεπιστημίου, δὲν δύνανται νὰ δανείζωνται ταῦτα διαρκούσης τῆς παρὰ τοῦ Καθηγητοῦ χρήσεως. Τὰ δὲ πολύτιμα καὶ τὰ δυσμετακόμιστα τῶν φυσικῶν τοῦ Μουσείου σωμάτων οὐδέποτε εἰς οὐδένα δανείζονται.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 17 Αὐγούστου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5447.

Περὶ τῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐκθέσεως τῶν ὑποθέσεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

**ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.**

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας, Διευθυντὰς τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων Διδασκάλους καὶ Δημοδιδασκάλους.

Ἐκ τῆς συνηθείας, ἣν τινες ὑμῶν ἔχουσι νὰ περιλαμβάνωσι κατὰ

ὅτι ὑπάρχει ἢ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἐνεργηθῇ ἀμέσως ἢ εἰς αὐτὸν ἀνατεθειμένη ἐργασία. Παρατηροῦμεν δὲ ὑμῖν, ὅτι ἐφέτος εἰς οὐδέν· ἐδώσαμεν ἄδειαν ἀπουσίας.

Ἀθήναι τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1858.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1672.

Περὶ ἐκθέσεως τῶν περὶ τῆς Κορίνθου συμβατῶν δονήσεων καὶ λοιπῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀστεροσκοπεῖον ἔχει ἀνάγκη νὰ γνωρίσῃ ἂν πρὸ τῶν κατὰ τὸ παρελθὲν ἔτος συμβάντων ἐν Κορίνθῳ σεισμῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ἢ μετ' αὐτοὺς ἔλαβον χώραν ἐν τῷ ὑφ' ὑμᾶς νομῷ καὶ ῥητῶς εἰς τίνα μέρη τοῦ νομοῦ δονήσεις τῆς γῆς αἰσθηταὶ τοῖς κατοικοῖς. Προσκαλεῖσθε, Κύριε Νομάρχα, νὰ ζητήσητε καὶ διαβιβάσητε ἡμῖν τὰς πληροφορίας ταύτης.

Ἐντεῦθεν λαμβάνοντες ἀφορμὴν θέλετε κοινοποιήσαι πρὸς τοὺς Ἐπαρχοὺς, τοὺς Δημάρχους καὶ τοὺς δημοσίους καὶ δημοτικούς ἰατροὺς, ὅτι ὡςάκις συμβαίνει ἄξιον λόγου μετεωρολογικὸν φαινόμενον ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς δικαιοδοσίας αὐτῶν ὀφείλουσι νὰ σημειώσιν αὐτὸ καὶ νὰ διευθύνωσι τὰς περὶ αὐτοῦ σημειώσεις των δι' ὑμῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως συγκεντρῶνται ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Ἀστεροσκοπεῖῳ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιστήμης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1859.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5045.

Περὶ ἐγκαίρου ἀποστολῆς τῶν ἐκθέσεων τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗ-
ΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Σκοπὸς τῶν ἐγνησίως ἀποστελλομένων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τούτου

ἐκθέσεων τῶν Ἐφορειῶν τῶν τε Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων, περὶ τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων τῶν εἰς αὐτὰ φοιτῶντων μαθητῶν, συνοδευομένων ταῖς περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος δηλώσει τῶν διευθυνόντων τὰ διδακτήρια ταῦτα καὶ ταῖς παρατηρήσει καὶ γνωμοδοτήσεσιν ἐπὶ τούτων τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν, ὑπάρχει νὰ λαμβάνη γνῶσιν τὸ Ὑπουργεῖον οὐ μόνον περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν γενομένων ἐξετάσεων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς καθόλου καταστάσεως τῶν κατὰ τὸ Κράτος ἐκπαιδευτηρίων, τῶν ἀνγκῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἐπενεκτέων πραγματικῶν τε καὶ προσωπικῶν βελτιώσεων. Τούτου ὁ ἕνεκα ὑπάρχει ἀνάγκη τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα ταῦτα τοῦλάχιστον, εἰ μὴ πρότερον, μέχρι τῆς 25 Ἰουλίου, ἵνα, μελετήσαν αὐτὰ, δύνηται μετ' ἐπιστάσεως νὰ ἐπιφέρῃ τὰς αἰ ἐγκρίνει τροπολογίας εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκόντων καὶ τὰς δεούσας καθόλου βελτιώσεις καὶ διορθώσεις, ὅπου βλέπει ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη τοιούτων. Τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐκ οἶδαμεν τίνι χρόμεινι λόγῳ, τινὲς ἐξ ὑμῶν ἀποστέλλουσι τὰ εἰρημένα ἔγγραφα βραδύτερον τοῦ δέοντος, ἄλλοι δὲ μάλιστα συμμορφοῦνται πρὸς τὰ προδιατεταγμένα περὶ τούτου μετὰ ἐπανειλημμένας ἡμῶν προσκλήσεις, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἀναγκάζεται πολλάκις ἐν μέσῳ χειμῶνι νὰ ἐνεργῇ ὅτι ἀνάγκη νὰ γίνηται πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων τῆς χειμερινῆς ἑξαμηνίης τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὑπὲρ καὶ δυσκολίας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν φέροι, καὶ πρόσκομμα καὶ ἀνωμλίαν εἰς τὴν πρόδον τῶν σχολικῶν ἐργασιῶν.

Διὰ ταῦτα προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχ, ἵνα, τοῦ λοιποῦ συγκεντρώνοντες ἐγκαίρως εἰς τὸ ὑμέτερον γραφεῖον πάσας τὰς ἐκθέσεις τῶν τε ἐφορειῶν, τῶν διευθυντῶν τῶν καὶ ἑκάστα διδακτηρίων, καὶ τῶν ὑφ' ὑμᾶς διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ συνοδεύοντες ταύτας διὰ τῶν ὑμετέρων παρατηρήσεων καὶ γνωμοδοτήσεων, ἀποστέλλητε αὐτὰς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐντὸς τῆς δευτέρας δεκάδος τοῦ μηνὸς Ἰουλίου. Γνωστὸν ὑπάρχει ὑμῖν ὅτι κατὰ τὰ προδιατεταγμένα αἱ ἐνιαύσιοι γενικαὶ ἐξετάσεις περαιοῦνται πρὸ τῆς 1 τοῦ Ἰουλίου, ὅθεν ὑπάρχει ἐπαρκὴς ὁ ὑλικὸς καιρὸς εἰς σύνταξιν τῶν ἐκθέσεων καὶ ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς ὑμᾶς καὶ παρ' ὑμῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν προγραμμάτων τῶν μαθημάτων τῆς χειμερινῆς ἑξαμηνίης. Πιστεύοντες ὅτι ἡ παρούσα ἡμῶν ἐντολὴ θέλει προθύμως καὶ κατὰ γράμμην ἐτησίως ἐκπληροῦται διὰ τῆς ὑμετέρας ἐπιμελείας καὶ δραστηριότητος, δὲν νομίζομεν ἐπ' ἀνάγκης νὰ προβῶμεν, ἀπὸ τοῦδε εἰς πειθαρχικὰς καταδιώξεις κατὰ τῶν παραμελούντων τὸ καθήκον αὐτῶν διευθυντῶν τῶν σχολείων, οὐδὲ νὰ προκλέσωμεν ἀρμόδιως τοιαύτας κατὰ τῶν ὑφ' ὑμᾶς διοικητικῶν ἀρχῶν, τῶν τυχόν ὀκνηρουμένων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τόσοι σπουδαίου δημοσίου καθήκοντος.

Τὰ ἐν τῇ παρουσίᾳ περιεχόμενα συνοδεύοντες ταῖς ὑμετέραις παρατηρήσεσι θέλετε ἀνακρινώσεσιν ταῖς ὑφ' ὑμᾶς διοικητικαῖς ἀρχαῖς, καὶ

τοῖς ἐν τῷ ὑφ' ὑμᾶς νομῷ διευθυνταῖς τῶν διδακτηρίων πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν αὐτῶν εἰς τὸ μέλλον, καὶ πρὸς τοῦτο ἀποστέλλομεν ὑμῖν ἱκανὰ ἀντίτυπα τῆς παρούσης ἐγκυκλίου.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ τὰ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια, ὑπαγόμενα εἰς τοὺς αὐτοὺς τοῖς δημοσίοις ὅρους, ὀφείλουσι καὶ ταῦτα ν' ἀποστέλλωσι κατ' ἔτος τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν κατὰ τε τὸν τύπον καὶ τὴν οὐσίαν ὁμοίας ταῖς περὶ τῶν δημοσίων Σχολείων συντασσομέναις, καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ προγράμματα τῶν μαθημάτων.

Ἀθήνησι τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5420.

Περὶ τῆς ἐν διδακταλίᾳ προτιμήσεως τῶν ἀνώτερον βαθμὸν ἐχόντων διδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟ- ΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Κύριον Νομάρχην Κυκλάδων.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9151, 9206 ὑμετέρου ἐγγράφου υποβληθείσας εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀναφοράς τοῦ τε Γυμνασιάρχου καὶ Σχολάρχου Σύρου ἀπὸ 18 καὶ 12 Σεπτεμβρίου ε. ε. καὶ εὐρόντες τὰ ἐν αὐταῖς ὁμογνωμόνως ἐκτιθέμενα συμφυᾶ οὐχὶ μόνον τοῖς εἰθισμένοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑπὸ τοῦ Νόμου περὶ Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων Διατεταγμένοις, καθόσον ὁ τὸν βαθμὸν ἀνώτερος διδάσκαλος κέκληται προδήλως ὑπὸ τοῦ μνησθέντος νόμου εἰς διδασκαλίαν τάξεων ἀνωτέρων καὶ εἰς τὸν βαθμὸν αὐτοῦ ἀντιστοιχῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Γ. Χούμης ὑπάρχει Β' βαθμοῦ ἑλληνικὸς διδάσκαλος, ἐν ᾧ ὁ Α. Λατκαρίδης εἶναι εἰσέτι Α' βαθμοῦ, ἀποφανόμεθα ὅτι ὁ πρῶτος ἦτοι ὁ Γ. Χούμης πρέπει νὰ διδάσκη εἰς τὸ δεύτερον τμήμα τῆς δευτέρας τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου τοῦ εἰς τὸ Γυμνάσιον Σύρου προσηρτημένου.

Ταῦτα ἀνακοινοῦντες ὑμῖν, Κύριε Νομάρχα, ἵνα τὰ γνωστοποιήσητε τῷ Κυρίῳ Γυμνασιάρχῃ, ἐπιφέρωμεν τὴν παρατήρησιν, τὴν ἀρμοδίως εἰς ἀμφοτέρους τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος διδασκάλους ἐξηγηθησομένην, ὅτι τὸ ἐριστικόν, ἐλάττωμα λίαν σπουδαῖον εἰς διδάσκαλον θεωροῦντες, εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ ἀνεχθῶμεν ἢ καὶ ἀπλῶς νὰ παραβλέψωμεν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5761.

Περὶ διδασκαλίας τοῦ στοιχειώδους ἐμπορικοῦ δικαίου ἐν τῇ πρώτῃ τάξει τοῦ
Γυμνασίου Σύρου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Λαθόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀριθ. 906 ὑπὸ χρονολογίαν 3 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἀναφορὰν τοῦ Γυμνασιάρχου Σύρου μετὰ τῆς εἰς αὐτὴν ἐπισυνημένης τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ Γυμνασίῳ Καθηγητοῦ τῶν Ἐμπορικῶν μαθημάτων, περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων αὐτῶν ἀπὸ τῆς Α' Γυμνασιακῆς τάξεως.

Ἰδόντες τὸν ὑπὸ χρονολογίαν 10 Ἰουλίου 1856 κανονισμόν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ περὶ τῆς ἀκροάσεως τῶν ὡς εἴρηται μαθημάτων, ἐκδοθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1856 Βασιλικοῦ Διατάγματος περὶ ἐμπορικῶν μαθημάτων.

Καὶ πειθόμενοι ἐντελῶς ἐκ τῶν ἐν τοῖς μνησθεῖσιν ἐγγράφοις τοῦ Γυμνασιάρχου καὶ τοῦ Καθηγητοῦ τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων ἐκτιθεμένων, ὅτι ἵνα ἀποβαίνει λυσιτελής ἡ γόνιμος, τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐμπορικῶν μαθημάτων διδασκαλία, ἡ μέχρι τοῦδε ἀπὸ τῆς δευτέρας τάξεως τοῦ Γυμνασίου ἀρχομένη, ἀπικεῖται ἡ ὑπὸ τῶν εἰς τὴν τάξιν ταύτην προσερχομένων μαθητῶν προηγουμένη γνῶσις τῶν προκαταρκτικῶν περὶ ἐμπορίου καὶ ἐμπορευμάτων ἀρχῶν, τὰ δὲ περὶ τῶν ἀρχῶν τούτων δύνανται νὰ διδάσκωνται οἱ μαθηταὶ δις τῆς ἐβδομάδος εἰς τὴν πρώτην τοῦ Γυμνασίου τάξιν διατελοῦντες, ἀπαλλαττόμενοι τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀκρόασιν τῶν Λατινικῶν μαθημάτων, καθ' ὃν τρόπον τοῦτο ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἀνωτέρας τάξεις.

Ὅριζομεν νὰ προστεθῶσι τὰ ἐπόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τοῦ ἐν ἀρχῇ μνησθέντος ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1856 κανονισμοῦ, ἥτοι

α) εἰς μὲν τὸ ἄρθρ. 1 ὅτι « διδάσκονται εἰς τὴν πρώτην τοῦ Γυμνασίου τάξιν αἱ προκαταρκτικαὶ ἀρχαὶ περὶ ἐμπορίου καὶ ἐμπορευμάτων. »

β) εἰς τὸ ἄρθρ. 3 ὅτι « εἰς τὴν πρώτην τοῦ Γυμνασίου τάξιν διδάσκονται τὰ ἐμπορικὰ μαθήματα δις μόνον τῆς ἐβδομάδος. »

Κατὰ τὰ λοιπὰ διακρίνεται ἐν ἰσχύϊ ὁ καθ' ἃ μένεται κανονισμὸς περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων εἰς τὸ Γυμνάσιον Σύρου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργός
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5892.

Περὶ τῆς εἰς ἀπολυτηρίου ἐξετάσεως παραδοχῆς τῶν ἐν ἰδιωτικαῖς ἐκπαιδευτηρίοις ἢ κατ' οἶκον ἐκπαιδευθέντων μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Γυμνασιάρχας τοῦ Κράτους.

Λαβόντες ἀφορμὴν ἐκ πολλῶν ἀναφορῶν μαθητῶν εἰς ἰδιωτικὰ διδασκτικὰ καταστήματα ἢ κατ' οἶκον ἐκπαιδευθέντων, περὶ τῆς παραδοχῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Γυμνασιαρχῶν εἰς ἀπολυτηρίου ἐξετάσεις ἵνα σκεφθῶμεν περὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρ. 92 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 κανονισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων καὶ τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1837 προσωρινοῦ κανονισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, σπεύδομεν ν' ἀνακοινώσωμεν ὑμῖν τὴν ὁποίαν ἐποίησάμεθα περὶ τοῦ ζητήματος γνώμην πρὸς ὁδηγίαν ὑμῶν ἐν τῷ μέλλοντι.

Καὶ ὅτι μὲν τὸ ἄρθρον 12 τοῦ προσωρινοῦ κανονισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου οὐδόλως ἐνεγράφη εἰς συμπλήρωσιν καὶ ἐπεξήγησιν τοῦ ἄρθρ. 92 τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 3654 καὶ ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1857 ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἐν παρόδῳ ὑποστηρίζει, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἐθεσπίσθη εἰς ἀντικατάστασιν τῆς τοῦ τελευταίου ἄρθρου διατάξεως, ἀποβαίνει ἀναντίρρητον ἐξ αὐτῆς ἤδη τῆς ἀπλῆς τῶν δύο μνησθέντων ἄρθρων ἀναγνώσεως, καθὼς ἀντικρὺς καὶ διαρρήδην ἀντιμαχομένων τῶν ἐν αὐτοῖς διατάξεων καὶ ἐκείνης αὐτῶν κατισχυούτης, ἥς τινος ἡ χρονολογία τυγχάνει νεωτέρη, κατὰ τὴν γενικὴν τοῦ δικαίου ἀρχὴν ὅτι αἱ μεταγενέστεραι διατάξεις εἰσὶν ἰσχυρότεραι τῶν πρὸ αὐτῶν.

Ὅτι δὲ κατ' οὐσίαν ἡ τῆς διατάξεως τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τήρησις οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην εἰς τὴν βάσιμον ἐκπαίδευσιν τῆς εἰς τὰ ἰδιωτικὰ παιδευτήρια φοιτήσεως νεολαίας γίνεται ἐπίσης δῆλον ἐκ τῆς ἀναμνήσεως τῶν ἐν τοῖς κειμένοις νόμοις διατάξεων περὶ τοῦ ὅτι καὶ ὁ ὀργανισμὸς τῶν ἰδιωτικῶν τούτων παιδευτηρίων ὡς καὶ τὰ κατ' ἔτος προγράμματα τῶν μαθημάτων ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἐγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ οἱ διδάσκαλοι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὦσιν ἄλλοι ἢ οἱ εἰς τὰ δημόσια ἐκπαιδευτήρια δεκτοί, καὶ ὑπὸ τὴν ἄμεσον καὶ ἀδιάλειπτον τελευταῖον ἐπιτήρησιν τῶν Γυμνασιαρχῶν διατελοῦσιν, ὥστε τούτων οὕτως ἐχόντων, ὑπάρχουσι δεδομένα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅλα τὰ μέσα ἵνα δεόντως μεριμνῶσα διατηρῇ καὶ τὰ ἰδιωτικὰ ταῦτα εἰς τὴν καὶ τὰ δημόσια παιδευτήρια κατάστασιν.

Συνωδὰ λοιπὸν τῇ καθ' ἡ εἴρηται ἡμετέρᾳ γνώμῃ ἐπιφυλαττόμεθα, διαβιβάζοντες ὑμῖν τὰς ἐκάστοτε περὶ ἐξετάσεως μαθητοῦ τινος εἰς

Τῆς ἐγκυκλίου ἡμῶν ταύτης ἀποστέλλονται ὑμῖν ἱκανὰ ἀντίτυπα
ἵν' ἀνακοινωθῇ πᾶσι τοῖς ἐν τῷ ὕφ' ὑμᾶς νομῷ ἐνδιαφερομένοις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Νοεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 7202.

Περὶ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων μὴ ἐκπληρούντων τὰ ἑαυτῶν
καθήκοντα ἐγκαίρως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Γυμνασιάρχας καὶ Σχολάρχας τοῦ Κράτους.

Πληροφορηθέντες ὅτι τινὲς τῶν παρὰ δημοσίοις παιδευτηρίοις καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν αὐτῶν καθηκόντων ὀλιγωροῦντες, συνεχῶς μὲν οὔτε ἐγκαίρως παραγίνονται εἰς τὰς παραδόσεις, οὔτε παραγενόμενοι διαμένουσιν ἐν αὐταῖς ἐπὶ τὰς πρὸς διδασκαλίαν κατὰ τὸ πρόγραμμα ὀρισμένας ὥρας, ἐνίοτε δὲ οὔτε προσέρχονται ὅλως εἰς τὰ διδακτήρια, ἄνευ εὐλόγου αἰτίας διακόπτοντες τὴν σειρὰν τῶν παραδόσεων αὐτῶν, σπεύδομεν νὰ προσκαλέσωμεν ὑμᾶς, Κύριε, ὅπως τοῦ λοιποῦ ὑποβάλλητε κατὰ μῆνα εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀκριβοῦς ἔλεγχον τῶν μὴ ἐγκαίρως παρελεύσεων καὶ προώρων ἀποχωρήσεων, ὡς καὶ τῶν ὀλοτελῶν ἀπουσιῶν ἐκάστου τῶν διδασκόντων, ἵνα γίνηται παρ' ἡμῶν ἡ νόμιμος περαιτέρα κατὰ παντὸς τοιούτου ἐνέργεια. Εἰδοποιούμεν δὲ ὑμᾶς ταυτοχρόνως, ὅτι πᾶσα ἐκ συμπαθείας ἢ ἄλλης αἰτίας ὑπὲρ τοῦ ἀμελοῦντος καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου παράλειψις ὑμῶν περὶ τὴν καταγγελίαν τῶν καθ' ἃ μέννεται ἐλλείψεων ἐξακριβουμένη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου θέλει καταδιβάζει ὑμᾶς εἰς τὴν αὐτὴν βαθμίδα τῆς ἐνοχῆς εἰς ἣν καὶ αὐτὸν τὸν ἀπ' εὐθείας παραβάτην.

Ἀθήναις τῇ 25 Νοεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

[Αριθ. Πρωτ. 7575.

Περὶ διορισμοῦ βοηθῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ζήλω ἐπαινετῷ φερομένη πρὸς ἀπόκτησιν διδασκάλων ὅσον οἷόν τε ἱκανῶν καὶ ὅσον οἷόν τε ἀξίων τῆς σπουδαίας καὶ ἐπιζήλου αὐτῶν ἐντολῆς, τῆς εἰς τὴν ἠθικὴν διαμόρφωσιν τῶν ἐπέρχομένων γενεῶν καὶ τὴν τοιοῦτοτρόπως προπαρασκευὴν αἰσιωτέρου μέλλοντος τῆς πατρίδος κειμένης, ἐθέσπισε τὸ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1850 Β. Διάταγμα περὶ ἑλληνοδιδασκάλων καὶ καθηγητῶν γυμνασίων, διὰ τοῦ ὁποίου, ἀνεπαρκῆ θεωροῦσα τὰ ὑπὸ τοῦ καθιετηκότος νόμου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836 ἀναγραφόμενα προσόντα, ἐπέτεινεν αὐτὰ προσαπαιτήσασα παρ' ἐκάστου ὑποψηφίου ἑλληνοδιδασκάλου καὶ τὴν προσαγωγὴν ἀποδεικτικῶς περὶ διεξeleύσεως τῆς σειρᾶς τῶν μαθημάτων τοῦ φιλολογικοῦ τμήματος τοῦ Πνευματιστηρίου καὶ τῶν τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

Ἀλλ' ἡ κατόπιν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Διατάγματος τούτου πεῖρα κατέδειξε δυστυχῶς ἀπόσκοπον τὸ ἐκ τῶν προτέρων σκόπιμον θεωρηθὲν, καθ' ὃ εἴρηται, μέτρον, καθ' ὅσον οὐδενὸς παρουσιαζομένου ὑποψηφίου κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ μνησθέντος Διατάγματος συγκεκροτημένου, καὶ ἐπιμενούσης τῆς Κυβερνήσεως εἰς τοιούτων μόνον παραδοχὴν, ἡ διδασκαλικὴ ὑπηρεσία ἔπαυσε μὲν νὰ προσλαμβάνῃ ἀποδείξει ἴσως λειτουργοὺς, ἀλλ' ἀντὶ τούτου περιέπεσεν εἰς τὸ χεῖρον κακὸν νὰ στερῇται αὐτῶν παντάπασι καὶ νὰ διατηρῇ κενὰς τῶν διδασκαλικῶν θέσεων οὐχὶ πάνυ ὀλίγας.

Πρὸς θεραπείαν πρόχειρον, καὶ μόνην ἴσως δυνατὴν, τῆς λίαν σφοδρᾶς καὶ λίαν ἀξιολυπῆτος ταύτης ἐλλείψεως, περιῆλθεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ ἕτερον μέτρον, ὅπερ ὑπάρχει γνωστὸν εἰς ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχα, τῆς παραδοχῆς τῶν καλουμένων βοηθῶν, πρὸς ἀναπλήρωσιν καθ' ὅλοκληρίαν ἐλλειπόντων ἑλληνοδιδασκάλων, ἀνεῦ ἀπαιτήσεως ὠρισμένων προσόντων καὶ ἐπὶ μόνῃ τῇ ἐκ τῶν προηγουμένων ἐκάστου, πεποιθήσει τοῦ Υπουργοῦ περὶ τῆς πρὸς τὸ ἔργον καταλληλότητος, διοριζομένων.

Ἀλλὰ τὸ κατ' ἀνάγκην ληφθὲν καὶ κατ' ἀνάγκην τηρούμενον ἔτι καὶ νῦν μέτρον τοῦτο τοῦ διορισμοῦ εἰς κυρίας διδασκαλικὰς θέσεις προσώπων στερουμένων ἀποχρώσεως τινὸς τυπικῆς ἐγγυήσεως περὶ τῆς πρὸς διδασκαλίαν ἱκανότητος αὐτῶν, προφανῆ περιέχον πλημμέλειαν, πρέπει ὁμολογουμένως νὰ καταργηθῇ εἰς τὸ μέλλον. Θέλει δὲ κατασταθῇ ἐφικτὴ ἡ τελεία αὐτοῦ κατάργησις διὰ τοῦ ἀλλοίου ὀριστικοῦ προσδιορισμοῦ τῶν προσόντων τῶν παρὰ ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκά-

λων, τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις διανοεῖται νὰ προκαλέσῃ διὰ τῆς ἀρ-
ξαμένης ἤδη ἀναθεωρήσεως τοῦ περὶ ἐλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνα-
σίων ἀνωτέρω μνησθέντος κανονισμοῦ τοῦ 1836.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ καθ' ἃ μέμνηται νομοθετικὴ ἐνέργεια θέλει μὲν ἐξ-
ασφαλίσαι τὸ συμφέρον τῆς διδασκαλικῆς ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ
τοὺς εἰς τὸ μέλλον διορισθημένους παρὰ ἐλληνικοῖς σχολείοις διδάξον-
τας, πάντα ἀνίκανον τῆς ἐν αὐτοῖς κατατάξεως ἀποκλείουσα, οὐδόλως δὲ
θέλει ικανοποιήσῃ καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς αὐτῆς ὑπηρεσίας καθ' ὅσον
ἀφορᾷ τοὺς διορισθέντας ἤδη καὶ τυχόν διορισθησομένους βοηθοὺς μέχρι
τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ οὗ εἴρηται νόμου, ἐκρίναμεν δίκαιον καὶ
ἀναγκαῖον ἵνα ἐν ἔτος ἀκριβῶς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου,
προσκαλεσθῶσιν ἀρμοδίως ἅπαντες οἱ παρὰ Ἑλληνικοῖς σχολείοις βοηθοὶ
εἰς διδασκαλικὰς ἐξετάσεις ἐνώπιον ἐπιτροπῆς παρ' ἡμῶν διορισθησο-
μένης, καὶ ἀναλόγως τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῶν οἱ μὲν ικανοὶ ἀναδει-
χθησόμενοι προβιβασθῶσιν εἰς βαθμὸν ἐ λ λ η ν ο δ ι δ α σ κ ἰ α λ ο υ ,
οἱ δὲ τὸ ἐναντίον ἀπολυθῶσι καθ' ὅλοκληρίαν τῆς ὑπηρεσίας.

Τὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἐκτελεσθησομένην ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Ὑπουρ-
γείου, ἀπὸ τοῦδε ἀνακοινοῦντες εἰς ἡμᾶς, Κύριε Νομάρχα, παρακαλοῦ-
μεν νὰ καταστήσητε ἀμέσως γνωστὴν εἰς ἅπαντας τοὺς ἐντὸς τοῦ ὑπὸ
τὴν διοίκησιν ὑμῶν Νομοῦ παρ' Ἑλληνικοῖς σχολείοις βοηθοὺς, ἵνα μὴ
ἐξ ἀπροόπτου ληφθέντες εὐρεθῶσιν ἄνευ τῆς δεούσης προπαρασκευῆς
κατὰ τὴν ὥραν τῶν ἐξετάσεων καὶ αἰτιῶνται, οὐχὶ ἄνευ λόγου, ἐπὶ τῇ
ἀποτυχίᾳ αὐτῶν τὸ Ὑπουργεῖον.

Θέλοντες δὲ ἐπὶ τούτοις νὰ ὑποδειξώμεν εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται
βοηθοὺς τὰ ἀντικείμενα τῆς προπαρασκευαστικῆς αὐτῶν μελέτης, προσ-
θέτομεν ἐνταῦθα, εἰ καὶ οὐδόλως διὰ τούτου σκοποῦντες νὰ προδικάσω-
μεν τὸ περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐλληνοδιδασκάλων ζήτημα, ὅπερ θέλει
λυθῆ ὀριστικῶς διὰ τοῦ ἀναθεωρηθησομένου νόμου περὶ κανονισμοῦ
τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων, ὅτι τὰ μαθήματα εἰς τὰ
ὁποῖα θέλουσιν ἐξετασθῆ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θέλουσιν εἶσθαι ἥττο-
να ἢ κατώτερα τῶν εἰς ἃ ἐξετάζονται οἱ εἰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις
ὑποβαλλόμενοι μαθηταὶ τῶν γυμνασίων.

Ἐν Ἀθῆναις, τῇ 11 Δεκεμβρίου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 7576.

Περὶ ἐπιβλέψεως τῶν Νομαρχῶν ἐπὶ τῆς ἐν τοῖς μαθήμασιν ἐπιδόσεως καὶ τῆς
εἰς χρηστοθήειαν ἐμπεδώσεως τῆς σπουδαζούσης νεολαίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Εἰς ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχα, καὶ ὡς πρόεδρον τῶν Ἐφορειῶν τῶν ἐν-

τὸς τῆς περιφέρειας τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν ὑμῶν Νομοῦ δημοσίων ἐκ-
παιδευτικῶν καταστημάτων, καὶ ὡς ἀνωτέραν διοικητικὴν ἀρχήν, τὸ
Ἰπουργεῖον τοῦτο ἐκπροσωποῦσαν εἰς τὰ τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν
ἀφορῶντα ἐντὸς τῆς ὑμετέρας δικαιοδοσίας, ἐπίκειται, ὡς γνωστὸν
ὑμῖν, τὸ χρέος τῆς καθ' ὅλου ἐπιτηρήσεως τῆς σπουδαζούσης νεότητος
ὑπὸ τὴν διττὴν ἔποψιν τῆς εἰς τὰ μαθήματα προκοπῆς καὶ τῆς εἰς
χρηστοῦθαιαν ἐμπεδώσεως. Πρὸς διασάφησιν καὶ διατύπωσιν τῶν ἐπὶ
τῷ τέλει τούτῳ δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν
καὶ ἰδίως πρὸς ἐποπτεῖαν τῶν μαθητῶν περὶ τὴν τήρησιν προσηκούσης
συμπεριφορᾶς καὶ τακτικοῦ τρόπου ζωῆς, τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο ἐξέδω-
κε τὸν ὑπ' ἀριθ. 6,815 καὶ ὑπὸ χρονολογίαν 19 Οκτωβρίου 1857 Ἐ-
σωτερικὸν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων κανονισμόν, ἐγ-
καίρως ὑμῖν κοινοποιηθέντα, εἰς τὸν ὅποιον, κατὰ προσθήκην τῶν ἐν
τοῖς ἀρθροῖς 53 καὶ 55. τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 Νόμου διατε-
ταγμένων καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐν τῷ ἀρθρῷ 110 αὐτόθι διατάξεως,
ἀναγράφονται λεπτομερῶς αἱ ἐπιβλητέαι εἰς τοὺς παρεκτρεπομένους
τῶν μαθητῶν πειθαρχικαὶ ποιναὶ πρὸς σωφρονισμόν αὐτῶν καὶ ἐπαναγω-
γὴν εἰς τὴν τάξιν τὴν εἰς πάντα καλῶς ἀγόμενον παῖδα πρέπουσαν.

Δυστυχῶς ὅμως, καθ' ἃς τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο ἐπ' ἐσχάτων ἔλαβε
πληροφορίας, μαθηταὶ τινες Ἑλληνικῶν τοῦ Κράτους Σχολείων καὶ
Γυμνασίων, ἐπιλήσμονες τῆς ἐντολῆς αὐτῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς καθηκόν
τῶν γενόμενοι, παρεξέτράπησαν εἰς παντοίας ἀταξίας ταχίας καὶ αὐ-
στηρᾶς περιστολῆς δεομένας, χωρὶς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς νὰ ἐπέλθῃ
ἢ ὑπὸ τοῦ μνησθέντος κανονισμοῦ θεσπιζομένη τιμώρησις. Τὴν περὶ
τὰ τοιαῦτα ἀνοχὴν τῶν οἰκείων διευθύνσεων ἐπιλήψιμον θεωροῦντες,
καὶ ἐπιθυμοῦντες τὴν ὑπ' αὐτῶν πλήρη καὶ αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ
περὶ οὗ εἴρηται κανονισμοῦ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἰδίως τὴν ἐπιτήρησιν τῆς
διαγωγῆς τῶν μαθητῶν καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν διδασκηρίων, προ-
σκαλοῦμεν ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχα, νὰ ὑπομνήσητε εἰς τοὺς ἐντὸς
τῆς δικαιοδοσίας ὑμῶν Ἐπάρχους, Γυμνασιάρχας, καὶ Σχολάρχας τὴν
ὑπαρξίν τοῦ μνησθέντος κανονισμοῦ, καὶ ἐπιστήσητε τὴν προσοχὴν
αὐτῶν εἰς τὴν πλήρη καὶ ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν του, νὰ μὴ παύσῃτε δὲ
τοῦτο πράττοντες, ὑπ' ὅσιν ἔχοντες τὴν ἐπικειμένην εἰς ὑμᾶς εὐθύνην
καὶ ὡς Πρόεδρον τῶν Ἐφορειῶν τῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων καὶ ὡς
Νομάρχην, καθήκον ἔχοντα νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων καὶ
λοιπῶν διαταγμάτων τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Αθήναις, τὴν 11 Δεκεμβρίου 1859.

Ὁ Ἰπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

ΝΟΜΟΣ

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ. ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ακούσαντες τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ δημοδιδασκαλίας ἐν γένει.

Ἄρθρ. 1. Εἰς ἕκαστον δημοτικόν, ἢ τοῦ λαοῦ σχολεῖον θέλουν διδάσκεισθαι τὰ ἐξῆς:

Κατήχησις, Στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς, Ἀνάγνωσις, Γραφή, Ἀριθμητική, ἢ γνῶσις τῶν κατὰ τοὺς νόμους παραδεδεγμένων σταθμῶν καὶ μέτρων, ἢ Γραμμικὴ Ἰχνογραφία καὶ ἡ Φωνητικὴ Μουσικὴ, εἰ δυνατόν δὲ, καὶ στοιχεῖα τῆς Γεωγραφίας, τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, καὶ ἐκ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν τὰ ἀναγκαϊότερα.

Ἄρθρ. 2. Ἐκτὸς τούτου, θέλουν γίνεσθαι ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ διδασκάλου δις τῆς ἐβδομάδος σωματικαὶ γυμνασίαι (σωμασκαίαι), καὶ θέλει διδάσκεισθαι πρακτικῶς ἡ ἀγρονομία, ἡ Κηπουρικὴ καὶ κυρίως ἡ Λενδροκομία, ἡ Βομβυκοτροφία καὶ ἡ Μελισσοτροφία.

Εἰς Κορασίων Σχολεῖα (ἄρθρ. 58) θέλει γίνεσθαι γύμνασις εἰς γυναικεῖα ἐργόχειρα.

Ἄρθρ. 3. Περὶ διδασκῆς τῆς κατηχήσεως εἰς τοὺς παῖδας θέλει ἀποφασίζει πάντοτε ὁ πατήρ, ἢ ἡ μήτηρ εἰς ἔλλειψιν τοῦ πατρὸς, ἢ ὁ ἐπίτροπος εἰς ἔλλειψιν ἀμφοτέρων.

3) Εἰς διδασκάλους δῆμων β' καὶ γ' τάξεως.

Ἄρθρ. 9. Ἡ πρώτη τάξις σύγκειται ἀπὸ διδασκάλους ἔχοντας ἤδη ὅλην τὴν πρὸς ἀπαρτισμὸν τελείου διδασκάλου δημοτικοῦ σχολείου ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, καὶ τὰς ἀκολούθους γνώσεις, διὰ τὴν πρόσκτησιν τῶν ὁποίων χρεωστεῖ νὰ σπουδάζῃ ἐνδελεχῶς ἕκαστος διδάσκαλος.

- 1) Ἀκριβοῦς γνώσις τῆς χριστιανικῆς κατηχήσεως·
- 2) Ὄρθή, εὐκρινὴς καὶ ἐμφαντικὴ ἀνάγνωσις·
- 3) Καλλιγραφία μὲ κρητίδα, πετροκόνδυλον καὶ κονδύλι·
- 4) Ἡ κατὰ θεωρίαν καὶ πρᾶξιν γνώσις τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς, Ὄρθογραφίας, καὶ ἐγγράφου ἐκθέσεως τῶν ἰδεῶν.
- 5) Γνώσις καὶ ἔξις τοῦ ἀπὸ στήθους καὶ τοῦ δι' ἀριθμητικῶν χαρακτῆρων ὑπολογισμοῦ.

- 6) Ἰδέα ζωγραφικῆς·
- 7) Γνώσις τῆς ἱερᾶς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας.
- 8) Γνώσις τῶν στοιχείων τῆς γεωγραφίας·
- 9) Τῶν τῆς γεωμετρίας καὶ μηχανικῆς·
- 10) Τῶν διὰ τὸν λαὸν ἀναγκαιοτέρων ἐκ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν.
- 11) Τῆς παιδαγωγικῆς καὶ διδακτικῆς·
- 12) Τῆς Γυμναστικῆς·
- 13) Τῆς φωνητικῆς Μουσικῆς, καὶ ἔξις εἰς αὐτήν·
- 14) Πρακτικαὶ γνώσεις τῆς ἀγρονομίας, κηπουρικῆς, δενδροκομίας, βομβυκοτροφίας καὶ μελισσοτροφίας.

10) Αἱ πρὸς ἀπαρτισμὸν διδασκάλου β' τάξεως, ἢ ὑποδιδασκάλου εἰς σχολεῖον α' τάξεως ἀπαιτούμεναι γνώσεις καὶ ἡ ἱκανότης τοῦ τοιούτου εἶναι:

1) Γνώσις τῆς Ἑλληνικῆς κατὰ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ὀρθογραφῇ, καὶ νὰ ἐκθέτῃ καθαρῶς καὶ ὀρθῶς τὰς ἰδέας του, νὰ δύναται δὲ νὰ διδάξῃ αὐτὰ ταῦτα καὶ τοὺς μαθητάς.

- 2) Γνώσις τῶν στοιχείων τῆς γεωγραφίας·
- 3) Τῆς ἱερᾶς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας·
- 4) Τῆς Κατηχήσεως·
- 5) Ἰδέα τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς φωνητικῆς μουσικῆς·
- 6) Γνώσεις πρακτικαὶ ἀγρονομίας, κηπουρικῆς, δενδροκομίας, βομβυκοτροφίας καὶ μελισσοτροφίας.

Ἄρθρ. 11. Ὁ διδάσκαλος τρίτης τάξεως χρεωστεῖ τοῦλάχιστον ν' ἀναγινώσκῃ, νὰ γράφῃ καὶ νὰ ἀριθμῇ ἐλευθέρως, νὰ ἐξηγῇ τὴν κατήχησιν, νὰ γνωρίζῃ ὅπως οὖν τὴν φωνητικὴν μουσικὴν, καὶ νὰ ἔχῃ πρακτικὰς γνώσεις τῆς δενδροκομίας, ἀγρονομίας, κηπουρικῆς, βομβυκοτροφίας καὶ μελισσοτροφίας.

Ἄρθρ. 12. Εἰς διδασκαλικὴν θέσιν δὲν διορίζεται ὁ καταδικασθεὶς διὰ κακουργήματα, ἢ δι' ἐν τῶν εἰς τὸ 22 ἄρθρ. τοῦ ποιν. νόμου ἀναφερομένων πλημμελημάτων.

Ἄρθρ. 13. Ἐπιτροπή, συγκειμένη ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Διδασκαλείου, θέλει ἐξετάσει ὅλους τοὺς ὑποψηφίους δημοτικούς διδασκάλους, καὶ ἐρευνήσασα ἂν ἔχῃσι τὰς κατὰ τὰ ἄρθρ. 9—11 ἀπαιτούμενας γνώσεις, θέλει προσδιορίσει τὴν τάξιν, εἰς ἣν ἕκαστος ἀνήκει.

Καὶ ξένοι ἀκόμη, ἔχοντες τὰ ἀπαιτούμενα, δύνανται, ἐξετασθέντες, νὰ ἀπαιτηθῶσι μετὰ ταῦτα διδασκαλικὴν θέσιν ἐντὸς τῆς ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 14. Ἡ ἐξέτασις γίνεται δημοσίως, καὶ εἰς οὐδένα ἐμποδίζεται ἢ εἰς αὐτὴν εἴσοδος.

Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων θέλουν γαίνει κατάλογοι, εἰς τοὺς ὁποίους θέλουν καταγραφῇ ὅλοι οἱ ἐξετασθέντες ὑποψήφιοι κατὰ τάξεις, κατ' ὄνομα καὶ πατρὸνυμον, κατὰ τόπον διατριβῆς καὶ καθ' ἡλικίαν.

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ προβιβασθῇ ἀπὸ κατωτέρας εἰς ἀνωτέραν τάξιν, καυποβάλλεται εἰς νέαν ἐξέτασιν.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξετάσεως θέλουν συντεθῇ ὁδηγίαι καὶ καυποβληθῇ εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπικύρωσιν.

Ἄρθρ. 15. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐξετασθῶσι θέλουν διευθύνεσθαι ἐγγράφως πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου, ἐπισυνάπτοντες εἰς τὴν ἀναφορὰν τῶν ἀποδεικτικῶν τῶν σπουδῶν καὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν.

Ἄρθρ. 16. Οἱ διδάσκαλοι β' καὶ γ' τάξεως, καὶ ὅλοι οἱ ὑποδιδάσκαλοι, ἐκλεγόμενοι πρὸς τὸ κατὰ τόπον Νομάρχου ἐκ τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 10—14 μνησθέντων καταλόγων τῶν ὑποψηφίων, θέλουν ἐπικυροῦσθαι παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Οἱ διδάσκαλοι α' τάξεως θέλουν ἐκλέγεσθαι παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς καταλόγους.

Ἄρθρ. 17. Πρὶν ἀναλάβωσι τὰ χρῆμα, θέλουν ὀρκίζεσθαι οἱ μὲν διδάσκαλοι καὶ ὑποδιδάσκαλοι β' καὶ γ' τάξεως ἐνώπιον τοῦ κατὰ τόπον Ἐπαρχοῦ, οἱ δὲ διδάσκαλοι τῆς α' τάξεως ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου, τὸν ἀκόλουθον ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας.

« Ὁμνῶ πίστιν εἰς τὸν βασιλέα, ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν ἀναγόμενα διατάγματα καὶ ὁδηγίας, καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας μου. »

Τὰ πρωτόκολλα τῶν δοθέντων ὀρκῶν θέλουν ἐναποτεθῇ καὶ φυλάττεσθαι εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ νομαρχείου.

Β'. Κ α θ ἡ κ ο ν τ α καὶ δ ι κ α ι ὡ μ α τ α τ ῶ ν Δ η μ ο -
δ ι δ α σ κ ᾶ λ ω ν.

Ἄρθρ. 18. Περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων τῶν Δημοδιδασκάλων, ιδίως δὲ περὶ τοῦ παραδεκτέου τρόπου τῆς διδασκαλίας

καὶ τῶν εἰσακτέων διδασκτικῶν βιβλίων, θέλουν σχεδιασθῇ ὁδηγίαι παρὰ τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, καὶ καθυποβλήθῃ εἰς τὴν Βασιλικὴν ἐπικύρωσιν.

Ἄρθρ. 19. Ἐκαστος διδάσκαλος εἶναι ὑπεύθυνος περὶ τῆς κοσμιότητος καὶ εὐταξίας τῆς σχολῆς του καὶ χρεωστεῖ νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ χρηστοθήειαν τῶν μαθητῶν του.

Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἔχει ἐντὸς τῆς σχολῆς ἀπεριόριστον τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπιτήρησιν, καὶ δικαίωμα νὰ ἀνταμείβῃ καὶ νὰ τιμωρῇ ἀναλόγως.

Ἄρθρ. 20. Ἐκτὸς τούτου χρεωστεῖ ὁ διδάσκαλος νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν μαθητῶν του καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς σχολῆς, καὶ ἀνίσως ἢ διαγωγὴ τινος ἦναι κακὴ νὰ ἀναφέρῃ περὶ τούτου εἰς τοὺς γονεῖς καὶ ἐπιτρόπους καὶ νὰ ἐπικαλῇται τὴν σύμπραξιν αὐτῶν, πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ μαθητοῦ ἀπὸ ἀνοικείους διασκεδάσεις.

Ἐπὶ μαθητῶν μὴ ἐντοπίων ἀνίσως οἱ γονεῖς ἢ οἱ ἐπίτροποι αὐτῶν δὲν ἐπεφόρτισάν τινα ἰδίως μὲ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάσιν, θέλει ἐπαγρυπνεῖ αὐστηρῶς ὁ διδάσκαλος ἐμποδίζων νὰ κατοικοῦν ἢ νὰ τρώγουν εἰς οἰκίας, τὰς ὁποίας αὐτὸς δὲν ἐγκρίνει.

Ἄρθρ. 21. Ὁ κατὰ νόμον δημοδιδάσκαλος εἶναι ἑφορος τοῦ εἰς τὴν καθέδραν τοῦ νομοῦ δημοτικοῦ σχολείου, καὶ ἔχει ἐν ταύτῃ τὴν ὑπερτάτην ἐπιτήρησιν ἐφ' ὅλων τῶν ἐν τῷ νομῷ δημοτικῶν σχολείων.

Ὁ κατ' ἐπαρχίαν δημοδιδάσκαλος προϊστάται τοῦ εἰς τὴν καθέδραν τῆς ἐπαρχίας δημοτικοῦ σχολείου, καὶ ἐπιτηρεῖ ἅλα τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ δημοτικὰ σχολεῖα.

Ἐκάτερος αὐτῶν ἐνεργῶν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιτηρήσεως, θέλει περιέρχεσθαι καθ' ἑξαμηνίαν, ὁ μὲν τὸν νομόν, ὁ δὲ τὴν ἐπαρχίαν πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν σχολείων, καὶ ἀναφέρει περὶ τῆς στάσεως αὐτῶν πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου (Schullehrerseminarium).

Κατὰ τὴν περιοδεῖαν θέλουν ἐξετάζει πρὸ πάντων τὴν ἰκανότητα, δραστηριότητα καὶ ἀκρίβειαν τοῦ διδασκάλου καὶ τὰς προόδους τῶν μαθητῶν.

Ὅπου, ἐξ αἰτίας τῶν πρὸς ἐπιθεώρησιν περιοδεῶν τούτων, εἶναι ἀναγκαῖον, θέλει τοῖς δίδεσθαι καὶ εἰς ὑποδιδάσκαλος, τοῦλάχιστον ἐκ τῆς 6^{ης} τάξεως τῶν ὑποψηφίων.

Ἄρθρ. 22. Τὴν εἰς τὰ ἄρθρα 19 καὶ 20 ὀριζομένην ἐπανορθωτικὴν δύναμιν ἔχουσι καὶ οἱ κατὰ νομοῦς ἢ ἐπαρχίας δημοδιδάσκαλοι κατὰ τὰς περιοδείας των.

Γ'. Περὶ μισθοδοσίας τῶν Δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρ. 23. Οἱ μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων θέλουν προσδιορισθῇ, καθ' ὅσον τὰ εἰσοδήματα τῶν δήμων ἐπιτρέπουσι τοῦτο, ἀξίως τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἐμβριθείας τοῦ ἐπιτηδεύματος αὐτῶν.

Ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῶν μηνιαίων δημοδιδασκαλικῶν μισθῶν εἶναι.

- 1) Τῶν κατὰ νομῶς δημοδιδασκάλων 100 δραχμαί.
- 2) Τῶν κατ' ἐπαρχίας, 90 δραχμαί.
- 3) Τῶν δημοδιδασκάλων 6'. τάξεως καὶ τῶν ὑποδιδασκάλων, 80 δραχμαί.
- 4) Τῶν δημοδιδασκάλων γ'. τάξεως 50 δραχμαί.

Ἄρθρ. 24. Ἐκτὸς τοῦ σταθεροῦ μηνιαίου θέλει παραχωρεῖσθαι εἰς ἕκαστον δημοδιδάσκαλον ἀνέξοδος κατοικία, καὶ δύο στρέμματα τοῦλάχιστον κήπου ἢ καλλιεργήσιμου γῆς πρὸς ἐπικαρπίαν τοῦ δι' ἕκαστον δὲ πκίδα θέλουν τῷ δίδεσθαι μηνιαίως ἀπὸ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον 10—50 λεπτά.

Οἱ γονεῖς τῶν παιδῶν θέλουν ἀποδίδει εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τὰ διδάκτρα ταῦτα, κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους ὅρους τῶν ἄρθρ. 26 καὶ 27.

Ἄρθρ. 25. Ὁ κῆπος, ἢ ἡ καλλιεργήσιμος γῆ, θέλει χρησιμεύει ἐνταῦτ' καὶ πρὸς τὸν εἰς τὸ 2 ἄρθρ. προσδιοριζόμενον σκοπὸν.

Ἄρθρ. 26. Τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συνεισφορᾶς τῶν γονέων θέλει προσδιορίζεσθαι κατ' ἔτος ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, κατὰ τὰς τοπικὰς περιπτώσεις, ἀπὸ 10—50 λεπτά.

Μόνον ὅλως διόλου ἐνδεεῖς οἰκογένειαι θέλουν εἶσθαι ἐλεύθεραι τῆς συνεισφορᾶς ταύτης, κατὰ τὰ ἰδιαιτέρως ὀριζόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 37 ἀριθ. 4.

Ἄρθρ. 27. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς θέλει ἐμφανίζει ὁ διδάσκαλος εἰς τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα ἀποδεικτικὸν περὶ τῶν μαθητῶν τοῦ ἐπικυρωμένον ἀπὸ τοὺς ἐπιθεωρητὰς τοῦ σχολείου· ὁ δὲ εἰσπράκτωρ θέλει φροντίζει περὶ τῆς εἰσπράξεως τῆς συνεισφορᾶς ταύτης ὡς καὶ παντὸς ἄλλου δημοτικοῦ φόρου, καὶ θέλει καταγράφει αὐτὴν εἰς τοὺς λογαριασμούς.

Ἄρθρ. 28. Εἰς ἔλλειψιν καταστημάτων παιδευτικῶν, θέλει πληρῶνεσθαι τὸ ἀναγκαῖον οἶκημα, ὡς καὶ ὁ εἰς τὰ ἄρθρ. 23 καὶ 24 προσδιορισθεὶς μισθὸς ἀπὸ τὴν δημοτικὴν περιουσίαν, καὶ ταύτης μὴ ἐξαρκούσης, ἀπὸ ἰδιαιτέρους φόρους, ἐπιβλητέους κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ δήμων νόμου.

Ἄρθρ. 29. Ἀνίσως ἡ σχολὴ ἀνηγέρθη κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 ἀπὸ πολλοὺς ἡνωμένους δήμους, τότε αἱ συνεισφοραὶ θέλουν συνάγεσθαι ἀναλόγως τοῦ εἰς ἕκαστον δῆμον ἀριθμοῦ τῶν οἰκογενειῶν, κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον, ἀνίσως οἱ δῆμοι δὲν ἤθελον συμφωνήσει μεταξ' αὐτῶν ὁμογνωμόνως περὶ ἄλλης τινὸς ἀναλογίας ὡς πρὸς τὴν συνεισφοράν.

Ἄρθρ. 30. Ὁ μισθὸς ἄρχεται ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας ὁ διδάτκαλος δώσῃ τὸν ὅρκον του.

Ὁ τεταγμένος μισθὸς θέλει πληρῶνεσθαι τακτικὰ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς ἀπὸ τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα.

Δ'. Περὶ ἐξοικονομήσεως γερόντων
ἢ ἀσθενῶν διδασκάλων, καὶ τῶν χηρῶν
καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 31. Ἡ Κυβέρνησις θέλει φροντίσει ν' ἀνταμείβωνται αἱ πισταὶ καὶ πολυχρόνιοι ἐκδουλεύσεις τῶν διδασκάλων, καὶ θέλει λάβει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ὥστε νὰ ἐξοικονομῶνται οἱ γέροντες ἢ οἱ ἀσθενεῖς διδάσκαλοι, καὶ νὰ μὴ ταλαιπωρῶνται ἀπὸ τὴν ἔνδειαν αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν διδασκάλων.

Ἄρθρ. 32. Πρὸ πάντων θέλουν διοργανισθῇ ταμεῖα ἀποθεματικὰ ὑπὲρ τῶν διδασκάλων.

Περὶ τούτων θέλει συντεθῇ κανονισμὸς καὶ καθυποβληθῇ εἰς τὸν Βασιλέα.

Ἄρθρ. 33. Τὸ ἀποθεματικὸν ταμεῖον θέλει συσταθῇ ἀπὸ τὸ εἰκοστὸν μέρος τοῦ ετησίου μισθοῦ ἐκάστου διδασκάλου δημοτικοῦ καὶ μὴ, καὶ ἐκάστου διευθυντοῦ σχολείου, ἀποτιθέμενον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ὁ δι' ἀσθένειαν ἢ γῆρας παρχιτούμενος διδάσκαλος λαμβάνει τὸ ἀποτεθὲν τοῦτο μέρος τοῦ μισθοῦ του μετὰ τόκων 4 0/0, λογιζομένων ἀφ' ἧς ἡμέρας τῷ ἔγεινεν ἡ πρώτη ἀφίρσις. Εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ διδασκάλου, δίδεται ἡ ποσότης αὕτη εἰς τὴν χήραν, τὰ ὀρφανὰ ἢ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ.

Εἰς περίπτωσιν μεταθέσεως τοῦ διδασκάλου εἰς ἄλλην δημοσίαν θέσιν, ἢ παραιτήσεως δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν, ἢ ἀποβολῆς διὰ τοὺς εἰς τὸ ἄρθρ. 54 ἀναφερομένους λόγους, τὸ δικαίωμα τῆς ιδιοκτησίας ἐπὶ τῆς ποσότητος ταύτης μεταβαίνει εἰς τὸ ἀποθεματικὸν ταμεῖον.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Α'. Ἐπιθεωρήσεις τῶν ἐπιτοπίων δημοτικῶν
σχολείων.

Ἄρθρ. 34. Εἰς ἕκαστον δῆμον θέλει συσταθῇ ἐπιτροπὴ, πρὸς ἐπιθεωρήσιν τῶν ἐπιτοπίων σχολείων, εὐγκειμένη ἀπὸ τὸν δήμαρχον ὡς πρόεδρον, τὸν ἐφημέριον τοῦ τόπου, καὶ, ἂν εἰς τὸν τόπον ἐκείνον ὑπάρχουν πολλοὶ ἱερεῖς, ἀπὸ ἓνα παρὰ τοῦ νομάρχου διοριστέον τοῦ ἀνωτέρου ἢ κατωτέρου κλήρου, τέλος ἀπὸ 2—4 δημότας ^{ὑπὸ} τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 35. Ἀνίσως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 5, πολλοὶ δῆμοι ἠνώθησαν πρὸς διατήρησιν ἐνὸς δημοτικοῦ σχολείου, θέλει διορίζει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐκάστου τῶν δῆμων τούτων ἑνὰ δύο δημότας διὰ τὴν ἐπιθεωρήσιν τοῦ σχολείου. Ἐκτὸς τούτου, θέλουν εἶσθαι μέλη τῆς ἐπιτρο-

Β'. Ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ τῶν κατ' ἐπαρχίας
καὶ κατὰ νομοὺς σχολείων.

Ἄρθρ. 38. Εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐκάστου μὲν νομοῦ θέλει συσταθῇ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν κατὰ τὸν νομὸν, ἐκάστης δὲ ἐπαρχίας, τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν σχολείων.

Ἄρθρ. 39. Ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν κατὰ τὸν νομὸν σχολείων σύγκειται ἀπὸ τὸν Νομάρχην ὡς πρόεδρον, ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ κατὰ τὴν πρωτεύουσαν τοῦ νομοῦ ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου καὶ τὸν ἐπιτροπον τῆς Ἐπικρατείας, ἀπὸ ἑνα τῶν ἐντὸς τοῦ νομοῦ ἱερωμένων τοῦ ἀνωτέρου ἢ κατωτέρου κλήρου, τὸν ὁποῖον ἢ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας θέλει διορίζει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην, ἀπὸ ἑνα παρὰ τῆς αὐτῆς Γραμματείας διοριστέον καθηγητὴν (professeur) Γυμνασίου ἢ Πνευματικίου, ἀνίσως Γυμνάσιον ἢ Πανεπιστήμιον εὐρίσκεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Νομάρχου, καὶ ἀπὸ 2—4 κατοίκους τοῦ νομοῦ, διοριστέους παρὰ τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἄν τυχὸν ὑπάρχωσιν εἰς ἡ καὶ πλειότεροι ἐκ διαφόρων θρησκειῶν συγκαίμενοι δῆμοι, ἐνεργοῦνται τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 36 ὀρισθέντα, μετὰ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα Γραμματεία διορίζει τὸν ἐκ τοῦ κλήρου.

Ἄρθρ. 40. Ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας σχολείων σύγκειται ἀπὸ τὸν Ἐπαρχον ὡς πρόεδρον, ἀπὸ τὸν κατὰ τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας εἰρηνοδίκην, ἀπὸ ἑνα τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἱερωμένων, διοριστέον παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἀπὸ ἑνα παρὰ τοῦ Νομάρχου διοριστέον διδάσκαλον Ἑλληνικοῦ σχολείου, ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτον ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, καὶ ἀπὸ 2—4 ἐπαρχιώτας διοριστέους παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου.

Καὶ εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας ἐφαρμόζονται τὰ εἰς τὸ 36 ἄρθρον ῥηθέντα.

Ἄρθρ. 41. Αἱ ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ τῶν κατὰ νομοὺς ἢ ἐπαρχίας σχολείων ἔχουσι τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ ἐπιτηρώσιν ὅλας τὰς ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς τῶν ἐπιτοπίων σχολείων, καὶ τὰ κατὰ τὸν νομὸν ἢ τὴν ἐπαρχίαν τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ἰδιαιτέρα καθήκοντα αὐτῶν εἶναι τὰ ἑξῆς.

1) Νὰ ἐπιθεωρῶσι τοῦλάχιστον ἅπαξ καθ' ἑξαμηνίαν δι' ἐνὸς ἀπεσταλμένου μέλους τῶν ὅλα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, καὶ τὰς ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς τῶν ἐπιτοπίων σχολείων, νὰ ἐξετάζουσιν τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 37 μνημονευόμενα, καὶ νὰ ἐπιφέρουν τὴν ἀπαιτουμένην θεωραίαν.

2) Νὰ ἐπιβάλλουν ἐπανορθωτικὰς ποινὰς εἰς διδασκάλους, τοὺς ὁποῖους ἤθελον κρίνει ἔχοντας κακὴν διαγωγὴν καὶ κακὰ ἦθη, ἢ μὴ ἐπιμελουμένους, ἢ τοὺς ὁποῖους ἄλλοι διδασκαλοὶ νομῶν ἢ ἐπαρχιῶν ἤθελον κατηγορήσει ὡς τοιούτους.

3) Εἰς τὴν εἰς τὸ ἄρθρ. 37 ἀριθ. 8 ἐκτεθεῖσαν περίπτωσιν, ἢ νὰ ἐπικυρόνουν, ἢ νὰ ἀκυρόνουν, ἢ καὶ νὰ ἐπαυξάνουν τὴν ποινὴν τῆς παύσεως ἐντὸς 24 ὥρων, ἀπ' ἧς ἀν' ἡμέρας λάβωσι τὴν περὶ αὐτῆς εἰδήσιν.

Ἄρθρ. 42. Αἱ ἐπιβλητέαι ἐπανορθωτικαὶ ποιναὶ εἶναι αἱ ἐξῆς

1) Ἐπίπληξις.

2) Πρόστιμον 1—20 δραχ.

3) Παύσις τῶν χρεῶν διὰ 8 ἡμέρας ἕως ἑξῆς μῆνας, μετὰ ἣ ἀνευ ἀφαιρέσεως τοῦ μισθοῦ.

Περὶ ἐκάστης ἐπανορθωτικῆς ποινῆς θέλει γίνεσθαι πρᾶξις ἔγγραφος, τὴν ὁποίαν θέλουν ὑπογράφει ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παύσεως τοῦ διδασκάλου θέλει λαμβάνει τὴν θέσιν του ὑποδιδάσκαλος, πληρονόμος ἀπὸ αὐτόν.

Ἐκκλησίαι τῆς ἐπανορθωτικῆς ποινῆς δὲν γίνονται· θέλει δὲ κοινοποιεῖσθαι αὕτη ὅσον τάχος εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 43. Περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐργασιῶν τῶν, κυρίως δὲ περὶ τῶν ἐλλείψεων, ὅσας παρετήρησαν εἰς τὰς πρὸς ἐπιθεώρησιν περιουσίας, περὶ ἀναγκαίων ἐμφυχώσεων ἢ διορθώσεων, περὶ ἐπιβληθεισῶν ποινῶν καὶ γενικῶς περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας ἢ τοῦ νομοῦ σχολείων, θέλουν ἀναφέρει καθ' ἑξαμηνίαν.

Ἡ ἀναφορὰ τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας σχολείων διευθύνεται πρὸς τὸν Νομάρχην· ἡ δὲ τῆς τῶν σχολείων τῶν κατὰ νομοῦς, πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 44. Διὰ τὰς περιουσίας τῶν ἐπιτροπῶν, ἢ τῶν παρ' αὐτῶν ἀποστελλομένων ἐπιτρόπων, καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα ἐξόδα τῶν κατὰ νομοῦς καὶ ἐπαρχίας σχολείων, θέλουν ἐξαιρέσει τὰ νομαρχιακὰ καὶ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἰδιαιτέραν ὠρισμένην τινὰ ποσότητα ὡς κεφάλαιον.

Γ'. Γενικοὶ ὅροι.

Περὶ ὅλων τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 45. Ὁ διορισμός, ἢ, ὅταν ᾖναι ἀναγκαῖον, ἡ ἐγκατάστασις (bezeichnung) τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐπιτοπίων ἢ τῶν κατ' ἐπαρχίαν, ἢ κατὰ νομὸν σχολείων γίνεται μόνον δι' ἐν ἔτος πάντοτε.

Τὰ αὐτὰ μέλη δύνανται καὶ διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος νὰ διορισθῶσιν ἢ νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐκ νέου.

Ὁ αὐτὸς εἰμπορεῖ νὰ ᾖναι ἐν ταύτῳ μέλος ἐπιτροπῆς καὶ τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν, καὶ τῶν κατὰ τὸν νομὸν σχολείων.

Ὁ μέλος ὢν ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐπιτοπίων σχολείων δὲν δύναται

νά ἦναι ἐν ταύτῳ καὶ μέλος τῆς ἐπὶ τῶν κατὰ νομὸν ἢ τῶν κατ' ἐπαρχίαν, καὶ ἐπομένως ὅστις ἂν ἐπιφορτισθῇ καὶ τὰς δύο ταύτας ὑπηρεσίας, θέλει ἐκλέγει μετὰ τῶν δύο ἂν δὲ ἐντὸς 24 ὥρων ἀφ' οὗ λάβῃ τὴν περὶ τούτου πρόσκλησιν, δὲν ἀποφασίσῃ, θέλουν τοῦ ἀφαιρεῖσθαι ἀμφοτέραι.

Ἄρθρ. 46. Ἐκάστη ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἑνᾶ ἀντιπρόεδρον καὶ ἑνα γραμματέα.

Ὁ ἀντιπρόεδρος ἐκτελεῖ τὰ τοῦ προέδρου, ἀπόντος αὐτοῦ.

Ὁ Γραμματεὺς γράφει, ὁσάκις τὸ καλεῖ ἡ χρεία, κρατεῖ τὰ πρωτόκολλα, καὶ διατηρεῖ τὰ διάφορα ἔγγραφα.

Κάνὲν μέλος τοιαύτης ἐπιτροπῆς δὲν λαμβάνει μισθόν.

Ἄρθρ. 47. Αἱ ἐπιτροπαὶ χρεωστοῦν νὰ συνέρχωνται ἅπαξ τοῦ μηνὸς· δύνανται δὲ νὰ συκληθῶσι καὶ συχνότερα, εἴτε παρὰ τοῦ προέδρου ἀμέσως, εἴτε κατ' αἴτησιν ἀπεσταλμένου τινὸς τῆς ἐπὶ τῶν ἔκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν παρευρίσκεται ὁ ἀπεσταλμένος εἰς τὴν συνέλευσιν, ἀλλὰ δὲν ἔχει ψῆφον ἀποφασιστικὴν (decisive).

Ἄρθρ. 48. Διὰ νὰ ἔχῃ ἀπόφασίς τις κῦρος, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τριῶν μελῶν τοῦλάχιστον συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου.

Εἰς τὰς διαφιλονεικίσεις ἀποφασίζει ἡ πλειοψηφία, εἰς δὲ διχοψηφίαν, ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ὁ Πρόεδρος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν· ἀλλ' εἰς τοιαύτην περίπτωσιν χρεωστεῖ ν' ἀναφερθῇ ἀμέσως εἰς τὸν ἀνώτερόν του (ἄρθρ. 57 καὶ 43), καὶ νὰ ζητήσῃ ὁδηγίαν.

Περὶ ἐκάστης συνελεύσεως θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, περιέχον τὴν ὑπόθεσιν τῆς διαφιλονεικίσεως συντόμως καὶ τὴν ἀπόφασιν.

Τὰ πρωτόκολλα θέλουν ὑπογράφεσθαι ὑφ' ὅλων τῶν παρόντων μελῶν, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρ. 47, καὶ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἀπεσταλμένου, αἱ δὲ ἀναφοραὶ ὑπὸ μόνου τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἄρθρ. 49. Τὰ μέλη ἐκάστης ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ χρέη των, θέλουν δίδει τὸν ἀκόλουθον ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας.

« Ὁμνῶ πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους, καὶ ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν ὅλων τῶν ὡς ἐκ τῆς ἐμπιστευθείσης μοι ἐπιτροπείας ἐπιβαλλομένων μοι καθηκόντων. »

Ὁ ὅρκος οὗτος θέλει δίδεσθαι ἀπὸ μὲν τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἐπιτοπίων σχολείων ἐνώπιον τῶν Δημάρχων, ἀπὸ δὲ τὰ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας σχολείων, ἐνώπιον τοῦ Ἐπαρχοῦ· καὶ ἀπὸ τὰ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν κατὰ τοὺς νομοὺς σχολείων, ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου.

Περὶ τῆς ὀρκοδοσίας θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον καὶ κρατεῖσθαι εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Νομάρχου.

Ἄρθρ. 50. Τὰ μέλη τῆς μὲν τῶν κατὰ νομοὺς σχολείων ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς θέλουν δίδει εἰς τὸ τέλος παντὸς ἔτους πρὶν ἢ καταθέσῃσι τὸ ὑπουργιὰ τῶν, λόγον περὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ εἰς τὸ νομαρχικὸν συμβούλιον· τῆς δὲ τῶν κατ' ἐπαρχίαν εἰς τὸ ἐπαρχικόν, καὶ τῆς τῶν ἐπιτοπίων εἰς τὸ δημοτικόν.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ τῆς ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὑπερτάτης ἐποπτείας.

Ἄρθρ. 51. Ἡ ὑπερτάτη ἐποπτεία ἐφ' ὅλων τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν, τῶν διδασκάλων καὶ τῶν σχολείων γενικῶς ἐναπόκειται εἰς τὸν ἀρμοδίον Ἐπαρχον καὶ Νομάρχην, καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 52. Ὁ Ἐπαρχος χρεωστεῖ ἰδίως καθ' ἑξαμηνίαν, ὁ δὲ Νομάρχης κατ' ἔτος νὰ ἐπισκέπτηται ἅπαξ ὅλα τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἢ τὸν νομόν του δημοτικὰ σχολεῖα, καὶ νὰ ἀναφέρῃ περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 53. Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας ἐναπόκειται ἡ ὑπερτάτη διεύθυνσις τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ἡ Γραμματεία αὕτη εἰμπορεῖ παρεκτὸς τούτου,

1) Νὰ θεωρῇ τὰ εἰς τὸ ἄρθρ. 50 εἰρημένα ἔγγραφα τοῦ διδομένου λόγου παρὰ τῶν παραιτουμένων μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν καὶ νὰ ἐνεργῇ τὰ δέοντα.

2) Κατὰ πρότασιν τοῦ Νομάρχου ἢ τοῦ Γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων, νὰ διαλύῃ ἐκάστην ἐπιτροπὴν τῶν ἐπιτοπίων ἢ τῶν κατ' ἐπαρχίαν ἢ τῶν κατὰ νομόν σχολείων, καὶ νὰ διατάττῃ τὰ πρὸς νέαν ἐκλογὴν κατὰ τοὺς ἀπαιτούμενους νομίμους τύπους.

3) Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 41 ἀριθ. 2, νὰ ἐπιβίβη ποιναὶς ἐπανορθωτικὰς εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 54. Αἱ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἐπιβλητέαι ἐπανορθωτικαὶ ποιναὶ εἶναι αἱ εἰς τὸ ἄρθρον 42 ῥηθεῖσαι. Δύναται δὲ καὶ νὰ παύσῃ διδάσκαλον, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 41 ἀριθ. 2.

Ἡ περίπτωσις τοῦ ἄρθρ. 12 ἐπιφέρει αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τὴν παῦσιν.

Περὶ ἐκάστης ἐπανορθωτικῆς ποινῆς θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον ὅχι μόνον ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματέα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἀρμοδίον Σύμβουλον ἢ Ὑπουργικὸν Γραμματέα.

Ἄρθρ. 55. Ἡ περὶ ποινῆς ἀπόφασις τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας ἔχει τὸ κύρος τῆς, εἴτε ἀπεφάσισαν αἱ ἐπιτροπαὶ τῶν κατ' ἐπαρχίας ἢ κατὰ νομοὺς σχολείων, εἴτε μή.

Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν δύναται ἡ Γραμματεία νὰ ἐπυξήσῃ, νὰ

ελαττώσῃ, ἢ νὰ ἀκυρώσῃ τὴν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν ἢ νὰ ἐπιβάλλῃ ποινὴν εἰς τὸν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀφεθέντα.

ΚΕΦΑΛ. Ε΄.

Περὶ ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρ. 56. Μετὰ πᾶσαν ἐξαμηνίαν καθυποβάλλεται ἡ σπουδάζουσα νεολαία εἰς ἐξέτασιν, καὶ διορίζεται ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἐπιτροπὴ ἐξεταστική, καὶ προγράφεται ὁ καιρὸς καὶ ὁ τόπος αὐτῆς.

Ἡ ἐξέτασις εἶναι δημοσία καὶ οὐδεὶς ἀποκλείεται τῆς εἰς αὐτὴν εἰσόδου.

Ἄρθρ. 57. Περὶ τῆς γενομένης ἐξετάσεως θέλει γίνεσθαι ἀναφορὰ εἰς τὴν ρηθεῖσαν Γραμματείαν. Εἰς τὰς ἀναφορὰς ταύτας πρέπει νὰ σημειοῦνται ὀνομαστὶ οἱ ἀριστεύσαντες μαθηταὶ δι' ἐπιμελείας καὶ εὐφυΐας, καὶ χρευσάσης ἀνεξόδου θέσεως ἢ καὶ θέσεως ὑποτρόφου, νὰ προτιμῶνται ὑπὲρ πάντα ἄλλον.

ΚΕΦΑΛ. Σ΄.

Περὶ σχολείων κορασίων.

Ἄρθρ. 58. Τὰ σχολεῖα τῶν κορασίων, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν, πρέπει νὰ ᾔναι χωριστὰ ἀπὸ τὰ τῶν παιδιῶν, νὰ προΐστανται δὲ αὐτῶν διδασκάλισσαι.

Εἰς τὰ σχολεῖα τῶν κορασίων ἐφαρμόζονται τὰ ρηθέντα εἰς τοὺς παραγράφους 1—3 καὶ 6—57, καθ' ὅσον εἶναι ἐνεργητέα. Αἱ ἐξετάσεις τῶν διδασκαλισσῶν δὲν γίνονται (ὡς εἰς τὸ ἄρθρ. 14) δημοσίως, καὶ εἰς τὰς κατὰ τὸ 56 ἄρθρον ἐξετάσεις τῶν μαθητριῶν εἰσάγονται μόνον οἱ γονεῖς καὶ οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς αὐτῶν.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διατηρουμένων δημοτικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 59. Ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλάττει εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπὸ τοῦ γενικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου συστάσεως καὶ διατηρήσεως καὶ ἄλλων σχολείων δημοτικῶν εἰς ὅσους δήμους κρίνει ἀναγκαῖον, ἢ εἰς τοιοῦτους, ὅσοι διὰ πτωχείαν δὲν δύνανται νὰ συστήσωσι καὶ διατηρήσωσιν ἰδιαίτερον δημοτικὸν σχολεῖον.

Καὶ εἰς αὐτὰ τὰ σχολεῖα ἐφαρμόζονται τὰ εἰς τὰ ἄρθρα 8—17, —57 περὶ ἐφορείας, πειθαρχίας, ἐξετάσεων κτλ ρηθέντα.

Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ δίδῃ ἀπὸ τὸ ρηθὲν ταμεῖον καὶ βοηθείας εἰς ὅποιονδήποτε δῆμον.

τῆς Κυβερνήσεως ἐν διδασκαλεῖον ἢ διδασκαλοδιδακτῆριον (Schullehrerseminarium).

Τὸ διδασκαλεῖον τοῦτο σύγκεται ἀπὸ ἑνα Διευθυντὴν καὶ δύο Καθηγητὰς (Professeurs) τοῦλάχιστον, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐξ ἅπαντος πρέπει νὰ ᾖ ἱερωμένος.

Οἱ διδάσκαλοι διορίζονται κατὰ πρότασιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ παρὰ τοῦ Βασιλέως μόνον δύνανται νὰ λάβουν τὴν ἄφυσίν των.

Ἄρθρ. 66. Σκοπὸς τοῦ Διδασκαλείου εἶναι :

1) Νὰ σχηματίζῃ ἱκανοὺς διδασκάλους καὶ διδασκαλίσσας.

2) Νὰ ἐξετάζῃ τοὺς ὑποψηφίους διδασκάλους καὶ τὰς διδασκαλίσσας, καὶ νὰ καταστρώνῃ τοὺς καταλόγους αὐτῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρ. 13, 14 καὶ 58.

Ἐν ἐλλείψει τοῦ Διευθυντοῦ λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ὁ πρῶτος τῶν καθηγητῶν, καὶ, ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, ὁ διδάσκαλος τοῦ Προτύπου σχολείου.

Εἰς τὰς ἐξετάσεις (ἄρθρ. 13, 14, 58 καὶ 79) ἀποφασίζει ἡ πλειοψηφία, ἡ δὲ ἀπόφασις δὲν ἐπιδέχεται ἀκύρωσιν.

Ἄρθρ. 67. Πλησίον τοῦ Διδασκαλείου θέλει συσταθῇ καὶ σχολεῖον Πρότυπον, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ θέλουν γυμνάζεσθαι πρακτικῶς τὸ σχολαρχεῖν.

Τὸ δημοτικὸν τῆς πρωτευούσης σχολεῖον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρότυπον.

Διευθυντὴς τοῦ προτύπου σχολείου πρέπει νὰ ᾖ πάντοτε εἷς ἐκ τῶν διδασκάλων τῆς α. τάξεως, διοριζόμενος ἀπὸ τὸν Βασιλέα, καὶ παρὰ τοῦ Βασιλέως μόνον λαμβάνων τὴν ἄφυσίν του.

Ἄρθρ. 68. Ἄν ᾖ δυνατὸν νὰ συντεθῇ τὸ Διδασκαλεῖον μὲ ἐν σχολεῖον κορασίων, τότε τὸ σχολεῖον τοῦτο θέλει χρησιμεύει ἐπίσης ὡς πρότυπον, πρὸς γύμνασιν τῶν διδασκαλισσῶν.

Ἄρθρ. 69. Περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν Καθηγητῶν, περὶ τῆς σχέσεως τοῦ Προτύπου σχολείου πρὸς τὸ Διδασκαλεῖον, περὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς παραδοχὴν τῶν ἐν αὐτῷ διδαχθησομένων, περὶ τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ τοῦ λοιποῦ σχηματισμοῦ τοῦ Διδασκαλείου, περὶ τῶν ἐν αὐτῷ παραδοτέων μαθημάτων, τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας, καὶ περὶ τῶν παραδεκτέων διδακτικῶν βιβλίων, θέλουν συντεθῇ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας ἰδιαίτεραι ὁδηγαί, αἱ ὁποῖαι θέλουν καθυποβληθῇ εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Βασιλέως.

ΚΕΦΑΛ. Β΄.

Περὶ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 70. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου εἶναι ἐνταυτῷ καὶ Γενι-

κὸς Ἐπιθεωρητὴς ὅλων τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοτικῶν σχολείων, ἔχων ἐπο-
μένως καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν γενικὴν ἐπιθεώρησιν καὶ ὑπαγόμενος κατὰ
τοῦτο εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιασ. κτλ. Γραμματεῖαν.

Ἄρθρ. 71. Ὡς Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν σχολείων.

1) Ἐχει τὴν γενικὴν ἐφορείαν ἐφ' ὅλων τῶν δημοτικῶν σχολείων
διὰ τοῦτο καὶ ἅπαξ κατ' ἔτος θέλει περιοδεύει πρὸς ἐπιθεώρησιν.

2) Ἐχει τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 ἐπανορθωτικὴν ἰσχὺν, καὶ θέλει ἐνε-
ργεῖ κατὰ συνέπειαν.

3) Ἐν περιπτώσει τοῦ ἄρθρ. 41 ἀριθ. 2, θέλει ἐξετάζει τὴν διαγωγὴν
τῶν διδασκάλων καὶ ἀναφέρει περὶ αὐτῶν εἰς τὰς κατ' ἐπαρχίαν ἢ
κατὰ νομὸν ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς, ἢ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν
Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεῖαν, διὰ νὰ τιμωρῶνται, ἢ καὶ νὰ
ἀποπέμπωνται.

4) Ὅταν καὶ ὅπου ἂν παρατηρήσῃ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 37 καὶ 41,
ἐλλείψεις, ἢ ἀνάγκας ἢ χρεῖαν βελτιώσεως, ν' ἀναφέρῃ τὰ δέοντα εἰς
τὰς κατ' ἐπαρχίαν ἢ κατὰ νομὸν ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς, ἢ κατ'
εὐθεῖαν εἰς τὴν Γραμματεῖαν.

5) Νὰ καθυποβάλλῃ εἰς δευτέραν ἐξέτασιν κατὰ τὰ ἄρθρ. 13, 14,
58 καὶ 66 ἕκαστον διδάσκαλον, εἴτε δημοσίας εἴτε ιδιωτικῆς σχολῆς,
ἢ καὶ οἰκοδιδάσκαλον, περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ ἀξιότητος τοῦ ὁποῖου
ὑπάρχουν ἀμφιβολίαι.

Εἰς τὸν μὴ εὐδοκιμήσαντα εἰς τὴν ἐξέτασιν ταύτην ἐφαρμόζονται
οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρ. 72.

Ἄρθρ. 72. Ἐκτὸς τῆς εἰς τὸν ἀριθ. 5 τοῦ ἄρθρου 71 ρηθείσης πε-
ριπτώσεως, θέλουν καθυποβάλλεσθαι εἰς δευτέραν ἐξέτασιν δύο ἔτη
μετὰ τὸν διορισμὸν των καὶ οἱ διορισθέντες ἤδη δημοδιδάσκαλοι· οἱ
δὲ διδάσκαλοι ιδιωτικῶν καταστημάτων καὶ οἱ οἰκοδιδάσκαλοι, δύο
ἔτη μετὰ τὴν πρώτην ἐξέτασίν των, κατὰ τὰ ἄρθρ. 13, 14, 58, 61
καὶ 46. Εἰς αὐτὴν θέλουν ἐξετάζεσθαι αἱ πρόοδοί των καὶ ἡ προσ-
κτιθεῖσα ἑξὶς των.

Ὁ εὐδοκιμήσας εἰς τὴν δευτέραν ταύτην ἐξέτασιν καταγράφεται ὀρι-
στικῶς εἰς ἓνα τῶν εἰς τὰ ἄρθρ. 13 καὶ 14 εἰρημένων καταλόγων,
καὶ, ἂν ἦναι ἤδη διωρισμένος, ἐπικυροῦται εἰς τὴν θέσιν του· ὑπόκειται
δὲ τοῦντεῦθεν μόνον εἰς τὰς εἰς τὸ ἄρθρ. 71 ἀριθ. 3 ἀναφερομένας ἐκτά-
κτους ἐξετάσεις.

Εἰς τὸν μὴ εὐδοκιμήσαντα εἰς τὴν δευτέραν ἐξέτασιν, μὴ προοδεύ-
σαντα ἢ χρῆζοντα ἔτι τελειοποιήσεως, θέλουν ἐπιβληθῇ διὰ ρητὸν
χρόνον νέαι μελέται, ὁ δὲ ὀπισθοδρομήσας θέλει ἐπιστρέφει εἰς τὸ
Διδασκαλεῖον.

Εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην περίπτωσιν, διαγραφόμενος ἀπὸ τῶν εἰς
τὰ ἄρθρ. 13 καὶ 14 ρηθέντων καταλόγων, δὲν θέλει ἀναλαμβάνει πάλιν
θέσιν διδασκάλου, εἴτε εἰς δημοσυντήρητον σχολεῖον εἴτε εἰς ιδιω-

τικόν κατάστημα ἢ οἰκοδιδασκαλείον, εἰμὴ μόνον ἀφ' οὗ καταγραφῇ ἐκ
 νέου εἰς ἓνα τῶν τριῶν καταλόγων.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ βαθμοῦ καὶ μισθοῦ τοῦ Διευθυντοῦ, τῶν Καθηγητῶν τοῦ Διδασκα-
 λείου, καὶ τοῦ διδασκάλου τοῦ Προτύπου σχολείου.

Ἄρθρ. 73. Ὁ Διευθυντὴς καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν σχολείων,
 ἔχει βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Συμβούλου καὶ τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ αὐτοῦ
 τὴν στολὴν λαμβάνει ἐτήσιον μισθὸν 3600 δραχ. καὶ ἔχει δικαίωμα
 νὰ ἀπαιτῇ ἀποζημιώσεις τῶν ἀγωγίων καὶ λοιπῶν ἐξόδων τῆς πρὸς
 ἐπιθεώρησιν περιόδου του.

Ἄρθρ. 74. Οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Διδασκαλείου ἔχουν βαθμὸν καὶ μι-
 σθὸν Καθηγητῶν γυμνασίων.

Ὁ διδάσκαλος τοῦ προτύπου λαμβάνει μισθὸν 120 δραχ. καὶ προη-
 γεῖται κατὰ τὸν βαθμὸν τῶν διδασκάλων τῶν κατὰ νομοῦ δημοτικῶν
 σχολείων.

Ἄρθρ. 75. Ὁ Διευθυντὴς καὶ οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Διδασκαλείου, καὶ ὁ
 διδάσκαλος τοῦ Προτύπου σχολείου ὑπάγονται κατ' εὐθείαν εἰς τὴν
 ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν, δυναμένην νὰ ἐπιβάλλῃ
 εἰς αὐτοὺς κατὰ τὰ ἄρθρ. 41 ἀριθ. 2 καὶ ἄρθρ. 54, ἐπανορθωτικὰς
 ποινάς, ἐκτὸς τῆς ἀφέσεως μόνης κατὰ τὰ ἄρθρ. 65 καὶ 67.

Οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 12 ἐφαρμόζονται καὶ εἰς αὐτοὺς.

Ἄρθρ. 76. Οἱ μισθοὶ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν Καθηγητῶν τοῦ
 Διδασκαλείου καὶ τοῦ διδασκάλου τοῦ Προτύπου σχολείου, ἂν δὲν
 ᾖναι τὸ αὐτὸ καὶ δημοτικὸν σχολεῖον (ἄρθρ. 28), καὶ ἡ ἀποζημίωσις
 ἄρθρ. 73 διὰ τὰς περιόδους, θέλουν πληρόνεσθαι ἀπὸ τὸ γενικὸν ἐκ-
 κλησιαστικὸν ταμεῖον.

Ἄρθρ. 77. Πρὶν ἀναλάβωσι τὰ χρέη των, θέλουν δώσει, ὁ Διευ-
 θυντὴς, οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Διδασκαλείου, καὶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Προ-
 τύπου σχολείου, τὸν εἰς τὸ ἄρθρ. 17 διαγραφόμενον ὅρκον, ἐνώπιον
 τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας.

Περὶ τῆς ὁκοδοσίας θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον διατηρούμε-
 νον εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ῥηθείσης Γραμματείας.

Ἄρθρ. 78. Ὁ μισθὸς ἄρχεται, ἂν δὲν διορισθῇ ἄλλως πως εἰς τὸ
 Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ, ἀφ' ἧς ἡμέρας δοθῇ ὁ ὅρκος, καὶ πληρόνε-
 ται τακτικῶς εἰς τὸ τέλος ἐνὸς ἐκάστου μηνός.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ τῆς εἰς τὸ Διδασκαλεῖον παραδοχῆς.

Ἄρθρ. 79. Τῆς παραδοχῆς ἐνὸς ὑποψηφίου διδασκάλου εἰς τὸ Διδα-
 σκαλεῖον προηγείται πάντοτε ἐξέτασις.

Ἡ εἰς τὰ ἄρθρ. 13 καὶ 66 ὁρισθεῖσα ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ θέλει

ἐνεργεῖ καὶ ταύτην τὴν ἐξέτασιν δημοσίως, καὶ θέλει ἀποφασίζει περὶ τῆς παραδοχῆς, κατὰ τὰς δοθησομένας ὁδηγίας (ἄρθρ. 69).

Ἄρθρ. 80- Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ γίνωσι δεκτοὶ εἰς τὸ διδασκαλεῖον θέλουν ἀναφέρεσθαι ἐγγράφως εἰς τὸν Διευθυντὴν αὐτοῦ, ἐπισυνάπτοντες εἰς τὴν ἀναφορὰν τῶν ἀποδεικτικὰ τῆς χρηστοηθείας τῶν καὶ τῶν προλαβουσῶν σπουδῶν τῶν.

ΚΕΦΑΛ. Ε΄.

Ἀριστεῖον τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ προκαταρτιζομένων.

Ἄρθρ. 81. Πρὸς ἐμψύχωσιν τῶν ἐπιμελῶν μὲν καὶ εὐφυῶν, ἀλλὰ πτωχῶν τοῦ Διδασκαλείου φοιτητῶν, θέλουν δοθῇ εἰς 12, τοὺς ἀριστεύσαντας, χρηματικὰ βραβεῖα παρὰ τοῦ Βασιλέως, κατὰ πρότασιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Τὸ ἔπαθλον τοῦτο συνιστάμενον ἀπὸ 30—40 δραχμὰς κατὰ μῆνα, καὶ πληρονόμενον τακτικῶς εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς ἀπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικῶν ταμείου, δίδεται δι' ἓν ὁλόκληρον ἔτος.

ΚΕΦΑΛ. ΣΤ΄.

Περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 82. Τὸ Διδασκαλεῖον θέλει κάμει ἐναρξῖν τῶν ἐργασιῶν του ἐν Ναυπλίᾳ τὴν 2 (14) Ἀπριλίου 8 ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὶν τῆς ἐποχῆς ταύτης θέλουν δοθῇ αἱ εἰς τὸ ἄρθρ. 80 εἰρημέναι ἀναφοραὶ, καὶ αἱ ἐξετάσεις θέλουν ἀρχίσει ἀμέσως.

Ἄρθρ. 83. Εἰς τὸ ἡμέτερον Ἰπουργικὸν Συμβούλιον ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ναυπλίᾳ, τὴν 6 (18) Φεβρουαρίου 1834.

Ἐν Ὄνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Ἀντιβασίλεια.

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕΙΔΕΚ.

Οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Πρόεδρος, Ν. Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ, Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ, Ι. ΣΜΑΛΤΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ διδασκαλίας τῆς κατηχήσεως εἰς τὰ σχολεῖα.

ΟΘΩΝ

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. Γραμμ. τῆς Ἐπικρ. ἀπεφασίσαντες καὶ διατάττομεν.

Άρθρ. 1. Ἡ κατήχῃσις θέλει διδάσκεισθαι εἰς τὰ ἡμέτερα δημοτικά σχολεῖα, Λύκεια καὶ Γυμνάσια, ἢ δυνατὸν, ὑφ' ἐνὸς ιερέως τοῦ αὐτοῦ δόγματος ὡς οἱ διδασκόμενοι.

Μένουν δὲ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὰ εἰς τοὺς περὶ διδασκαλίας νόμους ὁρισθέντα, καὶ ἰδίως εἰς τὸ ἄρθρ. 3. τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου.

Άρθρ. 2. Ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος διατάγματος ἀνατίθεται εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. Γραμμ. τῆς ἐπικρατείας.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 5/17 Ἰουλίου 1834.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασίλεια

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, ΜΑΟΥΡΕΡ, Εἶδεκ.

Αριθ. Πρωτ. 7538.

Περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Συμφώνως μὲ τὰ 56, 57 καὶ 58 ἄρθρα τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, προσκαλεῖσθε, Κύριε Νομάρχα, νὰ ἐνεργήσητε διὰ νὰ καθυποβληθῇ ἡ εἰς τὰ δημοτικά σχολεῖα τοῦ νομοῦ σας σπουδάζουσα νεολαία εἰς τὰς δεκαπέντε ἡμέρας πρὶν τοῦ πάσχα, εἰς τὰς ὁκτὼ ἡμέρας μετέπειτα εἰς τὴν πρώτην καθ' ἑξαμηνίαν δημοσίαν εξέτασιν. Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἐκάστου τόπου εἴμπορεῖ νὰ ἐκλέξῃ ἐντὸς αὐτῆς τῆς προθεσμίας, τὴν ἀρμοδιωτέραν διὰ τὴν κοινότητα ἡμέραν, προτιμῶσα εἰ δυνατόν ἑορτάσιμόν τινα ἡμέραν, μὴ λοντοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι, Κύριε Νομάρχα, νὰ προφθάσωσιν εἰς τὴν Γραμματείαν ὅλαι αἱ κατὰ τὸ 57 ἄρθρον περὶ τῶν ἐξετάσεων ἀναφοραὶ ἀπὸ μὲν τὴν Στερεάν Ἑλλάδα καὶ τὴν Πελοπόννησον ἕως τὴν πρώτην, ἀπὸ δὲ τὰς νήσους ἕως τὴν 15 τοῦ Μαΐου 1835.

Μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν διορίζει ἡ γραμματεία δι' αὐτὴν τὴν εξέτασιν τοὺς ἐπιτοπίους τῶν σχολείων ἐπιτρόπους ἢ ἐφόρους, προεδρευομένους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξετάσεως παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου. Εἰς τοὺς τόπους ὅπου δὲν ὑπάρχουν εἰσέτι ἑφοροὶ ἢ ἐπιτροποὶ τοῦ σχολείου θέλετε φροντίσει νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐπιτροποὶ παρὰ τῶν κοινοτήτων ἀπὸ τοὺς πλέον φρονίμους, πεπαιδευμένους καὶ φιλομούσους κατοίκους.

νεῖ μὲ τὸν περὶ αὐτῆς λόγον του. Πρέπει δὲ νὰ ἐξετάσῃ εἰς ὅλα τὰ εἰς τὴν ἐσχάτην ἐξαμηνίαν περασμένα μαθήματα, προβάλλων συγχρόνως εἰς τὴν θεώρησιν τῶν παρόντων ὅλα τὰ γεγραμμένα τετράδια τῶν διαφόρων μαθητῶν, εἰς τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν ὅμως δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ ἐπέμβῃ κἀνείς, πᾶρεξ μόνον ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ, ἥτις διὰ νὰ πληροφορηθῇ, ὅτι δὲν εἶναι τίποτε προμελετημένον ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ κάμῃ ἀναλόγως εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐξετάσεως ἀναμεταξύ ἐρωτήσεις καὶ νὰ δώσῃ προβλήματα.

Μία ἐξέτασις οὕτω γενομένη εἴμπορεῖ νὰ δείξῃ τῷ ὄντι τὰς προόδους τῶν μαθητῶν, καὶ νὰ παρακινήσῃ εἰς διαρκοῦσαν ἄμιλλαν, ἐν ᾗ ἡ μόνον περὶ τῶν προχείρως γινομένων δειγμάτων τῆς ἱκανότητος ἐξέτασις ἀπατᾷ πολλὰ συχνάκις καὶ βιάζεται τὴν ἄμιλλαν καὶ τὸ ἠθικόν, διότι οἱ ἀξιώτεροι πολλάκις δὲν ἐπιτυχαίνουν εἰς αὐτὴν ἐξ αἰτίας δειλίας, ἀσθενείας, αἰδοῦς, ἢ ἄλλου τινὸς ἐμποδίου. Διὰ τοῦτο πρέπει ἀκόμῃ νὰ ἦναι ἡ βᾶσις τῆς περὶ ἀριστείας κρίσεως οἱ κατάλογοι καὶ αἱ σημειώσεις τοῦ διδασκάλου, καὶ νὰ προσέχωσιν αἱ ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ τότε ἀκόμῃ νὰ μὴ ἀπατηθῶσιν εἰς τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν καὶ ἀδικηθῶσιν οὕτω καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ μαθητής.

Εἰς τὴν ἀναφορὰν πρὸς τὴν Γραμματεῖαν πρέπει νὰ σημειῶται ὁ εἰς ἕκαστον τῶν εἰς τὸ σχολεῖον παραδοθέντων μαθημάτων ἀριστεύσας, καθὼς καὶ ὁ πλέον εὐτακτος καὶ κόσμιος μαθητής μὲ τὸ ὄνομα, ἡλικίαν, πατρίδα, γονεῖς καὶ τὸ ἐπάγγελμά των· διὰ νὰ καταγραφθῶσιν εἰς τὸν κατάλογον ἐκείνων, οἱ ὅποιοι θέλουν προτιμηθῇ εἰς χρευσάσας ἀνεξόδους θέσεις ἢ σιτηρέσια ἀνωτέρων διδακτικῶν καταστημάτων.

Τοῦτο τὸ προτέρημα τὸ ὅποιον προτείνει ἡ πατρικὴ Κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος εἶναι τὸ ἀρμοδιώτερον διὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς γονεῖς νὰ ἐπιμελῶνται τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων των συμφώνως μὲ τὸν διδάσκαλον, καὶ νὰ ἀνταμείβωνται πρεπόντως ἡ σταθερὰ ἐπιμέλεια καὶ ἡ προκοπὴ.

Ἄν ἐξεταστικὴ τις ἐπιτροπὴ ἐπιθυμῇ νὰ βραβεύσῃ μὲ δῶρόν τι τοὺς ἀριστεύσαντας, εἶναι φρόνιμον νὰ ἀποφύγῃ τὸ νὰ δώσῃ βραβεῖα χρησιμεύοντα μόνον πρὸς ἐπίδειξιν, ὡς ἐγκόλπια καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ ὅποια εἶναι μόλις ἀρμόδια δι' ἀνήλικα ἀρχάρια, ὅσα δὲν εἴμποροῦν νὰ ὠφελθῶσιν ἀπὸ καταλληλότερα, διότι ὅταν οἱ μαθηταὶ ἦναι ἀρκετὰ προχωρημένοι συμφέρει διὰ τὸ ἠθικόν καὶ διὰ τὴν προκοπὴν των νὰ βραβεύωνται μὲ βιβλία ἢ ἄλλα χρήσιμα πράγματα, τὰ ὅποια θέλουν διεγείρει ὡσχύτως τὴν φιλοτιμίαν καὶ ἄμιλλαν, καὶ χρησιμεύει συγχρόνως πρὸς μελλούσας σπουδὰς, τὰ ὅποια καὶ συμφωνοῦν καλλίτερα μὲ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ὑπαγορεύει μεγίστην οἰκονομίαν ἐξόδων πρὸς μέγιστον ὄφελος, καὶ ἀπαγορεύει αὐστηρῶς ἀνωφελῇ καὶ ματαίῳ ἐπίδειξιν.

Διὰ τοῦτο προκρίνει ἡ Γραμματεία εἰς τοὺς εἰς τὰ μαθήματα τῆς Ἱερᾶς κατηχήσεως, τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς Ἱερᾶς ἱστορίας ἀριστεύσαντας μαθητάς, καθὼς καὶ εἰς τοὺς φρονιμωτέρους καὶ εὐτακτοτέρους εὐμορφον δεμένον τι βιβλίον ἀνάλογον τῆς προκοπῆς ἢ τοῦ μαθήματος εἰς τὸ ὁποῖον ἀρίστευσαν, καὶ εἰς τὸ περικάλυμμα τοῦ ὁποίου νὰ ᾔῃαι τυπωμένον εἰ δυνατόν μὲ χρυσοῦς γράμματα, ἢ μέσα εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ᾔῃαι γραμμένον παρὰ τοῦ Δημάρχου ἢ τῶν Ἐφόρων « δημόσιον βραβεῖον προκοπῆς ἕνεκα εἰς τὴν κατήχησιν » ἢ, « εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, γραφὴν κτλ. » Εἰς τὸ βραβεῖον τοῦ φρονιμωτέρου δὲ, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ᾔῃαι κατ' ἐξοχὴν τὸ Εὐαγγέλιον « δημόσιον βραβεῖον σωφροσύνης καὶ εὐταξίας ἕνεκα. »

Διὰ νὰ ἔχῃ δὲ ἡ ἐξέτασις καὶ ἡ βράβευσις τὴν παρακινήτικὴν ἐπίρροιν εἰς ὅλους τοὺς μαθητάς τοῦ σχολείου, πρέπει ἀφ' οὗ ἀνταμειφθῶσιν οἱ ἀριστεύσαντες ὅλων τῶν μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι θέλουν εἰσβαῖν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς ἀνωτέρας κλάσεως μόνον, νὰ δημοσιευθῶσι καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων ὅσοι ἐπέδωσαν πλεῖστον εἰς ἐκάστην τῶν ἐπτὰ κατωτέρων τάξεων, καὶ νὰ λάβωσι καὶ βραβεῖόν τι, ὅμως χωρὶς ἐπιγραφῆς, οἷον τέτραδα καλοῦ χαρτίου, γραφίδος, μολυβδοκόνδυλα, κονδυλοφόρους, μαχαίριδια, βιβλιάρια κτλ. ἀναλόγως τῶν πόρων ἐκάστης κοινότητος, διότι τοῦτο θέλει παρακινήσει ἕκαστον μαθητὴν τοῦ Σχολείου εἰς ἀμιλλαν, διότι προβλέπει καὶ ἐλπίζει ὅτι ἂν ἐπιμελῇται καὶ αὐτὸς κατὰ τὰς δυνάμεις του θέλει διακριθῇ καὶ ἀνταμειφθῇ ἀναλόγως.

Ἐλπίζει ἡ Γραμματεία ὅτι καθε κοινότης θέλει φιλομούσως φροντίσει νὰ προετοιμασθῶσι πρεπόντως τὰ διδασκῆρια διὰ τὴν ἐξέτασιν καὶ κάμει, ὥστε αὕτη ἡ ἡμέρα νὰ γείνῃ χαρμόσυνος διὰ τὸν διδάσκαλον καὶ μαθητήν.

Προσκαλεῖσθε, Κύριε Νομάρχ, νὰ συνοδεύσητε τὰς περὶ ἐξετάσεων ἀναφοράς σας μὲ τοὺς κατὰ τὸ ἐσώκλειστον παράδειγμα καταστατικούς ἐλέγχους περὶ ἐκάστου δημοτικοῦ σχολείου τοῦ νομοῦ σας περιέχοντας τὰς ζητούμενας πληροφορίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰανουαρίου 1835.

Ὁ Γραμματεὺς

Ι. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἡλικίας εἰς τὸ θῆλυ γένος διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἡ πρότασις τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπὸ 1/13 τ. μ.

τοῦ νὰ διορισθῇ ὁ ἐλάχιστος ὕρος τῆς ἀπαιτουμένης ἡλικίας διὰ τὸ ἐπάγγελμα τῶν διδασκαλισκῶν εἰς 15 ἔτη, ἐγκρίνεται διὰ τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10/22 Ἰουλίου 1835.

Καθ' ὑψηλοτάτην ἐπιταγὴν

Ὁ Κόμης ARMANSPERG.

Ἀριθ. Πρωτ. 3186.

Περὶ συστάσεως νέων σχολείων καὶ περὶ διατηρήσεως τῶν ὑπαρχόντων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τοῦ Σ. ἡμῶν ἄνακτος, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ποθοῦσα τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας, καὶ κατ' ἐξοχὴν τὴν πρόοδον τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, δὲν φείδεται κἀνεὸς τῶν πρὸς τοῦτο συντεινόντων μέσων καταδραπανῶσα ἱκανὰ χρήματα, ὅχι μόνον εἰς μόρφωσιν δημοδιδασκάλων ἀξίων καὶ εἰς προμήθειαν βιβλίων, ἀλλὰ καὶ εἰς οἰκοδομὴν σχολείων καὶ εἰς μισθοδότησιν διδασκάλων, ἐν ᾧ ταῦτα κατὰ τὸν Νόμον εἶναι εἰς βάρος τῶν δήμων.

Μόλα ταῦτα βλέπει παρ' ἐλπίδα καὶ μὲ ἄκραν δυσαρέσκειαν ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν δημοτῶν τῶν διαφόρων χωρίων καὶ πόλεων δείχνουσι παντελεῖ ἄδιαφορίαν καὶ ἀμέλειαν πρὸς τὰς ἐπιδαφιλουμένας αὐτάς βοηθείας διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων των. Οἱ μὲν δὲν πέμπουσι τὰ παιδιὰ των εἰς τὰ σχολεῖα· ἄλλοι δὲ στέλλουσιν αὐτὰ ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἀτάκτως· ὀδυνηρὸν εἶναι νὰ βλέπῃ τις δημοτικὰς ἀρχάς, δημογέροντας καὶ ἐφόρους τῶν σχολείων, νὰ μὴ φροντίζουσιν ποσῶς, ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτόν τι κατὰστημα εἰς τὸν δῆμόν των, μηδὲ νὰ ἐπιβλέπωνται ἀπὸ τινα ὁ διδάσκαλος ἢ τὸ σχολεῖον· πολὺ δὲ περισσότερον ν' ἀδιαφορῶσιν, ἂν χρειάζωνται τινος ὁ διδάσκαλος ἀναγκαίου εἰς τὸ διδασκῆναι, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐξοικονομηθῇ μὲ ἀσήμαντόν τι ἔξοδον. Μᾶλλον τοῦτο ἡ Κυβέρνησις μισθοδοτεῖ τακτικῶς τὸν διδάσκαλον κατὰ μῆνα ἐκ τοῦ ταμείου εἰς μάτην, καὶ χωρὶς κἀνὲν ὄφελος διὰ τὴν ἀμέλειαν τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, καὶ ἀπροβλεψίαν εἰς τὸ νὰ ἐξοικονομῶσι μικρὰ ἔξοδά τινα μηνιαῖα πρὸς συντήρησιν τοῦ ὕλικου τοῦ σχολείου. Διότι ἡ Κυβέρνησις χορηγεῖ τοὺς ἀναγκαίους πίνακας, βιβλία, ἀβάνια καὶ ἄλλα δυσπόριστα, τὸ δὲ λοιπὸν ἀναγκαῖον ὕλικόν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἡ συντήρησις αὐτοῦ τοῦ ὕλικου, πρέπει νὰ γίνηται δαπάνη τῶν δήμων.

Πρὸς διόρθωσιν λοιπὸν τῆς τοιαύτης ἀμελείας, ἐκ τῆς ὁποίας προκύπτει μεγίστη ζημία εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νεολαίαν καὶ πρὸς ἀποκοπὴν τῶν παραπόνων, τὰ ὁποῖα καθημερινῶς κάμνουσιν οἱ διδάσκαλοι, θέλετε ἐνεργήσῃ συντόμως καὶ συντόνως τὰ ἑξῆς.

Α) Ὅπου εἶναι οἱ δῆμοι συστημένοι, καὶ ὑπάρχει σχολεῖον δημοτικόν, νὰ συστηθῇ ἄνευ ἀναβολῆς ἡ πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐπιτοπίων σχολείων ἐπιτροπὴ, κατὰ τὰ ὁριζόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 34—36 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου· νὰ φροντίσῃ δὲ αὕτη ἡ ἐπιτροπὴ ἄνευ ἀναβολῆς περὶ τῶν καθηκόντων αὐτῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 37 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, καὶ νὰ ἐνεργῇ αὐτὰ ἐπιμελῶς, ἀκριβῶς καὶ τακτικῶς.

Σὰς σημειούμεν δὲ εἰς τὰ περὶ ἐκλογῆς τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, ὅτι πρέπει νὰ ἐννοήσῃτε τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ 34 ἁρθρου καθὼς διασαφίζεται εἰς τὸν 2—3 στιχ. τοῦ 35· ὅτι δηλ. τοὺς 2—4 δημοτάς διορίζει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον.

Β) Ὅπου εἶναι δῆμοι συστημένοι, ἀλλὰ μὴ ἔχοντες εἰσέτι σχολεῖα, πρέπει νὰ προσκληθῶσι διὰ νὰ φροντίσωσι περὶ τούτου, κατὰ τὸν ἄνω εἰρημένον Νόμον.

Γ) Ὅπου οἱ δῆμοι εἰσέτι δὲν ὀργανίσθησαν ἐντελῶς, ὥστε νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ ἄρθρα 34—37 τοῦ ῥηθέντος Νόμου, ὑπάρχει δὲ σχολεῖον δημοτικόν, νὰ διαταχθῶσιν οἱ δημογέροντες μετὰ τῶν ἐφόρων νὰ ἐνεργῶσι προσωρινῶς ὅσα ἐκ τῶν τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς καθηκόντων εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἕως οὗ ἐκεῖνη συστηθῇ.

Δ) Ὅσοι δῆμοι (ἢ κοινότητες) ἀναφέρονται ζητοῦντες διδασκάλους, πρέπει νὰ ἐνεργήτῃ τὰ διαλαμβανόμενα εἰς τὸ 16 ἄρθρον τοῦ ῥηθέντος Νόμου, ἀφ' οὗ πρῶτον βεβαιωθῆτε, ὅτι ὑπάρχει ἔτοιμον τὸ σχολεῖον καὶ τὸ ἀναγκαῖον εἰς αὐτὸ ἀκίνητον ὑλικόν.

Σὰς σημειοῦμεν δὲ ὅτι σχολεῖα δημοτικὰ πρόχειρα δύνανται νὰ συστηθῶσιν εἰς πάντα δῆμον μετασχηματιζομένου ἐνὸς οἰκήματος ἢ ἐγκαταλειμμένης ἐκκλησίας εἰς σχολεῖον, καὶ τιθεμένων ἐν αὐτῷ τῶν θρανίων, γραφείων κτλ. ἀρκεῖ μόνον τὸ οἶκημα νὰ ᾔῃ εἰς σχῆμα ἐπιμήκους καὶ ὀρθογωνίου τετραπλεύρου, ὁποῖαι εἶναι ὅλαι σχεδὸν αἱ τῶν χωρικῶν οἰκίαι.

Ε) Ὅσα σχολεῖα ἔχουσι χρεῖαν βιβλίων, πινάκων κλπ. τῶν χορηγούμενων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, πρέπει νὰ διευθύνωσι τὴν αἴτησίν των διὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς καὶ νὰ διορίζηται ἐνταῦθα ἐπίτροπος διὰ νὰ παραλαμβάνῃ τὰ ζητούμενα, παρουσιαζόμενος εἰς τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων διευθυντήριον· τὰ δὲ βιβλία ὅταν δοθῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον, ὁ διδάσκαλος δίδει ἀπόδειξιν παραλαβῆς περιέχουσαν τὴν ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν παραλαμβανομένων, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ καὶ παρὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς· ἡ δὲ ἀπόδειξις αὐτῇ πέμπεται εἰς τὴν Γραμματεῖαν διὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς ἐπικυρωμένη.

Γ) Εἰς τοὺς τόπους ὅπου ὑπάρχουσι σχολεῖα κατὰ τὸν Νόμον ἀλλοθιδοδακτικὰ ἢ δημοτικὰ, ἂν εὐρίσκωνται συγχρόνως καὶ σχολεῖα τῶν κοινῶν λεγομένων γραμμάτων ἢ ἄλλα ἀναφερόμενα εἰς τὸ 60 ἄρθρον τοῦ εἰρημένου Νόμου, νὰ προσκληθῶσιν οἱ διδάσκαλοι αὐτῶν νὰ συμμορφωθῶσιν, ἂν εἰσέτι δὲν συνεμορφώθησαν μὲ τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 60 καὶ 61. Ἄν δ' ἀπειθήσωσιν ἐπιμένοντες πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ κατ' αὐτῶν τὸ 62 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ Νόμου.

Ζ) Νὰ γνωστοποιηθῇ εἰς τοὺς δήμους καὶ κοινότητας, ὅπου ὑπάρχει δημοτικός διδάσκαλος, καὶ μάλιστα μισθοδοτούμενος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἡ μὴ τακτικὴ ἐπιθεώρησις τοῦ σχολείου, ἡ μὴ ἐπιδιόρθωσις τοῦ ἐν αὐτῷ ὕλικου, ἡ μὴ ἐξοικονόμησις τῆς ἀναγκαίας μικρᾶς δαπάνης πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ τοῦ ὕλικου καὶ τῶν πρὸς τὴν διδασκαλίαν καὶ πρόδον τῶν μαθητῶν ἀπαιτουμένων, ἡ μὴ χορήγησις τοῦ καταλύματος εἰς τὸν διδάσκαλον κατὰ τὸ 24 ἄρθρον τοῦ Νόμου, θέλουν ἀναγκάζει τὴν Κυβέρνησιν, ἅμα μάθη τι τῶν τοιούτων γινόμενον νὰ μεταθέτῃ ἄλλοῦ τὸν διδάσκαλον, ὅπου δύναται νὰ γένη ὠφελιμώτερος.

Εἰς τὴν ὑμετέραν φιλοκαλίαν καὶ δραστηριότητα ἀνατίθεται, Κύριε Νομάρχα, ἡ ταχεῖα καὶ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τῶν ἐν τῇ παρούσῃ. Ἐκτὸς τούτου προσκαλεῖσθε κατ' ἐπανάληψιν νὰ ἐνεργήσητε ἀκριβῶς τὰ προσημειωθέντα ἄρθρα τοῦ εἰρημένου Νόμου, ὅχι μόνον δυνάμει τῆς παρούσης ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰ ἀνήκοντα εἰς ὑμᾶς καὶ εἰς τὰς ὑπαλλήλους ὑμῶν ἀρχὰς κατὰ τὸ 51 ἄρθρον τοῦ εἰρημένου Νόμου ἐπὶ βαρυτάτῃ ὑμῶν εὐθύνῃ. Νὰ ἐπιστήσητε δὲ ἰδίως τὴν προσοχὴν σας εἰς τὸ Ζ' τῶν ἐν τῇ παρούσῃ κεφαλαίων, διότι πανταχοῦ σχεδὸν ὅλα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα εἶναι ἀνεπιθεώρητα ἢ ἀμελῶς καὶ ἀτελῶς ἐπιθεωροῦνται καὶ ἐφορεύονται καὶ αὐτὰ καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ νὰ διατάξητε συντόνως δι' οὐτινος ἀνήκει, τὴν ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας διόρθωσιν ὅλων αὐτῶν τῶν ἐλλείψεων. Ἄν δέ που μετὰ τὴν ῥηθεῖσαν προθεσμίαν μείνωσιν εἰσέτι τὰ πράγματα ἀδιόρθωτα, θέλετε ἀναφερθῇ ἀμέσως διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω. Θέλετε ἀναφέρει παρομοίως περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν συσταινομένων καὶ περὶ τῶν δήμων ὅσοι εὐρίσκουσιν ἢ δύνανται νὰ εὐρῶσι τοὺς ἀναγκαίους πόρους εἰς τὴν ὀλικὴν συντήρησιν τῶν ἰδίων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ἐνεργοῦντες τέλος πάντων τὰ τῆς ἀποδιδομένης εἰς ὑμᾶς ἐμποτείας παρὰ τοῦ Νόμου μὲ ζῆλον καὶ φιλογένειαν, θέλετε προτρέπει τοὺς ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν σας δημότας εἰς τὴν φιλομάθειαν, εἰς τὴν ἀξίεπαινον ἐπιθυμίαν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς χρηστῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων τῶν, ἐκ τῆς ὁποίας κρέμαται καὶ αὐτῶν τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων ἡ ἰδία εὐτυχία, καὶ ἡ κοινὴ ἐνταύτῃ τῆς πατρίδος εὐδαιμονία. Ἐκ τούτου δ' ἐλπίζομεν, ὅτι οἱ δῆμοι θέλουσι κινηθῇ εἰς

4261 καὶ 6424 τοῦ 1836 προσεκαλέσαμεν τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τὴν ἐνέργειαν καὶ ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου· ἀλλ' αἱ περισσότητες ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι παρέβλεψαν τὰ πρὸς ἐνέργειαν τοῦ εἰρημένου νόμου διαταχθέντα.

Νῦν δὲ βλέποντες τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ τακτοποιηθῇ καὶ νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς ὅσον τὸ δυνατόν πλειότερους δήμους ἡ τακτικὴ δημοδιδασκαλία κατὰ τὴν ἔφασιν τῆς Α. Μ. ἀναγκαζόμεθα νὰ σᾶς προσκαλέσωμεν κατ' ἐπανάληψιν νὰ ἐνεργήσητε τὰ ἐξῆς.

α) Εἰς ὅλους τοὺς συστηθέντας δήμους τοῦ Κράτους θέλετε ἔχει ὑπ' ὄψιν ὅτι βαθμῆδὸν πρέπει νὰ βαλθῇ εἰς ἐνέργειαν ὁ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμος, καὶ νὰ προσπαθῇτε ἐπομένως εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τήρησιν αὐτοῦ.

β) Νὰ προτρέπητε τοὺς δήμους νὰ θέτωσιν εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ποσότητά τινα ἀνάλογον τῆς καταστάσεώς τῶν πρὸς ἐπισκευὴν τῶν ὑπαρχόντων ἢ καὶ οἰκοδομὴν νέων δημοτικῶν σχολείων καὶ πρὸς διατήρησιν αὐτῶν ἐν μέρει ἢ καὶ καθ' ὅλοκληρίαν ἂν δύνανται. — Αἱ δὲ νέαι οἰκοδομαὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων δὲν ἀπαιτεῖται, ὥς καὶ ἄλλοτε σᾶς εἵπομεν, νὰ ᾔναι λαμπραί· ἀρκεῖ μόνον νὰ ᾔναι σχήματος ἑτερομήκους ὀρθογωνίου, ὥς αἱ τῶν χωρίων νῦν συνήθεις οἰκίαι, ἔχουσαι ἀνάλογον μὲ τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χωρητικότητά, καὶ τὰ παράθυρα ἕως δύο μέτρα ὑψηλὰ ἄνω τοῦ ἐδάφους.

γ) Νὰ καταργήσητε ἀπροφασίστως καὶ ἀνυπερθέτως τοὺς διδασκάλους τῶν κοινῶν γραμματέων, οἵτινες διδάσκουσιν εἰς τοὺς δήμους ὅπου ὑπάρχει τακτικὸν δημοτικὸν σχολεῖον συστημένον κατὰ τὸν νόμον. Εἰς δὲ τοὺς δήμους τοὺς συγκειμένους ἐκ μικροχωρίων ἀπεχόντων πολὺ ἀπὸ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, ἂν διὰ τὴν ἀπόστασιν δὲν δύνανται νὰ φοιτῶσιν οἱ μαθηταί, ἐν καιρῷ χειμῶνος μάλιστα, καὶ διὰ τοῦτο γίνεται ἀναγκαῖος ὁ Γραμματοδιδάσκαλος, εἰς αὐτὰ εὐρισκόμενα εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, καὶ ἔχοντα τοῦλάχιστον ἀνὰ 15—20 μαθητὰς εἰμπορεῖ νὰ ἀφεθῇ εἰς Γραμματοδιδάσκαλος μὲ τὴν ὑποχρέωσιν ὅμως τοῦ νὰ ὑπόκηται ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ τακτικοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ δήμου εἰδοποιουμένης περὶ τούτου καὶ τῆς Γραμματείας.

δ) Ὅσους τῶν Γραμματοδιδασκάλων τούτων γνωρίζετε καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὴν νοημοσύνην ἐπιδεκτικούς βελτιώσεως, θέλετε τοὺς προτρέψει νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνταῦθα διὰ νὰ σπουδάσωσιν ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ Β. Διδασκαλεῖον τὰς ἀναγκαιοτέρας γνώσεις, μισθοδοτούμενοι ἐν ταύτῳ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ὑπότροφοι· μετὰ δὲ τὴν σπουδὴν τῶν θέλουν ἐπιστρέφει εἰς τοὺς τόπους τῶν καὶ μετέρχεσθαι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δημοδιδασκάλου νομίμως. Τὰς προτροπὰς σας ταύτας θέλετε κάμει ἐξαιρέτως πρὸς τοὺς ἐντοπίους ἱερωμένους διδασ-

σκάλους, οἵτινες βελτιωθέντες δύνανται νὰ ὠφελῶσιν εἰς τὸν τόπον διττῶς καὶ ἱεροπρακτοῦντες ὡς ἐφημέριοι καὶ τὸν διδάσκαλον μετερχόμενοι. Περὶ δὲ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν πρέπει νὰ εἰδοποιῆτε τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων διευθυντήριον τὸ ὁποῖον λαμβάνον δι' ὑμῶν τὴν ἀναφορὰν γεγραμμένην ἰδιοχειρῶς ὑπὸ ἐκάστου ζητοῦντος τὴν εἰς τὸ διδασκαλεῖον κατὰτάξιν του, θέλει τοῦ προσδιορίζει τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν θέλει δυνηθῇ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ κατὰστημα γινόμενος ὑπότροφος.

ε) Ἄλλο μέσον εὐκολύνον τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν δημοτικῶν σχολείων δύνασθε νὰ μεταχειρισθῆτε τὸ ἐξῆς. Ἐπειδὴ ὅλοι σχεδὸν οἱ δῆμοι καὶ αὐτοὶ οἱ τῆς τρίτης τάξεως τῶν χωρίων ἔχουσι χρεῖαν Γραμματέως δημοτικοῦ, ἡδύναντο νὰ μεταχειρισθῶσι τὸν δημοδιδάσκαλον καὶ ὡς γραμματέα, ὅστις εἰς ῥητὰς ἡμέρας καὶ ὥρας ἤθελε γράφει καὶ τοῦ δημαρχείου τὸ ὁποῖον βέβαια εἰς τοὺς δήμους τῶν χωρίων δὲν ἔχει ἐργασίας ἀδιακόπους. Μετὰ τοῦτον τὸν τρόπον οἱ δῆμοι οὗτοι δύνανται νὰ θεραπεύωσι καὶ τὰς δύο ἀνάγκας μὲν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔξοδον, ἢ μὲ μικράν τινα προσεπιχορήγησιν, ἥτις ἐμπορεῖ νὰ δίδεται εἰς φάκναν ἀπὸ τοὺς μαθητάς.

ς) Νὰ προσκαλέσητε ὅλους τοὺς δημοδιδασκάλους, μισθοδοτούμενους ἢ μὴ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, νὰ κέμπωσιν, ἐπὶ ποινῇ προστίμου, κατὰ μῆνα ἔλεγχον τῆς κατὰστάσεως τοῦ σχολείου των εἰς τὸ Γεν. ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων διευθυντήριον, πρὸς δὲ ὑμᾶς καθ' ἑξαμηνίαν τὸν ἔλεγχον τῆς προόδου τῶν μαθητῶν, τὸν ὁποῖον θέλετε διαπέμπετε πρὸς τὴν Γραμματείαν μὲ τὰς παρατηρήσεις σας περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ δημοδιδασκάλου καὶ τῆς ἐπιμελείας τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς.

ζ) Αἱ κατὰ δήμους ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ πρέπει ν' ἀλλάσσωνται ἐτησίως κατὰ τὸν νόμον, νὰ ἐπιθεωρῶσιν ὅλα τὰ τοῦ τόπου δημοτικὰ σχολεῖα, ἰδιωτικὰ καὶ κοινὰ, καὶ νὰ ἐπιβλέπωνται ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἂν κατὰ τὸν νόμον ἐκτελῶσι τὰ χρεῖα των πραγματικῶς, ἂν δὲ παραμελῶσιν αὐτὰ πρέπει νὰ μᾶς προτείνητε τὴν ἀντικατάστασιν τῶν μελῶν κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τοῦ νόμου.

η) Αἱ ἑξαμηνιαῖαι ἐξετάσεις πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ τὰ διατεταχθέντα περὶ τούτων διὰ τῶν ἐγκυκλίων μας καὶ εἰς τοὺς ὠρισμένους καιροὺς τὸν Μάρτιον δηλ. καὶ Αὐγούστον, ὅτε καὶ οἱ τελειόνοντες τὰ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως θέλουν μεταβαίνει εἰς ἀνώτερα σχολεῖα κατὰ τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα περὶ τούτων εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 6424 ἐγκύκλιον τοῦ 1836.

θ) Νὰ φροντίζητε περὶ τῆς ἀποδόσεως εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ ἀμίσθου οἰκήματος καὶ τῶν νομίμων διδάκτρων, διότι ὅλοι σχεδὸν παραπονοῦνται ὅτι δὲν λαμβάνουν αὐτά· οἱ δὲ μισθοδοτούμενοι παρὰ τῶν δήμων στεροῦνται καὶ τῆς τακτικῆς μισθοδοσίας των. Ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ χρὴ εἶναι νὰ φροντίξῃ περὶ τούτων κατὰ τὸ 37 ἄρθρον τοῦ νόμου προσεπιχορηγοῦσα εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον μηνιαίως

4—5 δραχ. διὰ 100 μαθητὰς πρὸς ἐξοικονόμησιν κονδυλίων, χαρτίου κτλ. πρὸς ἀμοιβὴν τῶν μαθητῶν. Ὁ δημοδιδάσκαλος δίδει λόγον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν περὶ ταύτης τῆς ἐπιχορηγήσεως.

ι) Καὶ τελευταῖον. Προσκαλεῖσθε νὰ ἐνεργῇτε μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ἐπιμελείας τὴν ἀνατιθεῖσαν εἰς ὑμᾶς ἐποπτεῖαν παρὰ τοῦ νόμου, ἐνισχύοντες διὰ τοῦ παραδείγματός σας τὰς κατὰ τόπον ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς εἰς τὸ νὰ ἐκτελῶσι μετ' ἀκριβείας τὰ χρέη των.

Εἰς τὴν ὑμετέραν δραστηριότητα καὶ φιλοκαλίαν ἀνατίθεται ἡ ἐνέργεια τῆς παρούσης, ἀφ' ἧς κρέμαται ἡ αὐξήσις καὶ ἡ βελτίωσις τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως, καθὼς ἐφίεται ἡ Α. Μ. ὁ Σ. ἡμῶν Βασιλεὺς. Εἴμεθα δὲ εὐέλπιδες ὅτι θέλετε μᾶς δώσει ἀφορμὴν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν Α. Μ. τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὸν πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας ζῆλόν σας.

Σὰς γίνεται ἐπὶ τέλους ἡ παρατήρησις ὅτι, μέλλοντες νὰ προτείνετε τὴν σύστασιν δημοτικοῦ σχολείου καὶ τὸν διορισμὸν δημοδιδασκάλου, πρέπει νὰ μᾶς καθυποβάλλετε τὴν πρότασίν σας δίδοντες ἐνταυτῷ καὶ τὰς διαγραφόμενας πληροφορίας εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 7421 ἐγκύκλιόν μας τῆς 27 Ἰανουαρίου 1855.

Ἀθῆναι τῇ 26 Μαρτίου 1837.

Ὁ Γραμματεὺς

I. ΡΙΖΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 26292.

Περὶ τῶν γραμματοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Διοικητὰς τοῦ Κράτους.

Ἐπιθυμοῦσα ἡ Β. Κυβέρνησις κατὰ τὰς ἐνθέρμους εὐχὰς τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως νὰ διαδώσῃ ἔτι μᾶλλον μεταξὺ τοῦ λαοῦ τὰς εἰς πάντα ἄνθρωπον ἀναγκαιότητας γνώσεις τῆς στοιχειώδους προπαιδείας, σκοπεύει νὰ αὐξήσῃ καθ' ὅσον δύναται, τὸν ἀριθμὸν τῶν τακτικῶν δημοδιδασκάλων διοριζομένων καὶ εἰς τοὺς δήμους ὅπου δὲν ὑπάρχουν σήμερον τοιοῦτοι· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ αὐξήσις αὕτη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν διάδοσιν τῶν κυριωτέρων γνώσεων καὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας τὰ διάφορα χωρία ἐκάστου δήμου, προτίθεται αὕτη νὰ στήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς καὶ εἰς τὸ ἀκόλουθον μέσον, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὡς συντελεστικὸν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Εἰς διάφορα χωρία καὶ κυρίως ὅπου δὲν ὑπάρχουν τακτικοὶ δημοδιδάσκαλοι, διδάσκουν τὰ κοινὰ γράμματα κατὰ τὴν ἀνέκαθεν συνήθειαν, ἐφημέριοι τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν, ἢ καὶ ἰδιαιτέροι γραμματο-

διδάσκαλοι. Εὐρίσκονται ἴσως εἰς τινὰ χωρία καὶ ἐφημέριοι ὅχι ἀνίκανοι ἴσως εἰς τὸ διδάσκειν, ἀλλὰ μὴ διδάσκοντες, ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμοῦσα ν' ἀποκαταστήσῃ τοὺς μὲν χρησίμους αὐτῶν χρησιμωτέρους, τοὺς δὲ μέχρι τοῦδε ἀχρήστους χρησίμους, σὰς παραγγέλλει νὰ ζητήσῃτε ἀφ' ὅλας τὰς ὑπὸ τὴν διοίκησίν σας τοπικὰς ἀρχὰς ἀκριβεῖς πληροφορίες περὶ τῶν κατὰ δήμους τοιούτων ἐφημερίων καὶ γραμματοδιδασκάλων, περὶ τῶν χωρίων καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν χωρίων ὅπου οὗτοι ἐνδιατρίβουν, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διδασκομένων ἀπ' αὐτοὺς ἢ διδαχθησομένων παιδιῶν, καὶ περὶ τῆς χορηγουμένης πρὸς αὐτοὺς ἰδιωτικῶς ἀντιμισθίας.

Διὰ νὰ λάβωμεν δὲ ὅσον δυνατόν ἀκριβεστέραν γνῶσιν τῆς ἱκανότητος αὐτῶν, σὰς προσκαλοῦμεν νὰ φροντίσῃτε νὰ γράψωσιν οὗτοι ἐμ-προσθεν τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν δημαδιδασκάλων ὅπου εὐρίσκονται τοιοῦτοι, ἰδιόχειρόν τι δεῖγμα τεῖνον εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος σκοπὸν καὶ νὰ μᾶς τὸ στέλλετε, ἀρκούμεθα δὲ ἂν δύνανται οἱ τοιοῦτοι νὰ διδάσκωσι τὸ ἀναγινώσκειν, τὸ γράφειν, τὰς τέσσαρας ἀπλᾶς πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς, καὶ τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως, γνώσεις, τὰς ὁποίας προτιθέμεθα καθ' ὅσον εἶναι δυνατόν νὰ διαδώσωμεν μεταξὺ τῶν ὠριμωτέραν ἡλικίαν ἔχόντων καὶ μὴ εὐτυχησάντων ν' ἀποκτήσωσιν αὐτὰς ἐπὶ τῆς παιδικῆς τῶν ἡλικίας.

Διὰ νὰ εὐκολύνωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ἐφημέριους καὶ γραμματοδιδασκάλους εἰς τὸ ἔργον των, καὶ διὰ νὰ βελτιώσωμεν καὶ ὅσον ἔνεστι τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας των, σκοπεύομεν νὰ τοὺς ἐνισχύσωμεν καὶ ὅπως μὲν ἄλλως, δυνηθῶμεν, νὰ διατάξωμεν δὲ ἐν καιρῷ καὶ τακτικοὺς δημοδιδασκάλους, ἐγκρατεῖς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ διδασκαλικῆς μεθόδου, εἰς τὸ νὰ περιοδεύσωσι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χωρία, νὰ ἐπιβλέψωσι τὴν διδασκαλίαν τῶν τοιούτων, καὶ διατρίβοντες ἡμέρας τινὰς εἰς πᾶν τοιοῦτον χωρίον νὰ τοὺς ὀδηγήσωσιν οἱ ἴδιοι διὰ τῆς προσωπικῆς των ἐπιστάσις καὶ τῆς διδασκαλικῆς αὐτῶν ἐνεργείας εἰς τὴν εὐδῶσιν τοῦ κοινωφελοῦς τούτου σκοποῦ.

Περιμένομεν ἀκριβεῖς πληροφορίες περὶ ὧν σὰς γράφομεν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαΐου 1844.

Ὁ Ὑπουργὸς

Σ. ΤΡΙΚΟΠΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 28041.

Περὶ τῆς περὶ γραμματοδιδασκάλων ἐγκυκλίου

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

**ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.**

Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Βασίλειον Διοικητάς.

Βλέποντες ὅτι ἡ ὑπ' ἀρ. 26, 272 τῆς 24 Μαΐου ε. ε. ἐγκύκλιος

τοῦ Ὑπουργείου τούτου παρεξηγηθεῖσα ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ἀναστηθῶσι πανταχοῦ γραμματοδιδάσκαλοι, καὶ εἰς αὐτάς προσέτι τὰς ἑδρας τῶν δημοτικῶν σχολείων, παρὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐγκυκλίου ταύτης καὶ ἐναντίον τοῦ Νόμου, καὶ πρὸς βλάβην τῆς προκαταρτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀναγκαζόμεθα πρὸς ἀναστολὴν τοῦ κακοῦ τούτου νὰ δώσωμεν τὰς ἐξῆς διασαφήσεις διὰ τῆς παρούσης, καὶ νὰ εἰς προσκαλέσωμεν, Κύριε Διοικητά, νὰ ἐνεργήσητε ἀκριβῶς κατ' αὐτάς, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς οὐδένα συγχωρεῖται νὰ διδάσκη τὴν νεολαίαν ὅπωςδήποτε, ὅστις δὲν ἔχη τὴν εἰς τοῦτο ἀπαιτουμένην ὑπὸ τοῦ Νόμου ρητὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἄνω ρηθείσης ἐγκυκλίου ἦτο τὸ νὰ διαδοθῶσιν αἱ γνώσεις τοῦ ἀναγινώσκειν, γράφειν καὶ ἀριθμεῖν, καθὼς καὶ αἱ τῆς Κατηχήσεως τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως, εἰς τοὺς παῖδας τῶν τόπων ὅπου ἡ δὲν ὑπάρχουσιν, ἢ πολὺ μακρὰν ἀπέχουσι, δημοτικὰ σχολεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ἀπόστασιν καθίσταται δύσκολος ἡ φοίτησις ἀνηλίκων παιδῶν. Οἱ τοιοῦτοι παῖδες δι' ἄλλου προχειροτέρου μέσου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διδαχθῶσι τὰς ἄνω ρηθείσας γνώσεις, εἰ μὴ διὰ τῶν κατὰ τόπους ἱερέων, ἢ καὶ λαϊκῶν γραμματοδιδασκάλων· ἀλλὰ προηγουμένως ἀπαιτεῖται ν' ἀποδείξωσι πρῶτον αὐτοὶ οὗτοι εἰ διδάξοντες, ἐὰν γινώσκουσιν αὐτάς τὰς γνώσεις, τὰς ὁποίας θέλουν διδάσκει τοὺς ἄλλους. Ἐνεκα δὲ τούτου ἐζητήσαμεν νὰ ληθῶσι καὶ νὰ μᾶς διαπεμφθῶσιν αἱ περὶ ἱκανότητος αὐτῶν πληροφορίες, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ διατάξωμεν τὰ κατὰ συνέπειαν, ἐξηγοῦντες, ὅτι καὶ ἡ διδασκαλία παρὰ τῶν τοιούτων θέλει γίνεσθαι κατὰ τινὰ μέθοδον καὶ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν καὶ ἐπιτήρησιν τῶν δημοδιδασκάλων.

Τοιαῦτα διαλαμβανούσης τῆς ἐγκυκλίου, εἶναι ἄπορον πόθεν ἐξήχθη τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ τυχὼν δύναται ἤδη νὰ κάμῃ τὸν γραμματοδιδάσκαλον ἀκωλύτως, καὶ διὰ τί αἱ Διοικητικαὶ ἀρχαὶ καὶ δημοτικαὶ νὰ παραβλέψωσι τοσαῦτα γραμματοδιδασκάλων σμήνη ν' ἀναστηθῶσιν, οὐ μόνον εἰς μικροὺς δήμους ἔχοντας τακτικὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτάς τὰς πρωτεύουσας ἐναντίον ρητῶν ὁρισμῶν τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, καταδιώκοντος καὶ τιμωροῦντος τοὺς τοιούτους μὲ χρηματικὸν πρόστιμον καὶ μὲ φυλάκισιν.

Ὁ Νόμος τῆς 6 (18) Φεβρουαρίου 1834, ὁ περὶ δημοτικῶν σχολείων, εἶναι ἐν πλήρει ἰσχύϊ καὶ πρέπει νὰ τηρῆται ἀκριβῶς, καθὼς καὶ τὸ ἀρθ. 532 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου κατὰ τῶν συνιστῶντων σχολεῖα καὶ διδασκόντων ἐναντίον τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄνω ρηθέντων Νόμων, καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρμοδίου ἀρχῆς.

Εἰς τὰς ἑδρας τῶν δημοτικῶν σχολείων δὲν συγχωρεῖται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ διδάσκωσι γραμματοδιδάσκαλοι· καὶ δημοδιδάσκαλοι δὲ, φέροντες πιστοποιητικὸν τῆς ἱκανότητος αὐτῶν, ἐὰν θελήσωσι νὰ συστήσωσιν ἰδιαιτέρον σχολεῖον, ὀφείλουσι νὰ συμμορφωθῶσι προηγουμένως μὲ τὰ ἀρθ. 60—63 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου.

δ.) Ἡ Διοίκησις μετὰ ταῦτα διευθύνει πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο τὴν ἀναφορὰν τοῦ αἰτοῦντος, καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ ἐκθεσιν τοῦ Δημάρχου καὶ τοῦ ἐξετάσαντος, ὁμοῦ μὲ τὰ ἐπισυνημμένα ὑποδείγματα, προσθέτουσα καὶ ὅσας ἄλλας ἔχει πληροφορίας περὶ τῆς ἠθικῆς διαγωγῆς καὶ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐξετασθέντος, ὅστις δὲν δύναται νὰ διδάξῃ, πρὶν λάβῃ διὰ τῆς Διοικήσεως ῥητὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ἰπουργείου.

ε.) Οἱ λαμβάνοντες τοιαύτην ἄδειαν τοῦ διδάσκειν εἰς χωρία γραμματοδιδάσκαλοι καὶ ἐφημέριοι θέλουν διδάσκει συνδιδασκτικῶς ἀνάγνωσιν, γραφὴν, ἀριθμητικὴν, (τὰς τέσσαρας ἀπλᾶς πράξεις) καὶ χριστιανικὴν διδασκαλίαν, ὁδηγούμενοι καὶ ἐποπτευόμενοι παρὰ τοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ δήμου εἰς ὃν ἀνήκει τὸ χωρίον, ἢ, ἐν ἐλλείψει τούτου, παρὰ τοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ πλησιεστέρου δήμου. Οἱ δὲ μαθητεύοντες παρ' αὐτοῖς, ἅμα συμπληρώσωσι τὸ ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀπέρχονται εἰς δημοτικὰ σχολεῖα διὰ νὰ προεκπαιδευθῶσι τακτικῶς.

ς.) Οἱ γραμματοδιδάσκαλοι, οἱ μὴ ὑποτασσόμενοι εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐποπτείαν, ἢ μὴ συμμορφούμενοι μὲ τὰς διδομένας εἰς αὐτοὺς ὁδηγίας, θέλουν στερεῖσθαι τῆς ἀδείας τοῦ διδάσκειν καὶ καταδιώκεσθαι κατὰ τὸ 532. ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Κατὰ ταῦτα ἐννοοῦμεν, Κύριε Διοικητὰ, νὰ ἐνεργηθῇ ἡ προλαβοῦσα τοῦ Ἰπουργείου τούτου περὶ γραμματοδιδασκάλων ἐγκύκλιος, ὥστε ἀντὶ ὠφελείας νὰ μὴ γίνωνται οὗτοι μεγαλειτέρας ζημίας πρόξενοι, ἀντικόπτοντες μᾶλλον ἢ βοηθοῦντες τὴν τοῦ λαοῦ ἐπιωφελῆ προεκπαίδευσιν. Ἐνεκα δὲ τούτου ἀπαιτοῦμεν, καὶ σὰς προσκαλοῦμεν, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ὑμῶν εὐθύνῃ, νὰ μὴ ἀνέχησθε πώποτε γραμματοδιδασκάλους διδάσκοντας εἰς τὰς ἐδρας δημοτικῶν Σχολείων, ἀλλὰ καὶ νὰ καταδιώξητε κατὰ τὸν νόμον τοὺς εἰς αὐτάς ὑπάρχοντας, καὶ νὰ ἐνεργήσητε σύμφωνα μὲ τὴν παροῦσαν πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν ἱκανωτέρων ἐκ τῶν γραμματοδιδασκάλων καὶ ἐφημερίων, οἵτινες, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, λαμβάνοντες τὴν ἄδειαν θέλουν διδάσκει ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν δημοδιδασκάλων ὅπως οὖν ἐπιωφελῶς εἰς τὰ χωρία τὰ στερούμενα τελειοτέρας διδασκαλίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1844.

Ὁ Ἰπουργός

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΗΣ.

Αριθ. Πρωτ. 694.

Περὶ διανομῆς γεωργικῶν βιβλίων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἰς τὰ διάφορα
δημοτικά σχολεῖα τοῦ Κράτους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κ. Κ. δημοδιδασκάλους.

Ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἀναγκαιοτέρα εἰς τὸν ἄνθρωπον τέχνη· διότι αὕτη οὐ μόνον χορηγεῖ εἰς αὐτὸν τὴν κυριωτέραν τροφήν του, ἀλλὰ καὶ ἀναπτυσσομένη καὶ βελτιουμένη κατ' ἐπιστήμην γίνεται τροφὸς τῶν τεχνῶν καὶ τῆς βιομηχανίας, παρέχουσα μυρία μέσα πλούτου καὶ εὐδαιμονίας εἰς τὰ ἔθνη. Ἐκ τῆς γῆς καὶ τῶν φυομένων καὶ τρεφομένων ὑπ' αὐτῆς ποριζόμεθα πᾶν ὅ,τι εἶναι χρήσιμον εἰς θεραπείαν τῶν χρειῶν μας· τὰ εἰς τροφήν ἡμῶν καὶ τῶν χρησίμων εἰς ἡμᾶς ἡμέρων ζώων, τὰ πρὸς ἐνδυμασίαν καὶ ἄλλην χρῆσιν ὅποιανδήποτε κατασκευαζόμενα ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν διὰ τῆς καλλιέργειας τῆς γῆς ποριζόμεθα ἄφθονα. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι τὴν γεωργικὴν μόνην ἐνόμιζον τέχνην ἀξίαν καὶ πρέπουσαν εἰς ἐλευθέρους ἄνδρας, ὀνομάζοντας αὐτὴν μητέρα καὶ τροφὸν ὅλων τῶν ἄλλων τεχνῶν τῶν πρὸς πλουτισμὸν καὶ ἐξημέρωσιν τῶν ἡθῶν καὶ πρὸς εὐπορίαν ἐπιτηδεύων. Καὶ τῷ ὄντι εἰς ὅσα ἔθνη τὴν σήμερον ἡ γεωργία ἦναι τελειοποιημένη, εἰς ἐκεῖνα καὶ αἱ τέχναι καὶ τὸ ἐμπόριον ἀνθοῦσι, καὶ αὐτὰ τὰ ἔθνη πλουτοῦσιν· ὅπου δὲ ἡ Γεωργία ἦναι παρημελημένη, ἐκεῖ καὶ βιομηχανία δὲν ὑπάρχει καὶ ὁ λαὸς πένεταί.

Διὰ νὰ τελειοποιηθῇ δὲ ἡ Γεωργία, ὁ λαὸς ὁ πράσων αὐτὴν πρέπει νὰ ὀδηγηθῇ εἰς τὴν πράξιν τῶν πρὸς τελειοποίησιν αὐτῶν μέσων διδασκομένων παρὰ διαφόρων ἐπιστημῶν. Ὅθεν, καὶ ὁ νόμος τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν ἐπιβάλλει εἰς τοὺς πρώτους καὶ κυριωτέρους διδασκάλους τοῦ λαοῦ καὶ τὰς στοιχειώδεις γνώσεις τὰς περὶ Γεωργικῆς, εἶον φυτοκομίας, κτηνοτροφίας, καὶ ιδίως βομβυκοτροφίας καὶ μελισσοουργίας, διότι αὐταὶ αἱ δύο ἐφάνησαν μέχρι σήμερον παρ' ἡμῖν δαψιλέστεραι πηγαὶ πλουτισμοῦ καὶ δύνανται νὰ καταστῶσιν ἄφθονοι εἰς τοὺς γνωρίζοντας πῶς νὰ τελειοποιήσωσι τὸ προϊόν αὐτῶν κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὴν ποιότητα· ἡ δὲ Β. Κυβέρνησις τοῦτο τὸ χρέος τῶν δημοδιδασκάλων ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἔσπευσεν ἀπὸ τετραετίας ἤδη καὶ τὸ τῆς Γεωργικῆς μάθημα νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον, καὶ εἰς σύνταξιν βιβλίων καταλλήλων νὰ συνδράμῃ πρὸς διδασκαλίαν καὶ ὀδηγίαν τῶν δημοδιδασκάλων καταστήνουσα εἰς αὐτοὺς εὐχερεστέραν τὴν ἐκτέλεσιν καὶ αὐτοῦ τοῦ χρέους, δι' οὗ μέλλουσι νὰ συντελέσωσι καὶ εἰς τὴν ὀλικὴν εὐπορίαν καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ.

Ὁ ἐν τῷ διδασκαλείῳ διδάσκαλος τῆς Γεωργικῆς Κ. Σπ. Χωματιανὸς ἐξέδωκε βιβλίον ἐπιγραφόμενον « Γεωπονικὰ ἤτοι Κηπουρικῆ, Ἀμπελουργία, καὶ Καλλιέργεια τῆς ἐλαίας » διαλαμβάνον περὶ φυτῶν, περὶ τῶν μερῶν καὶ τῶν ιδιοτήτων αὐτῶν· περὶ διαφορῶν εἰδῶν γαιῶν καὶ περὶ διαγνώσεως καὶ βελτιώσεως αὐτῶν διὰ τῶν λιπασμάτων. Περί δενδροκομίας ἐν γένει καὶ κηπουρικῆς, περὶ ἐμφυλισμάτων, καὶ τέλος περὶ καλλιεργείας ἀμπέλων καὶ ἐλαίων.

Ἄλλος φιλογενὴς ἐξέδωκεν ἐγχειρίδιον περὶ μελισσοτροφίας ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μεταφρασθὲν, ἐν ᾧ λεπτομερῶς ἐκθέτονται ἡ κοινωνία, τὰ ιδιώματα, αἱ ἐργασίαι, καὶ αἱ χρεαὶ τοῦ θαυμασίου τούτου ἐντόμου, τὰ ὅποια ὁ μελισσοουργὸς κατανόων δύναται νὰ συμπεράνῃ ἐξ αὐτῶν πῶς περιποιούμενος τὰς μελίσσας, καὶ πῶς συντρέχων αὐτάς καταλλήλως ἔχει ν' ἀπολαύσῃ βεβαίως ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν πλεότερον καὶ καλλίτερον προϊόν.

Ἄλλος φιλέλλην εἰς τὰ τῆς μεταξουργίας καταγινόμενος ἐξέδωκε πῖνακα περὶ ἀνατροφῆς τοῦ μεταξοσκώληκος ἐκθέτων τὰ ἀπὸ τῆς ἐκκολάψεως τῆς μεταξοκᾶμψης μέχρι τῆς μεταμορφώσεως αὐτῆς εἰς ψυχὴν συντελοῦντα κατὰ τὰς διαφορὰς ἡλικίας καὶ ἀλλαγὰς αὐτῆς (παριστανομένας καὶ διείκόνων) πρὸς τελειότεραν καὶ ἐπιτυχεστέραν ἀνατροφὴν τῶν μεταξοσκωλήκων, καὶ βελτιώσιν τοῦ σημαντικοῦ προϊόντος τούτου, τὸ ὅποιον δύναται κυρίως νὰ ἐπαυξήσῃ τὴν εὐπορίαν τοῦ γεωργικοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκ τῶν ἄνω ρηθέντων βιβλίων ἐστοχάσθημεν συμφέρον νὰ πέμψωμεν διὰ τῶν Κυρίων Νομαρχῶν καὶ Ἐπαρχῶν ἀνὰ δύο ἀντίτυπα τοῦ περὶ μελισσοουργίας, ἀνὰ ἓν ἐκ τῶν Γεωπονικῶν εἰς τὰ τῶν γεωργικωτέρων δήμων σχολεῖα, καὶ ἀνὰ ἓνα πῖνακα περὶ μεταξοσκωλήκων εἰς τὰ τῶν δήμων ἐκείνων, ὅσοι νῦν μᾶλλον ἀσχολοῦνται εἰς ἐκτροφὴν τοῦ πολυτίμου τούτου ἐντόμου· οἱ δὲ Κύριοι δημοδιδάσκαλοι μελετῶντες ἰδίως αὐτὰ τὰ πονήματα, ἐξετάζοντες δὲ καὶ τὰ ἐπιτοπίως πρᾶσσόμενα, θέλουσιν ὑποδεικνύει εἰς τοὺς δημῶτας ὅτι ἔμαθον ὀρθὸν καὶ συντελεστικὸν εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς ἐργασίας αὐτῶν, καὶ τὴν ἐπαύξησιν τοῦ προϊόντος αὐτῆς ἢ καὶ τῆς ποιότητος αὐτοῦ τοῦ προϊόντος.

Πρὸς διάδοσιν δὲ τῶν περὶ καλλιεργείας κοινωφελῶν γνώσεων ἂν καὶ δὲν ὑπάρχῃ εἰσέτι εἰς πολλοὺς δήμους ὁ παρὰ τοῦ νόμου ὀριζόμενος πρὸς τοῦτο ἐκ δύο στρεμμάτων κῆπος (περὶ συστάσεως τοῦ ὁποίου εἰς ἕκαστον δῆμον συνεννοήθημεν ἤδη μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου), μᾶλλον τοῦτο δύνανται οἱ δημοδιδάσκαλοι, κατὰ τὸ παρὸν, συνεννοοῦμενοι μετὰ τῶν δημάρχων καὶ τῶν προκρίτων νὰ ὑποδεικνύωσι τὴν ἐφαρμογὴν γενομένην ἐκ τῶν ἐνότων εἰς τινος τῶν δημοτῶν ἴδιον κτῆμα. Θέλουσι δὲ διαδίδει οἱ δημοδιδάσκαλοι τὰς ὠφελίμους χάριτας γνώσεις διδάσκοντες οὐ μόνον τοὺς μαθητὰς κατὰ

τὰ ἐν τῷ Ὁδηγῷ περὶ τοῦτου ὠρισμένα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνήλικας τῶν δημοτῶν κατὰ τὰς ἐορτὰς, κοινοποιούντες εἰς αὐτοὺς πάντα τὰ συντείνοντα εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ αὐξήσιν τῶν προϊόντων τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἀποφευγόντων ὅ,τι πράσσεται βλαβερὸν, καὶ μεταχειριζομένων ὅ,τι διδάσκηται ὡς δόκιμον καὶ προχωρικόν.

Οἱ δημοδιδάσκαλοι ἔχουσι βεβαίως νὰ παρατηρήσωσι πολλὰ ἐλαττώματα ἐξ ἀπειρίας ἐπικρατήσαντα εἰς τε τὴν δενδροκομίαν, εἰς τὸν πολλαπλασιασμόν καὶ τὴν διατήρησιν τῶν δένδρων, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου καὶ τῶν ἐλαιῶν, εἰς τὴν οἰνοποιίαν, ἐλαιοποιίαν καὶ τὴν ἐμφυλίαν, τὰ ὅποια πράσσονται ἐξ ἀγνοίας πρὸς ἰδίαν ζημίαν τῶν ιδιοκτητῶν καὶ κοινὴν τοῦ ἔθνους. Εἰς τὴν ἀποκοπὴν τῶν τοιούτων καὶ τὴν παραδοχὴν τρόπων καλλιτέρων πρέπει νὰ ὀδηγῶσι τοὺς πολίτας, τοὺς ὁποίους καὶ θέλουσι βεβαίως πείθει ὑποδεικνύοντες τὸ συμφέρον.

Ὅστις δὲ δημοδιδάσκαλος διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν προσπαθειῶν του ἐπιφέρῃ τινὰ βελτίωσιν διὰ τῆς καλλιέργειας τινὸς ἐπιτοπίου προϊόντος, ἢ ἀναδείξῃ μαθητὰς ἐκ τῶν τοῦ σχολείου ἢ καὶ ἄλλους ἐνήλικας δημότας διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἀποκτήσαντας τοιαύτας πρακτικὰς γνώσεις, ὁ τοιοῦτος θέλει ἐπαινεῖσθαι καὶ ἀμείβεσθαι ἀξίως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1849.

Ὁ Ὑπουργὸς

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 8715.

Περὶ χρήσεως βιβλίων εἰς τὸ μάθημα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Παρατηρήσαντες, ὅτι διὰ τὸ μάθημα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἀπ' ἀρχῆς ἐγκριθέντα τρία βιβλίδια, (τὸ τῶν Προσευχῶν, τὸ τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας, καὶ τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως), ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν τυπογράφων ἐκτυπούμενα ἀμελῶς καὶ ἀπροσέκτως περιέχουσι πολλὰ λάθη, ἐπιστήνομεν τὴν προσοχήν σας εἰς τοῦτο, καὶ σὰς γνωστοποιούμεν μάλιστα, ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει μία ἐκδοσις τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως ὑπὸ Γ. Πολυμέρη ἐν Ἑρμουπόλει κατὰ τὸ 1841 γενομένη, ἥτις εἰς τὸ δεῦτερον ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Πίστεως περιέχει τρομερὰν βλαβερμίαν, δι' ἣν ἡ Α'. Ἀγία καὶ Οἰκουμένη Σύ-

νοδος ἀνεθεμάτισε τὸν ἐπινοητὴν τῆς βλασφημίας ταύτης Ἄρειον καὶ τοὺς ὁμόφρονάς αὐτοῦ. Ταύτης τῆς ἐκδόσεως ἀντίτυπα προσκαλεῖσθε νὰ παρατηρήσητε μετὰ προσοχῆς μὴ ὑπάρχωσιν εἰς τὸ σχολεῖόν σας, ἢ εἰς χεῖρας τῶν μαθητῶν σας, καὶ νὰ ἀποσχορακίσητε αὐτὰ ἄνευ ἀναβολῆς ἀπὸ τε τὸ σχολεῖον καὶ ἀπὸ τὰς χεῖρας προσέτι τῶν μαθητῶν.

Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τοῦ ἐκ τῶν τοιούτων παροραμάτων κινδύνου ὀφείλετε νὰ μεταχειρίζησθε τὰ εἰς τὸ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας μάθημα βιβλία ἐκείνων τῶν ἐκδόσεων, αἵτινες ἐσημειώθησαν εἰς τὴν κοινοποιηθεῖσαν πρὸς ὑμᾶς ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὑπ' ἀριθ. 6159 τῆς 7 Ἀπριλίου ε. ε. παρατηροῦντες εἰς τοὺς κυρίους δημοδιδασκάλους, ὅτι παρὰ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν μαθητῶν εἶναι καὶ ἡ θρησκευτικὴ προσέτι διδασκαλία εἰς τὰ πάτρια δόγματα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας εἰς αὐτοὺς ἀνατεθειμένη, προσκαλοῦμεν καὶ αὐθις τὴν προσοχὴν των εἰς τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ἐκθετόμενα, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι, ἐννοοῦντες τὴν ἐπικειμένην εἰς αὐτοὺς εὐθύνην, θέλουσι δώσει μεγίστην προσοχὴν πρὸς τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ἐνδιαλαμβανόμενα καὶ τηρήσει αὐτὰ ἀκριβῶς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Νοεμβρίου 1850.

Ὁ Ὑπουργός

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1000.

Περὶ τιμολογίου τῶν ἐν χρήσει βιβλίων εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6159 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου τούτου (τῆς 7 Ἀπριλίου 1850) γνωστοποιηθέντων πρὸς ὑμᾶς βιβλίων διὰ τοὺς μαθητευομένους μετὰ τοῦ τιμολογίου αὐτῶν, ὁ Τυπογράφος καὶ βιβλιοπώλης Κύριος Α. Κορομηλᾶς, τυπώσας τὰ πλεῖστα κατεβίβασε καὶ τὰς τιμὰς αὐτῶν κατὰ τὴν κάτωθι σημείωσιν. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἀποβλέπει τὸ ὄφελος τῶν μαθητευομένων καὶ μάλιστα τῶν ἀπόρων, προσκαλεῖσθε νὰ φροντίζητε, ὅπως οἱ μαθηταὶ ἀγοράζωσιν αὐτὰ εἰς τὰς κάτωθι σημειούμενας ἐλαχίστας τιμὰς, καὶ οὐχὶ εἰς τὰς σημειούμενας ἐπὶ τῶν βιβλίων. Τὰς δ' ἐλαχίστας τιμὰς ταύτας προσεκλήθη ὁ Κύριος Κορομηλᾶς νὰ διακηρύξῃ καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων.

Παρακτὸς δὲ τῶν σημειούμενων εἰς τὴν ἄνω ἐγκύκλιον, ὡς ἀναγκαίων εἰς πάντας τοὺς μαθητάς, ἐξετύπωσε καὶ ἄλλα τινὰ ἐκ τῶν

νά χορηγῶνται τὰ ἐγκρινόμενα εἰς χρῆσιν τῶν δημοδιδασκαλείων βιβλία διὰ τοῦ οὗ προϊστάμεθα ὑπουργείου ἐπὶ τῇ ἀσφαλεῖ δῆθεν καὶ ταχεῖα διαμετακομίσαι αὐτῶν, καὶ χορηγομένου ἐντεῦθεν τοῦ ἐνδοσίου εἰς πᾶσαν ιδέαν βιβλιοκαπηλείας καὶ τιμιουλίας βιβλίων πρὸς τοὺς ἐπιτρεπομένους τὴν κατανάλωσιν, ὀφείλοντες κατὰ τὴν πατρικὴν ἔφεσιν τῆς Α. Μ. ν' ἀποσοθήσωμεν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας πᾶσαν ἀπάδουσαν πρὸς τὴν κλῆσιν ἡμῶν ιδέαν καὶ διευκολύνωμεν τὴν σπουδάζουσαν νεότητα εἰς τὴν χρῆσιν τῶν διδακτικῶν μέσων, ἐνομίζαμεν πρὸς τὸν σκοπὸν ἡμῶν κατάλληλον νά χορηγῶνται δι' ἡμῶν πρὸς τὰ χρῆζοντα σχολεῖα μόνον τὰ δωρούμενα βιβλία, τὰ δὲ ἐγκεκριμένα εἰς χρῆσιν ν' ἀγοράζωνται ἐκ τῶν βιβλιοπωλείων τῶν διαφόρων πόλεων καὶ πωλῶνται κατὰ τὴν προαπεσταλμένην διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1000 ἐγγράφου ἡμῶν διατίρησιν καὶ τὴν περὶ τῆς χρήσεως αὐτῆς ἔννοιαν αὐτοῦ. Ταῦτα ἀνακοινοῦντες πρὸς ὑμᾶς, Κ. Νομάρχα, σᾶς προσκαλοῦμεν νά φέρετε εἰς γνώσιν, ὡς δεῖ, ἀπάντων τῶν τῆς περιφέρειας ὑμῶν δημοδιδασκάλων διὰ τὰ περαιτέρω, παραγγέλλοντες ἐντόνως ἀπάσας τὰς ὑπαλλήλους ἀρχὰς νά ἐπιτηρώσιν ἀκριβῶς καὶ τὰ περὶ τὴν χρῆσιν καὶ τὴν κατανάλωσιν τῶν ἐγκεκριμένων βιβλίων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6. Αὐγούστου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς

Σ. ΒΑΛΣΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 4077.

Περὶ ἀποχωρίσεως τῶν ἀρρένων ἀπὸ τὰ κοράτια εἰς τὰ δημοτικά σχολεῖα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς ἅπαντας τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Εἰς πολλὰς πόλεις καὶ κώμας τοῦ Βασιλείου ὑπάρχουσι δημόσια τε καὶ ἰδιωτικά διδασκτήρια, εἰς τὰ ὅποια φοιτῶσιν ἑκατέρου φύλου μαθηταί. Νομίζοντες ὅτι ἡ τοιαύτη ἐπιμιξία προκαταβάλλει σπέρματα δυσαρέστων συνεπειῶν ἐκρίναμεν ὠφέλιμον νά σᾶς ἐπιφορτίσωμεν, Κ. Νομάρχα, νά ἐνεργήσητε ἀρμοδίως ἵνα ἀπαγορευθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ τοιαύτη συνήθεια, καὶ ἐντὸς προθεσμίας διμήνου νά διαταχθῶσιν οἱ διευθύνοντες τοιαῦτα διδασκτήρια νά διαιρέσωσιν αὐτὰ εἰς εἰδικὰ ἀρρένων καὶ εἰδικὰ κορασίων· συνεννοούμενοι δὲ μετὰ τῶν γεννητόρων ν' ἀναφέρωσιν ἀρμοδίως πρὸς ἡμᾶς περὶ τῆς ἐφέσεώς των ὅπως ἡμεῖς ἐκ τοῦ καθήκοντος ἡμῶν ἐνεργήσωμεν τὰ κατὰ τὸν νόμον. Ἐννοεῖται δὲ οἷκοθεν ὅτι οὐδεὶς δύναται τοῦ λοιποῦ ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι νά διατηρῇ διδασκτήριον ἀρρένων καὶ κορασίων, καί ποτε ἀλλιζομένων δι'

έτέρας εισόδου και διαμενοντων εις διάφορον όροφήν. Απαιτούμεν
απάντησιν μετά των άρμοδιών παρατηρήσεών σας.

Εν Αθήναις τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1852.

Ο Ύπουργός

Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Αριθ. Πρωτ. 4486.

Περί συστάσεως σχολείων των κορασίων συνδρομή των δημοτών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Προνοῦντες ὑπὲρ τῆς τακτικῆς προεκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, κατὰ
τὴν ἔφεσιν τῆς Α. Μεγαλειότητος, καὶ θεωροῦντες ὅτι εἰς τοὺς πλεί-
στους τῶν δήμων τοῦ Κράτους παραμελουμένης τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν
κορασίων, ἡ προεκπαίδευσις τῆς νεολαίας γίνεται ἑτεροζύγως, κρίνομεν
πρέπον καὶ ἀναγκαῖον ἅμα νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν, Κ.
Νομάρχα, ἵνα προσπαθήσῃτε περὶ τῆς βαθμηδὸν συστάσεως σχολείων
κορασίων οὐ μόνον εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ καὶ
εἰς αὐτοὺς τοὺς πολυπληθεστέρους δήμους τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησίν σας
Νομοῦ.

Πρὸς τὸν βιωφελῇ τοῦτον σκοπὸν θέλετε προσκαλέσει τὰς δημοτι-
κὰς ἀρχὰς τῶν δυναμένων νὰ συστήσωσι τοιαῦτα σχολεῖα δημοτικῇ
δαπάνῃ δήμων, νὰ προϋπολογίσωσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐ-
λευσομένου ἔτους τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν πρὸς συντήρησιν σχολείων κο-
ρασίων. Εἰς δὲ τοὺς δήμους ἐκείνους ὧν αἱ πρόσοδοι εἶναι ἀνεπαρκεῖς
πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καλὸν εἶναι νὰ συστηθῶσι καὶ συντηρηθῶσι
τοιαῦτα σχολεῖα τῇ ἐκουσίᾳ συνεισφορᾷ τῶν δημοτῶν κανονιζομένη
ἀναλόγως τῆς περιουσίας αὐτῶν. Θαρρόυμεν δὲ, ὅτι οἱ δυνάμενοι θέ-
λουσι προθύμως συντελέσει πρὸς τὸν κοινωφελῇ τοῦτον σκοπὸν ἔχον-
τες ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκ τῆς ἐκουσίας ταύτης συνεισφορᾶς των γενομένην
μεγάλην ὠφέλειαν εἰς τὴν νεολαίαν τοῦ θήλεος φύλου, τοῦ μόνου κα-
ταλλήλου εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἥθους τῶν πολιτῶν.
Ἄλλ' ὅπως ἡ ἐκουσία αὕτη συνεισφορὰ φέρῃ τὴν προσδοκωμένην ὠφέ-
λειαν πρέπει νὰ λογίζεται περιουσία οὐχὶ ἐταιρείας ἢ σωματείου, ἀλλὰ
δημοτικῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ περὶ δήμων Νόμου, καὶ ὑπὸ μό-
νης τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τῇ συμπράξει καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτρο-
πῆς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου διαχειριζομένη, πρὸς μισθοδοσίαν τῆς
διδασκαλίσσης, ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διοριζομένης, καὶ συντήρησιν τοῦ
θιδακτηρίου καὶ τοῦ ὕλικου. Καὶ ταῦτα πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων

μεταξὺ τῶν δημοτῶν, αἵτινες ἐπιφέρουσι τὴν ταχεῖαν διάλυσιν τῶν οὕτω πως συνιστωμένων σχολείων, ὡς τοῦτο συνέβη δυστυχῶς εἰς τινὰς τῶν δήμων.

Προσέτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μορφωθῶσιν, οὐ μόνον ἱκαναὶ διδασκάλισσαι ἀλλὰ καὶ δυνάμεναι νὰ ταῦτιζωσι τὰ οἰκιακὰ αὐτῶν συμφέροντα μετὰ τῶν τῆς ὑπηρεσίας, θέλετε κατ' ἔτος προτείνει πρὸς ἡμᾶς, ὑποβάλλοντες τὸ ἀποτέλεσμα τῶν θερινῶν ἐξετάσεων τῶν κατὰ τὸν Νομὸν σας σχολείων τῶν κορασίων, δύο ἐκ τῶν ἀριστευσασῶν μαθητριῶν καὶ διακρινομένων ἐπὶ ἐπιμελείᾳ, εὐφυΐᾳ καὶ κοσμιότητι ἡθῶν, ἵνα χρηρυσάσῃς θέσεως ὑποτρόφου ἐν τῇ φιλεκπαιδευτικῇ ἐταιρίᾳ προτιμῶνται αὗται ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 57 τοῦ τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων ὀργανικοῦ διατάγματος.

Πεπεισμένοι, Κ. Νομάρχᾳ, εἰς τὰ περὶ τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα ζῆλον ὑμῶν, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλετε ἐνεργήσει δραστηρίως περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἐντελλομένων καὶ ἀναφέρει ἐν καιρῷ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐνεργείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Νοεμβρίου 1852.

Ὁ ὑπουργός

Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 346.

Περὶ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν τε μαθητῶν καὶ τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗ-
ΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Γνωρίζοντες ἕκ τε τῆς ἱστορίας καὶ τῆς πείρας ὅτι πάσης πολιτείας καὶ κοινωνίας ἡ διάπλaxis καὶ ὁ καταρτισμὸς δὲν εὐδοῦται ἐὰν μὴ φέρῃ ἐν ἑαυτῇ τῆς θρησκευτικῆς προπαρασκευῆς τὴν ζύμην, ὅποιαιδήποτε καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἀπ' ἀρχῆς αἱ τῶν διαφορῶν κοινωνιῶν θρησκευτικαὶ δοξασαί, ὁμολογοῦντες μάλιστα ἀδιστακτῶς τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως τὰ θαυμάσια ἐν τῷ περιουσίῳ τοῦ Κυρίου λαῷ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τέλους τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ περιπετειῶν, ἐκρίναμεν δίκαιον καὶ εὐσεβὲς καὶ καθήκον ἡμῶν νὰ προνοήσωμεν κατὰ τὰς σεβαστάς τοῦ Ἀρχοντος ἡμῶν καὶ Κυρίου ἐφέσεις, ἵνα ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἐμβάλλωνται εἰς τὰς τρυφεράς τῆς ὁμοεθνοῦς νεότητος ψυχὰς τὰ θρησκευτικὰ σπέρματα, τῶν ὁποίων οἱ εὐθαλεῖς καὶ ἀγλαοὶ καρποὶ καὶ αὐτοὺς καὶ τὴν κοινωνίαν εὐφραίνουσι. Διατάττομεν λοιπὸν τὰ ἑξῆς·

Α'. Ἄπαντες οἱ ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ δημοδιδάσκαλοι δημόσιοι τε καὶ ιδιωτικοὶ ἀμφοτέρου τοῦ φύλου, μετὰ μεσημβρίαν ἐκάστου Σαββάτου ὀφείλουσι ν' ἀναγινώσκωσι καὶ ἐρμηνεύωσι τῆς ἐπιούσης Κυριακῆς τὸ εὐαγγέλιον ἐξηγητικῶς, πρὸς τοὺς ὁμοθρήσκους τῶν μαθητῶν ἐκ τῶν Κυριακοδρομίων τοῦ Ν. Θεοτόκη.

Β'. Νὰ συνοδεύωσιν αὐτοὶ τοὺς μαθητάς των κατὰ χορείας ὑπὸ κοσμήτορας εἰς τὸν ἐσπερινὸν τοῦ Σαββάτου, καὶ εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς ἐπιούσης Κυριακῆς. Ὅπου δὲ ὑφίστανται πολλοὶ ἐνοριακοὶ εὐκτήριοι οἴκοι, νὰ διαιρῶσι τοὺς μαθητάς κατ' ἐνορίας καὶ συνοδεύωσιν ἢ οἱ διδάσκαλοι, ὅπου ἂν ὑπάρχωσι πολλοί, ἢ διὰ τοῦ εὐταξίου, ἢ ἐτέρων εὐτακτοτέρων μαθητῶν διοριζομένων καθ' ἑβδομάδα τριῶν ἢ τεσσάρων ἐκ διαδοχῆς.

Γ'. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐπανελθόντων τῶν μαθητῶν εἰς τὸ διδασκῆριον νὰ γίνηται πρὸς αὐτοὺς ἐκ τῶν ιδίων Κυριακοδρομίων ἡ ἡθικὴ ἀνάπτυξις μετὰ τῆς ἀνηκούσης ἐπιτόμου ἐπαναλήψεως τοῦ ἀναγνωσθέντος εὐαγγελίου.

Δ'. Νὰ κρατῶσιν ἔλεγχον ἀπουσιῶν διὰ τοὺς μὴ ἐκκλησιάζοντας μαθητάς, καὶ πληροφοροῦμενοι ἁρμοδίως τοὺς λόγους τῶν ἀπουσιῶν, νὰ ἐπιβάλλωσι κατὰ τὸν Ὁδηγὸν πειθαρχικὰς ποινὰς ἀναλόγους, βραβεύοντες ἐπαξίως τοὺς πειθαρχικοὺς μαθητάς τε καὶ εὐταξίας.

Ε'. Νὰ διορισθῇ ἁρμοδίως ἐπιτήρησις αὐστηρὰ εἰς ὃν τινα τῆς ἐμπιστοσύνης ὑμῶν κρίνῃτε κατάλληλον περὶ τῆς ἀπολύτου ἐφαρμογῆς καὶ ἐκτελέσεως τῆς παρούσης ἡμῶν διαταγῆς.

Πεποιθότες, Κ. Νομάρχᾳ, ἀνατίθεμεν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς δόξης καὶ εὐημερίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ζῆλον ὑμῶν τὴν ἐπιβολὴν τῆς πιστῆς ἐκπληρώσεως τῶν εἰρημένων εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους μετὰ τῆς προσδοκίας νὰ ἴδωμεν τὰ ἐπιθυμητὰ ἀποτελέσματα καὶ ὑποβάλλωμεν ἐν δέοντι ἐνώπιον τοῦ Κυριάρχου ἡμῶν, ὅ,τι συντελεστικὸν εἰς ἀπόδειξιν ὅτι ἅπαντες φιλοτιμούμεθα κατὰ τὰς ὑψηλὰς καὶ ἐθνοσωτηρίου Αὐτοῦ βουλὰς νὰ συνεισενέγκωμεν εἰλικρινῶς τὸ κατὰ δύναμιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰανουαρίου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς

Σ. ΒΑΛΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5184.

Περὶ τῆς δικαίας διανομῆς τῶν διδάκτρων μεταξὺ τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Λαβόντες παράπονα δίκαια ἐκ διαφόρων μερῶν περὶ τῆς ἀδίκου δι-

ανομῆς τῶν διδασκτρων μεταξὺ τῶν συνυπηρετούντων δημοδιδασκάλων ἐν τῷ αὐτῷ δημοδιδασκαλείῳ, καὶ ἰδόντες ὅτι οἱ διευθύνοντες αὐτὰ νοσφίζονται ἀδίκως ἅπαντα τὰ διδασκτρά ἢ μέρος τι εὐκαταφρόνητον χορηγοῦσιν εἰς τοὺς λοιποὺς βοηθοὺς των, ἐν ᾧ οὗτοι κοπιῶσι μᾶλλον ἐκείνων ἀπολαμβάνοντων πολλὰ καὶ ζηλωτὰ προνόμια ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των. Τοῦτου ἕνεκα κρίνομεν δίκαιον τοῦ λοιποῦ τὰ συναγόμενα διδασκτρά νὰ διανεμῶνται κατ' ἰσονομίαν μεταξὺ τῶν συνδιδασκάλων τῶν ἀρρένων τε καὶ κορασίων διδακτηρίων.

Σὰς προσκαλοῦμεν, Κύριε Νομάρχα, νὰ ἐνεργήσῃτε ἐντόνως τὴν παροῦσαν ἡμῶν καὶ διατάξῃτε τὴν ἀκριβῆ αὐτῆς ἐφαρμογὴν, ὅπου τοῦ καθ' ὑμᾶς Νομοῦ ὑφίστανται διδακτήρια ἀρρένων τε καὶ κορασίων ἔχοντα πλείονας τοῦ ἐνὸς διδασκάλους καὶ ἀναφέρῃτε πρὸς ἡμᾶς περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς παρούσης.

Ἀθήνησι τῇ 19 Ἰανουαρίου 1853.

Ὁ Ἰπουργὸς

Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 866.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν διδασκάλων καὶ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν
εἰς τὰς ἐξετάσεις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐκ παρατηρήσεων ὀρθῶν πληροφορηθέντες ὅτι εἶναι ἐπ' ἀνάγκης ὁ ἔλεγχος τῶν γινομένων ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκαλείων νὰ γίνηται ἐξ ἀντιπαράβολῆς καὶ ἐπιγνώσεως, ὅπως ἀποφέρωνται εὐκταῖα τῶν πόνων τῶν τε διδασκόντων καὶ τῶν διδασκομένων ἀποτελέσματα, ἐκρίναμεν συμφέρον καὶ ὀρθὸν νὰ συστήσωμεν εἰς ὑμᾶς τὴν ἀκριβῆ τῶν ἐξῆς ἐφαρμογὴν εἰς ἅπαντα τὰ ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς Νομῷ δημοδιδασκαλεῖα ἀμφοτέρων τῶν φύλων δημόσια τε καὶ ἰδιωτικά.

Α'. Οἱ δημοδιδάσκαλοι κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων, πρὶν ἢ γείνῃ αὐτῶν ἑναρξίς, νὰ παραδίδωσι πρὸς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν κατάλογον τῶν ἐξετασθησομένων μαθητῶν, εἰς ὃν νὰ ἐμφαίνηται ἀναγραφὴ τῶν ὅσων παρεδόθησαν καὶ εἰς ᾧ μέλλουσι νὰ ἐξετασθῶσι μαθήματα, καὶ μέχρι τίνος κεφαλαίου καὶ παραγράφου ἐκάστου αὐτῶν ὀριστικῶς, ὅπως ἐν ταῖς ἐπιούσαις ἐξαμηνιαίαις ἐξετάσεσι καταφαίνηται ἀριδῆλως ἡ γενομένη πρόοδος.

Β'. Τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ ἦναι τὰ αὐτὰ δι'

πέμπωσι πρὸς τὸ γενικὸν ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον τοὺς μηνιαίους καὶ τριμηνιαίους ἐλέγχους περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου των προσυπογεγραμμένους καὶ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου διδασκάλου.

Ταῦτα διαβιβάζοντες πρὸς ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχα, σὺς προσκαλοῦμεν νὰ εἰδοποιήσῃτε ἀρμοδίως ἅπαντας τοὺς ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ διατηροῦντας ἰδιοσυντήρητον διδασκῆριον εἴτε ἀρρένων εἴτε κορασίων, ὅπως ἀνυπερθέτως συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας καὶ ὑποβάλλῃτε πρὸς ἡμᾶς περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς παρούσης ἡμῶν διαταγῆς.

Ἀθῆναι τῇ 30 Ἀπριλίου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς

Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3745.

Περὶ τῆς καθ' ὑπαγόρευσιν γραφῆς καὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀπολυομένων μαθητῶν ἐκ τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐνισταμένων τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῶν ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ ὑφισταμένων δημοδιδασκαλείων, καθ' ἃς οἱ τοῦ ἀνωτάτου τμήματος τοῦ συνδιδασκικοῦ προβιβάζονται εἰς ἀνώτερα διδασκῆρια, κρίνομεν συμφέρον νὰ ὑπομνήσωμεν πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀπαιτήσωμεν, Κ. Νομάρχα, νὰ διατάξῃτε νὰ γείνη ἡ καθ' ὑπαγόρευσιν γραφὴ ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἡ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς ἀνάγνωσις εἰς βιβλία μὴ ἀναγνωσθέντα ὑπὸ τῶν μαθητῶν. Τὰ ὑποδείγματα τῆς καθ' ὑπαγόρευσιν γραφῆς μετὰ τῶν καλλιγραφημάτων θέλουσιν ὑποβληθῇ εἰς ἡμᾶς μνημονευόμενα ἐντὸς τῆς πράξεως τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, ἐν ᾗ θέλει μνημονεύεσθαι ρητῶς καὶ ἡ τῶν μαθητῶν ἱκανότης πρὸς τὰ ἄλλα μαθήματα καὶ ἰδίως περὶ τὴν ἀνάγνωσιν.

Ταῦτα ἀποστέλλοντες πρὸς ὑμᾶς, ἐντελλόμεθα νὰ διατάξῃτε τὴν πλήρη αὐτῶν ἐφαρμογὴν καὶ νὰ διατάξῃτε νὰ ᾔναι ἐντὸς τῆς πρώτης δεκαπενθημερίας τοῦ ἐπιόντος Αὐγούστου τετελειωμένοι αἱ ἐνιαύσιοι ἐξετάσεις τῶν δημοδιδασκαλείων, ὅπως οἱ ἐγκριθέντες ἐγγραφῶσιν ἐγκαίρως εἰς τὰ μητρώα τῶν ἀρμοδίων Ἑλληνικῶν σχολείων. Ἀπαιτοῦμεν ταχεῖαν ἀπάντησιν περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς παρούσης.

Ἀθῆναι τῇ 21 Ἰουλίου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς

Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 4479.

Περὶ τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὴν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις σπουδάζουσιν
νεολαίαν βιβλίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Διάφοροι ἀναφοραὶ Δημοδιδασκάλων καὶ ἔμμεσοι αἰτήσεις αὐτῶν τε καὶ ἐτέρων πολιτῶν, περὶ ἑλλείψεως τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὴν σπουδάζουσιν νεότητι διδακτικῶν βιβλίων, περιῆλθον πρὸς ἡμᾶς κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐπανειλημμένως, ἕνεκεν τοῦ ὁποῖου ἡ ὀργάνωσις πρὸς μάθησιν νεολαία ἔμενεν ἀδίδακτος καὶ ἀκατάρτιστος. Τεκμαιρόμενοι δὲ ὅτι πολλοὶ τῶν Δημοδιδασκάλων δὲν ἔλαβον γνῶσιν τῆς περὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ὑπ' ἀριθ. 1000 καὶ ἀπὸ 20 Ἰουλίου παρελθόντος ἔτους ἡμετέρας ἐγκυκλίου περὶ διδακτικῶν βιβλίων ἐγκεκριμένων ὑπὸ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου, καὶ ἐκδομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπογράφου Κυρίου Ἀνδρέα Κορομηλά εἰς τιμὴν μετριωτέραν τῆς συνήθους, καὶ ἐφιέμενοι νὰ μὴ παρεμβάλληται μηδὲν πρόσκομμα εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς νεότητος, μηδὲ ν' ἀμυχανῶσι διὰ τε τὴν ἑλλειψιν καὶ τὸ ὑπερβάλλον τῆς τιμῆς, ἐκρίναμεν νὰ συστήσωμεν ἐπανειλημμένως, καὶ συνιστῶμεν τὰ εἰρημένα βιβλία κατὰ τὰς ὑποσημειουμένας τιμὰς, εἰς ἃ προστίθενται, ἐν μετρίᾳ ἐπίσης τιμῇ, καὶ ἕτερα ἐγκεκριμένα, ὠνητέα ὑπὸ τῶν μαθητῶν κατ' ἀρέσκειαν. Παραγγέλλομεν δὲ πρὸς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν τὰ ἐξῆς, τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦμεν τὴν ἀκριβοῦς ἐκτέλεσιν.

Α'. Τὰ εἰς τινὰ Κλάσιν ἢ Τμημα αὐτῆς ἢ χορεῖαν τινὰ εἰσαγόμενα βιβλία, ἀπαιτοῦμεν νὰ ὦσι τὰ αὐτὰ, καὶ μετὰ τὴν τελείαν ἐκμάθησιν αὐτῶν, νὰ λαμβάνωσιν ἕτερα ὅμοια οἱ συμμαθηταί.

Β'. Πρὸς πληροφориαν τῶν ἐχόντων χρεῖαν ν' ἀγοράσωσι μαθητῶν πόσον τιμᾶται ἕκαστον βιβλίον, ἐν ἀντίτυπον τῆς παρουσίας θέλει διατηρεῖσθαι κεκολλημένον εἰς σανιδόπινακα προσήρτημένον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ διδασκτηρίου εἰς θέσιν εὐσύνοπτον.

Γ'. Ἀπαγορεύομεν ἐπὶ ποινῇ ἀποπομπῆς τοῦ δημοδιδασκάλου πᾶσαν ὑπερτίμησιν ὑπ' αὐτοῦ ἢ ὑφ' ἐτέρου τινός.

Διὰ νὰ διευκολυνθῇ δὲ ἡ προμήθεια τῶν εἰρημένων βιβλίων, παρηγγέλθη ὁ Κύριος Ἀνδρέας Κορομηλάς νὰ καταστήσῃ εἰς διαφόρους Δήμους οἷουςδὴποτε καὶ ἂν νομίσῃ καταλλήλους ἀνταποκριτάς του, πρὸς οὓς ν' ἀποστέλλῃ τὰ εἰρημένα βιβλία, καὶ παρ' ὧν νὰ παραλαμβάνωσιν, ἐπὶ τῇ ὠρισμένῃ τιμῇ, οἱ γονεῖς ἢ οἱ δημοδιδάσκαλοι. Δύναται δὲ οὗτοι ἐξετάσαντες ὁποῖα τὰ ἀναγκαιούντα εἰς τὸ σχολεῖόν των

βιβλία, ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν ἴδιον Τυπογράφον, διὰ νὰ ἐξαπο-
στείλῃ αὐτὰ πρὸς αὐτοὺς ἐν δέοντι.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Ὀκτωβρίου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ἀντὶ λεπ. πωλ. λ.

1. Μικρὸν Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς 4 Κλάσεις Α' Β' Γ' Δ'. 10	—	5
2. Νέον Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς 5 Κλάσεις Α' Β' Γ' Δ' Ε'. 20	—	10
3. Πινακίδες ἢ Νέον Ἀλφαβητάριον σύμφωνα μὲ τοὺς Πίνακας ὑπὸ Ι. Π. Κ.	55	— 35
4. Προσευχαὶ Τμῆμα Α' ὑπὸ Α. Κοραῆ	10	— 4
5. Ἱερὰ Ἱστορία Τμῆμα Β' ὑπὸ Α. Κοραῆ	25	— 8
6. Ἱερὰ Κατήχησις Τμῆμα Γ' ὑπὸ Α. Κοραῆ	15	— 6
7. Περίληψις τῶν Πράξ. τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων ὑπὸ Κ. Χ. 50	—	15
8. Περίληψις τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ Κ. Χ.	65	— 20
9. Περί τοῦ θεοῦ Νόμου, ἥτοι περὶ τῶν δέκα ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ	15	— 10
10. Σύνοψις τῆς Ἱερ. Κατηχ. ὑπὸ Κοραῆ μετὰ προσθήκης Γραφικ. ὑποσημ.	50	— 25
11. Χριστιανικὸν Ἐγχειρίδιον ὑπὸ Δαρβάρεως	35	— 20
12. Διδασκαλία τῆς Ἑλλην. Ἱστορίας τοῦ Ἰρβιγγος ὑπὸ Σ. Ἀντωνιάδου.	50	— 20
13. Σειρὰ παιδικῆς βιβλιοθήκης ἢ Μαθήματα Φυσικῆς ὑπὸ Ι. Π. Κ.	55	— 25
14. Παιδικῆς βιβλιοθήκης Χρηστοθείας μαθήματα περὶ Καθηκόντων	25	— 15
15. Παιδικῆς βιβλιοθήκης Χρηστοθείας μαθήματα περὶ συμπεριφορᾶς	25	— 10
16. Εὐχαί, δεήσεις καὶ ἄσματα ἀδόμενα εἰς τὰ δημοτι- κὰ Σχολεῖα	30	— 20
17. Προπαιδεῖα περιέχουσα τὰς τέσσαρας ἀριθμητικὰς Πράξεις ὑπὸ Β. Π. Β.	10	— 4
18. Στοιχειώδης Ἀριθμητικὴ διὰ τοὺς προχωρημένους μα- θητὰς ὑπὸ Β. Π. Β.	40	— 30
19. Ἡ Περιστέρα, ἡθικὸν διήγημα μεταφρασθὲν ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀποστολίδου Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἠλείας. 20	—	10
20. Ἐξωκκλήσιον τοῦ δάσους ἡθικὸν διήγημα	25	— 10
21. Ψυχολογία πρὸς διδασκαλίαν τῶν παιδῶν	30	— 15
22. Τὰ αὐτὰ τοῦ Πάσχα, ἱστορικὸν διήγημα ἡθικώτατον 30	—	15
23. Τὰ δύο Ἀρνία, διήγημα ἡθικώτατον	15	— 10

	ἀντὶ λεπ. πώλ. λ.	
24. Γεωγραφίας στοιχ. μαθήμ. ὑπὸ Β. Π. Β. κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Ι. Π. Κ.	75	— 40
25. Στοιχεῖα μαθηματικῆς Γεωγραφίας ὑπὸ Ι. Π. Κ.	50	— 30
26. Ὁ Γέρων Ἀμβρόσιος ἢ περὶ κοινωνικῶν καθηκόντων ὑπὸ Α. Π.	75	— 30
27. Ὁ Ῥοβινσὼν Κροῦσσος ἐν τῇ νήσῳ του μὲ εἰκονογρα- φίας ὑπὸ Β. Π. Β.	80	— 50
28. Φραγκίσκου Σοαβίου Στοιχειώδης Πραγματεία ὑπὸ Γ. Γενναδίου	80	— 50
29. Ἀναγνώσματάριον ἐκ τῶν Πινάκων τῆς Ἀναγνώσεως ὑπὸ Δ. Σ. Β.	70	— 50
30. Ἀνθρωπολογίας ἐγχειρίδιον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοῦ Ν. Χορτάκη ὑπὸ Β. Π. Β.	80	— 50
31. Στοιχειῶδες Ἀλφαβητάριον τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ὑπὸ Δ. Σ. Β.	75	— 50
32. Καλλιγραφία περιέχουσα καὶ Γαλλικὰ παραδείγματα ὑπὸ Α. Κορομηλά.	50	— 25
33. Πρώτη τροφή τοῦ ὑγιοῦς ἀνθρωπίνου νοῦς ὑπὸ Γ. Γενναδίου.	150	— 80.

Ἀριθ. Πρωτ. 5791.

Περὶ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ἵνα μὴ ᾧσιν αἱ αὐταὶ ὥς καὶ αἱ ἐπιθεωρητικαί.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 56 καὶ 57 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας Β. Διατάγ-
ματος τῶν 4/16 Φεβρουαρίου 1834, ὑποβαλλομένης τῆς σπουδαζού-
σης νεότητος εἰς ἐξέτασιν καθ' ἑκατέραν τῶν ἐξαμηνιῶν ἐκάστου ἔτους,
διορίζεται ὑπὸ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν διοικη-
τικῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ, ὑπόχρεως ν' ἀνα-
νέγκῃ πρὸς ἡμᾶς ἀρμοδίως περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων,
υποβάλλουσα καὶ ὅσας ἂν ἐγκρίνη παρατηρήσεις ὑπὲρ τε τῆς καλῆς
καταστάσεως τοῦ σχολείου καὶ τῆς ἀναπληρώσεως, εἴτε τοιοῦτον τύχοι
τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν διδασκηρίων. Ἐπειδὴ δὲ
κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον (Κεφ. γ') ὑφίστανται καὶ ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτρο-
παί, καὶ μέχρι τοῦδε μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἐλαμβάνοντο
ἐκ τῶν τῆς ἐπιθεωρητικῆς, ἧς πρόεδρος ὀρίζεται ἐν γένει ὁ Δήμαρχος,
διὰ ταῦτα κρίνοντες συντελεστικὸν εἰς τὴν σκόπῳ πορείαν τῆς προ-

καταρκτικῆς παιδείσεως νὰ μὴ παρεισάγῃται κώλυμά τι ἐκ φιλαυτίας ἢ μεροληψίας ἐν τῇ περὶ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων ἐκθέσει, ἀξιούμεν, Κ. Νομάρχα, νὰ διαβιβάσῃτε ἀρμοδίως πρὸς ἀπάσας τὰς ὑμετέρας ὑπαλλήλους δημοτικὰς ἀρχάς, ὅταν προτείνωσι τοῦ λοιποῦ μέλη ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, ταῦτα νὰ μὴ ἦναι καὶ ἐνεργεῖν μέλη ἐπιθεωρητικῆς, καθότι οὐδεὶς ἑαυτὸν δικάζων, ἀποφαίνεται περὶ τῶν πράξεων του ἀδεκάστως.

Ἀθήνησι τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς

Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6199.

Περὶ τῆς προμηθείας τῶν βιβλίων καὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4479 καὶ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἡμετέραν Ἐγκύκλιον ὑπὲρ τῆς ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τῶν εἰς τὰ Δημοδιδασκαλεῖα εἰσηγμένων βιβλίων διευθύναντες ἀρμοδίως πρὸς ὑμᾶς ἐνομιζάμεν ὅτι εὐκόλως ἠθέλετε συμμορφωθῆ πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ οὐδ' ἐπικρίσεων λόγοι ἤθελον χορηγηθῆ πρὸς τοὺς ἐνασμενιζομένους ἀείποτε νὰ ἐνορῶσι, καὶ ἐν τοῖς ὕγιεσιν, ἰδανικόν τι σαθρὸν, καὶ ἐπ' αὐτῷ νὰ ἐπικάθηνται μεμψιμοιρίας ἢ φιλοσκημμοσύνης ἐνεκα. Πρὸς κατάπαυσιν λοιπὸν πάσης παρερμηνείας ὅας εἰδοποιούμεν ὅτι, διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν μαθητῶν δύνασθε ν' ἀπευθύνεσθε πρὸς τὸν Ἐκδότην Κύριον Ἀνδρέαν Κορομηλᾶν, καὶ νὰ ζητῆτε πρὸς αὐτοῦ νὰ σᾶς ἐξαποστέλλῃ τὰ βιβλία, ὧν ἔχωσι χρεῖαν οἱ παρ' ὑμῶν διδασκόμενοι νέοι, ἐπὶ οἰκλήποτε μετὰ τοῦ Τυπογράφου συμφωνίᾳ, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποχρεώσει νὰ πωλῶνται κατὰ τὴν ὀριθεῖσαν μετρίαν τιμὴν. Πρὸς ὁδηγίαν σας δέ, ἐπισυνάπτεται ἡ πρὸς ἡμᾶς αἴτησις τοῦ Τυπογράφου Κ. Ἀνδρέου Κορομηλᾶ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου, 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς

Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Ἐπειδὴ, ὡς φαίνεται, οἱ Κ.Κ. Δημοδιδάσκαλοι δὲν ἐνόησαν τὸ πνεῦ-

βλίων, ἑτοίμον νὰ ἐξαποστείλῃ αὐτὰ πρὸς ὑμᾶς. Ἡδὴ δὲ ἐπειδὴ τὴν αὐτὴν προθυμίαν δεικνύει καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις Τυπογράφος καὶ βιβλιοπώλης, Κύριος Σ. Κ. Βλαστός κατὰ τὴν ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου ε. ε. πρὸς ἡμᾶς ἀναφορὰν αὐτοῦ ἐκρίναμεν δίκαιον νὰ σᾶς εἰδοποιήσωμεν περὶ τούτου καὶ νὰ σᾶς προσκαλέσωμεν ν' ἀπευθύνεσθε τοῦ λοιποῦ καὶ πρὸς τὸν Κύριον Βλαστόν, ἑτοίμον νὰ ἐξαποστείλῃ πρὸς ὑμᾶς τὰ χρειώδη βιβλία, ἐφ' οἷς καὶ ὁ Κύριος Ἀνδρέας Κορομηλᾶς ὄροις.

Κοινοποιοῦντες λοιπὸν ταῦτα πρὸς ὑμᾶς, πεποιθάμεν ὅτι θέλετε φανῇ πρόθυμοι νὰ ἐκτελήτῃ ὅσα ὑπὲρ τῆς σπουδαζούσης νεότητος προνοούμεν ὡς ἐκ τοῦ ἡμετέρου καθήκοντος, οὐχὶ κατὰ προτίμησιν, ἀλλὰ καθ' ὅσον συντελεῖ εἰς τὸν σκοπὸν εὐχερέστερον, ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον ἢ πρὸς ὁπότερον τῶν εἰρημένων βιβλιοπωλῶν ἐκάστου ἡμῶν αἵτησις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Φεβρουαρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργός

Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 10414.

Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει νὰ ἀναφέρονται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον οἱ δημοδιδάσκαλοι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΤΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Πρὸς ὁδηγίαν τῶν δημοδιδασκάλων, ὅσοι, παρὰ τὴν τάξιν τῆς ὑπηρεσίας, ἀπευθύνονται πολλάκις δι' ἀναφορᾶς αὐτῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον περὶ πραγμάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις ἀφορᾷ τὰς ἐπιτοπίους διοικητικὰς ἢ δημοτικὰς ἀρχὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον καθεστώσας ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς, κρίνομεν ἐπ' ἀνάγκης νὰ ὀρίσωμεν ὅσον ἔνεστι τὰς περιστάσεις καθ' ἃς δύναται τῶν δημοδιδασκάλων ἕκαστος νὰ γράφῃ κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον.

Καὶ πρῶτον πρέπει νὰ ἐννοήσωσιν οἱ δημοδιδάσκαλοι ὅτι γράφοντες εἴτε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον εἴτε πρὸς τὸ Διευθυντήριον τοῦ Διδασκαλείου ἀντὶ νὰ γράφωσι πρὸς τὴν ἀμέσως αὐτῶν ὑπερκειμένην διοικητικὴν ἢ δημοτικὴν ἀρχὴν οὐ μόνον ἀντιβαίνουν εἰς τὰς ρητὰς τοῦ νόμου διατάξεις, ἀλλὰ καὶ βραδύνουσιν ἀντὶ νὰ ταχύνωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου, διότι καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ὀλίγας περιπτώσεις, καθ' ἃς τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἐνεργήσῃ ἀπ' εὐθείας, δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀποφασίσῃ τι, πρὶν, διευθύνων τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν πρὸς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην εἴτε Ἐπαρχον, λάβῃ τὰς ἀπαιτούμενας πληροφορίες

ρίας, καὶ ἰδοῦ χρόνου δαπάνη καὶ ἀπασχόλησις περιττὴ τῶν ὑπαλλήλων.

Ὡς ἔκ τοῦ ἐναντίου ἀποτεινόμενος ἀμέσως ὁ δημοδιδάσκαλος εἴτε εἰς τὸν δήμαρχον εἴτε εἰς τὸν ἑπαρχον ἔχει καὶ ταχυτέραν καὶ ἀποτελεσματικωτέραν τὴν ἀπάντησιν· ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν καὶ μετὰ ἐπανελημμένην ὑπόμνησιν ἡ ἀπάντησις εἴτε βραδύνει παρὰ τὸ δέον, εἴτε δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀξίωσιν τοῦ δημοδιδασκάλου, τότε δύναται νὰ ἀναγγεῖλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν Νομάρχην, καὶ οὗτος ἡ ἐκτελεῖ, ἐὰν ἐγκρίνῃ, τὸ αἰτούμενον· ἢ ἀπαντᾷ ἀποφατικῶς, ἢ ἐξαιτεῖται τὰς διαταγὰς τοῦ ὑπουργείου. Ἐπομένως ὁ δημοδιδάσκαλος παρεκτὸς τῆς ἀποστολῆς τῶν μηνιαίων καὶ τριμηνιαίων τοῦ σχολείου του ἐλέγχων, τότε μόνον δύναται νὰ γράψῃ κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ Διευθυντηρίου, ὅταν ἢ τὸ Νομαρχεῖον δὲν ἀπαντήσῃ εἰς τὴν αἴτησίν του, ἢ αὐτὸς νομίζῃ ὅτι ἀδικεῖται, ἀμφοτέρωθεν τῶν ἀδυνάτων νὰ συμβῶσιν (ἀσμενιζόμεθα νὰ τὸ πιστεύωμεν) ἐκ μέρους τῶν ἀνωτέρων Ἀρχῶν, ἢ ὅσάκις ἡ αἴτησις αὐτοῦ ἀποβλέπει τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐξήρηται ἀμέσως ἀπὸ τοῦ Ἰπουργείου τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν.

Αὕτη εἶναι, Κύριε, ἡ τάξις, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ ἡ εὐκολία τῆς ὑπηρεσίας καὶ αὐτὸ τὸ ὑμέτερον συμφέρον, καὶ ταύτην συνιστῶμεν ἐπιμόνως εἰς τὴν προσοχὴν ὑμῶν, ἀπαλλάττοντες καὶ ἡμᾶς καὶ ὑμᾶς πραγμάτων καὶ πολυγραφίας.

Ἀθήνησι τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1854.

Ὁ ὑπουργός

Γ. ΨΤΑΛΛΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 10752.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀναφορῶν τῶν δημοδιδασκάλων, ἀφορωσῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σχολείων αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Οἱ πλεῖστοι τῶν δημοδιδασκάλων, μὴ κατανοοῦντες ἴσως τὸν σκοπὸν καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 6/18 Φεβρουαρίου 1834 περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, ἀναφέρονται πολλάκις πρὸς ἡμᾶς περὶ πραγμάτων τὰ ὅποια ἀφορῶσιν ἢ τὰς ἐφορευτικὰς τῶν σχολείων ἐπιτροπὰς, ἢ τὰς ἀνηκούσας διοικητικὰς ἀρχάς, καὶ ἐκ τούτου τὸ ὑπουργεῖον ἀπασχολεῖται ἐν οὐ δέοντι, καὶ ἡ πορεία τῆς ὑπηρεσίας βραδύνει, παραπεμπομένων φυσικῶ τῷ λόγῳ τῶν ἀναφορῶν αὐτῶν πρὸς

τοὺς ἐκαστοῦ Νομάρχας ἢ Ἐπαρχοὺς, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὴν ἄμεσον ἐνέργειαν τῶν ὁποίων ἀπόκειται, ἐκτὸς μικρῶν ἴσως ἐξαιρέσεων, τὰ ἀντικείμενα τῶν τοιούτων ἀναφορῶν.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀπλοποιήσωμεν ὅσον ἐνεστί τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ νὰ καταστήσωμεν ἐνεργοὺς τὰς τοῦ Νόμου διατάξεις, παραγγέλλομεν δι' ἰδιαίτερας ἡμῶν ἐγκυκλίον τοὺς δημοδιδασκάλους νὰ διευθύνωνται τοῦ λοιποῦ περὶ παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σχολείου των πρὸς τὰς ἀμέσως αὐτῶν ὑπερκειμένους διοικητικὰς καὶ δημοτικὰς ἀρχάς· καὶ ὅταν, μετὰ ἐπανειλημμένην ὑπόμνησιν δὲν λάβωσιν ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν αὐτῶν εἴτε καταφατικὴν εἴτε ἀποφατικὴν ἀπάντησιν, τότε νὰ ἀναφέρωνται πρὸς τὸν Νομάρχην, καὶ ἀποτυχόντες καὶ ἐκεῖθεν, πρᾶγμα τὸ ὅποιον πεποίθαμεν ὅτι οὐδέποτε θέλει συμβῆ, τότε μόνον νὰ καταφεύγωσιν ἐναρχικῶς, ἥτοι διὰ τοῦ Διευθυντηρίου εἰς τὸ Ἰπουργεῖον.

Πρὸς ἐπιτυχίαν ὁμῶς τοῦ σκοποῦ τῆς ἐγκυκλίου ἡμῶν ταύτης, καὶ συγχρόνως ἵνα ἀπαλλαγῶσι καὶ αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ πραγμάτων καὶ πολυγραφίας, ἀπαιτεῖται, Κύριε Νομάρχα, νὰ ἐνεργηθῶσιν ὅσον ἐνεστί κ α τ ᾱ γ ρ ᾱ μ μ α ὅσα περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων διαγορεύει ὁ προειρημένος περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμος, καὶ πρὸς τοῦτο ἰδίως προσκαλοῦμεν τὴν τε ὑμέτεραν καὶ τὴν τῶν Κυρίων Ἐπαρχῶν προσοχήν.

Δὲν ἀγνοοῦμεν ἐν τούτοις ὅτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ νόμου ἀντιτάττεται, εἰς μερικὰς μάλιστα τῶν ἐπαρχιῶν, ἡ ἔλλειψις προσώπων ἀρμοδίων· οὐχ ἥττον ὁμῶς εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἡ σύνεσις ὑμῶν, Κ. Νομάρχα, θέλει ἀναπληρώσει τὸ στέρημα τοῦτο, ὅταν μάλιστα περὶ τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν ἔχητε ὑπ' ὄψιν οὐχὶ μόνον τὰς γνώσεις καὶ τὴν παιδείαν, ἀλλὰ καὶ τὸν περὶ τὰ κοινωφελῆ καταστήματα ζῆλον καὶ τὴν ἐπιτόπιον πείραν καὶ τὴν δεδοκιμασμένην φιλοπατρίαν δικόρων πολιτῶν καὶ τοι ἐλαττουμένων ἄλλως ὡς πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ λόγου ὑπεροχὴν· φθάνει μόνον οἱ τοιοῦτοι νὰ ἐννοήσωσιν ἀ κ ρ ι β ῶ ς καὶ ὠ ρ ι σ μ ῆ ν ὡ ς τί ἀπαιτεῖ παρ' αὐτῶν ὁ Νόμος καὶ τοῦτο κυρίως εἶναι ὑμέτερον καὶ τῶν ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὑμῶν νομοῦ Ἐπαρχῶν ἔργον.

Συστηθεῖσιν δὲ ἅπαξ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ὁποίων θέλετε γνωστοποιεῖ ἡμῖν ἐκάστοτε τὰ τε ὀνόματα καὶ τὴν κοινωνικὴν θέσιν τῶν μελῶν, συνοδεύοντες τοὺς καταλόγους τούτους καὶ μὲ χαρακτηριστικὰς τινὰς παρατηρήσεις, χρέος ὑμῶν εἶναι πλέον, Κ. Νομάρχα, νὰ φροντίζητε ὥστε νὰ ἐκτελῶσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐγκαίρως καὶ ἀκριβῶς· καὶ τότε μόνον ἐλπίζομεν, ὅτι θέλει ἐπιτευχθῇ ὁ ἀγαθοποιὸς σκοπὸς τοῦ Νόμου.

Ἀθήνησι τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1854.

Ὁ Ἰπουργὸς
Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ- Πρωτ. 11498.

Περὶ ἀναγνώσεως βιβλίων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους καὶ τὰς Δημοδιδασκαλίσσας.

Ἐπιστήσαντες οὐκ ἐν παρέργῳ τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὰ συμβαίνοντα ἐν ἐνίοις τῶν δημοτικῶν σχολείων, παρατηροῦμεν μὲ λύπην μας ὅτι, ὡς ἐκ τῆς ἐπιμονῆς ἐνίων δημοδιδασκάλων, οἵτινες, ἀποκλείσαντες ἅπαξ τῆς σχολῆς αὐτῶν τὰ ἐκκλησιαστικά βιβλία, ὑπεθρόσαν τὰς ἀπλοϊκὰς τῶν γονέων συνειδήσεις, ὑφορωμένων συστηματικὴν καὶ ἐκ προθέσεως προτίμησιν πρὸς τὰ τῆς θύραθεν καὶ Ἑλληνικῆς παιδείας, χορηγεῖται δυστυχῶς ἀφορμὴ εὐπρόσωπος εἰς τὰς τῶν κακεντρεχῶν σπερμολογίας. Σκοπὸν ἔχοντες νὰ ἐπιφέρωμεν εἰς τὴν παρούσαν τῆς δημοτικῆς διδασκαλίας στάσιν τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν, συντελεστικώτατον νομίζομεν πρὸς ἄρσιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπονοίας, οὐχὶ τόσον τὴν κατάργησιν τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ δημοσυντήρητα εἰσαγωγὴν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατὰ μέρος βιβλίων, τὰ ὅποια ἦσαν καὶ ἐπὶ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ εἶναι ἀκόμῃ εἰς τὰ πλεῖστα καὶ τῆς ἐντὸς καὶ τῆς ἐκτὸς Ἑλλάδος μέρη ἡ μόνη καὶ πάντοτε τελεσφόρος διδασκαλία τοῦ λαοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐντελλόμεθα ὑμῖν, ἵνα προσδιορίσητε ἰδίως τὸ Σάββατον ἐκάστης ἐβδομάδος καὶ τὴν παραμονὴν ἐκάστης τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν βιβλίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, καὶ αὐτῆς ἀκόμῃ τῆς ἀφρόνως χλευαζομένης παρὰ τῶν δοκησισόφων Ὀκταήχου, καὶ ἐκ τοῦ Ψαλτῆρος καὶ ἐκ τῶν Μηναίων τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰς ἐκάστοτε ἑορτάς, καὶ εἰς αὐτὰ μᾶλλον παρὰ τοὺς Αἰσωπείους μύθους προγυμνάζοντες ἅπαξ τοῦλάχιστον τῆς ἐβδομάδος τοὺς μαθητὰς ὑμῶν, καὶ ἐρμηνεύοντες αὐτοῖς τὰ ἱερὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας ἕκ τε τῶν προφητειῶν καὶ τῶν Ἀποστολικῶν ἐπιστολῶν, νὰ τοὺς ὀδηγῇτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐν τε τῇ ἐσπερινῷ καὶ ἐν τῇ ὄρθρῳ τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτασίμων ἡμερῶν, ὥστε καὶ νὰ κανοναρχῶσι κατὰ σειρὰν, καὶ τὸν Ἀπόστολον ν' ἀναγινώσκωσι καὶ μετὰ τῶν ψαλτῶν νὰ χοροστατῶσιν οἱ καλλιφωνότεροι αὐτῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ οἱ παῖδες προκαταρτίζονται καθ' ἕξιν εἰς τὰ ἱερὰ μαθήματα, ἐξασκούμενοι συγχρόνως καὶ περὶ τὸ εὐκρινῶς ἀναγινώσκειν, καθὼς τὸ ἀποδείκνυσιν ἡ πείρα, καὶ αἱ συνειδήσεις τῶν γονέων δὲν θροοῦνται. καὶ αἱ σπερμολογίαι δὲν εὐρίσκουσιν ἤχῳ, καὶ πᾶσα πρόφασις μομφῆς ἐκλείπει. Τοῦ μέτρου τούτου τὴν ἐφαρμογὴν ἀνατιθέμενοι εἰς τὴν φρόνησιν ὑμῶν, ἀπεκδεχόμεθα τὰ βέλτιστα, καθ'

ὅσον οἱ πλεῖστοι ὑμῶν, καθ' ἃ ἐξέφρασαν πρὸς ἡμᾶς ἐσχάτως, ἀπαν-
τῶντες εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 10413 ἐγκύκλιον τοῦ ὑπουργείου, εἶναι πεπει-
σμένοι, ὡς ἐκ τῆς πολυχρονίου πείρας, ὅτι εἶναι συντελεστικώτατον
πρὸς τὴν πρόοδον τῆς δημοδιδασκαλίας.

Ἀθήνησι τῇ 20 Νοεμβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 11503.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ῥαβδισμῶν καὶ μαστιγώσεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκάλισσας.

Παραδείγματα πρόσφατα, καὶ τοι κατ' εὐτυχίαν σπάνια, ἔπεισαν
ἡμᾶς ὅτι τινὲς τῶν δημοδιδασκάλων, ἀπ' ἐναντίας ῥητῆς περὶ τούτου
διατάξεως τοῦ Ὁδηγοῦ, ἀπ' ἐναντίας ἐπανειλημμένων ὑπομνήσεων τοῦ
ὑπουργείου, ἀπ' ἐναντίας τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ παραδείγματος
τῶν μᾶλλον πεπολιτισμένων ἐθνῶν μεταχειρίζονται πρὸς σωφρονισμόν
τῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν μαθητευόντων παιδῶν παρεκτὸς τῶν
ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτετραμμένων σωφρονιστικῶν μέσων, καὶ τὸ τῶν
ῥαβδισμῶν καὶ μαστιγώσεων, παρεκτρεπόμενοι ἐνίοτε ἐπὶ τοσοῦτον,
ὥστε τὰ ἔχνη τῆς ἀπανθρώπου αὐτῶν καταφροῦς νὰ μένωσιν ἀνεξίτη-
λα ἐπὶ τοῦ σωματίου τῶν ἀθῶων τούτων πλασμάτων, τὰ ὅποια ἡ κοι-
νωνία ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτοὺς ὅχι βέβαια ἵνα τὰ ἀπολάβῃ ἡ κρωτηρια-
σμένα καὶ μεμωλωπισμένα.

Τῆς ἀνοικείου ταύτης οὐχὶ εἰς Ἕλληνας ἀλλὰ καὶ εἰς βαρβάρους ἐξέως
ἀποτρέποντες διὰ τελευταίαν φορὰν ὑμᾶς, σᾶς παραγγέλλομεν μὲ τὸν
ἐντονώτερον τρόπον, ν' ἀπέχητε πάσης εἴτε διὰ ῥάβδου εἴτε καὶ διὰ
τῆς χειρὸς πληγῆς πρὸς τοὺς παρ' ὑμῖν φοιτῶντας παῖδας, ἀρκούμενοι
πρὸς σωφρονισμόν αὐτῶν εἰς ὅσα, ὡς περὶ λογικῶν καὶ ἐλευθέρων ὄν-
των, προεπέτρεψεν ὁ νόμος, οἷον τὴν γονυκλισίαν, τὴν πολύωρον
ἀνάγνωσιν, τὴν διὰ προσηρημένου μαυροπίνακος ἔκθεσιν, τὴν ἀσιτίαν
ἢ ὀλιγοσιτίαν, τὴν φυλάκισιν, πᾶν ἄλλο μᾶλλον παρὰ τὴν κτηνώδη
διὰ τῆς χειρὸς προσβολήν. Καὶ προλέγομεν ὑμῖν ὅτι οὐδεμία πρόφα-
σις ἔσται ἱκανὴ νὰ ἀπαλλάξῃ τῆς παραδειγματικῆς τιμωρίας, τὴν
ὁποίαν ἔχομεν ἀμετάθετον ἀπόφασιν νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς τὸν παρὰ τὰ
τῶν διαταττομένων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

καὶ τοῦ μαθητολογίου τῶν σχολείων, καὶ καλλιγραφικὰ ἢ ἄλλως καλλιτεχνικὰ δείγματα τῶν διδασκομένων παιδῶν. Παρατηροῦντες ὅτι ταῦτα, ὅσῳ χρησιμεύουσιν εἰς τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς, αἵτινες ἐκ τοῦ σύνεγγυς δύνανται νὰ σχηματίσωσιν ἐξ αὐτῶν, παραβάλλουσαι μάλιστα τὰ τοῦ παρελθόντος πρὸς τὰ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, πεποιθῆσιν περὶ τῆς προόδου ἢ μὴ τῶν μαθητευομένων, τόσῳ ἄχρηστα καταντῶσιν εἰς τε τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὸ Διευθυντήριον, τὸ ὁπεῖον, ἔχον πᾶσαν εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἐμπιστοσύνην, οὔτε πρόθεσιν οὔτε καιρὸν ἔχει νὰ ἐξελέγῃ ἐξ ἀντιπαραθέσεως τὰς ἐνδεχομένας παραβάσεις, ἀνατιθεμένου ἄλλως τε τούτου εἰς τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς, περὶ τῆς δραστηριότητος τῶν ὁποίων οὐδεμίαν ἔχει ἀφορμὴν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διστάζῃ, προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχα, νὰ μὴ διευθύνῃς τοῦ λοιποῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, εἰμὴ μόνως τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τοὺς καταλόγους μετὰ τῆς βαθμοθετήσεως τῶν μαθητευομένων· τὰ δὲ καλλιγραφικὰ καὶ ἄλλα δείγματα τῆς προόδου αὐτῶν νὰ μένωσιν ἐναποτεθειμένα εἰς τὸ σχολεῖον ὑπὸ τὴν σφραγίδα τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἵνα χρησιμεύωσιν ὡς ἀποδείξεις τῆς προκοπῆς τῶν μαθητῶν εἰς τὰς ἐξετάσεις τοῦ ἐφεξῆς ἔτους, ἀντιπαραβαλλόμενα· ἐκτὸς μόνον ὅταν ἐξοχόν τι εὐκαιρίας καλλιτέχνημα δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὡς ἀπόδειξις σπανίας πρὸς καλλιτεχνίαν δεξιότητος, καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν βράβευσιν τοῦ μαθητοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπὶ τούτῳ θέλει συνιστᾶ τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀθήνησι τῇ 14 Δεκεμβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργός

Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 192.

Περὶ συντάξεως καὶ ἀποστολῆς τῶν τριμηνιαίων ἐλέγχων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκαλίσσας.

Μέλλοντες νὰ κανονίσωμεν σκοπιμώτερον τὴν ἐξέλεγχιν τῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων καταστάσεως, καὶ παρατηροῦντες ὅτι, ὡς πρὸς τοῦτο, ἢ πρὸς τὸ Διευθυντήριον ἀποστολῇ τῶν μηνιαίων ἐλέγχων, ἀπασχολοῦσα ἄλλως τε τοὺς δημοδιδασκάλους οὐδὲν ἢ ελάχιστα συντείνει, καὶ εἰς πολλὰ μάλιστα τοῦ Κράτους μέρη οὔτε εἶναι δυνατόν ἀκριβῶς νὰ τηρηθῇ. παραγγέλλομεν ὑμῖν ὥστε, ἀπὸ τοῦ παρόντος μηνὸς καὶ ἔτους, ἡ μὲν ἀποστολὴ αὕτη τῶν μηνιαίων ἐλέγχων νὰ

παύση, νὰ τακτοποιηθῇ δὲ ἀκριβέστερον ἢ τῶν κατὰ τριμηνίαν· καὶ κατὰ μῆνα μὲν νὰ σημειῶνται ἀκριβῶς, παρόντων καὶ συνυπογραφομένων ἐκάστοτε τῶν μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ προσδιωρισμένον βιβλίον ἢ κατάστιχον τοῦ σχολείου αἱ γινόμεναι ἐν διαστήματι τοῦ μηνὸς τροποποιήσεις εἰς τὰς τάξεις· κατὰ τριμηνίαν δὲ, ἀπ' αὐτοῦ ἐξαγόμενος, καὶ μὲ τὰς ἐκ παραθέσεως παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς συνοδευόμενος, νὰ πέμπηται πρὸς τὸ Διευθυντήριον ὁ τριμηνιαῖος ἑλεγχος, ὑπογεγραμμένος μὲν ὡσαύτως ὑφ' ὧν ἢ τῶν πλειοτέρων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπικυρωμένος δὲ ἀφεύκτως τῇ σφραγίδι τοῦ δικαιωματικῶς αὐτῆς προεδρεύοντος Δημάρχου, ὡς μέλλων νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς δικαιολόγησιν τῆς τοῦ δημοδιδασκάλου μισθοδοσίας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ ὁ διδάσκαλος γίνεται φιλοτιμότερος ἑαυτοῦ, καὶ ἡ παρουσία τῶν ἐπιτροπῶν καταδηλοῦται, καὶ τὸ Διευθυντήριον ἐπαρκεῖ πρὸς ἐξέλεγχιν, καὶ καιρὸς πολὺς οἰκονομεῖται. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται πρὸ πάντων ἡ σύμπραξις τῶν ἐπιτροπῶν, προσκαλοῦμεν συγχρόνως τὴν προσοχὴν τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν εἰς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θέλετε εὖρεϊ πᾶσαν ἐκ μέρους αὐτῶν ὡς πρὸς τοῦτο συνδρομὴν, ὥστε νὰ ἐκλίπῃ καὶ παρ' ὑμῶν πᾶσα πρόφασις ὀλιγορίας.

Ἀθήνησι τῇ 18 Ἰανουαρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς

Γ. Ψύλλας.

Ἀριθ. Πρωτ. 192.

Περὶ συντάξεως καὶ ἀποστολῆς τῶν τριμηνιαίων ἐλέγχων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐκ τῆς ἐπισυνημμένης ἡμετέρας ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους, τῆς ὁποίας τὴν εἰς ἓνα ἕκαστον αὐτῶν ἀποστολὴν ἢ ἐπίδοσιν Σᾶς ἀναθέτομεν, πληροφορεῖσθε, Κ. Νομάρχα, ὅτι, σπεύδοντες ὅσον οἶόν τε πρὸς τὴν τῆς ὑπηρεσίας ἀπλοποίησιν, καταργοῦμεν ἀπὸ τοῦδε τὴν ἀποστολὴν τῶν κατὰ μῆνα πεμπομένων πρὸς τὸ Διευθυντήριον ἐλέγχων, κανονίζομεν δὲ ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον τὴν τῶν κατὰ τριμηνίαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοπομένου, ὁ ἐστίν, οἰκονομοῦντες τὸν χρόνον νὰ καταστήσωμεν συγχρόνως ἐπιμελεστέρους περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν τοὺς δημοδιδασκάλους, ἀπαιτεῖται ἡ διηνεκὴς ἐπίβλεψις καὶ συνεργία τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν, συνιστοῦμεν καὶ αὖθις τὴν ἐνεργὴν αὐτῶν συντήρησιν εἰς τὴν ὑμετέραν δρα-

στηριότητα, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι, διδόντων ὑμῶν πρώτων τὸ παράδειγμα, ὡς προεδρευόντων δικαιοματικῶς τῶν κατὰ νομὸν ἐπιτροπῶν, εἰς τοὺς Κυρίους Ἐπάρχους, καὶ αὐτῶν εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν δημάρχους, θέλει ἐπιτευχθῇ ὁ ἀγαθοποιὸς σκοπὸς τοῦ νόμου, ἡ διὰ τῆς δημοτικῆς δηλονότι ἐκπαιδεύσεως ἡθοιοποίησης τοῦ λαοῦ.

Ἀθήνησι τῇ 26 Ἰανουαρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς

Γ. ΦΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 684.

Περὶ διορισμοῦ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους·

Κατὰ συνέπειαν τοῦ 56 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, καθ' ὃ ἡ ἐξεταστικὴ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπὴ διορίζεται παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλ. Γραμματείας, καθυποβάλλονται ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν ΚΚ. Νομαρχῶν εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου ὀνομαστικοὶ κατάλογοι τῶν ὧν εἴτε αὐτοὶ οἱ ΚΚ. Νομάρχαι, εἴτε οἱ ΚΚ. Ἐπαρχοὶ ἔκριναν ἤδη καταλλήλους ὡς μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, χωρὶς οὐδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως, ὥστε εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ξένον παντελῶς ὡς πρὸς τὴν διάγνωσιν τοῦ ποιοῦ καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν προτεινομένων, δὲν μένει εἰμὴ νὰ ἐγκρίνη αὐτοὺς, ἀφ' οὗ τὸ Νομαρχεῖον ἢ τὸ Ἐπαρχεῖον τοὺς προέκρινεν ἤδη ἀξίους. Ἰνα μὴ περιορίζηται λοιπὸν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπουργείου εἰς ἀπλὴν μόνον διατύπωσιν, ἥτις οὐδὲν ἄλλο παρὰ χρονοτριβὴν ἐπιφέρει, ἀξιοῦμεν, Κ. Νομάρχα, ὥστε τοῦ λοιποῦ εἰς τοὺς καθυποβαλλομένους ἡμῖν τοιοῦτους καταλόγους νὰ προσεπισημειῶται καὶ ἡ ἡλικία, καὶ τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ἡ κοινωνικὴ θέσις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν προισταμένων χαρακτηριστικά, ιδίως δὲ εἰάν ᾔναι παιδείας τινὸς ὁπωσδήποτε μέτοχοι καὶ ἐχρημάτισαν καὶ ἄλλοτε μέλη ἐφορευτικῶν εἴτε ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ὥστε νὰ δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ σχηματίζῃ περὶ αὐτῶν ἰδίαν τινὰ πεποιθήσιν· ἐπὶ πᾶσιν, ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα προβιβασμὸν τῶν μαθητῶν συμβαίνουσιν οὐχὶ σπανίως διενέξεις μεταξὺ τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκάλων, θεωροῦμεν τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ὥστε ὁ κατὰ τόπον Ἑλληνοδιδάσκαλος, ἢ, ὅπου ὑπάρχουσι πολλοὶ τοιοῦτοι, εἰς ἐξ αὐτῶν ὁ καταλληλότερος, νὰ ᾔναι

δικαιωματικῶς μέλος τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ ὁ ἱερεὺς τῆς ἐνορίας, ἥ, μεταξὺ πολλῶν τοιούτων, ὁ ἐλλογιμώτερος.

Ἀθῆναι τῇ 18 Φεβρουαρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς

Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1012.

Περὶ διατιμῆσεως καὶ προμηθεύσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκάλισσας.

Αἱ ἀπὸ 26 Νοεμβρίου 1853 καὶ 10 Φεβρουαρίου 1854, ὑπ' ἀριθ. 6199 καὶ 7026, ἐγκύκλιοι τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου περὶ διατιμῆσεως καὶ προμηθεύσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς νέας μεμφιμοιρίας, τῶν μὲν γονέων παραπονουμένων ὅτι τὰ βιβλία ταῦτα ὑπερτιμῶνται οὐχ ἥττον ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ κερδοσκοπούντων, τῶν δὲ βιβλιοπωλῶν ὅτι ἀπαντῶσι δυσκολίας περὶ τὴν εἰσπραξίν τοῦ ἀντιτίμου τῶν στελλομένων βιβλίων εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους, αὐτῶν δὲ τῶν δημοδιδασκάλων, ὅτι, ζητοῦντες παρὰ τῶν βιβλιοπωλῶν βιβλία, δὲν λαμβάνουσι. Θεωροῦμεν ἄρα καθήκον ἡμῶν νὰ ὀρίσωμεν ἔτι ἀπαξ τὰ περὶ τούτου, ἵνα μὴ ἀπασχολώμεθα δι' αἰτήσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι τῆς ἡμετέρας ἀρμοδιότητος. Ἐπὶ τούτῳ ἐπισυνάπτομεν αὐθις κατάλογον τῶν βιβλίων τούτων, καὶ παραγγέλλομεν νὰ διατηρῆται, ἐπιμελεῖσθαι καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ δημοδιδασκάλου, ἐν ἀντίτυπον αὐτοῦ προσηρτημένον διαρκῶς καὶ εὐσυνόπτως εἰς τὴν εἴσοδον ἐκάστου δημοτικοῦ σχολείου πρὸς ἀποφυγὴν ὑπερτιμῆσεως, ὑπομεινῆσκοντες ἐπὶ τούτῳ τὰ ἄρθρα Β' καὶ Γ' τῆς ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1853 καὶ ὑπ' ἀριθ. 4479 ἐγκυκλίου τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου, τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦμεν τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν, καὶ τοῦτο μόνον θεωροῦμεν ἀνήκον εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου οὐ προϊστάμεθα· ὅσον δὲ περὶ τοῦ τρόπου τῆς προμηθείας καὶ ἀποστολῆς τῶν βιβλίων τούτων, καθὼς καὶ τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἀντιτίμου των, ἐπειδὴ εἶναι ἀντικείμενον ὅλως ἰδιωτικὸν καὶ ἀφορᾷ τὴν βιβλιοεμπορίαν, μένει εἰς τοὺς κυρίους βιβλιοπώλας νὰ διευκολύνωσιν αὐτὸν ὅπως ἤθελον κρίνει καταλληλότερον, χωρὶς διόλου νὰ παρεμβάλωσιν εἰς τὰ συμφέροντα αὐτῶν τὸ ὑπουργεῖον· πρὸς τοῦτο δὲ δύνανται, ἐὰν θέλωσι, νὰ συνεννοῶνται καὶ μετ' αὐτῶν ἀμέσως τῶν δημοδιδασκάλων, πείθοντες ὁπωσδήποτε αὐτοὺς ν' ἀναδέχωνται αὐτοὶ τὰ περὶ τούτου, καὶ πρὸς

τοῦτο οὐδὲν θεωροῦμεν ἀντιβαῖνον, ἀρκεῖ μόνον νὰ τηρῶνται αὐστη-
ρῶς οἱ ἀνώτεροι ὅροι καὶ ἡ μεταξὺ τοῦ δημοδιδασκάλου καὶ βιβλιο-
πώλου συμφωνία νὰ θεωρῇται, καθὼς καὶ εἶναι, ὅλως ἰδιωτικὴ χωρὶς
παντάπασι νὰ παρεμβαίνη εἰς αὐτὴν οὔτε τὸ Ἰπουργεῖον, οὔτε τὸ Διευ-
θυντήριον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς

Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

ἀντὶ λεπ. πωλ. λ.

1 Μικρὸν Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς 4 κλάσεις Α'. Β'. Γ'. Δ'. 10	— 5
1 Νέον Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς 5 Κλάσεις Α'. Β'. Γ'. Δ'. Ε'. 20	— 10
3 Πινακίδες ἢ Νέον Ἀλφαβητάριον σύμφωνα μὲ τοὺς πί- νακας ὑπὸ Ι. Π. Κ.	55 — 35
4 Προσευχαὶ Τμῆμα Α'. ὑπὸ Α. Κοραῆ	10 — 4
5 Ἱερὰ Ἱστορία Τμῆμα Β'. ὑπὸ Α. Κοραῆ	25 — 8
6 Ἱερὰ Κατήχησις Τμῆμα Γ'. ὑπὸ Α. Κοραῆ	15 — 6
7 Περίληψις τῶν Πράξεων τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων ὑπὸ Κ. Χ.	50 — 15
8 Περίληψις τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ Κ. Χ.	65 — 20
9 Περί τοῦ Θεοῦ Νόμου, ἥτοι περὶ τῶν δέκα ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ	15 — 10
10 Σύνοψις τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως ὑπὸ Κοραῆ μετὰ προσ- θήκης γραφικ. ὑποσημ.	50 — 25
11 Χριστιανικὸν Ἐγχειρίδιον ὑπὸ Διερβάρεως	35 — 20
12 Διδασκαλία τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας τοῦ Ἰβριγγος ὑπὸ Σ. Ἀντωνιάδου	50 — 20
13 Σειρὰ Παιδικῆς βιβλιοθήκης ἢ μαθήματα Φυσικῆς ὑπὸ Ι. Π. Κ.	55 — 25
14 Παιδικῆς Βιβλιοθήκης Χρηστοθείας μαθήματα περὶ Καθηκόντων	25 — 15
15 Παιδικῆς Βιβλιοθήκης Χρηστοθείας μαθήματα περὶ Συμπεριφορᾶς	25 — 10
16 Εὐχαὶ, Δεήσεις καὶ ᾠδαὶ ἀδόμενα εἰς τὰ δημοτικὰ Σχολεῖα	30 — 20
17 Προπαιδεῖα περιέχουσα τὰς 4 ἀριθμητικὰς πράξεις ὑπὸ Β. Π. Β.	10 — 4
18 Στοιχειώδης Ἀριθμητικὴ διὰ τοὺς προχωρημένους μα- θητὰς ὑπὸ Β. Π. Β.	40 — 30
19 Ἡ Περιστερὰ, ἠθικὸν διήγημα μεταφρασθὲν ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀποστολίδου Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἡλείας . 20	— 10
20 Ἐξωκλήσιον τοῦ δάσους ἠθικὸν διήγημα	25 — 10

σχολείων, γνωστοποιούμεν ὑμῖν, ὅτι, εἰς τὰ σχολεῖα τὰ κείμενα μακρὰν τοῦ μέρους ὅπου ἐδρεύει ὁ δήμαρχος καὶ ἡ ἐφορευτικὴ τῶν σχολείων Ἐπιτροπὴ θέλει διορισθῇ ὑπ' αὐτῆς ἡ τοῦ Δημάρχου εἰς τῶν ἐν τῷ χωρίῳ, ὅπου τὸ σχολεῖον, διαρκῶς παραμενόντων δημοτῶν, ὁ ἄρμοδιώτερος πρὸς τοῦτο, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ πάρεδρος, ὅστις, μετὰ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου θέλει ἐπισκέπτεσθαι ἀπροφασίστως ἅπαξ ἢ δις τοῦ μηνὸς τὸ σχολεῖον καὶ ὑπογράφει ἐν τῷ βιβλίῳ τὰς μηνιαίας καταστάσεις· ὁ δὲ τριμηνιαίος ἔλεγχος, ὑπογεγραμμένος παρ' αὐτῶν τε καὶ τοῦ δημοδιδασκάλου θέλει πέμπεσθαι κατὰ τριμηνίαν εἰς τὸν δήμαρχον, καί, παρ' αὐτοῦ ἐπικυρούμενος καὶ σφραγιζόμενος θέλει διευθύνεσθαι ἀρμοδίως εἰς τὸ Διευθυντήριον.

Ἀθήνησι τῇ 5 Μαρτίου 1855.

Ὁ Ὑπουργός

Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1127.

Περὶ διορισμοῦ τῶν μελῶν τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Παρατηροῦντες, Κ. Νομάρχα, ὅτι ὅσῳ πλείοτερα ὑπάρχουσι τὰ μέλη τῶν ἐξεταστικῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπῶν, τόσῳ ταχύτερον καὶ ἀκριβέστερον γίνονται αἱ ἐξετάσεις, αἰτιῶμεν τοῦ λοιποῦ ὥστε διὰ μὲν τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν νὰ προτείνωνται πρὸς τοῦτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἑξὶ μέλη, διὰ δὲ τὰς τῶν κατὰ δῆμον σχολείων τέσσαρα, ὥστε νὰ δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ σχηματίζῃ ἐξ ἐκείνων μὲν πενταμελεῖς, ἐκ τούτων δὲ τριμελεῖς τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς, καὶ νὰ μένῃ πάντοτε ἐν μέλος ὡς ἀναπληρωτικὸν ἐκάστης αὐτῶν.

Ἀθήνησι τῇ 10 Μαρτίου 1855.

Ὁ Ὑπουργός

Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1847.

Περὶ διατιμήσεως καὶ προμηθεύσεως τῶν διδασκτικῶν βιβλίων
τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκαλίσας.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου Ε. Ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 1012 (734—744) ἡμετέρας ἐγκυκλίου περὶ διατιμήσεως τῶν διδασκτικῶν βιβλίων προδιαταχθέντων, ὑποσυνάπτομεν κατάλογον καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Σ. Κ. Βλαστοῦ ἐκδοθέντων διδασκτικῶν βιβλίων, ἵνα κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 10 Φεβρ. 1854 καὶ ὑπ' ἀριθ. 7026 ἐγκυκλίου τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου, οἱ παρ' ὑμῖν μαθητεύοντες προμηθεύωνται τὰ σημειούμενα βιβλία ὅπως καὶ ὅπουδῆποθεν ἐγκρίνωσι, φθάνει μόνον γὰρ μὴ ὑπερτιμῶνται ταῦτα ὑπὸ τῶν κερδοσκοπούντων, καὶ πρὸς τοῦτο θέλετε ἔχει ὑπ' ὄψιν καὶ διατηρεῖ ἀπαράβατα τὰ διὰ τῆς προειρημένης ἡμετέρας ἐγκυκλίου προδιαταχθέντα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

Τῶν ἐν χρήσει εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα βιβλίων τῶν ἐκδοθέντων
ὑπὸ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ.

	ἀντὶ	λεπ.	πωλ.	λ.
1 Μικρὸν Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς 3 Κλάσεις Α', Β', Γ'	10	—	5	
2 Νέον Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς 5 Κλάσεις Α', Β', Γ', Δ', Ε'	25	—	10	
3 Πινακίδες ἢ νέον Ἀλφαβητάριον σύμφωνα μὲ τοὺς Πίνακας ὑπὸ Ι. Π. Κ.	50	—	35	
4 Προσευχαὶ Τμῆμα Α' ὑπὸ Α. Κοραῆ	10	—	4	
5 Ἱερὰ Ἱστορία Τμῆμα Β' ὑπὸ Α. Κοραῆ	25	—	8	
6 Ἱερὰ Κατήχησις Τμῆμα Γ' ὑπὸ Α. Κοραῆ. (ἐκδοσις δ'.)	15	—	6	
7 Περίληψις τῶν Πράξεων τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων ὑπὸ Μ. Α. (ἐκδοσις α').	50	—	15	
8 Περίληψις τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ Μ. Α. (ἐκδ. α'.)	50	—	20	
9 Περίληψις τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Γραφῆς, κτλ. ὑπὸ Ι. Κ. Βλαστοῦ (ἐκδ. γ').	50	—	35	
10 Περὶ τοῦ Θείου Νόμου, ἥτοι περὶ τῶν δέκα ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ	20	—	10	

11	Σύνοψις Ἱερ. Κατηχίσεως ὑπὸ Α. Κοραῆ μετὰ Γραφ.		
	σημειώσ. (ἐκδοσις ε.)	50	— 25
12	Χριστιανικὸν Ἐγχειρίδιον ὑπὸ Δαρβάρεως. (ἐκδοσις δ.)	35	— 20
13	Σύνοψις τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, ὑπὸ Σ. Κ. Βλαστοῦ.		
	(ἐκδοσις β.)	50	— 20
14	Σειρά Παιδικῆς Βιβλιοθήκης, ἥτοι Μαθήματα Φυσικῆς.		
	(ἐκδοσις δ.)	60	— 25
15	Παιδικῆς Βιβλιοθήκης Χρηστοηθείας μαθήματα περὶ		
	Καθηκόντων. (ἐκδοσ. ζ.)	20	— 15
16	Παιδικῆς Βιβλιοθήκης Χρηστοηθείας μαθήματα περὶ		
	Συμπεριφορᾶς. (ἐκδ. δ)	25	— 10
17	Εὐχαί, Δεήσεις καὶ Ἀσματα	20	— 10
18	Προπαιδεία περιέχουσα τὰς 4 ἀριθμητικὰς Πράξεις .	10	— 4
19	Ἐπιτομὴ τῶν Πινάκ. τῆς Ἀριθμ. καὶ τῆς Διαμ. ὑπὸ		
	Ι. Δρατῆκη Τμ. Α' (ἐκδ. γ')	50	— 35
20	Ἐπιτομὴ τῶν Πινάκ. τῆς Ἀριθμ. καὶ τῆς Διαμ. ὑπὸ		
	Ι. Δρατῆκη Τμ. Β' καὶ Γ' (ἐκδ. β')	75	— 50
21	Στοιχειώδης Ἀριθμητικὴ πρὸς χρῆσιν τῶν Διτμ.		
	Σχολ. ὑπὸ Ε. Ξ. (ἐκδ. β').	50	— 30
22	Γεωγραφίας Στοιχειώδη Μαθήματα ὑπὸ Ι. Π. Κ.		
	(ἐκδοσις ι.)	75	— 40
23	Ἡ Περιστερὰ ἠθικὸν διήγημα μεταφρασθὲν ὑπὸ Μ.		
	Α. (ἐκδοσις δ.)	30	— 10
24	Ψυχολογία πρὸς διδασκαλίαν τῶν παιδῶν	35	— 15
25	Ὁ Ῥοδινῶν Κροῦσσοι κτλ. μὲ εἰκονογραφίαν ὑπὸ		
	Χ. Χριστοπούλου. (ἐκδοσις ε.)	75	— 50
26	Ἐξωκκλήσιον τοῦ δάσους ἠθικὸν διήγημα. (ἐκδ. γ').	30	— 10
27	Οἰκονομία τοῦ ἀνθρωπίνου Βίου ὑπὸ Κ. Ἀσωπίου. .	40	— 30
28	Ἀρχαιολογία Ἑλληνικὴ ὑπὸ Σ. Ἀντωνιάδου. (ἐκδ. γ')	100	— 75
29	Στοιχεῖα Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς ὑπὸ Λεοντίου Μ.		
	Ἀναστασιάδου (ἐκδοσ. δ)	125	— 90
30	Καλλιγραφία περιέχουσα καὶ Γαλλικὰ παραδείγματα,		
	ὑπὸ Σ. Κ. Βλαστοῦ	50	— 25
31	Μικρὰ Διήγηματα μεταφρασθέντα ἐκ τοῦ Γερμαν. ὑπὸ		
	Ι. Κ. Γέγν. (ἐκδοσ. α.)	50	— 30
32	Ἐγχειρίδιον Ἀνθρωπολογίας ὑπὸ Ε. Μ. (ἐκδοσ. γ').	75	— 50
33	Ἀναγνωσματάριον ὑπὸ Γ. Κωνσταντινίδου. (ἐκδ. τ.)	75	— 50
34	Σύμμικτα ἥτοι Ἀπάνθισμα ἐκ χρονολ. καὶ Μαθημ.		
	Γεωγραφίας. (ἐκδοσ. β')	100	— 75
35	Μαθήματα Πρακτικῆς Ἠθικῆς ὑπὸ Ι. Π. Κ. (ἐκδ. β').	15	— 12
36	Ὁ φίλος τῶν Παίδων βιβλίον ἀνυχνώσεως, ὑπὸ Γ.		
	Ἀθ. Γεράκη. (ἐκδ. α.)	40	— 30

37	Ἱερὰ Γεωγραφία ἢ Χωρογραφία τῆς Ἀγίας Γῆς, ὑπὸ Δ. Πάνταζῃ Ἑλληνοδιδ.	100	— 90
38	Τὰ Δύο Ἀρνία, Διήγημα Ἀλληγορικόν, μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.	20	— 10
39	Γενικὸν Μάθητολόγιον τοῦ Δημοτικοῦ Σχολ.(ἐκδ. 6').	125	— 100
40	Κατάστιχον τοῦ ἐκ τῆς προσκλήσεως Προκύπτοντος, τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου.	100	— 75
41	Εὖσημα, ἡ χιλιάς	200	— 150
42	Πίνακες Ἀριθμητικῆς Δραίικη. (ἐκδοσ. 6'.)	1000	— 600
43	Ἀλφαριθμικὸν Γαλλικόν, περιέχον κανόνας περὶ προφορᾶς, κτλ.	75	— 50
44	Σιλουίου τοῦ Πελλίκου περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Ἀνδρῶν, κτλ.	100	— 85
45	Φενελῶνος περὶ Κορατίων Ἀνατροφῆς, μετάφρασ. ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, κτλ.	125	— 100

Ἀριθ. Πρωτ. 2389.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως τῶν τριμηνιαίων ἐλέγχων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Διδασκάλους.

Ἐπισυνάπτομεν ἐνταῦθα ἔκτυπον δεῖγμα, καθ' ὃ ὀφείλετε νὰ συντάττετε τοῦ λοιποῦ τοὺς διὰ τῆς ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 192 ἐγκυκλίου τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου ὁρισθέντας τριμηνιαίους ἐλέγχους, καὶ παραγγέλλομεν ὑμῖν νὰ συμμορφωθῆτε ἀκριβῶς πρὸς τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην, καὶ, δεκαπέντε, τὸ πολὺ, ἡμέρας, μετὰ τὴν λήξιν ἐκάστης τριμηνίας, ὁ ἑλεγχος οὗτος νὰ ᾖ ὑπ' ὄψιν τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων ἀπροφασίστως, καθότι ὁ ὑστερήσας θέλει σημειοῦσθαι, καὶ, πρὸς ποινὴν, δὲν θέλει μισθοδοτεῖσθαι, εἰμὴ μετὰ παρέλευσιν ἑτέρας τριμηνίας. Τὰ δὲ ἀντίτυπα τῶν ἄχρι τοῦδε μηνιαίων ἐλέγχων, κρατούμενα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, θέλουν χρησιμεύει τοῦ λοιποῦ μόνον εἰς τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς ἢ καὶ τοῦ διευθυντοῦ περιοδεύοντος, πρὸς ἐξέλεγχιν τῶν τριμηνιαίων, συνενούμενα βαθμυπὸν εἰς ἓν σῶμα καὶ ἀποτελοῦντα βιβλίον χωριστὸν ἀποκείμενον ἀναφαιρέτως εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ παραδιδόμενον μετὰ τῆς λοιπῆς αὐτοῦ ἀποσκευῆς εἰς τοὺς ἀλλήλους διαδεχομένους δημοδιδασκάλους.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 4 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργός

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΛΕΓΧΟΣ

Τῆς καταστάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τοῦ (χωρίου, τῆς πόλεως, τῆς κομποπόλεως) τοῦ Δήμου

τῆς Ἐπαρχίας Διὰ τὴν τριμηνίαν τοῦ 1855.

Πληθυσμὸς τῶν κατοίκων τοῦ τόπου ὅπου τὸ Σχολεῖον.

Κατάστασις τοῦ οἰκοδομήματος

» τοῦ ὕλικου

Ἐπώνυμον, ὄνομα καὶ βαθμὸς τοῦ Δημοδιδασκάλου.

Πόσος ὁ μισθὸς αὐτοῦ καὶ πόθεν χορηγεῖται.

Ἀριθ. τῶν ὑπαρχόντων μαθητῶν τὴν . .		Ἰανουαρίου.	Φεβρουαρίου.	Μαρτίου.
Μαθηταὶ προβιβασθέντες ἀνὰ μίαν κλάσιν εἰς τὴν	Ἀνάγνωσιν.			
	Γραφὴν.			
	Ἀριθμητικὴν.			
	Χρ. Διδασκαλίαν.			
	Γραμματικὴν.			

Παρατηρήσεις.

Ἀπεβλήθησαν μαθηταὶ δι' (ἀμέλειαν, ἀπουσίαν ἢ ἄλλην τινὰ αἰτίαν).

Ἀνεχώρησαν διὰ (νόσον, προβιβασμὸν ἢ ἄλλην τινὰ αἰτίαν).

Ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπεθεώρησε τὸ Σχολεῖον (τοσάκις) εἰς τὸ διάστημα τῆς τριμηνίας.

Εἰς τὸν Διδάσκαλον ὀφείλονται μισθοὶ (πόσοι καὶ πόθεν).

Ὁ Δημοδιδάσκαλος

Ὁ Δήμαρχος

Ἡ ἐπιθ. ἐπιτροπὴ

Ἀριθ. Πρωτ. 2420.

Περὶ προμηθείας βιβλίων εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Διάφοροι τῶν δῆμων ἢ καὶ αὐτῶν τῶν δημοδιδασκάλων ἀναφέρονται ἐκ διαλειμμάτων πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ἐξαιτούμενοι νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τὰ πρὸς αὐτοὺς δημοτικὰ σχολεῖα ἐκ τῶν ἀποτεθεμένων δῆθεν ἐπὶ

σχολείων, ἐνεργουμένη τῶν μὲν κατὰ νομοὺς ὑπὸ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, τῶν δὲ κατ' ἐπαρχίαν ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν, καὶ τῶν κατὰ δήμους ὑπὸ τῶν δημοτικῶν, κατὰ τὰ ἄρθρα 34. 39 καὶ 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, ὡς ὠρισμένη καὶ ἀνεπίδεκτος τροποποιήσεως, δὲν εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἐπικυροῦται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὁποίου ἐναπόκειται μόνον ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ αὐτοῦ Νόμου. Ἐπομένως, ἐν ᾧ θέλετε φροντίζει νὰ συστήθῃσι, κατὰ τὰ περὶ τούτου προεπεσταλμένα, ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ παντοῦ ὅπου δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦται, δὲν θέλετε καθυποβάλλει τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου, εἰμὴ μόνον τὰ ἐκλεγόμενα μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου.

Ἀθήνησι τῇ 7 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργός

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2389.

Περὶ συντάξεως προγράμματος τῶν μαθημάτων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους καὶ τὰς Δημοδιδασκαλίσσας.

Ἐπειδὴ ἐν ἐνίοις τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὅσα ἔχουσι δύο ἢ καὶ πλεοντέρους διδασκάλους, συμβαίνουσιν ἐνίοτε διενέξεις ὡς πρὸς τὰς ὥρας καὶ τὴν διαίρεσιν τῆς ἐργασίας, τῶν μὲν παραπονουμένων ὅτι κοπιᾶζουσιν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, τῶν δὲ καθυστερούντων περὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὀφείλουσι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὸ σχολεῖον, παραγγέλλομεν ὥστε, πρὸς ἀποφυγὴν ἀπάσης τοῦ λοιποῦ λογοτριβῆς, εἰς τὰ σχολεῖα, ὅτα ἔχουσιν ὑπὲρ τὸν ἕνα διδάσκαλον, νὰ συνταχθῇ τῇ συγκαταθέσει αὐτῶν καὶ τῇ συμπράξει τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, πρόγραμμα, κανονίζον ἀκριβῶς τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας, καὶ τὸ μέρος αὐτῆς, ὅπερ ἀνήκει εἰς ἕκαστον τῶν διδασκάλων, καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον δύναται, κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ νὰ τροποποιῇται κατ' ἔτος ἢ καὶ καθ' ἐξάμηνον, ὑπογραφὴν παρὰ τε τῶν διδασκάλων καὶ τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ μὲν διαρκῶς προσηρτημένον ἐν τῷ σχολείῳ καὶ νὰ λογίζεται ὑποχρεωτικὸν δι' ἕκαστον αὐτῶν ὀφείλοντα νὰ παρευρίσκηται ἀπροφασίστως εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ κατὰ τὴν ὠρισμένην ὥραν καὶ νὰ ἐκτελῇ τὴν ὠρισμένην αὐτῷ ἐργασίαν, ἢ, κωλυόμενος ὑπὸ νόσου ἢ ἄλλης εὐλόγου αἰτίας, νὰ προαναγγέλλῃ τοῦτο ἄφ' ἐσπέρας ἢ ἀπὸ πρωῒς εἰς τὸν συνάδελφον αὐτοῦ ἢ τὸν προϊστά-

μενον τοῦ σχολείου. Ἄπασαι δὲ αἱ ἀπουσίαι, εἴτε αἰτιολογημέναι, εἴτε ἀναιτιολόγητοι, νὰ σημειῶνται ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ παρόντος διδασκάλου εἰς τὸ ἀρμόδιον κατάστιχον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ νὰ ἀντιγράφονται εἰς τοὺς τριμηνιαίους ἐλέγχους τοὺς πεμπομένους εἰς τὸ Λιευθυντήριον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2646.

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ὁδηγοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς δημοδιδασκάλους.

Ἐχομεν ἀφορμὴν νὰ ὑποπτεύωμεν ὅτι εἰς πολλὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων ὁ ἐν χρήσει τῆς δημοδιδασκαλίας Ὁδηγὸς ἢ δὲν λαμβάνεται παντάπασιν ὑπ' ὄψιν, ἢ ἐφαρμόζεται ἀτελῶς, τροποποιούμενος κατὰ τὸ δοκοῦν ἐκάστῳ τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην, ὡς ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ τῆς προκαταρκτικῆς διδασκαλίας ὁμοιόμορφον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν διαμορφώσεως, ὀφείλοντες ν' ἀναστείλωμεν, καὶ τοι ἀφ' ἐτέρου προτιθέμενοι νὰ ἐπιφέρωμεν ἐν δέοντι τὰς ἀναποφεύκτους κριθησομένας περὶ τὴν δημοτικὴν διδασκαλίαν βελτιώσεις, παραγγέλλομεν ὑμῖν ἐντόνως, ἵνα ἐξακολουθῆτε ἀκριβῶς συμμορφούμενοι πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Ὁδηγοῦ κεκανονισμένην μέθοδον, ἐφαρμόζοντες ἀπανταχοῦ ὅλας αὐτοῦ τὰς διατάξεις, καθ' ὅσον ἀνυπερέβλητα ἐμπόδια, οἷον τὸ ὀλιγόριθμον τῶν μαθητῶν ἢ τοῦ διδασκῆριου ἢ σμικρότης δὲν ἀντιτάττονται εἰς τοῦτο, καὶ προλέγομεν ὑμῖν ὅτι, ἀποδειχθέντος τούναντίου, καθ' ὃν ἀκολούθως θέλομεν κανονίσει ἐξελέγξεως τρόπον, ὁ παραβάτης τῶν διατακτομένων θέλει ὑποκύψει εἰς πειθαρχικὰς ποινὰς πρὸς μεγίστην ἡμῶν δυσaréσκεϊν.

Ἀθήνησι τῇ 20 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2647.

Περὶ ἐξόδων ὁδοιπορίας πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Γνωρίζετε, Κ. Νομάρχα, ὅτι πρὸς ἀκμαίαν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύ-

σεως ἐνέργειαν οὐδὲν οὕτω συμβάλλεται, ὥς ἡ ἐνδελεχὴς καὶ σύντονος αὐτῶν ἐπιθεώρησις, καὶ διὰ τοῦτο ὁ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμος τοσαύτην περὶ τοῦτο τὸ μέρος κατεβάλετο σπουδὴν καὶ μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας καὶ λεπτομερείας κανονίζει τὰ πρὸς τοῦτο συντελοῦντα. Ἀλλὰ μὲ λύπην ἡμῶν παρατηροῦμεν Κ. Νομάρχα, καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ θέλετε συνομολογήσει μεθ' ἡμῶν, ὅτι ἡ ἐπιτήρησις αὕτη ἢ δὲν ἐνεργεῖται παντελῶς, ἢ ἐνεργεῖται ἀτελεσφορήτως καὶ διὰ τὸν τύπον μόνον. Θεωροῦντες ἐπομένως σπουδαιότατον νὰ θεραπεύσωμεν ἐκ τῶν ἐνόντων τὴν ἑλλειψιν ταύτην διευκολύνοντες τὴν δι' ἀλλήλων τοῦλάχιστον ἐπιτήρησιν τῶν δημοδιδασκάλων, τὴν ὁποίαν προδιέγραψεν ὁ Νόμος (ἄρθρ. 21), εἰς αὐτοὺς μὲν θέλομεν δώσει ἐν δέοντι τὰς περὶ τοῦτου ἀναγκαίας ῥητῆρας, εἰς τὸν προϋπολογισμόν δὲ τῆς ἐτησίαις δαπάνης ἐκάστου δήμου ἀξιῶμεν ἵνα διατάξῃτε ἐγκαίρως νὰ συμπεριληφθῇ ἡ ἀνάλογος ποσότης, 15—20 δραχμαὶ τοῦ χρόνου, ἐπιψηφισθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων συμβουλίων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 44 τοῦ Νόμου, διὰ τὰ ἑξῶς τῆς ὁδοιπορίας τῶν πρὸς ἐπιθεώρησιν μεταβαίνόντων δημοδιδασκάλων, καθ' ὃν ἐν καιρῷ θέλομεν κανονίσαι περὶ τούτου τρόπον.

Ἀθήνησι τῇ 20 ἰουνίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3213.

Περὶ τῶν ἀρχείων τῶν δημοτικῶν Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων τὰς ἐκάστοτε πρὸς αὐτοὺς διευθυνομένας ἐγκυκλίους τοῦ ὑπουργείου παραλαμβάνουσι, μετατιθέμενοι ἀλλαχοῦ, μεθ' ἑαυτῶν, ἐκλαμβάνοντες αὐτὰς ὡς ἀνηκούσας εἰς αὐτοὺς ἀτομικῶς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸ σχολεῖον ὃ διέπουσι, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐν οὐδενὶ σχεδὸν τῶν δημοτικῶν σχολείων ὑπάρχουσιν ἀποκείμενα τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα (ἀρχεῖα), παραγγέλλομεν ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ φυλάττωνται παντοῦ τοιαῦτα, καὶ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, ὅσας δὲν ἔχουσιν ἀντικείμενον ὑποθέσιν ἀφορῶσαν αὐτὸν ἀτομικῶς τὸν δημοδιδάσκαλον, νὰ ἐναποτιθῶνται, ὑπὸ ἀτομικὴν εὐθύνην τοῦ διδασκάλου, εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ ἐνμέριον ἢ κιβώτιον, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἔγγραφῶσιν ὑπὸ τὸν αὐξοῦντα ἀριθμὸν τοῦ ἐπὶ τούτῳ κρατουμένου βιβλίου τῶν εἰσερχομένων, καὶ, συνδεόμενα εἰς φακέλλους, νὰ παραδίδωνται ἐπὶ ἀποδεί-

ξει μετὰ τῆς λοιπῆς τοῦ σχολείου ἀποσκευῆς εἰς τοὺς ἐκάστοτε διαδε-
χομένους ἀλλήλους δημοδιδασκάλους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουλίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3,632.

Περὶ συστάσεως ἀποθεματικοῦ Ταμείου τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ὁ ἀπὸ 6 (18) Φεβρουαρίου 1834 νόμος περὶ δημοτικῶν σχολείων, προνοήσας περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν δημοδιδασκάλων τοῦ Κράτους, ὥ-
ρισεν ἐν ἀρθροῖς 33 καὶ 34, ἵνα ἀπὸ τοῦ εἰκοστοῦ μέρους τοῦ ἐτησίου
μισθοῦ ἐκάστου αὐτῶν συστηθῶσι ταμεῖα ἀποθεματικά.

Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου, ἂν καὶ δὲν δύναται νὰ ἐγγυηθῇ εἰς
τοὺς δημοδιδασκάλους εὐπορίαν, θέλει ὅμως χορηγήσει εἰς αὐτοὺς βοή-
θειάν τινα περὶ τὸ τέρμα τοῦ σταδίου των.

Καὶ δὴ, ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. ἐχορήγησεν εἰς τοὺς δημο-
διδασκάλους ἀνακουφίσεις τινάς, εἴτε διὰ δικαίων προβιθασμῶν, εἴτε
δι' αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ἐν αὐτοῖς τριτοβαθμίων, εἴτε διὰ τῆς
κατὰ μῆνα πληρωμῆς τῆς παρὰ τοῦ δημοσίου χορηγουμένης βοηθείας
εἰς τοὺς πλείστους ἐξ αὐτῶν, εἴτε διὰ τῆς τακτικωτέρας πληρωμῆς
τοῦ παρὰ τῶν δήμων χορηγουμένου ποσοῦ τῆς μισθοδοσίας των, ἐθεω-
ρήσαμεν ἔγκαιρον ὥστε καὶ ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου, μείναις μέ-
χρι τοῦδε ἀπραγματοποίητος νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ ἐξῆς εἰς ἐνέργειαν, τοῦ-
λάχιστον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοτικούς διδασκάλους καὶ τὰς δι-
δασκαλίσσας.

Προσδιορίζοντες λοιπὸν τὴν ἑναρξιν ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ προσε-
χοῦς μηνὸς Σεπτεμβρίου, διαγράφομεν ἤδη τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἀπὸ
τῆς ἐποχῆς ταύτης θέλετε διενεργεῖ, Κύριε Νομάρχα, τὴν ἐκ τοῦ μι-
σθοῦ τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὑμετέρου Νομοῦ διατελούντων
δημοδιδασκάλων τε καὶ δημοδιδασκαλιστῶν κράτησιν τοῦ προσδιω-
ρισμένου τούτου μέρους, καὶ τὴν εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς Ἰπουργεῖον ἀποστο-
λὴν χρημάτων.

Ἡ πληρωμὴ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων γίνεται κατὰ δύο τρό-
πους, ὧν ὁ μὲν ἀφορᾷ τὴν πληρωμὴν τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου
χορηγουμένης βοηθείας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην ταύτης δόμους, διὰ

χρηματικῶν ἐνταλμάτων ὑμῶν, ὡς ἐπιτρόπων τοῦ Ἵπουργείου, ὁ δὲ ἀφορῶν τὴν πληρωμὴν τοῦ ὄλου ἢ μέρος τοῦ μισθοῦ αὐτῶν ἐκ τῶν δημοτικῶν ταμείων, διὰ χρηματικῶν ἐνταλμάτων τῶν δημάρχων.

Ἐν μὲν τῇ πρώτῃ λοιπὸν περιπτώσει ἐκδιδόντες μετὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς τὸ περὶ πληρωμῆς χρηματικὸν ἔνταλμα, θέλετε σημειοῖ ἐπ' αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 30 τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ λογιστικοῦ νόμου Β. Διατάγματος, τὸ ἐξ ἀναλογίας κρατηθισόμενον ποσόν, οἱ δὲ δημόσιοι ταμίαι, κρατοῦντες τὰ χρήματα, θέλουν ἐκδίδει ἐπ' ὀνόματι τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἵπουργείου ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου γραμμᾶτια παραλαβῆς, καὶ ἀποστέλλει ταῦτα ἀμέσως εἰς ὑμᾶς.

Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει, ἐκδιδόντες ὡσαύτως οἱ δήμαρχοι μετὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς τὸ περὶ πληρωμῆς χρηματικὸν ἔνταλμα, θέλουν σημειοῖ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἐξ ἀναλογίας κρατηθισόμενον ποσόν. Οἱ δὲ δημοτικοὶ ταμίαι κρατοῦντες τὰ χρήματα, θέλουν ἐμβάζει αὐτά, ἐπιμελεία τῶν δημάρχων, εἰς τὸ πλησιέστερον ἐπαρχιακὸν δημόσιον ταμεῖον, τὸ ὁποῖον θέλει ἐκδίδει καὶ δι' αὐτὰ τὰ χρήματα, ἐπ' ὀνόματι τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἵπουργείου, ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου γραμμᾶτια παραλαβῆς, καὶ ἀποστέλλει αὐτὰ εἰς τὸν δήμαρχον ὑπόχρεων νὰ τὰ διαβιβάσῃ εἰς ὑμᾶς ἀρμοδίως ἄνευ ἀναβολῆς.

Τὰ γραμμᾶτια ταῦτα συνάγοντες, θέλετε ἀποστέλλει κατὰ πᾶσαν τετραμηνίαν εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς Ἵπουργεῖον συνωδευμένα μὲ πῖνακα, ἐμφαίνοντα τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐκάστου δημοδιδασκάλου ἢ δημοδιδασκαλίσσης, τὸν μηνιαῖον μισθὸν αὐτῶν, καὶ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐκρατήθη ἀφ' ἐνὸς ἐκάστου, ἵνα εἰσπράττωνται ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου τὰ χρήματα καὶ κατατιθῶνται ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Οὕτω διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων χρημάτων καταβάλλονται τὰ πρῶτα θεμέλια τοῦ τῶν δημοδιδασκάλων ταμειευτηρίου, προωρισμένου νὰ παραμυθῇ τὸ γῆρας ἀνδρῶν ἀφωσιωμένων εἰς τὸ ἐργῶδες ἐπάγγελμα τῆς δημοτικῆς διδασκαλίας.

Διὰ τοῦ σημερινοῦ ταχυδρομείου ἐπιστέλλομεν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τὰ δέοντα.

Εἰς ὑμᾶς δέ, Κύριε Νομάρχα, ἀνατιθέμεθα νὰ κοινοποιήσῃτε καταλλήλως καὶ εἰς τοὺς δημάρχους τοῦ ὑμετέρου Νομοῦ τὴν παρούσαν ἐγκύκλιον, καὶ ἐξηγούντες εἰς αὐτοὺς τοὺς λόγους, ὑπὸ τῶν ὁποίων ὠρμήθημεν νὰ βάλωμεν εἰς ἐνέργειαν τὴν προκειμένην εὐεργετικὴν διάταξιν τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, θέλετε τοὺς προσκαλέσει νὰ φροντίσωσι μετὰ προθυμίας περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν εἰς αὐτοὺς ἐπιβαλλομένων χρεῶν.

Πεπεισμένοι δὲ περὶ τοῦ πατριωτικοῦ ζήλου σας εἰς τὴν ἐκπλήρω-

διάρκειαν τοῦ μηνὸς κρατηθέντα ποσὰ ἀπὸ μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ θέλει ὑποβάλλεσθαι μετὰ τῶν μηνιαίων λογιστικῶν ἐγγράφων δι' ἰδιαιτέρας ἀναφορὰς πρὸς τὸ Γεν. Λογιστήριον, ὅπερ θέλει διαβιβάζει αὐτὸ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰπουργεῖον. Ἀντίγραφον τῆς καταστάσεως πρέπει νὰ προσαρτᾶται εἰς τὸ οἰκεῖον γραμματίον παραδόσεως, ἐπὶ ποινῇ προστίμου.

Τὰ κρατούμενα ταῦτα ποσὰ πρέπει ἀφεύκτως νὰ σημειῶνται καὶ εἰς τὴν κατάστασιν τῶν ἐξοφλουμένων χρηματικῶν ἐνταλμάτων, περὶ ἧς ὥρισεν ὁ 1 παράγραφος τῆς ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1856 ὑπ' ἀριθ. 8882 ἐγκυκλίου ἡμῶν τε καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, προστιθεμένης ἐπὶ τούτῳ στήλης εἰς τὸ τῶν παρατηρήσεων μέρος τῆς καταστάσεως.

Διὰ τοὺς ἀπὸ ἀ. Ἰανουαρίου ε. ε μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν πρέπει ἀπαρτρέπτως νὰ γείνη ἡ κράτησις ἐκ τῶν πρώτων πληρωθησομένων ἤδη μισθῶν αὐτῶν, ἀδιαφόρως ἂν οἱ, ἐφ' ὧν πρόκειται νὰ γείνη ἡ κράτησις, μισθοὶ ᾗσαν ἢ μὴ πεπληρωμένοι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς παρούσης.

Ὅστις τῶν ταμιῶν ἤθελε τοῦ λοιποῦ πληρώσει μισθὸν δημοδιδασκάλου, χωρὶς νὰ κρατήσῃ τὸ νενομισμένον εἰκοστημόριον, ἢ δὲν ἐκπληρώσῃ τὸν προηγούμενον παράγραφον, θέλει ὀριστικῶς ὑποχρεοῦσθαι νὰ πληρώσῃ ἐξ ἰδίων, ὅσα κατὰ παράβασιν τῆς παρούσης παρέλειψε νὰ κρατήσῃ· ἐκτὸς δὲ τούτου θέλει τιμωρεῖσθαι καὶ διὰ βαρέος προστίμου.

Ἐφ' ἑκάστου ἐντάλματος πληρωμῆς μισθοῦ δημοδιδασκάλου πρέπει γὰ σημειῶνται τὸ κρατηθὲν διὰ τὸ ταμειευτήριο ποσόν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Σεπτεμβρίου 1857.

Ὁ Ἰπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΑΟΥΡΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3632.

Περὶ συστάσεως ἀποθεματικῶν ταμείων τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκαλίσσας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 31, 32 καὶ 33 τοῦ περὶ δημοτικῶν Σχολείων Νόμου, προνοοῦσα ἡ Κυβέρνησις καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν δημοδιδασκάλων, εἶχεν ἐγκρίνει, πρὸ εἰκοσιν ἤδη ἐτῶν, νὰ συστηθῶσι πρὸ πάντων ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθεματικὰ ταμεία, ἐν οἷς ἐμελλεν ἀποτίθασθαι τὸ εἰκοστὸν μέρος τοῦ ἐτησίου ἐκάστου αὐτῶν μισθοῦ θεωροῦντες σπουδαιότατον νὰ ἐνεργήσωμεν τὴν ἀγαθοποιὸν ταύτην διάταξιν τοῦ Νόμου, ἐδώκαμεν ἤδη πρὸς τὰς Διοικητικὰς τε καὶ Δημοτικὰς Ἀρχάς τοῦ Κράτους τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, ὥστε ἀπὸ τῆς ἀ. τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς Σεπτεμβρίου τὸ προσδιωρισμένον τοῦτο εἰκοστημόριον τῆς μισθοδοσίας ἐκάστου δημοδιδασκάλου νὰ κρατῇται ἐπὶ ἀποδείξεσι εἰς τὰ ἀρμόδια ταμεία, καὶ, διαβιβαζόμενον εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον, νὰ ἐναποτιθῇται ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἀποδοτέον ἐν καιρῷ εἰς ὃν ἂν ἤθελεν ἀνήκει, κατὰ τὰς τοῦ Νόμου διατάξεις.

Αὐτὸ τοῦτο γνωστοποιοῦντες καὶ ὑμῖν, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι, ἐκτιμῶντες τὴν πατρικὴν ὑπὲρ ὑμῶν τῆς Κυβερνήσεως μέριμναν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐτυχῇ λογιζομαι ἐμαυτὸν, ὅτι τὸ κατὰ δύναμιν προσπαθῶ νὰ συντελέσω, θέλετε φιλοτιμηθῇ ν' ἀναδειχθῇτε ταύτης ἄξιοι δι' ἀνευδότου ἐπιμελείας καὶ διαγωγῆς ἀνεπιλήπτου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Αὐγούστου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 4840.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ῥαβδισμοῦ καὶ περὶ διανομῆς βραβείων εἰς τοὺς ἀριστεύοντας κατὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ, καθὼς γνωρίζετε, Κ. Νομάρχα, ἡ καλῶς ἐννοουμένη παιδεία δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ

κυρίως εἰς τὴν δι' αὐτῶν ἐπίγνωσιν τῶν κοινωνικῶν καθηκόντων καὶ τὴν τῶν ἡθῶν ῥύθμισιν, θεωροῦντες οὐσιωδέστατον νὰ διευθύνωμεν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τοὺς διδασκομένους παῖδας οὐχὶ ἐπισειόντες αὐτοῖς τὴν ῥάβδον, ἀλλὰ πολὺ ἀνθρωπινώτερον, προτείνοντες αὐτοῖς ἐντιμὸν τι βραβεῖον, πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ὁποίου ἀτενίζοντες, νὰ ρυθμίζωσιν ἑαυτοὺς δι' ὅλου τοῦ ἔτους, παραγγέλλομεν δι' ὑμῶν τοῖς ἐκασταχοῦ διέπουσι τὰς δημοτικὰς ἀρχάς, ἵνα ἐν τοῖς ἑτησίοις αὐτῶν προϋπολογισμοῖς περιλαμβάνωσιν ἀπὸ τοῦδε καὶ ποσότητά τινα 30—50 δρχμῶν, ἢ καὶ πλεῖστον ἐὰν ἐπιτρέπωσι τοῦτο τὰ μέσα (τοῦ δήμου) πρὸς ἀγορὰν εἴτε βιβλίων καταλλήλων, εἴτε ἐργαλείων ἐπιστημονικῶν, σφαιρῶν γεωγραφικῶν καὶ τῶν τοιούτων καὶ τὸ γέρας τοῦτο, προκηρυττόμενον εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολειακοῦ ἔτους, καὶ ἐπιγραφόμενον β ρ α β ε ῖ ο ν χ ρ η σ τ ο θ ε ῖ α ς, νὰ δίδηται μετὰ πλείστης ἐπισημότητος, ἐνώπιον τῶν διδασκάλων, καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τὸν ἀξιώτερον τούτου κριθεσόμενον μαθητὴν κατὰ τὰς ἐξετάσεις, καθ' ἃς περὶ τούτου θέλομεν δώσει ὁδηγίας εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους ἀναγγελλομένων τῶν ὀνομάτων τῶν ἐκαστοτε βραβευομένων εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ θέλει φροντίζει νὰ δημοσιεύῃ αὐτὰ καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων καὶ νὰ δεικνύῃ καὶ δι' ἄλλων ἐνθάρρυντικωτέρων μέσων τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς τε καὶ τοὺς γονεῖς αὐτῶν καὶ διδασκάλους.

Ἀθῆναι τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 4856.

Περὶ τῆς διακρίσεως τοῦ βαθμοῦ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ Νομῷ ἢ Ἐπαρχίᾳ ἢ καὶ πόλει Νομαρχικῶν ἢ Ἐπαρχιακῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ συμβαίνει, ὥστε οὐ μόνον ἐν τῷ αὐτῷ Νομῷ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει νὰ διδάσκωσιν ἐνιαχοῦ δύο ἢ καὶ πλεῖστοι εἴτε Νομαρχικοὶ εἴτε Ἐπαρχιακοὶ δημοδιδασκαλοὶ, προσκαλεῖσθε Κ. Νομάρχα, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων συγκρούσεων καὶ παρεννοήσεων, νὰ γνωστοποιήσητε ἁρμοδίως πρὸς τε τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας, ὡς καὶ τοὺς εἰσέπειτα διορισθησομένους ἐπαρχιακοὺς τε καὶ Νομαρχιακοὺς δημοδιδασκάλους, ὅτι, κατὰ τὸ ἀρθρ. 21 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, Νομαρχικὸς καὶ Ἐπαρχιακὸς δημο-

διδάσκαλος ἐννοεῖται, μεταξύ δύο ἢ καὶ πλείοτέρων τοιούτων ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ διδασκόντων, ὃ ἐν τῷ κεντρικωτέρῳ τοῦ δήμου ἢ τῆς πόλεως σχολείῳ τῶν ἀρρένων καὶ ἐν ταύτῳ ἀρχαιότερος κατὰ τε τὴν χρονολογίαν τοῦ διορισμοῦ καὶ κατὰ τὴν σειράν, καθ' ἣν ὑπάρχει τεταγμένος ἐν τῷ Β. Διατάγματι. Εἰς αὐτὸν ἐπομένως μόνον ἀνήκει νὰ υπογράφεται Νομαρχιακὸς ἢ Ἐπαρχιακὸς δημοδιδάσκαλος (τῆς πόλεως δεῖνα) καὶ νὰ δέχεται τὰ πρὸς αὐτὸν, ὡς τοιοῦτον διευθυνόμενα δημόσια καὶ ἄλλα ἀφορῶντα τὴν ὑπηρεσίαν ἔγγραφα, καθὼς καὶ ἡ ὑπερτάτη ἐφ' ὧν ἀνεξαίρετως τῶν ἐν τῷ νομῷ ἢ τῇ ἐπαρχίᾳ δημοτικῶν σχολείων ἐπιτήρησις· οἱ δὲ λοιποὶ ἰσοβάθμιοι αὐτοῦ θέλουν υπογράφεσθαι ὡς ἔπεται, (ὃ δεῖνα) Νομαρχιακὸς ἢ Ἐπαρχιακὸς δημοδιδάσκαλος ἐν (τῇ πόλει δεῖνα), καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο παρὰ τὸ ἀμέσως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν σχολείον, θέλουν λαμβάνει μέρος ὡς πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ἄνευ ἰδιαίτερας διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου.

Ἀθήνησι τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΤΑΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5219.

Περὶ τῆς μεταδόσεως τῶν μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας, Ἑλληνοδιδασκάλους
καὶ Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ περιηλθεν εἰς γνῶσίν μας ὅτι τινὲς τῶν Κυρίων Γυμνασιαρχῶν καὶ Σχολαρχῶν ἀποποιοῦνται νὰ παραδεχθῶσιν εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων τοὺς ἀπὸ τῶν δημοτικῶν ἀπαλυμένους μαθητὰς, ἐπιμένοντες νὰ καθυποβάλλωσιν αὐτοὺς εἰς νέας ἐξετάσεις, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀποπέμποντες, ὡς μὴ προκατηρτισμένους· ὁ δὲν ἀποχρώντως, θεωροῦμεν σπουδαιότατον νὰ ὀρίσωμεν τὰ περὶ τούτου, καὶ ἐπειδὴ αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις ἐκπαιδευμένων εἶναι ἤδη κεκανονισμέναι διὰ τῶν ἀρθρῶν 56 καὶ 57 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, καὶ πρὸς τοῦτο διορίζονται κατ' ἔτος ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί, τῶν ὁποίων, ὅπου εἶναι τοῦτο δυνατόν, ἀποτελεῖ μέρος καὶ εἰς τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων, δὲν μένει ἀμφιβολία ὅτι τὰ, κατὰ συνέπειαν τῶν ἐξετάσεων τούτων, ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημοδιδασκάλου ἀποδεικτικὰ φέρουσι πάντας τῆς νομιμότητος

τάσιν· νὰ παραγγέλλωνται δὲ ἵνα φροντίσωσιν, ἐξετασθέντες ὅταν καὶ ὅπως δυνηθῶσιν, ὑπὸ ἱερέως ἢ κατηχητοῦ τοῦ δόγματός των, νὰ προσαγάγωσιν ἐν καιρῷ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἢ τὸν διδάσκαλον τὴν δέουσαν τοῦτου ἀπόδειξιν καὶ νὰ βαθμοθετῶσιν ἀνήκόντως καὶ κατ' αὐτὸ τὸ μάθημα τῆς κατηχήσεως ἐν τοῖς ἀπολυτηρίοις.

Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ὀφείλουσι τὰ τε μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ οἱ διδάσκαλοι νὰ προσφέρωνται εἰς τε τὰ τῆς κατηχήσεως βιβλία καὶ τοὺς ἐρμηνεύοντας αὐτὰ, εἰς ὅποιονδήποτε δόγμα καὶ ἂν ἀνήκωσι, μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης εἰς τὰ ἱερὰ πρόσωπα καὶ πράγματα εὐλαβείας, χωρὶς νὰ δίδωσιν οὔτε διὰ λόγων οὔτε διὰ κινήματων οἷονδήποτε, τὴν παραμικροτέραν ἀπεχθείας ἢ περιφρονήσεως ὑπόνοιαν.

Ἀθήνησι τῇ 14 Δεκεμβρίου 1855.

Ὁ ὑπουργός,

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 744.

Περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων μεταβαίνόντων ἀπὸ τὸ ἐν εἰς ἕτερον ἄνευ ἀδείας τοῦ Διδασκάλου εἰς ὃν ἐμαθήτευσον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδή τινες τῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα φοιτῶντων μαθητῶν, ἐνεκα διαφορῶν περιστάσεων, μεταβαίνουν ἐνίοτε ἀπὸ τοῦ σχολείου τῆς διαμονῆς των εἰς ἄλλα δημοτικὰ σχολεῖα, οἱ δὲ διδάσκαλοι, ἀγνοοῦντες ἂν οὗτοι ἀπεβλήθησαν δι' ἀταξίαν, παραδέχονται αὐτοὺς ἀνεξετάστως, οὕτω δὲ καὶ ἡ ἀπαιτουμένη τάξις ἐν τοῖς σχολείοις δὲν διατηρεῖται· διότι ἡ κατὰ νόμους ἀποβολὴ τοῦ ἀτακτοῦντος οὐδὲν συντελεῖ πρὸς σωφρονισμόν αὐτοῦ, ὅταν εἰζεύρη οὗτος ὅτι εὐκόλως γίνε-
ται δεκτὸς εἰς ἄλλο σχολεῖον· καὶ μεταξύ τῶν διδασκάλων συμβαί-
νουσιν ἐνίοτε ἔριδες, καὶ ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας ἀναλίσκεται ἐπὶ μα-
ταίῳ, παραγγέλλομεν ὑμῖν ἐπὶ ποινῇ πειθαρχικῇ νὰ μὴ δέχησθε τοῦ
λοιποῦ μαθητὴν, ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει, ἐρχόμενον ἀπὸ τόπου, ὅπου
ὑπάρχει δημοτικὸν σχολεῖον, ἐὰν δὲν φέρῃ ἀποδεικτικὸν τοῦ διδα-
σκάλου, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐμαθήτευσεν διαλαμβάνον τὴν αἰτίαν τῆς ἀνα-
χωρήσεώς του. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὁ διδάσκαλος, ὅστις ἀρνεῖται τὴν ἐκ-
δοσιν πιστοποιητικοῦ τοιοῦτου, τιμωρηθήσεται βαρύτερα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Φεβρουαρίου 1856.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2745.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως τῶν τριμηνιαίων ἐλέγχων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς Δημοδιδασκάλους.

Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι εἰς τὴν ἀπὸ 4 Ἰουνίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2442 ἐγκύκλιον τοῦ ὑπουργείου ἐπισυνημμένον δεῖγμα τῶν κατὰ τριμηνίαν πεμπομένων εἰς τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον Ἐλέγχων δὲν περιέχει ὅλας τὰς περιστάσεις τῶν σχολείων, ὅσας ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ἡ Κυβέρνησις, καὶ μάλιστα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων, ὅσα, κατὰ τὸ 37 ἄρθρον τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, εἶναι ἀνατεθειμένα εἰς τὰς ἐπὶ τῶν σχολείων Ἐφορευτικάς Επιτροπάς. Ἐπισυνάπτοντες ἐπομένως ὧδε σχέδιον ἐλέγχου περιεκτικώτερον, παραγγέλλομεν ὑμῖν ἵνα κατ' αὐτὸ ἐξκολουθῆτε καταστρώνοντες εἰς τὸ ἐξῆς τοὺς μηνιαίους ἐλέγχους, προμηθεύμενοι, πρὸς ἀποφυγὴν χρονοτριβῆς καὶ πόνου, ἔτοιμα αὐτοῦ ἀντίτυπα ἀπὸ τῶν βιβλιοπωλείων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Φεβρουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ζει διευθύν διδάσκαλ καὶ τίνα βαθμὸν ἔχει ;

τη

νὸς αὐτ μισθός, καὶ ὑπὸ τίνος πληρόνεται ;

ὡκί δραχ. πόσαι κατὰ μῆνα καὶ ὑπὸ τίνος πληρόνονται ;

ΕΣΑΝ ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ.

σηρήσεις περὶ τῆς ἐπιθ. ἐπιτρ. καὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν μαθητῶν.

η ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ ;
τριμηνίας ἐπεθεώρησε τὸ σχολεῖον ;
πὶ τῆς προμηθείας τῶν χρειωδῶν εἰς αὐτό ;

Ἀριθ. Πρωτ. 452.

Περὶ αὐξήσεως μισθοδοσίας τῶν Τριτοβαθμίων Δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην.

Ἡ Α. Μ. διὰ τοῦ ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1856 Βασιλικοῦ Ἀυτῆς Διατάγματος ὑδρόκησέ νὰ διατάξῃ, ὥστε ὁ μισθὸς τῶν τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων νὰ προσδιορισθῇ ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς 68 δραχμὰς τὸν μῆνα· ἡ δὲ προσθήκη αὕτη τῶν κατὰ μῆνα δέκα δραχμῶν νὰ πληρωθῇ διὰ τοὺς τέσσαρας τελευταίους μῆνας τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁλόκληρος ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ εἰς ἐκείνους ἀκόμη τῶν τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων, ὅσοι μισθοδοτοῦνται, εἴτε κατὰ μέρος εἴτε καθ' ὁλοκληρίαν, ἀπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων.

Προσκαλεῖσθε ἐπομένως, Κύριε Νομάρχα, Α΄. νὰ γνωστοποιήσῃτε ἀρμοδίως τοῖς ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς Νομῷ τριτοβαθμίοις δημοδιδασκάλοις, τῶν ὁποίων ἐπισυνάπτομεν ὑμῖν ἐν τῇ παρούσῃ ὀνομαστικὸν κατάλογον, τὴν εὐεργετικὴν ταύτην διάταξιν, παρηγοροῦσαν ὅπως οὖν τοὺς θεράποντας τούτους τῆς βελτιώσεως τοῦ λαοῦ.

Β΄. Νὰ ἐξετάσῃτε μετ' ἀκριβείας ἐὰν οὗτοι ὑπηρετήσαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο τῶν ῥηθέντων τεσσάρων μηνῶν εἰς τὰ σημειούμενα σχολεῖα, καὶ ἐπομένως δικαιῶνται νὰ λάβωσι πλήρη τὴν διὰ τοὺς μῆνας τούτους ἀναλογοῦσαν αὐτοῖς αὐξήσει τῆς μισθοδοσίας των, ἢ, ἐὰν, εἴτε μετατεθέντες ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον, εἴτε διατελέσαντες ἐν αἰεὶ ἀπουσίας, πρέπη νὰ λάβωσι μέρος αὐτῆς, καὶ πόσον τοῦτο, καὶ ἀπὸ πότε ἕως πότε, καὶ τὰς πληροφορίας ταύτας νὰ διευθύνῃτε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὅσον τάχιον, μετὰ τοῦ ῥηθέντος καταλόγου, ἵνα ἐντεῖλωμεν τὴν πληρωμὴν τοῦ εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀνήκοντος ποσοῦ καὶ

Γ΄. Νὰ διατάξῃτε νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τοὺς ἐφετεινοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν δήμων τὸ ἀνάλογον τῆς αὐξήσεως ταύτης ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου τοῦ ἐνεστώτος ἔτους· ὅσων δὲ οἱ προϋπολογισμοὶ τυχὸν ἐπεκυρώθησαν, νὰ προκαλέσῃτε διὰ τῶν ἀρμοδίων Συμβουλίων συμπληρωτικὴν πίστωσιν διὰ τὸ περιπλέον τῆς δαπάνης ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Φεβρουαρίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

καὶ περὶ τῆς καθαριότητος αὐτῶν, ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς λεπτομερέστερον ὁ παρὼν κανονισμὸς διαγράφει.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν Ἐπιστατῶν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ Ἐπιστάται ὀφείλουσι α) νὰ ἐκτελῶσι προθύμως καὶ ἀγογγύστως πᾶσαν διαταγὴν, ἰδίως μὲν τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν λοιπῶν Καθηγητῶν, ἢ διδασκάλων, ἀφορῶσαν τὴν ὑπηρεσίαν.

β) Νὰ ἐπιβλέπωσιν εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν μαθητῶν, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Γυμνασίου ἢ τοῦ σχολείου, καὶ ὅσας εὐρίσκουσι ταύτην ἀληθῶς ἐπιλήψιμον, νὰ καταγγέλλωσιν αὐτὴν εἰς τὸν Γυμνασιάρχον ἢ Σχολάρχον.

γ) Νὰ ἀνακαλῶσιν ἄνευ θορύβου καὶ βίας εἰς εὐταξίαν τοὺς μαθητὰς ἐντὸς τοῦ Καταστήματος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, κατὰ τὰ μεσολαβοῦντα διαλείμματα καὶ κατὰ τὴν διάλυσιν αὐτῶν· τοὺς δὲ μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν πρόσκλησιν ἐπιμένοντας εἰς τὴν ἀταξίαν νὰ καταγγέλλωσιν εἰς τὸν Γυμνασιάρχον ἢ τὸν Σχολάρχον, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου, εἰς τὸν παρόντα Καθηγητὴν ἢ Διδάσκαλον.

δ) Νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀπροσωπολήπτου ἐκτελέσεως τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς μαθητὰς ποινῶν, κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῶν.

ε) Νὰ προμηθεύωσι, κατὰ παραγγελίαν τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου, τὸ διὰ τὸ Γυμνάσιον ἢ τὸ Σχολεῖον ἀπαιτούμενον ὑλικόν.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ὑπηρεταὶ ὀφείλουσι α) νὰ σαρόνωσι καὶ καθαρίζωσι καθ' ἑκάστην μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων, ὅλον τὸ κατὰστημα, τουτέστι τὰ δωμάτια τῶν παραδόσεων, τοὺς προδόμους, τοὺς ἀποπάτους, τὴν αὐλὴν, καὶ νὰ πλύνωσιν αὐτὸ δις, ἢ, τουλάχιστον, ἅπαξ τοῦ μηνός, ὡς περὶ τούτου διατάσσονται παρὰ τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου.

β) Νὰ ἀερίζωσιν ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ καταστήματος μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῶν μαθημάτων, ἀνοίγοντες καὶ κλείοντες τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα ἀσφαλῶς καὶ μετὰ προσοχῆς, καὶ νὰ καθαρίζωσι πᾶσαν πρῶταν ὅλας τὰς ἐδρας, θρανία κτλ.

Περὶ τῶν εἰς τοὺς ἐπιστάτας καὶ τοὺς ὑπηρετάς κοινῶν χρεῶν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἐπιστάται καὶ ὑπηρεταὶ ὀφείλουσι α) Νὰ προσφέρωνται εἰς ὅλους τοὺς μαθητὰς μετὰ ἡπιότητος καὶ εὐσχημοσύνης, προσέχοντες νὰ μὴ ἐκφεύγῃ τοῦ στόματός των οἷοσδήποτε λόγος ὀνειδιστικὸς ἢ χλευαστικὸς, καὶ νὰ μὴ δίδωσιν ἀφορμὰς εἰς ἀστειότητας καὶ ἀπρεπεῖς γέλωτας.

β) Νὰ παρευρίσκωνται κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ἐν τῷ Γυμνασίῳ ἢ τῷ Σχολείῳ μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, καὶ

νά διαμένωσιν ἐν αὐτῇ ἀνελλιπῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν παραδόσεων, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν, ἐάν ποτε ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας τὸ καλέσῃ· μόνον δὲ ἀδεία τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ τοῦ Σχολάρχου νὰ ἐξέρχωνται τοῦ Καταστήματος.

γ) Νὰ συμβοηθῶσιν ἀλλήλους εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν ἑκατέρων.

δ) Νὰ προσέχωσιν, ὥστε νὰ μὴ προκύπτῃ εἰς τὸ κατάστημα μηδεμία ζημία, οἷον θραύσεις ὑέλων, ἀπώλεια κλειδῶν καὶ τῶν τοιούτων, ἐξ ἀπροσεξίας ἢ ἀμελείας αὐτῶν ἢ καὶ ἀταξίας μαθητοῦ, τὸν ὅποιον δὲν ἐφρόντισαν ν' ἀνακαλύψωσιν. Ἄλλως εἶναι συνυπεύθυνοι διὰ πάσαν τοιαύτην ζημίαν.

ε) Νὰ ὑποδέχωνται, ὅσον τὸ δυνατόν περιποιητικώτερον, τοὺς ἐρχομένους πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ καταστήματος ξένους, ἢ τοὺς ζητούντας πληροφορίας γονεῖς ἢ κηδεμόνας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐν κατεπειγούσῃ μὲν ἀνάγκῃ νὰ γνωστοποιῶσιν ἀμέσως τοῦτο πρὸς τὸν ἀρμοδίον Καθηγητὴν ἢ Διδάσκαλον εὐσχήμως· ἄλλως δὲ νὰ ἀναγγέλωσιν εἰς αὐτοὺς εὐσχήμως τὴν ὥραν, καθ' ἣν λήγει τὸ μάθημα, καὶ δύνανται νὰ λάβωσι τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας. Νὰ τοὺς εἰσάγωσι δὲ, ἐάν οὗτοι ζητήσωσιν, εἰς τὴν κατάλληλον παράδοσιν, προσφέροντες καὶ ἔδραν εἰς αὐτούς.

ζ) Νὰ ἐνοικῇ εἷς ἐξ αὐτῶν, ὅστις κριθῇ ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου καταλληλότερος, ἐν τῷ καταστήματι, πρὸς πλειοτέραν ἐπιβλεψίν καὶ ἀσφάλειαν αὐτοῦ, μὴ δυνάμενος νὰ παραλάβῃ καὶ σύνοικον ἄνευ ἀδείας τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου.

Ἄρθρ. 5. Ἀπαγορεύεται, ἐπὶ ποινῇ ἀποβολῆς, εἰς ἀμφοτέρους τὸ λαμβάνειν πρὸς ὅποιονδήποτε τῶν μαθητῶν οἷονδήποτε δῶρον εἰς οἵανδήποτε ἐποχὴν τοῦ σχολαστικοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἀρμόδιος Γυμνασιάρχης ἢ Σχολάρχης ἐν περιπτώσει παραβάσεως ἄρθρου τινὸς τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ἐν ᾧ δὲν διατάσσεται ῥητὴ περὶ τῆς παραβάσεως αὐτοῦ ποινῇ, τὸ μὲν πρῶτον παραινεῖ, τὸ δὲ δεύτερον ἐπιπλήττει, καὶ τέλος καταγγέλλει τὸν ἔνοχον ἐπιστάτην ἢ ὑπηρετὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, εἰς ὃ ἀνήκει νὰ λαμβάνῃ κατ' αὐτοῦ ἀνάλογον πρὸς τὴν παράβασιν μέτρον.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ἀνατίθεται εἰς τοὺς Κ. Γυμνασιάρχας.

Ἀθῆναι τῇ 26 Ἰανουαρίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1334.

Περὶ ἐκπαιδεύσεως νεανίδων μελλοδημοδιδασκαλισσῶν καὶ τοῦ
πολλαπλασιασμοῦ αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Γνωρίζετε πάντως, Κύριε Νομάρχα, τὰς δυσχερείας, ὅσαι καθιστῶ-
σιν ἀδύνατον πρὸς τὸ παρὸν τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν δημοδιδασκαλι-
σῶν, ὧσων τὸν διορισμὸν ἐξαίτουνται πρὸ πολλοῦ οἱ διάφοροι τοῦ Κρά-
τους δῆμοι, οἵτινες, ἐννοήσαντες τὴν ἀνάγκην τῆς τοῦ γυναικείου φύ-
λου ἐκπαιδύσεως, καὶ σχολεῖα κορασίων συνέστησαν, καὶ τὴν πρὸς
τοῦτο δαπάνην προθύμως ὑπελόγισαν, βέβαιοι ὅτι καὶ τὴν Κυβέρνησιν
εὐρήσουσι προθυμουμένην νὰ συνδράμῃ τὴν ἀξιεπαινοῦν αὐτῶν σπουδὴν,
ἀπὸ τῆς ὁποίας προσδοκᾶται ἡ ἐντελής τοῦ ἔθνους ἡθοποιήσις, ἐφ' ᾗ
καὶ ποσότης ἀξιόλογος συμπεριελήφθη εἰς τὸν ἐφετεινὸν προϋπολογι-
σμὸν τοῦ Ὑπουργείου, ἐγκριθησομένη, δὲν διστάζομεν νὰ τὸ ἐλπίζω-
μεν, ὑπὸ τῶν βουλευτικῶν σωμάτων.

Πρὸς ἀφαίρεσιν τῆς δυσχερείας ταύτης οὐδὲν ἄρα μέσον ὑπολείπεται,
εἰμὴ ἡ ἐκπαίδευσις νεανίδων, ἀρμοδίῳ πρὸς τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐ-
πάγγελμα, ὑπὸ τὸν ὅρον καὶ τὴν ἐπὶ ἐγγυήσει ὑποχρέωσιν νὰ διδάξωσι
μετὰ ταῦτα, ἐπὶ τρίτετες τοῦλάχιστον, εἰς αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς δῆμους
ἢ τὰς ἐπαρχίας, συστάσει καὶ δαπάνῃ τῶν ὁποίων ἐξεπαιδεύθησαν.

Προσκαλεῖσθε ἐπομένως, Κύριε Νομάρχα, Ἀ' μὲν νὰ ὑποδείξητε
τὴν ἀναπόφευκτον εἰς τὸ ἐξῆς ἀνάγκην τῆς ἐκπαιδύσεως τοῦ γυναι-
κείου φύλου, εἰς ἅπαντας, εἰ δυνατόν, τοὺς δῆμους τῆς τοῦ καθ' ὑμᾶς
Νομοῦ περιφερείας, παριστῶντες εἰς τοὺς πολίτας τὸ ἀτελὲς ἄλλως
τῆς ὀρθῆς παιδαγωγίας τῶν ἰδίων αὐτῶν τέκνων, καὶ πείθοντες αὐ-
τοὺς ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ ἐκπαιδευθεῖσα κόρη καὶ θυγάτηρ ἔσται
φιλοστοργότερα, καὶ σύζυγος μᾶλλον περιζήτητος, καὶ μήτηρ ἀξιο-
τιμότερα καὶ οἰκονόμος χρησιμότερα, καὶ

Β', Νὰ ἐνεργήσῃτε ἀρμοδίως ἵνα ἐκλεχθῇ ἀφ' ἐκάστου δήμου, ἐπι-
θυμοῦντος, νὰ ἔχῃ δημοτικὸν τῶν κορασίων σχολεῖον, μία νεάνις, ἡ
πρὸς τοῦτο ἀρμοδιωτέρα, ἔχουσα δηλονότι ὑγιάν ἐντελῆ, ἡλικίαν δε-
καπέντε τοῦλάχιστον ἐτῶν καὶ γνῶσιν ἀκριβῆ τῶν εἰς ἐντελὲς δημοτι-
κὸν σχολεῖον διδασκομένων μαθημάτων, ἥτις νὰ σταλῇ περὶ τὰς ἀρ-
χὰς τοῦ ἐλευσομένου Σεπτεμβρίου εἰς Ἀθήνας, ἵνα ἐκπαιδευθῇ ἐν τῇ
Παρθεναγωγείῳ τῆς φιλεκπαιδευτικῆς ἐταιρίας, δαπάναις τοῦ δήμου,
αἷς ἐνδέχεται, κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ συνδράμῃ ἐπιβοηθητικῶς καὶ
ἡ Κυβέρνησις, ὑπὸ τὴν ὑποχρέωσιν, ἐπιβαλλομένην αὐτῇ δι' ἀξιο-
χρέου τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων ἐγγυήσεως Ἀ' νὰ διδάξῃ, ἀφ' οὗ

ἐξετασθῇ καὶ ἐγκριθῇ ὡς δημοδιδάσκαλος, τριετίαν τοῦλάχιστον ἐπὶ τῷ ὥρισμένῳ εἰς τὸν βαθμὸν αὐτῆς μισθῷ εἰς τὸν δῆμον ἢ τὴν ἐπαρχίαν, ἧς δαπάναις ἐδιδάχθη, καὶ Β'. νὰ προετοιμάσῃ ἀκολούθως ἡ ἰδίᾳ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτῆς τὴν καταλληλοτέραν, ἵνα τὴν διαδεχθῇ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μέτρου τούτου, τοῦ ὁποίου, ἔδεν ἀμφιβάλλομεν, Κύριε Νομάρχᾳ, ὅτι συναισθάνεσθε τὴν σπουδαιότητα, ἐλπίζομεν νὰ ἀναγγεῖλητε ἡμῖν ἐν καιρῷ εὐάρεστον, ἀφ' οὗ ἐν διαστήματι τῆς ἐλευσομένης ἐξαμηνίας καταβάλητε πρὸς εὐόδωσιν αὐτοῦ ὅσα ἡ ἐπιτόπιος πεῖρα ἤθελεν ὑπαγορεύσει ὑμῖν πρὸς τοῦτο συντελεστικώτερα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄρις. Πρωτ. 1960.

Περὶ διδάκτρων τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 24, 26, 27 καὶ 37 τοῦ περὶ δημοτ. σχολείων Νόμου, τὰ διδάκτρα τῶν δημοδιδασκάλων προσδιορίζονται κατ' ἀναλογίαν 10—50 λεπτῶν δι' ἕκαστον παῖδα, πληρωτέων ἀπὸ τοῦ δημοτικοῦ Ταμείου μηνιαίως, καὶ εἰσπραττομένων μετὰ ταῦτα παρὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἐξαιρουμένων τῆς συνεισφορᾶς ταύτης μόνων τῶν ὅλως ἐνδεῶν, περὶ ὧν ἀποφασίζει ἡ ἐφορευτικὴ τοῦ σχολείου ἐπιτροπὴ κτλ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁρισμῶν τούτων τοῦ Νόμου ἐξεδόθη πρὸ ἐννέα μηνῶν ἢ ἀπὸ 3 Αὐγούστου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 88 ἐγκύκλιος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, κανονίζουσα τὸν τρόπον τῆς τε πληρωμῆς καὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν διδάκτρων τούτων, τῶν ὁποίων εἶχε τῶς διὰ συνηθείας παρεκκλίνει ἡ ἐνέργεια.

Ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τινὰς τῶν δήμων ὁ κατ' ἀναλογίαν προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν διδάκτρων ἐγένετο κατ' αὐθαίρετον ὅλως τρόπον, καὶ ἐπὶ ἑκατὸν, φερ' εἰπεῖν, παίδων ὠρίσθησαν 10—12 δραχμαί, λογιζομένων ὅλων, καθ' ἃ φαίνεται, πενήτων, ἐν ᾧ, κατὰ φυσικώτερον λόγον, ἐὰν οἱ εἰκοσιπέντε ἐξ αὐτῶν ἦναι διόλου ἐνδεεῖς, ἐπὶ τῶν λοιπῶν 75 ὁ μέσος ὅρος φέρει 22 τοῦλάχιστον δραχμάς, ὀφείλοντες νὰ ἀσφαλίσωμεν τὸ περὶ τούτου, καθ' ὅσον ἀποτελεῖ ἐν τῶν νενομισμένων δικαιωμάτων τῶν διδασκάλων, τῶν ὁποίων ἄλλως ὁ μισθός

εἶναι ἀνεπαρκῆς, συνεννοήθημεν μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ ἵνα μηδεμία μένη παραπόνων ἀφορμὴ, μήτε εἰς τοὺς γονεῖς, μήτε εἰς τοὺς διδασκάλους, ἐνεκρίναμεν ἐκ συμφώνου, ἵνα τοῦ λοιποῦ τὰ τῶν δημοδιδασκάλων διδασκτὰ κανονίζωνται, προϋπολογιζόμενα κατ' ἔτος παρὰ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν Συμβουλίων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν φορολογικῶν καταλόγων· συμπεριλαμβάνηται δὲ ἐκάστοτε εἰς τὸν προϋπολογισμόν ἐκάστου δήμου ὡς πίστωσης τόσον μέρος αὐτῶν ὅσον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν πληρωμὴν δύο — τριῶν μηνῶν, εἰσπραττόμενον ἐν τῷ μετὰξὺ ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ὅστις ὀφείλει νὰ πληρόνῃ ἐξ αὐτῶν κατὰ μῆνα τακτικῶς τὸ ἀναλογοῦν ποσὸν εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον, καὶ νὰ ἔχῃ πάντοτε ἑτοιμον εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν ἐπομένην τριμηνίαν. Κατὰ συνέπειαν τῆς ἀπὸ κοινοῦ ταύτης ἀποφάσεως ἡμῶν ἐξεδόθησαν ἤδη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργείου αἱ ἀπὸ 12 Μαρτίου καὶ 6 Ἀπριλίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 30]5475 καὶ 40]7440 ἐγκύκλιοι πρὸς ὑμᾶς, καὶ πρὸς αὐτὰς συμφώνως προσκαλεῖσθε Κ. Νομάρχα, καὶ παρ' ἡμῶν νὰ γνωστοποιήσητε καὶ πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ καθ' ὑμᾶς νομοῦ τὰ δέοντα, ἵνα παύσῃ τοῦ λοιποῦ πᾶσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀμφιβολία, καὶ ἡ διάταξις τοῦ Νόμου ἐνεργῇται κατ' ἀκρίβειαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2346.

Περὶ ἐγκαίρου ἀποστολῆς τῶν τριμηνιαίων ἐλέγχων τῶν δημοτικῶν σχολείων·

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς δημοδιδασκάλους.

Τὴν κατὰ μῆνα ἀποστολὴν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὁδηγοῦ (σελ. 56) ὀριζόμενων ἐλέγχων τῆς καταστάσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων περιστείλαν τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 192 ἐγκυκλίου αὐτοῦ διαταγῆς εἰς τὴν κατὰ τρίμηνον, ἡλπίζεν ὅτι, ἀφαιρεθείσης τῆς περὶ τὴν κατὰ μῆνα σύνταξιν καὶ ἀποστολὴν τῶν καταλόγων τούτων ἀπασχολήσεως ὑμῶν, ἔμελλε νὰ ἔχῃ τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον, δέκα ἡμέρας τὸ πολὺ, μετὰ τὴν λήξιν ἐκάστης τριμηνίας τοὺς ἐλέγχους τούτους ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ἔντυπα τοιούτων ἐλέγχων συνετάχθησαν ἀκριβῆ καὶ ἐξετυπώθησαν ἤδη εἰς διαφόρους τυπογραφίας.

μοδιδασκάλων ἀπ' εὐθείας, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, ἥτις θέλει μένει εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Νομαρχείου· τοῦτο δὲ νὰ γίνηται ἐντὸς τριῶν ἢ πέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν, μετὰ τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἀποστολὴν τῆς ἐγκυκλίου, ἵνα ἐκλίπη πᾶσα πρόφασις ἐκ μέρους τῶν δημοδιδασκάλων ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῶν διαταττομένων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2388.

Περὶ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Γινώσκετε, Κύριοι, ὅτι οἱ παῖδες ὡς εὐμάλακτος οὐσία, διατυποῦνται, ὅπως ἂν οἱ πεπιστευμένοι τὴν διάπλασιν τοῦ ἠθικοῦ αὐτῶν χαρακτῆρος βούλωνται, καὶ ὅτι προϋούσης τῆς ἡλικίας, ὁ χαρακτῆρ οὗτος συνήθως δὲν μεταβάλλεται, ἀλλὰ διαμένει οἷος ἀρχῆθεν ἐσχηματίσθη. Τούτου ἕνεκα, ἀφ' ἧς ἀνέλαβον τὸ ὑπουργεῖον, τὴν προσοχὴν μου ἐπέσθησα εἰς τὴν κατάστασιν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐν οἷς τίθενται αἱ πρῶται βάσεις τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας τῶν μελλόντων πολιτῶν τῆς πατρίδος.

Κατὰ τὰς περὶ ταύτην μελέτας μου παρετήρησα, ὅτι μέγα μέρος τῆς τῶν παίδων ἐπιμελείας ἀνετέθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ ἐν Ἀστρεὶ συνέλευσις διὰ τοῦ συντάγματος αὐτῆς πρώτη ὥρίσατο, ἵνα ἡ Διοίκησις φροντίσῃ περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰσάγουσα τὴν ἀλλήλοδιδασκτικὴν μέθοδον. Δυσχερὲς ἴσως καὶ ἀνέφικτος ἤθελεν εἶσθαι τοῖς ιδιώταις ἢ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος τούτου, εἰ κατελείπετο αὐτοῖς καθ' ὁλοκληρίαν ἢ φροντίς τῆς στοιχειώδους τῶν τέκνων αὐτῶν διδασκαλίας, καὶ σύγχυσις καὶ ἀνωμαλία ἤθελεν ἐμφιλοχωρήσει εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς διδασκαλίας, ὡς ἐν ἄλλοις τισὶ μέρεσι συνέβη, ἔνθα τὸ ζήτημα τοῦτο ἔμεινεν ἄλυτον, ἢ εὐκρινῶς δὲν ἐκανονίσθη.

Τὴν δυσχερείαν ταύτην κατιδόντες καὶ οἱ τὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων κατὰ τὸ 1834 ἰδίᾳ νομοθετήσαντες, καὶ καθόλου οἱ τὰ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως θεσπίσαντες, ἀνέθηκαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν οὐ μόνον τὴν γενικὴν ἐποπτείαν, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰς πολλὰ τῶν καθ' ἕκαστα γινομένων ἐπέμβασιν αὐτῆς, ἵνα ἡ διάπλασις τῆς νεολαίας ἢ ἐξησφαλισμένη ἐπὶ ἀσφαλεστέρων ἐγγυήσεων.

Τῆς εὐθύνης ταύτης τὸ βάρος καταμετρήσας, ἐνέκυψα ἐκ τοῦ ἐγγυτέρω εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῶν ἔργων μου, καὶ ἐκ τῆς εἰς τοῦτο ἐπιστάσεως ἐπληροφορήθην ἐπ' ἄλλοις, ὅτι καὶ αἱ ἐν τῷ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμῳ τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834 ὀριζόμεναι ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ ποῦ μὲν δὲν ὑφίστανται ὅλως, ποῦ δὲ εἰσὶν ἀτελεῖς καὶ ἐνιαχοῦ μόνον συμπληρωμέναι, τὸ δὲ χερίστον πάντων, ὅτι πολλαὶ τῶν οὕτως ἢ ἄλλως ἔχουσῶν, οὐδ' ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπισκέπτονται τὰ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν ὑποκείμενα σχολεῖα, οὐδὲ συνέρχονται ἵνα περὶ αὐτῶν σκεφθῶσι. Μένουσιν οὕτως ἀνεπιτήρητοι οἱ κατὰ δήμους δημοδιδάσκαλοι καὶ ἀνεξέλεγκτοι πολλαὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν σχολείων. Ἡ δὲ ἀνωτέρα ἀρχὴ ἔνεκα τῆς παραμελήσεως τῆς λίαν σπουδαίας ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου, τῆς περὶ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν δηλονότι, διατελεῖ πολλάκις ἐν ἀγνοίᾳ πολλῶν πραγμάτων, ἅτινα ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ.

Δὲν ἀγνοεῖτε, Κύριοι, ὅτι τὸ κατασκευάσμα τοῦτό ἐστιν ἐκ τῶν οὐσιωδεδεσμάτων τῆς καθ' ἡμᾶς σχολειακῆς νομοθεσίας, καὶ ἐκ τῆς ἀργίας ἢ ἀχρηστίας αὐτοῦ πολλαὶ καὶ σπουδαῖαι ἐπιφέρονται συνέπειαι. Τῷ διερχομένῳ τὰ ἐν τῷ μνησθέντι νόμῳ ὀριζόμενα καθήκοντα τῶν ἐπιτροπῶν τούτων γίνεται αὐτίκα καταληπτὸν πόσον ἐπιβλαβὴς ἀποβαίνει ἡ παραμέλησις αὐτῶν· ἐπεὶ δὲ τὰ καθήκοντα ταῦτα ἐκτίθενται λεπτομερῶς ἐν τῷ νόμῳ, παραλείπω τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν ἐν ταῦθα, καθότι πιστεύων ὅτι συναισθανόμενοι τὸ καθήκον ὑμῶν πρὸς τὴν περὶ πλείστου ποιουμένην τὰ περὶ ἀγωγῆς καὶ παιδεύσεως τῆς νεολαίας Κυβέρνησιν, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ἔχετε αἰεὶ πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ σπουδαῖα τῶν εἰρημένων ἐπιτροπῶν χρεή.

Κατὰ ταῦτα τοίνυν προσκαλῶ ὑμᾶς, Κύριοι, α) νὰ φροντίσῃτε ἄνευ ἀναβολῆς περὶ συμπληρώσεως τῶν ἐπιτροπῶν τούτων κατὰ τὸν νόμον, καὶ ὅπου τυχὸν δὲν ὑπάρχουσι νὰ ἐνεργήσῃτε τὴν συγκρότησιν αὐτῶν· β) νὰ ἐπιμελήσῃτε ἵνα καὶ τὰ σχολεῖα τακτικῶς ἐπισκέπτονται καὶ συνέρχονται πρὸς συζήτησιν καὶ μελέτην τῶν ἀφορώντων αὐτὰ, ὡς ὁ νόμος διακελεύει· γ) ἐν ταῖς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τὸ κεφ. Δ. καὶ ἀρθρ. 52 γενικαῖς ἐκθέσεσιν ὑμῶν νὰ ποιῇτε μνηεῖαν καὶ τῶν γνωμῶν, αἷς αἱ συνερχόμεναι ἐπιτροπαὶ ἀποφαίνονται, ἐπιφέροντες καὶ τὰς ὑμετέρας ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις. Οὕτω διὰ τῆς ἐρρύθμου καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν ἀποβλεπούσης σκοπὸν ἐνεργείας παράγεται εὐάρεστον ἀποτέλεσμα καὶ εὐσκοπώτερον ἐπιτυγχάνεται ἢ γενικὴ τοῦ λαοῦ ἀγωγή καὶ διδασκαλία.

Προσκαλεῖσθε νὰ διαβιβάσῃτε ἄνευ ἀναβολῆς τὰς ἐν τῇ παρούσῃ ἐγκυκλίῳ παραγγελίας μου καὶ τοῖς ὑφ' ὑμῖν διατελοῦσι ΚΚ. Ἐπάρχους, ἵνα ἕκαστος ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἐπιμελείας ἐφαρμόσῃ ταύτας, καὶ μοι ἀναφέρῃτε ἐγκαίρως τὸ ἀποτέλεσμα

τῶν ἐνεργειῶν ὑμῶν τε καὶ τῶν ἐπάρχων, διελθιδάζοντες συγχρόνως καὶ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ἐπιτροπῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2346.

Περὶ τῆς ἐγκαίρου ἀποστολῆς τῶν τριμηνιαίων ἐλέγχων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗ-
ΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Διευθύνομεν εἰς παραλαβὴν τοῦ Νομαρχείου ἀντίτυπα τῆς ἀπὸ 3 τοῦ ἀρχομένου καὶ ὑπ' ἀριθ. 2346 ἡμετέρας ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους, παραγγελλομένους νὰ διευθύνωσιν ἐγκαίρως διὰ τῶν ἀρμοδίων δημάρχων τοὺς τριμηνιαίους αὐτῶν ἐλέγχους εἰς τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον. Τὴν εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν ἀπ' εὐθείας ἐπίδοσιν συνιστῶντες εἰς τὸ Νομαρχεῖον, κατὰ τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν καὶ ὑπ' ἀριθ. 2354 ἐγκυκλίως ὑμῖν ἐπεσταλμένα, ἀξιούμεν νὰ ἐκδώσητε συγχρόνως καὶ πρὸς τοὺς Κυρίους δημάρχους τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, ὥστε, λαμβάνοντες τοὺς καταλόγους τούτους, νὰ φροντίζωσι, μετὰ τὴν παρὰ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν προσυπογραφὴν, νὰ διευθύνωσιν αὐτοὺς ἀπροφασίστως, εἴτε κατ' εὐθείαν, εἴτε διὰ τοῦ Ὑπουργείου, εἴτε καὶ διὰ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν πρὸς τὸ Διευθυντήριον συνωδευμένους μετὰ τῶν ἐκ μέρους εἴτε αὐτῶν εἴτε καὶ τῶν ἐπιτρόπων ἐνδεχομένων παρατηρήσεων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2691.

Περὶ τῶν περὶ μεταθέσεως ἀναφορῶν τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ τινες τῶν δημοδιδασκάλων διευθύνουσιν ἐνίοτε διὰ τῶν

ΚΚ. Νομαρχῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, αἰτήσεις περὶ μεταθέσεως, τὸ δὲ Νομαρχεῖον καθυποβάλλει ταύτας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπαρατηρήτως, εἴτε ὑπάρχει εἴτε δὲν ὑπάρχει θέσις ὑπὲρ τοῦ ἐξαιτουμένου, ὅπερ καὶ ἄλλως οὐ γνωστὸν τῷ Νομαρχείῳ, ἀξιοῦμεν, Κύριε Νομάρχα, ὥστε τοῦ λοιποῦ πᾶσα τοιαύτη αἴτησις, διευθυνομένη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, νὰ μὴ γίνηται δεκτὴ, ἐὰν Α'. δὲν ὀρίζεται ῥητῶς καὶ τὸ μέρος ὅπου πρόκειται νὰ μετατεθῇ ὁ ἐξαιτούμενος, καὶ τοῦτο στερεῖται διδασκάλου, ἢ συγκατατίθενται ἀμφότεροι νὰ μετατεθῶσιν ἐναλλάξ, καὶ τοῦτο χωρὶς βλάβης τῆς ὑπηρεσίας, καὶ Β'. ἐὰν καὶ ὁ μισθὸς τῆς θέσεως ἀντιστοιχῇ πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ μετατεθησομένου. Ἄλλως πᾶσα τοιαύτη αἴτησις θέλει μένει ἄνευ ἀπαντήσεως, καὶ τοῦτο θέλετε γνωστοποιήσῃ τοῖς ἐνδιαφερομένοις.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 12 Μαΐου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 2834.

Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαράδεκτοί αἱ περὶ μεταθέσεων καὶ ἀδειῶν ἀπουσίας αἰτήσεις πρὸ τῶν ἐξετάσεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου καὶ 12 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 163 καὶ 2691 ἡμετέρων ἐγκυκλίων περὶ ἀδείας ἀπουσίας καὶ περὶ μεταθέσεως δημοδιδασκάλων, προσθέτομεν, Κύριε Νομάρχα, ὅτι, ἐνισταμένων μετὰ δίμηνον τῶν θερινῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων, οὔτε περὶ μεταθέσεως πρότασις εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ, πρὶν αἱ ἐξετάσεις τελειώσωσι, δηλαδὴ πρὶν τοῦ τέλους τοῦ ἐλευσομένου Αὐγούστου, ὅτε θέλει ἀποδείξει ἕκαστος δημοδιδάσκαλος τί κατ' ὥρθωσεν ἐν διαστήματι τοῦ ἔτους, καὶ νὰ μὴ ἀποδιδῶνται ἀδίκως αἱ ἐλλείψεις ἢ ἐπιτυχίαι τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἕτερον, οὔτε ἀπουσία τοῦ διδασκάλου ἐπιτρέπεται εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν, διὰ τὰς ἐπαναλήψεις τῶν μεμαθημένων καὶ τὰς προπαρασκευὰς τῶν ἐξετάσεων, ἕκαστος τῶν διδασκάλων ὀφείλει νὰ ἐμμένῃ εἰς τὴν θέσιν του καὶ νὰ συνέχῃ ὅπως δῆποτε τοὺς μαθητάς του, ἡγορμὴν καὶ ἄλλως ζητοῦντας κατ' αὐτὴν τοῦ ἔτους τὴν ὥραν, νὰ ἀποφοιτήσωσι. Γνωστοποιοῦντες ἐπομένως ταῦτα πάντα τοῖς δημοδιδασκάλοις τοῦ καθ' ὑμᾶς Νομοῦ, θέλετε προσθέσει ὅτι, ὅστις δῆποτε αὐτῶν ἐπιθυμῇ μεταθεσιν, κατὰ τοὺς εἰς τὴν προτελευταίαν ἐγκύκλιον ἡμῶν προδιαγραφέντας ὅρους, πρέπει νὰ

διευθύνῃ ἀρμοδίως τὴν περὶ τούτου αἴτησιν αὐτοῦ, ἅμα συμπλήρῳσιν τὰς ἐξετάσεις του, ἵνα ληφθῶσιν ὅλαι ὁμοῦ αἱ τοιαῦται αἰτήσεις ἐν δέοντι ὑπ' ὅσιν καὶ συμβιβασθῶσι πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, καθὼς καὶ ὁ ἔχων ἀνάγκην ἀπουσίας, τότε μόνον δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν, ἀναφερόμενος προσηκόντως καὶ ἐγκαίρως.

Ἀθήνησι, τῇ 31 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκάλων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ, κτλ. κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὅσιν τὰ ἄρθρα 13, 14, 19, 69 καὶ 79 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

ΚΕΦ. Α'.

Γενικοὶ ὁρισμοί.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τῶν ἐξετάσεων καὶ τῶν ἐξεταζομένων.

Ἄρθρον 1. Ἐν τῷ Βασιλικῷ Διδασκαλείῳ ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων, προεδρευομένων ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ, ἐξετάζονται

1) Οἱ προσερχόμενοι ἵνα καταταχθῶσιν εἰς αὐτὸ ὡς μαθηταί, εἴτε ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἰδιοσυντήρητοι.

2) Οἱ οὕτω καταταχθέντες καὶ ἐπὶ τὸν ὠρισμένον χρόνον τὰ ἐν αὐτῷ κατὰ νόμον παραδιδόμενα μαθήματα διδασκόμενοι, ὅταν πρόκηται νὰ λάβωσι δημοδιδασκαλικὸν πτυχίον (δίπλωμα).

3) Ὅσοι, κατὰ τὸν περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμον, ὑποβάλλονται, μετὰ διετίαν ἀπὸ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων, εἰς δευτέραν δοκιμασίαν.

4) Ὅσοι, μὴ μαθητεύσαντες ἐν τῷ Διδασκαλείῳ, κτησάμενοι δ' ἄλλαχού τὰς ἀπαιτουμένας εἰς δημοδιδασκάλους γνώσεις, θέλουσι ν' ἀναγνωρισθῶσι τοιοῦτοι ἢ νὰ διορισθῶσι, καὶ,

5) Ὅσοι τῶν ἀνεγνωρισμένων ἤδη δημοδιδασκάλων ζητοῦσι προβι-
δασμὸν ἀπὸ κατωτέρας εἰς ἀνωτέραν διδασκαλικὴν τάξιν.

Β'. Δηλοποιήσιν τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς, ἢ πιστοποιητικὸν ἐπικυρωμένον τοῦ πατρὸς, ἢ τοῦ κηδεμόνος, ἢ ἄλλου τινὸς ἀξιοπίστου καὶ φερεγγύου ἀνδρὸς, ὅτι ὁ μέλλων νὰ μαθητεύσῃ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον κέκτηται τὰ πρὸς συντήρησιν καὶ διατροφὴν αὐτοῦ μέσα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν αὐτῷ μαθητείας αὐτοῦ.

Γ'. Τὴν βιογραφίαν αὐτοῦ ἐν συνόψει, γεγραμμένην παρ' αὐτοῦ τοῦ ιδίου ἐν εἵδει ἀναφορᾶς, ἐπισυνημμένα φερούσης τὰ ἄνω ἀποδεικτικά.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων καὶ περὶ παραδοχῆς τῶν προσερχομένων.

Ἄρθρ. 5. Ἡ παραδοχὴ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον γίνεται μόνον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μετὰ τὰς νενομισμένας περὶ τὸ φθινόπωρον διακοπὰς· αἱ ἐξετάσεις δ' ἄρχονται συνήθως ἀπὸ τῆς α'. Σεπτεμβρίου.

Ἄρθρ. 6. Προσαχθεῖσας τὰς ἀνωτέρω ἀποδείξεις μετὰ τῆς ἀναφορᾶς ἐξετάζει ἀκριβῶς ὁ Διευθυντής· ἐὰν δὲ θεωρήσῃ αὐτὰς ἀποχρώσας, παραπέμπει αὐτὰς πρὸς τὸν Ἐπιτηρητὴν τοῦ Διδασκαλείου ἐγκριμένας, αὗτος δὲ κατατάττει αὐτὰς χρονολογικῶς, σημειῶν ἐν ἰδίῳ συνοπτικῷ καταλόγῳ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὴν πατρίδα καὶ τὸν ἀριθμὸν ἢ τὴν χρονολογίαν τῆς ἀναφορᾶς ἐκάστου, καὶ κατ' αὐτὸν εἰσάγει ἐν καιρῷ τὸν ἀναφερόμενον πρὸς ἐξέτασιν.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἐξέτασις γίνεται δημοσίᾳ ἐν ὠρισμένη ἡμέρᾳ, ἥτοι κατὰ κληρὸν ἢ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τῆς ἐμφανίσεως τῶν προσερχομένων. Πρὸς ἔλεγχον τῶν γνώσεων καὶ τοῦ μνημονικοῦ τῶν ἐξεταζομένων, ἔτι δὲ τοῦ ὕφους καὶ τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, ἀναγινώσκεται ἢ ἀπαγγέλλεται αὐτοῖς σύντομος ὑπόθεσις ἱστορικὴ, ἢ μῦθος, τοῦτον δὲ αἱ ἐξεταζόμενοι ἐκθέτουσιν ἰδίᾳ ἕκαστος ἐγγράφως, προστιθέντες ὅ,τι κρίνωσιν ἀρμόδιον πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐπεξήγησιν αὐτοῦ καὶ δῆλωσιν τῆς ἀπὸ τούτου πρακτικῆς ὠφελείας.

Μετὰ τοῦτο ἐξετάζονται, ἥτοι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, εἰς τὴν ἰεράν ἱστορίαν καὶ κατήχησιν τῆς πίστεως, τὴν γλῶσσαν, τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐρμηνείαν τοῦ ἀναγνωσθέντος τεμαχίου μετὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν γραμματικῶν κανόνων, εἰς τὴν ἀριθμητικὴν, τὴν γεωγραφίαν, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν καλλιγραφίαν.

Ἄρθρ. 8. Ἐκαστος τῶν ἐξεταζομένων σημειοῖ ἰδίως τὰς κρίσεις αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων ἱκανότητος τοῦ ἐξεταζομένου.

Αἱ κρίσεις αὗται ἀντιπαραβάλλονται μετὰ τὴν ἐξέτασιν ἐν συνεδριάσει τῶν ἐξετασάντων καὶ ἐξ αὐτῶν ὀρίζεται κατὰ πλειονοψηφίαν ἢ ἱκανότης ἐκάστου τῶν ἐξετασθέντων. Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Διευθυντοῦ.

Αἱ κρίσεις δ' αὗται καὶ τὸ ἐξελθὲν ἀποτέλεσμα σημειοῦνται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν συνεδριάσεων.

Άρθρ. 9. Μετὰ ταῦτα κοινοποιεῖται, ὅσον ἔνεστι τάχιον ἢ ἀπόφασις τῶν ἐξετασάντων, δηλ. ἂν γίνεται δεκτὸς ὡς μαθητὴς ὁ ἐξετασθεὶς, ἢ ἀποβάλλεται διδομένης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ συμβουλῆς, ἢ νὰ παραιτήσῃ ὅλως τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, ἐὰν κριθῇ ἐντελῶς ἀνεπιτήδειος πρὸς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, ἢ νὰ προπαρασκευασθῇ ἐντελέστερον καὶ ἐμπανισθῇ κατὰ τὰς τοῦ ἐπιόντος ἔτους ἐξετάσεις. Δηλοῦται δὲ αὐτῷ εἰς τίνα τῶν μαθημάτων ἀνάγκη νὰ βελτιωθῇ.

Άρθρ. 10. Ὁ ἐγκριθεὶς ἵνα καταταχθῇ μαθητὴς εἰς τὸ Διδασκαλεῖον ὀφείλει νὰ παραδῶσῃ εἰς τὸν Διευθυντὴν, πρὶν ἢ καταγραφῇ εἰς τὸ μαθητολόγιον, τὴν ἐξῆς ἑγγράφον ὁμολογίαν ἐπὶ ἀρμοδίου χαρτοσήμου προτυπογεγραμμένην καὶ ὑπὸ τινος ἀξιοχρέου ἐγγυητοῦ:

(Τύπος ἐγγράφου).

Ὁ ὑπογεγραμμένος ἐκ τοῦ χωρίου ἢ πόλεως (δεῖνα) τοῦ δήμου τῆς ἐπαρχίας συμφώνως πρὸς τὸν ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1856 κανονισμὸν περὶ ἐξετάσεως τῶν προσερχομένων ἐν τῷ Βασιλικῷ διδασκαλεῖῳ πρὸς μαθήτευσιν, καὶ συναίνεσει τοῦ προτυπογεγραμμένου ἐγγυητοῦ μου (δεῖνα), ὑποχρεοῦμαι ἵνα ἐπὶ τρία ἔτη συνεχῇ ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ Διδασκαλείου ἐξόδου μου, δεχθῶ ἀπροφασίστως, ἐὰν ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις θελήσῃ νὰ μὲ διορίσῃ, ὅποιανδήποτε θέσιν αὐτῇ ἐγκρίνῃ, καθ' ὃν τύχῃ ἐξετασθεὶς βαθμὸν χωρὶς νὰ ζητήσω περαιτέρω συμφωνίας, ἀντιθικινούσας εἰς τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην. Ἄν δὲ ἀποποιηθῶ ταύτην, νὰ πληρόνω τὰ διὰ τὴν ἐκπαίδευσίν μου γενόμενα ἐξόδα,

Α'. δι' ἐκάστην ἐξάμηνον διαμονὴν καὶ μαθήτευσιν ἐν τῷ διδασκαλεῖῳ δραχμὰς ἐξήκοντα, καὶ

Β'. τὴν ποσότητα τοῦ τυχόν δοθέντος μοι σιτηρεσίου ἢ ἄλλου τινὸς βοηθήματος.

ὑπόσχομαι προσέτι, ἐὰν, πρὶν τελειώσω τὰ μαθήματά μου καὶ ἐξετασθῶ, ἀναχωρήσω τοῦ Διδασκαλείου ἄνευ ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ, ἢ ἀποβληθῶ ἐνεκὰ παραβάσεων ἢ ἄλλων λόγων προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ, τῶν νόμων καὶ τῶν διατάξεων τοῦ καταστήματος τούτου, ν' ἀποδίδω εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀπροφασίστως τὰ δίδακτρα καὶ ὅ,τι ἄλλο μοὶ ἐχορηγήθη παρ' αὐτῆς, ὡς ἀνωτέρω ὀρίζεται.

Ἀθήνησι τῇ

Ὁ ἐγγυητὴς τοῦ μαθητοῦ

(δεῖνα)

Ὁ μαθητὴς τοῦ Διδασκαλείου

(δεῖνα).

Τὸ γνήσιον τῶν ἀνωτέρω ὑπογραφῶν πρέπει νὰ ἢ ἐπικυρωμένον ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῶν ὑποψηρίων δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρον 11. Ἡ ἐξέτασις τῶν διαρχομένων τὰ μαθήματα τοῦ Διδασκαλείου κατὰ τὸν ὠρισμένον χρόνον ἵνα καταστῶσιν οὕτως ὑποψήφιοι δημοδιδασκαλοὶ, γίνεται, καθ' οὓς τύπους ὀρίζει τὸ ἄρθρον 7 καὶ τὰ ἐπόμενα τοῦ παρόντος κανονισμοῦ· ἐξετάζονται δὲ εἰς πάντα τὰ μαθήματα μετὰ πάσης ἀκριθείας καὶ δοκιμάζονται οὐ μόνον ἐὰν γνωρίζωσι καλῶς τὰ διδαχθέντα, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ᾧσιν ἱκανοὶ ἵνα μεταδώσωσιν αὐτά.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπουργόν, παρευρεθέντα ἢ μὴ εἰς τὰς ἐξετάσεις, τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν ἐν περιληπτικῇ ἐκθέσει.

Ἄρθρον 12. Οἱ ἐπιτυχάνοντες ἐν ταῖς ἐξετάσεσιν αὐτῶν καὶ διδασκαλικοῦ βαθμοῦ ἀξιούμενοι καταγράφονται κατὰ τὰ ἄρθρα 8, 9, 10, 11 καὶ 14 τοῦ Νόμου, ἐν ταῖς καταλόγοις Α', Β', ἢ Γ' τάξεως, καὶ λαμβάνουσι τὸ περὶ τούτου πτυχίον, ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἐπιθεωρημένον ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸν ἐξῆς τύπον.

(Τύπος πτυχίου.)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Γενικὸν Διευθυντήριον.

Πιστοποιεῖ ὅτι Κυρ γεννηθεῖ . . .
τῷ 18 . . . καὶ ἐκπαιδευθεῖ . . . ἐν
ἐξητάσθη ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Διδασκαλείου, κατὰ τὰ
ἄρθρα 13, 14 καὶ 66 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, εἰς τὰς
παρὰ τῶν δημοδιδασκάλων ἀπαιτούμενας γνώσεις, καὶ ἐνεκρίθη παρ'
αὐτῆς δημοδιδάσκαλος . . τάξεως μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ . .
. . Διὸ δίδεται αὐτῷ τὸ παρὸν πρὸς πληροφориάν τῶν Βασιλικῶν
ἀρχῶν, ὅτι ἐπιτρέπεται αὐτῷ διδάσκειν ἀκωλύτως ἐν δημοτικοῖς σχο-
λαείοις τάξεως ἐντὸς τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἐν ᾧ
ἐκτελεῖ ἀκριβῶς πάντας τοὺς περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμους καὶ τὰς
περὶ αὐτῶν ὁδηγίας.

Ἀθῆνῃσι τῇ τοῦ 18

Ὁ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων

Γενικὸς Διευθυντής

Ἐθεωρήθη

Ἀθῆνῃσι τῇ 18

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας
ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργός

Ἐν τῷ πτυχίῳ τούτῳ σημειοῦται ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης σελίδος ὁ

βαθμὸς τῶν γνώσεων καὶ τῆς πρὸς τὸ διδάσκειν ἱκανότητος τοῦ ἀπολυομένου μετὰ ἐπισημειώσεως Σχεδὸν καλῶς, Καλῶς, Ἀριστα, προσεπισημειουμένης καὶ τῆς τάξεως, ἧς ἐκρίθη ἄξιος. Ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας σελίδος γράφονται τὰ πρακτικὰ τῆς ἐξετάσεως, περιλαμβάνοντα πάντας τοὺς κλάδους τῆς διδασκαλίας, μετὰ τῶν περὶ τοῦ ἠθικοῦ χαρακτῆρος τοῦ μαθητοῦ καὶ τῆς ἐπιμελείας αὐτοῦ παρατηρήσεων.

Οἱ λαμβάνοντες βαθμὸν μετρίως εἰς τὰς ἀπολυτηρίου ἐξετάσεις, ἐὰν δὲν θέλωσι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὰς σπουδὰς των, ἀπολύονται μὲν, ἀλλὰ δὲν ἐγγράφονται εἰς τοὺς καταλόγους τῶν δημοδιδασκάλων, οὐδὲ λαμβάνουσι πτυχίον· δύνανται ὅμως, εἰ βούλονται, νὰ λάβωσιν ἄδειαν γραμματοδιδασκάλου καὶ νὰ διδάσκωσιν ἐπὶ χρόνον ὠρισμένον, εἰς τόπον ἔνθα δὲν ὑπάρχει δημοτικὸν σχολεῖον.

Ἔννοεῖται δὲ ὅτι δύνανται, ἐπαυξάνοντες τὰς γνώσεις των, νὰ καθυποβάλωσιν ἑαυτοὺς εἰς δευτέρας ἐξετάσεις.

Ἄρθρον 13. Τὸ πτυχίον τοῦτο ἐμφαίνει τὴν διὰ τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα τάξιν τῆς διδασκαλίας ἱκανότητα τοῦ ἐξετασθέντος καὶ ἰσχύει διὰ δύο μόνον ἔτη, ὧν διελθόντων, ὀφείλει ὁ ἐξετασθεὶς κατὰ τὸ ἄρθρ. 72 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, νὰ προσέλθῃ εἰς δευτέρας ἐξετάσεις, μεθ' αἷ καταγράφεται ὀριστικῶς εἰς τοὺς δημοδιδασκαλικοὺς καταλόγους, ἐὰν κριθῇ ἄξιος καὶ ἠῤῥησε τὰς ἀποκτηθείσας ἐν τῷ Διδασκαλείῳ γνώσεις, ἢ τοῦλάχιστον δὲν ἀπέμαθεν ἃ ἐδιδάχθη.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ τῶν διετίας ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρον 14. Αἱ τῆς διετίας ἐξετάσεις γίνονται μετὰ τὰς ἀπολυτηρίου· ὀρίζεται δὲ ἡ ἡμέρα αὐτῶν συνήθως μετὰ τὴν 14 Σεπτεμβρίου.

Ἄρθρ. 15. Ἐν ταῖς ἐξετάσεσι ταύταις πρέπει κυρίως νὰ ἐξακριβῶται ἡ πρακτικὴ ἐξὺς καὶ ἱκανότης, ἣν ἐκτήσατο ὁ δεύτερον ἐξεταζόμενος κατὰ τὸ διετὲς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ διάστημα.

Ἄρθρον 16. Περὶ τῆς δευτέρας ταύτης ἐξετάσεως δίδεται ἐπίσης ἀποδεικτικόν, συνενούμενον μετὰ τοῦ πρώτου, προσδιορίζεται δὲ ἐν αὐτῷ ἐπ' ἀκριβὲς ἡ ἐκ τῶν δευτέρων ἐξετάσεων ἀποδειχθεῖσα διδασκαλικὴ ἱκανότης τοῦ ἐξετασθέντος.

Ἄρθρον 17. Ὁ μὴ ἐξετασθεὶς ἐκ δευτέρου ἐν τῷ Διδασκαλείῳ, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατυπώσεις, δὲν δύναται εἰς τὸ ἐξῆς ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς διετίας οὔτε ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ νὰ διδάσκῃ, ἕως οὔ, καθυποβαλὼν ἑαυτὸν εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ ἐμφανίσας τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικὰ περὶ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ καὶ τῆς κατὰ τὴν διετίαν ἐκτελέσεως τῶν διδασκαλικῶν αὐτοῦ καθηκόντων καὶ τῆς περὶ τὸ πρακτικὸν τῆς μεθόδου μέρος ἔξεως αὐτοῦ, καὶ ἐγκριθεὶς οὕτω, καταταχθῇ εἰς τὸν ὀριστικὸν κατάλογον τοῦ δημοδιδασκάλου.

Ἐὰν εἰς τὰς δευτέρας ἐξετάσεις ἀποδειχθῇ ὁ δημοδιδάσκων, οὐ

μόνον κατὰ προσδοκίαν βελτιωθείς κατὰ τὰς γνώσεις καὶ τὴν πείραν, ἃς ἐκτήσατο περὶ τὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ καὶ ὅτι προσεκτῆσατο ἔτι ἐξ ἰδίας μελέτης ἢ διδασκαλίας τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις διὰ τὴν ἀμέσως ἀνωτέραν τάξιν τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ, δύναται συγχρόνως καὶ νὰ προβιθασθῇ.

ΤΜΗΜΑ Ε΄.

Περὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν μὴ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ μαθητεύσαντων καὶ
ζητούντων δημοδιδασκαλικὸν πτυχίον.

Ἄρθρον 18. Οἱ μὴ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ μαθητεύσαντες, κτησάμενοι δ' ἄλλαχοῦ τὰς εἰς δημοδιδάσκαλον παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενας γνώσεις, θέλοντες δὲ ν' ἀναγνωρισθῶσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς δημοδιδάσκαλοι καὶ νὰ διορισθῶσι παρ' αὐτῆς, χρείας ὑπαρχούσης, ὑποβάλλονται εἰς ἐξετάσεις ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἀπαραλλάκτως, ὡς οἱ κατὰ πρῶτον ἀπολυόμενοι αὐτοῦ μαθηταί. Αἱ τούτων ὁμως ἐξετάσεις γίνονται ἀκριβέστεραι καὶ αὐστηρότεραι· διότι ἡ κρίσις τῶν ἐξεταζόντων δὲν εὐκολύνεται ὑπὸ προηγουμένης πείρας τῶν καθ' ἕκαστα γνώσεων τῶν διδασκέντων παρ' αὐτῶν τούτων.

Οἱ προσερχόμενοι εἰς τοιχύτην ἐξέτασιν πέμπουσι, δύο μῆνας τοῦλάχιστον πρότερον, πρὸς τὸ Διευθυντήριον τὰ εἰς τὸ 15 ἄρθρον τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου ἀναφερόμενα καὶ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὀριζόμενα ἀποδεικτικὰ τῶν σπουδῶν, τῆς θρησκείας καὶ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 19. Οἱ οὕτως ἐξετασθέντες καὶ διδασκαλικοῦ τυχόντες πτυχίου δύνανται νὰ διορισθῶσι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δημοσίας ἑκπαίδευσως προσωρινῶς διὰ δύο μόνον ἔτη. Διδάξαντες δὲ κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα εὐδοκίμως, ὑποβάλλονται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ 75 ἄρθρου τοῦ νόμου ὀριζόμενας δευτέρας ἐξετάσεις, εἰς ἃς ἐμφανίζουσι καὶ ἀποδεικτικὰ τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν διδασκαλικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν περὶ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ αὐτῶν χαρακτῆρος, καὶ τῆς εἰς τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν ἀφοσιώσεως· εὐδοκίμοῦντες δὲ εἰς τὰς ἐξετάσεις ταύτας, κατατάσσονται εἰς τὸν ὀριστικὸν τῶν δημοδιδασκάλων κατάλογον καὶ διορίζονται ὀριστικῶς, ὅπου ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐγκρίνῃ καὶ ὑπάρχῃ ἀνάγκη.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄.

Περὶ ἐξετάσεων τῶν ἐξαίτουμένων προβιβατῶν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλαν
διδασκαλικὴν τάξιν.

Ἄρθρον 20. Αἱ ἀφορῶσαι τὸν προβιβασμὸν τῶν δημοδιδασκάλων ἐξετάσεις, ὡς καὶ αἱ μνημονευόμεναι ἐν τῷ 71 ἄρθρῳ τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἱκανότητος δημοδιδασκάλου τινὸς, δὲν διαφέρουσι πεντελῶς τῶν ἐπὶ τῇ ἀπολύσει τῶν φοιτητῶν τοῦ Διδασκαλείου καὶ τῶν μετὰ διετίαν ἑκτοσε

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκalicῶν.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ 25 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 8 ἰουνίου ε. ε. Ἡμετέρου Διατάγματος, περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκalicῶν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργοῦ ἀπεφασίσμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὅσakis ἡ εἰς Αθήνας πρὸς ἐξέτασιν μετάδασιν ὑποψήφιου δημοδιδασκαλίσεως εἶναι δύσκολος, διὰ περιστάσεις, τῶν ὁποίων τὸ εὐλογον ἐκτιμᾷ τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον, διορίζεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τούτου ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὰς περὶ ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκalicῶν διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐπιτροπὴ σύγκειται ἐξ ἑνὸς καθηγητοῦ, ἑνὸς διδασκalicου, τοῦ δημοδιδασκalicου καὶ, διὰ τὰ χειροτεχνήματα μόνον, τῆς δημοδιδασκαλίσεως τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Νομοῦ, ὅπου διαμένει ἡ ὑποψήφιος, Γυμνασίου καὶ σχολείων.

Ἐὰν μεταξὺ τῶν Καθηγητῶν καὶ διδασκalicῶν ὑπάρχῃ καὶ τις ἱερωμένος, προσλαμβάνεται οὗτος ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐξέτασιν ἰδίως τῶν ἱερῶν μαθημάτων καὶ τῆς Κατηχήσεως· ἄλλως, προσκαλεῖται διὰ τὸ μάθημα τοῦτο ὁ ἀρμοδιώτερος τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ Κληρικῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν συμπέσῃ νὰ παρευρεθῇ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ νομοῦ, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐξετάσεως, ὁ Διευθυντῆς τοῦ Διδασκαλείου, προεδρεύει οὗτος τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 4. Τὰ πρακτικὰ τῶν ἐξετάσεων ὑπογεγραμμένα παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, διευθύνονται μετὰ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῶν πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργεῖον, ὅπερ, τῇ γνωμοδοτήσῃ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου, ἀποφασίζει περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐξετάσεως, καὶ ἐνεργοῦνται περὶ αὐτῆς ὅσα τὸ ἄρθρον 12 τοῦ κανονισμοῦ περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκalicῶν διαλαμβάνει.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Αθήνησι τὴν 11 ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΝΟΜΟΣ ΤΑΗ΄.

Περὶ προκαταβολῶν μισθοδοτιῶν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλιστῶν.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων πληρονόμενοι μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλιστῶν, κατὰ τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς ἐνιαυσίως ψηφιζόμενα, προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, τὸ ὁποῖον αὐτοδικαίως ἀπολαμβάνει αὐτοὺς ἐκ τῶν πρώτων εἰσπράξεων τῶν δημοτικῶν ἐσόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἐὰν τὰ διὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων εἰσπραττόμενα δημοτικά ἔσοδα δὲν ἐπαρκέσωσι πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προκαταβολῶν, τὸ ἐλλεῖπον ἀποδίδεται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν ταμεῖον ἀπὸ τοῦ ἀρμόδιον δημοτικὸν ταμεῖον. Ἐὰν δὲ ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ἀμελήσῃ, ἢ ὅπωςδήποτε δὲν ἐνεργήσῃ ἀμέσως τὴν ἀπόδοσιν ταύτην, καταδιώκεται προσωπικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν νόμου, καὶ ἐκτὸς τούτου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Ταμείου διοικητικῶς κατάσχεσις ἀναλόγου μέρους τῶν λοιπῶν δημοτικῶν ἐσόδων τοῦ οἰκείου δήμου, μὴ λαμβανομένων ὑπ’ ὅψιν τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1852 περὶ ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τῶν δήμων νόμου ΡΠΟ΄.

Ἄρθρ. 3. Τὰ περὶ ἀσφαλείας τοῦ δημοσίου καὶ τῆς λογοδοσίας τῶν τοιούτων προκαταβολῶν κανονισθήσονται διὰ Ρ. Διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ’ Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

ἔχοντες ὑπ’ ὅψιν τὸν ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1856 περὶ πληρωμῆς τῶν

δημοδιδασκάλων Νόμον ΤΑΗ'. ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἡμετέρων ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀπεφασίσταμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ εἰς βάρος τῶν δήμων μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλιστῶν, οἱ περιεχόμενοι ἐν τοῖς ψηφριζομένοις ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων καὶ ἐγκρινομένοις ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου προϋπολογισμοῖς προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου τῆς ἀρμοδίας ἐπαρχίας δυνάμει χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ὑπὸ τὸν τίτλον « δημοτικαὶ προκαταβολαὶ » καὶ ἐχόντων τὸν τύπον δημοτικῶν ἐνταλμάτων.

Τὰ ἐντάλματα ταῦτα ἐγγράφονται ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμιῶν εἰς ἰδιαιτέραν ἐν τῷ καθολικῷ βιβλίῳ μερίδα ὑπὸ τὸν μνησθέντα τίτλον.

Ἄρθρ. 2. Τῇ 27 ἐκάστου μηνὸς οἱ ἐπαρχιακοὶ ταμίαι ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν ἀρμοδίαν διοικητικὴν ἀρχὴν διπλὴν κατάστασιν τῶν παρ' αὐτῶν ἐν τῷ διαστήματι τοῦ μηνὸς πληρωθέντων ἐνταλμάτων, πρὸς δὲ καὶ τὰ ἐξοφληθέντα ἐντάλματα μετὰ τῶν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων τῶν δημοδιδασκάλων. Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ ἐξελέγξῃ ἀμέσως τὰς πληρωμὰς, καὶ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ταμίαν ἐντὸς τῆς 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὸ βραδύτερον τὴν μίαν τῶν καταστάσεων τεθεωρημένην, βεβαιούσα ἐπ' αὐτῆς ὀλογράφως τὴν πληρωθεῖσαν ποσότητα.

Τὰς καταστάσεις ταύτας ὑποβάλλουσιν οἱ ταμίαι εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον μετὰ τῶν μηνιαίων λογαριασμῶν των ὡς ἀντίημα, ἀλλὰ δι' ἰδιαιτέρας ἀναφορᾶς.

Ἄρθρ. 3. Ἐκαστος ἐπαρχιακὸς ταμίης ὀφείλει ὑπ' εὐθύνην του νὰ εἰσπράξῃ ἐκ τῶν πρώτων εἰσπραχθεισῶν εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ταμεῖον δημοτικῶν παρακαταθηκῶν τὰ πληρωθέντα, ἐκδίδων τακτικὸν γραμμάτιον παραλαβῆς ὑπὸ τὸν τίτλον « Ἀπόληψις δημοτικῶν προκαταβολῶν. » τὰ τοιαῦτα γραμμάτια παραδίδονται τῷ ἀνήκοντι δημοτικῷ εἰσπράκτορι, ὅστις ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸ προσῆκον διπλότυπον ἀποδεικτικὸν εἰσπραξέως διὰ τὰ ἐξαργυρούμενα γραμμάτια δημοτικῶν παρακαταθηκῶν. Τὰ διπλότυπα ταῦτα ἀποδεικτικά τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτῶρων προσαρτῶνται εἰς τὰ ἐξαργυρούμενα γραμμάτια δημοτικῶν παρακαταθηκῶν.

Ἄρθρ. 4. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ταμίαις ἢ πρὸς τοὺς δημοτικοὺς εἰσπράκτορας ἀπόδοσις δημοτικῶν παρακαταθηκῶν, πρὸ τῆς συμπληρώσεως ἀκεραίου τοῦ ἐτησίως ἀπαιτουμένου ποσοῦ διὰ μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλιστῶν, κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1850 περὶ τακτικῆς πληρωμῆς μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων ἰσχύοντος ἡμετέρου Διατάγματος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουσιν ἐγκαίρως νὰ γνωστοποιῶσιν ἐγγράφως τοῖς ἐπαρχιακοῖς ταμίαις τὰς εἰς ἕκαστον ἐγκεκριμένον δη-

μοτικὸν προϋπολογισμόν σημειούμενας πιστώσεις διὰ μισθοῦ δημοδιδασκαλῶν καὶ δημοδιδασκαλιστῶν.

Τὰς εἰδοποιήσεις ταύτας τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐγγράφουσιν οἱ ἐπαρχιακοὶ ταμίαι ἐν ἰδιαιτέρῳ διὰ τὰς δημοτικάς προκαταβολὰς βιβλίῳ καὶ μετὰ ταῦτα παραπέμπουσιν αὐτὰς εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον πρὸς ἐγγραφὴν.

Τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ἀπορρίπτει εἰς βάρος τοῦ ταμείου πᾶσαν ἀποδόσιν δημοτικῆς παρακαταθήκης γενομένην πρὸ τῆς συμπληρώσεως αὐτῆς διὰ τὴν δημοδιδασκαλίαν ἀπαιτουμένης ἐτησίως ποσότητος.

Ἄρθ. 5. Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον βιβλίον τῶν δημοτικῶν προκαταβολῶν πρέπει νὰ ᾖ μονογραφημένον καὶ ἡριθμημένον ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἀρχήν. Χρησιμεύει ὡς μέσον ἐλέγχου τοῦ τε ταμείου καὶ τῆς ὡς πρὸς τὸν προκείμενον σκοπὸν δημοτικῆς διαχειρίσεως, καὶ κατὰ περιόδους ἐξετάζεται ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς.

Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ θέλουσιν ἐγγράφεσθαι κατὰ μερίδας αἱ διὰ τὴν δημοδιδασκαλίαν ἐγκειμέναι πιστώσεις ἐκάστου δήμου, αἱ ἀπέναντι τῶν πιστώσεων τούτων γινόμεναι ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου προκαταβολαί, τὰ ἐκ τῶν προκαταβολῶν τούτων εἰσπραχθέντα, αἱ εἰσπραχθεῖσαι εἰς τὸ ταμεῖον δημοτικαὶ παρακαταθεῖναι, καὶ αἱ ἀποδόσεις αὐτῶν εἰς τοὺς οἰκείους δημοτικοὺς εἰσπράκτορας.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείων θέλει κανονίσει τὸν τύπον καὶ τὸν μηχανισμόν τῆς χρήσεως τοῦ βιβλίου τούτου.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου λογιστικοῦ ἔτους ἡ ἐντεταλμένη τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος δημοτικάς προκαταβολὰς διοικητικὴ ἀρχὴ πέμπει πρὸς τοὺς δημάρχους ἀκριβῆ κατάστασιν τῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐνταλθεισῶν ὑπ' αὐτῆς προκαταβολῶν· ἡ κατάστασις δ' αὕτη συνοδεύεται μὲ τὰ κατὰ τὸ 2 ἄρθρον ἐξωφλημένα ἐντάλματα· ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταστάσεως ταύτης ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ ἐκδώσῃ ἐπ' ὀνόματι τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος τὸ προσήκον χρηματικὸν ἔνταλμα πρὸς δικαιολόγησιν τῶν λογισμῶν τοῦ· εἰς τὸ ἔνταλμα τοῦτο ἐπισυνάπτονται ὡς δικαιολογητικὰ ἢ τε κατάστασις καὶ τὰ τῶν προκαταβολῶν ἐξωφλημένα ἐντάλματα τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 7. Ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ λαβὼν τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἔνταλμα ἐξοφλεῖ αὐτὸ ὁ ἴδιος, καὶ προσαρτᾷ εἰς αὐτὸ ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμείου ἐκδοθέντα γραμματικά παραλαβῆς δι' ἀπόληψιν δημοτικῶν προκαταβολῶν, ἅτινα συγκεφαλαιούμενα πρέπει ν' ἀπαρτίζωσι τὸ ἐν τῷ δημοτικῷ ἐντάλματι σημειούμενον ποσόν. Ἐὰν δὲ τὰ γραμματικά ταῦτα ἀποτελῶσι ποσότητα ἐλάσσω τοῦ ἐν τῷ ἐντάλματι ποσοῦ, ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ἀμέσως τὸ ἐλλείπον εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν ταμεῖον λαμβάνων τακτικὸν γραμματίον ὑπὸ τὸν ἐκτεθέντα τίτλον «ἀπόληψις δημοτικῶν προκαταβολῶν.»

Εάν ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ δὲν πληρώσῃ τὸ ἔλλειμμα τοῦτο, ὁ ἐπαρχιακὸς ταμίας προβαίνει οἰκοθεν κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νόμου εἰς κατάσχεσιν τῶν λοιπῶν δημοτικῶν ἐσόδων τοῦ δήμου· τὸ μέτρον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος πρέπει νὰ ᾖ τὸ ἔσχατον πάντων, καὶ τότε μόνον νὰ ἐφαρμόζεται, ὅταν ἀποδεδειγμένως τὰ λοιπὰ καταδιωκτικὰ μέσα, κατὰ προτίμησιν ἐφαρμοστέα, ἀποβῶσιν ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἄνευ δὲ συνεννόησεως μετὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ συναίνεσεως αὐτῆς δὲν θέλει ἀπευθύνεσθαι ὑπὸ τοῦ ταμίου αἰτήσις προσωπικῆς κρατήσεως δημοτικοῦ εἰσπράκτορος διὰ τὰ τοιαῦτα χρέη.

Οἱ ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοὶ θέλουσιν ἐνεργῆσαι τὸ παρὸν Διάταγμα, δημοσιευτέον καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Δ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τινων τροποποιήσεων ἐπὶ τοῦ Ὁδηγοῦ τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου.

ΟΘΩΝ

κλπ. κλπ. κλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1830 Διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, δυνάμει τοῦ ὁποίου, τὸ μεταφρασθὲν τότε ἐγγχειρίδιον τοῦ Γάλλου Σαραζίνου εἰσῆχθη ὑπὸ τὸ ὄνομα Ὁ δ η γ ὁ ς τ ῆ ς Ἀ λ λ η λ ο δ ι δ α κ τ ι κ ῆ ς Μ ε θ ὁ δ ο υ, εἰς ὅλα τὰ κατὰ τὴν ἐπικράτειαν ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα, οἱ δὲ δημοδιδάσκαλοι ὀφείλουσιν ἀκολουθεῖν αὐτὸ ἀπαρεγκλίτως, ὡς τύπον καὶ κανόνα ἀπαράβατον τοῦ περὶ τὴν διδασκαλίαν τρόπου.

Ἐπειδὴ ὁ Ὁδηγὸς οὗτος, καίτοι μετασκευασθεὶς ἔκτοτε ἐπὶ τὸ βέλτιον, καθ' ὅσον ἤ τε πείρα καὶ αἰ νεώτεραι περὶ τὴν ἀλληλοδιδασκαλίαν μεταβρύθμσεις ἐν Εὐρώπῃ ὑπηγόρευσαν τὴν βαθμυδὸν τροποποίησιν αὐτοῦ εἰς τὰς γενομένας ἐφεξῆς δύο αὐτοῦ ἐκδόσεις, ἐκρίθη οὐχ ἥττον, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τούτῳ συστηθείσης ἐπιτροπῆς, ἐπιδεκτικὸς τινων ἔτι βελτιώσεων, ὑπαγορευθεῖσων ἰδίως ὑπὸ τῆς περὶ τὴν γλῶσσαν ἐπιγινομένης ὁσημέραι προόδου καὶ τῆς περὶ τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας πείρας.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσταμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Αἱ ἐπόμεναι τροποποιήσεις τοῦ ἐν χρήσει Ὁδηγοῦ τῆς Ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου, ἐγκριθεῖσαι παρ' ἡμῶν, τυπωθήτωσαν εἰς ἰδιαίτερον παράρτημα, ὑπερ θεωρούμενον ὡς μέρος τοῦ Ὁδηγοῦ τούτου ἀναπόσπαστον, ἔσται ὑποχρεωτικὸν ὡσαύτως δι' ἅπαντας τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἄρθρον 2. Τοῦ παραρτήματος τούτου προσαρτηθησόμενου εἰς τὸν ἐν χρήσει Ὁδηγὸν, ἕκαστος τῶν δημοδιδασκάλων ὀφείλει προμηθευθῆναι ἐν ἀντίτυπον.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 23 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Τοῦ ἐν χρήσει Ὁδηγοῦ τῆς Ἀλληλοδιδασκικῆς Μεθόδου.

Σελ. 12. Αἱ πλάκες (τὰ ἀβάκια), ὅσας προμηθεύει εἰς τὸ σχολεῖον ὁ δῆμος προσηλοῦνται (καρφώνονται) ἐπὶ τῶν ἀναλογείων ὅσας δὲ παρ-
ρεκτὸς αὐτῶν φέρουσι (καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν οἱ παῖ-
δες) δὲν καρφώνονται, ἵνα χρησιμεύωσιν αὐτοῖς εἰς τὰς ἐν τοῖς ἡμι-
κυκλίοις ἀσκήσεις.

Σελ. 20, 77 κλπ. Ἀντὶ τῆς λέξεως ἀτίμωσις ν' ἀντικατα-
σταθῇ ἡ λέξις μέμψις ἢ μομφή.

Σελ. 49. Ἡ πρόσκλησις γίνεται, εἰς μὲν τὰ ἔχοντα ἑκατὸν καὶ
ὀλιγωτέρους μαθητάς, ὑπ' αὐτοῦ ἀμέσως τοῦ διδασκάλου, ἢ τοῦ γενι-
κοῦ πρωτοσχόλου· εἰς δὲ τὰ πολυπληθέστερα, ὑπὸ μὲν τῶν μερικῶν
πρωτοσχόλων ἢ πρόσκλησις, ὑπὸ δὲ τοῦ διδασκάλου ἢ τοῦ γενικοῦ
πρωτοσχόλου, περιοδεύοντος αὐτοῦ τὰ θρανία καὶ σημειούντος ὀνομα-
στί τοὺς ἀπόντας, ἢ ἐξέλεγχις, ἥτις ἐφαρμόζεται καθ' ἐβδομάδα ἀφεύ-
κτως καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἡμέραν σημειώσεων.

Σελ. 95—98. Διὰ τὰ καλλιγραφικὰ δείγματα εἰσακτέον βαθμη-
δόν, ὡς ἐλληνικώτερον, τὸ στρογγύλον εἶδος τῆς γραφῆς, τὸ πλησιάζ-
ον μᾶλλον πρὸς τὰ καλὰ χειρόγραφα τοῦ ΙΓ'—ΙΕ' αἰῶνος, ἄνευ τῶν
βραχυγραφιῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ὁρισθήσεται, ὅσον τάχιον,
παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου τύπος, καθ' ὃν τὰ νῦν ἐν χρήσει κεφα-
λαῖα γράμματα μεταβληθήσονται ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ αὐτῶν ἐπιμήκους
σχήματος ἐπὶ τὸ περιφερέστερον, διδουμένης παραγγελίας πρὸς κατα-
σκευὴν καὶ ἀναλόγων μεταλλίνων γραφίδων (κονδυλίων).

Σελ. 105. Αἱ ὀνομασίαι τῶν φωνηέντων ὀρίζονται ὡς ἑξῆς: τὸ μὲν ι
καὶ ο μένουσιν ἀπλῶς καὶ κατ' ἐξοχὴν ἰ ὀ· τὸ δὲ η προσονομάζεται
μέγα, καθὼς τὸ ω μέγα· τὸ δὲ υ μένει υ φιλόν.

Σελ. 117. Τῶν λέξεων φωνή καὶ βουβὸν ἀντικατασταθῇ-
τωσαν αἱ λέξεις φωνήεν καὶ σὺμφωνον, ἐρμηνεύοντος ἅπαξ
τοῦ διδασκάλου τὴν δύναμιν τῆς σὺν.

Σελ. 177. Γραμματικὴ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τὰ δημοτικὰ
σχολεῖα ὀρίζεται ἡ τῆς ἀρχαίας καὶ μόνῃ, συντεταγμένη ὅμως ἐπὶ τὸ
ἀπλούστατον, καὶ περιέχουσα μόνους τοὺς εἰς τὸ καθαρῶς γραφόμενον
καὶ λαλούμενον ὕφος συνήεις τύπους, ἐκτὸς τῶν δυϊκῶν, τῶν Ἀττικῶν,
τῶν εἰς Μι, καὶ τῶν μήπω ἐν χρήσει ἀνωμάλων ὀνομάτων καὶ ῥημά-
των· περιέχουσα δὲ ἐν ὑποσημειώσει μὲν, ὑπὸ τὴν σελίδα ἑκάστην,
νύξεις τινὰς πρὸς τὸν διδάσκαλον περὶ τῆς μεταξὺ τοῦ ἀρχαίου καὶ
νεωτέρου ιδιώματος ἀντιπαραθέσεως· καθ' ἑκάστην δὲ κλίσιν καὶ συζυ-
γίαν, σειρὰν φράσεων καταλλήλων πρὸς ἀσκήσιν κατὰ τοὺς νεωτέρου.
ἐν Εὐρώπῃ γραμματικούς, καθὼς καὶ περὶ ἐτυμολογίας καὶ συντάξεως,
ὅ,τι χρησιμώτατον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, μετὰ
παραθέσεως ὡσαύτως παραδειγμάτων. Ἡ Γραμματικὴ δὲ αὕτη διδάσκε-

ται μὲν ὑποχρεωτικῶς εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῶν δημοτικῶν σχολείων· ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς Α'. ἄχρι τῆς Η'. προεισαγωγικῶς, καὶ ἐπομένως ἄνευ τύπων πρὸς ἐκμάθησιν τακτικὴν καὶ γραπτὴν, δι' ἀναπτύξεως δὲ μόνον μερικῆς τοῦ διδασκάλου (πρὸς ὁδηγίαν τοῦ ὁποῖου συνταχθήσεται φυλλάδιον), καὶ κατὰ τὸν περὶ ἀναπτύξεως ἰδεῶν τρόπον ἐν γένει, καὶ τοὺς ἐπὶ τούτῳ συνταχθησόμενους γραμματικούς πίνακας· ἀπὸ δὲ τοῦ Β'. ἢ τοῦ Α'. (κατ' ἐκλογὴν τοῦ διδασκάλου) τμήματος τῆς Η'. ἄρχεται καὶ διαρκεῖ προβαίνουσα ἐπὶ τὸ συνθετικώτερον εἰς ἀπάσας τοῦ συνδιδακτικοῦ τὰς τάξεις ἢ γραπτὴ διδασκαλία τῆς γραμματικῆς, ἢ τῶν τύπων δηλονότι.

Σελ. 211. Ὡραι πρὸς διδασκαλίαν ὀρίζονται διὰ τὸ συνδιδακτικὸν τμήμα, εἰς σχολεῖα μὲν μὴ ἔχοντα ὑποδιδάσκαλον, τὸν χειμῶνα μία ὥρα (1—2 μ. μ.). τὸ δὲ θέρος δύο ὥραι συνεχεῖς, ὥστε νὰ μένη δι' ὅλον ἐν γένει τὸ σχολεῖον ἐν μέσῳ τῆς ἡμέρας καιρὸς ἀναπαύσεως μιᾶς τοῦλάχιστον ὥρας· εἰς δὲ τὰ ἔχοντα καὶ ὑποδιδάσκαλον, δύο μὲν ὥραι τοῦλάχιστον πρὸ μεσημβρίας, δύο δὲ μετὰ μεσημβρίαν.

Ἀριθ. Πρωτ. 8,882.

Περὶ τῆς ἀπὸ τὰ δημόσια ταμεῖα προκαταβολῆς μισθῶν τῶν
δημοδιδασκάλων κτλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας, Ἐπαρχοὺς καὶ Ταμίας τοῦ Κράτους.

Ἡ Κυβέρνησις, ἐφιεμένη ἐκποδῶν νὰ κάμῃ τὰ οὐσιωδέστερα προσκόμματα, ἅτινα ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις ἀπήντα κατὰ τὴν πορείαν τῆς, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προκαλέσῃ τὸν ἀπὸ 12 Ἰουλίου ε. ε. νόμον ΤΑΗ'. δι' οὗ συνεχωρήθη νὰ προκαταβάλλωνται ἀπὸ τὰ δημόσια Ταμεῖα οἱ δεδουλευμένοι μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν, ὅσοι πληρόνονται ἀπὸ τὰ δημοτικά ταμεῖα. Πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τοῦ νόμου τούτου, καὶ συμφώνως μὲ τὸ 3 ἄρθρον αὐτοῦ, ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 17 Ἰουλίου ε. ε. Β. Διάταγμα, κανονίζον τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου εἰς τὴν ἀπὸ τὰ δημοτικά ἔσοδα ἀπόληψιν τῶν τοιούτων προκαταβολῶν, καὶ τὴν λογιστικὴν τάξιν, ἥτις ὀφείλεται περὶ τὴν προκειμένην διαχείρισιν τῶν Ταμιῶν, ἵνα προϋργιαιότερος καθιστῆται ὁ ἔλεγχος αὐτῆς.

Μ' ὅλον ὅτι τόσοι ὁ νόμος οὗτος, ὅσον καὶ τὸ μνησθὲν Β. Διάταγμα ἐδημοσιεύθησαν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, μ' ὅλον τοῦτο εὐκολίας χάριν συνεκτυποῦνται τῇ παρούσῃ. Αἱ διατάξεις αὐτῶν εἰσιν εὐληπταὶ καὶ σαφέσταται, ὥστε δὲν πιστεύομεν ν' ἀπαντηθῇ τις δυ-

σχέρεια ἐκ μέρους τινός ἐξ ὑμῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν των. Πρὸς ἐκτελέσειν δ' αὐτῶν κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ παρέξωμεν ὑμῖν τὰς ἐφεξῆς ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 1. Ἡ κατάστασις, τὴν ὑποίαν κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Διατάγματος ὀφείλουσιν οἱ ταμίαι νὰ πέμπωσι πρὸς τὴν Διοικητικὴν τῆς ἑπαρχίας ἀρχὴν κατὰ τὴν 27 ἐκάστου μηνὸς μετὰ τῶν ἐξωφλημένων ἐντάλμάτων κλπ, θέλει συντάσσεσθαι κατὰ τὸ συναπτόμενον τῇ παρούσῃ δεῖγμα ὑπὸ Στ. Α. Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην θέλουσι κατατάσσεσθαι τὰ ἐξωφλημένα ἐντάλματα κατὰ σειρὰν ἐκάστου δῆμου ἰδίως, σημειουμένου εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς στήλην τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἑκάστον ἐντάλμα προσηρητημένων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων. Αἱ τοιαῦται καταστάσεις πέμπονται διπλαῖ πρὸς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, κρατουμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀντιγράφου αὐτῶν εἰς βιβλίον, εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων τοῦ ὁποίου θέλει σημειοῦσθαι ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τοῦ ἐγγράφου, δι' οὗ ἐπέμφθησαν πρὸς τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, τοῦτο δὲ ἵνα μένωσι διηνεκῶς εἰς τὸ Ταμεῖον τὰ τοῦ ἐλέγχου στοιχεῖα.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Νομάρχης ἢ Ἐπαρχος παραλαβὼν ἀπὸ τὸν Ταμίαν τὴν κατὰ τὸν προηγούμενον παράγραφον διπλὴν κατάστασιν μετὰ τῶν ἐξωφλημένων ἐντάλματων, ἐνεργεῖ ἄνευ ἀναβολῆς τὴν παραβολὴν τῆς καταστάσεως πρὸς τὰ ἐντάλματα, ἐξελέγχει τὰς γενομένας πληρωμὰς, καὶ ἐπιστρέφει ἀμέσως πρὸς τὸν Ταμίαν, οὐδέποτε δὲ βραδύτερον τῆς 30 τοῦ αὐτοῦ μηνός, τὴν μίαν τῶν καταστάσεων τεθεωρημένην, κατὰ τὸν κατωτέρω τοῦ ἐν τῷ προηγούμενῳ παραγράφῳ δεῖγματος τύπον ἐπιθεωρήσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 3. Αἱ κατὰ τὸν προηγούμενον παράγραφον τεθεωρημέναι ὑπὲρ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καταστάσεις ὑποβάλλονται ἀπὸ τὸν Ταμίαν εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον μετὰ τῶν λογιστικῶν ἐγγράφων τοῦ οἰκείου μηνός, ὡς ἀντίτιμα, καὶ δι' ἰδιαιτέρας ἀναφορᾶς.

4. Συνδυαζόμενα τὰ ἄρθρ. 3 καὶ 4 τοῦ Β. Διατάγματος κανονίζουσι τὸν τρόπον, καὶ ὃν τὰ δημόσια ταμεῖα ἀπολαμβάνουσιν ἀπὸ τὰ δημοτικὰ τοὺς προκαταβαλλομένους μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων. Κατὰ τὰς διατάξεις αὐτὰς ὁ Ταμίης ὀφείλει ἐκ τῶν πρώτων παρακκτατιθεμένων εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δημοτικῶν ἐσόδων νὰ σχηματίσῃ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον διὰ τὸν ἐτήσιον μισθὸν τῶν δημοδιδασκάλων ἐκάστου δῆμου, καὶ δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ καὶ ἐν οὐδενίᾳ περιπτώσει ν' ἀποδώσῃ εἰς τινὰ δῆμον τὰς παρακαταθήκας του, πρὶν σχηματίσῃ δι' αὐτῶν τὸ τοιοῦτον ἀποθεματικὸν κεφάλαιον· ἡ παράβασις τοῦ ὁρισμοῦ τούτου ἔχει μόνον καθίστησιν ὑπεύθυνον τὸν Ταμίαν ν' ἀποκαταστήσῃ ἀμέσως ἐξ ἰδίων τὰ εἰς τὸν δῆμον ἀποδοθέντα, κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφειον τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ Β. Διατάγματος, ἀλλὰ καὶ συνεπάγεται τὴν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν τοῦ Ταμίου.

Όλοι δὲ οἱ δῆμοι τῆς ἐπαρχίας θέλουσι καθεῖξει τὰς σελίδας των κατὰ σειράν, χωρὶς ν' ἀφίωνται ἐν τῷ μεταξύ κεναὶ τοιαῦται· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ βιβλίον θέλει χρησιμεύσει διὰ πολλὰ ἔτη.

Ὁ σχηματισμὸς τοῦ βιβλίου τούτου ἐγένετο τοιοῦτος, ὥστε δὲν πιστεύομεν ν' ἀπαντήσῃ τις τῶν ταμιῶν δυσκολίαν εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Ἐκάστη σελίς, ἥτις εἶναι καὶ μερὶς ἐκάστου δήμου, παριστᾷ τὰ ἐφεξῆς.

α) Τὰς πιστώσεις, αἵτινες ψηφίζονται ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, καὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ νομάρχου, κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον, διὰ τὸν ἐτήσιον μισθὸν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν.

β) Τὰς δημοτικὰς παρακαταθήκας, αἵτινες γίνονται εἰς τὸ Ταμεῖον ἀπὸ εἰσπραξίν ἐν γένει δημοτικῶν ἐσόδων δι' αὐτοῦ εἰσπραττομένων· ἐκ τῶν εἰσπράξεων τούτων σχηματίζεται κατὰ πρῶτον τὸ ἀποθεματικὸν Ταμεῖον, καὶ ἔπειτα ἀποδίδονται τῷ δήμῳ τὰ περιττεύοντα. Ἐννοοῦσι βεβαίως οἱ ΚΚ. ταμίαι, ὅτι καὶ μετὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου θέλουσιν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐγγράφωσιν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος πᾶσαν δημοτικὴν παρακαταθήκην, κατωτέρω τῆς ἀθροίσεως τῶν ποσῶν, δι' ὧν κατηρτίσθῃ τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον. Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἐγγράφονται καὶ τ' ἀναγκαστικῶς διὰ μεσεγγύου ἢ ἄλλως εἰσπραττόμενα ὑπὸ τῶν ταμείων δημοτικὰ ἐσοδα.

γ) Τὰς πληρωμας, ὅσας ἐνεργεῖ ὁ Ταμίης δι' ἐνταλμάτων τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς μισθοὺς δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν.

δ) Τὰ εἰσπραττόμενα ἀπέναντι προκαταβληθέντων ἀπὸ τὸ Ταμεῖον μισθῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν.

ε) Τὰς ἀποδιδιδόμενας εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα παρακαταθήκας των, ὅσαι μετὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου περιττεύουσιν. Οἱ ταμίαι διατάσσονται ἐντόνως νὰ ἐφιστῶσι τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ τακτικὴν χρῆσιν τοῦ βιβλίου τούτου, ὅπερ τακτικῶς πρέπει νὰ παραδίδηται διὰ πρωτοκόλλου ἀπὸ προκατόχου εἰς διάδοχον, συλλογίζόμενοι, ὅτι τοῦτο προώριστα νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἔλεγχον τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως, καὶ ὅτι διὰ τὴν κακὴν χρῆσιν αὐτοῦ ὅχι μόνον διοικητικῶς τιμωρητέοι εἰσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ποινικὴν καταδίωξιν ὑπόκεινται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἀρθρ. 483 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἄρθρ. 10. Ἐὰν τὰ μέχρι 31 Μαρτίου τοῦ ἐπομένου ἔτους ἐκδοθέντα καὶ μέχρι 30 Ἀπριλίου πληρωθέντα ἐντάλματα τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς διὰ προκαταβολὴν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων ἀφήσῃ περισσεύμα τῆς πιστώσεως καὶ τοῦ ἀποθεματικοῦ αὐτῆς κεφαλαίου, τὸ περίττευμα τοῦτο τοῦ κεφαλαίου δὲν ἀποδίδεται τῷ οἰκείῳ δήμῳ, εἰμὴ κατ' ἐγγράφον αἵτησιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς πρὸς τὸν Ταμίαν, ὅστις εἰς τὸ ἐξοφληθσόμενον γνησιμῆτιον ἐπισυνάπτει πρωτότυπον τὴν αἵτησιν ταύτην.

Ἄρθρ. 11. Τόσον ὁ προκείμενος νόμος, ὅσον καὶ τὸ Β. Διάταγμα διδουσι τῷ Ταμίᾳ τὸ δικαίωμα νὰ καταδιώκῃ προσωπικῶς τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα, ἐὰν οὗτος δὲν σπεύσῃ νὰ πληρώσῃ πρὸς τὸ Ταμεῖον τὸ ἔλλειμμα, ὅπερ τὰ γραμματῖα δημοτικῶν παρακαταθηκῶν παρουσιάζουσι, παραβαλλόμενα πρὸς τὴν ποσότητα τῶν προκαταβληθέντων ἀπὸ τοῦ Ταμεῖου. Τὴν καταδίωξιν κατὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος ἐπεξέτεινεν ὁ νόμος καὶ εἰς τὴν προσωπικὴν κράτησιν αὐτοῦ, τοῦτο δὲ, ἵνα ἐκλείψῃ πᾶσα πρόφασις τοῦ Ταμίου ὡς πρὸς τὴν καθυστέρησιν τῶν ἀπὸ τοῦ Ταμεῖου προκαταβληθέντων. Ἀλλ' ἀφ' οὗ διὰ τοῦ Β. Διατάγματος ὠρίσθη, ἵνα πρὸ πάσης ἀποδόσεως δημοτικῶν παρακαταθηκῶν εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα σχηματίζεται τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον διὰ τὸν ἐτήσιον μισθὸν τῶν δημοδιδασκάλων ἐν γένει, ἀφ' οὗ συνεχωρήθη διὰ τοῦ νόμου ἡ ἐλευθέρᾳ κατάσχεσις τῶν δημοτικῶν ἐσόδων, ἀφ' οὗ διὰ τῆς παρούσης λαμβάνεται τὸ μέτρον τῆς εἰς χεῖρας τῶν ἐνοικιστῶν δημοτικῶν προσόδων ἢ κτημάτων μεσεγγυήσεως τῶν τῷ δήμῳ ὀφειλομένων, καὶ ἀφ' οὗ οὕτω πληρεστάτῃ ὑπάρχει ἀσφάλεια, ν' ἀπολαμβάνῃ τὸ δημόσιον ἐν δέοντι τὰ προκαταβεβλημένα, ἀρκεῖ μόνον ὁ Ταμίᾳς νὰ ᾔναι διατεθειμένος πρὸς τὴν εἰσπραξίν των, περιττὸν πλέον ἀποβαίνει τὸ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος μέτρον, καὶ τότε μόνον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἔσχατον τοῦτο μέτρον, ὅταν ὑπάρξωσιν ἀποχερῶντα τεκμήρια, ὅτι ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ διέστρεψε τὰ πάντα, ὥστε ἀνέρις κατέστη ἢ διὰ τῶν λοιπῶν μέτρων εἰσπραξίς.

Ἄρθρ. 12 Οἱ ταμίαι ὀφείλουσιν ἀδικλείπτως νὰ ἔχωσι κατὰ νοῦν, ὅτι ἐξωφλημένα γραμματῖα δημοτικῶν παρακαταθηκῶν δὲν θέλουσι γίνεσθαι δεκτὰ εἰς πίστωσιν των, ἐὰν εἰς ταῦτα δὲν προσαρτῶνται κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ Β. Διατάγματος τὰ διπλότυπα ἀποδεικτικὰ παραλαβῆς τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, διότι διὰ τοῦ μέτρου τούτου καθίσταται ἀποτελεσματικὸς ὁ ἔλεγχος τοῦ τε Ταμίου καὶ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, τοῦ μὲν ὡς μὴ διαχειρισμένου ἀναρμολίως τὴν δημοτικὴν περιουσίαν, τοῦ δὲ ὡς πιστῶς διαχειριζομένου αὐτήν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ὑπουργ. τῶν Ἐκκλησιαστικῶν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΑΟΥΡΟΣ.

Ἀριθ: Πρωτ. 6360.

Περὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ ἐπεργασίας τῶν τριμηνιαίων ἐλέγχων
τῶν δημοτικῶν Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Διὰ τῆς ἀπὸ 3 Μαΐου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2346 Ἡμετέρας ἐγκυκλίου
παρηγγέλθησαν οἱ κατὰ τόπους δημοδιδάσκαλοι νὰ διευθύνωσι τοὺν
τριμηνιαίου τοῦ σχολείου τῶν ἐλέγχους πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶς
σχολείων Διευθυντήριον διὰ τῶν ἀρμοδίων ἑκαστος δημάρχων. Πρὸς
τὴν παραγγελίαν ταύτην οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν δὲν συνεμορφώθησαν,
εἴτε μὴ λαθόντες τὴν ἐγκύκλιον, ὅπερ φαίνεται ἡμῖν ἀνεξήγητον, εἴτε
μὴ ἐννοήσαντες αὐτήν, εἴτε ἀποφεύγοντες ἐπιτήδες τὴν διὰ τῶν δη-
μάρχων ἐξέλεγχιν, εἴτε δι' ἄλλον ὀντιναδῆποτε λόγον. Ἀλλὰ καὶ οἱ
Κύριοι δημάρχοι, ὅσοι λαμβάνουσι παρ' αὐτῶν τοὺς ἐλέγχους, περι-
ορίζονται εἰς τὸ νὰ τοὺς στέλλωσιν ἀπλῶς καὶ χωρὶς οὐδεμιᾶς παρα-
τηρήσεως εἰς τὸ Διευθυντήριον, πάντῃ ἀπ' ἐναντίας τοῦ σκοποῦ τῆς
περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγκυκλίου. Προσκαλεῖσθε ἐπομένως, Κύριε Νομάρχα,
νὰ ἐρμηνεύσητε αὐτοῖς ἀρμοδίως τὸν σκοπὸν τοῦ Ὑπουργείου, ὥστε
τοῦ λοιποῦ, λαμβάνοντες τὴν ἀ. τοῦ μηνὸς μετὰ τὴν τρίμηνον ἐκάστην
τοὺς ἐλέγχους, τῶν ἐν τῷ δήμῳ αὐτῶν σχολείων παρὰ τῶν δημοδιδα-
σκάλων, νὰ συγκαλῶσι τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, ἧς δικαιοματικῶς
προΐστανται, καὶ, ἂρ' οὗ ἐξελέγξωσι τὰ σημειούμενα ἐν τῷ ἐλέγχῳ,
νὰ παραπέμπωσιν αὐτὸν πρὸς τὴν ἀρμοδίαν διοικητικὴν ἀρχήν, συνω-
δευμένον μετὰ τῶν ἀνηκουσῶν παρατηρήσεων, ὡς πρὸς τὴν ἐκπλήρω-
σιν τῶν καθηκόντων τοῦ διδασκάλου, τὴν ἑλλειψιν τοῦ ὕλικου, τὴν
καθυστέρησιν τῆς μισθοδοσίας του καὶ πᾶν ὅ,τι ἐν γένει ἀφορᾷ τὴν
κατάστασιν τοῦ σχολείου, αἰτιολογοῦντες ἑκασταν τῶν ἀναγγελλομέ-
νων καὶ γνωμοδοτοῦντες ὅ,τι νομίζουσι συντεῖνον πρὸς βελτίωσιν αὐ-
τοῦ. Τὰς ἐκθέσεις ταύτας συλλέγουσα ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ ἀφ' οὗ δικτά-
ζῃ πᾶν ὅ,τι ἀπ' αὐτῆς ἐξήρτηται πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν καταγγελλο-
μένων ἐλλείψεων καὶ ἐξακριβώσῃ ὅ,τι νομίτῃ κείμενον ἐν ἀμφιβόλῳ,
διευθύνει ὅλας ὁμοῦ, ἐντὸς τῆς πρώτης τοῦ πολὺ μετὰ τὴν παραλαβὴν
αὐτῶν δεκαπενθημερίας, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον συνωδευμένας μετὰ τῶν
ιδίων αὐτῆς παρατηρήσεων καὶ γνωμοδοτήσεων. Κατ' αὐτὸν καὶ μόνον
τὸν τρόπον, Κύριε Νομάρχα, κατορθοῦται ἡ τῶν δημοτικῶν σχολείων
ἐπιτήρησις καὶ πρὸς τοῦτο προσκαλοῦμεν τὴν τε ὑμετέραν καὶ τὴν τῶν

ΚΚ. Ἐπάρχων προσοχὴν, ὡς θεωροῦντες ἄλλως πᾶσαν ἀλληλογραφίαν ματαιοπονίαν περιττὴν καὶ ἀπασχόλησιν τῶν ὑπαλλήλων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6480.

Περὶ τοῦ ἐνοικίου τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ τινες τῶν δέμων ἀποποιοῦνται τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου τῶν δημοδιδασκάλων ἐκείνων, ὅσοι κατεστημένοι ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ, συμπίπτει ἐνίοτε νὰ ἔχωσι καὶ οἰκίαν ἐν αὐτῇ, κατοικοῦμένην ὑπ' αὐτῶν τούτων, θέλετε φροντίσει, Κ. Νομάρχα, ὥστε ἐρμηνευομένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῦ 24 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, καίτοι ἄλλως σαφεστάτου, ὑπὲρ τῶν δημοδιδασκάλων, νὰ μὴ στερῶνται οὗτοι τοῦ προσδιωρισμένου αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Νόμου δικαιώματος πρὸς ἀνέξοδον κατοικίαν, εἴτε ἔχουσιν, εἴτε οὐχί, ιδιόκτητον ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ οἰκίαν, ἐκτὸς ἐὰν αὐτοὶ συγκατατιθῶνται νὰ παρχωρήσωσιν αὐτοπροαιρέτως πρὸς ὄφελος τοῦ δήμου τὸ ἐνοίκιον τῆς κατοικίας των.

Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6505.

Περὶ τοῦ τρόπου καὶ χρόνου τῆς τῶν δημοδιδασκάλων μεταθέσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἀναπληρωθεῖσιν ἤδη τῶν πλείστων δημοδιδασκαλικῶν θέσεων διὰ τῆς μεταθέσεως ἐνίων καὶ τοῦ διορισμοῦ ἐτέρων δημοδιδασκάλων, τῶν πλείστων κατ' ἰδίαν αὐτῶν αἰτησιν ἢ πρότασιν τῶν ἀρμοδίων δι-

οικητικῶν ἀρχῶν, ὑπολείπεται ἡμῖν ἤδη, Κύριε Νομάρχα, νὰ συστήσωμεν ὑμῖν ἐπιμόνως τὰ ἐξῆς· διότι ἀπὸ τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐφαρμογῆς ἐλπίζομεν νὰ τελεσφορήσωσιν αἱ τοσαῦται ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως προσπάθειαι τῆς Κυβερνήσεως.

Καὶ πρῶτον ἀνάγκη νὰ μάθωσιν ἅπαντες οἱ ἐν ἐνεργείᾳ δημοδιδάσκαλοι, ὅτι, σκοπὸν ἔχοντες ἀμετάθετον οὐδεμίαν μετακίνησιν δημοδιδασκάλου νὰ ἐνεργήσωμεν ἐντὸς τοῦ ἔτους, νὰ παύσωσιν ἀπασχολοῦντες δι' ἀκαίρων περὶ μεταθέσεως αἰτήσεων τὸ ὑπουργεῖον, καθότι οὐδεμίᾳ τοιαύτῃ αἰτησίᾳ ληφθήσεται ὑπ' ὄψιν πρὶν τοῦ ἐλευσομένου Αὐγούστου, ὅτε καὶ μόνον δύνανται νὰ ἀπευθύνωσιν αὐτὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, οὐχὶ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἡτιολογημέναι· διότι τότε καὶ μόνον εἶναι καὶ δυνατὸν καὶ εὐλογον νὰ ἐνεργηθῇ ὅ,τι τούτων κριθῇ εὐλογον, ὅτε, ἐνεργουμένων τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων καὶ ἐπερχομένων τῶν διακοπῶν, καὶ ἡ μετάβασις τῶν δημοδιδασκάλων δὲν ἐμποδίζει τὴν δημοδιδασκαλίαν, καὶ τί ἔπραξεν ἕκαστος αὐτῶν ἐντὸς τοῦ ἔτους εἶναι ἤδη ἐγνωσμένον.

Δεύτερον αἱ περὶ μεταθέσεως δημοδιδασκάλων προτάσεις τῶν τε δημοτικῶν καὶ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν κρίνονται τούντεῦθεν ἀπαράδεκτοι, ἐὰν δὲν συνοδεύονται μετὰ τῶν ἀποδείξεων τῆς ἀνικανότητος ἢ τῆς ἀξιοτιμωρήτου πράξεως τοῦ διδασκάλου· καθότι ὁ ἀποδεδειγμένος ἀδόκιμος ἢ πλημμελής διδάσκαλος δὲν πρέπει νὰ μετατεθῇ, ὡς τῶν ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους σχολείων τὰ αὐτὰ ἐχόντων ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου δικαίωμα· ἀλλ' εἰμὲν εἶναι ἀξιοποινος νὰ τιμωρηθῇ, εἰδὲ ἀδόκιμος, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ διδασκαλεῖον τελειοποιηθησόμενος, κατὰ τὰ ἄρθρα 71 καὶ 72 τοῦ περὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων νόμου.

Τρίτον, ἐπειδὴ τῆς μὴ προόδου τῶν δημοτικῶν σχολείων παντοῦ καὶ πάντοτε οἱ δημοδιδάσκαλοι προτείνουσιν ὡς αἷτιον, ἢ τὴν μὴ τακτικὴν φοίτησιν τῶν μαθητῶν, ἢ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀπαιτουμένου ὕλικου εἰς τὰ σχολεῖα, ἀνάγκη πᾶσα, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀνικανότητος τοῦ διδασκάλου, νὰ ἐκλίπωσιν ἀμφότερα ταῦτα τὰ αἷτια, καὶ πρὸς τοῦτο προσκαλοῦμεν, Κύριε Νομάρχα, ὅλην ὑμῶν τὴν προσοχήν. Καὶ ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖται, εἰμὴ α) νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου, καὶ β) νὰ ὑπάρχωσι παντοῦ ἐν ἐνεργείᾳ αἱ ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ ὑπομιμνήσκοντες ὑμῖν τὴν ἀπὸ 5 Μαΐου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2388 ἡμετέραν περὶ τούτου ἐγκύκλιον, ἀνατιθέμεθα τὴν ἀκριβῆ τῶν παραγγελλομένων ἐκτέλεσιν εἰς τὴν ὑμετέραν προθυμίαν, καὶ περιμένομεν ἐμπράκτως τῶν ἐνεργειῶν ὑμῶν τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Νοεμβρίου 1856.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

τὴν πρόσκλησιν τοῦ ὑπουργείου, οὐδεμία μέχρι τοῦδε ἀπεστάλη νεανίας ὑποδενὸς τῶν ἄλλων δέμων, ὥστε ἀγνοοῦμεν τί νὰ εἰκάσωμεν· διότι ἀδιαφορίαν τοσαύτην ἐπὶ ἀντικειμένου τοσοῦτον ἐνδιαφέροντος τῇ κοινῇ καὶ ἀπειροκαλίαν ἐκ μέρους τῶν δέμων δὲν δυνάμεθα νὰ υποθέσωμεν. Ἰν' ἀφαιρέσωμεν ἐν τούτοις πᾶσαν ἐνδεχομένην πρόφασιν, συνιστῶμεν ὑμῖν πρῶτον, Κύριε Νομάρχα, καὶ αὖθις τὸ περὶ τούτου, καὶ ἀξιοῦμεν νὰ καταστήσητε ἐπαισθητὴν εἰς τοὺς δήμους τὴν ἀνάγκην τοῦ πράγματος, ὥστε, ἂν ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ δὲν εὑρίσκεται τυχὸν νεανίας, ἐνόησας εἰς ἑαυτὴν τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, νὰ ἀναζητηθῇ τοιαύτη ἐν ἄλλοις δήμοις, καὶ ἰδίως ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν Νομῶν, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις καὶ Σύρῳ. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ Νόμον ἡ διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν δαπάνη εἶναι ἐκ τῶν ὑποχρεωτικῶν καὶ τακτικῶν βάρων τῶν δέμων δικαίωμα καὶ ὀφειλὴν ἔχετε, νὰ φροντίσητε ὥστε εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν δέμων, ὅσοι ἐπελάθοντο ἢ παρεμέλησαν νὰ συμπεριλάβωσι καὶ ποσότητα ἀνάλογον πρὸς ἐκπαίδευσιν διδασκαλίσσης, νὰ προστιθῇται τοιαύτη παρ' ὑμῶν διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποφάσεώς σας. Περὶ τούτου ἐγγράψαμεν μὲν καὶ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπερ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἀναγνωρίζει ἐπίσης τὴν σπουδαιότητά τοῦ πράγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Νοεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 27,632.

Περὶ διορισμοῦ ὑποτρόφων κορασιῶν τῶν δέμων εἰς τὸ τῆς φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας παρθεναγωγεῖον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους·

Τὸ ἐπὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον εἰδοποίησεν ἡμᾶς περὶ ἔσων καὶ τελευταίων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1334 ἐγκυκλίου του ἐπέστειλεν ὑμῖν μετὰ τὰς προλαβούσας συστάσεις του, περὶ διορισμοῦ ὑποτρόφων κορασιῶν ἐκ μέρους τῶν δέμων ἵνα ἐκπαιδευθῶσιν ἐν τῇ τῆς φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας παρθεναγωγείῳ.

Συμμεριζόμενοι τῶν λόγων, οἵτινες παρεκίνησαν τὸ εἰρημένον ὑπουργεῖον εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς του, σὰς προσκαλοῦμεν, Κύριε Νομάρχα, νὰ καταβάλῃτε πᾶσαν προσπάθειαν, ἵνα παρακινήθωσιν αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ νὰ ἐνεργήσωσι τὸν διορισμὸν τοιούτων ὑποτρόφων κορασιῶν εἰς τὸ εἰρημένον παρθεναγωγεῖον, ἐν δὲ ἐναντία περιπτώσει θέσετε φροντίσει νὰ προστεθῇ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν

σημαντικωτέρων δῆμων τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν δαπάνην ποσὸν κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεών σας.

Ἀθήνησι τῇ 29 Νοεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΙΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 7276.

Περὶ καταλόγου τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοῦς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐξ ἀναφορᾶς ἐνὸς τῶν Κυρίων Νομαρχῶν λαμβάνομεν ἀφορμὴν νὰ υποπτεύσωμεν ὅτι τῶν κατὰ τοὺς νομοὺς ἐκάστους ἐν ἐνεργείᾳ δημοδιδασκάλων οὔτε τῶν λοιπῶν προσόντων ἔχει γνῶσιν ἀκριβῆ τὸ ἀρμοδίον Νομαρχεῖον. Ἐὰν ἡ μέχρι τοῦδε συνεχὴς τῶν ὑπαλλήλων τούτων μετατοπίσις, τὴν ὁποίαν προεκάλει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ περὶ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν ἐπικρατοῦσα ἀταξία, ἐδυσκόλευε κατὰ τι τὴν σύνταξιν τῶν ὀνομαστικῶν αὐτῶν καταλόγων, ἡ τοῦντεῦθεν κατὰ χώραν διατήρησις αὐτῶν, τὴν ὁποίαν προσπαθοῦμεν νὰ καταστήσωμεν εἰς τὸ ἑξῆς, ὅσον ἐνδέχεται, διχρεστέραν, καὶ συγχρόνως ἡ τακτοποίησις τῆς μισθοδοσίας τῶν, ἐνεργουμένης κατ' εὐθείαν διὰ τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν, ἀπαιτεῖ, Κ. Νομάρχα, νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς τὸ Νομαρχεῖον, πόσοι καὶ ὁποῖοι οἱ κατὰ τὸν Νομὸν δημοδιδασκαλοὶ, καὶ ποῦ ἕκαστος αὐτῶν διδάσκει, καὶ ἐπὶ πᾶσι πόθεν καὶ πότε μετετέθη ἢ διωρίσθη. Καὶ ἐπομένως ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὑπάρχῃ ὑπ' ὄψιν ὑμῶν ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν Κατάλογος, συνταττόμενος ἄπ' αὐτοῦ τοῦ ἔτους, καὶ τροποποιούμενος, χρείας καλούσης, ἐν διστήματι αὐτοῦ ἐν τῇ στήλῃ τῶν παρατηρήσεων, περιέχων δὲ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ διδασκάλου, τὸ ὄνομα τοῦ δήμου ὅπου διδάσκει καὶ τὴν ἐποχὴν τοῦ διορισμοῦ ἢ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ, ἵνα μὴ συμβαίνωσι περὶ τὴν μισθοδότησιν αὐτῶν μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου καὶ τοῦ Νομαρχείου παρεννοήσεις, αἵτινες ἄλλως εἰσὶ πάντῃ ἐνδεχόμεναι, καὶ ἵνα ἐνεργῇται συντονωτέρως ἡ τῆς Νομαρχίας ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν δημοδιδασκάλων ἐπιτήρησις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Δεκεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. Πρωτ. 7307.

Περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 30 Νοεμβρίου παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 14298 ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου πρὸς τὸν Νομάρχην Λακωνίας, κοινοποιηθεῖσα ἐγκυκλίως καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Νομάρχας, Ἐπαρχοὺς καὶ Ταμίας τοῦ Κράτους, ἔλυσε νῆδη πᾶσαν ἐνδεχομένην ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ 12 Ἰουλίου ε. ε. περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολῆς τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων ΤΑΥΤΟῦ Νόμου, ὅστις ἔπρεπε νὰ ᾔῃαι πρὸ τριῶν ἡδὴ μηνῶν εἰς πλήρη ἐνέργειαν, ἐναπόκειται ἡδὴ, Κύριε Νομάρχα, εἰς ὑμᾶς νὰ διατάξητε ὅ,τι δέον ὥστε τὰ πρὸς πληρωμὴν τῶν δημοδιδασκάλων τοῦ καθ' ὑμᾶς Νομοῦ ἐντάλματα, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὁ Ταμίας πληρωμὴν, νὰ ἐκδίδωνται ἐγκαίρως, καὶ νὰ παύσῃ πλέον ἢ ἀπασχολοῦσα τὸ ὑπουργεῖον, οὗ προϋστάμεθα, ἀδιάκοπος τῶν δημοδιδασκάλων ἀλληλογραφία περὶ καθυστερήσεως τῆς μισθοδοσίας των, ἀπαλλαγῇτε δὲ καὶ ὑμεῖς τῆς εὐθύνης, ἣν ἐφ' ὑμᾶς ἐπισύρετε μὴ ἐκτελοῦντες τὸν Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Δεκεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. πρωτ. 7331.

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πρὸς ἀφαίρεσιν τῆς κυριωτέρας ἀφορμῆς, ἣν πραινέουσιν ἐκάστοτε οἱ δημοδιδάσκαλοι, ὡς αἴτιον τῆς μὴ προόδου τῶν δημοτικῶν σχολείων, τὴν μὴ τακτικὴν τουτέστι φοίτησιν τῶν μαθητῶν, συναστῆταμεν ὑμῖν ἡδὴ, Κύριε Νομάρχα, διὰ τῆς ἀπὸ 1 τοῦ παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 6505 ἡμετέρας ἐγκυκλίου, τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου. Τοῦτ' αὐτὸ παραγγέλλοντες καὶ ἡδὴ, ἐνομίσσαμεν δέον νὰ ἐπιστείλωμεν ὑμῖν καὶ τὰ ἑξῆς.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρον τοῦ Νόμου ἔχει ὡς ἑξῆς:

« Ἄρθρον 6. Ὅλοι οἱ εἰς δῆμον, ἔχοντα σχολεῖον δημοτικόν, ἀνήκοντες παῖδες, ἀπὸ τοῦ 5 συμπληρωμένου μέχρι τοῦ 12 συμπληρωμένου ἔτους τῆς ἡλικίας των, χρεωστοῦνται φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον.

Εἰς γονεῖς, μὴ ὑποχρεοῦντας τὰ τοιαύτης ἡλικίας τέκνα τῶν νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐπιβάλλεται δι' ἐκάστην ὥραν ἀπουσίας τοῦ παιδὸς ἀπὸ τοῦ σχολείου, πρόστιμον ὅχι ὀλιγώτερον τῶν δέκα λεπτῶν, μὴ ὑπερβαῖνον δὲ τὰς πεντήκοντα δραχμὰς.

Διὰ τοὺς ἐβδομάδας ἢ καὶ μῆνας λείψαντας παῖδας ἀπὸ τοῦ σχολείου, ἐπαυξάνεται ἡ ἄνω ποινὴ διὰ τῆς ἀναλόγως βραδυτέρας αὐτῶν ἀπολύσεως ἀπὸ τοῦ σχολείου. »

« Ἄρθρ. 7. Ἐξαιροῦνται τῶν ὅρων τοῦ 6 ἄρθρου ὅσοι παῖδες

1) διδάσκονται εἰς ἄλλο τι σχολεῖον, ἢ ἀγωγῆς κατὰστημα (παιδοτροφεῖον). »

2) διδάσκονται τὰ ἀπαιτούμενα εἰς ἰδιαίτερον διδάσκαλον, καὶ περὶ τούτου δίδουσι τὴν ἀνήκουσαν βεβαίωσιν εἰ γονεῖς.

3) Κηρύττονται παρὰ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, πρὶν διατρέξωσιν ἔτι τὸ 12 ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν, δεδιδαγμένοι. »

Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Νόμου, οὐκ οἶδαμεν ὅτου χάριν, παρημελήθη, Κύριε Νομάρχᾳ, καὶ ἐκ τῆς παραμελήσεως αὐτῆς προῆλθε δυστυχῶς, καθὼς ἦτον ἐπόμενον, οὐ μικρὰ τῇ καθ' ἡμᾶς κοινωνίᾳ ζημία. Διότι, ἐὰν ἐτύγχανε τῆς δεούσης ἐνεργείας πρὸς 22 ἡδὴ ἔτων, ἀφ' ἧς ὁ νόμος ἐξεδόθη, οὐδεὶς τῶν ἐν ἡλικίᾳ γεγονότων ἔκτοτε Ἑλλήνων ἦν ἂν γραμμάτων πάντῃ ἄμοιρος, καὶ ἡ κοινωνία ἡμῶν διέκειτο ἂν βέλτιον· ἐπειδὴ γινώσκετε πάντως, Κύριε Νομάρχᾳ, ὅτι ὁ πάντῃ ἀπαίδευτος πολίτης ἐλαττοῦται ἐν πᾶσι τοῖς βιωτικαῖς αὐτοῦ ἔργοις τοῦ καὶ ὅπως οὖν πεπαιδευμένου, καὶ οὐχὶ σπανίως γίνεται ἔρμαιον τῆς πλεονεξίας τῶν πονηρῶν, ὧν οὐδεμία καθαρῶς κοινωνία· ἐν δὲ τοῖς πρὸς ἑαυτὸν καὶ τὸν πλησίον καθήκουσιν αὐτοῦ εἰκὴ φερόμενος, πράττει πολλάκις τὸ κακόν, δοκῶν ὅτι καὶ ἑαυτὸν οὕτως ὠφελῇ καὶ τοῖς περὶ αὐτόν· ἐστιν ὠφέλιμος· ὅτι δὲ καὶ περὶ τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ καθήκοντα προσκόπτει ἐν ἀγνοίᾳ πολλάκις ὁ τοιοῦτος, ἐκτὸς ἀπάσης ἐστὶν ἀμφιβολίας.

Τοῦτοις ἐπόμενοι, Κύριε Νομάρχᾳ, ἐπ' ἀνάγκης, πρὶν προβῇτε εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, νὰ καταστήτητε, εἴτε διὰ προκηρύξεως, εἴτε ὅπως ἄλλως κρίνετε καταλληλότερον, εἰς τε τοὺς γονεῖς καὶ ἅπαντας ἁπλῶς τοὺς κατοίκους τοῦ καθ' ἡμᾶς νομοῦ καταληπτὰς τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος διατάξεις τοῦ Νόμου, παραγγέλλοντες αὐτοῖς τὴν ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐκτέλεσιν, καὶ ἐρμηνεύοντες αὐτοῖς τὰ θεόθεν καὶ παρὰ τῆς πολιτείας ἐπιβεβλημένα αὐτοῖς καθήκοντα ὡς πρὸς τὰ ἑαυτῶν τέκνα, οἷς ὀφείλουσι παρέχειν οὐ μόνον ὕλικήν τροφήν πρὸς διατήρησιν τῆς φυσικῆς αὐτῶν ὑπάρξεως, ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα τῆς καλλιέργειας τοῦ νοῦς αὐτῶν, ἐξ ἧς πηγάζει τὸ εὖ ἢ ἐτέρωσ ἔχειν αὐτῶν τε καὶ τῆς κοινωνίας· καθότι ἄλλως, ἀντὶ χρησίμων καὶ εὐαγῶγων πολιτῶν, ρίπτουσιν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς βάρη οὐ μόνον περιττὰ ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμια πολλάκις. Γνωστοποιήσατε αὐτοῖς ὅτι ἕκαστος πατὴρ ἐστὶν ὑπεύθυνος οὐ μόνον ἐνώπιον τῆς πολιτείας, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἑαυτοῦ δημιουργοῦ, διὰ τὴν ἀνατροφήν τῶν ἑαυτοῦ τέκνων, καὶ ὅτι, παρεκτός

τῆς ἀπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης τοῖς μεθῆμοσι ποινῆς, ἀπόκειται αὐτοῖς καὶ ἑτέρα εἰς τὸ μέλλον αἰδῖος καὶ ἀτελεύτητος.

Πρὸς τοῦτο δύνανται νὰ συντελέσωσιν ὑμῖν τὰ μέγιστα καλοὶ σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι, πρὸς οὓς στέλλεται διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀντίτυπον τῆς παρούσης, καθὼς οἱ πνευματικοὶ πατέρες, καὶ οἱ ἐν ἐνεργίᾳ Ἱεροκῆρυκες, προτρέποντες ἐν τοῖς κηρύγμασιν αὐτῶν τοὺς πάντας πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἱεροῦ παραγγέλματος τοῦ διαγορεύοντος ἅπασιν τοῖς πιστοῖς « ἐκτρέφειν τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου » καὶ ἀρπύζοντες ζωηρὰ τὰ παραδείγματα αὐτῶν ἐκ τῶν ἁγίων μάλιστα γραφῶν, ὧν ἰδίως τὸ τοῦ ἱερέως Ἡλὶ φοβερὸν ἀπεταμίευσεν ἡμῖν ἡ θεόπνευστος τῶν Βασιλειῶν βίβλος. Οὗτος, ἐπὶ μακρὸν διατελέσας ἱερεὺς, εὐηρέσται τῷ Θεῷ, πιστῶς τὰ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ διεξάγων, ἀλλὰ διὰ πικρίας πολλῆς καὶ θλίψεως κατέβη εἰς τὸν τάφον ἐν δάκρυσι καὶ ἀνίαις, διότι παρημέλησε τὴν ἀγωγὴν τῶν ἑαυτοῦ τέκνων.

Ἐὰν δὲ, ὅπερ ἀπευχόμεθα καὶ δὲν ἐλπίζομεν, αἱ τοιαῦται προτροπαὶ ἀποθῶσιν ἀσυντελεῖς, χωρήσατε τότε ἀρμοδίως εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου κατὰ παντὸς μὴ ὑπείκοντος ταῖς εὐεργετικαῖς αὐτοῦ διατάξεσι, καὶ ἐπιδείξασθε μετὰ πατρικῆς μὲν ἀλλὰ δραστηρίας αὐστηρότητος τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου ὑμετέραν προθυμίαν, ἥς τὸ ἀποτέλεσμα ἐξακριβώσομεν κυρίως ἐκ τῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πεμπομένων ἐλέγχων, κατὰ τὴν ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6360 Ἑμετέραν ἐγκύκλιον, ἀντεξισταζομένων ἐκάστοτε πρὸς τοὺς προεπεσταλμένους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Δεκεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
X. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὑποτροφίας κληρικῶν ἢ μελλόντων ἱερωθῆναι ἐν τῷ Β. Διδασκαλείῳ.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Προτάσει τοῦ Ἑμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστ. κλπ. ἀπεφασίσμεν καὶ διατάττομεν.

Εἰς τὴν χορηγίαν τοῦ χρηματικοῦ βραβείου, ὅπερ, κατὰ τὸ ἀρθρ. 81 τοῦ ἀπὸ 6/18 Φεβρουαρίου 1834 ἡμετέρου διατάγματος, δίδεται ἀπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς τοὺς ἀριστεύοντας φοιτητὰς τοῦ Διδασκαλείου, θέλουν λαμβάνεσθαι ἰδίως ὑπ' ὄψιν, καὶ, ἐν περιπτώσει ταυτότητος προσόντων, θέλουν προτιμᾶσθαι Α'. οἱ προσερχόμενοι πρὸς μαθητεῖαν κληρικοὶ, καὶ Β'. οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι, ὑπὸ τὴν ῥητὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπηρετήσωσιν ὡς ἐφημέριοι καὶ ὡς δημοδιδάσκαλοι.

διεγειρουσῶν μεμφιμοιρίας, τῶν ὁποίων, θᾶπτον ἢ βράδιον, αὐτὸς οὗτος ἔσται θῦμα, ἀλλ' ὅλως ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ἱερὰν αὐτοῦ κλῆσιν, νὰ μεριμνᾷ ἀείποτε ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

Β'. Ἐλπίζομεν ὅτι τὰ πράγματα ἔπεισαν ἅπαντας ὑμᾶς ὅτι αἱ ἀναπόδεικτοι κατὰ τῶν δημοδιδασκάλων κατηγορίαι δὲν ἰσχύουσιν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργείου, οὐ προϊστάμεθα, καὶ ἀναπολογήτως δὲν καταδικάζεται κανείς· ἐπίσης ὅμως ἀνάγκη νὰ πεισθῇτε ὅτι ἡ ἀποδεδειγμένη ἐνοχὴ καὶ ἡ ἀδιόρθωτος ἀνικανότης καὶ ἀμέλεια δὲν μένει ἀτιμώρητος. Καὶ ἐπειδὴ ἡ προχειροτέρα κατὰ τῶν δημοδιδασκάλων κατηγορία εἶναι τὸ χαρτοπαικτεῖν, ματαιοσχολία, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ ἠθικὴ ἐν γένει, καὶ ἡ κλῆσις αὐτῶν ἰδίως ἀποκρούει, εἰς ἣν ὅμως (ἀναγκαζόμεθα μετὰ λύπης νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν) τινὲς ἐξ ὑμῶν παρέχουσι λαβὴν, ἀπ' αὐτῆς κυρίως ἀποτρέποντες ὑμᾶς, ἀξιοῦμεν ἵνα παρέχητε ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ ἐν τούτῳ ἀνεγκλήτους, καὶ προαναγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι τοὺς πλημμελοῦντας ἐπεξελεύσόμεθα ἀδυσωπῆτως.

Γ'. Πολλάκις τὸ Ὑπουργεῖον ὑπέμνησεν ὑμᾶς τὴν ῥητὴν τοῦ Ὁδηγοῦ διὰ ταξιν, ἀπαγορεύουσαν (ἐν σελ. 75) τὰς διὰ χειρὸς ἢ ῥάβδου αἰκίσσεις τῶν παιδῶν, λείψανον ἀπανθρώπων καὶ βαρβάρων ἔξεων, ἀνάξιον ἐλευθέρου καὶ πεπολιτισμένου ἔθνους. Ταῦτα πάντα ὀφείλομεν νὰ ἐπαναλάβωμεν ἔτι ἅπασι πρὸς ὑμᾶς διὰ τοῦ ἐντονωτέρου τρόπου. ὡς ἔχοντες δυστυχῶς ἀφορμὰς νὰ ὑποπτεύσωμεν, ὅτι καὶ μετὰ τοσαύτας ἀπαγορεύσεις, τινὲς ἐξ ὑμῶν ἐξῆκολουθοῦσι δίδοντες αἰτίαν παραπόνων ὡς πρὸς τοῦτο.

Δ'. Ὑπὸ κακῶς ἐννοουμένης φιλοτιμίας, ἵνα μὴ εἴπωμεν φιλοκερδείας, παρεισέφρησε λεληθότως ἡ ἰδέα, ὅτι εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διδάσκεται ἡ Ἑλληνικὴ ἀρχαία γλῶσσα, ἐν ᾗ πανταχοῦ ἡ Κυβερβέρνησις διατηρεῖ πρὸς τοῦτο Ἑλληνικὰ σχολεῖα, ἐν οἷς ὁ βουλόμενος δύναται νὰ ἐκπαιδεύσῃ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα. Ἐκ τούτου οἱ μὲν πλείστοι τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ τούτων μάλιστα οἱ εὐδοκιμώτεροι, ἐκλαμβάνοντες ἑαυτοὺς ὡς διδασκάλους τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων, σχηματίζουσι ταξιν ἀνωτέραν καὶ ἀσιερούσιν ἐξαιρετικῶς ἑαυτοὺς πρὸς διδασκαλίαν αὐτῆς, μόλις καὶ ἐν παρέργῳ ἐπιβλέποντες τὰς κατωτέρας τάξεις· οἱ δὲ γονεῖς ἀπειτοῦσι, τρόπον τινά, νὰ ἐξέλθωσιν οἱ παῖδες αὐτῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, φέροντες ἀφύκτως εἰσιτήριον εἰς Ἑλληνικὸν σχολεῖον· αἱ δὲ ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί, ὡς μόνην ἀπόδειξιν τῆς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἀκμῆς καὶ τῆς ἱκανότητος τοῦ διδασκάλου, προτείνουσι τὸν ὅτι πλείστον ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν τῶν ἐφοδιασθέντων διὰ τοιούτων ἀπολυτηρίων· ἐκτὸς ὅλως τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ τῆς κλήσεως αὐτῆς τῶν δημοδιδασκάλων. Ἐπανάγοντες λοιπὸν τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀρχικὸν αὐτοῦ σκοπὸν, παραγγέλλομεν ὑμῖν νὰ περιορισθῇτε εἰς ὅσα μόνον ἐπαγγέλλεσθε καὶ εἰς ὅσα

παρ' ὑμῶν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος. Ἀνάγνωσις ἀπρόσκοπτος, γραφὴ εὐκρινὴς καὶ κανονικὴ διδασκαλίᾳ τῶν ἀρχῶν τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς, ἀριθμητικὴ ἐφηρμοσμένη εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον, καὶ διὰ τὰ κοράσια χειροτεχνήματα· ἰδοὺ κυρίως ὅσα πρόκειται νὰ διδάζητε τοὺς μαθητάς σας. Ἐὰν δὲ εἰς τὰς ἀναποφεύκτους ταύτας γνώσεις, ἄνευ τῶν ὁποῖαν οὐδεὶς νομίμως ἀπολύεται τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, προστεθῶσι καὶ ἀπὸ τῆς γραμματικῆς, τῆς γεωγραφίας, τῆς ἱστορίας, τῆς γεωργίας, τῆς φυσιολογίας, καὶ αὐτῆς, εἰ δυνατόν, τῆς ἀρχαιολογίας, τὰ κυριώτερα καὶ ἀναγκαιότερα, ὁ δημοδιδάσκαλος ἐξεπλήρωσε τὸ καθήκον του, καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ εἶναι μὲν αὐτοδικαίως καὶ χωρὶς περαιτέρω ἐξετάσεως δεκτὸς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ κατατακτέος εἰς τὴν πρώτην ἢ κατωτέραν αὐτοῦ τάξιν· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν εἶναι καὶ ὑποχρεωτικὸν (διότι ἐξήρτηται μόνον ἀπὸ τῆς θελήσεως αὐτοῦ καὶ τῶν γονέων του), οὐδὲν πρὸς τοῦτο δύναται νὰ προδικάσῃ ὁ δημοδιδάσκαλος, καὶ εἶναι ἐντελὲς δι' αὐτὸν ἀδιάφορον ἂν ὁ ἀπολυθεὶς φοιτήσῃ ἢ οὐχὶ εἰς ἀνώτερον σχολεῖον, οὔτε δύναται νὰ ἔχῃ τοῦτο οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὴν καλὴν ἢ τούναντίον ὑπόληψιν τοῦ δημοδιδασκάλου. Πληροφοροῦμεν δὲ ὑμᾶς ὅτι θέλομεν ἐπιβλέπει τοῦ λοιποῦ οὐχὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν καταταττομένων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα μαθητῶν τῶν Δημοτικῶν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν προαχθέντων ἐν ὀλίγῳ διαστήματι ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ αὐτοῦ σχολείου, καὶ παραγγέλλομεν ὑμῖν ἵνα καὶ τὰ ἐκδιδόμενα παρ' ὑμῶν ἀπολυτήρια περιορίζωνται μόνον εἰς τὴν δήλωσιν τοῦ ὅτι ὁ μαθητὴς συνεπλήρωσε τὴν ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ, καὶ οὐδὲν πλέον· ἐπὶ τούτῳ δὲ συνάπτομεν ἐνταῦθα τύπον τοιοῦτων ἀπολυτηρίων.

ἐ. Παρατηρήθη βεβαίως καὶ παρ' ὑμῶν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, σπεύδει ἀπὸ τινος ἤδη χρόνου πρὸς ἀπλοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας, ὡς τοῦτο καὶ ἐκ τῶν περὶ ἱεραρχίας γενικῶν κανονισμῶν παραγγέλλεται, καὶ πρὸς τοῦτο συνέστησεν ὑμῖν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ἀκόμη τοῦ 1854 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10,414 ἐγκυκλίου τὴν διὰ τῶν ἀμέσως προϊσταμένων ἀρχῶν ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἐξηγήσαν ἀποχωρῶντως καὶ τὴν αἰτίαν τούτου, σύμφωνα πρὸς τὰ ἐν τῷ Ὁδηγῷ (σελ. 259) παραγγελλόμενα. Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων, εἴτε μὴ λαβόντες τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην, εἴτε μὴ ἐννοήσαντες τὸν σκοπὸν αὐτῆς, εἴτε δι' ὄντινα δῆποτε λόγον ἐξακολουθοῦσιν ἀπευθυνόμενοι ἐγγράφως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον, περὶ πραγμάτων ὧν ἡ ἐξακριβωσις καὶ ἐπανόρθωσις ἀφορᾷ αὐτάς ἀμέσως τὰς ἐπιτοπίους διοικητικὰς ἢ δημοτικὰς ἀρχάς, καὶ ἐπομένως οὐ μόνον ἀπασχολοῦσι τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ βραδύνουσι καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς αἰτήσεως αὐτῶν, ἥτις ἀδύνατον νὰ διαταχθῇ πρὶν ἂν ἐξακριβωθῇ ἐπιτοπίως τὸ πρᾶγμα καὶ ζητηθῇ τῆς ἀμέσως προϊσταμένης ἀρχῆς ἡ γνωμοδότησις,

συνιστῶντες κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὴν μετ' ἐπιστάσις ἐκμελέτησιν ὑμῶν τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην, προαναγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι τοῦ λοιποῦ πᾶσα πρὸς τὸ Ἱπουργεῖον ἢ τὸ Διευθυντήριον αἵτησις, ἥτις δὲν ἀφορᾷ αὐτὸν ἰδιωτικῶς τὸν δημοδιδάσκαλον, ἢ δὲν ἐστάλη ἐναρχικῶς καὶ κατὰ τάξιν, δὲν θέλει λαμβάνεσθαι ὑπ' ὅψιν, καὶ περὶ τούτου οὐδένα ἄλλον πρέπει νὰ αἰτιάται ἢ ἑαυτὸν ὁ ἐπιστέλλων.

5'. Τῆς ἀποτυχίας πολλῶν αἰτήσεων ὑμῶν, καὶ τῶν δυσχερειῶν, ἐν αἷς τινες ἐξ ὑμῶν εὐρίσκεσθε ἐμπεπλεγμένοι, εἶναι πολλάκις ἀφορμή, οὐχὶ τοῦ πράγματος αὐτοῦ, περὶ οὗ σπεύδετε, ἢ φύσις, ἀλλ' ὁ τρόπος, δι' οὗ τὸ πρᾶγμα ἐξετέθη, καὶ πρὸ πάντων τὸ ἀκατάλληλον ἢ δηκτικὸν καὶ πικρὸν τῶν ἐκφράσεων κατὰ τῶν δημοτικῶν μάλιστα ἀρχῶν, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ αὐτὸ τὸ σχοινοτενὲς τῶν ἀναφορῶν ὑμῶν, ἀφανίζομένης, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ὑποθέσεως ἐντὸς περιττῆς σωρείας λόγων. Καθιστῶντες ἐπομένως προσεκτικωτάτους καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον ὑμᾶς, καὶ παραπέμποντες εἰς ὅσα καὶ περὶ τούτου προδιέλαβεν ὁ Ὁδηγὸς ἐν σελ. 260—261, παραγγέλλομεν ὥστε τοῦ λοιποῦ πᾶσα ἐκ μέρους ὑμῶν αἵτησις νὰ ἐκτιθῇται ὅσον οἷόν τε κοσμίως καὶ συντόμως, περιοριζομένων ὑμῶν εἰς αὐτὴν καὶ μόνην τὴν ὑπόθεσιν, καὶ μηδενὸς, καὶ μάλιστα ὀνομαστί, καθαπτομένων, οὐδὲ παρενείροντες οὐδὲν προσβλητικὸν ἢ ἀναπόδεικτον· διότι οὐδεὶς ἐπέστησεν ὑμᾶς δικαστὰς τῶν ὑπ' ἄλλων πρακτομένων. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ μηνύσεων κολασίμων πράξεων καθ' ὑμῶν γενομένων, καθότι αἱ τοιαῦται μηνύσεις πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων δικαστικῶν ἀρχῶν.

ζ'. Οὐκ ὀλίγον συντελεῖ πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς αἰτήσεως (καὶ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ σᾶς λανθάνῃ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον) καὶ ἡ εὐκρινὴς καὶ εὐανάγνωστος γραφὴ, διότι εὐκολυνομένης τῆς ἀναγνώσεως, διεκπεραιοῦται καὶ ταχύτερον τὸ ἔγγραφον, καὶ ἐκ τῆς ταχυτήτος ταύτης προλαμβάνονται πολλάκις πολλαὶ δυσχερεῖαι. Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειώσωμεν, ὡς ἀποσκορακιστέον, καὶ τὸ ἔθος, καθ' ὃ τινες ἐξ ὑμῶν σχηματίζουν τὰς ὑπογραφὰς αὐτῶν τόσον γριφώδεις, ὥστε χρεῖα νὰ μαντεύσῃ ὁ τὸ ἔγγραφον ἐπεξερχόμενος τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιστέλλοντος.

η'. Συνιστῶντες ἐπὶ πᾶσιν εἰς τὴν ἐνδελεχῇ ὑμῶν μελέτην τοὺς νόμους καὶ τὰ διατάγματα τὰ ἀφορῶντα τὴν δημοδιδασκαλίαν, καθὼς καὶ τὰς διαφόρους τοῦ Ἱπουργείου ἐγκυκλίους, τὰς ὁποίας ὀφείλοντες νὰ ἔχητε ἀείποτε προχείρους, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἀντιγράψησθε, ὅσας ἐξ αὐτῶν δὲν ἐλάβετε τυχὸν ἐγκαίρως, εἴτε ἐκ τοῦ πλησιεστέρου δημοτικοῦ γραφείου, εἴτε ἐκ τοῦ κεντρικωτέρου τῶν δημοτικῶν σχολείων, εἴτε ὁποθεν ἄλλοθεν κρίνητε εὐκολώτερον, πληροφοροῦμεν ὑμᾶς ὅτι, ἐπιτηροῦντες ἀγρύπνως τὴν διαγωγὴν ὑμῶν ἐκάστου, ἐλπίζομεν νὰ πείσωμεν ὑμᾶς ἐν καιρῷ διὰ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, ὅτι οὐδεὶς

ἐξ ὑμῶν, ἐκπληρώσας τὸ καθήκον αὐτοῦ εὐσυνειδήτως καὶ κατὰ τὰς
κειμένας διατάξεις, μεταμεληθήσεται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰανουαρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ.

Τὸ δημοτικὸν σχολεῖον (δεῖνα)

Πιστοποιεῖ ὅτι

Ὁ μαθητὴς κριθεὶς κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους
ἐξετάσεις τοῦ παρόντος ἔτους ἄξιος τοῦ βαθμοῦ
ἀπολύεται ὡς συμπληρώσας τὰ ἐν τοῖς δημοτικαῖς σχολαῖς διδασκό-
μενα μαθήματα

Ἐν

τῇ

τοῦ 1857.

Ὁ Διδάσκαλος

Ἡ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ

Ἀριθ. Πρωτ. 926.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξελέγχσεως καὶ ἀποστολῆς τῶν τριμηνιαίων
ἐλέγχων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟ-
ΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Διευθύνομεν πρὸς τὸ Νομαρχεῖον ἐπισυνημμένους τοὺς τριμηνιαίους
ἐλέγχους διαφόρων δημοτικῶν σχολείων, σταλέντας ἀπ' εὐθείας ἢ πρὸς
τὸ ὑπουργεῖον ἢ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον
τοὺς μὲν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων παρατηρήσεων, τοὺς δὲ καὶ πάντῃ
ἀπαρατηρήτους, ἀπ' ἐναντίας τῶν ἐν τῇ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου Π. Ε.
καὶ ὑπ' ἀριθ. 6360 ἡμετέρᾳ ἐγκυκλίῳ προδιαταχθέντων, καὶ ἐπειδὴ
εἰκάζομεν ἐκ τούτου ὅτι ἡ δὲν διενεμήθη ἐγκαίρως εἰς ἀπάσας τὰς
δημοτικὰς ἀρχὰς ἢ ἐγκύκλιος ἡμῶν ἐκείνη, ἡ δὲν ἐνοήθη ὑπὸ πάντων
ὅπως ἔδει, προσκαλοῦμεν καὶ αὐθις διὰ τοῦ Νομαρχείου τὴν προτοχὴν
τῶν Κυρίων Ἐπαρχῶν εἰς τὴν ἀκριβῆ τῶν παραγγελλομένων ἐκτέλε-
σιν, καὶ ἐπιμένομεν ὥστε οἱ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐλεγχοὶ νὰ ἐ-
πεξεργάζωνται Ἀ' μὲν ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς
ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, μηδὲν καταλείπουσας τῶν ἀναφερομένων ἀ-

ὑαιτιολόγητον καὶ ἀνεξέλεγκτον, Β'. δὲ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπαρχοῦ καὶ τῆς κατ' ἐπαρχίαν ἐπιτροπῆς, ὅπου συνέστη ἤδη τοιαύτη καὶ Γ'. ὑπὸ τοῦ Νομαρχείου, κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, καθ' ὃν ἐπεξεργασθήσονται καὶ οἱ νῦν ἀποστελλόμενοι· ὅταν δὲ ὅλοι οἱ τῶν ἐν τῷ Νομῷ σχολείων ἑλεγχοὶ συναχθῶσιν ἀκριβῶς, τότε νὰ πέμπωνται ὅλοι διὰ μιᾶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὰ περαιτέρω, καὶ ἐπειδὴ τοῦτο δὲν θέλει ἐπαναλαμβάνεσθαι, εἰμὴ τετράκις τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὐδεμίαν θεωροῦμεν δυσκολίαν· ἀρκεῖ νὰ ἐννοηθῶσι καὶ τηρῶνται ἀπαράβατα τὰ παραγγελλόμενα καὶ νὰ ὑπάρχη καὶ ἡ ἀπαιτούμενη τάξις εἰς τὰ Διοικητικὰ καὶ δημοτικὰ Γραφεῖα. Καθότι ἄλλως, ἐπανερχόμεθα πάλιν ἐπὶ τὴν προτέραν τύρβην καὶ ματαιοπονίαν, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγκύκλιος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Φεβρουαρίου 1857.

Ὁ ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1050.

Περὶ τοῦ πότε νὰ προτείνωσι περὶ μεταθέσεως σχολείων ἢ διδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ τινες τῶν ΚΚ. Νομαρχῶν προτείνουσιν ἐν διαστήματι τοῦ ἔτους περὶ μεταθέσεως ἢ τῆς ἑδρας τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον ἢ τῶν δημοδιδασκάλων ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον, τοῦτο δὲ συνεπιφέρει κατ' ἀνάγκην τὴν διακοπὴν τῶν μαθημάτων, καὶ ἐπομένως τὴν ὀπισθοδρόμησιν τῶν μαθητῶν, παραγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα τοῦ λοιποῦ πᾶσα περὶ μεταθέσεως εἴτε σχολείου εἴτε δημοδιδασκάλου πρότασις ἂν δὲν ἐπὶ κηται κίνδυνός τις νὰ καθυποβάλληται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οὐ προϊστάμεθα, πρὶν τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολειακοῦ ἔτους, δηλονότι πρὶν τοῦ Σεπτεμβρίου, ὥστε, λαμβανόμενων ἐν καιρῷ ὑπ' ὄψιν τῶν διαφορῶν προτάσεων, νὰ ἐνεργῇται ὅ,τι ἐγκριθῇ πρὶν γένῃ ἐναρξίς τῶν μαθημάτων καὶ νὰ ἐξακολουθῶσι ταῦτα ἄνευ διακοπῆς ἄχρι τοῦ ἐλευσμένου Ἰουλίου ἢ Αὐγούστου, καθὼς περὶ τούτου προδιέλαβον αἱ ἀπὸ 31 Μαΐου καὶ 1 Νοεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 2834 καὶ 6505 ἡμέτεραι ἐγκύκλιοι.

Ἀθήνησι τῇ 22 Φεβρουαρίου 1857.

Ὁ ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ἀριθρ. 7 τοῦ Νόμου, καὶ οἵτινες ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰ ἐκεῖ ὀριζόμενα· Β'. ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐξετάσεων ἐκάστου σχολείου πρέπει νὰ προσδιορισθῇ ἐν καιρῷ παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται ὁ ἀρμόδιος δημοδιδάσκαλος νὰ παρευρίσκηται εἰς ἕκαστον τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ σχολείων, καὶ Γ'. ὅτι πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1855 καὶ ὑπ' ἀριθρ. 2647 ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου, οὗ προϋστάμεθα, ὥστε τὰ ὁδοιπορικὰ ἐξοδα τῶν πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν σχολείων μεταβαίνοντων δημοδιδασκάλων νὰ πλήρόνωνται αὐτοῖς ἐγκαίρως καὶ ἀπροφασίστως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ἀπριλίου 1857.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2450.

Περὶ τῆς ὑπὸ τῆς ἐταιρίας τοῦ Ἀρσακείου προμηθεύσεως τῶν ἐνδυμάτων κλπ. τῶν μαθητρῶν τῶν ἐνδiciaτωμένων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν δήμων δὲν εὐκολύνονται πρὸς προμήθευσιν τῶν ἐνδυμάτων καὶ λοιπῶν, ὅσα, κατὰ τὸν εἰς τὸν Β πίνακα τὸν εἰς τὸν Διοργανισμόν τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας προσηρτημένον, ἀπαιτεῖται νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν τὰ εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον κατὰ πρῶτον εἰσαγόμενα πρὸς ἐκπαίδευσιν κοράσινα, γνωστοποιούμεν ὑμῖν, Κύριε Νομάρχα, ὅτι ἡ ἐταιρία δύναται ν' ἀναλάβῃ τὴν προμήθευσιν αὐτῶν ἐπὶ ἀντιτίμῳ δραχμῶν 225, ἐξ ὧν αἱ 25 εἶναι διὰ τὸ καθ' ὅλην τῆς μαθητείας τὴν διάρκειαν ἐνοίκιον τῆς σιδηρᾶς κλίνης καὶ τοῦ κλινοσκεπάσματος, καὶ ἐπομένως οἱ δῆμοι δύνανται, ἐὰν δὲν ᾖναι εὐκόλον νὰ ἐτοιμάσωσιν εἴτε αὐτοὶ, εἴτε οἱ γονεῖς τῶν κορασιῶν, τὰ διὰ τὴν πρῶτην ἀποκατάστασιν αὐτῶν, κατὰ τὸν κανονισμόν, ἀπαιτούμενα, νὰ ἀναθέσωσι τὴν περὶ τούτου φροντίδα εἰς τὴν ἐταιρίαν, διευθύνοντες πρὸς αὐτὴν διὰ Ταμιακοῦ γραμματίου ἢ ὅπως ἄλλως ἐγκρίνωσι, τὸ ἀνωτέρω σημειούμενον ποσόν, διὰ τῶν ἀρμοδίων διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ τοῦ ὑπουργείου οὗ προϋστάμεθα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ἀπριλίου 1857.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 195.

Περὶ τοῦ ὁποίας ἀναφοράς πρέπει νὰ διευθύνουν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ὁποίας πρὸς τὸ διευθυντήριον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ.

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Ἦσαν αἰτησιν, εἴτε περὶ μεταθέσεως, εἴτε περὶ ἀδείας ἀπουσίας, εἴτε περὶ μισθοδοσίας, εἴτε περὶ παντὸς ἐν γένει ὅ,τι δὲν ἀφορᾷ τὴν μέθοδον αὐτὴν τῆς διδασκαλίας καὶ τὴν διεύθυνσιν ἰδίως τοῦ Διδασκαλείου, πρέπει νὰ ἀπευθύνητε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀμέσως καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ Διευθυντήριον· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ ἡ αἴτησις ὑμῶν ἐνεργηθήσεται ταχύτερον, καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου, ὡς ἐνεργῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ καὶ ὡς εἰσηγητῆς, ἢ τμηματάρχης ἐπὶ τῆς προκαταρκτικῆς ἐκπαιδεύσεως, λήψεται γνώσιν τῆς αἰτήσεως ὑμῶν ἐπίσης, ὡς εἰ καὶ πρὸς αὐτὸν ἀμέσως ἐπεστέλλετο.

Ἀθῆναι τῇ 3 ἰουλίου 1857.

Ὁ Διευθυντὴς

Σ. Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6,601.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀριθμεῖν τὰς περὶ ἰδίων συμφερόντων ἀναφοράς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ τινες ἐξ ὑμῶν, ἀναφερόμενοι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον ἐπὶ εὐσήμερον πολλάκις χάρτου περὶ ἀντικειμένων, ἀφορώντων οὐχὶ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ τὰ ἴδια αὐτῶν συμφέροντα, ὅσον αὐξῆσιν μισθοδοσίας ἢ προαγωγὴν εἰς βῆθμόν, ἢ μετὰθεσιν εἰς ἕτερον σχολεῖον καὶ τὰ τοιαῦτα, μηδεμίαν ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν, σημειοῦσιν οὐχ ἥττον τὰς ἀναφοράς ταύτας αὐτῶν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρχείων τοῦ σχολείου ὃ διέπουσιν, ὑπεκφεύγοντες οὕτως, εἴτε ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ τὴν πληρωμὴν τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ἀπαγορεύοντες αὐστηρῶς τὴν τοιαύτην τοῦ λοιποῦ κατάχρησιν, προαναγγέλλομεν αὐτοῖς συγχρόνως ὅτι, ὅς ἂν διευθύνῃ τοῦ λοιποῦ ἀναφορὰν αὐτοῦ ὑπ' ἀριθμόν, μὴ ἀφορῶσαν αὐτὴν ἀμέσως τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σχολείου, οὐ προίσταιται, κα-

^θ υποβληθήσεται οὐ μόνον εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ δεκαπλοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀνάλογον πειθαρχικὴν ποινὴν, ἀπαραδέχτου κηρυττομένης ἀπὸ τοῦδε πάσης ἐκ μέρους του προφάσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 7307.

Περὶ τῆς ἐγκαίρου ἐκδόσεως τῶν διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν δημοδιδασκάλων χρηματικῶν ἐνταλμάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΤΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 30 9brisίου παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 14298 ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου πρὸς τὸν Νομάρχην Λακωνίας, κοινοποιηθεῖσα ἐγκυκλίως καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Νομάρχας, Ἐπάρχους καὶ Ταμίας τοῦ Κράτους, ἔλυσεν ἤδη πᾶσαν ἐνδεχομένην ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ 12 Ἰουλίου ε. ε. περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολῆς τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων ΤΑΗ'. Νόμου, ὅστις ἔπρεπε νὰ ᾔηται πρὸ τριῶν ἡδὴ μηνῶν εἰς πλήρη ἐνέργειαν, ἐνχόκειται ἤδη, Κύριε Νομάρχα, εἰς ὑμᾶς νὰ διατάξητε ὅ,τι δέον ὥστε τὰ πρὸς πληρωμὴν τῶν δημοδιδασκάλων τοῦ καθ' ὑμᾶς Νομοῦ ἐντάλματα, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὁ Ταμίας πληρωμὴν, νὰ ἐκδίδωνται ἐγκαίρως, καὶ νὰ παύσῃ πλέον ἡ ἀπασχολοῦσα τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϋστάμεθα, ἀδιάκοπος τῶν δημοδιδασκάλων ἀλληλογραφία περὶ καθυστερήσεως τῆς μισθοδοσίας των, ἀπαλλαγῇτε δὲ καὶ ὑμεῖς τῆς εὐθύνης, ἣν ἐφ' ὑμᾶς ἐπισύρετε μὴ ἐκτελοῦντες τὸν νόμον.

Ἀθήνησι τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς εἰς τὴν Τράπεζαν καταθέσεως τοῦ κρατουμένου ποσοστοῦ διὰ τὸ ὑπὲρ τῶν δημοδιδασκάλων ἀποθεματικῶν Ταμείων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 32 καὶ 33 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολ.

λείων Νόμου, ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἰπουργὸν νὰ καταθέσῃ ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τὰ συναχθέντα καὶ συναχθησόμενα εἰς τὸ ἐξῆς ποσὰ ἐκ τοῦ εἰκοστημορίου τῆς τῶν δημοδιδασκάλων μισθοδοσίας, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῶν εἰρημένων τοῦ Νόμου ἄρθρων, καὶ νὰ κανονίσῃ προσωρινῶς τὰ τῆς ἐξελέγξεως καὶ εἰσπράξεως αὐτῶν.

Αἱ ἀναγκαῖαι πρὸς τοῦτο δαπάναι καταβάλλονται ἐκ τῶν τόκων τῶν καταθέσεων τῶν δημοδιδασκάλων.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον Ἰπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰανουαρίου 1858.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1512.

Περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου διδομένης βοηθείας πρὸς σύστασιν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ μέρος τῆς μισθοδοσίας ἐνίων δημοδιδασκάλων ἀνέλαβε κατὰ καιροὺς ἡ Κυβέρνησις ὑπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ συστηθῶσι καὶ δεύτερα ἢ καὶ περισσότερα σχολεῖα ἐν τοῖς αὐτοῖς δήμοις· ἐννοεῖται, Κύριε Νομάρχα, ὅτι, ἐν ὅσῳ τὰ νεοσύστατα ταῦτα σχολεῖα διατελοῦσι, δι' ὁποίαν δήποτε αἰτίαν, ἐν ἀργίᾳ, ἢ ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου χορηγία θέλει ἀναστέλλεσθαι, ἵνα ἐπαναληφθῇ πάλιν ὅταν τὸ σχολεῖον ἢ τὰ σχολεῖα, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς συστάσεως τῶν ὁποίων ἀνέλαβε τὸ δημοσίον νὰ βοηθῇ τὸν δῆμον, ἐπαναλάβωσι τὰς ἐργασίας των. Τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τοῦ ὅρου τούτου τὴν φροντίδα ἀνατιθέμενοι Ὑμῖν τε καὶ τοῖς ΚΚ. Ἐπάρχοις, ἐλπίζομεν ὅτι οὐδέποτε θέλομεν λάβει ἀφορμὴν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὸ Νομαρχεῖον ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων ποιοὶ τῶν δήμων βοηθοῦνται ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Μαρτίου 1858.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3003.

Περὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 15 Ἀπριλίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2221 ἡμετέραν Ἐγκύκλιον, αἱ ἐξεταστικαὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπαὶ πρέπει νὰ ᾔναι πανταχοῦ ἐγκεκριμέναι καὶ ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ τὴν 15 Ἰουνίου ἀνυπερθέτως, καὶ πρὸς τοῦτο ὥρισamen τότε συγχρόνως, ὡς χρόνον ἀνυπερβάτον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπιτροπῶν τούτων τὴν 1 Ἰουνίου. Ἀλλ' ἐπειδὴ μετ' ἀπορίας παρατηροῦμεν ὅτι παρεκτὸς τοῦ Νομάρχου τῶν Κυκλάδων καὶ τοῦ τῆς Ἀργολίδος μόνον διὰ τὴν Ἐπαρχίαν Ἰδραν, τῶν λοιπῶν ὅλων κατάλογοι δὲν καθυπεβλήθησαν ἡμῖν ἕως σήμερον πρὸς ἔγκρισιν, καὶ ἐκ τούτου λαμβάνομεν ἀφορμὴν νὰ συμπεράνωμεν ὅτι αἱ ἐγκύκλιοι τοῦ Ὑπουργείου, καὶ μάλιστα αἱ ἀφορῶσαι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα δὲν ὑπάρχουσιν ἐνδελεχῶς ὑπ' ὄψιν τοῦ Νομαρχείου, καὶ ὡς ἐκ τούτων βιαζόμεθα νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν ἐκάστοτε ὑπομνηστικῶς τὰ κατ' αὐτάς, ἀπασχολουμένης οὕτω τῆς ὑπηρεσίας, τῆς ὁποίας τὴν ἀπλοποίησιν σκοπεύει ἐκ τοῦ ἐναντίου παντὶ σθένει ἡ Κυβέρνησις, ἐκφράζοντες τὴν λύπην ἡμῶν πρὸς τὸ Νομαρχεῖον διὰ τὴν ὀλιγωρίαν ταύτην, περιμένομεν ἐντὸς δώδεκα ἡμερῶν τοὺς ὀνομαστικούς τῶν, περὶ ὧν ὁ λόγος, Ἐπιτροπῶν Καταλόγους, καὶ συγχρόνως συνιστῶμεν εἰς τὸ Νομαρχεῖον καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τε τοὺς Κυρίους Ἐπάρχους καὶ τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν τὴν κατὰ γράμμα τήρησιν τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 31 Μαΐου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2841 ἐγκυκλίου προδιαταχθέντων (ἧς ἐπισυνάπτομεν ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀνάλογα ἀντίτυπα), ἰδίως δὲ τοὺς § § 4, 7 καὶ 11 τῶν ὁποίων παρετηρήσαμεν καὶ πέρυσιν ὅτι δὲν ἐφηρμόσθησαν κατ' ἀκρίβειαν οἱ ὅροι.

Ἀθῆναι τῇ 9 Ἰουνίου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3004.

Περὶ διορισμοῦ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τῶν τε χαιμερινῶν καὶ θερινῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗ-
ΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκλογὴ ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν δι' ἑκατέραν τῶν ὑπὸ τοῦ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κανονισμοῦ τοῦ ὑπὲρ τῶν δημοδιδασκάλων ἀποθεματικοῦ ταμείου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 32 καὶ 33 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, περὶ συστάσεως Ἀποθεματικοῦ Ταμείου ὑπὲρ τῶν Δημοδιδασκάλων, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

ΚΕΦ. Α'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ εἰκοστημορίου τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρ. 1. Ἡ εἰσπράξις τοῦ εἰκοστημορίου τοῦ μισθοῦ ἐν γένει ἐκαστοῦ δημοδιδασκάλου θέλει ἐνεργεῖσθαι, πρὸς εὐκολίαν τῆς ὑπηρεσίας, καθ' ἑξαμηνίαν, ἥτοι κατὰ τὸ τέλος τῶν μηνῶν Ἰουνίου καὶ Δεκεμβρίου ἐκαστοῦ ἔτους, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν οὐδεμιᾶς ἐνδεχομένης ἄλλης κρατήσεως.

Τῆς κρατήσεως ταύτης καὶ τῶν λοιπῶν ὑποχρεώσεων καὶ ὠφελημάτων, τῶν ἐπιβαλλομένων ἢ χορηγουμένων διὰ τοῦ παρόντος Διατάγματος, δὲν ἐξαιροῦνται αἱ δημοδιδασκάλισσαι.

Ἄρθρ. 2. Ἐὰν ἀπὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1855, ὅτε ἤρξατο νὰ κρατῇται τὸ εἰκοστὸν μέρος τοῦ μισθοῦ τῶν Δημοδιδασκάλων, μέχρι σήμερον δὲν ἐκρατήθη τυχὸν τοῦτο, εἴτε ἐπὶ μέρους, εἴτε ἐπὶ τοῦ ὅλου μισθοῦ Δημοδιδασκάλων τινῶν, αἱ ἀρμόδιαι Διοικητικαὶ Ἀρχαὶ θέλουσι φροντίσει ἄνευ ἀναβολῆς νὰ ἐξακριβώσωσι τοῦτο ἐκάστη καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς διατελοῦντας Δημοδιδασκάλους, καὶ νὰ διατάξωσιν ἀμέσως, τῇ εἰδήσει καὶ αὐτῶν τούτων, νὰ κρατηθῶσι τὰ καθυστεροῦντα.

Ἄρθρ. 3. Αἱ διοικητικαὶ Ἀρχαί, ἐκδίδουσαι τὸ περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ διὰ τὸν τελευταῖον μῆνα ἐκάστης ἑξαμηνίας μισθοῦ τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὑπαγομένων Δημοδιδασκάλων χρηματικὸν ἔνταλμα, θέλουσι σημειοῖ ἐπ' αὐτῷ τὸ κρατηθὲν ποσόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον οὗτοι ἔλαβον διὰ μισθὸν αὐτῶν καθ' ὅλην τὴν λήγουσαν ἑξαμηνίαν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ Ἐπαρχιακοὶ Ταμίαι, ὅμα ἐξαργυρώσωσι τὸ παρουσιασθὲν χρηματικὸν ἔνταλμα τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, θέλουσιν ἐκδίδει ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Γραμμάτιον παραλαβῆς περὶ τοῦ κρατηθέντος ποσοῦ, καὶ ἀποστέλλει αὐτὸ εἰς τὴν ἐκδώσαν τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα Διοικητικὴν Ἀρχήν, ἥτις θέλει τὸ καταχωρεῖ εἰς βιβλίον (ὑπόδειγμα Α').

Ἄρθρ. 5. Ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ συλλέξασα οὕτω τὰ Γραμμάτια παραλαβῆς τῶν διὰ τὴν λήξασαν ἐξαμηνίαν κρατηθέντων ποσῶν ὅλων τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς ὑπαγομένων δημοδιδασκάλων, θέλει τὰ διαβιβάζει ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον συνωδευμένα μὲ κατὰλογον (ὑποδειγ. Β').

Ἄρθρ. 6. Παρεκτὸς τοῦ εἰκοστημορίου τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων, εἰς τὸ ἀποθεματικὸν τοῦτο Ταμεῖον εἰσέρχονται καὶ τ' ἀπ' αὐτῶν συναγόμενα πρόστιμα, περὶ ὧν οἱ νόμοι τυχὸν ὥρισαν, καθὼς καὶ τὰ ὑπὲρ τοῦ Ταμεῖου τούτου τυχὸν δωρήματα ἢ κληροδοτήματα, σημειούμενα ὑπὸ χωριστὴν μερίδα, διὰ νὰ χρησιμεύσωσι ταῦτα πρὸς ὄφελος τῶν δημοδιδασκάλων ἐν γένει, ὅπως ἀκολουθῶς ἤθελε κανονισθῇ.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ Ἀποθεματικοῦ Ταμεῖου τῶν Δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρ. 7. Βιβλίον, περιέχον μερίδα χωριστὴν ἐκάστου Δημοδιδασκάλου, θέλει συνταχθῇ (ὑποδειγ. Γ') καὶ κρατεῖσθαι παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ ὑπαλλήλου, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀντιμισθία θέλει πληρόνεσθαι παρὰ τοῦ Δημοσίου, ἢ καὶ παρὰ τοῦ ἀποθεματικοῦ Ταμεῖου τῶν Δημοδιδασκάλων. Ἄρα δὲ φθάσῃ τὰ παρὰ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν πεμπόμενα γραμμάτια παραλαβῆς τῶν κρατήσεων, θέλει πιστοῦσθαι ἡ μερὶς ἐκάστου Δημοδιδασκάλου μὲ τὰ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ κρατηθέντα ποσά.

Ἄρθρ. 8. Ἄρα τὰ λαμβανόμενα γραμμάτια παραλαβῆς σχηματίσωσι ποσὸν πλεόν τῶν πεντακοσίων δραχμῶν, ἐξαργυροῦνται, τὰ δὲ συνταχθέντα χρήματα κατατίθενται ἐν τῇ ἐθνικῇ Τραπεζῇ ἐπὶ τόκῳ, σημειουμένης εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ὠρισμένην στήλην ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ κρατηθησομένῳ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταθέσεως αὐτῶν, ἀφ' ἧς θέλει λογισθῇ ὁ πρὸς ὄφελος τοῦ πιστωτοῦ Δημοδιδασκάλου τόκος.

Ἄρθρ. 9. Τῶν καταθέσεων τούτων ὁ τόκος, ἂν καὶ θέλει λογίζεσθαι παρὰ τῆς τραπεζῆς ἐπὶ ὅλων ὁμοῦ τῶν κατατεθέντων ποσῶν, εἰς τὸ παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ βιβλίον ὅμως ὁ τόκος οὗτος, ἐξακριβοῦμενος, θέλει σημειοῦσθαι κατ' ἀναλογίαν ὑπὸ τὴν μερίδα ἐκάστου Δημοδιδασκάλου εἰς τρόπον ὥστε ἐν πάσῃ περιστάσει νὰ ᾖναι προχείρως γνωστὸν τὸ ὅλικόν ποσὸν τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν τόκων ἐκάστου Δημοδιδασκάλου.

Ἄρθρ. 10. Ἐκαστος Δημοδιδάσκαλος ὀφείλει νὰ κρατῇ σημείωσιν (ὑπόδειγ. Δ') τῶν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ γινομένων ἐκάστοτε κρατήσεων· ὁφείποτε δὲ δοθῇ αὐτῷ ἀφορμὴ ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἀκριβοείας αὐτῶν, δύναται νὰ παραβάλλῃ τὴν σημείωσιν αὐτὴν μὲ τὰς ἐγ-

γραφάς τοῦ παρὰ τῇ Διοικητικῇ Ἀρχῇ κρατουμένου βιβλίου τῶν κρατήσεων τούτων, ἢ, ἐὰν ἐκ περιστάσεως διατρίβῃ ἐν Ἀθήναις, μὲ τὰς ἐγγραφάς τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ βιβλίου. Ἐν περιπτώσει μεταθέσεως εἰς σχολεῖον ἄλλης ἐπαρχίας, ὁ Δημοδιδάσκαλος ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ τὴν σημείωσιν ταύτην εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχήν, διὰ νὰ βεβαιώσῃ αὕτη τὰς γενομένας κρατήσεις πρὸς ὁδηγίαν τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου τῆς μεταθέσεώς του.

Ἄρθρ. 11. Ἡ διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ ῥηθέντος ἐν ἄρθρ. 7 βιβλίου καὶ ἄλλων ἀναγκαίων τυχόν βοηθητικῶν βιβλίων, ἡ διὰ τὴν τοῦ χαρτοσήμου πρὸς ἐξόφλησιν τῶν Γραμματίων παραλαβῆς τῶν κρατήσεων, καὶ πᾶσα ἄλλη δαπάνη θέλει καταβάλλεσθαι ἐκ τῶν τόκων τῶν συναγομένων καὶ ἐν τῇ Τραπεζῇ κατατιθεμένων κρατήσεων.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ ἀποδόσεως τοῦ κρατηθέντος εἰκοστημορίου εἰς τοὺς ἀνήκοντας
Δημοδιδασκάλους.

Ἄρθρ. 12. Διὰ ν' ἀποδοθῇ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 33 τοῦ περὶ Δημοτικῶν Σχολείων Νόμου, τὸ κρατηθὲν τοῦτο μέρος τοῦ μισθοῦ μετὰ τῶν τόκων εἰς τοὺς δι' ἀσθενεῖαν ἢ γῆρας παραιτουμένους τῆς ὑπηρεσίας Δημοδιδασκάλους, ἢ, εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ Δημοδιδασκάλου εἰς τὴν χήραν, τὰ ὀρφανὰ, ἢ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, ἀπαιτεῖται νὰ προσαχθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

Παρὰ μὲν τοῦ Δημοδιδασκάλου,

1) Πιστοποιητικὸν ταυτότητος, ἐκδεδομένον ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Δημοτικῆς Ἀρχῆς, καὶ ἐπικυρωμένον καὶ ὑπὸ τῆς προΐσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

2) Τὰ τῶν διορισμῶν αὐτοῦ διπλώματα, καὶ

3) Πιστοποιήσεις, ἐν μὲν τῇ περιπτώσει ἀσθενείας, δύο ἐπιστημόνων ἰατρῶν, ἐμφαίνουσα, ὅτι ὁ ἀσθενὴς δὲν δύναται πλέον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰ χρέη του, ἐν δὲ τῇ περιπτώσει γήρατος δύο ὡσαύτως ἰατρῶν, ἐμφαίνουσα ὅτι ὁ ὑπάλληλος δὲν εἶναι πλέον εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληρώσῃ μετ' ὠφελείας τὰ χρέη του.

Παρὰ δὲ τῆς χήρας,

Ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐδαφίοις 1 καὶ 2 πιστοποιητικῶν, τὰ ὁποῖα ὤφειλε νὰ προσαγάγῃ ὁ σύζυγός της,

1) Πιστοποιητικὸν, ἐμφαίνον, ὅτι αὕτη εἶναι νόμιμος συμβία τοῦ ἀποθανόντος δημοδιδασκάλου, καὶ προσέτι μόνη κληρονόμος αὐτοῦ.

Παρὰ δὲ τῶν ὀρφανῶν,

Ὡσαύτως ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐδαφίοις 1 καὶ 2 πιστοποιητικῶν, τὰ ὁποῖα ὤφειλε νὰ προσαγάγῃ ὁ πατὴρ αὐτῶν,

- 1) Πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ
- 2) Πιστοποιητικὸν, ὅτι οὗτοι εἶναι τέκνα καὶ μόνοι κληρονόμοι τοῦ ἀποθανόντος δημοδιδασκάλου·

Περὶ δὲ τῶν κληρονόμων,

Ἐκτὸς τῶν πιστοποιητικῶν, τὰ ὁποῖα ὤφειλε νὰ προσαγάγῃ ὁ κληροδότης αὐτῶν,

- 1) Πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ θανάτου τοῦ κληροδοτοῦ αὐτῶν,
- 2) Πιστοποιητικὸν, ἐμφαίνον ὅτι οὗτοι εἶναι μόνοι κληρονόμοι τοῦ ἀποθανόντος Δημοδιδασκάλου, ἢ ἀπόσπασμα τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, δι' ἧς ἀναγνωρίζονται ὡς τοιοῦτοι.

Ἄρθρ. 13. Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαί-
δεύσεως Ἰπουργεῖον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰ διαληφθέντα ἔγγραφα,
ἀποφαίνεται περὶ τῆς νομιμότητος, ἢ μὴ, τῆς ἀποδόσεως, καὶ κατὰ
συνέπειαν διατάττει τὴν πληρωμὴν τῶν κρατηθεῖσων ἐπὶ τοῦ μισθοῦ
τοῦ Διδασκάλου ποσοτήτων μετὰ τῶν τόκων, καὶ χρεώνει τὴν μερίδα
αὐτοῦ, ἥτις τοιοιτοτρόπως θέλει ἐξισοῦσθαι.

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ ἐξελέγξεως τῆς διαχειρίσεως τῶν Κεφαλαίων τοῦ Ἀποθεματικοῦ
Ταμείου τῶν Δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρ. 14. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους, ἐπιτροπὴ συγκειμένη ὑπὸ
τῶν δύο ἀρχαιοτέρων ἐν Ἀθήναις ἢ ἐν Πειραιεὶ Νομαρχιακῶν Δημοδι-
δασκάλων, καὶ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοτικῶν σχολείων, ὡς προέ-
δρου, θέλει ἐξελέγχει ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλόγων, μὲ τοὺς ὁποίους
αἱ Διοικητικαὶ Ἀρχαὶ συνόδουσι τὰ Γραμμάτια παραλαβῆς, καὶ ἐπὶ
τῶν εἰδοποιήσεων τῆς Τραπεζῆς περὶ τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἄρχεται ὁ τό-
κος τῶν καταθέσεων, τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος γενομένας κρατήσεις, τοὺς
ἐπ' αὐτῶν ὑπολογισθέντας τόκους, καὶ τὰ γενόμενα ἔξοδα, ὑποβάλ-
λουσα δι' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν
ἐργασιῶν τῆς, τὸ ὁποῖον δημοσιεύεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερ-
νήσεως πρὸς γνῶσιν τῶν Δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρ. 15. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ἀνατίθεται εἰς τὸν
Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως
ὑπουργόν.

Ἀθήνησι τὴν 1 Αὐγούστου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Β α σ ί λ ι σ σ α

Α Μ Α Δ Ι Α

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Νομὸν (ἢ τὴν Ἐπαρχίαν) Δημοδιδασκάλων

1834 περὶ δημοτικῶν Σχολείων Νόμου.

Ἐξαμηνία δι' ἣν ἐγένετο ἡ κράτησις	Ἀριθμὸς καὶ ἡμε- ρομηνία τοῦ ἐν- τάλματος ἐφ' οὗ ἐγένετο ἡ κράτησις	Ἀριθμὸς καὶ ἡ- μερομηνία τοῦ γραμματίου πα- ραλαβῆς, δι' οὗ διαβιβάζονται τὰ κρατηθέντα	Ταμεῖον εἰς δ ἐγένετο ἡ κράτη- σις	Παρατηρήσεις
Α'. ἔξαμηνία 185	10 τῆς 15 Αὐ- γούστου 185	25 τῆς 20 Αὐ- γούστου 185	Θηβῶν	

Ὑπόδειγμα Β'.

Κατάλογος τῶν κατὰ τὴν (πρώτην, ἢ δευτέραν) ἐξαμηνίαν τοῦ 185
κατὰ τὰ ἄρθρον 33 τοῦ ἀπὸ 6 (18) Φεβρουαρίου

Νομὸς	Ἐπαρχία	Δῆμος	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ δημοδιδασκάλου	Βαθμὸς αὐτοῦ	Μηνιαῖος μισθὸς	Ἀνάλογον μηνιαίας κρατήσεως	Ποσὸν ἐξαμηνιαίας κρατήσεως
Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας	Θηβῶν	Θηβῶν	Ἰω. Δημητρίου.	Γ'. τάξιως	60	3	18

ἔτους κρατηθέντων ποσῶν ἐκ τῶν Δημοδιδασκαλικῶν μισθῶν
1834 περὶ δημοτικῶν Σχολείων Νόμου.

Ἑξαμηνία δι' ἣν ἐγένετο ἡ κράτησις	Ἀριθμὸς καὶ ἡμε- ρομηνία τοῦ ἐν- τάλματος ἐφ' οὗ ἐγένετο ἡ κράτησις	Ἀριθμὸς καὶ ἡ- μερομηνία τοῦ γραμματίου πα- ραλαβῆς δι' οὗ διαβιβάζονται τὰ κρατηθέντα	Τάμειον εἰς δ ἐγένετο ἡ κράτη- σις	Παρατηρήσεις
Α', ἑξαμην. 185	10 τῆς 15 Αὐ- γούστου 185	25 τῆς 20 Αὐ- γούστου 185	Θηβῶν	

ΝΟΜΟΣ

Β α θ μ ό ς

ΕΠΑΡΧΙΑ

ΔΗΜΟΣ

Ὁ Κύριος Λογαριασμός

Χρέωσις.

Ἡμερο- μηνία ἐγγρα- φῆς	Ποσὰ ἀποδοθέντα		Ἀριθμὸς καὶ ἡμε- ρομηνία τῆς πρὸς πληρω- μὴν ἐν- τολῆς	Αἰτιολο- γία τῆς πράξεως	Ἡμερομηνία τῆς ἐγγρα- φῆς		Ποσὰ ἐξαμη- νιαίων κρατή- σεων κατα- τεθέν- τα ἐν τῇ Τρα- πέζῃ		Τόκοι ἐξακρι- βωθέν- τες ἐπὶ τῆς τε- λευταί- ας στή- λης	
	Κεφάλ- λαιον	Τόκοι								
					1858					
					Ἰουλίου	10	30			
					Δεκεμβ.	31				50
							30			50
					1859					
					Ἰανουαρ.	15	30			
					Ἰουλίου	20	30			
					Δεκεμβ.	31			2	89
							90		3	139

Υπόδειγμα Γ'.

τῶν καταθέσεων αὐτῶν

Πίστωσης.

Ἀριθ. τοῦ ἑνταλμ. ἐξ οὗ ἐγένετο ἡ κράτησις	Ἀριθ. τοῦ γραμ. δι' οὗ δι- εβάσθησαν τὰ κρατῆθ.	Ταμεία	Ἀριθμὸς καὶ ἡμερομηνία τῆς εἰδο- ποιήσεως τῆς Τρα- πέζης	Αἰτιολογία τῆς πράξεως	Τοκοφόρος ἡμερομηνία	Ἡμέραι	Τόκος ὑπολο- γισθεὶς
99	101	Χαλκίδος	1858 25 Αὐγού- στου 1	Διὰ τὴν α'. ἐξαμ. 1858 Ὁ ὑπολογισθεὶς μέχρι 31 Δεκεμ. τόκος	1858 Αὐγούστ.	1 150	50
50	160	Καρυστίας	1859 40 Ἰανουα- ρίου 20	Διὰ τὸ μέχρι τέ- λους τοῦ 1858 κεφαλ.	1859 Ἰανουαρ.	1 360	50
60	180	Αἰγίνης	45 Ἰουλ. 25	Διὰ τὴν β'. ἐξαμ. 1858 Διὰ τὴν α'. ἐξαμ. 1859 Ὁ ὑπολογισθεὶς μέχρι τῆς 31 Δεκεμβ. τόκος	350 157	1 20 1 17	20 17
				Διὰ τὸ μέχρι τέ- λους 1859 κε- φάλαιον . .	1860 Ἰανουαρ.	1 360	89

Ἀριθ. Πρωτ. 7299.

Περὶ τῶν δημοδιδασκάλων τῶν χειροτονουμένων ἱερέων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ τινες τῶν δημοδιδασκάλων χειροτονούμενοι ἱερεῖς, οὐδὲν περὶ τούτου ἀναφέρουσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, παρὰγγέλλομεν ὥστε, ὡς ἂν ἐξ ὑμῶν ἱερωθῇ, νὰ ἀναγγέλλῃ τοῦτο παρχρῆμα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἵνα γνωρίζωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς τὸν ἱερὸν κλήρον προχειριζομένων δημοδιδασκάλων.

Ἀθῆναι τῇ 28 Νοεμβρίου 1858.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2316.

Περὶ τοῦ ἂν οἱ ὑπάλληλοι, διοριζόμενοι μέλη τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὀφείλωσι νὰ δίδωσι νέον ὕρκον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κοινοποιούμεν ὑμῖν ὀπισθογράφως πρὸς γνῶσίν σας ἀντίγραφον τῆς ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἀπαντήσεώς μας πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀρκადίας περὶ τοῦ ζητήματος ἂν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, διοριζόμενοι ἐν τῇ ἐπιθεωρητικῇ τῶν δημοτικῶν Σχολείων Ἐπιτροπῇ, ὀφείλωσι νὰ δίδωσι νέον ὕρκον κατὰ τὸ ἄρθρον 49 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2316.

Περὶ τῆς ἐράπαξ ὀρκωμοσίας τῶν δημοτίων ὑπαλλήλων, δημοδιδασκάλων κλπ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀρκαδίας.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3026, ἀναφορᾶς ὑμῶν συμφώνως καὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης παρατηροῦμεν εἰς ὑμᾶς ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 100 τοῦ Συντάγματος συνδυαζόμενον μὲ τὸ Θ' ψήφισμα τῆς τοῦ ἔτους 1843 Ἐθνοσυνελεύσεως οἱ προγενέστεροι τύποι ὅρκων κατηργήθησαν, εἷς δὲ μόνος ὑπάρχει δι' ἅπαντας τοὺς δημοσίους πολιτικούς ὑπαλλήλους, ὁ διὰ τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος ὀριζόμενος, ὅτι ἐπομένως οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὡς οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος εἰρηνοδίκης καὶ Ἑλληνοδιδάσκαλος δώσαντες ἅπαξ κατὰ τὸν διορισμὸν αὐτῶν ὡς δημοτίων ὑπαλλήλων τὸν εἰρημένον ὅρκον δὲν ὀφείλουσι νὰ δώσωσι νέον ὅρκον κατὰ τὸν διορισμὸν τῶν ἐν τῇ ἐπιθεωρητικῇ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπῇ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 316.

Περὶ τοῦ ἂν ἡ πρᾶξις τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς τοῦτο διορίζει μέλη ἐν ταῖς κατ' Ἐπαρχίαν ἐπιθεωρητικαῖς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτροπαῖς, δῆται ἢ οὐ ἐγκρίσεως Βασιλικῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κοινοποιεῖται ὑμῖν ἐν ὀπισθογράφῳ ἡ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀχαΐας καὶ Ἠλίδος περὶ τοῦ ὑποβληθέντος ζητήματος ἂν ἡ πρᾶξις ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς τοῦτο διορίζει, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, μέλη ἐν ταῖς κατ' ἐπαρχίαν ἐπιθεωρητικαῖς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτροπαῖς δῆται ἢ οὐ ἐγκρίσεως Βασιλικῆς.

Ἀθῆναις τῇ 17 Ἰανουαρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 316.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10,920 ὑμετέρας ἀναφορᾶς δι' ἧς ἐξαιτεῖσθε τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν περὶ τοῦ ἂν ἀπαιτῇται ἔγκρισις Βασιλικὴ τῶν πράξεων τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, δι' ὧν ταῦτα διορίζουσι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν Σχολείων νόμου μέλη τινὰ τῶν κατ' ἐπαρχίαν ἐπιθεωρητικῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτροπῶν, ἀπαντῶμεν συμφώνως καὶ τῇ ἀνακοινωθείσῃ ἡμῖν γνωμοδοτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργείου, ὅτι τοιαύτη ἔγκρισις δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους.

α) διότι, ἐν ἐναντίᾳ ὑποθέσει, δὲν ἐννοεῖται πρὸς τί ἢ ἐν τῷ ἄρθρῳ 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν Σχολείων νόμου διάκρισις μεταξὺ μελῶν τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου καὶ μελῶν διοριζομένων ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐκπροσωπούσης βεβαίως τὴν Κεντρικὴν ἐξουσίαν.

β) διότι ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων μεταγενέστερος νόμος, ἂν ὁ Νομοθέτης ἤθελε τροποποιήσει τὴν διάταξιν τοῦ μνημονευθέντος ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ἔπρεπε νὰ περιέχῃ ῥητῶς τὴν μεταβολὴν ταύτην, ὥστε ἐν τῇ σιωπῇ τοῦ Νομοθέτου ὑποτίθεται εὐλόγως ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων νόμου περὶ ἐγκρίσεως τῶν πράξεων τῶν εἰρημένων Συμβουλίων ἐφαρμόζεται μόνον εἰς ἐκείνας τὰς πράξεις, περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ.

γ) διότι ἔγκρισις πράξεώς τινος προϋποτίθῃ καὶ τὸ δυνατόν τῆς μὴ ἐγκρίσεως, ἀλλὰ πράξεις ἐκδεδομένη συνεισὶν νόμου καὶ στηριζομένη εἰς διατάξεις αὐτοῦ, ὡς ἡ περὶ ἧς πρόκειται περὶ διορισμοῦ μελῶν τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν δύναται νὰ μὴ ἐγκριθῇ, ἔχει ἐπομένως τὸ κύρος τῆς αὐτῆς ἀφ' ἐκυτῆς δυνάμει τοῦ νόμου καὶ πᾶσα περαιτέρω ἔγκρισις αὐτῆς ἀποβαίνει περιττή.

Ἀθῆναι τῇ 17 Ἰανουαρίου 1859.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1283.

Περὶ τοῦ τρόπου καὶ χρόνου τῆς τῶν δημοδιδασκάλων μεταθέσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Διὰ τῆς ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 6505 Ἡμετέρας Ἐγκυκλίου, ἐγνωστοποιήσαμεν ὑμῖν ὅτι αἱ περὶ μεταθέσεως δημοδιδασκάλων προτάσεις δὲν θέλουσι λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν, ἐὰν δὲν συνοδεύονται μετὰ τῶν ἀποδείξεων τῆς ἀνικανότητος ἢ τῆς ἀξιοτιμωρήτου πράξεως τοῦ διδασκάλου. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς ἀπόδειξιν ἐκατέρου τούτων ἀνάγκη νὰ ἐνεργηθῶσι πρῶτον ἐπιτοπίως ὑπὸ τῶν ἐπὶ τούτῳ κατ' ἔτος ἀνανεουμένων Ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ὅσα πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν πλημμελοῦντων προδιέταξεν ὁ Νόμος, ἐρμηνεύοντες καὶ συμπληροῦντες τὴν ἐγκύκλιον ἡμῶν ἐκείνην, ὑπενθυμίζομεν ὑμῖν ἰδίως τὰ ἄρθρα 37 (§. 7.), 41 (§. 1. καὶ 2.) καὶ 42 τοῦ περὶ δημοτικῶν Σχολείων Νόμου, καὶ ἀπαιτοῦμεν ὥστε τοῦ λοιποῦ πρότασιν περὶ μεταθέσεως δημοδιδασκάλου νὰ μὴ καθυποβάλητε εἰς τὸ ὑπουργεῖον, πρὶν ἐξαντληθῶσιν ὅσα πρὸς ἐπανόρθωσιν αὐτῶν ἀνέθηκεν ὁ νομοθέτης εἰς τὰς ἐπιτοπίους Ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς, ἐπομένως, ἀφ' οὗ ἦτε κατὰ τὸν δῆμον καὶ ἢ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐπιτροπὴ ἐκπληρώσῃ βαθμῆδόν καὶ κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους τύπους πάνθ' ὅσα προδιέταξεν ὁ Νόμος, καὶ ὁ διδάσκαλος οὐχ ἦττον μένῃ ἀδιόρθωτος, τότε μόνον ὑποβάλλοντες εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς γενομένας πρὸς ἐπανόρθωσιν αὐτῶν ἐπιτοπίως πράξεις, καθὼς καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ δημοδιδασκάλου, νὰ γνωμοδοτῇτε ὅ,τι ἂν καὶ ὑμεῖς ἐγκρίνητε συντελεστικώτερον, ὥπως τὸ ὑπουργεῖον ἐπιφέρῃ ὅποιαν ἤθελεν ἐγκρίνει τοῦ πράγματος διόρθωσιν.

Ἀθήνησι 10 Μαρτίου 1859.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2530.

Περὶ τοῦ χρόνου τῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐξετάσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐγγίζοντος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἄρχονται αἱ ἐξετάσεις τῶν δημο-

Αριθ. Πρωτ. 859.

Περὶ καθιζόντων τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Διὰ τῆς ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1857 καὶ ὑπ' ἀριθ. 254 ἡμετέρου ἐγκυκλίου ὑπεμνήσαμεν ὑμῖν πάνθ' ὅσα, καὶ χωρὶς αὐτῆς, ὀφείλετε νὰ γνωρίζητε ἀκριβῶς καὶ νὰ τηρῆτε ἀπαρασκεύτως, ὡς ἐμπεριεχόμενα κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐν τῇ τῆς Ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου Ὁδηγῷ, ὅστις εἶναι τὸ ἐγκόλπιον τοῦ δημοδιδασκάλου, καὶ ἠλπίζομεν ὅτι τοσοῦτον μᾶλλον ἠθέλετε συμμορφωθῆ κατὰ γράμμα πρὸς αὐτήν, ὅσῳ ἀφορᾷ τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον, καὶ μάλιστα καθ' ὅσον τοῦτο ἐξήρτηται ἀπὸ τῆς ἐνδελεχοῦς ἐκμελετήσεως τῶν περὶ δημοδιδασκαλίας νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ τῶν διαφορῶν τοῦ ὑπουργείου ἐγκυκλίων, ἣν ἐπὶ πᾶσι συνεστήσαμεν ὑμῖν διὰ τῆς εἰρημένης ἐγκυκλίου.

Ἀλλὰ μεθ' ὅσης εὐχαριστήσεως παρετηρήσαμεν τοὺς πλείστους ἐξ ὑμῶν καὶ κατανοήσαντας τὸν σκοπὸν τῆς ἐγκυκλίου ἡμῶν ἐκείνης, καὶ συμμορφωθέντας πρὸς αὐτὸν, ὧν καὶ ἀπεσημειωσάμεθα διὰ τοῦτο ἐν οἰκείῳ τόπῳ τὰ ὀνόματα, οὕτως ἐκ τούναντίου παρετηρήσαμεν μετὰ λύπης ὅτι πολλοί, καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἐναθρυνομένων ἐπὶ ἀρχαιότητι, ἐξακολουθοῦσι παραβαίνοντες τὰ διατεταγμένα, (ὧν τινες καὶ ἐκολάσθησαν ἤδη διὰ τοῦτο), ὡς ἐὰν οὔτε ἀνέγνωσαν τὴν ἐγκύκλιον ἡμῶν ἐκείνην.

Θεωροῦντες ἄξιον τῆς ἐπιεικείας, ἣτις χαρακτηρίζει ἐν ἅπασιν τὰς πράξεις τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προΐστάμεθα, πρὶν χωρῆσωμεν εἰς αὐστηρότερα κατὰ τῶν ἀπειθούντων μέτρα, νὰ ὑπομνήσωμεν ἐτι ἅπαξ ἕκαστον ὑμῶν, ὅτι, καθὼς προνοοῦμεν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ὑμῶν, ἐπίσης ἔχομεν σκοπὸν ἀμετάθετον ν' ἀπαιτήσωμεν καὶ παρ' ὑμῶν ἀκριβῆ τῶν διατεταγμένων τὴν ἐκπλήρωσιν, συνιστῶμεν ἐπανειλημμένως εἰς ὑμᾶς τὴν μελέτην τῶν ἀφορώντων τὴν διδασκαλίαν, ἀπ' αὐτοῦ πρῶτον τοῦ τῆς Μεθόδου Ὁδηγοῦ, καὶ παραγγέλλομεν ὑμῖν νὰ προμηθευθῆτε ὅθεν δέον ὅσας τυχὸν ἐγκυκλίους δὲν εὑρήτε ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ σχολείου, ὃ διέπετε, καὶ, κρατοῦντες περιληπτικὴν σημείωσιν αὐτῶν, πρὸς αὐτάς νὰ ἀνατρέχητε ἐν ἅπασιν, τοῖς ἀφορῶσι τὴν ὑπηρεσίαν, ἣν ἐνόρκως ἀνελάβετε καθότι προλέγομεν ὑμῖν ὅτι, ἐν ἀπάσῃ παραβάσει, ἢ πρόφασιν ἀγνοίας ἐκ μέρους τοῦ ὀλιγωρήσαντος, ἔσται τούντεστιν ἀνίσχυρος καὶ ἀπαράδεκτος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Φεβρουαρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργός,

Χ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

τικῶν σχολείων, ἐνομίσαμεν προσῆκον νὰ ὑπομνήσωμεν ὑμῖν τὴν ἀπὸ 31 Μαΐου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2841 Ἡμετέραν ἐγκύκλιον, ἧς ἐπισυνάπτομεν πρὸς πλειοτέραν εὐκολίαν καὶ ἀνάλογα ἀντίτυπα, συνιστῶντες ὑμῖν τε καὶ τοῖς ΚΚ. Ἐπάρχοις, καὶ δι' ὑμῶν τοῖς τε Δημοδιδασκάλοις καὶ ταῖς ἐξεταστικαῖς ἐπιτροπαῖς, τὴν μετ' ἐπιστασίας ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐπομένως ἐφαρμογὴν τῶν δι' αὐτῆς ὀριζομένων, ἰδίως δὲ τὴν κατὰ κλῆρον ἐξέτασιν ἀφ' ὧν ἀνεξαίρετως τῶν τάξεων τῶν μαθητῶν, τὴν εἰς τὰ ἀναγκαιότατα καὶ μόνα περιστολὴν τῶν προσλαλιῶν τῶν διδασκάλων, τὴν κράτησιν ἰδιαιτέρων σημειώσεων ὑφ' ἐνὸς ἐκάστου κατὰ μέρος τῶν συγκροτούντων τὰς ἐπιτροπὰς μελῶν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν εἰς τὰς αὐτάς τῶν ἐξετάσεων ὑποχρεώσεις ὑποβολὴν καὶ τῶν ὑφισταμένων ἐν ἐνίαις τῶν κωμοπόλεων ἰδιωτικῶν σχολείων, ὑφ' ὁποιουδήποτε καὶ διατηρῶνται ταῦτα. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὀρισθῇ ἐγκαίρως τε καὶ καταλλήλως ὁ χρόνος τῶν ἐξετάσεων, ἐπιτρέποντες ὑμῖν νὰ προσδιορίσητε αὐτὸν ὅπως ἂν ὑπαγορεύσωσιν ὑμῖν αἱ κατὰ τὸν τρόπον περιστάσεις ἀρκεῖ μόνον αἱ τὰς ἐξετάσεις ἐπακολουθοῦσαι διακοπαὶ νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὰς 15—20. ἡμέρας, παραπέμπομεν ὑμᾶς, ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ἐκλογῆς, εἰς τὴν ἀπὸ 9 Ἰουνίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 3003, ἡμετέραν ἐγκύκλιον, καὶ, ἐρμηνεύοντες τὸν 5 §. τῆς ἐπισυναπτομένης ἐγκυκλίου, τοῦ ὁποίου ἡ παρεννόσις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλὰς περιπλοκάς κατὰ τὰ παρελθόντα δύο ἔτη, παραγγέλλομεν ὥστε ὅπου δὲν συμπίπτει νὰ παρευρεθῇ ὁ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Νομοῦ ἢ τῆς ἐπαρχίας δημοδιδάσκαλος, δι' ὁποῖαν δήποτε αἰτίαν, αἱ ἐξετάσεις τῶν σχολείων νὰ μὴ ἀναβάλλωνται διὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, ὅστις κυρίως περιοδεύει ἵνα πληροφορηθῇ καὶ πληροφορήσῃ ἀκολούθως τὸν προϊστάμενον αὐτοῦ περὶ τῆς καταστάσεως ἐν γένει τῶν σχολείων καὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου, καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς καὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων, εἰς τὰς ὁποίας οὐδεὶς ἀμέσως δύναται νὰ λάβῃ μέρος ὡς διωρισμένων ἤδη πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν.

Ἀθῆναι τῇ 25 Μαΐου 1859.

Ὁ ὑπουργός
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ Πρωτ. 4982.

Περὶ ἀδείας ἀπουσίας εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους τοὺς ζητοῦντας νὰ ὑποστῶσι Β' ἐξετάσεις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

**ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.**

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Εἰς ἐκείνους τῶν δημοδιδασκάλων ὅσοι ζητήσωσι παρὰ τῶν ἁρμο-

πιτεται επίσης, ἀρκεῖ νὰ γνωστοποιήσῃ τῇ ἀρμοδίᾳ δημοτικῇ ἀρχῇ τὴν ἀπουσίαν του καὶ τὸ μέρος ὅπου μεταβαίνει.

Ἀθῆναι 28 Σεπτεμβρίου. 1859.

Ὁ Ὑπουργός

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 19158.

Περὶ τοῦ μισθώματος τῆς κατοικίας τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως παραπόνων τινῶν, ὑποβληθέντων εἰς ἡμᾶς, ἔγνωμεν, κύριοι, ὅτι, ἐνῶ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ἀπὸ 6/18 Φεβρουαρίου 1834 νόμου περὶ δημοτικῶν σχολείων, θέλει παραχωρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ δήμου εἰς ἕκαστον τῶν δημοδιδασκάλων ἀνέξοδος κατοικία, συνήθεια ἐνιαχοῦ ἐπεκράτησε νὰ περιλαμβάνηται μὲν ἐν τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς καὶ ἐγκρίνηται κατὰ τὸν νόμον τὸ ὑπὸ τοῦ δήμου ἀποδοτέον πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου τῆς παραχωρηθησομένης εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους ἀνέξοδος κατοικίας ποσὸν, νὰ ἀποδίδηται δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους, ἀναλαμβάνοντας τὴν περὶ εὐρέσεως καὶ μισθώσεως καταλλήλου οἰκίας φροντίδα· καὶ ὅτι ἐντεῦθεν εἰς πολλοὺς τῶν δημοδιδασκάλων, μισθώσαντας κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον οἰκίας, ὀφείλονται τὰ ἀντὶ τοῦ μισθώματος αὐτῶν ἀποδοτέα ποσά.

Καὶ περὶ μὲν τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων οὐδὲν ἔχομεν νὰ διατάξωμεν, ἀφ' οὗ ταῦτα οὕτως ἐγένοντο· περιοριζόμεθα δὲ μόνον νὰ σᾶς παραγγείλωμεν νὰ ἐξετάσητε ἀμέσως καὶ ἀκριβῶς εἰς τίνας τῶν ἐν τοῖς δήμοις τοῦ ὑφ' ἡμᾶς νομοῦ δημοδιδασκάλων ὀφείλονται λόγῳ τοιούτῳ ὑπὸ τῶν δήμων ποσά, καὶ ἐνεκκ τίνος δὲν ἐπληρώθησαν ἐτι· νὰ προσκαλέσητε δὲ τοὺς δημάρχους τῶν εἰρημένων δήμων νὰ φροντίσωσι νὰ ἀποτιθῶσιν αὐτοῖς ἀμέσως τὰ ὀφειλόμενα ταῦτα ποσά, ἐὰν ἡ ἀπότισις τῶν δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν λογιστικὴν τάξιν, ἢ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων, πρὸς ἄρσιν τῶν τυχόν ὑπαρχόντων τοιούτων κωλυμάτων, ὅπως γένηται δυνατὴ ἡ ταχεῖα ἀπόδοσις τῶν ὀφλημάτων τούτων. Ἐὰν δὲ ἡ εἰς τοὺς δικαιοῦχους δημοδιδασκάλους ἀπότισις τῶν ἀντὶ μισθώματος ὀφειλομένων ποσῶν προέρχεται ἐκ τῆς δυστροπίας τῶν δημάρχων, νὰ προβῇτε εἰς τὴν ταχίστην ἐκδίωξιν αὐτῶν, διὰ τῆς χρήσεως τῶν νομίμων πει-

θαρχικῶν μέσων, καὶ ἐν ἐπιμονῇ αὐτῶν διὰ προτάσεως πρὸς ἡμᾶς, πρὸς σηκόντως ἡτιολογημένης, κατὰ τῶν δυστροπούντων.

Ἐπὶ τὸ μέλλον δὲ σᾶς παραγγέλλομεν νὰ φροντίσητε νὰ μεταβληθῇ ἡ ἀνωτέρω τάξις, ἐὰν ὑφίσταται που τῶν δῆμων τοῦ ὑφ' ἡμᾶς νομοῦ, καὶ νὰ ἐκτελεῖται ἀκριβῶς ἡ διάταξις τοῦ νόμου, καθ' ἣν οἱ δῆμοι ὀφείλουσι νὰ παρέχωσι τοῖς δημοδιδασκάλοις κατοικίαν ἀνέξοδον καὶ οὐχὶ χρήματα πρὸς μίσθωσιν κατοικίας.

Ὅθεν ἀπαιτοῦμεν νὰ διατάξητε, ἵνα οἱ δήμαρχοι φροντίζωσι πρὸς εὐρεσιν κατοικίας τῶν δημοδιδασκάλων καταλλήλου καὶ ἐπαρκούσης εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, καὶ, ἐὰν μὲν δὲν ὑπάρχῃ ἀντιρρήσις τις τῶν δημοδιδασκάλων μισθόνωσι τὰς τοιαύτας οἰκίας, ἐὰν δὲ οἱ δημοδιδασκαλοὶ ἔχωσιν ἀντιρρήσεις περὶ τῆς καταλληλότητος τῶν εὐρίσκομένων τοιούτων οἰκιῶν, φροντίζωσιν οἱ δήμαρχοι νὰ εὐρίσκωσι καὶ μισθόνωσιν ἄλλας τοιαύτας καταλλήλους· καὶ τέλος ἐν περιπτώσει διαφωνίας τῶν δημάρχων πρὸς τοὺς δημοδ. περὶ τῆς καταλληλότητος τῶν οἰκιῶν, ἵνα οἱ ἀρμόδιοι ἑπαρχοὶ φροντίζωσι καὶ ἐξετάζωσι τὰ περὶ τούτου δεόντως, ἀποφαινόμενοι κατὰ τὸ καθήκον των τὰ προσήκοντα πρὸς μίσθωσιν τῶν πράγματι καταλλήλων οἰκιῶν.

Ἐὰν δὲ τῶν κρινομένων καταλλήλων οἰκιῶν κύριοι ᾖναι αὐτοὶ οἱ δημοδιδασκαλοὶ, τότε βεβαίως τὰ προϋπολογισθέντα ποσὰ ὡς μισθώματα τῶν οἰκιῶν τούτων, θέλουσιν ἀποδίδεσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ὡς ιδιοκτήταις, καὶ οὐχὶ ὡς δημοδιδασκάλοις.

Ἀξιοῦμεν, κύριε νομάρχαι, νὰ μᾶς ὑποβάλητε μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεών σας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐν ἐκάστῳ τῶν δῆμων τοῦ ὑφ' ἡμᾶς νομοῦ, ἔχθεσιν, δηλοῦσαν τὰ ἐνεργηθέντα παρ' ὑμῶν, εἴτε πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους καθυστερούντων λόγῳ τοιούτῳ ποσῶν, καὶ τῶν αἰτιῶν τῆς καθυστέρησεως, εἴτε πρὸς πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων τούτων καὶ τῶν πρὸς ἄρσιν τῶν αἰτιῶν τῆς καθυστέρησεως ἐνεργηθέντων, εἴτε τέλος πρὸς εἰσαγωγὴν ἐπὶ τούτου τῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν διὰ ταύτης ἀπαιτοῦμεν νὰ εἰσαγάγητε, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

Ἐν Ἀθῆναις, τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6652.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς χρήσεως διδακτικῶν βιβλίων μὴ ἐγκριμένων
ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς δημοδιδασκάλους.

Γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι, κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1856 Βασ.

Διάταγμα δημοσιευθὲν εἰς τὸν ἀριθ. 48 τῆς τοῦ ἔτους ἐκείνου ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς σύνταξιν παντὸς βιβλίου διὰ τὴν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις διδασκαλίαν προτίθεται ἐκάστοτε παρὰ τοῦ ὑπουργείου, οὗ προΐσταμεθα, βραβεῖον, καὶ προδιαγράφονται οἱ ὅροι τῆς συντάξεως καὶ χρόνος πρὸς διαγωνισμὸν τῶν βουλομένων, τὸ δὲ ἐγκριθὲν ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ διοριζομένης ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐκάστοτε ἐπιτροπῆς ἀναγνωρίζεται ὡς μόνον ἐν χρήσει καὶ εἰσάγεται εἰς τὰ δημοτικά σχολεῖα μέχρις οὗ ἐγκριθῇ ἄλλο τοῦτου προσφορώτερον. Ἀλλ' ἐπειδὴ περιῆλθεν εἰς γνῶσιν ἡμῶν ὅτι, παρὰ τὰ ἐγκεκριμένα ἤδη καὶ ἐν χρήσει διδασκτικά βιβλία, παρεισέφερσαν ἐν ἐνίοις τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ ἄλλα, περὶ ὧν οὐδεμίαν ἐξέδοτο τὸ ὑπουργεῖον ἐγκρίσιν, προλαμβάνομεν νὰ γνωστοποιήσωμεν ὑμῖν πρὸς ἀποφυγὴν πάσης προφάσεως ἀγνοίας, ὅτι ὅς ἂν ἐξ ὑμῶν φωραθῇ μεταχειριζόμενος ἐν τῷ σχολείῳ, ὃ διέπει, ἄλλο βιβλίον πρὸς διδασκαλίαν παρὰ τὰ ἐγκεκριμένα ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, ἔσεται ὑπεύθυνος ἀπέναντι αὐτοῦ, ὡς παραβάς ῥητὸν ὅρον βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Νοεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6801.

Περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων κατὰ τὸν χρόνον τῶν β'. ἐξετάσεων των.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ τινες τῶν μεταδαινόντων κατ' ἔτος εἰς Ἀθήνας δημοδιδασκάλων πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ περὶ δευτέρων ἐξετάσεων ὅρου τοῦ ἀρθρ. 72 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου ἀξιούσιν ὅτι πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται δι' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας των, ὡς ἐὰν προσεκαλοῦντο δι' ὑπηρεσίαν δημοσίαν, θέλετε πληροφορεῖ αὐτοὺς ἐκάστοτε ὅτι, τῆς δευτέρας ταύτης ἐξετάσεως διαταχθείσης ὑπὸ τοῦ νομοθέτου πρὸς ὀριστικὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν, ὡς τελούντων ἐν διαστήματι τῆς διετίας ὑπὸ δοκιμασίαν, καθὼς τοῦτο γίνεται κατὰ δὴλον ἐν ἀρθρῳ 17 τοῦ ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1856 Βασιλικοῦ Διατάγματος, καὶ ἐπομένως ἀφορώσης ἴδιον αὐτῶν συμφέρον, οὐδεμίαν ἄλλην ἀξίωσιν μισθοδοτήσεως δύνανται νὰ ἔχωσι διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπουσίας των, παρὰ τὴν ἐν ἀρθρῳ 31 τοῦ ΣΙΒ'. Νόμου ὀριζομένην περὶ τῶν ἀπόντων ἐν γένει ἐπ' ἀδείᾳ ὑπαλλήλων.

Ἀθήνησι τῇ 9 Νοεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Εἰς συμπλήρωσιν τῶν ἐμπεριεχομένων διατάξεων καὶ ὀρισμῶν προσεθέσαμεν καὶ τὰ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἐξῆς ἀποσπάσματα σχέσιν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἡμετέρας ταύτης συλλογῆς ἔχοντα, ἐσημειώσαμεν δὲ πρὸς εὐκολίαν τῶν χρησιν αὐτῆς ποιησομένων καὶ τοὺς τόμους καὶ, ὅπου ἦν ἀναγκαῖον, τὰς σελίδας τῆς τρίτης ἐκδόσεως τῶν παρὰ τοῦ καθηγητοῦ Κυρίου Γ. Ράλλη ἐκδοθέντων Ἑλληνικῶν Κωδίκων, ὅπου τὰ ἀποσπάσματα ταῦτα εὐρίσκονται.

ΤΟΜΟΣ Α'.

Νόμος περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν.

Ἄρθρ. 30. Οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος ἐκλέγουσιν ἴδιον βουλευτὴν κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν.

Ἄρθρ. 31. Ἄπαντες οἱ ἀνωτέρω συνέρχονται κατὰ πρόσκλησιν τοῦ διοικητοῦ τῆς καθέδρας τοῦ Βασιλείου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ εἰς συνέλευσιν, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐνεργοῦνται καὶ αἱ λοιπαὶ ἐκλογαὶ τοῦ Κράτους. — Ὁ μὲν Πρύτανις προεδρεύει τὴν συνέλευσιν, ὁ δὲ γραμματεὺς κρατεῖ τὸ πρωτόκολλον. — Ἡ ἐκλογὴ γίνεται διὰ ψηφοδελτίων. — Ὁ ὡς βουλευτὴς ἐκλεχθὲς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 63 τοῦ Συντάγματος ιδιότητας.

Ἄρθρ. 32. Οἱ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἀπολαμβάνοντες τὰ δικαιώματα τοῦ ἐκλέγειν δὲν δύνανται νὰ ἐξασκήσωσι τὸ αὐτὸ καὶ εἰς ἄλλην ἐκλογὴν.

Ἄρθρ. 33. Ὅλαι αἱ πράξεις τῶν ἐκλογῶν γράφονται εἰς ἀπλοῦν χάρτην.

Ἄρθρ. 34. Οἱ κληρικοὶ δὲν δύνανται νὰ ψηφοφορήσουν οὐδὲ νὰ ἐκλεχθῶσιν.

Κανονισμός τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου. Σελ. 165.

Ἄρθρ. Ε'. Εἰς τῶν ἱερέων, κατ' ἐκλογὴν τῆς προΐσταμένης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἥ καὶ αὐτοῦ τοῦ καταδίκου, χρεώσται νὰ συνοδεύσῃ τὸν καταδίκον ἀπὸ τὸ δεσμοτῆριον μέχρι τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως. Περὶ τούτου εἰδοποιεῖται ἐν καιρῷ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ἀπὸ τὴν διοικητικὴν.

Νόμος περὶ ἐξυβρίσεων ἐν γένει καὶ περὶ τύπου.

Ἄρθρ. 14. [149]. Ὅστις καθ' οἰονδήποτε τρόπον προκαλεῖ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς θρησκείας εἰς παραβίασιν τῶν νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων τῆς Κυβερνήσεως, ὅστις ζητεῖ νὰ ἐλκύσῃ προσηλύτους εἰς λεγόμενα θρησκευτικὰ δόγματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐνεργούμενα εἶναι ἀσυμβίβαστος ἡ διατήρησις τῆς πολιτικῆς τάξεως, ὑποβάλλεται εἰς φυλάκισιν ἐξ μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν, καὶ προσέτι, ἐὰν ἦναι δημόσιος ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης ἀποβάλλεται τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 17. [196] Φυλάκισις τὸ πολὺ τριῶν μηνῶν, καὶ ἐν ὑποτροπῇ, τὸ πολὺ ἐξ μηνῶν ἐπιβάλλεται εἰς ἐκεῖνον, ὅστις εἰς δημοσίαν ὁμιλίαν ἐγγράφως ἢ διὰ συμβολικῶν παραστάσεων, προσβάλλει διὰ περιφρονητικῶν χλευασμῶν, ἢ δυσμενῶν ἐκφράσεων τὰ δόγματα, τὰς διατάξεις, καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἄλλης θρησκείας, ὑφισταμένης μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 18. [152] Ὅστις διὰ δημοσίου ὁμιλίας, διδασκαλίας, συγγράμματος, ἢ συμβολικῆς παραστάσεως, ἐκφράζεται εἰς πρόσκομμα ἄλλων μὲ τρόπον προσβάλλοντα τὰ ὀφειλόμενον σέβας πρὸς τὸν Ἀγίου Πνεύματος τοῦ παντός· ὅστις ἐκφράζει τοιαύτας ἀρχάς, δόξας, ἢ φρονήματα, τὰ ὁποῖα ἀντιβαίνουν ἐν γένει εἰς τὰς βάσεις τῆς θρησκείας καὶ ἠθικῆς, ἢ ἄλλως εἶναι ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν θρησκείαν, ἢ εἰς τὰ ἥθη, ὅστις προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσῃ πράξεις, χαρακτηριζόμενας ὡς πλημμελήματα ἢ κακουργήματα παρὰ τοῦ νόμου, καταδικάζεται εἰς φυλάκισιν τὸ πολὺ τριῶν μηνῶν, καὶ ἐν ὑποτροπῇ τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ ἐξ μηνῶν.

Διάταγμα 10 Μαΐου 1834. Περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν συλλογῶν.

Ἄρθρ. 4. Ἐκάστου ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἐκδιδομένου βιβλίου, ἢ ἐφημερίδος, ἢ περιοδικοῦ συγγράμματος, θέλει πέμπεσθαι εἰς τὴν δημοσίον βιβλιοθήκην ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον. Ὁ παραβῆς τὸν ὅρον τούτον συντάκτης καὶ ἐκδότης τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον τοῦ δεκαπλασίου τῆς τιμῆς τοῦ μὴ στλέντος ἀντιτύπου.

Ποινικὸς Νόμος.

Ἄρθρ. 194. Μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ δύο ἐτῶν τιμωρεῖται ὅστις βιάσῃ

εἰσπίπτῃ εἰς Ἐκκλησίαν, ἢ εἰς τόπον ὠρισμένον πρὸς συναγωγὴν τινὰ θρησκευτικὴν συγχωρημένην παρὰ τοῦ νόμου, ἢ προσπαθῇ νὰ ἐμποδί-
σῃ ἢ νὰ ταραξῇ δυναστικῶς ἢ βιαιῶς συναθροίσεις ἐπὶ λατρείᾳ, ἢ τελε-
τάς. — Φυλάκισις τὸ πολὺ δύο μηνῶν καταγινώσκεται, ἐὰν παρό-
μοιαι πράξεις ἐγείνων ἄνευ βίας ἢ δυναστείας, ἢ ἐὰν δι' ἀπρεποῦς
τρόπου ἐταράχθῃ ἡ ἡσυχία καὶ εὐταξία τοιούτων θρησκευτικῶν συνα-
θροίσεων, ἢ διεκόπη ἡ θρησκευτικὴ τελετὴ. Π. Ν. 192. 200. 202.

Ἄρθρ. 195. Μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ ἐνὸς ἔτους τιμωροῦνται ἰδιῶται,
οἵτινες ἐμποδίζουσιν ἢ ἀναγκάζουσιν ἄλλον διὰ τῆς βίας ἢ δι' ἀπει-
λῶν νὰ πρεσβεύῃ θρησκείαν συγχωρημένην παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, νὰ
παρευρίσκηται εἰς τὰς ἐρουργίας τῆς, νὰ πανηγυρίξῃ θρησκευτικὰς
τινας ἐορτάς, καὶ ἰδίως νὰ ἀνοίγῃ ἢ νὰ κλείῃ ἀποθήκας, ἐργαστήρια, ἢ
πρατήρια. Π. Ν. 193. 194. 198. 551.

Ἄρθρ. 196. (Ἀντικατέστη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ περὶ ἐξυβρ. κτλ.
νόμου ὅπερ ἴδε ἀνωτέρω).

Ἄρθρ. 197. Ἱεροκλήρυκες, οἵτινες εἰς δημοσίας ὁμιλίας προσπαθοῦν
διὰ λοιδοριῶν ἢ δυσμενῶν αἰτιάσεων νὰ διεγείρῳ ἢ νὰ ὑποθάψωσι
θρησκευτικὸν μῖσος μεταξὺ τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ ὑφισταμένων θρησκευ-
τικῶν κοινωνιῶν, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν τοῦλάχιστον τριῶν μηνῶν,
καὶ ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας. — Συγγραφεῖς δὲ, οἵτινες πράττουσι
τὸ αὐτὸ διὰ συγγραμμάτων, ἐὰν μὲν ᾗναι δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ὑπη-
ρέται ἐπισύρουσιν εἰς ἐαυτοὺς τὴν ἰδίαν ποινὴν, ἄλλως δὲ τιμωροῦνται
μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν. Π. Ν. 198. 496. Ε. 17.

Ἄρθρ. 198. Αἰρεσιῶται, οἵτινες προσπαθοῦν δι' ἀθεμίτων μέσων νὰ
διαδώσωσιν ἢ νὰ καταστήσωσιν ἐπικρατεῖς τὰς θρησκευτικὰς τῶν δόξας,
κηρύττουσιν ἐπὶ δημοσίῳ τόπων, ἐρεθίζουσι τοὺς ὁπαδοὺς τῶν εἰς ἐχ-
θροπάθειαν κατὰ τῶν ἐτεροδοξούντων, ἢ τοὺς ἐμποδίζουσιν ἀπὸ
τοῦ νὰ συγκοινωνῶσι μετ' ἄλλων, ἢ, ἐναντίον κυβερνήτε-
κ ἢς ἀπαγορεύσεως, ζητοῦν νὰ διαστέλλωσιν ἐαυτοὺς καὶ τὰ μέλη
τῆς αἰρέσεώς τῶν δι' ἐξωτερικῶν γνωρισμάτων, τιμωροῦνται μὲ φυλά-
κισιν τοῦλάχιστον ἐνὸς ἔτους, καὶ ἐὰν ἔχωσι πολιτικὸν ἢ ἐκκλησια-
στικὸν ἐπάγγελμα, ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας. Π. Ν. 195. 196.
222.

Ἄρθρ. 199. Μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ δύο ἐτῶν τιμωρεῖται ὅστις ἢ
ἐξυβρίσῃ διὰ περιφρονητικῶν λέξεων, κινήματων, ἢ ἀπειλῶν, ἢ βλα-
στημῇ, χλευάζῃ ἢ λοιδορῇ ἐγγράφως ἢ διὰ ζώσης ὑπαλλήλους ἢ ὑπη-
ρέτας τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ᾧ ἐκτελοῦν τὰ καθήκοντά των, καὶ ὡς
πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν. — Ἐὰν ἡ ὕβρις γενῇ ἐν καιρῷ τῆς ἐκτε-
λέσεως τῶν καθηκόντων ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἢ εἰς ἄλλην δημοσίαν
συνέλευσιν, καταγινώσκεται τότε εἰς τὸν ἔνοχον φυλάκισις τοῦλάχι-
στον δύο ἐτῶν. Ε. 21.

Ἄρθρ. 200. Αἰκία 1) κατ' ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπη-

ρετῶν, γινομένη μὲν ἐν ᾧ οὗτοι ἐκτελοῦσι τὰ καθήκοντά των, καὶ 2) ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, ἐπισύρει εἰς τοὺς ἐνόχους φυλάκισιν τοῦλάχιστον δύο ἐτῶν· πραττομένη δὲ ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς, ἢ εἰς δημοσίαν συνέλευσιν, ἐπιφέρει τὴν ποινὴν τῆς εἰρκτῆς. Π. Ν. 194. Ε. 23.

Ἄρθρ. 219. Ὁ εἰσερχόμενος ἄνευ ἀδείας τῆς κυβερνήσεως 1) εἰς οἰανδήποτε ξένην ἐταιρίαν, ὅποια ἢ διὰ τοῦ ἄρθρου 212 περιγραφεῖται, ἐὰν μὲν αὕτη ἀφορᾷ δημοσίαν ἢ θρησκευτικὰ πράγματα 2), ἢ ἄλλους δημοσίους σκοποὺς, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν δέκα μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν, καὶ εἰς φυλάκισιν τὸ πολὺ ἑνὸς ἔτους· ἐὰν δὲ ὁ σκοπὸς τῆς διετηρήθη ἐπίτηδες μυστικὸς ἢ ἀνηγγέλη ψευδῶς, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν ἕως δύο ἐτῶν καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα ἕως διακοσίων δραχμῶν. Π. Ν. 214. 215. 220 ε.

Ἄρθρ. 222. Κατὰ τοὺς περὶ ἀθεμίτων ἐταιριῶν ὅρους ἄρθρ. 212-221 τιμωροῦνται οἱ καθιδρυταί, διαδύται καὶ συνέταιροι νέων καὶ μὴ ἀνγνωρισμένων παρὰ τῆς κυβερνήσεως θρησκευτικῶν αἱρέσεων. Π. Ν. 198.

Ἄρθρ. 275. Ἐὰν μητροῖς ἢ μητριά, ἐπιμεληταὶ παίδων, ἐπίτροποι, παιδαγωγοί, ἢ οἰκοδιδάσκαλοι, διδάσκαλοι σχολείων, ἢ ἐπιστάται καὶ ἔφοροι δημοσίων καταστημάτων, ἰδίως δὲ διδάσκαλοι τῆς θρησκείας ἢ κληρικοί, γενῶσιν ἐνοχοὶ παρομοίας πράξεως πρὸς τὰ πνευματικὰ τέκνα, ἢ πρὸς τοὺς ὑπὸ ἐπιμέλειαν παῖδας, ἀφήλικας, μαθητὰς, ἢ ὑπεξουσίου των, ἢ σχέσις αὕτη τοῦ πράξαντος πρὸς τὸν ἀποπλανηθέντα ἰσχύει εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς ὡς ἰδικιτέρα ἐπιβαρυντικὴ αἰτία. Π. Ν. 273. 274. 276. 277. 280. 281.

Ἄρθρ. 276. Οἱ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναφερόμενοι, ἐὰν μὲν τὸ εἰς ἀσέλγειαν παρ' αὐτῶν κακομεταχειρισθὲν πρόσωπον συνεπλήρωσε τὸ δωδέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν τοῦλάχιστον ἑξ μηνῶν, οἱ δὲ διδάσκαλοι θρησκείας, διδάσκαλοι σχολείων, ἐπιστάται ἢ ἔφοροι δημοσίων καταστημάτων, γίνονται προσέτι καὶ τῆς ὑπηρεσίας των ἔκπτωτοι. Π. Ν. 275. 277. 279. 280.

Ἄρθρ. 277. Οἱ εἰς τὰ δύο προηγούμενα ἄρθρα ἀναφερόμενοι κηρύττονται προσέτι ἀνίκανοι πάσης ἐπιτροπείας καὶ κηδεμονίας· πρὸς τοῦτοις δὲν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος εἰς συγγενικά συμβούλια, ἀποστεροῦνται δὲ καὶ πάντων τῶν προσηκόντων εἰς αὐτοὺς δικαίων ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατεγράσθησαν προσώπου. Π. Ν. 23. 275. 276. Πολ. 651, 3.

Ἄρθρ. 374. Ἡ κλοπὴ τιμωρεῖται μὲ εἰρκτὴν. 1. Ἐὰν πρᾶγμα τι κα-
θιερωμένον εἰς τὴν θείαν λατρείαν ὑφαιρεθῇ ἀπὸ τόπον ἀφωσιωμένον εἰς αὐτήν.

Ἄρθρ. 376. Ὡς ἰδιαιτέρως ἐπιβαρύνουσα αἰτία θεωρεῖται ἐὰν ἢ κλοπὴ πραχθῇ. 1. Εἰς πράγματα ἀνήκοντα εἰς τὸ Κράτος, εἰς τὸν Βασιλέα, ἢ τὸν βασιλικὸν οἶκον, ἢ εἰς κατ' ἄστημα ἐκκλησιαστικόν, δι-

δακτικόν, ἢ φιλάνθρωπον ἢ ἄλλως ἀφιερωμένα εἰς ὄφελος ἢ χρῆσιν τοῦ κοινοῦ ἢ τεθειμένα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἀρχῆς ἢ κατασχεθέντα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 399. Ἡ ἀπάτη τιμωρεῖται μὲ εἰρκτὴν. 1. Ἐὰν ὁ ἀπατεὼν μετεχειρίσθῃ ὡς μέσον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀπάτης τὴν θρησκείαν, θρησκευτικὴν τινα τελετὴν 1), ἢ πρᾶγμα διὰ τῆς θρησκείας καθιερωμένον — 2. ἐὰν διὰ τῆς χρήσεως πλαστῶν διαβατηρίων ἢ ἐπισήμων πιστοποιητικῶν, συνάγωνται ἔρνοι ὑπὸ τὸ πρόσχημα, ὅτι τοῦτο γίνεται διὰ δυστυχήσαντας 2) αἰχμαλώτους, ἢ ἕνεκα θεσπέσιων σκοπῶν 3) ἐὰν ἡ ἀπάτη ἔγινε μὲ ἰδιοτελεῖ σκοπὸν διὰ δεισιδαιμόνων ἢ δολερῶν καταγοητιύσεων, καὶ μάλιστα διὰ σημειομαντείας ἢ ὄνειρομαντείας, προφητειῶν, ἐξορκισμῶν, θησαυρωρυχίας, ἢ χρυσοποιίας.

Ἄρθρ. 424. Ἐπίσης μὲ τὴν πλαστογραφίαν κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 247—57 τιμωρεῖται ἡ πρὸς βλάβην ἄλλου ἐπιχειρουμένη ἐξαφάνισις ἢ ὑπεξαγωγή γνησίου τινὸς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου. Π. Ν. 132, 3. 199. 394. 426.

Ἄρθρ. 425. Ὡς ἰδιαίτερα ἐπιβαρυντικὴ αἰτία θεωρεῖται, ἐὰν τοιαύτη ἐκ προθέσεως φθορὰ ἢ βλάβη συμβῇ — 1. εἰς πράγματα ἰδιόκτητα τοῦ Κράτους, τοῦ Βασιλέως, ἢ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου, Ἐκκλησίας τινὸς ἢ καταστήματος δημοσίου, καθιερωμένου εἰς λατρείαν, ἐκπαίδευσιν, ἢ ἀγαθοεργίαν — 2. εἰς πράγματα, τὰ ὅποια, κατὰ τὴν φύσιν, ἢ τὸν προσδιορισμὸν τῶν, μὴ δυνάμενα νὰ φυλαχθῶσιν ἀσφαλῶς, ἀφίνονται εἰς τὴν δημοσίαν πίστιν, ἰδίως δὲ εἰς καρποὺς ἀσυγκομιπτῶν, εἰς γεωργικὰ σκευὴ καίμενα ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, εἰς πλοῖα καίμενα ἐπὶ ποταμῶν, ἢ διωρῶν, ὄρων ἢ λιμένων καὶ εἰς λευκαينوμένας οὐθόνας, καὶ τὰ παρόμοια — 3. ἐκ μίσους, ἐκδικήσεως, ἢ κακίας κατὰ τινος δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπρέτου ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως, ἢ ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας του — 4. ἐν κριτῶν νυκτός. Πόλ. 490. Π. Ν. 132. 421 ε.

Β'. Μετατύψεις καὶ ἀπομιμήσις ἔργων τέχνης καὶ νοός.

Ἄρθρ. 432. Ὅστις πολλαπλασιάζων διὰ τύπου ἢ κατ' ἄλλον τρόπον βάλλῃ εἰς κυκλοφορίαν βιβλία, ἢ ἄλλα τυπωμένα ἐγγράφα, μουσικὰς συνθέσεις, χαλκογραφίας, ἰχνογραφίας, ἢ πίνακας γεωγραφικοὺς ἀνευ συναινέσεως τοῦ συγγραφέως, τοῦ ἀπεργασαμένου, τοῦ κατ' ἐμπορίαν ἐκδότου, ἢ τοῦ λαβόντος τὰ δίκαια αὐτοῦ, ἢ τῶν κληρονόμων του, χωρὶς τινα ἐπεξεργασίαν ἢ ἀνάπλασιν, ἐντὸς δεκαπέντε ἐτῶν ἀπὸ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῶν, παρεκτός ἐὰν προνόμιόν τι παραχωρημένον ἤθελε προσδιορίσει μακροτέραν προθεσμίαν ἢ ὅστις ἐντὸς τῆς εἰρημένης προθεσμίας διαδίδῃ τὰς παρ' ἄλλων παρανόμως οὕτω γενομένας μετατυπώσεις ἢ ἀπομιμήσεις τῶν ἔργων τῆς τέχνης ἢ τοῦ

νοδες, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν διακοσίων μέχρι δύο χιλιάδων δραχμῶν, ἐκτὸς ἐὰν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος προνόμιον προσδιώρυσεν ἰδίως τὴν ποινὴν. — Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἡ κυκλοφορία τῶν τοιούτων ἐμποδίζεται διὰ κατασχέσεως κατ' αἵτησιν τοῦ ζημιωθέντος, ὅστις, ἀφ' οὗ λάβῃ ὀριστικὴν δύναμιν ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσῃ τὰ κατασχεθέντα πράγματα. Π. Ν. 371. 433.

Ἄρθρ. 496. Μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ δύο ἐτῶν τιμωροῦνται ὅσοι τῶν ἐκ τοῦ κλήρου, εἴτε ἀπαγγέλλοντες λόγον ἐπὶ δημοσίας συνελεύσεως, ἐν ᾗ ἐνεργοῦν τὰ καθήκοντά των, εἴτε εἰς ποιμαντικὰς ὁδηγίας μέμφονται καθ' ὅσονδήποτε τρόπον νόμους ἢ ἄλλας κυβερνητικὰς πράξεις, ἢ αὐτὴν τὴν κυβερνήσιν. Π. Ν. 165. 196. 197. Ε. 14.

Ἄρθρ. 497. Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν ὑπόκεινται ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ καὶ ἀπλῶς κληρικοὶ, οἵτινες ἔχουσι, δι' ἄλλης ὁδοῦ παρὰ τὴν τῆς ἀρμοδίας γραμματείας, ἀλληλογραφίαν ἢ ἄλλην σχέσιν μὲ ἐξωτερικὴν τινα δύναμιν ἢ μὲ ἐξωτερικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, περὶ ἀντικειμένων τῆς ὑπηρεσίας των. Π. Ν. 132, 4. 134, 1. 426.

Ἄρθρ. 498. Ἡ αὐτὴ ποινὴ ἐπιβάλλεται εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς καὶ εἰς ἕκαστον τῶν ἐκ τοῦ κλήρου, καὶ ὅταν ἐναντίον τῶν καθεστῶτων ὁρισμῶν δημοσιεύσῃ διατάγματα ἄνευ τῆς βασιλικῆς συνευδοκήσεως, ἢ, ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς κυβερνήσεως, ἐκδίδωσι διατάξεις, ὑπερβαίνοντες ἐπίτηδες τὴν ἀρμοδιότητά των. Π. Ν. 476. 479. 522. 525.

Ἄρθρ. 499. Πᾶς κληρικὸς, ὅστις ἐπιχειρῇ θρησκευτικὰς τελετὰς συζεύξεως ἢ ἐνταφιασμοῦ, πρὶν ἐκτελεσθῶσι τὰ περὶ γάμου ἢ κηδείας παρὰ τῶν πολιτικῶν νόμων διαταττόμενα, καὶ πρὶν ἐκδοθῇ περὶ τούτου ἡ ἀνήκουσα ἀπόδειξις παρὰ τῶν ἀρμοδίων ληξιαρχῶν, τιμωρεῖται μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν, καὶ ἐν ὑποτροπῇ καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν τὸ πολὺ διακοσίων δραχμῶν. Π. Ν. 111.

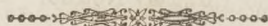
Ε'. Περὶ τῆς εὐθύνης

Ἄρθρ. 507. Ἐκαστος πρωτεργάτης χειροτεχνίας, ἐργοστασιάρχης, ἀνεγνωρισμένος ἐργολάβος καὶ ἔμπορος, εἶναι ὑπεύθυνος, ὅσον ἀφορᾷ τὰς διατεταγμένας ἢ ἀπηγορευμένας τῆς βιομηχανίας ἢ ἐμπορίας του πράξεις, διὰ τὰ πταίσματα τῶν τοποτηρητῶν του, προμηθευτῶν, ἐπιστατῶν, συνεργατῶν, συμβοηθῶν, ὑπηρετῶν, ἐργατῶν καὶ ἄλλων ὑποκειμένων, ἐὰν ἐπράχθησαν τὰ πταίσματα γινώσκοντος αὐτοῦ καὶ δυναμένου νὰ τὰ ἐμποδίσῃ, ἢ ἐὰν δύνηται νὰ τὸν προσαφθῇ δικαίως ὅποιαδήποτε ἀμέλεια τῆς ὀφειλομένης ἐφορείας. — Ἡ αὐτὴ εὐθύνη ἐπίκειται καὶ εἰς γονεῖς, ἐπιτρόπους, καὶ διδασκάλους σχολείων, ὡς πρὸς τὰ ἀφῆλκα τέχνα, τοὺς ἐπιτροπυημένους, καὶ μαθητάς. Π. Ν. 72, 506. 508-510.

τησιν ἐνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν, ἢ μετὰ πρόστιμον 100 μέχρι 400 δραχμῶν, καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις ὑποβάλλεται εἰς ἰδιαιτέραν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν. — Μετὰ πρόστιμον ἑκατὸν μέχρι τριακοσίων δραχμῶν τιμωρεῖται ὅστις ἐκδίδῃ, ἀναλαμβάνῃ νὰ ἐκδώσῃ κατ' ἐμπορίαν, ἢ βάλλῃ εἰς κυκλοφορίαν συγγράμματα, σκοπὸν ἔχοντα νὰ διαδώσωσιν ἢ διατηρήσωσι μετὰ τοῦ λαοῦ τὴν εἰς τοιαύτας γοητείας πίστιν. — Τοιαῦτα συγγράμματα, καὶ τὰ ὅποια μεταχειρίζονται οἱ γόητες ἐργασεία, ἐνδύματα, ἢ ἄλλα σκεύη, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν τεχνευμάτων αὐτῶν, δημεύονται. II. N. 20. 34. 399, 3. 666.

Ἄρθρ. 701. Εἰς πρόστιμον τὸ πολὺ πεντήκοντα δραχμῶν καταδικάζεται ὅστις, ἀνασκάπτων, ἢ καθ' οἰονδήποτε τρόπον εὐρίσκων ἀρχαιοτήτας, δὲν ἀναγγέλλῃ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ εὑρεθὲν. II. N. 387. 422, 4. 694.

Ἄρθρ. 702. Εἰς πρόστιμον πεντήκοντα μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν καταδικάζεται ὅστις, ἄνευ ἀδείας τῆς κυβερνήσεως, φέρῃ ἢ προσπαθῇ νὰ φέρῃ εἰς ξένην ἐπικράτειαν τὰς ἐν τῇ Ἑλλάδι εὐρεθείσας ἀρχαιοτήτας, ἢ λαμβάνῃ καθ' οἰονδήποτε τρόπον μετοχὴν εἰς τὴν ἐξαγωγὴν των. — Συγχρόνως τοιαῦτα ἀρχαιοτήτες δημεύονται καὶ κατατίθενται εἰς τὸ ἐθνικὸν μουσεῖον, ἐὰν δὲ ἤδη ἐξήχθησαν, καταβάλλεται ἡ τιμὴ των καὶ δαπανᾶται πρὸς ὄφελος τοῦ μουσείου. II. N. 503.

ΤΟΜΟΣ Β'. ΜΕΡΟΣ Β'.

Νόμος περὶ ἀπογραφῆς.

Ἄρθρ. 10. Δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν 3. ἐκεῖνοι οἱ νέοι, οἵτινες εἶναι τακτικοὶ μαθηταὶ καὶ τακτικοὶ ἀκροαταὶ εἰς τὸ Γυμνάσιον καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἢ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον, κατὰστημα εἰς τὸ ὁποῖον προετοιμάζονται οἱ μέλλοντες διδάσκαλοι τῶν δημοτικῶν σχολείων, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι προετοιμάζονται ἀποφασιστικῶς εἰς τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, καὶ ἐν γένει ἐκεῖνοι οἵτινες διδάσκονται μετ' ἐξοδα τοῦ δημοσίου εἰς διδακτικόν τι κατὰστημα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, ἐὰν παρέχουν τὰ ἀνήκοντα ἐνδεικτικὰ περὶ ἠθικότητος, ἐπιμελείας, καὶ εὐφυΐας των. — 4. ὅσοι ἀνέλαβον τὸ ἐπάγγελμα ἱερέως, διδασκάλου, ἢ ἱατροῦ.

Δημοτικὸς Νόμος.

Ἄρθρ. 64. ἔχουσι τὸ δικαίωμα ν' ἀποποιηθῶσι τὴν ἐκλογὴν 3. ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεργεῖα στρατιωτικοί, ἱερεῖς, καὶ διδάσκαλοι σχολείων.

Ἄρθρ. 77. Εἰς τὴν θέσιν δημάρχων καὶ παρέδρων δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγθῶν 2. οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ δημόσιοι διδάσκαλοι.

Ἄρθρ. 114. Ἡ διοίκησις τῶν τοπικῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων τίθεται ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τῶν δι' ἰδιαιτέρων διαταγμάτων σχηματισθησομένων ἐπιτροπῶν, ἡ δὲ διεύθυνσις τῶν τοπικῶν διδακτικῶν καταστημάτων ἀνατίθεται εἰς τὰς συστήθησόμενάς τοπικὰς ἐφορίας τῶν σχολείων.—Διὰ τὴν διοίκησιν τῶν τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν καταστημάτων διορίζονται ἐκκλησιαστικά συμβούλια, συνιστάμενα ἀπὸ τὸν δήμαρχον, τὸν ἀνήκοντα ἐφημέριον, καὶ δύο ἕως τέσσαρας δημότας διοριζομένους παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 115. Ὅταν ἡ ἔκτασις τῆς ἀκινήτου περιουσίας ἐνὸς ἀγαθοεργοῦ καταστήματος ἀπαιτῇ τὸν διορισμὸν ἰδιαιτέρου οἰκονόμου, γίνεται ἡ ἐκλογή αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 50 ἀριθ. 12. Ὁ οἰκονόμος ὑπάγεται εἰς τὴν ἀνωτέραν διοικητικὴν ἀρχὴν τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρ. 116. Αἱ εἰς τὸ ἄρθρον 114 διαλαμβανόμεναι ἀρχαὶ ἔχουν πρὸς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τὸν αὐτὸν λόγον, ὅν ἔχει ὁ δήμαρχος πρὸς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δημοτικὴν περιουσίαν.—Ὅλα τὰ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς δημοτικῆς περιουσίας ἐν τῷ παρόντι νόμῳ κανονισμένα ἐφαρμόζονται ἐξ ἴσου καὶ εἰς τὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα.

Διάταγμα 31 Μαρτίου. Περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ περὶ δήμων Νόμου.

Ἄρθρ. 1. Οἱ μοναχοὶ καὶ ἱερομόναχοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα μῆτε τοῦ ἐκλέγειν, μῆτε τοῦ ἐκλέγεσθαι.

Ἄρθρ. 2. Οἱ κοσμοπαιεῖς (κοσμοπαπάδες) ἔχουν μὲν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, ὅχι ὅμως καὶ τοῦ ἐκλέγεσθαι.

Διάταγμα περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων.

Ἄρθρ. 8. Μέλη τοῦ Ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσι 3. ὅλοι ἐν γένει οἱ κληρικοί.

Ἄρθρ. 10. Δημόσιοι ὑπάλληλοι, καὶ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοί, καὶ διαθέσιμοι ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, ὡσαύτως καὶ οἱ διορισμένοι εἰς διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐπαρχιακοὶ σύμβουλοι ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 11. Τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβούλου δύναται τις μόνον νὰ ἀποποιηθῇ — δ' διὰ διορισμὸν εἰς πολιτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, κατεῖς στρατιωτικὴν τῆς ξηρᾶς, ἢ τῆς θαλάσσης, ἢ εἰς τὰ σχολεῖα.—Ἡ δὴλωσις περὶ ἀποποιήσεως τῆς ἐκλογῆς, πρέπει νὰ γείνη ἀπὸ τὸν ἐκλεγθέντα, ἐντὸς 21 ὥρων ἀφ' ἧς τῷ κοινοποιηθῇ ἡ ἐκλογή, εἰς τὸν δήμαρχον τοῦ τόπου, ὅπου διαμένει ὁ ἐκλεγθεὶς.

Περὶ τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων.

Ἄρθρ. 3. Δὲν ὑπέκεινται εἰς τὸν φόρον τοῦτον ἑ. οἱ συγγραφεῖς, οἱ διδάσκαλοι γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν.

Διάταγμα περί Νομαρχιακῶν ἱατρῶν.

Ἄρθρ. 3. ἐπίσης θέλει ἐπισκέπτεσθαι καὶ ὅλα τὰ εἰς τὸν νομὸν εὐρισκόμενα δημόσια καταστήματα, τὰ ὑποία ὑπάγονται εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀστυνομίαν ὡς νοσοκομεῖα, καταστήματα διὰ φρενοβλαθεῖς, διὰ τὰς γέννας, διὰ τὰ ἔκθετα βρέφη, ὀρφανοτροφεῖα, νεκροστάσια, νεκροταφεῖα, ποινικὰς εἰρκτὰς, πτωχοκομεῖα, σχολεῖα, φυλακὰς, σφαγεῖα, διασωστικὰ καταστήματα, πηγὰς ἱαματικῶν ὑδάτων, λουτρά, κτλ.

Σελὶς 734. Διάταγμα περί Ἐπαρχιακῶν ἱατρῶν.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐμβολιασμὸς καὶ ἀναδαμαλισμὸς θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ σχετικοῦ παρέδρου καὶ ἐνὸς ἱερέως.

Διάταγμα περί εἰταγωγῆς τοῦ ἐμβολιασμοῦ
διὰ τῆς δαμαλίδος.

Ἄρθρ. 8. Ὅθεν ἅπαντες οἱ προσεστώτες τῶν σχολείων, διδασκητρίων, βιομηχανικῶν ἐργαστηρίων, πρὸς δὲ τούτοις καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ ὑποχρεοῦνται ὅχι μόνον νὰ μὴ παραδέχωνται, ἀλλὰ καὶ νὰ γνωστοποιῶσιν ἐκείνους, οἵτινες οὔτε φυσικὰς εὐλογίας εἶχον, οὔτε ἐμβολιασμὸν μαρτυρικὰ φέρουσιν. Οἱ ἐναντία τῶν ἐνταῦθα διοριζομένων πράττοντες παιδεύονται κατὰ τὸ 569 ἄρθρ. τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 31. Τέλος πάντων πρέπει νὰ φροντίξῃ ὁ ἑπαρχος, ὥστε καθεὶς νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς τόσον τὸν περὶ ἐμβολιασμοῦ νόμον, ὅσον καὶ τὰς διὰ παρχοὴν ἐπιβαλλομένας ποινάς· οἱ δὲ δήμαρχοι, ἱερεῖς, καὶ διδασκαλοὶ νὰ συνιστῶσιν εἰς τὸν λαὸν τὴν ἐμβολιασμὸν ὡς ἐπωφελεῖ, ἀναγκάζον, καὶ ἀβλαβῆ, πρὸ πάντων μάλιστα ὅταν πλησιάζῃ τοῦ ἐμβολιασμοῦ ὁ καιρὸς. — Οἱ ἱατροὶ καὶ χειρουργοὶ προσκαλοῦνται δημοσίᾳ κατὰ τὸ τέλος τοῦ χρόνου νὰ παραδώσωσι τοὺς καταλόγους, οἱ δὲ ὑποκείμενοι εἰς ἐμβολιασμὸν καὶ μὴ ἐμβολιασθέντες, τὰς περὶ τῶν κωλυσάντων αὐτοὺς αἰτίων ἀποδείξεις.

Διάταγμα περί καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων.

Ἄρθρ. 10. Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ τόπου εἶναι προσωπεῖοι· ὑπεύθυνοι διὰ τὴν περὶ ἀκτημοσύνης τοῦ χρεώστου διαβεβῶνται, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 7 (19) φεβρουαρίου 1835 διατάγματος.

Νόμος περί τοῦ Λογιστικοῦ τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 30. Ὑπάλληλος ὑπηρετῶν εἰς διαφόρους ἐμψίστους θέσεις δὲν λαμβάνει εἰμὴ ἓνα μόνον μισθὸν, τὸν τῆς μᾶλλον μισθοδοτουμένης· δύναται δὲ νὰ λάβῃ καὶ ἐπιμίσθιον διὰ τὰς προσθέτους ὑπηρεσίας, ἐπὶ πόταν καὶ ὅπως ῥητὸς νόμος τὸ ἐπιτρέπη.

Ἄρθρ. 31. Τῶν ἀπόντων ἐπ' ἀδείᾳ ὑπαλλήλων ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ ὁ μισθός· παύει δὲ ὁλοτελῶς, ὅταν ἡ ἀδεία ᾖ διὰ ξένην ἐπικράτειαν, ἢ ὅταν ἡ ἀπουσία παρατείνηται πέραν τοῦ ἐνὸς μηνός. — Τὸ εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου ἐλαττούμενον ἥμισυ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑποδεστέρων ὑπαλλήλων τῶν γραφείων διατίθεται παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ δι' ἀντιμισθίαν προσωρινοῦ ἀντικαταστάτου, ὡς ἂν ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας τὸ ἀπαιτήσῃ. — Ἐξαιροῦνται τῆς ἀνωτέρω διατάξεως· — α'. οἱ κωλυόμενοι ἕνεκα ἀσθενείας, πιστοποιουμένης παρὰ δύο ἐπιστημόνων ἱατρῶν, ὅποτε ἡ ἀδεία ἀπουσίας δύναται νὰ παραταθῇ ἐπὶ τρεῖς μῆνας, μὲ τὴν ἀπολαβὴν τοῦ ἡμίσεος ἢ ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ, ἐὰν ἡ τοῦ ὁλοκλήρου μισθοῦ ἀπολαβὴ ἐπιτραπῇ διὰ Β. διατάγματος· — β'. οἱ δυνάμει ἐιδικῶν τῆς ὑπηρεσίας κανονισμῶν ἐπὶ ἰδίᾳ αὐτῶν εὐθύνη διορίζοντες καὶ μισθοδοτοῦντες ἀναπληρωτὴν, τῶν ὁποίων ἡ μισθοδοσία ἐξακολουθεῖ νὰ ᾖ πλήρης ἐπὶ δύο μῆνας κατὰ μέγιστον ὅρον.

Ἄρθρ. 32. Ὁ μισθὸς τῶν παραιτουμένων, ἢ ἀπολυομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων παύει ἀφ' ἧς παραδοθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ περὶ παραιτήσεως ἢ ἀπολύσεως τῆς ὑπηρεσίας ἔγγραφον, παρεκτὸς ἂν διαταχθῶσι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὰ καθήκοντά των μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ διαδόχου των. — Τῶν παραιτουμένων ἢ ἀπολυομένων τῆς ὑπηρεσίας ἐπαρχιακῶν ταμιῶν ἐξακολουθεῖ ὁ μισθὸς μέχρι οὗ παραδώσωσι τὴν ὑπηρεσίαν ἐν γένει, καὶ συντάξωσι τοὺς διὰ τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον λογαριασμοὺς των. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν προσδιορίζει ἐκάστοτε προθεσμίαν διὰ τὴν παράδοσιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν σύνταξιν τῶν λογαριασμῶν, οὐδέποτε ὑπερβαίνουσαν τὰς ἐξ ἑβδομάδας· δὲν διατάσσει δὲ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ πρὶν ἀποπερατωθῶσιν αἱ ἀνωτέρω ἐργασίαι.

Ἄρθρ. 33. Δημοσίου ὑπαλλήλου ἐγκαταλείποντος τὴν θέσιν τοῦ ἀνεῦ ἀδείας ὁ μισθὸς παύει, ἐφαρμοζομένων πρὸς τοῦτο κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν κατὰ νόμον ποινῶν. — Παύει ἐπίσης ὁ μισθὸς τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου μετὰ τὴν λήξιν τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ἀδείας, ἐὰν μετ' αὐτὴν δὲν ἐπιστρέφῃ εἰς τὴν θέσιν του.

Ἄρθρ. 100. Ἰδιαιτεροὶ ὀνομαστικοὶ κατάλογοι τῶν ἐν ἐκπαιδευτικοῖς καταστάσεσιν ἐντὸς ἢ καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους δημοσίᾳ δαπάνῃ σπουδαζόντων, καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἐκ κληροδοτημάτων διατηρουμένους ὑποτρόφους, θέλουν παρουσιάζεσθαι κατ' ἔτος εἰς τὰς Βουλὰς, φανερόντες τ' ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐκάστου αὐτῶν, τὴν πατρίδα του, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ φροντίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 101. Πίναξ λεπτομερῆς τῶν δαπάναις τῆς Κυβερνήσεως διατηρουμένων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων καὶ τῶν εἰς δημοτικὰ χορηγουμένων βοηθημάτων θέλει ὁμοίως παρουσιάζεται εἰς τὰς Βουλὰς κατ' ἔτος, παριστάνων ἐν συνόψει τὰ καταβαλλόμενα παρὰ τῆς Κυ-

θερνήσεως ἔξοδα, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκπαιδευομένων εἰς ταῦτα μαθητῶν.

Ἄρθρ. 109. Ἐκαστον ὑπουργεῖον, διὰ τοῦ ὁποῦ ἐπληρώθησαν χρήματα λόγῳ συνδρομῆς πρὸς τύπωσιν βιβλίων, χαρτῶν, εἰκόνων, καὶ τῶν τοιούτων, ἐπισυνάπτει εἰς τὸν ἐνιαύσιον λογαριασμὸν αὐτοῦ κατάστασιν, ἐμφαίνουσιν τὸ ποσὸν τῶν ἀγορασθέντων ἀντιτύπων καὶ τὴν χρῆσιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 110. Διὰ τοὺς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους σπουδαστάς, ἐκτὸς τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὰ ἄρθρα 100 καὶ 102, παρουσιάζει ἕκαστος ὑπουργὸς ὀνομαστικούς καταλόγους, καθ' ὅσον ἡ δαπάνη ἐπιβαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν αὐτοῦ.

Νόμος περὶ ὁδοποιίας.

Ἄρθρ. 14. Πᾶς δημότης καὶ κάτοικος, μὴ ἐγγεγραμμένος εἰς δῆμόν τινα, τοῦ Κράτους, καὶ ἔχων ἡλικίαν 18 ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα, ὀφείλει νὰ ἐργασθῇ εἰς τὴν ὁδοποιίαν ἐν γένει ἐπὶ δώδεκα ἡμέρας τὸ πολὺ κατ' ἔτος.

Ἐξαίρουνται τῆς ὑποχρέσεως ταύτης — α. οἱ ἱερεῖς, οἱ δήμαρχοι, οἱ δημαρχικοὶ καὶ εἰδικοὶ πάρεδροι, ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα μόνον αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὰς ιδιοκτησίας καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

Νόμος περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν.

Ἄρθρ. 27. Ἐκτὸς τῆς ὑπ' ἀριθ. 23, 24 προικοδοτήσεως τῶν δῆμων, θέλει δοθῇ εἰς ἕκαστον αὐτῶν, ἐν περιπτώσει πραγματικῆς ἀνάγκης, ὡς ἰδιαίτερον εὐνοίας δεῖγμα, καὶ ἐπομένως ἄνευ πληρωμῆς τοῦ χρεωλυσίου, ἐκ τῶν διαθεσίμων ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ κατὰ τοὺς ὑπ' ἀρ. 24 διαλαμβανομένους τύπους — α. νεκροταφεῖον, ἂν δὲν εἴμωρη νὰ δοθῇ ἀπὸ τὰ γήπεδα τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων, τὰ ὁποῖα πρὸ πάντων θέλουν χρησιμεύσει εἰς τοῦτο — β'. ὁ ἀναγκαῖος δι' οἰκοδομὴν Ἐκκλησίας τόπος — γ'. ἕως 15 στρέμματα διὰ κατοικίαν τοῦ ἐφημερίου τῆς κοινότητος καὶ διὰ κῆπον αὐτοῦ, καὶ ἄλλα τόσα διὰ σχολεῖον καὶ διὰ κῆπον αὐτοῦ, καὶ ἂν τοῦτο δὲν δύναται νὰ δοθῇ ἀπὸ τὰ κτήματα τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων.

Προξενικαὶ ὁδηγίαι.

Ἄρθρ. 5. Οἱ πρόξενοι χρεωστοῦν νὰ ὑπερασπίζωνται τὴν Ἑλληνικὴν θρησκείαν καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς, καὶ νὰ ἀπαιτῶσι τὸ ἀνῆκον πρὸς αὐτὴν σέβας, καθ' ὅσον τὸ ἐπιτρέπουν οἱ νόμοι καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς των.

Διάταγμα περὶ τῶν Νεκροταφείων καὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν νεκρῶν.

Ἄρθρ. 1. Ἀπαγορεύεται ὁ ἐνταφιασμὸς τῶν νεκρῶν εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ ἄλλα κατεστήματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκκλησιάζονται πρὸς λα-

ΕΛΕΓΧΟΣ

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Α.

Ἀγαθοεργὰ κατὰστήματα. Παράστασις αὐτῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις· ὅρα Δημοσίου παράστασις ἐν τοῖς Δικαστηρίοις. — Ὑπὸ τίνος διεύθυνσιν ὑπάγονται. Σελ. 698.

— Τρόπος τῆς Διοικήσεως. Σελ. 698.

Ἀγοραί. Ἀπαγόρευσις αὐτῶν κατὰ τὰς ἐορτασίμους ἡμέρας. Σελ. 40. 64.

Ἄδειαι. Ἀπουσίας Κληρικῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους· ὅρα Κληρικῶν ἀπουσίας ἄδειαι ἐκτὸς τοῦ Κράτους. — Ὑπαλλήλων· ὅρα ὑπαλλήλων ἀπουσίας ἄδειαι.

Ἀδελφοποιία. Ἀπαγόρευσις αὐτῆς. Σελ. 159.

Ἀθέμιτοι. Ἐταίριων τοιούτων ὁπαδοὶ πῶς τιμωροῦνται. Σελ. 693

Αἰγαιοῦ Ἱερarchικοῦ σχολείου σύστασις εἰς τὸ Αἶγαϊον. Σελ. 186. —

Προσδιορισμὸς τῆς ἑδρας αὐτοῦ. Σελ. 206.

Αἰρεσιῶται. Πῶς τιμωροῦνται. Σελ. 692.

Ἀκροαταί. Ἐνδεικτικὰ τῶν τακτικῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Σελ. 333.

334. 377. — Οἱ τῶν Γυμνασίων δὲν ἐξαιροῦνται τῆς στρατολογίας. Σελ. 433. — Τίνες ἐξαιροῦνται τῆς στρατολογίας. Σελ. 697.

Ἀλλοδαποί. Ἐξέτασις τῶν προσερχομένων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Σελ. 375. — Ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ αὐτῶν. Σελ. 493.

Ἀναδαμαλισμός. Ἐνώπιον τίνος ἐνεργεῖται. Σελ. 699. — Πῶς τιμωροῦνται οἱ μὴ συμμορφούμενοι μὲ τὸν Νόμον. Σελ. 699.

Ἀνάδοχοι. Ἄλλοι παρὰ τῶν τοῦ ἀνατολικοῦ θάγματος δὲν εἶναι δεκτοί. Σελ. 59. 60.

Ἀνατομία. Θεάτρου αὐτῆς ἀνέγερσις. Σελ. 255.

Ἀναφοραί. Τύπος αὐτῶν πρὸς τὰς Γράμματεῖς. Σελ. 7. — Τῶν δημοσίων

διδασκάλων ποῖαι πρέπει νὰ διευθύνωνται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ποῖαι εἰς τὸ Διευθυντήριον τῶν δημοτικῶν σχολείων. Σελ. 662. — Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους ν' ἀριθμῶσιν ἐκείνας, ὅσαι ἀφορῶσιν ἴδιον συμφέρον. Σελ. 662. 666.

Ἀνέγερσις. Τοῦ Πανεπιστημίου διὰ συνεισφορῶν. Ὁρα Πανεπιστημίου ἀνέγερσις διὰ συνεισφορῶν.

Ἀνεξαρτησία. Τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, ὅρα ἐκκλησίας Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Ἀνικανότης. Τῶν Ἐφημερίων, τίνι τρόπῳ πιστοποιεῖται ὅρα Ἐφημερίων ἀνικανότης τίνι τρόπῳ πιστοποιεῖται.

Ἀνταλλαγή. Κτήματος μοναστηριακοῦ πῶς καὶ πότε γίνεται ὅρα Μοναστηριακοῦ κτήματος ἀνταλλαγή πῶς καὶ πότε γίνεται.

Ἀπάτη. Πῶς τιμωρεῖται. Σελ. 694.

Ἀπογραφή. Νόμος αὐτῆς. Σελ. 317.

Ἀποθεματικὸν Ταμεῖον. Σύστασις τοιοῦτου ὑπὲρ τῶν δημοδιδασκάλων. Σελ. 600. 605.

Ἀπολογισμός. Ἀποφάσεις ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν Μοναστηριακῶν. Σελ. 217. 218. — Τῶν Ἱερατικῶν σχολείων. Σελ. 242. — Τύπος τῶν ἀπολογισμῶν τῶν Ἱερατικῶν σχολείων. Σελ. 245. — Τρόπος τῆς συντάξεως τῶν μοναστηριακῶν. Σελ. 251.

Ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις. Τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Σελ. 338. — Τῶν ἐν ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις, ἢ κατ' οἶκον ἐκπαιδευθέντων μαθητῶν. Σελ. 523.

Ἀπολυτήρια. Τῶν Γυμνασίων. Σελ. 382. — Τῶν μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων. Σελ. 573.

Ἀπουσίας ἄδεια. Τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραμματειῶν. Ὁρα ὑπαλλήλων τῶν Γραμματειῶν ἀπουσίας ἄδεια. — Κληρικῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους. Ὁρα Κληρικῶν ἀπουσίας ἄδεια ἐκτὸς τοῦ Κράτους. — Τῶν Καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν διδασκάλων τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων. Σελ. 386. 387.

Ἀπόφασις. Ἐπὶ τῶν μοναστηριακῶν ἀπολογισμῶν ἐκδιδομένη ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν. Ὁρα Ἀπολογισμοὶ τῶν Μοναστηρίων, ἐφ' ὧν ἐκδίδονται ἀποφάσεις τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν.

Ἀρμοδιότης. Καὶ σχηματισμὸς τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας. Ὁρα Γραμματείας

τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας εκπαιδεύσεως ἁρμοδιότης καὶ σχηματισμός.

Ἀρρενα. Ἀποχώρις αὐτῶν ἀπὸ τὰ θήλα ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις. Σελ. 567.

Ἀρχαί. Διοικητικαί, ἐκδίδουσαι ἀποφάσεις ἐπὶ μοναστηριακῶν ἀπολογισμῶν· ὅρα ἀπολογισμοὶ μοναστηριακοί, ἐφ' ὧν αἱ Διοικητικαὶ Ἀρχαὶ ἐκδίδουσιν ἀποφάσεις. — Ὅποια τὰ ἐπὶ τῶν Μοναστηρίων καθήκοντα αὐτῶν. Σελ. 228. — Καθήκοντα ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων· ὅρα Ἑλληνικά σχολεῖα. — Τοῦ Πανεπιστημίου ἐκλογή. Σελ. 322. — Ἀλλαγὴ τῆς ὀνομασίας τῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Σελ. 324.

Ἀρχαιότητες. Εὐφόρου ὑπηρεσία. Σελ. 32. — Νόμος αὐτῶν. Σελ. 255. — Κατάθεσις εἰς τὸ Μουσεῖον. Σελ. 256. — Ἐν γένει τοῦ Κράτους. Σελ. 264, 265. — Πῶς θεωροῦνται. Σελ. 264. — Ἰδιοκτησία τῆς Κυβερνήσεως ὁποῖαί εἰσι. Σελ. 264. — Ἰδιοκτησία τῶν ιδιωτῶν, ὁποῖαι θεωροῦνται. Σελ. 264. — Ἀνακάλυψις πῶς τιμωρεῖται. Σελ. 265. — Ἀντίγραφα πόσα καὶ ποῦ δίδονται. Σελ. 265. — Ἰδιωτικῶν πώλησις. Σελ. 266. — Κατάσχσεις. Σελ. 266. — Ἐπιθεώρησις ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν. Σελ. 266. — Ἐπιθεώρησις ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Εὐφόρου. Σελ. 266. — Τίς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στέλλῃ ἐπιτρόπους πρὸς ἐπιθεώρησιν. Σελ. 266. — Εἰσαγωγὴ ἐλευθέρα εἰς τὸ Κράτος. Σελ. 267. — Ἐξαγωγὴ αὐτῶν. Σελ. 267, 697. — Δυνάμει τίνος ἀδείας ἐξάγονται τοῦ Κράτους. Σελ. 267, 697. — ὑπὸ τίνος ἐξουσίας δίδεται ἡ τῆς ἐξαγωγῆς ἀδεία. Σελ. 267, 697. — Ἐκποίησις. Σελ. 267. — Προσφοραὶ ιδιωτῶν σελ. 267. — Ποιναὶ κατὰ τῶν ὑποθεμένων τὰς εἰς τὸ δημόσιον ἀνηκούσας. Σελ. 268. — Βλάβη ὑπὸ ἰδιωτῶν. Σελ. 268. — Διατήρησις τῶν ιδιωτικῶν. Σελ. 269. — Πρόστιμον εἰς τοὺς μὴ συμμορφουμένους μετὰ τὸν Νόμον. Σελ. 270. — Ἀποζημίωσις εἰς ἰδιώτας. Σελ. 270. — Ποιναὶ εἰς τοὺς ἀφαιροῦντας. Σελ. 271. — Ἐπισκευαί. Σελ. 271. — Ἀνασκαφαὶ ἐν γένει. Σελ. 271, 272, 697. — Ἀδειαι πρὸς ἀνασκαφὴν. Σελ. 271, 272 — Ποιναὶ κατὰ τῶν ἀνασκαπτόντων ἄνευ ἀδείας. Σελ. 271, 272. — Ὅποιαί θεωροῦνται τοιαῦται. Σελ. 272. — Ἀπαγόρευσις τῆς ἐξαγωγῆς. Σελ. 346.

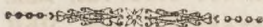
Ἀρχεῖα. Τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων τακτικὴ διατήρησις. Σελ. 434. — Τῶν δημοτικῶν σχολείων. Σελ. 599.

Ἀρχιερεῖς. Τύπος τοῦ ὄρκου· ὅρα Ὁρκου τύπος τῶν Ἀρχιερέων. — Ποῦ ἀνακρίνονται. Σελ. 117. — Περιοδεῖται. Σελ. 152. — Ἐπίδομα. Σελ. 152. — Δικαιώματα. Σελ. 152. — Συμβιβασμοῦ τύπος, γενομένου ὑπ' αὐτῶν. Σελ. 156. — Διακριτικὸν

Ἀρχιεοφύλαξ. Καθήκοντα τοῦ τῆς Γρχμματαίας. Σελ. 5. 6.

Ἀρχιεοφυλακείου. Ὁργανισμός. Σελ. 46.

- σημείον. Σελ. 166. — ἔχουσιν ἰδιάζουσιν δικαιοδοσίαν; Σελ. 690.
- Ἀστεροσκοπείου. Ἀνέγερσις. Σελ. 255.
- Ἀστυκλινική. Σύστασις εἰς Ἀθήνας. Σελ. 414. — Διορισμός τοῦ Διευθυντοῦ. Σελ. 415. — Διορισμός τῶν βοηθῶν. Σελ. 415. 475. — Καθήκοντα τοῦ Διευθυντοῦ. σελ. 415. — Καθήκοντα τῶν βοηθῶν. σελ. 415, 486. — Καθήκοντα τῶν φοιτητῶν. σελ. 416. 487. — Τίνες οἱ ἐν αὐτῇ ἐπισκεπτόμενοι. σελ. 416. — Ὑπηρέται. σελ. 416, 492. — Φάρμακα. σελ. 416. — Ἑξοδα. σελ. 416. — Φαρμακεῖον. σελ. 473. — Ἑσωτερικὸς κανονισμός. σελ. 485. — Ἀσθενεῖς. σελ. 485. — Περὶ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ὑπαγομένου προσωπικοῦ ἐν γένει. σελ. 486. — Φοιτηταὶ οἰκοῦντες ἐντὸς τοῦ καταστήματος. σελ. 490. — Φαρμακοποιοί. σελ. 490.
- Ἀυτοκέφαλος. Ἐκκλησίας Ἑλληνικῆς τελετή. σελ. 96.
- Ἀφορισμοί. Πότε ἐκδίδεται ὁ κατὰ λαϊκῶν προσωπικός. σελ. 115. — Προσωπικός ἐν γένει. σελ. 140. — Ἐπισκοπικοὶ προσωπικοὶ ἢ ἀνώνυμοι. σελ. 150.

B.

- Βάπτισμα. Γεγόμενον παρ' ἄλλου, μὴ πρεσβεύοντος τὸ ἀνατολικὸν δόγμα, ὅρα Ἀνάδοχοι.
- Βασιλεύς. Ὅποιās ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκρίνει. σελ. 114.
- Βασιλεῖς. Πῶς πρέπει νὰ μνημονεύωνται ὑπὸ τοῦ Κλήρου. σελ. 117.
- Βασιλικός. Ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ. ὅρα Συνόδου Βασιλικὸς Ἐπίτροπος.
- Βιβλία. Ἐπιτήρησις παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. σελ. 112. — Τῶν ἐνοριῶν σύνταξις. ὅρα Ἐνοριῶν βιβλία. — Ἀποστολὴ εἰς τὴν Δημοσίαν Βιβλιοθήκην. σελ. 256, 691. — Ἐκλογή δι' ἀγορὰν διὰ τὴν δημοσίαν Βιβλιοθήκην. σελ. 256. — Τῶν βιβλιακῶν ἐταιριῶν. σελ. 276. — Τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων. σελ. 305. — Παραδιδόμενα ἀνά ἐν ἀντίτυπον εἰς τὴν δημοσίαν Βιβλιοθήκην. σελ. 317, 376. — Ἀγοραζόμενα ἢ δωρούμενα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, πῶς διατίθενται. σελ. 380. — Τῆς ἀποθήκης τῆς δημοσίας Βιβλιοθήκης διανομή. σελ. 446. — Μὴ περιβεβλημένα μὲ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου, ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγή ἐν τε τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις. σελ. 524, 687. — Τῶν δημοτικῶν σχολείων τιμολόγιον. σελ. 565, 578, 588.

592. — Διὰ τίνος προμηθεύονται ἐν τοῖς σχολείοις·σελ. 566. 577. 578. 592. 593. 595. — Ὅποιά εἰσιν ἀναγκαῖα ἐν τοῖς σχολείοις·σελ. 574. — Ἐκκλησιαστικά ἀναγινωσκόμενα ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις·σελ. 582. — Κατάλογος συνταττόμενος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῶν εἰς αὐτὰ συνδρομῶν αὐτῆς, πῶς καὶ πότε συντάττεται καὶ ποῦ παραδίδεται·σελ. 701.

Βιβλιακαὶ ἐταιρία ι. Βιβλία·σελ. 276.

Βιβλιοθήκη. Τῆς Ῥιζαρίου σχολῆς ὀργανισμός·σελ. 70. — Δημοσίας ἀνέγερσις·σελ. 255. — Συλλογαὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ·σελ. 256. — Ἀνέγερσις εἰς τοὺς νομούς·σελ. 256. — Σύστασις εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους·σελ. 274. — Τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων εἰδική·σελ. 275. 379. 447. — Δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἑνωσις·σελ. 327. Δημοσίας περιουσίας διαχειρίσις·σελ. 350. — Δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Κανονισμός·σελ. 423. 424. — Περὶ αὐτῆς καθόλου καὶ περὶ τῶν καθηκόντων καὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους σχέσεων τῶν ἐν αὐτῇ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν·σελ. 424. — Περὶ κατατάξεως καὶ διατηρήσεως τῶν βιβλίων, χειρογράφων καὶ ἐπιστημονικῶν συλλογῶν·σελ. 427. — Αὔξησις διὰ τῆς κατὰ νόμον παρακαταθέσεως ἀντιτύπων, καὶ δι' ἀγορᾶς νέων βιβλίων, δι' ἀνταλλαγῆς καὶ διὰ δωρεῶν·σελ. 428. — Σύνταξις καὶ δημοσίευσις τοῦ καταλόγου·σελ. 429. — Χρῆσις δημοσίᾳ·σελ. 429. — Διανομὴ τῶν βιβλίων τῆς ἀποθήκης·σελ. 432. 446.

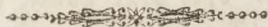
Βοηθοί. Διορισμός ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις·σελ. 526.

Βοήθεια. Τοῦ δημοσίου πρὸς σύστασιν δημοτικῶν σχολείων·σελ. 664.

Βοτανικὸς Κήπος. Εἰς τίνος ἀρμοδιότητα ὑπάγεται·σελ. 326. — Κανονισμός·σελ. 358.

Βουλευταί. Νόμος περὶ ἐκλογῆς·σελ. 689.

Βραβεῖα. Διανομὴ εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων·σελ. 605.

Π.

Γάμοι. Ὅποιον μέρος ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Ἱερᾶς συνόδου·σελ. 115.

Γενικὸς Γραμματεὺς. Τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καθήκοντα·σελ. 249. 251.

Γεωργική. Ὑπότροφοι τῆς ἐν Τίρυνθι σχολῆς·σελ. 153. — Βι

τῆριοι ἐξετάσεις εἰς τοὺς ἐκπαιδευομένους ἰδιαιτέρως· σελ. 300.
 — Ἐλεγχος τῆς προόδου τῶν μαθητῶν· σελ. 300. — Ἐξαμηνιαῖαι
 ἐξετάσεις πότε γίνονται· σελ. 301. — Ἐτησία ἐκθεσίς· σελ. 301.
 — Βραβεῖα· σελ. 301. — Ἐνδεικτικά· σελ. 301. — Προσόντα
 τῶν ζητούντων καθηγεσίαν· σελ. 301. — Ποῦ ἐξετάζονται οὗτοι·
 σελ. 301. — Ἀποδεικτικὸν ἐξετάσεων τῶν καθηγητῶν· σελ. 301.
 Ἀποδείξεις ἐξετάσεων· σελ. 302. — Πρακτικῶς ἐξέτασις· σελ. 302
 — Ποῦ καὶ πότε γίνεται αὕτη· σελ. 302. — Τίνι τρόπῳ δίδον-
 ται αἱ ἀποδείξεις τῶν ἐξετάσεων τούτων· σελ. 302. — Τίς διορί-
 ζει τοὺς καθηγητάς· σελ. 302. — Μισθοδοσία αὐτῶν· σελ. 302. —
 Αὐξήσις τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν· σελ. 302. — Εὐταξία καὶ πειθαρ-
 χία· σελ. 303. — Ὑπὸ τίνων ἐπισκέπτονται· σελ. 303. — Καθή-
 κοντα τῶν Γυμνασιαρχῶν· σελ. 303. — Πότε διατηροῦνται ὑπὸ
 τῶν δήμων· σελ. 304. — Καθηγητῶν σύνταξις· σελ. 304. — Τα-
 μείου χρηρῶν καὶ ὀργανῶν σύστασις· σελ. 304. — Δίδακτρα τῶν
 μαθητῶν· σελ. 304. — Καθηγητῶν βαθμολογία· σελ. 305. — Ὁρ-
 κος αὐτῶν· σελ. 305. — Βιβλία· σελ. 305. — Συντάξεις ἐν γένει·
 σελ. 305. — Μαθημάτων περίοδος· σελ. 363. — Τάξεων διά-
 κρισις· σελ. 368. — Βιβλιοθηκῶν σύστασις· σελ. 379, 437.
 — Ἀπολυτήρια· σελ. 382. — Ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν κανονι-
 σμός· σελ. 389. — Μαθητῶν ἐκκλησιασμός κατὰ τὰς Κυριακάς
 καὶ ἑορτάς· σελ. 392. — Διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ ἐφαρμογή·
 σελ. 393. — Ἐμπορικὰ μαθήματα· σελ. 409. — ἑορτάσιμοι ἡμέ-
 ραι· σελ. 412. — Ἀρχείων διατήρησις· σελ. 434. — Μαθημάτων
 διακοπαί· σελ. 436. — Ἐφορεῖαι· σελ. 438, 455. — Ἐτήσιαι ἐξε-
 τάσεις· σελ. 454, 475. — Μέθοδος διδασκαλίας· σελ. 462. —
 Ἐπαναληπτικὴ ἐξέτασις κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολειακοῦ ἔτους εἰς
 τινὰς μαθητάς ἐλλιπεῖς ἐν τισι μαθήμασι· σελ. 464. — Καθηγη-
 τῶν ἀπομάκρυνσις παρὰ τὰ νενομισμένα· σελ. 466. — Κατάστημα
 καὶ ὑλικόν· σελ. 467. — Ἐγκαιρος ἑναρξίς τῶν μαθημάτων· σελ.
 474. — Προγράμματα τῶν μαθηματικῶν· σελ. 477. — Ἐσωτερι-
 κοῦ κανονισμοῦ ὁδηγία· σελ. 493. — Ἐσωτερικὸς κανονισμός· σελ.
 499, 503. — Κανονισμός τῶν πρὸς σύσκεψιν συνεδριάσεων τῶν
 καθηγητῶν· σελ. 505. — Βραβείων διανομῆς κανονισμός· σελ. 506,
 — Ἐγκαιρος ἀποστολὴ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐξετάσεων· σελ. 519.
 — Κατηχήσεως διδασκαλία· σελ. 546. — Ἐξαίρεσις τῶν μαθητῶν
 τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· σελ. 697.

Γ υ μ ν α σ ι ἄ ρ χ α ι. Μισθοδοσίας προσδιορισμός· σελ. 351. — Εἰ-
 σοδος εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν ἀρχαιοτήτων· σελ. 260. — Ἐν γένει
 ὅρα Γ υ μ ν ἄ σ ι α.

Γ υ ν α ι κ ε ῖ α. Μονακτηρίων κανονισμός· σελ. 233

Δ α μ α λ ί ς. Ἐμβολιασμός· σελ. 274, 699.

Δ ά ν ε ι ο ν. Πότε ἐπιτρέπεται εἰς Μοναστηριακὸν συμβούλιον νὰ κάμνη· σελ. 228, 229.

Δ ά σ η. Ἰδιωτικά· σελ. 56. — Μοναστηριακά· σελ. 62.

Δ έ ν δ ρ α. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκκοπή τῶν Μοναστηριακῶν· σελ. 51.

Δ ή μ α ρ χ ο ι. Τίνες δὲν δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι· σελ. 697.

Δ η μ ο δι δ ά σ κ α λ ο ι. Εἴσοδος εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν ἀρχαιοτήτων· σελ. 260. — Ἐν γένει· σελ. 530. — Καθήκοντα καὶ δικαιώματα· σελ. 532. — Μισθοδοσία· σελ. 533. — Ἐξοικονόμησις αὐτῶν καὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν· σελ. 535. — Διδάκτρων διανομή· σελ. 570. — Χρέη εἰς τὰς ἐξετάσεις· σελ. 571. — Τρόπος τοῦ ἀναφέρεισθαι εἰς τὸ ὑπουργεῖον· σελ. 579. — Τρόπος τοῦ πέμπειν τὰς ἀναφορὰς τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν· σελ. 580. — Ταμείον ἀποθεματικόν· σελ. 600, 605. — Κράτησις τοῦ εἰκοστημορίου τῆς μισθοδοσίας· σελ. 602. — Διάκρισις βαθμοῦ· σελ. 606. — Τριτοβαθμίων αὐξήσις μισθοῦ· σελ. 611. — Διδάκτρα· σελ. 616. — Ἀναφοραὶ περὶ μεταθέσεως αὐτῶν· σελ. 621. — Αἱ πρὸ τῶν ἐξετάσεων γινόμεναι αἰτήσεις περὶ ἀδείας ἀπουσίας καὶ περὶ μεταθέσεως, εἰσὶν ἀπαράδεκτοι· σελ. 622. — Κανονισμὸς τῶν ἐξετάσεων· σελ. 622. — Τῶν ἐξεταζομένων· σελ. 623. — Προσόντα τῶν θελόντων νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸ Διδασκαλεῖον· σελ. 624. — Τῶν προσερχομένων εἰς ἐξέτασιν ἐν γένει· σελ. 624. — Ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις καὶ πτυχία· σελ. 627. — Διετίας ἐξετάσεις· σελ. 628. — Τῶν μὴ ἐκπαιδευθέντων ἐν τῷ Διδασκαλεῖῳ καὶ ζητούντων πτυχίον· σελ. 629. — Οἱ μένοντες ἀργοὶ χρεωστοῦν νὰ εἰδοποιήσουν τὸ ὑπουργεῖον· σελ. 630. — Τίνες προτιμῶνται εἰς τὴν διδασκαλικὴν ὑπηρεσίαν· σελ. 630. — Προκαταβολαὶ τῶν μισθοδοσιῶν· σελ. 632, 651. — Τρόπος τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ· σελ. 632. — Προκαταβολὴ τοῦ μισθοῦ ἐκ τῶν δημοσίων ταμείων· σελ. 640. — Ἐνοίκιον· σελ. 646. — Μεταθέσεων τρόπος καὶ χρόνος· σελ. 646, 683. — Κατάλογος αὐτῶν· σελ. 650. — Καθήκοντα· σελ. 654. — Πότε πρέπει νὰ προτείνηται ἡ μετάθεσις· σελ. 659. — Ποίᾳ ἀναφορὰς πρέπει νὰ διευθύνωσι πρὸς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ποίᾳ εἰς τὸ Διευθυντήριον· σελ. 662. — Αἱ ἀφορῶσαι ἴδιον συμφέρον ἀναφοραὶ δὲν πρέπει ν' ἀριθμῶνται· σελ. 662, 666. — Ἐγκαιρος ἐκδοσις τῶν τῆς μισθοδοσίας ἐνταλμάτων· σελ. 663. — Κατάθεσις εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν τοῦ κρατουμένου ποσοστοῦ· σελ. 663. — Κανονισμὸς τοῦ ἀποθεματικοῦ ταμείου· σελ. 667. — Χειροτονούμενοι ἱερεῖς· σελ. 679. — Καθήκοντα· σελ. 682. — Ἀπουσίας ἄδεια εἰς τοὺς ζητούντας νὰ ὑποστῶσι τὰς Β'. ἐξετάσεις·

σελ. 684. — Διακοπή μισθοῦ κατὰ τὰς διακοπὰς· σελ. 685. — Μίσθωσις κατοικίας· σελ. 686. — Διακοπή μισθοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῶν Β'. ἐξετάσεων· σελ. 688.

Δημοδιδασκάλισσαι. Ἐξετάσεις· σελ. 630. — Τρόπος τῶν ἐξετάσεων· σελ. 631. — Προκαταβολαὶ μισθοδοσιῶν· σελ. 632.

Δημόσιον. Παράστασις ἐν Δικαστηρίῳ· σελ. 38, 44. — Βοήθεια διδομένη πρὸς σύστασιν δημοτικῶν σχολείων· σελ. 664.

Δημόσιος Βιβλιοθήκη Ἑνώσις μετὰ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου· σελ. 627.

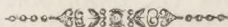
Δημοσυντήρητα. Σχολεῖα δημοτικά· σελ. 530.

Δημοτικά σχολεῖα. Ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν διορισμός· σελ. 455. — Νόμος· σελ. 529. — Δημοδιδασκαλία ἐν γένει· σελ. 529. — Διδάσκαλοι· σελ. 530. — Καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν διδασκάλων· σελ. 532. — Μισθοδοσία τῶν διδασκάλων· σελ. 533. — Ἐπιθεώρησις· σελ. 535. — Ἐξοικονόμησις γερόντων καὶ ἀσθενῶν διδασκάλων καὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν· σελ. 535. — Ἐπιθεωρητικαὶ Ἐπιτροπαὶ τῶν κατ' Ἐπαρχίας καὶ Νομούς· σελ. 537. — Ἐπιθεωρητικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἐν γένει· σελ. 538. — Ἀνωτάτη ἐποπτεία ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως· σελ. 540. — Ἐξέτασις τῶν μαθητῶν· σελ. 641. — Τῶν κορασίων· σελ. 541. — Διατηρούμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως· σελ. 541. — Ὑπὸ ἰδιωτῶν συντηρούμενα, παιδοτροφεῖα καὶ διδάσκαλοι τούτων· σελ. 542. — Διδασκαλεῖον καὶ ἐπιθεωρητὴς αὐτῶν· σελ. 542. — Γενικός ἐπιθεωρητής· σελ. 543. — Κατηχήσεως διδασκαλία· σελ. 546. — Ἐξετάσεις· σελ. 547. — Νέων σύστασις, καὶ διατήρησις τῶν ὑπαρχόντων· σελ. 551. — Βελτίωσις καὶ αὔξησις· σελ. 554. — Τιμολόγιον τῶν βιβλίων· σελ. 565, 578. — Προμήθεια τῶν βιβλίων· σελ. 566, 577. — Ὀργανωτικὴ διδασκαλία· σελ. 569. — Μαθητῶν ἀπόλυσις· σελ. 573. — Βιβλία ἀναγκαῖα· σελ. 574. — Αἱ ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί, δὲν δύνανται νὰ ᾔναι καὶ ἐπιθεωρητικά· σελ. 576. — Ἐφορευτικαὶ καὶ ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί· σελ. 596. — Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων· σελ. 597. — Ἀρχεῖα· σελ. 599. — Κανονισμός καὶ καθήκοντα τῶν ἐν αὐτοῖς ὑπηρετούντων· σελ. 612. — Τριμηνιαῖοι ἔλεγχοι· σελ. 617, 621, 645, 658. — Ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαί· σελ. 619. — Νόμου ἐφαρμογή, ὡς πρὸς τὴν τακτικὴ φοίτησιν τῶν μαθητῶν· σελ. 651. — Πότε πρέπει νὰ προτείνηται ἡ μετάθεσις· σελ. 659. — Τρόπος καὶ χρόνος τῶν ἐξετάσεων· σελ. 660, 665, 683. — Βοήθεια διδομένη ὑπὸ τοῦ δημοσίου· σελ. 664.

Δημοτικά Ἄρχαί. Ἐπέμβασις εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἐφημερίων· σελ. 192.

- Δημοτικὸς. Νόμος· σελ. 697, 698.
- Δημοτολόγιον. Τακτοποιήσις· σελ. 135.
- Ἄνθρωποι. Παράστασις ἐν Δικαστηρίῳ, ὅρα Δημόσιον. — Ὑπότροφα κοράσια εἰς τὴν Φιλεκπαιδευτικὴν Ἑταιρίαν· σελ. 649. — Ἐνδυμασία· σελ. 661.
- Διαβατήρια. Τῶν Κληρικῶν· σελ. 41, 214.
- Διάζευξις. Ἐπίδοσις τῶν ἐγγράφων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν· σελ. 144.
- Διαζύγιον. Οἱ ζητοῦντες τοῦ ἀναφέρονται· σελ. 115.
- Διακοπαί. Τῶν μαθημάτων τοῦ Πανεπιστημίου· σελ. 374. — Τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων· σελ. 436.
- Διατάγματα. Ἐν ἐκκλησίᾳ ἀνάγνωσις· σελ. 36.
- Διεκπεραιωτής. Τῶν Γραμματειῶν καθήκοντα· σελ. 5, 6.
- Διευθυντής. Καθήκοντα τοῦ τῆς Ριζαρείου σχολῆς· σελ. 69.
- Διδάκτωρ. Ἐξετάσεις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ· σελ. 338. — Ἀναγόμενοι· σελ. 342. — Καθομολόγησις· σελ. 347.
- Δίδακτρα. Μαθητῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν σχολείων· σελ. 304. — Διανομὴ μεταξὺ τῶν δημοδιδασκάλων· σελ. 570, 616.
- Διδασκαλεῖον. Διευθυντοῦ ὑπηρεσία· σελ. 32. — Τίς ὁ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν σχολείων· σελ. 542. — Διευθυντοῦ, καθηγητῶν, καὶ τῶν τοῦ προτύπου μισθὸς καὶ βαθμός· σελ. 545. — Παραδοχὴ μαθητῶν· σελ. 545. — Ἀριστεῖον τῶν προκαταρτιζομένων· 546. — Ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν· σελ. 546. — Προσόντα τῶν προσερχομένων εἰς ἐξέτασιν· σελ. 624. — Τρόπος τῆς παραδοχῆς τῶν προσερχομένων εἰς ἐξέτασιν· σελ. 625. — Ἐγγυητικὸν αὐτῶν· σελ. 626. — Ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις· σελ. 627. — Πτυχίον· σελ. 627. — Μαθηταὶ ζητοῦντες προβιβασμὸν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην τάξιν· σελ. 629. — Τίς μαθητὴς δὲν γίνεται δεκτὸς εἰς ἐξέτασιν· σελ. 630. — Τίς ὑποβάλλεται εἰς νέαν περιληπτικὴν ἐξέτασιν· σελ. 630. — Ἐξαμηνιαῖαι ἐξετάσεις· σελ. 630. — Κληρικοὶ ὑπότροφοι· σελ. 653. — Οἱ μαθηταὶ ἐξαίρουνται τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· σελ. 697.
- Διδασκαλοὶ. Τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων· εἴσοδος εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν Ἀρχαιοτήτων· σελ. 260. — Ἐν γένει, ὅρα Ἑλληνικῶν σχολείων διδασκαλοὶ. — Ἐξαίρουνται τῆς ἀπογραφῆς· σελ. 317, 697. — Προσδιορισμὸς τῆς μισθοδοσίας· σελ. 351. — Ἐκλέγονται ἔνορκοι· σελ. 690. — Ἀσελγεῖς· σελ. 697. — Ὁρησκευτικῶς ἀσελγεῖς· σελ. 693. — Εὐθύνῃ· σελ. 695. — Πῶς τιμωροῦνται οἱ ἄνευ ἀδείας ἐπαγγελλόμενοι· σελ. 696. — ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀποποιηθῶσι τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν· σελ. 697. — Δὲν δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι Δήμαρχοι καὶ Πάρεδροι· σελ. 697. — Δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν Ἐπαρχιακοὶ σύμβουλοι, ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως· σελ. 698. — Δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν φόρον τῶν ἐπιτηδευμάτων· σελ. 698. — Καθήκοντα ὡς πρὸς τὸν διὰ τῆς Δαμαλίδος ἐμβολιασμὸν· σελ. 699.

- Διδασκαλικά ἑσέσεις. Ὑπότροφοι· σελ. 276.
- Δικαιώματα. Τοῦ λαοῦ δημοσίευσις· σελ. 449. — Ἐφημερίων· ὅρα Ἐφημεριοί. — Μαθητῶν εἰσπραξίς· σελ. 370, 373.
- Δικαστήρια. Συγκρότησις τῶν ἐπισκόπων· ὅρα Ἐπισκοπικά Δικαστήρια. — Ὅργανισμός· σελ. 690.
- Δίκη. Ἐκ μέρους Μοναστηριακοῦ συμβουλίου πῶς καὶ πότε γίνεται· σελ. 228.
- Δικηγόροι. Ἐξέτασις· σελ. 532.
- Δικονομία. Ποινική· σελ. 690.
- Διοίξεις. Τῆς Ῥιζαρίου ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς· σελ. 68, 69.
- Διοικητικά ἄρχαί. Ἐκδοσις ἀποφάσεων ἐπὶ Μοναστηριακῶν ἀπολογισμῶν· ὅρα Ἀποφάσεις τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν Μοναστηριακῶν Ἀπολογισμῶν. — Καθήκοντα ἐπὶ τῶν Μοναστηρίων· ὅρα Ἀρχῶν διοικητικῶν καθήκοντα ἐπὶ τῶν Μοναστηρίων.
- Δυικοῦ ἀριθμοῦ. Κατάργησις· σελ. 584.

Ε.

- Ἐγγράφα. Εἰσερχόμενα εἰς τὰ Γραφεῖα, ἀποσφράγισις καὶ διανομή· σελ. 5. — Τῶν ἐξερχομένων ὑπηρεσία· σελ. 6. — Ἐκτέλεισις τῶν Συνδικῶν· σελ. 24. — Δημοσία ἀνάγνωσις ἐν Ἐκκλησίᾳ· σελ. 74, 205. — Διαζεύξεως ἐπίδοσις· ὅρα Διαζεύξεως ἔγγραφα, ἐπίδοσις.
- Ἐγγύησις. Τύπος τῶν ἐξερχομένων τοῦ Κράτους Κληρικῶν· ὅρα Κληρικῶν ἐξερχομένων τοῦ Κράτους τύπος ἐγγυήσεως.
- Ἐγκαινισμός. Τῶν ἱερῶν Ναῶν· σελ. 28.
- Ἐγκύκλιοι διαταγαί. Τοῦ ὑπουργείου ἔγκαιρος ἀποστολὴ πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους· σελ. 618.
- Ἐδάφη. Διατήρησις τῶν Μουσειωτῶν· σελ. 273.
- Ἐδραι. Τῶν Ἐπισκοπῶν προσδιορισμός· ὅρα Ἐπισκοπῶν ἔδραι.
- Εἰκόνες. Τῶν διαλυθέντων Μοναστηρίων διάθεσις· σελ. 33. — συλλογῆς ἀνέγερσις· σελ. 255.
- Εἰκοστημόριον. Ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων κράτησις· σελ. 602.
- Εἰσηγηταί. Καθήκοντα· σελ. 5. — Τῶν Γραμματειῶν· ὅρα Τμηματάρχαι τῶν ὑπουργείων.

Ἐκκλησιαστικά. Ἰπὸ τίνος διοικοῦνται τὰ ἐκπαιδευτήρια· σελ. 696.

Ἐκλογαί. Αἱ ἐντὸς ἱερῶν ναῶν ἐνεργούμεναι, ἀπαγορεύονται· σελ. 142.

Ἐκπαιδεύσεως. Γραμματείας σχηματισμὸς καὶ ἀρμοδιότης· ὅρα Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως σχηματισμὸς καὶ ἀρμοδιότης.

Ἐκπαιδευτήρια. Ἰδιωτικά· σελ. 592.

Ἐκποίησις. Κτήματος μοναστηριακοῦ, πῶς καὶ πότε ἐπιτρέπεται· σελ. 228.

Ἐλεγχοί. Τῶν ὑποτρόφων ἀποστολή. σελ. 442. — Τριμηνιαῖοι τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀποστολή· σελ. 585, 586, 590, 594, 617, 621, 658. — Σύνταξις αὐτῶν· σελ. 610. — Ἐπεξεργασία αὐτῶν· σελ. 645.

Ἐλληνικά Σχολεῖα. Εἰδικαὶ Βιβλιοθήκαι· σελ. 275. Κανονισμὸς 279, 280 — Γενικοὶ ὅρισμοί. σελ. 281. — Σκοπὸς αὐτῶν· σελ. 281. — Ἐκ πόσων τάξεων σύγκειται ἕκαστον· σελ. 281. — Τίς διευθύνει ἕκαστον τούτων· σελ. 281. — Τίς διευθύνει τὸ σχολεῖον· σελ. 281. — Διδασκαλία ἐν γένει· σελ. 282. — Εἰς τὰ ἔχοντα τρεῖς τάξεις· σελ. 282. — Εἰς τὰ ἔχοντα δύο τάξεις· σελ. 283. — Σκοπὸς τῆς παραδόσεως τῶν διαφόρων μαθημάτων· σελ. 283, 284. — Προσευχή εἰς τὴν ἐναρξιν τῶν παραδόσεων· σελ. 284. — Πότε ἀρχονται αἱ παραδόσεις· σελ. 284. — Διάρκεια ἐνὸς ἐκάστου μαθήματος· σελ. 284. — Διαίρεσις τῶν ἐβδομαδιαίων ὥρων. σελ. 284. — Διάρκεια τῶν μαθημάτων· σελ. 286. — Πότε ἀρχεται τὸ σχολειακὸν ἔτος· σελ. 286. — Κατὰ ποίας ἡμέρας διακόπτονται τὰ μαθήματα· σελ. 286. — Ὅποιοι παῖδες γίνονται δεκτοί· σελ. 286. — Προβιβασμὸς μαθητοῦ πότε γίνεται· σελ. 286. — Ἐγγραφῆς ἐξέτασις· σελ. 286. — Ἐγγραφῆς πράξις· σελ. 286. — Ἐγγραφῆς πρόοδος μαθητῶν· σελ. 286. — Πότε γίνονται αἱ ἐξαμηνιαῖαι ἐξετάσεις· σελ. 287. — Καθήμενα τῶν μαθητῶν ὡς πρὸς τὰς ἐξετάσεις· σελ. 287. — Εἰς τίνα μαθήματα ἐξετάζονται· σελ. 287. — Προβιβασμοί· σελ. 287. — Δημοσεύσεις τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων· σελ. 287. — Διοργανισμὸς· σελ. 287. — Διανομὴ βραβείων πότε γίνεται· σελ. 287. — Μαθητῶν ἀπόδειξις· σελ. 288. — Εἰς πόσας τάξεις διαιροῦνται οἱ βαθμοί· σελ. 288. — Πότε ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων· σελ. 288. — Προσόντα τῶν διδασκάλων· σελ. 288. — Ἐξετάσεις τῶν διδασκάλων· σελ. 289. — Πρακτικὴ γύμνασις τῶν διδασκάλων· σελ. 289. — Ἰπὸ τίνος γίνεται ὁ διορισμὸς τῶν διδασκάλων· σελ. 290. — Μισθὸς τῶν διδασκάλων· σελ. 290. —

- Ἐφορειῶν σύστασις· σελ. 290. — Ὑπὸ τίνων συνίστανται αἱ Ἐφορεῖαι· σελ. 290. — Οἱ διδάσκαλοι δὲν δύνανται νὰ ᾔναι καὶ μέλος τῶν Ἐφορειῶν· σελ. 290. — Καθήκοντα τῶν Γενικῶν Ἐφορειῶν· σελ. 290. — Συνεδριάσεις τῶν Ἐφορειῶν· σελ. 290. — Πόσα μέλη πρέπει νὰ παρευρίσκωνται εἰς αὐτήν· σελ. 290. — Καθήκοντα εἰς τοὺς ἀτακτοῦντας· σελ. 291. — Πράξεις τῆς Ἐφορείας μετὰ τὰς ἐξετάσεις· σελ. 291. — Ἐπαγρύπνησις ἐπὶ τῶν διδασκάλων· σελ. 291. — Ἀποφάσεις μετὰ τὸν σχολάρχου καὶ διδασκάλων· σελ. 291. — Ἐφορεία ἐπὶ τῶν καταστημάτων· σελ. 291. — Καθήκοντα τῶν διδασκάλων ὡς πρὸς τὴν τάξιν· σελ. 291. — Ἀποβολὴ μαθητῶν· σελ. 292. — Καθήκοντα τοῦ Σχολάρχου· σελ. 292. — Συγκάλεσις εἰς Συμβούλιον τῶν διδασκάλων· σελ. 292. — Ἐπισκέψεις τῶν σχολείων· σελ. 293. — Πότε διατηροῦνται ὑπὸ τῶν Δήμων· σελ. 304. — Διδασκάλων σύνταξις· σελ. 304. — Ταμείου χρεῶν καὶ ὀφειλῶν σύστασις· σελ. 304. — Δίδακτρα· σελ. 304. — Διδασκάλων βαθμολογία· σελ. 305. — Ὀρκος· σελ. 305. — Βιβλία· σελ. 305. — Συντάξεις· σελ. 305. — Τάξεων διάκρισις· σελ. 368. — Βιβλιοθηκῶν σύστασις· σελ. 379, 339. — Ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν κανονισμός· σελ. 389. — Ἐκκλησιασμός τῶν μαθητῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς· σελ. 392. — Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ· σελ. 393. — Ἑορτάσιμοι ἡμέραι· σελ. 412. — Ἀρχείων διατήρησις· σελ. 434. — Μαθημάτων διακοπαί· σελ. 436. — Ἐφορεῖαι· σελ. 438, 455. — Ἐτήσια ἐξετάσεις· σελ. 454. — Μέθοδος διδασκαλίας· σελ. 462. — Ἐπαναληπτικὴ ἐξέτασις κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολειακοῦ ἔτους· ἐν τισι μαθήμασιν εἰς μαθητὰς ἑλλιπεῖς τούτων· σελ. 464. — Διδασκάλων ἀπομάκρυνσις παρὰ τὰ νενομοθετημένα· σελ. 466. — Κατάστημα καὶ ὑλικόν· σελ. 467. — Ἐγκαίριος ἐναρξίς τῶν μαθημάτων· σελ. 474. — Ἐξετάσεις· σελ. 475. — Προγράμματα μαθηματικῶν· σελ. 477. — Ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ὁδηγία· σελ. 493. — Ἐσωτερικὸς κανονισμός· σελ. 499, 503.
- Ἐ λ λ η ν ο δι δ ά σ χ α λ ο ι. Προσόντα τῶν αἰτούντων θέτει· σελ. 360, 361. — Ἀπουσίας ἄδεια· σελ. 386, 387. — Παραδίδοντες ιδιωτικῶς· σελ. 417. — Μισθοδοσία κατὰ τὰς διακοπάς· σελ. 435. — Ἀπομάκρυνσις παρὰ τὰ νενομοθετημένα· σελ. 466. — Ἀπόντων ἀναπλήρωσις· σελ. 476. — Μισθοδοσίας κράτησις· σελ. 518. — Προτίμησις τῶν ἐχόντων ἀνώτερον βαθμόν· σελ. 521. — Μὴ ἐκπληροῦντες τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα· σελ. 525.
- Ἐ λ λ η ν ι κ ή. Γλώσσης νεωτέρας καὶ ἀρχαίας διδασκαλία ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις· σελ. 471.
- Ἐ μ β ο λ ι α σ μ ό ς. Διὰ τῆς Δαμαλίδος· σελ. 274, 699.
- Ἐ μ π ο ρ ι κ ά. Μαθημάτων Εἰσαγωγή· σελ. 409, 411, 468, 473, 522.

Ἐμφύτευσις. Μοναστηριακοῦ κτήματος, πῶς καὶ πότε ἐπιτρέπεται· σελ. 228, 229.

Ἐνορίαι. Διαιρέσεις· σελ. 16, 29, 160, 169. — Προσδιορισμός· σελ. 52.

Ἐνορκοί. Τίνες δύνανται νὰ διορίζωνται· σελ. 690.

Ἐνοικίαισις. Πολυετῆς ἢ μονοετῆς ἐπὶ κτήματος μοναστηριακοῦ, πῶς καὶ πότε ἐνεργεῖται· σελ. 228, 252.

Ἐνοίκια. Τῶν δημοδιδασκάλων· σελ. 646.

Ἐντάλματα. Χρηματικά τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων νὰ ἐκδίδωνται ἐγκαίρως· σελ. 663.

Ἐξαρχοί. Ἐξοδα. σελ. 55.

Ἐξετάσεις. Τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ἐν γένει· ὅρα Ἑλληνικῶν σχολείων ἐξετάσεις ἐν γένει. — Τῶν Γυμνασίων· ὅρα Γυμνασίων ἐξετάσεις. — Τῶν δημοτικῶν σχολείων κανονισμός· σελ. 623. — Τρόπος καὶ χρόνος· σελ. 660, 665. — Τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου· σελ. 335, 338. — Δεύτεραι τῶν δημοδιδασκάλων· σελ. 684, 688.

Ἐξεταστικαὶ Ἐπιτροπαί. Τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ἐν γένει· ὅρα Ἑλληνικῶν σχολείων ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί. — Χρὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων εἰς τὰς ἐξετάσεις· σελ. 571. — Νὰ μὴ ᾔηται αἱ αὐταὶ καὶ ἐπιθεωρητικαὶ· σελ. 576. — Διορισμός· σελ. 587, 591, 665. — Τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐν γένει· σελ. 596. — Τῶν Γυμνασίων· ὅρα Γυμνασίων ἐξεταστικαὶ Ἐπιτροπαί.

Ἐξεταστικὴ. Τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιτροπὴ· σελ. 493.

Ἐξοδα. Τῶν Γραμματειῶν· ὅρα Γραμματειῶν ἔξοδα. — Ὀδοιπορίας. πληρονόμενοι εἰς τοὺς προσκαλουμένους διὰ μαρτυρίαν ἱερεῖς· ὅρα ἱερέων ἔξοδα Ὀδοιπορίας, προσκαλουμένων διὰ μαρτυρίαν. — Ἐξάρχων· ὅρα Ἐξάρχων ἔξοδα. — Τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς· σελ. 71. — Ὀδοιπορίας πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν δημοτικῶν σχολείων· σελ. 598.

Ἐξύβρισις. Νόμος· σελ. 691.

Ἐορταί. Ἡ 25 Μαρτίου καθιεροῦται ὡς ἐθνικὴ· ὅρα Μαρτίου 25 καθιεροῦται ἐθνικὴ ἐορτή. — Προσδιορισμός τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν σχολείων· σελ. 412.

Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια. Ὁ διορισμός τῶν Ἐπιθεωρητικῶν Ἐπιτροπῶν δεῖται ἢ οὐ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως· σελ. 680, 681.

Ἐπισημειώσεις. Εἰς ποίας Ἀρχὰς ἐπιτρέπεται· σελ. 65.

Ἐπίτροπος. Βασιλικὸς παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ· σελ. 13, 14. — Βαθμός· σελ. 18. — Καθέκοντα· σελ. 23. — Ὅρα Συνόδου

- Βασιλικὸς Ἐπίτροπος. — ἔχει ἰδιόζουσαν δικαιοδοσίαν· σελ. 690. — Πρίδων ἀσέλγεια· σελ. 693. — Εὐθύνη· σελ. 695.
- Ἐπισκοπῶν. Διορισμοί· σελ. 16. — Καθήκοντα ὡς πρὸς τοὺς στρατευσίμους· ὅρα στρατεύσιμοι. — Ποινὰι κατὰ τῶν εὐλογούντων παράνομον γάμον· σελ. 115. — Καθήκοντα εἰς τὰ διαζύγια· σελ. 115. — Συνδρομὴ ὀφειλομένη ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν· σελ. 90. — Ἐπισκόπων νόμος· σελ. 145. — Καθήκοντα· σελ. 147, 148, 149. — Χειροτονίαι· σελ. 147. — Διαβεβαίωσις· σελ. 147. — Παῦσις ἢ μετὰθεσις· σελ. 148. — Ἀποβίωσις· σελ. 148. — Ἀνικανότης· σελ. 148. — ὑπὸ ποίαν Ἀρχὴν διατελοῦσι· σελ. 148. — Ποινὰι ἐπιβαλλόμεναι ἀπ' αὐτοὺς εἰς τοὺς κληρικούς· σελ. 159. — Περιοδεία· σελ. 152. — Ἐπίδομα· σελ. 152. — Δικαίωμα· σελ. 152. — Τίτλος· σελ. 152. — Καθήκοντα κατὰ τὴν ἐκλογὴν μοναστηριακοῦ Συμβουλίου· σελ. 226. — Καθήκοντα ἐπὶ τῶν Μοναστηρίων· σελ. 228. — ἔχουσιν ἰδιόζουσαν δικαιοδοσίαν· σελ. 690.
- Ἐπισκοπῶν. Προσδιορισμός· σελ. 16. — Νόμος· σελ. 145. — Ἀριθμὸς καὶ διαίρεσις αὐτῶν· σελ. 145. — Προσδιορισμὸς τῶν ἐδρῶν· σελ. 168.
- Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον. Αἱ ἀποφάσεις Αὐτοῦ ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· σελ. 114. — Συγκρότησις· σελ. 133, 149, 158. — Ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων· σελ. 149. — Ἔφεσις· σελ. 150.
- Ἐπισκευαί. Μοναστηριακῶν οἰκοδομῶν, πῶς καὶ πότε ἐπιτρέπονται· σελ. 229.
- Ἐπιστημονικαί. Συλλογῶν νόμος· ὅρα Ἀρχαιότητες. — Διάταγμα· σελ. 991. — Καὶ Τεχνολογικαὶ Ἐπιτροπαί· σελ. 259. — Τίνες δύνανται νὰ ᾔναι τοιοῦτοι· σελ. 260. — Τίνες ἔχουσι δικαίωμα ψήφου· σελ. 260. — Ἐκ τίνων σύγκειται ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπὴ· σελ. 260. — Διάρκεια τοῦ διορισμοῦ αὐτῆς· σελ. 260. — Δὲν δύνανται νὰ ᾔναι μέλη εἰς τὴν μίξιν καὶ εἰς τὴν ἄλλην· σελ. 260. — Μισθοδοσία· σελ. 260. — Ἐπιτροπῆς κεντρικῆς μέλη· σελ. 260. — Πότε συνέρχονται· σελ. 261. — Πότε ἔχει κύρος ἡ ἀπόφασίς των· σελ. 261. — Πρακτικὰ Συνεδριάσεως· σελ. 261. — Ὁρκος αὐτῶν· σελ. 261. — Καθήκοντα· σελ. 261, 262.
- Ἐπιτροπαί. Ἐξεταστικαὶ δημοτικῶν σχολείων· ὅρα ἐξεταστικαὶ Ἐπιτροπαὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων. — Ἐφορευτικαὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων· σελ. 596, 619, 648. — Ἐπιθεωρητικαὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων· ὅρα Ἐπιθεωρητικαὶ Ἐπιτροπαὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων.
- Ἐπιθεωρητικαί. Ἐπιτροπαὶ τῶν δημοτικῶν, σχολείων διορισμός· σελ. 455 — Νὰ μὴ ᾔναι αἱ αὐταὶ καὶ ἐξεταστικαί· σελ.

576. — Ὁρκος τῶν ὑπαλλήλων τῶν διοριζομένων εἰς αὐτάς· σελ. 679, 680. — Ὁ ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου διορισμός, ἐπικυροῦται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· σελ. 680, 681.

Ἐπιστάται καὶ ὑπηρέται. Τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων κανονισμός· σελ. 389. — Τῶν δημοτικῶν σχολείων Κανονισμός· σελ. 612. — Χρέη αὐτῶν· σελ. 613. — Ἀσέλγεια τῶν δημοσίων καταστημάτων· σελ. 693. — Ποινὰ εἰς τοὺς μὴ ἐκτελοῦντας τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα· σελ. 696.

Ἐπιμεληταὶ παίδων. Ἀσέλγεια· σελ. 693.

Ἐπιτηδεύματα. Τίνες δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν φόρον τοῦτον· σελ. 698.

Ἐργασίαι. Τῆς Συνόδου κανονισμός· σελ. 22.

Ἐργάσιμοι ὥραι. Τῶν Γραφείων κανονισμός· ὅρα Γραφείων ὥρων κανονισμός.

Ἐργαστήρια. Κλείσιμον κατὰ τὰς ἐορτάς· ὅρα Ἀγοραί.

Ἐσωτερική. Τῶν Γραφείων ὑπηρεσίας διαίρεσις· σελ. 95.

Ἐταιρίαι. Βιβλικά καὶ βιβλία αὐτῶν· σελ. 276. — Τὰ μέλη τῶν μυστικῶν τιμωροῦνται· σελ. 693. — Τίνι τρόπῳ τιμωροῦνται οἱ καθιδρυταί· σελ. 693.

Ἐτερόδοξοι. Ἀνάδοχοι· ὅρα Ἀνάδοχοι. — Μαθητῶν Κατήχησις· σελ. 608.

Ἔτος. Διάκρισις τοῦ σχολειακοῦ· σελ. 503, 504.

Εὐαγγελίστρια. Ἱεροῦ ναοῦ ἐν Τήνῳ διοργανισμός· σελ. 103.

Εὐθύνη. Τῶν Γραμματέων· ὅρα Γραμματέων εὐθύνη.

Ἐφημέριοι. Δικαιώματα· σελ. 32, 137. — Καθήκοντα εἰς τὴν σύνταξιν τῶν δημοτολογίων· σελ. 136. — Διορισμός· σελ. 192. — Τίνι τρόπῳ πιστοποιεῖται ἡ ἀνικανότης· σελ. 219, 220.

Ἐφοροί. Τῶν Μουσείων· σελ. 258. — Ὑπὸ τίνος καὶ ποῖοι διορίζονται· σελ. 258. — Μισθοδοσία· σελ. 258. — Ὑπηρεσία καὶ καθήκοντα· σελ. 258. — Εἰς τίνα ὑπόκεινται· σελ. 259. — Ἀπουσίας ἄδεια· σελ. 259. — Περιοδεία· σελ. 259. — Ἐξοδα ὁδοιπορίας· σελ. 259. — Ποῦ πρέπει ν' ἀναφέρονται· σελ. 259. — Ὁρκος· σελ. 259. — Πόθεν θέλουν μισθοδοτεῖσθαι· σελ. 259. — Πότε ἀρχεται ἡ μισθοδοσία· σελ. 259. — Γενικός. ἔχει δικαίωμα εἰσόδου εἰς ὅλας τὰς ἀρχαιολογικὰς Ἐπιτροπὰς· σελ. 260. — Καθήκοντα· σελ. 262. — Βαθμός· σελ. 262. — Μισθός· σελ. 262. — Στολή· σελ. 262. — Ὁρκος· σελ. 262. — Ἐναρξίς τῆς μισθοδοσίας· σελ. 263. — Ἱπερτάτη ἐπ' αὐτοῦ ἐπιτήρησις τῆς Κυβερνήσεως· σελ. 263, 264. — Τῶν δημοσίων καταστημάτων Ἀσέλγεια· σελ. 693.

Ἐφορεῖαι. Τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ἐγγένει· ὅρα Ἑλληνικῶν

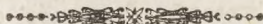
Ἰδιωτικά. Δάση· ὅρα Δάση Ἰδιωτικά. — Δικαστήρια· σελ. 303. — Ποῦ συνιστῶνται· σελ. 303. — Τί ἀπαιτεῖται πρὸς σύστασιν τοιούτων· σελ. 304. — Ἐκπαιδευτήρια· σελ. 572.

Ἰερεῖς. Καταδίκης ἐκτέλεσις· σελ. 28. — Ἐξοδα ὁδοιπορίας τῶν προσκαλουμένων εἰς ὁρκοδοσίαν σελ. 55. — Ποιναὶ τῶν εὐλογοῦντων παρὰ νόμους γάμους· σελ. 115. — Ὁρκῶν τύπος· ὅρα Ὁρκου τύπος κλπ. — Προσόντα τῶν χειροτονουμένων· σελ. 151. — Προσόντα τῶν ζητούντων ἐνορίας· σελ. 310. — Καθήκοντα εἰς τὴν σύνταξιν τῶν στρατιωτικῶν καταλόγων· σελ. 210, 211. — Τῆς ἀπογραφῆς ἐξαιροῦνται· σελ. 317. — Πῶς καὶ πότε καὶ ὑπὸ τίνος καλοῦνται, ἵνα συνοδεύσωσι τὸν κατάδικον μέχρι τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως· σελ. 691. — Ἐξαιροῦνται τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· σελ. 697. — ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀποποιηθῶσι τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν· σελ. 697. — Δὲν ἐκλέγονται Δήμαρχοι οὐδὲ Πάρεδροι· σελ. 697. — Πρέπει νὰ παρευρίσκωνται, ὅταν οἱ Ἱατροὶ ἐμβολιάζουσιν· σελ. 699. — Καθήκοντα εἰς τὰς καταδιώξεις τῶν καθυστερούντων· σελ. 699. — Ἐξαιροῦνται τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοποιίας προσωπικῆς ἐργασίας· σελ. 701.

Ἱεροδιάκονοι. Τύπος ὁρκου· ὅρα Ὁρκου τύπος τῶν Ἱεροδιακόνων κλπ.

Ἱερατικὰ Σχολεῖα. Σύστασις· σελ. 173. — Ἀριθμός· σελ. 173. — Ἑδραὶ· σελ. 173. — Ἐπιτήρησις· σελ. 173. — Μαθητῶν ἀριθμός· σελ. 173. — Προσόντα τῶν μαθητῶν· σελ. 173. — Διδάσκαλοι· σελ. 174. — Ὑπηρετῶν διορισμός· σελ. 174. — Διδασκάλων καὶ ὑπηρετῶν μισθός· σελ. 174. — Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ· σελ. 174. — Ἐκ πόσων μελῶν σύγκειται αὕτη· σελ. 174. — Πρόεδρος· σελ. 174. — Μαθητῶν δίδακτρα· σελ. 175. — Ἑσοδα· σελ. 175. — Ταμιακὴ Ἐπιτροπὴ· σελ. 175. — Εἰδικοὶ πόροι διὰ τὴν συντήρησιν· σελ. 176. — Κανονισμός· σελ. 178. — Μαθηταί· σελ. 178. — Μαθήματα· σελ. 179. — Σχολάρχου καὶ διδασκάλων καθήκοντα· σελ. 180. — Ἐπιστάτου καὶ ὑπηρετῶν καθήκοντα· σελ. 181. — Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ· σελ. 182. — Ἐξετάσεις καὶ διακοπαί· σελ. 182. — Στολὴ τῶν μαθητῶν· σελ. 183. — Ποιναὶ τῶν μαθητῶν· σελ. 183. — Ταμείου Ἐπιτροπῆς διορισμός καὶ Καθήκοντα· σελ. 184. — Ἑδραὶ· σελ. 184, 188. — Μέλῃ· σελ. 184. — Καθήκοντα αὐτῶν· σελ. 184. — Εἰσπράξεις· σελ. 185. — Πληρωμῶν ἐνέργεια· σελ. 185. — Σύστασις τριῶν σχολῶν· σελ. 186. — Ἑσωτερικὸς Κανονισμός· σελ. 192. — Διάταξις τῆς διδασκαλίας· σελ. 193. — Τάξις καὶ θρησκευτικὰ καθήκοντα τῶν μαθητῶν· σελ. 195. — Δίαιτα θεραπείαι, ἱμάτια, ἐπιπλά, σκεύη καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα τῶν μαθητῶν· σελ. 168. — Διαγωγὴ τῶν μαθητῶν καθ' ὅλου καὶ πρὸς ἀλλήλους· σελ. 199. — Πειθαρχία τῶν μαθητῶν· σελ. 202. — Τύπος εἰσι-

- τηρίου· σελ. 203. — Τύπος μαθητολογίου· σελ. 204. — Έφορευ-
 τικῶν Έπιτροπῶν γρῆν καὶ καθήκοντα· σελ. 238. — Τρόπος εἰς-
 πρὶξως τῶν διδάκτρων τῶν μαθητῶν καὶ κατάρσεις αὐτῶν εἰς τὸ
 ταμείον· σελ. 239. — Προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῶν διδάκ-
 τρων· σελ. 239. — Σύνταξις τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ· σελ.
 240. — Πῶς καὶ πότε ζητοῦνται αἱ μηνιαῖαι πιστώσεις· σελ. 240,
 241. — Εὐθύνη τῶν ἐφορευτικῶν Έπιτροπῶν ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τοῦ
 ταμείου Έπιτροπῆς· σελ. 241. — Ἀπολογισμὸς· σελ. 242. — Τύ-
 πος παραλαβῆς διδάκτρων ὑπὸ τῆς Έφορευτικῆς Έπιτροπῆς· σελ.
 243. — Τύπος προϋπολογισμοῦ· σελ. 244. — Τύπος Ἀπολογισμοῦ
 σελ. 245.
- Ἰε ρ οὶ Ν α οί. Χρήσις εἰς τὰς ἐκλογάς· σελ. ὄρα Ἐ κ λ ο γ α ί.
- Ἰ ε ρ ᾶ Γ ρ ᾶ μ μ α τ α. Τακτικὴ παράδοσις· σελ. 352.
- Ἰ ε ρ ο κ ῆ ρ υ κ ε ς. Διδαχὴ εἰς τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς· σελ. 187, 189.
 — Χρῆν· σελ 220, 222. — Τιμωροῦνται οἱ διεγείροντες τὸν λαὸν
 κατὰ τῶν ἐτεροδόξων· σελ. 592.
- Ἰ ε ρ ο μ ὄ ν α χ ο ι. Καλοῦνται εἰς κηδεμονίαν· σελ. 216. — Δὲν
 ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι· σελ. 698.
- Ἰ ε ρ α τ ι κ ὸ ν Ἐ π ᾶ γ γ ε λ μ α. Ὅσοι προετοιμάζονται, ἐξαιροῦνται
 τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· σελ 697.
- Ἰ ε ρ ω θ ῆ ν α ι (οἱ μέλλοντες). Ὅποια προσόντα ἔπρεπε νὰ ἔχωσι· σελ.
 176, 177.

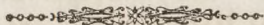

Κ.

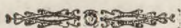
- Κ α θ α ί ρ ε ς ι ς. Πότε δὲν δύναται ἡ Έκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ν' ἀρνη-
 θῇ τοιαύτην κατὰ κληρικοῦ· σελ. 690.
- Κ α θ ῆ κ ο ν τ α. Τῶν Γραμματέων· ὄρα Γ ρ α μ μ α τ έ ω ν κ α θ ῆ-
 κ ο ν τ α. — Τῶν ὑπαλλήλων τῶν γραμματεῶν· ὄρα εἰς τὸ ὀ-
 νομα ἐκ ᾧ σ τ ο υ. — Ὀρησκευτικὰ ἐκτελούμενα ἐκ μέρους τῶν
 μαθητῶν καὶ διδασκάλων τῶν δημοτικῶν σχολείων σελ. 569.
- Κ α θ η γ η τ α ί. Διορισμὸς τῶν τοῦ Πανεπιστημίου· ὄρα Π α ν ε π ι-
 σ τ ῆ μ ι ο ν. — Τοῦ Πανεπιστημίου προσδιορισμὸς τῆς μισθοδοσίας·
 σελ. 350 — Τοῦ Πανεπιστημίου λαμβάνοντες μέρος εἰς τὰς ἐξε-
 τάσεις τῶν μαθητῶν· σελ. 451. — Τῶν Γυμνασίων· ὄρα Γ υ μ ν ᾶ-
 σ ι α. — Τῶν Γυμνασίων προσδιορισμὸς τῆς μισθοδοσίας. σελ 251.
 — Προσόντα τῶν ζητούντων νὰ καθέξωσι θέσεις ἐν τοῖς Γυμνασίοις.
 σελ. 360, 361. — Τῶν Γυμνασίων, ἀπουσίας ἄδειαι· σελ. 386,
 387. — Οἱ παραδίδοντες ἰδιωτικῶς· σελ. 417. — Ἡ κατὰ τὰς δια-

- κοπὰς μισθοδοσίᾳ· σελ. 435. — Ἀπομάκρυνσις παρὰ τὰ νενομοθετημένα· σελ. 466. — Ἀναπλήρωσις τῶν ἀπόντων· σελ. 476. — Κράτησις τῆς μισθοδοσίας· σελ. 518. — Μὴ ἐκπληροῦντες τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα· σελ. 525. — Ἐκλέγονται ἔνορκοι· σελ. 699. — Τοῦ Πανεπιστημίου ἐκλέγονται ἔνορκοι· σελ. 690.
- Καθυστεροῦντων. Καταδίωξις· σελ. 699.
- Καλάβρυτα. Ἐπισκοπῆς νέα προσωνομία· σελ. 153.
- Καλλιγραφήματα. Ἀποστολή· σελ. 584.
- Κανονισμός. Τῶν Μοναστηρίων ὅρα Μοναστηρίων Κανονισμός. — Προσωρινὸς τοῦ Πανεπιστημίου ὅρα Πανεπιστήμιον.
- Καταδίκη. Κατὰ τῶν ἱερέων ἐκτέλεις· ὅρα ἱερέων καταδίκη ἐκτέλεις.
- Καταστήματα. Παράστασις ἐν Δικαστηρίῳ τῶν ἀγαθοεργῶν καὶ δημοσίων ὅρα Δημόσιον. — Τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων· σελ. 467.
- Καταχώρησις. Τῶν ἐγγράφων ὀργανισμός· ὅρα Ἀρχειοφυλακεῖον.
- Καταστατικός. Νόμος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· ὅρα Σύνοδος.
- Κατήχησις. Διδασκαλία· σελ. 546. — Παράδοσις εἰς τοὺς ἑτεροδόξους· σελ. 608.
- Κηδεῖα. Ἀπαγορεύεται ἡ Κωδωνοκρουσία· σελ. 39.
- Κηδεμονία. Οἱ καλούμενοι ἱερομόναχοι· ὅρα ἱερομόναχοι καλούμενοι εἰς Κηδεμονίαν.
- Κήπος Βοτανικός. Κανονισμός· σελ. 358.
- Κληρικοί, Διαβατήρια· ὅρα Διαβατήρια. — Δὲν δύνανται νὰ δεχθῶσιν ἄνευ Ἐπισκοπικῆς ἀδείας ἄλλην ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν· σελ. 42. — Δὲν δύνανται νὰ δεχθῶσιν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ὑπηρεσίαν· σελ. 43. — Ἀπουσίας ἀδεία ἐκτὸς τοῦ Κράτους· σελ. 65, 143, 172, 217, 237. — Παραπονούμενοι κατὰ τοῦ Ἐπισκόπου αὐτῶν ποῦ ἀναφέρονται· σελ. 114. — Ποινὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· σελ. 114. — Καταδικαζόμενοι πολιτικῶς πῶς τιμωροῦνται· σελ. 117. — Ποῦ φυλακίζονται· σελ. 117. — Πῶς πρέπει νὰ μνημονεύουν τοὺς Βασιλεῖς καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον· σελ. 117. — Τελοῦντες ὑπὸ τοὺς Ἐπισκόπους· ὅρα Ἐπίσκοποι. — Ὑπάρχοντες εἰς τοὺς Ἐπισκόπους αὐτῶν· σελ. 151. — Καθήκοντα· σελ. 151. — Τύπος ἐγγυήσεως τῶν ἐξερχομένων τοῦ Κράτους· σελ. 155. — Ὑπότροφοι εἰς τὸ Διδασκαλεῖον· σελ. 653. — Δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ψηφοφορήσουν οὐδὲ νὰ ἐκλεγθῶσι Βουλευταί· σελ. 689. — Δὲν ἐκλέγονται ἔνορκοι· σελ. 690.

- Πότε εξαίρουνται τῆς μαρτυρίας· σελ. 690. — Τίνες υπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ Δικαστήρια· σελ. 690. — Πότε ἐκτελεῖται ποινὴ ἐπὶ κακουργήματι. Σελ. 690. — Τρόπος καθ' ὃν γίνεται ἡ εἰδοποίησις τῆς ποινῆς ταύτης· σελ. 690. — Μετὰ πόσας ἡμέρας ἐκτελεῖται ἡ ποινικὴ ἀπόφασις· σελ. 690. — Εἰς τίνα ἀντικείμενα δὲν ἐξετάζονται οὔτε εἰς τὴν προανάκρισιν, οὔτε ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ· σελ. 690. — Διδάσκαλοι ἀσελγαίνοντες· σελ. 693. — Τιμωροῦνται οἱ μεμφόμενοι τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως δι' οἷου δήποτε τρόπου· σελ. 694. — Τιμωροῦνται οἱ ἀλληλογραφοῦντες μὲ ἄλλας παρὰ τὰς ἀρμοδίας ἀρχάς· σελ. 695. — Τιμωροῦνται οἱ ὑπερβαίνοντες τὴν ἀρμοδιότητά των· σελ. 695. — Τιμωροῦνται οἱ ἐκτελοῦντες γάμους ἢ ἐνταφιασμοὺς νεκρῶν ἄνευ ἀδείας· σελ. 695. — Δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσι μέλη τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου· σελ. 698.
- Κ λ η τ ῆ ρ ε ς.** Διορισμός· σελ. 94.
- Κ λ ι ν ι κ ῆ.** Διαίρεσις τοῦ μᾶθήματος ἀπὸ τοῦ τῆς Νοσολογίας. σελ. 378.
- Κ λ ο π ῆ.** Γενομένη εἰς πράγμα καθιερωμένον εἰς τὴν θεῖαν λατρείαν τιμωρεῖται· σελ. 693.
- Κ ο ρ ᾶ σ ι α.** Ὅποια ἡ ἡλικία διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα· σελ. 550. — Ἀποχώρησις ἀπὸ τὰ ἄρρενα εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα· σελ. 567. — Σύστασις ὑπὸ τῶν δημοτῶν τῶν σχολείων· σελ. 568. — Ἐκπαίδευσις διὰ τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐπάγγελμα· σελ. 615. — Ὑπότροφα εἰς τὴν Φιλεκπαιδευτικὴν Ἑταιρίαν· σελ. 648. 649. — Ἐνδυμασία τούτων· σελ. 661.
- Κ ο σ μ ο ῖ ε ρ ε ῖ ς.** ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, οὐχὶ δὲ τοῦ ἐκλέγεσθαι· σελ. 698.
- Κ τ ῆ μ α τ α Μ ο ν α σ τ ῆ ρ ι α κ ᾶ.** Διάθεσις· σελ. 25.
- Κ τ ῖ ρ ι α.** Χρῆσις τῶν διαλυθέντων Μοναστηρίων· ὅρα Μ ο ν α σ τ ῆ ρ ι α.
- Κ υ β ῆ ρ ν η σ ι ς.** Ἐφορεία ἐπὶ τῆς Ρίζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς· σελ. 66.
- Κ υ κ λ ᾶ δ ω ν Ἐ π ι σ κ ο π ῆ.** Νέα προσωνομία· σελ. 153.
- Κ ω δ ω ν ο κ ρ ο υ σ ῖ α.** Ἀπαγορεύεται κατὰ τὰς Κηδεῖας· σελ. 39.

- Α ἑ ξ ε ω ν.** Δημοσίευσις· σελ. 449.
- Α ο γ ι σ τ ι κ ὸ ν.** Νόμος· σελ. 699.

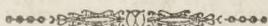
- Μ α θ ῆ μ α τ α.** Προσδιορισμός τῶν περὶ διδομένων ἐν τῇ Ρίζαρείῳ Ἐκ

- κλησιαστικῇ σχολῇ· σελ. 67. 68. — Διάρκεια τῶν τοῦ Πανεπιστημίου· ὅρα Πανεπιστήμιον· — Διακοπαὶ τῶν Ἐκπαιδευτηρίων· Σελ. 436. — Τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας βιβλία· σελ. 564.
- Μαθηταί.** Τῆς Ρίζαρείου ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς στολή· σελ. 70. — Ποινὰ αὐτῶν· σελ. 71. — Τῶν ἱερατικῶν σχολείων δίδακτρα· σελ. 239. — Τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ἐν γένει· ὅρα Ἑλληνηκὰ Σχολεῖα. — Τῶν Γυμνασίων ἐν γένει· ὅρα Γυμνάσια. — Τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ Γυμνασίου, τοῦ Διδασκαλείου, οἱ μέλλοντες νὰ ἱερωθῶσι καὶ οἱ ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως, ἐξαιροῦνται τοῦ Νόμου τῆς ἀπογραφῆς· σελ. 317. 697. — Τὰ πρὸς ἐξάφρουν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας διδόμενα ἀποδεικτικά· σελ. 334. — Κατάλογος τῶν τοῦ Γυμνασίου καὶ Ἑλληνικοῦ σχολείου· σελ. 366. — Δικαιωμάτων εἰσπραξίς· σελ. 370. 373. — Ἀπολυόμενοι ἐκ τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ παραδοχὴ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις· σελ. 381. — Τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ἐκκλησιασμός κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἑορτάς· σελ. 392. — Παραδοχὴ ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις· σελ. 456. — Ἑλλιπεῖς εἰς τὰς δημοσίας ἐξετάσεις· σελ. 464. — Μεταβαίνοντες ἀπὸ τὰ δημοτικά εἰς τὰ Ἑλληνικά σχολεῖα· σελ. 554. 607. — Δημοτικῶν σχολείων ἀπολυόμενοι· σελ. 573. — Μὴ τακτικῶς φοιτῶντες· σελ. 651. — Μεταβαίνοντες ἀπὸ ἐν εἰς ἕτερον δημοτικὸν σχολεῖον· σελ. 609.
- Μαθηματικοφυσική.** Τῶν ἐργαλείων ἀνέγερσις ταμείου· σελ. 255.
- Μαρτίου.** Ἡ 25. καθιεροῦνται ὡς ἐθνικὴ ἑορτὴ· σελ. 63.
- Μάρτυρες.** Πρόσκλησις ὑπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς· σελ. 166.
- Μέθοδος.** Παρατηρήσεις τῶν διδασκάλων· σελ. 449. — Διδασκαλίας ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις· σελ. 462.
- Μέλη Συνοδικά.** Διορισμός· σελ. 13. — Ὁρκός· σελ. 14. — Βαθμός· σελ. 18.
- Μεσαίων.** Διατήρησις τῶν λειψάνων· σελ. 318.
- Μετατύπωσις.** Τίνι τρόπῳ τιμωρεῖται· σελ. 694.
- Μετεωρολογικά.** Παρατηρήσεις· σελ. 519.
- Μέτρα.** Τείνοντα εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς δημοσίας ἡθικῆς· σελ. 383.
- Μητροὺς ἢ Μητροῦά.** Ἀσέλγεια. σελ. 693.
- Μισθοί.** Τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὑπουργείων προσδιορισμός· σελ. 94. — Τῶν Καθηγητῶν καὶ Ἑλληνοδιδασκάλων κατὰ τὰς διακοπάς· σελ. 435. — Τῶν δημοδιδασκάλων κράτησις τοῦ Εἰκοστημορίου· σελ. 602.
- Μοναστήρια.** Διοργανισμός· σελ. 24. — Κτημάτων διάθεσις· σελ.

Μουσείω τῶν ἐδαφῶν. Διατήρησις· ὅρα ἐδαφῶν Μουσείων.
 ὡτῶν.

Μουσική. Σχολῆς Ἐκκλησιαστικῆς σύστασις· ὅρα ψαλτικῆς
 σχολῆς.

Μυστικότης. Περί τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Γραμματειῶν· σελ. 7.

N.

Ναοί. Ἱεροὶ ἐγκαινιασμοί· ὅρα Ἐγκαινιασμὸς τῶν ἱερῶν
 Ναῶν. — Τῶν διαλυθέντων Μοναστηρίων· ὅρα Μοναστήρια
 — Ἐνοικίαις ὑπὸ τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν· σελ. 177. — Ἄδεια ἀ-
 νεγέρσεως· σελ. 190.

Νεανίδες. Ἐκπαίδευσις διὰ τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐπάγγελμα· σελ.
 615.

Νεκροί. Τρόπος ταφῆς· σελ. 213. — Ἀπαγορεύεται ὁ ἐνταφια-
 σμός εἰς τὰς ἐκκλησίας· σελ. 701.

Νεκροσκοπία. Διάταγμα σελ. 702.

Νεκροσκοποί. Τίνες δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι· σελ. 702.

Νεκροταφεῖα. Διάταγμα σελ. 701.

Νομάρχαι. Καθέκοντα ὡς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Παιδείαν·
 σελ. 90. — Δι' αὐτῶν νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκ-
 κλησιαστικῶν κλπ. ὅλαι αἱ ὑποθέσεις αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν,
 καὶ τὴν Ἐκπαίδευσιν· ὅρα ὑποθέσεις. — Ἐπίβλεψις ἐπὶ τῆς
 σπουδαζούσης νεολαίας· σελ. 527.

Νομική. Σύστασις σχολῆς· ὅρα Πανεπιστήμιον.

Νομισματικὴ Ταμείου ἀνέγερσις· σελ. 255. — Συλλογὴ· σελ.
 256. — Προίκις· σελ. 256.

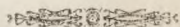
Νομισματογνώμων. Τῆς Νομισματικῆς συλλογῆς καθέκον-
 τα· σελ. 422.

Νομίσματα. Κατάθεσις εἰς τὸ Μουσεῖον· σελ. 256. — Διπλῶν
 καταθέσεις εἰς τὰ ἄλλα μουσεῖα τοῦ Κράτους· σελ. 256.

Νομισματοδόσημον. Ἀπονομὴ εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς οἰκο-
 δομῆς τοῦ Πανεπιστημίου· σελ. 359.

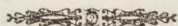
Νόμοι. Ἀνάγνωσις ἐν ἐκκλησίᾳ· ὅρα Διαταγμάτων ἀνά-
 γνωσις ἐν ἐκκλησίᾳ.

Νοσολογία. Μαθημάτων διαίρεσις ἀπὸ τῶν τῆς Κλινικῆς· σελ.
 378. — Διδασκαλία ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ· σελ. 397.

Q.

- Ὁδηγίαι καὶ χρέη τῶν ἱεροκηρύκων· ὅρα ἱερὸ-
κήρυκες.
Ὁδηγός. Τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου ἐφαρμογή. σελ. 598. —
Τροποποιήσις· σελ. 638, 639.
Ὁδοιπορία. Ἐξοδα πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν δημοτικῶν σχολείων·
σελ. 598.
Ὁδοποιΐα. Νόμος· σελ. 701.
Οἰκοδιδάσκαλοι. Ἀσελοῦντες· σελ. 693.
Οἰκοδομαί. Ἀνέγερσις τῶν μοναστηριακῶν πῶς καὶ πότε ἐπιτρέ-
πεται· σελ. 229.
Οἰκονομικῶν Γραμματεία. Μεταβίβασις εἰς αὐτὴν τῶν
ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων· ὅρα Ἐκκλησιαστικὰ Εἰσο-
δήματα.
Οἰκονόμος. Τῆς Ῥιζαρίου ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς καθήκοντα σελ. 70.
Ὄρκος. Τῶν Συνοδικῶν μελῶν· σελ. 14. — Τῶν ὑπαλλήλων τῆς
Ἱερᾶς Συνόδου· σελ. 14. — Ἐξοδα τῶν ἱερέων· ὅρα Ἱερεῖς. —
Τύπος τοῦ τῶν Ἀρχιερέων, ἱερέων καὶ Διακόνων· σελ. 116.

III.

- Παιδαγωγοί. Ἀσέλγεια· σελ. 693.
Πανεπιστήμιον. Προσωρινός κανονισμός· σελ. 306. — Σύ-
στασις σελ. 306. — Ἐπωνυμία· σελ. 306. — Σχολαί· σελ. 306.
— Καθέδρα ἐκάστης σχολῆς· σελ. 306. — Μέλη τῶν σχολῶν·
σελ. 306. — Ἀριθμός τῶν μελῶν τῶν σχολῶν· σελ. 306. — Μα-
θημάτων διάρκεια· σελ. 307. — Καθηγητῶν διορισμός· σελ. 307.
— Καθηγητῶν καθήκοντα· σελ. 307. — Καθηγητῶν βαθμός· σελ.
307. — Καθηγητῶν μισθός· σελ. 307. — Ἰφηγητῶν ἐκλογή καὶ
διορισμός· σελ. 308, 309, 310. — Φοιτητῶν προσόντα, ἐγγραφή
καὶ καθήκοντα· σελ. 308, 309, 310. — Δίδακτρα τῶν φοιτητῶν
σελ. 311. — Διοίκησις τοῦ Πανεπιστημίου· σελ. 312. — Καθή-
κοντα τοῦ Πρυτάνεως· σελ. 312. — Ἐκλογή τοῦ Πρυτάνεως· σελ.
313. — Ἐκλογή τῶν Σχολάρχων· σελ. 313. — Ἐτησία ἐκθεσις τοῦ
Πρυτάνεως· σελ. 313. — Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων· σελ. 314.
— Εἰς ποίας περιστάσεις ὁ Σχολάρχης συγκαλεῖ τοὺς καθηγητὰς
τῆς σχολῆς του εἰς Συνέλευσιν· σελ. 314. — Ἑορτή· σελ. 314.
— Διακοπὴ τῶν μαθημάτων· σελ. 314. — Κανονισμός· σελ. 315.
— Φιλολογίας μαθήματα· σελ. 316. — Θεολογίας μαθήματα· σελ.
316. — Ἱποτρόφων διορισμός· σελ. 316. — Φοιτητῶν δικαιώμα-
τα· σελ. 318. — Ἐπέτειος ἑορτή· σελ. 319. — Σύστασις καθέδρας

τῆς φαρμακολογίας· σελ. 319. — Ἀνέγερσις διὰ συνεισφορῶν· σελ. 320. — Ἐκλογή τῶν Ἀρχῶν· σελ. 322. — Ἀλλογή τῆς ὀνομασίας τῶν Ἀρχῶν· σελ. 324. — Ἔνωσις τῆς Βιβλιοθήκης μετὰ τῆς τοῦ Δημοσίου· σελ. 327. — Φοιτητῶν ἐξετάσεις· σελ. 327, 335, 452. — τακτικῶν ἀκροατῶν ἐνδεικτικά· σελ. 333, 334, 377, — Προσδιορισμός τῆς μισθοδοσίας τῶν Καθηγητῶν· σελ. 350. — Σφραγίδες· σελ. 354. — Νομισματοσίμων· σελ. 359. — Διακοπαί· σελ. 374. — Διαίρεσις τοῦ μαθήματος τῆς Νοσολογίας καὶ θεραπείας ἀπὸ τοῦ τῆς ἱατρικῆς κλινικῆς· σελ. 378. — Εἰδικῆς Νοσολογίας καὶ θεραπείας μάθημα· σελ. 391. — Φαρμακολογία καθέδρα· σελ. 410. — Ἐορτασίμων ἡμερῶν προσδιορισμός· σελ. 412. — Καθηγηταὶ λαμβάνοντες μέρος εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν· σελ. 451. — Ἐκλογή Βουλευτοῦ· σελ. 689. — Τρόπος τοῦ ἐκλέγεσθαι· σελ. 689. — Προσόντα τοῦ ἐκλεχθισομένου Βουλευτοῦ· σελ. 689. — Δικαιώματα ψήφου τίνες ἔχουσι· σελ. 689. — Οἱ Μαθηταὶ ἐξαίρουνται τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· σελ. 697.

Π α ρ α δ ό σ ε ι ς. Δημοσίευσίς σελ. 449.

Π ά ρ ε δ ρ ο ι. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ἔχουσιν ἰδιάζουσαν δικαιοδοσίαν σελ. 690.

Π α ρ ο ι μ ί α ι. Δημοσίευσίς· σελ. 449.

Π ε λ ο π ό ν ν η σ ο ς. Ἱερατικοῦ σχολείου σύστασις· σελ. 186. — Ἔδρα· σελ. 212.

Π ε ρ ι ο υ σ ί α Μ ο ν α σ τ η ρ ι α κ ή. Πῶς καὶ πότε ἀνταλλάσσεται, ἢ ἐκποιεῖται· ὅρα Μ ο ν α σ τ ή ρ ι α.

Π ε ρ ι τ τ ο γ ρ α φ ί α. Ἀπαγορεύεται εἰς τὰς Γραμματείας· σελ. 7.

Π λ α σ τ ο γ ρ α φ ί α. Πῶς τιμωρεῖται· σελ. 694.

Π ο ι ν ι κ ό ς Ν ό μ ο ς. Σελ. 691.

Π ο λ υ τ ε χ ν ι κ ή Σ υ λ λ ο γ ή. Ἀνέγερσις· σελ. 255.

Π ρ ό γ ρ α μ μ α. Τῶν μαθημάτων τῶν δημοτικῶν σχολείων· σελ. 597.

Π ρ ο ι κ ο δ ό τ η σ ι ς. Νόμος· σελ. 701.

Π ρ ο κ α τ α β ο λ ή. Τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου· σελ. 640.

Π ρ ό ξ ε ν ο ι. Ὀδηγία· σελ. 701. — Καθήκοντα ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν· σελ. 701.

Π ρ ο σ η λ υ τ ι σ μ ό ς. Πῶς τιμωρεῖται· σελ. 691.

Π ρ ο σ ω π ι κ ό ν. Τῶν Γραμματειῶν· ὅρα Γ ρ α μ μ α τ ε ι ῶ ν π ρ ο σ ω π ι κ ό ν. — Τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ σχηματισμός· σελ. 10. — Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προσδιορισμός· ὅρα Σ υ ν ό δ ο υ π ρ ο σ ω π ι κ ό ν.

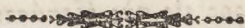
Πρ σ σ ω π ι κ ό ς. Ἀφορισμός· ὄρα Ἀ φ ο ρ ι σ μ ό ς π ρ ο σ ω π ι -
κ ό ς.

Π ρ ό τ υ π ο ν. Διδάσκαλος τοῦ σχολείου· σελ. 545.

Π ρ ο ὕ π ο λ ο γ ι σ μ ό ς. Μοναστηριακός πότε συντάττεται· σελ. 230.
— Τρόπος τῆς συντάξεως· σελ. 251. — Σύνταξις τοῦ ἔτησιου τῶν
ἱερατικῶν σχολείων· σελ. 240. — Τύπος· σελ. 244.

Π ρ υ τ α ν ε ί α. Τύπος τῶν ἐγγράφων· σελ. 343.

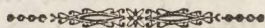
Π ρ ω τ ό κ ο λ λ ο ν. Τῶν Γραμματειῶν κράτησις· σελ. 5. — Τῶν
Γραμματειῶν τύπος. σελ. 9. — Τῶν Ἀρχιερέων περὶ ἀνεξαρτησίας
τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας· σελ. 18. 19. 20. 21. 22.

P.

Ρ α β δ ι σ μ ο ί. Ἀπαγόρευσις εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια· σελ. 353. 583.
605.

Ρ ι ζ ά ρ η ς. Ὄργανισμός τῆς Ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς· σελ. 66. 190.
— Τροποποιήσις τοῦ Κανονισμοῦ· σελ. 118. — Ἐγκρίσις τοῦ Κανονισμοῦ· σελ. 119. — Παραδοχὴ ὑποτρόφων· σελ. 119. — Μαθήματα διδασκόμενα· σελ. 120. — Τάξις· σελ. 123. — Ἰματισμός τῶν μαθητῶν· σελ. 125. — Ἐπιπλα· σελ. 125. — Σκεύη· σελ. 125. — Δίαιτα καὶ θεραπεία τῶν μαθητῶν· σελ. 126. — Διαγωγὴ τῶν μαθητῶν· σελ. 127. — Ἐπιτήρησις ἐν γένει τῶν μαθητῶν· σελ. 130. — Γενικαὶ ἐξετάσεις καὶ διακοπαί· σελ. 131. — Μαθητῶν ποιναὶ καὶ ἀπότισις αὐτῶν εἰς τὰς ζημίας· σελ. 132.

Σ.

Σ ε ι σ μ ο ί, Παρατηρήσεις· σελ. 519.

Σ η μ ε ῖ ο ν. Διακριτικὸν τῶν Ἀρχιερέων· σελ. 166.

Σ κ ε ύ η. Ἀπαγορεύεται ἐν γένει ἡ ἐκποίησης τῶν ἱερῶν· σελ. 116.

Σ τ ε ρ ε ά Ἐ λ λ ά ς. Ἱερατικοῦ σχολείου σύστασις· σελ. 186. Ἔδρα.
σελ. 186.

Σ τ ρ α τ ε ύ σ ι μ ο ί· σελ. 75.

Σ τ ρ α τ ι ῶ τ α ι. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐνοίκησις εἰς Ἐκκλησίας· σελ. 36.

Σ τ ρ α τ ι ω τ ι κ α ί. Ἀνωτέρων ἐπιστημῶν σύστασις σχολῶν· ὄρα
Π α ν ε π ι σ τ ή μ ι ο ν.

Σ τ ρ α τ ι ω τ ι κ ῆ ς. Ὑπηρεσίας ἐξαιροῦνται οἱ Μαθηταί· σελ. 334.
— Τίνες ἐξαιροῦνται· σελ. 697.

Σ τ ρ α τ ο λ ο γ ι κ ο ί . Σύνταξις τῶν καταλόγων· (συνδρομῇ τῶν ἱερέων)· σελ. 210. 211.

Σ τ ρ α τ ο λ ο γ ί α . Οἱ ἀκροαταὶ τῶν Γυμνασίων δὲν ἐξαιροῦνται· σελ. 433.

Σ υ γ γ ρ α φ ε ῖ ς . Οἱ διεγείροντες κατὰ τῶν ἐτεροδόξων τιμωροῦνται· σελ. 692. — Δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν φόρον τῶν ἐπιτηδευμάτων· σελ. 698.

Σ υ λ λ ο γ α ί . Νόμος τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν· ὅρα Ἀ ρ χ α ι ο τ ῆ τ ω ν Ν ό μ ο ς .

Σ υ μ β ι β α σ μ ό ς . Τύπος ἀποπείρας, γενομένης ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων· σελ. 156. — Πῶς καὶ πότε ἐπιτρέπεται νὰ κάμνῃσι τὰ Μοναστηριακὰ συμβούλια· σελ. 228.

Σ ύ μ β ο υ λ ο ι . Τῶν Γραμματειῶν καθήκοντα. σελ. 6. — Μοναστηριακοί, χρώμενοι σφραγιστῆρσιν, ἀντὶ τῆς ὑπογραφῆς των· ὅρα Σ φ ρ α γ ι σ τ ῆ ρ ε ς . — Μοναστηριακοί, τίνες ὀνομάζονται· σελ. 224. — Τρόπος τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν· σελ. 224. 246. — Διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας των· σελ. 224. — Πότε γίνονται ἔκπτωτοι τῆς θέσεώς των καὶ γίνεται νέα ἐκλογή· σελ. 224. — Τρόπος τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν· σελ. 224. — Καθήκοντα αὐτῶν· ὅρα μ ο ν α σ τ η ρ ι α κ ο ί Σ ύ μ β ο υ λ ο ι . — Πότε καὶ πῶς ἐπιτρέπεται αὐτοῖς ἡ διάθεσις τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας· σελ. 224.

Σ υ μ β ο λ α ι ο γ ρ ά φ ο ι . Καθήκοντα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν συμβολαίων τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων· σελ. 212. 236.

Σ υ μ β ο ύ λ ι ο ν . Γνωμοδοτικὸν παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. κλπ. σελ. 109.

Σ υ μ β ο ύ λ ι α ἐ π α ρ χ ι α κ ά . Ὁ διορισμὸς τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, δεῖται ἢ οὐ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως· σελ. 680. 681. — Διάταγμα· σελ. 698. — Πότε καὶ πῶς δύναται τις ν' ἀποποιηθῇ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην· σελ. 698.

Σ υ μ β ο ύ λ ι α Σ υ γ γ ε ν ι κ ά . Τίνες δὲν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος. σελ. 693.

Σ υ ν δ ρ ο μ η τ α ί . Τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Πανεπιστημίου· Νομισματοσημον. σελ. 359.

Σ υ ν ε ι σ φ ο ρ α ί . Πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Πανεπιστημίου. σελ. 320

Σ υ ν ε δ ρ ι ά σ ε ι ς . Τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Ὅρα ὑπουργικοῦ συμβουλίου συνεδριάσεις.

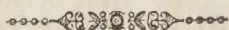
Σ ύ ν ε δ ρ ο ι . Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ συγκαλέσεις. σελ. 110. — Ὅρκος· σελ. 110. — Δίκαισις. σελ. 114. — Μυθός. σελ. 117.

Σ ύ ν ο δ ο ς Ἱ ε ρ ά . Σύστασις κλπ. σελ. 13. 14. 15. 16. 17. 18. — Προσωπικόν. σελ. 13. — Προσωπικοῦ βαθμολογία, σελ. 18. — Κα-

Σχολεῖον Τῆς φιλτικῆς σύστασις· ὅρα ψαλτικὴ σχολεῖον
σύστασις.

Σχολεῖα κό ν. Ἔτος διάκρισις· σελ. 503. 504.

Σωματεῖα. Παράστασις ἐν Δικαστηρίῳ· ὅρα Δημόσιον.

Τ.

Ταμεῖον. Τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἱερατικῶν σχολείων διορισμὸς καὶ καθήκοντα· σελ. 184. — Τῶν χρηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν Καθηγητῶν καὶ διδασκάλων· σελ. 304. — Ἀποθεματικὸν τῶν δημοδιδασκάλων· σελ. 600. 605. 663. 667. — Εἰσπραξίς τοῦ εἰκοστημορίου τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων· σελ. 667. — Διαχειρίσις τῶν Κεφαλαίων· σελ. 668. — Ἀπόδοσις τοῦ κρατηθέντος εἰκοστημορίου· σελ. 669. — Ὅποια ἔγγραφα πρέπει νὰ προσαχθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐκ μέ-
ρους τῶν δημοδιδασκάλων, τῶν χρηρῶν, τῶν ὀρφανῶν, ἢ τῶν κληρο-
νόμων αὐτῶν πρὸς ἀπότισιν τοῦ καταβληθέντος εἰκοστημορίου καὶ τοῦ τόκου αὐτοῦ· σελ. 669. — Περὶ τῆς ἐξελέγξεως τῆς διαχειρίσε-
ως τῶν Κεφαλαίων· σελ. 670. — Τύπος τῶν κρατουμένων βιβλίων τοῦ Ταμεῖου· σελ. 671. 672. 673. 674. 675. 676· 677. 678.

Ταφή. Τῶν νεκρῶν· ὅρα Νεκρῶν ταφή.

Τελειοδίδακτοι. Καθομολόγησις· σελ. 347.

Τεχνολογικαί. Συλλογαί· ὅρα ἀρχαιοτήτων Νόμος.
— Συλλογῶν Νόμος· σελ. 691.

Τίρου ν. Ἰπότροφοι τῆς γεωργικῆς σχολῆς αὐτῆς· ὅρα Γεωργικὴ σχολή.

Τμηματάρχαι. Τῶν ὑπουργείων· ὅρα Εἰσηγηταὶ καὶ σύμ-
βουλοι τῶν Γραμματεῶν.

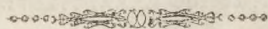
Τόμος. Συνοδικός· σελ. 96. 101.

Τράπεζα Ἐθνική. Κατάθεσις τοῦ κρατουμένου ποσοστοῦ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων· σελ. 663.

Τριμηνιαῖοι Ἐλεγχοὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων· ὅρα Ἐλεγχοὶ τριμηνιαῖοι τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Τύποι. Συλλογὴ· σελ. 255.

Τύπος. Νόμος. σελ. 691.

Υ.

Υλικό ν. Τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν ἐλληνικῶν σχολείων· σελ. 467.

Ἰ π ά λ λ η λ ο ι. Τῶν Γραμματειῶν καθήκοντα· ὅρα Γ ρ α μ μ α -
 τ ε ι ῶ ν ὑ π α λ λ ή λ ω ν κ α θ ή κ ο ν τ α. — Μυστικότης περὶ
 τὴν ὑπηρεσίαν· σελ. 7. — Ἀπουσίας ἄ δ ε ι α· σελ. 7. 700. — Ἡ
 παῦσις ἀνήκει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὑπουργοῦ· σελ. 94. — Προ-
 βιδασμός· σελ. 94. — Μισθός· σελ. 95. — Διοριζόμενοι μέλη τῶν
 ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων ἂν ὀφείλωσι νὰ
 δίδωσι νέον ὄρκον. σελ. 679. 680. — Κατὰ τίνων δὲν ἐκτελεῖται
 πειθαρχικὴ ποινὴ· σελ. 690. — Ἐνεργοῦντες προσηλυτισμὸν, πῶς τι-
 μωροῦνται· σελ. 691. — Αἵρεσιῶται πῶς τιμωροῦνται· σελ. 692.
 — Οἱ ὑβρίζοντες αὐτοὺς τίνι τρόπῳ τιμωροῦνται· σελ. 692. —
 Οἱ αἰκίσαντες αὐτοὺς τιμωροῦνται· σελ. 692. — ἔχουσι τὸ δικαί-
 ωμα ν' ἀποποιηθῶσι τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν· σελ. 697. —
 Δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι, ἄνευ ἀδείας τῆς
 Κυβερνήσεως· σελ. 698. — Πότε λαμβάνουσι δύο μισθοὺς ἢ ἐπιμί-
 σθια· σελ. 699. — Ἀπόντων μισθός· σελ. 700. — Τῶν ἀπόντων
 ὁ μισθὸς πῶς διατίθεται· σελ. 700. — Τίνες ἐξαιροῦνται τῆς δια-
 τάξεως ταύτης· σελ. 700. — Πότε παύει ὁ μισθὸς τῶν ἀπολυομέ-
 νων, ἢ τῶν παραιτουμένων, ἢ τῶν ἐγκαταλειπόντων τὰς θέσεις, ἢ
 τῶν μὴ ἐγκαίρως ἐπιστρεφόντων ἀπόντων· σελ. 700. — Τῆς ἱερᾶς
 Συνόδου διορισμός· ὅρα Σ ύ ν ο δ ο ς Ἱ ε ρ ά.

Ἰ π η ρ ε σ ί α. Ἐσωτερικὴ τῶν Γραμματειῶν· ὅρα Γ ρ α μ α τ ε ι ῶ ν
 ὑ π η ρ ε σ ί α. — Μὴ ἐκκλησιαστικὴ ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς κληρι-
 κοὺς ἄνευ ἀδείας ἐπισκοπικῆς· ὅρα Κ λ η ρ ι κ ο ί — Ἐκτὸς τοῦ
 Κράτους ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς κληρικοὺς· ὅρα Κ λ η ρ ι κ ο ί. —
 Ἐσωτερικὴ τῶν ὑπουργείων διαίρεσις· σελ. 95.

Ἰ π η ρ έ τ α ι. Καὶ ἐπιστάται τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν
 σχολείων, Κανονισμός· σελ. 612. — Χρὴν αὐτῶν· σελ. 613.

Ἰ π ο γ ρ α φ ή. Χρήσις σφραγιστῆρος ἀντ' αὐτῆς· ὅρα σ φ ρ α γ ι -
 σ τ ή ρ.

Ἰ π ο θ έ σ ε ι ς. Ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἢ τὴν ἐκπαίδευσιν πρέ-
 πει νὰ ὑποβάλλωνται διὰ τῶν Νομαρχῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον· σελ.
 206. — Ἐκθεσις πρὸς τὸ ὑπουργεῖον· σελ. 517.

Ἰ π ο θ ή κ ε υ σ ι ς, Μοναστηριακοῦ κτήματος πῶς καὶ πότε ἐπιτρέ-
 πεται· σελ. 228.

Ἰ π ό τ ρ ο φ α. Κοράσια εἰς τὴν φιλεκαπαιδευτικὴν ἐταιρίαν· σελ.
 648. 649. — Ἐνδυμασία· σελ. 661.

Ἰ π ό τ ρ ο φ ο ι. Τῆς Ῥιζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς· σελ. 66. 67.
 71. 119. — Τῆς ἐν Τίρυνθι Γεωργικῆς σχολῆς· ὅρα Γ ε ω ρ γ ι κ ή
 σ χ ο λ ή. — Διὰ τὰς διδασκαλικὰς θέσεις· σελ. 276. — Προσόντα
 σελ. 326. 364. — Ἐξοδα ἐπιστροφῆς ἐξ Εὐρώπης· σελ. 333. —
 Ἀποστελλομένων εἰς τὴν Εὐρώπην· σελ. 307. 368. — Ἀποστολὴ

τῶν ἐλέγχων· σελ. 442. — Κληρικοὶ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον· σελ. 653. — Ἐξαιροῦνται τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· σελ. 697. — Πότε, ὑπὸ τίνος καὶ ποῦ παρουσιάζονται κατάλογοι· σελ. 700. 701.

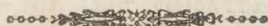
Ἰπποῦργεῖα. Καὶ ὑπουργοί· ὅρα Γραμματεῖαι καὶ γραμματεῖς. — Διοργανισμός· σελ. 94. — Ἰπαλλήλων προσδιορισμός· σελ. 94. — Ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας διαίρεσις· σελ. 95.

Ἰπποῦργεῖον. Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως διοργανισμός. Ὅρα Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργεῖον. — Διορισμός τοῦ Προσωπικοῦ· ὅρα Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ἰπποῦργεῖον. — Ἐσωτερικὸς κανονισμός· σελ. 248. — Ἐσωτερικὴ διαίρεσις· σελ. 248. — Γενικοῦ Γραμματέως καθήκοντα· σελ. 249. 251.

Ἰπποῦργικὸν σύμβούλιον. Σύστασις καὶ διορισμός· σελ. 2. — Καθήκοντα· σελ. 2. — Συνεδριάσεις· σελ. 2.

Ἰπποῦργοί. Καθήκοντα· σελ. 94. — Μισθός· σελ. 95.

Ἰφφηγητάι. Πανεπιστημίου διορισμός· ὅρα Πανεπιστήμιον. — Προσόντα τῶν ἐπιθυμούντων νὰ διορισθῶσι τοιοῦτοι· σελ. 324. — Δοκιμασία· σελ. 349. — Διορισμός ὡς βοηθὸς τῆς Ἀστυκλινικῆς· σελ. 475.

Φ.

Φαρμακευτικὴ. Διδασκαλίας μαθήματα· σελ. 344. — Σχολείου Μαθηταί· σελ. 419. 420.

Φαρμακεῖον. Τῆς Ἀστυκλινικῆς· σελ. 473.

Φαρμακολογία. Καθέδρα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ· σελ. 319. 410.

Φιλανθρωπικὰ. Καταστήματα. Παράστασις ἐν Δικαστηρίῳ· ὅρα Δημόσιον.

Φιλολογικὸν. Φροντιστηρίου σύστασις· σελ. 332. — Κανονισμός· σελ. 355.

Φιλοσοφικῆς. Σχολῆς σύστασις· ὅρα Πανεπιστήμιον.

Φοιτηταί. Τοῦ Πανεπιστημίου· ὅρα Πανεπιστήμιον. — Ἐξετάσεις· σελ. 452.

Φοίτησις. Τακτικὴ τῶν μαθητῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα· σελ. 651.

Φράσεις. Δημοσίευσίς· σελ. 449.

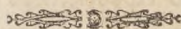
Φροντιστηρίου. Φιλολογικοῦ σύστασις· 332. Κανονισμός· σελ. 355.

Φυλακισμένοι. Κατήχησις· σελ. 187. 189.

Φυλάκισις. Κατὰ τίνων ὑπαλλήλων δὲν ἐκτελεῖται· σελ. 690.

Φυσικοῖς τορικόν Ταμείον, ἀνέγερσις· σελ. 255.

Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον. Κανονισμός· σελ. 507. —
Περὶ τοῦ Μουσείου καθόλου· σελ. 508. — Περὶ διευθύνσεως καὶ τῶν
ὑπαλλήλων· σελ. 508. — Καθήκοντα τῶν ἐφόρων· σελ. 509. —
Καθήκοντα τοῦ ἐπιμελητοῦ· σελ. 512. — Καθήκοντα τοῦ Ταριχευ-
τοῦ καὶ σχηματιστοῦ· σελ. 514. — Καθήκοντα τοῦ φύλακος· σελ.
316. — Δημοσία χρήσις· σελ. 516.

Χ.

Χαλκογραφήματα. Συλλογή· σελ. 255.

Χαρτίον. Προσδιορισμός τοῦ σχήματος· σελ. 58.

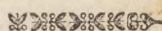
Χειροτονία. Τῶν ἱερέων προσόντα· σελ. 151. — Ἐν γένει· σελ.
207.

Χειρουργία. Ταμείου ἀνέγερσις· σελ. 255.

Χημεία. Ἐργαστηρίου Ταμείου ἀνέγερσις· σελ. 255.

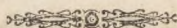
Χρέη Παλαιὰ τῶν Μοναστηρίων· σελ. 35. — Ἱεροκηρύκων· ὅρα ἱε-
ροκήρυκες.

Χριστιανική. Βιβλία τῆς διδασκαλίας· σελ. 564.

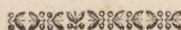
Ψ.

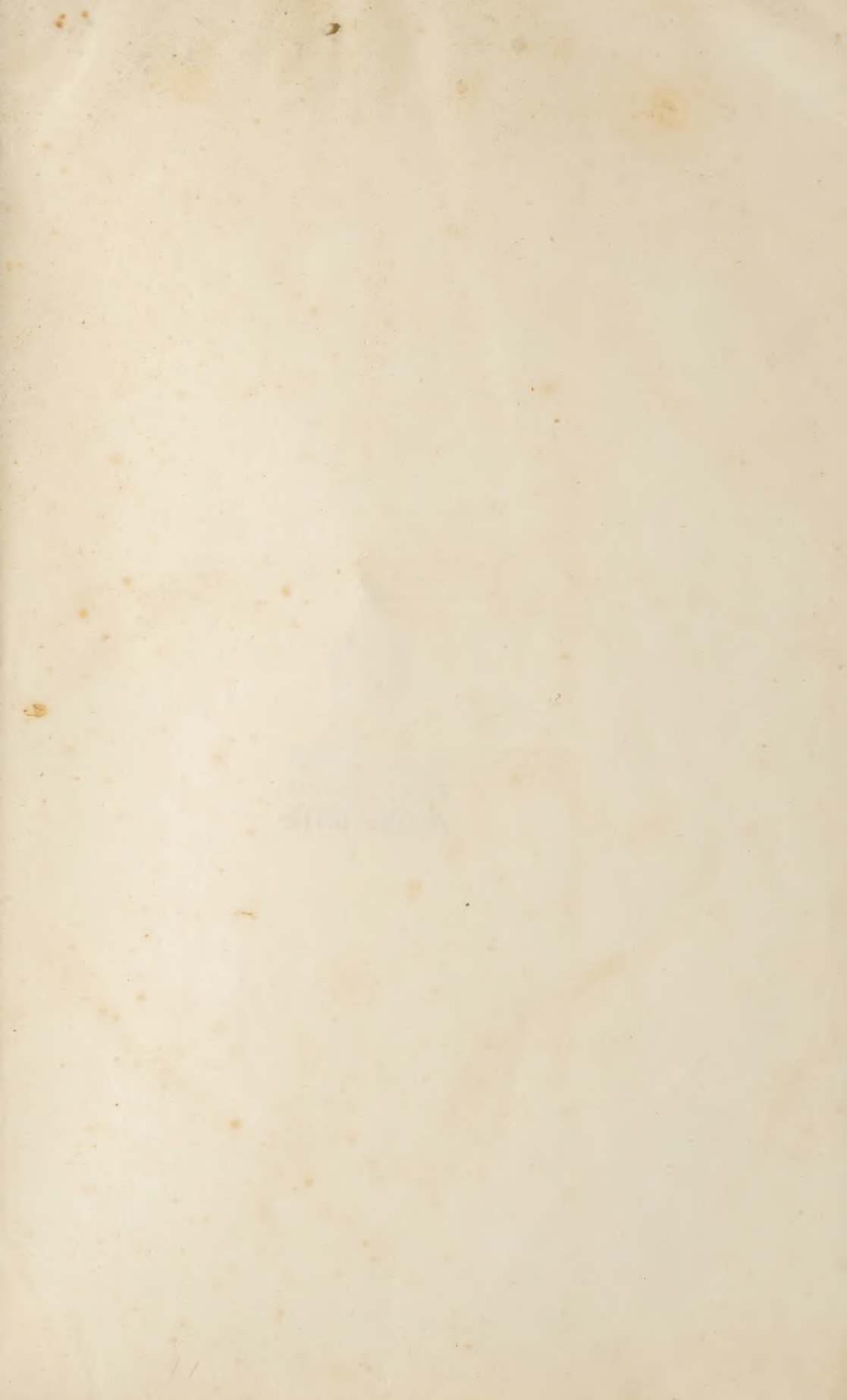
Ψαλτική. Σύστασις σχολείου· σελ. 58. 63.

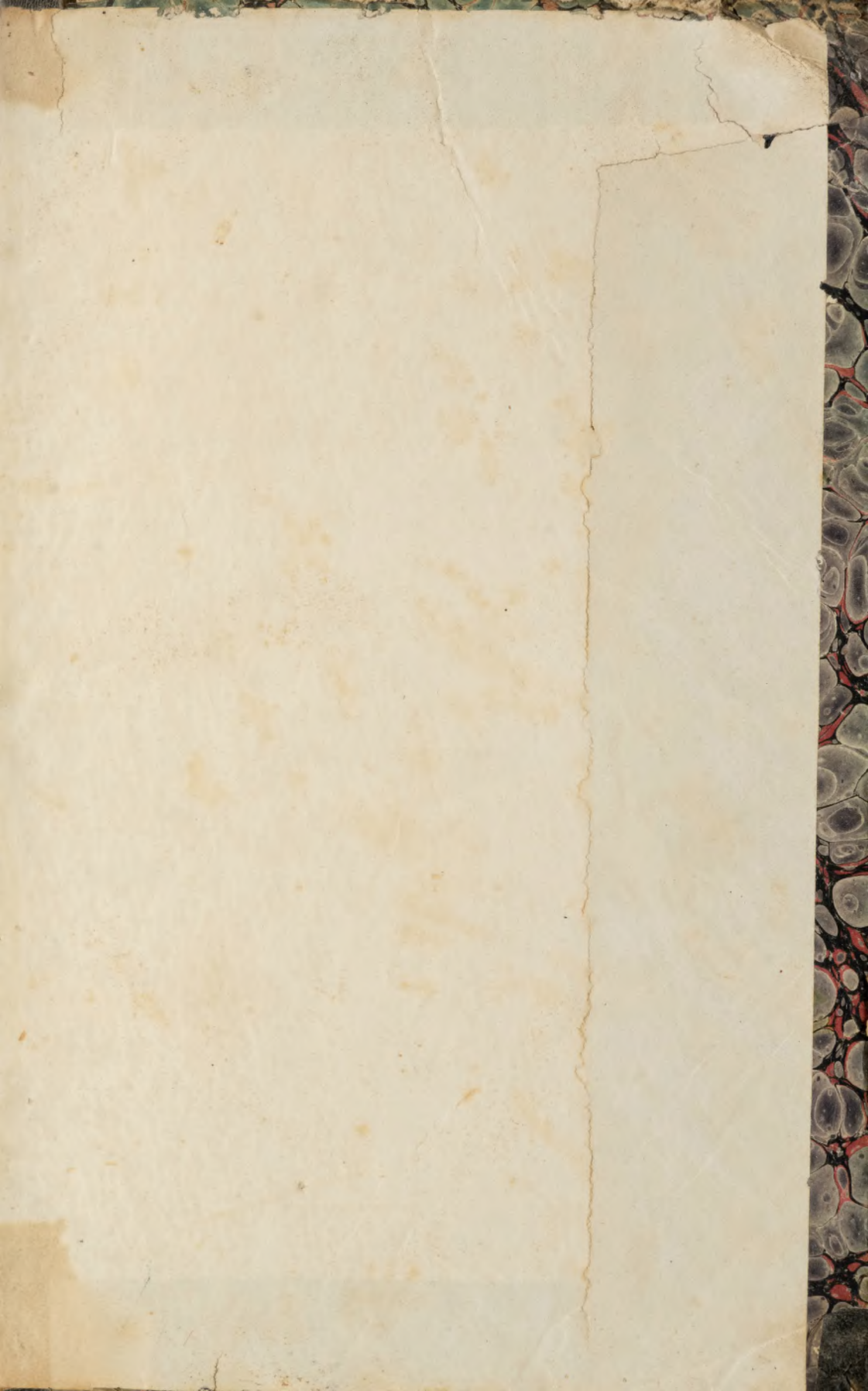

Ω.

Ωραι. Προσδιορισμός τῶν ἐν τοῖς Γραφείοις ἐργασίμων· ὅρα γρα-
φείων ἐργασίμων ὥρων προσδιορισμός.

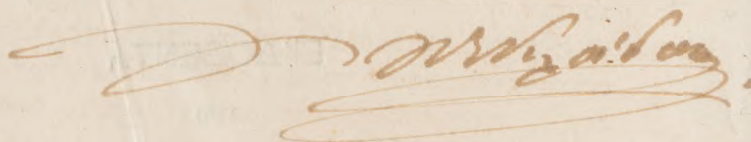

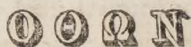

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφὴν μου, θεω-
ρεῖται κλεψίτυπον, καὶ ἐνεργοῦνται τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὠρισμένα.

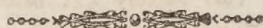

Περὶ σχηματισμοῦ τῶν Γραμματειῶν.

ΕΛΕΩΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΑΚΟΥΣΑΝΤΕΣ τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργικοῦ μας Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 1. Θέλουν ὑπάρχει ἐπτὰ Γραμματεῖαι.

Α'. Ἡ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Β'. Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Γ'. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Δ'. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

Ε'. Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

ΣΤ'. Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ζ'. Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν.

Ἄρθρ. 2. Πάσης γραμματείας προΐσταται εἰς γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας· οὗτος δύναται νὰ διευθύνῃ συγχρόνως καὶ πλειοτέρας Γραμματείας. Ἐὰν ὁ προϊστάμενος μιᾶς Γραμματείας γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας ἐμποδίζεται τοῦ νὰ τὴν διευθύνῃ εἴτε δι' ἀσθένειαν, εἴτε δι' ἀπουσίαν, θέλει γίνεσθαι φροντὶς περὶ τῆς προσωρινῆς αὐτῆς διευθύνσεως δι' ἰδιαιτέρου διορισμοῦ τοποτηρητοῦ.

Ἄρθρ. 3. Ὅλοι οἱ γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἰσόβαμοι· φυλάττουν δὲ τὴν σειρὰν τῆς ἀρχαιότητος τῆς ὑπηρεσίας, ἐξαιρουμένου τοῦ κατὰ καιρὸν προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὅστις προεδρεύει.

Ἄρθρ. 4. Εἰς πᾶσαν γραμματεῖαν θέλει δοθῇ διὰ Βασιλικοῦ διορισμοῦ τὸ ἀπαιτούμενον προσωπικὸν κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας· οἱ περὶ τούτου λεπτομερέστεροι ὁρισμοὶ ἐμπεριέχονται εἰς τὰ ἰδιαίτερα περὶ διοργανισμοῦ ἐκάστης γραμματείας διατάγματα· εἰς ἀπάντησιν δὲ τῶν ἐξόδων τοῦ γραφείου καὶ τῶν ἀντιμισθίων, τὰ ὅποια θέλουν δίδεσθαι εἰς τοὺς κατὰ καιρὸν διορισθησομένους προσωρινούς βοηθοὺς, θέλει πιστωθῇ πᾶσα γραμματεία εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν της μὲ προσεπιχορήγησίν τινα.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ὁλομέλεια τῶν Γραμματέων τῆς Ἐπικρατείας σχημα-

τίζει τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, τοῦ ὁποίου ὁ πρόεδρος ὀνομάζεται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὸν Βασιλέα.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον θέλουν υποβάλλεσθαι καὶ συζητῆσθαι

α'. Ὅλαι αἱ περὶ Κυβερνητικοῦ συστήματος ὑποθέσεις.

β'. Ὅλοι οἱ ἐκδοθησόμενοι ὅρισμοι περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τῶν διαφορῶν ἀρχῶν, καὶ περὶ τῆς διαιρέσεως τῆς ἐπικρατείας.

γ'. Ὅλα τὰ ἀντικείμενα τῆς νομοθεσίας, καὶ ὅλα τὰ ἐκδοθησόμενα περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν νόμων καὶ τῆς τακτοποιήσεως τῆς διοικήσεως τοῦ κράτους γενικὰ διατάγματα, κατ' ἐξοχὴν δὲ ὅλοι οἱ νέοι ὅρισμοι περὶ τῆς σχέσεως τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Ἐπικράτειαν, καὶ τῶν κατὰ μέρος Ἐκκλησιῶν πρὸς ἀλλήλας, καὶ ὅσαι ἤθελον συμπέσει ἀπορίαι περὶ τῆς ἐξηγήσεως τῶν νόμων καὶ διαταγμάτων.

δ'. Αἱ μὲ ἄλλας Ἐπικρατείας συνθῆκαι, καὶ αἱ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἐκδοθησόμεναι ὁδηγίαι, καθ' ὅσον ἡ ἰδιαιτέρα φύσις τῶν σχέσεων δὲν ἤθελεν ἀπαιτῆσαι ἐξαίρεσιν.

ε'. Ὅλα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα διαφορῶν Γραμματειῶν ἀντικείμενα, καθ' ὅσον οἱ Γραμματεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκει αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις, δὲν δύνανται νὰ συμβιβασθοῦν περὶ αὐτῆς.

ς'. Αἱ περὶ ἀρμοδιότητος τῶν διαφορῶν Γραμματειῶν ἀμφισβητήσεις.

ζ'. Ὁ κατ' ἔτος ἐκδοθησόμενος οἰκονομικὸς νόμος, καὶ ὁ ὑποβληθησόμενος περὶ τῆς δημοσίου οἰκονομίας καθ' ἕκαστον ἔτος λογαριασμός.

η'. Ὅλα τὰ ἀντικείμενα, τὴν περὶ τῶν ὁποίων σύσκεψιν ὁ Βασιλεὺς ἤθελεν ἀναθέσει ἰδιαιτέρως εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἢ ἤθελαν προσδιορίσει εἰδικῶς οἱ διάφοροι νόμοι ἢ διατάγματα. Ἡ περὶ τούτων ἔκθεσις γίνεται ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας, καὶ ἐγχειρίζεται κατὰ τάξιν ἐγγράφως εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ συμβουλίου πρὸ τῆς συνεδριάσεως.

Ἄρθρ. 7. Τὸ πρωτόκολλον τῶν συνεδριάσεων τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου θέλει συντάττεσθαι παρ' ἐνὸς τῶν Γραμματέων τῆς Ἐπικρατείας, τῶν ὁποίων ἢ κατὰ τοῦτο σειρὰ θέλει προσδιορίζεσθαι ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ συμβουλίου. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο θέλει περιέχει ἐν συντόμῳ ὅχι μόνον τὰς γενομένας ἀποφάσεις καὶ τὴν αἰτιολόγησιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰς τυχόν διαφοροὺς ἐναντίας γνώμας ἐνὸς ἢ πλειοτέρων τῶν μελῶν, καὶ θέλει υποβάλλεσθαι εὐθὺς εἰς τὸν Βασιλέα διὰ νὰ ἐκδώσῃ τὰς ἀποφάσεις Του.

Ἄρθρ. 8. Ἐκαστος Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας εἶναι, ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητος τῆς ἐμπιστευθείσης εἰς αὐτὸν Γραμματείας, τὸ μόνον καὶ ἄμεσον ὄργανον τοῦ Βασιλέως πρὸς ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν Κυβερνητικῶν πράξεων ἐπομένως ἀπαιτεῖται νὰ προσυπογράφεται ὁ ἀρμόδιος Γραμματεὺς εἰς πάντα νόμον, πᾶν διάταγμα καὶ πᾶσαν δημοσίαν πρᾶξιν ἀφορῶσαν τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις, καθὼς καὶ εἰς πᾶσαν ἀπόφασιν

καὶ ὅρους, τοὺς ὁποίους προσδιορίζουν οἱ ἐπὶ τούτῳ νόμοι καὶ διατάγματα.

Εἰς αὐτὸν ἀπόκειται νὰ προβάλλῃ περὶ διορισμοῦ, προβιβασμοῦ, μεταθέσεως καὶ παύσεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν Γραμματεῖαν του. Εἰς τὰς προτάσεις του δὲ θέλει λαμβάνει πρὸ πάντων ὑπ' ὄψιν τὴν ἱκανότητα, τὴν ἐπιστημονικὴν ἐκπαίδευσιν, τὴν ἄμεμπτον διαγωγὴν καὶ τὰς σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ προβληθησομένου.

Οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δέχωνται ἢ ν' ἀποβάλλουν δημοσίους ὑπηρετάς ἄνευ ἀδείας τοῦ Βασιλέως, εἰμὴ μόνον καθ' ὅσον τὰ ὑπάρχοντα διατάγματα τοῖς τὸ ἐπιτρέπουσι ρητῶς.

Ἄρθρ. 13. Εἰς τὸ τέλος παντὸς διοικητικοῦ ἔτους ἕκαστος Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας χρεωστεῖ νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν Βασιλέα περιεκτικὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν τῆς ὑπηρεσίας του, περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐμπιστευθέντος εἰς αὐτὸν κλάδου, καὶ νὰ δώσῃ λογαριασμὸν περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν ποσοτήτων, αἵτινες εἶχαν τεθῇ εἰς τὴν διάθεσίν του.

Οἱ ἡμέτεροι Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας ἐπιφορτίζονται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ναύπλιον τὴν 3/15 Ἀπριλίου 1833.

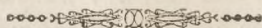
Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΕΪΔΕΚ.

Οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας.

Σ. ΤΡΙΚΟΤΗΝΗΣ Πρόεδρος, Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. ΠΡΑΪΔΗΣ,
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Περὶ τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὰς γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργικοῦ μας Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διεύθυνσις ὅλων τῶν ὑπαγομένων εἰς μίαν γραμματεῖαν ὑποθέσεων ἐναπόκειται ἰδίως εἰς τὸν ἀρμόδιον γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας. Εἰς αὐτὸν ὑπόκειται ὅλον τὸ προσωπικὸν τῆς γραμματείας, εἰς τὸ ὅποιον ὁ γραμματεὺς χρεωστεῖ νὰ διανέμῃ τὰς ὑποθέσεις κατὰ τὴνς ἀρμοδιότητα ἐκάστου. Ὡς πρὸς τὴν διανομὴν δὲ ταύτην θέλει λάβει

Ἄρθρ. 7. Ὁ Γραμματεὺς εἶναι ἀρχηγὸς τοῦ Γραφείου καὶ κρατεῖ τὸ πρωτόκολλον τῶν συνεδριάσεων· ἡμπορεῖ προσέτι νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ ἀποφασιστικὴν ψῆφον.

Ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος παρεδρεύει εἰς ὅλας τὰς συνεδριάσεις τῆς Συνόδου, καὶ ἀντιπροσωπεῖ παρ' αὐτῇ τὴν κυβέρνησιν. Κάθε πράξις γενομένη ἐν ἀπουσία του εἶναι ἄκυρος.

Ὁ αὐτὸς ἔχει τὸ δικαίωμα κατὰ παραγγελίαν Βασιλικῆς τιμῆς ἀρχῆς, ἢ καὶ δυνάμει τῆς ιδίας του θέσεως, νὰ καθυποβάλλῃ προτάσεις εἰς τὴν Σύνοδον, τὰς ὁποίας αὕτη λαμβάνει ἀμέσως εἰς σκέψιν καὶ ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν ὅ,τι κρίνει εὐλογον.

Ἄρθρ. 8. Ὁ πρόεδρος, οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι ὀρκίζονται τὸν ἐξῆς ὅρκον.

«Ὁμνύω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου, εὐσυνείδητον ἐκπλήρωσιν τῶν διαπιστευθέντων μοι χρεῶν, πιστὴν διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων τῆς ὀρθοδόξου ὀρθόδοξου ἀνατολικῆς ἀποστολικῆς ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, διατήρησιν τῆς ἀνεξαρτησίας της ἀπὸ πάσης ξένης ἐξουσίας, ἐνθερμον ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων αὐτῆς, ἀποχὴν ἀπὸ παντὸς πλαγίου σκοποῦ, καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν ὅλων ἐν γένει, καὶ ἐν μέρει ἐνὸς ἐκάστου τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας μου.»

Ὁ δὲ Βασιλικὸς ἐπίτροπος, ὁ Γραμματεὺς καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τοῦ Γραφείου, θέλουσιν ὀρκισθῆ τὸν συνῆθη τῶν ὑπαλλήλων ὅρκον.

Ὁ ὅρκος θέλει γίνεσθαι παρὰ μὲν τοῦ προέδρου, τῶν συμβούλων, τῶν παρέδρων, τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ Γραμματέως ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, παρὰ δὲ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς Συνόδου, συνεδριάζόντων ἐπὶ τούτῳ.

Ἄρθρ. 9. Εἰς ὅλα τὰ ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας ἐνεργεῖ ἡ Σύνοδος ἀνεξαρτήτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν τοῦ Κράτους ἀνήκει ἡ κυριαρχικὴ ἐποπτεία ἐφ' ὅλων τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους γινομένων πράξεων, συμβεβηκότων καὶ σχέσεων, ἔχει ἡ κυβέρνησις τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λαμβάνῃ γνώσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαπραγματεύσεως, καὶ ἐπομένως, πρὶν ζητηθῇ ἡ ἔγκρισις (τὸ ἐνεκρίθῃ) τῆς κυβερνήσεως, δὲν ἡμπορεῖ νὰ κοινοποιηθῇ οὐδὲ νὰ ἐκτελεσθῇ καμμία συνοδικὴ ἀπόφασις. Εἰς τὸ προσίμιον τῆς ἐκδόσεως τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως πρέπει πάντοτε νὰ ἀναφέρεται ἡ ζητηθεῖσα καὶ ληφθεῖσα ἔγκρισις.

Ἄρθρ. 10. Εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς ἐκκλησίας ἀνάγονται, κατὰ τοὺς εἰς τὰ ἄρθρα 11, 12 καὶ 17 ἀναφερομένους λεπτομερεστέρους προσδιορισμούς.

α. Ἡ περὶ τῶν δογμάτων διδασκαλία.

β'. Τὸ εἶδος καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς λατρείας.

γ'. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου.

δ'. Ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλίᾳ τοῦ λαοῦ.

» καὶ πληροφορηθῇ τὴν περὶ τῶν δύω τούτων προτάσεων ἀτομικὴν
» γνώμην τῶν ἐντὸς τοῦ Βασιλείου Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, ὡς
» προσχόντων καὶ προϊσταμένων τοῦ κλήρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας
» καὶ πρὸς τοῦτο μόνον ἀποβλέπει ἡ συγκάλεσις καὶ πρόσκλησις τῆς
» Σεβασμιότητός των. »

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ κατωτέρω ὑπογεγραμμένοι Μητροπολιταί, ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι, ἐπέστησαν εἰς αὐτὰ τὸν νοῦν ἐφ' ἱκανόν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. γραμματεὺς ἐπρόβαλεν εἰς τὴν ὁμήγυριν, ὅτι δύναται νὰ σκεφθῇ ἐν ἀνέσει καὶ κατ' ἰδίαν διότι ἡ γνώμη τῶν συγκροτούντων αὐτὴν ἀπαιτεῖται νὰ ᾖ ἐν καθαρῷ καὶ ἀνεπηρέαστῳ συνειδήτῳ, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐξῆλθον τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀπὸ τὸ δωματίον τῶν συνδιαλέξεων.

Προσκληθεῖσα μετ' ἱκανόν ἡ ἐπιτροπὴ παρὰ τῆς ὁμηγύρεως, ἐπανῆλθε καὶ ἔδωκε νέας περὶ τῶν προκειμένων ἀναπτύξεις τὰς ὁποίας ἐπροκάλεσεν ἡ ὁμήγυρις, ἥτις ἐπρόβαλε καὶ αὖθις νὰ συζητήσῃ κατ' ἰδίαν τὰς προτάσεις.

Ἐπ' αὐτῷ ἀνεχώρησεν αὖθις ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ ἐπανελθοῦσα μετὰ μακρόν, ἤκουσε παρὰ τῆς ὁμηγύρεως, ὅτι « ἡ ἐνδόμυχος πεποιθήσις » των εἶναι καθ' ὅλα σύμφωνος μὲ τὰς γενομένας προτάσεις· ἐπομένως ἐπιθυμοῦν ἐξ ὅλης καρδίας, πρῶτον νὰ διακηρυχθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ ἀποστολικὴ ἐκκλησία τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἐν πνεύματι μὴ ἀναγνωρίζουσα ἄλλην κεφαλὴν, εἰμὴ τὸν ἀρχηγὸν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, εἶναι αὐτοκέφαλος καὶ ἀνεξάρτητος ἀπὸ πάσης ἄλλης ἐξουσίας, φυλαττομένης ἀπαραχαράκτου τῆς δογματικῆς ἐνότητος, κατὰ τὰ παρὰ πασῶν τῶν ὀρθοδόξων ἀνατολικῶν ἐκκλησιῶν ἀνέκαθεν πρεσβευόμενα· κατὰ δὲ τὸ εἰς τὸν Βασιλικὸν Θρόνον ἀνήκον διοικητικὸν τῆς ἐκκλησίας μέρος μὴ ἀντιβαίνειν εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας, γνωρίζει ἀρχηγὸν τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος. Δεύτερον νὰ συστηθῇ διαρκὲς σύνοδος συγκειμένη ἀπὸ μόνους ἀρχιερεῖς, καθιστάμενη παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ θεωρουμένη ὡς ὑπερτάτη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, διευθύνουσα τὰ τῆς ἐκκλησίας, κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας. »

Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο, ἀναγνωσθὲν παρὰ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβούλου Κ. Σχινᾶ, καὶ ἐγκριθέν, ὑπεγράφη ὑπὸ πάντων τῶν παρευρεθέντων, καὶ διελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ τὴν τετάρτην ὥραν.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 15 Ἰουλίου 1853.

Ὁ Κορίνθου ΚΥΡΙΑΛΟΣ.

Ὁ Ἡλιουπόλεως ΑΝΘΙΜΟΣ.

Ὁ Θηβῶν ΠΑΪΣΙΟΣ.

Ὁ Ρεθύμνης Ἰωαννίκιος.

Ὁ Ῥέοντος ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.

Ὁ Εὐδοκιάδος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.

Ὁ Τζιάς καὶ Θερμίων ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ. Ὁ πρῶν Παράμυθίας ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.

Ὁ Δαμαλῶν ΙΩΝΑΣ, ἐκκλησιαστικὸς τοποτηρητὴς Ναυπλίας.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐργασίμων ὥρων εἰς τὰ γραφεῖα.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ Γπουργικοῦ μας Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὰ γραφεῖα ὅλων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν τοῦ Κράτους προσδιορίζονται 8 ἐργάσιμοι ὥραι καθεκάστην ἡμέραν.

Ἀνοίγουσι δὲ τὰ Γραφεῖα εἰς τὰς 8 τὸ πρωῒ ἀπὸ τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἕως ἐκείνης τοῦ ἁγίου Δημητρίου, εἰς τὰς 9 δὲ τὸ πρωῒ κατὰ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ ἔτους.

Πᾶς ἔχων θέσιν τινα ὀφείλει νὰ ἐμφανίζεται τακτικῶς κατὰ τὴν διωρισμένην ὥραν εἰς τὸ γραφεῖον καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰ χρῆμα του ἐντὸς τοῦ ὀρισμένου καιροῦ.

Ἄρθρ. 2. Ὅταν αὐταὶ αἱ ἐργάσιμοι ὥραι δὲν ἀρκῶσιν εἰς ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ὑπηρεσίας, εἴτε ἐξ αἰτίας τινὸς προσωρινῶς κατεπειγουσῆς ὑποθέσεως, εἴτε ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ κλάδου μιᾶς ἀρχῆς, ὑποχρεóνονται, ἢ ὅλα τὰ εἰς τοιαύτην ἀρχὴν διωρισμένα ἄτομα, ἢ καὶ μέρος αὐτῶν, κατὰ τοὺς παρὰ τοῦ διευθυντοῦ ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης κατασταθησομένους ὁρισμοὺς, νὰ ἐργάζωνται ἐν τῷ γραφείῳ καὶ ἐκτὸς τῶν εἰρημένων ὥρων εἰς τοῦτο ὑποχρεóνονται πρὸ πάντων οἱ τῶν λιμεναρχιῶν καὶ τῶν ἀστυνομιῶν, ἔπειτα τῶν ὑγειονομικῶν καὶ Τελωνεῖων ἐξαιρέτως δὲ εἰς τὰς ἀστυνομίας θέλει κανονισθῇ ἡ ὑπηρεσία εἰς τρόπον, ὥστε καὶ ἀφοῦ κλεισθῇ τὸ γραφεῖον καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν νὰ ἦναι ἐν ἄτομον τοῦ προσωπικοῦ ἑτοίμον εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις ἀπαιτούσας τὴν παρευθὺς ἐπέμβασιν τῆς ἀστυνομίας, καὶ ὁ διευθυντῆς, πού εὐρίσκεται, νὰ γινώσκηται, εἰς τὸ γραφεῖον ἢ εἰς τὴν οἰκίαν του.

Τῶν ταχυδρομείων ἡ ὑπηρεσία κανονίζεται ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐλεύσεως καὶ ἀναχωρήσεως τῶν ταχυδρόμων.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐξῆς ἐορτασίμους ἡμέρας, οἷον

1) Τὸ νέον ἔτος.

2) Τὰ Θεοφάνεια.

3) Τὴν 25 Ἰανουαρίου (6 Φεβρουαρίου) ὡς ἡμέραν τῆς ἀποβάσεως τοῦ Βασιλέως.

4) Τὴν ἐορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

5) Τὴν μεγάλην παρασκευὴν καὶ τὸ μέγα Σάββατον.

6) Τὴν δευτέραν τοῦ πάσχα καὶ τὴν δευτέραν τῆς Πεντηκοστῆς.

7) Τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

8) Τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀναλήψεως.

Περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν εἰς τὰς ἐνορίας ἐφημερεύοντων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΤΛ. ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 983 ἐγκυκλίου τῆς γραμματείας ταύτης προσε-
κλήθη τὸ Νομαρχεῖον πρὸς ἐνὸς ἤδη περίπου ἔτους νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς
Σ. Σ. ἐπισκόπους τὴν ἀπαιτουμένην συνδρομὴν πρὸς σύναξιν τῶν ἄχρι
τοῦδε νενομισμένων ἀρχιερατικῶν δικαιωμάτων, ἄχρις ὅτου προσδιορι-
σθῇ ἡ τακτικὴ τοῦ κλήρου μισθοδοσία.

Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐφημερεύοντες εἰς τὰς ἐνορίας πρεσβύτεροι, μὴ
ἔχοντες ἐπίσης ἄλλον πόρον σταθερὸν ἀπὸ τοῦ ἐπαγγέλματός των, ζῶ-
σιν ἀπὸ μόνᾳ τὰ τυχερά, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, τῆς ἐφημερίας των κέρ-
δη, εἶναι δίκαιον, ἄχρις ὅτου κανονισθῇ καὶ αὐτῶν ἡ ἀπὸ τῶν Ἐκκλη-
σιαστικῶν καὶ μερικῶν ταμείων τακτικὴ αὐτάρκης μισθοδοσία, νὰ πο-
ρίζωνται τὰ δικαιώματά των ταῦτα, καθὼς τὰ ἐλάμβανον ἄχρι τοῦδε,
εὐχαριστούμενοι εἰς τὰ κατὰ προαίρεσιν μόνον, χωρὶς νὰ γίνωνται
αὐστηροὶ περισσοτέρων ἀπαιτηταί, προσκαλεῖται τὸ νομαρχεῖον νὰ χο-
ρηγῇ καὶ εἰς αὐτοὺς τὴν αὐτὴν αὐτὴν ὑπεράσπισιν, ὑποχρεοῦν ἐν περι-
πτώσει δυστροπίας, τοὺς ἐνορίτας νὰ δίδουν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὅ,τι καὶ
ὅσον ἔδιδον ἄχρι τοῦδε εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικούς τῆς ἐνορίας των.

Πρὸς τοῦτο προσκαλοῦνται συγχρόνως παρὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου καὶ
οἱ Σ. Σ. ἐπίσκοποι νὰ ἐπικαλῶνται τὴν συνδρομὴν τῆς διοικητικῆς ἀρ-
χῆς, ὅσας οἱ τελοῦντες ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν δικαιοδοσίαν
ἐφημέριοι ἀναφερθῶσι πρὸς αὐτοὺς ὡς ἀδικούμενοι, χωρὶς ἐντοσούτῳ
νὰ δύναται ὁ ἐφημέριος, διότι δὲν λαμβάνει τὰ δικαιώματά του, νὰ
κλείῃ εἰς τοὺς χριστιανούς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἐφημερίας του, καὶ νὰ
τοὺς ἀποστερῇ τῆς ἱερᾶς μυσταγωγίας καὶ τῶν λοιπῶν θρησκευτικῶν
τελετῶν.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 10 Μαΐου 1834.

Ὁ Γραμματεὺς
Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ.

Περὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδακταλείου καὶ τοῦ ἐφόρου
τῶν Ἀρχαιοτήτων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Περὶ τῆς ὑπηρεσίας παρατηρεῖται ὅτι καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδακτα-
λείου καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων θεωροῦνται ὡς ὑπουργικοὶ σύμβουλοι
προσηλωμένοι εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείαν,

6. Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματεῖαν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 24 Ἀπριλίου (6 Μαΐου) 1835.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΚΟΒΕΑ, ΕΪΔΕΚ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς ἐν δικαστηρίῳ περὶ τῆς δημοσίας, τῶν δήμων, κτλ. (α)

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματέως, καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 95 τοῦ περὶ δικαστηρίων καὶ συμβολαιογράφων Νόμου καὶ τὰ ἄρθρα 2, 17, 75, 145 καὶ 146 τῆς πολιτικῆς Δικονομίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἐφεξῆς περὶ τῆς ἐν δικαστηρίῳ παραστάσεως τοῦ δημοσίου, τῶν δήμων, τῶν ἀγαθοεργῶν καὶ ἄλλων δημοσίων καταστημάτων καὶ τῶν σωματείων.

Ἄρθρ. 1. Θέλουν ἐνάγεσθαι:

α) Τὸ μὲν δημόσιον διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας.

β) Ἡ δὲ ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, μᾶλλον δὲ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, διὰ τοῦ προϊσταμένου αὐτῆς.

γ) Οἱ δὲ δῆμοι διὰ τῶν δημάρχων.

δ) Τὰ ἀγαθοεργὰ καὶ ἄλλα δημόσια καταστήματα καὶ τὰ σωματεία διὰ τοῦ προϊσταμένου τῆς κατὰ νόμον συγκεκροτημένης διοικησεως των.

Ἐπομένως ἅπαντες οἱ εἰρημένοι ἢ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀντιπρόσωποι χρέος ἔχουσι νὰ ὑπογράψωσι τὸ φανερόν τὴν γενομένην εἰς αὐτοὺς ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἀποδεικτικόν, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 140 καὶ 145 τῆς πολιτικῆς Δικονομίας ὥρισμένα.

Ὅλαι αἱ παρεπόμεναι τῇ ἀγωγῇ ἀνακοινώσεις γίνονται εἰς τοὺς διωρισμένους πληρεξουσίου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένη κλῆσις δὲν θέλει λαμβάνεσθαι ὑπὸ τῶν εἰρημένων παρὰ ἐὰν ὑπάρχῃ εἰς αὐτὴν ἐπισυνημένη, καθ' ἃ τὸ ἄρθρον 2 καὶ 3 τῆς πολιτικῆς Δικονομίας διατάσσει, ἢ νόμιμος ἀπόδειξις τῆς ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ἢ τῆς σιωπῆς αὐτῆς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἐνῆγχῃ ἄρθρ. 5 τοῦ διατάγματος.

Ἐντέθεν συνάγεται σαφέστατα, ὅτι ὁ γραμματεὺς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως δὲν δύναται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπιτροπὴν ἐνώπιον δικαστηρίου, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἄλλως δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ μὲ ἐπιτυχίαν τὴν ἐπιτετραμμένην εἰς αὐτὸν ἀνωτάτην ἐπιτήρησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἐμπεπιστευμένων εἰς τὴν διοίκησιν τῆς κτημάτων.

Ἀθῆναι τῇ 21 Φεβρουαρίου (4 Μαρτίου) 1836.

Καθ' ὑψηλοτάτην ἐπιταγὴν

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ.

Περὶ τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τοῦ δημοσίου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Εἰς τὴν ἀπὸ 5 (17) τρέχοντος μηνὸς ἀπαντῶμεν τὰ ἐξῆς.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δίδει δυνάμει ἰδίας ἐξουσίας (ἐπομένως χωρὶς νὰ ἔχῃ χρεῖαν τῆς Ἡμετέρας Β. ἐγκρίσεως) τὴν ἐγκρίσιν πρὸς ἐπιχειρήσιν δίκης διὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου. Ἡ ἐγκρίσις ὅμως αὕτη πρέπει νὰ δίδεται τότε μόνον, ὅταν δὲν σταθῇ δυνατόν νὰ δοθῇ τέλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ, εἴτε διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ προσέτι ὅταν ἡ ρηθεῖσα ἐπιτροπὴ φέρῃ πρότερον περὶ τῆς ἰσχυοῦσης ἀφρημῆς τῆς ἐκλεχθησομένης δίκης ἀποδεικτικόν, τὸ ὅποῖον σημειοῦται ἀκριβέστερον εἰς τὸ 220 ἄρθρον ἐδάφ. 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δύναται ὡσαύτως δυνάμει ἰδίας ἐξουσίας νὰ διατάξῃ (ἐπὶ τῇ βάσει, τῶν παρὰ τῶν δικαστηρίων, ὡς ἐκτελεστέων ἀναγνωρισμένων ἐξόδων) τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον νὰ πληρώσῃ τὰ δικολογικὰ ἐξόδα, καὶ νὰ τὰ περάσῃ μετὰ τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων τῆς ρηθείσης ἐπιτροπῆς, ὑποτιθεμένου, ὅτι αὐτὰ κατὰ τὴν τελεσίδικον δικαστικὴν ἀπόφασιν ἀνήκουν τῷ ὄντι εἰς θάρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου. Δι' ὅσα ἐξόδα τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον πρέπει νὰ πληρώσῃ κατὰ τὸ διάστημα τῆς δίκης, χρεωστεῖ τὸ ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ διὰ τὰς ἀναγκαίας προκαταβολὰς κατὰ τὰς χρείας καὶ κατὰ τὴν πρότασιν τῆς ἐπιτροπῆς· ὅταν ἡ δίκη τελειώσῃ, αἱ προκαταβολαὶ αὗται εἴτε ἐπιστρέφονται παρὰ τοῦ καταδικασθέντος ἀντιδίκου, εἴτε ἀνήκουν ὀριστικῶς εἰς θάρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, καὶ θέλουν περᾶσθαι εἰς τὸ βιβλίον, ἀφοῦ πρῶτον λογαριασθῶσιν ἀκριβῶς καὶ

μόνα τὰ ἔγγραφα ἡμποροῦν νὰ κρατῶσιν εἰς τὰ γραφεῖά των, ὅσα τῷ ὄντι ἔχουσι χρεῖαν ἐπεξεργασίας.

Ἐγγραφα περὶ σπουδαίων ὑποθέσεων πρέπει νὰ κλειδώνονται προσεκτικὰ καὶ ἀπὸ τὸν προϊστάμενον αὐτὸν τῆς ὑπηρεσίας χρεῖας τυχούσης· ἐπὶ τῶν θυρίδων καὶ συρταρίων τῆς καταχωρίσεως μεγάλων γραφείων, πρέπει νὰ τίθενται ἐπιγραφαί, ὅμοιαι μὲ τὰς ὁποίας ἔχει ἐπὶ κεφαλῆς ἐκάστης ὑποθέσεως τὸ εὔρετήριον ἦτον μάλιστα καλὸν νὰ ἐπιγράφωνται οἱ φάκελλοι μὲ τὰ στοιχεῖα καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ εὔρετηρίου, διὰ νὰ εὐκολυνθῇ οὕτω ἡ ζήτησις καὶ ἡ καταχώρησις αὐτῶν.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα καταντᾷ ἡ προφύλαξις τῶν πρακτικῶν ἔτι δυσκολωτέρᾳ διὰ τὰς πολλὰς θότριάς· διὰ τοῦτο εἶναι καὶ μεγαλειτέρας προσοχῆς χρεῖα.

§ 7.

Τῶν κεντρικῶν ἀρχῶν ἡ καταχώρισις, πρέπει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ν' ἀνατίθεται εἰς ἐπίτηδες ὑπαλλήλους, ἐπειδὴ αὕτη προϋποθέτει πάντοτε ἀκριβῆ γνώσιν τῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει καὶ ἐν μέρει, ἀποκτωμένην διὰ μακρὰς πεύρας καὶ μὴ οὖσαν ἐπομένως τοῦ τυχόντος, ἐξαιρέτως δὲ εἶναι τοῦτο ἀναγκασίον εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ὑπουργείων, ὅπου πρέπει ν' ἀνατίθεται τὸ χρέος τοῦτο εἰς γραμματεῖς ἀξιόους καὶ εἰ δυνατόν διαρκεῖς.

Ὁ προϊστάμενος τῆς ἀρχῆς ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς καταχωρίσεως, ὣν ὑπεύθυνος διὰ τὴν κανονικὴν καὶ κατὰ τὰς ὁδηγίας σύστασιν καὶ διεύθυνσιν τούτου. Μάλιστα δὲ πρέπει νὰ προσδιορισθῇ τάξις τις εἰσόδου εἰς τὸν θάλαμον τῆς καταχωρίσεως, καθ' ἣν εἰς μὲν ξένους νὰ ἦναι ἀπηγορευμένον νὰ βλέπωσιν οὐδὲν ἔγγραφον χωρὶς εἰδικῆς καὶ ἐγγράφου περὶ τούτου ἀδείας πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς καταχωρίσεως· οἱ δὲ ὑπάλληλοι ἐκάστης ἀρχῆς, ἐξαιρουμένων τῶν προϊσταμένων, ἐκεῖνα μόνα τὰ ἔγγραφα νὰ βλέπουν καὶ νὰ ζητήσουν εἰς τὴν καταχώρισιν, ὅσα χρειάζονται τῷ ὄντι πρὸς ἐπεξεργασίαν τινὸς ὑποθέσεως, καὶ πᾶσα παράδοσις πρακτικῶν ἀπὸ τὸ γραφεῖον τῆς καταχωρίσεως νὰ γίνεται ἀνεξαιρέτως δι' ἀποδείξεως· ἐπὶ τοιούτῳ σκοπῷ θέλουν γένει ὡς ἐρρέθη ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 χωριστοὶ κατάλογοι διὰ τὴν παράδοσιν καὶ ἐπιστροφὴν τῶν ἐγγράφων, περιέχοντες μόνον τὰ στοιχεῖα καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ εὔρετηρίου, προσέτι τὸν ἀριθμὸν τοῦ βιβλίου τῆς διεκπεραιώσεως, καὶ μίαν στήλην διὰ τὴν αὐτόγραφον ἀπόδειξιν τοῦ ἀνήκοντος ὑπαλλήλου, καὶ χρησιμεύοντας εἰς μόνον τὸ προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς. Μὲ τὸ γραφεῖον τῆς καταχωρίσεως πρέπει νὰ ἦναι συνενωμένον καὶ τὸ τῶν ἐπερωτήσεων διὰ τοὺς ξένους, διότι ἀπὸ τὴν καταχώρισιν ἡμποροῦν νὰ λαμβάνωνται καταλληλοτέρως πληροφορίες, καθ' ὅσον τὸ συμφέρον τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἡ προσδιορισθησομένη ἐσωτερικὴ διαρρύθμισις τοῦ γραφείου συγχωροῦσι νὰ δίδωνται αὐταί. Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο τῶν ἐπερωτήσεων, τὸ ὁποῖον ἀναμφιβόλως μόνον εἰς τὰ ὑπουργεῖα καὶ εἰς τὰς ἄλλας κεντρικὰς ἀρ-

μή υπό μισθὸν διατελούντων ἐκκλησιαστικῶν ἐγκρίνομεν νὰ δίδονται πρὸς τοῦτον κατὰ πᾶσαν ἡμέραν τρεῖς δραχμαὶ λόγῳ ἀντιμισθίας, τροφῆς καὶ διατριβῆς ἐφ' ὅσον διαρκέσῃ ἡ ἀπὸ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του ἀπομάκρυνσις, πρὸς δὲ καὶ τὰ συνήθη τῆς μετακομίσεως ἐξοδα ἐπὶ τακτικῆς ἀποδείξεως.

Ἡ δαπάνη αὕτη θέλει λαμβάνεσθαι ἐκ τῶν κεφαλαίων τῶν εἰς τὰ γραφικὰ ἐξοδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συμπαραληφθέντων ὑπὸ τὸν τίτλον ἐξοδα ὁδοιπορίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 (22) Νοεμβρίου 1836.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον

Ο ΚΟΜΗΣ ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρὸς δρὸς, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΖ, Δ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ ἰδιωτικῶν δασῶν.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας, ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τοῦ Ἡμετέρου συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἰδιωτικὰ δάση, μεταξὺ τῶν δασῶν τοῦ Βασιλείου θεωροῦνται μόνον ἐκεῖνα, ὅσα δι' ἐγγράφων, ἐκδεδομένων κατὰ τοὺς νόμους τόπους ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας τουρκικὰς ἀρχάς, ἀποδειχθῶσιν ὅτι ὑπῆρχον καὶ πρὸς τὰς ἀρχάς τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, ἰδιοκτησίαι πλήρεις ἰδιωτῶν.

Προσέτι ὡς δάση ἰδιωτικὰ θέλουν θεωρεῖσθαι ἀναμφισβητήτως, καὶ τὰ κείμενα εἰς ὅσα ἰδιωτικὰ χωρία (τζιφτλίκια) δὲν ἀναφέρουν μὲν τὰ νόμιμα ἐγγράφα ὀνομαστὶ τὰ ἐμπεριεχόμενα εἰς αὐτὰ δάση, προϋποτιθεμένου ὅτι κεῖνται ἀληθῶς ἐντὸς τῶν ἀκριβῶς ἀποδειχθέντων ὁρίων τοῦ ἀρμοδίου ἰδιωτικοῦ κτήματος (τζιφτλικίου), ἐπομένως σχηματίζουν ἀναγκαῖον καὶ φυσικὸν συστατικὸν μέρος αὐτοῦ.

Ἄν δὲ ἐκ περιστάσεως τὰ ἐγγράφα ταῦτα ἐχάθησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου, τότε συγχωροῦνται ὅλα τὰ πρὸς ἀπόδειξιν ἔνδικοι μέσα ὅσα χορηγεῖ ὁ νόμος.

Ἄρθρ. 2. Ἀξιώσεις δήμεων καὶ μοναστηρίων περὶ τῆς ἰδιοκτησίας δάσους, θεμελιούμεναι μόνον εἰς πολυχρόνιον καὶ ἀδιάλειπτον δικαίωμα ἐλευθέρας ξυλεύσεως, προσερχόμενον ἀπὸ τὴν ἀνέκαθεν ἀμελημένην διοίκησιν τῶν δασῶν καὶ ἐπομένως μὴ στηριζόμεναι εἰς νόμιμα ἐγγράφα.

θέλουν ἐνεργεῖ εὐσυνειδότως ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἀρμοδιότητός των, ἔχοντες πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ὅσον μεγάλη εἶναι ἡ ἐμπιστοσύνη, τὴν ὁποίαν εἰς αὐτοὺς θέτομεν, ἄλλο τόσον εἶναι μεγάλη καὶ ἡ εὐθύνη, τὴν ὁποίαν ἀναδέχονται καὶ ὅτι μόνον πρὸς ὄφελος τῶν πιστῶν ὑπηκόων Μας, θέλουν μεταχειρισθῇ τὴν ἐμπιστοσύνην Μας αὐτὴν.

Ἄρθρ. 8. Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ οἱ Ἡμέτεροι Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας ἐπιφορτίζονται τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11[23 Μαρτίου 1837.

Ο Θ Ω Ν

ΡΟΥΔΑΡΤ, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, Δ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ,
Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

Περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν δασῶν τῶν διαλελυμένων καὶ μὴ μοναστηρίων τοῦ Κράτους.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀπὸ 29 Νοεμβρίου (11 Δεκεμβρίου) τ. ε. ὑπ' ἀριθ. 16939 ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ἡμετέρας Γραμματείας, ἔνια τῶν συμβουλίων τῶν διατηρουμένων κατὰ τὸ Βασιλεῖον μονῶν, ἐξ ἀπειρίας μᾶλλον καὶ ἀγνοίας, παρὰ ἐξ ἀμελείας δὲν ἐπαρουσίασαν μέχρι τοῦδε τοὺς περὶ ἰδιοκτησίας τῶν δασῶν τίτλους των καθὰ ὠρισάμεθα διὰ τοῦ ἀπὸ 17/29 Σεμβρίου 1836 Ἡμετέρου Διατάγματος, τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως σελ. 351—352, καὶ ἐπειδὴ ἡ προθεσμία ἡ διὰ τὴν παρουσίαν των τοιούτων τίτλων προσδιορισθεῖσα λήγει τὴν 4. Δεκεμβρίου τ. ε. ἐπιθυμοῦντες νὰ μὴ προγενῇ ζημία εἰς τὰς μονὰς ἐκεῖνας, ὅσας δὲν ἐπαρουσίασαν μέχρι τοῦδε τοὺς περὶ ἰδιοκτησίας τῶν δασῶν τίτλους των, καὶ λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀριθ. 836 ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, συγκαταβαίνομεν νὰ δοθῇ ἀνυπερβλήτος παράτασις τῆς εἰρημένης προθεσμίας ἐπὶ 6 (ἕξ) μῆνας ἀκόμη ἀπὸ τὴν 1 Δεκεμβρίου τ. ε. ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ προσκληθῶσιν ἀνυπερθέτως οὐ μόνον τὰ συμβούλια τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων, ὅσα δὲν ἐπαρουσίασαν τοὺς περὶ τῶν δασῶν τίτλους των νὰ τοὺς παρουσιάσωσιν ἀνυπερθέτως εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχάς, ἀλλὰ καὶ οἱ διοικηταὶ (μ' ὅλον ὅτι διὰ τὴν ἀμελείαν των τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον δὲν ἤθελεν εἰσπυρῆσαι νὰ στερηθῇ διὰ πάντοτε τῶν κτημάτων του)· νὰ προσκληθῶσιν ἐπίσης νὰ παραπέμψωσιν ἄνευ ἀναβολῆς τοὺς ζητηθέντας ὑπ'

λῶς, εἰς τοὺς κλασικοὺς συγγραφεῖς καὶ τοὺς ἁγίους πατέρας ἀμφοτέρων.

γ') Τὴν γενικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν γεωγραφίαν.

δ') Τὰ στοιχειώδη μαθηματικά.

ε') Τὴν στοιχειώδη φιλοσοφίαν.

ς') Μίαν ξένην γλῶσσαν ἐκ τῶν νεωτέρων, οἷον τὴν γαλλικὴν, ὡς κοινοτέραν.

8. Ἡ σχολὴ ἔχει πέντε τάξεις, ἐκάστης δὲ τούτων ἡ διάρκεια εἶναι ἐνιαύσιος. Καὶ ἡ μὲν πρώτη εἶναι προπαρασκευαστικὴ διὰ τοὺς μὴ διδασκόμενους πάντα τὰ τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου μαθήματα· αἱ δὲ ἀνωτέραι τρεῖς ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ γυμνασίου, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἡ ἱερὰ κατήχησις καὶ ἡ ἱερὰ ἱστορία θέλουν διδάσκεισθαι ἐν αὐτῇ πλατύτερον. Παραλλήλως δὲ μὲ τοὺς κλασικοὺς Ἕλληνας καὶ Λατίνους θέλουν ἐξηγεῖσθαι ἀρμόδια μέρη ἐκ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς δὲ τὴν πέμπτην τάξιν θέλουν διδάσκεισθαι συνοπτικῶς α) ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὰς θείας Γραφάς, καὶ β') ἡ δογματικὴ καὶ ἠθικὴ θεολογία.

9. Καθ' ὅσον δὲν ἤθελεν ἐμποδισθῇ ἡ τοποθέτησις τῶν ἐκ τῆς Ρίζαρείου περιουσίας ὑποτρόφων, καὶ ἤθελε δοθῇ ῥητὴ ἄδεια παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, οἱ διάφοροι ὑπότροφοι, ἀποπερατώσαντες τὰς τέσσαρας τάξεις αὐτῆς, δύνανται ἀντὶ νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὴν πέμπτην, νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ βασιλικὸν πανεπιστήμιον, ὅπου διδάσκονται ἐπὶ τριετίαν τὰ γενικὰ λεγόμενα μαθήματα ἐκ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, καὶ τὰ ὠρισμένα μαθήματα τῆς θεολογικῆς, ἐν οἷς συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ μάθημα τῆς ἐβραϊκῆς, ἐξακολουθοῦντες νὰ διαμένωσιν ἐν τῇ σχολῇ, καὶ νὰ θεωρῶνται ὡς οἱ λοιποὶ ὑπότροφοι.

Ἡ δὲ χορήγησις τῆς ἐκ τῆς Ρίζαρείου περιουσίας συντάξεως εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἄτομον δὲν δύναται νὰ παρεκταθῇ ὑπὲρ τὰ πέντε ἔτη.

10. Τὴν τάξιν τῶν μαθημάτων καὶ τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας ἐκάστου θέλει διαγράψει ἰδιαιτέρος περὶ τούτων κανονισμὸς, ὑποβαλλόμενος παρὰ τοῦ πρώτου συμβουλίου τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Ρίζαρείου διαθήκης εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ, γραμματείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς διοικήσεως τῆς σχολῆς.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τοῦ Διευθυντοῦ.

11. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ σχολὴ ὑπόκειται εἰς τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας, λαμβάνει παρ' αὐτῆς τὰς ἀναγκαίας διακοινώσεις, καὶ πέμπει πρὸς αὐτὴν τὰς ἀπαιτούμενας ἐκθέσεις.

νομικῶν Γραμματείας περὶ τῆς αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως αὐτῶν.

4. Αἱ Ἡμέτεραι ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἐπιφορτίζονται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἀπριλίου 1843.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεὺς

I. ΡΙΖΟΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεὺς

Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Ἀριθ. Πρω. 24,243.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛ. ΚΑΠ. ΓΡΑΜ. ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Πρὸς τὴν Ι. Σύνοδον τοῦ Βασιλείου.

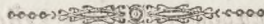
Συνεπεῖα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11,955 (2 9θρίου π. ε.) ἐγγράφου τῆς Ι. Συνόδου, περὶ τῆς εἰς τὴν περίληψιν σημειουμένης ὑποθέσεως, καὶ μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν ἡμῶν μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμμ. τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ρηθεῖσα Γραμματεία ἐξέδωκε πρὸς τὰς κατὰ τὸ Βασιλεῖον διοικητ. ἀρχὰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 18,798 ἐγκύκλιον αὐτῆς.

Τῆς ἐγκυκλίου ταύτης ἐπιστέλλεται διὰ τῆς παρούσης ἀντίτυπον πρὸς τὴν Ι. Σύνοδον, ἵνα ἐκδώσῃ καὶ αὕτη συμφώνως πρὸς ἅπαντα τὸν κλῆρον τοῦ Βασιλείου τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς καὶ ὁδηγίας διὰ τῶν κατὰ τόπον Σ. Ἐπισκόπων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰανουαρίου 1844.

Ὁ Γραμματεὺς

Μ. ΣΧΙΝΑΣ.

Ἀριθ. 18,798.

Περὶ τῆς ἐπ' Ἐκκλησίας ἀναγνώσεως τῶν ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Βασιλεῖον Διοικητάς.

Παρατηρήθη, ὅτι δὲν διατηρεῖται ἡ ἀπαιτούμενη τάξις εἰς τὴν ἐπ' Ἐκκλησίας ἀνάγνωσιν τῶν ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως, τὰ ὅποια ἄλλοτε μὲν ἀναγινώσκονται μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου

Περὶ συντάξεως τῆς Πολιτείας.

Ἄρθρ. 15. Ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται συνάμα ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 16. Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν Νόμων ἀνήκει εἰς τε τὸν Βασιλέα, τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν. Πᾶς Νόμος, ἀφορῶν τοὺς ἐτήσιους προϋπολογισμοὺς, τὰ ἔσοδα ἢ ἑξόδα τοῦ Κράτους, διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας, τὸν ἐτήσιον προσδιορισμὸν τῆς Στρατιωτικῆς καὶ Ναυτικῆς δυνάμεως καὶ τὴν Στρατολογίαν καὶ Ναυτολογίαν, εἰσάγεται πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ψηφίζεται παρ' αὐτῆς.

Ἄρθρ. 17. Οὐδεμίᾳ πρότασις, ἀφορῶσα αὐξήσιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπου, πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 18. Εἰς τὴν πρότασιν Νόμου ἀπορρίβηται ὑπὸ μιᾶς τῶν τριῶν νομοθετικῶν δυνάμεων, δὲν παρουσιάζεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν Βουλευτικὴν Σύνοδον.

Ἄρθρ. 19. Ἡ ἐπίσημος ἑρμηνεία τῶν Νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Ἄρθρ. 20. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων ὑπευθύνων Ἱπουργῶν.

Ἄρθρ. 21. Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Περὶ τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρ. 22. Τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως εἶναι ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον, οἱ δὲ Ἱπουργοὶ αὐτοῦ εἶναι ὑπεύθυνοι.

Ἄρθρ. 23. Οὐδεμίᾳ πράξις τοῦ Βασιλέως ἰσχύει, οὐδ' ἐκτελεῖται, ἂν δὲν ᾖται προσηγογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἱπουργοῦ, ὅστις διὰ μόνῃς τῆς υπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος.

Ἐν περιπτώσει δὲ ἀλλαγῆς ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου, ἂν οὐδεὶς τῶν παυσάντων ὑπουργῶν συγκατατεθῇ εἰς τὸ νὰ προσηγογράψῃ τὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου ὑπουργείου διάταγμα, ὑπογράφονται ταῦτα παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ νέου ὑπουργείου, ἀφ' οὗ οὗτος, διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως δώσῃ τὸν ὄρκον.

Ἄρθρ. 24. Ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς ὑπουργοὺς αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 25. Ὁ Βασιλεὺς εἶναι ὁ ἀνώτατος ἄρχων τοῦ Κράτους· ἄρχει τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων, κηρύττει πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας· ἀνακοινώνει δὲ αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέψωσιν.

Αἱ περὶ ἐμπορίας ὅμως συνθήκαι, καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ τι ἄνευ νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀπο-

καὶ τῆς παρούσης ἢ βουλευτῆς εἰς δύο τοῦλάχιστον περιόδους, παρελθούσας καὶ μελλούσας, ἢ ἅπαξ πληρεξούσιος καὶ ἅπαξ βουλευτῆς· γ') εἴτε ἀρχηγὸς στρατοπέδου, ἢ στόλου, ἢ ναυτικῆς μοίρας, ὀδηγήσας τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς πολιορκίας ἢ μάχας·— δ') εἴτε ἀνὴρ ἱστορικός διὰ λαμπρῶν ἀνδραγαθημάτων, ἢ ἀδρότάτων χρηματικῶν θυσιῶν·— ε) εἴτε πρόεδρος τῆς Βουλῆς εἰς δύο βουλευτικὰς συνόδους, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Συντάγματος·— ς') εἴτε ὑπουργὸς, μετὰ τετραετίαν ὡς τοιοῦτος·— ζ') εἴτε στρατηγός, ἀντιστράτηγος, ὑποστράτηγος, ναύαρχος, ἀντιναύαρχος, ἢ ὑποναύαρχος, μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του ὡς τοιοῦτου·— η) εἴτε πρέσβυς, μετὰ πενταετὴ ὑπηρεσίαν ὡς τοιοῦτος·— θ') εἴτε πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἢ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, μετὰ ἐξαετὴ ὑπηρεσίαν ὡς τοιοῦτος·— ι) εἴτε εἰσαγγελεὺς παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, ἢ πρόεδρος ἐφετῶν, ἢ νομάρχης μετὰ ὀκταετὴ ὑπηρεσίαν ὡς τοιοῦτος·— ια) εἴτε ἐπίτροπος παρὰ τῷ ἐλεγκτικῷ συνεδρίῳ, εἰσαγγελεὺς παρ' ἐφέταις, ἢ ἀρεοπαγίτης, μετὰ δεκαετὴ ὑπηρεσίαν ὡς τοιοῦτος·— ιβ') εἴτε πρόεδρος νομαρχικοῦ συμβουλίου, τρίς ὡς τοιοῦτος ἐκλεχθεὶς, καὶ ἐξ ἑτῆ ὡς νομαρχικός σύμβουλος ὑπηρετήσας·— ιγ'.) εἴτε πρύτανις τοῦ Πανεπιστημείου, δις ὡς τοιοῦτος ἐκλεχθεὶς καὶ μετὰ δεκαετὴ ὑπηρεσίαν ὡς καθηγητής·— ιδ') εἴτε ἀντιπρόεδρος ἐμπορικοῦ ἐπιμελητηρίου, δις ὡς τοιοῦτος ἐκλεχθεὶς καὶ μετὰ ἐξαετὴ ὑπηρεσίαν ὡς ἐπιμελητής.— Ἡ ἔναρξις τῶν ἐν τοῖς ἐδαφίοις ς' μέχρι ιδ' ἀναφερομένων ὑπηρεσιῶν θέλει λογίζεσθαι ἀπὸ τῆς νομίμου δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος.—Τὰ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ προσόντα τοῦ γερουσιαστοῦ θέλουν ἀναθεωρηθῆ μετὰ δεκαπενταετίαν ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρ. 73. Ὁ διατελέσας εἰς πλείονας τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὑπηρεσιῶν δύναται νὰ ἐνώσῃ τὰς χρονικὰς αὐτοῦ διαρκείας πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ παρὰ τῆς διαρκεστεράς ὑπηρεσίας, κατὰ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὀριζόμενα, ἀπαιτουμένου χρόνου.

Ἄρθρ. 74. Διὰ τὸν διορισμὸν ἐκάστου Γερουσιαστοῦ ἀπαιτεῖται χωριστὸν διάταγμα, διαλαμβάνον ἀκριβῶς τὰς ἐκδουλεύσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται κατὰ τὸ 72 ἄρθρον ὁ διορισμός.

Ἄρθρ. 75. Οἱ βασιλόπαιδες καὶ ὁ ἐπίδοξος τοῦ θρόνου διάδοχος εἶναι αὐτοδικαίως Γερουσιασταί, ἅμα συμπληρώσωσι τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ψηφοφορῶσιν, εἰμὴ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου.

Ἄρθρ. 76. Ἡ βουλευτικὴ Σύνοδος τῆς Γερουσίας ἄρχεται καὶ λήγει συγχρόνως μὲ τὴν τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρ. 77. Πᾶσα συνεδρίασις τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τοῦ χρόνου καθ' ὃν συνεδριάζει ἡ βουλὴ εἶναι παράνομος, καὶ πᾶσα πράξις, γινομένη ἐν τοιαύτῃ συνεδριάσει, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, ἐκτὸς ὅταν ἡ Γερουσία συνέρχεται ὡς δικαστικὸν σῶμα, ὅτε μόνον τὰ παρὰ τοῦ Συντά.

15. Νὰ ἐπιτηρῇ εἰς τὸ νὰ φυλάττωνται ἀκριβῶς αἱ περὶ τὴν ἐξωτερικὴν λατρείαν καὶ τὰς τελετὰς καθεστῶσαι διατάξεις, αἱ περὶ τὸν χρόνον καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑορτῶν, αἱ περὶ τὰς λιτανεῖας καὶ ἐκκλησιαστικὰς πανηγύρεις καὶ αἱ ἀφορῶσαι τὰς συνισταμένας ἀδεία βασιλικὴ θρησκευτικὴς κοινωνίας καὶ ἄλλα κληρικὰ καταστήματα καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς αὐτῶν ὑποσχέσεις· νὰ ἐφορᾷ τὰ πρὸς ἐκπαίδευσιν, περίθαλψιν, καὶ σωφρονισμὸν τοῦ κλήρου καταστήματα, νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὸ νὰ τηρῶνται τὰ διατεταγμένα ὡς πρὸς τὴν διαίρεσιν τῶν ἐπισκοπῶν καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν καὶ νὰ διατηρῇ τὸ δικαίωμα τῆς κυβερνήσεως τοῦ νὰ συμπράττῃ εἰς πᾶσαν νέαν διάταξιν περὶ τῶν εἰρημένων.

16. Νὰ διαφυλάττῃ τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν.

17. Νὰ ἐπιτηρῇ εἰς τὴν διοίκησιν καὶ χορῆσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου λογοδοσίαν.

18. Νὰ ὑπερασπίζεται τὰ δικαιώματα καὶ τὸν διοργανισμὸν τῶν ἐπιτετραμμένων ἐκκλησιαστικῶν κοινωνιῶν.

19. Νὰ ὑπερασπίζεται τὰς ἀναγνωρισμένας παρὰ τῆς κυβερνήσεως ἐκκλησίας, διὰ νὰ μὴ παρενοχλῇται ποτε εἴτε ἡ ἰδιαιτέρα, εἴτε ἡ δημόσιος λατρεία αὐτῶν, νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὸ νὰ φυλάττωνται τὰ ὅσα αἱ ἀστυνομικαὶ διατάξεις κανονίζουν περὶ τῶν ἀγορῶν κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἑορτάς.

20. Νὰ ὑπερασπίζῃ μὲ κατὰλληλον τρόπον τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς μεταξὺ τοῦ κλήρου πειθαρχίας καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς ἀληθοῦς μεταξὺ τῶν πολιτῶν εὐσεβείας.

21. Νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὸ νὰ μὴ ἐπιβάλλωνται πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐναντίον τῶν περὶ τούτου διατεταγμένων.

22. Νὰ φροντίζῃ ἀρμοδίως εἰς τὸ νὰ συστηθῶσι καὶ νὰ διατηρῶνται αἱ δι' ἐκκλησίας καὶ κατοικίας τῶν ἐρημερίων ἀναγκαῖαι οἰκοδομαί· ὅσας δὲ ἡ τῶν τοιούτων κατασκευὴ ἢ ἐπισκευὴ ἤθελε διαταχθῇ νὰ γίνῃ δι' ἐλαχιστηριασμοῦ, ὁ νομάρχης ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν τήρησιν τῶν περὶ τούτου διατάξεων.

23. Νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν περὶ ἀνεγέρσεως καὶ ἐγκαινιάσεως τῶν ἱερῶν ναῶν διατάξεων.

24. Νὰ φροντίζῃ ἀρμοδίως περὶ ὅλων, ὅσα ἀφορῶσι τὰ σχολεῖα καὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν παίδων, καὶ περὶ βελτιώσεως τῶν ἐν εὐς τῆς διοικητικῆς περιφερείας τοῦ δημοσίου τεχνολογικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν καταστημάτων.

25. Νὰ ἐπιτηρῇ εἰς ὅλα τὰ ἐντὸς τοῦ νομοῦ ὑπάρχοντα καταστήματα τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, καὶ νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὸ νὰ ἐκτελῶνται οἱ περὶ διδασκαλίας κανονισμοὶ καὶ τὰ περὶ πειθαρχίας.

26. Νὰ φροντίζῃ ἀρμοδίως περὶ ἐνθαρρύνσεως τῶν δεικνύντων

Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος, διὰ καιρικὰς περιπετείας, καὶ περ διατηροῦσας τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι, τὴν τῆς Πίστεως Ἐν ό τ η τ α, ἀπελείφθησαν ὅμως ἐπὶ τινα καιρὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ κανονικῆς σχέσεώς τε καὶ συναφείας πρὸς τε τὴν ὀρθόδοξον αὐτῶν Μητέρα, τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν, ἐξ ἧς ἤρτηντο· καὶ δὴ καὶ πρὸς πάσας τὰς λοιπὰς Ὀρθόδοξους τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἡμεῖς οἱ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος συνελθόντες ἐν πλήρει Συνόδῳ πρὸς καταρτισμὸν τῆς κανονικῆς ἐνότητος τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησίας μετὰ τῶν λοιπῶν ὀρθόδοξων ἐκκλησιῶν, ἀκούσαντες διὰ τῶν ἐπισήμων γραμμάτων τῶν ἐπισταλέντων ἡμῖν παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς Ἱπουργείου τοῦ Θεοσώτου Κράτους τῆς Ἑλλάδος, τὴν τε περὶ τούτου αἴτησιν τοῦ ἐκεῖ σύμπαντος εὐλαβεστάτου Κλήρου καὶ τὴν συντρέχουσαν ἐπιθυμίαν παντὸς τοῦ ὀρθόδοξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι τέκνων ἡμῶν ἀγαπητῶν καὶ περιποθήτων, συνιδόντες δὲ καὶ τὴν χρεῖαν τῆς κατ' ἐκεῖνο τὸ νεοσύστατον Κράτος διακονίας τῆς Πίστεως, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας τῆς Ἐν ό τ η τ ο ς, καὶ συσχεψάμενοι ὅπως ἢ τε ἁγία ἡμῶν Πίστις διατηρηθῇ ἐσχεὶ ἀλώβητος, καὶ οἱ κανόνες τῶν Θείων Πατέρων ἀπαραβίαστοι καὶ ἀπαρασάλευτοι, ὥστε εἶναι πάντας ἡμᾶς, ὡς ἐν τῇ αὐτῇ Πίστει, οὕτω καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκονομίᾳ τῆς Ἐν ό τ η τ ο ς, καὶ κλήματα ἀδιάσπαστα τῆς Θείας Ἀμπέλου, ὥρισαμεν τῇ δυνάμει τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ παρόντος Συνοδικοῦ Τόμου, ἵνα ἡ ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ὀρθόδοξος ἐκκλησία, ἀρχηγὸν ἔχουσα καὶ κεφαλὴν, ὡς καὶ πᾶσα ἡ καθολικὴ καὶ ὀρθόδοξος ἐκκλησία, τὸν Κύριον καὶ Θεὸν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὑπάρχη τοῦ λοιποῦ κανονικῶς αὐτοκέφαλος, ὑπερτάτην ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν γνωρίζουσα Σύνοδον διαρκῆ, συνισταμένην ἐξ Ἀρχιερέων, προσκαλουμένων ἀλληλοδιαδόχως κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς χειροτονίας, Πρόεδρον ἔχουσαν τὸν κατὰ καιρὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, καὶ διοικοῦσαν τὰ τῆς ἐκκλησίας κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσεως. Οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τούτοις καθισταμένην διὰ τοῦ παρόντος Συνοδικοῦ Τόμου τὴν Ἱεράν ἐν Ἑλλάδι Σύνοδον, ἐπιγινώσκομεν αὐτὴν, καὶ ἀνακηρύττομεν πνευματικὴν ἡμῶν ἀδελφὴν, καὶ πᾶσι τοῖς ἀπανταχοῦ εὐσεβέσι καὶ ὀρθόδοξοις τέκνοις τῆς Μᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἐπισυνιστῶμεν ὡς τοιαύτην τοῦ λοιποῦ ἀναγνωρίζεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι τῷ ὀνόματι «Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»· δαφιλεύομεν δὲ αὐτῇ καὶ πάσας τὰς προνομίας, καὶ πάντα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα, τὰ τῇ ἀνωτάτῃ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ παρομαρτοῦντα, ἵνα τοῦ λοιποῦ μνημονεύηται ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀρχιερέων ἐν ταῖς ἰδίαις ἐπαρχίαις ἱερουργούντων, τοῦ Προέδρου αὐτῆς μνημονεύοντος πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρθόδοξων, καὶ χορηγῇ τὰς πρὸς χειροτονίαν Ἀρχιερέων ἀπαιτούμενας κανονικὰς ἐκδόσεις. ἵνα δὲ ἡ κανονικὴ ΕΝΟΤΗΣ πρὸς τε τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν, καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ὀρ-

κατάστιχα ἔγγραφῶν, καὶ εὐτακτος τοποθέτησις καὶ διατήρησις τῶν ἀρχείων.

7. Τὸ κατάστημα ἔχει ἰδίαν σφραγίδα, ἐν τῇ μέσῳ τῆς ὁποίας εἶναι ἐγκεχαραγμένος ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου, κύκλῳ δὲ περιγεγραμμένα τὰ γράμματα, Ὅ ἐν Τήνῳ Ἰερὸς Ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας.

8. Τὴν ἐπιτροπὴν προσδρεύει, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου, ὁ προτεταγμένος τῶν ἄλλων εἰς τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ Διάταγμα.

Αἱ ἀποφάσεις γίνονται κατὰ πλειονοψηφίαν· εἰς δὲ τὰ πρακτικὰ καταχωρίζονται οἱ λόγοι τοῦ ἑτερογνημοῦντος, ἐν οὗτος ἀπαιτήσῃ τοῦτο.

Αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μελῶν τίθενται εἰς τε τὰ πρακτικὰ, τὰς ἀποφάσεις, καὶ ὅλα τὰ ἔγγραφα τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν εἰς τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ διάταγμα τάξιν τῶν ὀνομάτων αὐτῶν· ἅπαντα δὲ τὰ εἰρημένα ἔγγραφα συνυπογράφονται καὶ ἀπὸ τῶν γραμματέα καὶ σφραγίζονται μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ καταστήματος. Ὁ Γραμματεὺς ἑμῶς, ὅσάκις πράξις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπάδει πρὸς τὸν Νόμον καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Καταστήματος, συνυπογράφει μὲν, ἀλλ' ἀναφέρει ἀμέσως τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν Ἐπαρχον.

9. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνεργεῖ τὰ καθήκοντά της ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐφορείαν τοῦ Ἐπαρχοῦ. Πᾶσα δὲ πράξις τῆς Ἐπιτροπῆς χρήζουσα τῆς ἐγκρίσεως τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς θεωρεῖται καὶ εἶναι ἄκυρος, ἂνευ αὐτῆς τῆς ἐγκρίσεως.

10. Ἐκποιήσεις κινητῶν ἢ ἀκινήτων, καθὼς καὶ πολυτετεῖς (ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ ἐπέκειντα) ἐνοικιάσεις ἀκινήτων, φθαρτῶν ἢ ἀφθάρτων κτημάτων τοῦ καταστήματος, ἐνεργοῦνται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τὰς περὶ τῶν ἐθνικῶν ὑπαρχούσας ἐν γένει.

11. Καθήκοντα τῆς Ἐπιτροπῆς κυρίως εἰσὶ τὰ ἑξῆς.

α) Φροντίζει πρὸ πάντων διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ τὴν προαγωγὴν τοῦ καταστήματος.

β.) Καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὴν δι' ἔμφρονος καὶ κατελλήλου διαχειρίσεως αὐξήσιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν πρόσκτησιν κτημάτων προσοδοφόρων, ἀπὸ τῶν ὁποίων τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα νὰ ἔχῃ πόρον διαρκῆ καὶ ἀνάλογον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἀξιοπρεποῦς διατηρήσεώς του, καὶ πρὸ τὴν συντήρησιν τῶν ἐκ τοῦ Ταμείου αὐτοῦ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ βοηθουμένων εὐαγῶν τε καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἐν Τήνῳ καταστημάτων.

γ. Ἀσχολεῖται ἐπιμελῶς περὶ τὴν εἰσπραξίν ὅλων τῶν εἰς τὸ κατάστημα ὀφειλομένων χρηματικῶν κεφαλαίων ἐντόκων τε καὶ μὴ, καὶ περὶ τὴν ἐπωφελεῖ καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ἀσφαλεστέραν διέθεσιν αὐτῶν.

δ) Διαχειρίζεται εὐσυνειδότως, καὶ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην φειδῶ καὶ αὐστηρὰν οἰκονομίαν, τὰ εἰσοδήματα τοῦ καταστήματος, προσέχουσα ἵνα ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ὑπερβαίῃ ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα τὰ ὅρια τοῦ ἐτῆσιου προϋπολογισμοῦ, ἂνευ κατεπειγούσης ἀνάγκης καὶ ἂνευ ἀδείας ἀνωτέρας.

ΝΟΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Ψηφισάμενοι ὁμορῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Α'. Ἡ Αὐτοκέφαλος Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μέλος οὖσα τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ὁρθόδοξου πληρώματος, συνίσταται μὲν ἐκ πάντων τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων, καὶ ὁμολογούντων τὸ ἱερὸν τῆς Πίστεως Σύμβολον, καὶ πρεσβευόντων πάνθ' ὅσα πρεσβεύει ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, ἧς ἀρχηγὸς καὶ κεφαλὴ ὁ Κύριος καὶ Θεὸς Ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· διοικεῖται δὲ πνευματικῶς παρ' Ἀρχιερέων κανονικῶν, τηροῦσα ἀπαρallάκτως ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις.

Β'. Ἀνωτάτη ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ ὑπάρχει Σύνοδος διαρκῆς, φέρουσα τ' ὄνομα Ἰε ρ ᾱ Σ ύ ν ο δ ο ς τ ῆ ς Ἐ κ κ λ η σ ί α ς τ ῆ ς Ἑ λ λ ᾱ δ ο ς. Καθεδρεύει δὲ διαρκῶς ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ Βασιλείου καὶ ἔχει σφραγίδι ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας εἶναι ἐγκυκαρφημένον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γράμματα Ἰ ε ρ ᾱ Σ ύ ν ο δ ο ς τ ῆ ς Ἐ κ κ λ η σ ί α ς τ ῆ ς Ἑ λ λ ᾱ δ ο ς.

Γ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος σύγκειται ἐκ πέντε μελῶν ἰσοψήφων, ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχιερέων τῶν ἐχόντων ἐπισκοπὰς, ὧν εἷς Πρόεδρος, καὶ τέσσαρες Σύεδροι. Καὶ Πρόεδρος μὲν ὑπάρχει διαρκῶς, ὁ κατὰ καιρὸν ἐν τῇ πρωτευσίᾳ τοῦ Βασιλείου ἀρχιερατεύων Μητροπολίτης· οἱ δὲ Σύεδροι καλοῦνται ἀλληλοδιαδόχως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβείων τῆς Ἀρχιερωσύνης, διατηρουμένης ἐνὶ ἐκάστῳ εἰς τὰς συνεδριάσεις καὶ τῆς τάξεως τοῦ ἰδίου βαθμοῦ.

Ἀνὰ πᾶν ἔτος οἱ Σύεδροι ἐπανέρχονται εἰς τὰς ἐπαρχίας των, καθόσον ἡ Κυβέρνησις δὲν διατηρήσῃ ἐπὶ πλέον τινὰς ἐξ αὐτῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τοὺς δύο.

Ἐν ἀπουσίᾳ, ἢ ἄλλῳ κωλύματι, τὸν Πρόεδρον ἀναπληροῖ ὁ εἰς τὰς συνεδριάσεις ἀμέσως μετ' αὐτὸν προκαθήμενος τῶν ἄλλων. Εἰς τυχοῦσαν δὲ ἀνάγκην ἀναπληρώσεώς τινος τῶν Συνέδρων, καλεῖται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὁ κατὰ τὴν ἀνωτέραν τάξιν ἐπόμενος αὐτοῦ.

Ἡ ἐνιαυσία Συνοδικὴ περίοδος ἀρχεῖται ἀπὸ ἀ. Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

Δ'. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύεδροι, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, διαβεβαιουσι τὴν πίστιν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, διὰ τῆς ἐξῆς προσηφωγήσεως.

διάρκειαν ἔτι τῆς περὶ ἐνώσεως ἀποπείρας, νὰ διατάξωσι τὰ ἐν τῷ ἄρθῳ 683 παράγρ. 3, 4 καὶ 5 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διαλαμβανόμενα προσωρινὰ μέτρα, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ἐὰν δὲ ἡ ἀνωτέρω τρίμηνος προθεσμία παρέλθῃ, χωρὶς ν' ἀποφανθῇ κατὰ τ' ἀνωτέρω ὁ ἀρμόδιος Ἐπίσκοπος, τότε δύναται ὁ εἰς ἡ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, τὸ ὁποῖον δέχεται τὴν αἴτησιν, ἀφ' οὗ πρότερον βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐν καιρῷ ἐπιδόσεως τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ἐνεργεῖ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὀριζόμενα.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκδοσιν τῆς δικαστικῆς περὶ διαλύσεως τοῦ γάμου ἀποφάσεως, καταστάσης ἀμετακλήτου, ὁ εἰσαγγελεὺς διευθύνει ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, διὰ νὰ κηρύξῃ καὶ αὕτη τὸν γάμον διαλελυμένον πνευματικῶς.

ΙΗ'. Ὅποιοιδήποτε σκεύους χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ, καθοσιωθέντος εἰς τὴν θείαν λατρείαν τιμίων σταυρῶν, ἁγίων λειψάνων, ἁγίων εἰκόνων, καὶ ἐν γένει παντὸς κειμηλίου ἱεροῦ ἢ ἱερατικοῦ ὁμφιάσματος, ἔκθεσις ἐν ἀγορᾷ πρὸς πώλησιν, ἢ κατὰς/σεις πρὸς πληρωμὴν χρέους ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δὲν ἐπιτρέπεται.

ΙΘ'. Διατάξεις, προκηρύξεις, ἐγκύκλιοι, καθὼς καὶ λοιπὰ ἔγγραφα τῆς ἱερᾶς συνόδου πρὸς πολιτικὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους, δὲν διευθύνονται ἀμέσως πρὸς αὐτάς, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Κ'. Οὐδεμίαν ἀλληλογραφίαν μὲ ἐξωτερικὰς πολιτικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς δύναται νὰ ἔχῃ ἡ ἱερά συνόδος, εἰμὴ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

ΚΑ'. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, καθόσον δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν καθηκόντων τῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προστασίας καὶ τῆς υπερασπίσεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐπομένως ὅλαι αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται, ὡςάκις ἀποδειχθῇ ὅτι προσεβλήθησαν τὰ δίκαιά τῆς, νὰ τὴν προστατεύωσι καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίξωσι κατ' αἴτησιν τῆς.

ΚΒ'. Ἐπίσης ὅμως καὶ πᾶς, ὅστις ἔχει εὐλογον κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς παράπονον διὰ κατάχρησιν ἢ ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσίας τῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῇται τὴν υπεράσπισιν τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς.

Τοιαῦτα παράπονα κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἐμποροῦσι νὰ γίνωνται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἢ πρὸς πᾶσαν ἄλλην διοικητικὴν ἀρχήν· θέλουσι δ' ἐξετάζεσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, τὸ ὁποῖον δὲν ἀποφασίζει περὶ αὐτῶν, εἰ μὴ ἀφ' οὗ ζήτησιν τὴν γνώμην τῆς ἱερᾶς συνόδου, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον δὲν ᾖ τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου.

ΚΓ'. Ὁ τύπος τοῦ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἢ ἄλλων δημοσίων ἀρχῶν διδομένου ὅρκου ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων, ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων, εἶναι ὁ ἐξῆς· διὰ μὲν τοὺς ἀρχιερεῖς· «διαβεβαίω ἐπὶ τῇ ἀρχιερωσύ· νῃ μου κτλ.

Β'. Ρητορικὴν τέχνην συνοπτικὴν, ἐφαρμοζομένην εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διδασκούμενους λόγους τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ρητόρων, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2.

Γ'. Λατινικὴν γλῶσσαν· δηλονότι τὸ συντακτικὸν μετὰ θεματιγραφίας καὶ ἐρμηνείαν ἐκ τῶν τοῦ Κικέρωνος, τῆς ἱστορίας τοῦ Ίτιου Λιβίου, τῶν λόγων τοῦ Ἱεροῦ Αὐγουστίνου καθ' ἑβδομάδα ὥρας 5.

Δ. Γεωγραφίαν τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς γῆς, ὥρας 2.

Ε. Γεωμετρίαν καθ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

ΣΤ'. Γενικὴν ἱστορίαν ἕως τέλους κ' θ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

Ζ'. Ἠθικὴν τοῦ Εὐαγγελίου ἐπίτομον ὥρας 2.

Η'. Ἐκκλησιαστικὴν Μουσικὴν καθ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

Τὸ ὅλον καθ' ἑβδομάδα ὥρας 32.

Σημείωσις. Ἐὰν μὲν χρόνος ἱκανὸς γυμνάζονται οἱ μαθηταὶ ἀπαξ τῆς ἑβδομάδος καὶ εἰς τὴν κατ' ἥθους ἀπαγγελίαν, ἀποστοματίζοντες τὰ κάλλιστα τῶν κλασικῶν συγγραφέων τεράχια, καὶ εἰς τὴν νεωτέραν δὲ γλῶσσαν συντάσσουσιν εἰς γύμνασιν ἀπαξ τῆς ἑβδομάδος, τὸ σάββατον, μύθους, διηγήματα, ἐπιστολάς, λογιδρία καὶ θέματα ἠθικά, τῶν ὁποίων ἡ ὑπόθεσις δίδεται παρὰ τοῦ προσήκοντος καθηγητοῦ.

Ἡ δὲ τετάρτη τάξις διδάσκεται κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος.

Α'. Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 12, ἧτοι

α) ποιητικὴν τέχνην καὶ μετρικῆς τὰ κυριώτερα ὥρας 2.

β) Ἑρμηνείαν ποιητῶν, οἷον Ὀμήρου, Ἡσιόδου, τῶν ὕμνων Καλλιμάχου, τῶν γνωμικῶν, τῶν ὁποίων τεράχιά τινα, τὰ κάλλιστα, ἀποστοματίζουσιν οἱ μαθηταί. Σὺν τούτοις ποιημάτων τινῶν Γρηγορίου τοῦ θεολόγου, ὕμνων τοῦ Συνεσίου, ἐμμέτρων τινῶν κανόνων τῶν μεγάλων ἑορτῶν. Ἐπειτα δὲ τραγωδίας τινὸς τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Αἰσχύλου, ἐπιγραμμάτων τινῶν κατ' ἐκλογὴν καὶ τινῶν ὕμνων τοῦ Πινδάρου καθ' ἑβδομάδα ὥρας 7.

γ) Ἡ τάξις αὕτη συνθέτει καὶ ποιηματικά τινα εἰς διάφορα μέτρα εἰς τε τὴν ἀρχαίαν καὶ εἰς τὴν νεωτέραν γλῶσσαν, μιμουμένη τὰ καλά καὶ ὑψηλά χωρία τῶν ἐνδόξων ποιητῶν καὶ τὰ τοῦ Παλμφοῦ. Ὅθεν ὀρίζονται εἰς ἐπιθεώρησιν καὶ διόρθωσιν τῶν τοιούτων γυμνασμάτων καθ' ἑβδομάδα ὥρας 3.

Β'. Λατινικὴν γλῶσσαν· ἧτοι α) ἑρμηνείαν ποιητῶν· οἷον τοῦ Οὐργιλίου, τῶν Μεταμορφώσεων τοῦ Ὀβιδίου, τοῦ Ὁρατίου καὶ ἄλλων κατ' ἐκλογὴν, παρατηρουμένης ἐκάστοτε τῆς διαφορᾶς καὶ τῆς συγγενείας τῆς λατινικῆς γλώσσης πρὸς τὴν ἑλληνικὴν· β) τὰς κυριώτερας διαφορὰς τῆς λατινικῆς μετρικῆς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὥρας καθ' ἑβδομάδα 6.

Γ'. Τριγωνομετρίαν ἐπίπεδον, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2.

Δ'. Στοιχειώδη φιλοσοφίαν ἐπίτομον, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 4.

Ε. Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 2—3.

ΣΤ'. Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, ὥρας καθ' ἑβδομάδα 3.

38. Εἰς τὴν προσευχὴν, εἰς τὴν κατ' ἰδίαν ἐν τῇ τάξει ἐργασίαν, καὶ εἰς τὰς παραδόσεις ὀφείλει ἕκαστος τῶν μαθητῶν νὰ ἔρχηται τακτικῶς καὶ ἐγκαίρως, καὶ μὲν μέχρι τέλους. Οὐδεμίᾳ ἀπουσία συγχωρεῖται, εἰ μὴ διὰ νόσον, τὴν ὁποίαν ὅμως ὀφείλει ἕκαστος νὰ γνωστοποιῇ εἰς τὸν προϊστάμενον· οὐδεμίᾳ δὲ ἀποχώρησις, εἰ μὴ διὰ φυσικὴν ἀνάγκην.

39. Ἐν καιρῷ τῆς προσευχῆς ὀφείλει ἕκαστος νὰ ἔχῃ τὴν διάνοιάν του ἀτενῆ εἰς τὸν Θεόν, ἱστάμενος εὐλαβῶς καὶ κοσμίως, ἀσκεπῆς τὴν κεφαλὴν καὶ ἀποφεύγων πᾶσαν πρὸς τοὺς ἄλλους συνδιάλεξιν, καὶ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετάβασιν.

40. Ἐν καιρῷ τῆς παραδόσεως ὀφείλει ἕκαστος νὰ ἀκροάζεται τὰ παραδιδόμενα μετὰ προσοχῆς ἀτενοῦς, ἐν καιρῷ δὲ τῆς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ τάξει μελέτης καὶ ἐργασίας, νὰ ἐνασχολῇται εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἐπιμελῶς καὶ εὐτάκτως, ἀποφεύγων πᾶσαν ταραχὴν ἢ ἐνόχλησιν τῶν ἄλλων διὰ θορύβου, γέλωτος, λόγων ἢ κινήματων ἀτάκτων.

41. Πᾶς μαθητὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰ μαθήματά του, νὰ προπαρασκευάζηται προσηκόντως πρὸς τὰ ἀκόλουθα μαθήματα, καὶ νὰ ἐκτελῇ ἐπιμελῶς τὰ ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐπιβαλλόμενα εἰς αὐτὸν ἔργα.

42. Ἐκαστος ὀφείλει νὰ τηρῇ καθαριότητα εἰς πάντα· εἰς τὰ ἐπιπλα, τὰ ἐνδύματα, τὸ σῶμά του, τὰ βιβλία καὶ τετράδιά του.

43. Ἐκαστος ὀφείλει νὰ προσέχῃ μὴ ρυπαίνῃ ἢ φθείρῃ τὰ γραφεῖς, τὰς τραπέζας, τὰ καθίσματα, τὰ παράθυρα, τοὺς τοίχους τῆς Σχολῆς. Πᾶσα φθορὰ τούτων θέλει λογίζεσθαι εἰς ζημίαν τοῦ φθείροντος, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ πληρύνῃ αὐτά, ἢ ἀντ' αὐτοῦ ὁ ἐγγυητής.

44. Εἰς οὐδένᾳ τῶν μαθητῶν συγχωρεῖται νὰ κείρῃ τὴν κόμην, οὔτε τὸν πώγωνα, οὔτε νὰ καπνίζῃ.

45. Δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀπαγορεύεται εἰς πάντας τοὺς μαθητὰς ἢ εἰς τοὺς κοιτῶνας, εἰς τὰ δωμάτια τῶν ὑπηρετῶν καὶ εἰς τὸ μαγειρεῖον εἴσοδος.

46. Ἐκτὸς τῆς ὥρας τῆς ἀnéσεως ἀπαγορεύεται εἰς πάντα μαθητὴν τὸ περιφέρεσθαι εἰς τὴν αὐλὴν, ἢ τὸν κήπον. Κατὰ δὲ τὴν ὥραν τῆς ἀnéσεως, ὅτε τοῦτο συγχωρεῖται, ἀπαγορεύεται ὁ θόρυβος, αἱ φωναὶ, οἱ κηχασμοὶ, τὰ πηδήματα, ἢ τὸ ἀτακτικὸν τρέξιμον καὶ ἡ βλάβη φυτοῦ τινοῦ ἐν τῇ αὐλῇ ἢ τῷ κήπῳ.

47. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς πάντα μαθητὴν τὸ νὰ ἀναγινώσκῃ ἢ νὰ εἰσαγγῇ εἰς τὴν σχολὴν βιβλία, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγνωσις ἢ εἰσαγωγή δὲν ἐπετράπη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ ἐπὶ προηγουμένη αἰτήσεϊ.

48. Οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσιν ὅπου καὶ ἂν εὕρισκωνται, νὰ προσφέρωσι τὸ προσήκον σέβας εἰς τοὺς προϊσταμένους τῆς Σχολῆς, εἰς τοὺς ἐπιτρόπους αὐτῆς, εἰς τοὺς διδασκάλους καὶ καθηγητάς, εἰς τοὺς ἀνω-

κατεστάθησαν δυνάμει τοῦ Σ'. νόμου κανονικοὶ Ἐπίσκοποι εἰς τὰς πρώην χρευνόσας ἐπισκοπὰς, τότε διὰ τῶν περὶ τῆς ἐπικυρώσεως ἐνόος ἐκάστου Σ. Ἱεράρχου ἐκδοθέντων, καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθέντων ἐν καιρῷ εἰδικῶν Βασιλικῶν διαταγμάτων παρηγγέλθησαν ἅπασαι αἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἀρχαὶ, ὥπως, κατὰ τὴν ἑαυτῆς ἀρμοδιότητα ἐκάστη, ἀναγνωρίζῃ ὡς τοιοῦτον τὸν ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἐπικυρωθέντα Σ. Ἀρχιερέα, καὶ χορηγῇ αὐτῷ πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν καὶ συνδρομὴν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πνευματικῶν καθηκόντων του συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου, ἀπονέμουσα αὐτῷ καὶ τὰς εἰς τὸν ἱερὸν βαθμὸν του ἀνηκούσας τιμὰς. Καὶ ταῦτα μὲν διαλαμβάνονται αὐταῖς σχεδὸν λέξεσιν ἐν τοῖς προμνησθεῖσιν εἰδικοῖς Βασιλικοῖς διατάγμασιν. Ἡ δὲ παρὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου ἀπευθυνθεῖσα πρὸς πάντας ὑμᾶς πρόσκλησις περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν οὕτω παρὰ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος διαταχθέντων, διελάμβανε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν παραγγελίαν, ἵνα ἕκαστος ὑμῶν προσκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἐν τῷ κατ' αὐτὸν Νομῷ ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, Ἐπαρχῶν τε καὶ Δημάρχων, περὶ τὴν ἀκριβοῦς ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἐκείνης τῆς διατάξεως.

Ὡς πιστοὺς ἐκτελεστάς τῶν εἴτε διὰ νόμου εἴτε διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος ἐπιβαλλομένων εἰς πάντας ὑποχρεώσεων, δὲν ἠθέλαμεν ἀπευθύνει πρὸς ὑμᾶς τὴν παροῦσαν, α) ἐὰν δὲν ἐπληροφορούμεθα ὅτι συνέβη που, οὐ μόνον ἐξ ὀλιγωρίας Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ νὰ μὴ παράσχωσι τὴν δυνατὴν συνδρομὴν εἰς τὸν Ἐκκλησιαστικῶς προϊστάμενον αὐτῶν Σ. Ἱεράρχην, ἀλλὰ καὶ, εἴτε διότι ὁ Σ. Ἐπίσκοπος δὲν ἔπραξε κατὰ τὰς αἰτήσεις καὶ κατὰ τὰς συστάσεις αὐτῶν, εἴτε δι' οἷονδήποτε ἄλλον ἐπεμβάσεως αὐτῶν εἰς Ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα λόγον δὲν συνήνεσεν εἰς τὰ αἰτήματά των, ν' ἀρνηθῶσιν ἐκ προθέσεως, ἢν ὀφείλον καὶ ὡς Ἀρχαὶ καὶ ὡς χριστιανοὶ νὰ τῷ δώσωσιν εὐκολίαν περὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων του· καὶ β) ἐὰν δὲν ὑποπτεύωμεν ὅτι ὁ,τι συνέβη που εἰς τινὰς ἀποκέντρους ἀπὸ τῶν πρωτευουσῶν τῶν ἐπαρχιῶν δῆμους, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ συμβῇ κατόπιν καὶ εἰς πλείονας ἄλλους, τοῦθ' ὅπερ θέλει φέρει βεβαίως δυσάρεστον ἀποτέλεσμα, καὶ προξενήσῃ μομφὴν εἰς τὸν εὐσεβεῖ Ἑλληνικὸν λαόν, ὁ ὁποῖος, ἐν ὅσῳ ἑσπερεῖτο πνευματικῶν ποιμένων οὐ διέλειπεν ἐξαιτούμενος τὴν παρουσίαν αὐτῶν, ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἔθνος διὰ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ πρὸ τούτων καὶ μετὰ τούτων ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς ἡμῶν ἔσπευσαν ν' ἀναπληρώσωσι διὰ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν νόμων Σ'. καὶ ΣΑ'. τὴν πρὶν ἑλλειψιν, καὶ ἀπέδωκαν εἰς τὸν εὐσεβεῖ λαὸν τὰς εὐχὰς του, οὗτος νῦν ὁ λαὸς διὰ τοιαύτης τινῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν διαγωγῆς φαίνεται λακτίζων τὸ εὐεργέτημα· δικαίως δὲ τότε ἠθέλην ἀρμόσει εἰς τοὺς τοιοῦτους ἢ παρὰ τοῦ Θεόπου Μωϋσέως κατὰχρησις, «Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπημένος υἱοῦ τερονου. ΑΒ'. 15.

σῆκει τὸν Ἱερέα καὶ τῇ θείᾳ προσεδρεύειν ἱερουργίᾳ· τοῦτου χάριν . . ἐνομοθέτησε τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας παρὰ παντὸς κομίζεσθαι τοῦ λαοῦ, ἵνα τῶν βιωτικῶν ἀπηλλαγμένοι φροντίδων (οἱ Ἱερεῖς) ἀγίως τὴν ἐγκειρισμένην αὐτοῖς ἀγιστεῖαν ἐπιτελῶσι.»

Συγκεφαλαιούντες τὸν λόγον, προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, ἵνα, συμφώνως πρὸς τὰ Συνοδικῶς ἀποφασισμένα καὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐγκριμένα, δώσητε εἰς τοὺς ὑφ' ὑμῶν διοικουμένους νὰ νοήσωσιν, ὅτι ὀφείλομεν ἕκαστος νὰ χορηγῶμεν προθύμως εἰς τοὺς ἐφημερίους τῆς ἐνορίας ἡμῶν ὅ,τι ἀνέκαθεν ὑπάρχει κανονισμένον, εἴτε εἰς χρήματα εἴτε εἰς τροφίμα, πρὸς συντήρησιν αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Ἐὰν δέ ποτέ τις τῶν ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς Νομῷ Σ. Σ. ἐπισκόπων, ἐπικαλεσθῇ τὴν συνδρομὴν καὶ τὴν ὑπεράσπισιν ὑμῶν ὑπὲρ ἐφημερίου, ἢ ὑπὲρ ἐφημερίων, οἵτινες, κατὰ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν κανονικῶν δικαιωμάτων τῆς Ἱερατείας των, νομίζουσιν ἑαυτοὺς ἀδικουμένους τυχὸν ἀπὸ τινὰ τῶν ἐνοριτῶν των, περαγγέλλεσθε νὰ χορηγῇται προθύμως εἰς αὐτοὺς τὴν ἀπαιτούμενην προστασίαν καὶ συνδρομὴν, ὑποχρεοῦντες τὸν δυστροποῦντα νὰ δίδῃ ἀγογγύστως εἰς τοὺς Ἱερεῖς τῆς ἐνορίας του, ὅ,τι καὶ ὅσον ἐδίδεν ἀνέκαθεν ὡς κανονικὸν δικαίωμα. Καὶ ταῦτα, ἄχρις ὅτου κανονισθῶσιν ὀριστικῶς καὶ τὰ περὶ τῆς ὀριστικῆς ἀποκαστάσεως τοῦ κατωτέρου Κλήρου.

Ἀθῆνῃσι, τὴν 1 Ἰουλίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3179.

Περὶ προσωπικῶν ἀφορισμῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Ἐπαρχος Σπεισῶν ἐζήτησεν ἄδειαν ἐιδόσεως
προσωπικῶν ἀφορισμῶν.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας διευθύνοντες τὴν παροῦσαν μετὰ τῶν ἐγκλειστών, κάμνομεν τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις.

Οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ Νόμοι Σ' καὶ ΣΑ'. διέκριναν σαφῶς τὰ περὶ ἀφορισμοῦ καὶ ἐπιτιμίου· καὶ τὸ μὲν Ἐπιτίμιον δὲν ἀπηγορεύθη κατὰ τὸ Ε' ἄρθρον τοῦ Σ' Νόμου, διότι ἀνω νόμος καὶ ἀπολύτως ἐκδιδόμενον κατὰ ἀδίκων καὶ ἐπιζημιῶν πράξεων, ἀνευ τινὸς εἴτ' ἀμέσου εἴτε πλαγίως προσβολῆς προσώπου, καθάπτεται ἐν τῷ κρυπτῷ τῆς συνειδήσεως τῶν ἐνόχων, καὶ συντελεῖ πρὸς ἐξιχνίασιν τῆς ἀληθείας· ὁ δὲ ἀφορισμὸς, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰμὴ χωρισμὸς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἥτοι ἀποτομὴ μέλους τινὸς ἀπὸ τὴν ὁλομέλειαν τῶν πιστῶν.

Δ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας δ' ὅ ο.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, Τριχωνίας, Βονιτζης, Ξηρομέρου, καὶ Βάλτου.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

Ε'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας τρεῖς.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀργολίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἀργους.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Κορινθίας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

γ) Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἰδρας καὶ Σπετσῶν, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἰδρας, Σπετσῶν, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας.

ς'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἠλίδος δ' ὅ ο.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Πατρῶν καὶ Ἠλείας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Κалаβρύτων καὶ Αἰγιάλειας, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

Ζ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας δ' ὅ ο.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.

Η'. Ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας δ' ὅ ο.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Μεσσήνης, Καλαμών καὶ Πυλίας.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν.

Θ'. Ἐν τῷ νομῷ Λακωνίας τρεῖς.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Λακεδαιμόνος καὶ Ἐπιδάουρου Λιμηρᾶς.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Γυθείου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

γ) Ἡ Ἐπισκοπὴ Οἰτύλου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Ι'. Ἐν τῷ νομῷ Κυκλάδων τέσσαρες.

α) Ἡ Ἐπισκοπὴ Σύρου καὶ Τήνου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου.

β) Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀνδρου καὶ Κέα, περιέχουσα τὰς ὁμωνύμους ἐπαρχίας.

γ) Ἡ Ἐπισκοπὴ Νάξου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

δ) Ἡ Ἐπισκοπὴ Θήρας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλει προσδιορισθῇ ἡ ἐδρα ἐκάστης Ἐπισκοπῆς μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀρχῆς κατ' αἰτησιν τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ μὲν εἰς ὃ ἀνήκει μοναστήριον, ὁ δὲ εἰς ἓν ἐκ τῶν ἐν τῇ Βασιλείῳ ὑπαρχόντων.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Γενικαὶ Διατάξεις.

Ἀρθρ. ΙΔ'. Ἐκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων ὀφείλει νὰ περιοδεύῃ τοῦλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκυτοῦ ἐπισκοπῇ, πρὸς ἐκτελέσιν τῶν ποιμαντορικῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἀρθρ. ΙΕ'. Ἐκ τῶν ἐν τῇ Βασιλείῳ ἐπισκοπῶν, μία μὲν εἶναι Μητρόπολις, ἡ τῶν Ἀθηνῶν, ὡς πρωτεύουσα πόλις τοῦ Βασιλείου, ἥς ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερατεύων φέρει τὸν τίτλον Μητροπολίτης· δέκα δὲ Ἀρχιεπισκοπαί, αἱ τῶν ἐννέα ἄλλων νομῶν πρωτεύουσαι καὶ ἡ Ἐπισκοπὴ Κορίνθου, ὧν οἱ κατὰ καιροὺς ἀρχιερατεύοντες φέρουσι τὸν τίτλον Ἀρχιεπισκόπου.

Ἀρθρ. ΙΣ'. Ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1853 ἕκαστος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων λαμβάνει κατ' ἔτος ὡς ἐπὶ ὅμοια.

Ὁ Μητροπολίτης δραχ. 6000

Ἐκαστος τῶν Ἀρχιεπισκόπων » 5000

Καὶ ἕκαστος τῶν Ἐπισκόπων » 4000

Ἀπὸ τῆς ρηθείσης ἐποχῆς παύουν τὰ μέχρι τοῦδε λαμβανόμενα ἐπισκοπικὰ δικαιώματα, ἧτοι ἐμβατίκια, φιλότιμα καὶ λοιπαὶ ἀποδοχαί, ἐξαιρουμένων τῶν τυχηρῶν διὰ πᾶσαν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως τελουμένην ἱεροπραξίαν, καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐξῆς πράξεων δικαιωμάτων ὀριζομένων ὡς ἀκολουθῶς.

α) Διὰ πᾶσαν ἄδειαν γάμου (ἄνευ διαστολῆς ἐὰν ᾖναι Α'. ἢ Β'. ἢ Γ'), δραχ. 3.

β.) Διὰ πᾶσαν ἐκδοσιν διαζυγίου, δραχ. 3.

γ.) Διὰ πᾶσαν ἐκδοσιν ἀορίστου καὶ ἀνωνύμου ἐπιτιμίου, δραχ. 3.

Εἰς τὰ δικαιώματα ταῦτα δὲν ἐμπεριλαμβάνεται τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου.

Ἀρθρ. ΙΖ'. Ὅσοι τῶν ἐπιζώντων σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων ἔφερον μέχρι τοῦδε τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου, θέλουσι διατηρήσει αὐτὸν ἐφ' ὅρου ζωῆς.

Ἀρθρ. ΙΗ'. Πᾶσα προεκδεδομένη διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου, ἀκυροῦται.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουλίου 1852.

Ο Θ Ω Ν

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουλίου 1852.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Κ. ΠΡΟΒΙΑΛΕΓΙΟΣ.

Ἐνδόμυχον ἔχομεν ἐλπίδα, ὅτι θέλεις ὑπακούσει προθυμῶς εἰς ταύ-
 τας τὰς παρ' ἡμῶν πνευματικὰς προτροπὰς καὶ προσκλήσεις, ἵνα ἀμ-
 φότεροι, σύ τε καὶ ὁ σὸς σύζυγος, ἐπανεέλθῃτε εἰς τὴν εἰρηνικὴν ἐκείνην
 καὶ εὐφρόσυνον ζωὴν, καθ' ἣν ὁμόνοες καὶ ἀνταγαπόμενοι, θέλετε
 φροντίζει περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῶν τέκνων
 ὑμῶν, διότι καὶ ἀμφότεροί ἐστε ὑπὲρ τούτων συνυπεύθυνοι, οὐ μόνον
 ἐνώπιον τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος, ἐάν
 τοὺς μὴ περιθάλψαντας τὸν ὅμοιον αὐτῶν ἄνθρωπον καταδικάζῃ ἐν τῇ
 φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως εἰς τὰ ἐξ εὐωνύμων ἐρίφια, βαρυτέραν
 βεβαίως θέλει ἀποφασίσει τὴν καταδίκην τῶν ὅσοι ἐγκαταλιμπάνουσι
 τὰ ἴδια ἐαυτῶν τέκνα, ὡσανεὶ ἦσαν ἀποτρόπαιά τινα ὄντα καὶ οὐχὶ
 αἷμα ἐκ τοῦ αἵματος αὐτῶν, σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν καὶ καρπὸς
 τῆς κοιλίας καὶ τῶν ὠδίνων αὐτῶν . . . (1)

Προσδοκῶντες ὅσον τὸ δυνατόν ταχεῖαν καὶ μετ' ἐπιγνώσεως τὴν
 παρὰ σοῦ ἀπάντησιν, εὐχόμεθά σοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν
 τῷ οὐρανόθεν κατὰπέμποντι τὴν εὐλογίαν ἐπὶ τοὺς αὐτὸν φοβουμένους,
 καὶ στήριζοντι τὰ θεμέλια τῶν οἰκῶν αὐτῶν, καὶ πληθύνοντι τὴν γε-
 νεάν αὐτῶν.

(ὑπογραφή) Ὁ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ Ἡμέτερον Διάταγμα 24 Σεπτεμβρίου 1852.
 Μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
 καὶ κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.
 ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ἀστερίσκων καταλιμπάνονται καὶ ἀντ' αὐτῶν γράφονται τὰ ἐξῆς· «ὅλα ἔτη, ἵνα
 μὴ μακρυνθῶσιν ἀπὸ Σοῦ αἱ τοῦ Ὑψίστου εὐλογίαι, τὰς ὁποίας ἡ ἀγία τοῦ Χρι-
 στοῦ Ἐκκλησία ἐπεκαλέσθη ἐπὶ Σε καὶ ἐπὶ τὸν σύζυγόν Σου, ἐν τῇ ὥρᾳ, καθ' ἣν
 διὰ τῆς Ἱερᾶς τελετῆς τοῦ μυστηρίου τοῦ Γάμου συνήρμोजен ὑμᾶς τῇ χάριτι
 τοῦ Θεοῦ».

(1) Ὡσαύτως ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἀτεκνίας τὰ μεταξὺ τῶν τριῶν ἀστερίσκων
 καταλιμπάνονται καὶ ἀντ' αὐτῶν, ἀμέσως μετὰ τὴν λέξιν τῆς ἀποκαταστάσεως,
 γράφονται τὰ ἐξῆς· «καὶ τῆς εὐδαιμονίας ὑμῶν» καὶ πληρωθῇ ἐφ' ὑμᾶς πάντως τὸ
 τοῦ ἱεροῦ ψαλμφοῦ, αἰδοῦ οὕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φοβοῦμενος τὸν Κύριον.

Ἐπαρχία.	Δῆμος	Πόλις (κώμη, ἢ χω- ρίον)	Ἀπόστασις ἀπ' ἄλλή- λων, τῶν ἀποτε- λούντων ἐνορίαν χωρίων	Ἐνορία	Ναὸς	Ἀξίων ἀριθμός	Πρεσβύ		
							Ὄνομα	Πατρίς	ἔτη ηλικίας
Ἀττικὴ	Ἀθῆναι	Ἀθῆναι	. . .	Ρόμβη	Κοίμη- σις τῆς Θεοτό- κου	1	Θεόδω- ρος Ν.	Ἀθῆναι	35
						2	(α) Βασί- λειος Γ.	Ἀμα- ρούσιον	33
				Καπνι- κῆρεα.	Εἰσόδια τῆς Θεο- τόκου	1	Γεώρ- γιος Δ. (α)	Σίφνος	85
						2	Ἥλίας Δ.	Ἴος	35
				Χρυσο- σπηλαι- ώτισσα	Κοίμη- σις τῆς Θεοτό- κου	1	Ζήσιμος Ι. (α)	Ἄρτα	65
						2	Κών- στας Ν.	Ἀθῆναι	32
						3	Δάμ- προς Δ.	Ἀθῆναι	35

Σημείωσις. Δι' ἕκαστον ἐνορικὸν ναὸν προσδιορίζεται κενὸν ἐν φύλλον.

ειαστικῆς. ἵνα δὲ τὸ ἔργον ὁμοιομόρφως ἀρξάμενον συντελεσθῇ μετ' ἐπιτυχίας, δέον ἐκρίναμεν νὰ δώσωμεν εἰς Ὑμᾶς διὰ τῆς παρούσης τὰς ἐξῆς ὁδηγίας.

Οἱ μὲν ὅροι τοῦ προκειμένου Δικτάγματος ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ΙΑ' ἀρθροῦ τοῦ περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων Σ' νόμου. Βάσις δὲ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐτέθη ἡ ἀναλογία τοῦ κατὰ χωρία καὶ κατὰ κωμοπόλεις καὶ κατὰ πόλεις πληθυσμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀναλογία αὕτη προσδιορίζεται ἐν τοῖς §§ α καὶ β καὶ γ τοῦ Α' ἀρθροῦ, πᾶς ἄλλος περὶ ταύτης λόγος ἀποβαίνει περιττός. Οφείλετε ἄρα νὰ συνεννοηθῆτε, ἅμα τῇ παραλαβῇ τῆς παρούσης, μετὰ τῶν ἐν τῷ καθ' Ὑμᾶς νομῷ καθεσταμένων Σ. Ἀρχιερέων, ἵνα ἡ μὲν Σεβασμιότης τῶν ἐκδῶση ἐντόνους διαταγὰς καὶ ὁδηγίας πρὸς τοὺς οἰκείους Ἐπισκοπικούς Ἐπιτρόπους καὶ διὰ τούτων πρὸς τοὺς ἀρμοδίους ἐφημερίους τῶν χωρίων, τῶν κωμοπόλεων καὶ τῶν πόλεων. Ὑμεῖς δὲ πρὸς τοὺς καθ' ὑμᾶς Ἐπαρχοὺς καὶ Δημάρχους παραγγελητομένους, τούτους τε καὶ κείνους, ἐν ἀσχοληθῶσιν ἀνευ ἀναβολῆς περὶ τὴν ἀκριβῆ καταγραφὴν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκογενειῶν, τῶν σήμερον ὑφισταμένων ἐνοριῶν, τῶν ἱερῶν Ναῶν καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργούντων καὶ διακονούντων Ἐφημερίων. Ὅταν δὲ συλλεχθῇ ἡ κατὰ μέρος ὕλη διὰ τὴν σύνταξιν τῆς γενικῆς (καθόσον ἀφορᾷ τὸν καθ' Ὑμᾶς νομὸν) καταγραφῆς, πρέπει νὰ ἐκθέσητε τὸ ἔργον εἰς Πίνακα, ὁδηγὸν πρὸς τοῦτο λαμβάνοντες τὸν τύπον, τὸν ἐν τῇ τρίτῃ σελίδι τοῦ ἐγκλείστου ἐκτύπου ἐκτεθειμένον, κατὰ μὲν τ' ἄλλα ἀπαράλλακτον, παρεκτός δὲ μόνων τῶν ἐν τῇ στήλῃ παρὰ τὴν ῥῆσιν εἰς τεθεισῶν (καὶ κυρίως εἰς δεῖγμα τοῦ συνταχθησομένου Κώδικος μελλουσῶν νὰ χρησιμεύσωσι) σημειώσεων, ἀντὶ τῶν ὁποίων Ὑμεῖς νῦν θέλετε σημειώσαι τὴν τάξιν, ἣν ἔχουσιν ἐν τῇ κοινῇ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Διάκονοι ἐκάστης ἐνοριακῆς Ἐκκλησίας, ἐὰν δηλονότι οὗτοί εἰσιν ἔγγαμοι ἢ ἀγάμοι. Ἐν τῷ τέλει τῆς κατὰ μέρος ἀριθμήσεως τῶν ἐνοριῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν ἐκάστου χωρίου, κωμοπόλεως ἢ πόλεως, θέλετε σημειώσαι τὸ ὅλικόν ἄθροισμα τῶν οἰκογενειῶν· ἐν ἰδίῳ δὲ φύλλῳ θέλετε ἀνακεφαλαιώσαι τὰ κατὰ μέρος ἀθροίσματα τοῦ πληθυσμοῦ τῶν οἰκογενειῶν ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἐν τῷ καθ' Ὑμᾶς νομῷ Δήμων.

Ἄμα περαιωθέντος τοῦ ἔργου, σπεύσατε νὰ ὑπαβάλλητε αὐτὸ εἰς ἡμᾶς δι' ἡτιολογημένης ἐκθέσεως, συντεταγμένης ἀπὸ κοινοῦ ὑφ' Ὑμῶν τε καὶ τοῦ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ νομοῦ καθεδρεύοντος Σ. Ἱεράρχου. Εἰς ἣν τινα δὲ Ἐπαρχίαν τοῦ καθ' Ὑμᾶς νομοῦ ὑπάρχει καθεσταμένος Ἀρχιερεὺς, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκθεσις, θέλει συνταχθῇ μὲν ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, τοῦ Ἐπαρχοῦ δηλονότι καὶ τοῦ Ἀρχιερέως, διαβιβασθῇ δὲ πρὸς ἡμᾶς διὰ τοῦ Νομαρχείου, διότι πρέπει ν' ἀποτελέσῃ μέρος τῆς ὑμετέρας ἐκθέσεως, ἐν ἣ ἀπαιτεῖται νὰ ἐκφέρητε ὕψαι ἂν ἔχητε παρατηρήσεις καὶ τὴν γνώμην ὑμῶν ἐπὶ τοῦ συνόλου. Τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὡς λίαν σπουδαίαν, συνιστῶμεν εἰς ὑμᾶς, οὐ μόνον

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ εἰδικῶν πόρων διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἱερατικῶν Σχολείων.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ΤΕΖ. Νόμου. Κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως, εὐδοκοῦμεν νὰ προσδιορίσωμεν ὑπὲρ τῶν συστατινομένων ἱερατικῶν σχολείων κεφάλαιον δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων ἐκ τῶν κληροδοτημάτων τῶν ἐπὶ τόκῳ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ κατατεθειμένων, τὰ ὁποῖα διάφοροι ὁμογενεῖς κατέλιπον ὑπὲρ τῆς ἐκπαίδευσως καὶ τῆς θρησκευτικῆς διαμορφώσεως τῶν Ἑλληνοπαίδων.

Τὸ εἰρημένον κεφάλαιον συναποτελοῦσι τὰ ἐξῆς ποσά.

α) Ἐξήκοντα μὲν χιλιάδες (60,000) δραχμῶν, ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τῶν ἀοιδίμων ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ

β) Δεκαεξὶ δὲ χιλιάδες (16,000) δραχμῶν, ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίου Ἰωάννου Πόζου.

γ) Εἰκοσιτέσσαρες χιλιάδες (24,000) δραχμῶν, ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίου Χριστοφόρου Σαλλόνσκη.

ὧν οἱ τόκοι μόνον θέλουσιν ἀναλίσκεσθαι ἐτησίως εἰς ἀνάγκας αὐτῶν τῶν ἱερατικῶν Σχολείων κατὰ τὸν § γ'. τοῦ 7 ἁρθρου τοῦ προμνησθέντος Νόμου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθῆναις, τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1856.

Ἐν Ὄνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν γνώσεων ᾗ ἀπαιτεῖται νὰ ἔχουσιν

οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ Ἡμέτερον Διάταγμα 8 Ἰουνίου τ. ε. περὶ τῆς διαίρεσεως τῶν ἐνοριῶν κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία. Καὶ ἐπιθυμοῦντες ἵνα, μέχρις ὅτου ἀπολυθῶσι τακτικῶς ἐκ τῶν ἤδη κατὰ τὸν ΤΕΖ. νόμον συστατινομένων ἱερατικῶν σχολείων μαθηταὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐνοριακῶν ἐκκλησιῶν, κανονισθῶσι διὰ προσωρινῶν δορισμῶν τὰ προσόντα τῶν μελλόντων ἱερωθῆναι. Μετὰ

τῶν, ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς ἐπιστάτας καὶ τοὺς ὑπηρέτας τῶν ἱερατικῶν Σχολείων (1).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 18. Αἱ διατάξεις τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος 31 Δεκεμβρίου 1836 περὶ τῶν καθηκόντων τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τε καὶ Γυμνάσια διωρισμένων Ἐφοριῶν, εἰσὶ κοιναὶ καὶ διὰ τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς τῶν ἱερατικῶν Σχολείων.

Ἄρθρον 19. Ἡ εἰς ἕκαστον ἱερατικὸν Σχολεῖον διωρισμένη κατὰ τὸ 6 ἄρθρον τοῦ νόμου ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ἔχει προσέτι τὰ ἑξῆς καθήκοντα. α) Ἐπιμελεῖται τῆς εἰσπράξεως τῶν διὰ τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ νόμου ὠρισμένων εἰδικῶν πόρων, καὶ ἀποστέλλει τὰ συναγόμενα χρήματα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἵνα, ἐπιμελεῖα τῆς ἐν Ἀθήναις τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς, κατατίθενται ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. β.) Συντάττει κατ' ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν τῆς ἐτησίης δαπάνης τοῦ Σχολείου καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν διὰ τοῦ Νομάρχου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τὸ ὁποῖον τὸν παραπέμπει πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις τριμελῆ Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ καὶ γ.) Ζητεῖ κατὰ μῆνα τὴν ἀναγκαιοῦσαν διὰ τὰς μηνιαίας δαπάνας τοῦ Σχολείου πίστωσιν.

Ἄρθρον 20. Αἱ Ἐφορευτικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἔχουσι πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις τριμελῆ Ἐπιτροπὴν τὸν αὐτὸν λόγον, ὃν ἔχει αὕτη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, καθόσον ἀφορᾷ τὰς εἰσπράξεις καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

περὶ τῶν ἐξετάσεων καὶ τῶν διακοπῶν.

Ἄρθρον 21. Τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 24 μέχρι 32 τοῦ περὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων Ἡμετέρου Διατάγματος ὠρισμένα, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ ἱερατικὰ Σχολεῖα.

Ἄρθρον 22. Μετὰ τὰς δημοσίας ἐξετάσεις, ὅσοι μαθηταὶ δὲν ἀναγκάζονται ἕνεκα τῆς υγείας των ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὰς οἰκίας των, μένουσιν ἐν τῷ Σχολείῳ ἐπαναλαμβάνοντες τὰ μαθήματά των καὶ μελετῶντες κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Σχολάρχου. Ὁ δὲ ἀπερχόμενος ἐκ τοῦ Σχολείου κατὰ τὰς διακοπὰς, ζητεῖ τὴν ἄδειαν διὰ μὲν τοῦτο ἐγγράφῳ, γνωστοποιεῖ δ' αὐτὸ καὶ εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρον 23. Οἱ ἀποπερατώσαντες τὰ ἐν τῷ Σχολείῳ παραδιδόμενα μαθήματα, ἐξετάζονται τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν, εἰς ἣν παρευρίσκειται καὶ ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ. Λαμβάνει δὲ ὁ ἐξετασθεὶς καὶ εὐνοικιμήσας ἀπολυτήριον Δίπλωμα, δηλοῦν τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιδόσεως καὶ τὴν διὰ τὴν αὐτοῦ, καὶ ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου, τοῦ Προέδρου

(1) Βλέπε τὰς διατάξεις ταύτας προσηρητημένας ὡς ἐν τῷ τέλει ὑπὸ στοιχ. Δ.

Αριθ. 6.972.

Περὶ τῶν ἐδρῶν τῶν Ἱερατικῶν Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ΤΕΖ' νόμου ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης ὑδούκησε νὰ ἐκδώσῃ κατὰ τὴν 1 μηνὸς φθίνοντος δύο Βασιλικά Διατάγματα, ὧν διὰ μὲν τοῦ ἐνὸς διέταξε νὰ συσταθῶσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος τρία Ἱερατικά Σχολεῖα, ἓν κατὰ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, ἓν κατὰ τὴν Πελοπόννησον καὶ ἓν κατὰ τὸ Αἰγαῖον· διὰ δὲ τοῦ ἐτέρου προσδιώρισεν ἔδραν τοῦ κατὰ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, τὴν Χαλκίδα, ἐπεφυλάξατο δὲ νὰ προσδιορίσῃ κατόπι τὰς ἔδρας τῶν δύο ἄλλων Σχολείων, σπουδαιοτάτης μελέτης ἀξίαν κρίνασα τὴν ἐκλογὴν τοῦ τόπου· διότι διὰ τὸν προσδιορισμὸν ἔδρας τοιοῦτου Σχολείου ἐπάναγκες ὑπάρχει τὸ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, πρὸς τῇ κεντρικῇ τῆς θέσεως, καὶ αἱ περὶ τὸν βίον καὶ περὶ τὴν λοιπὴν δίκαιαν τῶν τε μαθητῶν καὶ τῶν διδασκάλων ἀπαιτούμεναι εὐκολίαι — ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐνδεῖα ἢ περίσσεια ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, ἅτινα ποῦ μὲν δὲν εἶναι ἄφθονα, ποῦ δὲ καὶ πλεονάζουσι καλῶς συγκεκροτημένα πρὸς τοῖς Δημοσίοις καὶ ἰδιωτικῇ, συνάμα δὲ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον τὸ νὰ ᾔναι ὁ προσδιορισθεὶς τόπος μᾶλλον προσιτός εἰς τοὺς ἐκ τῶν δι-
αφόρων τοῦ ἰδίου τμήματος μερῶν προσελευσόμενους νέους, ἀλλὰ καὶ νὰ παρέχῃ μείζονα εὐχέρειαν εἰς τὸν ἀρμόδιον Σ. Ἱεράρχην διὰ τὴν ἐκ τοῦ σύγγγους συνεχῇ ἐπιτήρησιν τοῦ Σχολείου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ διδασκόντων τε καὶ διδασκομένων.

Τοιούτων λοιπὸν ὄντων τῶν προσόντων τῶν διὰ τὸν προσδιορισμὸν ἔδρας Ἱερατικοῦ Σχολείου ἀπαιτουμένων, ἐπάναγκες ὑπάρχει τὸ νὰ συλλέξωμεν πληροφορίας ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριβεῖς καὶ εὐκρινεῖς, καὶ γινώμεν τίνες πόλεις πρὸς τῇ κεντρικότητι, ἔχουσι πλείους μὲν τὰς περὶ τὸν βίον καὶ τὴν δίκαιαν εὐκολίας, ἥττονας δὲ τοὺς βιωτικούς πειρασμούς ἀφ' ὧν πρέπει νὰ ᾔναι ὅσον οἷόν τε μεμακρυσμένοι οἱ ἐν τοῖς Ἱερατικοῖς Σχολείοις μαθητεύοντες καὶ διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς Ἱερατείας ὑποῦργημα προπαρασκευαζόμενοι, ὅπως αἱ πόλεις αὗται προκριθῶσι κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἔδρας τῶν Ἱερατικῶν Σχολείων.

Ἐκ τῆς ἀνωθι περιγραφῆς κατὰνοεῖτε βεβαίως, Κύριε Νομάρχα, πόσον βαθεῖα μελέτη ἀπαιτεῖται διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τόπου, ἡ τῶν τόπων, ἐνθα πρέπει νὰ συσταθῶσι τὰ Ἱερατικά Σχολεῖα. Διὰ τοῦτο σᾶς προσκαλοῦμεν ἵνα, ἅμα τῇ παραλαβῇ τῆς παρούσης, συνεννοηθῇτε μετὰ τῶν ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς Νομῇ Σ. Ἐπισκόπων εἰδοποιουμένων ἤδη ὑφ' ἡμῶν περὶ τούτου· καὶ μετὰ τὴν ἀνήκουσαν ἐρευναν καὶ διάσκεψιν,

Ἄρθρ. 19. Αεπτομερεστέρα διαγραφὴ τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν κεφάλαιον ὀρίζει γίνεται ὑπὸ τοῦ σχολάρχου, συγκαταθέσει καὶ τῆς ἐφορευτικῆς τοῦ σχολείου ἐπιτροπῆς, καὶ ἐκτίθεται ἐπὶ πίνακος εἰς γινῶσιν τῶν μαθητῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ διαίτης καὶ θεραπειῶν τῶν μαθητῶν, καὶ περὶ ἱματίων καὶ ἄλλων αὐτοῖς χρησίμων ἐπίπλων καὶ σκευῶν.

Ἄρθρ. 20. Ἡ τροφὴ τῶν μαθητῶν, λιτὴ, καθαρὰ καὶ ὑγιεινὴ οὔσα, παρέχεται ἄφθονος, ἀλλ' ἄνευ χορήσεως καὶ οἴνου. Ἡ ἐξωθεν δὲ εἰσκομιδὴ γλυκασμάτων, ἄλλων τοιούτων τρυφῆς ἐδεσμάτων ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρ. 21. Ὁ σιτισμὸς γίνεται ὥς ἐξῆς.

α.) Καθ' ἐκάστην μὲν μετὰ τὴν ἐσθινὴν προσευχὴν, τὰς δὲ ἐορτάς μετὰ τὴν θείαν θείαν λειτουργίαν, δίδεται εἰς ἕκαστον μαθητὴν τεμάχιον ἄρτου μετὰ θερμοῦ τινος ποτοῦ, οἶον καφφέ κλπ. ἢ μετὰ ἀπλουστάτου προσφαγίου κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους.

β.) Κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν, ἢ τὴν πρώτην ὥραν μετὰ τὴν μεσημβρίαν, δίδεται τὸ ἄριστον.

γ.) Καὶ τὸ ἐσπέρας δίδεται ὁ δεῖπνος, κατὰ μὲν τὴν χειμερινὴν ἐξαμηνίαν τὴν ἑκτὴν ὥραν, κατὰ δὲ τὴν θερινὴν τὴν ὀγδόην.

Μετὰ τῶν μαθητῶν συνεσθίζει καὶ ὁ σχολάρχης προκαθήμενος τῆς Τραπεζῆς.

Ἄρθρ. 22. Πᾶσαι αἱ κατὰ τὸ τυπικὸν νηστεῖαι τηροῦνται παρὰ πάντων τῶν ἐν τοῖς σχολείοις διατρεφέντων ἀπαρabaτως.

Ἄρθρ. 23. Ὁ ἀσθενήσας μαθητὴς ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ τοῦτο ἄνευ ἀναβολῆς διὰ τοῦ ἐπιστάτου εἰς τὸν σχολάρχην. ὅστις ἐπιτρέπει τὴν μεταφορὰν τοῦ πάσχοντος εἰς τὸ ὠρισμένον διὰ θεραπευτήριον δωματίον τοῦ καταστήματος, καὶ μετὰ τοῦτο καλεῖται ἀμέσως εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ὁ τοῦ σχολείου ἰατρός. Ὁ δὲ ἐπιστάτης φροντίζει περὶ τῆς ἐγκαίρου καὶ ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀσθενοῦς ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ διατασσόμενων, καὶ εἰς τῶν ὑπηρετῶν, διηνεκῶς παρ' αὐτῷ παριστάμενος, ὑπηρετεῖ εἰς τὰς χρεῖας αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 24. Ἐάν ἡ νόσος χρονικὴ οὔσα ἢ ἄλλως δυσίατος ἀπαιτῇ μακροχρόνιον θεραπείαν, ὁ νοσῶν στέλλεται εἰς τοὺς οἰκείους αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 25. Τὸν ἐν τῷ μνησθέντι ἀνωτέρῳ Βασιλικῷ Διατάγματι ὀριζόμενον λιτὸν ἱματισμὸν ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἕκαστος μαθητὴς διπλοῦν, ἐξ ὑρασμάτων εἰ δυνατόν ἐγχωρίων, κατώτερον μὲν διὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, τιμιώτερον δὲ ὁπωσθὺν διὰ τὰς ἐορτάς· ἤτοι, χιτῶνα ποδήρη, μαῦρον ἐκ βάρβακος ἢ ἐξ ἐρίου· ζώνην κυανῇν, βαθείαν, περιπόδια μαῦρα καὶ ἐπενδύτην τοῦ αὐτοῦ χρώματος ἐξ ἐρίου· καὶ ἔτι διπλοῦν, μέλανα σκουφον. Πάντα δὲ ταῦτα εὐπροσπῶς ἐσχηματισμένα, κατὰ τὸν τύπον τοῦ ἱματισμοῦ τῶν ἐν τοῖς εὐαγέσι μοναστηρίοις κοινοβιακῶς ζώντων.

Ἄρθρ. 26. Εἰσερχόμενος δὲ ὁ μαθητὴς εἰς τὸ σχολεῖον ὀφείλει προ-

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΤΟΛΟΓΙΟΥ.

ΜΑΘΗΤΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ἐν Χαλκίδι Ἱερατικοῦ Σχολείου διὰ τὸ σχολειακὸν ἔτος 1857—1858.

Αὐξ. ἀριθ.								
1	Ὄνομα καὶ ἐπωνυμιον	Πατρὶς	Ἡλικία	Χρονολογία ἐγγραφῆς	Ὄνομα καὶ ἐπάγγελμα γονέως ἢ κηδευμένου	Ὄνομα τοῦ ἀξιολογέου ἐγγνητοῦ	Εἶδος τῆς δοθείσης ἐγγυήσεως	Παρατηρήσεις
	Βασίλειος Κων- σταντινίδης	Χαλκίς	16	2 Σεπτεμβρ. 1857	Πέτρος Κωνσταν- τινίδης ἑμπόρος	Πέτρος Κων- σταντινίδης	Κτηματικὴ—οἰκία καὶ ἀγρὸς κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ.....συμβό- λαιον ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου... συνταχθέν τῇ..... ὡς χρηστοτάτη.	Ἐλαβε τὸ ἀπολυτή- ριον διπλώμα τῇ 25 Ιουνίου 1861, ἐν ᾧ ἡ μὲν ἐπίδοσις του χαρ- ακτηρίζεται διὰ τοῦ «κα- λώς» ἡ δὲ διαγωγή του ὡς κατὰ πάντα πρὸς τὴν κλήσιν του οὐκίστα.
2	Παύλος Πανα- χρίστου	Εὐρυχώ- ριον	17	5 Σεπτεμβρ. 1857	Χρήστος Παύλου τερεὺς	Αὐνύσιος Γεωργιάδης	Κτηματικὴ — ἀμ- πελος καὶ ἀγροὶ κα- τὰ τὸ ὑπ' ἀριθ..... συμβόλαιον ἐνώπι- ον τοῦ συμβολαιο- γράφου συν- ταχθέν τῇ..... ὡς κατὰ πάντα πρὸς τὴν κλήσιν του οὐκίστα.	Ἐξεδόθη τὸ ἀπολυτήριον διπλώμα του τῇ 28 Ιου- λίου 1862, ἐνᾷ δὲ μὲν βαθ- μὸς τῆς ἐπιδόσεως αὐτοῦ εἶναι τὸ ἀρίστα, ἡ δὲ διαγωγή του μαρτυρεῖται ὡς κατὰ πάντα πρὸς τὴν κλήσιν του οὐκίστα.

τήρησιν τῶν ἐν τοῖς Διατάγμασι τούτοις διαλαμβανομένων δεν ἐφιστίζεται ἡ ἀνήκουσα προσοχή, ἐκρίναμεν ἀναγκαιότατον νὰ ἐπιστείλωμεν πρὸς τὴν ἱεράν Σύνοδον τὸ ὑπὸ τὴν ὧδε ἐπισυναπτομένην ἔντυπον ἐγκύκλιον αὐτῆς 13 τοῦ παρόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθμὸν 7,346 δημοσιευόμενον ἔγγραφον, ὅπερ κοινοποιούμεν διὰ τοῦ παρόντος πρὸς γνῶσιν ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7066—7231—7423.

Περὶ τῆς εἰς τὴν σύνταξιν τῶν στρατολογικῶν καταλόγων Συνδρομῆς τῶν Ἱερέων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ἐπιγράταιν Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους.

Ἡ Σύνοδος διὰ τῆς ἀπὸ Μαΐου 1840 καὶ ὑπ' ἀριθ. 8526 ἐγκυκλίου αὐτῆς εἶχε διατάξει τὸν τρόπον τῆς ἀπαιτουμένης συνδρομῆς τῶν ἐφημερίων εἰς τὴν σύνταξιν τῶν στρατολογικῶν καταλόγων συμφῶνως πρὸς τὸ Γ'. ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 18 (30) Ἰανουαρίου 1838 Β. Διατάγματος, καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἐγκύκλιον ἐχορηγεῖτο ἡ πρὸς τοῦτο συνδρομὴ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐπληροφορήθη ἡ Σύνοδος, ὅτι ἐν τισιν Ἐπαρχίαις αἱ μὲν πολιτικαὶ Ἀρχαὶ ἀπήτουν πρὸς τοῦτο πλείοντα τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένων, αἱ δὲ Ἐκκλησιαστικαὶ ἠρνοῦντο τὴν παρὰ τὸν νόμον σύμπραξιν ἐπὶ τοῦ διαληφθέντος ἀντικειμένου διὰ ταῦτα, θεωροῦσα ἐπ' ἀναγκας, ἵνα καταλλήλῳ καὶ εὐπρεπεῖ τῷ τρόπῳ διδῆται ἐκ μέρους τῶν Ἱερέων ἡ νόμιμος συνδρομὴ εἰς τὴν ἐν λόγῳ σύνταξιν τῶν στρατολογικῶν καταλόγων, ἐξητήσατο παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἵνα ἐπιστείλῃ δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς Νομάρχας, ὅσα αὕτη, ὡς κατάλληλα, ὑπέβαλεν εἰς αὐτὸ περὶ τούτου.

Ὅθεν πρὸς ἄρσιν πάσης τοῦ λοιποῦ ἀφορμῆς εἰς δυστροπίαν ἢ ἄρνησιν τῶν Ἱερέων ἐπὶ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συνδρομῆς τῶν, κοινοποιεῖ ὑμῖν ἡ Σύνοδος παρὰ πόδας τὴν ἀπὸ 15 λήξαντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 40 ἐγκύκλιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείου, καὶ σὰς προσκαλεῖ νὰ διατάξητε τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ὑμῶν ἱερεῖς, ἵνα μὴ ἄλλως, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐννοίαν αὐτῆς χορηγῶσιν ἀπροφασίστως τὴν ἐαυτῶν συνδρομὴν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν στρατολογικῶν καταλόγων. Νὰ γνω-

Αριθ. πρωτ. 7796, 7837.

Περὶ Ἱερομονάχου προκαλουμένου ὡς κηδεμόνος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς ὃ ἀπεστείλαμεν τὰ δέοντα συμφώνως πρὸς τὸ Συνοδικὸν ἐγγράφον 18 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἀπῆντησεν εἰς ἡμᾶς τῇ 4 τοῦ παρόντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 23233 τὰ ἐξῆς:

Ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου Ἱερομονάχου Χρυσάνθου Εὐσταθίου Δημητρίου, ἔλαχεν ἀληθῶς ἐφέτος ὑποχρεωτικὸν κλήρου, καὶ ἐξητήσατο ν' ἀπαλλαγῇ τῆς πρὸς στρατείαν ὑποχρεώσεως, διότι ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Χρυσάνθου μονάζει ἐν τῇ εἰρημνῇ Ἱερᾷ Μονῇ καὶ οὕτως ἀφομοιοῦται πρὸς μεγαλειότερον ὄρφανόν. Ἡ αἰτησίς τοῦ ὅμως αὕτη δὲν ἐστηρίζετο εἰς τὸν νόμον, καθ' ὃν δύναται νὰ ἀφομοιωθῇ πρὸς πρεσβύτερον ὄρφανόν ὁ δευτερότοκος ἀδελφὸς ὅταν ὁ πρεσβύτερος αὗτος ᾖ τυχλὸς ἢ ἀνίκανος νὰ πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, διότι ἐκ τῶν γενημένων ἐξειλάσεων ἀπεδείχθη ὅτι ὁ μοναχὸς Χρυσάνθος δὲν ἔχει τοιαύτην φυσικὴν ἀνικανότητα ὅτι ὅμως ὁ βίος εἰς ὃν οἴκοθεν καὶ ἄνευ καταναγκασμοῦ τινος τῆς πολιτείας ἀπείργει τὸν Χρυσάνθον ἀπὸ τῶν φροντίδων ὅσας συνεπάγει ὁ πορισμὸς τῶν πρὸς τὸ ζῆν, τοῦτο ἀποτελεῖ γεγονὸς ἐξαρτώμενον ἀπὸ τῆς ἰδίης αὐτοῦ βουλήσεως καὶ μὴ δυνάμενον νὰ παράσχω εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν δευτερότοκον δικαίωμα εἰς ἀφομοίωσιν πρὸς πρεσβύτερον διότι ὁ μοναχὸς δὲν δύναται μὲν ἕνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός του, καὶ οὐχὶ ἕνεκα τῆς σωματικῆς καταστάσεως αὐτοῦ, ν' ἀσχολῇται περὶ τὸν πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν, ἔχει ὅμως δυνάμει τὴν τοιαύτην ἱκανότητα ἄλλως ἢ ἐξαίρεσις τῶν ἐξομοιουμένων πρὸς μεγαλειότερους ὄρφανούς δευτεροτόκων ἐγένετο ἐξ ἀναλογίας τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ § ἐ. τοῦ ἀρθροῦ 10, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ πέραν τῶν ρητῶν ὅρων τοῦς ὁποίους τὸ εἰρημένον χωρίον ἔταξεν, ἥτοι τῆς τυφλώσεως ἢ τῆς ἀπολύτου σωματικῆς ἀνικανότητος.

Διὰ ταῦτα τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἀπέφριψε τὴν εἰς αὐτὸ προσφυγὴν τοῦ κληρούχου Δημητρίου.

Ἐπειδὴ δὲ ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ ἐγγράφου ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπέλαβεν ὅτι ἡ πολιτικὴ ἀρχὴ καλεῖ καταναγκαστικῶς τὸν μοναχὸν Χρυσάνθον εἰς τὴν διοίκησιν τῶν οἰκογενειακῶν τοῦ ἀδελφοῦ του πραγμάτων, διὰ τοῦτο τὸ προμνησθὲν ὑπουργεῖον ἐδήλωσεν εἰς ἡμᾶς πρὸς τοὺς ἀνωτέρω, ὅτι οὐδεὶς τοιοῦτος καταναγκασμὸς ἢ κλήσις γίνεται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς πρὸς τὸν Μοναχόν, ὅστις ἴσως καλεῖται εἰς τὰ φροντίδας ταύτας ἕνεκα τῶν οἰκιακῶν συμφερόντων αὐτοῦ,

τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν νὰ εἰσέρχεται εἰς αὐτὴν καὶ, διὰ τῶν ἀρμοδίων πρὸς τοὺς καθειργμένους διδασκῶν καὶ διὰ τῆς χρησεως καταλλήλων παραδειγμάτων, προτρέπη τοὺς εἰς τὴν εὐσέβειαν, εἰς τὴν ἀπὸ τῶν κακῶν ἔργων ἀποστροφὴν, καὶ εἰς εὐλικρινῆ καὶ ἀληθῆ μεταμέλειαν.

Ε'—Ἐκαστος Ἱεροκλήρυξ, ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ ἀκριβῶς τὴν διάταξιν τοῦ Ε' ἄρθρου τῶν Συνοδικῶν ὁδηγιῶν, διαπεπιστευμένος ὢν ἐνέργειαν πνευματικοῦ χρέους. Διὰ τὴν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετάβασιν καὶ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ αἱ ἀρμοδίιοι Διοικητικαὶ καὶ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ χρηγῶσιν αὐτῷ πᾶσαν συνδρομὴν καὶ ἐυκολίαν.

ς'—Ἡ ἔκθεσις, ἣν ὁ Ἱεροκλήρυξ κατὰ τὸ ς' ἄρθρον τῶν Συνοδικῶν ὁδηγιῶν ὀφείλει νὰ πέμπῃ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου, ἐπισυνάπτων εἰς αὐτὴν καὶ τὰ διαγράμματα τῆς πορείας αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄνω ἄρθρον Β', πρέπει νὰ περιέχῃ καὶ πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἔνθα περιώδευσε καὶ ἐκήρυξε.

Ζ'—Τῆς ἔκθεσεως τοῦ Ἱεροκλήρυκος κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, περίληψις διαβιβάζεται παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Η'—Ὅσάκις ὁ Ἱεροκλήρυξ δὲν εἶναι παρὼν εἰς πόλιν, κωμόπολιν ἢ χωρίον, ὁ ἀρμοδῖος Ἐπίσκοπος δύναται νὰ ἐπιφορτίξῃ ἓνα τῶν κατ' αὐτὸν κληρικῶν δυνάμενον πιστῶς καὶ ὀρθῶς νὰ κηρύξῃ ἐκεῖ, καθ' ὥρισμένην ἡμέραν, εἰς γλῶσσαν καταληπτὴν εἰς τὸν λαόν.

Θ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως παραγγέλλεται νὰ ἐκτελέσῃ καὶ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα, δημοσιεύων συγχρόνως ὡς παράρτημα τούτου καὶ τὰς πρὸς τοὺς Ἱεροκλήρυκας ἐκδεδομένας ἐκ τοῦ 1838 Συνοδικὰς ὁδηγίας.

Ἀθήνησι, τῇ 26 Ἰουνίου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Α Ι Α.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΚΑΙ ΧΡΕΗ

Ἐκδοθεῖσαι παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Πρὸς τοὺς Ἱεροκλήρυκας.

Α'. Ἔργον τῶν διορισθέντων Ἱεροκλήρυκων, θέλει εἶναι τὸ περιοδεύειν αὐτοὺς τὰς πόλεις, κώμας καὶ χωρία τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ἕκαστος αὐτῶν ὑπάρχει διωρισμένος, καὶ διδάσκειν τοὺς λαοὺς κατὰ πάσας τὰς Κυριακάς καὶ ἑορτάς, καὶ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ὅταν ᾖναι δυνατὴ ἡ σύναξις τοῦ λαοῦ καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας.

ραγγελίας εἰς ἅπαντα τὰ μοναστηριακὰ συμβούλια, ὑπομνήσκων αὐτοῖς τὰς ἐναντίον τοῦ ὅστις παραμελεῖ νὰ κρατῇ, ἢ κρατεῖ ἀτάκτως καὶ παρὰ τοὺς κανόνας τὰ διατεταγμένα Βιβλία, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τοῦ ὅστις παραλείπει ἐγγραφὰς ἐσόδων, ἢ ἐγγράφει ὡς γεγόμενα τὰ μὴ γεγόμενα ἔξοδα, περιεχομένους ἐν τῷ ποινικῷ νόμῳ γενικὰς διατάξεις, αἵτινες κατὰ τὸ 493 ἄρθρον τοῦ ἰδίου νόμου εἰσὶ κοιναὶ καὶ διὰ τοὺς παραβιάζοντας τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας των ἐκκλησιαστικούς ἐπίσης, ὡς καὶ διὰ τοὺς πολιτικούς ὑπαλλήλους.

Σβέσματα καὶ ξέσματα ἢ παρεγγραφαὶ εἰς τὰ Βιβλία ἀπαγορεύονται, ὡς τιμωρούμεναι ὑπὸ τῶν νόμων.

Η'. Οἱ ἀρμόδιοι Ἐπίσκοποι καὶ οἱ ἀρμόδιοι Νομάρχαι καὶ Ἐπαρχοί, ἐπαγρυπνοῦσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν καὶ τήρησιν τῶν περὶ τῶν Βιβλίων ἀνωτέρω διαταχθέντων, καὶ καταγγέλλουσιν ἀμελλητὶ τὰς ὑπ' αὐτῶν ἀνακαλυπτομένας, ἢ ἄλλως ὅπωςδὴποτε περιερχομένας εἰς γνῶσιν αὐτῶν παραβάσεις, ὑπεύθυνοι ὄντες διὰ τοῦτο, οἱ μὲν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ δὲ ἐνώπιον τῶν προϊσταμένων αὐτῶν πολιτικῶν ἀρχῶν.

Θ'. Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνας καὶ κατὰ τὸ Διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος 15 Μαΐου 1829, οὐπὲρ ἐμνήσθημεν ἐν τῇ ἡμετέρῳ Διατάγματι 15 Μαΐου 1836, ἡ ἀκίνητος μοναστηριακὴ περιουσία εἶναι ἀναπαλλοτριώτος, καὶ μόνον πρὸς θεραπείαν ἀνυποφεύκτου ἀνάγκης, ἢ διὰ προφανῆ τοῦ Μοναστηρίου ὠφέλειαν, ἐξ οικονομικῶν ἀπορρέουσιν λόγων, δύναται ν' ἀπαλλοτριωθῇ μοναστηρικὸν κτῆμα δι' ἐκποιήσεως ἢ δι' ἀνταλλαγῆς, ὀρίζομεν ὅτι ἐν μὲν τῇ περιπτώσει ἀνταλλαγῆς, αὕτη κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα, ἐνεργεῖται μετὰ προηγουμένην τεχνικὴν καταμέτρησιν, διαγραφὴν καὶ ἔνορκον ἐκτίμησιν τῶν ἀνταλλακτέων κτημάτων, καὶ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου. Ἐν δὲ τῇ περιπτώσει ἐκποιήσεως, αὕτη ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 13 Νοεμβρίου 1836 καὶ τοῦ ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1836 ἡμετέρου Διατάγματος καὶ τοῦ ἁρθροῦ Β' τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 καὶ τῶν ἁρθρῶν 1, 2, καὶ 4 τοῦ ἀπὸ 24 Μαρτίου 1837 Διατάγματος.

Ι'. Τὰ συμβούλια τῶν Μοναστηρίων, δὲν δύνανται οὔτε εἰς πολυετὴ ἐνοικίασιν νὰ ἐκδίδωσιν, οὔτε εἰς ἐμφύτευσιν ἢ ἄλλου εἶδους διακατοχὴν νὰ παραχωρῶσι πρὸς ιδιώτας, οὔτε νὰ ὑποθηκεύσωσι μοναστηριακὸν κτῆμα, οὔτε νὰ δανείζωνται εἰς βάρη τοῦ οἰκείου Μοναστηρίου, οὔτε νὰ ἐπιχειρῶσιν οἰκοθεν οἰανδὴποτε ἄλλην πράξιν, οἷον περὶ δίκης, περὶ συμβιβασμοῦ καὶ τῶν παρομοίων, περὶ ὧν ἀπαιτεῖται κατὰ τοὺς κειμένους νόμους νὰ ζητηθῇ προηγουμένως καὶ δοθῇ ἡ ἄδεια τῆς προεστῶσης ἀρχῆς.

Μοναστηριακοῦ κτήματος ἐνοικίσις πολυετῆς (ἀπὸ διετίας καὶ ἀνωτέρω) τότε μόνον δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἁρθρῶν 1 καὶ 2 τοῦ ἡμετέρου Διατάγματος 24 Μαρτίου 1837,

γ) Τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐν τῷ τρίτῳ παραγράφῳ διαλαμβάνοντος, ὅτι « διὰ τὰ Μοναστήρια ἔνθα εἰσὶ πλείους τῶν εἰκοσι μοναχῶν σύγκειται ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ πέντε μέλη δηλονότι τὸν ὑπάρχοντα ἡγούμενον, δύο τοὺς ἔχοντας τὰ π ρ ε σ β ε ῖ α », ποῖα πρεσβεία ἐννοοῦνται ἐνταῦθα, τῆς κουρᾶς, ἢ τῆς ἡλικίας, ἢ τῆς χειροτονίας; Καὶ, ἐὰν δὲν ἐννοῶνται τὰ πρεσβεία τῆς χειροτονίας, ἀλλὰ τῆς ἡλικίας (ὡς σαφῶς ὀρίζεται διὰ τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Μοναστηρίων, ὅσα ἔχουσιν εἰκοσιν ἢ ἐλάττους τῶν εἰκοσι μοναχούς), ἢ τῆς κουρᾶς, συμπέσῃ δὲ, νὰ ᾖναι ἀγράμματος ἢ ἀνίκανος, ὁ ἔχων τὰ πρεσβεία τῆς ἡλικίας ἢ τῆς κουρᾶς, δύναται οὗτος νὰ προσληθῇ ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς; Καὶ

δ) Ποῖος κάμνει γνωστὰ εἰς τοὺς μοναχοὺς τὰ μέλη ταῦτα τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ συμβούλιον, ἢ ὁ Ἐπίσκοπος; καὶ πότε ὀνομάζεται καὶ συγκροτεῖται ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη; πρὶν κηρύξῃ ὁ Ἐπίσκοπος τὴν ἑναρξιν τῆς ἐκλογῆς ἢ μετ' αὐτήν;

Περὶ τούτων ἀπάντων παρακαλεῖται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν Σύνοδον, ὅσον ἔνεστι ταχύτερον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 23 Μαΐου 1859.

† Ἀθηνῶν Νεόφυτος πρόεδρος.

† ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Διονύσιος.

† ὁ Γορτ. καὶ Μεγαλ. Φιλόθεος.

† ὁ Καρυττίας Μιχαήλ.

Ὁ Γραμματεὺς

Ζ. ΜΑΘΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2482.

Διαταφάσεις ἐπὶ τοῦ Γ'. ἄρθρου τοῦ περὶ τῶν Μοναστηρίων Κανονισμοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Εἰς τὸ Συνοδικὸν ἔγγραφον 23 τοῦ παρελθόντος μηνὸς—διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Ἱερά Σύνοδος προκαλεῖ παρ' ἡμῶν τὴν λύσιν ἀμφιβολιῶν ἃς ἐπρότεινάν τινες τῶν Σ. Ἐπισκόπων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Γ'. ἄρθρου τοῦ περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν μοναστηρίων Βασιλικοῦ Διατάγματος 28 Ἰουλίου π. ε., ἀπαντῶμεν τὰ ἑξῆς.

Α'—Ὅτι εἰς τὸν ἀρμόδιον Ἐπίσκοπον, ἐν γνώσει ὄντα τοῦ χρόνου καθ' ὃν λήγει ἡ ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ τοῦ Β' ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ προσδιορισμένη διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας πάσης ὑπ' αὐτὸν τὸν ἐπίσκοπον τελούσης μοναστηριακῆς ἀρχῆς, ἀπόκειται τὸ νὰ διατάτῃ τὴν

Γ'. Περί τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ.

Ἄρθρον 3. Κατὰ τὰ ὁρισμένα ἐν τῷ § β', τοῦ 19 ἁρθρου τοῦ περὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῶν ἱερατικῶν σχολείων Βασιλικοῦ Διατάγματος, ἐκάστη τῶν Ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ὀφείλει νὰ συντάττῃ, κατὰ Νοέμβριον μῆνα, τὸν διὰ τὸ ἐπὶ ἔτος προϋπολογισμόν τῶν ἐτησίων ἐξόδων τοῦ κατ' αὐτὴν σχολείου, καὶ ὑποβάλλῃ αὐτὸν εἰς τὸν ἀρμοδίον Νομάρχην μέχρι τέλους τοῦ εἰρημένου μηνὸς τὸ βραδύτερον.

Ἄρθρον 4. Τοῦ προϋπολογισμοῦ κύρια ἀντικείμενά εἰσι.

α) Αἱ διαφοροὶ ἐπισκευαὶ τοῦ καταστήματος· καὶ αἱ τυχόν κριθησόμεναι ἀναγκαῖαι προσθήκαι εἰς τὴν ὑπάρχουσαν οἰκοδομήν, καὶ τὰ ἐνοίκια, ἐὰν τὸ κατάστημα ἀνήκῃ εἰς ἰδιώτην.

β) Ἡ διὰ τὴν ἀποσκευὴν τοῦ σχολείου καὶ τὴν συντήρησιν τῶν ἐπιπλῶν καὶ τῶν λοιπῶν σκευῶν αὐτοῦ, καὶ ἡ διὰ τὴν πρόσκτησιν βιβλίων (ἵνα κατὰ μικρὸν σχηματισθῇ βιβλιοθήκη κατάλληλος ἐν ἐκάστῳ σχολείῳ) ἀναγκαῖα δαπάνη· ἐπὶ δὲ καὶ τὰ ἐξοδα γραφικῆς ὕλης διὰ τὴν Ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν καὶ διὰ τὸν Σχολάρχην.

γ) Οἱ μισθοὶ τοῦ Σχολάρχου καὶ τῶν Διδασκάλων καὶ οἱ τοῦ ἐπιστάτου καὶ τῶν ὑπηρετῶν.

δ) Ἡ πρὸς διατροφήν, ἐνδυμασίαν καὶ ὑπὶδυσιν τῶν μαθητῶν καὶ ἡ πρὸς προμήθειαν φαρμάκων διὰ τοὺς τυχόν ἀσθενήσαντας, καὶ ἡ πρὸς ἀντιμισθίαν ἱατροῦ, ἀναγκαῖα δαπάνη.

Συντάττεται δὲ ὁ προϋπολογισμὸς, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα, τὸ ὧδε ὑπὸ Στοιχ. Β. προσαρτῶμενον.

Ἄρθρον 5. Μετὰ τὴν σύνταξιν καὶ τὴν παρὰ τῆς ἀρμοδίας Ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἀποστολὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ πρὸς τὸν ἀρμοδίον Νομάρχην κατὰ τὰ ἀνωθι ἐν τῷ ἁρθρῳ 3 ὁρισθέντα, ὁ Νομάρχης, μετὰ παρέλευσιν πέντε, ἢ τὸ πολὺ ὀκτώ, ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς, ὀφείλει νὰ τὸν παραπέμπῃ πρὸς ἡμᾶς μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ, ἐὰν ἔχῃ καὶ ὅσας ἔχει, παρατηρήσεων, ἵνα δι' ἡμῶν ἀποστέλληται ἐγκαίρως πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία, κατὰ τὸ χρέος τὸ ἐπιβεβλημένον αὐτῇ ἐκ τοῦ § δ' τοῦ ἁρθρου 2 τοῦ περὶ τῶν οἰκείων καθηκόντων Βασιλικοῦ Διατάγματος, ὀφείλει, μετὰ τὴν συγκέντρωσιν κατεξέτασιν τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν κατὰ μέρος Ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, νὰ συντάττῃ τὸν γενικὸν προϋπολογισμόν τῶν ἐνιαυσίων δαπανῶν διὰ τὰ ἱερατικὰ σχολεῖα, καὶ ὑποβάλλῃ τοῦτον εἰς τὴν ἡμετέραν ἐγκρισιν πρὸς τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους.

Δ'. Περί τῶν ζητητέων πιστώσεων διὰ τὰς μηνιαίας δαπάνας τῶν σχολείων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ καὶ περὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 6. Τὴν διὰ τὰς μηνιαίας δαπάνας τῶν σχολείων ἀναγκαῖουσαν πίστωσησιν αἱ Ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ, κατὰ τὴν οἰκείαν ἀρμοδιότητα ἐκάστη, ὀφείλουσι νὰ ζητῶσι παρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Ταμείου Ἐπιτρο-

Αριθ. Πρωτ. 3481.

Περὶ διασφύσεως διατάξεώς τινος εἰς τὰ τῆς ἐκλογῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Σ. Ἀρχιεπίσκοπον Μαντινείας καὶ Κυνουρίας.

Ἡ περίπτωσις περὶ ἧς πράγματεύεται τὸ ὑμέτερον ἔγγραφον 6 τοῦ παρελθόντος μηνός, καὶ τοι λίαν, καθὰ φρονοῦμεν, σπανία δύναται νὰ θεραπευθῇ κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Ἐν Μοναστηρίῳ ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἐξ ὀνόματι μοναχοὶ ὧν οὐδεὶς στερεῖται τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν, ἐὰν—τῆς διευθυνούσης τὴν ἐκλογὴν ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ τριῶν οἱ ὑπολειπόμενοι τρεῖς τύχωσιν ὄντες ὁ λ ω ς ἀ γ ρ ά μ μ α τ ο ι, τότε, ἐπὶ τῇ ταύτων αἰτήσῃ, ὁ ἀρμόδιος Ἐπίσκοπος ἀποστέλλει πρὸς αὐτοὺς ὃν ἂν οὗτοι, ἐκ γείτονος μονῆς ὑποδείξωσιν ὡς ἀπολαύοντα τὴν ἐμπιστοσύνην των μοναχῶν (μεμαρτυρημένον ἀπὸ τῶν ἐξωθεν ἐπὶ τιμιότητι καὶ ἐναρέτῃ πολιτεία) ἵνα μαρτυρήσῃ, καὶ διὰ τῆς ὑπογραφῆς του βεβαιώσῃ τὴν θέλησιν των ἀγραμμάτων—οὗτος δὲ ἅμα περαιώσας τὸ ἔργον πρὸς ὃ ἐκλήθη ὡς μάρτυς, ἐπανέρχεται εἰς τὴν οἰκείαν μονήν. Τοῦ γεγονότος τούτου πρέπει νὰ γείνη μνεία ῥητὴ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς ἐκλογῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Αὐγούστου 1859.

Ὁ Υπουργός

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Αριθ. πρωτ. 3984

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ ἐγγράφου αὐτῆς τὴν 30 Ἰουλίου 1859 ἠρώτησε τὸ ὑπουργεῖον ἂν μονὴ τις ἔχῃ πλείους τῶν εἴκοσι μοναχῶν, δικαίωμα δὲ ψήφου ἔχωσι μόνον ἐξ ἧς δέκα μοναχοί, πότα πρέπει νὰ ᾖναι τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς διορισθησομένης Ἐπιτροπῆς;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ κλπ.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ πρώτου παραγράφου τοῦ Β'. ἀρθροῦ τοῦ περὶ τῶν μοναστηρίων Κανονισμοῦ (σελ. 2. τοῦ βιβλίου τῶν Μοναστηριακῶν) μετὰ τοῦ τρίτου παραγράφου τοῦ Γ'. ἀρθροῦ (αὐτόθι σελ. 3) δηλοῦται, ὅτι ὁ σχηματισμὸς τῆς ἐπιτροπῆς τῆς διευθυνούσης τὰ τῆς

ζητούντες διασάρεσιν περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ καταλογίζωνται ἐν τῇ τῶν ἐσόδων καὶ ἐν τῇ τῶν ἐξόδων προϋπολογισμῷ ἐκάστης μονῆς τὰ διὰ τὴν διατροφήν τῶν μοναχῶν καὶ διὰ τὰς λοιπὰς μοναστηριακάς ἀνάγκας καταναλισκόμενα προϊόντα, ἐκφέρετε καὶ γνώμην, ὅτι ἐν ἀμφοτέροις πρέπει νὰ σημειοῦται ἡ αὐτὴ τιμὴ μόνον διὰ τὰ οὕτω καταναλισκόμενα, ἀπαντῶμεν ὅτι τὴν γνώμην ὑμῶν ταύτην ἐπιδοκιμάζομεν. Παρακαλοῦμεν δὲ νὰ καθοδηγήσετε τὰ συμβούλια τῶν καθ' ὑμᾶς μονῶν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς αὐτήν, καθόσον ἀφορᾷ τὴν τιμὴν ἐκείνων μόνον τῶν προϊόντων ὅσα καταναλίσκονται «διὰ τὴν διατροφήν τῶν μοναχῶν, τῶν δοκίμων καὶ τῶν ὑπηρετῶν» (σελ. λς'. τοῦ τεύχους τῶν Μοναστηριακῶν) καὶ διὰ τὰς ἄλλας ἀνάγκας αὐτῶν τε καὶ τῆς μονῆς· διότι, ὅποια τιμὴ σημειωθῇ ἐν τῇ τῶν ἐσόδων, ἡ αὐτὴ πρέπει νὰ σημειωθῇ καὶ ἐν τῇ τῶν ἐξόδων (Κεφ. Ζ').) ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ, καὶ ἡ αὐτὴ ἐπίσης ἔπεται ὅτι θέλει σημειωθῇ καὶ ἐν τῷ ἀπολογισμῷ (Κεφ. ὡσαύτως Ζ'), διὰ τὸ ποσὸν τὸ ἐξ ἐκάστου εἶδους, εἰς διατροφήν τῶν ἐν τῇ μονῇ καὶ εἰς τὰς ἄλλας χρείας ἐκείνων τε καὶ αὐτῆς, ἐτησίως ἀναλισκόμενον.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 5 9βρίου 1859.

Ὁ ὑπουργὸς

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6345.

Περὶ τῶν μονοετῶν ἐνοικιάσεων μοναστηριακῶν κτημάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Εἰς τὸν Νομάρχην Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος αἰτήσαντα παρ' ἡμῶν διασαφέςαι περὶ τοῦ εἶναι τὰ πρακτικὰ τῶν τακτικῶς ἐνεργουμένων δημοπρασιῶν δι' ἐκμίσθωσιν μονοετῆ κτημάτων μοναστηριακῶν ἀπαιτῆται νὰ ὑποβίβωνται εἰς τὴν ἡμετέραν ἔγκρισιν ἢ νὰ ἐγκρίνωνται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου, ἀπηντήσαμεν κατὰ τὰ ἑξῆς.

«Ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἐν Σελ. κδ' τοῦ τεύχους τῶν Μοναστηριακῶν κανονισμένα, πᾶσι ἢ τὸν ἐνιαυτὸν ὑπερβαίνουσα ἐκμίσθωσις ἢ συμφωνία δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰ συμβούλια τῶν μονῶν εἰμὴ μετὰ ἀδείαν καὶ ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως· τὰς δὲ μονοετεῖς δύνανται νὰ συμφωνήσωσιν αὐτὰ τὰ συμβούλια κατὰ τὸ συμφέρον τῇ μονῇ καὶ ἐπειδὴ ἐν ταῖς περιστάσεσι καθ' ἃς κρίνεται συμφέρον νὰ γίνωνται αὗται αἱ καὶ μονοετεῖς ἐκμίσθωσις διὰ τακτικῆς δημοπρασίας, ἡ δημοπρασία δὲν ὀδύναται νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν—τῆς Διοικητικῆς τρυτέστι, καὶ τῆς οἰκονομικῆς—κατὰ τὰ καίμενα, διὰ τοῦτο,

Ἄρθρ. 16. Ἐκάστης τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 1 καὶ 2 μνησθεισῶν συλλογῶν θέλουν συνταχθῆ, ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιαν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερομένων ἐπιτροπῶν, παρὰ τοῦ ἐφόρου ἐκάστου καταστήματος κατ'ἀλογοί, τῶν ὁποίων θέλουν σταλῆ εἰς τὸν Γενικὸν Ἐφορον ἀντίγραφα παρακαταθετέα εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 17. Ὅ,τι προστίθεται κατ' ἔτος εἰς τὰς ῥηθείσας συλλογὰς, θέλει καταγράφεσθαι εἰς τὴν ἐξακολουθήσιν τοῦ εἰς τὸ προλαβόν ἄρθρον ῥηθέντος καταλόγου. Ἀντίγραφα δὲ αὐτῶν ἐπικυρωμένα θέλουν πέμπεσθαι μετὰ πᾶν ἔτος εἰς τὸν Γενικὸν Ἐφορον διὰ νὰ παρακατατίθενται εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ῥηθείσης Γραμματείας.

Ἄρθρ. 18. Ἡ χρῆσις τῶν ῥηθεισῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν συλλογῶν εἶναι ἐλευθέρα εἰς πάντας, ἰδίως δὲ εἰς τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν ὥραίων τεχνῶν, τοῦ Πανδιδακτηρίου, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν διαφόρων Διδασκαλείων, καὶ εἰς τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους τῶν Γυμνασίων, Λυκείων καὶ λοιπῶν Σχολείων.

Εἰς χρῆσιν δὲ τοῦ κοινοῦ θέλουν εἶναι εἰς ῥητὰς ἡμέρας μόνον ἡνεωγμέναι.

Ἄρθρ. 19. Περὶ τοῦ διοργανισμοῦ καὶ τῆς τάξεως τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν τούτων συλλογῶν θέλουν συνταχθῆ ὁδηγίαί καὶ καθυποβληθῆ εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Α. Μεγαλειότητος.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ Ἐφορίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ Ἐφόρων.

Ἄρθρ. 20. Πρὸς ἐπιθεώρησιν καὶ διατήρησιν τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν συλλογῶν θέλουν διορισθῆ παρὰ τοῦ Βασιλέως Ἐφοροί, ἐκλεγόμενοι κυρίως :

α'. Διὰ μὲν τὰ κεντρικά καταστήματα, μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν καὶ ὥραίων τεχνῶν, τῶν τοῦ Πανδιδακτηρίου, τῶν καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων ἢ τῶν ἐξόχων τεχνιτῶν.

β'. Διὰ τὰ κατὰ Νομὸν, Ἐπαρχίαν καὶ Δήμον καταστήματα, μεταξὺ τῶν καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων ἢ τῶν διδασκάλων τῶν Λυκείων καὶ δημοτικῶν Σχολείων.

Ἄρθρ. 21. Οἱ ἔφοροι γενικῶς δὲν λαμβάνουν μισθόν. Διαφυλάττεται δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα, χρείας καλούσης, νὰ τοῖς χορηγῇ ἢ μισθὸν ἢ ἐπιμίσθιον. Ἡ χορηγία αὕτη θέλει λαμβάνεσθαι τότε ἀπὸ τὴν προικοδότησιν τῶν καταστημάτων τούτων κατὰ τὰ ἄρθρα 9, 11.

Ἄρθρ. 22. Ἡ ὑπηρεσία καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ἐφόρων θέλουν κα-

πιτροπὰς, καὶ ν' ἀναφέρονται περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν οἱ μὲν Ἐπαρχοὶ εἰς τοὺς Νομάρχας, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 58. Ἡ ῥηθεῖσα Γραμματεία ἔχει τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν καταστημάτων, καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων ὅλου τοῦ Κράτους. Ἰδίως ἀπόκειται εἰς αὐτήν.

α. Νὰ δέχεται ὑπ' ὅψιν τὰς εἰς τὰ ἄρθρα 23 καὶ 47 ῥηθείσας ἐκθέσεις, καὶ νὰ διατάττῃ τὰ δέοντα.

β. Νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τοὺς ἐφόρους ἐπανορθωτικὰς ποινάς.

Ἄρθρ. 59. Αἱ ἀπὸ τὴν Γραμματείαν ταύτην ἐπιβλητέαι ἐπανορθωτικαὶ ποιναὶ εἶναι.

α. Ἐπιπλήξεις.

β. Πρόστιμον 5—100 Δραχμῶν.

γ. Παῦσις 8 ἡμερῶν ἕως 6 μηνῶν, ἀφαιρουμένου ἢ μὴ τοῦ μισθοῦ.

Περὶ ἐκάστης ἐπανορθωτικῆς ποινῆς θέλει συντάττεσθαι πράξις ὑπογραφομένη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 60. Ἡ ἐπανορθωτικὴ δύναμις τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας ἰσχύει, εἴτε ἐπιβάλῃ ποινὴν ἐπανορθωτικὴν ὁ Γενικὸς Ἐφορος, εἴτε μὴ. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ Γραμματεία δύναται νὰ ἐπαυξήσῃ, νὰ μετριάσῃ, ἢ νὰ ἀναιρέσῃ τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν, ἢ, ἀφθείσης τῆς ποινῆς ἀπὸ τὸν Γενικὸν Ἐφορον, νὰ ἐπιβάλῃ ἄλλην.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν ἀρχαιοτήτων ἰδίως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ δικαιωμάτων ἰδιοκτησίας ἐπὶ ἀρχαιοτήτων.

Ἄρθρ. 61. Ὅλαι αἱ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀρχαιότητες, ὡς ἔργα τῶν προγόνων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, θεωροῦνται ὡς κτῆμα ἐθνικὸν ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἐν γένει.

Ἄρθρ. 62. Ὅλα τὰ ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, ἢ ὑπ' αὐτήν, ἢ εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης, εἰς ποταμοὺς καὶ δημοσίους ρύακας, εἰς λίμνας ἢ βάλτους εὐρισκόμενα ἐρείπια ἢ ἄλλα ἀρχαιότητος ἀντικείμενα, ὁποῖου δήποτε ὀνόματος, εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 63. Ἰδιοκτησία τῶν ἰδιωτῶν εἶναι :

α. Ὅλαι αἱ εἰς ἰδιωτικὰς συλλογὰς, ἢ εἰς κτῆσιν ἰδιωτῶν εὐρισκόμεναι ἀρχαιότητες.

β. Ὅλα τὰ ἐπὶ ἰδιοκτητῶν γαιῶν ἢ ὑπ' αὐτὰς εὐρισκόμενα ἐρείπια ἢ ἄλλαι ἀρχαιότητες, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἐπομένου ἄρθρου 64.

Ἄρθρ. 64. Τῶν ἐπὶ ἰδιοκτητοῦ γῆς, ἢ ὑπ' αὐτήν εἰς τοίχους, ὑπὸ

α. Ἀπὸ τὸν ἑφορον ἢ μίαν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερομένων Ἐπιτροπῶν, ἢ ὅποια δι' ἐκθέσεώς της διευθύνει τὴν αἴτησιν εἰς τὸν Ἐπαρχον ἢ τὸν Νομάρχην, ἢ

6. Κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸν Ἐπαρχον ἢ τὸν Νομάρχην, ὁ ὁποῖος πρὶν ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασιν, χρεωστεῖ ν' ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Ἐφόρου ἢ μιᾶς τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερομένων Ἐπιτροπῶν.

* Ἀρθρ. 90. Ὁ παραβάτης τῶν ἄρθρων 84—86 ὑπόκειται εἰς πρόστιμον 5—100 Δραχμῶν.

Ἡ αὕτη ποινὴ ἐπίκειται καὶ εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας, ἐπιτρέποντας εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 85 τοιαύτας πράξεις ἀνευ ἀδείας τοῦ Ἐπαρχου ἢ τοῦ Νομάρχου.

* Ἀρθρ. 91. Τὸ ἐπιβαλλόμενον πρόστιμον εἰσπράττεται κατὰ τὸ ἄρθρον 501 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον. Τὸ ἥμισυ ὅμως αὐτοῦ δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτὴν, ὅταν ὑπάρχῃ τοιοῦτος.

* Ἀρθρ. 92. Ἐκτὸς τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 90 ὠρισμένου προστίμου, χρεωστεῖ ἀκόμη ὁ παραβάτης :

α. Νὰ ἐπισκευάσῃ τὰς βλαφθείσας ἀρχαιοτάτας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, ἢ νὰ ἀποδώσῃ τὸ αὐθαιρέτως ἀφαιρεθὲν, πάντοτε ἰδίους ἐξόδους.

6. Ν' ἀποζημιώσῃ δι' ὅσῃν ἔφερε ζημίαν, ἢ νὰ πληρώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ἀντικειμένου, ἂν ἡ ἐπισκευὴ ἢ ἀπόδοσις δὲν ᾖ δυνατὴ, ἢ ἂν ἀρνήται αὐτήν.

* Ἀρθρ. 93. Ἡ ἀποζημίωσις, ἢ ἡ τιμὴ τοῦ ἀντικειμένου θέλει προσδιορίζεσθαι δι' ἐπίτηδες διωρισμένων. Ἐξ αὐτῶν ὁ μὲν θέλει διορίζεσθαι παρὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου, ὁ δὲ παρὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου, ἢ παρ' ἑνὸς Ἐφόρου ἐκλεγομένου ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου.

Ἄν οἱ δύο διωρισμένοι δὲν συμφωνοῦν, ἡ πλησιεστέρα τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 29 ἀναφερομένων Ἐπιτροπῶν θέλει διορίζειν ἓνα πρόεδρον. Εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην περίπτωσιν ἀποφασίζει ἡ πλειοψηφία.

* Ἀρθρ. 94. Ὅ,τι ἐρρήθη εἰς τὰ ἄρθρα 84—87, 89—93 περὶ ἰδιωτῶν ἰδιοκτητῶν, ἀνάγεται καὶ εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς, ἐπικαρπωτὰς καὶ ἄλλους ὅπως δὴποτε ἔχοντας τὴν κατοχὴν γῆς ἰδιοκτητοῦ.

Ἐν περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 88 προσκαλεῖται αὐτὸς ὁ ἰδιοκτήτης νὰ λάβῃ τ' ἀναγκαῖα πρὸς δικτῆρσιν μέτρα, καὶ τῷ δίδεται διορία πρὸς τοῦτο, τῆς ὁποίας παρελθούσης, ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 88.

* Ἀρθρ. 95. Ἐκτὸς τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 90—94 ἐπιβλητέου προστίμου καὶ τῆς ἀποδόσεως, τιμωρεῖται ἡ ἐν γνώσει φθορά, βλάβη, ἢ κλοπὴ ἀρχαιοτάτος, ἐπὶ ξένης ἰδιοκτησίας εὐρισκομένης, κατὰ τὰ ἄρθρα 371 καὶ ἐπ. 421 καὶ ἐπ. καὶ 693 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

* Ἀρθρ. 96. Ὅταν πρόκηται λόγος περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ποινῆς κατ' ἀναλογίαν τῆς ἀξίας τοῦ κλαπέντος ἀντικειμένου, ἢ τῆς γενομέ-

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Πρὶ τῶν βιβλίων καὶ τῶν σχολείων τῶν βιβλιακῶν ἐταιρειῶν.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 7/1^η Ιουνίου τ. ε., καὶ κατὰ συνέπειαν τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἐπρόβαλε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος περὶ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι βιβλιακῶν ἐταιρειῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

1) Εἰς τὰ σχολεῖα καὶ ῥητῶς εἰς τὰ κοινὰ καὶ Ἑλληνικά, νὰ διδάσκωνται ὅσα βιβλία δὲν περιέχουν τι ὑποπτον. Τὴν ἐπιθεώρησιν αὐτῶν τῶν βιβλίων ἐπεφορτίσθη ὁ διευθυντὴς τῶν σχολείων τούτων, ὅστις χρεωστεῖ νὰ εἰσάξῃ μόνην τὴν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκριθεῖσαν κατῆχσιν. Διὰ νὰ ἐμποδισθῇ δὲ ἡ ἐνέργεια ἀθρήσκων βιβλίων ἐπὶ προσώπων ἡλικιωμένων, δίδομεν τὴν ἄδειαν εἰς τὴν Σύνοδον νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον, ἀπαγορεύουσιν εἰς τοὺς χριστιανοὺς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν τῶν βιβλίων.

2) Τὰ σχολεῖα, ὅσα ἐσυστήθησαν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους τῆς βιβλιακῆς ἑταιρείας, ἴστανται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τῆς Κυβερνήσεως.

3) Ἡ διδασκαλία τῆς κατηχήσεως θέλει γίνεσθαι ἀπὸ μόνους ἱερωμένων Ἑλλήνων, γνωστούς διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 12/24 Ιουνίου 1836.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαίτεραν διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ

Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως,

Τὸ Ἐπουργικὸν Συμβούλιον,

ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΖ, Δ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ,

Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὑποτρόφων ὑποψηφίων εἰς τὰς διδασκαλικὰς θέσεις.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Διὰ νὰ μορφώσωμεν δὲ καὶ τοὺς ἀναγκαίους καθηγητὰς διὰ τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν διατάξαμεν, ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς συστηθείσης ἐπιτροπῆς διὰ τὸν ὀργανισμὸν τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, ἐπὶ τῇ προτάσει καὶ τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας καὶ διατάττομεν τὰ ἑφεξῆς.

Ἄρθρ. 1. Διὰ μὲν τοὺς διδασκάλους τῶν ἑλληνικῶν σχολείων διορί-

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ.

Περὶ διδασκαλίας εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα.

Ἄρθρ. 7. Εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα θέλουν ἐν γένει διδάσκεισθαι ἐγκυκλοπαιδικῶς τὰ ἀκόλουθα ἀντικείμενα·

Ἡ ἑλληνικὴ μετὰ παραλληλισμοῦ τῆς παλαιᾶς πρὸς τὴν νέαν·

Κατήχησις καὶ ἱερὰ ἱστορία.

Γεωγραφία καὶ γενικὴ ἱστορία·

Καλλιγραφία·

Ἀριθμητικὴ·

Ἀρχὴ τῆς φυσικῆς, καὶ φυσικῆς ἱστορίας, μουσικὴ καὶ ζωγραφικὴ.

Γαλλικὴ, καὶ ἀρχαί τῆς λατινικῆς δι' ὅσους θέλουν μεταβῆ εἰς γυμνάσια.

Ἄρθρ. 8. Εἰς τὰ ἔχοντα τρεῖς τάξεις ἑλληνικὰ σχολεῖα θέλει διαίρεῖσθαι ἡ διδασκαλία, ὡς ἀκολούθως.

Εἰς τὴν πρώτην τάξιν θέλει παραδίδεσθαι.

1. Τὸ ἐτυμολογικὸν τῆς ἑλληνικῆς κατὰ τὴν παραδεχθισομένην γραμματικὴν, ὡς δὲ καίμενον θέλει χρησιμεύει ὁ πρῶτος τόμος τῆς εἰσαχθισομένης ἐγκυκλοπαιδείας.

2) Ἱερὰ ἱστορία τῆς παλαιᾶς καὶ νέας γραφῆς.

3) Σύντομος γεωγραφία τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ παραδεχθισόμενον βιβλίον.

4) Ἀριθμητικὴ, τὰ τέσσαρα πάθη, τὰ κλάσματα, καὶ τὰ δεκαδικὰ μέχρι τῶν μεθόδων, καὶ ἰδίως ἡ πρακτικὴ καὶ ἐκ μνήμης ἀριθμητικὴ·

5) Καλλιγραφία κατὰ πρωτότυπα·

6) Ἀρχαί τῆς Γαλλικῆς.

Θέλουν γίνεσθαι καὶ ἀσκήσεις ἀναγνώσεως καὶ ἀπαγγελίας·

Εἰς τὴν δευτέραν τάξιν·

1) Ἑλληνικὴ, τεχνολογία, σύνταξις, διάλεκτοι· ὡς καίμενον ὁ δεύτερος τόμος τῆς ἐγκυκλοπαιδείας·

2) Κατήχησις.

3) Παλαιὰ ἱστορία, καὶ ἡ τῆς Ἑλλάδος.

4) Γεωγραφία τῆς Εὐρώπης·

5) Ἀριθμητικὴ ἀπὸ τὰς μεθόδους μέχρι τῆς Ἀλγέβρας.

6) Καλλιγραφία·

7) Γαλλικὰ.

8) Φυσικὴ ἱστορία, ἐξακολουθήσεις μέχρι τέλους·

Εἰς τὴν τρίτην καὶ ἀνωτάτην τάξιν.

1) Ἑλληνικὴ, σύνταξις, καὶ ῥίμαι, καὶ καίμενον τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐγκυκλοπαιδείας.

2) Σύνταξις καὶ συνθέσεις εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν.

3) Ἀρχαὶ ἀνθρωπολογίας καὶ ἠθικῆς.

κλίσιν τοῦ μαθητοῦ ἀφορῶντα, ἀγοραζόμενα δὲ ἀπὸ τὰ ἐξόδα τοῦ σχολείου.

Ἄρθρ. 30. Εἰς ἕκαστον μαθητὴν θέλουν δίδεσθαι ἀποδεικτικά περὶ προόδου καὶ διαγωγῆς εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἔτους, ἔγγραφος δὲ ἐπί- πληξίς τότε μόνον, ὅταν ἡ διαγωγή καὶ ἡ ἐπιμέλεια αὐτῶν ἦτον ἐπι- λήψιμος καὶ οἱ γονεῖς ἢ οἱ συγγενεῖς τῶν μαθητῶν ἐζήτησαν ἰδιαιτέ- ρως ἔγγραφοις περὶ τούτου πληροφορίας.

Ὁ σχολάρχης φροντίζει περὶ τῆς συντάξεως τῶν τοιούτων ἔγγραφων κατὰ τὰ σημειωθέντα παρὰ τῶν διδασκάλων εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἔ- τους εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὸ ἄρθρ. 23 ὠρισμένα βιβλία, καὶ κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοσίου ἐξετάσεως.

Εἰς τὰ ἀποδεικτικά, τὰ ὅποια θέλουν ἀντιγράφεσθαι καὶ εἰς βιβλίον ἀριθμούμενον μὲν καὶ μονογραφούμενον ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ, μένον δὲ εἰς τὸ κατὰστημα τοῦ σχολείου, θέλουν περιέχεσθαι ἰδιαιτέρως ἐκτὸς τοῦ ὀνόματος τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως τῶν μαθητῶν, τοῦ ἐπιτηδεύ- ματος τῶν γονέων, ἀκόμη καὶ σημειώσεις τῆς προόδου, τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς διαγωγῆς τῶν νέων. Τὰ ἀποδεικτικά ταῦτα φέρουν τὴν ὑπο- γραφὴν τοῦ σχολάρχου καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ σχολείου. Θέλουν δὲ τυ- πωθῇ ἢ λιθογραφηθῇ ὁμοιομόρφως.

Ἄρθρ. 31. Αἱ περὶ ἐπιμελείας καὶ προόδου σημειώσεις διαιροῦνται εἰς ἑξὶ τάξεις.

Κ α λ λ ι σ τ α, κ α λ ῶ ς, σ χ ε δ ὂ ν κ α λ ῶ ς, μ ε τ ρ ί ω ς, μ ε- τ ρ ι ῶ τ α τ α καὶ κ α κ ῶ ς.

Αἱ περὶ ἐπιμελείας καὶ προόδου σημειώσεις γίνονται δι' ἕκαστον μαθητὴν ἰδιαιτέρως, αἱ δὲ περὶ ἀγωγῆς γενικῶς.

Ἄρθρ. 32. Κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους ἕκαστος σχολάρχης χρεω- στεῖ νὰ καθυποβάλλῃ διὰ τοῦ διοικητοῦ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεῖαν, περιεκτικὴν ἔκθεσιν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετά- σεων τῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου καὶ περὶ ἐκάστου ἀντικειμένου, τὸ ὅποion, θεωρεῖ ἄξιον ἀναφορᾶς. Συγχρόνως συνεννοούμενος ὁ scho- λάρχης μετὰ τῶν διδασκάλων τοῦ συντάττει τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπο- μένης ἐξαμηνίας, τὸ κοινοποιεῖ εἰς τοὺς μαθητὰς συγχρόνως μὲ τὴν κοι- νοποίησιν τοῦ προβιβασμοῦ τῶν, τὸ στέλλει εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μετὰ τοῦ καταλόγου τοῦ σχολείου τοῦ διὰ τὸ παρελ- θὸν ἔτος, καὶ τὸ ἀπαρτί ζ ε ι (α) εἰς τὴν μαύρην σανίδα τοῦ σχολείου.

ΤΜΗΜΑ V.

Περὶ τῶν διδασκάλων τῶν ἑλληνικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 33. Οἱ διδάσκαλοι τῶν ἑλληνικῶν σχολείων χρεωστοῦν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἔχωσι τελειωμένα τὰ μαθήματα τοῦ γυμνασίου καὶ νὰ ἦναι γυμνασμένοι πρακτικῶς εἰς τὴν διδασκαλίαν εἴτε εἰς ἑλληνικὸν τι scho- λεῖον ἢ εἰς ἄλλο ἰδιωτικὸν ὅπου διδάσκονται τὰ αὐτὰ μαθήματα.

Ἄρθρ. 34. Οἱ ὑποψήφιοι διδάσκαλοι δύνανται νὰ ἀποδείξουν, ὅτι

τικὴν εἰς ὅλας τὰς τάξεις, καὶ τέσσαρες διὰ τὰ λοιπὰ μαθήματα, οὕτως, ὥστε εἰς δύο νὰ ᾖναι ἀνατεθειμένη ἡ διδασκαλία τῶν κλασικῶν γλωσσῶν καὶ τῆς φιλολογίας αὐτῶν, εἰς ἓνα ἡ γαλλικὴ, ἡ ἱστορία καὶ γεωγραφία, καὶ εἰς ἕτερον ἡ τῆς φυσικῆς ἱστορίας, φυσικῆς χημείας, ἀνθρωπολογίας καὶ φιλοσοφίας· προσδιορίζοντων ὅμως πάντοτε ἀκριβέστερον τὰ περὶ τῆς τοιαύτης διαιρέσεως τῶν ἐγκρίσει τῆς Γραμμ. τῶν Ἐκκληστ. ἐκάστοτε ἐκδοτέων προγραμμάτων τῶν μαθημάτων.

Ἄρθρ. 67. Ὁ καθηγητὴς τῆς ἀνωτέρας τάξεως εἶναι συγχρόνως καὶ διευθυντὴς τοῦ γυμνασίου εἴτε εἶναι, εἴτε δὲν εἶναι πλῆρες τὸ γυμνάσιον.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ γυμνασίου φέρει τὸν τίτλον γυμνασιάρχης, καὶ ὡς τοιοῦτος ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεϊῶν εἰς ὅσα δὲν ὑπάγονται εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἐφορείας.

Ἄρθρ. 68. Ὅσakis ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν εἶναι ὑπερμέτρως μέγας θέλουν σχηματίζεσθαι τμήματα ἐντὸς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς τάξεως καὶ ἀνατίθεσθαι εἰς διαφόρους διδασκάλους. Ὅπου δὲ ἡ πληθὺς αὕτη τῶν μαθητῶν εἶναι ἡ αὐτὴ εἰς ὅλας τὰς τάξεις ἐκεῖ θέλουν σχηματίζεσθαι 2 ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητα γυμνάσια.

ΤΜΗΜΑ ΙΧ.

Περὶ τῆς διδασκαλίας εἰς τὰ Γυμνάσια.

Ἄρθρ. 69. Ἡ ἐν τοῖς γυμνασίοις διδασκαλία πρέπει πρὸ πάντων νὰ ἀφορᾷ εἰς τὸ νὰ ἀναπτύσῃ ἀνηκόντως τὰς εἰς τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον προκτιθείσας γνώσεις καὶ εἰς τὸ νὰ τελειοποιῇ τὰς ἀπαιτουμένας παρασκευαστικὰς μεταξὺ τῶν ὑποίων, ὡς μία τῶν πρωτίστων πρέπει νὰ θεωρῇται ἡ τῆς ἀρχαίας κλασικῆς φιλολογίας.

Ἄρθρ. 70. Ὡς πρὸς τὰς ἀρχαίας κλασικὰς γλώσσας θέλουν ἐπαναλαμβάνεσθαι συντόμως τὰ εἰς τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον διδαχθέντα καὶ θέλει ἐξακολουθεῖσθαι ἡ ἐκμάθησις αὐτῶν ἐντελῶς κατὰ γραμματικὴν καὶ σύνταξιν, θέλουν ἀναγινώσκεσθαι συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ καὶ θέλουν συντάττεσθαι γραπτὰ γυμνάσματα, ἰδίως δὲ ἡ ἑλληνικὴ θέλει παραδίδεσθαι κατὰ τοὺς κανόνας τῆς κριτικῆς καὶ κατ' ἀντιπαράθεσιν τῆς παλαιᾶς πρὸς τὴν νέαν καὶ Ἑλλήνων συγγραφέων πρὸς Ῥωμαίους, γραφομένων καὶ γυμνασμάτων εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν· ἰδιαίτερα φροντὶς θέλει καταβάλλεσθαι περὶ τῆς μορφώσεως τοῦ γραφικοῦ ὅφους, τὸ ὅποιον ἀνάγκη πᾶσα νὰ τελειοποιηθῇ μέχρι τινὸς εἰς τὰ διάφορα εἶδη τοῦ λόγου.

Πρὸς τοῦτο οἱ μαθηταὶ τῆς α'. τάξεως τοῦ γυμνασίου θέλουν λαμβάνειν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ γράφειν σύντομα πεζὰ γυμνάσματα, εἰς δὲ τὴν β'. τάξιν θέλουν ἀρχίζειν θεωρίαν τῶν περὶ τοῦ λόγου τεχνῶν, στηριζομένων εἰς δείγματα ἀρχαίων Συγγραφέων ἐξ αὐτῶν κυρίως ἐξηγμένην καὶ περιοριζομένην διὰ τὴν τάξιν ταύτην μέχρι τῆς Ποιητικῆς, ἐξαιρέ-

Ἄρθρ. 89. Ὡς πρὸς τὸν προβιδασμὸν τῶν μαθητῶν εἰς ἀνωτέρας τάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα τὰ εἰς τὸν ἀριθμὸν 27 περὶ ἐλληνικῶν σχολείων ὀρισθέντα.

Ἄρθρ. 90. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ λάβωσιν ἀποδεικτικὸν περὶ τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ μαθημάτων τῶν θέλουν καθυποβάλλεσθαι εἰς γενικὴν ἐξέτασιν, γινόμενην ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συγκειμένης ὑφ' ὅλων τῶν καθηγητῶν τοῦ γυμνασίου, προεδρεύοντος τοῦ γυμνασιάρχου καὶ παρευρισκομένης τῆς ἐφορείας.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως ἂν πρέπη νὰ δοθῇ ἢ ὀχι τὸ περὶ ἀποπερατώσεως τῶν μαθημάτων τοῦ γυμνασίου ἀποδεικτικόν.

Ἄρθρ. 91. Ἡ γενικὴ ἐξέτασις, γίνεται προφορικὴ καὶ ἔγγραφος. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ λάβῃ τὸ ἔνω ῥηθὲν ἀποδεικτικὸν χρεωστεῖ νὰ μεταφράσῃ ἔγγραφως τεμάχιον ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς εἰς τὴν νεωτέραν καὶ ἕτερον ὁρθῶς, κατὰ τῆς γραμματικῆς τοὺς κανόνας, τεμάχιόν τι σύνητομον ἐκ τοῦ ἐλληνικοῦ εἰς τὸ λατινικόν, νὰ γράψῃ εἰς τὸ ἐλληνικόν μὲ κομψὴν φράσιν καὶ μὲ καθαρὴν ὀρθογραφίαν ἑκάστω τινι καὶ νὰ λύσῃ ἔγγραφως προβλήματα τινὰ τῆς μαθηματικῆς ἐκ τῶν μερῶν αὐτῆς, ὅσα διδάσκονται εἰς τὸ γυμνάσιον. Εἰς τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν χρεωστεῖ νὰ μεταφράσῃ καὶ ἐξηγήτῃ ὁρθῶς κεφάλαιόν τι ἐκ τῶν λατίνων κλασικῶν, τῶν παραδοθέντων εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις, καὶ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἔχει γνώσεις ὅλων τῶν μαθημάτων, ὅσα εἶναι προσδιωρισμένα διὰ τὰ γυμνάσια.

Ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως ταύτης ἐξαρτᾶται ἡ χορηγία, ἢ μὴ, τοῦ περὶ ἀποπερατώσεως τῶν μαθημάτων τοῦ γυμνασίου ἀποδεικτικοῦ.

Οἱ μὴ λαβόντες τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο λαμβάνουν μόνον ἀποδεικτικὸν τῆς εἰς τὴν ἀνῆκον τάξεως, καὶ χρεωστοῦν νὰ ἐπαναλάβουν αὐτὴν, τὸ δὲ περὶ τῆς ἐξετάσεως ταύτης συνταττόμενον πρωτόκολλον πέμπεται ἐπίσης εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματειῶν.

Ἄρθρ. 92. Οἱ βουλόμενοι ν' ἀποκτήσωσι δι' ἰδιαιτέρας σπουδῆς γνώσιν τῶν μαθημάτων, ὅσα διδάσκονται εἰς τὸ γυμνάσιον, χρεωστοῦν, πρὶν εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν γενικὴν ἐξέτασιν, νὰ φοιτήσωσιν εἰς τὴν 4 τᾶξιν τοῦ γυμνασίου.

Οἱ τοιοῦτοι, πρὶν γίνωσι δεκτοί, χρεωστοῦν νὰ ἐμφανίζωνται πρὶν τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολεικοῦ ἔτους εἰς τὸν γυμνασιάρχην, δηλοῦντες τὴν ἡλικίαν καὶ τὰς προτέρας ἰδιωτικὰς σπουδὰς τῶν, καὶ νὰ καθυποβάλλωνται εἰς προφορικὴν καὶ ἔγγραφον ἐξέτασιν ἐνώπιον τοῦ γυμνασιάρχου καὶ ὅλων τῶν καθηγητῶν τοῦ γυμνασίου, διὰ ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι ἔχουν τὴν ἀναγκαίαν ἱκανότητα, διὰ νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν ζητοῦν τᾶξιν.

Ἄρθρ. 93. Ἡ ἐντὸς τοῦ γυμνασίου πρόοδος ἐλέγχεται κυρίως διὰ τῶν ἔγγράφων γυμνασμάτων, τὰ ὁποῖα οἱ μαθηταὶ συνθέτουσι. Διὰ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσωρινοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις συστηθησομένου
Πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Α'. Περὶ συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἄρθρ. 1. Θέλει συστηθῇ δι' ὅλον τὸ Κράτος Πανεπιστήμιον εἰς Ἀθήνας περιλαμβάνον ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἀνωτάτης ἐπιστημονικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Πρὸς μνήμην δὲ τοῦ συστήσαντος αὐτὸ, θέλει φέρει τὴν ἐπωνυμίαν «Πανεπιστήμιον τοῦ Ὁθωνος».

Ἄρθρ. 2. Ἄπαντα τοῦ Πανεπιστημίου τὰ ἀναλώματα θέλουσι δίδεσθαι ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικῶν ταμείου, καθόσον δὲν λαμβάνονται ἀπὸ τὴν ἰδιαίτεραν προικοδότησιν τοῦ Πανεπιστημίου. Ἔως ὅτου δὲ νὰ ἐξαρκέσωσι τὰ μέσα ταῦτα, θέλουν γίνεσθαι αἱ ἀναγκαῖαι προκαταβολαὶ ἀπὸ τοῦ δημόσιον ταμείου.

Β'. Περὶ διδασκαλίας.

Ἄρθρ. 3. Τὸ Πανεπιστήμιον σύγκαιται πρὸς τὸ παρὸν ἀπὸ τέσσαρας σχολᾶς, δηλαδή

α'. Τὴν τῆς θεολογίας.

β'. Τὴν τῶν νομικῶν ἐπιστημῶν.

γ'. Τὴν τῆς ἰατρικῆς.

δ'. Τὴν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ἄλλης ἐγκυκλίου παιδείας.

Περὶ δὲ τοῦ ἂν ᾗναι καταλληλότερον ἢ ὄχι, ἀντὶ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, νὰ τεθῶσι δύο ἄλλαι, ἢ νὰ διαιρεθῇ αὕτη εἰς τμήματα, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς περισσεύσῃ, τοῦτο, ὡς καὶ ἡ δῆλωσις τῶν εἰς ἐκάστην σχολὴν ἀνηκόντων κλάδων, ἀπόκειται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ὁριστικῶν διατυπώσεων τοῦ Πανεπιστημίου, αἱ ὁποῖαι ἐκδοθήσονται παρ' ἡμῶν ἐπομένως, καὶ πρὸς σύνταξιν τῶν ὁποίων θέλομεν συστήσει μετ' οὐ πολὺ ἰδιαίτεραν ἐπιτροπὴν.

Ἄρθρ. 4. Ἐκάστη σχολὴ ἔχει ὠρισμένον ἀριθμὸν καθηδρῶν καὶ σχηματίζει καθ' ἑαυτὴν ἀνεξάρτητον σύλλογον λογίων ὡς πρὸς τὰ ἐπιστημονικά, ἀδιαίρετον ὅμως ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ μένοντα εἰς διηνεκὴ ὀργανικὸν μετ' αὐτοῦ σύνδεσμον.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν ἐκάστης σχολῆς, ὡς καὶ ὁ τῶν πρωτίστων καθηδρῶν αὐτῆς, θέλει προσδιορισθῇ εἰς τὰς κανονικὰς αὐτῆς διατάξεις, ἐξαιρουμένης δὲ τῆς πρώτης ταύτης ἐποχῆς, τοῦ λοιποῦ μόνον οἱ τακτικοὶ καθηγηταὶ θέλουν εἶσθαι μέλη τῶν σχολῶν.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων θέλουσι δοθῇ εἰς τὰς σχολὰς καὶ ὅσοι ᾗθελον φανῇ ἀναγκαῖοι ἑκτακτοὶ καθηγηταί, καὶ οἱ ἀνήκοντες διδάσκαλοι

μάτιον εισόδου, καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς σειρᾶς διὰ δραχμὴν πάλιν ἀποδεικτικὴν τοῦ καθηγητοῦ.

Ὁ βουλούμενος ἀχροατὴς δύναται νὰ ἐξετασθῇ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐξετάσεως λαμβάνει ἀποδεικτικά ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον, τὰ ὅποια αὐτὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ οὐδεμίαν ἔχουν ἰσχὺν, ἀλλὰ συνοδεύονται ἄλλα διπλώματα ἐπαυξάνουν αὐτῶν τὴν ἀξίαν.

Β'. Περὶ διοικήσεως τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἄρθρ. 27. Τὸ Πανεπιστήμιον ὑπόκειται εἰς τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας, λαμβάνει παρ' αὐτῆς τὰς ἀνηκούσας διακοινώσεις καὶ πέμπει πρὸς αὐτὴν τὰς ἰδίαις αὐτοῦ ἐκθέσεις. Ἡ διοίκησις καὶ ἀστυνομία τοῦ Πανεπιστημίου ἀνατίθεται εἰς ἓνα πρύτανιν (recteur), ἐκάστης δὲ σχολῆς εἰς ἓνα σχολάρχην (doyen). Τούτους δὲ θέλομεν διορίσαι ἡμεῖς κατ' ἀρχὰς μεταξὺ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου· ἀλλ' εἰς τὸ ἐξῆς, ὁ μὲν πρύτανις θέλει ἐκλέγεσθαι κατ' ἔτος δι' ἀπολύτου πλειοψηφίης ἀπὸ τοῦς καθηγητὰς, προτεινομένων δύο ὀνομάτων εἰς τὴν ἡμετέραν ἐκλογὴν, οἱ δὲ σχολάρχαι ἐκλέγονται ἀπὸ τὰς σχολὰς τῶν διὰ πλειοψηφίας.

Ἄρθρ. 28. Ὁ πρύτανις ἔχει τὴν ὑπερτάτην ἐπιτήρησιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ Πανεπιστημίου, καθόσον εἶναι ὑπόχρεως πρὸς τοῦτο, ἐπιμελούμενος, ὥστε νὰ φυλάττεται πάντοτε ἡ ἀπαιτούμενη ἁρμονία καὶ σύμφορος, καὶ νὰ ἐκτελῶνται κατὰ γράμμα αἱ περὶ Πανεπιστημίου ὁδηγαί καὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 29. Ἐπὶ φοιτητῶν ξένων καὶ μὴ ἐχόντων ἐντὸς τῆς πόλεως τοῦ Πανεπιστημίου γονεῖς, πλησίον συγγενεῖς, ἢ ἐπιτρόπους χρεωστὰί νὰ ἐπαγρυπνῇ ὁ πρύτανις, εἰδοποιῶν τοὺς οἰκείους αὐτῶν, ὅσάκις τοὺς βλέπει παρεκτρεπομένους τῆς ὁδοῦ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐπρεπείας. Διὰ τοῦτο θέλει θεωρεῖ ὡς ἐν τῶν χρεῶν του νὰ γνωρίζῃ τὰς σχέσεις, τὰς συναναστροφάς, τοὺς γνωρίμους, κτλ., τῶν φοιτητῶν.

Ἄρθρ. 30. Ἐν περιπτώσει ἀμελείας, ἢ ἄλλης τινὸς παρεκτροπῆς ἀπὸ μέρους τοῦ καθηγητοῦ, ὁ πρύτανις ἀναφέρεται εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρ. 31. Εἰς τοὺς παρεκτραπέντας μαθητὰς ἐντὸς τοῦ καταστήματος δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ ὁ Πρύτανις, ἐπιφυλαττομένων καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ποινικοῦ νόμου, τὰς ἀκολουθοῦς ποινάς.

α) Ἐπίπληξιν ἰδιαιτέρως·

β) Ἐπίπληξιν ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου·

γ) Κράτησιν ἐντὸς τοῦ καταστήματος μέχρις 24 ὥρων.

Διὰ πταίσματα, ἀπαιτοῦντα βαρυτέρας ποινάς, ἀναφέρεται πρὸς τὸ ἀκαδημαϊκὸν συμβούλιον.

Ἄρθρ. 32. Ὁ πρύτανις συγκαλεῖ, τοῦλάχιστον ἅπας τοῦ μηνὸς εἰς συνεδρίσιν τὸ συμβούλιον τοῦ Πανεπιστημίου καὶ συσκέπτεται μετ'

• • • • •
Ἄρθρ. 12. Ὅσοι νομίζουν, ὅτι κατετάχθησαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατολογουμένων ἐναντίον τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ νόμου,
ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διευθύνουν τὰ παράπονά των εἰς τὸν ἀνήκοντα διοικητὴν, ἐὰν ἀποπεμφθοῦν ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον. Ἐναντίον τῶν ἀποφάσεων τοῦ διοικητοῦ δύνανται νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Γραμματεῖαν, χωρὶς μὲν ὅλον τοῦτο διὰ τούτου νὰ δύναται νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀπογραφῆς.

Αἱ Ἡμέτεραι ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τοῦ Ναυτικοῦ Γραμματεῖαι ἐπιφορτίζονται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Νοεμβρίου (10 Δεκεμβρίου) 1837.

Ο Θ Ω Ν

ΡΟΥΔΑΡΤ, ΣΜΑΛΤΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Ν. Γ. ΜΠΟΤΑΣΙΣ,
Α. ΠΟΛΥΤΩΪΔΗΣ, Α. ΠΑΪΚΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ἐν Ἀθήναις λειψάνων τοῦ μεσαίωνος

Ο Θ Ω Ν

χλπ. χλπ. χλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι πολλὰ λειψάνα τοῦ μεσαίωνος, Βυζαντινὰ, Βενετικὰ καὶ Τουρκικὰ, τὰ ὅποια εὐρίσκονται εἰς τὴν πόλιν Ἀθηνῶν, αὐξάνουν τὰ περίεργα τῆς πρωτευούσης διατάττομεν νὰ φροντίσῃ ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. χλπ. Γραμματεῖα νὰ διατηρῶνται αὐτὰ τὰ λειψάνα τοῦ μεσαίωνος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νέου σχεδίου τῆς Πρωτευούσης· ἐπίσης δὲ νὰ φυλάττωνται τὰ ἀνωτέρω, ἂν καὶ εὐρίσκωνται μεμεινμένα μὲ ἑλληνικὰς εἴτε Ῥωμαϊκὰς ἀρχαιότητας, καὶ νὰ μὴ κατεδαφίζωνται ἀνεὺ ὁριστικῆς διαταγῆς Μας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7/19 Δεκεμβρίου 1837.

Ο Θ Ω Ν

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς μὴ εἰσπράξεως δικαιωμάτων ἀπὸ τοὺς φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

χλπ. χλπ. χλπ.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 16/28 Φεβρουαρίου ε. ε. πρότασιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ

γείνη ἡ περι ἐκλογῆς τοῦ νέου πρυτάνεως συνέλευσις τῶν Καθηγητῶν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν διὰ [ἀπὸ?] τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος, προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου τῶν κοσμητόρων, αἱ δὲ περὶ ἐκλογῆς τῶν κοσμητόρων ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρ' ἡμῶν ἐγκρίσεως τοῦ νέου πρυτάνεως.

Ζ'. Ἡ ἡμετέρα ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κατ' Γραμματεία θέλει φροντίσει περὶ τῆς ἐκτελέσεως καὶ δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 10/22 Ὀκτωβρίου 1841.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΡΙΖΟΣ.

Δ Ι Α Τ Α Γ Μ Α

Περὶ ἀλλαγῆς τῆς ὀνομασίης τῶν ἀρχῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Θέλοντες νὰ δώσωμεν καταλληλοτέραν ὀνομασίαν εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ Πανεπιστημίου, ἀπεφασίσαμεν νὰ διατάζωμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἐφεξῆς.

1. Ὁ μέχρι τοῦδε ὀνομαζόμενος Προπρύτανις, θέλει ὀνομάζεσθαι ἀπὸ τοῦδε Αντιπρύτανις, ἡ Σχολαρχία, Κοσμητεία, οἱ Σχολάρχαι, Κοσμητορες, τὸ δὲ Ἀκαδημαϊκὸν Συμβούλιον, Ἀκαδημαϊκὴ Σύγκλητος.

2. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας ἐπιφορτίζεται νὰ ἐκτελέσῃ καὶ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 10 (22) Ὀκτωβρίου 1841.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΡΙΖΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 11022.

Περὶ ὑφηγητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τὴν Πρυτανεὶαν τοῦ Ὁθωνείου Πανεπιστημίου.

Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὀριστικοῦ κανονισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου,

Ὁ αὐτὸς προσδρεύει καὶ εἰς τὸν δημόσιον διαγωνισμόν τοῦ ὑποψηφίου διδάκτορος ἕκαστον μέλος τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διευθύνῃ ἐρωτήσεις εἰς τὸν ἐξεταζόμενον. Ὀφείλει δὲ νὰ παραμένῃ τὰ [καὶ?] μέχρι τέλους τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει νὰ δίδῃ τὴν ψήφον του. Δὲν δύνανται δὲ εἰς τὰς διδασκαλικὰς καὶ ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις νὰ ἐξετασθῶσι διὰ μιᾶς περισσότεροι τῶν δύο φοιτητῶν.

7. Ἐπὶ ἑκάστου μαθήματος ἡ ἱκανότης τοῦ ἐξετασθέντος φοιτητοῦ ἐκφράζεται διὰ τῶν μερικῶν σημειώσεων α ἄριστα, καλῶς, μετρίως, κακῶς. »

Περὶ τῶν σημειώσεων τούτων ἀποφασίζεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἄν ὁ φοιτητὴς δὲν ἀνήκῃ εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν, ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν μαθημάτων τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ ἐξετασθέντος σχολῆς ἢ πλειονοψηφία τῶν εἰς αὐτὴν τὴν σχολὴν ἀνηκόντων ἐξεταστῶν.

Ἄν δὲ ὁ φοιτητὴς ἀνήκῃ κυρίως εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν, ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν μαθημάτων τοῦ ἰδιαιτέρου του κλάδου ἢ πλειονοψηφία τῶν εἰς αὐτὸν τὸν κλάδον κυρίως ἀνηκόντων ἐξεταστῶν· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν μαθημάτων τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, εἰς τὰ ὅποια ἐξετάζεται ὁ φοιτητὴς σχολῆς τινος, ἀποφασίζει ἢ πλειονοψηφία ὅλων τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς. ἐν δὲ ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψήφος τοῦ Κοσμήτορος.

Ἐκ τῶν μερικῶν σημειώσεων ἐξάγει ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ τὴν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν μαθημάτων γενικὴν σημείωσιν, ἄριστα, καλῶς, μετρίως ἢ κακῶς, κατὰ τοὺς παρὰ τῶν ἀνηκουσῶν σχολῶν ἐφ' ἅπαξ ὁρισθησομένους κανόνας.

Ἡ ἐπὶ ταῖς διδασκαλικαῖς ἐξετάσεσι γενικὴ σημείωσις, ἄριστα, ἢ καλῶς, ἐπιφέρει τὴν εἰς διδάκτορα ἀναγόρευσιν, καθόσον ἐπιτύχῃ ὁ φοιτητὴς καὶ εἰς τὸν δημόσιον διαγωνισμόν· ἡ δὲ γενικὴ σημείωσις μετρίως, ἐπὶ ταῖς διδασκαλικαῖς ἢ ἀπολυτηρίοις ἐξετάσεσι, παρέχει μόνον τὸ ἀπολυτήριον δίπλωμα.

Ἄν ὅμως ὁ φοιτητὴς ἐπὶ τινὶ μαθήματι δὲν ἔλαβεν ἐκείνην τὴν σημείωσιν, ἥτις κατὰ τοὺς ὁρισθησομένους κανόνας ἀπαιτεῖται διὰ νὰ λάβῃ μίαν τῶν πρώτων τριῶν γενικῶν σημειώσεων, ὑποχρεοῦται πρὶν γεῖν δεκτὸς ἐκ νέου εἰς τὴν ἐξέτασιν νὰ ἐπαναλάβῃ ἐπὶ ὁρισμένον χρόνον τὸ μάθημα, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις.

8. Ὁ λεπτομερέστερος διορισμὸς τοῦ τρόπου, τῶν τύπων καὶ τῶν λοιπῶν ἀπαιτουμένων τῶν ἐξετάσεων, ἰδίως τῆς διδασκαλικῆς καὶ τῆς ἀπολυτηρίου, ἔτι δὲ τοῦ δημοσίου διαγωνισμοῦ καὶ τῆς ἀναγορεύσεως, ἀφίεται μέχρι τῆς ἐκδόσεως ἰδιαιτέρων περὶ τούτου διατάξεων τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας εἰς τὴν κρίσιν καὶ πεῖραν

ἐξετασθέντων ἀποδεικτικὸν μὲ τὴν ἀνήκουσαν σημείωσιν τῆς ἐν τῇ ἐξετάσει δειχθείσης ικανότητός του.

Ἄρθρ. 4. Ὅσοι φοιτηταὶ ἐμποδισθῶσιν ἕκ τινος αἰτίας τοῦ νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὸ τέλος ἐκάστου τῶν ῥηθέντων γενικῶν μαθημάτων, δύνανται μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ὅλων αὐτῶν νὰ ζητήσωσι δι' ἀναφοράς των παρὰ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς νὰ ἐξετασθῶσι τὴν προκαταρκτικὴν ἐξέτασιν εἰς ὅλα διὰ μιᾶς. Οἱ δὲ ἀνήκοντες Καθηγηταὶ συγκαλούμενοι τότε ὑπὸ τοῦ Κοσμητόρος ἐξετάζουσι τὸν φοιτητὴν ἕκαστος εἰς τὸ ὅποιον αὐτὸς διδάσκει μάθημα, καὶ δίδουσι εἰς αὐτὸν ἀποδεικτικὸν ἐνυπόγραφον, κεκυρωμένον ὑπὸ τοῦ Κοσμητόρος, περιέχον ὀνομαστὶ τὰ μαθήματα εἰς τὰ ὅποια ἐξητάσθη καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς δειχθείσης ικανότητος τὴν σημείωσιν, ἣτις ὀρίζεται ἐφ' ἑκαστοῦ μαθήματος ὑπὸ τοῦ παραδίδοντος αὐτὸ καὶ ἐξετάζοντος Καθηγητοῦ. Ἀπόντος ἢ ἄλλως εὐλόγως κωλυομένου τοῦ Καθηγητοῦ ὠρισμένου τινὸς μαθήματος, ἐξετάζει ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτετραμμένος τὴν ἐξέτασιν, ἢ ὁ ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῆς Σχολῆς ἐκλεχθεὶς.

Εἰς τοὺς φοιτητάς, ὅσοι παρουσιασθῶσι πρὸς ἐξέτασιν ἐντὸς τοῦ παρόντος διδακτικοῦ ἔτους, θέλει γίνεαι ἡ προσήκουσα συγκατάθεσις πρὸς τὰ γενικά τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς μαθήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἀκρόασις δὲν ἦτον ὑποχρεωτικὴ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ ἐξετάσεων Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 5. Εἰς τὰ μαθήματα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὅσα δὲν εἶναι γενικά καὶ εἰς πάντα φοιτητὴν ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητα, ἀπαιτοῦνται δὲ κατὰ τὸ ἐδάφιον α. ἄρθρου 3. τοῦ Β. Διατάγματος ἀπὸ τοῦς φοιτητάς ἄλλης τινὸς Σχολῆς, ὡς ἔχοντα σχέσιν ἄμεσον μὲ τὴν ἐπιστήμην των, οἷον ἡ Χημεία, ἡ Βοτανικὴ κτλ. μὲ τὴν Ἰατρικὴν, ἡ Ἑβραϊκὴ γλῶσσα μὲ τὴν Θεολογίαν, τὸ Φυσικὸν Δίκαιον μὲ τὴν Νομικὴν, δὲν θέλουσιν ἐξετάζεσθαι ἰδίως ὑπὸ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς οἱ τῶν ἄλλων Σχολῶν φοιτηταί. Ἀλλ' οἱ διδάσκοντες αὐτὰ Καθηγηταί, καὶ τοὶ ἀνήκοντες εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν, θέλουσιν ἀποτελεῖ τότε μέρος τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Σχολῆς ἐκείνης, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ ἐξεταζόμενος. Οὗτοι ὅμως δὲν θέλουσιν ἔχει ψῆφον ἐπὶ τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς ταύτης, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰ μαθήματα, τὰ ὅποια αὐτοὶ διδάσκουσιν. Οἱ δὲ τῆς Σχολῆς Καθηγηταὶ θέλουν ἔχει ψῆφον ἐπὶ τῶν μαθημάτων ἐκείνων.

Ἄρθρ. 6. Οἱ φοιτηταὶ ἐξετάζονται εἰς ὅλα τὰ μαθήματα, τὰ ὅποια συναπαρτίζουσι τὴν ἐπιστήμην ἐκάστου. Καὶ οἱ μὲν τῆς Θεολογίας ἐξετάζονται, πρῶτον μὲν εἰς τὴν Λατινικὴν καὶ Ἑλληνικὴν Φιλολογίαν καὶ εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, δεῦτερον δὲ καὶ κυριώτερον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὰς θείας γραφὰς τῆς Παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης, τὴν Δογματικὴν Θεολογίαν, τὴν Ἠθικὴν τοῦ Εὐαγγελίου, τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν, τὴν Ἑβραϊκὴν καὶ Χριστιανικὴν Ἀρχαιολογίαν, τὴν τῶν Ἁγίων Γραφῶν ἐρμηνείαν, τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ῥητορικὴν, τὴν

σθησόμενος [?] ἐφ' ἑκάστου μαθήματος καὶ διαιρουμένου τοῦ κεφαλαίου τούτου διὰ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Καθηγητῶν τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 17. Τὸ ἐκ τῶν σημειώσεων οὕτω ληφθὲν γενικὸν πόρισμα ἄρριστα καὶ καλῶς ἐπιφέρει ἐν ταῖς διδακτορικαῖς ἐξετάσεσι τὴν εἰς διδάκτορα ἀναγόρευσιν, τὸ δὲ πόρισμα μετρίως παρέχει ἐν ταῖς διδακτορικαῖς καὶ ἐν ταῖς ἀπολυτηρίοις τὸ ἀπολυτήριον μόνον δίπλωμα. Ὁ ἀποκριθεὶς εἰς περισσότερα τοῦ ἐνὸς μαθήματος, ἢ καὶ εἰς ἐν μόνον κακῶς, εἰς περισσότερα δὲ τῶν δύο ἢ τριῶν (ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος αὐτῶν περὶ τῆς ὁποίας κρίνει ἡ Σχολή) μετρίως, ἀποπέμπεται, ὑποχρεούμενος νὰ ἐπαναλάβῃ ὠρισμένα τινὰ μαθήματα καὶ νὰ προπαρασκευασθῇ εἰς νέαν γενικὴν ἐξέτασιν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν γίνεται δεκτὸς πρὸ ἑνιαυτοῦ ὁλοκληρίου. Ὅποιαδήποτε τύχη οὔσα ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς ὀριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος, ὥστε δὲν δύναται πλέον ἡ ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς νέαν περὶ τούτου συζήτησιν.

Ἄρθρ. 18. Ὁ μὲν εἰς τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν ἐπιτυχὼν λαμβάνει παρὰ τῆς Σχολῆς τὸ ἀπολυτήριον δίπλωμα μετὰ τὴν προσθήκουσαν γενικὴν σημείωσιν τῆς ἐπιστημονικῆς του ἀξίας. Ὁ δὲ εἰς τὴν διδακτορικὴν ἐξέτασιν εὐδοκιμήσας προπαρασκευάζεται εἰς τὸν δημόσιον διαγωνισμόν.

Περὶ τῆς δημοσίας συνδιαλέξεως καὶ τῆς εἰς διδάκτορα ἀναγορεύσεως.

Ἄρθρ. 19. Ὁ Κοσμήτωρ προσκαλεῖ τὸν εἰς τὴν διδακτορικὴν ἐξέτασιν εὐδοκιμήσαντα νὰ παρουσιάσῃ εἰς αὐτὸν Ἑλληνιστὶ συντεταγμένην τὴν ἐναίσιμον διατριβήν, περὶ ἧς ὁ λόγος ἐν τῷ § 6'. τοῦ τρίτου ἁρθροῦ τοῦ Βασιλ. Διατάγματος, πραγματευομένην ἀντικείμενον τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ ἐξετασθέντος ἐπιστήμης, καὶ λαβὼν δεικνύει αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν Σχολὴν συνελθοῦσαν. Αὕτη δὲ διορίζει εἰσηγητὴν ἓνα τῶν Καθηγητῶν τῆς, ὅστις, ἀφ' οὗ διέλθῃ ταύτην, ἀναφέρει πρὸς τὴν Σχολὴν, αὕτη δὲ ἀποφασίζει περὶ τῆς παραδοχῆς.

Ἄρθρ. 20. Ἀφ' οὗ ἡ διατριβὴ ἐγκριθῇ παρὰ τῆς Σχολῆς, τυποῦται εἰς σχῆμα ὄγδοον δαπάνη τοῦ ὑποψήφιου. Ὁφείλει δὲ νὰ καταλαμβάνῃ τοῦλάχιστον ἐν τυπογραφικὸν φύλλον τριάκοντα τεσσάρων στίχων καθ' ἑκάστην σελίδα μετὰ στοιχεῖα τῶν 11 γραμμῶν. Τυπωθεῖσαν δὲ κοινοποιεῖ αὐτὴν ὁ Κοσμήτωρ εἰς τοὺς Καθηγητὰς τῆς Σχολῆς καὶ ὀρίζει συμφώνως μετ' αὐτοὺς τὴν ἡμέραν καὶ τὰς ὥρας τοῦ δημοσίου διαγωνισμοῦ καὶ τῆς ἀναγορεύσεως. Ταύτας δὲ κοινοποιεῖ δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ διὰ προκηρύξεως, κολλημένης εἰς τὸν μέλανα πίνακα τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐπιστάσης δὲ τῆς ὀρισθείσης ἡμέρας καὶ ὥρας, συνέρχονται οἱ Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς εἰς τὸ πρὸς τοῦτο ὠρισμένον αὐλιον τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπου εἰσάγεται ὁ ὑποψήφιος. Ὁ διαγωνισμὸς γίνεται δημόσιος. Ὁ δὲ Κοσμήτωρ ἀναβαίνειν εἰς τὴν καθέδραν καὶ προσδρεύων τῆς τελετῆς προσομιᾷζει αὐτὴν ἀποτεινόμενος εἰς τοὺς συνελθόντας. Κατόπιν τούτου ὁ ὑποψήφιος ἀναγινώσκει τὴν διατριβὴν του εἰς ἐπὶ.

οἱ τελειοδιδάκτοι αὐτῆς πρὸ τοῦ νὰ λάβωσι τὸ δίπλωμα, θέλουσι δίδει δημοσίᾳ τὴν ἀκόλουθον καθομολόγησιν.

»Ἐπειδὴ ἡ διάσκημος τῶν νομοδιδασκάλων Σχολῇ τῇ τοῦ Πρυτάνεως ἐπινεύσει ἐς τοὺς ἑαυτῆς . . . ἐγκρίναί με κατη-
 »ξίωσεν, αὐτῇ τε καὶ τῇ Πρυτανείᾳ δημοσίᾳ πίστιν δίδωμι τὴν δε.
 »Περὶ μὲν τὴν τῶν νόμων ἐπιστήμην αἰεὶ σπουδάζειν καὶ ἀκριβῶσαι
 »ταύτην παντὶ σθένει πειράσσεσθαι· ἐν δὲ δίκαις αἰεὶ τῷ δικαίῳ καὶ
 »ἴσῳ χρῆσσεσθαι ὁδηγῶ, μὴτ' εὐνοίᾳ, μὴτ' ἔχθρῳ ἐν τῷ διαγιγνώσκειν
 »καὶ νέμειν τὸ δίκαιον παραγόμενος. Ὁ δ' ἂν εἰδῶ δίκαιον ὄν καὶ ἴσον,
 »τοῦθ' ἀπλῶς καὶ κατὰ συνείδησιν αἰεὶ χρηματιεῖν τοῖς πυνθανομένοις·
 »τοῖς δ' ἂν ἑμαυτὸν παρὰσχῶ συνήγορον, τούτων, καὶ πλούσιοι τύχω-
 »σιν ὄντες, καὶ πέννυες, σπουδῇ ἴσῃ καὶ πίστει ὁμοίᾳ ὑπερδικήσειν.
 »τὸ δὲ σύνολον, καὶ διδάσκων, καὶ δικάζων, καὶ συμβουλευῶν, καὶ
 »δικηγόρων ἢ δικογραφῶν, καὶ πᾶν ποιῶν ὅ,τι ἂν ἔργον ἦ τῶν περὶ
 »νόμους ἐσπουδαχέντων, ἐς μείζονα δόξαν θεοῦ ποιήσειν αἰεὶ, ἐς κρα-
 »ταίωσιν τῆς δικαιοσύνης, ἐς κοινὴν τῶν ἀνθρώπων ὠφέλειαν καὶ τῆς
 »πολιτείας συντήρησιν καὶ ἐμπέδωσιν. Ταύτην μοι τὴν ἐπαγγελίαν
 ἐπιτελοῦντι εἴη ὁ Θεὸς ἀρωγὸς ἐν τῷ βίῳ!»

3) Οἱ δὲ διδάκτορες καὶ οἱ τελειοδιδάκτοι τῆς ἱατρικῆς Σχολῆς θέλουσι δίδει δημοσίᾳ τὴν ἀκόλουθον καθομολόγησιν.

»Ἐπειδὴ ἡ διάσκημος τῶν ἱατρῶν Σχολῇ τοῦ Πρυτάνεως ἐπινεύσαντος,
 »ἐς τοὺς ἑαυτῆς . . . δοκιμάσαι με κατηξίωσεν, αὐτῇ τε καὶ τῇ
 »Πρυτανικῇ δημοσίᾳ τὴν δε δίδωμι πίστιν. Ἠγήσασθαι μὲν τοὺς διδά-
 »ξαντάς με ταύτην τὴν τέχνην ἴσα γενέτησιν ἐμοῖσι, τῇ δὲ τέχνῃ
 »καταμαρτυρῶν ἐμαυτῇ χρῆσσεσθαι τῇ ἑμαυτοῦ ἐν τῷ βίῳ, ἀλλ' ἐς δό-
 »ξαν θεοῦ καὶ ἀνθρώπων σωτηρίαν, καὶ τῆς πίστεως αὐτῆς τιμὴν τε
 »καὶ ὦναισιν. Πᾶν μὲν ὅ,τι ἱατροῦ ἔργον ἐστὶ, πιστῶς καὶ ἀκριβῶς
 »κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν τὴν ἐμὴν ἐπιτελέων, τοῖσι δὲ νοσέουσιν,
 »ἢν τε πλούσιοι τύχωσι, ἢν τε πέννυες ὁμοίᾳ σπουδῇ τὴν ἐκ τῆς τέ-
 »χνης ἐπαγινέων ἐπικουρίην· μηδὲ παραβόλως ἀποπειρώμενος τὴν το
 »ζῆσιν ἀποκυδεύειν, μηδ' ἱατρεύειν ἐπὶ χρηματισμῷ ἢ φάτιος ἡμέρων,
 »ἐξ οἰκίας δὲ οὐκ ἂν ἐσίω, ἐσελεύσεσθαι ἐπ' ὠφελίᾳ καμνόντων,
 »ἐκτὸς ἔων πάσης ἀδικίης. Ἄ δ' ἂν ἐν θεραπευτῇ ἢ ἰδῶ ἢ ἀκούσω, ἢ
 »καὶ ἄνευ θεραπευτῆς κατὰ βίον ἀνθρώπων, ἃ μὴ χρὴ ποτε ἐκλαλέ-
 »σθαι ἔξω, σιγήτεσθαι, ἄρρητα ἡγεύμενος· τῆς δὲ τέχνης ἐπιμελή-
 »σασθαι κατὰ δύναμιν, σπουδῇ πλείστην ποιούμενος ἀκριβῶσαι ταύ-
 »της τὰ θέσμινα. Τοῖσι δ' ὁμοτέχνοισι φιλόφρονα καὶ φιλόφρονον
 »ῥέμευστον αἰεὶ παρέξειν καὶ σφέας ἀδελφοῖσιν ἴσον ἐπικρινέειν ἄρρεσι,
 »πᾶν σφι προθύμως συμβαλλόμενος, ἐξ ὅτου ἂν ὠφελίᾳ γένοιτο τοῖσι
 »καίμουνσι. Ταύτην μοι τὴν ἐπαγγελίην ἐπιτελέειν ποιέοντι εἴη ἐπαύ-
 »ρασθαι βίου καὶ τέχνης καὶ θεὸν κτήσασθαι ἀρεγόντα, παρκαταίνοντι
 »δὲ, τὴν ἀντία τοιτέων».

ἵνα αὐστηρότερα ἀφ' ὧν ὁ νόμος παραχωρεῖ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πα-
τρικὴν ἐξουσίαν, τὴν ὁποῖαν τρόπον τινὰ ἀναδέχονται· αἱ Διδάσκαλοι ὡς
τῶν Πατέρων ἐντολοδόχοι, διότι ὁ νόμος παιδεύει καὶ τοὺς γονεῖς τοὺς
καταχωμένους τὴν ἐξουσίαν τῶν ταύτην. Ὅθεν ἐξ ἀναλογίας καὶ ὁ
περὶ ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων Κανονισμὸς σοφῶς προσδιώ-
ρισε διὰ τῶν ἄρθρ. 53, 54, 55, ποινὰς αὐστηράς μὲν ἐπὶ πλέον ἢ ἑ-
λαττον, καταλλήλους δὲ εἰς λογικὰ καὶ ἐλεύθερα ὄντα τῶν ἄρθρων
τούτων λοιπὸν τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν συνιστῶντες εἰς ὑμᾶς ὡς μόνην
κατάλληλον εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἀπαιτουμένης κειθαρχίας, σὰς πα-
ραγγέλλομεν νὰ ἐπιστήσετε ἀκριβῶς τὴν προσοχὴν σας πρὸς τοῦτο, καὶ
ὡς ὀφείλοντες νὰ ἐπαγρυπνῶμεν περὶ τῆς τηρήσεως τῶν κατὰ νό-
μους διαταττομένων νομίζομεν δέον νὰ προειδοποιήσωμεν ὅτι ἐάν τις
τῶν διδασκάλων παρεκτραπῇ τοῦ λοιποῦ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ διατατ-
τομένων καὶ ἀντὶ τοῦ παραινετικοῦ λόγου καὶ τῶν εἰς τὰ μνησθέντα
ἄρθρα τοῦ νόμου ἀναφερομένων σωφρονιστικῶν μέσων ἤθελε μεταχει-
ρισθῇ τὴν ῥάβδον, τὸν τοιοῦτον θεωροῦντες ὡς ἀνίκανον τοῦ διευθύνειν
διὰ τοῦ λόγου τὴν λογικὴν τῆς νεολαίας ἀνάπτυξιν θέλομεν τὸν ἀπο-
μακρύνει ἀπὸ τῆν διδασκαλικὴν του θέσιν καὶ προκαλεῖ τὴν παντελῆ
παῦσιν του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1818.

Ὁ Ὑπουργὸς

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν σφραγίδων τῶν σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Θ Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 19/31 Μαΐου 1842 ἡμέτερον Διάταγμα
περὶ ἐξετάσεως τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπὶ τῇ προτάσει
τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημο. Ἐκπαι-
δεύσεως, ἐγκρίνομεν νὰ φέρωσιν αἱ Σχολαὶ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὰ
παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμενα ἔγγραφα τὰς περιγραφομένας ἐξῆς σφραγίδας·

α) Ἡ σφραγὶς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς θέλει ἔχει ὡς ἔμβλημα τὸ
μονόγραμμα τῶν ἀρχαίων χριστιανῶν παριστανόμενον οὕτω
κύκλῳ δὲ τὴν ἐπιγραφὴν α Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ὁθωνείου Πανεπι-
στημίου. »

β) Ἡ τῆς Νομικῆς θέλει φέρει ὡς ἔμβλημα τὴν Θέμιδα, ὡς σύμβο-
λον τῆς Νομικῆς ἐπιστήμης, καὶ περιγεγραμμένην τὴν ἐπιγραφὴν α Νο-
μικὴ Σχολὴ κλπ. »

ὕπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. μετὰ δὲ τὴν ἔγκρισιν ταύτην, θέλει ἐκδοθῇ δι' ἓνα ἕκαστον τῶν μέχρι τοῦδε συνδρομητῶν τὸ ἀπαιτούμενον ἐντυπον ἔγγραφον συνωδευμένον μὲ τὸ ἀνήκον Νομισματοσήμον. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο φέρον τὰς ὑπογραφὰς τῶν μελῶν καὶ τὴν σφραγίδα τῆς διαληφθείσης ἐπιτροπῆς, θέλει εἶσθαι ἐπιθεωρημένον καὶ ὑπογεγραμμένον καὶ παρὰ τοῦ εἰρημένου ἡμετέρου ὑπουργοῦ, φέρον τὸν τόπον τῆς σφραγίδος τοῦ ὑπουργείου. Οἱ αὐτοὶ ὅροι ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν, ὡς ἄνω, ἐγγράφων καὶ Νομισματοσήμων διὰ τοὺς μέλλοντας συνδρομητάς.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τὸν ἡμέτερον ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος, ὅπερ θέλει καταχωρισθῇ καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1850.

Ἐν Ὄνομати τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐπιθυμούντων νὰ καθέξωσι θέσεις Ἑλληνοδιδασκάλων καὶ Καθηγητῶν Γυμνασίων.

Ο Ο Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1850 ἡμετέρου Διατάγματος περὶ κανονισμοῦ τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1851, οὐδεὶς θέλει εἶσθαι δεκτὸς ἵνα καθέξῃ διδασκαλικὴν δημοσίαν θέσιν, ἢ νὰ μετέλθῃ ἰδιωτικῶς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, εἰ μὴ δὲν διήλθε τὴν σειρὰν τῶν μαθημάτων τοῦ φιλολογικοῦ τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν τοῦ φροντιστηρίου, καὶ δὲν ὑποβάλῃ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργὸν τὴν προσήκουσαν ἀπόδειξιν, ὅτι προσεκτήσατο ἰδιαιτέραν τελειοποίησιν, δι' ἧς κρίνεται ἄξιος τοῦ νὰ ἐξασκῇ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ἐπὶ δὲ τῇ θάσει τῆς ἀποδείξεως ταύτης θέλει οὗτος ἐκδίδει τὴν ἀπαιτουμένην τοῦ διδάσκειν ἄδειαν.

«μῖον σπουδῆς τῶν, νὰ ἐξακολουθήσωσι νὰ λαμβάνωσι τὴν σύνταξιν των, αὐξηθησομένην εἰς 80 ἢ 100 δραχ. κατὰ μῆνα διὰ νὰ ἐπιτακωθῶσιν ἐξωτερικὰ Πανεπιστήμια, ἢ διὰ νὰ ἐπιχειρηθῶσι περιηγήσεις σπουδαίας εἰς διάστημα δύο ἐτῶν, ἀλλὰ πρέπει προλαβόντως διὰ νὰ εὐχαριστήσωσιν ἱκανῶς τὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου, νὰ συγγράψωσι διατριβὴν τινὰ σπουδαίαν, καὶ νὰ διαφιλονεικήσωσι δημοσίᾳ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου, τὰς θέσεις αἵτινες θέλουν προβληθῇ εἰς αὐτοὺς, καὶ νὰ διακριθῶσιν ἐνταῦθα, καὶ ν' ἀποδεικνύωσι νομίμως κατὰ πᾶσαν ἐξαμηνίαν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλ. Γραμματεῖαν τὰ περὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς σπουδῆς των καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς περιηγήσεώς των.»

Ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀποδεικνύεται, ὅτι καὶ οἱ ἐν Εὐρώπῃ ἀποδημοῦντες, ὅταν ᾧσιν ἐκ τῶν ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως, δὲν λαμβάνονται ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν των εἰς τὸ παρ' ἡμῖν Πανεπιστήμιον, καὶ ἀφ' οὗ διακριθῶσι διὰ διατριβῆς τινος σπουδαίας, ἀναγομένης εἰς τὸν κλάδον τῆς ἐδικῆς αὐτῶν παιδείσεως, διαφιλονεικοῦντες δημοσίως τὰς προβληθείσας θέσεις κλ. Καὶ τῷ ὄντι, ἤθελεν εἶσθαι προφανῆς ἀντίφασις, ἂν ὁ πεμπόμενος ὑπότροφος ἐπὶ μόνῃν διετίαν, χάριν τῆς τελειοποιήσεώς του ἐν Εὐρώπῃ, ἐπέμπετο πρὶν ἔτι ἐξαντλήσῃ εἰς τὸ παρ' ἡμῖν Πανεπιστήμιον ὅλην τὴν σειρὰν τῶν παραδιδομένων μαθημάτων τῆς ἀρμοδίας Σχολῆς.

Ταῦτα δημοσιεύοντες πρὸς γνῶσιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, πεπεῖσμαθα ἀπὸ τοῦδε, ὅτι συμμορφούμενοι μὲ τὸ Β. Διάταγμα καὶ μὲ τὰς παρούσας διασαφήσεις, οἱ αἰτοῦντες νὰ λάβωσι τοιαύτας θέσεις, θέλουσι διευθύνει τοῦ λοιποῦ τὰς αἰτήσεις των στηριζομένας, ὡς εἴρηται, εἰς τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ συνωδευμένας μὲ τὰ προῤῥηθέντα ἀποδεικτικὰ, ὅπως ἐξ αὐτῶν ὁδηγούμενον τὸ ὑπουργεῖον ἐνεργῇ τὸ δίκαιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Μαΐου 1851.

Ὁ Ἰπουργός

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 12813.

Περὶ τοῦ καταλόγου τῶν μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

**ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.**

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ λοιποὺς διδασκάλους τῶν κατὰ τὸ Βασίλειον Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Ἐπειδὴ ἐγγίζει τὸ τέλος τοῦ ἐνεστῶτος σχολαστικοῦ ἔτους, διὰ τοῦ

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ.

Σχολαστικὸν ἔτος 1852—1853.

Ὄνομα καὶ πατρὶς	Τὸ ληφθὲν παρ' ἐκείνου δικαίωμα	Χρονολογία τῆς πληρωμῆς τοῦ δικαιώματος	Ἰπογραφὴ τοῦ καταβαλόν- τος τὸ δικαίωμα μαθητοῦ	Παρατηρήσεις
	Δραχ.			
Γεώργιος Βασιλείου Θεσσαλός . .	5	25 Σεπτεμβρίου 1853	Γεώργιος Βασιλείου	
Σχμ. Μετὰ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγγραφέντων θέλουσιν ἀκολουθεῖ τὰ τῶν λαβόντων ἀπολυτήρια, ἀποδεικτικὰ ἢ ἐνδεικτικὰ μαθητῶν.				
Λαβόντες ἀπολυτήρια, ἀποδεικτικὰ ἢ ἐνδεικτικὰ				
Πέτρος Νικολάου Αἰγυῆς	3	27 Ἰουλίου 1853.	Πέτρος Νικολάου	

τῶν, δὲν συγχωρεῖ εἰς τὸ ὑφ' ἡμᾶς ὑπουργεῖον νὰ στερήσῃ τοὺς ὑπὸ ῥητῆς διατάξεως τοῦ νόμου δικαιουμένους εἰς ἐξαίρεσιν κληρούχους, τοῦ εὐεργετήματος τούτου, ὅταν οὗτοι προσάγωσιν ἐγγράφα μαρτυρικὰ τῶν καθηγητῶν περὶ τῆς ἀκροάσεως τῶν μαθημάτων τῶν.

Διὰ ταῦτα λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς παρακαλέσωμεν, Κύριε Συνάδελφε, νὰ ἐπιστείλῃτε καὶ νέας πρὸς τὸν Κύριον Πρύτανιν διαταγὰς, ἵνα παραγγεῖλῃ τοῖς ΚΚ. Καθηγηταῖς νὰ μὴ ἐκδίδωσι τοῦ λοιποῦ μαρτυρικὰ τοιαῦτα ἀκροάσεως, εἰμὴ ὑπὲρ μόνων τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἀφ' οὗ τὴν τάξιν τῶν ἀκροατῶν κατήργησε πρᾶξις ἐπίσημος καὶ δὲν ἀναγνωρίζει πλέον τὸ Πανεπιστήμιον, διότι τοιοῦτοτρόπως θέλουσιν ἀρθῇ ἀπὸ τοῦ μέσου αἱ δυσχέρειαί τὰς ὁποίας προάγουσι τοιοῦτου εἶδους μαρτυρικὰ, καὶ τὰς ὁποίας δι' ἐπανεπιλημμένων ἐγγράφων μας ἐξηγήσαμεν ὑμῖν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1857.

Ὁ πρωθυπουργός

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ διαιρέσεως τῆς διδασκαλίας τῆς ἐιδικῆς νοσολογίας καὶ θεραπείας ἀπὸ τὴν τῆς Ἱατρικῆς κλινικῆς.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1837 περὶ συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἡμέτερον ὀργανικὸν Διάταγμα. Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διδασκαλία τῆς ἐιδικῆς νοσολογίας καὶ θεραπείας χωρίζεται ἀπὸ τὴν τῆς Ἱατρικῆς κλινικῆς, καὶ θέλει παραδίδεσθαι ὑπὸ ἰδιαιτέρου Καθηγητοῦ.

Ἄρθρ. 2. Ἡ πραγματοποιήσις τῆς εἰρημένης διαιρέσεως λαμβάνει χώραν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς θερινῆς ἐξαμηνίας τοῦ τρέχοντος σχολαστικοῦ ἔτους.

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὑπουργός ἐπιφορτίζεται μὲ τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1855.

Ο Θ Ω Ν

Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

νὰ πράττη δέ τὸ ἀγαθόν, ὡς οφείλων νὰ τὸ πράττη, κατὰ τὰς ἐντο-
λάς τῆς πίστεως αὐτοῦ. Οὕτω δὲ ἀνατρεφομένη ἡ ἡμετέρα ἀρτισύστα-
τος κοινωνία δύναται κατὰ μικρὸν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐφικτὴν ἐαυτῆς
τελειοποίησιν, καὶ νὰ λογισθῇ ἀξία νὰ τεθῇ εἰς τὸν αὐτὸν παράλληλον
τῶν προηγμένων εἰς τὸν πολιτισμὸν ἐθνῶν τῆς ἐσπερίας.

Μετὰ τὰς σκέψεις ταύτας, αἵτινες ἀναμφιβόλως δὲν διαφεύγουσι τὴν
πεῖραν καὶ ὀξυδέρκειν ὑμῶν, ἐρχόμεθα νὰ καλέσωμεν σύντονον καὶ
ἁοκνον τῇ προσοχῇ σας ὡς πρὸς τὰ ἐξῆς, θεωρούμενα ὡς τὰ κύρια
μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ μεγάλου σκοποῦ τῆς ἠθικῆς τῶν διοικουμένων
ἀναμορφώσεως.

Καὶ πρῶτον σκόπιμος, πνευματικὴ ἐνέργεια τοῦ ἱεροῦ κλήρου ἐπὶ
τοὺς διοικουμένους εἶναι τὸ μᾶλλον τελεσφόρον πρὸς ῥύθμισιν καὶ ἐξη-
μέρωσιν τῶν ἡθῶν τοῦ λαοῦ. Ὅθεν, Κύριε Νομάρχα, παραγγέλλεσθε νὰ
συνεννοήσθε συνεχῶς μετὰ τῶν ἐδρευόντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ νομοῦ
σας Σεβασμιωτάτων Ἐπισκόπων, ἵνα ὁ κλῆρος μὴ παύῃ, συμφώνως
πρὸς τὴν ὑψηλὴν αὐτοῦ κλήσιν, διδάσκων καθ' ἐκάστην τὸν χριστιανὸν
οὐχὶ μόνον ὅποια ἔχει καθήκοντα πρὸς τὸν Δημιουργὸν αὐτοῦ, ἀλλὰ
καὶ τὰ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι προσέτι ὡς μέλος κοινωνι-
κὸν οφείλει νὰ πράττη ὑπὲρ τῆς ὁλομελείας. Τοῖς πνευματικοῖς ὁμο-
λογουμένως κεῖται τὸ πλεῖστον μέρος τῆς μεγάλης ταύτης λειτουργίας,
οἱ δὲ ἱεροκλήρυκες, δεῦτεροι αὐτῶν ἐρχόμενοι, εἶναι εἰς θέσιν νὰ σπεί-
ρῳσιν οὐχὶ ὀλιγώτερα ἀγαθὰ. Οὗτοι ἀνάγκη νὰ περιοδεύωσι συχνότατα
εἰς τὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία τῆς οἰκείας περιφερείας, πρὸς
κήρυξιν τοῦ θεοῦ λόγου, θέματος ἐκλεγομένου ὑπ' αὐτῶν σχετικοῦ
πάντα πρὸς τὰ κατὰ καιροὺς ἐμφανιζόμενα κοινωνικὰ νοσήματα.

Δεύτερον δὲ ἡ κοινὴ καθ' ὅλας τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ διάδοσις τῶν
γραμμάτων καὶ διδασκαλία τείνουσα οὐχὶ νὰ μεταδῶσῃ γνώσεις ἀπλῶς
μόνον, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὰς καρδίας τῆς νεολαίας τὴν εὐσέ-
βειαν, ἔρωτα πρὸς τὸ ἀγαθόν καὶ τὸ ἀληθές, νὰ προσηλώσῃ τὴν κλίσιν
πρὸς τὴν ἀρετὴν, νὰ ἐγείρῃ δὲ τὴν ἀποστροφὴν κατὰ τῆς κακίας. Θε-
λετε λοιπὸν ἔχει ὡς σπουδαιότατον καθήκόν σας, Κύριε Νομάρχα,
τὸ νὰ ἐπισκοπῆτε τὰ κατὰ τὸν νομὸν, ὃν διοικεῖτε, καθιδρυμένα ἐκπαι-
δευτήρια, ἃν ἀποχρώντως ἐκπληρῶσι τὸν διττὸν τοῦτον προορισμὸν
αὐτῶν, ἐκτεινομένης τῆς ἐπιβλέψεως ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου καταστήμα-
τος ἄχρι τοῦ ἐλαχίστου δημοτικοῦ σχολείου. Περιοδεύοντες μάλιστα
οφείλετε νὰ λαμβάνητε ἰδίαν περὶ τούτου ἀντίληψιν, δις καὶ τρίς πα-
ρευρισκόμενοι εἰς τὰς παραδόσεις, καὶ ν' ἀπευθύνητε τὰς δεούσας παρα-
τηρήσεις πρὸς τοὺς διδάσκοντας, ἐνθα ἠθέλετε παρατηρήσει, ὅτι δὲν
δίδεται ἡ προσήκουσα ἀνάπτυξις εἰς τὸ ἡθοιοποιητικὸν μέρος τῆς διδα-
σκαλίας. Ὅπου δὲ κατὰ τὴν περιοδείαν σας ἀπαντήσετε ἡθῶν ἔκπτωσιν
οφείλετε νὰ ἐρευνήσῃτε τὰς αἰτίας τοῦ κακοῦ, καὶ παραχρῆμα νὰ φω-
τίσετε τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῶν ληπτέων εἰς ἐπανόρθωσιν αὐτῶν μέ-
τρων, ὅσα ἢ ἐκ τοῦ πλησίον γνώσις τῶν ἐγγυφίων περιστάσεων ἤθελε

τοὺς δὲ μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν πρόσκλησιν ἐπιμένοντας εἰς τὴν ἀταξίαν νὰ καταγγέλλωσιν εἰς τὸν Γυμνασιάρχην ἢ τὸν Σχολάρχην, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου εἰς τὸν παρόντα Καθηγητὴν ἢ διδάσκαλον.

δ) Νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀπροσωπολήπτου ἐκτελέσεως τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς μαθητὰς ποινῶν, κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῶν.

ε) Νὰ προμηθεύωσι, κατὰ παραγγελίαν τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ σχολάρχου, τὸ διὰ τὸ Γυμνάσιον ἢ τὸ Σχολεῖον ἀπαιτούμενον ὑλικόν.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ὑπηρεταὶ ὀφείλουσι 1ον· νὰ σαρόνωσι καὶ καθαρίζωσι καθ' ἑκάστην, μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων, ὅλον τὸ κατάστημα, τούτέστι τὰ δωμάτια τῶν παραδόσεων, τοὺς προδόμους, τοὺς ἀποπάτους, τὴν αὐλὴν, καὶ νὰ πλύνωσιν αὐτὸ δις, ἢ, τοῦλάχιστον, ἅπαρ τοῦ μηνός, ὡς περὶ τούτου διατάσσονται παρὰ τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου.

β) Νὰ ἀερίζωσιν ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ Καταστήματος μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῶν μαθημάτων, ἀνοίγοντες καὶ κλείοντες τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα ἀσφαλῶς καὶ μετὰ προσοχῆς, καὶ νὰ καθαρίζωσι πᾶσαν πρώτην ὅλας τὰς ἑδρας, θρανία κλπ.

Περὶ τῶν εἰς τοὺς ἐπιστάτας καὶ τοὺς ὑπηρετὰς κοινῶν χρεῶν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἐπιστάται καὶ ὑπηρεταὶ ὀφείλουσι α) νὰ προσφέρωνται εἰς ὅλους τοὺς μαθητὰς μετὰ ἡπιότητος καὶ εὐσχημοσύνης, προσέχοντες νὰ μὴ ἐκφεύγῃ τοῦ στόματός των οἷοσδήποτε λόγος ὀνειδιστικὸς ἢ χλευαστικὸς, καὶ νὰ μὴ δίδωσιν ἀφορμὰς εἰς ἀστεϊότητας καὶ ἀπρεπεῖς γέλωτας.

β) Νὰ παρευρίσκωνται κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ἐν τῷ Γυμνασίῳ ἢ τῷ Σχολείῳ μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, καὶ νὰ διαμένωσιν ἐν αὐτῷ ἀνελλιπῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν παραδόσεων, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν, ἐάν ποτε ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας τὸ καλέσῃ· μόνον δὲ ἀδεία τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ τοῦ Σχολάρχου ἐξέρχονται τοῦ Καταστήματος.

γ) Νὰ συμβουθῶσιν ἀλλήλους εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν ἑκατέρων.

δ) Νὰ προσέχωσιν, ὥστε νὰ μὴ προκύπῃ εἰς τὸ κατάστημα μηδὲ μία ζημία, οἷον θραύσις ὑέλων, ἀπώλεια κλειδῶν καὶ τῶν τοιούτων, ἐξ ἀπροσεξίας ἢ ἀμελείας αὐτῶν, ἢ καὶ ἀταξίας μαθητοῦ, τὸν ὁποῖον δὲν ἐφρόντισαν ν' ἀνακαλύψωσιν. Ἄλλως εἶναι συνυπεύθυνοι διὰ πᾶσαν τοιαύτην ζημίαν.

ε) Νὰ ὑποδέχωνται, ὅσον τὸ δυνατόν περιποιητικώτερον, τοὺς ἐρχομένους πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ καταστήματος ξένους, ἢ τοὺς ζητοῦντας πληροφορίας γονεῖς ἢ κηδεμόνας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐν κατεπειγούσῃ

ἀπολυτήριον θέλετε συντάσσει κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχείον Z ὑπόδειγμα, τὸ δὲ ἐν δεικτικὸν κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχείον Z καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν κατὰ τὸ ὑπὸ τὸ στοιχείον H' χωρὶς ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων νὰ παραλείπονται καὶ ὅσα ὡς πρὸς αὐτὰ, διαλαμβάνει ἡ πρὸς ὑμᾶς ἐγκύκλιος τοῦ Ἰπουργείου τῆς 16 Μαΐου 1853 καὶ ὑπ' ἀριθ. 1946. Πᾶν δὲ ἀπολυτήριον, ἐνδεικτικὸν καὶ ἀποδεικτικὸν, μὴ ὄν συντεταγμένον κατὰ τοὺς τύπους τούτους, δὲν θέλει ἀναγνωρίζεσθαι παρ' οὐδενὶ γυμνασίῳ ἢ ἐλληνικῷ σχολείῳ.

Τὰ ρηθέντα δὲ βιβλία, οἱ ἐλεγχοὶ τῶν ἐξετάσεων, τὰ προγράμματα καὶ τὰ πιστοποιητικὰ σπουδῆς, τὰ μὲν γυμνάσια καὶ τὰ προσηρτημένα παρ' αὐτοῖς ἐλληνικὰ σχολεῖα θέλουσι φροντίσει ν' ἀποκτήσωσιν αὐτὰ ἔντυπα ὅσον ταχύτερον, λαμβανομένων τῶν ἐξόδων τῆς τυπώσεως ἐκ τῆς διδομένης αὐτοῖς ἐπιχορηγήσεως, τὰ δὲ λοιπὰ ἐλληνικὰ σχολεῖα παραγγέλλονται νὰ συντάσσωσι ταῦτα χειρογράφως, ὅπως ἄχρι τοῦδε ἐποιοῦν, μέχρις ὅτου ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα, ἵνα καὶ εἰς αὐτὰ δοθῶσιν ἔντυπα ταῦτα, ὅπερ ἐν βραχεὶ τελεσθήσεται.

Τὰ διὰ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης διατασσόμενα, μὴ ὄντα, ὡς παρατηρεῖτε, ἢ ἀνάπτυξις τῶν ἐν τῷ κανονισμῷ τῶν γυμνασίων καὶ ἐλληνικῶν σχολείων ὑπαρχουσῶν περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων διατάξεων, ὀφείλετε νὰ θέσητε εἰς ἐνέργειαν ἀνυπερθέτως καὶ κατὰ γράμμα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἐπιόντος σχολαστικοῦ ἔτους.

Ἐν Ἀθῆναις, τῇ 28 Ἀπριλίου 1856.

Ὁ Ἰπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἑλληνικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν ἡ Γυμνάσιον.

Αὐξων ἀριθμός	Ὄνομα καὶ ἐπώνυ- μον τῶν λαμβανόν- των πιστοποιητικὰ μαθητῶν	Πατρίς	Ἡλικία	Ἐπιτήδευμα γονέων	Εἶδος πιστοποιητικοῦ καὶ ἡ τάξις, εἰς ἣν ὁ λαμβάνων ἀνήκει	
1	Εὐθύμιος Νικολαΐδης	Λαμία	14	Ἐμπορος	Ἀπολυτήριον	Γ'. τάξις
2	Πέτρος Κάλκος	Λεβάδεια	12	Δικηγόρος	Ἐνδεικτικὸν	Β'. τάξις
3	Νικόλαος Δημητρίου	Ἀθῆναι	13	Σκυτοτόμος	Ἀποδεικτικὸν	Α'. τάξις

Ἑλληνικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν
ἢ Γυμνάσιον.
Ἀριθμὸς ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἐνεγράφη
τὸ ἀπολυτήριον.
ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν πιστοποιητικῶν
23.

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟΝ.

Ὁ Κύριος Ἀθανάσιος Γεωργιάδης, Ἀθηναῖος, ἐτῶν 14, πατὴρ ἐμ-
πρός, διακούσας πάντα τὰ ἐν τῷ σχολείῳ τούτῳ διδασκόμενα μαθή-
ματα, καὶ τὴν ἀπολυτήριον δοκιμασίαν ὑποστάσκειν αἷτις τοῦ βαθ-
μοῦ Καλῶς (ἢ τοῦ Καλλίστου, κατὰ τὴν περίστασιν) καὶ τῆς
εἰς γυμνάσιον φοιτήσεως (ἐπὶ γυμνασιακοῦ ἀπολυτηρίου τῆς εἰς τὸ Πα-
νεπιστήμιον). Ἡ δὲ ἐν τῷ σχολείῳ διαγωγή αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἐπαινετὴ
(ἢ . . . , χαρακτηριζομένη δηλονότι κατὰ τὴν περίστασιν).

Ἀθήνησι, τῇ 12 Ἰουλίου 1856.

Ὁ Σχολάρχης ἢ ὁ Γυμνασιάρχης

Οἱ Διδάσκαλοι ἢ οἱ Καθηγηταί

Ζ.

Ἑλληνικὸν σχολεῖον Ἀθηνῶν
ἢ Γυμνάσιον.
Ἀριθμὸς ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἐνεγράφη
τὸ ἐνδεικτικόν
ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν πιστοποιητικῶν.
24.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΝ.

Ὁ Κύριος Βασίλειος Κρονίδης, Αἰγινεύς, ἐτῶν 13, πατὴρ ἱατροῦ.
διακούσας τὰ παραδιδόμενα εἰς τὴν δευτέραν τάξιν τοῦ σχολείου τού-
του μαθήματα, Ἑλληνικά, Ἱερὰν Ἱστορίαν, Ἀριθμητικὴν, Πολιτικὴν
Γεωγραφίαν, Γαλλικὰ κτλ. καὶ δημοσίᾳ κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολα-
στικοῦ ἔτους εἰς αὐτὰ ἐξετασθεὶς ἀπῆντης Καλῶς. Διαγωγὴν δὲ
ἔδειξεν ἐν τῷ Σχολείῳ ἐπαινοῦ αἰτίαν. (Νοεῖται καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ
ἐπὶ τοῦ ἀπολυτηρίου ἐσημειώσαμεν, ὅτι οἱ χαρακτηρισμοὶ τῆς προό-
δου καὶ διαγωγῆς θέλουσι ρυθμίζεσθαι κατὰ τὴν περίστασιν.)

Ἀθήνησι, τῇ 12 Ἰουλίου 1856.

Ὁ Σχολάρχης καὶ ἐπὶ γυμνασιακοῦ
ἐνδεικτικοῦ ὁ Γυμνασιάρχης.

Σημ. Οὐδεὶς μαθητὴς γίνεται δεκτὸς πρὸς ἀνανέωσιν τῆς ἐγγραφῆς κατὰ τὸ
ἐπὶ σχολαστικὸν ἔτος, ἐὰν δὲν παρουσιάσῃ τὸ ἐνδεικτικὸν ὑπογεγραμμένον ὑπὸ
τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ κηδεμόνος αὐτοῦ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ Ἀστυκλινικῆς ἐν Ἀθήναις.

Ο Θ Ω Ν

κτλ. κτλ. κτλ.

Ἰδόντες τὰ Ἡμέτερα Διατάγματα περὶ συστάσεως τοῦ φερωνόμου Ἡμῶν Πανεπιστημίου καὶ περὶ κανονισμοῦ αὐτοῦ, καὶ θεωροῦντες τὴν κατὰ τὴν πόλιν παρὰ τῶν φοιτητῶν τῆς ἱατρικῆς σχολῆς ἐπίσκεψιν τῶν νοσοῦντων ὡς τὰ μάλιστα συμβάλλουσιν πρὸς ἐξάσκησιν αὐτῶν εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς ἐπιστήμης, κτωμένων προσέτι δι' αὐτῆς κατὰ μικρὸν καὶ τὴν ἱκανότητα τοῦ θεραπεύειν ἐν μέσῳ τῶν ποικίλων, κοινωνικῶν δυσχερειῶν καὶ ἐναντιοτήτων τοὺς πάσχοντας.

Πρὸς δὲ θεωροῦντες, ὅτι διὰ τούτου οἱ νοσοῦντες ἐνδεεῖς τῆς πρωτεύουσας δύνανται νὰ θεραπεύωνται προσηκόντως καὶ δωρεάν.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαντες διατάσσομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἰδρύεται ἐν Ἀθήναις Ἀστυκλινικὴ, ἣτις θεωρεῖται ὡς τῆς ἱατρικῆς Σχολῆς προσάρτημα καὶ τῆς ὁποίας ἡ διεύθυνσις ἀνατίθεται εἰς τακτικὸν καθηγητὴν αὐτῆς ταύτης τῆς Σχολῆς, ὅστις ὑποχρεοῦται σύναμα νὰ διδάσκη καὶ μάθημά τι τῆς ἱατρικῆς ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον καὶ χρησιμώτερον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Ἀστυκλινικῆς.

Ἄρθρ. 2. Παρὰ τῷ Διευθυντῇ διορίζονται διὰ Βασ. Διατάγματος καὶ βοηθοὶ ἱατροί, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς τέσσαρας. Λαμβάνονται δὲ οὗτοι ἢ ἐκ τῶν ἐκτάκτων καθηγητῶν τῆς ἱατρικῆς σχολῆς ἢ ἐκ τῶν ἱατρῶν, ὅσοι ὑπὸ τοῦ Ἱατροσυνεδρίου ἐξετασθέντες ἠξιώθησαν τοῦ βαθμοῦ ἄριστα, ἔχουσι δὲ ἐν ταύτῳ καὶ ἀρκούσαν γύμνασιν εἰς ἐκτέλεσιν τῶν συνηθετέρων χειρουργικῶν καὶ μαιευτικῶν ἐγχειρήσεων.

Ἄρθρ. 3. Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυκλινικῆς ἔχει τὰ ἑξῆς καθήκοντα.

α) Λαμβάνει γνῶσιν πάντων τῶν αἰτούντων ἱατρικὴν βοήθειαν ἀσθενῶν τῶν εἰς τὸ κατὰστημα προσερχομένων καὶ τῶν ἐκ τῆς νόσου αὐτῶν μὴ δυναμένων νὰ ἐξέλθωσι τῆς οἰκίας των.

β) Διανέμει τοὺς προτερχομένους ἀσθενεῖς κατὰ σειρὰν εἰς ἓνα ἑκάστον τῶν ἐγγεγραμμένων τακτικῶν τῆς Ἀστυκλινικῆς φοιτητῶν, ἐκλέγων ἐκάστοτε ἐκ τῶν νοσοῦντων τοὺς ἀρμοδιωτέρους πρὸς πρακτικὴν διδασκαλίαν.

γ) Διανέμει ὡσαύτως κατὰ σειρὰν εἰς τοὺς ἀνήκοντας ἐκ τῶν φοιτητῶν τοὺς κατ' οἶκον ἀσθενεῖς, ἐν δ' ἀνάγκῃ συνεπισκέπτεται τοὺς μετὰ τινος τῶν βοηθῶν, ἢ τοῦ ἀνήκοντος φοιτητοῦ, ἢ καὶ μετὰ πλειοτέρων φοιτητῶν, ὅσάκις τοῦτο κρίνεται ὑπ' αὐτοῦ σκόπιμον πρὸς διδασκαλίαν.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κανονισμοῦ τῶν τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου μαθητῶν.

Ο Θ Ω Ν

κλπ. κλπ. κλπ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 14 (26) Ἀπριλίου 1837 Βασιλικὸν διάταγμα, περὶ συστάσεως τοῦ ἐπωνύμου Ἡμῶν Πανεπιστημίου. Τὸ περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Πανεπιστημίῳ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου διάταγμα 4 (16) Μαΐου 1843. Τὸν ὑποβληθέντα Ἡμῖν κανονισμόν τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἰατρικῆς Σχολῆς, περὶ τῆς παραδοχῆς καὶ τῶν σπουδῶν τῶν τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου μαθητῶν, καὶ τὴν τοῦ Ἰατροσυνεδρίου γνωμοδότησιν· ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. ἵνα γένηται δεκτός, ὡς μαθητῆς τοῦ ἐν τῷ Ὁθωνεῖῳ Πανεπιστημίῳ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου, ἀπαιτεῖται ν' ἀποδείξῃ διὰ μαρτυρικῶν, ὅτι ἔχει συμπληρωμένην 18 τοῦλάχιστον ἐτῶν ἡλικίαν, καὶ ὅτι διῆλθε σπουδάζων τρεῖς Βασιλικοῦ Γυμνασίου τάξεις, ὥστε ἀπέκτησεν ἱκανὰς γνώσεις τῆς Ἑλληνικῆς, τῆς Λατινικῆς, τῶν μαθηματικῶν, τῆς γεωγραφίας καὶ τῶν λοιπῶν μαθημάτων τῶν παραδιδομένων ἐν αὐταῖς.

Ἄρθρ. 2. Ἐφοδιασθεὶς μετὰ ἐνδεικτικοῦ ὑπογεγραμμένου παρὰ τοῦ Γυμνασιάρχου καὶ τῶν λοιπῶν Καθηγητῶν τοῦ ἐν ᾧ ἐσπούδασε Γυμνασίου, ὅτι διῆλθε τὰς σπουδὰς τῶν τριῶν αὐτοῦ τάξεων, καὶ ὅτι ἐξετασθεὶς ἐκρίθη ἄξιος προβιβασμοῦ καὶ εἰς τὴν τετάρτην, ἀπαιτεῖται νὰ προσέλθῃ πρὸς φαρμακευτικὴν ἄσκησιν εἰς φαρμακεῖον, τὸ ὁποῖον νὰ διευθύνεται ὑπὸ φαρμακοποιοῦ σπουδάζαντος εἰς Πανεπιστήμιον, καὶ λαβόντος Πτυχίον παρ' αὐτοῦ καὶ ἄδειαν παρὰ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰατροσυνεδρίου.

Ἄρθρ. 3. Ἀπαιτεῖται δὲ ἐπὶ δύο ὅλα ἔτη καὶ ἀδιαλείπτως νὰ διαμείνῃ ἀσχούμενος ἐν τοιούτῳ, ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὀρισθέντι φαρμακείῳ, ὅπως ἀρκούντως ἀσκηθῇ ἐν τῇ πρακτικῇ φαρμακευτικῇ. Ὅσάκις δὲ μεταβαίνει ἀπὸ φαρμακείου εἰς φαρμακεῖον, χρεωστεῖ νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ φαρμακοποιοῦ, παρ' ᾧ ἐμαθήτευεν, ἀποδεικτικὸν περὶ τοῦ χρόνου τῆς παρ' αὐτῷ μαθητείας του, καὶ νὰ εἰδοποιῇ ἀμέσως περὶ τῆς μεταβάσεώς του ταύτης τὴν τε διοικητικὴν ἀρχὴν καὶ τὸν ἱατρὸν τοῦ νομοῦ, ἢ τὸν τῆς ἐπαρχίας, καὶ νὰ λαμβάνῃ παρ' αὐτῶν ἐνδεικτικὸν περὶ τοῦ πότε μετέβῃ πρὸς ἄσκησιν εἰς τὸ ἄλλο φαρμακεῖον, ζητῶν παρ' αὐτῶν καὶ ἐπικύρωσιν τοῦ ἐνδεικτικοῦ, ὅπερ ἔλαβε παρὰ τοῦ φαρμακοποιοῦ, παρ' ᾧ τέως ἐμαθήτευεν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ δὲ φαρμακοποιὸς ὁ δεχόμενος νέον ἔχοντα τὸ τε ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ὀρισθὲν ἐνδεικτικὸν Βασιλικοῦ Γυμνασίου καὶ τὸ τοῦ φαρμα-

ἐναπόθεσις τῶν ἐπιστρεφομένων καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῶν τε ἐργαζομένων ἐν τῷ ἀναγνωστηρίῳ καὶ τῶν πρὸς ἐπίσκεψιν εἰσερχομένων ξένων.

Ἄρθρ. 9. Τὰ καθήκοντα τοῦ Νομισματογνώμονος ὁρισθέντα διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Ὀκτωβρίου 1856 Β. Διατάγματος, εἰσὶν ἰδίως ἡ ἐκτίμησις καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας ἐνὸς ἐκάστου νομίσματος καὶ πάσης ἰδιαιτέρας Συλλογῆς, ἡ ἐξέτασις καὶ ἐπιστημονικὴ κατὰταξις τῶν νομισμάτων καὶ ἡ κατὰ τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὅρους καὶ κανόνας εἰς λατινικὴν καὶ ἑλληνικὴν γλῶσσαν σύνταξις καταλόγου.

Ἄρθρ. 10. Οἱ Κλητῆρες ἢ ὑπηρεταὶ εἰσὶν ἐπιφορτισμένοι, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἐφόρου καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, τὴν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Βιβλιοθήκης μετακόμισιν τῶν βιβλίων, τὴν διηνεκὴ ἐπιτήρησιν τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ξένων, τὴν καθαριότητα τοῦ Καταστήματος καὶ πᾶσαν ἐξωτερικὴν ἢ ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τὴν Βιβλιοθήκην ἀφορῶσαν.

Ἄρθρ. 11. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς Κλητῆρας ἢ ὑπηρετάς, ἐπὶ πονηρῇ ἀποβολῇ, νὰ δέχωνται δῶρα παρὰ τῶν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ περιεργείας ἢ σπουδῆς χάριν εἰσερχομένων.

Ἄρθρ. 12. Εἰς τῶν Κλητῆρων ἢ ὑπηρετῶν, ἐπὶ τούτῳ εἰδικῶς παρὰ τοῦ Ἐφόρου ἐπιφορτισμένος, ὀφείλει νὰ ἐπισκέπτηται τὴν Βιβλιοθήκην τρεῖς ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, πρὸς βεβαίωσιν, ὅτι οὐδεὶς ἐκ πυρὸς ὑπάρχει κίνδυνος.

Ἄρθρ. 13. Ὅ,τε Ἐφορος καὶ Βιβλιοφύλαξ ὀφείλουν νὰ φροντίζωσι μετὰ πλείστης ὀσῆς ἐπιμελείας περὶ τῆς ἐντὸς τῆς Βιβλιοθήκης καὶ περὶ αὐτὴν αὐστηροτάτης τηρήσεως τῶν περὶ καπνίσματος ἀπαγορευτικῶν τοῦ ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1856 Β. Διατάγματος διατάξεων, τῶν ὁποίων ἀπόσπασμα θέλει διαμένει ἐκτεθειμένον ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἀναγνώσεως καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς Βιβλιοθήκης. Οἱ αὐτοὶ ὀφείλουσι νὰ λαμβάνωσι τακτικῶς πρόνοιαν περὶ τῆς καθάρσεως τῶν καπνοδόχων.

Ἄρθρ. 14. Τὰ περὶ ἐργασίμων ὥρων καὶ ἐρτασίμων ἡμερῶν ἐν τοῖς δημοσίοις γραφείοις διατεταγμένα ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκης.

Ἄρθρ. 15. Διακοπαὶ δὲν γίνονται ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ἀντὶ δὲ τούτων, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἢ κατὰ τὸ λοιπὸν ἔτος, ἐπιτρέπεται εἰς ἕκαστον τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἄδειαν ἀναπαύσεως ἐπὶ πέντε ἐβδομάδας κατ' ἔτος, ἐφ' ἅπαξ ἢ διακεκομμένως, ἀλλὰ λαμβανομένης προνοίας, ὅπως μὴ λείψωσι ταῦτοχρόνως οἱ διὰ τὴν ἄφυσκτον ἐργασίαν τῆς Βιβλιοθήκης ἀναγκαῖοι ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρεταί.

Ἄρθρ. 16. Ἡ διηχείρισις τῆς ἰδιαιτέρας τῆς δημοσίας Βιβλιοθήκης τῆς περιουσίας, τῆς ἐκ τῶν προσενεχθέντων καὶ προσενεχθησομένων χρηματικῶν κεφαλαίων συγκεϊμένης καὶ πρὸς ἰδιαιτέραν χρῆσιν τῆς Βιβλιοθήκης προσδιορισμένης, ἐκανονίσθη διὰ τοῦ ἀπὸ 4. Μαρτίου 1845

Ἄρθρ. 57. Τὰ βιβλία δίδονται εἰς τοὺς ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ σπουδάζοντας καὶ δανεῖζονται κατὰ τάξιν τῶν αἰτήσεων, ἄνευ διακρίσεως τῶν αἰτούντων.

Ἄρθρ. 58. Τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις περὶ δανεισμοῦ βιβλίων ὀριζόμενα ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βιβλιοθήκης.

Ἄρθρ. 59. Διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν βιβλίου, γενομένην ἕνεκεν μὴ τηρήσεως τῶν περὶ δανεισμοῦ ἀνωτέρω κεκαγονισμένων, θεωροῦνται προσωπικῶς ὑπεύθυνοι ὁ, τε Ἔφορος καὶ Βιβλιοφύλαξ.

Ἄρθρ. 60. Ὅ, τε ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ἀναγινώσκων καὶ ὁ δανειζόμενος βιβλίον τι ἐξ αὐτῆς, ὀφείλουσι νὰ προσέχωσι μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ καθαριότητος τοῦ εἰς αὐτοὺς παραδοθέντος βιβλίου· ὁ δὲ ὅπωςδήποτε ἀπολέσας ἢ βλάβας τοῦτο, ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν τοῦ διπλασίου τῆς ἀξίας ὁλοκλήρου τοῦ συγγράμματος εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ἀπολεσθεὶς ἢ λυμανθεὶς τόμος, καὶ στερεῖται προσέτι αὐτοδικαίως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναγινώσκειν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ καὶ δανεῖζεσθαι ἐκ ταύτης βιβλία.

Ἄρθρ. 61. Ἐκαστος δύναται νὰ ἐπισκέπτηται τὴν Βιβλιοθήκην κατὰ τὰς ὥρας, καθ' ἃς αὕτη εἶναι ἀνοικτὴ· ὀφείλει δὲ εἰσερχόμενος ν' ἀπευθύνηται πρὸς τινὰ τῶν ὑπαλλήλων, ὅπως συνοδεύσῃ αὐτὸν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν. Ἀπαγορεύεται δὲ ἡ πρὸς ἐπίσκεψιν σύγχρονος εἰσόδος πλειοτέρων τῶν δέκα προσώπων, καθὼς καὶ ἡ παρά τὰς θήκας τῶν βιβλίων συσσώρευσις τῶν ἐπισκεπτομένων.

Εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν Βιβλιοθήκην ἀλλοδαποὺς περιηγητὰς ὀφείλουσιν οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βιβλιοθήκης τὰς δυνατὰς εὐκολίας.

Ἄρθρ. 62. Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς χάριν περιεργείας ἐπισκεπτομένους τὴν Βιβλιοθήκην, νὰ εἰσέρχωνται ἐν τῇ ἀναγνωστηρίῳ κατὰ τὰς ὥρας, καθ' ἃς γίνεται ἐν αὐτῷ ἐργασία.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 63. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κανονισμοῦ οἱ δι' οἰονδήποτε λόγον κατέχοντες βιβλία ἀνήκοντα εἰς τὴν Βιβλιοθήκην ὀφείλουσι νὰ παραδώσωσι ταῦτα εἰς τὸν Ἔφορον αὐτῆς καὶ συμμορφωθῶσι πρὸς τ' ἀνωτέρω περὶ δανεισμοῦ διατασσόμενα, ἄλλως ὑπόκεινται εἰς τὰς ἐν τοῖς ἄρθρ. 52 καὶ 53 ὀριζόμενας ποινάς.

Ἄρθρ. 64. Τὰ ἐκ συνδρομῶν τῆς Κυβερνήσεως προερχόμενα πολλαπλὰ ἀντίτυπα συγγραμμάτων, μέχρις οὐ περὶ αὐτῶν ἄλλως διαταχθῇ, ἐναποτίθενται ἐκάστοτε, τῇ φροντίδι καὶ ἐπιτηρήσει τοῦ Ἐφόρου, ἐν ἰδιαιτέρᾳ τῆς Βιβλιοθήκης ἀποθήκῃ καὶ διανέμονται, τῇ διαταγῇ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, εἰς τὰς διαφόρους τοῦ Κράτους βιβλιοθήκας ἢ εἰς ἐνδεεῖς μαθητὰς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 28 8βρίου 1855 Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 65. Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ὅστις θέλει δημοσιεῖσθαι προσηκόντως, ἀνατίθεται ἰδίᾳ εἰς τὸν Ἔφορον. Ἀντίτυ-

Ἀριθ. πρωτ. 7692.

Περὶ ἑφορευτῶν τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Παρά τε τῶν προκατόχων ἡμῶν ὑπουργῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως, κατὰ διαφόρους ἐποχάς, καὶ παρ' ἡμῶν αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἐνεπιτεύχθη ἡμῖν διεύθυνσις τῶν τῆς παιδείας, ἐπανειλημμένως καὶ δι' ἐγκυκλίων πρὸς ἅπαντας καὶ ἰδίᾳ πρὸς ἕκαστον ὑμῶν ἐγένετο ἀκούστως γνωστὸν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο θεωρεῖ ὡς ὅρον ἀπαραίτητον διὰ τὴν εὐημερίαν καὶ διὰ τὴν πρόοδον τῆς μέσης παιδείας τὴν ἐπιτυχῆ αὐτῶν ἐφορευτῶν καὶ τὴν τακτικὴν αὐτῶν καὶ ὁρατηρίαν ἐνέργειαν. Καὶ ὅμως μετὰ πολλῆς ἡμῶν ἀθυμίας βλέπομεν σφύζον ὅτι σφδύως μέχρι τοῦδε παρήχθη ἡ δικαίως προσδοκώμενη ἐκ τῆς ἐπιβλέψεως τῶν ἐφορευτῶν ὠφέλεια, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐν πλείσταις τῶν ἐπαρχιῶν εἰς σιωπὴν ὑπέπεσεν ἀχρηστὴν τὸ ἀριστον τοῦτο τοῦ νομοθέτου ἡμῶν σχολειακὸν κατασκευάσμα. Πεισιμένον ὅτι καὶ ὑμεῖς, Κύριε Νομάρχα, ἐννοεῖτε καὶ συμμερίζεσθε τὴν ἀθυμίαν ἡμῶν ταύτην, δὲν διατάζομεν νὰ ἐπανέλθωμεν καὶ αὐθις ἐπὶ τοῦ σπουδαιότητος τοῦτου ἀντικειμένου καὶ νὰ προκαλέσωμεν νέην ἐκ μέρους ὑμῶν τελεσιουργὸν συνδρομὴν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐπομένων ἀξιώσεων.

Ἀξιῶμεν πρῶτον, Κύριε Νομάρχα, νὰ σημειωθῇ παρ' ὑμῶν καὶ διὰ τῶν ὑφ' ὑμᾶς ἐπάρχων, κατὰ τὸ κατωτέρω ὑπόδειγμα, τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα, τὸ ἐπάγγελμα, ὁ τρόπος καὶ ἡ ἐποχὴ τοῦ διορισμοῦ, καὶ τὰ κυριώτερα προσόντα τῶν μελῶν τῆς δι' ἕκαστον τῶν ἐν τῇ νομαρχιακῇ ὑμῶν περιφερείᾳ γυμνασίου ἢ ἑλληνικῶν σχολείων ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαρχούσης ἐφορείας, αἱ δὲ πληροφορίες αὗται νὰ σταλῶσιν ἡμῖν τὸ ταχύτερον. Γενομένης δὲ μεταβολῆς τινος ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν διαφόρων ἐφορευτῶν, νὰ εἰδοποιήτε ἐκάστοτε ἡμᾶς περὶ τούτου προσσθέντες τὰς αὐτάς ὡς ἀνωτέρω πληροφορίας. Τὸ ὑπουργεῖον ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ ἀκριβῆ γνώσιν τῶν ἀφορώντων το προσωπικὸν τῶν ἐφορευτῶν, πολλῶν ἕνεκα λόγων, ἐν οἷς καὶ ἵνα δίδῃ τὴν ἀνήκουσαν σηματοῖν εἰς τὰς παρ' αὐτῶν γενομένας προτάσεις καὶ ἵνα λαμβάνῃ ἐν καιρῷ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἠθικὴν ἱκανοποίησιν τῶν μετὰ ζήλου ἐκπληρούντων τὰ ὄντως ἱερὰ τοῦ ἐφόρου καθήκοντα.

Ἀξιῶμεν δεύτερον νὰ ληφθῇ ἀρμοδίως δι' ὑμῶν σύντονος πρόνοια περὶ ἐπιτυχούς σχηματισμοῦ ἐφορευτῶν, ἐνθα δὲν ὑπάρχουσι τοιούτοι καὶ ὑπάρχουσαι εἰσιν ἀτελεῖς. Ἐπὶ τούτου δὲν λανθάνει βεβαίως ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχα, ὅτι κατὰ τὰ ἀρθρὰ 43 καὶ 108 τοῦ περὶ ἑλληνικῶν

ἀπειθύνωσιν ἐκάστοτε πρὸς τὸ Ἵπουργεῖον οὐχὶ ἐν ἀπεράντῳ καὶ πρὸς ἐπιδειξιν μικρολογίᾳ, ἀλλὰ λίαν συντόμως καὶ περιληπτικῶς τὰ ἐκ τῆς ἰδίας ἐαυτῶν πείρας πορίσματα, ἅτινα, κριθέντα ἄξια λόγου, θέλουσι δημοσιεῦσθαι πρὸς γνῶσιν ἢ νύξιν τῶν λοιπῶν διδασκάλων ἢ καὶ πρόκλησιν νέων διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου συζητήσεων καὶ παρατηρήσεων.

Ὁ ἀγρὸς οὗτος, Κύριοι, εἶναι εὐρύς καὶ σχεδὸν πάντῃ ἀγεώργητος· ἕκαστος δὲ δύναται νὰ συντελέσῃ τὰ ἐφ' ἑαυτῷ εἰς τὴν παραγωγὴν πολυτίμων καρπῶν, ὁ μὲν σημειῶν πᾶν ὅ,τι ἡδυνήθη ν' ἀνεύρῃ συντελεστικώτερον πρὸς ταχυτέραν καὶ σκοπιμωτέραν ἐκμάθησιν τῶν παρ' αὐτοῦ διδασκομένων μαθημάτων, ὁ δὲ γράφων πῶς ἄμεινον ἐπισπᾶται πρὸς τὸν διδάσκοντα ἢ τῶν παιδῶν προσοχὴ καὶ φιληκοῖα, οὗτος πραγματευόμενος περὶ τοῦ πῶς διεγείρεται μεταξύ τῶν μαθητῶν ἢ περὶ τὴν ἰδίαν προκοπὴν εὐγενῆς ἁμιλλᾶ, ἐκείνος ἐκθέτων πῶς δύνανται νὰ ἐνσταλαχθῶσιν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἀνεξιτήλως αἱ διαπλάττουσαι χρηστοὺς ἄνδρας καὶ ἀγαθοὺς πολίτας ἠθικαὶ ἀρχαί· πάντες τέλος ἐργαζόμενοι ὑπὸ τὰ ὅμιματα τῶν συναδέλφων καὶ ἐν τῇ συναισθήσει τῆς ἐνότητος αὐτῶν συντελοῦντες ἀποτελεσματικώτερον εἰς τὸν κοινὸν ὅρον ἥτοι εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἀφορώντων τὴν διδασκαλίαν ὑπάρχει καὶ ἕτερον, τὰ μάλιστα σπουδαῖον ἀντικείμενον, ἐφ' οὗ ἐν ταῖς ὥραις τῆς ἀναπαύλης αὐτῶν δύνανται οἱ κατὰ τὰς ἀποκέντρους μάλιστα πόλεις καὶ οἱ κατὰ τὰς κώμας καὶ πολίχνας διδασκαλοὶ νὰ στρέψωσιν ὠφελίμως τὰς φιλοπόνοους αὐτῶν ἐρεῦνας. Εἰς τὰ στόματα τοῦ λαοῦ σώζονται εἰσέτι, ἀλλ' ὀσμήρει κατὰ φυσικὸν λόγον ἐκλείπουσι, λέξεις, φράσεις, παροιμίαι, ἁσμάτια, διηγήματα ἱστορικὰ τε καὶ μυθικὰ καὶ παντὸς εἶδους παραδόσεις εἰκονίζουσαι ἀρκούντως διαφόρους φάσεις τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου καὶ διαφωτίζουσαι σκοτεινὰ μέρη τῆς ἱστορίας αὐτοῦ. Ἡ συλλογὴ καὶ ἡ περαιτέρω διάσωσης τῶν διαφόρων τούτων ζώντων, οὕτως εἰπεῖν, ἱστορικῶν μνημείων εἶναι ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς παρούσης γενεᾶς. Οὐδεὶς δὲ κάλλιον τοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ τοῦ λαοῦ διάγοντος ἐμπεικτεῦτος διδασκάλου δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐθνικῆς ταύτης ὑποχρεώσεως. Τὸ Ἵπουργεῖον τῆς Παιδείας θέλει ἀσμένως ἐκτιμᾷ τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου προσπαθείας τῶν διδασκάλων καὶ θέλει φροντίζει περὶ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐρεῦνης ἐκάστου.

Δὲν ἀγνοοῦμεν, Κύριοι, ὅτι τὸ παρ' ἡμῶν διὰ τῆς παρούσης ἐγκυκλίου προκαλούμενον ἔργον εἶναι ἐκ τῶν μᾶλλον δυσχερῶν, ὅτι ἐπιβάλλει οὐ σμικρὰν ἀσχολίαν τῷ καθ' ἡμᾶς Ἵπουργεῖῳ καὶ ὅτι κατὰ πρῶτον ἔσται ἀναμφιλέκτως ἀτελές. Καὶ ὅμως ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐκ τούτου προκύψουσαν βεβαίαν ὠφελείαν καὶ πιστεύοντες τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο λόγιον ὅτι « ἀρχὴ ἡμῶν παντὸς », οὐδόλως ἐδισταξαμεν νὰ

προπαιδευτικῶν σχολείων ἐπιτροπῆς, τοῦθ' ὅπερ ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 35, 39 καὶ 40 τοῦ αὐτοῦ νόμου. Τὸ αὐτὸ δ' ἐκφράζουσι σαφῶς καὶ ἀνεκδοιάστως ὡς πρὸς τὰς ἐπὶ τῶν γυμνασίων καὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων ἐφορείας τὰ ἄρθρα 43 καὶ 108 τοῦ περὶ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τούτων ὁργανικοῦ νόμου.

Β'. Ὅτι τῆς στερήσεως δικαιώματος ἀποδιδομένου εἰς τὴν γενικὴν ιδιότητά τινος οὐσης ἐκ τοῦ στενῶς ἐρμηνευομένου δικαίου καὶ τούτου ἐνεκα ἀπαιτούσης ῥητὴν νομοθετικὴν διάταξιν, δὲν δυνάμεθα, ἐν τῇ σιωπῇ τῶν ἐν λόγῳ κειμένων, ν' ἀποκλείσωμεν ἀπὸ τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐφορειῶν τὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἔχοντα τὴν ιδιότητα δημότου, εἰς ἣν οἱ μνησθέντες νόμοι ἀποδίδουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Γ'. Ὅτι εἰ καὶ μὴ δυνάμενης νὰ θεωρηθῇ παρανόμου τῆς ἐκλογῆς δημοτικοῦ συμβουλίου ὡς μέλους τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐπιτροπῶν καὶ ἐφορειῶν, ἐπειδὴ ὁμως παρίσταται ἔστιν ὅτε ἡ θέσις τῶν τελευταίων τούτων ἀπέναντι τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ὡς θέσις ὑπολόγου πρὸς δεξιλογον κατὰ τὸν ὅρισμόν τοῦ ἄρθρου 116 τοῦ περὶ δήμων νόμου, καθ' ὃν οἱ εἰρημένοι σύλλογοι τίθενται ἐν τῇ αὐτῇ σχέσει πρὸς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐν ᾗ εὐρίσκεται ὁ δήμαρχος, ἥθελεν εἶσθαι συμφέρον τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις καὶ μᾶλλον πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς συμφωνον, ὡςάκις ἡ ἐκτὸς τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐκλογὴ καθίσταται ἐφικτὴ, νὰ μὴ ἐκλέγῃσι τὰ δημοτικὰ συμβούλια διὰ τὰς ἐν λόγῳ ἐπιτροπὰς καὶ ἐφορείας ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν μελῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν λοιπῶν δημοτῶν τοῦ οἰκείου δήμου.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 24 Μαΐου 1857.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Λοιπ. Πρωτ. 3654.

Περὶ τῆς παραδοχῆς τῶν μαθητῶν ἐν τε τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις καὶ ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ περὶ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐν τοῖς Γυμνασίοις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντὰς Ἑλληνικῶν Σχολείων διδασκάλους.

Ἐπειδὴ πολλὰ παραδείγματα ἐβεβαίωσαν ἡμᾶς, ὅτι δὲν ἐφαρμόζον-

πιον όλων τών διδασκάλων τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου οἱ μὴ ἐμφανιζόμενοι πρὸς ἐγγραφήν κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς δοκιμασίαν σχολικοῦ ἔτους, καθὼς καὶ οἱ ἀξιούντες νὰ καταταχθῶσιν εἰς ἄλλην ἢ τὴν τελευταίαν τάξιν.

Δ'. Ὅτι ἀνεξαίρετως ὑποβάλλονται εἰς ἐξέτασιν ἐνώπιον όλων τών καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου καὶ ἐφ' ἀπάντων τών ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις διδασκομένων μαθημάτων οἱ μέλλοντες νὰ εἰσέλθωσιν ἐν τῷ Γυμνασίῳ.

Ε. Ὅτι αἱ ἀπολυτήριαι ἐξετάσεις τών μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου πρέπει νὰ γίνωνται μετὰ πολλῆς αὐστηρότητος καὶ συμφώνως τοῖς περὶ τούτου ὁρισμοῖς τοῦ ὀργανικοῦ περὶ Γυμνασίων διατάγματος, καὶ ὅτι ἰδίως πάσης τοιαύτης ἐξετάσεως πρέπει νὰ συντάσσεται πρωτόκολλον καὶ πέμπηται ἀνυπερθέτως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

Σ'. Ὅτι οἱ δι' ἰδιαιτέρας, ἤτοι ἰδιωτικῆς, διδασκαλίας σπουδάσαντες τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα ὀφείλουσι πρὶν ἢ ὑποστῶσι τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν, ν' ἀκολουθήσωσιν ἐπὶ ἐν ἔτος τὴν ἀνωτάτην δημοσίου τινὸς Γυμνασίου τάξιν.

Ζ'. Ὅτι αἱ ἀπολυτήριαι ἐξετάσεις γίνονται ἐνώπιον ἀπάντων τών καθηγητῶν, τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τῆς ἐφορείας τοῖς τοῦ ἔτους, ἡγουν' α) κατὰ τὴν ἐποχὴν τών δημοσίων ἐξετάσεων, β) κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τῆς διακοπᾶς ἐβδομάδα, καὶ γ) κατὰ τὰς ὀλιγοήμερους τοῦ Πάσχα ἀναπαύλας.

Η'. Ὅτι οἱ ἐν ταῖς ἀπολυτήριοις ἐξετάσεσιν ἀπορρίφθέντες ὀφείλουσι νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν τελευταίαν τοῦ Γυμνασίου τάξιν καὶ ἐπομένως δὲν δύνανται νὰ ἐμφανισθῶσι πρὸς νέαν ἐξέτασιν πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐνὸς ἔτους, καὶ τέλος.

Θ'. Ὅτι ἡ διαρκούντος τοῦ σχολικοῦ ἔτους μετάδοσις τών μαθητῶν ἀπὸ Ἑλληνικοῦ εἰς Ἑλληνικὸν Σχολεῖον καὶ ἀπὸ Γυμνασίου εἰς Γυμνάσιον ἐπιτρέπεται, ἀδεία τοῦ προϊσταμένου τῆς σχολῆς, ἐνεκεν εὐλόγων αἰτιῶν καὶ τοῦτο ἄνευ ὑποβολῆς εἰς νέαν ἐξέτασιν.

Ἀθῆνῃσι, τῇ 11 Ἰουνίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ. πρωτ. 4,408.

Περὶ μεθόδων διδασκαλίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διευθυντάς τών Ἑλληνικῶν
Σχολείων Διδασκάλους.

Αἱ κατὰ τὴν διδασκαλίαν μέθοδοι, ἀναγκασίως διάφοροι κατὰ λόγον

ἔγενετο πολλάκις πρόσκομμά ἡ ἀθλιότης τῶν καταστημάτων. Περὶ τινῶν τῶν διδασκηρίων τούτων ἐγράψαμεν ἐν καιρῷ πρὸς ὑμᾶς, Κύριε Νομάρχα, καὶ εἴμεθα ἤδη μάρτυρες τῶν πρὸς διόρθωσιν αὐτῶν δραστηρίων ἐνεργειῶν ὑμῶν καθὼς καὶ τῶν οἰκοθεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καταβαλλομένων παρ' ὑμῶν προσπαθειῶν. Περιττὸν ἄρα φρονοῦντες νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν μέριμναν ὑμῶν τὰ περὶ τούτου, περιοριζόμεθα μόνον εἰς τὸ ν' ἀναμνήσωμεν, δι' ὑμῶν καὶ διὰ τῶν ὑφ' ὑμᾶς ἐπάρχων, ταῖς ἐν τῷ ὑμετέρῳ νομῷ δημοτικαῖς ἀρχαῖς, ὅτι κατὰ τὴν σύστασιν Γυμνασίου ἢ ἐλληνικοῦ Σχολείου ἐν τῷ οἰκείῳ αὐτῶν δήμῳ ἀνέλαβον ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως τὴν ὑποχρέωσιν οὐ μόνον νὰ χορηγήσωσιν ἐφάπαξ τὸ κατάλληλον οἰκοδόμημα μετὰ τοῦ ἀναγκαίου ὑλικοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ διατηρῶσι ταῦτα ἐν καλῇ καταστάσει, ὅτι ἐπομένως ὀφείλουσιν ἐτησίως κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων, συνεννοοῦμεναι μετὰ τῶν προϊσταμένων τῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ μετὰ τῶν Ἐφορειῶν, νὰ φροντίζωσι περὶ τῶν ἀναγκαίων ἐπισκευῶν τοῦ διδασκηρίου, περὶ τῆς διορθώσεως καὶ ἀναπληρώσεως τοῦ ὑλικοῦ καὶ περὶ τῆς ἀναλόγως τοῖς πόροις τοῦ δήμου βελτιώσεως ἀμφοτέρων, καὶ τέλος, ὅτι μὴ ἐκπληροῦσαι τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν μεγίστην ἀναδέχονται εὐθύνην πρὸς τε τὴν Κυβέρνησιν καὶ πρὸς τοὺς ἰδίους συνδημότης.

Κοινοποιοῦντες τὰ ἀνωτέρω προσηκόντως, θέλετε ἐγκαίρως ὑποβάλλει ἡμῖν, Κύριε Νομάρχα, τὸ ἀποτέλεσμα πρὸς ὁδηγίαν μας.

Ἀθήνησι τῇ 25 Ἰουλίου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ εἰσαγωγῆς ἐμπορικῶν μαθημάτων ἐν τῷ Γυμνασίῳ Πατρῶν.

ΟΘΩΝ

κλπ. κλπ κλπ.

Ἐπιθυμοῦντες ἵνα, μέχρι τῆς συστάσεως εἰδικῶν ἐμπορικῶν ἐκπαιδευτηρίων, οἱ μέλλοντες ν' ἀκολουθήσωσι τὸ ἐμπορικὸν στάδιον ἀποκτῶσι συστηματικώτερον τὰς ἀναγκαιοτέρας πρὸς ἐπιτυχὴ ἐξάσκησιν αὐτοῦ γνώσεις.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργοῦ ἀπεφασίσσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1. Προστίθενται εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἐν Πάτραις Γυμνασίου α.) Μαθήματα στοιχειώδους ἐμπορικοῦ δικαίου ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον διδασκόμενα διὰ τοὺς ἐπιεμένους ν' ἀσπασθῶσι τὸ ἐμπόριον.

γείου ἀφορῶσα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ 3 Αὐγούστου ε. ε. Β. Διατάγματος περὶ προσθήκης ἐμπορικῶν μαθημάτων ἐν τῇ Γυμνασίῳ Πατρῶν.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ἀπὸ 3 τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς Β. Διατάγματος περὶ προσθήκης μαθημάτων ἐμπορικοῦ Δικαίου, ἐμπορικῆς Γεωγραφίας καὶ Διπλογραφίας ἐν τῇ Γυμνασίῳ Πατρῶν.

Ὅρίζομεν τὰ ἐξῆς:

Α'. Αἱ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Ἰουλίου π. ε. διατάξεις ἡμῶν, αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 18 Ἰουνίου π. ε. περὶ διδασκαλίας ἐν τῇ Γυμνασίῳ Σύρου ἐμπορικῶν μαθημάτων καὶ δημοσιευμέναι ἐν τῷ 34ῳ ἀριθμῷ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ αὐτοῦ ἔτους, θέλουσιν ἰσχύει καὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν αὐτῶν μαθημάτων ἐν τῇ Γυμνασίῳ Πατρῶν.

Β'. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς παρούσης διατάξεως ἀνατίθεται εἰς τὸν Γυμνασιάρχην τοῦ ἐν Πάτραις Γυμνασίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1857.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5427.

Περὶ τῆς ἐγκαίρου ἐνάρξεως τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς Σχολείοις μαθημάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ὡς δὲν ἀγνοεῖτε βεβαίως, Κύριε Νομάρχα, τὸ σχολικὸν ἔτος ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς σχολείοις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καταληγουσῶν τότε τῶν ἐν τοῖς εἰρημένοις ἐκπαιδευτηρίοις γενομένων διακοπῶν τῶν μαθημάτων (ἄρθρ. 17 καὶ 84 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 ὀργανικοῦ τῶν Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων νόμου). Ἐντεῦθεν προκύπτει, ὅτι ἕκαστος τῶν καθηγητῶν καὶ Ἑλληνοδιδασκάλων ὀφείλει νὰ παρευρεθῇ κατὰ τὴν εἰρημένην ἡμέραν ἐν τῇ οἰκείᾳ αὐτοῦ θέσει καὶ ὅτι μὴ παρευρεθεὶς θεωρεῖται ὡς ἀνευ ἀδείας ἐγκαταλείψας τὴν θέσιν του καὶ καθὼ τοιοῦτος στερεῖται μὲν αὐτοδικαίως, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ Νόμου, ὀλοκληρίου τῆς μεθοδοσίας του, ὑπόκειται δὲ καὶ εἰς τὰς κατὰ τὸν νόμον ποινάς. Κατὰ ταῦτα, ἀναμνησκόντες ὑμῖν τὰς περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐγκυκλίου τοῦ ὑπουργείου τούτου ὑπ' ἀριθ. 11,435, 12,080 καὶ 2526 καὶ ἡμερομηνίαν 18 Αὐγούστου καὶ 29 Σεπτεμβρίου 1848 καὶ

κύκλου εἰς αὐτά. Ἐγγραφή ἐν τῷ κύκλῳ τετραγώνου καὶ ἑξαγώνου καὶ ἐκείνων τῶν πολυγώνων, ὧν ἡ ἐγγραφή ἀνάγεται εἰς τὴν ἐγγραφὴν τούτων.

33. Ἀπόδειξις ὅτι ὁ λόγος τῆς περιφερείας πρὸς τὴν διάμετρον εἶναι σταθερὸς, καὶ ὑπόδειξις τοῦ τρόπου, καθ' ὃν οὗτος ὁρίζεται κατὰ προσέγγισιν (θεωρουμένου τοῦ κύκλου ὡς κανονικοῦ πολυγώνου ἀπειροπλεύρου).

34. Ἐμβαδὸν τοῦ κύκλου (κατὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν).

Ὡς παράρτημα θέλουσι προστεθῇ ἐκ τῆς στερεομετρίας ὁ ὁρισμὸς τῶν διαφορῶν στερεῶν καὶ ἡ καταμέτρησις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου αὐτῶν ἄνευ ἐπιστημονικῆς δειξέως.

Προσθετέον εἰς τὸ τέλος προβλήματά τινα ὠφέλιμα εἰς τὸν πρακτικὸν βίον, τὰ ὁποῖα εὐκαίρως θέλει προτείνει ὁ διδάσκαλος εἰς τοὺς μαθητὰς πρὸς λύσιν.

Τὰ κεφάλαια, ὧν εἶναι προτεταγμένος ἀστερίσκος, δύναται ὁ διδάσκαλος νὰ παραλείπη, εἰάν ὁ καιρὸς δὲν ἐπιτρέπη τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν.

Γ'. Ἀριθμητικὴ τῶν Γυμνασίων.

1. Προκατχρητικαὶ ἔννοιαι, δηλονότι ἔννοιαι τοῦ ποσοῦ, τῆς μονάδος, τοῦ ἀριθμοῦ κτλ.

2. 3. Περὶ ἀριθμήσεως. — Δήλωσις ὅτι εἶναι δυνατὰ διάφορα συστήματα ἀριθμήσεως.

4. 5. 6. 7. 8. 9. Ὅρισμός καὶ ἔκθεσις τῶν τεσσάρων πράξεων τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν μετὰ τῶν εἰς αὐτὰς ἀναγομένων θεωρημάτων.

10. 11. Περὶ διαιρετότητος. — Χαρακτῆρες διαιρετότητος τῶν ἀριθμῶν διὰ τοῦ 2, 5, 4, 8 καὶ 125, 3 καὶ 9, καὶ 11.

12. 13. Περὶ τοῦ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου δύο ἢ καὶ πλειοτέρων ἀριθμῶν.

14. 15. Περὶ τοῦ ἐλαχίστου κοινοῦ πολλαπλασίου δύο ἢ πλειοτέρων ἀριθμῶν.

16. 17. 18. 19. 20. Περὶ πρώτων ἀριθμῶν. — Ἀνάλυσις τῶν ἀριθμῶν εἰς τοὺς πρώτους παράγοντας. — Εὗρεσις πάντων τῶν διαιρετῶν δεδομένου ἀριθμοῦ. — Εὗρεσις τοῦ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου καὶ τοῦ ἐλαχίστου κοινοῦ πολλαπλασίου δύο ἢ πλειοτέρων ἀριθμῶν διὰ τῆς ἀναλύσεως αὐτῶν εἰς πρώτους παράγοντας.

21. 22. 23. 24. Περὶ τῶν κοινῶν κλασμάτων. — Αἱ τέσσαρες πράξεις αὐτῶν.

25. 26. 27. Περὶ συμμιγῶν ἀριθμῶν. — Τροπὴ συμμιγοῦς εἰς κλασματικὴν καὶ τανάπαλιν. — Αἱ τέσσαρες πράξεις αὐτῶν.

28. 29. 30. 31. 32. 33. Περὶ δεκαδικῶν κλασμάτων. — Αἱ τέσσαρες πράξεις αὐτῶν. — Πολλαπλασιασμὸς καὶ διαίρεσις αὐτῶν κατὰ

τοικίαν, τὴν ὁδὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς κατοικίας του. Μόνον δ' ἐν ἐκτάκτῳ καὶ κατεπειγούσῃ περιστάσει δύναται νὰ ζητηθῇ βοήθεια διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου καὶ κατ' ἄλλην τῆς ἡμέρας ὥραν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἐν τῷ καταστήματι τῆς Ἀστυκλινικῆς ἐξεταζόμενοι ἀσθενεῖς ὀφείλουσι νὰ ἐπανέρχωνται ἐν αὐτῷ τακτικῶς, κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγηθείσῃ ἐπισκέψει ὀρισθεῖσαν αὐτοῖς ἡμέραν, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν πάντοτε τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐγγραφῆς, ὃν ἔλαβον ἀπερχόμενοι κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν ἐπίσκεψιν.

Ἄρθρ. 5. Ἐκαστον τῶν κατ' οἶκον θεραπευομένων ἀσθενῶν ἐπισκέπτεται τακτικῶς εἰς τῶν βοηθῶν μετὰ τοῦ ἀναλαβόντος αὐτὸν φοιτητοῦ, ἐν περιπτώσει δ' ἀνάγκης καὶ αὐτὸς ὁ διευθυντῆς, ὅστις θέλει συμπαραλαμβάνει καὶ δύο ἢ πλείονας φοιτητάς, ἐὰν ἡ νόσος κριθῇ κατάλληλος πρὸς διδασκαλίαν.

Ἄρθρ. 6. Ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν οἱ ἀσθενεῖς ὀφείλουσι νὰ ἀκολουθῶσι κατὰ γράμμα τὰς διατάξεις τοῦ ἐπισκεπτομένου αὐτοῦ ἱατροῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ὑπαγομένου προσωπικοῦ ἐν γένει.

Ἄρθρ. 7. Τὰ καθήκοντα τοῦ διευθυντοῦ διαγράφονται ἐν τῷ περὶ συστάσεως Ἀστυκλινικῆς Β. Διατάγματι.

Ἄρθρ. 8. Ἄπαντες οἱ ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ ἐργαζόμενοι ὑπόκεινται εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ διευθυντοῦ, ὑποχρέου ὄντος ν' ἀναφέρῃ ἐκάστοτε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον περὶ πάσης ἐκ μέρους αὐτῶν ὀλιγωρίας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ βοηθῶν.

Ἄρθρ. 9. Οἱ βοηθοὶ ὀφείλουσι καθ' ἐκάστην νὰ παρευρίσκωνται διαρκῶς ἐν τῷ καταστήματι τῆς Ἀστυκλινικῆς ἀπὸ τῆς 11 Π. Μ. μέχρι τῆς 1 Μ. Μ. Ἐκτὸς δὲ τούτου καθ' ἐκάστην εἰς ἐξ αὐτῶν ἐναλλὰξ ἐν ὠρισμένη ὥρᾳ τῆς πρωίας καὶ τῆς ἐσπέρας μεταβαίνει εἰς τὸ κατὰστημα, ὅπως πληροφορούμενος χρηρήσῃ τὴν συνδρομὴν του εἰς τοὺς ἐκτάκτως ἐπικαλεσθέντας αὐτήν.

Ἄρθρ. 10. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐν τῷ καταστήματι ἐπίσκεψιν τῶν αὐτοπροσώπως προσελθόντων ἀσθενῶν, οἱ βοηθοὶ μεταβαίνουν συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν ἀναλαβόντων τοὺς ἀσθενεῖς φοιτητῶν, πρὸς ἐξέτασιν τῶν κατ' οἶκον νοσούντων, τοὺς ὁποίους ἐξακολουθοῦσι νὰ συνεπισκέπτονται καθ' ἐκάστην, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον. Φροντίζουσι δὲ πάντοτε νὰ καθιστῶσι γνωστὴν τὴν κατάστασιν τῶν ἀσθενῶν εἰς τὸν διευθυντὴν, ἐπαγρυπνοῦσιν εἰς τὴν πορείαν τῶν παρὰ τῶν φοιτητῶν θεραπευομένων νοσημάτων, καὶ εἶναι πάντοτε εἰς θέσιν νὰ φωτίζωσι τὸν διευθυντὴν κατὰ τὴν συνεδρίσιν πρὸς ἐπανόρθωσιν ἐσφαλ-

ἰδιαίτεραν μελέτην ὑμῶν τε καὶ τῶν ὑπ' ὑμᾶς καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τὰς ἀκολουθοῦσας πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ὁδηγίας στηριζομένας εἰς γνώμας ἀνδρῶν ἐγγεγραφοτάτων τῇ πράξει τῆς παιδαγωγικῆς καὶ περιεχοῦσας τὰς παρὰ τοῦ ὑπουργείου τούτου πρεσβευόμενας ἀρχὰς ἐπὶ τοῦ σπουδαίου ἀντικειμένου τῆς δημοσίας ἀνατροφῆς καὶ τῆς σχολικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας.

Τῶν δημοσίων σχολείων ἡ ἀποστολὴ δὲν εἶναι μόνον νὰ παρέχουσιν εἰς τοὺς νέους τὰς ἐν αὐτοῖς διδασκομένας γνώσεις, ἀλλὰ συγχρόνως νὰ μορφώουσιν ἠθικῶς τὴν καρδίαν τῶν μαθητῶν. Ἡ πολιτεία ἀπαιτεῖ ἀπὸ τῶν σχολείων τὴν παρασκευὴν οὐχὶ ἀπλῶς γράμματα ἐπισταμένων, ἀλλὰ πρὸ πάντων πολιτῶν ἀγαθῶν καὶ ἐναρέτων.

Ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ ἀνατροφή ἐν τοῖς Σχολείοις συμβαδίζουσιν ἡ πρέπει νὰ συμβαδίζωσι. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀμοιβαία τῶν δύο τούτων ἐνέργεια, ὥστε ἄριστον μὲν κατὰ τὴν πρόοδον τῶν γραμμάτων ὑπῆρξεν αἰετοτε τὸ σχολεῖον, ἐν ᾧ ἐλαμβάνετο πρόνοια ὑπὲρ τῆς τῶν παίδων ἀνατροφῆς, συντελεστικώτατον δὲ πρὸς τὴν δημοσίαν ἀγωγὴν τὸ κατὰ τὴν διδασκαλίαν ἀκμάζον.

Πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς διπλῆς ταύτης τῶν σχολείων ἀποστολῆς ἀπαιτεῖται πρὸ πάντων νὰ μορφωθῇ ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ τὸ ἀγαθὸν τῆς εὐταξίας πνεῦμα. Ἀλλ' ἵνα τοῦτο γείνη, πλείστα πρέπει νὰ συντρέξωσιν.

Ὁ προϊστάμενος καὶ ἅπαντες οἱ διδάσκαλοι οἵουδήποτε ἐκπαιδευτικοῦ καθιδρύματος πρέπει νὰ ἐργάζωνται ἀνεκδότως ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, ἐν ὁμονοίᾳ πρὸς ἀλλήλους, ἐν ἀγάπῃ τῶν μαθητῶν, ἐν ἀφοσιώσει πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος.

Ἡ διδασκαλία πρέπει νὰ ᾔται, ὅσον οἶόν τε, ὠφέλιμος ἅμα δὲ καὶ τερπνή. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ ἀκηδία γεννᾷ τὰς ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις ταραχάς.

Ἄπαντες οἱ ἐν τῷ σχολείῳ πρέπει νὰ ἐμπνέωνται ὑπὸ οἰκογενειακοῦ πνεύματος. Τὸ σχολεῖον ἔστω δευτέρα οἰκογένεια τοῖς ἐν αὐτῷ εἰσερχομένοις παισίν.

Ὁ διδάσκαλος ἀρμόμενος τὴν ἐπὶ τῶν παίδων ἐξουσίαν ἀπὸ τῆς τῶν πατέρων ῥητῆς ἢ σιωπηρᾶς ἐντολῆς ἐκπροσωπεῖ τοὺς γονεῖς διὰ πατρικῆς πρὸς πάντας τοὺς μαθητὰς στοργῆς· ἀλλ' ἡ στοργὴ αὐτοῦ ἀποτείνεται οὐχὶ πρὸς ἄτομα, ἀλλὰ καθόλου πρὸς τὴν φοιτῶσαν παρ' αὐτῷ νεολαίαν, μεθ' ἧς καίτοι τῶν ἀτομικοτήτων ἀλλήλας διαδεχομένων, εὐρίσκεται εἰς ἀκατάπαυστον συνάφειαν, οὕτως ὥστε δι' αὐτὸν οἱ πάλοι μαθηταὶ ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῶν νῦν καὶ οὗτοι ὑπὸ τῶν μελλόντων. Ἡ ὑπὲρ ἐκάστου τῶν μαθητῶν φιλόστοργος μέριμνα τοῦ διδασκίλου, τὸ ἀμερόληπτον καὶ φιλοδίκαιον αὐτοῦ, ἡ δέουσα ἡπιότης καὶ ἡ ἔμφρων σοβαρότης αὐτοῦ καὶ, συλλήβδην εἰπεῖν, ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ οὐχὶ διὰ λόγων ἐκφραζομένη, ἀλλὰ δι' ἔργων ἀποδεικνυομένη,

ἔλλειψιν ταύτην, ὁ διδάσκαλος ἀναφέρει περὶ τούτου πρὸς τὸν προῖστάμενον τῆς σχολῆς, ὅστις εἰδοποιῶν τοὺς γονεῖς ἢ κηδεμόνας ζητεῖ παρ' αὐτῶν τὸν λόγον τῶν ἀπουσιῶν καὶ συνεννοεῖται μετ' αὐτῶν περὶ τῶν μέσων δι' ὧν δύναται νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ὑποτροπή.

Ἄρθρ. 9. Ἐκαστος μαθητὴς προσερχόμενος ἐν τῇ σχολῇ πρέπει νὰ ᾔηται καθαρὸς τὸ σῶμα καὶ κόσμιος τὴν ἐνδυμασίαν ἀποφεύγων πάντα περιττὸν στολισμὸν.

Ἄρθρ. 10. Ἐκαστος τῶν μαθητῶν ὀφείλει νὰ εὐρίσκηται ἐντὸς τοῦ δωματίου τῆς τάξεως, ἐν ᾗ διατελεῖ καταγεγραμμένος, πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ μαθήματος. Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου σημειοῦται ἡ ἀπουσία ἐκάστου καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξάλειψιν τῆς σημειώσεως οὐδ' ἐὰν εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταλόγου εἰσέλθῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς παραδόσεως ἐκτὸς ἂν λόγοι οὐσιώδεις πείσωσι τὸν καθηγητὴν ἢ τὸν διδάσκαλον περὶ τοῦ συγγνωστοῦ τῆς βραδύτητος.

Ἄρθρ. 11. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου κατὰ τὸ πρῶτον τῆς ἡμέρας μάθημα οἱ παῖδες τῆς τάξεως ἀνίστανται μετὰ τοῦ διδασκάλου καὶ μετ' εὐλαβείας προσεύχονται, ἀναγινώσκοντες ἐνὸς ἐξ αὐτῶν σύντομον καὶ κατὰλληλον εὐχὴν πρὸς τὸν Θεόν.

Ἄρθρ. 12. Διρκνοῦντος τοῦ μαθήματος οὐδεὶς ἐξέρχεται τῆς παραδόσεως ἄνευ μεγίστης ἀνάγκης καὶ ἀδείας τοῦ διδασκάλου, ὅστις ὅμως οὐδέποτε ἐπιτρέπει τὴν ἐξοδὸν ταυτοχρόνως εἰς δύο μαθητάς. Ὁ δὲ ἐκ τῆς αἰθούσης ἀναχωρῶν ὀφείλει νὰ ἐπανέλθῃ ὅσον ἔνεστι ταχύτερον.

Ἄρθρ. 13. Εἰς οὐδένα τῶν μαθητῶν ἐπιτρέπεται νὰ φέρῃ μεθ' ἐχυτοῦ ἐν τῇ σχολῇ βιβλία ἢ ἄλλα πράγματα, ἐκτὸς τῶν εἰς τὴν παράδοσιν ἀναγκαίων.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μαθήματος καὶ καθόλου κατὰ τὴν ἐν τῇ σχολῇ διατριβὴν ὀφείλει ὁ μαθητὴς νὰ διαῇ ἐν ἄκρῃ ἡσυχίᾳ, εὐταξίᾳ καὶ σιωπῇ. Μόνος ὁ ἐξεταζόμενος ἢ ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἀπαντᾷ, οἱ δὲ λοιποὶ προσέχουσι σιωπῶντες.

Ἄρθρ. 15. Αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται τοῖς μαθηταῖς πᾶσα οἰαδήποτε ἀποδοκιμασία ἢ ἐπιδοκιμασία τῶν διδασκομένων.

Ἄρθρ. 16. Ἐντὸς τοῦ δωματίου τῆς παραδόσεως ὁ μαθητὴς μένει πάντοτε ἀσκεπής, ἐκτὸς ἂν πάσχωι λάβῃ τὴν ἀδειαν τοῦ διδασκάλου νὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ κάλυμμα. Καθήμενος δὲ ἐπὶ τῶν θρανίων ὀφείλει νὰ κρατῇ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν τραπεζῶν καὶ νὰ διατηρῇ ἀκαταπαύστως εὐσχήμονα στάσιν.

Ἄρθρ. 17. Ἐκαστος μαθητὴς ὀφείλει νὰ προσέρχεται εἰς τὴν σχολὴν δεόντως προεγελετημένος ἐν τοῖς τῆς ἡμέρας μαθήμασι καὶ νὰ ἔχῃ ἐν τάξει καὶ καθαριότητι τὰ ἐγγραφα αὐτοῦ γυμνάσματα.

Ἄρθρ. 18. Εἰς μαθητὴν τάξεώς τινος δὲν εἶναι συγκεχωρημένον

Ἄρθρ. 8. Ὁ Γυμνασιάρχης ἢ ἐν τοῖς μὴ προσληφθέντοισι εἰς Γυμνάσια Ἑλληνικοῖς Σχολείοις ὁ Σχολάρχης κοινοποιεῖ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, κατὰ τὴν σπουδαιότητα τῶν συζητηθέντων, ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν, ἢ περίληψιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 9. Ὁ προϊστάμενος τοῦ Γυμνασίου ἢ Ἑλληνικοῦ σχολείου κοινοποιεῖ ἐν τῇ συνεδριάσει τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων τὰς ἀφορώσας τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν γενικὴν τοῦ ἐκπαιδευτηρίου διοίκησιν ἐγκυκλίους διαταγὰς καὶ ὁδηγίας τοῦ Ὑπουργείου. Πρὸς τοῦτο συγκαλεῖ μὲν ἀμέσως τοὺς καθηγητὰς ἢ διδασκάλους, ἐὰν τὰ ἐγγράφα ταῦτα ὥσι καταπεύγοντα· ἄλλως δὲ κοινοποιεῖ ταῦτα ἐν τῇ ἀμέσως προσεχεῖ συνεδριάσει.

Ἄρθρ. 10. Κατὰ τὴν γραφικὴν περὶ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου ἐργασίαν, ὀφείλουσι νὰ βοηθῶσι τὸν προϊστάμενον ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ ἐναλλάξ οἱ νεώτεροι τὴν ἡλικίαν, χρείας δὲ τυχούσης καὶ ἅπαντες οἱ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι.

Ἄρθρ. 11. Ὁ παρὼν κανονισμὸς θέλει τυπωθῇ καὶ ἀναρτηθῇ ἐπὶ πίνακος ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων. Ἡ δ' ἐκτέλεσις αὐτοῦ ἀνατίθεται ἰδίᾳ εἰς τὸν προϊστάμενον ἐκάστου Γυμνασίου ἢ Ἑλληνικοῦ Σχολείου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Μαρτίου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3046.

Κανονισμὸς περὶ διανομῆς βραβείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗ- ΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν τοῖς ἄρθροισι 29 καὶ 96 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 Ὁργανικοῦ Διατάγματος περὶ διανομῆς βραβείων ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ Ἑλληνικοῖς σχολείοις διατεταγμένα, τὸν ὑπ' ἀριθ- 3136 καὶ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 9 Μαΐου π. ε. Κανονισμὸν περὶ διανομῆς βραβείων εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Γυμνάσια καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς Ἑλληνικὰ Σχολεῖα.

Θεωροῦντες ὅτι ὁ φιλόμουτος Δήμαρχος Ἑρμοιούπολεως ἰδίαις δαπάναις κατ' ἔτος ἐνεργεῖ διανομὴν βραβείων εἰς τοὺς ἀριστεύοντας τῶν μαθητῶν τῶν ἐν Ἑρμοιούπολει ἐκπαιδευτηρίων, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ διαγέωμεν τὴν πρὸς τοῦτο φιλοτιμίαν καὶ τῶν λοιπῶν Δημάρχων τοῦ Κράτους, διατάσσομεν τὰ ἀκόλουθα.

αἱ φυτολογικαί, αἱ ζωολογικαί, αἱ ὀρυκτολογικαί καὶ αἱ γεωλογικαὶ συλλογαί, φυλάττονται ἐντὸς τοῦ Μουσείου εἰς ἴδια κλειδοφυλάκια, ἥτοι εἰς ἓν μὲν κλειδοφυλάκιον αἱ κλεῖδες τῶν ἐρμαρίων καὶ θηκῶν τῶν φυσιολογικῶν συλλογῶν, εἰς ἓν δὲ αἱ τῶν ζωολογικῶν κ.τ.λ. τῶν δὲ κλειδοφυλακείων τούτων ὑπάρχουσι πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν εὐκολίαν δύο κλεῖδες, τῶν τὴν μὲν ἔχει ὁ Ἐπιμελητὴς, τὴν δὲ ἐκεῖνος τῶν Ἐφόρων, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἐφορείαν ὑπάγονται αἱ ἐντὸς τῶν ἐρμαρίων καὶ τῶν θηκῶν συλλογαί αἱ διὰ τῶν κλειδῶν ἐκείνων ἀσφαλιζόμεναι. Εἴτε δὲ ὁ ἀρμόδιος Ἐφορος, εἴτε ὁ Ἐπιμελητὴς ἐξαγάγοι τι ἐκ τῶν συλλογῶν χάριν σκοποῦ ἐπιστημονικοῦ, χρέος ἔχει μετὰ τὴν γενομένην χρῆσιν νὰ θέσῃ πάλιν αὐτὸ εἰς τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τόπον.

Ἄρθρ. 18. Οἱ Ἐφοροὶ φροντίζουσι μετὰ τοῦ ἐπιμελητοῦ ὅπως διατηρῶνται εἰς καλὴν κατάστασιν τὰ δωμάτια, ἐν οἷς αἱ φυσιογραφικαὶ συλλογαί, καὶ νὰ ἀναφέρωσιν εἰς τὸν Πρύτανιν περὶ πάσης φθορᾶς ἢ ἐλάβθης αὐτῶν δυναμένης νὰ ἐπενέγκῃ ζημίας εἰς τὰς συλλογὰς.

Ἄρθρ. 19. Οἱ Ἐφοροὶ χρεωστοῦσι νὰ παραδίδωσιν εἰς τὸ Μουσεῖον πᾶν δῶρον, ὅπερ γίνεται πρὸς αὐτοὺς ὡς πρὸς Ἐφόρους. Εἴτε δὲ δῶρα τὰ ὅποια δύνανται νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι πρὸς αὐτοὺς ἰδίᾳ ἐδωρῆθησαν καὶ ὅχι πρὸς τὸ Μουσεῖον· εἴτε συλλογὰς γενομένας ὑπ' αὐτῶν ἰδίαις δαπάναις ἐν ἐκδρομαῖς ἢ ἀποδημίαις, εἴτε παρασκευάσματα πολυδάπανα ἢ πολύπονα ἐκποιοῦντες, ὑποχρεοῦνται νὰ προτείνωσιν αὐτὰ πρὸ παντὸς ἄλλου πρὸς τὸ Μουσεῖον εἰς ἀγοράν. Ἐάν δὲ τὸ Μουσεῖον ἔχῃ χρεῖαν αὐτῶν, ἀγοράζονται τότε ὑπ' αὐτοῦ ὀριζομένης τῆς τιμῆς ὑπὸ τῶν Ἐφόρων καὶ τοῦ Ἐπιμελητοῦ καὶ τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα εἰδημόνων καθηγητῶν, ἐγκρίσει τῆς Συγκλήτου.

Ἄρθρ. 20. Πρὸς τὸ τέλος ἐκάστου Ἀκαδημαικοῦ ἔτους πέμπουσι διὰ τῆς Πρυτανείας πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Βασιλικὸν Ἰπουργεῖον ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Μουσείου καὶ τῆς γενομένης εἰς αὐτὸ κατὰ τὸ ἔτος προσθήκης, καὶ ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ χρήσεως καὶ ὠφελείας μετὰ σημειώσεως τῆς γενομένης δαπάνης.

Ἄρθρ. 21. Ἐκαστος τῶν Ἐφόρων χρεωστεῖ νὰ παρέχῃ πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν εἰς πάντα πεπαιδευμένον ὅστις εἰς ἐπιστημονικόν τι ἔργον ἀσχολούμενος θέλει νὰ ὠφελῇ ἓκ τῶν εἰς τὴν ἐφορείαν αὐτοῦ ὑπαγομένων συλλογῶν.

Ἄρθρ. 22. Ὅταν τις τῶν Ἐφόρων ἀποδημῇ, ἀναπληροῖ αὐτὸν, ὅπου ἀνάγκη, εἷς τῶν ἐπιδημούντων· ὅταν δὲ ἀποδημῶσι πάντες, ὁ Ἐπιμελητὴς καὶ εἷς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ἂν ἤθελε προσδιορίσει ὁ Πρύτανις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ Ἐπιμελητοῦ.

Ἄρθρ. 23. Ὁ Ἐπιμελητὴς φροντίζει περὶ πάντων ὧν καὶ οἱ Ἐφο-

τὴν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀλληλογραφίαν αὐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγράφῳ πλεῖστα ἀντικείμενα, μεγίστη προκύπτει κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν αἰτήσεων δυσχερεία, πολλάκις ἐπιβλαβὴς γινομένη εἰς τὴν καλὴν καὶ πρὸ πάντων ταχεῖαν τῶν ὑποθέσεων διεξαγωγὴν.

Ἐπίσης οὐκ ὀλίγας δυσχερείας παρέχει τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ καθ' ἑμᾶς Ὑπουργείου καὶ ἡ παρὰ τινῶν παράλειψις τοῦ σημειοῦναι τὸν τε ἀριθμὸν τοῦ εἰς ὃ γίνεται ἀπάντησις ἐγγράφου καὶ τὴν ἐν κεφαλίδι περίληψιν τῆς ὑποθέσεως. Καταδεικνύοντες ὑμῖν τὰς ἔστιν ὅτε λαμβανούσας χώραν ταύτας ἐλλείψεις, σὰς προσκαλοῦμεν, Κύριοι, ὥπως ἐν τῷ μέλλοντι πάντες, συμμορφούμενοι πρὸς τε τὸν νόμον καὶ πρὸς τὰ μέχρι τοῦδε ἐν ταῖς λοιπαῖς τοῦ Κράτους ὑπηρεσίαις εἰθισμένα, διευθύνετε μὲν περὶ πίσεως ὑποθέσει, ἰδιαίτερον ἐγγράφον, σημειῶτε δὲ μετ' ἀκριβείας ἐπ' αὐτοῦ τὴν τε περίληψιν τῆς ἐνδιαλαμβανομένης ὑποθέσεως καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς εἰς ἣν ἀπαντᾷτε διαταγῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1858.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5448.

Περὶ κρατήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων τῶν μὴ παρευρισκομένων ἐγκαίρως εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Μόλονότι πιστεύομεν, ὅτι ἔχετε ἐτι ἐν τῇ μνήμῃ ὑμῶν τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5427. Ἡμετέρας ἐγκυκλίου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπιστάλνεντα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν κράτησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν μὴ ἐγκαίρως ἐν τῇ θέσει αὐτῶν παρευρισκομένων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, ἐπειδὴ ἔμως εἶναι ἐνδεχόμενόν τινες τῶν εἰρημένων νὰ μὴ συμμορφωθῶσι καὶ ἐφέτος εἰς τὰ προδιεταγμένα, σὰς προσκαλοῦμεν, Κύριε Νομάρχα, νὰ ἐπιστήσητε τὴν προσοχὴν τῶν ὑφ' ὑμᾶς ἀρχῶν εἰς τὴν ἀκριβοῦς βεβαίωσιν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἕκαστος παρευρέθῃ ἐν τῇ Σχολῇ αὐτοῦ, Ἀπαιτοῦμεν ἀμεροληψίαν καὶ μεγίστην αὐστηρότητα κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν δικαιολογημάτων. Πρὸ πάντων ἀπορρίπτεται εἰσὶν αἱ προφάσεις αἱ στηριζόμεναι εἰς τὴν δῆθεν μὴ ἐγκαίρως ἀφίξιν τῶν μαθητῶν ἢ εἰς τὴν μὴ ἀποπεράτωσιν τῶν τοῦ σχολικοῦ καταστήματος ἐπισκευῶν. Ὁ δὲ δὲμος ὑπάλληλος ὀρεῖται νὰ παρευρίσκηται ἐν τῇ ὥρισμένῃ αὐτοῦ θέσει κατὰ τὰς τεταγμένας ἡμέρας καὶ ὥρως ἀνεξαρτήτως τῆς περιστάσεως

ιδιωτικὸν παιδευτήριον ἢ κατ' οἶκον ἐκπαιδευθέντος, ἐπιδεδομέναις
εἰς τὸ Ὑπουργεῖον αἰτήσεις, καὶ προσκαλοῦμεν ὑμᾶς πρὸς παραδοχὴν
αὐτοῦ εἰς τὰς κατὰ τὰ κανονισμένα ἀπολυτηρίου ἐξετάσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6651.

Περὶ τῆς μὴ εἰσαγωγῆς εἰς τὰ Γυμνάσια, ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ ιδιωτικὰ
διδαστήρια βιβλίων μὴ περιβεβλημένων τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Μετὰ πολλῆς λύπης ἐπληροφορήθημεν ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς
ὑπ' ἀριθ. 5702 ἐγκυκλίου ἡμῶν πρὸς τοὺς διευθύνοντας τὰ κατὰ τὸ
Κράτος Γυμνάσια, ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ ιδιωτικὰ διδαστήρια ὅτι
εἰς τινὰ τούτων αὐθαιρέτως καὶ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 123 τοῦ
περὶ ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων Νόμου εἰσῆχθησαν παρὰ
τῶν διευθυνόντων αὐτὰ πρὸς διδασκαλίαν τῶν ὠρισμένων μαθημάτων
μὴ ἐγκεκριμένα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τούτου βιβλία, ὑπερ καὶ αἱ
σχετικαὶ ἑφορεῖαι παρὰ τὸ χρέος αὐτῶν παρείδον.

Καὶ κατὰ μὲν τῶν τὴν παράβασιν ταύτην ἀποτολμησάντων ἐνεργ-
γοῦμεν ἤδη ὅ,τι ἐν τῷ παρόντι θεωροῦμεν ἀναγκαῖον, ὑμᾶς δὲ, Κύριε
Νομάρχα, προσκαλοῦμεν ἵνα πρὸ τῆς ἀρχῆς τῆς προσεχοῦς θερινῆς σχο-
λικῆς ἐξαμηνίας ἐπιστήσητε πᾶσιν τὴν προσοχὴν ὑμῶν, ὅπως πάντα
μὲν τὰ μὴ ἐγκεκριμένα βιβλία ἀποβληθῶσι παραχρῆμα, εἰσαχθῶσι δὲ
ἀντ' αὐτῶν τὰ φέροντα τὴν τοῦ Ὑπουργείου ἔγκρισιν, ἐντελλόμενοι ἅμα
τοῖς ὑπ' ὑμᾶς ἑπάρχουσιν ὡς προέδροις τῶν κατὰ τόπους ἑφορειῶν, ἵνα
ταῦτ' πράξουσιν ὡς πρὸς τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἐκάστου
αὐτῶν παιδευτήρια· ὅπως τὸ 50 ἄρθρον τοῦ μνησθέντος περὶ ἑλλη-
νικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων Νόμου σαφῶς ὀρίζει, καθιστῶντες
αὐτοὺς ὑπευθύνους διὰ πᾶσαν τοιαύτην παράβασιν. Διατάξατε ἔτι ἵνα
τοῦντεῦθεν ἐν τοῖς ὑποβαλλομένοις ἡμῖν ἐκάστοτε προγράμμασι τῶν
μαθημάτων σημειῶνται ἀπέναντι αὐτῶν καὶ τὰ πρὸς χρῆσιν εἰς τὴν
διδασκαλίαν αὐτῶν παραδεχθέντα ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὸ παιδευ-
τήριον βιβλία.

Οἱ λάθρα ἢ ὅπωςδῆποτε εἰσάγοντες εἰς τὰ ὑπ' αὐτοὺς διδαστήρια
μὴ ἐγκεκριμένα βιβλία οὐ μόνον αὐτῶν τιμωρηθήσονται, ἀλλὰ
καὶ ὑποβληθήσονται εἰς ἀποζημίωσιν τῶν μαθητῶν τῶν κατὰ διατα-
γὴν αὐτῶν τοιαῦτα μὴ ἐγκεκριμένα βιβλία ἀγορακτῶν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν δημοσυντηρήτων δημοτικῶν σχολείων

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Γενικοὶ ὅροι.

Ἄρθρ. 4. Εἰς ἕκαστον δῆμον θέλει συσταθῇ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνὰ ἓν σχολεῖον δημοτικόν, διατηρούμενον κατὰ τὰ ὀρίζομενα εἰς τὸν περὶ δῆμων νόμον.

Ἄρθρ. 5. Πρὸς τὸ παρὸν θέλουν ἐνόνεσθαι πολλοὶ γειτνιάζοντες δῆμοι πρὸς ἀνέγερσιν καὶ διατήρησιν ἐνὸς δημοτικοῦ σχολείου.

Ἡ ἐνῶσις αὕτη θέλει γείνῃ ἢ κατ' ἐλευθέραν θέλησιν τῶν διαφόρων δῆμων, ἢ, ὅπου ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ, κατ' ἐπίσημον διαταγὴν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Πάντοτε ὅμως, διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ τοιαύτη ἐνῶσις, προαπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις θέλει δίδεσθαι κατὰ γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν, καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 6. Ὅλοι οἱ εἰς δῆμον, ἔχοντα σχολεῖον δημοτικόν, ἀνήκοντες παῖδες ἀπὸ τοῦ 5 συμπληρωμένου μέχρι τοῦ 12 συμπληρωμένου ἔτους τῆς ἡλικίας των, χρεωστοῦν νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον.

Εἰς γονεῖς μὴ ὑποχρεοῦντας τὰ τοιαύτης ἡλικίας τέκνα των νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐπιβάλλεται δι' ἐκάστην ὥραν ἀπουσίας τοῦ παιδὸς ἀπὸ τοῦ σχολείου πρόστιμον ὅχι ὀλιγώτερον τῶν δέκα λεπτῶν, μὴ ὑπερβαῖνον δὲ τὰς πεντήκοντα δραχμάς.

Διὰ τοὺς ἐβδομάδας ἢ καὶ μῆνας λείψαντας παῖδας ἀπὸ τὸ σχολεῖον, ἐπαυξάνεται ἡ ἄνω ποινὴ διὰ τῆς ἀναλόγως βραδυτέρας αὐτῶν ἀπολύσεως ἀπὸ τὸ σχολεῖον.

Ἄρθρ. 7. Ἐξαιροῦνται τῶν ἔρων τοῦ 6 ἄρθρου ὅσοι παῖδες

1) Διδάσκονται εἰς ἄλλο τι σχολεῖον, ἢ ἀγωγῆς κατὰστημα (παιδοτροφεῖον).

2) Διδάσκονται τὰ ἀπαιτούμενα εἰς ἰδιαίτερον διδάσκαλον, καὶ περὶ τούτου δίδουσι τὴν ἀνήκουσαν βεβαίωσιν οἱ γονεῖς.

3) Κηρύττονται παρὰ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς πρὶν διατρέξωσιν ἔτι τὸ 12 ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἱκανῶς δεδιδυγμένοι.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ διδασκάλων καὶ δημοτικῶν σχολείων.

Α. Περὶ τῶν γνώσεων καὶ τοῦ διορισμοῦ των.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὰς γνώσεις καὶ τὴν περὶ τὴν διδασκαλίαν ἱκανότητα θέλουν διαირεῖσθαι οἱ διδάσκαλοι τῶν δημοτικῶν σχολείων εἰς τρεῖς τάξεις :

1) Εἰς διδασκάλους νομῶν καὶ ἐπαρχικῶν

2) Εἰς διδασκάλους δῆμων ἀτάξεως

πῆς οἱ δήμαρχοι καὶ οἱ κατὰ τὸ προλαβὼν ἄρθρ. 34 προσδιορισθέντες ἱερεῖς ὅλων τῶν ἡνωμένων δήμων.

Μεταξὺ τῶν δημάρχων ὁ Νομάρχης θέλει ἀποφασίζει τὸν πρόεδρον.

Ἄρθρ. 36. Εἰς δήμους συγκειμένους ἀπὸ κοινωνίας διαφόρων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀνεγνωρισμένων θρησκείων, θέλουν εἶσθαι τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς οἱ ἱερεῖς ὅλων τῶν θρησκειῶν τούτων, καὶ, ἂν ὑπάρχουν πολλοὶ τοιοῦτοι, θέλει ἐκλέγει ἓνα μεταξὺ αὐτῶν ὁ νομάρχης.

Ἄρθρ. 37. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐφορεύει, ἐμψυχώνει καὶ διευθύνει τὸ ἐπιτόπιον σχολεῖον.

Ἰδιαίτερα καθήκοντα αὐτῆς εἶναι τὰ ἑξῆς :

1) Νὰ προμηθεύῃ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸ σχολεῖον καὶ τοὺς διδασκάλους.

2) Νὰ φροντίζῃ περὶ εὐρέσεως καὶ διατηρήσεως τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ σχολείου καὶ τῶν κατοικιῶν τῶν διδασκάλων.

3) Νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς υἱείας εἰς τὰ σχολεῖα.

4) Νὰ ἀποφασίζῃ ποῖαι οἰκογένειαι εἶναι τόσοι πτωχαὶ, ὥστε νὰ μὴ ὑποχρεοῦνται πρὸς τὰς εἰς τὰ ἄρθρ. 24 καὶ 26 προσδιοριζομένας πληρωμάς.

5) Νὰ βεβαιώνηται ὅτι τῷ ὄντι γίνεται φροντὶς καὶ περὶ τῆς ἀνεξόδου διδασκαλίας τῶν ὅλων πτωχῶν παιδίων.

6) Νὰ σημειόνη τὰ ὀνόματα τῶν γονέων, τῶν ὁποίων οἱ παῖδες δὲν φοιτῶσιν οὔτε εἰς τὴν δημοτικὴν, οὔτε εἰς ἄλλην τινὰ δημοσίαν ἢ ιδιωτικὴν σχολὴν, οὔτε παιδεύονται εἰς τὴν οἰκίαν των ἢ εἰς παιδαγωγεῖον. Τὸ σημείωμα τοῦτο θέλουν πέμπει εἰς τὸν παρὰ τῷ ἀρμοδίῳ ἀστυνομικῷ δικαστηρίῳ δημόσιον κατήγορον.

7) Νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ σχολείου πειθαρχίας, νὰ ἐπαγρυπνῇ ἰδίως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν τοῦ διδασκάλου, καὶ παρατηρήσασα εἰς αὐτὴν ἐλλείψεις, νὰ τὰς ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἐπιθεωρητικὴν ἐπιτροπὴν τῶν κατ' ἐπαρχίας ἢ κατὰ νομοὺς σχολείων, διαφυλαττομένου πάντοτε εἰς τὰς ἀρμοδίους ἐπιτοπίους πολιτικὰς Ἀρχάς, ἢ τὴν Ἀστυνομίαν, τοῦ δικαιώματος νὰ ἐνεργήσῃ τὰ καθήκοντά των.

8) Εἰς κατεπειγούσας περιστάσεις νὰ παύῃ τὸν διδάσκαλον, ἀλλ' ἐπὶ ῥητῇ ὑποχρεώσῃ νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἢ τὸν νομὸν ἐπιθεωρητικὴν ἐπιτροπὴν ἐντὸς 24 ὥρων περὶ τῆς παύσεως ταύτης καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτῆς.

9) Νὰ διέπῃ τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τῆς ἐπιτοπίου σχολῆς κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους ὅρους τοῦ περὶ δήμων νόμου.

10) Νὰ ἐπιθεωρῇ τοὐλάχιστον ἅπαξ κατὰ μῆνα τὴν σχολὴν, καὶ ν' ἀναφέρῃ πρὸς τὸν ἀνήκοντα ἑπαρχον περὶ τῶν ἐλλείψεων, ἔσας παρτήρησε, καὶ περὶ τῶν ἀναγκαίων μεταρρυθμίσεων.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ ἰδιαιτέρων ὑπὸ ἰδιωτῶν συντηρουμένων δημοτικῶν σχολείων καὶ παιδοτροφείων, καὶ περὶ διδασκάλων.

Ἄρθρ. 60. Καὶ ἰδιῶται ἔχουν δικαίωμα νὰ συνιστῶσιν, εἴτε μόνοι εἴτε καὶ μετ' ἄλλων, δι' ἰδίων ἐξόδων σχολεῖον, ἢ παιδοτροφεῖον, ἢ ἄλλο τι διδαστήριον. Πρὸς τοῦτο ὅμως θέλουν ζητεῖ τὴν ἄδειαν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ ἄδεια αὕτη θέλει δίδεσθαι πάντοτε, ὡςάκις, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Νομάρχου, δὲν ὑπάρχει τι τὸ κωλύον ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἠθικότητα τοῦ συνιστῶντος ἢ τῶν συνιστώντων τὸ κατὰστηρα, καὶ ὡςάκις δι' ἀποδεικτικῶν καταφαίνεται ὅτι ὑπάρχουν τὰ πρὸς σύστασιν καὶ διατήρησιν αὐτοῦ μέσα.

Ἄρθρ. 61. Καὶ εἰς τὰ ἰδιαιτέρα σχολεῖα θέλουν διδάσκει μόνον διδάσκαλοι ἐξετασθέντες ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρ. 13 καὶ 14 εἰς τοὺς καταλόγους σημειωμένων ὑποψηφίων καὶ τῶν μὴ κωλυομένων ἀπὸ τοὺς ὁρους τοῦ ἄρθ. 12 ν' ἀναδεχθῶσι διδασκτικὴν θέσιν.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν κατ' οἴκου ἰδιαιτέρων διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν.

Ἄρθρ. 62. Ὁ ἄνευ ἀδείας τῆς ῥηθείσης Γραμματείας ἀνεγείρων ἢ διατηρῶν ἰδιαιτερον σχολεῖον ἢ παιδοτροφεῖον ἢ παραβαίνων τὰ εἰς τὸ ἄρθρ. 61 ὀριζόμενα παιδεύεται κατὰ τὸ ἄρθρ. 532 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 63. Τὰ ἰδιαιτέρα σχολεῖα ἢ παιδοτροφεῖα, καὶ οἱ ἰδιαιτεροὶ διδάσκαλοι ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπερτάτην ἐποπτεῖαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν διαφόρων ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν σχολείων, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ δημοτικὰ σχολεῖα, κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους ὅρους τῶν ἄρθρ. 34—55, καὶ χρεωστοῦν νὰ ὑπόκηνται εἰς τὰς γενικὰς περὶ σχολείων διατάξεις καὶ ὁδηγίας.

Οἱ μαθηταὶ τοιούτων καταστημάτων ὑπόκεινται ἐπίσης εἰς τὴν κατὰ τὰ ἄρθρ. 56 καὶ 57 ἀπαιτουμένην εξέτασιν.

Ἄρθρ. 64. Δι' ἀπέθειαν ἰσχυρογνώμονα καὶ διαρκῆ πρὸς τὰς περὶ σχολείων διαταγὰς καὶ ὁδηγίας, ἢ πρὸς τὰς ἐπιθεωρητικὰς τῶν σχολείων ἐπιτροπὰς, ἢ τὰς εἰς τὰ ἄρθρ. 51—55 εἰρημένας ἀρχάς, δύναται ἢ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας κατὰ τὸ ἄρθρ. 60 δοθεῖσα ἄδεια ν' ἀκυρωθῇ καὶ τὸ κατὰστημα νὰ κλεισθῇ.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Περὶ τοῦ Διδακταλείου καὶ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ τοῦ Διδακταλείου ἐν γένει.

Ἄρθρ. 65. Διὰ νὰ κατορθωθῇ ἡ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνέγερσις δημοτικῶν σχολείων εἰς ἕκαστον δῆμον, θέλει συσταθῇ εἰς τὴν πρωτεύουσαν

Προσκαλείσθε, νά δώσητε εἰς τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς καὶ διδασκάλους περὶ τῆς ἐξετάσεως τὰς ἀκολουθοῦς ὁδηγίας.

Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ συνεννοουμένη μετὰ τοῦ διδασκάλου ἔχει νὰ φροντίσῃ νὰ γείνη ἡ ἐξέτασις μὲ τὴν ἀνήκουσαν κοσμιότητα καὶ πομπήν, προσκαλοῦσα τὰ μέλη τῶν πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους ἀνωτέρων σχολείων, καὶ τοὺς γονεῖς νὰ παρευρεθῶσιν.

Ἡ ἐξέτασις δὲ πρέπει νὰ συνίσταται εἰς δύο πρῶτον εἰς τὸ νὰ ἀποδώσῃ ὁ διδάσκαλος λόγον εἰς τὸν δῆμον περὶ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας, περὶ τῶν παραδιδομένων μαθημάτων καὶ τῶν προόδων τῶν μαθητῶν του εἰς τὸ παρελθὸν ἐξάμνηνον, καὶ δεύτερον εἰς τὸ νὰ πληροφορήσῃ τοὺς παρόντας διὰ τῶν εἰς τὴν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐξετάσεως διδομένων πρακτικῶν δειγμάτων περὶ τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας κρίσεώς του, καὶ ἐπομένως εἰς τὸ νὰ βραβεύσῃ ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς ἀριστεύσαντας.

Προηγουμένως λοιπὸν τῆς ἡμέρας τῆς ἐξετάσεως ἔχει πρὸς τοῦτο ἕκαστος διδάσκαλος νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ ἀπὸ τοὺς καταλόγους καὶ σημειώσεις του τῆς περασμένης ἐξαμηνίας, ποῖος ἦτον εἰς τὸ σχολεῖον εἰς τὰς καθημερινὰς γυμνάσεις ὁ ἐπιμελέστερος καὶ ἀξιώτερος, λαμβάνων συνεχῶς τὸν πρῶτον τόπον εἰς τὴν τάξιν του, — ποῖος ἔκαμιν εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τὰς μεγαλειτέρας προόδους, καὶ ἐπροβιάσθη περισσότερον, — ποῖος εἰς τὸ ἐν μάθημα, ποῖος εἰς τὸ ἄλλο, — ποῖος ἦτον ὁ πλέον κόσμιος, — ποῖος ἔχει τὰ τετράδιά του π. χ. τῆς καλλιγραφίας κτλ. καθαρώτερα καὶ εὐμορφότερα γραμμένα κτλ. καὶ κατ' ἐξοχὴν κατὰ τὰ διδόμενα ταύτης τῆς ἐν συνειδῆσει γενομένης ἐρεῦνης καὶ συγκρίσεως πρέπει νὰ διακριθῶσι καὶ νὰ προσδιορισθῶσιν οἱ ἀριστεύοντες μαθηταί, καὶ κατ' αὐτὰ πρέπει νὰ ὁδηγηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν βράβειυσιν διὰ νὰ γένῃ δικαία καὶ ἡ ἐξέτασις τῷ ὄντι ὠφέλιμος εἰς τοὺς μαθητὰς, διότι τοιοῦτοτρόπως θέλει ἔχει ἐπὶ ῥοικν ἡ παρ' αὐτῆς προξενηθεῖσα ἄμιλλα εἰς ὅλα τὰ καθημερινὰ μαθήματα τῶν σπουδάζόντων, ἐπειδὴ γνωρίζουν, ὅτι κάθε ἐπιμέλεια καὶ προκοπὴ θέλει διακριθῇ, καὶ αὐξήσῃ τόσον περισσότερον τὸν ἔπαινον των.

Διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξετάσεως κοινοποιεῖ ὁ διδάσκαλος, ἀφ' οὗ δώσῃ πρῶτον λόγον περὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου, τῶν μαθημάτων κτλ. τὰ διδόμενα τῆς ἀναφερομένης ἐρευνήσεώς του, ὀνομάζων τοὺς ἀριστεύσαντας εἰς ἕκαστον μάθημα πρῶτον, καὶ ὕστερον ἴσως τοὺς δευτερεύσαντας, κατὰ τὴν ἱκανότητά των καὶ μετέπειτα ἀρχίζει ὁ ἴδιος τὸ δεῦτερον μέρος τῆς ἐξετάσεως ἐρωτῶν ἢ γυμνάζων τοὺς μαθητὰς κατὰ καιροὺς καὶ ἰδιαιτέρως διὰ νὰ ἴδωσιν οἱ παρόντες τὸν ἐδικόν του τρόπον καὶ ἱκανότητα τοῦ διδάσκειν, καὶ νὰ πληροφορηθῶσιν ὅτι ἡ ἱκανότης καὶ ἀξιότης τῶν μαθητῶν συμφω-

τὸ νὰ φροντίσωσι περὶ συστάσεως καὶ συντηρήσεως σχολείων καὶ περὶ μισθοδοσίας τῶν διδασκάλων, ἀφιεροῦντες εἰς τοῦτο, ἕως οὗ νὰ εὕρεθῶσι μονιμώτεροι πόροι ἐν ἐλάχιστον καὶ ἀνεπαίσθητον μέρος ἐκ τῶν πόρων των, τὸ ὁποῖον προσθετόμενον εἰς τὴν πρὸς διατροφήν των μηνιαίαν δαπάνην, δὲν θέλει τοῖς προξενεῖ διὰ τὴν σμικρότητά του οὐδεμίαν στέρησιν. Διότι ἂν καὶ ἡ Κυβέρνησις μισθοδοτεῖ τὴν σήμερον πολλοὺς δημοδιδασκάλους ἀναγκαζομένη νὰ ἐξοδεύῃ εἰς ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα ὑψηλότερα καὶ πολυεξοδώτερα δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ κάμῃ ἐκεῖνο πάντοτε, εἰμὴ εἰς τοὺς ἀποδεδειγμένως ὄντας ἐνδεεῖς καὶ μικροὺς δήμους κατὰ τὸ 59 ἄρθρον τοῦ Νόμου.

Ἀθήνησι τῇ 20 Νοεμβρίου 1835.

Ὁ Γραμματεὺς
I ΡΙΖΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6144.

Περὶ τῶν μεταβαίνόντων ἀπὸ τὰ Δημοτικὰ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ πολλάκις μαθηταὶ μεταβαίνοντες παρκαίρως ἀπὸ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα εἰς τὰ Ἑλληνικὰ, ἐπιφέρουν σύγχυσιν εἰς ἀμφοτέρων τὴν τάξιν, διὰ τοῦτο θέλετε προσκαλέσει τοὺς διδασκάλους τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων νὰ μὴ δέχωνται τοιοῦτους εἰς τὰς κατωτάτω τάξεις των, εἰμὴ μετὰ τὰς ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων, καὶ μετὰ τὴν ἐξοδὸν των ἀπὸ τὴν τελευταίαν τάξιν αὐτῶν. Ἡ ὁδηγία αὕτη προσωρινῶς μέχρι ἐγκρίσεως γενικωτέρου διοργανισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουνίου 1836.

Ὁ Γραμματεὺς
I. ΡΙΖΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 11032.

Περὶ βελτιώσεως καὶ αὐξήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Διοικητὰς τοῦ Κράτους.

Καὶ ἄλλοτε δι' ἄλλων μὴς ἐγκυκλίων καὶ ἰδίως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ.

Ὅπου νῦν συνυπάρχουσι γραμματοδιδάσκαλοι μετὰ τακτικῶν δη-
μοδιδασκάλων διδάσκοντες, πρέπει νὰ καταδιωχθῶσιν οἱ γραμματο-
διδάσκαλοι ὑπὸ τῆς Διοικήσεως, ἢ ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τοῦ δημοδιδά-
σκαλου, ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως, καταμνηνόμενοι εἰς τὴν ἀρμοδίαν δι-
καστικὴν ἀρχήν.

Εἰς τοὺς δήμους, τοὺς μὴ ἔχοντας εἰσέτι δημοτικά σχολεῖα πρέ-
πει νὰ γένη φροντίς περὶ συστάσεως τοιούτων σχολείων κατὰ τὸν Νό-
μον καὶ κατὰ τὰς περὶ τούτου ἐγκυκλίους διατάξεις· ἀλλ' ἐν τοσούτῳ
εἰς αὐτοὺς τοὺς δήμους, καθὼς καὶ εἰς χωρία ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν ἀ-
πέχοντα ἀπὸ τὴν ἑδραν τοῦ σχολείου τοῦ δημοτικοῦ, δύνανται νὰ
διδάσκωσιν οἱ ἐφημέριοι ἢ καὶ λαϊκοὶ γραμματοδιδάσκαλοι, ζητοῦντες
καὶ λαμβάνοντες τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τούτου κατὰ τὰ
ἐξῆς.

α) Ὁ ζητῶν τὴν ἄδειαν τοῦ διδάσκειν ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ τὴν αἴ-
τησίν του διὰ τῆς Δημαρχίας, ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας, εἰς τὴν Διοίκησιν,
φανερῶν εἰς τὴν ἀναφορὰν του πότε, ποῦ, καὶ ὑπὸ τίνων ἐγεννήθη
καὶ ἐθαπτίσθη, ποῦ καὶ τί ἐδιδάχθη καὶ εἰς τίνα τόπον προτίθεται
νὰ μετέλθῃ τὸ τοῦ διδασκάλου ἐπάγγελμα, ἐπισυνάπτων καὶ ὅσα πεί-
στοποιητικὰ ἔχει περὶ τῆς γεννήσεως, τῆς μαθητεύσεως καὶ τῆς δια-
γωγῆς του. Ἡ Δημαρχία διευθύνει τὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν Διοίκησιν με-
τὰ παρατηρήσεις τῆς περὶ τῆς ἠθικότητος τοῦ αἰτοῦντος καὶ μετὰ πλη-
ροφορίας περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ χωρίου, ὅπου θέλει νὰ διδάξῃ ὁ αἰ-
τῶν, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητευσομένων καὶ περὶ τῆς ἀντιμι-
σθίας, τὴν ὅποιαν δύναται νὰ λαμβάνῃ ὁ διδάσκων εἰς χρήματα ἢ
εἰς εἶδη.

β.) Ὁ Διοικητὴς λαμβάνων τὴν ἀνωτέρω αἴτησιν καὶ μὴ ἔχων τὸ
ἐναντίον τῆς ἠθικότητος τοῦ αἰτοῦντος, προσκαλεῖ τὸν δημοδιδάσκα-
λον τοῦ δήμου, εἰς ὃν διαμένει ὁ αἰτῶν, ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, τὸν
τοῦ πλησιεστέρου δήμου, διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἐνώπιον τῆς ἐπιθεωρητικῆς
ἐπιτροπῆς τὸν αἰτοῦντα εἰς τὰ μαθήματα τῆς ἀναγνώσεως, γραφῆς,
τῆς ἀριθμητικῆς (εἰς τὰς τέσσαρας ἀπλᾶς πράξεις) καὶ Κατηχήσεως
καὶ Ἱερᾶς Ἱστορίας, ἔχων ὑπ' ὄψιν πρὸς τοῦτο τὸ μάθημα τὰ τῆς Κα-
τηχήσεως καὶ Ἱερᾶς Ἱστορίας τὰ δύο συνοπτικὰ βιβλίδια τῶν μαθη-
τευσομένων εἰς τὰ δημοτικά σχολεῖα.

γ.) Ὁ δημοδιδάσκαλος διευθύνει εἰς τὸν Διοικητὴν τὴν περὶ ἐξε-
τάσεως ἑκθεσίν του, ὑπογεγραμμένην καὶ παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπι-
τροπῆς, ἐπισυνάπτων ὑποδείγματα γραφῆς καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ τῶν
τεσσάρων τῆς ἀριθμητικῆς πράξεων ὑπὸ τοῦ ἐξεταζομένου γινόμενα
ἐνώπιον τῶν ἐξεταζόντων, καὶ προσθέτων καὶ τὰς σημειώσεις του περὶ
τῆς ἀναγνώσεως καὶ περὶ τῶν εἰς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν γνώ-
σεων τοῦ ἐξεταζομένου, καθὼς καὶ περὶ τῆς εὐκολίας ἢ τῆς δυσκο-
λίας περὶ τὸ ἐκφράζειν τὰς ἐννοίας του.

ἐγκεκριμένων, ἀλλ' ἀφαιμένων εἰς τὴν κατ' ἀρέσκειαν χρῆσιν τῶν ἀπύρων μαθητῶν, σημειοῦνται δὲ καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ κυριότερα κάτωθι.

Τὴν παροῦσαν καθὼς καὶ τὴν προλαβοῦσαν ὑπ' ἀριθμὸν 6159 θέ-
λετε τηρεῖ ἐκτεθειμένην εἰς τὸ σχολεῖόν σας πρὸς γνῶσιν τῶν μαθη-
τῶν καὶ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς.

Κατήχησις Δαρβάρως ἀντὶ λεπ. 60 λεπτὰ μόνον	40
Πινακίδες ἢ νέον Ἀλφαριθμητικὸν ἐκ τῶν ἐγκεκριμένων πινακῶν τῆς ἀναγνώσεως ἀντὶ 55 μόνον	35
Νέον Ἀλφαριθμητικὸν ἢ Πινακίδες τῆς Α'. Β'. Γ'. Δ'. καὶ Ε'. κλά- σεως ἀντὶ 20 λεπ.	10

Προσπαυχητᾶριον πωλεῖται νῦν λεπ. 4 ἀντὶ

	λεπ. 5	} Διὰ τὸ μάθημα τῆς Χρι- στιανικῆς Διδασκαλίας
Ἰερὰ Ἱστορία	8 — 10	
Ἰερὰ Κατήχησις	6 — 8	
Προπαιδεῖα Ἀριθμητ.	4 — 5	
Ψυχολογία	15 — 20	
Περὶ τοῦ θεοῦ νόμου	10 — 12	
Χριστιανικὸν Ἐγχειρίδ.	15 — 18	
Φυσικῆς μαθήματα	25 — 30	
Περὶ Συμπεριφορᾶς	10 — 15	
Ἑλλην. Ἱστορία	20 — 25	
Περίληψις τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου	20 — 25	
Περίληψις πράξ. τῶν Ἀποσ.	15 — 20	

Ἐκ τῶν ἀναγνωστικῶν καὶ μὴ ὑποχρεωτικῶν.

Καλλιγραφία Σαλαμανοῦ	12 — λεπ. 15
Ἐξωκλήσιον τοῦ Δάτους	» 10
Ἡ Περιστερὰ	» 15
Τὰ αὐγά τοῦ Πάσχα	» 15
Τὰ δύο Ἀρνία	» 6
Ὁ Γέρων Ἀμβρόσιος	» 50

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Ἰουλίου, 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3452.

Περὶ τῆς προμηθείας τῶν διδασκτικῶν βιβλίων ὑπὸ τῶν Βιβλιοπωλῶν
κατ' εὐθείαν καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ Ὑπουργείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐκτελεστικῶς, ὡς μὴ ὀφείλε, τῆς συνθηκῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν

ἀμφοτέρως τὰς κανονισμένας ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξετάσεις τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ἐν δὲ τῇ ἀποθέσει τῆς ἀρχῆς ταύτης νὰ παραδίδωσιν εἰς τὰ νέα μέλη τοὺς καταλόγους τοῦ δημοδιδασκάλου ἐπιθεωρημένους ὑπ' αὐτῶν, ὅπως λαμβάνωσιν αὐτοὺς ὑπ' ὄψιν ἢ διάδοχος ἐπιτροπῇ ἐν ταῖς καθηκούσαις ἐξετάσεσι.

Γ'. Τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ ᾔναι ἐκ τῶν νοημονεστέρων τοῦ δήμου, συμπεριλαμβανομένου αἰείποτε καὶ τινος τῶν εὐπαιδευτοτέρων κληρικῶν.

Γνωρίζοντες, Κ. Νομάρχα, ὅτι καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐπαξίως ἐκτιμᾶτε ἡλικία τὰ προσδοκώμενα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοιούτων περὶ τὰς ἐξετάσεις ἀρχῶν καλὰ, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλετε συμμορφωθῇ πρὸς τὴν παρούσαν ἡμῶν διαταγὴν καὶ προσκαλέσει ἀρμοδίως ὄντινα ἀνῆκει νὰ ἐνεργήσῃ πιστῶς τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ἐνταῦθα.

Ἀθήναι τῇ 10 Φεβρουαρίου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2329.

Περὶ τῶν ιδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πολλοὶ ὠφελοῦμενοι ἐκ τοῦ 60 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας ὀργανικοῦ Β. Διατάγματος, διατηροῦσιν ἀδεία τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου ἰδιαίτερα ἐπὶ διδάκτροις διδασκῆρια, προθέμενοι τὴν ἀμοιβαίαν ὠφέλειαν, ὡς διατείνονται· ἐπειδὴ δὲ, καθὰ εἴμεθα πληροφορημένοι, τὰ πνευματικὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰς ὑποσχέσεις, καὶ τοι ἡ φοιτῶσα παρ' αὐτοῖς νεότης καταβάλλει ἀδρὰ διδασκάλια, κρίνομεν δίκαιον καὶ συμφέρον ἅμα νὰ προνοήσωμεν ὑπὲρ τῆς σπουδαζούσης νεότητος τὰ συντελεστικά μέσα ἅτινα εἶναι· οἷα· αἰείποτε διδάσκαλος διατηρῇ ἀδεία τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου ἐπὶ διδάκτροις ἰδιοσυντήρητον διδασκῆριον, ὁφείλει νὰ προσλαμβάνῃ τῇ ἡμετέτερᾳ αἰείποτε ἐγκρίσει βοηθόν, ἅμα τὸ διδασκῆριον διαιρεθῇ εἰς ἀλληλοδιδασκτικὸν καὶ εἰς συνδιδασκτικὸν τμήμα, ἐν ᾧ διδάσκεται ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα στοιχειωδῶς. Ὁ μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὴν διαταγὴν ταύτην, ὑποχρεοῦται νὰ διαλύῃ τὸ κατὰστημά του ἐπὶ ποινῇ καταδικάζεως, ἐκτὸς ἂν περιορισθῇ μόνον εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ἀλληλοδιδασκτικοῦ τμήματος· οἱ δὲ συμμορφούμενοι πρὸς αὐτὴν, ὁφείλουσι νὰ

μα τῆς ὑπ' ἀριθ. 4479 τῆς 3 Ὀκτωβρίου Ἐγκυκλίου τοῦ Σεβαστοῦ τούτου Ἰπουργαίου τοῦ νὰ διευθύνωνται δι' ἐπιστολῶν των πρὸς ἐμὲ αὐτὸν καὶ ζητῶσιν ὅσα βιβλία ἤθελον ἔχουν ἀνάγκην διὰ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς μαθητὰς, κατὰ τὸν ἐν τῇ Ἰπουργικῇ ἐκεῖνῃ Ἐγκυκλίῳ προσδιορισμὸν μετριοτάτης τιμῆς, ὑπολαβόντες ὥσως ὅτι ἕκαστος μαθητὴς θέλει προμηθεύεσθαι ταῦτα ἐξ Ἀθηνῶν λαμβάνων τὴν τόλμην νὰ ἐκθέσω εἰς ὑμᾶς διὰ τῆς παρούσης ὅτι τὰ βιβλία ταῦτα θέλω τὰ πέμπει ἐγὼ ἀπ' εὐθείας πρὸς τοὺς Κ. Κ. Δημοδιδασκάλους ἀνεξόδως ἐπὶ τῇ πρὸς με αἰτῇσει αὐτῶν· μετὰ δὲ τὴν παραλαβὴν καὶ τὴν εἰς τοὺς μαθητὰς των διανομὴν, τότε οἱ κύριοι δημοδιδάσκαλοι νὰ μὲ πέμπωσι τὴν τιμὴν τῶν βιβλίων.

Ταῦτα ὑποβάλλων, παρακαλῶ ὑμᾶς, Κύριε Ἰπουργέ, ἵνα εὐαρεστηθῆτε νὰ περιέλθῃ δι' ὑμετέρας ἐγκυκλίου εἰς γνῶσιν τῶν Κ.Κ. δημοδιδασκάλων τοῦ Κράτους ἡ παρούσα ἐξηγήσίς μου, ὥπως αὐτοὶ διευθύνωνται τοῦ λοιποῦ κατ' εὐθεῖαν εἰς ἐμὲ καὶ θέλουν μὲ εὐρεῖν πρόθυμον εἰς τὰς αἰτήσεις των· δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου οἱ μαθηταὶ θέλουσιν ἔχει ἐγκαίρως εἰς χεῖράς των τὰ βιβλία εἰς τὰς εὐτελεῖς τιμὰς, τὰς ὁποίας ὀρίζει ἡ ὑπ' ἀριθ. 4479 ὑμέτερα ἐγκύκλιος καὶ δὲν γίνεται διόλου κατάχρησις ἀπ' ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐνδεχόμενον ν' ἀγοράζωσι μὲν παρ' ἐμοῦ βιβλία εἰς ἐκπεσμένας τιμὰς, καὶ νὰ υπερτιμῶσι δὲ πρὸς βλάβην τῶν ἐχόντων χρεῖαν μαθητῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 26 Νοεμβρίου 1853.

Εὐπειθέστατος
Ἀνδρέας Κορομηλάς.

Ἀριθ. Πρωτ. 7026.

Περὶ τῆς προμηθείας τῶν διδακτικῶν βιβλίων καὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς Δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4479 καὶ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου π. ε. ἡμετέρας ἐγκυκλίου προσεκαλέσαμεν ὑμᾶς ἕνα ἕκαστον νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς περὶ μετριάσεως τῆς τιμῆς τῶν ἐν χρήσει διδακτικῶν βιβλίων προγενεστέρως ἡμῶν ἐγκυκλίου ὑπ' ἀριθ. 1000 καὶ ἀπὸ 20 Ἰουλίου π. ε., παραγγέλλοντες ὑμῖν νὰ ἐκτελέσητε πιστῶς καὶ ἀκριβῶς ὅσα ἐν τῇ προμνημονευθείσῃ ἡμῶν ἐγκυκλίῳ διατάττομεν καὶ ν' ἀπευθίνεσθε πρὸς τὸν ἴδιον τυπογράφον κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6199 καὶ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1853 διασαφητικὴν ἐκείνης ἡμετέραν ἐγκύκλιον περὶ ἐξαποστολῆς τῶν ὅσων ἂν χρεῖζωσιν οἱ μαθητευόμενοι βι-

Αριθ. Πρωτ. 11557.

Περὶ καταργήσεως τοῦ διῶκοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων καὶ τῶν ἀσυναϊρέτων τύπων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκαλίσσας.

Σκοπὸν ἔχοντες νὰ λάβωμεν ὑπὸ σπουδαίαν σκέψιν καὶ τὸ περὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ὅσα ἀπαιτοῦνται πρὸς διδασκαλίαν τῆς εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα φοιτήσεως νεολαίας, τὸ στοιχειωδέστερον τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Γραμματικὴ τῆς γλώσσης, προλαμβάνομεν νὰ παραγγείλωμεν ὑμῖν, ὥστε ἐκ τῶν ἐν χρήσει ἤδη Γραμματικῶν, ἀδιάφορον ἄχρη τινὸς ὁποίων τύπων νὰ περικλείσητε πρὸς τὸ παρὸν διὰ γραμμῶν, ἐὰν δὲν ἐγκρίνητε μᾶλλον νὰ διαγράψητε ὁλότελα, Α', δλα τὰ διῶκα τῶν τε ὀνομάτων καὶ ῥημάτων Β', ὅλους τοὺς ἀσυναϊρέτους ἀμφοτέρων τύπους, περιορίζομενοι εἰς μόνους τοὺς συνηρημένους, καὶ Γ', ὅλους τοὺς Ἀττικοὺς τῶν ὀνομάτων σχηματισμοὺς καὶ μάλιστα τοὺς τῆς Β'. τῶν ἰσοσυλλάβων κλίσεως, προσδοποιοῦντες τριουτοτρόπως τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διὰ τὰ ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα κριθησομένης καταλληλοτέρας μετὰ τῶν ὑπαρχουσῶν ἢ καὶ συνταχθησομένων Γραμματικῶν καὶ ἀπαλλάττοντες τοὺς παῖδας ἐκείνους μάλιστα, ὅσοι δὲν ἔχουσι σκοπὸν νὰ διατρέξωσι τὰ κ τ ι κ ῶς τὴν σειρὰν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων τῆς ἀκαίρου ματαιοπονίας πρὸς ἐκμάθησιν τύπων καὶ κανόνων, ὧν οὐδέποτε ἴσως θέλουσι κάμει χρῆσιν.

Ἀθῆναι τῇ 27 Νοεμβρίου 1854.

Ὁ Υπουργὸς

Γ. ΨΑΛΛΑΣ.

Αριθ. Πρωτ. 11726.

Περὶ τῆς μὴ ἀποστολῆς καλλιγραφικῶν δειγμάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐθελὲ ἐπικρατήσαντι ἐπόμενοι ἢ καὶ διαταγῇ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου, διευθύνετε πρὸς αὐτὸ ἐλάχιστοτε, Κύριε Νομάρχα, μετὰ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν

	ἀντὶ λεπ. πώλ. λ.	
21 Ψυχολογία πρὸς διδασκαλίαν τῶν παιδῶν	30	— 15
22 Τὰ Αὐγὰ τοῦ Πάσχα, ἱστορικὸν διήγημα ἠθικώτατον	30	— 15
23 Τὰ δύο Ἀρνεία διήγημα ἠθικώτατον	15	— 10
24 Γεωγραφίας στοιχ. μαθήματα ὑπὸ Β. Π. Β. κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Ι. Π. Κ.	75	— 40
25 Στοιχεῖα μαθηματικῆς Γεωγραφίας ὑπὸ Ι. Π. Κ.	50	— 30
26 Ὁ Γέρων Ἀμβρόσιος ἡ περὶ κοινωνικῶν καθηκόντων ὑπὸ Α. Π.	75	— 50
27 Ὁ Ῥοδινῶν Κροῦσσος ἐν τῇ νήσῳ του μὲ εἰκονογραφί- ας ὑπὸ Β. Π. Β.	80	— 50
28 Φραγκίσκου Σοαβίου Στοιχειώδης Πραγματεία ὑπὸ Γ. Γενναδίου	80	— 50
29 Ἀναγνωσματοάριον ἐκ τῶν Πινάκων τῆς Ἀναγνώσεως ὑπὸ Δ. Σ. Β.	70	— 50
30 Ἀνθρωπολογίας ἐγχειρίδιον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοῦ Ν. Χορτάκη ὑπὸ Β. Π. Β.	80	— 50
31 Στοιχειώδης Ἀλφαριθμητικὸν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ὑπὸ Δ. Σ. Β.	75	— 50
32 Καλλιγραφία περιέχουσα καὶ Γαλλικὰ παραδείγματα ὑπὸ Α. Κορομηλᾶ	50	— 25
33 Πρῶτη τροφή τοῦ ὑγιοῦς ἀνθρωπίνου νοῦς ὑπὸ Γ. Γενναδίου	150	— 80
34 Πίνακες Ἀναγνώσεως 80 τὸν ἀριθμὸν	20000	— 900
35 Πίνακες Ἀριθμητικῆς ὑπὸ Ι. Δραΐκη	15000	— 1000
36 Πίνακες Γραμματικῆς τῆς λαλουμένης γλώσσης ὑπὸ Γ. Μανούση	500	— 400
37 Οἱ αὐτοὶ εἰς βιβλίариον	80	— 60
38 Γραμματικὴ ὑπὸ Γ. Χρυσοβέργη	100	— 100
39 Κατάλογος προσκλήσεως	5	— 5
40 Ἐλεγχος τῆς μηνιαίας καταστάσεως	5	— 5

Ἀριθ. Πρωτ. 192.

Περὶ τῶν τριμηνιαίων ἐλέγχων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 192
ἡμετέρας ἐγκυκλίου περὶ τῶν τριμηνιαίων ἐλέγχων τῶν δημοτικῶν

τούτῳ εἰς τὸ ὑπουργεῖον διδασκτικῶν βιβλίων ὅσα δήποτε· τινὲς δὲ, μὴ ἀρκούμενοι εἰς τοῦτο, διευθύνουσιν ἐνίοτε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἢ τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον καὶ αἰτήσεις αὐτῶν πρὸς τοὺς ἐνταῦθα βιβλιοπώλας περὶ ἀποστολῆς βιβλίων, καὶ παραπονοῦνται ὅταν δὲν λαμβάνωσιν ἀπάντησιν, ὡς ἔχον τὸ ὑπουργεῖον εἶχεν ἔργον τὴν βιβλιοπωλικὴν προμήθειαν. Τοῦτο δὲ μᾶς φαίνεται παραδοξότερον μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου ε.ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 1012 ἡμετέρας ἐγκυκλίου, ὅπου ῥητῶς παρηγγέλλοντο οἱ δημοδιδασκαλοὶ νὰ μὴ παρεμβάλωσιν εἰς τὰς μετὰ τῶν βιβλιοπωλῶν διαπραγματεύσεις αὐτῶν τὸ ὑπουργεῖον. Ἐπιθυμοῦντες ν' ἀπαλλαγῶμεν ἅπασι διὰ παντὸς τῆς ἀκαίρου ταύτης ἀπασχολήσεως καὶ ὀχληρίας, ἀξιούμεν, Κύριε Νομάρχα, νὰ πληροφορήσῃτε ἀρμοδίως καὶ τὰς δημοτικάς ἀρχὰς καὶ τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὑμῶν Νομοῦ Α. ὅτι, ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ Διδασκαλείου ἀποκειμένων διδασκτικῶν βιβλίων δὲν ἔμειναν πλέον, εἰμὴ ὀλίγιστα ἀντίτυπα Πινάκων ἀναγνώσεως καὶ τινὰ τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων, καὶ οὐδὲν ἕτερον, καὶ ταῦτα ταμιεύονται μόνον διὰ τὰ σχολεῖα ἐκεῖνα ὅσα δὲν ἔλαβον ἤδη ἐξ αὐτῶν· τὰ ὅποια ὅμως ἀπαιτεῖται, ἐν ᾧ διευθύνουσιν ἀρμοδίως τὴν περὶ τούτου αἴτησιν αὐτῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, νὰ ὀνομάζωσι συγχρόνως καὶ ἐπίτροπον αὐτῶν ἐνταῦθα, ἵνα τὰ παραλάβῃ ἐπὶ ἀποδείξει· Β', ὅτι πᾶσα ἄλλη περὶ προμηθεύσεως διδασκτικῶν βιβλίων αἰτήσεις πρέπει νὰ ἐνεργῇται ἀπ' εὐθείας παρὰ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ἀρχῶν πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἢ ἀλλαχοῦ βιβλιοπώλας, συμφωνούντων περὶ τῆς ἀγορᾶς καὶ ἀποστολῆς αὐτῶν, ὅπως ἤθελον καταλλήλοτερον ἐγκρίνει, ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τῶν ὠρισμένων ἐν ταῖς ἐγκυκλίοις τοῦ Ὑπουργείου τούτου τιμῶν, χωρὶς ὅμως οὐδέποτε νὰ παρεμβάλωσιν οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως εἰς τὰς περὶ τούτου διαπραγματεύσεις αὐτῶν τὸ ὑπουργεῖον καὶ Γ'. ὅτι πᾶσα αἴτησις ἀντιβαίνουσα τοῖς ἀνωτέρω, τόσον σαφῶς ὀρίζομένοις, θέλει μείνει τοῦ λοιποῦ χωρὶς ἀπαντήσεως.

Ἀθῆναι· τῇ 6 Ἰουνίου 1855.

Ὁ ὑπουργὸς

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2421.

Περὶ τῶν ἐφορευτικῶν καὶ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῶν ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν

εἰν ἔργου τόσον σπουδαίου καὶ φιλολαοῦ, περιμένομεν νὰ μᾶς ἀναγγείλητε ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς τὴν πλήρη αὐτοῦ εὐδωσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 11 Αὐγούστου 1855.

Ὁ Ὑπουργός

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 10,147.

Περὶ κρατήσεως εἰκοστημρίου ἐκ τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Ταμίαις τοῦ Κράτους.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἀπὸ 12 Ἰουλίου π. ε. περὶ προκαταβολῆς μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων Νόμου ΤΑΗ, εὐχερεστάτη καθίσταται ἡ ἐκτέλεσις τῶν προνοητικῶν ὁρισμῶν τῶν ἀρθρ. 32 καὶ 33 τοῦ ἀπὸ 6/18 Φεβρουαρίου 1834 Νόμου περὶ δημοτικῶν σχολείων, καθ' οὓς ἐκ τῶν ἐτητίων μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλιστῶν πρέπει νὰ κρατῆται τὸ εἰκοστημρίον πρὸς σύστασιν ταμειουτηρίου αὐτῶν.

Περὶ τῆς κρατήσεως ταύτης τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργεῖον εἶχεν ἐκδώσει τὴν ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1855 ὑπ' ἀριθ. 3632 ἐγκύκλιόν του, ἣτις βεβαίως ἀνεκοινώθη ὑμῖν ὑπὸ τῶν ΚΚ. Νομαρχῶν, πρὸς οὓς ἀπηυθύνετο, καὶ τὴν ὁποίαν παρὰ πόδας ἐκτετυπωμένην εὐρίσκετε. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Γεν. Λογιστήριον ἐξέδoto περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου τὴν ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 858 ἐγκύκλιόν του πρὸς ὑμᾶς. Ἀλλ' ἔχομεν ἱκανοὺς τοὺς ἐνδοιασμοὺς Μας, ὅτι τὸ προνοητικὸν τοῦτο καὶ ἱκανῶς σωτήριον ταῖς δημοδιδασκάλοις μέτρον δὲν ἐφηρμόσθη καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν, ὅπως καὶ ἀποτελεσματικὸν ἀποβῇ.

Ἐφίεμενοι λοιπὸν καὶ τῶν κειμένων νόμων τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν, καὶ μέτρου, ἔργῳ προβλεπτικοῦ καὶ φιλανθρώπου, τὴν πληρεστάτην ἐφαρμογὴν, παρέχομεν ὑμῖν τὴν ἐντονωτέραν καὶ ἀπαράβατον ἐντολήν, ἵνα ἐκ τῶν δι' ὑμῶν πληρουμένων, εἴτε εἰς βᾶρος τῶν δημοτικῶν ταμείων, εἴτε εἰς βᾶρος τοῦ δημοσίου, μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλιστῶν, νὰ κρατῆτε ἀφεύκτως τὸ εἰκοστημρίον αὐτῶν, ἧτοι 5 ἐπὶ τοῖς 100.

Διὰ τὰ κρατούμενα καθ' ἑκάστον μῆνα ποσὰ θέλει ἐκδίδει χρηματικὸν γραμματίον ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, καὶ εἰς διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου. Τὸ χρηματικὸν τοῦτο γραμματίον, συνωδευμένον μετὰ καταστάσεως, συντακτέας κατὰ τὸ παρὰ πόδας ἐκτυπούμενον δείγμα, θέλει περιλαμβάνει ὅλα τὰ κατὰ τὴν

τούς τύπους, οἱ δ' ἐφωδιασμένοι μὲ τοιαῦτα μαθηταὶ πρέπει νὰ ᾔναι δεκτοὶ ἀπροφασίστως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, καταλεγόμενοι εἰς ὁποῖαν τάξιν κριθῶσιν ἱκανοὶ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων διδασκάλων. Τοῦτου δὲ θεέντος, ἐλπίζομεν ὅτι θέλει παύσει τοῦ λοιποῦ πᾶς ἐνδοιασμός περὶ τῆς παραδοχῆς τῶν μαθητῶν τούτων καὶ ἡ διδασκαλία τῆς νεολαίας δὲν θέλει ἀπαντᾷ προσκόμματα.

Ἀθῆναι τῇ 5 Νοεμβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5966.

Περὶ τοῦ μαθήματος τῆς Κατηχέσεως εἰς τοὺς ἑτεροδόξους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους καὶ τὰς Δημοδιδασκάλισσας.

Τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου ὀρίζον ὅτι α περὶ διδασκῆς τῆς Κατηχέσεως εἰς τοὺς παῖδας, θέλει ἀποφασίζει πάντοτε ὁ πατήρ, ἢ ἡ μήτηρ εἰς ἔλλειψιν τοῦ πατρὸς, ἢ ὁ ἐπίτροπος εἰς ἔλλειψιν ἀμφοτέρων, » ἐννοεῖ τοὺς παῖδας βέβαια ἐκείνους, ὅσοι ἀνήκουσι θρησκευτικῶς εἰς δόγμα ἕτερον παρὰ τὸ τῆς διδασκομένης ἐν τῷ σχολεῖῳ, εἰς ὃ φοιτῶσι, κατηχέσεως.

Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶτε ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν, εἶτε ὡς ἐκ τοῦ δόγματος, ὃ πρεσβεύει ὁ διδάσκαλος, συμβαίνει ἐνιαχοῦ ὥστε τινὲς τῶν ἑτεροδοξούντων παίδων νὰ μὴ διδάσκωνται τὴν Κατήχησιν τοῦ δόγματος αὐτῶν ἐν τῷ σχολεῖῳ, ἀλλ' ἰδιαίτερος, εἰς δὲ τὰς ἐτησίας ἐξετάσεις ἀνάγκη νὰ βαθμοθετηθῶσιν ἐξετασθέντες καὶ εἰς τὸ μάθημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἀνάγνωσις ἀπλῇ, ἀλλ' ἀντικείμενον ἰδιαίτερας ἀναπτύξεως καὶ ἐρμηνείας, καὶ οὔτε πρέπει νὰ μανθάνηται ψιττακηδὸν, καθὼς αὐτὸ τοῦτο παραγγέλλει καὶ ὁ ὁδηγὸς (Σελ. 169), θέλει γίνεσθαι φροντίς, ὥστε ὅπου μὲν ὑπάρχουσιν ἀμφοτέρων τῶν δογμάτων κάτοικοι, νὰ ἐκλέγωνται μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου, ἵνα ἐξετάζωσι τοὺς μαθητὰς τοῦ δόγματός των, ὅσους δὲν δύναται νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸς ἀμέσως ὁ διδάσκαλος, ὡς πρεσβεύων ἄλλο δόγμα, καὶ ἐπομένως ἀναρμόδιος ὥστε ν' ἀποφανθῇ ὅπου δὲ κάτοικοι μὲν διαφόρων δογμάτων δὲν ὑπάρχουσιν, φοιτῶσι δὲ εἰς τὸ σχολεῖον μαθηταὶ ἐκ τῶν παρεπιδήμων ἀνήκοντες εἰς ἄλλο δόγμα, οἱ τοιοῦτοι εἰς τὰς δημοσίας ἐξετάσεις δὲν ἐξετάζονται εἰς τὸ τῆς κατηχέσεως μάθημα, ἐκτὸς ἐὰν εὕρεθῇ τις παρεπιδημῶν ἐκεῖ κληρικὸς τοῦ δόγματός των, καὶ θελήσῃ ν' ἀνελθῇ αὐθορμήτως τὴν ἐξέ-

Ἀριθ. Πρωτ. 1333.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Κανονισμός τῶν καθιόντων τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις
ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Ἐπειδὴ ἐκρίθη ἐπάναγκες νὰ κανονισθῶσι καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ἐν
ἐνίοις τῶν δημοτικῶν σχολείων διορισμένων ἐπιστατῶν ἢ ὑπηρετῶν.

Διατάττομεν.

Ἀρθρ. 1. Ὁ Κανονισμός τῶν ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν Γυμνα-
σίων καὶ σχολείων, ὁ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ ὑπ'
ἀριθ. 204, ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ εἰς τὰ δημοτικά σχολεῖα.

Ἄρθρ. 2. Εἰς ὅσα τῶν σχολείων τούτων ὑπάρχουσι διορισμένοι ἐπι-
στάται κληρικοὶ, οἱ δημοδιδάσκαλοι ὀφείλουσι παραγγέλλοντες ἢ πα-
ραينوῦντες αὐτοὺς, νὰ προσφέρωνται μετὰ τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸν βαθ-
μὸν αὐτῶν σεμνοπρεπείας.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀνωτέρω ἀνατίθεται εἰς τοὺς Κ. Κ. δη-
μοδιδασκάλους, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1856.

Ὁ ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 204.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

Θεωροῦντες, ὅτι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως κανονισμοῦ, διαγράφοντος τὰ
χρέη τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους ἐπιστα-
τῶν, συνέβησαν πολλαὶ ἀταξίαι ἐν αὐτοῖς.

Θεωροῦντες, ὅτι μέχρις οὗ κανονισθῶσι τὰ περὶ τούτων ὀριστικῶς
ἀναγκαιότατον εἶναι ν' ἀναπληρώσωμεν τὴν ἑλλειψιν ταύτην διὰ
προσωρινοῦ τινος κανονισμοῦ, διατάσσομεν, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν
ἐνταῦθα Γυμνασιαρχῶν καὶ Σχολαρχῶν, ὡς ἑπεται.

Γενικοὶ ὀρισμοί.

Ἄρθρ. 1. Οἱ παρὰ τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς Σχολείοις τοῦ Κράτους
ἐπιστάται καὶ ὑπηρετᾷ ὑπάγονται εἰς τὸν ἀρμόδιον Γυμνασιάρχην ἢ
Σχολάρχην καὶ ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς αὐτοῦ διατελοῦσιν. Ἐχουσι
δὲ τὸ χρέος νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἐν τοῖς διδασκῆταῖς εὐταξίας

Ἄλλ' ἐπειδὴ μὲ ἀπορίαν ἡμῶν πληροφορούμεθα, ὅτι πολλοὶ ἐξ ὑμῶν ἢ δὲν στέλλουσι παντάπασιν τοὺς ἐλέγχους τούτους, ἢ στέλλουσιν αὐτοὺς ἀτάκτως, προφασίζόμενοι ποτὲ μὲν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ὑπάρχει νὰ προσυπογράψῃ, ἄλλοτε δὲ ὅτι ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ παρακατέχει τοὺς ἐλέγχους τούτους εἰς τὸ γραφεῖόν της, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα ἀνίσχυρα πρὸς δικαιολόγησιν· διότι, ἀφ' οὗ ὑμεῖς ἐκτελέσητε τὸ ἐφ' ὑμῖν, εἴσθε ἀνεύθυνοι ἐὰν οἱ ἄλλοι δὲν ἐκτελῶσι τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς· παραγγέλλομεν ὑμῖν ἔτι ἅπαξ ἵνα συμμορφωθῆτε ἀκριβῶς πρὸς τὰ διαταχθέντα περὶ τούτου, καὶ τὴν α' τοῦ μηνὸς μετὰ τὴν τρίμηνον ἐκάστην νὰ διευθύνητε τὸν ἑλεγχον τοῦ σχολείου ὑμῶν, κατὰ τὸν ἐσχάτως συστηθέντα ὑμῖν τύπον πρὸς τὸν δήμαρχον τοῦ τόπου, ὅπου τὸ σχολεῖον ὑμῶν ἵδρυται, ὥστε νὰ φροντίζῃ οὗτος περὶ τε τῆς προσυπογραφῆς καὶ τῆς ἐν καιρῷ ἀποστολῆς αὐτοῦ εἰς τὸ Διευθυντήριον. Προαναγγέλλομεν δὲ ὑμῖν ὅτι τοὺς ὀλιγωρήσαντας θέλομεν τιμωρήσει συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 41 καὶ 42 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείου Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 3 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 2354.

Περὶ τῆς μὴ ἐγκαίρου ἀποστολῆς πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τῶν ἐγκυκλίων διαταγῶν τοῦ ὑπουργείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπληροφορήθημεν ὅτι πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων, ἢ λαμβάνουσι μετὰ μῆνας, ἢ δὲν λαμβάνουσι διόλου τὰς διὰ τῶν Νομαρχείων διευθυνομένας πρὸς αὐτοὺς κατὰ καιροὺς ἐγκυκλίους τοῦ Ὑπουργείου, μένουσι δὲ αὐταὶ ἐν τοῖς γραφείοις τὸ πλεῖστον τῶν δημαρχείων ἀνεπίδοτοι, λησμονούμεναι ἐκεῖ ἐξ ὀλιγωρίας, διότι δὲν θέλομεν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι συμβαίνει τοῦτο ἔστιν οὐ καὶ ἐκ προθέσεως. Τὴν ἐγκαίρην ἐπίδοσιν τῶν πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους ἐγκυκλίων καὶ ἄλλοτε συνέστησε πρὸς ὑμᾶς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἤδη ὀφείλει νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ αὐτὰ, καθότι ἄλλως δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτῶν καὶ τὴν ἐγκαίρην ἐνέργειαν τῶν διαταττομένων. Ἀξιούμεν ἐπομένως, Κ. Νομάρχα, ὥστε αἱ πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους ἐγκυκλίαι νὰ διευθύνωνται τοῦ λοιποῦ παρὰ τε τοῦ Νομαρχείου καὶ τῶν Ἐπαρχείων, οὐχὶ διὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ πρὸς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν τῶν δη-

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν προσόντων τῶν προσερχομένων ἵνα καταταχῶσιν εἰς τὸ Διδασκαλεῖον:

Ἄρθρ. 2. Ὁ προσερχόμενος ἵνα διδαχθῇ ἐν τῷ διδασκαλείῳ πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ ἐξῆς προσόντα:

- α) Συμπληρωμένον τοῦλάχιστον τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ,
- β') Ὑγίαν καὶ νὰ ᾖ ἄνευ σωματικῶν ἐλλείψεων,
- γ') Ἠθικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀρχὰς καὶ διαγωγὴν ἀνεπίληπτον,
- δ') Εὐμάθειαν καὶ δεξιότητα νοός, καὶ, εἰ δυνατόν, καλλιφωνίαν καὶ μουσικὴν ἀκοήν,

ε) Ὡς προπαρασκευαστικὰς δὲ γνώσεις, τὸ ἐλευθέρως ἀναγινώσκειν, τὸ εὐκρινῶς καὶ εὐαναγνώστως γράφειν, γινώσκειν καὶ ἔξιν τῶν τεσσάρων ἀπλῶν πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς, στοιχειώδεις γνώσεις τῆς κατηχέσεως, τῆς ἱερᾶς καὶ κοσμικῆς ἱστορίας καὶ γεωγραφίας, ἰδίως μάλιστα τῆς γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν κυριωτέρων ἄλλων τοῦ κόσμου μερῶν.

Ἄρθρον 3. Ὡς ἐμπόδια πρὸς παραδοχὴν μαθητῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ θεωροῦνται καὶ

- α) Ἡ ὑπὲρ τὸ δέον βραχύτης τοῦ ἀναστήματος,
- β) Ἡ ἰσχυρὰ μυωπία,
- γ') Ἡ τοῦ στήθους ἀσθένεια καὶ ἡ περὶ τὴν ἀπαγγελίαν δυσκολία, προερχομένη ἐκ τραυλότητος ἢ ἄλλης αἰτίας.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ τῶν προσερχομένων εἰς ἐξέτασιν ἐν γένει.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τῶν ἀπαιτούμενων ἐγγράφων πρὸς ἀπόδειξιν τῶν προσόντων.

Ἄρθρ. 4. Ἐκαστος ἐπιθυμῶν νὰ ἐξετασθῇ ἵνα, ἐκπαιδευθεὶς ἐν τῷ Διδασκαλείῳ, προέλθῃ εἰς τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, ὀφείλει, κατὰ τὸ ἄρθρον 80 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου, νὰ ἐμφανίσῃ εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου, ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐνιαυσίων ἢ φθινοπορινῶν ἐξετάσεων τοῦ καταστήματος τούτου, τὰ ἐξῆς ἀποδεικτικά:

Α. Ἀποδεικτικὸν γεννήσεως καὶ βαπτίσεως·

Β'. Ἀποδεικτικὸν ἱατροῦ περὶ τῆς σωματικῆς του καταστάσεως, καὶ ἔτι ἀπόδειξιν, ὅτι ἐνεβολιάσθη διὰ δαμαλίδος·

Γ'. Ἀποδεικτικὸν τῆς τε δημοτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀμώμου διαγωγῆς του, καὶ ὅτι θρησκευτικῶς τε καὶ ἠθικῶς ἐστὶν ἀρμόδιος διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα·

Δ'. Ἀποδεικτικά τῶν σπουδῶν, τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῶν διδασκαλικῶν αὐτοῦ ἐκδουλεύσεων, ἐὰν τυχόν ἐδίδαξέ που δημοσίᾳ ἢ ἰδίᾳ·

ἀπαιτουμένων. Ἐφιστάται δὲ πλείων προσοχή. ἐπὶ τῶν δι' ἀμφιβολίαν ἐξεταζομένων, εἰς τὰς παρεσχηκυίας τὴν ἀμφιβολίαν ταύτην αἰτίας.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 21. Ἐκαστος ἐξετασθεὶς καὶ ἀναγνωρισθεὶς δημοδιδάσκαλος, μένων ἀργός, ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του, ἵνα κληθῇ, χρείας ἐπιστάσης, εἰς ὑπηρεσίαν. Ἐάν δὲ θελήσῃ νὰ ἐξετασθῇ ἐκ νέου, ὀφείλει νὰ ἐμφανίσῃ ἀποδεικτικά τῶν μὲν ἐπιτοπιῶν διδασκαλικῶν ἀρχῶν περὶ τῶν προσδόντων αὐτοῦ, τῆς δὲ δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς διαγωγῆς του.

Ἄρθρον 22. Οἱ ἐκ τοῦ Διδασκαλείου ἐξεληθέντες καὶ ἱκανοὶ διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ἀναγνωρισθέντες προτιμῶνται, ἐν περιπτώσει ἰσότητος ὡς πρὸς τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἱκανότητα, παντὸς ἄλλως πῶς ἐκπαιδευθέντος διὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο.

Ἄρθρον 23. Ὁ ἀποβληθεὶς τοῦ Διδασκαλείου ἢ αὐθαίρετως ἄνευ ἀπολυτηρίων ἀπελθὼν αὐτοῦ δὲν γίνεται δεκτὸς εἰς ἐξέτασιν.

Ἄρθρον 24. Ὁ μετὰ νόμιμον ἐξέτασιν λαβὼν μὲν πτυχίον δημοδιδασκάλου, μὴ ἀσχοληθεὶς δὲ εἰς διδασκαλίαν ἐξ οἰασδῆποτε αἰτίας ἐπὶ δέκα συνεχῶς ἔτη, ἔάν θελήσῃ νὰ διορισθῇ διδάσκαλος ἢ καὶ ἰδιωτικῶς νὰ διδάξῃ, ὑποβάλλεται εἰς νέαν περιληπτικὴν ἐξέτασιν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ κατὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἀνωτέρω τύπους.

Ἄρθρον 25. Τὰ περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκάλων, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς τῶν δημοδιδασκαλισσῶν, καθ' ὅσον ἰδιαίτεραι περιπτώσεις δὲν ὑπαγορεύουσι τροποποίησιν ὡς πρὸς τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 58 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου.

Ἄρθρον 26. Αἱ καθ' ἑξαμηνίαν καὶ ἐνιαύσιοι γενικαὶ ἐξετάσεις τῶν διαφόρων τάξεων τοῦ Διδασκαλείου, αἱ ἀποβλέπουσαι τὸν ἑλεγχον τῆς προσδοῦ, τῶν μαθητῶν καὶ τὸν ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν προδιβασμὸν αὐτῶν γίνονται, ὅπως αἱ ἐσωτερικαὶ τοῦ Διδασκαλείου διατάξεις ὀρίζουσι, μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὸν παρόντα κανονισμόν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 8 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄρθρ. 5. Εάν που συμβῇ μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ ἔτους νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἐψήφισμένος καὶ ἐγκεικριμένος ὁ προϋπολογισμὸς δήμου τινός, ὁ Ταμίας ὀφείλει ὑπὸ προσωπικὴν του εὐθύνην ἀποζημιώσεως, καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας μῆτε τοὺς μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων νὰ πληρώσῃ, μῆτε τὰς δημοτικὰς παρακαταθήκας ν' ἀποδώσῃ τῷ δήμῳ, μέχρις οὗ κατασταθῇ ὀριστικὸς ὁ δημοτικὸς ὅτε καὶ ἐνεργεῖ κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Ἄρθρ. 6. Ὅσάκις τὸ ὅλον ἢ τὸ σημαντικώτερον μέρος τῶν δημοτικῶν ἐσόδων διατίθεται ὑπὸ τῶν δήμων δι' ἐνοικιάσεως, τὸ δὲ διὰ τῶν δημοσίων ταμείων εἰσπραττόμενον μέρος δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν, ὁ νομάρχης ἢ ἐπαρχος, ἅμα ἐγκρινομένης τῆς ἐνοικιάσεως, ὀφείλει νὰ πέμπῃ πρὸς τὸν ταμίαν κατὰστασιν τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν, τοῦ εἴδους τῆς ἐνοικιασθείσης δημοτικῆς προσόδου, τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐνοικίου, καὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν τοῦτο θέλει πληρωθῇ. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταστάσεως ταύτης ὁ Ταμίας ὀφείλει ὑπὸ προσωπικὴν του εὐθύνην ἐν δέοντι καὶ πρὶν τὸ χρέος καταστῇ ληξιπρόθεσμον, νὰ ἐπιβάλῃ μεσεγγυον εἰς χεῖρας τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τῶν ἐγγυητοπληρωτῶν αὐτοῦ, καὶ ληξιάσης τῆς προθεσμίας νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μεσεγγυίου.

Ἄρθρ. 7. Τὸ διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν σχηματιζόμενον παρ' ἐκάστῳ δημοσίῳ Ταμείῳ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον ἐκάστου δήμου δὲν ὑπόκειται εἰς κατασχέσιν ἐκ μέρους τρίτων πιστωτῶν τοῦ δήμου, κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νόμου, καὶ οἱ ταμίαι ὀφείλουσιν ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην τῶν νὰ φέρωσι πάραυτα τὴν ἐνστάσιν ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως, ἐπικαλούμενοι τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 8. Τὰ ἔγγραφα τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, δι' ὧν γνωστοποιοῦνται εἰς τὸν ταμίαν αἱ εἰς ἕκαστον δημοτικὸν προϋπολογισμὸν ἐγκεικριμέναι πιστώσεις διὰ μισθοῦς τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλιστῶν, ἀφ' οὗ ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ προσῆκον βιβλίον δημοτικῆς διαχειρίσεως, ὑποβάλλονται ὅλων ὁμοῦ τῶν δήμων εἰς τὸ Γεν. Λογιστήριον διὰ καταστάσεως κατὰ τὸν συνημμένον τύπον ὑπὸ Στ. Β. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ὑποβολὴ τῶν δὲν πρέπει ποσῶς νὰ βραδύνῃ μετὰ τὴν συγχέντρωσιν των.

Ἄρθρ. 9. Κατὰ τὸ 5 ἄρθρον τοῦ διατάγματος ἕκαστον Ταμεῖον ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἐν τακτικῇ χρήσει ἰδιαιτέρον τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως βιβλίον, τὸ ὅποιον κατὰ περιόδους πρέπει νὰ συμφέρει νὰ ἐξετάζεται ἀπὸ τὰς διοικητικὰς ἀρχάς. Τὸ βιβλίον τοῦτο θέλουσι προμηθευθῇ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν οἱ ταμίαι· ἅμα δὲ τὸ λάβωσι, θέλουσι παραδῶσαι αὐτὸ πρὸς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν, ἐν ἀριθμῷ καὶ μονογραφηθῇ.

Δι' ἕκαστον δῆμον θέλει χρησιμεύει μία σελὶς δι' ἕκαστον ἔτος.

Αριθ. Πρωτ. 6880.

Περὶ συστάσεως τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Μῆνες ἑξ συνεπληρώθησαν ἀφ' ὅτου διὰ τῆς ἀπὸ 5 Μαΐου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2388 ἡμετέρας ἐγκυκλίου προσεκλήθητε νὰ φροντίσητε περὶ συστάσεως ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, παρατηροῦντες ὅμως μετ' ἀπορίας ὅτι οὔτε τοὺς καταλόγους τῶν ἐπιτροπῶν τούτων ἐλάβομεν ἄχρι σήμερον, οὔτε εἰς ὅλα τὰ δημοτικά σχολεῖα συνεστήθησαν ἐπιτροπαὶ τοιαῦται, εἰκάζομεν ἐκ τούτου ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο οὐτινος τὴν σπουδαιότητα καὶ ἡμεῖς ὑπεδείξαμεν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἐννοεῖτε, ἐθεωρήθη οὐχ ἥττον ὥς πάρεργον καὶ παρημελήθη. Λυπούμεθα ἐπομένως, Κ. Νομάρχα, ἀλλ' ἀναγκάζομεθα οὐχ ἥττον νὰ ἐκφράσωμεν ὑμῖν τὴν ἀπορίαν μας, διὰ τὴν ὀλιγωρίαν ταύτην, καὶ ἀξιοῦμεν ὥστε ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἀνυπερθέτως νὰ ὑπάρχωσιν ἐκτελεγμένοι ἀρμοδίως ὅλων ἀνεξαίρετως τῶν δημοτικῶν σχολείων αἱ ἐπιτροπαὶ καὶ οἱ ὀνομαστικοὶ αὐτῶν κατάλογοι ὑπ' ὅψιν τοῦ ὑπουργείου· συγχρόνως δὲ νὰ γνωστοποιήσητε ἡμῖν καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ἀνεβλήθη ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἐκτέλεσις τῶν διαταχθέντων περὶ τοῦ σπουδαιότητος τούτου ἀντικειμένου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Νοεμβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργός

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. Πρωτ. 1334.

Περὶ ὑποτρόφων κορασίων εἰς τὴν φιλεκπαιδευτικὴν ἐταιρίαν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Τὸ περὶ ὑποτρόφων κορασίων, ἐκπαιδευθησομένων δαπάναις τῶν δῆμων ἐν τῷ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς ἐταιρίας Παρθεναγωγείῳ, μέτρον, περὶ οὗ διέλαβον αἱ ἀπὸ 12 Μαρτίου καὶ 18 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 1334 ἐγκυκλίοι τοῦ ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, δὲν ἐτελεσφόρησαν ὅσον ἡλπίζομεν, ἐπειδὴ παρεκτὸς πέντε ἢ ἑξ δῆμων, ὅσοι προσθιμύθησαν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον νὰ δείξωσιν ὅτι ἐξτίμησαν δεόντως

Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος..

Ἀθήνησι τῇ 13 Δεκεμβρίου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ,

Ἀριθ. Πρωτ. 254.

Περὶ καθηκόντων τῶν δημοδιδασκάλων ὑπομνητική.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἐκ τῆς ἀπὸ 1 Νοεμβρίου π. ἔ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6505 ἡμετέρας ἐγκυκλίου πρὸς τὰς Διοικητικὰς ἀρχάς, ἥς προσεκλήθησαν ἵνα γνωστοποιήσωσι καὶ ὑμῖν τὸ περιεχόμενον, ἐπληροφορήθητε ἤδη, Κύριοι, ἐνεργήσαντες ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ὑμῶν τῶν λειτουργῶν αὐτῆς πᾶν εἴ τι ἐνομίσαμεν πρὸς τὸ παρὸν ἐνεργητέον, σκεπτόμενοι δὲ ἀνεκδότως νὰ πράξωμεν καὶ εἰς τὸ μέλλον ὅ,τι δυνατόν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, δίκαιον εἶναι νομίζομεν νὰ ἀπαιτήσωμεν τοῦ λοιποῦ ἀκριβοῦς τῶν δεδογμένων τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ πρὸς τοῦτο θεωροῦμεν ἀναγκαιοτάτην τὴν μετὰ προθυμίας ὑμετέραν συνεργίαν. Διὸ, πρὸς ὑμᾶς ἤδη ἀποτεινόμενοι, συνιστῶμεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ὑμῶν μελέτην τὰς ἐξῆς παραγγελίας.

α. Θεωρήσαντες συμφέροντα καὶ εἰς τοὺς διδάσκοντας καὶ εἰς τοὺς διδασκομένους τὸν διορισμὸν τῶν δημοδιδασκάλων ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν πατρίσι, προσεπαθήσαμεν, ὅσον ἐνεδέχετο, νὰ συμβιβάσωμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, βέβαιοι ὄντες ὅτι ὁ διδάσκαλος, ζῶν ἐν μέσῳ τῶν οἰκείων του, καὶ ἀπολαμβάνων τῶν εὐκολιῶν ἐκείνων, ὅσας ἐγγυᾶται εἰς αὐτὸν ἡ τοιαύτη ἐνδιαιτήσις, πρέπει νὰ ὑποτεθῇ πάσης ἀμοιβῆς φιλοτιμίας (ὅπερ μακρὰν ἀπέχομεν νὰ υποθέσωμεν περὶ ὑμῶν), ὥστε νὰ μὴ προσπαθῇ παντὶ σθένει νὰ διακαιώσῃ τὴν τοιαύτην ὑπὲρ αὐτοῦ πρόνοιον τοῦ Ὑπουργείου. Ἐπειδὴ ὅμως πρὸς τοῦτο δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἱκανότης καὶ προθυμία τοῦ διδασκάλου, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται καὶ ἡ παντελής αὐτοῦ ἀποχὴ ἀπὸ πάσης τοπικῆς διενέξεως καὶ πάσης προσωποληψίας, ἥτις καὶ ἄκοντα δύναται ἴσως νὰ τὸν ἐνοχοποιήσῃ, ἀνάγκη πᾶσα νὰ πεισθῇ ἕκαστος ὑμῶν, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ διαμένῃ ἢ νὰ ἀποκατασταθῇ ἐν τῇ ἰδίᾳ του πατρίδι, ὅτι ὀφείλει, διακείμενος πρὸς ἅπαντας ἀνεξαιρέτως ἴσος, νὰ μὴ δίδῃ μήτε μέχρ' ὑπονοίας ἀφορμὴν προτιμήσεων καὶ διακρίσεων,

Αριθ. Πρωτ. 2221.

Περὶ τοῦ χρόνου καὶ τρόπου τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ εἰς τὰ ιδιωτικὰ σχολεῖα ἡ ἐξέτασις τῶν μαθητῶν γίνεται συνήθως πρωϊμώτερον τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις, καὶ ὡς ἐκ τούτου, βραδυνούσης τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐν τοῖς ιδιωτικοῖς μαθητευόντων ἐνεργοῦνται: πολλαχοῦ ἀνεπιτήρητοι καὶ ἀνεξέλεγκτοι, τροποποιούντες τὴν ἀπὸ 31 Μαΐου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 1841 ἡμετέραν περὶ ἐξετάσεων ἐγκύκλιον, ὀρίζομεν χρόνον ἀνυπέρβατον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τὴν 1 Ἰουνίου, ὥστε τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ νὰ ὑπάρχωσιν αὗται πανταχοῦ ἐγκεκριμέναι καὶ ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ, καὶ νὰ ἐκλίπῃ οὕτω πᾶσα πρόφασις ἀνεξελέγκτου καὶ ιδιορρύθμου ἐξετάσεως. Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν κρίνομεν εὐλογον νὰ παρατείνωμεν καὶ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου, καθ' ὃ δύνανται νὰ γένωσιν αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀπὸ τῆς 20 Ἰουλίου ἢ τῆς πρώτης πρὸ αὐτῆς Κυριακῆς μέχρι τῆς 8 Σεπτεμβρίου ἢ τῆς πρώτης μετ' αὐτὴν Κυριακῆς. Κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ, συνιστῶντες καὶ αὐθις εἰς τὴν ἐπιμέλειαν ὑμῶν τὴν ἐγκύκλιον ἡμῶν ἐκείνην, τῆς ὁποίας ἀπαιτοῦμεν ἀκριβεστάτην ἐφέτος τὴν ἐφαρμογὴν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μάλιστα τοὺς παραγράφους 3, 5, 7, 10, 11 καὶ 13, προσκαλοῦμεν ἰδίως τὴν προσοχὴν ὑμῶν τε καὶ τῶν ΚΚ. Ἐπάρχων εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, διότι ἀπὸ τοῦ καταλλήλου ἢ μὴ τῶν προσώπων, τῶν συγκροτούντων τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας, ἐξήρτηται τὸ πλεῖστον ἡ ἐπιτυχία τῆς ὑγιоῦς καὶ κατὰ σκοπὸν διδασκαλίας. Ὀφείλετε ἐπομένως, Κύριοι, οὐ μόνον νὰ προτείνητε πρὸς ἐγκρισιν τοὺς εὐμαθεστέρους καὶ εὐσυνειδητοτέρους τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τούτους ἐγκριθέντας νὰ καταστήσητε ἐπαισθητὸν ὅτι ἐνεργοῦντες τὸ καθῆκον αὐτῶν χαλαρώτερον τοῦ δέοντος, ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον, καὶ νομίζοντες μικροῦ ἄξιον ἂν ὁ μαθητὴς γράφῃ ἢ ἀριθμῇ καὶ πρὸ πάντων ἀναγινώσκῃ μετὰ πλειοτέρας ἢ ὀλιγωτέρας εὐκολίας, κινδυνεύουσι νὰ ρίψωσιν εἰς τὰ βάθρα τῶν ἀνωτέρων διδασκτῆριων ἡμιμαθῆ τινα νέον, καὶ δι' αὐτὸν δυστυχῇ, καὶ διὰ τοὺς ἄλλους πρόσκομμα. Ἐξάγεται ἄρα ἐκ τῶν εἰρημένων Α' ὅτι μαθητὴς δημοτικοῦ σχολείου, εἴτε δημοσίου, εἴτε ιδιωτικοῦ, μὴ φέρων ἀποδεικτικόν, προσυπογεγραμμένον καὶ παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 254 ἡμετέραν πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους ἐγκύκλιον διαγεγραμμένον τύπον, εἶναι ἀπαράδεκτος εἰς ἀνώτερον ἐκπαιδευτήριον, ἐκτὸς ἐκείνων, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ

νόμου (άρθρ. 56) ὀριζομένων κατ' ἔτος ἐξετάσεων δὲν εἶναι εὐκολος, τὰ μέλη τῆς ἐγκρινομένης κατ' ἔτος διὰ τὰς θερινὰς ἐξετάσεις ἐπιτροπῆς, δύνανται νὰ χρησιμεύωσιν ὡς τοιαῦτα καὶ διὰ τὰς χειμερινὰς ἐξετάσεις τηρουμένων, ὡς πρὸς τὰ ἄλλα, τῶν αὐτῶν ἀπαράλλάκτως ὄρων καὶ τύπων, ὅσους προδιέλαβον αἱ περὶ τούτου ἐγκύκλιαι τοῦ ὑπουργείου οὗ προῖσταμέθα.

Ἀθήνῃσι τῇ 9 Ἰουνίου 1858.

Ὁ ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 3005.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀριθμεῖν τὰς περὶ ἰδίων συμφερόντων ἀναφοράς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς δημοδιδασκάλους.

Ἀπαγορεύσαντες διὰ τῆς ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6601 ἐγκυκλίου τὴν ὑπ' ἀριθμὸν ἐπίσημον ἀποστολὴν ἀναφορῶν ἐκ μέρους ὑμῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον πραγματευομένων περὶ ἰδιωτικῶν ἐν γένει συμφερόντων, καθυπεβάλομεν ἔκτοτε ἀρμοδίως τοὺς παραβάντας τὴν διάταξιν ἡμῶν ἐκείνην εἰς τὴν πληρωμὴν δεκαπλοῦ τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους, μὴ θελήσαντες διὰ πρώτην φορὰν νὰ τιμωρήσωμεν καὶ πειθαρχικῶς αὐτούς. Ἀλλ' ἐπειδὴ τινες, οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς αὐτῶν ἐπέστειλαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔκτοτε οὐχ ἥττον ἐπισήμως ἰδιωτικὰς αὐτῶν ἀναφοράς, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχόθι ἐν ἀδείᾳ διαμένοντες, συνειθίζουσι νὰ διευθύνωσι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ τὸ Διευθυντήριον ἀναφοράς των, εἴτε περὶ ἰδιωτικῶν, εἴτε καὶ περὶ δημοσίων ἀντικειμένων πραγματευομένας, ὑπὸ ἀριθμὸν, ὡς ἐὰν ἦτο δυνατόν καὶ θεμιτὸν νὰ συμπεριφέρωσι μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰ ἀρχεῖα τοῦ σχολείου των, ἀπαγορεύοντες καὶ αὖθις τὴν τοιαύτην ἀταξίαν, προαναγγέλλομεν ὅτι εἰς τοὺς παραβάτας τῶν διαταγῶν ἡμῶν θέλομεν ἐφαρμόζει τοῦ λοιποῦ καὶ πειθαρχικῶς ποινὴν ἀνάλογον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Ἰουνίου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὑπόδειγμα Α'.

ΒΙΒΛΙΟΝ κρατήσεων τοῦ εἰκοστοῦ μέρους τοῦ μισθοῦ τῶν κατὰ τὸν
κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ ἀπὸ 6 (18) Φεβρουαρίου

Αὐτῶν ἀριθμὸς	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον δημοδιδασκάλων	Τόπος διορισμοῦ του		Βαθμὸς	Μηνιαῖος μισθὸς	Ἀνάλογον μηνιαίας κρατήσεως	Ποσὸν ἐξαμηνιαίας κρατήσεως
		Ἐπαρχία	Δῆμος				
1	Ἰω. Δημητρίου	Θηβῶν	Θηβῶν	Γ' τάξεως	60	3	18

Πρόδειγμα Δ'.

Σημείωσις: τῶν γεννημένων κρατήσεων ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ δημοδιδασκάλου Ἰω. Δημητρίου κατὰ τὸ ἔθρονον 33 τοῦ

ἀπὸ 6 (18) Φεβρουαρίου 1834 περὶ Δημοτικῶν Σχολείων Νόμου.

Ἑξαμηνία, δι' ἣν ἐγένετο ἡ κράτησις	Ἀριθμὸς καὶ ἡμερομηνία τοῦ ἐντάλματος, ἐφ' οὗ ἐγένετο ἡ κράτησις	Διοικητικὴ ἀρχὴ ἐκδώσασα τὸ ἐντάλμα	Ταμῆον εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κράτησις	Ποσὸν κρατηθέν	Χρονολογία κρατήσεως
Α' ἑξαμηνία 185.	10 τῆς 15 Αὐγούστ. 185	Νομαρχία Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.	Θηβῶν.	18	20 Αὐγούστου 185

δίωκων διοικητικῶν ἀρχῶν ἄδειαν ἵνα μεταβῶσιν εἰς Ἀθήνας τὴν 28 τοῦ παρόντος, ὅπως καθυποβάλωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ περὶ δημοτικῶν Σχολείων Νόμου ὀριζομένης δευτέρας ἐξετάσεις, θέλετε χορηγεῖ ὑμεῖς τε, Κύριε Νομάρχᾳ, καὶ, καθ' ὑμετέραν ἐντολὴν, οἱ ΚΚ. Ἐπαρχοί, τοσούτων μόνων ἡμερῶν, ὅσαι ἀρκοῦσιν ἀπολύτως πρὸς τὴν εἰς Ἀθήνας ἄφιξιν καὶ τὴν εἰς τὰς θέσεις ἐκάστου αὐτῶν ἐπιστροφὴν, προσλογίζοντες εἰς τὸ διάστημα τοῦτο καὶ ὀκτῶ μόνον ἡμέρας, ὅσας διαρκέσουσιν αἱ ἐξετάσεις, καὶ ἀναγγέλλοντες τοῦτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ὅστις δὲ αὐτῶν, δι' ὅποιονδήποτε λόγον, ζητήσῃ πλειοτέραν ταύτης ἄδειαν, δύναται μὲν νὰ λάβῃ ταύτην, ἀναφερόμενος ἀρμοδίως καὶ ἐγκαίρως, ἀλλ' εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ θέλει διορισθῇ ἕτερος, εἰάν ὑπάρχῃ διαθέσιμος, διότι εἶναι ἄδικον νὰ ἀργῇ ἡ μαθητιῶσα νεολαία δι' ἀτομικὰ συμφέροντα. Καὶ τοῦτο θέλετε γνωστοποιεῖ ἀρμοδίως ἐκάστοτε αὐτοῖς πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων εἰς τὸ μέλλον.

Ἀθῆναι 5 Σεπτεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργός

Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 5595.

Περὶ τῆς μὴ διακοπῆς τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ὁ τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου Ὁδηγός, ἐν σελ. 224, ὀρίζει 7—10 ἡμερῶν τελείας διακοπὰς τῶν μαθημάτων διὰ τὰ δημοτικά σχολεῖα μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων πρὸς ἀναψυχὴν τοῦ διδασκάλου καὶ τῶν μαθητῶν, καὶ δύο ἡμέρας τὰς μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀποπειρατηρίων ἐξετάσεων. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὁ μισθὸς τῶν σχολαζόντων δημοδιδασκάλων δὲν ἀφαιρεῖται. Ἀλλ' ἐπειδὴ τινες τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐξέφρασαν ἀμφιβολίας περὶ τοῦ εἰάν ὁ μισθὸς οὗτος πρέπη νὰ πληρόνηται οὐχ ἥττον, καὶ ὅταν ὁ σχολάζων δημοδιδάσκαλος δὲν παραμένῃ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ σχολείου, ἀλλ' ἀποδημῇ λαμβάνων ἄδειαν, γνωστοποιουμένῃ ὑμῖν, αἶροντες ἅπασαν περὶ τούτου ἀμφιβολίαν, ὅτι, εἰάν ὁ δημοδιδάσκαλος θελήσῃ νὰ μεταχειρισθῇ τὰς ἡμέρας ταύτας τῆς ἀνέσεως πρὸς διευθέτησιν ὑποθέσεων αὐτοῦ, αἵτινες ἀπαιτοῦσι τὴν εἰς ἄλλον τόπον ἐντὸς τοῦ Κράτους παρουσίαν του, ὁ μισθὸς αὐτοῦ δὲν δικαί-

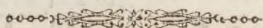
Ὁργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 45. Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων ἐνόρκου λογίζοντάς ἑκνοι, καθ' ὅσον δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τῶν ἐπομένων ἄρθρων, — 1. ὅλοι οἱ διδάσκαλοι τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων, γυμνασίων, καὶ πανδιδακτηρίων· — 2. ὅλα τὰ ἡμεδαπαῶν μέλη τῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν. — 3. ὅλοι οἱ ἡμεδαποὶ προλῦται.

Ἄρθρ. 46. Ἐνόρκοι δὲν δύνανται νὰ ᾔναι — 4. ὅσοι διέπουσιν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, ἢ ἄλλως ἐκπληροῦσιν ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα.

Πολιτικὴ Δικονομία.

Ἄρθρ. 321. Ἀνεπιτήδευτοι πρὸς μαρτυρίαν εἶναι 3. κληρικοί, ὡς πρὸς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔμαθον ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως. — Ἐὰν πνευματικοὶ βεβαιώσωσιν ἐπὶ τῇ ἱερwsύνῃ αὐτῶν, ὅτι, μαρτυροῦντες, ἤθελον παραβῆ τὰ ἀπόρρητα τῆς ἐξομολογήσεως, εἰς τὴν βεβαιώσιν των ταύτην δίδεται πίστις.

ΤΟΜΟΣ Β'. ΜΕΡΟΣ Α'.

Ποινικὴ Δικονομία.

Ἄρθρ. 36. Ἰδιάζουσιν δικαιοδοσίαν ἔχουσιν 4. οἱ ἐπίσκοποι, ἀρχιεπίσκοποι (μητροπολίται), καὶ τὰ μέλη τῆς συνόδου μετὰ τοῦ παρ' αὐτῇ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, τῶν παρέδρων καὶ τοῦ πρώτου γραμματέως.

Ἄρθρ. 44. Οἱ λοιποὶ τῶν ἐκ τοῦ κλήρου, οἱ μὴ ἀναφερόμενοι εἰς τὸ ἄρθρον 26 ἀριθ. 4, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ ποινικὰ δικαστήρια. — Δὲν ἐκτελεῖται ὅμως καθ' ὅποιουδήποτε κληρικοῦ οὐδεμία ποινὴ ἐπὶ κακουργήματι, πρὶν εἰδοποιηθῇ περὶ τούτου ἡ ὑπερτάτη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, καὶ γείνη, ἢ διαταχθῇ παρ' αὐτῆς ἡ καθαίρεσις α). — Ὁ τρόπος, καθ' ὃν γίνεται ἡ εἰδοποίησις, θέλει ὀρισθῇ δι' ἰδιατέρου διατάγματος. — Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ δὲν δύναται ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ν' ἀποποιηθῇ τὴν καθαίρεσιν, οὐδὲ νὰ τὴν μεταχειρισθῇ ὡς μέσον πρὸς ἀναβολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως. — Ὄθεν τὸ πολὺ δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τὴν εἰδοποίησιν, καὶ ἐὰν ἡ καθαίρεσις δὲν γείνη, ἐκτελεῖται ἡ ποινικὴ ἀπόφασις.

Ἄρθρ. 115. Δὲν ἐξετάζονται οὔτε εἰς τὴν προανάκρισιν οὔτε ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ — 1. οἱ ἐκ τοῦ κλήρου ὡς πρὸς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα γνωρίζουν ὡς ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως.

Ἄρθρ. 223, Φυλάξεις 2) δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἐν πειθαρχικῇ ποινῇ κατὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 216 ἀναφερομένων ὑπαλλήλων· — 1. κατὰ τὴν ἱερωργίαν, ἐντὸς οἰκοδομήματος ἀφωτισμένου εἰς τὴν δημόσιον λατρείαν.

Ἄρθρ. 530. Μὲ πρόστιμον τοῦλάχιστον δέκα δραχμῶν τιμωρεῖται ὅστις παραβαίνει τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους συγχωρεῖται ἡ εἰσόδος τῶν παίδων ἢ τῶν νέων εἰς ξένα διδακτικά ἢ παιδαγωγικά καταστήματα.

Ἄρθρ. 532. Κράτησις ἢ πρόστιμον, ἐν ὑποτροπῇ δὲ, κράτησις ἐνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν, ἢ πρόστιμον ἑκατὸν μέχρι τριακοσίων δραχμῶν ἐπιβάλλεται εἰς ἐκεῖνον, ὅστις, χωρὶς νὰ ᾔναι διωρισμένος, ἢ μὴ λαβὼν ἰδιαιτέραν ἄδειαν παρὰ τῆς ἀρχῆς, διατηρῇ σχολεῖον, ἢ ἀνεγείρῃ ἄλλο παιδαγωγικὸν ἢ διδακτικὸν κατάστημα. — Τοιαῦτα ἐν παραδύστω διατηρούμενα σχολεῖα καὶ καταστήματα πρέπει νὰ καταργῶνται. Π. Ν. 229. 231.

Ἄρθρ. 533. Ὅστις μετέρχεται ἐπιτηδεύμα, εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς ἀρχῆς, χωρὶς νὰ λάβῃ ταύτην ὅστις εἰς τὴν ἐνέργειαν ἐπιτηδεύματός τινος, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ μετέρχεται, ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν δικαιωμάτων του ὑπὲρ τὴν ὁποίαν διὰ διπλώματος ἔλαβεν ἄδειαν, ἢ ὑπὲρ τὸν κανονισμόν τοῦ ἐπιτηδεύματος, ἢ ἄλλως ἐναντίον ρητῆς ἀπαγορεύσεως, καταδικάζεται εἰς πρόστιμον πεντήκοντα μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν, ἢ εἰς κράτησιν τὸ πολὺ δύο ἐβδομάδων, παρεκτὸς τῶν ἰδιαιτέρων ὁρισμῶν, οἵτινες διαγράφονται ρητῶς εἰς μερικά προνόμια ἐπιτηδεύματος. — Εἰς περίπτωσιν ἀσυγχωρήτου ἀντιποιήσεως ἐπιτηδεύματος, τὰ ἐργαλεῖα, τὰ σκεύη, αἱ ὕλαι, καὶ αἱ πραγματεῖαι, τὰ ὁποῖα ἐχρησίμειυσαν εἰς τὸ πταίσμα, ἀφαιροῦνται, καὶ ἐκποιεῦνται δι' ἐξόδων καὶ διὰ λογαριασμοῦ τοῦ πταίστου. Π. Ν. 231. Ἐ. 47. 48.

Ἄρθρ. 551. Μὲ πρόστιμον τὸ πολὺ πεντήκοντα δραχμῶν τιμωρεῖται ὅστις ταραττῇ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἐορτάς, παραβαίνων τὴν παρὰ τῆς ἀστυνομίας ἐνεκα τῶν κατὰ τὰς τοιαύτας ἡμέρας δημοσίων συκοινωνιῶν ὠρισμένην τάξιν. Π. Ν. 195.

Ἄρθρ. 569. Εἰς πρόστιμον δέκα μέχρι πεντήκοντα δραχμῶν καταδικάζονται ἐπιστάται σχολείων, διδακτικῶν ἢ παιδαγωγικῶν καταστημάτων, οἵτινες δέχονται παῖδας, χωρὶς νὰ βεβαιωθῶσι διὰ τακτικοῦ μαρτυρικοῦ, ὅτι διήνυσαν ἤδη τὰς φυσικὰς φλυκταῖνας, ἢ ὑπεβλήθησαν εἰς τοὺς περὶ ἐνοφθαλμισμού κανονισμούς. Π. Ν. 320.

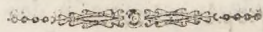
Ἄρθρ. 656. Παραβάσεις τῶν διατάξεων τῶν σχολείων καὶ τῆς διδασκαλίας τιμωροῦνται κατὰ τοὺς εἰς τὰς διατάξεις ταύτας περιλαμβανομένους ὅρους.

Ἄρθρ. 665. Ὅστις, ἄνευ τινὸς ἀπάτης τιμωρητέας ὡς κακουργήματος ἢ πλημμελήματος, ἀσχολῆται εἰς τὸ νὰ πλανᾷ ἄλλους διὰ νομιζομένων θαυμάτων, διὰ μαγειῶν, ἢ ἐξορκισμῶν, διὰ σημειομαντείας ἢ ὀνειροκρισίας, προφητείας, θησαυρωρυχίας, χρυσοποιίας, καὶ ἄλλων παρομοίων γοητειῶν, τιμωρεῖται μὲ κράτησιν τὸ πολὺ ἐξ ἐβδομάδων, ἢ μὲ πρόστιμον τὸ πολὺ τριακοσίων δραχμῶν ἐν δὲ ὑποτροπῇ, μὲ κρά-

τρεῖς τοῦ Θεοῦ οἱ ὁπαδοὶ ὁποιασδήποτε θρησκείας, ὡσαύτως καὶ ἡ
ταφὴ αὐτῶν ἐντὸς τῶν πύλων, κωμολέων, καὶ χωρίων.

Διάταγμα περὶ Νεκροσκοπίας.

Ἄρθρ. 2. Ὡς νεκροσκοποὶ δὲ θέλουσι χρησιμεύσει χειρουργοὶ, ἐκ-
κλησιαστικοὶ εὐταξίαι, καὶ, τούτων ἐλλειπόντων, ὁποιοσδήποτε ἄλλος
πολίτης ἀναγινώσκων καὶ γράφων, καὶ δυνάμενος νὰ λάβῃ τὰς ἀναγ-
καίας εἰς τοῦτο τὸ ἔργον γνώσεις.

- βλίων διανομή καὶ ἐφαρμογὴ αὐτῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα· σελ. 562.
- Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον. Συγκάλεσις παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. σελ. 109.
- Γόητες. Ποινάι. σελ. 696.
- Γονεῖς. Εὐθύνη ὡς πρὸς τὰ τέκνα των· σελ. 695.
- Γραμματεῖαι καὶ Γραμματεῖς· ὅρα ὑπουργεῖα καὶ ὑπουργοί.
- Γραμματεῖαι. Σχηματισμός· σελ. 1. — Προσωπικόν· σελ. 1. — Βοηθητικὸν προσωπικόν· σελ. 1. — Ἔξοδα γραφείου· σελ. 1. — Ἔξοδα ἐν γένει· σελ. 3. — Τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν καθήκοντα· σελ. 3. — Ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία· σελ. 4, 5. — Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως σχηματισμός καὶ ἀρμοδιότης· σελ. 10, 11, 12. — Ἐκδοσις ἀδειῶν παραστάσεως ἐν δικαστηρίῳ· σελ. 44. — Ἀρμοδιότης ἐν γένει· σελ. 60.
- Γραμματεῖς καὶ Γραμματεῖαι· ὅρα ὑπουργοὶ καὶ ὑπουργεῖα.
- Γραμματεῖς. Καθήκοντα· σελ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13. — Βαθμός· σελ. 1. — Εὐθύνη· σελ. 3.
- Γραμματεῖς. Ἐπὶ τῆς Διεκπεραιώσεως, διορισμός· σελ. 5. — Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καθήκοντα· σελ. 14, 24. — Ἐχει ἰδιάζουσαν δικαιοδοσίαν· σελ. 690. — Γενικὸς τοῦ ὑπουργείου, τί συνεπάγει ὁ διορισμός· σελ. 74.
- Γραμματοδιδάσκαλοι· σελ. 557, 558.
- Γραφεῖς. Διορισμός· σελ. 94.
- Γραφεῖα. Τῶν Γραμματειῶν, ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος· σελ. 7. — Ἐργασίμων ὥρων προσδιορισμός· σελ. 26, 72.
- Γυμνάσια. Εἰδικαὶ Βιβλιοθήκαι· σελ. 275. — Κανονισμός· σελ. 279, 280. — Εἶδη τῶν διδακτικῶν καταστημάτων· σελ. 281. — Σκοπὸς τῆς συστάσεως· σελ. 293. — Τάξεων διαίσεις· σελ. 293. — Πόσας τάξεις θέλουν ἔχει ὅσαι πόλεις ἔχουν πλῆρες Ἑλληνικὸν σχολεῖον· σελ. 293. — Τίς διευθύνει· σελ. 294. — Πότε σχηματίζονται τμήματα· σελ. 294. — Τίς ἡ διδασκαλία· σελ. 294, 295, 297, 299. — Θρησκευτικὴ διδασκαλία· σελ. 296. — Πότε ἐπιτρέπεται τοῖς Γυμνασιάρχαις νὰ προσλαμβάνωσι βοηθοὺς· σελ. 298. — Διαίσεις τοῦ σχολειακοῦ ἔτους· σελ. 299. — Παραδοχὴ τῶν μαθητῶν· σελ. 299. Προσόντα τῆς παραδοχῆς· σελ. 299. — Τίνι τρόπῳ γίνεται ἡ ἐξέτασις τῆς παραδοχῆς· σελ. 299. — Τίς ἀπορρίπτεται τῆς παραδοχῆς· σελ. 299. — Προβιβασμός τῶν μαθητῶν· σελ. 300. — Απολυτήριοι ἐξετάσεις· σελ. 300, 456. — Τίνι τρόπῳ γίνονται αἱ ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις· σελ. 300. — Ἀπολυ-

Εἰσοδήματα. Ἐκκλησιαστικῶν μετάθασις εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῖαν· ὅρα Ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων μετάθασις εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῖαν.

Ἐκθεσίς. Γενικὴ τῆς ὑπηρεσίας τῶν Γραμματεῶν· σελ. 4. — Πρὸς τὸν Βασιλέα· σελ. 6. — Ὑποθέσεων πρὸς τὸ ὑπουργεῖον· σελ. 517.

Ἐκκλησιαστικῶν. Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως σχηματισμός καὶ ἀρμοδιότης· ὅρα Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως σχηματισμός καὶ ἀρμοδιότης. — Ὑπουργεῖου διοργανισμός· σελ. 94. — Εἰσοδημάτων μετάθασις εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῖαν· σελ. 72. — Ὑπουργεῖου προσωπικοῦ προσδιορισμός· σελ. 94. — Ὑπουργεῖου προσωπικοῦ μισθός· σελ. 95. — Ὑπουργεῖον, ὁποίας ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκρίνει· σελ. 114. — Ὑπουργεῖου Ἐσωτερικὸς Κανονισμός· ὅρα Ὑπουργεῖου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἔσωτερικὸς κανονισμός.

Ἐκκλησία. Ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλληνικῆς· σελ. 12. — Ἑλληνικῆς ἀναγνώρισις ὡς αὐτοκεφάλου· σελ. 96. — Ἰδιόκτητος καὶ Μοναστηριακῆ· σελ. 31, 34. — Ἡ ἐνοίκησις τῶν στρατιωτῶν ἀπαγορεύεται· σελ. 36. — Διάθεσις τῶν κτημάτων· σελ. 52. — Διατάραξις αὐτῆς καὶ διακοπὴ τῶν τελουμένων θρησκευτικῶν τελετῶν· σελ. 691. — Ἀπαγορεύεται ὁ ἐνταφισμός τῶν νεκρῶν· σελ. 301.

Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου. Ἐπιτροπὴ. Παράστασις ἐν Δικαστηρίῳ· ὅρα Δημοσίου παράστασις ἐν Δικαστηρίῳ.

Ἐκκλησιαστικῆς. Μουσικῆς σχολῆς σύστασις· ὅρα Ψαλτικῆς σχολῆς σύστασις. — Ρίζαρείου Σχολῆς διοργανισμός· ὅρα Ρίζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς διοργανισμός.

Ἐκκλησιασμός. Κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἑορτὰς τῶν μαθητῶν τῶν τε Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων· σελ. 392.

Ἐκκλησιαστικοί. Δὲν ἐκλέγονται ἑνῶρκοι· σελ. 690. — Ὑπάλληλοι Αἰρεσιῶται τιμωροῦνται· σελ. 692. — Ὑπάλληλοι ὕβριζόμενοι· τιμωροῦνται οἱ ὕβρισταί· σελ. 692. — Οἱ αἰκίσαντες αὐτοὺς, πῶς τιμωροῦνται· σελ. 692.

Ἐκκλησιαστικά. Ἀρχαί, ὑβρίζουσαι τὴν Κυβέρνησιν, ἢ ἀλληλογραφοῦσαι ἀναρμοδίως, ἢ δημοσιεύουσαι ἔγγραφα τῆς ὑπηρεσίας ἀνευ ἀδείας, ἢ ὑπερβαίνουσαι τὴν ἀρμοδιότητά των τιμωροῦνται· σελ. 695. — Ὁ ταράττων τὰς ἑορτὰς τιμωρεῖται· σελ. 696.

σχολείων Ἐφορεΐαι. — Τῶν Γυμνασίων ὄρα Γυμνασίων Ἐφορεΐαι. — Τῶν Γυμνασίων σελ. 438. 455. — Τῶν δημοτικῶν σχολείων σελ. 596, 649, 648. — Τῶν ἱερατικῶν σχολείων. χρέη καὶ καθήκοντα ὄρα ἱερατικῶν σχολείων Ἐφορεΐαι.

II.

Ἡ γούμενος. Τῆς μονῆς, δύναται νὰ μεταχειρίζεται σφραγιστήρα, ἀντὶ τῆς ὑπογραφῆς του ὄρα Σφραγιστήρ. — Τίς δύναται νὰ ἐκλέγῃται σελ. 224. — Τρόπος τῆς ἐκλογῆς σελ. 224, 246. — Διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας του σελ. 224. — Πότε γίνεται ἔκπτωτος τῆς θέσεως καὶ ἐνεργεῖται νέα ἐκλογή σελ. 224. — Ἐκλογῆς τρόπος σελ. 224.

Ἡ θική. Μέτρα τείνοντα εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς δημοσίας σελ. 383.

Ἡ μέραι. ἑορτάσιμοι ἐν Γυμνασίοις καὶ τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις ὄρα Γυμνάσια, ἡ Ἑλληνικὰ σχολεῖα.

Θ.

Θεματογραφία. Ἑλληνική ἐν τοῖς Γυμνασίοις σελ. 469.

Θεολογικῆς Σχολῆς σύστασις ὄρα Πανεπιστήμιον.

Θεραπείας. Εἰδικῆς διδασκαλία ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ σελ. 391.

Θρησκεία. Ὅστις ὑπὸ τὸ πρόσχημα αὐτῆς παραβιάζει τοὺς νόμους τιμωρεῖται σελ. 691. — Ὁ μὴ σεβόμενος αὐτὴν τιμωρεῖται σελ. 691. — Μὴ συγχωρουμένης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τιμωροῦνται οἱ ὁπαδοί σελ. 662.

Θρησκευτικὴ. Διδασκαλία εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα σελ. 569.

I.

Ἰατρική. Τῆς σχολῆς σύστασις ὄρα Πανεπιστήμιον. — Ἐξέτασις τῶν μαθητῶν ἐνώπιον τοῦ Ἰατροσυνεδρίου σελ. 448.

Ἰατροί. Ἐξαιροῦνται τῆς ἀπογραφῆς σελ. 317. 697. — Νομαρχιακοί σελ. 699. — Καθήκοντα αὐτῶν ὡς πρὸς τὰ σχολεῖα σελ. 699. — Ἐπαρχιακοί σελ. 699. — Καθήκοντα αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν ἐμβολιασμόν σελ. 699.

Ἰδιόκτητοι Ἐκκλησίαι ὄρα Ἐκκλησίαι Ἰδιόκτητοι. — Προσδιορισμός σελ. 52.

25. — Ἐκκλησίαι· ὅρα ἐκκλησίαι Μοναστηριακαί —
 τῶν διαλυθέντων αἱ εἰκόνες· ὅρα εἰκόνες τῶν διαλυθέν-
 των Μοναστηρίων. — Παλαιὰ χρῆσ' σελ. 35. — Ναοὶ τῶν
 διαλυθέντων· σελ. 37. — Παράστασις ἐν Δικαστηρίῳ· ὅρα δημό-
 σιον. — Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκκοπή τῶν δένδρων· ὅρα δένδρων
 μοναστηριακῶν ἐκκοπή — Προσδιορισμὸς τῶν ἐκκλη-
 σιῶν· σελ. 52. — διαλυθέντων χρήσις τῶν κτιρίων· σελ. 54. — Δά-
 σκ' ὅρα Δάσκητῶν Μοναστηρίων. — Διαλυθέντα Μετά-
 θεσις τῶν κτημάτων εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Οἰκονομικῶν· ὅρα ἐκ-
 κλησιαστικὰ κτήματα. — Διατηρούμενα, Διπλο-
 δεκάτου μετάθεσις εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Οἰκονομικῶν· ὅρα ἐκ-
 κλησιαστικὰ κτήματα. — Διαλυθέντα, ἐκποίησις τῶν
 κτημάτων· σελ. 73. — Ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν ἀπολογισμῶν ἐκδιδόμε-
 ναι ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν· ὅρα ἀποφάσεις. — Κανο-
 νισμός· σελ. 223. 234. — Διοίσεις καὶ διαχειρίσεις τῆς περιουσίας·
 σελ. 224. — Μοναχοί· σελ. 230. — Προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολο-
 γισμοί· ὅρα Προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοί,
 — Προσδιορισμὸς τῶν σφραγίδων· σελ. 226. — Καθήκοντα τῶν
 συμβουλίων· σελ. 226. — ὑπὸ τίνος ἐφορείαν διατελοῦσι· σελ. 227.
 — Κανονισμὸς τῆς ὑπηρεσίας τῶν βιβλίων· σελ. 227. — Περιου-
 σίας Ἀνταλλαγή ἢ ἐκποίησις πῶς καὶ πότε συγχωρεῖται· σελ. 228.
 — Κτημάτων ἐκποίησις· ὅρα Κτημάτων μοναστηριακῶν
 ἐκποίησις. — Κτημάτων πολυτεῖς ἐνοικιάσεις· ὅρα Κτη-
 μάτων μοναστηριακῶν πολυτεῖς ἐνοικιά-
 σεις. — Δάνεια· ὅρα Δάνεια μοναστηρίων. — Ὑποθή-
 κη ὅρα ὑποθήκη κτημάτων μοναστηριακῶν.
 — Γυναικεῖα, Κανονισμός· σελ. 233.
- Μοναχοί. Κουράς προσόντα· σελ. 151. — Καθήκοντα· σελ. 151.
 — Δοκιμασία καὶ κουρά· σελ. 231. — Διαμένοντες ἐν τῷ Κότμῳ.
 σελ. 231. 247. — Περιουσία· σελ. 231. 232. — Μετάπεμψις εἰς
 ἕτερον Μοναστήριον· σελ. 232. — Μετάδοσις ἄνευ ἀδείας εἰς ἕ-
 τερον Μοναστήριον· σελ. 232. — ψηφορορίας διασάφσεις· σελ. 233.
 234. — Δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ τοῦ ἐκλέγεσθαι·
 σελ. 698.
- Μουσεῖον. Τῶν Ἀρχαιοτήτων ἀνέγερσις· σελ. 255. — Ἀνέγερ-
 σις εἰς τοὺς Νομούς, τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς Δήμους· σελ. 256. —
 Προίσεις· σελ. 256. — Ὑπὸ τίνος προσδιορίζεται ὁ προικισμὸς οὗ-
 τος· σελ. 257. — Ἀγορὰ ἀντικειμένων· σελ. 257. — Τίνος ἰδιο-
 κτησία εἶναι αἱ συλλογαὶ αὐταί· σελ. 257. — Πότε ἐπιτρέπεται ἡ
 ἐκποίησις τῶν συλλογῶν τούτων· σελ. 257. — Ποῦ κατατίθεται τὸ
 ἀντίγραφον τοῦ καταλόγου τῶν συλλογῶν τούτων· σελ. 258. —
 Σχηματισμὸς καταλόγου τῶν συλλογῶν· σελ. 258. — Χρήσις αὐ-
 τῶν· σελ. 258, — Φυσιογραφικὸν Κανονισμός· σελ. 507.

- νονισμὸς τῶν ἐργασιῶν. σελ. 22. 23. 24. — Καταστατικὸς Νόμος σελ. 110. — Ὑπὸ τίνος διοικεῖται· σελ. 110. — Τίτλος· σελ. 110. — Καθέδρα· σελ. 110. — Σφραγίς· σελ. 110. — Μέλη· σελ. 110. — Πρόεδρος· σελ. 110. — Σύεδροι· σελ. 110. — Προσωπικὸν Γραφείου· σελ. 111. — Ὑπὸ τίνος διορίζεται· σελ. 111. — Καθήκοντα τοῦ Γραμματέως· σελ. 111. — Ὄρκος τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου· σελ. 111. — Βασιλικὸν ἐπιτρόπου διορισμός· σελ. 111. — Ὄρκος αὐτοῦ· σελ. 111. — Καθήκοντα αὐτοῦ· σελ. 112. — Καθήκοντα ἐν γένει αὐτῆς· σελ. 112. 114. — Ἐσωτερικά· σελ. 112. 113. — Ἐξωτερικά· σελ. 113. — Τῶν μελῶν δίκαισις· σελ. 114. — Καθήκοντα ὡς πρὸς τοὺς Κληρικούς· σελ. 114. — Ποῖαι ἀποφάσεις ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. σελ. 114. — Ὅποια ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· σελ. 114. — Ἡ ἀλληλογραφία διὰ μέσου τίνος γίνεται· σελ. 116. — Πῶς πρέπει νὰ μνημονεύηται ὑπὸ τοῦ Κλήρου· σελ. 117. — Μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου· σελ. 117. — Τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου· σελ. 117. — Καθήκοντα ἐπὶ τῶν ἐπισκοπικῶν ἀποφάσεων· σελ. 150. — Καθήκοντα εἰς τὴν ἐκλογὴν μοναστηριακοῦ συμβουλίου· σελ. 226. — Τὰ μέλη ἔχουν ἰδιόζουσαν δικαιοδοσίαν· σελ. 690.
- Συνοδική. Περίοδος πότε ἄρχεται· σελ. 110.
- Συνδικός. Τόμος· σελ. 96, 101.
- Σύνταγμα. Τῆς Ἑλλάδος· σελ. 78.
- Συντάξεις. Κεληγητῶν καὶ Ἑλληνοδιδασκάλων· σελ. 305.
- Σφραγιστήρ. Χρῆσις ἀντὶ τῆς ὑπογραφῆς· σελ. 41.
- Σφραγίς. Προδιορισμὸς τῆς Μοναστηριακῆς· ὅρα Μοναστηριακὴ σφραγίς. — Τοῦ Πανεπιστημίου· σελ. 354.
- Σχῆμα. Τοῦ χαρτίου προδιορισμός· ὅρα χαρτίου σχῆμα προδιορισμός.
- Σχηματισμός. Καὶ ἀρμοδιότης τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ὅρα Γραμματείας τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Σχηματισμός καὶ ἀρμοδιότης.
- Σχολαί. Τοῦ Πανεπιστημίου· ὅρα Πανεπιστήμιον.
- Σχολάρχης. Εἰσοδος εἰς τὰς ἐπιπροπὰς τῶν ἀρχαιοτήτων· σελ. 260. — Τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ἐν γένει· ὅρα Ἑλληνικά σχολεῖα.
- Σχολεῖα. Ἱερατικῶν σύσταςις· ὅρα Ἱερατικῶν σχολείων σύσταςις. — Τοῦ Κράτους Βιβλιοθηκαί· σελ. 274. — Πῶς τιμωροῦνται οἱ διατηροῦντες ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως· σελ. 696. — Κατάλογος αὐτῶν πότε, ποῦ, καὶ ὑπὸ τίνος συντάσσεται καὶ παρουσιάζεται· σελ. 701. — Προικοδότησις τοῦ οἰκοπέδου· σελ. 701. — Ὑπὸ τίνος διοικοῦνται τὰ τοπικά· σελ. 698.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΠΑΛΑΤΕΣ